Google

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

STANFORD UNIVERSITY LIBRARIES

T. MACCI PLAVTI

COMOEDIAE

RECENSVIT

INSTRVMENTO CRITICO ET PROLEGOMENIS

AVXIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

SOCIIS OPERAE ADSVMPTIS

GVSTAVO LOEWE GEORGIO GOETZ FRIDERICO SCHOELL

TOMI IV FASCICVLVS II

MILITEM GLORIOSVM CONTINENS

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXC

T. MACCI PLAVTI

MILES GLORIOSVS

RECENSVIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

EDITIO ALTERA A GEORGIO GOETZ RECOGNITA

COMOEDIARVM PLAVTINARVM

TOMI IV FASCICVLVS II

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXC

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

PRAEFATIO

'Ad Militem gloriosum e membranis Ambrosianis tres et viginti pertinent, quarum ordinem nexumque pristinum haec quam infra posui tabula ostendit.'

A. a	
215. 216 = 1—17. 18—36	
361. 362 = 37—55. 56—73	
B. b	
C. c	XLV
367. 368 = 147—162. 163—176	
221. 222 = 177—192. 193—211	
D. d	
269. 270 = 249—264. 265—278	
E. e	
F. f	
275. 276 = 344—358. 358—373	
281. 282 = 374—391. 392—406	XLVI
G. g	
H. h	
287. 288 = 467—481. 482—500	
I. i*)	
289. 290 = 539—557. 558—576	
61. 62 = 577—595. 596—611	
K. k	
L. l	XLVII
55. 56 = 681—694. 695—711	
307. 308 = 712—732. 733—749	
M. m	

*) BCD 37 versus exhibent: unus potest intercidisse: cf. p. VIII.

433. 434 = 789—804. 805—819
421. 422 = 820—839. 840—860
N. n
O. o
P. p
Q. q
431. 432 = 991—1003. 1004—1016
445[b]. 446[b] = 1016—1026. 1027—1039 } XLVIII

435. 436 = 1040—1050. 1051—1064 (?)
R. r
S. s
407. 408 = 1122—1138. 1139—1154
417. 418 = 1155—1172. 1173—1189
T. t
U. u
445[a]. 446[a] = 1255(?)—1269. 1270—1283 } XLIX

427[a]. 428[a] = 1284—1305. 1306—1322
V. v
X. x
379. 380 = 1392—1406. 1407—1422
381. 382 = 1423—1436. 1437 — Men. inscr.
Y. y
Z. z
427[b]. 428[b] = Men. 57—75. 76—91 } L

'A tantae multitudinis laude dolendum est magno intervallo earundem integritatem membranarum distare: quarum hodierna condicio cum diversissima est tum maxima ex parte perquam miserabilis.' Namque parum veteris scripturae superstes est in paginis 433, 434, 421, 422, 431, 432, 445[b], 446[b], 435, 436, 445[a], 446[a], 427[a], 428[a], 382; pessime habitae sunt pag. 215, 216, 367, 62, 55, 407, 408, 417, 418, 379, 380, 381: in reliquis res melius cessit. In universum autem qualis singularum schedarum condicio sit multo facilius ac melius quam verba possunt Studemundi apographon ostendit. Has autem qualicunque modo habitas reliquias post Ritschelium iterum inspexit Geppertus: qui quae sibi visus est rectius quam Ritschelius legisse in Studiorum Plaut. fascic. 2

p. 11—32 edidit. Post eum multo felicius codicem tractavit Gustavus Loewe, quamquam, id quod sibi proposuerat, operam suam secundis curis retractare non potuit. Partem earum lectionum, quas Loewius enotaverat, protulit Otto Ribbeck Mus. Rhen. vol. 36 (a. 1881) p. 116—119 et in ipsius fabulae editione. Cum tamen dubitari nullo modo posset, quin iterata cura opus esset, aestate anni 1888 ipse maiorem schedarum partem denuo cum codice conferre ausus sum labore ut insolito ita haudquaquam infructuoso, quamquam difficillimos locos expedire non potui, alios omnino non temptavi. Hac igitur emendata collatione usus sum: quod hoc loco commemorasse satis habeo, cum infinitum taedium creaturus fuerim, si accurate mea a Loewianis seiungere voluissem. Vbicunque autem Ribbeckius aliter de Loewii lectionibus rettulit quam ego, me mea additamenta non semel a Studemundo confirmata secutum esse moneo. Praeter hanc collationem diligentissime adhibui Studemundi apographon dudum desideratum: quae utroque testimonio munita inveni, nullo verbo adiecto posui: quae Loewius atque ego sive solis oculis sive probabili ratiocinatione ducti codici dari posse putavimus, cum Studemundus, utpote qui apographon confecturus esset, aut nihil aut lacunam testaretur, uncis inclusi: quae solus Studemundus legerat, diserte illi tribui: ubi maior discrepantia lectionis fuit, utrumque testimonium attuli. Loewianarum autem lectionum partem aliquam iam Studemundum in apographo conficiendo ante oculos habuisse ex adnotationibus eius elucet: de reliquis discrepantiis non ita multis, si occasio feret, codicem denuo examinare consilium est. Geppertianas lectiones quibus et Loewius et Studemundus usi essent, abieci, nisi ubi illum primum poetae verba ex A correxisse dicendum fuit.

'Quodsi deperditarum membranarum intervallis eas fabulae partes contuleris quae inter superstites membranas mediae sunt, nihil incongrui reppereris praeterquam in duabus scaenis, eisque eo metro conscriptis, quod longe certiorem quam regnans in hac fabula septenariorum genus computum admittit. Nam primum cum inter v. 500 et 539 in Pala-

tinis libris senarii exstent triginta septem, efficitur ad complendas paginas *I. i* versum unum deesse. Quo integriorem fuisse Ambrosianum hoc tibi firmius persuadebis, quo evidentius ipsius sententiae lacunam is versus prodit qui inter 526 et 529 habetur vulgo.*) Difficilius de sede alterius lacunae statuitur, quae ad paginas *B. b. C. c* spectat. Hae enim cum versuum LXXVI multitudinem requirant, tamen inter v. 74**) et 147 hodie tantum LXXII leguntur: quo accedunt scaenae inscriptioni destinati duo. Nisi igitur in Ambrosiano putabis aliquot versus vel errore iteratos esse vel accessisse ex interpolatione, quorum neutrum aliqua probabilitatis specie commendatur, poeta credendus erit duos senarios addidisse qui hodie desiderentur, vel fortasse tres, si suppositicio illo 132 carebat Ambrosianus. Qui ubi exciderint, quia in sententiis nihil admodum hiat, cum aliqua confidentia definiri nequit. Potuit post commemoratum v. 86 sq. nomen graecae comoediae accedere poetae nomen: potuit versui 92 aliquid praecedere, quo *itaque* particula insequentis versus etiam aptius et tanquam explicatius quam nunc ad v. 91 referretur: item potuere post v. 144 talia addi, a quibus lenius quam nunc fit ad v. 145 transiretur. Omnium tamen proximum a similitudine veri nescio an hoc sit ut, quoniam *nam* particula eius versus, qui vulgo excipit versum 94, commodum explicatum vix habet, non transponendo potius sanus sententiarum ordo restituatur, quam lacunae significatio in hunc modum fiat:

Maiorem partem uideas ualgis sauiis.
* * * * * *
Nam ego hau diu aput hunc seruitutem seruio.
Id uolo uos scire, quomodo ad hunc deuenerim —.

Tantum de Ambrosiano. Reliquorum librorum hic usus fuit, ut per totam fabulam scripturae discrepantiam afferremus e *BCDFZ.' B* codicem cuius lectiones Ritschelianas mul-

---

*) Quamquam de hac re aliter iudicandum videtur: cf. adn. crit. ad hunc versum.

**) Dicendum fuit: 73. Igitur unus tantum deest versus, nisi unum bipertitum fuisse putamus cum Studemundo.

tas emendaverat Lorenzius Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 578 sqq., 32 (a. 1873) p. 270 sqq., 406 sqq., iterum excussit in meum usum Augustus Mau, cuius collatio exceptis paucis quibusdam locis Lorenzii lectiones confirmat: ubi id minus fiebat, Mauium secutus sum: sed discrepantiae, si a locis aliquot, quibus Lorenzium errasse certum est, discesseris, leviores sunt. Vna tamen in re magis discedit Mauius et a Ritschelio et a Lorenzio: nam cum illi duas in hac fabula correctorum manus distinguere soleant praeter Camerarii manum recentissimam, hic correctiones omnes eadem nota complexus secundae manui assignare maluit: Ritschelii certe rationem, qua singulas scripturas inter secundam et tertiam manum distribuit, praefracte negavit probari posse: aut omnes aut paene omnes correctiones eiusdem manus esse et oculos docere et ex eo apparere, quod in posteriore parte fabulae simul omnes deessent. Cuius viri experientiae ac iudicio obtemperandum fuit. Ceterum moneo Ritschelium quoque correctionum longe plurimas manui secundae, tertiae non ita multas adscripsisse. — Codices Decurtatum (*C*) et Ursinianum (*D*) summa cura excussit Fridericus Schoell: cuius adnotationibus non video quid addam nisi unum: in *D* praeter duas correctrices manus etiam tertiam saepius eum discrevisse, quam ubi commemoravi ne cum D^2 aut D^3 confunderetur, simpliciter 'aliam manum' correxisse dixi.

Praeter hos autem libros Ritschelius, 'ut exempla exstarent', in scaena prima, ex parte etiam in argumentis metricis, ex codicibus *EGHKLMNP*, in paenultima et ultima ex *XY* lectiones attulit, quos libros partim in praefatione Trinummi, partim in huius fabulae editione accuratius descripsit: quae exempla cum satis videretur si in proecdosi extarent, nunc et lectiones et descriptiones omisi. Eorundem autem codicum noviciorum auctoritatem cum minime superent 'Vaticani' illi Lipsii, quos Ritschelium secutus saepius in apparatu commemoravi, etiam quae de his disputata sunt omisi: praesertim cum summam eorum quae ibi exposita sunt ipse Ritschelius Opusc. vol. II p. 20 adn. complexus sit. Disputationem autem de interpolatione noviciorum librorum iterare nequivi nisi ratione habita eorum, quae recentissimo

tempore de eadem re ab aliis prolata esse vidi: quod paucis verbis fieri non potuit. His igitur omissis ad reliqua transeo, quae de re cricita in proecdosi monita sunt.

'Ad bonos . . . libros *BCD* quod attinet, sciendum est singularem rationem primi et tertii cum in aliis quibusdam fabulis tum praeter ceteras in Milite glorioso esse. Nam cum *C* correctiones habeat perpaucas easque a prima manu tantum non omnes, contra non unius sed duorum correctorum manum *B* et *D* experti sunt: quo fit ut toties in annotatione nostra *Ba Bb Bc Da Db Dc* notae redeant. Quanquam minime credendum est sat certo ubique potuisse vel tertiam a secunda manu distingui, vel illud explorari utrum, quae correctiones non sunt a tertia manu aperte recentiore profectae, ipsi primae debeantur an alteri non recentiori vel vix recentiori prima. In hoc igitur genere praestiti quod potui, non curans tamen manum omnium recentissimam quae est Camerarii. Praeterea simplicitati atque perspicuitati eo consultum esse volui quod plerumque non distinctius simul et molestius enarravi quid litterarum apicumve correctoris manus et erasissent induxissentve et adscripsissent superscripsissentve et adiectis signis quibusdam sociassent dissociassentve: quae corrigendi genera multis in locis tam multis modis miraque varietate coniuncta sunt et tanquam complicata ut, nisi qui lithographi arte utatur, ad fidem codicis illa repraesentare prorsus nequeat: sed quod breviter et plane integras voces posui quas restitui corrector voluisset. Quanquam hoc quoque in genere non est mirum quaedam satis dubia esse et ambigua. Omnium autem acerrime in id incubui ut, quid ante rasuram et lituram, quae plerumque fortissima fuit, *B* scriptum habuisset, investigarem: quod ubi nullo modo licebat, punctis evanidarum numerum litterarum notavi. Saepe enim prima manus vel verum vel veri vestigia quamvis tenuia aut obscurata servavit sola: non minus saepe tamen atque adeo saepius quam exspectes idem librarius, sive archetypo lectu difficili imperite usus sive oscitanter bono, tam vitiosa perscripsit, eis ut codicum *CD* memoria manifesto praestet. Vtriusque autem generis scripturas secunda manus mutavit ad talis codicis exemplum,

qui ipsorum *CD* simillimus fuit: quo facile perspicitur, quoties vere correcta, toties fere magis corrupta Plauti verba esse. Verum in hoc non acquiescens eadem manus alia non pauca, et haec quoque partim vitiosa partim non intellecta integerrima, nullo adhibito libro mutavit arbitratu suo nec raro infelicissime. Quibus omnibus recte pensitatis intelleges non esse Veteris codicis correctiones unius certae normae lege generatim censendas, sed singulis in locis sola ratione duce aestimandas.'

'Omnino autem non sine miratione intellectum iri puto, quam male habita haec fabula per Palatinos codices et Vaticanum ad saeculum XV sit propagata: prae cuius depravatione incredibili modica est Trinummi depravatio. Quanquam vel sic habemus quod depravationem nobis gratulemur non consilio potius quam neglegentia hominum et iniquitate temporum natam. Et cum in quibusdam rebus libri illi ipsius antiquitatis vestigia multo quam in Trinummo constantius servarint, quo praeter cetera pertinet *t* litterae usus in *at aput ſet it quit quot* et cognatis, tum corruptelae quoque longe plurimae certis generibus continentur quorum incredibilis frequentia. E quibus mira incuria illa designanda est qua, ut exemplis rem declarem, non modo *bona* et *bonam*, *poſſe* et *poſſem*, sed etiam *bona* et *bonum*, *poſſem* et *poſſet*, omnium autem creberrime *poſſe* et *poſſet* cum parilibus omnibus perpetuo inter se permutantur: quod facile existimatur quanti sit ad colloquentium sermones recte iudicandos definiendosque. Vt in Militem Plautinam illud cadat imprimis quod magnus Scaliger dixit *vetusta manuscripta sterquilinia esse e quibus elici posse aurum*. Quod ut eliciatur reapse, magna prudentia opus est qua mediam viam quandam insistentes nec nimium quaeramus in naevis solo casu ortis quantumvis miris et saepe monstrosis, nec ut nugas tricasque quamuis levidenses litterarum discrepantias neglegamus ipsius manus Plautinae indices. Tanta est autem mea sententia iamiam adultae artis criticae vis et fides, ut non nimis diffidam etiam e corruptissimis, si minus Plautina, at non indigna Plauto atque adeo Plautinorum simillima erui posse, modo quattuor potissimum rerum observatio accedat acerrima. Sunt autem eae integri-

tas linguae latinae, concinnitas numerorum, sententiae sanitas, consuetudo Plautina. Quorum generum nullum est quin in eo nimia editorum patientia peccatum sit multifariam. Et consuetudinis quidem, non eloquendi tantum, verum etiam sentiendi cogitandique, tanto gravius in emendatione apparet pondus esse, quanto latius observandi spatium pernoscendique copiam uberiorem scriptoris amplitudo praebet. Itaque cum in praecipuis virtutibus Plauti praeter alacrem vigorem collaudari solitum concinna simplicitas sit et facilis perspicuitas, magis etiam mirum videri debet tot non modo ineptas et frigidas et elumbes, verum etiam misere hiulcas et argute contortas et mirabili obscuritate laborantes vel sententias vel sententiarum constructiones tamdiu incogitanter toleratas esse. Nihil nunc dicam de ipsius legibus grammatices, quibus cum editorum ignavia an libido haud raro illuserit, elusi sunt ipsi: metricae autem disciplinae severitatem, qualem prolegomenis Trinummi communivi, non possum quin profitear Militis tractatione non modo comprobatam mihi esse atque confirmatam, sed aliqua ex parte etiam maiorem apparuisse quam statueram ante. Sic, ut uno exemplo utar, nunc pernovisse videor quod dubitantius suspicatus eram, cur Plautini non sint tales numeri:

Ibi erát bilibris aquális sic proptér cados.

Quippe anapaestum ars vetuit binorum vocabulorum consociatione fieri, quorum prius in media anacrusi finiretur: eaque elegantiae observatio, quantum intellexi, constans est apud hunc poetam, rudem scilicet et expertem artis, si audimus artis expertes, et misere contortuplicatis syllabis simulacra quaedam versuum potius quam versus edidisse contentum.'

'Exemplis, quae breviter significavi, comprobare mihi nunc longum est, facile ei qui annotatione mea quantumvis parca recte et cum iudicio uti volet. Qui quidem cum illud facile intelleget, non minorem ex Milite quam e Trinummo emendata fructum in augendam latinae linguae scientiam redundare, quo et lexicographorum et grammaticorum libri multifariam emendentur, sed hoc quoque haud aegre sibi persuadebit, nihil a me nisi religiose pensitatis et ab omni parte consi-

deratis rationibus positum esse. Possum profecto in quibusdam falli, possum in multis: qualia cum minime dubitem quin sagaciores aliquando vel correcturi sint vel perpolituri probabiliter, tamen idem confido id non timiditate potius quam audacia maiore effectum iri. Nam tantum fugere qui sapiunt vix potest, saepicule sine aliqua audacia nihil profici in instaurando Plauto, quo teste *qui homo timidus erit in rebus dubiis, nauci non erit:* modo via ac ratione coercita audacia in temeritatem ne vertat, solido autem fundamento hoc nitatur, ut tralaticiae memoriae et per aliquot saecula propagatae futtilitate probe perspecta atque e communi conspectu utiliter remota operae pretium factum esse etiam sine certa veri indagatione videatur. Omninoque, ut dicam quod sentio, mirabiliter abuti ratione existimo qui, dum criticae artis modestam audaciam sibi scilicet negatam exosi increpant hoc genus universum et contra felicem ingenii usum omnem lapidem movent, adeo sibi non constant ut multo maiorem audaciam exosculantes miris explicandi artificiis et interpretandi praestrigiis insolentissima quaeque male creduli excusent temereque defendant quae nec dicta sunt unquam nec potuerunt dici, ut quae nec latina sint nec Plautina ac saepe ne sana et humana quidem.'

'Reliquis autem corruptelae generibus cum gravius esse hoc soleat quod integrorum versuum interpolatione continetur haud raro cum partium transpositione coniuncta: quoniam unum eiusmodi ex Milite exemplum accidit ut per nuperam opportunitatem academicam paulo explicatius tractarem, eo commentariolo non abs re esse duxi hanc praefationem terminare pauculis tantum mutatis additisve. Est autem hic.'*)

'Militis gloriosi versum 185 quae excipiunt, quoniam aliter in aliis libris prodita sunt et cum gravissima quidem discrepantia, eorum codicum memoriae, e quibus per quattuor saecula editores Plautini pependerunt, Ambrosiani te-

*) Hanc disputationem repeti ipse Ritschelius voluit, ut ex adnotationibus marginalibus constat. Quamquam igitur de singulis differt meum iudicium, Ritschelii voluntati obtemperavi, cum praesertim qui hunc locum difficillimum tractaverunt plerique omnes a Ritschelii verbis profecti sint.

stimonia ex adverso posuimus. Et cum ex illis unus aliquis sequendus esset, Decurtatum *C* delegimus cuius scripturam omni fide . . . repraesentaremus, nisi quod propter chartarum nostrarum angustias cum illius tum Ambrosiani versus nonnulli in binos dispescendi fuerunt.

Earũ quearte et diſciplinam optineat colerem · et quẽ admodũ .
Vt eũ qui hic ſe vidit uerviſui,cta uinctane eſſe uiderit .
Siquidem centienſ hic uiſafit tamen inficiaſ eaſ .
Hoſ habet linguam perfidiam militia atq; audatia .
Confidentia confirmitatem fraudulentia .
Quiarguat ſeevm contra uincat iure iurando ſuo .
Domi habet animum falſilocom falſificum falſi iurium .
Domi doloſ domi delenifica facta domi fallaciaſ .
Nam mulier holitorinum quam ſupplicat ſigua eſt mala .
Domi habet hortũ etcondim̃ta adomniſ moliſ mili-ficoſ .

PROFECTOUTNEQUOQUAMDEINGENIODEGREDIATURMU
LIEBRI
EARUMQ·ARTEMETDISCIPLINAMOPTINEATCOLERE ⁊
QUEMADMODŨ
UTEUMQUISEHICUIDITUERBISUINCATNEISSEUIDERIT
SIQUIDEMCENTIENSHICUISASITTAMENINFITIASEAT
OSHABETLINGUAMPERFIDIAMMALITIAMATQ·AUDACIAM
CONFIDENTIAMCONFIRMITATEMFRAUDULENTIAM
QULARGUATSEEUMCONTRAUINCATIUBEIURANDOSUO
(nullum hic in codice spatium)
DOMIDOLOSDOMIDELENIFICAFACTADOMIFALLACIAS
NAMMULIERHOLITORINUMQUAMSUPPLICATSIQUASTMALA
DOMIHABETHORTUMETCONDIMENTAADOMNISMORESMA
LEFICOS

Visus est Plautus integro versu ditari Ambrosiani beneficio:

Prófecto ut ne quóquam ingenio dégrediatur múliebri:

sic enim una *de* vocula deleta numeris esse consultum sibi persuaserunt. Et tamen ne hoc quidem in loquendi genus Plautinum convenit: quod postulat in talibus praepositionem. Quocirca valde suspectum Trinummi v. 265 *quasi saxo saliat* pro *de saxo.* Et in ipsa Milite non potuit II 3, 33 *recipiat se pabulo* dici: ubi non *e pabulo* cum Camerario scribendum, sed cum Bothio *a pabulo.* Nec recte eiusdem scaenae v. 37 se habet *illac haec se hospitio edit foras:* pro quibus ex optimorum librorum vestigiis *illac hec ſunmtoſpicio, illac haec ſum oſpitio, illachec ſe ⊢oſpitio,* efficitur *illa ex suo se hospitio eduxit ſoras:* nam *eduxit* ut a Lambino asciscatur, non *dedit* a Lipsio nec *edidit* a Grutero Bergkioque, numerorum concinnitas suadet quam Proleg. Trin. p. CCX. CCCXXVIII Bentleio duce commendavimus. Sed in Ambrosiani illo versu multo etiam gravius, non editores, sed artis peritos offendit pravissimo accentu positum atque in prima syllaba productum *profecto.* Quod vitium ne defendas vitio, sciendum est Militis septenarium II 3, 19, qui talis est in codicibus, numeris omnino nullis:

SC. Profecto uidi. PA. tutin? SC. egomet duobuſ hiſ oculiſ meiſ,

aut sic esse instaurandum:

SC. Pól profecto uídi. PA. tutin'? SC. égomet his oculís meis —

aut similiter. Praeterea quid est tandem in Ambrosiani additamento illo, quo referre *earumque* possis in proximi versus principio consequens? Quod spectare ad *mulierum* apparet, non ad *muliebri.* Nec vel eis opera ullo modo successit, qui ab interpolatorum codicum h. e. a Vaticani *D* memoria *Parumque* profecti *Paret* invexerunt, vel his qui ea voce prorsus eiecta hanc totius versus speciem commenti sunt:

Artem et disciplinam obtineat et colorem. PE. quemadmodum?

Nam praeterquam quod ad sententiam mire languent et tanquam claudicant subiecta *et colorem* verba, nec *et* est in ullo

codice, nec *colorcm* vel in Ambrosiano vel in *D*, qui *colcrem* habet ut *C*, sed in uno *B* et a secunda tantum manu in *D:* unde Italus corrector effecit, quod veteres editores propagarunt, *color est.* Quid multa? scriptum fuit *colere:* atque elegantissimo genere loquendi dicitur *artem et disciplinam colere.* Ita autem quoniam *obtinere* verbum constructionis ratio respuit, in hoc necesse est aliquid naevi lateat. Quod quale sit, ilico perspexeris ubi illud reputaveris, parum causae Periplecomeno esse cur *quemadmodum* quaerat, si Palaestrionis sententiam satis profecto planis verbis illis declaratam perceperit: *ne quoquam de ingenio muliebri degrediatur:* nec planis tantum, sed eisdem prae illis ipsis quae subiunguntur languidissimis. Etenim dubitari nequit, si quem usum et Plauti habemus et librariorum, quin pinguissimum interpretamentum in verba poetae irrepserit, idque tale: *profecto ut ne quoquam de ingenio mulierum degrediatur earumque* . . . . . , una constructione ut assolet conglutinata scriptoris et interpretis oratione. Superest ut, quae verba Plautina immisso *earumque* glossemate expulsa sint, indagetur. Cum autem poetae verbis *artem et disciplinam* . . . . *colere* respondeat haec pars interpretationis *de ingenio degrediatur mulicbri:* consequens est ut, quae relicta pars est *profecto ut ne quoquam,* interpretatio sit deperditi versus principii. Sic igitur, nisi omnia fallunt, scripsit poeta:

Ne hercle usquam artem et disciplinam abstineat
colere. PE. quemadmodum?

Nam *abstinere* infinitivo etiam Curcul. I 3, 24 iunxit: *mi abstineant inuidere.*'

'Accidit aliquoties ut etiam in antiquissimos libros glossemata irrepserint, quae criticae artis ratio et disciplina investiget: longe longeque saepius factum est contrarium, ut a minus antiquorum interpolationibus liberi sint antiquiores. Quare quo quis codex antiquior est, eo maiorem fidem habere in eis partibus solet quas omittit. Eam ratiocinationem cum in illum versum accommodamus, quem cum Palatini exhibeant, ignoret Ambrosianus:

Domi habet animum falsilocum, falsificum, falsiiurium:

etsi non negamus fingi potuisse *falsificus* adiectivum, tamen

et concedendum est non minus fingi a quovis litterato homine quam a Plauto potuisse, et mirationem illud excitat, quod tam ferax in hoc compositorum genere poeta illo tamen alibi nunquam usus est. Verum quod *falsifico* largimur, numqui etiam ad *falsiiurium* defendendum valere credetur? Cui etsi nec ex editoribus interpretibusve nec e lexicographis accusator extitit, tamen vehementer veremur ne infamiam ille vel aquae et ignis interdictionem non magis quam aliquis *periurius* effugiat. Huc accedit numerorum insuavitas, quae qua re contineatur expositum est Prolegom. in Trin. p. CCXXXVII: accedit denique ipsa sententiae exilitas, cum nihil in toto versiculo insit quod non et concinnius et nervosius in vicinis dictum sit.'

'Resecto igitur uno panno, quo liberi manserunt Palatini: item resecto altero, quo Ambrosianus non est deformatus: reliquum est ut tertium removeamus, qui Plautino nitori in utrisque adhaesit. Nam Plauti esse etiam illum negamus:

Confidentiam, confirmitatem, fraudulentiam:

ubi accusativos libri praeter *C* servarunt omnes. Quaeris qui tantam iudicii severitatem atque adeo atrocitatem tueamur? Primum quod tam atroces septenarios h. e. omni caesura destitutos Plautus non fecit: quode eisdem illis Prolegomenis dictum est p. CCLXXV sq. Deinde quod latine locutus est, non barbare: pessimum autem vocabulum *confirmitas* tamdiu habebimus quamdiu, quibus illud placuit, exempla non protulerint *confirmus* adiectivi.'

'Nuncine igitur, qui octo relicti sunt ex undecim versibus, recte se habent? Non ita vero. Nam quod saepissime alibi, id hic quoque factum est, ut ad verborum sententiarumque interpolationem accederet pristini ordinis turbatio. Ac primum quidem apertum est non suo loco illum versum positum esse *Qui arguat se* . . . . : quem ipsa argumenti propinquitas cum v. 31 et 32 sociat. Praeterea perversum esse apparet in fine demum subsequi comparationem cum horto et condimentis factam, praecedere autem ea quae ad eam ipsam comparationem ita spectant, ut hinc demum vim et lucem accipiant: illa dicimus quibus, quae sint mulieris con-

dimenta, explicatur. Quibus incommodis sic, si quid video, sat commode Palaestrionis sermo liberabitur:

Vt eum, qui se hic uídit, uerbis uíncat, ne iste uíderit.
Qui árguat se, eum cóntra uincat iúreiurandó suo.
Síquidem centiéns hic uisa sít, tamen infitiás eat.
Nám mulier holitóri numquam súpplicat, si quást mala:
Dómi habet hortum et cóndimenta ad ómnis molis máleficas.
Dómi habet os, linguám, perfidiam, málitiam atque audáciam,
Dómi dolos, domi délenifica fácta, domi fallácias.

In quibus duo esse a dubitatione defendenda intellegimus. Primum enim quaeri potest, ex illis duobus versibus, qui excipiunt primum, uter sententiae vi ita praevaleat ut eo ad fortius progredi oratio credenda sit. Nam in priore quidem et *arguere* et *iurare* plus est quam *uidere* et *infitias ire* in altero: contra plus est in hoc *centiens* quam in priore *semel*. Praetulimus hoc, quod centenis infitiandi exemplis aptius continuari malarum ad infitiandum artium varietas visa est. Alterum est, quod paenultimum versum fortasse licuerit sine ulla mutatione servare post tertium sic collocatum:

Siquidem centiens hic uisa sit, tamen infitias eat:
Os habet, linguam, perfidiam, malitiam atque audaciam.
Nam mulier holitori numquam supplicat, si quast mala:
Domi habet hortum et condimenta ad omnis molis maleficas,
Domi dolos, domi delenifica facta, domi fallacias.

At ita etsi videri potest ad horti comparationem paullo lenius transiri, tamen parum concinne duobus locis malarum artium commemoratio discerpitur, eaeque res quae ad condimentorum et notionem explicandam et vim extollendam quam maxime faciunt *(os, lingua, perfidia, malitia, audacia)*, inconsultius occupantur. Hoc autem qui concesserit, si vel sic tamen non opus esse illius versus mutatione contenderit qui in libris scribitur *Os habet linguam* e. q. s.: reputet quaesumus quid elegantia requirat et consuetudo in eo genere cui anaphorae nomen rhetores fecere. Recte vel sic dicitur: *Os habet, linguam .....*, *dolos habet, habet delenifica facta,*

habet fallacias, vel sic uti nos scripsimus: omitti autem in primo membro, quae vox in posterioribus sermonis membris omnibus constanter repetatur, id et insolens est et inficetum. Ergo qua ratione versus 30 initium ex eiusdem versus interpretamento redipisci nobis visi sumus, eadem vel simili ratione huius in quo versamur initium servatum esse in insiticio additamento illo *Domi habet animum* e. q. s. disputamus.'

'Vnum restat, nondum expeditum nostra sententia. Vix enim concedi poterit scriptum esse a Plauto *condimenta ad omnes moles* (vel *omnis molis* potius) *maleficas*, quod e Palatinorum memoria a se erutum Scioppius commendabat, probare recentiores solent. Nam *omniſ moliſ malificoſ* in *B* est a prima manu, in *omniſ moleſ malificaſ* mutatum a secunda, *omniſ moliſ milificoſ* in *CD*. Nunquam autem in tanta consimilium notionum frequentia *moles* Plautus pro *machinis* dixit. Quod sentiens ut videtur, simul autem masculini generis vestigiis inhaerens Camerarius *omnes mores maleficos* edidit. Et *hominum mores maleficos* dixit sane poeta Cas. IV 2, 4, sed ratione a Palaestrionis sermone alienissima. Cui id potius dicendum est, quas ad res ipsi mores muliebres, qui cum condimentis comparantur, usui sint. Exspectatur 'ad omnis artis' vel similis notio: verissimoque iudicio Lipsius 'latet' inquit '*ὕπουλον* ulcus'. Id igitur quale sit indagare alios iubemus: in perpaucis enim hoc est Militis ulceribus, quibus nos medicinam excogitare omnino nullam potuerimus.'

Iam vero in reliquis ne iusto longior fiat praefatio brevissimus ero. Ac primum quidem discriptionem versuum qualem *B* exhibeat accurate in adnotatione me commemorasse moneo: eam autem quae est in *CDFZ* abiecisse. — Nomina personarum partim recte tradita sunt, ut *Artotrogi*, *Palaestrionis*, *Philocomasii*, *Milphidippae*, *Acrotelcutii*, *Carionis*, partim ab aliis iam correcta sunt. *Periplecomenum* senem vocari primus vidit Ritschelius Proleg. Trin. p. 88, quamquam *Periplectomenus* in libris esse solet; cf. Koenigius de nom. propr. p. 13. Quas Bergkius excogitavit formas *Periphlegomenus* (Opusc. I p. 208) vel *Peripetomenus* (ibid. p. 5) editores merito reiecerunt. Non minus certum est *Pleusiclem* adulescentem appellari, non *Pleusidem*, quam formam aliquo-

tiens codices exhibent. *Scceledrus* cum defensionem habeat a paronomasia versuum 289, 330, 494, non est cur mutetur, quamvis unde impositum sit hoc nomen servo nesciatur. Bergkius margini adscripsit *Sceleprus* (= σκελιφρός). Miles appellatur *Pyrgopolinices*, non *Pyrgopolynices*, quam formam praeferunt Benselerus, Birtius, alii. Nam de Polynice qui cogitant, non satis reputaverunt, tali nomine hominem irrideri potius quam appellari potuisse; qui πολυνίκην eum esse volunt, iocosam exaggerationem videntur delere. Cf. Ritschelius Opusc. vol. III p. 328. De *Lurcionis* nomine mihi persuasi Fleckeisenum loco ad v. 843 allato verum vidisse: adde Ritschelium Opusc. vol. III p. 320.

Quam diu animo agitavi commentationem de fabulae compositione, eam, cum nimis succrevisset disputandi materies omittere malui. De contaminatione post ea quae docte et subtiliter exposuerunt Lorenzius, Schmidtius, Ribbeckius, Langenus non dubito: neque minus complures scaenas retractationis habere vestigia apertissima certum est. Sed ut saepe difficile est, alterius utrius rei vestigia singillatim persequi, ita coniuncta contaminatione cum retractatione difficultas mirum quantum augetur. Quidquid de his quaestionibus prolatum esse inveni, in adnotatione quam paucissimis verbis significavi. — De tempore non video quid eis opponam, qui a versibus 210 sqq. profecti circiter a. 550/204 fabulam primo actam esse existiment. — De graeco exemplari conferenda sunt praeter Lorenzii praefationem ea quae Ribbeckius 'Alazon' p. 55 sqq. protulit. — Eis quae de ipsius fabulae per omnes fere gentes vagatae fatis disseruerunt cum alii tum Ribbeckius l. s. s. p. 72 sqq. adde doctam commentationem Eduardi Zarncke (Mus. Rhen. vol. XXXIX p. 1 sqq.).

Anni quadraginta et unus praeterierunt, ex quo Ritschelii editio emissa est. Post eum fabulam retractavit Fleckeisenus, bis ediderunt Brixius et Lorenzius, ter Tyrrellius, semel praeter Ussingium Ribbeckius, cuius simul elegantissima exstat translatio. Ad has editiones accedunt commentationes plurimae cum eorundem virorum, ut Brixii, Lorenzii, Ribbeckii, tum aliorum, quo in numero

praeter ceteros commemorandus est Seyffertus. Ex horum inventis mihi adsciscenda fuerunt longe plurima, quibus ad emendanda poetae verba usus sum. His demum diebus in meas manus pervenerunt Theodori Hasper 'ad Plauti Militem Gloriosum marginalia' commentationibus Fleckeisenianis (ed. Lips. 1890) inserta (p. 171—186), quae hoc loco excerpam:

V. 24. Nisi únum: epityra illa éstur. — 187—194. Diversarum actionum vestigia certissima in his esse Hasperus censet. — 217. Tíbi ego dico: cántheriata's uéstis! me scis te ádloqui. — 298. Íterum si id uerúmst tu ei custos ádditu's qui es périeris. — Dúm ego in tegulís sum, illaec se suópte hospitio edít foras. — 360. Dispéssis manibus pátibulum quom adbétuis. SC. Quamnam ób rem? — 438. "*Αγλυκὺς* es tu, non *γλυκεῖα's*: meo' iterum commendat. — 451. Dómiciliumst, Athénis domus est. SC. Át erus! PH. At ego istám domum. — 465. Qui aéque faciat cónfidenter quíd quam faciunt múlieres. — 534. 'Complexam' tutatur Hasperus. — 555. Eandem scripturam quam ego recepi commendat Hasperus. — 584. Qui ne íd adimatur ne íd quod uidit uíderit. — 585 et 588 alterius esse recensionis vult Hasperus. Versu 585 *de me* = *deme* ioci causa dictum esse: cui respondere illud *adimatur*. — 595. Ibo íntro ne mi múlta fortis eó fuat (vel 'obfuat'). — 655. Ó lepidum semídeum. V. 651—656 delet Hasperus. — 659. Tú's quidem edepol qui ómnes mores ád uenustatém uoces. — 676. *tasen* ex *sat* glossemate natum esse putat Hasperus; id duobus locis in textum irrepsisse (*comitas*). — 747. *inicit* glossema esse vult (uoluptatem inicit). — 779. cúpiunt conminíscier. — 799. PE. Aúdio: ‖ Né me surdum esse árbitrare atque ásperis tuis cáue meas ‖ Aúris uerbis uérberassis. PA. Si aúdis, ego rectis meis ‖ Mé dabo: abs e. q. s. — 809. PAL. Rogo ego té tamen. — 824. LV. Demísit ardim in ámphoram cellárius. — 843. pro *Lurcio* conicit Hasperus *Volpio*. — 878. falsa haéc sit, Periplecómene. — 883. hóram oratiónis. — 889. eaedem uéniet. — 895. AC. Mérs mala peióribus conuéniet. — 913. Quam rém ego milití darem (!). — 917. fundáta ac constitútast. — 997. Idem commendat Hasperus cum Leone. —

1005. oculís tuis uideas. PY. Vídeo id quod credó tibi. — 1025. 1026. quo pácto hoc Eilium appélli ‖ Velís uis? PA. Fero ad te cónsilium: quasi e. q. s. — 1073. risu átque animo moderári. — 1204. dona múlierei. — 1205. téte quoque donó dedi. — 1207. Ét ego id ago: te líberabo. — 1211. tuae uenít mihi. — 1247. tam a múliere ut amarétur. — 1255. scio edepol, sát scio. — 1259. oculís suis. — 1273. PY. Sed quíd uolt mecum agere ísta? *melius* = *miles*, h. e. PY., esse vult. — 1312. abeo. PA. Íllum uide hominém tibi. — 1319. facio. impíetas sit — PY. Scio. PL. Quám sapis (vel 'Euge ut sapis', vel 'Eu, quam sapis'. — 1333. morór, more, est quod málo. — 1337. Sí magis uis, míseram omittam. PY. Nólo: retine. PA. Adstó miser. — 1379. Ego núnciam conuéniam illum. — V. 1418—1423 postea adiecti sunt. — 1426. ego ted híc — PY. Carebo téstibus.

Ceterum ut in aliis fabulis ita in hac quoque me beneficio obstrinxerunt Fridericus Schoell et Oscarus Seyffert: quorum monitis multo saepius quam diserte dixi usus sum. His quod tertium se adiunxit virorum Plautinorum quotquot nunc sunt princeps, Alfredus Fleckeisenus, gaudebunt mecum quicunque hoc libello utentur. Partem admonitiuncularum potui adnotationi addere: quas non potui, praefationi una cum aliis quibusdam additamentis inserendas duxi.

Arg. I 3. 'ibi ipsus' Schoellius. — 45. 'Trigínta Sardos, séxaginta Mácedones ‖ Sunt ómnes quos' Seyffertus anacolutho admisso. — 64. Huc pertinere Festi Pauli glossam p. 121, 13 suspicatur Reitzensteinius 'Verrian. Forsch.' p. 67. — 267. 'ui pugnandod' etiam Max. Muellerus proponit Fleckeiseni Annal. vol. 113 (a. 1876) p. 699 = 'Essays' vol. II² p. 361. de eadem re cf. Woelfflinus 'Sitzungsber. der bayer. Acad.' a. 1890 p. 304. 'que' vix defendi poterit. — 303. 'Facere certumst' etiam Fleckeisenus commendavit. — 448. 'Án ista Philocomásium non sit átque alia eius símilis sit 'Schoellius. 'Án ista non sit Phílocomasium atque áltera eius símilis sit' Baierus Comment. philolog. ad M. Hertzium miss. p. 274. — 449. 'Mittis me an non mittis' tutatur Hinze de AN partic. p. 8: eodem v. *me* in adn. delendum est, ne in

libris deesse videatur. — 515—517. 'Vtrúm me expostu láre tecum aequóm siet, An méd expurigáre. haec tibi ⟨dicó⟩ prius' Schoellius. — 522. 'Ita fácere certumst. PE. Phílocomasium, tú cito' Sauppe Quaest. crit. (a. 1886) p. 16. — 595. 'Ibo íntro, ne dum absum ⟨ímperet Palaéstrio ‖ Et míhi pro mulso⟩ múlta e sortitú fuat' Schoellius. — 598. 'Consilium' Fleckeisenus. — 614. locus lacunis laborare videtur Seyfferto 'Quodne' tutato. 628. Adde testimonium Festi Pauli p. 61, 12: 'Capulum et manubrium uocatur gladii et id quo mortui efferuntur, utrumque a capiendo dictum. Sane a capio fit capularis.' cf. Reitzensteinius 'Verrian. Forsch.' p. 59. — 649. 'O lepidum senem hominem' Seyffertus. 'O lepidum semisenem' tutatur Schoellius. — 652. 'Ego necumquam' Schoellius. — 662. 'Íta apud omnis cónparebo tíbi res bonus actór frequens' Schoellius. — 692. 'Da qui faciam conpito atque' Schoellius. — 705. 'quid opus est gnatis mihi?' Schoellius. — 716. 'Nímis bona ratióne nimiumque ád te et tuam te uítam habes' Schoellius. — 754. 'fuit, oro' vel 'fuit, oro, hoc' Schoellius. — 789. Adde Festi Pauli gl. p. 61: 'Clientam pro cliente Plautus dixit': cf. Reitzensteinius l. s. s. p. 59. — 853. 'Sed in cella erat paulum nimium' vel 'nimisquam loculi lubrici' Seyffertus. — 919. 'fabri architectici' Seyffertus. — 935. 'probro iam oneratum' Schoellius. — 958. 'A lúculentaque ét festiua fémina' Schoellius. — Pro v. 1006—1009 octo versus habuit A: itaque omnes bipertitos fuisse credidi. Seyfferto aliquid in Palatinis intercidisse probabilius videtur. — 1013. 'considiorum' pro 'celatorum' Seyffertus, 'concelatum' Schoellius. — 1014. 'Immo etiam, si non celas' Redslobius 'N. Philol. Rundsch.' vol. VI p. 181. — 1023. 'Pedetemptim bene scis' vel 'Pedetemptim scin tu' Seyffertus. — 1028. 'materiem' Seyffertus. — 1035. 'quia tam te' et 'quia sic te' confusa esse vult Baierus in Comment. phil. ad M. Hertzium miss. p. 275. — 1046. 'haec illinc' Seyffertus. — 1054—1056. 'Mĭ Achílles fiat' et 'Age expróme 'Fleckeisenus. — 1070. 'ut facerest aequom' Schoellius. — 1090. 'Hic cum erast: ipsae clam' vel 'ultro clam' Seyffertus. — 1177. 'Fácito ut adueniás ornatus húc ad nos nauclérice' Seyffertus. — 1218. 'Video edepol, nunc' Seyffertus.

— 1319. 'facio: ut pietas sit' (vel 'est') 'PL. Quam sapis' Redslobius 'N. Philol. Rundschau' vol. VI p. 181. 'facio: ní pietas ∪ – ∪ – ‖ – ∪ – ∪ – ∪ – ∪ – ∪ scio. PL. Sane sapis' Seyffertus. — 1344. PY. Sed quid hoc? PAL. Quae res? PY. Quid uideo? PL. O lux, salue. PHIL. Saluos sis' nuper Seyffertus. — 1388. 'inpedibit' idem. —

Praeter haec addenda moneo ne neglegantur quae p. 235 correcta sunt. — Lineola transversa quam in altera parte aliquotiens signum orationis non perfectae esse volui consequenter etiam his versibus reddenda est: 38. 542. — In rebus orthographicis eandem normam secutus sum quam saepius indicavi: itaque *accerso* et *arcesso*, *quor* et *cur* et similia posui ex librorum testimoniis.

Ienae mense Octobri a. MDCCCXC.

G. G.

T·MACCI·PLAVTI

MILES·GLORIOSVS

GRAECA · ALAZON

ARGVMENTVM I

Meretrícem Athenis Éphesum miles áuehit.
Id dúm ero amanti séruos nuntiáre uolt
Legáto peregre, ípsus captust ín mari
Et éidem illi míliti donó datust.
Suom arcéssit Ephesum dóminum Athenis ét forat
Geminís communem clám parietem in aédibus,
Licére ut quiret cónuenire amántibus.

INCIPIT MILES GLORIOSVS *B et rubricator in D (erasis eisdem verbis a D² scriptis). om. CD¹.* PLAVTI. POETE. CL^mI. MILES FABVLA. INCIPIT. ARGVMENTVM *F.* Plauti Sarsinatę Miles. Argumentum *Z* *Argumenta I et II transposuit Gronovius* 1.]eretricem *C* milesa uehit *B¹.* miles auehit *B²* aduehit *F* 2. Liddũ ero *B ante corr.* Iddum ero *B corr. cum D.* Id dumero *C.* Id dum hero *FZ* amantis *C* seruus *CDZ* nunciare *Z* 3. Legat opere gre *B¹.* Legat' peregre *B²* peregred *commendat Ribbeckius, reicit Ritschelius Nov. exc. p. 123* ipsus captust *(ust in ras. m. 2) B.* ips///us *(i erasa)* cap tust *(tust ex sust) D (in marg.* captust *D²).* ipsus capstst *C.* ipsus captus *FZ.* captust ipsus *cum Pareo Ritschelius.* captus ipsust *Pylades. cf. Opitzius de argum. metr. lat. arte et orig. p. 265. 273* 4. illi eidem *Pylades* datust *B.* datus est *CDFZ* 5. Suom arcessit Ephesum dominum Athenis *scripsi.* Suum arcessit *(ars cessit B.* accersit *F)* erum athenis *(ita B².* erumna thenis *B¹.* herum athenis *FZ) BCDFZ.* Suom arcessit seruos dominum Athenis *Ritschelius (cf. Opusc. vol. II p. 409).* Suom arcessit seruos erum ab Athenis *Ribbeckius.* Suom arcessiuit erum tabellis *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1869) p. 396.* Suompte arcessit erum tabellis *Birtius Mus. Rhen. vol. 40 (a. 1885) p. 562. monstra ab aliis prolata mitto* et forat *BCD.* efferat *F.* afferat *Z.* perforat *codex Pii.* atque inde efforat *Pylades* 6. clam *B.* sciam *D.* sci^{a}ęm *C.* suam *FZ.* scite *Ritschelius,* scitus *Ribbeckius,* clam *in v. proximum traicientes* inaedibus *D.* inędibus *B.* inedibus *CF.* aedibus *cum Scioppio Susp. lect. V 7 Ritschelius* 7. Licere ut quiret *Pius.* Liceret *(*Li^{c}eret *C)* ut quiret *(quiret et s. v.* coire *B) BCDFZ.* Liceret ut clam *Ritschelius: cf. v. 6.* Liceret ut qui *Acidalius et eum expilans Goellerus in Aulul.*

Obérrans custos hós uidet de tégulis,
Ridículis autem, quási sit alia, lúditur.
Itémque inpellit mílitem Palaéstrio,
Omíssam faciat cóncubinam, quándo ei
Senís uicini cúpiat uxor núbere.
Vltro ábeat orat, dónat multa. ipse ín domo
Senís prehensus poénas pro moechó luit.

ARGVMENTVM II

Meretrícem ingenuam déperibat mútuo
Athéniensis iúuenis. Naupactum ís domo
Legátus abiit: míles in eandem íncidit,
Depórtat Ephesum inuítam. seruos Áttici,
Vt núntiaret dómino factum, náuigat:
Capitúr, donatur ílli captus míliti.

v. 132. ubi quirent *proponit Saracenus. cf. Vahlenus Comment. in hon. Mommseni p. 664 sq.* 8. Oberrans *Ritschelius.* Obherentis *BCDF.* Obherentis *Z.* Osculantis *Camerarius.* Obhaerens *Bothius* uidet *BC.* uidit *DFZ* detegulis *Z* 9. Ridiculis *BCD.* Ridiculus *FZ.* Ridicule is *Seyffertus Phil. vol. 25 (a. 1867) p. 439: cf. Ritschelius Opusc. vol. 2 p. 411, Lorenzius Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 589* luditur *B.* deluditur *CD FZ* 10. inpellit *C.* impellit *BDFZ* palestrio *CDFZ* 11. fatiat *B.* faciam *F* ei B^2 *in ras., 'codd. antiqui' Pyladis.* celi *CDF.* cęli *Z.* 'caelibis *Saracenus: quo nonnisi sic uti licuerit:* Omittat concubinam, quasi ei caelibis' *Ritschelius.* eei *Buechelerus de decl. (ed. Windek.) p. 116* 12. uicinis,uxor,cupiat *C* 13. habeat *DFZ* multo *F* in domo *Z.* in modo B^1CDF. in modomo *(h. e.* in domo*)* B^2 14. penas B^1. pęnas B^2 pro moecho luit *DZ.* ꝑmo echoluit *B.* ꝑ moechc luit *C.* promecho luit *F*

ARGVMENTVM *BF et post* luit *Arg. I 14 D. om. C.* Aliud argumentum *Z* 1. Jeritricem *C.* eritricem *Z* 2. Naupactum is domo *Pylades.* naupactis domum *BCD, codd. Pyladis.* naupacti domum *FZ.* Naupactum domo *Pius cum Saraceno* 3. habiit *D* eadem B^1: n *s.* a *add.* B^2 incedit B^1: *corr.* B^2. incidit *(*in *ex* cc*, ut vid., corr.) C* 4. Deportata pessũ B^1. Deportat ꝑpessũ B^2 ephesum *ex* ephesium *C* inuitam *Saracenus, Pius.* inuita B^1. inuitat B^2 *cum CD FZ* 5. Uut *C* nunciaret *DZ* factum B^2, *Saracenus.* facto B^1C *DFZ* 6. illic *B*

Ad erum út ueniret Éphesum scribit. áduolat
Aduléscens atque in próxumo deuórtitur
Apud hóspitem patérnum. medium párietem
Perfódit seruos, cómmeatus clánculum
Qua fóret amantum: géminam fingit múlieris
Sorórem adesse. móx ei dominus aédium
Suám clientam sóllicitandum ad mílitem
Subórnat. capitur ílle: sperat núptias,
Dimíttit concubínam et moechus uápulat.

---

7. Ad///erum *B ex ras.* Aduerum *B ante ras. cum CD.* Ad herum *FZ* uenire te pesum B^1: *unde* ueniret ẽpesum B^2 scribi *C* 8. Adolescens *CDFZ* adque B^1. atque B^2 proxumo *Z.* proximo *BCDF* deuortitur *Ritschelius post Bothium.* reuortitur *B.* reuertitur *CDFZ.* diuortitur *Saracenus* 10. seruus *BCDFZ* clancilum CD^1. clanculum *corr.* D^2 11. floret *C* amantum *BCD.* amantium *FZ* geminam *Scutarius.* geminat *BCDFZ* mulieris *Camerarius.* mulier *BCDFZ* 12. adesse *Pylades.* ait esse *BCDFZ. vide Proleg. in Trin. p. XCIX* edium *C* 13. Quam D^1. Suam D^2 dientam *CD* sollicitandum ad *BDZ.* solicitandum ad *F.* ad sollitandum ad (so *ex* sti *corr.*) *C.* ad sollicitandum *Ritschelius, quod fortasse non necessarium est in argumento* militẽ (ẽ *in ras.*) *B* 14. Supornat *C* sperat *Scutarius.* sper//at *B (post ras.).* spernat *B (ante ras.) cum CDZ.* spernit *F* 15. concubinam *om. C* moechus *D.* moecus *B.* mechus *CFZ* //uapulat *(erasa s, ut vid.) C.* uapulat *ex* uabulat *D*

PERSONAE

PYRGOPOLINICES MILES
ARTOTROGVS PARASITVS
PALAESTRIO SERVOS
PERIPLECOMENVS SENEX
SCELEDRVS SERVOS
PHILOCOMASIVM MVLIER
PLEVSICLES ADVLESCENS
LVRCIO PVER
MILPHIDIPPA ANCILLA
ACROTELEVTIVM MERETRIX
SERVI
PVER
CARIO COCVS
LORARII
CANTOR

ACTVS I

PYRGOPOLINICES. ARTOTROGVS

PYRGOPOLINICES

Curáte ut splendor meó sit clupeo clárior
Quam sólis radii esse ólim quom sudúmst solent:
Vt, ubi úsus ueniat, cóntra consertá manu
Praestríngat oculorum áciem in acie hóstibus.

1—4. *Priscianus de metr. Ter. p. 421, 13 sqq.:* Plautus...in Milite glorioso in prima scena: 'Curate...hostibus' 2. *Nonius p. 31, 15:* Sudum dictum est quasi sine udo ... Plautus Milite: 'Quam...solent': *cf. Caesar p. 34. 46. 55* 3. 4. *Pseudasconius in Cic. vol. V 2 p. 117 Orell.:* Praestringat aciem] Vel a praestigiatoribus transtulit uerbum uel a tironibus...Plautus in Milite glorioso: 'Vt...hostibus' 4. *Nonius p. 34, 20:* Praestringere dictum est non ualde stringere, eludere. Plautus in Milite glo-

Act. 1 scaen. 1 PYRGOPOLINIC(E) *et suo loco* (TROG)U *(litteris* TR *et* G *incertis) A. om. unius v. spatio relicto C.* ARTOTRO͞G PARASIT' PYRGO POLINICES MILES *rubricator in D erasis vocabulis a D² scriptis.* PIRGOPOLINICES MILES. ARTOTROGVS PARASITVS *B et, nisi quod* PYRG. *pro* PIRG. *habent, FZ De v. 1—8 cf. Klotzius 'Metr.' p. 402: de tota scaena idem de allitt. et symm. p. 11 sqq.* 1. CVRATEVTSPLENDORME *A, quibus* OS *litterarum vestigia incerta addit Studemundus* splendor] le *ex* eb *C* meo] meus *Prisciani B.* m̃s *Prisciani RVA* clipeo *BDFZ cum Prisc.* dibeo *C* 2. QVAMSOLISRADIIESSEOLIM *A* cum *Nonius: unde* Cam *L. Muellerus* radi *Prisciani R* e͞e// *(*t *erasa) B.* esset *Z. om. Nonius* quom *B.* cum *CDFZ cum Prisc. et Nonio* sudũst B^2. sudust B^1CD^1FZ. sudus est *Nonii H.* sudu est *Nonii L.* sudum est D^3, *Priscianus et Nonii G* solet *Nonii libri boni* 3. VTVBIVSVSVENIATCON(TRA)CONSER(TA) *litteris extremis incertis A* manu] u *e corr. C* 4. PR(AE)STRINGATOCVLORVMA(CIE)MINACIEHOST(IB)VS *A* Prestringat *BF', Nonii* L^1 *posteriore loco, L priore loco.* P͞stringat *CD.* Perstringat *Z cum edit. princ. Pseudasconii: cf. test.* Oculorum praestinguat *Lambinus cum Pylade (*praestringat*)* atiem *B* in acie *(*i *ex* l*) B.* inatie *CD.* in aciem *Nonii* LH^1

Nam ego hánc machaeram míhi consolarí uolo, 5
Ne lámentetur néue animum despóndeat,
Quia sé iampridem fériatam géstitem,
Quae mísera gestit strágem facere ex hóstibus.

rioso: 'Praestringat...hostibus'. Lucilius lib. XXX: Praestringat [oculorum aciem in acie hostibus] splendore micanti. *Plautina verba Lucilianis inmixta expulit L. Muellerus Idem p. 373, 36:* Praestringere obtenebrare. Plautus in Milite glorioso: 'Praestringat...hostibus' *Apuleius de deo Socr. c. 11 p. 15 ed. Goldb.:* prorsus quod Plautinus miles super clipeo suo gloriatur, 'praestringens oculorum aciem hostibus' 5. *Donatus in Ad. prol. 15:* Nam incipiendi uim habet modo, ut: 'Nam ego hanc machaeram meam dico' 8. *Huc rettulit Ritschelius glossam hanc (Corp. Gl. II p. 189, 3):* Strages *πολυάνδριος σωρὸς νεκρῶν (cf. Corp. Gl. IV p. 393, 37:* Strages corpora in ualle strata*)*

priore loco aciem in acied *Buechelerus de decl. (ed. Windek.) p. 93, Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 636 sq., Lorenzius ibidem p. 593 sqq., Bergkius 'Beitr.' p. 116.* aciem acri in acie *Ritschelius: cf. Nov. exc. p. 70.* in acied aciem *Ribbeckius. hiatum tutantur cum alii tum Luchsius Stud. vol. I p. 6* fostibus *Kochius Mus. Rhen. vol. 25 (a. 1870) p. 618* 5. NAMEGOHANCMACHAERAM *et* NSOLARIUOLO *(quibus ante lacunam* M *dubiam addit Studemundus) quadrantibus spatiis A* machaeram *Z.* macheram *BCDF* mihi consolari *(*čsolari, i *ex* e *C) BCDFZ.* meam dico *Donatus* 6. NELAMENTETURNEUEA-N(IM)U(M) *et tenuissima vestigia vocis* (DE)S(PONDEAT) *A* Nelamentetur *B* 7. QUIASEIAMPRI***F, *quibus dubiam* M *ante* F *et* AMGEST (MGE *et ipsas dubias) addit Studemundus, A* feriatam *Saracenus, Pius.* fieri attam *BCD, nisi quod* ri *ex corr. D.* fieri aptam *FZ.* fartum factam *Birtius Mus. Rhen. vol. 40 (a. 1885) p. 528* gestirem D^3 8. QUAEMISERAG *A teste Loewio: ubi* QUAEMISERE*(vel* I, *vix* A*)*G *et* OS****S *Studemundus ('in membranae lacinia quadam inter Militis fragmenta seorsum adseruata, quam ad medium uersum 10 (8) pertinuisse incerti uulgatae scripturae ductus persuadent, nonnullae apparent reliquiarum umbrae, ex quibus nec* FARTUM *nec* FARCTUM *nec* FRACTUM *nec* FRATRES *nec* FRUSTA *nec* OFFAM *nec* STRAGEM *sed relui* FRETIS *uel* FRITIS *uel minus probabiliter* FRETUM *uel similes aliquas litteras ibi olim extitisse apparet' idem in adn.)* Quae misera gestit *firmavit Seyffertus Stud. Pl. p. 8.* Quem miser agestat et B^1. Quaem misera gestitet *C.* Quem misera gestiret D^3. Quem misera gestitet B^2 *(nisi quod* gestit et*)* D^1 *cum FZ: ubi* Quae *Beroaldus,* gestit *Camerarius scripserunt.* Quae misere gestit *cum Dousa Expl. III 7 Ritschelius* stragem *nescio quis in marg. exempli Gronoviani bibliothecae Leidensis quod signatur '17 Gron.', item Rostius Opusc. p. 116: quod retinui, etsi vix verum est.* fratri, *ut vid.*, B^1. fratrẽ B^2 *(*ẽ *in ras.).* fratẽm *C.* fratrem *DFZ. coniunctis scriptura codicis Veteris et vestigiis Ambrosiani conicias, veram scripturam in* is *exisse.* fractum *Saracenus.* farctum *Muretus Var. lect. III 9.* fartum *'libri veteres' Lambini, Birtius*

Sed ubi Ártotrogus híc est?

ARTOTROGVS

Stat proptér uirum
Fortem átque fortunátum et forma régia.
Tam béllatorem Márs se haud ausit dícere
Neque aéquiperare suás uirtutes ád tuas.

PYRGOPOLINICES

Quemne égo seruaui in cámpis Curculióniis,

Mus. Rhen. 40 (a. 1885) p. 527 sq. fratres *Salmasius post Vallam,* offam *Gronovius, Bentleius. ineptit Canterus lect. I 9.* frusta *Bergkius Opusc. I p. 130.* cratem *'olim' Ussingius praeeunte Heinsio Advers. p. 397.* fragmen *Klotzius 'Metr.' p. 402* exostibus *C* 9. SEDU***(RT)OTROG(U) *et* O(PT)*(R)UIRUM *(litteris* OP *incertissimis) A* Sedtubi *C* artotrogus hic est AR. (ARTOTROGVS *CD)* stat *B (nisi quod* hinc *ante ras.) CD: cf. Seyffertus Ind. philol. vol. 1 (a. 1869) p. 118.* artotrogus. AR. hic est stat *F'Z, ubi* Artotrogust *scripsit Ritschelius: cf. Olsenus p. 81* 10. FORTEMATQ·F(OR), *post* TUM**F *(dubia lectione), sub finem* (G)IA *(et ipsas dubias) A, quibus* ET *post* TUM, *sed incertas addit, Studemundus adnotans, ultimum* A *fere paucis litteris exceptum fuisse videri* atque ac *F'* 11. TUM *legit in A Loewius:* TUM**LLATOR****RSHAU *(prima, tertia, undecima, quattuor ultimis litteris incertioribus) Studemundus* Tam *post Bothium Sauppius Epist. crit. p. 70.* Tum *BCDFZ, C. F. Hermannus Mus. Rh. vol. 11 (a. 1857) p. 79* bellatorē mars B^2. bellatorē ars B^1D. pellatorē ars *C.* bellator mars *FZ* se haud *Bothius, Sauppius.* hAut D^3. Aut BCD^1. haud *FZ* hausit *F'* dicere] hiscere *Lambinum expilans Goellerus in Trin. 511, C. F. Hermannus Mus. Rhen. vol. 11 (a. 1857) p. 79* 12. (NEQ·AEQUIPE)RA *(litteris 6 extremis incertis: his* R *add. Studemundus) A* Neque D^3FZ. Nequi CD^1. Mequia *B* aequiperare *DZ.* aequiuerare *C.* equiperare *BF* uirtutis *Ritschelius praef. Stichi p. 17, Fleckeisenus Epist. cr. p. 20* adtuas *B* tuas uirtutes Attalus *Birtius l. s. s. p. 535* 13. QU(EM)N(E-E)GOS(ERUA)U(I) *et dubitanter in fine* IS *legit in A Loewius,* URCULIO-N***S *Studemundus, sed omnibus praeter extremam litteris incertis. idem hoc adnotat: 'in fine* CURCULIONIEIS *quam* CURCUDILONIIS *scriptum fuisse probabilius videtur; hoc certe constat nec* CARCHARODONTIIS *nec* CERCURONIIS *nec* GARGALIDONIIS *nec* GARGAREONIIS *nec* GORGONIDONIIS *nec* GURGUSTIDONIIS *ibi extitisse'* PIR *B constanter. om. C.* Pir D^2: *om.* D^1 Quem neego *BC* curculioniis *Brixius duce Guyeto* (Gurgulioniis). curcus lis donis BD^2. curcusculi donis *C.* curtus lis donis D^1. curriculis donis *Z.* herculis donis *F'.* Gurgustidoniis *Camerarius, Beckerus Quaest. de com. Rom. fab. p. 65.* Gorgonidoniis *Ritschelius.* Crocodiloniis *(ubi* Corcodiloniis *A. Schoene Mus. Rhen. vol. 18 a. 1863 p. 162) idem in adn. 'novi qui de* Gargalidoniis, Gargareoniis, Carcharodontiis, Cercuroniis *cogitarent' idem.* Curricu-

Vbi Búmbomachides Clútomestoridysárchides
Erat ímperator súmmus, Neptuní nepos?

ARTOTROGVS

Meminí: nempe illum dícis cum armis aúreis,
Quoius tú legiones dífflauisti spíritu
Quasi uéntus folia aut pániculum tectórium.

PYRGOPOLINICES

Istúc quidem edepol níhil est.

---

17. *Nonius p. 97, 9*: Difflare est flatu disturbare. Plautus: 'Cuius ... spiritu'

---

loniis *vel* Crusculidoniis *Ribbeckius.* Cerdulionicis *vel* Scoracisdoniis *Birtius Mus. Rhen. vol. 40 (a. 1885) p. 534, ut alia taceam* 14. U(***UM) *A: quibus in fine* S *addit Studemundus ('in fine* STARCHIDES *uel* STARCHIDIS, *non* SARCHIDES *extitisse ueri admodum simile est' idem)* Bombomachides *Pylades.* bumbom arides *B.* Bumbo marides *C.* Bum bo marides *D.* bumbomatides *vel* bumbo matides *FZ.* u *pro* o *servavit Ritschelius* Clutomestoridysarchides *(h. e. Κλυτομηστωριδυσαρχίδης) Ritschelius.* clutum ista ridis archidis *BD.* clutum istaridȩsarchidis *C.* clutum instar idis archidis *FZ.* Cluninstaridysarchides *Camerarius.* Clutomestoridysarchidis *(scil. filius) Riesius Mus. Rhen. vol. 21 (a. 1866) p. 478: cf. Lorenzius Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 597* 15. ERATIMP**ATO *(tribus ultimis dubiis) et* (UNI)NEPOS (NEPOS *incerta lectione) A* erat *om. F* neptuni nepos *(ex* nepus B^1 *vel* B^2*) BDFZ.* neptunu nepost *ante ras. C* 16. MEMINEMPE *in A legit Loewius: quibus* IL (L *dubia lectione) et* S *(armis) sub finem addit Studemundus* ARTOTROGVS *C, in proximis autem plerumque* ARTOTR., *semel (v. 40)* ARTOTOTR., *bis (v. 25. 27)* ARTOTOR. *idem liber v. 19* PYRGOPOLYNICIS, *plerumque* PYRGOPOL., *semel (v. 49)* PYRCOPOL., *semel (v. 28)* PYRGOL. *Post 52 nulla habet personarum nomina usque ad v. 272, sed vacua spatia (nisi ab initio versuum)* ARTOTROGVS *etiam D* mimini *(vix* mimmi*) C* armis *FZ.* auris *BCD.* auribus B^3 *marg.* 17. CUIUSTULEG(IONI-[*vel* E]S)DIFFL(A) *A* cuins *BCDFZ cum Nonio* legiones *Z cum Nonio.* egionis *BCDF* difflauisti *CDZ, Nonius.* diflauisti *B.* efflauisti *F'* spiritu *CDZ, Nonius.* spiritum *BF* 18. QUASIUENTUSF(OL) *et* NICULUMTECTORIUM *A* aut *Z.* ut *BCDF* paniculum tectorium *Ritschelius praef. Stichi p. 17.* peniculum tectorium BD^2F. pe niculum tectorum D^1. beniculum tectorium *C.* penniculum tectorium *Z*, 'mss.' *Lambini.* peniculum t. *edidit Ritschelius, def. a Rostio Opusc. p. 228 sq.* paniculam tectoriam *Turnebus Advers. II 28. cf. Lorenzius Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 597 sq., Rassowius de Pl. substant. p. 637* 19. ISTUCQU(I) *et* L**TNIIHILHERCLEHOCQUIDEMST *A (Studemundo etiam* EDE*O *litterarum dubia vestigia apparuerunt)* Istuc *(ex* istud *ut vid. corr.)* D^1 *et* D^2 aedepol *D* nichil *D constanter in hac*

ARTOTROGVS

Nihil hercle hóc quidemst,
Praeut ália dicam, quaé tu numquam féceris.
Periúriorem hoc hóminem si quis uíderit
Aut glóriarum pléniorem quam íllic est,
Me síbi habeto, egomet me éi mancupió dabo:
Nisi únum: epityrum illi éstur insanúm bene.

---

24. *Varro de l. l. VII 86:* Apud Plautum: 'si unum...bene'. Epityrum uocabulum est cibi quo frequentius Sicilia quam Italia usa. Id ⟨edi⟩ uehementer cum uellet dicere, dixit insane *e. q. s.*

---

fabula ercle *B* hoc quidem *libri praeter A, Olsenus p. 12* 20. PRAEUT(*LI)A *(*IA *incerta lectione) et* AETUNUNQUAMFECERIS *(littera prima incerta) A* Pyrg. *praem. F et* Arto. *v. 21* prae ut *CD.* preut *B.* pre ut *FZ* aliam B^1. alia *corr.* B^2 quae tu numquam *firmavit Kaempfius de pron. person. usu et colloc. p. 33.* tu que-numquam (quę B^3) *B.* tuque nunquam *C.* tu quae nunquam *DFZ* 21. PERIURIO *et* OCH(OM)INEMSIQUISUIDERIT *A* periuriorem *BD*^{3}*F.* peiuriorem CD^1, *Vsenerus Nov. ann. vol. 91 (a. 1865) p. 227, Loewius Gl. N. p. 225.* l. peiorẽ B^2 *in marg.* hoc B^2C *(*c *ex* h *incohata corr.) DFZ.* huc B^1 hominem *BD.* hominĕ/// *(*s *erasa) C.* homine *FZ.* homonem *deleto* hoc *Fuhrmannus Nov. ann. vol. 97 (a. 1868) p. 850 cum Bergkio Opusc. I p. 149* 22. AUTGLO *et* PLENIOREMQUAMILLIC-EST *(quibus* RIAR *addit Studemundus) A Verba* quam illic est *glossema esse et velut* hercle is quidem *expulisse vult Ritschelius: cf. Klotzius Nov. annal. vol. 64 (a. 1851) p. 198, Fuhrmannus ibid. vol. 97 (a. 1868) p. 850, Ribbeckius, ut alios taceam* 23. MESIBI-HABETOEGOMEMANCIPIODABO *A* Me sibi habeto: egomet me ei *Lorenzius, Hauptius Opusc. III p. 400: cf. Ritschelius Nov. ann. vol. 97 a. 1868 p. 341, Muellerus Pros. p. 166.* Me sibi habeto *(ex* habe tot B^1, *ut vid.)* egome *(*et *ante* ego *sup. scr.* B^2. egomem ancupio *iungit* B^1*) B.* Me sibi habeto et ego me *(*me *sup.* ego *scr.* D^2*) CDFZ.* Me sibi habeto, ego me *(*nisi *in hoc v. collocans) Ritschelius.* '*fortasse tamen* ego me ei *scribendum coll. v. 567' idem.* Me sibi is habetod, ego me *Ribbeckius.* Is me sibi habeto: ego ei me *Keilius in repert. Lips. vol. 32 p. 184.* Is me sibi habeto: ei ego me *Niemeyerus 'Philol. Wochenschrift' I p. 386.* Sibi me habeto: ei ego me *Wagnerus 'L. Centralblatt' 1876 p. 694.* Sibi me *(vel* med*)* habetod: ego me ei *R. Klotzius de allitt. et symm. p. 18.* Me sibi habeto: ego med ei *Birtius Mus. Rhen. vol. 40 (a. 1885) p. 522.* Et me sibi habeto et ego me *Bergkius Opusc. vol. 1 p. 673* 24. NISIUNUMEPIT******TURINSA-NUMBENE *A* Nisi unum epityrum illi estur insane bene *Ritschelius l. s. s., Hauptius l. s. s. (colon post* unum *posuit E. Schreinerus, Bugge Opusculorum ad Madvig. missorum p. 162: cf. Vahlenus Ind. lect. Berol. aest. 1881 p. VI sqq., hib. 81/2 p. IV sqq.).* Nisi *(*Si *Z)* unum epytir aut *(*epytiredam *Z)* apud *(*aput *C)* illa ĕsturiensa nebene *(*illa esturiens ame bene *C.* illaesturiens anebene *D.* illum esuriens

PYRGOPOLINICES

Vbi tu és?

ARTOTROGVS

Eccum. edepol uél elephanto in Índia
Quo pácto ei pugno praéfregisti brácchium.

PYRGOPOLINICES

Quid, brácchium?

ARTOTROGVS

Illud dícere uoluí, femur.

PYRGOPOLINICES

At indíligenter íceram.

ARTOTROGVS

Pol sí quidem
Conísus esses, pér corium, per uíscera

---

anebene *Z.* illa esuriens an bene *F) BCDFZ.* Si unum epityra estuer insane bene *cod. Florentinus Varronis. A Pflugio propositum est quod vulgabatur:* Epityro, ut apud illum esuriem insane bene. esuriem *tuebatur Scioppius Susp. lect. V 7,* esurio *Bothius.* nisi Vnum epityrum estur insanum insane bene *edidit Ritschelius.* Vnum epityrum aput illum estur insane bene *proposuit idem in adn.* insanum *practulerunt Brixius, Ribbeckius, Luchsius Studemundi Stud. vol. 1 p. 36, alii Improbabilia Bergkius Opusc. I p. 673 profert, item Birtius l. s. s. p. 522, Klotzius 'Mctr.' p. 85, alii* 25. UBITUE(S♯ECC)UM-EDEPOLU(EL̨E)LEPHANTOININDIAM *A* tues *B* Vbi es? AR. Eccum me *Bugge Opusc. ad Madv. p. 162* eccum edepol. uel *iungebatur ante Acidalium* uel elephanto B^2D^3. uellephanto B^1CD^1. inelephanto *F'Z* inindia *BDZ.* inuidia *C.* inundia *F'* 26. QUOPACTOEIPUG**PRAE-F**GI*******CHIUM *(quibus* STIBRAC *add. Studemundus) A* Qua B^1: *corr.* B^2 ei *om. BCDF'Z, Ritschelius* prefregisti *F.* p̃figisti *BZ.* prefigisti *CD. corr. Beroaldus.* perfregisti *'vetus lectio' Pii* brachium *CF'Z.* brahium *D* 27. QUIDBRA**H *et* LUIFEMUR *(etiam* LLU*****R**O *litteris* R *et* O *incertis, sed quadrantibus spatiis Studemundus) A* brachium *DF'Z.* prachium *C* idlud D^1: *corr.* D^3 Quid bracchium? *pro* Quid, bracchium? *vel* Quid? bracchium? *Brixius duce Muellero Pros. p. 176* femur *ex* femus, *ut vid.*, D^1. foemur *F'Z* illud feminur uolui dicere *Ritschelius Opusc. vol. II p. 444, fortasse vere* 28. ATINDI-LIGENTER *et* POLSIQ(UI)DEM *(etiam* ICER *testatur Ritschelius,* ICER*** *Studemundus) A* PYR. *om. F'Z* At indiligenter *(ex* in diligenter B^2*) BCD*^{3}*F'.* Atindilienter D^1. at dilligenter *Z.* Hau diligenter *Ritschelius.* At indulgenter *Salmasius* iceram *Salmasius, Bothius.* hiceram *vel* hic eram *BCDFZ (sed C in ras. ex* diceram, *ut vid.)* ART. *om. F'Z* 29. CONISUSESSESPERCOR(IUM)PERUIS(C) *A* Conisus *B CD.* connixus *FZ*

Perque ós elephanti tránsmineret brácchium.

PYRGOPOLINICES

Nolo ístaec hic nunc.

ARTOTROGVS

Ne hércle operae pretiúm quidemst
Mihi té narrare, tuás qui uirtutés sciam.
Ventér creat omnis hásce aerumnas: aúribus
Perhaúrienda súnt, ne dentes déntiant,
Et ádsentandumst, quícquid hic mentíbitur.

---

35. *Victorinus p. 199, 8:* Quid si i producta fuerit? . . . in Mi-

30. PERQUEOSELEPHA***T**NSMIN***TBRACCHIUM (T *prius ex Studemundi testimonio accessit) A* os/// elepantè *B (*c *er.* i B^2*)*. os elephante (eliphante *C) CDFZ.* os elephanti *dativo casu Pylades, Scioppius.* os elephantis *Saracenus.* os elephanto *Pius, Camerarius.* ossa elephanti *Guyetus:* ossa *etiam Bentleius* transmineret *ex A Studemundus Herm. vol. 1 (a. 1866) p. 292 sq. post Buggium 'Tidskrift for Phil.' vol. 6 (a. 1865) p. 9.* transmitter& *(*tt *ex* n, *ut vid., m. 2) B.* transmitteret *CDFZ.* transtineret *Ritschelius.* transmitteres *Saracenus, Pius et, nisi quod traiciens* brachium transmitteres, *Pylades.* transmetaret *Umpfenbachius Mel. Pl. p. 61* braccium B^1. brachium *(*c *expuncta et* h *sup. scr.* B^2*)* B^2FZ. prachium *C.* brahium *D* 31. NOLOISTAECHI******NEH(ERC)LEO(PE)-RAEPRETIUMQUIDEMST *A* istaec B^2C. istęc *D.* ista hec B^1. istec *FZ* Neercle *C* opere *BCDFZ* p̄ciū *CD.* precium *FZ* quidem *sine* st *BCD.* id est *FZ* 32. MIHITENARRARETUASQUIUIRTUTESSCIAM *A* te‿narrare *B.* te enarraro (en *ex* in *vel* m *corr.) C.* teanarrane D^1. te aerrare D^2 (ae) *et* D^3 (r)*, etsi* r *ex* n *iam ipsa* D^1 *videtur correxisse.* te ennarare *Z.* te enarrare *F* uirtutis *B.* uirtutes *CDFZ* 33. UENTERCREATOMNISHASCEAERUMNAURIBUS *A* creat *ex* cread *D* hasce *ex A Studemundus Nov. ann. vol. 113 (a. 1876) p. 67 cum Friderico Schmidt de dem. pron. form. p. 36.* has *BCDFZ.* haec *Guyetus* aerumnas *Z.* erūmnas *B.* ęrumnas *D.* erumnas *ex* erumnat *C.* erumnas *FZ.* s. audiendi *sup. scr. man. rec. in D* *Post* auribus *colon ponit Reinh. Klotzius progr. Lips. a. 1857 p. 13 (cf. Nov. ann. vol. 64 a. 1851 p. 198 sq., Bugge Op. ad Madv. p. 162) simul* Peraudienda sunt *v. seq. tutatus. cf. Ric. Klotz de allit. et symm. p. 17* 34. PERAUDIENDASUNTNEDEN(TĘ)SDENTIANT *A* Peraudienda. . .adsentandūst *in inferiore marg. add. D* Perhaurienda sunt ne *Pareus.* Peraurienda sunt ne *C.* Peraudienda (Per audienda *B)* sunt ne *BDFZ.* Perhaurienda haec sunt ne *Guyetus, fortasse vere iudice Ritschelio, Fleckeisenus Ep. cr. p. 23.* Perhauriundae sunt ne *Fritzschius Ind. schol. Rost. a. 1850 p. 4. cf. v. 33.* Perhauriendumst, ne mihi *Ritschelius.* Verba aurienda *Birtius l. s. s. p. 528* dentiant] sentiant D^3 35. ETADSENTANDUMESTQUICQUIDHICMENTIBITUR *A* et *sup. scr.* D^1

PYRGOPOLINICES

Quid illúc quod dico?

ARTOTROGVS

·Ehem, scío iam quid uis dícere:
Factum hérclest: memini fíeri.

PYRGOPOLINICES

Quid id est?

ARTOTROGVS

Quícquid est.

PYRGOPOLINICES

Habés

ARTOTROGVS

Tabellas uís rogare. habeo, ét stilum.

PYRGOPOLINICES

Facéte aduortis túom animum ad animúm meum.

---

lite Plauti: 'Plurimum adregendum est quidquid hic mentibitur', *ubi cod. Goth.*: et in milite plautiat sentiendum est

---

adsentandũst *B*. ad sentandũst *CD*. adsentandũst *F*. assentandum est *Z*: *cf. testimonium Victorini* 36. QUIDILLUCQUODDICO# EHEMSCIOIAMQUIDUISDICERE *A* illuc quod *FZ*. illuc . quod *B*, *sed ut inter* illuc *et* quod *rubricator* AR *scripserit*. illuc ART. quod *C*. illuo ART. quod *D* ART. Ehem *Richterus Studemundi Stud. vol. 1 p. 432 servat*. ART. Hem *FZ*, *Ritschelius*. PIR. Em *B*. PYRGOPOL Hem *CD* quituis B^1: *corr.* B^2. quduis *C* dicer& *B* 37. *Ita A, nisi* quod HERCLEEST *Artotrogi nomen praescribunt BCD* Factum hercle est *cum A Acidalius*. factumst hercle *BD*. factũst hercli *C*. factum est hercle *Z*. factumst: est hercle *F* id *om.* B^1: *sup. scr. rubricator* *V. 38—41 post v. 71 transponi Danzius volebat (cf. Brixius in edit. et Lorenzius Philol. vol. 30 a. 1870 p. 606 sq.): post v. 77 Birtius Mus. Rhen. vol. 40 (a. 1885) p. 535 sqq.: multo graviores turbas esse suspicatur A. Schoene Mus. Rhen. vol. 18 (a. 1863) p. 157 sqq. cf. Klotzius de allitt. et symm. p. 12 sq.* 38. *Ita A, nisi quod* LABELLAS *(potius* FABELLAS *Studemundus)* Haben *Ritschelius ex A, ut putabat* ART. Tabellas *ex A Geppertus Stud. Pl. II p. 21.* tabellas *Pyrgopolinici continuantes, sequentia Artotrogo BCDFZ, Ritschelius* uis] hui *Acidalius in Mil. c. 8.* uah *Palmerius* 39. *Ita A, nisi quod* ANIMUMTUUM *(*FACITE *potius Studemundus): illud servat cum Camerario Fleckeisenus Ep. crit. p. 23 et servare voluit Ritschelius* Facite B^1. Facile B^2 aduortis *cum A etiam B*. aduerte *D ante corr.* aduertis *D ex corr. cum CFZ* tuum animum *BCDFZ, ut edidit Ritschelius* at B^1CD: *corr.* B^2 animum meum *B cum A.* animam meam *CDFZ*

ARTOTROGVS

Nouísse mores tuós me meditaté decet
Curámque adhibere, ut praéolat mihi quod tú uelis.

PYRGOPOLINICES

Ecquíd meministi?

ARTOTROGVS

Mémini: centum in Cílicia
Et quínquaginta, céntum in Scytholatrónia,
Trigínta Sardis, séxaginta Mácedones
Sunt ómnes quos tu occídisti una unó die.

PYRGOPOLINICES

Quanta ístaec hominum súmmast?

ARTOTROGVS

Septem mília.

---

40. *Ita A* moris *BCD*[1]. mores *D*[2] tuos me *ex A Ritschelius.* me tuos *(ex* metuos *corr. B) BCDFZ, Baierus p. 165* meditate *BZ. idem ex* medicere, *ut vid., C.* meditates *D.* meditare *F*
41. *Ita A* adhiber& *B*[1]*: corr. B*[2]. adhébere *C* praeolat mihi quod *ex A Ritschelius.* praeuolat *(vel* p̃uolat*)* mihi quo *BD.* praeuolęt mihi quo *C.* prę̃uolet mihi quo *Z.* preuolet mihi quod *F.* praeuelim quod *Acidalius.* praeuolat *scriptura abutuntur Klotzius de allitt. et symm. p. 4, Kochius Emend. Pl. p. X, Philol. vol. 33 (a. 1874) p. 705.* praeuolam quod *Bentleius* uae lis *D* 42. *Ita A, nisi quod* CILICIAM Ecquid meministi *D*[3]*FZ.* Ec quidememisti *B*[1]. Ec quid memi(ni)sti *B*[2]. Et quidem meministi *(*sti *ex* sse*) C.* equid emeministi *D*[1] incilicia *B.* ininilicia *C.* in incilicia *F* 43. *Ita A, nisi quod* SCYTHALATRONIAM quinquaginta centum *coniungebatur ante Lambinum* in Scytholatronia *Geppertus Stud. Pl. II p. 11 sq. duce A.* insycho latroniæ *B*[1]. sycho latrones *B*[2]. insycholatronie *C.* insicho latroniae(es) *D (*es *add. D*[3]*).* insiclo latronie *FZ.* in Cryphiolathronia *Ritschelius.* in sicyone laconiae *partim Pius, partim Beroaldus.* Sycolatronidae *Camerarius: 'pro quo saltem* in Sycolatronia *debebat' Ritschelius.* Sidolatronidae *Dissaldeus.* in Psycholethronia *Birtius l. s. s. p. 533, ut alia mittam* 44. *Ita A, nisi quod* SARDES *vel* SARDIS *teste Loewio,* SARDOS *testibus Gepperto Stud. Pl. vol. II p. 12 et Studemundo* sardis *BCDFZ. cf. Buechelerus de decl. p. 37, Ritschelius Op. II p. 649, Nov. exc. p. 114, Bellius de locat. p. 19.* Sardi *Pylades, Ritschelius in edit.* macedo nessunt homines *C* 45. *Cf. 44* SUNTHOMINESQUOSTUOCCIDISTIUNODIE *A* sunt] esse *et* Sardos *v. 44 a* memini *pendens (vel* Macedones, Simul omnis*) Ritschelius in adn.* omnes *Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 62.* homines *BCDFZ* quos te *C.* tu quos *Pylades: cf. Kaempfius de pron. pers. usu et coll. p. 33* una uno die *Ritschelius (cf. tamen Langenus 'Beitr.' p. 243).* una hodie *C.* uno die *BDFZ cum A*
46. *Ita A, nisi quod* ISTIC *et* SUMMAEST istahec *B ante ras.* istęc *CDZ.* istec *F* summa st *BC.* summa est *DFZ*

PYRGOPOLINICES

Tantum ésse oportet: récte rationém tenes.

ARTOTROGVS

At núllos habeo scríptos: sic meminí tamen.

PYRGOPOLINICES

Edepól memoria's óptuma.

ARTOTROGVS

Offaé monent.

PYRGOPOLINICES

Dum tále facies quále adhuc adsíduo edes:
Commúnicabo sémper te mensá mea.

ARTOTROGVS

Quid ín Cappadocia, úbi tu quingentós simul,
Ni hebés machaera fóret, uno ictu occíderas?

PYRGOPOLINICES

At péditastelli quía erant, siui uíuerent.

---

47. *Ita A* 48. *Ita A* scriptos] subscriptos *B (corr. B^2)* meminit. amen B^1. memini tamen B^2. miminita *C, in quo ultima syllaba commaculata et rasa est (vix* men, *fort.* PY.) 49. *Ita A, nisi quod* MEMORIAES Et depol *C* memoria *C*. memoriast *BD*. memoria est *F'Z* optima *F'Z*. optumad *Ritschelius Nov. exc. p. 77* offae monet B^1D. offa memonet B^2. offemonet *C*. offa emonet *F'Z*. offa me monet *Camerarius*. offae me monent *Bentleius, Ribbeckius. cf. Muellerus Pros. p. 638* 50. *Ita A* talem facies qualem *B, Turnebus Adv. II 28, Camerarius*. tale facies qualem *CDF* assiduo *DF'Z*. assuduo *C* edes *Saracenus, Beroaldus cum A*. aedis *ante ras. B*. edis *CDF'Z* 51. *Ita A* te semper *CDF'Z* mea *om. C* 52. *Ita A* Quid (d *ex* t) *B* cappadotia *C*. capadotia *BD*. Cappadociad *Birtius l. s. p. 538* tu *ex* ta *corr.* D^2 simul (m *ex* h *inter scrib.) C* 53. *Ita A* ni hebes] imberbes D^2 *mrg*. machera *CDF'Z*. macera *B* forte foret (forte *s. scr. m. 3) D* ictu] ict *ex* ///st *corr. B* occideras *Dousa Expl. III 7 cum A*. occideris B^1CD. occideres $B^2F'Z$. *cf. Seyffertus 'Jahresbericht' a. 1886 p. 57* 54. *Ita A* PIR. *praem. B. om. CDF'Z. add. iam Bothius* At peditastelli quia erant *ex A Studemundus Hermae vol. 1 (a. 1866) p. 282 sqq.* At peditas telu quia erant *BCD (nisi quod* teluquia *D).* At pedites reluquia erant *F*. At pedites reliquia erant *Z*. Satietas belli quia erat *Ritschelius*. At peditatus reliquiae erant *Camerarius: de quo cf. Proleg. Trin. p. CCXXI.* '*an fuit* Satiatus belli quia eram?' *Ritschelius*. At satias belli quia erat *Hauptius Opusc. vol. II p. 136* siui uiuerent *Bothius cum A*. si uiuerent *BCDF'Z*

ARTOTROGVS

Quid tíbi ego dicam, quód omnes mortalés sciunt,
Pyrgópolinicem te únum in terra uíuere
Virtúte et forma et fáctis inuictíssumum?
Amánt ted omnes múlieres, neque iniúria,
Qui sís tam pulcer. uél illae quae here pállio
Me réprehenderunt.

PYRGOPOLINICES

Quíd eae dixerúnt tibi?

ARTOTROGVS

Rogitábant: 'hicine Achílles est?' inquít mihi.

61—63. *Servius plenior ad Buc. V 58:* antiqui autem ergo pro merito dicebant, sicut hic accipitur: Plautus...in Milite: 'Hicine

---

55. *Ita A* Quid *ex* Quit *B.* Quit *C* tibi *del. Lorenzius* quem *Bentleius* onis *C* mortale sciunt *CD* 56. *Ita A, nisi quod* PYRGOPOLYNICEM *teste Loewio,* PYRGOPOLYNICEN *teste Studemundo* Pyrgopolinicem te *FZ.* Pyrigo pol inicente B^1. Pyrigo polinicen te B^2. Pirigo pol inicente *C.* Pyrigopol initente D^1 *(te separ.* D^2. Pyrgopolinitem *corr.* D^3*). cf. adnot. Ribbeckii.* Te Pyrgopolinicem *Lorenzius: cf. Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 612* interrã *C.* inra *D* 57. U(IRT)U(TE)ETFORMAETFACTISINUICTISSIMIS *A* Virtutẽ *CD* inuictissumum *nescioquis apud Ritschelium et ipse Ritschelius praef. Stichi p. 17.* inuictis sumus B^1. inuictis sumis B^2D^1. inuietis sumis *C.* inuictis summis *FZ.* inuictissimis *codd. Pyladis.* inuictissumis D^3, *ut Ritschelius edidit* 58. AMANTTEOMNESMULIERESNEQ·INIURIAM *A* Amant ted omnes *Bothius, Brixius Quaest. p. 24 sq., Ritschelius Nov. exc. p. 37.* Amant te onis *C.* Amanteonis *D (*t *sup. scr.* D^2. te *separ.* D^3*).* Amant te omnes *BFZ cum A.* Te omnes amant *edidit Ritschelius.* Amant te unum omnes *Muellerus Pros. p. 735* ,iniuria ,neque *C.* neque id iniuria *Ritschelius cum Pylade.* neque hercle iniuria *Camerarius* 59. QUIESTANPULCHERUELILLAEQUAEHEREPALLIO *A* Quisistã *C et (nisi quod* si *ras. ex* st*) D.* Quista *B* pulcher uel illae quæ *Z, ut A.* pulcherũ uel illaeq' B^1. pulcherũ. *(. add.* B^3*)* uel illae quae B^2. pulcherũ uel illa eq; *C.* pulcherũ^{PY}. uel illaeq; *D (*i *ex* l *et* a *ex* e D^1, PY *et punctum* D^2*).* pulcher uel ille eque *F.* pulcher ut uel illae quae *Camerarius* here *Z cum A.* hercle *BCDF.* herei *Fleckeisenus Ep. ad M. Hertzium p. 31 et Buechelerus de decl.*^{2} *p. 120. cf. Ritschelius Op. vol. II p. 255* 60. *Ita A, nisi quod* ERE *pro* eae *teste Studemundo,* EAE *vel* ERE *teste Loewio* reprehendere *Z.* reprehenderunt ... *Brixius* PYR.] ARTO D^2 Quid eae *Ritschelius.* quidere *B.* quid ere *CD.* quid here *FZ* dixere *Z* 61. *Ita A* ART.] PY. D^2 hicine achilles *Servius plenior cum A.* hicine achillis *BD.* hic inachillis *C.* hicne achilles *FZ.* hicin Achilles *edidit Ritschelius* inquit mihi *Servius plenior cum A, Acidalius.* inquid tibi *C.* inquit tibi *BDFZ*

'Immo éius frater' ínquam 'est'. ibi illarum áltera
'Ergó mecastor púlcer est' inquít mihi
'Et líberalis. uíde caesaries quám decet.
Ne illaé sunt fortunátae quae cum istó cubant.'

PYRGOPOLINICES

Itane aíbant tandem?

ARTOTROGVS

Quaén me ambae obsecráuerint,

...pulcher' *Idem ad Georg. II 393:* ergo ueteres pro merito dic bant. hinc Plautus in Milite glorioso: 'Hicine...pulcer est'

---

mihi inquiunt *Guyetus.* inquito *Bothius.* inqui *(pro* inque*) Rutgersii Var. lect. V 17.* inque id mihi *reicit Ritschelius.* inquit mihi *eicit ex v. 63 illatum (pro* Peleius *vel* Nereius *vel* Achillest Thetidis filiu *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 113 (a. 1876) p. 272* 62. IMMOEIU FRA(TE)RINQUAMESTIBIILLARUMALTERA *A* Imo *Z* eiust *Lore zius Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 613* inquam est *Servius prio loco cum A, om. Servius posteriore loco.* inquam *BCDZ.* quam *F* ibi...altera *om. Servius utroque loco* ibi illarum *Ritschelius cu A.* innuit illarum B^1CD^1, *nisi quod* inquaminuit *iungit* B^1. innit illa rum D^3. innuit illarum B^2FZ. inquit illarum, *deleto* inquam, *Scalige* infit illarum *Palmerius.* annuit illa tum *Acidalius.* inde illarum *Guy tus.* inuit, *deleto* illarum, *Pareus.* inquam: Infit altera *vel* inquam: I quit altera *Ritschelius in adn.* inibi illa *Bergkius Opusc. vol. I p. 6*

63. ERGOMECASTORPULCH(ERE)STINQUITMIHI A me castor *BCZ* pulcher est inquit *Z.* pulchere si inquid *BC.* pulchere siinquit *D (scpa D³).* pulchre si inquit *F.* pulcher hic inquit '*prisca exemplaria*' *P* pulcer est *Servius posteriore loco.* pulcher *idem priore* mihi *ras. C* 64. *Ita A* Eliberalis *F* uide *ex 'codd. ant.' Pyl des, Scioppius IV 7, Acidalius.* uida & *B.* uidaet D^1. indaet et iuda et *F.* uisa et D^3. uisus est *Z.* uisus *Camerarius: quo alii a hanc constructionem usi:* pulcher est, inquit, mihi et liberalis uisus cęsaries *Z.* caesariis *BF.* caessariis *D.* cesariis *C* 65. *Ita A, ni quod* ILLO Nę *D* illę *C* fortunatę quę *Z.* fortuna teq; B^1. fo tunatę q^{vo} B^2. fortunateque CD^1. fortunate q̃ D^3 isto *libri praeter Fleckeisenus Philol. vol. 2 (a. 1847) p. 79.* illo *cum A Ritschelius* cub B^1CD^1: *corr.* B^2D^3 66. ITANEAIEBANTTANDEM#QUAENMEAMBA OBSECRAUERINT *A teste Studemundo: ubi* QUAEUME *Loewius Hi pers. notas om. D* Itane aibant *Ritschelius.* Itane aiebat *Camerariu unde* aibat *Guyetus.* Itanea leuat *BCD.* Itane ea dicunt *F.* Ita dicunt *Z.* dicunt *e 'codd. ant.' affert Pylades,* aiebant *autem ex ant quissimo, in quo scriptum est* 'itane aliena tandem': *cf. Baierus p. 86* quaen me ambae *ex A Studemundus Woelfflini Arch. vol. 1 (a. 188 p. 116.* quae me ambae *BZ, Ritschelius.* quemeambe CD^1. que me am be D^3. quaene ambae *Scioppius Susp. lect. V 7.* quin ambae *Guyet* obsecrauerit BCD^1: *corr.* D^3. obsecrarint *F.* obsecranerant *Pareu* obsecrauerunt *Lorenzius*[1]

Vt te hódie quasi pompam íllac praeterdúcerem?

PYRGOPOLINICES

Nimiást miseria nímis pulcrum esse hominem.

ARTOTROGVS

Ímmo ítast:

Molestaé sunt: orant, ámbiunt, exóbsecrant,
Vidére ut liceat: ád sese arcessí iubent:
Vt tuó non liceat dáre operam negótio.

68. *Donatus in Eun. IV 7, 19:* Animaduerte quantam uim habeant ad delectandum in comoediis seuerae sententiae, cum a ridiculis personis proferuntur: quale est apud Plautum, ubi miles suam formam admirans ait: 'Nimia est...hominem' *Idem in Ad. III 3, 45:* Hae sunt sententiae et semper probabiles et pro personis ridiculae. Plautus in Milite glorioso: 'Nimia est...hominem'

67. *Ita A, nisi quod* ILLAMPRAETERDUCERENT *(in fine post* T *signum* C *litterae simile sibi dispicere visus est Studemundus)* Vt te *BCD, codd. Pyladis.* Vt *FZ* quamsi *B ante ras.* ponpam *CD* illac *Z, Ritschelius in adn.* illa *B ex ras., Scioppius IV 7.* illã *B ante ras. cum CD.* illam *F. cf. ad v. 210* preterducerem *DF* 68. NIMIASTMISERIANIMISPULCHRUMESSEHOMINEM‡IM | MOITAST *A teste Studemundo litteris* IMIA, RIA *et* ITAST *incertis: itemque Loewius, nisi quod pro* MOITAST *incertas litteras* EAOIE *enotaverat dubitanter* PYR. *om. DFZ cum C* Nimia est miseria *cum Donato Beroaldus, Aldus.* Nimis miseria *(ex* miseriã *C) BCD.* Nimis misere *FZ.* Nimis miseri animi est *codd. Pyladis* pulchrum *BCDFZ cum Donato* hominem ART. Immo itast *ex A Studemundus l. s. s.* hominem *BCDFZ.* hominem. AR. Mihi *Ritschelius.* mihi quidem *Ribbeckius* Nimiaest miseriae mihi pulcrum esse hominem nimis *Fritzschius Ind. Rost. a. 1850 p. 4.* Nimis miseriarumst *(vel* miseriaest*)* pulchrum esse hominem te nimis *Muellerus Pros. p. 467.* Nimis miserumst nimis pulchrum esse hominem. AR. Pol mihi quoque *Ritschelius in adn.* 69. MOLESTAESUNTORANTAMBIUNTEXOBSECRANT *A teste Studemundo, nisi quod* T *ante* O *et* BSE *litteras incertas esse adnotat. priorem partem eodem modo legerat Loewius: exitum non expediverat* ART. *vulgo praemissum om. FZ* *Ita Studemundus ex A l. s. s.* Molestae *(*Moleste *CF)* sunt orant ambiunt obsecrant *BCDFZ, ubi* Molestiae *Ritschelius,* sunt mihi *Camerarius,* ambae et *Fritzschius l. s. s.,* sunt mulieres: orant, ambiunt *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 638,* orant, adeunt, obsecrant *Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 333.* Molestiae sunt, orant, plorant, ambiunt *Hilbergius Epist. ad Vahlenum a. 1877. cf. Muellerus Pros. p. 468, Birtius p. 525* 70. UIDEREUTLICEATADSESEARCESSIIUBENT *A* Viderit ut *B ante corr. cum CD.* Videri / ut *ex corr. B* se *F* ad se te *Birtius l. s. s. p. 525* accersi *BCDFZ* 71. *Ita A* PYR. *praemittunt FZ* Vt tuo non liceat *B.* Vt tuo noliceat *C.* Vttuonoliceat D^1. Vt tuo nõ liceat D^3. Vt una liceat *FZ* dare

PYRGOPOLINICES

Vidétur tempus ésse, ut eamus ád forum,
Vt ín tabellis quós consignaui híc heri
Latrónes, ibus dínumerem stipéndium.
Nam réx Seleucus me ópere orauit máxumo,
Vt síbi latrones cógerem et conscríberem.
Regi húnc diem mihi óperam decretúmst dare.

ARTOTROGVS

Age eámus ergo.

---

74. *Nonius p. 486, 11:* Ibus pro is ... Plautus Milite: 'Latrones...stipendium' *Donatus in Eun. III 1, 42:* Disciplina est comicis, ut stultas sententias, ita etiam uitiosa uerba, adscribere ridiculis imperitisque personis. Vt Plautus: 'Latronibus ego ... stipendium' (utplatusibus denumerem stipendium *cod. Canonic. teste Dziatzkone)* inquit ex persona militis: *cf. Caesar p. 23. 111 Placidus p. 57, 21:* Ibus, iis, illis. Plautus in Milite glorioso: 'Ibus stipendia dinumerem' *(ubi verba* Plautus ... dinumerem *solus liber glossarum habet)* 75. 76. *Servius ad Aen. XII 7 (ex propria, ut vid., lectione: cf. Laemmerhirt p. 357)*: Latronis ... Plautus in Pyrgopolinice aperte ostendit quid sint latrones, dicens: 'rex me Seleucus misit ad conducendos latrones' (nam rex me seleucus me opere orauit maxime ut ei adconducerem latrones et conscriberem *cod. F)*

---

operam *B D*^{3}, *Aldus.* adreopeıã *D*^{1}. adse operam *C.* adire operam *F Z.* operam dare *Camerarius, Ritschelius* negotio *B*^{2}*D*^{3}. negotii *B*^{1}*C.* negtii *D*^{1}. negocii *F Z* 72. UIDETURTEM(PUSE)SSE(UT)EAMUSADFORUM *A* PYR. *om. F Z* eat mus ad (at *C) C D V. 73. 74. 77 delet Guyetus* 73. UTINTABELLISQUOSCONSIGNAUIHICERI *litteris* IHIC *incertis A teste Loewio: etiam* CO *litteras incertas esse notat Studemundus ('in fine neque* INTERIM *neque* CEREIS *scriptum erat' idem)* quas *F Z* designaui *Birtius l. s. s. p. 535* hic heri *F Z.* hic aeri *B*^{1}*C D.* hic aeris *B*^{2}. interim *Ritschelius coll. v. 38* tabulis *et* hic cereis *Bergkius Opusc. I p. 111* 74. latrones ibus *Nonius.* Latronis bus *C D*^{1}. Latronibus hibus *F.* Latronibus *B D*^{3}*Z, Donatus* dinumerem *B*^{2}, *Placidus.* denumerent *C.* denumerenm. *D*^{1}. denumerem *B*^{1}*D*^{3}*F Z, Nonius.* ego denumerem *editur apud Donatum* stibendium *C Cf. testimonia* 75. res seleuticus *B*^{1}: *corr. B*^{2}. res seleucus *C D*^{1} (rex *D*^{3}) operæ *C* maximo *B.* maxumo *C D F Z* 76. latranes *C D*^{1}: *corr. D*^{3} cogerem *D*^{3}. cogerenm *D*^{1} Vt sibi latrones cogerem] *cf. testimonium* 77. Regi *D Z, Lorenzius, Ribbeckius.* Rei *B C.* Legi *F.* Ei rei *Ritschelius ('fortasse tamen sic scriptum fuit:* Ei reí mihi hunc diem *vel* Ei réï mi hunc diem. *quanquam ne id quidem verum puto, sed hoc potius:* Ei réï me hunc diem o. d. d.' *idem)* die *B*^{1}*C D*^{1}. diẽ *B*^{2}*D*^{3} decret$\overline{u}$ *B*^{1}: *unde* decretvst *B*^{2}. deoretus *C.* decretus (s *inferiore parte evanida, sed a man. 1) D.* decretum est *F Z* 78. ART. *om. F* Age eamus *F Z.*

PYRGOPOLINICES

Séquimini, satéllites.

Agetemus *D.* Age temus *C.* Age tenem' *B ante corr.* Age eamus *(lineola sub* ten *ducta et* a *sup. scripta) B correctus: utrum m. 1 an m. 2 correxerit, non satis certum.* Agite eamus *Pareus.* Agite ergo eamus *Studemundus apud Kellerhoffium p 74* satellitis *B. cf. Buechelerus de decl.*[2] *p. 35.* satellis *(*el *ex* is *corr.)* palestrio *C.* satellitis palestrio *D.* satellites *FZ*

ACTVS II

PALAESTRIO

Mihi ad énarrandum hoc árgumentumst cómitas,
Si ad aúscultandum uóstra erit benígnitas.
Qui autem aúscultare nólet, exsurgát foras,
Vt sít ubi sedeat ílle qui auscultáre uolt.
Nunc qua ádsedistis caúsa in festiuó loco,
Comoédiai quám nos acturí sumus

79. *Cf. Donatus (vel potius Euanthius) praef. Phorm.:* Nam officium prologi ante actionem quidem rei semper est: uerum tamen et post principium fabulae inducitur, ut apud Plautum in Milite glorioso et apud ceteros magnae auctoritatis ueteres poetas

Act. II Scaen. 1 Huius scaenae quae prologi vice fungitur formam quae traditur non ubique a Plauto profectam esse post Ritschelium cum alii viderunt tum Ribbeckius: quod tamen eodem Ribbeckio praeeunte non ausus sum Plautina ab alienis discernere, periti non vituperabunt. ceterum v. 79—87 uncis saepsit Lorenzius ducibus Dziatzkone programm. Lucern. p. 2 et Liebigio p. 41, item v. 88–94 duce ex parte Liebigio (qui etiam v. 95—97 damnat): de reliquis s. l. dicetur. cf. Dziatzko dissert. p. 27 sq., Ussingius, Trautweinius de prol. Pl. indole atque nat. p. 46 sqq. PALESTRIO SERVVS *B et rubricator in D (erasis litteris* Palestrio seruus *a D^2 scriptis).* PALESTRIO seruus *F'Z. om. 2 versibus vacuis relictis C (cf. ad v. 78)* 79. PA *praem. in D alia m. om. reliqui* ihi *CD^1 (*M *addit in D rubricator)* est *BCDFZ* comtas *B^1CD^1: corr. B^3D^2* 80. at *B^1C.* ad *B^2* autscultandum *(*t *del. m. 3) D* benigni/////tas *(eras.* gi *vel* g*) D* 81. auscultabunt *(corr. m. 2) B.* ausc,l,utabunt *C.* ausculta/////////// *(cr.* bunt*) D.* auscultare *D (a m. alia corr.) F'Z* nolet *F'.* noll& *(*l& *exp. et* it *s. scr. m. 2) B.* nollet *CDZ: cf. Ritschelius Stichi praef. p. 15* exsurgat *B.* exur gat *CD.* exurgat *F'Z* 82. sede at tille *C.* sedeattille *(sed erasa altera* t*) D* uult *BCDF'Z* 83. adsedistis *D^2.* assedistis *F.* adsedisti *D^1.* assedi *Z* festino *Z* 84. Comoediai *Scioppius IV 7.* Comoedię *Z.* Comediae *BC.* Comediæ/// *D (*æ *ex* ae *D^2).* Comedie *F* quam nos *(sed* Comoediae huius*) Pylades.* quandos *CD^1.* quando *B^1.* quam *$D^2F'Z$.* quam modo *(*quāndǫ *et* modo *in marg.) corr. B^2, Bentleius, Ritschelius: cf. Fritzschius l. s. s. p. 5*

Et árgumentum et nómen uobis éloquar.
Alázon graece huic nómen est comoédiae:
Id nós latine glóriosum dícimus.
Hoc óppidum Ephesust. íllest miles, méus erus,
Qui hinc ád forum abiit, glóriosus, ínpudens,
Stercóreus, plenus périuri atque adúlteri.
Ait sése ultro omnis múlieres sectárier.
Is déridiculost quáqua incedit ómnibus.
Itaque híc meretrices, lábiis dum ductánt eum,
Maiórem partem uídeas ualgis sáuiis.

---

93. *Charisius p. 103, 7:* Verrius autem Flaccus sic distinxit, modica esse labra, labia inmodica et inde labiones dici. nam ... Plautus: 'labris...eum': *ubi Verrium* labiis *voluisse adnotat Keilius, nisi quaedam exciderunt post v.* dici 94. *Festus p. 375, 15:* Valgos

---

Comoediae quam nos modo *Camerarius* aucturi *(u exp. m. 2) B.* aucturi CD^1: *corr.* D^2 85. eloquar *(el ex ec) C.* elloquar *Z* 86. Alazon] *lacunam F* grece *BDF.* crece *C* est *Pylades.* eloquar $BCFZ.$ $\overset{1}{\text{e}}$oquar *D. om. Saracenus, Pius* graece est nomen huic *adfert Bentleius in Phorm. prol. 26 (*nomen huic, *deleto* est, *idem). 'eodem iure potueris* graece nomen huic comoediaest' *Ritschelius* comediae BCD^2. comedie D^1F 87. *Hunc versum interpolationi deberi censet Ritschelius (praef. Stichi p. 18) et velut tales expulisse:* Ei Militi esse glorioso fabulae | Nomen poeta uoluit uorsae barbare *Post h. v. lacunam esse volunt duce Ritschelio l. s. s. Brixius et Lorenzius* 88. opidum *BF* Ephesust *Camerarius.* epesum est B^1CD^1. h *sup. scr.* B^2D^2. ephesum est *FZ.* Ephesumst *Lindemannus, Ribbeckius* illest *Seyffertus Stud. Pl. p. 18. cf. Birtius p. 562.* idē *B. om. CD FZ.* inde *cum v. 91 constructum Bothius, Ritschelius.* idem est *Camerarius.* inde est *Lipsius Ant. lect. IV 14, Lambinus.* inde miles meus erust *Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 276, Bergkius Opusc. vol. I p. 673* erus *BD.* ereus *C.* herus *FZ constanter* 89. adforum *B* habiit *D* impudens *FZ* 90. periurii *BCDFZ* adulterii BD^2 *FZ.* adelterii CD^1 *Post* abiit *colon ponit Brixius verba* plenus...sectarier *complectens cum Ritschelio* 91. Ait se ultro qui *Birtius l. s. s. p. 562* omnis *Z.* omnes B^2F. ut omnis *C.* ut omnes *(*e *ex* i*)* B^1. $\overset{e}{\text{o}}$mnis *(er.* se *ante* o, e *ex* i D^2*) D* sectarier B^2D^2FZ. ectarier B^1 CD^1 *Ceterum hunc v. proximo postponit Ribbeckius* 92. deridiculo est *Acidalius.* dericulust *B.* deri dicust *C.* derisuiest *in D alia m. ex* dēridluist, *ut vid.,* suie *post rasuram.* derisui est D^3FZ 93. meretrices *D ex corr., Saracenus, Pius.* meretricis B^1CD *(ante corr.)* *FZ.* meretriciis B^2 labris *Charisius: cf. testim.* labeis *Fleckeisenus Ep. crit. p. 8* ductant eum *Beroaldus.* ducaut eum *BDFZ.* ducunt eum *C.* ductantem *cod. Charisii* . 94 Maiorē *(*ē *ex* is, *ut vid., corr.) D* ualgis suauiis B^1: *inde* $\overset{u}{\text{u}}$algis B^2. ualgis sauus *C.*

Nam ego haú diu apud hunc séruitutem séruio.
Id uólo uos scire, quómodo ad hunc deuénerim
In séruitutem ab eó quoi seruiuí prius.
Date óperam: nam nunc árgumentum exórdiar.
Erat érus Athenis míhi adulescens óptumus.
Is amábat meretricem áltam Athenis Átticis,
Et illa íllum contra: quíst amor cultu óptumus.
Is públice legátus Naupactúm fuit

Opilius Aurelius aliique complures aiunt dici, qui diuersas suras habeant. Plautus in Milite glorioso: [qui talos uitiosos] 'Maiorem ...ualgis sauis: *ubi verba* qui talos uitiosos *expulit Muellerus. miro hinc Fulgentius confinxit p. 565:* 'plus uideas ualgis quam sabis'...ualgia uero sunt labellorum obtortiones in supinatione pacti *Cf Corp. gloss. vol. IV p. 188, 37:* Valgis foras uersus tumentibus *(ita O. Muellerus ad Fest.: cf. Loewii Prodr. p. 269:* fures uersus tumeantibus *cod. Vatic.:* foras uersũ tumentibus *cod. Leid. 67 E) Cf. Leidolphus p. 245* 101. *Donatus ad Ad. I 1, 25:* Item similiter, contra uicissim. Plautus: 'Vt illa...optimus'

---

ualgis sauis *Festi schedae teste Thewreukio* *Post hunc v. (damnatum a Guyeto) lacunam esse censuit Ritschelius praef. huius fab p. 12 sq.* 95. *Hunc v. post 97 collocat Ritschelius. idem suasi Bergkius* hau diu *Ritschelius.* audiu CD^1. aut diu B^1. haud di B^2, *Camerarius.* iã diu D^2FZ 96. at hunc B^1: *corr.* B^2. at hu *C.* adhuc *F* deuenerim B^2D^2FZ. deuenerit B^1D^1. conuenirit *(n posterior ex* r*) C* ad huncce uenerim *Scioppius IV 7* 97. ab eo cu *Z.* habe oculi *C.* habeo cui *(ras. ex* culi*) D.* habeo///cu////// *(habe* oculis *ante ras.) B.* habeo cui *F* 98. operam *(per in ras. et* o *e corr.: fuit* nam*) C* argumentum *(gum ex* cem*) C* exordia B^2D^2FZ. exordiat B^1D^1. exodiat *C* 99. erus *(u ex* a*) C.* heru *FZ* adolescens *F.* ad///ulescens *(s eras.) D* optuinus *C* 100 amat *Bentleius* altam *Ritschelius coll. Rud. 741, quod dubitante retinui.* matre *libri.* matrimã *'prisca exemplaria' Pii.* macte *Aldus, Palmerius.* aeque *Camerarius.* arte *Scioppius V 21.* ortam *Wagnerus 'Litt Centralbl.' 1876 p. 694: quod a Plauto abhorrere putat Ritschelius* itidem *Brixius.* ante *Fritzschius l. s. s. p. 5.* acre *Tyrrellius, Ussingius* patre et matre Atticis *Lorenzius*[1]*: cf. Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 278* et patre et matre Atticis *Niemeyerus 'Philol. Wochenschr.' vol. I (a. 1881) p. 387* Is amat *(amat etiam Bentleius)* meretricem a matre *(vel* mer misere*)* Athenis Atticis *Bergkius Opusc. vol. I p. 34.* Meretricem amaba natam Athenis Atticis *praecedente unius v. lacuna, in qua* is *extiteri Schenkelius Stud. Pl. p. 80 = p. 686.* Is amabat meretricem ⟨itidem quae illo tempore Habitabat cum sua⟩ matre Athenis Atticis *Leo Mus Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 25, fortasse vere* 101. Et] ut *Donatus* qui est *BDFZ*, *Donatus.* quid est *C* amoris cultor optimus *Donatus* 102. Naupactum hinc fuit *vitiose Lambiniana*

Magnái rei públicai grátia.
Intéribi hic miles fórte Athenas áduenit.
Insínuat sese abséntis ad illam amícam eri:
Occépit eius mátri suppalpárier
Vino, órnamentis ópiparisque obsóniis:
Itaque íntumum ibi se míles apud lenám facit.
Vbi prímum euenit míliti huic occásio,
Sublínit os illi lénae, matri múlieris
Quam erus méus amabat. nám is illius fíliam
Conícit in nauem míles clam matrém suam
Eamque húc inuitam múlierem in Ephesum áduehit.

---

103. *Marius Victorinus p. 147, 22:* Pari ratione syllabarum diuisio uel conexio eandem metris uarietatem dabit, ut rei magnai publicai gratia. nam si diductionem syllabarum ad unitatem reuoces, ut sit 'magnae' et 'publicae', ex trimetro acatalecto brachycatalectum trimetrum efficies

---

103. Magnai reiipublicai *Lambinus Faernum secutus.* Rei magnai publicai *Marius Victorinus.* Magna rei publicã B^1CD^1. Magna rei publicae B^2D^2. magna rei publice *F*. magna reip. *Z* gratia D^2FZ. gratiast BCD^1. gratiai *Marii Victorini codices AB* 104. Interibi *Acidalius.* Interiuit B^1. Interi uit D^1. Interiuit *(inter* i *et* u *incohata* b*)* *C*. Interĩ ut B^2. Interĩ iuit D^2F. Interrim iuit *Z*. Interim ut *Camerarius* hinc *Z* milis *B* athenis *C ante corr.* 105. Insunuat *C* absentis *Ribbeckius. om. libri, Ritschelius* at illam B^1C: *corr.* B^2. adittã *ex* atillã D^1: *separ.* D^3 amicam meri *C*. amicam ///eri (m *erasa*) *B*. amicã·///eri (*erasa* m) *D*. amicam heri *FZ*. amicam eri mei *Ritschelius duce Camerario: cf. Luchsius in Studemundi Stud. vol. 1 p. 37, Buggius Op. ad Madvigium p. 163* 106. *Antecedentibus continuat B* matri subpalparier *B*. matrisubpalparĩ *C*. matris culpaparĩ (culpap *alia m. litteris* ubpalu *erasis*) *D*. matris culpa pariter *FZ* 107. opi⌣parisque *B*. opiparais *C* 108. intimum *BCDFZ* milis BCD^1: *corr.* D^2 *et* D^3 facit *ex* fecit *C* 109. euenit (n *ex* v *incohata*) *C* huic (hinc *C*) occasio *BCD*, *codd. Pyladis. om. FZ* 110. Sublinit os illi *Scutarius.* Sublinitos illos B^1. Sup linitos illis *C*. Sublinit os illis B^2. Sublinitos illis D^1: *separ.* D^3. Subliniri os illis (*suprascr.* t ri) *alia manus in D.* Subliniri os illi *FZ*. Subleuit os illae *Camerarius.* Sublinit oscillum *Leo l. s. s. p. 25* lenae *D*, *Scutarius.* laenae B^1. laenę *C*. bene *FZ*. laenae& *corr.* B^2. et lenae *Camerarius* matri/// (s *erasa*) *C* 111. filia *ex* filius *corr. C*. filia B^1 D^1: *corr.* B^2D^2 112. Coniicit *Camerarius.* Contigit *B*. contegit *CD*. compegit *FZ*. Coniecit *Lachmannus ad Lucr. p. 128, Ribbeckius* innauẽ *B* milis BCD^1: *corr.* D^2 clamat rem suam (clãmat *D*. re sua *ex ras. idem*) B^1CD. clam matre sua *FZ*. clam ad rem suam B^2 113. huc inuitam *BCDF*. inuitam huc *Z* aduehit B^2D^3F.

Vbi amícam erilem Athénis auectám scio,
Ego quántum uiuos póssum mihi nauém paro:
Inscéndo, ut eam rem Naúpactum ad erum núntiem.
Vbi súmus prouecti in áltum, fit quod dí uolunt:
Capiúnt praedones náuem illam ubi uectús fui.
Prius périi quam ad erum uéni quo ire occéperam.
Ille quí me cepit, dát me huic dono míliti.
Hic póstquam in aedis me ád se deduxít domum,
Video íllam amicam erílem, Athenis quaé fuit.
Vbi cóntra aspexit me, óculis mihi signúm dedit,
Ne se áppellarem. deínde, postquam occásiost,
Conquéritur mecum múlier fortunás suas.
Ait sése Athenas fúgere cupere ex hác domu:

uenit B^1CD^1. anehit *Z*, *Acidalius* *V. 114. 115 sic collocavit Acidalius: inverso ordine libri* 114. Vt *Ritschelius falso de B codice testimonio fretus* 115. quantum uiuus possum *BCD, quod removere non audeo: cf. Niemeyerus l. s. s. p. 387 et Bugge Opusc. ad Madvig. p. 163 sqq.* quantum citius (citius *voce suprascripta)* possum B^2, *Camerarius.* quantum unus possum *FZ.* quanto citius possum *Lambinus.* quantocius possum *Gulielmus.* quantum possum, unus *aut* quantum possum *Acidalius.* tantum quantum potis sum *Ritschelius.* quantum tutus possum *Ribbeckius.* quantum possum uili *Schoellius 'Litt. Centralblatt' a. 1882 p. 610* mihi] mihi iam *F'* 116. Inscendo *B,* '*prisca exempl.*' *Pii.* Incendo *CD.* Incedo *FZ* aderum B^2. ad erum *alia m. in D.* aterum B^1D^1. alterum *C* nuntiet B^1CD. nuntiem *corr.* B^2. nunciem *Z* 117. prouecto *C* fit quod di uolunt *Weisius, Fritzschius Ind. schol. Rost. a. 1850 p. 5 (quae pro parenthesi esse vult Ribbeckius).* fit quod uolunt *B.* sit quod uolunt *CD.* sicut uolunt *FZ.* t sequi uolens *D marg. al. m.* id quod uolunt *Camerarius.* id quod di uolunt *Lipsius Ant. lect. IV 14, Bentleius.* atque aduolant *Acidalius* Praedones, capiunt *transponens.* sicut uoluerunt *cum Bothio Ritschelius* 118. praedonis *B.* p̃redonis *C.* predonis *D.* predones *FZ* 119. periit — uenit — iret *B ante ras. CD ante ras.* aderum *B. idem ex* aderam *C* 120. qui *Beroaldus. om. libri* cępit *Z* huc BCD^1: *corr.* D^3 domo *ante ras. D.* dono *corr.* D^3 121. p̓quā *B: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 549* inaedis *B.* inedis *CF'* me at B^1D^1. me ad B^2D^2. meat *ex* meas *C* sese *codd. Pyladis* deduxit *Camerarius.* duxit *BCDFZ* med ad se adduxit *Fleckeisenus: cf. Ritschelius Nov. exc. p. 40* 122. uideo illam, amicam *interpunxit Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 109* atenis *B.* at henis (at henisq;) *C* q; B^1CD^1. que *F.* q^{ve} *corr.* B^2. q̃ *corr.* D^3 123. oculis *ex* osculis *D* 124. apellarem *B* deinde *B.* dein *reliqui* posquam CD^1. postquam D^2. *cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 549* est *BCDFZ* 125. m///e⏝cū *B.* mae cum *C.* m///ecum *D* fortuna sua B^1CD^1: *corr.* B^2D^2 126. athenis *D.* athēnis *ante corr. C* cuperet B^1CD *ante ras.*: *corr.* B^2

Sese íllum amare, méum erum, Athenis quí fuit,
Neque péius quemquam odísse quam istum mílitem.
Ego quóniam inspexi múlieris senténtiam,
Cepí tabellas, cónsignaui clánculum,
Dedi mércatori quoídam, qui ad illum déferat,
Meum erúm, qui Athenis fúerat, qui hanc amáuerat,
Vt is húc ueniret. ís non spreuit núntium:
Nam uénit is et in próxumo hic deuórtitur
Apúd paternum suom hóspitem, lepidúm senem.
Atque ís illi amanti suo hóspiti morém gerit
Nosque ópera consilióque adhortatúr, iuuat.
Itaque égo paraui hic íntus magnas máchinas,
Qui amántis una intér se facerem cónuenas.
Nam unúm conclaue, cóncubinae quód dedit

---

ex hac domu *BCDFZ.* ex hac domo *Langenus Anal. Pl. II p. 8* *Versum Plautinum non esse demonstravit Abraham Stud. Pl. p. 198* 127. amaret B^1CD^1: *corr.* B^2D^2 herum meum *F* 128. odisset B^1C *et D ante ras.: corr.* B^2 qua B^1CD: *corr.* B^2 milite B^1C D^1: *corr.* B^2D^2 129. qm *B* sententia D^1: *corr.* D^2 130. Cępi *Z.* Scripsi, *Bergkius Opusc. I p. 34* Cepit apellas *C.* Cepitabellas (b *ex* p) *D* consignauit B^1C *et D ante ras.: corr.* B^2 clanculum *cum sequentibus iungit cum Bergkio Op. I p. 34 Forchhammerus apud Ussingium V 2 praef.* 131. me pecatori *C* cuidam *BCDFZ* mercatori, qui illas ad illum *Bentleius* qui at CD^1: *corr.* D^2. quia B^1. quiad B^2 //illum *D* *Cf. Wirtzfeld de consec. temp. p. 28* 132. *Versum cum Guyeto Plautinum esse negat Ritschelius, in prologo non respuit Ribbeckius: cf. Niemeyerus l. s. s. p. 350 et Langenus Pl. Stud. p. 51* aerum *B ante ras. cum CD* hac BD^1: *corr.* D^2. hec *C* 133. his *B ante ras. cum C et ante ras. D* ueniretis non B^1. ueni retis non *C.* teniretis non D^1: *corr.* D^2 nŏntium *D.* nuncium *CZ* 134. Nam *Seyffertus.* Nam et *BCDFZ, Ritschelius* uenit is et in proxumo hic *Ribbeckius: cf. Bachius de dem. pron. p. 53.* uenietis (t *add. m. 2*) in proximo hic *B.* uenit eius in proximo hic *C.* uenit et is in proximo hic *DF, codd. Pyladis.* uenit et in proxumo hic *Z* deuortitur *F.* deuertitur *BCD.* diuortitur *Z* uenit et hic in pr. deu. *cum Bothio Ritschelius* Nam aduenit *(ita iam Ussingius)* atque in pr. hic deu. *Schenkelius l. s. s. p. 8 = 613* 135. paternum suum *Guyetus.* suum paternum *BCDFZ. cf. Muellerus Pros. p. 327* 136. Atque is illi *Ritschelius, ut v. 777.* Itaque illi *libri.* Itaque ille *Pius.* Atque ille *Ussingius.* Isque illi *inter alia Muellerus Pros. p. 327* mortem *C et ante ras. D* 137. uiuat *CD* 139. Qui amantis *B.* Quiamantis *D.* Quia mantis *C.* Qui amantes *FZ* facerent *FZ* conuenas *Camerarius.* conuenias B^1D^1. conueni as *C.* conueniasre (*h. e.* conuenire) *corr.* B^2. enti *sup. scr.* D^2. conuenientias *FZ* faciam ut conueniant *codd. Pyladis* 140. conclauem *B ante ras CDZ* con-

Milés, quo nemo nísi eapse inferrét pedem,
In eó conclaui égo perfodi párietem,
Qua cómmeatus clam ésset hinc huc múlieri.
Et séne sciente hoc féci: is consiliúm dedit.
Nam méus conseruos ést homo haud magní preti,
Quem cóncubinae míles custodem áddidit.
Ei nós facetis fábricis et doctís dolis
Glaucúmam ob oculos óbiciemus eúmque ita
Faciémus ut, quod uíderit, ne uíderit.
Et móx ne erretis, haéc duarum hodié uicem

145. *Donatus in Hec. I 2, 100:* Nam hic inceptiua particula est, ut: 'Nam...pretii' Plautus in Milite glorioso 148 149. *Priscianus VI 7 (Gr. l. vol. II p. 200, 11):* Plautus in Milite glorioso: 'Glaucumam...uiderit', *unde pendet Osbernus p. 258*

cubine B^1CDF. concubinę B^2 quodedit CD^1: *corr.* D^2. quidem *Z* 141. quo] $\overline{\text{qm}}$ *B* eapse *Turnebus Advers. II 28.* ea se *BC et ante ras. D.* ea *D ex ras. et FZ.* ea ipsa *Pylades* pedum *C.* pede *servato* ea se *Dousa Expl. III 8* 142. conclauid *Guyetus, Ritschelius Nov. exc. p. 72.* conclaui clam *(ex v. 143) Muellerus 'Nachtr.' p. 7* perfodiui *edidit Ritschelius* 143. clam *vulgo omissum libri omnes: cf. 142* hinc huc B^1. hinc huic B^2, *Camerarius.* hic huc *CD.* hic huic *FZ* 144. *Hunc versum damnat Dziatzko Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 53* senem scientem B^1C *et ante ras. D: corr.* B^2. se nesciente D^3 feci is B^2 *et D (ex ras): item FZ.* fecis/// /// *(*fecisti *vel* fecistis*)* B^1. fæcitis *C.* fecitis *D ante ras. De v. 145—149 cf. Dziatzko l. s. s.* 145. conseruus *BCDFZ, Donatus* haud B^2D^3FZ, *Donatus.* haut D^2. aut B^1CD^1 preti CD^1. pretii BD^2, *Donatus.* precii *FZ* 146. concubine B^1D^1CF. concubinę B^2D^2 custodem *(*u *ex* o*)* *D.* custodes *C* 147. EINOSFACE*(vel* I*)*TISFABRICIS(ET)FA*(vel* R*)****SDOLIS *A (*'FACTI *quam* FRI** *litteras extitisse probabilius est; constat neque* FABRI *neque* FICTI *in codice fuisse' Studemundus, qui simul* EI, SF, ETISF, BRI, D *litteras incertiores esse significat)* facetis *A, Camerarius.* facitis *B ante ras. CD*^{1}. factis *ras. B.* factitiis D^2Z. facticiis *F* fabritios *(*ti *ex corr.)* *C* doctis dolis *CDFZ.* dolis dolis *B.* doctis *in marg.* B^2. *in A propter* facetis fabricis *scriba errore* factis *videtur pro* doctis *posuisse* 148. GLAUCUMAMOBOCULOSIC**MUSEUMQ·ITA *(*OBOCULOSIC *6 extremis litteris dubiis teste Studemundo.* ABOCULISEIC *dubitanter Loewius) A.* Glaucomam *Z, Prisciani BGL.* glaucunam^{om} *Prisciani Rr.* Glaucuma *BCD.* Glaucum *F* ab oculis *Prisciani K* obiciemus B^2, *Prisciani libri plerique.* obitiemus B^1CD. obiiciemus *FZ.* abiciemus *Prisciani H.* abicimus *Prisciani K* eum que ita *B.* eum queita *C* 149. FACIEMUSUT(QUO)DUIDER(IT)NONUIDERIT *A* quid *FZ* ne uiderit *Ritschelius ex Prisciano.* ne uideat *Prisciani RBAD.* non uiderit *libri Plautini omnes, Prisciani Vat.* neuiderit *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 396* 150. ETMOXNEERR(ETI)SHAECDUARUMHODIEUICEM *(litteris* ERRE-

Et hínc et illinc múlier feret imáginem,
Atque éadem erit, uerum ália esse adsimulábitur.
Ita súblinetur ós custodi múlieris.
Sed fóris concrepuit hínc a uicinó sene.
Ipse éxit: hic illest lépidus quem dixí senex.

PERIPLECOMENVS. PALAESTRIO

PERIPLECOMENVS

Ni hércle diffregéritis talos pósthac, quemque in tégulis
Víderitis aliénum, ego uostra fáciam latera lórea.

TISHAEC *dubiis) A* mox ne erretis *Handius Tursell. III p. 662.* mox, ne erretis *vulgo* hec *F* uicem *adfert Bentleius in Eun. III 5, 58.* in uicem *Acidalius, Ritschelius. cf. ad Men. Arg. 10.* unicam *Birtius l. s. s. 561* 151. ETHINCETILLINCMULIERFER(ETI)MAGINEM *A* hinc et illinc D^2 *F Z cum A, Bentleius l. s. s.* hic et illinc *B C* D^1. hic et illic *cum Lambino Ritschelius* mulier/// *(er.* i*) C* feret B^2 *D (e ras.) F.* utferet *C et D ante ras.* ut ferret B^1. fert *Z* mulierum feret huc gradum *Ussingius* 152. ATQ·EADEMERITUERUMADSIMULABITUR *litteris* SIM *dubiis teste Studemundo A: idem Loewius, nisi quod* UERUM *non dispexerat* erituerū D^1*: separ.* D^2 esset B^1 *C et D ante ras.* atsimulabitur B^1 CD^1. assimulabitur D^2 *F Z* 153. ITASUBLINETURUSCUSTODIMU(LIE)R(IS) *A* sublinetur os *Guyetus.* sublinitorest D^1. sublitores *C.* sublinit/////// B^1. sublinitust^{os} B^2. sublinitus est *(ac dein* custos*)* D^2 *(*or *expunctis et* us *suprascriptis).* sublinitus est *F Z.* sublinitur os *Scutarius, Acidalius.* sublinitum est os *Camerarius, Scioppius I 12* custos (di *exp. et* s *inserta corr.)* D^2. custos *F Z* mulieres *B* 154. SEDFORISCONCREPUITHINCAUICINOSENE *A* auicino *B.* a uitino D^1*: corr.* D^2 sene *B.* senẽ *C* D^1. senis D^2 *F Z* 155. IPSEEXITHIC******(LEPI)DUSQUEMDIXISENEX *(ubi* SENEM *extrema littera dubia Studemundus) A* illest *B C D F.* ille est *Z* dixit B^1*:* t *exp.* B^2. dix̄ *C* D^1. dixi D^2 senex ẽ B^1 *et ante ras. D:* è *exp.* B^2. senex est *C* Periplectomens palestrio *add. B* *Ceterum h. v. damnat Guyetus*

Act. II scaen. 2 PERIPLECTOMENUS PALAESTRIO *A.* PERIPLECTOMEN› SENEX PALESTRIO SERVVS *B.* *nullo intervallo ac sine inscriptione superioribus continuant C D.* Periplectomenus senex. Palestrio seruus *F Z, nisi quod* Periplectominus *Z.* Periplecomenus *scripsit Ritschelius Proleg. in Trin. p. 88: cf. praef.* 156. PE *(ut solet) praem. B: item* D^2 NIHERCLEDEFREGERITISTALOSPOSTHAC(QUEM)QUEMINTEGULIS *A* Niercle *C.* Nisi hercle *B* diffregeritis talos *Ribbeckius Com. frag.*^{2} *p. LVI.* defregerit ista los B^1. defregret istalos D^1. defregeritis talos B^2 D^2 *F, Ritschelius.* defrieret ista los *C.* defregeretis talos *Z* post hac *B* quemque *B C D.* quenque *F Z* integulis *B* 157. UIDERIT(ISA)LIENUMUESTRAEGOFAC(IAMLATERA)LOREA *A* alinum D^1*: corr.* D^2 ego uostra *B.* ego ũra *C D.* ego uestra *F Z.*

Mi équidem iam arbitrí uicini súnt, meae quid fiát domi:
Íta per inpluuium íntro spectant. núnc adeo edico ómnibus:
Quémque a milite hóc uideritis hóminem in nostris tégulis
Éxtra unum Palaéstrionem, huc déturbatote ín uiam.
Quód ille gallinam aút columbam sé sectari aut símiam
Dícat, disperístis, ni usque ad mórtem male mulcássitis.
Átque adeo ut ne légi fraudem fáciant aleáriae,
Ádcuratote út sine talis dómi agitent conuíuium.

---

uostra ego *cum A Brixius, Ribbeckius: cf. Baierus l. s. s. 167, Kaempfius l. s. s. p. 19* fatiam *B* lorea D^1. loreare D^2FZ 158. MIHIEQI-DEMIAMARB(IT)R(IUICINI)SUNTMEAEQUIDFIATDOMI *A* Mi equidem iam *duce A Beckerus in Studemundi Stud. vol. 1 p. 246, Luchsius Comm. pros. I p. 17.* Mihi quidem iam *BCDFZ.* Mihi quidem *Ritschelius.* Mi quidem iam *Fritzschius l. s. s. p. 6, Bentleius* arbitri uicini sunt *Camerarius confirmante A.* arbitri& uicis eunt B^1. arbitri& uicini sciunt B^2. arbitriæ uicis eunt *C.* arbitri//uicis eum D^1 *(eras. &):* e *suprascr. in ras. loco* D^2. arbitri insunt *FZ.* arbitri uisunt *Scutarius.* arbitri et uicini sciunt *Scioppius V 21* mee *F* fiat D^2. faciat D^1 159. ITAPERIMPLUUIUMINTROSPECTANTNUNCAD(EOEDI)COOMN(IB·) *A (Studemundo inter* AD *et* CO *spatium paulo angustius ad capessendas* EOEDI *litteras esse videtur)* impluuium *F'Z cum A* introspectant *B* adeo (e *ex* i *m. 2) D* 160. QUEMQUEMAMILITEHOCUI(DER)ITIS(HO)MIN(EMI)N-NOSTRIS||(TE)GULIS *(quartam a fine litteram* O *vel* U *esse testatur Loewius,* U *Studemundus) A* Quemquem *(ut A) Bentleius in Eun. V 8, 34* amilite *B* huc D^2Z. hic *Bentleius l. s. s.* tecu-lis *C* 161. EXTRAUNUMPAL(AE)S(TRI)ONEM(HUC)DECUR******INUIAM (DECURBATOTE, *non* DECURBATE, *quadrare et ipse vidi et Studemundus testatur) A* palestrionem *BCDFZ* huc B^1CD^1. hunc B^2D^2FZ deturbato te B^1: *corr.* B^2. detbato te CD^1. detbatote D^2. *de* de-culcatote *cogitat Ribbeckius dubitanter* in uiam *Lambinus (ut A).* inuia *BCDFZ* 162. QUOTILLEGALLINAMAUTCOLUMBAMSESECTARI-AUTSIMIAM *(quartam litteram* D *vel* I *vel* T *esse testatur Studemundus) A* galinam *Z* colambam D^1: *corr.* D^3 sectari (a *ex* o) *D* simiam B^2. scimia B^1C. sumia D^1. simiam D^2. *an* seimiam? 163. DICATDISPERI(STIS)NIUSQ·ADMORTEMMALEMULCASSITIS *A* dicit *F* disperistis ni usque D^2 *cum A, Camerarius.* disperistini usque *B.* disperistiniusque CD^1. peristis ni usque *FZ* admortem male *B.* admortem ale *CD* mulcassitis, *ut A, Lambinus, Bentleius.* mulca si-tis *B.* mulcasitis CD^1. mulctaritis D^3. mulctatis *FZ.* mulctassitis *Camerarius* 164. ATQ·ADEOUTNELEGIFRAUDEMFACIANTALEARIAE *A* ideo *F* ne legi D^1. nelegi *B.* nec legi D^2FZ, *Ribbeckius cum Kochio Mus. Rhen. vol. 25 (a. 1870) p. 621.* neglegi *C* faciant alea-riae *ex A Ritschelius.* fatiant alarie B^1. faciant alariae *(ex* aliriae) *C.* faciant alarię *D.* fatiant talarię B^2. faciant talarie *F.* faciam talarię *Z. cf. Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 281 sq., Hertzius de ludo tala-rio s. talari p. 6 sqq., ut alios taceam* 165. ADCURATOTEUTSINETA-

PALAESTRIO

Néscioquid male fáctum a nostra hic fámiliast, quantum aúdio:
Íta hic senex talós elidi iússit conseruís meis.
Séd me excepit: níhili facio, quíd illis faciat céteris.
Ádgrediar hominem.

PERIPLECOMENVS

Éstne aduorsum hic qui áduenit Palaéstrio?

PALAESTRIO

Quíd agis, Periplecómene?

PERIPLECOMENVS

Hau multos hómines, si optandúm foret, 170

LISDOLISAGITENTCONUIUIUM *A* Accurrato te B^1. Accurratote B^2CD. Accuratote *FZ* sine talis *Aldus confirmante A.* sine taliis (= taleis: *cf. Buechelerus de decl.*² *p. 128*) *B.* sinet aliis *D.* sin et alii *C.* sine aliis *FZ* agitent *Aldus cum A.* agit et B^1C. agitet B^2 D^1. agere D^2 ł agere *alia m. in marg. D.* agitem *FZ* conuiniũ B^1D^2FZ. conuitiũ B^2. conuium CD^1 *Ex A quem non satis expediverat Ritschelius profectus commendavit:* Adcurate ut domi agitent sine condulis conuiuium (condulis *κονδύλοις = ἀστραγάλοις) Ceterum v. 164 sq. Niemeyero l. s. s. p. 352 postea accessisse videntur, item Brixio* 166. NESCIOQUITMALEFACTUMANOSTRAHICFAMILIASTQUAN‖TUMAUDIO *A* PAL. *om. CD* Nescio quid *D* malefactũ *B ante ras.* malefactu *B post ras.* a nostra *Camerarius confirmante A.* nr̃a B^1CD. nr̃æ B^2. nostra *FZ* hic *ex A Ritschelius.* huic *BCDFZ* familiast BD^1 *cum A.* familia est CD^2FZ uideo *F* 167. ITAHICSENEXTALOSELIDIIUSSITCONSERUISMEIS *A* hic *cum Pylade del. Ritschelius,* 'nisi *forte* hic *post* elidi *collocandum*' dilidi *Brixius in adn.* conseruis meis *B ex ras. et Z cum A.* conseruus meus *B ante ras. et* CD^1. conseruos meos D^2F. conseruo meo D^3. conserueis meeis *Ribbeckius* 168. SEDMEEXPE***NIHILFACIOQUODILLISFACIATCETERIS *(in lacuna vel* LLE *vel* EIT *fuisse videtur Loewio, Studemundo* TIT *vel* PTI) *A* excepte *C* fatio *B* fatiat *B* ceteris *Z* 169. ADGREDIARHOMINEM♯ESTNEADUERSUMHICQUIAUENIT‖PALAESTRIO *A* At grediar B^1. Atgrediar CD^1. Ac grediar B^2. Aggrediar D^3FZ PER.] *ita Ritschelius. spat. BCD cum A. om. FZ*

Estne aduorsum hic qui aduenit Palaestrio *Fritzschius l. s. s. p. 7 (ubi* uenit *Fleckeisenus Ep. crit. 23) confirmante A.* Estne aduorsum est quasi *(nec quicquam praeterea) BCDFZ.* Itne aduorsum huc qui aduenit? quasi ad me adit *Ritschelius in notis etiam alia temptans.* (PA. Adgrediar hominem. itne aduorsum? PE. Hic qui aduenit recta, quis est? *vel* PA. Adgrediar hominem. itne aduorsum? PE. Huc quis uenit, quasi si ad me eat?) 'nihili *supplementum* est quasi collaturus pedem «*in uno codice ms. aliena manu*» *ascriptum reppcrit Lambinus.*' est: quasi non uiderim, alloquar *Scaliger lusit. cf. Studemundus* 'Festgruss' *p. 72 sq.* 170. QUIDAGISPERIPLECTOMENE♯HAUMULTOSHOMI-

Núnc uidere et cónuenire quám te mauellém.

PALAESTRIO

Quid est?

Quíd tumultuás cum nostra fámilia?

PERIPLECOMENVS

Occisí sumus.

PALAESTRIO

Quíd negotist?

PERIPLECOMENVS

Rés palamst.

PALAESTRIO

Quae rés palamst?

PERIPLECOMENVS

De tégulis
Módo nescioquis ínspectauit uóstrum familiárium
Pér nostrum inpluuium íntus apud nos Phílocomasium atque
hóspitem

NESSI|OPTANDUMFORET *A* PAL. *om. BCDFZ: add. Ritschelius* agis *(g ex* i *incohata) C* peripleto menem CD^1. periplecomenem D^2. periplectomenem *B ante ras.* periplectomene *B ex ras. et FZ* PE. *B. om.* CD^1 *spatio relicto* haud BD^3FZ. haut CD^1 foret *Camerarius confirmante A.* fuerit *BCDFZ* 171. NUNCUIDEREETCONUENIREQUAMTEMAUELLEM#QUIDEST *A* Nuc *B* uider& z quã uenir& quante auell& B^1. uideret et quam conueniret quantè euellet *C.* uider& etq uenir& qntẽ auellet D^1. uidere z quã uenire quã te mauellem B^2. uidere et ĩuenire qn te mauellẽ *partim corr.* D^2, *partim* D^3 PA. *B. idem ex* PERI *a m. 2 scripto alia m. in D correxit* 172. QUIDTUMULTUASQUMNOSTRAFAMILIA#OCCISISUMUS *A* *Versum om. BCDFZ* 173. QUIDNEGOTIST#RESPALAMST#QUAERESPALAMESTADETEGULIS *A* PA. *om. BCDFZ: add. Ritschelius (cf. 172)* negotiist *B.* negocii est *FZ* PE *B.* PERI *in spat.* D^2. *spat. C* palam est *BCDFZ* PA *B et ex* PERI *a manu 2 scripto alia m. in D. spat. C* *Verba* Quę res palã ẽ B^2 *in ras.* que *CDF* A *in Ambrosiano Ritschelio videtur personae nota esse* palam est *etiam* D^2FZ PE *BFZ.* PA. *D, sed ut* PA *scripserit m. 2, in* PE *correxerit alia m.: spat. C* de tequlis *C.* de tectulis D^1: *corr.* D^2. *pro* de tegulis, *quae B habet a m. sec., ante ras.* quę res palam ẽ *scriptum fuerat* 174. MODONESCIOQUISINSPECTAUITUESTRUMFAMILIARIUM *A* nescio quisis *(quis////// B)* inspectauit *B CD* uostrum *Guyetus, Bentleius.* uestrarum *B.* uŕarũ *CD.* uestrorum *F.* uestrorum *Z. frustra est Beckerus Quaest. p. 12* familiarum *CD et (expuncta* i*) B²* 175. PERNOSTRUMINPLUUIUMINTUSAPUTNOSPHILOCOMASIUMATQ·HOSPITEM *A* philocomazium *B.* filo comatium CD^1: s *ex* t *corr. alia m. in D* ospitem B^1CD^1: *corr.* B^2D^2

Ósculantis.

PALAESTRIO

Quís homo id uidit?

PERIPLECOMENVS

Túos conseruos.

PALAESTRIO

Quís is homost?

PERIPLECOMENVS

Néscio: ita abripuít repente sése subito.

PALAESTRIO

Súspicor

Mé perisse.

PERIPLECOMENVS

Vbi abít, conclamo 'heus, quíd agis tu' inquam 'in tégulis?'

Ílle mihi abiens íta respondit, sé sectarj símiam.

PALAESTRIO

Vaé mihi misero, quoí pereundumst própter nihili béstiam.
Séd Philocomasium hícine etiam núnc est?

---

176. OSCULANTIS#QUISHOMOIDUIDIT#TUUSCONSERUUS#QUIS|ISHOMOEST *A* PA *B. idem ex* PERI *in spat. D*² qui *C* id uidit *ex A Ritschelius.* tuidit *C et ante ras. D.* uidit *B D ex ras. F Z* PE *sup. scr. B.* PER *D*² *in spat.* Tuus *(*Tuuis *ante corr. D) B C D F Z* conseruus *D ex ras. F Z.* conseruus est *B C et ante ras. D* PA *add. D*² Quis is homost *duce A Ritschelius.* quinis erit homo est *B*¹. quis is erit *(*erit *B*²*)* homost *B*² *C.* quisis erithomo sĩ *D*¹. quisis erithomo est *D*²: *separ. D*³. quis is erit homo *F Z* 177. *Ita A, nisi quod* ARRIPUIT derepente *F* Nescio: abripuit *vel* Nescio: ita repente abripuit sese subito *Luchsius Hermae vol. 6 (a. 1872) p. 270* 178. *Ita A, nisi quod* PERIISSE *et* ABIIT perisse *B D (ex ras.) cum F Z.* perisset *C et ante ras. D* abit *Bothius, Fleckeisenus Exerc. p. 10.* abiit *B*² *D*³ *F Z cum A.* habiit *B*¹ *C D*¹ heius *ante ras. B.* heus *ex* hus *C* quid *F Z cum A.* ///quit *B*¹ *(*ĩquit*?).* ecquid *B*². aquid *C D* in tegulis *Pylades cum A. om. B C D F Z: sed 'leguntur' scilicet 'in codice Suritano'* 179. *Ita A, nisi quod* ILLE *teste Loewio,* ILLE *vel* ILLI *teste Studemundo* habiens *D*¹: h *exp. D*³ sesectari *C* scimiam *C D*¹: *corr. D*³. sçin///iam *B.* seimiam *Bergkius Op. I p. 673* 180. *Ita A, nisi quod* PEREUNDUSET Ve *B C D F* mihi amisero *B*¹ *C et ante ras. D: corr. B*² cui *B C D F Z* pereundum est *F Z.* pereundũ si *B*¹. pereundũ sit *B*². pereundẽu ii *C.* pereundũ u *D* nihili bestiam *(*b *ex corr.) B.* nihil bestia *C D F* 181. *Ita A, nisi quod* (HIC)INEETIAN *et* CUM Saet *C et ante ras. D.* S& *ex ras. D* philochomasium *C D*¹. philo-

PERIPLECOMENVS

Quom exibam, híc erat.

PALAESTRIO

Si ístist, iube huc transíre quantum póssit, se ut uideánt domi
Fámiliares: nísi quidem illa nós uolt, qui seruí sumus,
Própter amorem suom ómnis crucibus cóntubernalís dari.

PERIPLECOMENVS

Díxi ego istuc: nísi quid aliud uís.

PALAESTRIO

Volo. hoc ei dícito: 185[a]
Prófecto ut ne quoquám de ingenio dégrediatur múliebri 185[b]
Eárumque artem et dísciplinam optíneat colere.

PERIPLECOMENVS

Quemádmodum?

chomacium D^2. philocomacium *corr.* B^2 hicine B^2 *cum A.* hic inae *C.* hicinae *D.* hic in ae B^1 hiccine *FZ* est nunc *Z* $\overset{o}{q}$m B^2. qm B^1. quõ CD^1. cum *FZ cum A.* ŧ cñ *alia man. in D* hic erat *ex* hic erã *B.* hic erã CD^1. hic erat *alia manus in D* 182. *Ita A, nisi quod* ISTISIUBE *ab initio et* POSSINT Si istist *Lorenzius.* Sis BCD^1. Scis *alia manus in D.* Si est *FZ, Ritschelius.* Hos sis *Lingius de hiatu p. 38 Mai testimonio deceptus.* I seis *duce A proposuit Geppertus Stud. Pl. II p. 23* transire huc *BCDFZ, Lorenzius* possit *libri praeter A omnes* se *B* uideant *Z cum A.* uideat *BCDF* domi *om. F* 183. *Ita A, nisi quod* FAMILIARES *(vel* RIS*)* Familiares *Z.* Famiaris *C.* Familiaris *BDF* quęuiđe *C* $\overset{v}{n}$olt *B.* uult *CDFZ* 184. *Ita A, nisi quod* SUUMOMNES *et* CONTUBERNALES Pęropter *C* amorem *om. Z* suum amorem *Pylades* oīs *CDFZ.* oīs *B* crutibus CD^1: *corr.* D^3 contubernalis *BCDZ.* contubernaculis *F.* contibernaleis '*duo codd. mss.*' *Lambini* clari *C* 185[a]. *Ita A* ni[si] *D (*si *add.* D^2*)* uis...*Niemeyerus l. s. s. p. 388* hoc ei *ex A Ritschelius.* hic *BCD.* hoc *FZ.* sic *Salmasius.* huic *Gruterus* 185[b]. *Ita A, qui solus hunc versum exhibet: om. BCDFZ: expulit Ritschelius, ut interpretamentum proximi: olim pro* muliebri *scriptum fuisse* mulierum Profecto *servavi.* Praefracto *(et* nequa*) Fritzschius l. s. s. p. 8.* Propere *Keilius in Repert. Lips. a. 1851 p. 184.* Facito *Ribbeckius.* Porro *idem com. fragm.*[2] *p. LXXV.* Hercle *Fleckeisenus Ep. crit. p. 23.* Corgo *idem Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 784. cf. Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 5* 186. *Ita A, nisi quod* Q(Ų Ę)MADMODUM Earumque *BCD.* Eccum *codd. Pyladis.* Parumque *FZ.* Paretque '*alibi legi*' *Pius ait.* Paret *Camerarius.* Earumpse *Leo l. s. s. p. 11* Ne hercle usque-artem *Ritschelius* obtineat *Z* colerem *sequente spatio C et (nisi quod* colerem D^1. colorem D^2*) D.* colorem ΓE *B.* color est *FZ* apstineat colere *Ritschelius* et quemadmodum B^1 *CDFZ:* et *del.* B^2

PALAESTRIO

Vt eum qui se hic uídit uerbis uíncat, ne is se uíderit:
Síquidem centiéns hic uisa sít, tamen infitiás eat.
(Ós habet, linguám, perfidiam, málitiam atque audáciam, 189ª
Cónfidentiám, confirmitátem, frauduléntiam: 189ᵇ
Qui árguat se, eum cóntra uincat iúreiurandó suo. 190
Dómi habet animum fálsiloquom, falsíficum, falsiiúrium, 191
Dómi dolos, domi délenifica fácta, domi fallácias.)

191. *Cf. Fronto p. 121, 25:* plane dicta omnia et delenifica uerba

V. 187—194 eo servavi ordine quo in libris disponuntur: quae uncis inclusi, diasceuastis non uni, sed duobus tribuo, ut triplex evadat recensio veluti sic: 187. 188. 193. 194 = 187. 188. 189ª. 189ᵇ = 190. 191. 192. eosdem sic collocabat Ritschelius deleto v. 191: 187. 190. 188. 193. 194. 191. 189 (uncis inclusum). 192: contra quem disputaverunt cum alii tum Bernardus Schmidt Nov. annal. vol. 93 (a. 1866) p. 629 sq. sic is versus ordinans: 187. 188. 189ª. 189ᵇ. 190. 193. 194. 192 (deleto igitur v. 191): sic autem transponit Ribbeckius: 187. 188. 190. 189ª. 193. 194. 192 (reliquis deletis). Vssingio nil mutandum videtur, nisi quod v. 191 et 192 delet. cf. Ritschelius praef. p. 24 sq., Fritzschius l. s. s. p. 7 sqq., Fleckeisenus Ep. crit. p. 23 sq., Kayserus 'Heidelberger Jahrb.' a. 1869 p. 332 sq., Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 286 sqq., Jnd. Jen. 1890/1 p. 5 187. *Ita A* PAL. *om. DFZ* Vt *(er.* que*) D* se hic *Ritschelius ex A.* hic se *libri praeter A* uerbis uincat, ne is se *Fritzschius p. 8 et ex A Geppertus Stud. Pl. II p. 13.* ueruisuicta uinctane esse *C.* ueruis uincta uinctane esse D^1 uerũis istincta *(*st *non prorsus certae) corr.* D^2, istinc *supra scr.* D^3, t uictum s *supra* uictan *scripsit alia manus (i. e.* uictum se esse nide-rit*).* uerui uincta uinctane ee̅ B^1. ero innctã iunctãne ee̅ B^2. utrũ is iunctũ iunctãne ee̅ *F et sine* is *Z.* uerbis uincat, ne iste *Ritschelius ex A, ut putabat.* uero uincat ut ne *Camerarius.* uerbis uincat ne se *Pareus*³ 188. *Ita A* Si uel *vel* Etsi *Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 333* centies *FZ et alia m. in D* inficias *CFZ* aeat *D.* eas *C* 189ª. *Ita A* PER. *praem.* D^2FZ Os habet B^2D^3FZ *cum A.* Hos habet B^1CD^1. Hos habet secum D^2. *'fortasse defendi* Os habet *poterit versu hoc post v. 188 collocato' Ritschelius.* Domi habet os *edidit idem.* Os habeat *Schmidtius l. s. s.* malitiam B^2Z *cum A.* militia B^1D^1. militiam D^2. ilitia *C.* maliciam *F* audatiam B^2. audatia B^1C 189ᵇ. *Ita A Versum ut suppositicium iam Guyetus notavit* Confidentia B^1CD^1: *corr.* B^2D^2 fraudulentia B^1CD^1: *corr.* B^2D^2 190. *Ita A* arguet *Camerarius* arguit *et* uincit *Fritzschius l. s. s. p. 9* seeum *C.* seum *D (*e *add.* D^2*)* iure iurando *C 'Ceterum huic versui etiam post v. 188 non incommodus locus' Ritschelius* 191. *Versum omittit A* habeat *F* falsilocom CD^1. falsilocum BD^3. falsiloquum *FZ* falsidicum *FZ* falsiuirium B^1D^1: *corr.* B^2D^3. falsi iurium *(*l *ex* c *corr.) C* 192. *Ita A* delenifica B^1CD. dolo-

Nám mulier holitóri numquam súpplicat siquást mala:
Dómi habet hortum et cóndimenta ad ómnis mores málificos.

PERIPLECOMENVS

Égo istaec, si erit hic, núntiabo. séd quid est, Palaéstrio,
Quód uolutas túte tecum in córde?

PALAESTRIO

Paulispér tace,
Dúm ego mihi consília in animum cónuoco et dum cónsulo
Quíd agam, quem dolúm doloso cóntra conseruó parem,
Quí illam hic uidit ósculantem, id uísum ut ne uisúm siet.

PERIPLECOMENVS

Quaére: ego hinc abscéssero aps te huc ínterim. illuc sís uide,
Quemádmodum adstitít seuero frónte curans cógitans.

---

nifica B^2. dolenifica FZ facta] dicta *Lambinus: cf. testim.* fallatias *D* 193. *Ita A* . Nam *(erasa* D *ante* N*) C* olitori numquat *Z.* holitoriũ *ante corr. et* ^{n}ũ quã *D.* holitorinum quam B^1C. holitori nũmquam B^2 subplicat *D* qua est *libri praeter A* 194. *Ita A, nisi quod* MORE*(vel* I*)*SMALE*(vel* I*)*FICOS *teste Studemundo* Domi *(er.* E *ante* D*) C* ꝺortum *F.* ortum *Z* omnes mores *Camerarius confirmante A.* omnis molis B^1CDFZ. omnis moles B^2. omnes moles *Scioppius V 21.* omnes ollas *Salmasius.* '*latet ὄγκολον ulcus*' *Lipsius Ant. lect. IV 14.* omnis artis *expectat Ritschelius.* omnis colis *Fritzschius l. s. s.* omne moly *Birtius l. s. s. p. 531 (*maleficum*)* domi res omnes *pro* ad omnis mores *Britzelmayrius progr. Landishut. a. 1867/8 p. 3* malificas B^2. malificos B^1. milificos CD. melifica FZ. maleficos *Camerarius* 195. *Ita A* PER. *om. DZ* ista hec *B ante ras. et C.* ista hęc *D.* istec FZ hec B^1*: corr.* B^2 nunciabo CZ se^{d} quid *B* palestrio $BCDFZ$ 196. *Ita A* uolunt astute B^1. uolu^{t} astute CD^1. uoluis astute B^2D^2FZ*: corr. Gulielmius* PA *ex* Pe^{r} D^2 paulis pertac$\dot{e}$ *(corr. m. 2) B.* paulis ꝑtacet *C.* paulisper tacet *D ante ras.* 197. *Ita A* Dũ ego *ex* Dume go *D* conuoca et c̃sulu *C ante corr.* 198. *Ita A* conserua BCD^1*: corr.* D^2 199. *Ita A, nisi quod* UISUMNE id uisum D^3FZ. it uidum B^1 *(*id uisum B^2*).* itui sum CD^1 ut ne *Camerarius.* ut me BCD^1. ne D^3 *FZ cum A, Ritschelius. cf. Brixius Nov. ann. vol. 115 (a. 1877) p. 338* siet *Pylades cum A.* sit $BCDFZ$ 200. *Ita A* PER. Quaere, ego *Camerarius.* PE. Qua re ego *B.* Quereego CD^2. Queroego D^1. Quero. PE. ego *alia m. in D, itemque F.* Quęro? Per. ego *Z. falsa ut solet testatur Scioppius Susp. lect. IV 7* hi^{n}c *C* apste *C.* abste *BD FZ* interũ *C et ante ras. D* illuc sis B^2FZ. illius sis B^1. illus sis D^2. illi issis CD^1 uide *(*secũ *m. alia) D* 201. *Ita A* Qemadmodum *C* adstitit *Acidalius cum A.* abstitit *BCD. cf. Woelff-*

Péctus digitis púltat: cor credo éuocaturúst foras.
Écce auortit: níxus laeuo in fémine habet laeuám manum.
Déxtera digitís rationem cónputat: feruít femur
Déxterum, ita ueménter eicit: quód agat, aegre súppetit.
Cóncrepuit digitís: laborat, crébro commutát status.
Éccere autem cápite nutat: nón placet quod répperit.
Quícquid est, incóctum non exprómet, bene coctúm dabit.

---

linus Arch. V p. 519. astitit *FZ* seuera *libri praeter A* curans cogitans *Bergkius Opusc. vol. I p. 8. 34 cum A.* curas cogitans D^2FZ, *Ritschelius.* curas cogitas B^1CD^1. curas cogitat B^2. rugas cogitans *Acidalius. cf. Dousa Explan. III 8 Huic versui subnittit v. 228 dubitanter Ribbeckius: post v. 212 idem collocat 'Alazon' p. 192* 202. *Ita A* poltat *ex* poltet *C* credat *C* euocaturust B^2 *cum A.* euocaturus B^1CDFZ 203. *Ita A* Ecce *Guyetus cum A.* Ecce (Eece *C)* autem *BCDFZ* auorte *C. de* auortit *cf. Langenus 'Beitr.' p. 239 sq.* nixus *FZ cum A.* nisus (nisiis *ex* nisus *corr. B) BCD.* rusus *Ritschelius coll. Proleg. Trin. p. CIV.* uidesis *Wagnerus 'Litt. Centralbl.' 1876 p. 693.* nisam *Guyetus.* uisus *cum* auortit *constructum Bothius. cf. Bugge Opusc. ad Madv. p. 164, Ussingius, Birtius l. s. s. p. 529 sq.* nisust *Nicmeyerus de Pl. fab. rec. dupl. thes. 2* laeuo *Guyetus cum A.* leua *BCDFZ* femine B^2 *cum A.* femina B^1CD. foemore *FZ* leuam *BCDFZ* 204. *Ita A, nisi quod* COMPUTAT *et* FERIT Dexterã *BC.* Dextra *F* rationem *ex* rationis *D* computat *etiam FZ, non BCD* feruit *Studemundus Stud. vol. I p. 51.* feries *BCD.* feriens *FZ.* ferit em *Ribbeckius* 205. DEXTERUMITAUEHEMENTEREICITQUODAGITAEGRESUPPETIT *A, ubi pro* IT *minus probabiliter* ET *legi posse,* P *autem ante* E *non satis certum esse adfirmat Studemundus* Dexterum: ita uementer eicit *duce A Studemundus l. s. s.* Dexterum ita uehementer *BC DFZ.* Dextera micat uehementer *Ritschelius cum Scaligero.* Dextrum dextra ita uehementer *Spengelius de cret. thes. VI.* Dexterum iam uehementer: sic *Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 449.* Dexterum ac uementer eicit *Birtius l. s. s. p. 530* quod agat *ex A ut putabat Ritschelius.* quod acta *BCD.* q' acta *F.* quo tacta *Z.* quod factu *ms. Boxhornii.* quod facto opust *Pylades.* quod tactu *Lipsius Ant. lect. IV 14* egre *BCDF* subpetit *D Ceterum h. v. damnat Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1850 p. 602, ibid. a. 1869 p. 326 cum Guyeto* 206. *Ita A, nisi quod* CREBROS digitis (di, *ut vid., ex* de *corr.) C* laboret[a] *C* crebro B^1. cerebro B^2. crebros *ex A Ribbeckius* 207. *Ita A* Ecce re autem *B.* Ecce reautem *C.* Eccereautem *D.* Ecce autem *FZ* mutat *C* quo CD^1: *corr. alia m. in D* 208—214. *De dittographia 203—208 = 209—214 cogitat Brixius: cf. Langenus Pl. Stud. p. 52* 208. *Ita A* Quicquid *FZ cum A.* Quidquid *BCD* incoytum *F.* incoctum *ex* incaptum *corr. C* non expromet *Acidalius cum A.* non expromit *B.* nonexpmit[o] *D* (e *al. m. add.)* nox promit *C.* non exprimit *FZ* coytum *F.* coctu D^1: *corr.* D^2 dabit *B cum A.* ad abit *C.* adbabit D^1. addabit D^2. id dabit *FZ*

Écce autem aedificát: columnam ménto suffigít suo.
Ápage, non placét profecto míhi illaec aedificátio:
Nam ós columnatúm poetae esse índaudiui bárbaro,
Quoí bini custódes semper tótis horis óccubant.
Eúgae, euscheme hercle ádstitit et dúlice et comoédice.
Núnquam hodie quiéscet, priusquam id quód petit perfécerit.

211. *Donatus in Phorm. V 6, 37:* Plautus in Milite glorioso: 'Nam...barbaro' *Festus Pauli p. 36:* Barbari dicebantur antiquitus omnes gentes exceptis Graecis. Vnde Plautus Naeuium poetam latinum barbarum dixit *Idem p. 28, 15:* Auditaui saepe audiui *(cf. Bergkius Opusc. vol. I p. 44, Reitzensteinius 'Verrian. Forsch.' p. 61)* 213. *Festus Pauli p. 61:* Comoedice figuratum a comoedo. Plautus: 'Euge...comoedice': *unde Osbernus pendet p. 111: cf. Leidolphus p. 239*

209. *Ita A* hedificat B^1D. hedificęt *C.* edificat B^2F columnam mento *Z cum A.* columna mento *C.* columnamento *BDF* suffigit] suffulsit *BCDFZ, Birtius l. s. s. p. 530.* suffulcit *Niemeyerus de dupl. rec. p. 40* 210. *Ita A* Apage B^2D^3FZ *cum A.* Apace B^1CD^1 mi *Bothius* illaec aedificatio] illamaedificatio *ante ras. B.* illã edificatio D^1. illã ediffícatio *C.* illa edificatio *B post ras.* D^3F. illa ędificatio *Z.* illa inaedificatio *Gruterus* 211. *Ita A, nisi quod* OSCULUMNATUM *et* AUDIUI Non *Z* hos *(voluit* os*)* columnatum *Pylades.* oscolum natum *B.* osculũ natũ *CDFZ et cod. Westerhovii.* hoc cognomentum *editur apud Donatum* poete *BCDF* esse indaudiui *Bothius, Fleckeisenus Exerc. p. 44.* esse inaudiui *BCDFZ, Donati editiones (cuius codices* esse mandaui *habere dicit Ritschelius), Bentleius in Phorm. V 6, 37.* inesse audiui *Camerarius.* inaudiui esse *Guyetus.* esse auditaui *Bergkius Opusc. I p. 44 ex Festo Pauli* 212. Cui bini *Camerarius.* Cui uini *B CD.* Cui uiui *Z.* Cum uini *F* horis *FZ.* oris BC^2D. orit C^1 *ante corr.* occubant B^2, *Scutarius, Scioppius I 3.* occubat B^1FZ. oc̆ubat *D.* occupat *C.* accubant *Pius, Beroaldus. cf. Ritschelius Opusc. vol. 2 p. 411 et Hahnius de verb. cum praep. comp. c. dat. struct. p. 26 Huic versui submitti posse v. 228 censet Ribbeckius* 213. Euge, euscheme hercle astitit et *defendit Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 21.* Euge huscheme hercle astitit et *Z.* Euge uescheme hercle ascitis et *F.* Euge uscheme hercle astitisset *B.* Euge usche me hercle astitis& *C.* Eugeuscheme her cleastitis & *D.* Euge eus adstetisti et *Paulus: cf. Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 594.* euscheme *'in fidei sincerae codd. legi' ait Pius. unde εὐσχημόνως* hercle *Pylades,* euscheme me hercle *Camerarius.* Euge, euscheme hercle astitit sic *Ritschelius* De Eugae *cf. Richterus in Studemundi Stud. vol. I p. 517* dulice *Gulielmius Verisim. III 24.* dulce *BCDFZ cum Paulo* comoedice *Z, Paulus.* comedicę *BC.* coemedicę *D.* comedice *F* 214. *Hunc versum ut = 208 excludit Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 594: cf. Niemeyerus l. s. s. p. 352* Namquam *B.* Nunquam *Z* prius quam *C* id quod B^2D^2FZ. it quot B^1CD^1 petit *BFZ.* pitit CD^1. pitiit D^2 perfecerit *Beroaldus.* perfecit B^1CDFZ. perficit B^2, *Pareus*

Hábet, opinor. áge si quid agis: uígila, ne somnó stude:
Nísi quidem hic agitáre mauis uárius uirgis uígilias.
Tíbi ego dico — an láruatus ést? — heus tu, Palaéstrio,
Vígila inquam, expergíscere inquam: lúcet hoc inquam.

PALAESTRIO

Aúdio.

PERIPLECOMENVS

Víden hostis tibi adésse tuoque térgo obsidium? cónsule,
Árripe opem auxiliúmque ad hanc rem: própere hoc, non placidé decet.
Ánteueni aliqua et áliquo saltu círcumduce exércitum.

---

215. age] apte *sup. scr. al. m. in D* studet B^1CD^1: *corr.* B^2 *et alia m. in D* 216. agitare mauis uarius uirgis uigilias *Bergkius in Diurn. antiqu. a. 1835 p. 914.* agitarẽ auis uarius uirgis uigilas *CD et, nisi quod* agitarẽ mauis *(*m *s. scr.) B.* agitari mauis uariis uirgis uigila *F.* agitari mauis uirgis: uigila *Z* 217. an laruatus est? heus tu, Palaestrio *scripsi in loco desperato.* anheriatus uestis heus te adloqui palestrio *BCD, nisi quod* atloqui CD^1, alloqui D^3. anhelitatusne sis heus te alloqui palestrio *F.* an heritatus ne sis. heus te adloqui palestrio *Z.* feriatus ne sis: heus te adloquor, Palaestrio *Pylades (cui* alloquor *praeierat Beroaldus) et praemisso* au *(quod Lipsio Ant. lect. I 11 debebat) Taubmannus.* '*alia mira Turnebus Advers. II 29, Lambinus, Palmerius, Scioppius Verisim. II 4 et Susp. lect. V 21.*' an, heureta, me hauscis te adloqui? Palaestrio *Ritschelius, refutatum a Seyffert Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 437 et Sigismundo de HAVD p. 232 sq.* ah, feriatus ne sis: heus, Palaestrio *Madvigius Advers. crit. II p. 7.* an me ita tu nescis te adloqui, Palaestrio? *Ussingius. (*Tibi dico:*)* eho canterie, me hau scis te adloqui? Palaestrio *Hauptius Opusc. vol. II p. 137. (*Tibi dico:*)* heus cantherie, *ἀκούεις*? te adloquor, Palaestrio *Ribbeckius.* an me hietans nescis te adloqui? Palaestrio *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 133. (*Tibi ego!*)* an ebriatu's? men scis te adloqui? heus Palaestrio *Birtius l. s. s. p. 526* 218. expergiscere B^3, *Aldus.* expergis B^1CDFZ hoc inquam B^2FZ. hoc inqua B^1 *CD* PA. *sup. scr. B. om. sine sp. CD* 219. Vident *ante ras. BD cum C.* Viden tu *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 17* atesse *CD* tuoque] quere *F.* quaere *Z* tergo *Pylades.* ergo *BCDFZ, codd. Pyladis* obsidium: consule *FZ.* obsidium consuli *BCD, Brixius* 220. Arripet B^1C: *corr.* B^2. Aripet *D ante ras.* Aripe *D ex ras.* adhanc *B.* ad hanc D^3FZ. at hanc CD^1 rem, propere hoc *pro* rem propere, hoc *Acidalius* properẽ *ante ras. BD.* properem *C* 221. Ante ueni *CD.* Ante ueniet *B.* Aut euenia *F.* anteuenia *codd. Pyladis.* Ante mẹnia *Z.* Anteuenito *Camerarius.* Antemoeni *Putschius.* Ante moeni *Handius Tursell. I p. 242* aliqua, aliquo saltu *Kiesslingius Mus. Rhen. vol. 24 (a. 1870) p. 115 et Palmerus Hermath. a. 1877 p. 262 (*Anteuenito*): ubi* aliqua et *Muellerus Pros. p. 687.* aliqua aliquos aut tu *(ita* BD^3F. autu CD^1. ante te *Z) BCDFZ.* aliqua alios aut tu *Camera-*

Cóge in obsidiúm perduellis, nóstris praesidiúm para.
Ínterclude cómmeatum inimícis, tibi muní uiam,
Quá cibatus cómmeatusque ád te et legionés tuas
Túto possit péruenire. hanc rém age: res subitáriast.
Réperi, comminíscere: cedo cálidum consiliúm cito,
Quae híc sunt uisa, ut uísa ne sint, fácta ut facta né sient.
(Mágnam illic homo rem íncipissit, mágna munit moénia.)

---

rius, ubi tum tu *cum aliis Handius l. s. s. et* aliqua nos *Putschius.* aliqua atque aliquo actutum *Ritschelius* Anteuenito aliqua illos aut tu *Madvigius l. s. s. p. 7.* Anteueniet te aliquis aut tu *olim Ritschelius.* Anteueniet aliquad aut tu *vel* Anteuenit aliqua aliquod aut tu *Birtius p. 540.* Anteueni aliqua atque aliquo astute *Britzelmayrius p. 3* circumducere *Z*
222. Coge in *Camerarius.* Corin *vel* Cor in *BCDFZ.* Curre in *Pylades.* *fluctuabat Vossius de constr. c. 8* presidium *BCDF* 223. Interclude *FZ.* Intercludite *BD.* Inter dudite *C.* Intercludito *Camerarius.* Interclude iter *Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 7 p. 5, Madvigius Adv. cr. II p. 8: cf. Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 291* commeatum inimicis *Ritschelius.* inimicis commeatum *BCDFZ.* commeatum *in suspicionem vocavit idem in adn.: unde profecti* Interclude inimicis omnem aditum, tibi *Britzelmayrius l. s. s.,* Interclude inimicis omnis aditus tibi *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 61,* Interclude iter inimicis, at tu tibi *Madvigius l. s. s.,* Interclude iter inimicis, scite *(vel* docte) tibi *Lorenzius,* Interclude inimicis itiner, caute tibi *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 13,* Interclude iter inimicis, commodum moeni *Koehlerus de septen. troch. p. 49,* Intercludito inimicis meatum, tibi *Seyffertus Ind. phil. vol. 1 (a. 1869) p. 119,* Interclude inimicis semitam, at tibi *Palmerus Hermath. vol. 7 p. 144 sqq.,* Interclude itinera cuncta inimicis, tibi *Cohnius Nov. ann. vol. 137 (a. 1888) p. 766. cf. Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 330* muniuiam *B.* moeni uiam *Fleckeisenus* 224. conmeatusque *CD* atte B^1CD^1: *corr.* B^2D^2 legionis *BCD* 225. ageres *BD.* aggeres *C* est *BCDFZ*
226. Reperi *Z.* Reperit *CD.* Repperit *ante ras. B.* Repperi *ex ras. idem cum F* cominiscere *B.* cõminis cere *C.* comminisce *L. Muellerus Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 68* cedodum *Ritschelius, L. Muellerus* callidum D^3FZ. ca lidum *B* 227. Que *CDF* sunt uisa, ut uisa ne sint *Camerarius.* sunt tuis aut tui sane sint *B.* sun tuis aut tui sane sint *C.* sunt uis aut tuis anesint *D.* sunt uasa ut uisa ne sicut *F.* est uisa ut uisa non siet *Z* ut facta ne sient *Spengelius de cret. thes. VII.* infecta ne siet *(*sient *F.* ut sient *Z) BC DFZ.* infecta uti sient *Camerarius, Ritschelius* 228. *Versum hinc alienum esse vidit Ribbeckius: cf. ad v. 201. 212* Magnam illic homo rem *Meursius Exerc. crit. I p. 154, Acidalius.* Magnam illic honorem B^1CD. Magnum illic honorem B^2Z. Magnum illi honorem *F. nihil egerunt Gulielmius, Dousa III 8, Scioppius V 21* incipissit *Salmasium secutus Kampmannus de reb. mil. Pl. p. 36.* incipis sed *B CDFZ.* incipissis *Gruterus, Ritschelius* munit moenia *Salmasius.* munitis menia *BCF.* munitis meania *D.* munitis moenia *Z.* is munit

Tu únus si recípere hoc ad te dícis, confidéntiast
Nós inimicos prófligare pósse.

PALAESTRIO

Dico et récipio

Ád me.

PERIPLECOMENVS

Et ego inpetráre dico id quód petis.

PALAESTRIO

At te Iúppiter

Béne amet.

PERIPLECOMENVS

Auden párticipare mé quod commentú's?

PALAESTRIO

Tace,

---

moenia *Kampmannus.* moenis moenia *Bothius, Ritschelius.* munis moenia *Pylades* 229. PAL. *praefigunt F'Z* Tu unus si recipere hoc ad te *Reizius, Muellerus 'Nachtr.' p. 77, Brixius (*Tu oenus *Bergkius Opusc. I p. 673)* Tudē unus *(*Tu deunus B^2. Tu deunius B^1. Tu te unus *FZ)* si recipere hoc at te *(*recipere hoc ad te D^3FZ. scire hoc ate *B) BCDFZ.* Tute unus si hoc recipere ad te *Ritschelius.* Tute hoc si unus recipere ad te *idem praef. Stichi p. 17.* Tute unus si recipere ad te hoc *Guyetus* est *FZ* 230. 231. confligare *F'Z* possit *BCD* PA.] PER. *FZ. spat. D* recipio ‖ Ad me *(ita F'Z.* At mę B^1CD. Ad mae B^2*)BCDFZ, Brixius, Tyrrellius.* recipio *Lindemannus, Ritschelius* PER.] *spat. D. om. FZ: cf. Niemeyerus l. s. s. p. 387* Et ego inpetrare *Guyetus.* et egom inpetrarē *CD et, nisi quod* impetrare, B^1. et ego me impetrare B^2, *Pareus.* et egon imperatorem *F.* et ego imperatorem *Z.* et ego impetraturum *Lambinus.* Et ego te impetrare *Bothius, Ritschelius.* Et ego me imperare *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 14 Palaestrioni continuans: cf. Ladewigius Philol. vol. 17 (a. 1861), Schoellius 'Litt. Centralbl.' a. 1882 p. 610* dico id *Camerarius.* dicom id *BCD: qua scriptura abutitur Bergkius Op. I p. 117.* dicon id *FZ.* dicam id *Pius, Beroaldus* PAL. *om. D* iupiter *FZ. in D verba* At te iuppiter *in principio versus posita sunt, post vacuum autem spatium satis magnum in eiusdem fine* bene amet. *in C post* amet *eras.* aut *cum lac. 10—16 litt.* 232. Bene] oro ut bene *F* PER.] *pers. om. D* Auden participare me quod *Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 6 (a. 1865) p. 10.* aut inparte mici pare me quod B^1CD *(*amici B^2. parę̊ B^2*).* at imparti me quod *F.* at ĩpti me quod *Z.* At imperti amice me quod *Camerarius*, tu *post* At *addunt Guyetus, Ritschelius.* At inperti me et aperi mi quod *Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 450.* At uin *pro* Auden *Dziatzko 'Jen. Litteraturz.' a. 1877 p. 655a. cf. Ladewigius l. s. s.* tace *post*

Dum ín regionem astútiarum meárum te induco: út scias
Iúxta mecum méa consilia.

PERIPLECOMENVS

Sálua sumes índidem.

PALAESTRIO

Érus meus elephánti corio círcumtentust, nón suo,
Néque habet plus sapiéntiae quam lápis habet.

PERIPLECOMENVS

Ego istúc scio.

PALAESTRIO

Núnc sic rationem íncipisso: hánc instituam astútiam,
Vt Philocomasio húc sororem géminam germanam álteram
Dícam Athenis áduenisse cúm amatore aliquó suo,

235. *Donatus in Hec. II 1, 17:* lapidem, non hominem putas]... 'haud hominem' additum est. Plautus: 'Erus ... circumtectus est non suo'.

cõmentus *erasum in fine proximi v. post* scias *habet C* 234. consiliam *C.* consiliã *D ante ras.* *Verba* luxta ... consilia *versui 233 addit B, verba* Salua...indidem *versui 235* PER. *om. C sine spat., c. spat. D* salua sumes indidem *Z.* saluam sum aesindidem *B ante ras.* saluan sum esindidem *post ras. B.* saluã sũaes indidem *CD.* salua sume sindidem *F* 235. PA. *om. ctiam D* elephanticorio *B* circum tentus sum B^1C *et ante ras. D: sed* est *sup. scr.* B^2. circõtẽtus *Z.* circumtectus D^3F, *Scutarius.* circumtectus est *Donatus.* circumtectust *Bugge Op. ad Madv. p. 164.* circumiectus *Colerus* 236. sapientiae quam lapis habet *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1876) p. 13.* sapientiae quam lapis *Z, Ritschelius.* sapientiã equã lapis *C et ante ras. BD.* sapientiã quã lapis *BD ex ras. uterque.* sapientie quã lapis *F.* sapientiai quam lapis *Muellerus Pros. p. 62, Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 396* PE. *om. C sine spat., add. alia manus in D* Ego istuc scio *FZ.* aego mist uescio *CD.* egomi//////stuc scio B^1. egom//////istuc scio B^2. Istuc egomet scio *Ritschelius.* Idem ego istuc scio *Muellerus et Seyffertus l. s. s.* Et ego istuc scio *Seyffertus teste Lorenzio, Kaempfius p. 23.* Ego mi istuc scio *Tyrrellius* 237. PAL. *om. ctiam D* incipisso *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 638.* incipissom *C.* incipissom *(m exp. rubr.) B.* incipis *cum ras. D.* incipio *FZ.* incipissam *cum Camerario Ritschelius.* incipisso, ut *Brixius.* incipisso: nam *Muellerus Pros. p. 560* hanc] ita hanc *Lambinus.* atque hanc *Guyetus* instituã B^2. institũ B^1. instituo *Schoellius* 238. Vt Philocomasio huc *Lorenzius.* Vt philochomasiom hanc *BCD.* Vt philocomasium huc *FZ.* Vt Philocomasio huic *Pylades.* Ad Philocomasium huc *Ritschelius. cf. Bugge l. s. s.* germanam *om. F* altera B^1CD^1: *corr.* B^2D^2 239. aduenisse B^2, *Camerarius.* aduenissa et B^1CD^1. aduenisse et D^3FZ

Tám similem quam lácte lactist: ápud te eos hic deuórtier
Dícam hospitio.

PERIPLECOMENVS

Eugae eúgae, lepide: laúdo commentúm tuom.

PALAESTRIO

Vt, si illic concríminatus sít aduorsum mílitem
Méus conseruos, se eám uidisse hic cum álieno osculárier,
Árguam hanc uidísse apud te cóntra conseruóm meum
Cúm suo amatore ámplexantem atque ósculantem.

PERIPLECOMENVS

Immo óptume.

---

amatorẽ *Cet ante ras. D* aliquo B^2FZ. aliquid quot (quod *D*) B^1CD. aliqui *Bothius*. aliquo hoc (*vel* huc) *vel* aduenisse hoc *Muellerus 'Nachtr.' p. 32* 240. Tam B^2FZ. Tum B^1CD simile *FZ* quam lacte lacti est *FZ e grammaticis ad Bacch. fragm. 19 commemoratis*. tam lacti est *BCD, sed sup. scr.* qu lac (*h. e.* quam lac lacti est) B^2 apud te *FZ*. apud *BCD*. et apud te *Camerarius*. ad te *vel* atque eos *Muellerus 'Nachtr.' p. 61* diuortier *ante Dousam Scutarius* 241. ospitio *C*. ospitio *B* PER.] PA D^2 PER *eraso*. euge euge *libri* commentum tuum *BCD*. commentum contra conseruum tuum *FZ (cf. annot. ad v. 244): quarum turbarum originem haec monstrat horum versuum in D species:*

Vt si illic congriminatus sit aduorsum militem
Tũ similem tam lacti est apud eos hic deuortier [seruum meum
Dicam hospitio P. euge euge lepide laudo commentum tuum
contra con
Meus conseruus cum uid. hic c. al. osc. e. arg. uid. apud te
Cum suo amatorẽ

242. Vt si] Vis *F*. uix *Z* illic] illanc *cum Bothio Ritschelius* congriminatus B^1CD^1: *corr.* B^2D^3 sit] siet *Pylades, Acidalius, Schneiderus gramm. lat. I p. 759. vide Proleg. Trin. p. CLXXXII* aduersum *Z* 243. 244. conseruus *BCDFZ* se eam *Ritschelius*. eam *Z*. eum *BCDF*. se hanc *Brixius* uidisse hic D^3FZ. uidisset hic *B ante ras. et* CD^1 *Ceterum verba* hic — uidisset *(v. 244) in margine add.* B^2 alieno (o *ex* u) *D* oscularier Arguam hanc *Bothius*. oscularieã arguũ *CD*. osculari eum arguam *B*. osculari eam arguam *FZ*. oscularier Eam arguam *Camerarius, Brixius* apudte (udte *in ras. et* p *ex corr.*) *C* te contra conseruum meum *hic om. F et praeter* te *Z* conseruum *BCD* 245. suo amatore *B ex ras. FZ*. suo amatorẽ *B ante ras. et CD*. amatore suo *Bentleius affert in Eun. V 4, 14* atquem *ante ras. B* PER. *om. D* Immo optume *Bentleius, Bothius*. Immo ut optume *BCDFZ*. Immo ita optime *Camerarius*. Immo atque optume *Guyetus*. Eu optume *Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 450*. It optume *Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 335*. Ehem optume *Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 295. cf. Langenus 'Beitr.'*

Ídem ego dicam, si éx me exquiret míles.

PALAESTRIO

Sed simíllumas
Dícito esse: et Phílocomasio id praécipiundumst út sciat:
Né titubet, si exquíret ex ea míles.

PERIPLECOMENVS

Nimis doctúm dolum.
Séd si ambas uidére in uno míles concilió uolet,
Quíd agimus?

PALAESTRIO

Facilést: trecentae póssunt causae cóuligi:
'Nón domist, abit ámbulatum, dórmit, ornatúr, lauat,
Prándet, potat, óccupatast, óperae non est, nón potest',
Quántum uis prolátionis: dúm modo hunc primá uia
Índucamus, uéra ut esse crédat quae mentíbimur.

PERIPLECOMENVS

Plácet ut dicis.

---

p. 198 246. PER *pracm. D*^{2} ex me *Ritschelius.* me *BCDFZ* PA. *om. D c. spatio* Set *CD* similimas *B*^{2}*CD.* silimilimas *B*^{1}. simillimas *FZ* 247. esset et *B ante ras. cum CD* praecipiendum est *Pius, Beroaldus.* recipiendũ c̃ *BCDFZ* 248. Netitubet *B* exquiret *Ritschelius.* quiret *B*^{1}*CD.* queret *B*^{2}*F.* quaeret *Z* PER.] PA *in spat. D*^{2} 249. *Ita A, nisi quod* MILESINUNOCONCILIO *litteris* NOCON *dubiis* ambos *F* milis *B*^{1}*CD: corr. B*^{2} 250. *Ita A* agemus *Ritschelius coll. Proleg. Trin. p. CCXLII: cf. tamen idem praef. Stichi p. 17* PA.] PER. *D*^{2} *in spatio* facile est *BZ* trecentę *B*^{2}. tercentę *Z.* trecentẽ *CD.* trecente *B*^{1}*F* causę *B*^{2}*Z.* causa *CDF.* cause *B*^{1} conlici *B ante ras.* conici *B ex rasura.* concili *CD.* concini *FZ* 251. *Ita A, nisi quod* DOMIEST abit *ex A Ribbeckius.* abiit *libri practcr A, Ritschelius.* iit *Muellerus Pros. p. 306, Bentleius.* it *Lachmannus in Lucr. p. 210* ornatur] comatur *'Romanus codex' Longolii* 252. *Ita A, nisi quod* OCCUPATAEST potat *B*^{2}*D*^{2}*FZ.* potest *B*^{1}*CD*^{1} occupat ast *(*occupatest *F)* opere non est *B*^{1}*CFZ.* occupatast opere non ẽ *D, nisi quod* occupatâst *D*^{2}. occubat . ast^{at} . operę^{i} . non . ẽ . *B*^{2} potest *B*^{1} *cum CDFZ.* potat *B*^{2} 253. *Ita A* Quantum uis *FZ.* Quantũ is *B*^{1}*CD.* Quant÷ *(h. e.* Quant est*) B*^{2} prolationis *ex A Ribbeckius, sed ut de* prolationes *cogitet.* prolationum *BCDFZ, Olsenus p. 101.* prolationumst *Ritschelius* hunc *ex A Ritschelius.* nunc *BCDFZ* 254. *Ita A, nisi quod* MENTIBITUR credatque *B*^{1}*CD*^{1}*: corr. B*^{2}*D*^{2} mentibimur *ex* mentibitur, *ut vid., B.* mentibimur *FZ: atque ita Ritschelius praef. Stichi p. 17.* mentibitur *C cum A (ut Ritschelius in ed.).* metibitur *D*

PALAESTRIO

Intro abi ergo, et si ístist mulier, eám iube
Cíto domum transíre: atque haec ei díce, monstra, praécipe,
Vt teneat consília nostra, quemádmodum exorsí sumus,
Dé gemina soróre.

PERIPLECOMENVS

Docte tíbi illam perdoctám dabo.
Númquid aliud?

PALAESTRIO

Íntro ut abeas.

PERIPLECOMENVS

Abeo.

PALAESTRIO

Et quidem ego ibó domum
Átque hominem inuestígando operam huic díssimulabilitér dabo,

---

255. *Ita A, nisi quod* ISTIEST PER.] PA. D^2 PA.] PER *eras. D in spat.* abi *F Z cum A.* abiit *BC.* habiit D^1. habi *D ex ras.* si isti est B^1CD^1 *cum A.* si istic est B^2D^2FZ mulier eam iube *B ex ras. DFZ.* muliere eam iube *C.* mulierē eam iube *ante ras. B* 256. *Ita A, nisi quod pro* D in DICE *minus probabiliter vel* B *vel* P *legi potest* transiret B^1C *et ante ras. D: corr.* B^2 atquem *C et ante ras. D* haec ei dice monstra *ex A Studemundus 'Festgruss' p. 71.* haec *(hęc B.* hec *D)* ei monstrā *B ante ras. cum CD.* hęc ei monstra *B ex ras.* hec ei monstra *F.* hoc ei monstra *Z.* et *addidit Pylades.* haece bene ei monstra et *Ritschelius ('nisi potius* haec ei bene praemonstra et *scriptum fuit') errans de A* íntro abi ergo: ét sist isti, mulierem ‖ lube cito domum transire, atque haec ei monstra, praecipe *vel sine hiatu* et si east isti *et altero versu fortasse* ac bene ei *Ritschelius in adn. (cf. Opusc. vol. II p. 421).* ac bene ei haec monstra et praecipe *idem praef. Stichi p. 17.* haec ei bene demonstra *Fleckeisenus Ep. crit. p. 25* precipe *D* 257. *Ita A (*UT*)* Vtt^{ne}eat *(*ne *add. m. 2) D* consimilia B^1CD: *corr.* B^2 258. *Ita A* Degemina *B* geminas orore *D* PER. *corr. alia manus ex* PA *m. 2 scripto in D* perdocta B^1: *corr.* B^2. per docta CD^1: *corr.* D^2 259. *Ita A, nisi quod de litteris* UI *in* NUMQUID *non satis constat* Numquit aliut *CD.* Numquid aliut *B* PA. *alia m. corr. ex* PER *m. 2 scripto in D* habeas *CD et ante ras. B* PER. *alia m. corr. ex* PA. *m. 2 scripto in D* abeo. PA. et quidem *et in novo v.* Ego ibo domum B^2. abeo PA. ec quidem *et in novo v.* Ego ibo domum B^1 *et (nisi quod pro* PA *lacunam et* ec quidē *C, rasuram pro* PA *D)CD, in quibus item verba* Ego ibo domum *proprium versum occupant.* abeo equidem. PAL. Ego ibi domum *F.* abeo equidem igitur. Pal. Ego ibo domum *Z* 260. *Ita A, nisi quod de litteris* LITER *non prorsus constat* At *(*Ad *m. 2)* quē hominem

Quí fuerit conséruos, qui hodie sít sectatus símiam.
Nam ílle non potuit quín sermone suo áliquem familiárium
Párticipauerít de amica críli, se uidísse eam
Híc in proxumo ósculantem cum álieno adulescéntulo.
Nóui morem egomét: 'tacere néqueo, solus quód scio.' 265
Si ínuenio qui uídit, ad eum uíneam pluteósque agam.

266. *Huc spectare videtur Loewio Prodr. p. 269 glossa haec:* plutei proprie crates corio contectae, quae in opere faciendo hostibus obiciuntur

inuestigandos operã huic dissimulando *B: unde* in inuestigando . sumo operã B^2. Atquẽ hominẽ inuestigandos operã huic dissimulando *CD, quibus* PA *praem.* D^2. at quẽ hominẽ inuestigando operã hãc dissimulando *Z.* At quem hominem inuestigabo hãc dissimulando *F.* Atque homini inuestigando operam huic dissimulabo me dare *Ritschelius.* At quem hominem inuestigando sumam operam, hinc dissimulauero *Camerarius, et* quem *in* quam, hinc *in* hanc *mutato, Acidalius.* Atque *primus Saracenus.* dissimulabundus dabo *Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 6.* hunc *Ribbeckius in ceteris cum A faciens.* homini inuestigando *Lorenzius* huic *corruptum esse censens. cf. Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 769* 261. *Ita A, nisi quod* SIET *extat et de litteris* IT *in* FUERIT *non satis constat* conseruus *BCDFZ* hodie D^1: *corr.* D^2 sit *Bothius.* siet *BCD cum A.* fuerit *FZ.* fuit *Acidalius. de* siet *sine* hodie *cogitat Ritschelius* simia B^1CD: *corr.* B^2

262. NAMI(LLE)NONPOTUITQUINSERMONESUOALIQUEMFAMI(LI)ARIUM *A* illẽ *B ante ras.* illem *C* quin *FZ cum A.* qui *BCD* sermone *Lambinus cum A.* sermoni *BCDFZ* pote quin suo sermone *vel* pote suo quin sermone *Muellerus Pros. p. 427, 'Nachtr.' p. 14* familiarium *F cum A.* familiarum *BCD.* familiarem *Z* 263. *Ita A, nisi quod* ERISESE *et litteris* IC, E *et* I *in* ERI, EUI *non prorsus certis* l'articauerit *BCD.* Nota *(per compendium scriptum)* particauerit *C margo m. eadem* erili se uidisse eam *Ritschelius in scholis teste Ribbeckio, Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 61.* eri///s euidissa& B^1 *(erasa* u *et* r *ex* s *corr.).* eri seuidisse eam B^2. eriqui uidissa& eã *CDFZ, nisi quod* heri D^2FZ. eri, uidisse sese eam *edidit Ritschelius, qui tamen Ambrosiani scripturam praef. Stichi p. 17 revocat, quam coniectura invenerat Gruterus* 264. HICINPROXIMOOSCULANTEMCUMALIEN(QADU)LESCENTULO *A litteris puncto notatis perpallidis* proxumo *Z.* proximos *ante ras. B.* proximo *B ex ras. cum CDF* cum] quo^{m}/// *(ex* quos*) B* adolescentulo *CD* 265. *Ita A* more CD^1. mores D^2 egomet *Bothius cum A (quod cum antecedentibus recte iunxit cum aliis Ritschelius: sequentibus addidit Brixius).* ego et *BCDFZ* nequeo solus quod *ex A Ritschelius.* nequeo solus *BCD.* solus *FZ.* nequeo quae solus *Bothius.* solus nostrorum *Camerarius.* nequeo quod solus *Brixius: cf. Baierus l. s. s. p. 167* scio *(s ex c) D* 266. *Ita A, nisi quod* QUIDIXITE *teste Loewio,* QUIDUIDIT *litteris* UI *et* T *in-*

Rés paratast: uí pugnandoque hóminem caperest cérta res.
Si íta non reperio, íbo odorans quási canis uenáticus,
Vsque donec pérsecutus uólpem ero uestígiis.
Séd fores crepuérunt nostrae: ego uóci moderabór meae:
Nam íllic est Philocomásio custos, méus conseruos, qui ít foras.

SCELEDRVS. PALAESTRIO

SCELEDRVS

Nísi quidem ego hodie ámbulaui dórmiens in tégulis,
Cérto edepol scio mé uidisse hic próxumae uicíniae
Phílocomasium erílem amicam síbi malam rem quaérere.

certis teste Studemundo qui dixit *ex Loewii de A testimonio Ribbeckius*, quoi dixit *Forchhammerus teste Ussingio IV 2 p. III* at B^1CD: *corr.* B^2 uineam *ex A Ritschelius.* uineas *BCDFZ. cf. Baierus l. s. s. p. 151, Rodenbusch de temp. usu p. 52* 267. *Ita A* Res paratast *DZ* cum *A.* Resparatust *B.* Res parata est *CF* inpugnandoque *FZ.* ui pugnandod *Fleckeisenus Annal. vol. 107 (a. 1873) p. 502* hominem *B cum A. om. CDFZ* caperest certa res *ex A Ritschelius.* capere certa res (certares *B*) *BCDF.* capere certa res est *Z.* capere certa rest *Acidalius. cf. Olsenus p. 90* 268. *Ita A* ita *del. Braune l. s. s. p. 21* Si im non *Birtius l. s. s. p. 543* repperio *Z* ibi B^1: *corr.* B^2 odoras B^1: *corr.* B^2. adorans *Z* canisuenaticus *B* 269. *Ita A, nisi quod* PERSECUTIUS *teste Studemundo,* PERSECUTLUS *teste Loewio* donęc *D* Nota. uolpē *C margo m. eadem* 270. *Ita A* Set *B* foris *CD* crepuerunt *B cum A.* concrepuerunt *CDFZ. cf. Abraham Stud. Pl. p. 200* nostra B^1: *corr.* B^2. nostre *F* uoci moderabo meae *Guyetus (ubi* moderabor *ex A Ritschelius) confirmante ex parte A.* uoce moderabo me *BCDFZ* 271. *Ita A, nisi quod* PHILOCOMASII *teste Loewio (non Studemundo, qui* PHILOCOMASIO *exhibet) et* CONSERUUS conseruus qui it *Acidalius cum A.* conseruus *et post vacuum spatium satis magnum* atque it *B.* conseruus. atque it *CZ.* conseruos atque it *F.* conseruus. atque id *D*

Act. II scaen. 3 SCELEDROS PALAESTRIO *A.* SCELEDRVS PALESTRIO SERVI II. *BCD*^{2} *et (nisi quod* duo*) FZ. om.* D^1 272. *Ita A* SCEL. *praemittunt CD* dormies B^1: *corr.* B^2 273. *Ita A, nisi quod* PROXIMAE *Cf. Langenus 'Beitr.' p. 23* aedepol *CD* proxumę *BCD.* proxime *F.* proximae *Z. cf. ad Bacch. v. 205.* proxume *Ritschelius* uicinae *Z.* uicine *F* 274. *Ita A* philocomasiem B^1: *corr.* B^2 malam rem *Bentleius in Phorm. III 3, 11 cum A.* malum *Acidalius.* alium *BCDFZ, nisi quod id in B c correct. est et post ras. m. 2 scriptum, ante quam* malā *vel* malū *extitisse videtur.* alium quem

PALAESTRIO

Híc illam uidit ósculantem, quántum hunc audiuí loqui.

SCELEDRVS

Quís hic est?

PALAESTRIO

Tuos conséruos. quid agis, Scéledre?

SCELEDRVS

Te, Palaéstrio,
Vólup est conuenísse.

PALAESTRIO

Quid iam? aut quíd negotist? fác sciam.

SCELEDRVS

Métuo

PALAESTRIO

Quid metuís?

SCELEDRVS

Ne hercle hodie quántum hic familiáriumst,
Máxumum in malúm cruciatumque ínsuliamus.

Gruterus. amicum alium *Guyetus:* (amicum sibi alium *vel* clam sibi alium *vel* sibi uirum alium *Acidalius*). alienum *Bothius* querere *BF* 275. *Ita A* huc B^1. hunc B^2 audiu D^1: *corr. alia manus.* audio *codd. Pyladis* loqui *Camerarius cum A.* loquere B^1. loquentē B^2 *cum CDFZ* 276. *Ita A, nisi quod* TUUSCONSERUOS#QUID est hic *F* tuus *BCDFZ* conseruus *CDFZ.* conseruost *Fleckeisenus* a///is (g *erasa*) *B* SCEL. te *alia m. in D e corr. post ras. cum FZ.* SCEL. ste CD^1. SC. iste B^1: t sta *sup. scr.* B^2 palestrio *BCD FZ* 277. *Ita A, nisi quod* AUTQUIDIAMNEGOTIEST||FASCIAM (*litteris* IAM *incertis teste Studemundo*) Volupest *CDF.* Volupes B^1: t *sup. scr.* B^2. uolupet *Z* conuenisset B^1: *corr.* B^2 aut quid negotist *A duce Ritschelius.* aut quid negotii *BD.* aut quid nego tu *C.* aut quid negocii *FZ.* quid hoc negotist *Fleckeisenus.* quid negotist *vel* ecquid negotist *L. Muellerus Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 68: cf. Fleckeisenus ibid. p. 77, Lochius de gen. p. 14.* quid hic negotist *Geppertus Stud. Pl. II p. 24* 278. *Ita A, nisi quod* QUANTUMESTFAMI (*in fine paginae*) Metuo. PA. quid D^2FZ. Metu quid BD^1. Me tu quid *C* SCEL. D^2FZ. PAL. BCD^1 quantum hic familiarumst *B* (*sed* st *add.* B^2), *item CD et, nisi quod* est, *Z.* quantum hic familiariumst *F.* quantumst familiarium *duce A Ritschelius* 279. SCE *praem. BC* Maxumum inmalum *BCD.* Maximum in malum *FZ* cruciatum ////////B^1. cruciatum q///// B^2. cruciatumque *CDFZ.* cruciatum *Pylades, Ritschelius.* cruciatum hic (*ex v. 280*) *Fleckeisenus Ep. crit. p. 25 cum Reizio* insuliam› *D.* insuliam *C.* insuliamus est *B.* insiliamus *FZ, Ritschelius: cf. Fleckeisenus Nov. ann. vol. 60 (a. 1850) p. 253*

PALAESTRIO

Tú sali
Sólus: nam ego ìstam ínsulturam et désulturam níl moror.

SCELEDRVS

Néscis tu fortásse, apud nos fácinus quod natúmst nouom.

PALAESTRIO

Quód id est facinus?

SCELEDRVS

Ínpudicum.

PALAESTRIO

Túte scias solí tibi:
Míhi ne dixis: scíre nolo.

SCELEDRVS

Nón enim faciam quín scias.
Símiam hodie súm sectatus nóstram in horum tégulis.

PALAESTRIO

Édepol, Sceledre, homó sectatu's níhili nequam béstiam.

SCELEDRVS

Dí te perdant.

PALAESTRIO

Té istuc aequomst, quóniam occepisti, éloqui.

SCELEDRVS

Fórte fortuná per inpluuium húc despexi in próxumum:

---

salist *ante ras. B* 280. istanc *Ritschelius* Nota. insulturã et desulturã *margo B²C* nil *Bothius post Bentleium.* nihil hil *C.* nihil hic *BDFZ: cf. v. 279. 281* 281. Nescis B^2. Nesis B^1 fortass& B^1. e *sup. & scr.* B^2 hic apud nos *Brixius, non male* facinus quod natumst *(*natum est *F) CDF.* facinus quid natũ est *Z.* facinust quot nat////////ic B^1. facinust quod natust hic B^2 nouum *BCDFZ* 282. Quod B^2. Quot B^1: *post quam vocem* tu *litt. erasae videntur* impudicum *CDFZ* scias *Gulielmius p. 196, Hauptius Opusc. vol. II p. 136.* scis *BCDFZ.* sci *cum Bentleio et Bothio Ritschelius* soli *Camerarius, Bentleius.* solite *BCD.* soli te *FZ* 283. Dixit scerere B^1. dixti scire B^2 fatiam *B* quin] u *in ras.* B^2 sciat *B.* nescias *Haasius in Reisigii schol. gramm. p. 580 sq. (*faciam enim *cum Camerario et* qui *scribens)* 284. tegulis...*Ribbeckius* 285. sectatus *libri.* sectatust *Luchsius Herm. vol. 13 (a. 1878) p. 500* nihili] mihi *B* 286. aequomst *Ritschelius.* aequom *B.* ęquum *CD.* aequum *Z.* equum *F* quoniam *Camerarius.* q̃m *B.* quõ *CD.* quomodo *FZ* hoc cepisti *D.* accepisti *Z* occepisti eloqui *sine commate Ritschelius.* Te istuc aequ., — qu. o., e. *Lorenzius.* Te istuc aequ., quoniam occ., — e. *Ribbeckius: quali signo si opus est, post* Te *posuerim* 287. per] *'fort.* ut per' *Ritschelius* impluuium *CDFZ*

Átque ego illi aspicio ósculantem Phílocomasium cum áltero Néscioquo adulescénte.

PALAESTRIO

Quod ego, Scéledre, scelus ex te aúdio?

SCELEDRVS

Prófecto uidi.

PALAESTRIO

Tútin?

SCELEDRVS

Egomet, duóbus hisce oculís meis.

PALAESTRIO

Ábi, non ueri símile dicis, néque uidisti.

SCELEDRVS

Núm tibi Líppus uideor?

PALAESTRIO

Médicum istuc tibi méliust percontárier. Vérum enim tu istam, sí te di ament, témere hau tollas fábulam.

---

despexit *ante ras. B* in proxumnm *BCD, Scioppius IV 7.* proxumum *F.* proximum *Z* 288. illi *Acidalius.* illa *ras. ex* illas *B.* illic *CDFZ* Nota. mire positū osculantē cū altero *C margo ead. m. Post* altero *comma ponit Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 300: cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. 1 p. 380* 289. Nescio quod *ante ras. B.* Nescio quo *CDFZ* adolescente *C* audio B^2. auno B^1 290. Profecto *BCDFZ.* Pol profecto *Ritschelius (deleto* duobus*)* 'nisi Quin *vel* At *males: nam de* Sed *(coll. annot. ad v. 398) cogitare noli' addens. 'non recte hoc versu usus sum Prol. Trin. p. CCXLIV' idem.* Ego profecto *Guyetus.* Profecto id *Klotzius 'Metr.' p. 82.* Hercle *Fleckeisenus Ep. crit. p. 24.* Corgo *idem Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 784.* Edepol *Ribbeckius.* Quod ego *Bentleius.* Probe ego *Birtius p. 558* tutin *BCDF.* tuten *Z* duobus *del. Ritschelius cum Guyeto* hisce *Brixius, Schmidtius de dem. pron. form. p. 30.* hic B^1. his B^2CDFZ, *Ritschelius* 291. ueri simile B. uerissimile *Z* nunc *B (ante ras.) Z.* nun *B ex ras.* 292. tibi D^2. tib D^1 tibi istuc *quod ediderat Ritschelius reicit idem praef. Stichi p. 17.* istuc te *Luchsius teste Brixio* meliust *Ritschelius.* melius *BCDFZ, Olsenus p. 89* perconctarier *Z.* percunctarier *BCDF* 293. enī *ex* em *D* tuis tamsit///// edia mentē erea aut ollas B^1: *in quo latere* hau tollas *apparet.* tu,istamsi te di,a‿ment/// erea haud ollas *et in marg.* temere B^2. si te di ament temere haud ollas *CD et, nisi quod* dii, *F.* si te di ament temere haud edolas *Z: corr. Pylades et Camerarius* si te di ament, tu istam hau temere *Sigismundus p. 258*

Tuís nunc cruribús capitique fraúdem capitalem hínc creas:
Nám tibi iam, ut pereás, paratumst dúpliciter, nisi súppri-
mis
Tuóm stultiloquiúm.

SCELEDRVS

Qui uero dúpliciter?

PALAESTRIO

Dicám tibi.
Prímumdum, si fálso insimulas Phílocomasium, hoc périeris.
Íterum, si id uerúmst, tu ei custos ádditus pro ea périeris.

SCELEDRVS

Quíd fuat me néscio: haec me uídisse ego certó scio.

PALAESTRIO

Pérgin, infelíx?

SCELEDRVS

Quid tibi uis dícam, nisi quod uíderim?
Quín etiam nunc íntus hic in próxumost.

PALAESTRIO

Eho an nóu domist?

---

tolles *Guyetus: cf. Handius Turs. III p. 35* tabulam *Z* 294. nunc runibus B^1: *corr.* B^2 capitiq; B^2. capitiq ////(*eras.* ui) B^1. scapulisque *Acidalius, fortasse vere* 295. Nam tibi iam *Camerarius.* Iam tibi iam *BCDFZ* est *BCDFZ* nesi B^1: *corr.* B^2. ni *D* suprimis *B.* supprimas *D.* supprinus *C.* opprimas *F.* ĩprimas *Z.* supprimas *Scutarius* 296. Tuum *BCDFZ* dicam *Guyetus, Bentleius.* hic dictam *BCD.* id dicam *FZ* 297. Primum dum *BCD.* Primundum *F* falso *Camerarius.* falsom *B.* falsum *CDFZ* 298. it B^1: *corr.* B^2 uerum st *BCDF.* uerum est *Z* tu ei custos additus (aditus *Z*) *CDFZ.* tui custos additos B^1, *ubi* tu ei *corr.* B^2 pro ea perieris *scripsi Ind. Jen. a. 1890/91 p. 4, nisi* simul p. *males.* perieris *BCDFZ.* bis perieris *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 595.* disperieris *Brixius.* eo perieris *Acidalius.* hoc perieris *Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 451* quom ei custos additu's, hoc perieris, *Luchsius Herm. vol. 13 (a. 1878) p. 500* Iterum, si id est uerum, custos additus tu ei perieris *Ritschelius: cf. Opusc. II p. 420 sq.* Iterum perieris *e. q. s. Kochius Emend. Pl. p. 12* 299. Quid fuat me B^2. Quia fuit me B^1. Quia fuat meat *C.* quia atmeat *D.* quid ad me? *FZ* nescio: haec] PA. at nescio. SC. hec *FZ* 300. infoelix *Z* nesi B^1: *corr.* B^2 301. hinc *B* inproxumust *B.* inpumo ẽ (*om.* x) *C.* inproxumo est *vel* in proxumo est *DFZ* . Eho annon B^2 *cum CDFZ.* Eo annon B^1. Eho, non *cum Bothio Ritschelius.* An non *Guyetus. cf. Richterus Studemundi Stud. vol. 1 p. 454, Spengelius de cret. ths. 8,*

SCELEDRVS

Víse, abi intro túte: nam ego mi iám nil credi póstulo.

PALAESTRIO

Cértumst facere.

SCELEDRVS

Híc te opperiar: eádem illi insidiás dabo,
Quám mox horsum ad stábulum iuuenix récipiat se a pábul
Quíd ego nunc faciám? custodem mé illi miles áddidit:
Núnc si indicium fácio, interii: sí taceo, interií tamen,
Si hóc palam fuerít. quid peiust múliere aut audácius?
Dúm ego in tegulís sum, illa ex suo sése hospitio edít fora

---

ut alios mittam domist *B.* domi est *CDFZ* 302. Visse *(*Vise *co*
B²) BCD. cf. Fleckeisenus Ep. crit. p. 10 abiit *B¹: corr. B²* intr
tutenam *B* ego mihi iam *B.* ego mihi *CDFZ.* ego iam mihi *Ritsch*
lius. cf. Bergkius Opusc. I p. 85 nihil *BCDFZ* credidi *ante r*
B 303. Pertum *B¹: corr. B²* est *libri* faceret *B¹.* facere *B²C*
FZ. facere. SC. Et *Ribbeckius.* facere ita *inter alia Muellerus Pr*
p. 655. facere id *Camerarius.* Certum facere est *transposuit Bothius,*
certumst *Seyffertus* Hic ted *Birtius p. 557* opperiar *Z.* operiat *I*
operiār *B².* operiar *F.* opperiã *C.* operiã *D* eadem *B* illi *B.* o
CDFZ 304. Quam mox horsum *Camerarius (*quam mox *cum S*
raceno). Quam uxor *B¹CDFZ.* Quom uxor *B²* iuuenix *Ritscheli*
*(*iunix *Saracenus).* iuuenis *BCDF.* inuenis *Z.* iuuenci *Bentleius*
se a *Bothius.* se *BFZ et alia m. in D.* si *CD¹.* se e *Camerarius*
305. ego *(*o *ex* u *corr.) D* fatiam *B* addidit *Dousa.* tradidit *B*
DFZ 306. inditium *B* fatio *B* si taceo, interii *Camerari*
si taceo *libri.* interii, si taceo *Klotzius Nov. ann. Suppl. vol.*
p. 464, Hauptius Opusc. III p. 400. cf. Kriege de enunt. concess. p.
tamen, ‖ Si] tametsi *FZ* 307. *Cf. 306* pallam *Z* quod
peiust *Ritschelius.* peius *libri. cf. Olsenus p. 78* aut *B²C*
om. B¹. atque *FZ* audatius *D* 308. ego *F.* ergo *BCDZ*
illa ex suo sese hospitio edit *Lorenzius (*sese *cum Bentleio).* illac h
se *(ex* sū *m. 2)* ospitio edit *B.* illac hec sunmtospicio edit *D.* ill
haec sum ospitio edit *C.* illaec sumpto hospitio edit *FZ.* illac haec
hospitio educit *Camerarius.* illaec se ex nostro hospitio eduxit *Lamb*
nus. illaec suo se hospitio edit *Lindemannus¹.* illa ec suo sed hospit
edit *Ribbeckius (cf. Studemundus in Vid.² p. 61):* ec *iam Buggius Ph*
*lol. vol. 30 (a. 1870) p. 641 (*illa ec suo se hospitio dedit *vel* edidi
dedit *praeeunte Lipsio Ant. lect. IV p. 14,* edidit *cum Grutero et Bergk*
in Diurn. antiqu. a. 1834 p. 1006). illaec se subito hospitio edit for
Luchsius Studemundi Stud. vol. 1 p. 42. illaec hac sed hospitio ed
vel illaec sed hospitiod edit *vel* illaec hac se hospitiod edit *Ritschelii*
Nov. exc. p. 51. 68. illa hinc huc se ex hospitio edit *Muellerus 'Nachtr*
p. 88. illaec haec sese hospitio edit *Schenkelius l. s. s. p. 7 = 613.* illa
suo se ex hospitio edit *Brixius*

Édepol facinus fécit audax. hócine si milés sciat,
Crédo hercle has sustóllat aedis tótas atque hunc ín crucem.
Quícquid herclest, mússitabo pótius quam intereám male.
Nón ego possum quae ípsa sese uénditat tutárier.

PALAESTRIO

Scéledre, Sceledre, quís homo in terra te álter est audácior?
Quís magis deis inimícis natus quám tu atque iratís?

SCELEDRVS

Quid est?

PALAESTRIO

Iúben tibi oculos éxfodiri, quíbus id quod nusquámst uides?

---

309. fatinus D^1: *corr. al. m.* faciń *ex* facim *ras.* *C* fecit *(*f *in ras.)* *C* hocine *BD.* hoc ine *C.* hoccine *FZ.* *cf. Minton Warren 'on the enclitic NE' p. 1 sqq.* hoc nunc *Ritschelius.* hoce *Bergkius Opusc. I p. 673.* hoc enim *Fleckeisenus l. ad v. 310 allato* si miles *Pius, Beroaldus.* simile *BCDFZ* 310. ercle *BD.* erde *C.* *om.* *Z* has sustollat *Camerarius.* assus tollat *BCD, nisi quod* ů B^2. alius tollat *FZ* aedis *F.* ędis B^2. edis B^1CDZ totas *Pius.* totas tollat B^2FZ, *codd. Pyladis.* tota si tollat B^1. tota sitollat *C.* totas itollat *D* has sus *(vel* subs*)* aedis totas tollat *(tmesi admissa) Bergkius Opusc. I p. 130.* hasce aedis sustollat totas *Fleckeisenus Nov. annal. vol. 105 (a. 1872) p. 71. cf. Schmidtius de dem. pron. form. p. 10* atque hunc in crucem *Heraldus, Acidalius.* atquẽ *(*at quẽ *CD)* hic *(*hinc B^2*)* incrucem *(*crucem *CDFZ)* *BCDFZ.* atque hic crucem *codd. Pyladis.* atque hinc in crucem *Camerarius.* atque me in crucem *Fleckeisenus l. s. s.* tollatque hic crucem *Spengelius de cret. thes. 9 et T. Macc. Pl. p. 29.* tollatque in crucem *Niemeyerus l. s. s. p. 387.* detque hunc in crucem *Britzlmayrius l. s. s. p. 4.* atque hunc tollat in cr. *(sine* totas*)* *Birtius l. s. s. p. 522* 311. Quicquid herclest *Bothius, Muellerus Pros. p. 307.* Hercle *(*Herde *C)* quicquid est *BCDFZ, Ritschelius* mussit abo potius *C.* mussit ab opotius B^1. mussabo potius *Birtius p. 521* quam B^2CDFZ. quum B^1. inť eã *C* 312. quae *(*que *F)* ipsa sese *FZ.* queissasese *CD.* quęs////////// *(erasae* isse*)* B^1. quę ista B^2 *(sine* sese*)* curarier *FZ* 313. PA *om. C, ut omnes personarum notas usque ad v. 330, in D m. alia addidit* quis *BCD.* SC. quis *FZ* in terra te alter est *Ritschelius in adn., Luchsius Hermae vol. 8 (a. 1873) p. 108.* interemat *(*inter emat *C)* est alter *BCD.* interminat? PA. est alter *FZ.* in terrast alter ted *cum Bergkio edidit Ritschelius.* in terra mi est alter autem *Pareus*[3]. in terris nam alter est te *Acidalius.* in terris alter test *Ritschelius praef. Stichi p. 17.* in terrad alter test *idem Nov. exc. p. 68.* in terris te alter est *Bentleius.* in terrad alter est *Birtius p. 538* audatior *BCD* 314. Qui *FZ* diis inimicis natus quam tu atque iratis *Camerarius.* dehis inimicis natus quantum atque irat *BCD.* inimicitias quam tu acquirat *FZ.* deis *Ritschelius.* *idem* natust *edidit. cf. Olsenus p. 83* SCE. *BFZ. spat. om. CD* 315. *Pers.*

SCELEDRVS

Quíd? nusquam?

PALAESTRIO

Non égo tuam empsim uítam uitiosá nuce.

SCELEDRVS

Quíd negotíst?

PALAESTRIO

Quíd negoti sít rogas?

SCELEDRVS

Cur nón rogem?

PALAESTRIO

Nón tu tibi istam praétruncari línguam largiloquám iubes?

SCELEDRVS

Quamóbrem iubeam?

PALAESTRIO

Phílocomasium eccám domi, quam in próxumo
Vídisse aibas te ósculantem atque ámplexantem cum áltero.

---

om. etiam D luben tibi B^2. lubent tibi B^1C *et D (t sup. scr.)* lube nunc ibi *F*. lube nunc tibi *Z*. lube tibi *Pareus: quod placuit Fleckeiseno Exerc. p. 8* effodiri *FZ* nusquam est uides *FZ*. nusquam hic uidis B^1CD *(unde* nusquam hic *Brixius)*. nusquam hic uidisti B^2 316. SCELE *et* PA *add. manus alia in D* Quid *del. Bentleius* tuam empsim uitam *Lindemannus*. mutuam ea ipsi tui tam *B*. mutuã ea ipsitu itã *CD*. mutuam ea ipsi tu itan *F*. nunc emam uitam tuam *Z*. nunc tuam empsim u. *Bergkius Opusc. vol. I p. 673* empso *Bentleius* uicio sanuce *D*. uitio sanuce *B* 317. SCE *man. alia add. in D* Quit CD^1: *corr.* D^3 negotii est *B*. genegotūst genegotiist CD^1. negotiist D^3. negociist *F*. negocii est *Z* PA *m. alia in D addidit* negocii *FZ*. negotii *BD*. nego tu *C* hogas CD^1: *corr.* D^3 318. *om. C* PA *add. alia m. in D* Non tu tibi *Ritschelius (cf. Bentleius)*. Noui & ibi *B*. l. nũ tute tibi B^2 *marg.* Non iui & ibi D^1. me tibi *supra scr.* D^3. Nonne tibi *FZ*. Noenu tibi *Bergkius Opusc. I p. 673*. Non tu istam tibi *Kaempfius p. 29* p̄tunc ari D^1: *corr.* D^3. p̄tunc dari B^1: r *add.* B^2 319. SCE *alia m. in D* iubeã/// B^2. iubeat B^1C. *item ex* iubeas *D* PA *add. alia m. in D* eccillam domi *vel* domi eccillam *Muellerus Pros. p. 174* qua in B^1CD^1. quã in B^2. quã D^3 proximo *BCZ* 320. aibas *Bentleius*. aiebas B^2D^3FZ. aleuas *C*. a///as (l *erasa*) B^1. cleuas D^1 te *ante* aiebas *Z* ausculantem *Bergkius Opusc. I p. 33* amplexantem B^2, *codd. Pyladis*. amplexante B^1. ampleocante *CD*. amplectantem *Z*. amplectentem *F*. *de* amploxantem *cogitat Bergkius Opusc. I p. 673*

SCELEDRVS

Mírumst lolio uíctitare té tam uili trítico.

PALAESTRIO

Quíd iam?

SCELEDRVS

Quia luscítiosu's.

PALAESTRIO

Vérbero, edepol tú quidem
Caécus, non luscítiosu's: nam ílla quidem certóst domi.

SCELEDRVS

Quíd? domi?

PALAESTRIO

Domi hércle uero.

---

321 *sq.* *Fulgentius p. 561:* Luscitios dici uoluerunt in die parum uidentes, quos Graeci meriopes *(scr.* myopes*)* uocant. Vnde et Plautus in Mercatoris comoedia ait: mirum lolio uictitare te tam uili tritico quia luscitiosus es. Dicunt enim, quod lolium comedentibus oculi obscurentur 323. *Huc spectat Nonius p. 135:* Luscitiosi qui ad lucernam non uident et *μύωπες* uocantur a Graecis. Varro ...idem Andabatis * * * idem: edepol caecus non luscitiosus es: *cf. Ritschelius praef. Stichi p. 18 et L. Muellerus in adn., quocum* idem: edepol *et* luscitiosus *scripsi pro eo quod est in libris* edepol idem *et* lusciosus

---

321. SCE. *FZ. om. BCD* Mirum est lolio *Camerarius.* Mirum lolio *Fulgentius, Olsenus p. 74.* Mirus olio *BCD.* Mirum solio *F.* Mirus oleo *Z.* Mirust lolio *iam Saracenus, Pius* uictitare te tam D^3, *Pius.* uictitaret etam BCD^1. uictitaret e tam *F.* uictitaret et tam *Z* 322. PA. *FZ.* SCE *B. spat. CD* SCE. *FZ.* PA *B. spat. CD* quia luscitiosus B^2. quialus citiosus D^1. qui aliis citiosus *C.* quia lusciosus D^3FZ. quia luscitiosus es *Fulgentius.* quia lusciniosus B^1 PA. *FZ. spat. BCD* uerbero B^2D^3FZ. ue herbero B^1. ueherbero *C.* ueher bero D^1. uae uerbero *Gruterus* hedepol BCD^1: *corr.* D^3 quide *C* 323. Caecus, non luscitiosu's *Buechelerus Mus. Rhen. vol. 15 (a. 1860) p. 442, Brixius Nov. ann. vol. 123 (a. 1881) p. 53.* Cecus *(*Cetus D^1*)* non luscitiosus *(*lusciosus *CDFZ) libri.* Caecu's, non luscitiosus *Ritschelius. cf. testimonium* nam illa quidem certost *scripsi coll. v. 398, 483.* nam illam quidem illa B^1CD^1. nam illam^{c} quidem illa B^2. nam *(*num *Z)* illam quidem uidi *FZ.* nam illa quidem D^3. nam illam eccam quidem *Camerarius.* nam eccillam quidem *Ritschelius (*'nisi eccam illam quidem *malueris'*). nam intus eccillam *vel* nam ego illam uidi *Luchsius Studemundi Stud. vol. 1 p. 37.* nam eccillam uidi *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 641.* nam equidem illam uidi *Abraham p. 200.* nam illam quidem eccam *Gruterus.* nam eam quidem eccillam *Bothius.* nam illaquidem cubitat *Seyffertus. cf. Schenkelius l. s. s. 18 = p. 624.* 324. SCE *BFZ. spat. CD* Quid] quid illa *D* PA *BFZ. spat. CD*

SCELEDRVS

Abi, lúdis me, Palaéstrio.

PALAESTRIO

Túm mihi sunt manus ínquinatae.

SCELEDRVS

Quídum?

PALAESTRIO

Quia ludó luto.

SCELEDRVS

Vaé capiti tuó.

PALAESTRIO

Tuo istuc, Scéledre, promittó fore,
Nísi oculos orátionemque ália commutás tibi.
(Séd fores crepuérunt nostrae.

SCELEDRVS

At ego híc obseruabó foris:
Nám nihil est qua hinc húc transire ea póssit nisi recto óstio.

PALAESTRIO

Quín domi eccam: néscioquae te, Scéledre, scelera súscitant.)

SCE *BFZ. spat. CD* palestrio *BCDFZ* 325. PA. *FZ. om. BCD* Tum B^2, *Dousa III 8, Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 642.* Tam B^1*CDFZ, Ribbeckius.* Iam *Ritschelius cum Guyeto* mihi sunt manus inquinate (ę *ex* e B^2) *libri.* manus sunt inquinatae *Guyetus.* inquinatae mihi manus sunt *Bothius* SCE. *FZ. spat. BCD* PA. *FZ. spat. BCD* luto] iam *FZ, Lipsius Ant. lect. IV 14* 326. SCE *BFZ. om. CD* Ve *BCDF* PA *BFZ. spat. CD* Tuo istuc *Camerarius.* istuc *BCDFZ.* Capiti tuo istuc *Klotzius Em. Pl. p. 5.* Immo tuo istuc *Ritschelius* 327. oculus B^1CD^1: *corr.* B^2D^3 alia *Guyetus.* aliam *BCDFZ* committas *Z* *V. 328—330, de quibus iam Ladewigius Philol. vol. 17 (a. 1861) p. 257 suspiciones moverat, hinc alienos esse vidit Ribbeckius, Niemeyeri explicationem l. s. s. p. 351 reiciens, 'Alazon' p. 192* 328 foris *CD* crepuerunt *Lindemannus.* concrepuerunt *BCD FZ. cf. Abraham Stud. Pl. p. 200* nr̃e *D* SCE *BFZ. spat. CD* hic obseruabo *scripsi.* ilico obserui B^1: *unde* illas obseruaui B^2. ila obseruis *CD.* illas obseruo *FZ.* illas obseruasso *codd. Pyladis.* illi obseruasso *Ritschelius edidit.* illas seruasso *vel* illi obseruo istas *idem in adn.* illas obseruauero *Tyrrell sine* fores. illic *(vel* illas) obserui *Madvigius Advers. II p. 8 verba* Sed...fores *Sceledro tribuens.* illi obseruauiso *Luebbertus Gramm. Stud. I p. 5.* illasce obseruo *Niemeyerus l. s. s. aliter Ussingius* foris *CD.* fores *BFZ* 329. hinc *FZ.* hic *BCD* transiret B^1: *corr.* B^2 recte B^1: *corr.* B^2 hostio *FZ* 330. Quin *Z.* Quem

SCELEDRVS

Míhi ego uideo, míhi ego sapio, míhi ego credo plúrumum:
Mé homo nemo déterrebit, quín ea in his sit aédibus.
Híc obsistam, ne ínprudenti huc éa se subrepsít mihi.

PALAESTRIO

Méus illic homost: déturbabo iam égo illum de pugnáculis.
Vín iam faciam, ut stúltiuidum esse tú te fateare?

SCELEDRVS

Áge face. 335

PALAESTRIO

Néque te quicquam sápere corde néque oculis utí?

SCELEDRVS

Volo.

PALAESTRIO

Némpe tu istic ais ésse erilem cóncubinam?

BCDF nescio quae te, Sceledre *Camerarius.* nescio utque te sceledre *BCD.* SC. nescio utique. PA. sceledre *FZ* scelaera *D.* scclera *(*ra *in ras.) C.* sceledre *FZ* suscitant B^2. suscitat B^1CD. suscita tt *F.* suscita te *Z* *Versum tutatur Buchholdus de paromoeos. p. 98* 331. SCE. *om. F* sapio, mihi ego *Pylades.* sapio ego *BCDFZ* plurimum *BFZ* 332. deterrebit *Hauptius Opusc. vol. II 321 post Klotzium Nov. ann. suppl. vol. 17 p. 464.* detere uti *CD.* deteruti *B.* deterreat *FZ.* deterruerit *cum Camerario Ritschelius* in his sit *Niemeyerus l. s. s. p. 386.* sit in his *(*inhis, h *s. scr., D) BCDFZ, Ritschelius.* sit in hisce *Schmidtius de demonstr. pron. form. p. 32 post Fleckeisenum Nov. annal. vol. 60 (a. 1850) p. 245.* sit ea in his *Muellerus Pros. p. 70. cf. idem p. 398.* sit indu hisce *Birtius p. 540* edibus *B* 333. SCE *praem. F* obsita B^1 obsitā B^2 imprudenti *CFZ* hic *Z* subrepsit B^1FZ. subreptat B^2. surrepsit *CD* 334. est *BCDFZ* deturpabo *corr.* B^2 iam hic ego *Z.* iam *Guyetus, vere fortasse iudice Ritschelio* depugnaculis *B* propugnaculis '*Romanus codex*' *Longolii.* pinnaculis *coniecturam commemorat Lambinus* 335. Vin iam *Pius.* Vimiã *B.* Vim iam *CZ.* Vuniam *D.* Viuiam *F'* fatiam *B* ut stultiuidum esse tu te *scripsi.* ut stultiuidum te ut *B (*te *m. 2).* ut stulti uidum *CDF.* ut stultũ dũ *Z.* uti *(*uti *iam Bentleius)* stultiuidum te esse *Ritschelius edidit.* uti stultiuidum tu te *idem in adnot.* ut stultiuidum te *Camerarius.* ut te stultiuidum tute *Muellerus Pros. p. 597.* ut stultiuidum te tute *Ussingius. in fine versus* uolo *addebat Acidalius Pyladem secutus.* dum *post* age *inserebat Fleckeisenus Philol. vol. 2 (a. 1847) p. 107* fateare *libri.* fatearis *Camerarius* 336. *Cf. Langenus Pl. Stud. p. 52* te quicquam te *B* saperet B^1: *corr.* B^2 uolo *B.* scio *CDFZ, sed qui omittant tres insequentes versus, quorum tertius terminatur* scio *voce* 337. PA. *om. B: add. Camerarius* istic ais *Ca-*

SCELEDRVS

Atque árguo
Eám me uidisse ósculantem hic íntus cum alienó uiro.

PALAESTRIO

Scín tu nullum cómmeatum hínc esse a nobís?

SCELEDRVS

Scio.

PALAESTRIO

Néque solariúm neque hortum, nísi per impluuiúm?

SCELEDRVS

Scio.

PALAESTRIO

Quíd nunc? si ea domíst, si facio ut éam exire hinc uideás domo,
Dígnun es uerbéribus multis?

SCELEDRVS

Dígnus.

PALAESTRIO

Serua istás foris,
Né tibi clam se súbterducat ístinc atque huc tránseat.

---

merarius. isticas B^1. istic,as B^2 *et* dicas *in marg.* B^2. isti ais *cum Acidalio p. 281 Ritschelius* esset B^1: *corr.* B^2 SCE. *Camerarius. spat. B* 338. me *Camerarius.* ne *B* uidisse *Camerarius.* uidisset B^1. uidisse te B^2 339. Scintu *B* hinc *B.* huc hinc *Ritschelius.* hinc isto *Muellerus Pros. p. 561 (cf. 'Nachtr.' p. 88 et Luchsius Hermae vol. 13 a. 1878 p. 501, Bachius l. s. s. p. 61), fort. recte* esset B^1: *corr.* B^2. esse etiam *Camerarius* 340. *Versum delet Rauterbergius Quaest. Pl. p. 14* PA. *B. om. CDFZ* hortum *B.* ortum *CDFZ* impluuium *CDF'Z* SCEL. *add. Gulielmius. om. BCDFZ s. sp.* 341. Quid si nunc si *CD* Quid nunc? si *Seyffertus Stud. Pl. p. 18.* Quid? nunc si *Ritschelius, ante quem* Quid nunc, si *iungebatur* domist *CDF.* domi est *BZ* facio ut eam *C.* fatioutcam *D.* fatio ut eam B^2. fatio ut sedeam B^1. facio eam ut *FZ.* faciam eam ut *Camerarius.* eam facio ut *Ritschelius* exire hinc *Acidalius.* hinc exire *BCDFZ Cf. Muellerus Pros. p. 314* domi *BCD* 342. Dignun es *Ritschelius.* Dignũ ẽ B^1. Dignus es B^2CDFZ dignus] dignũ B^1: *corr.* B^2 fores *B CDFZ* 343. Nec *B* dam se *CD.* clam B^1. clam^{se} B^2, *codd. Pyladis.* eadem *FZ* subt̃ ducat *C.* subt̃ducatũ B^1 *ante ras.: corr.* B^2 est hinc B^1: *corr.* B^2 hunc B^1: *corr.* B^2. hac *F*

SCELEDRVS

Cónsiliumst ita fácere.

PALAESTRIO

Pede ego iám illam huc tibi sistam ín uiam.

SCELEDRVS

Ágedum ergo face. uólo scire, utrum egon íd quod uidi uíderim,
Án illic faciat quód facturum dícit, ut ea sít domi.
Nam égo quidem meos óculos habeo néc rogo utendós foris.
Séd hic illi subpárasitatur sémper, hic eae próxumust:
Prímus ad cibúm uocatur, prímo pulmentúm datur.
Nám illic noster ést fortasse círciter triménium:
Néc quoiquam alii quam ílli in nostra méliust famulo fámilia.
Séd ego hoc quod ago id me ágere oportet: hóc obseruare óstium.

---

344. INUIAM *etiam in A est exitus versus bipartiti* est *libri* pede *Acidalius.* pedes *BCDFZ.* pedibus (iam ego) *Brixius* in uiam *Z cum A.* inuitam *BCD.* in uia *F* 345. *Ita A* ergo] ego *Z* face uolo scire utrum ego id quod *CDFZ.* fac& uolo scir& utror////////t $\overset{o}{g}$ it quod B^1. faci& uolo scire utrũ//////////ego id quod B^2 uidi] uidit *ante ras. B.* mihi uidi *FZ* uiderim *ex* uiderit̃ *B* 346. *Ita A* illic fatiat *B.* illic (c *ex* o) fatiat *D.* illi ofaciat *C* 347. *Ita A, nisi quod* FORIS *probabilius quam* FORAS *teste Studemundo* osculos *D* rogo utendos foris *FZ cum A.* roga utendi foras *CD.* rogat utende foris B^1. rogat utenda foris B^2 348. *Ita A (nisi quod* SUPPARASITATUR *teste Loewio, quod minus probabile quam* SUBPARASITATUR *esse adnotat Studemundus. in* EAE *tantum* A *prorsus certa)* subparasitatur *BCD.* subparasitatus *Z.* supparasitatur *F* hic eae proxumust *ex A Ritschelius.* hic ea proxumust B^1. hic ea proxumus *CD.* hic ei proxumust B^2. hic ei proximus *FZ.* hic eam proxumust *Muellerus Pros. p. 178. cf. Olsenus p. 11* 349. *Ita A* primo ei *dubitanter in adn. Ritschelius* pulm$\overset{n}{e}$tũ *D* 350. *Ita A, nisi quod* TRIENNIUM fortass& B^1: *corr.* B^2. fortasset *C* triennium *libri, Ritschelius: quod cum nimium visum esset Grutero, de* trinundinum *cogitabat.* trimenium *recte Guyetus* 351. NECCUIQUAMQUAMILLIINNOSTRAMELIUSESTFAMULOFAMILIA *A* Neque *libri praeter A.* Neque fit *Bentleius. an* Neque nunc? quoiquam alii *Ritschelius.* cuiquam *BCDFZ cum A.* quoiquam aeque *Muellerus Pros. p. 751* illic *Brixius cum Luchsio Hermae vol. 6 (a. 1873) p. 276* illi in nostra *Pylades cum A.* illi nostra *BFZ.* illi nr̃a *CD.* illi, est in nostra *Bothius* indu *pro* in *Birtius l. s. s. p. 550* meliust *Guyetus.* melius *BCDZ. om. F* 352. *Ita A, nisi quod* HOSTIUM *(litteris* HOC *ante* OBSERUARE *et* ARE *non prorsus certis)* ego hoc quid ago it B^1. ego hoc quid ago id B^2C. ego hoc qd ago ad *D.*

Síc obsistam: hac quídem pol certo uérba mihi numquám dabunt.

PALAESTRIO. PHILOCOMASIVM. SCELEDRVS

PALAESTRIO

Praecépta facito ut mémineris.

PHILOCOMASIVM

Totiéns monere mírumst.

PALAESTRIO

At métuo ut satis sis súbdola.

PHILOCOMASIVM

Cedo uél decem, edocébo
Minumé malas ut sínt malae: mihi sólaest quod supérfit.
Age núnciam insiste ín dolos: ego abs té procul recédam.

---

ego hoc quid ago? At *F*. ego quid ago. at *Z*. ego quod ago id *cum Bothio Ritschelius. cf. Ussingius* mea cerero port& huc obseruar& B^1: *corr.* B^2 hostium *FZ cum A* 353. *Ita A* Sic *B cum A.* hic *CDFZ.* Si hic *Ritschelius.* Hac *Camerarius* Si hic obsistam, equidem pol certo *Luchsius Comment. pros. II p. 11* hac] sic *Camerarius* certo] *cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 29* mihi uerba *F* nunquam *D*

Act. II scaen. 4 Hanc emendatam dedit scaenam Ritschelius in prooemio Ind. schol. aest. univ. Vratisl. a. 1839 PHILOCOMASIUM PAL(AE)STRIO S(CE)LEDRUS *A*. SERVI IDEM. PHILOCOMASIVM MVLIER *B*. EIDEM. PHILOCOMASIV̄ SERVI ·II· MVLIER *C*. PALESTRIO PHILOCOMATIVM *rubr. D erasis eisdem nominibus a* D^2 *scriptis.* Palestrio. Philocomasium. Sceledrus *FZ* 354. *Ita A* PAL. *praemittunt BCD* Precepta *BF.* Precepto *Z* toties *Camerarius.* tolles *BCD.* tolle *FZ* monere B^2. munera B^1 mirum est *libri praeter A* 355. *Ita A, sed sine* UT cedo uel *om. FZ* decem edocebo *Ritschelius ex A.* dece edocebo B^1. dice me docebo *C.* diceme docebo *D.* doce me docebo B^2. me docebo *F.* ne doceto *Z.* decem docebo *Gruterus.* doctas docebo *Camerarius.* doctam edocebo *Pareus.* doctum, edocebo *Bothius* 356. *Ita A, nisi quod* MINIME *et* SOLAEQUOD Minime *Bergkius Diurn. antiq. a. 1834 p. 1002 sq. cum A.* Memini *BCDFZ* male *DZ* solaest quod superfit *Ritschelius cum Guyeto.* sola equo super fit B^1CD. sola ęquo super fit B^2. sola ego supersum *FZ.* solae quo superfit *Scioppius I 1.* solae e quo superfit *Taubmannus.* solae est qui supersit *Goellerus in Truc. 700* Cedo uel decem, edocebo ‖ Minume malas, ut sint malae, mihi solae quod superfit *tutatur Cavallinus* '*Tidskrift f. Fil.*' *vol. 1 (a. 1874) p. 265 sqq., fortasse recte: cf. Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1878) p. 501* 357. *Ita A, nisi quod* ATE *Philocomasio dat Ritschelius, Palae-*

PALAESTRIO

Quid aís tu, Sceledre?

SCELEDRVS

Hanc rém gero: habeo aúris, loquere quíduis.

PALAESTRIO

Credo égo istoc exempló tibi esse péreundum extra pórtam,
Dispéssis manibus pátibulum quom habébis.

SCELEDRVS

Quamobrem péream? 360

---

359. 360. *Gellius N. A. XV 15, 3:* 'Capillo' quoque esse mulier 'passo' dicitur, quasi porrecto et expanso, et 'passis manibus' et 'uelis passis' dicimus, quod significat 'diductis' atque 'distentis' Itaque Plautus in Milite glorioso a littera in e mutata per compositi uocabuli morem dispessis dicit pro eo quod est 'dispassis': 'Credo...habebis'

---

strioni libri nunciam *Z cum A, Haasius in Diurn. antiqu. a. 1838 p. 272, Langenus 'Beitr.' p. 287.* iam nunc *BCDF. prave Handius Tursell. IV p. 337* indolos *B* ego abs te (abste B^1) procul B^1CD *FZ.* abste ego procul B^2. ego huc procul *Ritschelius, probatum olim Brixio Quaest. p. 48* 358. *Ita A Pers. om. libri: cf. ad v. 357* Quid ais tu *ex A Ritschelius.* Quid astu B^1. Quid astas B^2. qd asstas *D.* quid stas *C.* o qui astas *F.* o quid astas *Z* celebre B^1. scelebre B^2 hac rem *CD* quituis B^1: *corr.* B^2 loquere: quid uis? *Ribbeckius* 359. *Ita A, nisi quod* PERFUNDUMEXTRAPO *teste Loewio, quibus* RT *dubitans addit Studemundus* istoc exemplo *Z cum A et Gellio.* istuc exemplo B^1. istuc extemplo B^2CDF. istuc exemplom *Bergkius Opusc. vol. I p. 673* esse pereundum extra portam *duce A Ritschelius (cf. Opusc. vol. III p. 383 sq.).* esse eundum extra portam *Gellius.* esse eundum actutum si extra portam est *CDF.* esset (esse *corr. rubric.*) eundẽ actutũ si extra portã ẽ *B.* esse eũdũ esse actutũ extra portam *Z.* actutum *glossema esse explicando* extemplo *ascriptum Scioppius censet IV 3.* esse eundum actutum extra portam *tutatur Seyffertus teste Lorenzio*[2] 360. DISPENSISMANIBUSPATIBULUMCUMUIDETIS#QUAMNAMOBREM *A* Dispessis *Z, Gellius.* Dispersis *B CD.* Disparsis *F* quom *BF.* cum *CDZ cum A et Gellio* habebis *CDFZ, Gellius* (abe dis *cod. X).* habet uis B^1. habetis B^2. habitabis *Ribbeckius.* inbetes *Schoellius 'Litt. Centralblatt' 1882 p. 610.* subbites *Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 26* Quam ob rem peream? *scripsi coll. v. 319.* Quamnam (Quanam B^1: *corr.* B^2. quã nã *C)* ob rem (obrem *C) BCDFZ.* Quamnam id ob rem? *Ritschelius.* Quamnam habeam ob rem? *Brixius.* O quamnam ob rem? *Ribbeckius. cf. Studemundus Vidul.*[2] *p. 58 adn.* Ob quamnam rem? *Guyetus.* Quamnam ob rem istuc *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 95 (a. 1867) p. 637, Niemeyerus l. s. s. p. 387*

PALAESTRIO

Respícedum ad laeuam: quís illaec mulier ést?

SCELEDRVS

Pro di immortáles,
Eri cóncubinast haéc quidem.

PALAESTRIO

Mihi quóque pol ita uidétur.
Age núnciam, quandó lubet.

SCELEDRVS

Quid agám?

PALAESTRIO

Perire própera.

PHILOCOMASIVM

Vbi istést bonus seruos, quí probri me máxumi innocéntem
Falso ínsimulauit?

PALAESTRIO

Ém tibi: hic mihi díxit tibi quae díxi.

361. *Cf. testim. ad Epid. v. 533, Schoellius ad Truc. v. 92*

361. *Ita A, nisi quid* ESTMULIER Respice &ᵉᶜ dum *(*ec *add. m. 2) B* alleuã B^1. ad leuã B^2. *cf. Bergkius Opusc. vol. I p. 122* quis illaec mulier est *Lindemannus, Muellerus 'Nachtr.' p. 90.* quis illaec *(*illęc *CD)* est mulier *BCDFZ cum A, nisi quod* illa ḥec *(*h *exp. m. 2) B,* illec *FZ: cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 26.* illaec quis est mulier *cum Bothio Ritschelius.* mulier haec quis est *Bothius antea.* quis illa namst mulier *Ritschelius in adn.* illac: quis est haec mulier *deleto* Pro *Hermannus* Pro di immortales *sequenti v. tribuit B* di immortales *BZ cum A.* dii immortales *F.* dũmortales *C et ante ras. D*
362. *Ita A, nisi quod* CONCUBINAEST *(litterae* DET *in* UIDETUR *non prorsus certae) Ante* Eri *spat. in B* concubinast *BC.* cocubinast *D.* concubina est *FZ cum A* hęc *D.* hec *BF* polita B^1CD*: separ.* B^2 363. *Ita A, nisi quod* PERIREPROPERA *(litteras* P, RI, EP, PERA *dubias esse adnotat Studemundus)* Age nunciam, quando lubet...*interpunxit Brixius* lubet *ex* luuet *B* PA. *eras. in B* perire propera *ex A Ribbeckius.* peripe propero B^1. peri perpropere B^2 *cum CDFZ.* Peri praepropere *Ritschelius, Bentleius. cf. Langenus 'Beitr.' p. 244 sq.* 364. UBIISTEESTBONUSSERUOSQUIPROBRIMEMAXIMI *(vel* E*)* INNOCENTEM *A (ubi litteras* OCENTEM *dubias esse adnotat Studemundus)* Vbi istest bonus *duce A Ritschelius.* Vbi iste bonus *BCD FZ.* Vbi istic bonus *Bothius, Olsenus p. 82: non male, si* sēruost *scribatur, iudice Ritschelio.* Vbi íste bónus est, *deleto* seruus, *Hermannus* seruus *(alt.* u *e corr. D) BCDZ. om. F* probri *ex A Ritschelius post Bentleium.* prodiuit *B.* prodit *CDF.* prodiit *Z.* propudii *Camerarius* maxumi *Acidalius (cf. A).* maxume *BCDFZ* 365. FALSOINSTIMULAUIT#EMTIBIHICMIHIDIXITTI**QUAEDIXI *(ubi tamen Loe-*

PHILOCOMASIVM

Tun mé uidisse in próxumo hic, sceléste, ais osculántem?

PALAESTRIO

Ac cum álieno adulescéntulo dixít.

SCELEDRVS

Dixi hercle uéro.

PHILOCOMASIVM

Tun mé uidisti?

SCELEDRVS

Atque hís quidem hercle oculís.

PHILOCOMASIVM

Carebis, crédo,

---

vius DIXITID‡QUAEDIXI *legerat)* PAL. *praemittunt BCD* insimulatam *FZ* PA. Em tibi: hic mihi dixit tibi quae dixi *duce A Brixius.* PH. em tibi. P. hic mihi id dixit PH. *(pers. sup. scr.)* tibi quem dixit *B, ultima voce in* dixti *mutata in* B^2. PHI. hem tibi PAL. hic mi id dixit. PH. tibi? ‖ Quẽ dixti *C et, nisi quod* hem *pro* PH. hem, *F.* P. hem tibi. PAL. hic mi id dixit. P. tibi? ‖ Quẽ dixti *D.* hem tibi. PA. hic dixit. PH. tibi quem dixti *Z.* PA. hem tibi, hic mihi id dixit. PH. tibi quaeso? dixti *Camerarius.* PA. hem tibi. hic mihi id dixit. SC. tibi. PH. quei dixti *Gruterus et, nisi quod* quem *pro* quei, *Gronovius.* tibi *ferri non posse censuit Acidalius.* PA. En tibi: hic mi id dixit, utiquest. PH. Dixtin *Ritschelius.* PH. Eho tu dixtin *vel* PH. quid? dixtine *pro* utiquest. PH. Dixtin *idem in adn. cf. Muellerus 'Nachtr.' p. 102 adn. et Bugge Op. ad Madv. p. 165.* PA. Em tibi, hic mi id dixit. PH. Tibin, hem, dixit? *Ribbeckius, ut alia taceam* 366. *Ita A, nisi quod et* TUNEUIDISSEINPROXIMO *et* AISOSCULANTEM Tun me *Ribbeckius (cf. A et 368).* Tute me *vel* Tu te me *vel* Tuteme *BCDFZ.* Tu te *Gruterus, Ritschelius.* Tuten *Camerarius* uidiss& B^1*: corr.* B^2. udisse D^1*: corr.* D^2 inproxumo *B.* inpxume *D* sceleste, ais *ex A Ribbeckius.* scelestẽ *B ante ras.* sceleste *B ex ras. cum CDFZ.* sceleste me *Camerarius, Ritschelius de A errans* 367. ATQ·CUMALIENOADULESCENTULODIXIT‡DIXIHERCLEUERO *A (utrum* DIXIT‡DIXI *an* DIXI‡DIXI *scriptum fuerit incertum esse dicit Studemundus)* Ac *Ritschelius praef. Stichi p. 17 cum Bothio.* Atque *libri cum A: quo in fine prioris versus reposito hunc ab* Alieno *ordiebatur Hermannus.* Quin *Ritschelius edidit.* At *Bothius postea.* Atque *retinet Muellerus Pros. p. 436 in sequentibus* alienum adulescentulum *scribens* adolescentulo *CDZ* 368. TUNEUIDISTI‡ATQ·HISQUIDEMHERCLEOCULIS‡CAREBISCREBRO *A* Tun me *BCDFZ.* Tun *Ritschelius.* Tu me *Hermannus* hercle *ex A Geppertus Stud. Pl. II p. 26. om. BCDFZ, Ritschelius (*Oculis carebis *scribens)* careuis B^1. carebis B^2 *'Fortasse tamen in BCD latet* quidem meis oculis. PH. Carebis' *Ritschelius*

Qui plús uident quam quód uident.

SCELEDRVS

Numquam hércle deterrébor,
Quin uíderim id quod uíderim.

PHILOCOMASIVM

Ego stúlta et mora múltum,
Quae cum hóc insano fábuler, quem pól ego capitis pérdam.

SCELEDRVS

Nolí minitari: scío crucem futúram mihi sepúlcrum:
Ibi meí sunt maiorés siti, patér, auos, proauos, ábauos.
Non póssunt mihi mináciis tuis hísce oculi exfodíri.
Sed paúcis uerbis té uolo: Palaéstrio, opsecró te,

---

369. *Ita A, nisi quod* NUNQUAM plus uidet B^1: *corr.* B^2 deterrebor B^2FZ *cum A.* dat/////erebo/// B^1. deterebo *C.* deteraebo *(*ae *ex* ao*) D* 370. *Ita A* Quin uiderim] n uiderim *e corr. post ras.* B^2 *(non* Qui*)* quod uiderit B^1: *corr.* B^2 stulta et mora *Geppertus Stud. Pl. II p. 26 ex A. itidem* B^1, *Lipsius Ant. lect. II 13.* stulta moror B^2CDZ, *Ritschelius (*mora moror *idem cum Danzio praef. Stichi p. 17.* Set sumne ego mora multum *vel* Pol ego sum mora multum *idem in adn.). cf. Langenus 'Beitr.' p. 178, Olsenus p. 60* 371. *Ita A* Que B^1F. Qę B^2 insanio *C* fabulet B^1. fabulem B^2 *cum CDFZ* perdat B^1: *corr.* B^2 372. *Ita A* sepulchrum *libri praeter A* 373. *Ita A, nisi quod* AUUSPROAUUSABAUUS *(*MALORIS *vel minus probabiliter* MALORES *testatur Studemundus)* me CD^1: *corr.* D^3 maiores sunt *libri praeter A, Brixius in append.* siti B^2: *om.* B^1 auus proauus (ꝑ^{b}auus *C)* abauus *BCDFZ* 374. NONMIHIPOSSUNTMINISTUISHISCEOCULISEXFODIRI *A* possunt mihi *B.* mihi possunt *CDFZ cum A* minaciis tuis hisce oculi B^2CDZ. minaciis tuis hisce oculis B^1F fodiri *libri praeter A* Non possunt tuis minaciis hice oculi mi ecfodiri *Hermannus: cui praestare* Non possunt nunc minis tuis hice oculi mi exfodiri *dicit Ritschelius, qui tamen* Non potis est mihi minis tuis hosce oculos exfodiri *edidit.* Non possunt mihi minis tuis hisce oculis exfodiri *idem Opusc. vol. II p. 651 (cf. Nov. Exc. p. 114 et Buechelerus de decl. p. 37²: quibus obloquuntur Muellerus Pros. p. 215 adn. et de* minaciis *Hauptius Opusc. vol. II p. 110, Groeberus in Woelfflini Arch. vol. IV p. 116).* Non mihi minis possunt tuis hisce oculis exfodiri *Mohrius de septen. p. 16.* Non possunt mihi minaciis tuis hice oculi exfodiri *Madvigius Adv. II p. 9.* Non possunt mihi minaciis hisce oculis exfodiri *Baierus l. s. s. p. 173. cf. Klotzius 'Metr.' p. 25* 375. *Ita A, nisi quod* OPSECRO *probabilius esse quam* OBSECRO *testatur Studemundus Post* palestrio *(ita etiam CDFZ) erasa* s *in B* obsecro te *ex A Ritschelius.* obsecro *BCDFZ.* obsecro, unde *(e proximi versus initio ascito* unde*) Camerarius*

Vnde éxit haec?

PALAESTRIO

Vnde nísi domo?

SCELEDRVS

Domó?

PALAESTRIO

Me uiden?

SCELEDRVS

Te uídeo.
Nimis mírumst facinus, quómodo haec hinc húc transire pótuit.
Nam cérto neque soláriumst apud nós neque hortus úllus
Neque fénestra nisi clatráta: nam certe égo te hic intus uídi.

PALAESTRIO

Pergín, sceleste, inténdere hanc argúere?

PHILOCOMASIVM

Ecastor érgo 380

376. UNDEEXITHAEC#UNDENISIDOMOMODOMEUIDENTI#UIDEO *A (ubi* UIDENTE *probabilius esse quam* UIDENTI *testatur Studemundus)* Vnde exit haec *Z cum A, Fleckeisenus Exerc. p. 39.* Vnde exit hac huc *B.* unde Exit hac *(*hec *F)* huc *CDF.* Vnde exit *Hermannus.* Vnde haec huc *Muellerus 'Nachtr.' p. 52* nisi domo? SCE. Domo? PA. Me uiden? SCE. Te uideo *Gruterus (quem secutus* uide *pro* uiden? *Lindemannus).* nisi domo. SC. domo? PA. me uidente uideo *(*uiden////////// *sine* uideo *B¹) B²CDFZ. quorum in fine* uidente. SC. uideo *Camerarius.* nisi domo? SC. domo? PA. uiden tu eam? SC. uideo *Hermannus* Vnde exit? P. Vnde nisi domo? S. Domo? P. Me uide. S. Etsi uideo, Nimis mirumst *Ritschelius praef. Stichi p. 17.* opsecro, únde haec ‖ Hnc exiit? unde nisi domo? *Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 23.* Men uides *Kaempfius l. s. p. 43 sq. cf. Langenus 'Beitr.' p. 276 sq.*

377. *Cf. ad v. 376* NIMISMISERUMESTFACINUSQUOMODOHAECHINCHUC TRANSIREPOTU(IT) *A* Nisi mirumst *B²C, Ritschelius.* Nismirũst *D.* Nisi mirũ *B¹.* SC. Nimirumst *F.* SC. Mirum est *Z.* Nimis mirum est *iam Gruterus* fatinus *D* haec hinc huc transire potuit *ex A Ritschelius.* haec *(*hec *BF.* hęc *D)* hic transire potuerit *BCDFZ* 378. *Ita A, nisi quod* SOLARIUMEST solarium est *Gruterus cum A.* solarius *B¹CD.* solarium *B²FZ, Olsenus p. 95* ortus *CDFZ* 379. NEQ·FENESTRANEQ·CLARATANAMCERTEEGOTEINTUSUIDI *A* fenestra *B²CDFZ cum A.* fenetra *B¹.* festra *Bothius.* fenstra *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 60 (a. 1850) p. 261. cf. Bentleius ad Heautont. III 1, 72* nisi clatrata *Angelius (*nisi clathrata *Scutarius).* nisi clarata *BCDFZ* certe *Bentleius l. s s. cum A (cf. Langenus 'Beitr.' p. 24).* certo *BCDFZ* hicintus *B²CD.* hicinus *B¹.* intus *FZ cum A* 380. *Ita A* Pergi ‹celestẽ *B¹: corr. B²* intendere hanc arguere *Bothius cum A.* intenderet hec arguerit *B¹.* intendere et hanc arguere *B²CFZ.* intendere& hanc arguere *D.* atque *pro* et *invexit Camerarius* ecastor ergo *FZ*

Mi hau fálsum euenit sómnium, quod nóctu hac somniáui.

PALAESTRIO

Quid sómniauisti?

PHILOCOMASIVM

Éloquar: sed amábo aduortite ánimum.
Hac nócte in somnis méa soror geminást germana uísa
Venísse Athenis ín Ephesum cum súo amatore quódam.
Ei ambo hóspitio huc in próxumum mihi déuortisse uísi.

PALAESTRIO

Palaéstrionis sómnium narrátur. perge pórro.

PHILOCOMASIVM

Ego laéta uisa, quía soror uenísset, propter eándem
Suspícionem máxumam sum uísa sustinére.
Nam argúere in somnis mé meus mihi fámiliaris uísust,

---

cum A. ecastor ego *B C D.* ergo ecastor *Acidalius* 381. *Ita A, nisi quod* MIHI *et* NOCTEHACSOMNIAUI *(ubi litteras* O *post* S *et* AUI *incertiores esse dicit Studemundus)* Mi hau *duce A Ritschelius.* Mihi aut B^1. Mihi haud $B^2 C D F Z$ euenit $F Z$ *cum A.* eueniat *B C.* eueat *D* noctu *libri praeter A* somniauit B^1: *corr.* B^2 382. *Ita A, nisi quod* EGOELOQUAR Eloquar *Ritschelius in adn.* ego eloquar *libri cum A, Ritschelius in contextu* (somniasti *cum Camerario*): *cf. Brixius Nov. ann. vol. 123 (a. 1881) p. 54* aduortite *Acidalius cum A.* aduortit B^1. ad uortito $B^2 C D Z$, *Ritschelius praef. Stichi p. 17.* aduertito *F* 383. *Ita A, nisi quod* HA(CNOCTEIN)SOMNIS acnocte *D* geminast *duce A Ritschelius.* gemina *B.* gemina et *C D F Z. cf. Olsenus p. 98* 384. *Ita A, nisi quod* QUOM Venisset B^1: *corr.* B^2 cum suo *F Z.* cum eo B^1. cum meo $B^2 C$. cũ·m̃eo *D* · 385. *Ita A, nisi quod* ET *ab initio,* HOSPITIUM *et* DEUERTISSEUISI, *hoc lectione dubia teste Studemundo (*DEUERTIESTUISŨ *legerat Loewius)* Ei *duce A Ritschelius.* Hi *B C D F Z* hospitio huc $B C D^2 F Z$, *Ritschelius.* sospitio huc D^1 *(*ambosospitio huc*)* mihi deuortisse uisi *scripsi duce A.* mihi deuortis uisi B^1. mihi deuorti sunt uisi B^2. mihi diuorti sunt uisi *(*nisi *F) C* D^2 *F Z.* deuorti mihi sunt uisi *cum Bothio Ritschelius* Hice ambo hospitio in proxu mum huc diuorti mihi sunt uisi *Bentleius* 386. *Ita A, nisi quod* PALAESTRIONI *et* NARRATUR#PERGE PAL. *Acidalius.* SCE. *B C D F Z* Palaestrionis *Dousa.* palestrioni *B C D F Z (cf. A)* perge *Acidalius.* PAL. perge *B C D F Z* 387. *Ita A. nisi quod* A *in* UISA *non prorsus certa* leta *B F* uiso *F.* uisu *Gronovius. cf. Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 61.* facto *Ritschelius in adn.* sorror *D: corr. eadem m.* 388. *Ita A, nisi quod* MAXIMAM Suspitionem *B C D* maximam *B C D cum A* 389. *Ita A* argueret B^1: *corr.* B^2 insomnis *B* meus mihi familiaris *ex A Ritschelius, Bentleius.* familiaris meus mihi *B C D F Z* uisu sc//leris B^1. uisus est B^2 *cum C D F Z*

Me cum álieno adulescéntulo, quasi núnc tu, esse auscultátam,
Quom illa aúsculata méa soror gemina ésset suompte amícum.
Id me ínsimulatam pérperam falsum ésse somniáui.

PALAESTRIO

Satin éadem uigilanti éxpetunt quae in sómnis uisa mémoras?
Eu hércle praesens sómnium: abi íntro et conprecáre.
Narrándum ego istuc míliti censébo.

PHILOCOMASIVM

Facere cértumst:
Neque mé quidem patiár probri falso ínpune insimulátam.

---

390. *Ita A, nisi quod* TUES Mecum B^1: *separ.* B^2. mecum cum *CD* adulescentulo *BF cum A.* adolescentulo *CDZ* nunc tu, esse osculatam *Hermannus* (nunc, esse osculatam *Camerarius).* nunc est osculatam esse B^2CDF, *nisi quod* Osculata messe *ex* Osculatẽ messe *D.* nunc est osculatam *Pylades, Scioppius IV 7.* nec est osculatam esse *Z.* nunc est auscultata ẽ B^1. nunc tu ais auscultam *Seyffertus* 391. CUMILLAAUSCULERMEASORORGEMINAESSETSUUMPTEAMICUM *A (ubi tamen* AUSCULTA *Studemundus:* P *in* SUUMPTE *non satis certam esse et Loewius et Studemundus testantur)* Quom *B.* Cum *reliqui cum A* illam ausculta B^1. illa osculata B^2 *cum CDFZ* suumpte *Gruterus cum A.* sumptu B^1. suũ//// B^2. suum *CDFZ* 392. *Ita A* Id *Ribbeckius ex A.* Ita B^2CDFZ, *Ritschelius.* Itẽ B^1. *cf. Baierus l. s. s. p. 97* perperam falsum *BCD cum A.* perperam *FZ.* perperam probri *Ritschelius.* perperam ego *Hermannus.* perperam falso *Lorenzius* esse// *B.* fuisse *(omisso* falsum*) Pylades, Acidalius* 393. *Ita A* Satim *Z* uigilanti *FZ cum A.* uigilantis *BCD. cf. Langenus 'Beitr.' p. 2.* in uigilanti *tamquam ex A Ritschelius.* in uigilantes *Scioppius V 3.* in uigilantem *Biese de obiect. interno thes. 4* expetuntque B^1F: *corr.* B^2 uisam memorast B^1: *corr.* B^2 394. *Ita A, nisi quod* SOMNIUM♯ABI Eu *Ritschelius cum A.* Heus *BCDFZ.* Heu *Hauptius Opusc. vol. III p. 400* praesens somnium *cum A Brixius Emend. Pl. (a. 1854) p. 9 post Camerarium.* pdent somnium B^1. p̄sentia om̃a B^2 *in marg.: item* CD^1. p̄sentia om̃a *corr.* D^2. praesenti iam omnia *FZ.* praesens somniumst *Ritschelius* abi B^2. aut B^1 conprecare B^2 *cum A.* conprecarint B^1. comprecare *CDFZ V. 395. 396 post v. 371 collocari vult Ladewigius Philol. v. 17 (a. 1861) p. 257* 395. *Ita A, nisi quod* CERTUMEST Narandum *Z* PIII *sup. scr. B* certum *sine* est *libri praeter A, Olsenus p. 90* 396. *Ita A, nisi quod* PROBI probri *Camerarius.* prout B^1. prodi B^2CDF. perdi *Z* falso in pune *B cum A.* falso impune *(vel* ī̃pune*) CDFZ. cf. Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 63.* inpune esse *Ritschelius cum Hermanno* insimulata *CD*

SCELEDRVS

Timeó quid rerum gésserim: ita dórsus totus prúrit.

PALAESTRIO

Scin té perisse?

SCELEDRVS

Núnc quidem domi cértost: certa rés est,
Nunc nóstrum obseruare óstium, ubiubíst.

PALAESTRIO

At, Sceledre, quaéso,
Vt ád id exemplum sómnium quam símile somniáuit,
Atque út tu suspicátus es eam uídisse osculántem.

SCELEDRVS

Nescío quid credam egomét mihi: ita, quód uidisse crédo,
Me id iám non uidisse árbitror.

397. *Nonius p. 203, 4:* Dorsus iterum masculini. Plautus in Milite: 'Timeo...prurit'

---

397 *Ita A, nisi quod* DORSUMTOTUM timio D^1: *corr.* D^2 gesserim *Z cum Nonio et A.* gesserit *BCDF* dorsus totus *BC, Nonius.* dor sũ totus *D.* dorsum totum *FZ cum A: cf. Caesar l. s. s. p. 116* prorit B^1: *corr.* B^2 398. *Ita A, nisi quod* NUM *et* CERTOEST *(Loewius* PERISSEDUM-QUIDEM *enotavit)* perisse *ex* perisses *B.* perisse *FZ.* periisse *CD* SCEL. Nunc *Acidalius.* sed nunc *B.* nunc *CDFZ, Palaestrioni continuantes* quidem] quid? est *F.* quid est *Z* certost: certa *Ritschelius duce A.* certo SC. certa *BCDFZ. Sceledro continuavit iam Acidalius* 399. *Ita A, nisi quod* OBSERUARE*(vel* I*) et* U(BIUBIST) *litteris praeter* UB *prioribus incertis* obseruaret B^1: *corr.* B^2 hostium *FZ* ubiubi est *Bothius confirmante A, ut videtur.* ubisset B^2. ubisset B^1. ubi isset *CDF.* ubi esset *Z.* ubi ubi sit *Gruterus.* ubi est *Acidalius.* uicissim *Gertzius* '*Nordisk Tidskrift f. Phil.*' *vol. 5 p. 256* scelera et B^1: *corr.* B^2 queso *BCDF* 400. *Ita A* it B^1: *corr.* B^2 quam simile *Camerarius cum A. cf. Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 778.* quia simile B^1. quasi simile B^2 *cum CDFZ, nisi quod* Quasi *in ras. ex* Quib; *ut vid. C.* consimile *Ritschelius* 401. *Ita A, nisi quod sine* ES Aeque *Fuhrmannus Nov. annal. vol. 97 (a. 1868) p. 845* uitu B^1. ut tu B^2 suspicatus è B^1. suspicatus es B^2CDFZ. *cf. Kiesslingius Anal. Pl. p. 10.* suspicatu's *post Bentleium Ribbeckius (simul* uidisse te*)* te eam *Ritschelius* uidisset B^1: *corr.* B^2 uidisse te *Camerarius* 402. *Ita A, nisi quod* MIHIIAM. *om. BCD FZ. versum quem non expediverat Ritschelius ex A correxit Studemundus* '*Festgruss*' *p. 70, nisi quod* iam *delet Fleckeisenus Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 504 adn.* 403. *Ita A, nisi quod* ARBITROR-(#NE)TU Me id iam *Studemundus l. s. s. ex A.* SC. Meam B^1.

PALAESTRIO

Ne tu hércle sero, opínor,
Resipísces. si ad erum uénerit haec rés, peribis púlcre.

SCELEDRVS

Nunc démum experior, mi ób oculos calíginem opstitísse. 405

PALAESTRIO

Dudum édepol planumst íd quidem: quae hic úsque fuerit íntus.

405. *Servius Danielis in Aen. I 233:* Ob enim ueteres pro iuxta ponebant. Plautus in Milite: 'Nunc scio mihi ob oculos caliginem obstitisse'

SC. Meeam B^2 *cum* $CDFZ$ arbitror *ex A Studemundus.* arbitri B^1 arbitraris B^2CDFZ Men eam non uidisse arbitras? *ed. Ritschelius* sero opinor *ex A Studemundus, ex coniectura Ritschelius.* opinor obsecro $BCDFZ$ 404. RESIPISCE*(vel* I*)*SSIADERUMHAECRESPRIUSDEUENERITPERIBIS PULCHRE *litteris* SI *et* DE *non satis certis A* Resipisces. si *ex A Ritschelius.* Resipisci B^1. Respicis si B^2C. Respitis si D. Respires si F. Respice si Z ad erum uenerit haec res *Ritschelius.* aderum hec *(*hęc B^2. hec F*)* res prius ob oculos *(*prius ob oculos *om.* FZ*)* peruenit *(ita* B^2. creuerit B^2*)* $BCDFZ$. ad erum deuenat haec res *Ritschelius olim probante Fleckeiseno Philol. vol. 2 (a. 1847) p. 85 et Exerc. p. 43.* ad erum haec res prius deuenerit, peribis *(omisso* pulcre*) Studemundus l. s. s.* Resipiscis: si ad erum haec res prius percrebuerit, peribis *Bergkius Opusc. I p. 673* peribis B^2 *cum A.* peruis B^1CD peristi FZ pulchre $BCDFZ$ *Sic Hermannus locum constituebat:*

SC. Hanc quam oculis uidi egomet meis, eam quod uidisse certo
Scio, hoc non uidisse arbitraris? PA. Tu hercle sero, opinor,
Resipisces: ad erum si aliquid huius uenerit, peribis.

405. *Ita A, nisi quod* MIHI *(dubia lectione teste Studemundo) et* OBSTITISSE *potius quam* OPSTITISSE *(teste Studemundo)* Nunc scio mihi *Servius Dan.* experior mi ob oculos *Ritschelius duce A, Weisius.* experior prius ob oculos *B.* experiar prius ob oculos $CDFZ$, *nisi quod* osculos Z mihi ob oculos *deleto* prius *iam Bentleius* obstitisse *Servius cum A.* optingessint B^1. optigisse B^2. obtigisse CD FZ. optinuisse *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 642* 406. DUDUMAEDEPOLPLANUMESTIDQUIDEMQUAEHICUSQ·FUE *(extrema pars in proprio versu fuerat) A (*DUDUM#EDEPOL *probabilius esse quam* DUDUMAEDEPOL *dicit Studemundus)* planumst id quidem *Ritschelius praef. Stichi p. 17 cum A (*planumst *iam Bentleius).* planum hic quidem BCD. planum hoc quidem FZ. planumst hoc quidem *edidit Ritschelius.* hoc planum quidem *Camerarius* hic usque *Camerarius cum A.* hinc usque BCD. huc usque FZ

SCELEDRVS

Nihil hábeo certi quíd loquar: non uídi eam, etsi uídi.

PALAESTRIO

Ne tu édepol stultitiá tua nos paéne perdidísti:
Dum té fidelem fácere ero uoluísti, absumptu's paéne.
Sed fóres uicini próxumi crepuérunt: conticíscam.

PHILOCOMASIVM. PALAESTRIO. SCELEDRVS

PHILOCOMASIVM

Inde ígnem in aram, ut Éphesiae Diánae laeta laúdes
Gratísque agam eique ut Árabico fumíficem odore amoéne:
Quae me ín locis Neptúniis templísque turbuléntis

---

412. *Cf. Serv. ad Georg. II v. 115:* Plautus: arabico ture *cf. Laemmerhirt p. 382*

---

407. quod *Bothius* uidi eam *Camerarius.* uideam *BCDZ.* uiderim? *F* et si *C* uidit B^1: *corr.* B^2 408. Netu *B* tu] te *FZ, Bothius* stulticia *F* nos B^2. nostra *(vel* nr̄a*)* B^1CD. om. *FZ* poene *BCD.* pene *FZ* perdidisti *Camerarius.* perdidit *BCDFZ.* perdidisse *mire Bothius* 409. fidem *Z* ero *add.* B^2: om. B^1 uoluistis *ante ras. B* absumptu's *Bentleius (*absumptus *Guyetus).* absumptus es B^2CDFZ. absumptu st B^1. *cf. Olsenus p. 51* pene *BCDFZ* 410. foris B^1D, *quo servato* concrepuit *Ritschelius praef. Stichi p. 17* proximi *FZ* crepuerunt *B.* concrepuerunt *CDFZ* conticiscam philocomasiũ *B ante ras.* conticiscam *B post ras.* conticescam *CDFZ*

Act. II scaen. 5 PHLOCOMATIV̄ PALESTRIO SCELEDRVS D^2 *et (nisi quod* PHILOCOMASIVM*) F.* Palestrio. Philocomasium. Sceledrus *Z.* PHILOCOMASIVM MVLIER SERVI II *C et in marg. B* 411. PH. INDO *(O e corr. m. 2) B* ignemin B^1. ignē in B^2 ut ephesię B^2. ute phesię B^1. ut ephęsię *D.* ut ephesie *F* diane *F.* danę D^1: *corr.* D^2 laeta laudes *Pareus*[3], *Bergkius Diurn. antiqu. a. 1834 p. 1003.* latas laudes *(*lata B^1. latas B^2*) BCDFZ.* laudes latas *Camerarius.* laudes laetas *aut* lautas *Dousa.* lauta laudes *Gruterus.* laetas laudes *Bentleius.* laetans laudes *Birtius p. 530* 412. Gratisque *Bothius.* Gratesque *BCDFZ* arabico B^2CDFZ. *cf. testim.* Arabio B^1, *Ritschelius* fumicem *F* odorē *B* amene *BF.* amoena *Z.* amoeno *Pareus*[3] 413. Quę B^2Z. Qui B^1CD. quam *F* neptunis *B: corr.* B^2. nepituniis *D.* neptunniis *F* templisque] tempestatibus *'in priscis exemplaribus' esse Pius dicit* turbulentis *(*i *ex* e*) D*

Seruáuit, saeuis flúctibus ubi sum ádflictata múltum.

SCELEDRVS

Palaéstrio, eho Palaéstrio.

PALAESTRIO

Eho Scéledre, Sceledre, quíd uis? 415

SCELEDRVS

Haec múlier, quae hinc exít modo, estnè erílis concubína
Philocómasium an non ést ea?

PALAESTRIO

Hercle opínor, ea uidétur.
Sed fácinus mirumst, quo modo haec hinc húc transire pótuit:
Si quídem east.

SCELEDRVS

An dubiúm tibist eam ésse hanc?

PALAESTRIO

Ea uidétur.

SCELEDRVS

Adeámus, appellémus. heus, quid istúc est, Philocomásium? 420

---

414. Seruabit B^1: *corr.* B^2 seuis CDF sumat flictatã B^1. sum afflictata B^2CDFZ 415. Palaestrio, eho Palaestrio. PA. Eho *Bothius.* Palestrios o palestrios PA. os B^1 *ante ras.* Palestrio o palestrio. PA. o B^2CDFZ. Palaestrio eho, Palaestrio eho PA. *Ussingius. cf. Richterus in Studemundi Stud. vol. I p. 450* sceledre sceledre BCD, *codd. Pyladis.* sceledre FZ quituis B^1: *corr.* B^2 416. Hec BDF que B^1F. quę B^2 euexit *ante ras.* B est ne B 417. annon B ẽ ea B^2. ẽ ei B^1. est ista Z *V. 418 et 419 bis exhibet Z: nos alterum locum sic signamus (Z)* 418. SCE. *praem. Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 595* est *libri* haec hinc huc *Ritschelius, ut v. 377.* haec (hec B^1. hęc B^2D) hic nunc BCD. haec hinc nunc FZ, *nisi quod* hec F. haec hinc (*Z*) transire potuit *Ritschelius, ut v. 377.* transire (transiret *B*) potuerit $BCDFZ$. potuerit transire *Pylades* 419. PA. *praem. Ribbeckius l. s. s.* si quidem east B^2D. siquidem east C. si quid demeast B^1. si quidem ea est FZ dubium] dium F tibi est CFZ *et ex ras.* D. ẽ tibi ẽ *ante ras.* D. id est B. id tibi est *Bothius, Ritschelius: cf. Brixius Nov. ann. vol. 115 (a. 1877) p. 338* eam esse hanc CDZ. eamessa et hec B^1. eamessæ et (t *eradi coepta*) hanc B^2. eam hanc (*Z*) ea B^2. eam B^1 420. SCE $BCDF$. *om. Z, editores* Adeamus *Pylades.* At eamus $BCDFZ$ appellamus C SCE. Heus *Saracenus et multi* est] et Z philomasium B^1: *corr.* B^2

Quid tíbi istic in istisce aédibus debétur? quid negótist?
Quid núnc taces? tecúm loquor.

PALAESTRIO

Immo édepol tute técum:
Nam haec níl respondet.

SCELEDRVS

Te ádloquor, uití probrique pléna,
Quae círcum uicinós uagas.

PHILOCOMASIVM

Quicúm tu fabuláre?

SCELEDRVS

Quicúm nisi tecum?

PHILOCOMASIVM

Quís tu homo's? aut mécum quid negō-
tist? 42

SCELEDRVS

Mé rogas homo quí sim?

---

423 *sq.* *Nonius p. 467, 23:* Vagas pro uagaris. Plautus in Milite: 'te...uagas': *cf. Reblinus p. 53. 61, Caesar p. 58. 111*

421. tibi istic in istisce *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 397 Schmidtius de demonstr. pron. formis p. 28.* tibi istic insce B^1. tibi istic in hisce B^2CDFZ. istic tibi in hisce *Pylades.* tibi istic hisce in *Ritschelius cum Camerario. de* indu *cogitat Birtius l. s. s. p. 550* edibus *F* negotist *CD.* negotii st *B.* negociist *F.* negocii est *Z* 422. inmo *B* 423. 424 hec *F* nihil respondet D^2 *cum FZ.* nihil ẽ (ẽẽ *ante ras.* D^1. ẽ *exp.* B^2) respondit BCD^1 SCE. *om. F* tete *cod. G Nonii* adloquar *B.* alloquor *CDF.* alloquar *Z* uicii *C.* ui////////i (*fort. ex* uicini) B^1. uitii B^2DFZ, *Nonius* probrique *FZ.* probarique *Nonii* L^1H^1. propinque *BCD* plena Quae plenaque *F.* plenus qui *Nonius, nisi quod* plenos L^1 uagas B^1 *Nonius.* uaga es B^2CD. uages *FZ* PH. *om. F* Qui cum *BCL* fabularis *FZ.* fabulares *D ante ras.* fabulare *D ex ras.* 425. tu tum *ante ras. B* homo ẽ B^1. hoest D^1. homo es B^2D^2 *cum CFZ* negotist *Ritschelius praef. Stichi p. 17, Studemundus de Vid. p. 44.* est negotii *BCD.* est negocii *Z.* negocii est *F.* est negot *cum Bentleio ad Andr. IV 1, 12 Ritschelius edidit* 426. me *BCD* men *FZ, Ritschelius* rogas homo qui *Acidalius.* rogas hem (rogas sem B^1. rogas hem B^2) qui (quid *B*) *BCDFZ, Ritschelius: cf. praef Stichi p. 17 et Richterus Studem. Stud. I p. 550.* rogas homo qui *Brixius* sim B^2. sit B^1

PHILOCOMASIVM

Quin ego hóc rogem quod nésciam?

PALAESTRIO

Quís ego sum igitur, si húnc ignoras?

PHILOCOMASIVM

Míhi odiosu's, quísquis es,
Ét tu et hic.

SCELEDRVS

Non nós nouisti?

PHILOCOMASIUM

Neútrum.

SCELEDRVS

Metuo máxume

PALAESTRIO

Quíd metuis?

SCELEDRVS

Enim né nos nosmet pérdiderimus úspiam.
Nám nec te neque mé nouisse ait haéc.

PALAESTRIO

Perscrutari hóc uolo, 430
Scéledre, nos nostri án alieni símus: ne clam quíspiam

---

hocrogem, *sed* o *sup. scr.*, c *ras. ex* o *corr.*, r *ex* c *corr. D* quod *Camerarius.* quđ *B*, *sed* đ *e* t *corr. B*^{2}. quę *CDZ.* que *F* 427. egosum *B* hunc *Pylades.* tu huc *B*^{1}. tu hunc *B*^{2} *cum CDFZ* ignoros *D* odiosus *edebatur ante Ritschelium. cf. Olsenus p. 35* es *B*^{2}. ẽ *B*^{1} 428. non nos *BCDFZ.* nos non *inde a Taubmanno edebatur; quae Palaestrioni cum aliis tribuit Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 15. cf. Hasperus Nov. annal. vol. 125 (a. 1882) p. 784* nouisti *B ex ras.* nouistiti *B ante ras.* SCE.] PA. *Ribbeckius l. s. s.* maxume (a *ex* e *corr.*) *D.* maxime *B* 429. SCE. *om. F.* PAL. *Ribbeckius l. s. s.* ne nos nosmet *Reizius, Bothius.* ne nosmet *BCDFZ, nisi quod* nenosmet *B.* nosmet ne nos *Mahlerus p. 20. cf. Seyffertus Philol. vol. 25 (a. 1867) p. 460, Kellerhoffius de colloc. verb. Pl. p. 57* 430. necte (nec te *D*) neque me *B*^{2} *et ex ras. D.* nec tete (*vel* te te) neque meme (*vel* me me) *C et ante ras. D.* necte nequem me *B*^{1}. neque te neque me *FZ* nouisset *B*^{1}: *corr. B*^{2} hec *D. om. FZ* PAL. *om. Ribbeckius l. l. s.* perscrutari *Z.* persectari *BCDF.* perspectari *Brixius. cf. Langenus 'Beitr.' p. 245* hoc *Bothius.* hic *libri.* id *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 642* 431. nos *om. D*^{1}: *sup. scr. D*^{2} sumus *Z* clam *Bothius.* dum *BCDFZ* quispiam *def. Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 779 et Capt. 123*^{2}. quidpiam *cum Bothio Ritschelius.* quipiam *idem in adn.*

Nós uicinorum ínprudentis áliquis inmutáuerit.

SCELEDRVS

Cérte equidem nostér sum.

PALAESTRIO

Et pol ego.

SCELEDRVS

Quaéris tu, muliér, malum.
Tíbi ego dico: heus, Phílocomasium.

PHILOCOMASIVM

Quaé te intemperiaé tenent,
Quí me perperám perplexo nómine appellés?

SCELEDRVS

Eho,

Quís igitur uocáre?

PHILOCOMASIVM

Glycerae nómen est.

SCELEDRVS

Iniúria's:
Fálsum nomen póssidere, Phílocomasium, póstulas:
Ábi, picra's tu, nón clucidata, et méo ero facis iniúriam.

432. Nos *om. F* inprudentis *B et ex ras. D.* imprudentis *ante ras. D.* ĩprudentis *FZ.* imprudentes *C* inmutauerit *B.* immutauerit *(vel* ĩm.*) reliqui* *'Fortasse* Certe...sum *continuanda sunt Palaestrioni,* Et pol ego *autem Sceledro tribuenda' Ritschelius: cui obsequitur Ribbeckius l. s. s.* 433. aequidem B^1*: corr.* B^2 PA. *om. F*
Quaeris...malum *Sceledro tribuit Ritschelius: quae Palaestrioni continuant libri, Ribbeckius l. s. s.* quęris *Z.* queris *F.* quęres *D.* quę res *C.* queres B^2. queraes B^1 tu B^2. tum B^1 434. ego *B, ut v. 217. om. reliqui* eus B^1. heus B^2 PH. *om. F* queteintemperie *D.* que te intemperie *F* tenent periae B^1. periae *del.* B^2
435. Quime *B* Eho...uocare *Sceledro tribuit Ritschelius, Palaestrioni cum libris Ribbeckius l. s. s.* eo *Z* 436. qui *FZ* uocare? PH. Glycerae *Pareus (praeeunte* Glycere *Camerario).* uocare. PHI. dicere *B.* uocare philocomasium dicere *CDFZ.* uocare? PHI. *Δικαία Spengelius T. Macc. Pl. p. 29. cf. Ritschelius Opusc vol. II p. 707, III p. 306, Bugge 'Tidskrift for Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 2. de* Dircae *cogitat Bergkius Opusc. I p. 673* est. SC.] si *FZ.* est. PAL. *Bothius*
iniuria es *Dousa.* iniuria ẽ *(vel* est*) BCDFZ.* iniuria *Bothius, simul Palaestrioni tribuens.* iniuria *Ritschelius* 437. possideret B^1*: corr.* B^2 philochomasium *D* 438. Abi, picra's tu, non clucidata, et meo ero facis iniuriam *scripsi in loco desperato.* A dice dicat ei et meo aero non facis iniuriam *B.* Adice testu ñ

PHILOCOMASIVM

Égone?

SCELEDRVS

Tu ne.

PHILOCOMASIVM

Quaé heri Athenis Éphesum adueni uésperi
Cúm meo amatore, ádulescente Athéniensi?

SCELEDRVS

Díc mihi,
Quíd hic tibi in Ephesóst negoti?

PHILOCOMASIVM

Géminam germanám meam
Híc sororem esse índaudiui: eam uéni quaesitúm.

SCELEDRVS

Mala's.

PHILOCOMASIVM

Ímmo ecastor stúlta multum, quaé uobiscum fábulem.

---

dicat ei et meo ero ñ facis iniuriam *C*. Adicetestu ñ dicat ei et meo ero ñ faciiniuriam *D*. At istuc non decet et meo hero facis iniuriam *FZ et* adeo *post* meo *addito Camerarius*. Abi scelesta: nam insignite meo ero facis iniuriam *Ritschelius dubitans*. 'fortasse *in* non dicat ei *latet* non condigne' *idem*. Abi scelesta: non decet te et meo ero facis iniuriam *Brixius*. Ἄδικος es tu, non δικαία, et meo ero facis iniuriam *Spengelius l. s. s.* Abicere istuc non decet te: meo ero facis iniuriam *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 62*. An Glycera es tu? non gluca's, sed meo e. f. i. *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 16*. Ἀγλυκὴς es tu, non γλυκεῖα: meo ero facis iniuriam *Hasper Nov. ann. vol. 125 (a. 1882) p. 780 sqq. cf. Bugge l. s. s. p. 2*. Abi, Circa es tu, non es (*vel* nòenu) Dirca *Bergkius Opusc. vol. I p. 673* 439. PH. *om. CD*^{1}: *add. D*^{2} *Proximos cum Philocomasio sermones usque ad v. 443 Sceledro tribuunt BCD, Palaestrioni cum FZ editores, quod iam Acidalio suspectum* Tu ne *Ritschelius*. tu *libri*. tute *Camerarius* Que *BF*. Quaen *Muellerus Pros. p. 553* eriathenis *D*. heriathen,s *B*^{2}. heriat h///s *B*^{1} ephesum [illegible] *B*^{1}. ephesū// adueni *B*^{2} uesperis *B* 440. mea *CD*^{1}. meo *D*^{2} adolescente *CDZ* atheniensis *ante ras. B* SCEL.] PAL. *Dziatzko teste Ribbeckio 'Alazon' p. 193* 441. tibi in Epheso hic est negoti? *Ritschelius*. tibi in Epheso hic negotist? *idem praef. Stichi p. 17*. hic in Epheso tibi negotist? *Fleckeisenus Ep. crit. p. 26*. hic tibi in Epheso negotist? *Muellerus Pros. p. 393* epheso est negotii (est negotii est *ante ras. B*) *BCDFZ* age ninam germana mea *B*^{1}: *corr. B*^{2} 442. esse indaudiui *Bothius*. esse inaudiui *CDFZ*. esse audiui *B, sed* audiui *e corr. post ras. B*^{2}. inaudiui esse *Camerarius* ueni *B*^{2}*CDFZ*. uenio *B*^{1} quesitum *B*^{2} *totum e corr. post ras.* mala es *BCDFZ* 443. &castor *B*^{1}: *corr. B*^{2} stulta]

Ábeo.

SCELEDRVS

Abire nón sinam te.

PHILOCOMASIVM

Mítte.

SCELEDRVS

Manufestária's:

Nón omitto.

PHILOCOMASIVM

At iám crepabunt míhi manus, malaé tibi,
Nísi me omittis.

SCELEDRVS

Quíd malum astas? quín retines altrínsecus?

PALAESTRIO

Níl moror negótiosum míhi esse tergum. quí scio,
Án ista non sit Phílocomasium atque éius alia símilis sit?

---

446. Altrinsecus *ex hoc loco excerpsit gloss. Plaut.: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 235*

---

mora *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 63* multumq' B^1. multum quae *corr.* B^2. multum que *C* fabulem *CDFZ.* fabul[em] B^1. fabuler abeo B^2. fabuler *iam Beroaldus, Ritschelius in ed., Langenus 'Beitr.' p. 61.* fabulem *Ritschelius praef. Stichi p. 17, Loewius Gl. Nom. p. 85* 444. abeo SC. abire *CDFZ.* SC. Abeo auira B^1. Abire *reliquis erasis* B^2*: cf. 443* mitte SC.] mitte scel' D^1. mitte scele D^2. mitte sceledre *FZ* manufestaria's *Ritschelius.* manifestaria res ẽ *in fine versus B, in initio v. CDFZ, cui* SCE. *praem.* D^3 445. Non omitto *BC.* ///non omitto (non *ex* ẽ non, o *ex* u *incohata*) *D.* SC. non omitto *FZ.* non mitto, *praemissis* Res est, *Camerarius* iam crepabunt mihi *Bothius.* mihi iam crepabunt *B.* iam crepabunt *CDFZ* malae '*ex veteri lectione*' *Pius.* male *libri* 446. omittis] '*an* mittis *potius?*' *Ritschelius* adstas *Z.* asstas D^1*: corr.* D^2 quin retines *Pylades.* qui detenes B^1. quid tetenes B^2. qui detines *CD.* quin detines *FZ.* quin tenes *Bentleius* altrinsecus B^2*DFZ et gloss. Plaut.* alteris insecus B^1. adtrinsecus *C* 447. Nihil *BCDFZ* negociosum *FZ* mi *Bothius* quiscio B^2. quisico B^1. *inter* qui scio *et* an *(v. 448) 3 litterarum spatium habent CD* 448. istas *B ante ras.* philochomasium *D* eius alia similis sit *Muellerus Pros. p. 561.* alia eius similis sit (sit B^2. sunt B^1) *BCDFZ.* alia similis eius siet *Ritschelius.* alia eius consimilis siet *Muellerus ibidem, Ribbeckius.* an alia eius similis siet *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 351*

PHILOCOMASIVM

Míttin me an non míttis?

SCELEDRVS

Immo ui átque inuitam ingrátiis,
Nísi uoluntate íbis, rapiam té domum.

PHILOCOMASIVM

Hosticum hóc mihi
Ést domiciliuni, Athénis domus est.

SCELEDRVS

Át erus hic.

PHILOCOMASIVM

Ego istám domum
Néque moror neque uós qui sitis hómines noui néque scio.

SCELEDRVS

Lége agito: te núsquam mittam, nísi das firmatám fidem,
Te húc, si omisero, íntro ituram.

PHILOCOMASIVM

Ví me cogis, quísquis es.

---

449. Mittin me *Fleckeisenus, Muellerus Pros. p. 561.* Mittis (s *add. m. 2) B.* Mittis *CDFZ, Ritschelius* inuitam *FZ.* uita *BCD* ingratiis *CD.* ingratis *BFZ* 450. Nisi *om. FZ* uoluntate ibis *Camerarius.* uoluptatẽ ibi *B.* uoluptate ibi *CD.* uolutatim te *FZ* rapiam *ex* rapiant *B* te *om. FZ* PHI. *om. FZ* Hosticum *Lipsius Ant. lect. I 11.* hostium *BFZ.* ostium *CD.* Hospitum *Ussingius* hoc mihi B^2. honihist *habuisse videtur* B^1 451. est domicilium *CDFZ, Ribbeckius.* Domicilium est *B (vide tamen ad v. 450), Ritschelius. cf. Abraham Stud. Plaut. p. 228* athenis (is *in ras., ubi fuerat* e///, *m. 2) B* domus est. SCE. At erus hic *Ritschelius praef. Stichi p. 18.* domus ẽ acherusa ego B^1. domus ẽ ac herus. ego B^2. domus est ac erus ego *CD.* domus est ac herus PH. ego *FZ.* domust. SC. At hic erust. PH. Ego *edidit Ritschelius.* domus est. SC. At hic erus. PH. Ego *Brixius.* domus, atque heus ego *Pistoris.* domus. SC. et hic herus. PH. ego *Bothius.* domus est Atticis. ego *Leo Hermae vol. 18 (a. 1883) p. 580* 452. qui sitis homines *Guyetus.* qui homini sitis B^1. qui homines sitis B^2 *cum CDFZ.* quis (*vel* ques) homines sitis *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 596* Neque moror neque uos duos qui homines sitis *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 133* homones *vel* ques homines *Bergkius* '*Beitr.*' *p. 98 et Opusc. I p. 149* nouim neque sio B^1: *corr.* B^2 453. agit//////// quã B^1. agito^{te} n' quã B^2 firmata B^1: *corr.* B^2 454. si omisero B^2C. sic misero (sic *er* sio *ras.*) *D.* suo miserat, *ut vid.*, B^1. si misero *F.* si uisero *Z.* si amisero *Bothius* introituram *B.* interituram *F* uim me B^1. ui me *corr.* B^2 es B^2. ẽ B^1

Dó fidem, si omíttis, isto me íntro ituram quó iubes.

SCELEDRVS

Écce omitto.

PHILOCOMASIVM

At ego ábeo missa.

SCELEDRVS

Múliebri fecít fide.

PALAESTRIO

Scéledre, e manibus ámisisti praédam: tam east quám potis
Nóstra erilis cóncubina. uín tu facere hoc strénue?

SCELEDRVS

Quíd faciam?

PALAESTRIO

Ecfer míhi machaeram huc íntus.

SCELEDRVS

Quid faciés ea?

PALAESTRIO

Íntrorumpam récta in aedis: quémque hic intus uídero
Cúm Philocomasio ósculantem, eum ego óbtruncabo extémpulo.

---

455. amittis *Bothius* isto *BCD*. istoc *FZ* itura B^1: *corr.* B^2 quo *om.* B^1: *add.* B^2 456. mitto *Bothius* A te ego D^1: *corr.* D^2 *et* D^3 habeo *Z* missa] *'an* omissa*?' Ritschelius* SCE. Muliebri feci fide B^1: *ubi* fecit *Ritschelius*. SCE Muliebrē fecisti fidē B^2. SCEL. muliebri fecisti fide *CDFZ. cf. Proleg. Trin. p. 278 sq.* Muliebri fexti fide *Bentleius et, nisi quod* fecsti, *Ribbeckius Nov. annal. vol. 85 (a. 1862) p. 372. cf. Fleckeisenus ibidem* missa: muliebri feci fide *Ussingius.* missa. SCE. Fide fecisti muliebri *Schoellius 'Litt. Centralblatt' a. 1882 p. 610. cf. Schenkelius l. s. s. p. 82 = 688* 457. tam ...concubina *libri Sceledro tribuunt: Palaestrioni Pontanus et Acidalius continuarunt* e *add. Fleckeisenus. om. libri, Ritschelius* ea est quam potis *Camerarius.* ea sique ampotis *B.* ea si queā potis *CD.* ea est nostra quam potis *(*Nostra *mox omittentes) FZ.* si queam *etiam codd. Pyladis* 458. herilis *DFZ* uin...strenue *in BCD Palaestrionis sunt, Sceledro continuantur in FZ* uintu *B* hic *Muellerus 'Nachtr.' p. 133* 459. Quid faciam...intus *in BCD Sceledro tribuuntur.* PA. Quid faciam. SCE ... intus *FZ. hinc in proximis usque ad v. 463 Sceledri et Palaestrionis nomina constanter permutantur in libris: corr. Acidalius* ecfer D^1. ec fer *C.* effer D^3. hęc fer///// B^1. affer B^2FZ m̀ *in ras.* B^2. *om.* B^1 maceram *B.* macheram *CDF* 460. Introrupam B^1: *corr.* B^2 recta *in* rectae *(et radendo in* recta*) corr. B* edis *F.* ędis *vel* aedis *BCDZ* quenque *F* 461. plicomasio B^1: *corr.* B^2 obstruncabo me B^1: me *del.* B^2. *cf. Bergkius Opusc. vol. I p. 117* extempulo *Camerarius.* extemplo *BCDFZ*

SCELEDRVS

Vísanest ea ésse?

PALAESTRIO

Immo edepol pláne east.

SCELEDRVS

Sed quómodo

Díssimulabat.

PALAESTRIO

Ábi, machaeram huc écfer.

SCELEDRVS

Iam faxo híc erit.

PALAESTRIO

Néque eques neque pedés profectost quísquam tanta audácia,
Qui aéque faciat cónfidenter quícquam quam muliér facit.
Vt utrobique orátionem dócte haec instituít suam:
Vt sublinitur ós custodi caúto, conseruó meo.

---

462. 463. Visane est ea esse *C*. Vi sane s///(s *vel* f)stea eẽ// (t *erasa*) B^1. Vi sane est ea eẽ B^2. Visaneea esse *D*. Visane ea est *FZ* immo *in loco ras. (in quo fortasse* ambo *fuerat)* B^2 ędepol *C* plane east B^2. plane//e ast B^1 (planete *ante ras., ut vid.*). east *sine* plane *C*. planeast *D*. plane ea est *FZ* sed quomodo Dissimulabat *Acidalius continuabat Palaestrioni: quem secuti editores ante Weisium* macheram *BCDF* ecfer CD^1. etfaer B^1. ecfaer B^2. effer D^3 *F*. affer *Z* 464. PA. *om. BCDFZ* Neq. //quesne que B^1: *corr.* B^2 profectost *post Kampmannum de reb. mil. p. 5 Ritschelius.* profectos *B ante ras.* p̄fectus *CD*. praefectus *codd. Pyladis.* profectus *FZ*. profecto *ex ras. B, Camerarius, Olsenus p. 95* audatia B^1 *D*. audatia qui aeque B^2 *(sic in fine versus)*. audacia *CFZ* 465. 466. Qui eque *F*. *pro eis* Que B^1, *sed prorsus erasum: cf. 464* fatiat *B* quicquam quam mulier facit. Vt *Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1878) p. 501.* quiquā quā (quicquā quā B^2. qui quan quā *D*) mulieres faciunt ut (*sed* u *in ras.* B^2. *sic in fine versus B*) *BCD, nisi quod* mulieris *CD*. (*de* quiquam *cf. Buechelerus de decl.*[2] *p. 122*). quanquam mulieris faciunt. ut *FZ*. quicquam quam quae mulieres. Vt *Ritschelius*. quicquam quam quae mulieres Faciunt, ut *Camerarius*. *cf. Langenus 'Beitr.' p. 19* Vt //abique B^1. Vtrobique B^2 rationem *Z* docte haec instituit suam *Seyffertus*. ducta//du it intuã B^1. docte edidit intuã B^2. ducta ediuit ut tuã *C*. ducte e diuit ut tuã D^3. ductae diuit uttuã D^1. docte diunt. nam *FZ*. docte edidit *Camerarius addito asterisco*. docte et (*vel* atque) astute edidit' *Ritschelius*. docte dididit suam (*vel* diuisit) *Bergkius Opusc. I p. 673.* doctam meditate institit *Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 63.* docte diuisit suam *L. Muellerus ibid. p. 66* 467. UT*******TUROSCUSTODIÇAUTOCONSER(UOM)EO *A* (*quibus* LINI *addit Studemundus de* LI *dubitans, quadrantibus litteris* SUB) Vt sublinitur os custodi cauto *FZ*. ut subliniturus custodiit cauto *CD*

Nímis beat, quod cómmeatus tránstinet trans párietem.

SCELEDRVS

Heús, Palaestrió, machaera níhil opust.

PALAESTRIO

Quid iam? aút quid est?

SCELEDRVS

Dómi eccam erilem cóncubinam.

PALAESTRIO

Quíd? domi?

SCELEDRVS

In lectó cubat.

PALAESTRIO

Édepol ne tu tíbi malam rem répperisti, ut praédicas.

SCELEDRVS

Quíd iam?

PALAESTRIO

Quia hanc attíngere ausu's múlierem hinc ex próximo.

SCELEDRVS

Mágis hercle metuó.

Vt sublinitur os custodi ut cauto B^2. V-///sublimiturus custodi-////causto B^1: *ubi* incauto *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 642* 468. *Ita A, nisi quod* TRANSITNET *teste Loewio,* TRANSTINET *(litteris* ET *incertis) vel minus probabiliter* TRANSITNET *teste Studemundo* niMis *(*M *ex alia litt.) D* quot B^1CD: *corr.* B^2 cmeatus *CD* transtinet] est *FZ* trans *CDFZ cum A.* tam *B.* iam *Camerarius.* clam *Guyetus* 469. *Ita A, nisi quod* OPUST#QUIDIAMAUTQUIDST *litteris* T#QUID, U *ante* I *et* D *incertis teste Studemundo,* OPUST#QUITIAMAUTQU*EST *littera* T *in* QUIT *incerta, item littera tertia a fine teste Loewio* palestrio *BCDFZ* machera *BCDF* nihil] hil B^1: *corr.* B^2 opust *Ritschelius confirmante A.* opus *BCDFZ, Olsenus p. 84* Quid iam? aut quid est? *Ritschelius confirmante A: quod merito tutatur Seyffertus 'Jahresbericht' a. 1882 p. 93 sq.* Quid iam haud *(aut FZ)* quid opus est *BCDFZ.* Quid iam haud opust *L. Muellerus Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 67* 470. *Ita A* Domi hec camerile concubina B^1: *corr.* B^2 Inlecto *B* cubant B^1: *corr.* B^2 471. *Ita A* repperisti *CF cum A.* reperisti *BDZ* 472. *Ita A, nisi quod* AUSUS Quid iam *B cum A.* qui iam *reliqui* qui hanc *cum Reizio, Bothio, Fleckeiseno Philol. vol. 2 (a. 1847) p. 88 Ritschelius* ausus *etiam BCDFZ* hinc e *Acidalius (cf. A).* hic in *BCDFZ, Bachius de usu pron. dem. p. 44* proximo *B cum A* 473. *Ita A* Magis pol metuo mihi *Fleckeisenus Ep. crit. p. 26*

PALAESTRIO

Sed numquam quísquam faciet quín soror
Ístaec sit gemina húius: eam pol tu ósculantem hic uíderas.

SCELEDRVS

Íd quidem palámst eam esse ut dícis. quid propiús fuit,
Quam út perirem, si élocutus éssem ero?

PALAESTRIO

Ergo sí sapis,
Mússitabis. plús oportet scíre seruom quám loqui.
Égo abeo aps te, né quid tecum cónsili commísceam,
Átque apud hunc eró uicinum: tuaé mihi turbae nón placent.
Érus si ueniet, sí me quaeret, híc ero: hinc me arcéssito.

PA. Sed *scripsi duce A Ind. Jen. a. 1890/91 p. 3.* sed *(ita* B^2. se B^1*) Sceledro continuat cum BCDFZ Ritschelius* nunquam *C* facient B^1: *corr.* B^2 quin soror *FZ cum A.* quis//////////sit B^1 *in fine versus.* quisoror B^2. qui soror *CD* 474. *Ita A, nisi quod* OSCULLANTEM *teste Loewio,* OSCULTANTEM *(litteris* NTE *dubiis: fortasse punctum est sub* T *teste Studemundo)* Istaec sit gemina *ex A Ribbeckius.* Ista sit germana *BCDFZ, Ritschelius* huius: eam pol tu *scripsi duce A l. s. s.* huius. PA. eam pol tu *(*polt' B^1*: corr.* B^2*) BCDFZ, Ritschelius* hinc B^1: *corr.* B^2 475. *Ita A, nisi quod* PALAMEST SCE. *Ribbeckius cum aliis (cf. A). om. BCDFZ, Ritschelius* Id *ex A Geppertus Stud. Pl. II p. 30.* Et *cum BCDFZ Ritschelius* est *BCDFZ cum A* ut dicis B^2. iudicis B^1 quid *duce A scripsi l. s. s.* SCE. Quid *BCDFZ, Ritschelius* 476. *Ita A, nisi quod* SEILOCUTUS *teste Loewio,* SIELOCUTUS *potius teste Studemundo* si elocutus *Muellerus 'Nachtr.' p. 3 (cf. A).* si locutus *BCDFZ, Ritschelius* ẽem B^2. ẽe & B^1. fuissem *CDFZ* 477. *Ita A, nisi quod* C *in* SCIRE *sup. scripta est et* SERUUM *exstat (*LOQEI *Loewius,* LOQUI *probabilius esse quam* LOQUEI *Studemundus dicit)* mussitabis *FZ cum A.* Musica//////// B^1. Musitabis B^2CD opportet *Z* seruum *CDFZ cum A.* seruum *ex ras. B.* seruium *ante ras. B V. 478—480 delet Guyetus* 478. *Ita A, nisi quod* ATE *et* CONSILIICOMMISCEAM *(litteris* ICO *non satis certis)* Ergo *Taubmannus* aps te *Studemundus Vidul.*^{2} *p. 63.* te B^1: *del.* B^2. *om. CDFZ.* a te *Camerarius cum A, Ritschelius* nequid *C.* ne quit B^1: *corr.* B^2 consilii *etiam BCD FZ* commisceat B^1: *corr.* B^2 479. *Ita A, nisi quod* IBO *teste Loewio,* ERO *teste Studemundo Versus suspectus est Brixio* apud hanc B^1: *corr.* B^2 Atque ad hunc ibo *cum Bothio Ritschelius* tue B^1F. tuę B^2 turbe *F.* t̃be *D.* turue B^1. turbę B^2 placet B^1: *corr.* B^2 480. *Ita A, nisi quod* QUAERET *teste Loewio,* QUAERET *potius quam* QUAERIT *teste Studemundo* ueni et B^1: *corr.* B^2 quaeret *Pylades cum A, ut vid.* quęrit *CD.* querit *BF.* quaerit *Z, Blase de mod. et temp. in enunt. cond. permut. p. 18* ero: hinc *Pius, Saraccnus (cf. A).* ero *(ex* erus *corr. C)* hic *BCDFZ* accersito *libri praeter A*

SCELEDRVS. PERIPLECOMENVS

SCELEDRVS

Satin ábiit ille néque erili negótio
Plus cúrat quasi non séruitutem séruiat?
Certo ílla quidem hic nunc íntus est in aédibus:
Nam egomét cubantem eám modo offendí domi.
Certúmst nunc obseruátioni operám dare.

PERIPLECOMENVS

Non hércle hisce homines mé marem, sed féminam
Vicíni rentur ésse serui mílitis:
Ita mé ludificant. meámne hic in uia hóspitam,

Act. II scaen. 6 SCELEDRUS PERIPLETOMENOS *A, nisi quod* C *inter* E *et* T *supra scr. teste Studemundo.* SCELEDRVS SERVVS PERIPLECTOMINVS SENEX *BC et rubr. in D in ras., nisi quod* PEREPLECTROMENVS *(*e *add. m. 3) D.* Sceledrus Periplectomenus. senex *Z.* Sceledrus. Periplectomenus *F* 481. SCEL *praem. CD. om. reliqui* SATINABITILLINEQ·ERILENEGOTIUM *A teste Loewio (ubi* ILLE *probabilius esse quam* ILLI *Studemundus dicit)* Satin *(*Satur *F)* abiit ille neque B^2FZ. Satin *(*Fatin *D)* abit *(ex* abut *D)* ille neque *CD.* Satin////////////ill////////que B^1 nec *edidit Ritschelius* erili negotio *Brixius.* erile *(*herile *ex* herilē *B.* herile *FZ)* negotium *(*negocium *FZ.* nogotium *C) BCDFZ.* erile hic negotium *Ritschelius.* eri sui negotium *Ribbeckius Com. fragm.*[2] *coroll. p. 76.* erile is negotium *Rothe 'Philol. Wochenschrift' a. 1881 p. 387.* hercle suom negotium *Birtius p. 560* 482. *Ita A, nisi quod* SERUITUTE quasi B^1 *cum A, Acidalius in Trin. c. 5.* quam si B^2CDFZ seruitutem *Scutarius.* seruitute *BFZ cum A.* seruite *CD. errabat Reisigius Schol. gramm. p. 704* seruiant *C* 483. *Ita A* Certē *C* illa quidem *ex A Ritschelius.* quidem illa *BCDFZ* hic nunc *CD cum A.* hinc nunc *B.* hec nr̃a *F.* hic nostra *Z* inaedibus B^2. pedibus B^1 484. *Ita A, nisi quod* OFFENDAM egomet cubantem eam modo *Bothius cum A.* ego et cubante mea domo B^1 *(*cubantē ea B^2*).* ego excubantem Ea domo *CD.* ego excubantem Eam domo *FZ.* '*fortasse delendum* eam' *Ritschelius.* tam modo *idem praef. Stichi p. 18* offendi B^2CD *FZ.* ostendi B^1. offendebam *duce A Ribbeckius (*modo eam*)* nostrae offendi *Ritschelius edidit* domi *BCD cum A. om. FZ* 485. *Ita A, nisi quod* CERTUMEST Certum est *etiam BCDF.* Certust *Z*
Certum obseruationist nunc *Ritschelius. cf. Fleckeisenus Ep. crit. p. 26* opera B^1: *corr.* B^2 486. *Ita A, nisi quod* HICSE hominis *BCD* memorē sed te B^1. me marē sed et B^2. memarē *(*ē *ex* ã*, ut vid., corr.)* sed *(*d *ex* u*) C* femina B^1: *corr.* B^2 487. *Ita A* esset B^1: *corr.* B^2 488. *Ita A, nisi quod* MEANNE *et* INUITAM meamne hic in uia hospitam *Camerarius.* meamane hic inuita hospi

Quae heri húc Athenis cum hóspite aduenít meo,
Tractátam et ludificátam ingenuam et líberam?

SCELEDRVS

Perii hércle: hic ad me récta habet rectám uiam.
Metuo íllaec mihi res né malo magnó fuat,
Quantum húnc audiui fácere uerborúm senem.

PERIPLECOMENVS

Accédam ad hominem. tún Sceledre hic, scelerúm caput,
Meam lúdificauisti hóspitam ante aedís modo?

SCELEDRVS

Vicíne, ausculta quaéso.

PERIPLECOMENVS

Ego auscultém tibi?

SCELEDRVS

Expúrigare uólo me.

PERIPLECOMENVS

Tun te expúriges,

---

*B*¹. me amane hic inuitant hospitã *B*². mea manehicinuitahospita *D*. me mane hic inuita hospita *C*. mea ne hic in uia hospita *FZ* 489. *Ita A* eri *B*¹*D*¹: *corr. B*²*D*² ospiti *B*¹: *corr. B*² 490. *Ita A* *Ita Gruterus cum A.* Tractata et ludificata ingenua et libera *B et, nisi quod* tracta, *CDFZ.* Tractant et ludificant ingenuam et liberam *Camerarius* 491. *Ita A, nisi quod* PERI peri iherde *C* at *B*¹: *corr. B*² recta habet recta uia *B*¹. recta abiit uia *B*². recta habit Recta uia *D*¹. recta abit Recta uia *CD*³. recta abit uia *F*. recta abiit uia *Z*. recta adit recta uia *Rittershusius apud Scioppium Susp. lect. IV 7. verum invenit iam Camerarius* 492. *Ita A* illa hec *B*¹: *corr. B*². illec *F* magno malo *Camerarius* fiat *B* 493. *Ita A* Quantu *B*¹: *corr. B*² huc *B* facere *ras. ex* faceret *B* 494. *Ita A* PE. *om. BCD* Adcedam *F* ad *om. Z* PER. Tun *BCDFZ: corr. Camerarius* huc *Z* capud *B*¹*D: corr. B*² 495. *Ita A, nisi quod* AEDES *minus probabile quam* AEDIS *dicit Studemundus* ludificauisti *BD*³ *cum A.* ludifiuisti *D*¹. ludificasti *CFZ* ante ędis *B*²*Z.* antea edis *B*¹. ante edis *DF, quibus* SCEL *praem. et erasit D.* ante ędes *C* 496. *Ita A* SCEL. *om. B* aut sculta *D*¹: *corr. D*³ quęso *B.* queso *CDF* PE.] SCE *B* auscultam *B* 497. *Ita A, nisi quod* EXPURGARE *et* EXPURGESMIHI SCE *om. BD*¹: *add. D*²

Expurigare uolo me *Ritschelius Opusc. vol. II p. 431.* Expurgare uolo me *BCDFZ cum A.* Volo me expurgare *cum Bothio edidit Ritschelius.* Volo expurgare me *Bothius antea* Tun *Camerarius cum A.* tune *BCDFZ* expuriges *Ritschelius l. s. s.* expurges mihi *BCDFZ*

Qui fácinus tantum támque indignum féceris?
An quía latrocinámini, arbitrámini
Quiduís licere fácere uobis, uérbero?

SCELEDRVS

Licétne?

PERIPLECOMENVS

At ita me dí deaeque omnés ament,
Nisi míhi supplicium uírgarum de té datur
Longúm diutinúmque a mane ad uésperum:
Quod meás confregisti ínbrices et tégulas,
Ibi dúm condignam té sectaris símiam:
Quodque índe inspectauísti meum apud me hóspitem,
Ampléxam amicam quom ósculabatúr suam:
Quod cóncubinam erílem insimulare aúsus es

---

504. *Servius in Verg. Georg. IV 296:* licet et 'hic imbrex' lectum sit, melius tamen secundum Plautum 'haec imbrex' dicimus, namque ait 'fregisti imbrices meas dum te dignam sectaris simiam': *cf. Laemmerhirt p. 398*

---

cum A. Tune te expurges mihi *edidit Ritschelius.* Tune te mihi *(deleto* expurges*) Bergkius Opusc. vol. I p. 673* 498. *Ita A* fatinus D^1: *corr.* D^3 tantum tamque] tamtamq' *B* 499. *Ita A* latrocinari D^2 *FZ.* latrocinamini D^1 *et* D^3 arbitramini *(*m *ex* u*) B* 500. *Ita A* Quituis B^1: *corr.* B^2 501. me di deaeque *C.* mẹ̣dida—ea—eq' *B (*a *exp.,* e *sup. scr. lineolasque adiecit m. 2).* me dii deeque *F.* me ‖ Di deęque D^1. me ‖ Dii deeq' D^3. di deaeque me *Z* omnis *BCD* amet B^1: *corr.* B^2 502. *Hunc versum insiticium esse eiusque in locum inserendum esse v. 511 Ritschelius putat praef. Stichi p. 18: cf. Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 596* subplitium D^1: *corr.* D^3 uirgarum *BCDFZ, nisi quod* arũ *e corr. in ras.* B^2. uirgeum *Guyetus, Bentleius in Ad. IV 2, 52 probante Reizio apud Hermannum Elem. d. m. p. 141, Ritschelius* detebaṫ B^1. dete daṫ B^2 503. Longumque *L. Muellerus de re metr. p. 348: cf. idem Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 68 et Fleckeisenus ibid. p. 69* diutinumq ////// mane B^1. diutinumq' amane B^2 aduesperum *B.* ad uesperam *F* 504. inbricis *B.* imbricis *CD Cf. testim.* 505. *Cf. testim.* condignam B^2. condignum B^1 sectaris *FZ, Servius.* sectatus *BCD.* sectatu's *Brixius.* sectarus *Ribbeckius Mus. Rhen. v. 29 (a. 1874) p. 16* 506. meo^{h}spitẽ *D.* me hospite B^1: *corr.* B^2 507. Amplexam *Bothius.* Amplexum *BCD FZ.* Amplexus *Guyetus* Amplexum amica cum osculabatur sua *Bugge Opusc. ad Madv. p. 166: cf. Langenus 'Beitr.' p. 65* quo B^1. quom B^2F. cum *CDZ* sua B^1: *corr.* B^2 508. Quod *C.* Quodque *BDFZ.* Quin *Ritschelius. cf. Fleckeisenus Ep. crit. p. 26* au-

Probrí pudicam méque summi flágiti:
Tum quód tractauisti hóspitam ante aedís meas:
Nisi míhi supplicium stímuleum de té datur,
Dedécoris pleniórem erum faciám tuom,
Quam mágno uento plénumst undarúm mare.

SCELEDRVS

Ita súm coactus, Périplecomene, ut nésciam,
Vtrúm me expostuláre tecum aequóm siet,
An, si ístaec non est haéc quae prius uisást mihi,
Me expúrigare tíbi uidetur aéquius:

---

512. *Servius Dan. in Verg. Aen. I v. 460:* Plautus: 'dedecoris pleniorem'

---

sus ẽ *B: corr. B²*. ausęs es *Z* 509. me que *B¹*. ne—que *B²* flagicii *B*. flagitii *CDFZ* *Ceterum v. 508 sq. delet Schenkelius l. s. s.p. 82 = 688* 510. Tum quod] tumque *FZ* tractabisti *B¹: corr. B²* hospitem *B* ante aedis *CZ*. ante ędis *B²*. antea edis *B¹*. ante edis *DF* 511. *Cf. v. 502* mihi *Lambinus*. te *B¹*. i̇t/// *B²*. tibi *CDFZ* Supplitiũ *D* stimuleum] ulmeum *Lambinus* de te datur *Lambinus*. dedatur *CDFZ*. datur *B* 512. pleniore merum *B¹: corr. B²* tuum *BCDFZ* 513. uento *B²D²FZ*. uentũ *B¹CD¹* plenum est *Pylades*. plenust *B²*. plenus *B¹CD¹F*. plenũ *D³Z* 514. suũ *B¹*. sũ *B²* coactus] *cf. Langenus Nov. ann. vol. 125 (a. 1882) p. 684* periplecto mene *B*. peri plecto mene *CD*. periplectomene *FZ* 515. Vtrum ne *FZ*. Vtrumne *Acidalius* expostulare *Ritschelius*. postulare *libri* tecum aequom siet *Ritschelius in margine exemplaris, Beckerus Studemundi Stud. vol. 1 p. 218*. prius tecum aequõ (aequom *B²*. aequo *B¹*) sit *B*. prius tecum ęquũst *CDZ*. prius tecum equum est *F: ubi* aequom siet *iam Camerarius posuerat*, prius *deleverat Reizius*, tecum aequomst prius *ediderat Ritschelius*, prius *iam Pylades transposuerat. cf. Muellerus Pros. p. 315 et v. 516* Vtrumne postulare prius aequumst, nisi *Hermannus Elem. d. m. p. 132*. Vtrum prius tecum postulare *Bentleius* te *pro* tecum *Lindemannus, immerito defensum a Fleckeiseno Exerc. p. 27* 516. An si *Ritschelius*. Nisi *BCDFZ*. Nisi si *Acidalius*. Si *Pylades* ista hec *B¹*. ista—ec *B²*. istęc *CD*. istec *FZ* hęc *B*. hec *F* quae prius uisast *Studemundus l. s. s. cf. v. 515*. neque ista st *BCDF*. neque ista se *Z*. neque haec uisast *Ritschelius*. neque ista sit *Camerarius* Si istaec non est haec neque uisast istaec mihi *Madvigius Advers. vol. II p. 9*. Istaec non est haec neque eadem ipsast, an mihi *Hermannus l. s. s.* 517. Me expurigare *Ritschelius Opusc. vol. II p. 431*. Me (Me *B²*. Ma *B¹*) expurgare (ex purgare *B*) *BCD FZ*. Med expurgare *Ritschelius in ed. duce Hermanno*. An me expurgare *Madvigius l. s. s. cum Pylade* tibi] hęc tibi *BCD (ita Ritschelius l. s. s)*. hoc tibi *FZ, Hermannus l. s. s.* uideatur *Camerarius, Beckerus l. s. s.* equus *F* *Ceterum v. 516. 517 vulgo trans-*

Sicút etiam nunc néscio quid uíderim:
Itást ista huius símilis nostraí tua,
Siquidém non eademst.

PERIPLECOMENVS

Víse ad me intro: iám scies.

SCELEDRVS

Licétne?

PERIPLECOMENVS

Quin te iúbeo: i, placide nóscita.

SCELEDRVS

Ita fácere certumst.

PERIPLECOMENVS

Heús, Philocomasiúm, cito
Transcúrre curriculo ád nos̃: ita negótiumst.
Post, quándo exierit Scéledrus a nobís, cito
Transcúrrito ad uos rúsum curriculó domum.
Nunc pól ego metuo, né quid infuscáuerit.
Si hic nón uidebit múlierem — aperitúr foris.

---

*ponebantur auctore Lipsio Ant. lect. V 5, suasore etiam Acidalio (*An me expurgare*)* 518. sic̃ *C* et iam *B* scio D^1: *corr.* D^2 uiderim B^1. uiderim itast B^2 519. Itast ista *C, Seyffertus 'Jahresberichte' vol. 31 (a. 1882) p. 94.* itastista *D.* ita ista *FZ.* Istas B^1. Ista B^2. *cf. 518.* Ita istast *Ritschelius.* Ita istaec *Bothius.* Ita ista hospita *Muellerus 'Nachtr.' p. 133* similis *BCDFZ. cf. Olsenus p. 12.* consimilis *Bentleius.* similis est *Bothius* nostrai *Ritschelius.* nostrae *Z.* nostrę *B.* nrẽ *D.* nrę *C.* nostre *F* tua] a *e corr. in ras.* B^2 520. Siquid//////////non B^1: *corr.* B^2 est *libri* uise ad B^2. qui sedeat B^1 521. *Hinc usque ad v. 585 nullas personarum notas habent* CD^1: *add.* D^2 Licetne? PER. quin *'colligi ex Cassinati' ait Lipsius l. s. s.* Licetne PER. *(*PER. BD^2*/ spat.* CD^1*)* nequin *BCD.* licetne PER. neque *FZ.* licetne? PER. inquire *(sine* te*) Camerarius* te iubeo: i, placide *Ritschelius in adn.* te iuueo *(vel* uiueo *B.* iuueo CD^1. iubeo D^2. inhibeo *FZ)* et placide *(*et *om. FZ.* perplacide *Z) BC DFZ.* te iubeo, i et placide *Ritschelius edidit.* te iubeo: ei, placide *Brixius* 522. est *BCDFZ* heius *B* philocomasium *C.* philocomosium *(*a *add. m. 3) D* 523. *Cf. Langenus Pl. Stud. p. 167* Transcurre B^2Z. transcurrere B^1 *cum CDF* at B^1CD: *corr.* B^2D^3 negocium est *FZ.* negotiust B^2. negotiis B^1CD 524. Post quã do *CD.* Postquã *B* anobis *B* 525. Trancurrito D^1: *corr.* D^3 ad uos rusum *D.* ad uos *(*aduos *B)* rursum *BC.* aduorsum *F.* aduersum *Z* 526. polego *C* quit B^1C. *item ex* quid *D: corr.* B^2 infus cauerit *C.* infucauerit *Z.* infutauerit *Palmerius* 527. *Tales edidit Ritschelius:* Si hic non uidebit mulierem [hisce in

SCELEDRVS

Pro di ínmortales, símiliorem múlierem
Magisque eándem, ut pote quae nón sit eadem, nón reor
Deos fácere posse.

PERIPLECOMENVS

Quíd nunc?

SCELEDRVS

Conmeruí malum.

PERIPLECOMENVS

Quid ígitur? eanest?

SCELEDRVS

Étsi east, non ést ea.

PERIPLECOMENVS

Vidísti nostram?

SCELEDRVS

Vídi et illam et hóspitem
Conpléxum atque osculántem.

PERIPLECOMENVS

Eanest?

SCELEDRVS

Néscio.

---

aedibus, ‖ Omnis erit res palam. set] aperitur foris: *cf. praef.: Ritschelio adstipulatur Ladewigius Philol. vol. 17 (a. 1861) p. 257, adversatur Kibbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 596* foris B^2. fobis B^1 *C et praecedente spatio* D. dolus *FZ, editores* 529. proh D^2 di *Z*. dii *BCDF* inmortalis *(is ex* im *C)* CD. immortalis *B* 530. ut pote quae non sit eadem B^2, *Camerarius*. ut poteq' nos it eadem B^1. ut poteq' nosite adẽ CD^1. utpote q̃ nõsit eadẽ D^3. quam nostre adesse *F*. quam nostrae ea est *Z*. eadem quae non sit *Ritschelius*. tam quae non sit eadem *Fleckeisenus*. tamen quae non sit eadem *Brugmanus p. 39*. quae non sit tamen eadem *Muellerus 'Nachtr.' p. 133* reor B^2D^3FZ. reo B^1CD^1 531. quit CD^1: *corr.* D^3 conmerũ alum CD^1: *corr.* D^3. conmerumalum B^1: *corr.* B^2 532. eanest B^2D^1. eam st B^1. ean est CD^3FZ et si ea est *FZ*. etsi aest B^1. etsieaest B^2. et si aest CD^1. etsi eaest D^3 *Ceterum de hoc v. = 533. 534 dubito* 533. Vidisti nostram *scripsi*. uidisti inistã CD^1. Vidistin eã *B*. uidistin istam D^3FZ, *Ritschelius*. Vidistin eampne *Seyffertus* et illam et] illam *FZ* 534. Complexum *Acidalius*. Conplexam *BCDFZ* ean est *B*. eanest *D*. eanst *C*. eane est *FZ*. Ean ergost *Camerarius*. Eademnest *Brixius*. Ean tandemst *inter alia Muellerus Pros. p. 655*

PERIPLECOMENVS

Vin scíre plane?

SCELEDRVS

Cúpio.

PERIPLECOMENVS

Abi intro ad uós domum
Contínuo: uide sitne ístaec uostra intús.

SCELEDRVS

Licet:
Pulcre ádmonuisti. iám ego ad te exibó foras.

PERIPLECOMENVS

Numquam édepol hominem quémquam ludificárier
Magís facete uídi et magis mirís modis.
Sed éccum egreditur.

SCELEDRVS

Périplecomene, te ópsecro
Per deós atque homines pérque stultitiám meam
Perqué tua genua

---

535. Vim *B ante ras. cum CD* abi B^2FZ *et D ex ras.* abit B^1C *et ante ras. D* at B^1C. *item ex* ad *D. corr.* B^2 536. inde *Z.* uide *etiam Pii codd.* sit ne *BC* ista hęc B^1CD. ista haec *Z.* ista hec *F.* istaec *corr.* B^2 uostra intus. SCE. licet, ‖ Pulcre *Bothius.* domum uostra intus ‖ SCE. Licet pulchre *(lineola subducta a m. rec. subter* domum uostra*)* *B.* domũ uos trã intus licet ‖ SCE *(hoc m. 2)* Pulchre *D, nisi quod* domus uostra D^3. domũ uos tra intus *(spat.)* licet ‖ Pulchre *C.* domum uostram intus. SC. licet ‖ Pulchre *FZ.* uostrae intus domi. ‖ SC. Licet, pulcre *Camerarius et* uostra *commendans Gulielmius. nihil egit Scioppius II 15* 537. *Cf. 536* admonuisti iam D^3, *Pylades.* admonuisti si iam *BC.* admonuisti siam D^1. admonuisti sciam *FZ* atte CD^1: *corr.* D^2. ate *B* sic iam ego ad te exibo foras *Birtius l. s. s. p. 542. cf. Seyffertus 'Jahresber.' a. 1886 p. 103* 538. *Ita BCDFZ* 539. *Ita A, nisi quod* FAC(ET)E *(litterae* AC *dubiae teste Studemundo)* facete] ete *e corr.* B^2. facite CD^1: *corr.* D^3 uidet B^1: *corr.* B^2. uidit et *C.* uidit& *D* 540. *Ita A, nisi quod* PERIPLECTOMENETÒE *teste Loewio,* PERIPLECTGMENETÒE *(pro* G *fort.* O *ex* G *corr.) teste Studemundo (cui* PEREPLECTGMENI *minus probabile esse videtur)* heccum D^1: *corr.* D^3 egedĩ *C* peri-plectome-ne *B (lineolas add.* B^2*).* periplectomene (periplectome nete *iungit* D^1: *corr.* D^3) *CDFZ* te obsecro *libri praeter A.* hoc te obsecro *Brixius de A errans cum Gepperto Plaut. Stud. II p. 14* 541. *Ita A* stultitiã meã B^2Z *cum A. idem, nisi quod* c *pro* t, D^3F. stultitia mea B^1C *et* (c *pro* t *servans)* D^1 542. *Ita A* tua genua *Camerarius cum A, post quae orationem interrumpi et alii viderunt et*

PERIPLECOMENVS
Quíd opsecras me?

SCELEDRVS
Inscítiae
Meae ét stultitiae ignóscas. nunc demúm scio
Me fuísse excordem, caécum, incogitábilem:
Nam Phílocomasium eccam íntus.

PERIPLECOMENVS
Quid nunc, fúrcifer?
Vidístin ambas?

SCELEDRVS
Vídi.

PERIPLECOMENVS
Erum exhibeás uolo.

SCELEDRVS
Meruísse equidem me máxumum fateór malum,
Et tuaé fecisse me hóspitae aio iniúriam.
Sed méam esse erilem cóncubinam cénsui,
Quoi mé custodem erus áddidit milés meus.

Ribbeckius. tuagea *D.* tua gea *B.* tu agea *C.* tuam gnatam *F.* tuam gratiam *Z.* tua gena *Birtius l. s. s. p. 542* obsecras *libri praeter A* me SCE. Inscitiae *B.* mee inscitiaę *(*SCE *add. m. 2) D.* me *(spat.)* inscitiae *C.* SC. mee inscitie *F.* SC. meae insciciae *Z* PE. Quid iam? SCE. Meae ut inscitiae ‖ Et meae *Ritschelius* 543. *Ita A* Meae et stultitiae *C cum A.* Mee et stultitię meę (meę *del. B²) B.* Meae et stultitie *D.* Mee et stulticie *F.* meae et ‖ Stultitiae *Z: cf. ad v. 542* demum $B^2D^2F'Z$ *cum A.* idem B^1. dem CD^1 544. *Ita A* excorde B^1CD^1: *corr.* B^2D^2 cecum *F'* 545. *Ita A* ecca mintus *C.* eccam intust *Ritschelius. cf. praef. Stichi p. 17* quis B^1CD: *corr.* B^2 546. *Ita A* Vidistin *Camerarius cum A.* uidisti $BCDF'Z$ exibeas B^1CD: *corr. rubr. in B* 547. *Ita A, nisi quod* MAXIMUM SCEL. $D^2F'Z$. *om.* BCD^1 equidem me $F'Z$ *cum A.* te quidem *B ex ras.* te quidem et *B ante ras.* tequidem̃e CD^1. tequidem e D^2. te quidẽme D^3. me equidem *Ritschelius coll. Proleg. Trin. p. 221* maximum $BF'Z$ *cum A* facior B^1CD^1: *corr.* D^2. facio B^2 548. *Ita A, nisi quod* HOSPITIAE tuae fecisse me hospitae $F'Z$ *(nisi quod* e *pro* ae *F').* tue fecisset me hospite B^1CD, *nisi quod* fecisse *corr.* D^3 *et* tuae *exhibet C.* te fecisse meę hospitę B^2 aio iniuriam $B^2D^3F'Z$. alo mi uiria *C.* alomiuiria D^1. al///iniuria B^1. hospitai *Bentleius* 549. *Ita A* SCE. *praemittit B* Set D^1. Sciet *C.* Sed D^3 *cum reliquis* eam *Muellerus 'Nachtr.' p. 133* incubinam *Z.* concubinam *etiam codd. Pyladis.* concobinã *D* 550. *Ita A, nisi quod* CUI Cui $BCDF'Z$ milesius

Nam ex úno puteo símilior numquám potis
Aqua aéque sumi quam haéc est atque ista hóspita.
Et mé despexe ad té per inpluuiúm tuom
Fateór.

PERIPLECOMENVS

Quid ni fateáre id, ego quod uíderim?
Et ibi ósculantem meum hóspitem cum ista hóspita
Vidísti?

SCELEDRVS

Vidi: cúr negem quod uíderim?

---

ex milesīs D^3 *Ceterum hunc v. in suspicionem vocat Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 414* 551. *Ita A, nisi quod* POTEST exuno puteo B^2 *cum A, Cassinas Lipsii Ant. lect. V 5.* exumo puteo B^1. exũ o puteo D^1. exũ $\overset{m}{o}$ puteo D^2. exum oput eo *C.* e summo puteo *FZ.* ex imo puteo *Scaliger* similior^6 *(ẽ add. m. 3) D* potis B^1CD^1. potes D^2. potis est B^2. potest *FZ cum A.* pote *Guilelmius e Varrone de l. l. V 25 ratiocinatus* 552. *Ita A, nisi quod* AQUAAĖQ$\overset{UAE}{\cdot}$ *(h. e.* AQUAE *ex* AEQUE) Aqua aeque *duce A Fuhrmannus Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 688 post Bergkium Opusc. vol. I p. 34. 72. 73. 281, Fleckeisenum Epist. cr. p. 26, alios.* Aqua aquę B^2Z. Aqua aque *F.* At quã aquę *C.* Atquã aque D^1. Aquam aque D^3. Atquam aeque B^1. Aqua aquai *Bentleius, Bothius, Ritschelius (cf. Opusc. vol. II p. 581. 599. 604. 608).* Aqua aqüae *Lachmannus in Lucr. p. 379* summis B^1CD: *corr.* B^2 atque ista hospita B^2FZ *cum A.* at quaem histuam *(u et* m *er., sed a m. 3 iteratae)* hospitam *D.* atquẽ histham hospitã *C.* a////////////////////ist hospita B^1 553. *Ita A, nisi quod* MEO *et* TU(UM) med *duce A Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 33* despexe ad te *Camerarius cum A.* despexi atte CD^1. despexi////////////// B^1. despexisse B^2. despexisse ad te D^3FZ inpluuium BC *cum A.* impluuium DFZ tuum *etiam* BCD^3FZ 554. FATEOR♯QUIDNUNCFATEAREETEGOQUODUIDERIM *A teste Loewio (ubi* FATEAREERGOQUODUIDERIM *litteris* ERIM *incertis Studemundus)* Fatebor *cum Hermanno apud Beckerum Quaest. p. 106 Ritschelius* PER. *om.* BCD^1: *add.* D^3 quid ni BD^3FZ. quit ni CD^1 fateare id ego *Muellerus Pros. p. 33 (aliter 'Nachtr.' p. 7).* fatear et ego B^1CD^1. fateare ego D^3FZ, *Ritschelius.* fatear ego B^2D^2. fatearis ego *Bentleius* quod uiderim B^2D^2F. quod uideris D^1. qui uiderim *Z.* et quod uiderim B^1. & qđ uiderit *C: unde* egomet quod *Bothius V. 555. 556 om. BCDFZ* 555. ETIBIOSCULANTEM-MEUMHOSPITEMCUMISTACHOSPITA *(litteris* E *in* HOSPITEM, C, M, STACH *in* CUMISTACHOSPITA *dubiis) A teste Studemundo,* ETIBIOSCULANTEMME+M *et in fine* CUMISTAHOSPITA *teste Loewio Ita scripsi duce A.* Et ibi osculantem me aput te hanc uidisse hospitam *Ritschelius (Ambrosiana scriptura non expedita), Sceledro tribuens.* Et ibi osculantem uidi cum istac hospitem *Ribbeckius.* Et ibi ausculantem aput te me hanc uidisse cum hospite *Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 335* 556. *Ita A*

Sed Phílocomasium mé uidisse cénsui.

PERIPLECOMENVS

Ratun ístic me hominem esse ómnium minumí pretei,
Si ego mé sciente páterer uicinó meo
Eam fíeri apud me tam ínsignite iniúriam?

SCELEDRVS

Nunc démum a me insipiénter factum esse árbitror,
Quom rém cognosco. at nón malitiosé tamen
Feci.

PERIPLECOMENVS

Ímmo indigne: nám hominem seruóm suos
Domitós habere opórtet oculos ét manus
Orátionemque.

SCELEDRVS

Égone si post húnc diem
Muttíuero, etiam quód egomet certó sciam,

---

557. *Ita A* SCEL. *praemittunt F Z* uidisset $B^1 C$ *et ante ras. D: corr.* B^2 558. RATUSNEISTICMEHOMINEMESSEOMNIUMMINIMIPRAETEI *A dubia ultima littera teste Studemundo: Loewio incertum videbatur num post* PRETI *(sic) alia littera sequeretur* Ratusne me istic hominem *BCDFZ*. Ratu'sne esse hominem me *Ritschelius*. Ratun es tu me h. *Brixius*[1]. Ratun me sic hominem *Muellerus Pros. p. 136 (*Ego me insciente ut p. hospiti meo *vel* hospitae meae *in sequentibus)*. Ratun es, dic, me hominem *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 596.* Ratun *iam Bentleius. mihi prioris versus exitus et alterius initium videntur periisse* hominum *F* minimi $B^2 F Z$. minimum $B^1 C D$ preti *iam Bentleius.* pretii *BCD.* precii *F Z* 559. *Ita A Cf. ad v. 558* scientĕ patere $B^1 C D^1$: *corr.* $B^2 D^3$ 560. *Ita A, nisi quod* INSIGNITAMINIU(RIA)M · Eam fieri $B^2 Z$ *cum A.* Em fieri $B^1 C D$. Inferri *F* aput $C D^1$: *corr.* D^3 tam *B ex ras. et* D^3 *cum A.* itã *B ante ras. cum* $C D^1$. ita *F Z* insignite *libri praeter A* iniuria $B^1 C D^1$: *corr.* $B^2 D^3$ 561. *Ita A, nisi quod* AMETAM *ex v. 560* SCE. *add.* D^3 a me D^3, *Pylades.* me *B* $C D^1$. *om. F Z* arbitror $B D^2 F Z$. arbitro $C D^1$ 562. *Ita A, nisi quod* CUM Quom *F*. Cum *reliqui cum A* maliciose *F*. malitiosę *C ante ras.* 563. *Ita A, nisi quod* SERUOS namque *Camerarius* hominem B^2 *cum A.* homine $B^1 C D$. homini *F Z* seruom suos *e corr.* B^2. seruo////////// B^1. seruo suo *CD.* seruo suos *F Z* 564. *Ita A* dominos *F* 565. *Ita A* SCE. *om.* $C D^1$ *s. sp.: sup. scr.* D^3 Egone *libri cum A. cf. ad v. 309.* Ego nunc *Bothius, Fleckeisenus Philol. vol. 2 (a. 1847) p. 100, Ritschelius* hunc $B^1 C D^1$: *corr.* $B^2 D^2$ 566. *Ita A, nisi quod* SCIO Muttiuero B^2 *CD cum A.* Mutiuero *F Z.* Metuero B^1 et iam *B* quot $C D^1$: *corr.* D^3 egomet certo B^2 *cum A.* ego me scerto B^1. ego me certo *CDFZ*

Dato éxcruciandum me: égomet me dedám tibi.
Nunc hóc mi ignosce quaéso.

PERIPLECOMENVS

Vincam animúm meum,
Ne málitiose fáctum id esse aps te árbitrer.
Ignóscam tibi istuc.

SCELEDRVS

Át tibi di faciánt bene. 570

PERIPLECOMENVS

Ne tu hércle, si te dí amant, linguam cónprimes:
Posthác etiam illud quód scies nescíueris
Nec uíderis quod uíderis.

SCELEDRVS

Bene mé mones:
Ita fácere certumst. séd satine oratú's?

---

sciam *libri praeter A* 567. *Ita A* Da tu *Acidalius.* Dabo *Scaliger* excruciandum *Guyetus cum A.* excrutiatum *C.* excruciatum *BDFZ.* in cruciatum *alii apud Lambinum* me: egomet me dedam *Pylades cum A.* me egomet dedam B^2Z. me ego medidam B^1C D^1. meego mededam D^2. me ego me dedam D^3F. *frustra est Dousa* 568. *Ita A, nisi quod* MIHI mihi *etiam BCDFZ* ignoscas B^2D^3FZ. ignoscam B^1CD^1 queso *D* PER. *in spat. scr.* D^3 569. *Ita A, nisi quod* MALITIOSUM Nemalitiose *B.* Ne malitiosę *C* esse abs te *(abste BCD) BCDFZ.* abs te esse *Ritschelius* arbitrer BD^3 *F.* arbitre CD^1. arbitres D^2Z 570. *Ita A, nisi quod* TIISTUC, *ubi supra scriptas litteras correctori deberi videri adnotat Studemundus: cf. Buechelerus de decl.*[2] *p. 113* SCE *praemisit* D^2*: del.* D^3 SCE. D^3 *ex* PER *a manu 2 scripto* At tibi di *Hermannus p. 133 cum A.* at tibi B^1CD^1. at di tibi B^2. attibi D^3. di tibi *idem Hermannus de metr. p. 156.* dii tibi *FZ* faxint *Fleckeisenus Exerc. p. 19* 571. *Ita A, nisi quod* NI, AMENT, CONPRIMI*(vel* E*)*S *(*E *probabilius quam* I *dicit Studemundus)* PE. *om.* BCD^1*: add.* D^3 Ne *libri praeter A* hercle si te B^2D^3. hercles ita B^1. hercles ite CD^1 diamant *vel* di amant *CDZ, Forchhammerus teste Ussingio IV 2 p. V.* dii amant *F.* di ament *B cum A, Ritschelius* comprimes *Pius.* conprimis *BCD.* cõprimis *FZ* 572. *Ita A* Posthac *FZ cum A.* Post hec *B.* Post hęc *CD: quod male prioribus adiunxerunt editores refragante Buechelero* '*Umbrica*' *p. 171* nesciueris *BCDFZ, Ritschelius.* ne sciueris *Bentleius, Lorenzius, Ribbeckius* 573. *Ita A* Ne uideris *libri praeter A* 574. *Ita A, nisi quod* CERTUMEST facere B^2D^3FZ *cum A.* pacere CD^1. parcere B^1. sacere D^2 certum est. sed satine

PERIPLECOMENVS

Abi.

SCELEDRVS

Numquíd nunc aliud mé uis?

PERIPLECOMENVS

Ne me nóueris.

SCELEDRVS

Dedit híc mihi uerba: quám benigne grátiam
Fecít, ne iratus ésset. scio quam rém gerat:
Vt, míles quom extemplo á foro adueniát domum,
Domi cómprehendar. úna hic et Palaéstrio
Me habént uenalem: sénsi et iamdudúm scio.
Numquam hércle ex ista nássa ego hodie escám petam.

---

581. *Festus p. 169 M.*: Nassa est pisçatorii uasi genus, quo cum intrauit piscis, exire non potest. Plautus: 'Numquam...petam'. *cf. Paulus p. 168 M.*: Nassa est piscatorii uasis genus, quo cum intrauit piscis, exire non potest. Plautus: 'Numquam...petam'. *cf. Leidolphus p. 219*

---

oratu's? PE. Abi *Acidalius confirmante A.* certum esset satine oratus abit B^1C *et (nisi quod* habit) D^1. certum est satine oratus abiit B^2 *et servato* habit D^3. certum est. satin ne oratus abiit FZ. certum est. sed satin ne oratus abit? *Pylades.* certum est. satine exoratus? PE. abi *Guyetus.* certum est. sed satine oratu's? abit *Bothius.* certum est. sed satine oratus abis? *Gruteriana.* certumst. satin exoratu's? PER. Abi *Ritschelius* 575. *Ita A* PE *praemittit B: om. reliqui* Nunquid *D* aliut D^1. aliud D^3 PE. D^3FZ. SCE *B. spat. C* 576. *Ita A* SCE. *om. BCD* quam benigne gratiam *Camerarius* cum *A.* quã benigne gr̃a B^1. quã benigne̊ gr̃a B^2. qua (q̊ D^3. q̊ D^1) benigne (i *ras. ex* ĩ *C*) gratia (gr̃a *C*) *CDFZ* 577. *Ita A* neiratus *B* ẽẽt B^1. ẽẽ? B^2 scio quam] so dos qua CD^1. sodos q̃ D^3. s///cios qua (*h. e.* socios qua, *ut vid.*) B^1. s///cio///quã B^2 578. *Ita A, nisi quod* CUM Vt, miles cum *B cum A.* Vut mihi cum *D.* Vt mihi (m *ex* s) cum *C.* Vt mecum *F.* Vt me cum *Z* exemplo B^1D^1: *corr.* B^2D^3 aforo *B* adueniam *Z* 579. *Ita A* Domi comprehendar *Acidalius cum A.* amicum prendat *FZ.* domi comprehendat *B.* domicõphendat *CD:* '*quod non nisi deleto* domi *sic tueare:* Vt miles quom...domum, Me comprehendat' *Ritschelius.* Domi me comprendat *Wagnerus* '*Litt. Centralbl.*' *1876 p. 694* palestrio *BCDFZ* 580. *Ita A, nisi quod* SENSI(ET) haben^t *B* iam dudum *B* 581. *Ita A, nisi quod* (PE)TAM Nunquam *D* hercule *Festus. om. Paulus.* herde *C* nassa *Z cum A, Festus Paulusque.* massa B^2CDF. m-/////// B^1 ego hodie *libri, nisi quod* ꝺodie *B.* hodie ego *cum*

Nam iam áliquo aufugiam et me óccultabo aliquót dies,
Dum haec cónsilescunt túrbae atque irae léniunt.
Nam núnc satis pipulo ímpio meruí mali.
(Verúm tamen de me quídquid est, ibo hínc domum.) 58

PERIPLECOMENVS

Illic hínc abscessit. sát edepol certó scio,
Occísam saepe sápere plus multó suem.
* * * * * * * * * * * * *
Quin íd adimatur, ne íd quod uidit uíderit.
Nam illíus oculi atque aúres atque opínio

584. *Cf. glossa a Loewio Prodr. p. 260 prolata:* pipulo: co uitio, ploratu

Festo Paulus escam petam *Z cum A et cum Festo Pauloque.* cap tam *CDF.* capiã B^1. capiar B^2 582. *Ita A, nisi quod* ALIQUO DIES *teste Studemundo,* ALIQ****IES *teste Loewio* aut fugiam B^1: co B^2 et] aut *Brixius, fortasse recte* ocultatabo *D* aliquot B^2F *cum A.* aut aliquod B^1. aut aliquot *CD* 588. *Ita A* haec *R schelius cum A.* hęc *BZ.* hec *F.* hae *CD, nisi quod* hę *C, Brixi (cf. Studemundus Nov. ann. vol. 113 a. 1876 p. 61)* consiliescunt *C.* co scilescunt *Z* aque D^1: *corr.* D^3 584. NAMUNISATISPIPULOIMPI MERUIMALI *A teste Loewio, ubi* POPULOIMPIO *litteris dubiis* OI *et* I *dat Studemundus* Nam nunc *BCD.* iam nunc *FZ.* Nam iam nu *Pylades* pipulo impio *Bothius.* ppto impio *B.* populo impio *CD.* plus nimio *FZ.* pipulo improbo *Ritschelius* Nam uni capitulo pl nimio *Geppertus Stud. Pl. II p. 15* 585. *Ita A, nisi quod* DEM DEME *Versum cum superioribus non convenire vidit Ribbeckius M Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 597* Verumtamen *B* dem^e *totum e co post rasuram* B^2 quic quid *CD* hic B^1CD^1: *corr.* B^2D^3 *V. 586—595 delendos putat Ladewigius Philol. vol. 17 (a. 1861) p. 2 cf. Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 6 sq., Frid. Schmidt 'Unt suchungen' p. 359 sqq., Langenus Stud. Pl. p. 168, 314 sqq. de lacuna p v. 585 cogitat Lorenzius* 586. *Ita A* Illinc *C.* Ille *Pylades, Ritschel* ędepol *CD* 587. *Ita A* sepe *BCDF Cf. 588* 588. *Lacun indicavit Lorenzius* QUINIDADIMATURNEIDQUODUIDITUIDERIT *A t Loewio (Studemundus litteras* T, RN, I *in* ID *dubias esse notat)* Quod/ adi matur B^1 *(et agglutinata quidem proxima voce:* maturne*).* Quod adimatur B^2. qđ inad^{i}mitaĩ *C.* qđinadimatur *D.* cum manducatur *F* Cum inducatur *Scioppius V 3.* Quin inducatur *Bothius.* Qui adeo mutiletur *Ritschelius.* Qui ita admutilatust *idem in adn.* Quoiin' adir tur *Reizius.* Quoi manus adeatur *Bergkius Opusc. vol. I p. 673.* Cuin adimatur *Ribbeckius.* Quoi id adimatur *Madvigius Adv. vol. II p. 9.* Q mens adimatur *(et* plus stulto suem *v. 587) Birtius l. s. s. p. 561 Hemi chia* ne id quod uidit uiderit *et* usque adhuc actum est probe *inter se mutavit ante Rostium Opusc. p. 106 Acidalius, simul versum 591 tra ponens post 588* 589. *Ita A* auris *libri praeter A: corr. Lambi*

Transfúgere ad nos. úsque adhuc actúmst probe:
Nimiúm festiuam múlier operam praéhibuit.
Redeo ín senatum rúsum. nam Palaéstrio
Domí nunc apud mest, Scéledrus nunc autémst foris:
Frequéns senatus póterit nunc habérier.
Ibo íntro, ne dum absum íllis sortitús fuat.

---

590. *Ita A, nisi quod* ADHUCTUMEST Transfugeret B^1: *corr.* B^2 adhunc B^1CD: *corr.* B^2 actum est $BCDFZ$ 591. *Ita A, nisi quod* FESTIUA festiuam *Gulielmius, Dousa.* festina *F.* festiua $BCDZ$ *cum A* opera BCD praebuit *Z.* prebuit *F.* peribunt B CD 592. *Ita A, nisi quod* SENATU in senatum *(*insenatum *B)* rursus BFZ. insinuatũ rursus CD iam Z palestrio $BCDFZ$ *V. 593 et 594 sic traiectos B exhibet:*

Frequens senatus sceledrus nunc autẽ foras
Domi nunc apud me poterit nunc haberier

item $CDFZ$ *soluta versuum distinctione:*

freqnens
Senatus sceledrus nunc autem foras domi nunc apud me
Poterit nunc haberier:

nisi quod nunc *ante* apud *om. F. verum ordinem a Camerario restitutum confirmat A* 593. *Ita A, nisi quod* MEEST mest *duce A Ritschelius.* me $BCDFZ$ Sceledrus] miles *Bugge 'Tidskr. for Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 7* autemst] autem *libri praeter A* foris *Camerarius cum A.* foras $BCDFZ$ 594. *Ita A* haberier B^2. aberrier B^1 595. IBOINTRONEDUMABSUMMULTAESORTITAEFIAT *A (litteras* D, I *cum* T *in* FIAT *dubias esse, pro* B *in* ABSUM *minus probabilem esse* P, *pro* T *in* MULTAE *minus probabiles* I, E, P, *pro* T *altera in* SORTITAE *minus probabiles* E, I, *pro* E *minus probabiles* I, T *dicit Studemundus)* ibi D^1: *corr.* D^3 illis sortitus fuat *Ritschelius: quod dubitanter retinui.* multi sortito fuã B^1C. multis sortito fu/// B^2. multi fortitafuã *D.* multi fortito fuam *F.* multifortito suam *Z.* illi in sortito siem *Pylades.* illis sortito fuam *Camerarius, Turnebus Adv. VII 6.* illis sortito afuam *et rursus* illis sortitio fuat *Lambinus.* multae fortuito fuam *a Vaticanis profectus Lipsius Ant. lect. II 5.* illi in sortito sient *vel* illi sortiti fuant *Acidalius.* ultimus sorti fuam *Ribbeckius.* (ne mihi) multa insortito fuat *Bugge Op. ad Madv. p. 166.* alii sors ita euenat *Kayserus 'Heidelberger Jahrb.' a. 1869 p. 335* *Post hunc v. erasa* Palestrio periplectomenus *in B*

ACTVS III

PALAESTRIO. PLEVSICLES. PERIPLECOMENVS

PALAESTRIO

Cóhibete intra límen etiam uós parumper, Pleúsicles.
Sínite me prius próspectare, ne úspiam insidiaé sient,
Cóncilium quod habére uolumus. nam ópus est nunc tutó loco,
Únde inimicus néquis nostri spólia capiat cónsili.

Act. III scaen. 1 SERUUS SENEX ADULESCENS *A.* PALESTRIO SERVVS PERIPLECTOMEN› SENEX PLEVSICLES ADOŁ *B.* PALESTRIO SER̃ PERIPLECTOMENVS ·S· PLEVSICŁ ADOŁ *C.* PLEVSIDES. Ado. PERI D^2. *om.* D^1. Palestrio Periplectomenus. Pleusicles *F.* Palestrio. Pleusides. Ado. Periple. *Z* *V. 596—812 Plauti esse negat Langenus Pl. Stud. p. 315 sqq. cf. ad v. 612. 765* 596. *Ita A, nisi quod* ETIM^{A} *(litteris* NTRA *dubias esse notat Studemundus)* PAL. *praemittunt CD* Cohibete B^2. Coibete B^1 et iam B^1: *iunxit* B^2 parumper pleusicles *F cum A.* parũ p pleussicles B^1. parump pleussicles B^2. parumper pleusides *CDZ* 597. SINITEMEPRIU(SP)ERSPEC(TA)RENEUSPIAMINSIDIAESIENT *litteris* PER *incertis teste Loewio A (Studemundo litterae* ITE, R, E *in* PER *dubiae sunt)* prius prospectare *B.* Prius pspectari *D.* prius perspectari *FZ.* Per prius spectari *C* sient *Pylades cum A.* sit^{n} *B.* sint *CDFZ* 598. CONCILIUMQUODHABEREUOLIMUSNAMOPUSESTTUTOLOCO *A (Studemundo* CONCILIUM *magis quam* CONSILIUM, HABERE *magis quam* HABERI, UOLIMUS *magis quam* UOLEMUS *probabilia sunt)* Concilio *Camerarius. cf. Langenus l. s. s. p. 324* quod] que *Z* toto D^1: *corr.* D^2 nunc opust tuto l. *Weidnerus Advers. Pl. p. 8* 599. U(ND)INIMICUSNEQUINOSTRISPOLIACAPIATCONSILII *A (*CAPTAT *Studemundus:* CONSILII *an* CONSILIIS *scriptum fuerit teste Studemundo decerni nequit: eidem littera 1 et 5, item* A *ultima in* SPOLIA *dubiae,* NEQUI *probabiliores quam* NIQUE *videntur)* nequis *libri praeter A* nostri...consili *Lindemannus.* nostra...consili B^1. nostris...consiliis B^2CDFZ *Secuntur in CDFZ hacc:* unde inimicus nequis spolia capiat auribus, *quibus* nr̃a *post* quis *adiecto integer versus extitit in B: quem om. A. in unum versum hunc et superiorem conflarunt Bothius (*nostras spolia capiat auribus*) et Visseringius Qu. Pl. I p. 105 (*nostris

Nám bene consultum ínconsultumst, si íd inimicis úsuist,
Néque potest quin, si íd inimicis úsuist, obsít tibi.
(Nám bene consultúm consilium súrripitur saepíssume,
Sí minus cum cura aút cautela lócus loquendi léctus est.)
Quíppe illi si résciuere inimíci consiliúm tuom,

---

spolia capiat auribus) *Versus 600—603 hoc ordine exhibet Ritschelius ducibus Pylade et Acidalio: 602. 603. 600 (*Et bene consultum*). 601. idem praef. Stichi p. 18 praeeunte Weisio v. 602—603 amplificatori tribuit: etiam v. 601 addit Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 597. Ussingius delet v. 600. 601: Anspachius de Bacch. retract. thes IV v. 600. 601 = 602. 603. 604—606 esse vult: cf. etiam Schenkelius l. s. s. p. 83 sq. = 689 sq.* 600. NAMBENECONSULTUMINCONSULTUMESTSI(ID)INIMICISUSUIST *A plerisque tamen litteris admodum incertis (*INIMICUSUIST *Studemundus qui negat* INIMICISUSUIST *extare)* Nam] Iam *vel* Tum *Acidalius.* Et *edidit Ritschelius.* Nam *servat idem l. s. s.*

inconsultumst, si id *Ritschelius (cf. A).* inconsultum si id B^1. inconsultum si sit B^2FZ. inconsultum si fit CD. inconsultum est, si *Camerarius* inimicus F usuist *Ritschelius cum A.* usus $BCDF$. usu esse *(deleto* neque *continuans* esse potest*)* Z. sit usui *Camerarius*

601. *Loewio in A haec apparuerunt:* —QUINSIIDINIMIĮISUSUIE, *haec autem Studemundo:* NEQ·POTESTQUIN***DINIMIC *litteris* NE *et* T *post* S *dubiis (*'*in fine utrum* MIHI *an* TIBI *scriptum fuerit, dici nequit*' *eodem teste)*

quin si id *Camerarius (cf. A).* quin si Z, *Ritschelius.* qui nisi B. qui nisi CDF usui st B. usu est $CDFZ$ obsi B. obsat D^3. obsat D^1. obfuat *Kochius Mus. Rhen. vol. 25 (a. 1870) p. 621* (usust*)*

tibi *Acidalius.* mihi $BCDFZ$ 602. NAMB(EN)ECON(SILIU)MSUR(RIPIT)URSAE(PIS)SIME *plerisque litteris magis minusve dubiis A*

bene consultum consilium *Bothius.* bene consultum FZ, *Scioppius II 15.* bene consilium B^1CD *cum A.* bonum consilium B^2 subripitur FZ. surpitur *Bothius* sepissime *(*saep. Z*)* $BCDFZ$ 603. *Ita A, nisi quod* U U CATELLA *teste Loewio (*AUTCATELLALOCOS *teste Studemundo Add. p. 492, de quattuor primis tamen litteris ut de* U *supra scripto dubitari posse adnotans: eidem etiam aliae litterae haud paucae dubiae esse videbantur)*

aut cautela locus *Ritschelius post Bentleium confirmante A, ut vid.* aut catalogos *B ante ras.* aut catalogo *B ex ras. cum DZ.* aut catalogo *C.* aut cathalogo *F.* aut cate locos *(h. e.* locus*) Lipsius Ant. lect. I 19 (qui etiam* aut cato loco*) et Palmerius Spicil. p. 686.* aut *κατὰ λόγον Salmasius in Vopisci vit. Aurel. c. 41 et addito* locus *Bothius.* aut caute locus *Reizius et Hauptius Opusc. III p. 400. liberius Guyetus* Si minus cate aut cum cura locus lectus est *Lipsius cum A.* lectum est B^2CDFZ. lect// ẽ B^1 604. QUIPPESIRESCIUERINTINIMICI *et* TUUM *in fine, spatiis quadrantibus, plerisque tamen litteris praeter primas et ultimas incertis A teste Loewio. Studemundo* QUIPPEHISIRESCIUERE**IM *ab initio extare videbantur, in fine* TUUM Quppi D^1. Quppe D^2. Quippe D^3 illi si resciuere *scripsi (cf. Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 109).* scire siuere BCD. si resciuere FZ. si rescinerint *Camerarius, Rit-*

Tuópte tibi consílio occludunt línguam et constringúnt manus,
Átque eadem, quae illís uoluisti fácere, illi faciúnt tibi.
Séd speculabor, né quis aut hinc aút ab laeua aut déxtera
Nóstro consilió uenator ádsit cum auritís plagis.
Stérilis hinc prospéctus usque ad últumamst plateám probe.
Éuocabo. heus, Périplecomene et Pleúsicles, progrédimini.

PERIPLECOMENVS

Écce nos tibi oboédientes.

PALAESTRIO

Fácilest imperium ín bonos.

---

schelius. si hercle resciuere *Muellerus Pros. p. 436.* qui si resciuere *Tyrrell.* enim si resciuere *Bentleius* inimicconsilium *D* tuum *F Z cum A.* suum *BCD* 605. TUO(PT)ETI(BICON)SILIOOCCLU(DUNTLIN)GUAMETCONSTRIN|GUNT(MA)NUS *(ubi tamen Studemundus litteras* TU, ETI, SI, ETCON, NT, US *dubias esse significat)* Tuop////e B^1: *unde* Tuopte, *ut vid.*, B^2 cotringunt *D* 606. ATQ·EADEMQU(AEILLI)SUOLU(ISTI)FACEREILLIFACIU(NTTI)BI *A* eademq' B^1D^1: *corr.* B^2. eadem que D^3 illis] illi^{s} *D* facere, illi *Guyetus cum A.* facere *BCDFZ.* facere tu *Acidalius.* facere re *Tyrrell.* facere tum *Brixius*[1] 607. SEDSPECULABOR(NEQUISAUTHI)NCAUTA(BL)AEUA(AUT)DEXTERA *A (Studemundo quattuor litterae inter* LAEUA *et* DEXTERA *fuisse videntur, velut* AUTA: *idem de litteris* BOR, NC, A *post* T, XT *dubitat:* BORNEQUISAUTHI *posse extitisse: spatio etiam* NDUMNEQUISHI *convenire)* nequis *B* aut hinc aut ab laeua *Ribbeckius ex A.* aut hinc aut aleua aut *B.* aut hinc a leua aut *CDFZ, nisi quod* eleua D^1 *(corr.* D^3*).* aut hinc a laeua aut *edidit Ritschelius* dextera *BZ, Ribbeckius.* a dextera *F cum A, ut videtur, Ritschelius.* adextra *CD* 608. NOS(TRO)CONSILIO(UENATOR)ADSIT(CUM)A(URITI)SPLAGIS *A* uestro *Z* adsit *B.* assit *CDFZ* auratis *B* 609. STERIL(ISHI)NC *et* (U)S(Q·A)D(ULTIMA)MESTPLATEA(M)PROBE *Loewius sibi visus est legere in A, quadrantibus spatiis (Studemundus litteras* D, ME, AT *ut incertas notat)* Sterilis] celebris *FZ. cf. Langenus l. s. s. p. 325* usque ad ultumamst *ex A Ribbeckius.* usque a//t////ltu//'/ B^1. usque////'/ ultumã B^2. usque ad ultimam *CDFZ, nisi quod* ultumam *DF.* usque ad ultumam *Ritschelius* plateam probe *ex A Ribbeckius.* plateamst probe *CD, Ritschelius.* platea sẗ probe *(sed* p *ante* r B^2 *in ras. ex* d, *ut vid.) B.* plateam probe est *FZ De* uoltumam *cogitat Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 686 sq.* 610. EUOC(ABO)HEUS(PERI)PL(ECTOME)N(EETPLEUSIC̣LE)S(PR)OGREDIMINI *ex vestigiis Ambrosiani elicuit Loewius* periplectomene *BCDFZ* et B^2. ut B^1 pleusicles B^2F. pesicles B^1. pleusides *CDZ* 611. ECCENOSTIBIOBOEDIENTE*(vel* I*)*S#FACIL(EST)IM(PER)IUMI(NBO)NIS *litteris* FA *dubiis A* oboedientis CD^1. oboedientes D^2

Séd uolo scire: eodém consilio quód intus meditatí sumus,
Gérimus rem?

PERIPLECOMENVS

Magis nón potest esse ád rem utibile: fáce modo.

PALAESTRIO

Quíd tibi, Pleusiclés?

PLEVSICLES

Quod uobis pláceat, displiceát mihi?
Quís homo sit magís meus quam tu es?

PERIPLECOMENVS

Lóquere lepide et cómmode.

PALAESTRIO

Pól ita decet hunc fácere.

---

obedientes *B*. obedientis *FZ* facilest *CD*. facile est *BFZ* bonos *Acidalius*. bonis *libri cum A* *V. 612—765 ab retractatore additos esse adfirmat F. Schmidt de dem. pron. form. thes. V: cf. idem 'Untersuchungen' p. 538 sqq.* 612. *Ante* consilio *erasa* s *in D* quo *Muellerus Pros. p. 359* meditati intus *Acidalius: vide Proleg. Trin. p. 128* sum' *ex* sunt *D* 613. Gerimus rem *BCD, Brixius*. Si gerimus rem *cum FZ Ritschelius*. Num geremus rem *Beckerus Studemundi Stud. vol. 1 p. 142*. Si rem gerimus *reicit Ritschelius cl. Proleg. p. 242* Magis non potest esse ad rem utibile: face modo *scripsi (cf. 614)*. Magis non potest esse ad *(ex* at *corr.)* rem utibile *(ita* B^2. ut sibile B^1*) B*. Magis ad rem non potest esse utibile *CDFZ*. Immo magis esse ad rem utibile non potest *Ritschelius duce Acidalio (*Immo magis adeo*)*. Magis ad rem esse non potest utibilius *Bothius* Magis consilium esse utibile non potest *Britzelmayrius l. s. s. p. 4*. Mágis ad rem quam hoc útibile esse non potest *Reizius. cf. Muellerus Pros. p. 655* Si geremus hanc rem. PE. Magis esse ad rem utibile non potest *minus placere adnotat Ritschelius* Magis non potest esse aliud ad rem utibilius *Brixius* 614. PA. Quid tibi, Pleusicles? *Reizius*. PA. Immo quid tibi pleusicles *(*pleusides CD^2Z. pseusides D^1*) BCDFZ (nisi quod* Immo *versui 613 continuat B): cf. v. 613*. Immo quid tibi? *(Peripleconeno continuans) Ritschelius cum Grutero* Quod *Reizius*. Quod ne *vel* Quodne *BDF, Ritschelius*. Quod nec *C*. Quid ne *Z* plateat D^1*: corr.* D^3 *Cf. Langenus l. s. s. p. 325* 615. PER. *praem. FZ* sit *libri, nisi quod* scit *(*cit *m. 2 in ras.) B*. mihi sit *Ribbeckius* meus quam tu es *FZ*. me usquã us *C*. meus quamus D^1. m̃s quamuis *B, sed* me usquam B^2 *in marg.* meus quamtus D^2. meus quamtuus D^3. meus quam tute's *Ritschelius. cf. Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 397, Langenus l. s. s.* PER. *Gruterus*. PLE. *Z. om. BCDF*. PAL. *Lambinus* loquere lepide mee cõmode B^1. loquere lepide meę cõmode B^2 616. PAL. *om. BC*. PER. *Lambinus* Pollita D^1. Poll ita D^2. Pol ita D^3. Polita *C* decet B^2. ded////, *ut vid.*, B^1 hanc B^1CD. haec B^2

PLEVSICLES

At hoc me fácinus miserum mácer
Meúmque cor corpúsque cruciat.

PERIPLECOMENVS

Quíd id est quod cruciát? ced

PLEVSICLES

Mé tibi istuc aetátis homini fácinora puerília
Óbicere ac neque té decora néque tuis uirtútibus
Á te expetere: ex ópibus summis meí te honoris grátia
Míhique amanti ire ópitulatum atque éa te facere fácinor
Quaé istaec aetas fúgere facta mágis quam sectarí solet.
Eám pudet me tíbi in senecta obícere sollicitúdinem.

PALAESTRIO

Nóuo modo tu homo amás. siquidem te quícquam quo
faxís pudet,

PLE. *FZ.* PER *BCD* me *om. B*¹: *add. in marg. B*² fac nus (i *ex* e) *D* miserũ *B*²*CDFZ, Seyffertus Stud. Pl. p. 8.* misei *B*¹. misere *Bothius, Ritschelius* macerat] t *add. B*² 617. corpu que *B*¹ corpusq' *B*². *cf. Langenus l. s. s.* PER. *FZ.* PLEVS. *BC.* cruciat? cedo *Camerarius.* cruciant ced//////// (ent *er.*) *B*¹. cruci ted *B*². at cedo *B marg. rubro m. rec.* cruciat te *(vel* cruciatte) *C FZ* 618. PLEVS. *FZ.* PER. *BCD* aestatis *Z* *V. 619—6 Brixio sic scribendi videntur:* Obicere neque...uirtutibus, Ea te exp tere ex opibus summis mei honoris gratia Mihique *e. q. s.: sed ide in append. adnotat v. 618—620 suspectos sibi videri, versum aute 621 sic scribendum:* Mihi te *e. q. s. cf. Langenus l. s. s.* 61 Obicere *B et ex ras. D.* Obiicere *C et ante ras. D, item FZ* ac n que *Ribbeckius.* atque *B*¹. neque *B*² *cum CDFZ.* et neque *Ritsch lius* 620. A te *Ritschelius.* Atate *B*¹. Ae//a,te *(*A *et* e *ligatae) E* ea te *CDFZ.* Eaque *Pylades* ex *Bothius.* te ex *libri.* te *Pylade Bentleius* mei te *Bothius.* mihi *BCDFZ.* mei *Pylades.* te mei? honoris] amoris *Aldus* 621. amanti iret *B*¹*: corr. B*². amanti ire amanture *D* ea te *B*². ate *B*¹ 622. ista hęc *B*¹: h *exp. B*² qua *D*². quem *D*¹. quidem *FZ* 623. me tibi *libri, Fleckeisenus, Mahl rus l. s. s. p. 42.* tibi me *cum Bothio Ritschelius* insenecta *B* o iceret *ante ras. B.* obiicere *C.* obueccere *D.* abiicere *Z* sollicit dine *B*¹*D: corr. B*². solicitudinem *F* 624. *Palaestrioni tribuit Ri beckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 598 cum B: Periplecome cum CDFZ Ritschelius* Nouo] *cf. Bentleius in Phorm. V 8, 79* homo *om. Hermannus Opusc. vol. VIII p. 424* amassiquidẽ *C* siquidem...pudet, *quae construebantur cum prioribus, iunxit eis qu secuntur Ritschelius* faxis *B*²*D*²*FZ.* taxis *B*¹*CD*¹. facias *dubita ter Luchsius Studemundi Stud. vol. 1 p. 28*

Níhil amas, umbrá's amantum mágis quam amator, Pleú-
sicles.

PLEVSICLES

Háncine aetatem éxercere meí me amoris grátia!

PERIPLECOMENVS

Quíd ais tu? tam tíbi ego uideor óppido Accherúnticus?
Tám capularis? támne tibi diu uídeor uitam uíuere?
Nam équidem haud sum annos nátus praeter quínquaginta
et quáttuor:

---

627 *sq. Nonius p. 4, 18:* Capulum dicitur quicquid aliam rem intra se capit. nam sarcophagum, id est sepulchrum, capulum dici ueteres uolunt, quod corpora capiat. Plautus...Milite: 'Quid ais... capularis' 628. *Servius ad Verg. Aen. VI 222:* Feretro graece dixit, nam latine capulus dicitur a capiendo: unde ait Plautus 'capularis senex', id est capulo uicinus *Idem ad Aen. XI 64:* feretrum...latine capulus dicitur: unde ait Plautus 'capularis senex', id est uicinus capulo, qui dictus est capulus ab eo quod corpus capiat *(cf. Laemmerhirt p. 356): quibuscum cf. Isid. Orig. XX 11, 7:* ...latine capulus dicitur, quod supra capita hominum feratur. sic Plautus ait: 'capularis senex' id est uicinus capulo *Luctatius Plac. ad Theb. VI 55:* Feretrum φέρετρον graece dicitur, unde per διαίρεσιν feretrum facit. nam latine capulus dicitur, quod corpus capiat: unde Plautus capularis senex, id est dignus feretro

---

625. umbra ẽ B^1. umbra es B^2 *cum reliquis* amantis *Niemeyerus de Pl. fab. rec. d. thes. 3* pleusides *CDZ* 626. Hancine aetatem *CD*. Hancine etatem *F*. Hac inea etatẽ B^1. Hacine etate B^2. Hanccine aetatem *Z*. *cf. Bachius de usu pron. dem. p. 27* exerceri *Geppertus ad Trin. 134* mei me *Lindemannus*. me *BCD*. mei *FZ*. med *Bothius*. me mei *Camerarius, fortasse recte* grām *B* 627. ais ex au *D* tu? tam *Merula apud Nonium, Lindemannus*. totam *Nonii codd*. tu itane *BCDFZ, Ritschelius. cf. Caesar l. s. s. p. 145* opido *F*. oppidod *dubitanter L. Muellerus apud Nonium* acheruntícus *BCD*. acheronticos *FZ*. acheruntius *Nonii cod. Bamberg.* hacheruntius *eiusdem LG*, hac eruntius *H* 628. capularis, tamne *Camerarius*. copularis *(*capularis *m. 2)* tam me *B*. capularistamine *CD (unde* tamine *Ribbeckius, Kochius Mus. rhen. vol. 25 a. 1870 p. 618, Bergkius Opusc. vol. 1 p. 673).* capulari stamine *FZ*. capularis tamue *Bothius*. capularis? tam *(et* diu tibi*) Muellerus 'Nachtr.' p. 63. cf. testimonia* uitam *Camerarius*. uita *BCDFZ* uidere B^1: *corr.* B^2 629. nam *sup. scr. D* aut B^1. ǎut B^2 annos natus *Camerarius*. natus annos *BCDFZ* preter *C* natus annos quinquaginta *delto* praeter *Fleckeisenus Ep. crit. p. 26* haud natus sum annos *Sigismundus p. 256* quattuor *C*. IIII^{or} *B*. quatuor *DFZ*

Cláre oculis uideó, sum pernix pédibus, manibus móbilis. 630

PALAESTRIO

Si álbicapillus híc uidetur, ne útiquam ab ingenióst senex.
Ínest in hoc emússitata súa sibi ingenua índoles.

PLEVSICLES

Pól id quidem experiór ita esse, ut praédicas, Palaéstrio:
Nám benignitás quidem huius óppido adulescéntulist.

PERIPLECOMENVS

Ímmo, hospes, magis quóm periclum fácies, magis noscés meam 635

631. 632. *Nonius p. 456, 32:* Indolem ... ueteres ... et senum dixerunt. Plautus in Milite: 'Si...indoles': *cf. Caesar p. 32. 46 80. 98. 111, Reblinus p. 47* 632. *Idem p. 9, 3:* Examussim... Plautus...in Milite: 'Inest...indoles' id est examinata *Festus Pauli p. 76, 8:* Emussitata ad amussim facta *(cf. Plac. p. 42, 5* Emussitatos ad amussim exactos*)*

630. Clare *CDFZ.* Claris *B* uideor *B* sum pernix pedibus, manibus *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 642 duce Guyeto (*pernix sum*) et Bentleio (*sum pernix*).* pernix sum manibus pedibus *E* pernix sum *(*pernixum *Z)* manibus sum pedes *(*pes[de] *D) CDFZ (und* sum pede *Bothius,* pede *iam Bentleius).* sum pernix, manibus pedibus *Ribbeckius* 631. albicapillus *Bothius.* albi capillus *C et ante correct D.* albus capillus *D correctus et BFZ.* albet capillus *Nonius vel certe eius codices.* albus capillos *Guyetus* uidetor[u] *D* ne utiquam *C Brixius, L. Muellerus Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 68.* neutiquam *BDFZ, Ritschelius.* nutiquam *L. Muellerus apud Nonium* ab ingenio est senex *Scioppius V 3.* ab ingenio senes *Nonius.* ibi ingenio senex *B²C.* ibi ingenio[v] senex *D.* ingenio senex *B¹.* ibi ingenium senis *F.* ubi ingenium senis *Z.* ibi ingenium est senis *Gruterus.* ab ingenio senet *Kochius Mus. Rhen. vol. 25 (a. 1870) p. 62*
Si albicapillust hic, uidetur n. u. ab ingenio senex *coll. Langen Stud. Pl. p. 326 Seyffertus* 632. inhoc *B* emussitata *(*emusitat *cod. Bamberg.) Nonius p. 9:* emeus siaetas *L,* emeus sietas *H p. 45* emusitata *(vel* em usitata*) BCDFZ, nisi quod* enĩ *pro* em *D³. c Loewius Prodr. p. 284, Baehrens Nov. annal. vol. 127 (a. 1883) p. 79* amussitata *Aldus, Ritschelius* sibi *om. F* ingenia *Z* [in]doles *I*
633. PLEVS. *FZ.* PER. *BCD* quidem experior *BDF* quidẽ *C, ut qui* experior...benignitas quidem *prorsus omittat.* ex perior equidem *Ritschelius coll. Prol. Trin. p. 228 et p. 178 sq.* esset *B¹: corr. B²* palestrio *B.* palestriæ *D* 634. opido *F* oppido ut *Pylades* adolescentuli est *Camerarius.* adolescentules *B* adolescentulę *B².* adulescentule *D.* adolescentule *C.* adulescentuli *F* adoluscentuli *Z* 635. PER. *om. B init. v. et sine spat. in med.*

Cómitatem ergá te amantem.

PLEVSICLES

Quíd opust nota nóscere?

PERIPLECOMENVS

* * * * * * * * * * * * * * * * * *

Vt apud ted exémplum experiundi hábeas, ne quaerás foris.
Nám nisi qui ipse amáuit, aegre amántis ingenium ínspicit.
Ét ego amoris áliquantum habeo umórisque etiam in córpore
Néquedum exarui éx amoenis rébus et uoluptáriis.
(Vél cauillatór facetus uél conuiua cómmodus
Ídem ero: neque ego óblocutor sum álteri in conuíuio.)

CD hospis B^1. hospite B^2 cum *BCDFZ* periclum *Guyetus*. periculum *BCDFZ* nosces B^1. nosce B^2 mea *CD*. inea *ex* mea *B*
636. Comitatem erga te *Camerarius*. Comitante merced////// B^1. Comitante merce te B^2C. comitante mearce *(a exp. m. 3)* te *D*. comitatem merito te *FZ* opust *Ritschelius*. opus *BCDFZ, Olsenus p. 84*
no//tã *(erasa* s) scire B^1: *corr.* B^2 *V. 637—660 sic collocavit Ritschelius: 651. lacuna. 638—647. 652—656. 648—650. 659. 660. 657. 658: sic autem Lorenzius duce ex parte Buggio 'Tidskrift for Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 8 sqq.: lacuna. 638—647. 652—656. 648—651. 657—660. cf. Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 598 sq., vol. 29 (a. 1874) p. 23 sq., Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 409*
637. *lacunam signavit Ritschelius sic fere explendam:* Nam ipsum amasse oportet, si amanti ire opitulatum uoles 638. apud ted *Bothius*. apud^{te} B^2. apud B^1 *cum CDFZ*. apud te *Pius, Ritschelius* Tute apud te *Madvigius Adv. II p. 9* æxemplum *D* experiundo *Ribbeckius Mus. Rhen. 29 (a. 1874) p. 23* ne quaeras *Luchsius Studemundi Stud. vol. 1 p. 35*. ne////as *(eras.* it*)* B^1. ne^{e}////as B^2. negis CD^1. neges D^2FZ. ne petas *Camerarius*. neu roges *Ritschelius* *Cf. Muellerus Pros. p. 561 sq.* *Ceterum hunc v.,* Quom *pro* Vt *ascito a Pylade, Plausicli continuavit Lambinus, contra quem dixit Acidalius*
639. nisi qui ipse *Gruterus, prob. Bentleius in Heaut. III 3, 9.* ipsi quod ipse B^1. ipsi qui ipse B^2. qui ipse *CDFZ*. qui ipse haud *Camerarius* 640. Et *BCDFZ*. Sed *cum Bothio Ritschelius*. At *Lambinus* amaris *C*. amatoris *F* aliquantulum *FZ* humorisque *BCDFZ* etiam *FZ, Bentleius*. me etiam B^1CD. meo etiam B^2
641. amenis *B*. amoris *CDFZ, Balbachius p. 32* pebus *C*
V. 642. 643 alteri recensioni tribuit Ribbeckius: cf. Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 601 642. cauilator B^1: *corr.* B^2 643. Idem ero: neque ego oblocutor sum *Ussingius*. item ero neque ego oblocutor (oblecutor *C*. oblęcutor *D*. obloquutor *F)* sum *CDFZ*. Item ero neque oblocutor *(*oblocutor *m. 2 in marg.: m. 1 in textu* obliuiscor*)* sum *B*. Itidem ero: neque ego oblocutor sum *edidit Ritschelius*. Item

Íncommoditate ábstinere me ápud conuiuas cómmodo
Cómmemini, et meae orátionis iústam partem pérsequi
Ét meam partem itidém tacere, quom álienast orátio.
Mínume sputatór, screator sum, ítidem minume múccidus:
Póst Ephesi sum nátus, noenum in Ápulis, noenum Áminulae.

PALAESTRIO

Ó lepidissumum hóminem, si quas mémorat uirtutés habet,

---

648. *Servius plenior ad Verg. Georg. II 134:* sic Plautus in Milite glorioso: 'Tum in apulis non sum natus, non sum animula' *Cf. Fest. Pauli p. 25, 2:* Animula urbs paruarum opum fuit in Apulia

---

ero: neque ego sum oblocutor *idem in adn. cf. Langenus 'Beitr. p. 72.* Item ego ero: neque oblocutor sum *Brixius* ego neque *ascripsit Bentleius* inconuiuio *B* *Post hunc v. inseri posse versum a Servio Danielis ad Verg. Aen. I v. 738 e Plauto allatum:* neque ego ad mensam publicas res clamo neque leges crepo, *quem editores inde a Pareo Coleri Goldastique suasu inter v. 638—650 inserunt (cf. Winteri fragm. 282), Ritschelius adnotat* 644. conuiuias B^1CD: *corr.* B^2 commodo *Ritschelius.* quomodo *BCD.* commode *FZ.* commodos *Muellerus 'Nachtr.' p. 36* 645. Commeminit et *BCD* mææ *D.* mei *Z* oris *Z* partem BD^3Z. parem CD^1F meae iustam partem orationis *Muellerus 'Nachtr.' p. 56* 646. tacere quom *FZ.* taceret quom *CD.* tacer& qm B^1. tace////////quom B^2 est *BCDFZ* 647. Minime sputator screator sum *FZ.* Minimis (Minime B^2) putatur scrahator sum *B, sed* potator scortator B^2 *in marg.* Minimis putatur scrahat orsum *C.* Minimisputat scrahat orsũ *D* minime muccidus *Camerarius.* minimem uccidus *C.* minime *integrae cum vocis (mutus?) rasura B.* minimẽ succidus *ex* minimẽ uccidus *D.* minime succidus *FZ* 648. *Vers., quem in margine tantum B habet, delet Bentleius* ephe si *D* noenum in Apulis, noenum Aminulae *Ribbeckius olim (nisi quod* Animulae*) et Buechelerus Nov. ann. vol. 87 (a. 1863) p. 774 (cf. Bergkius Opusc. vol. I p. 673).* non enim in apulis non sum in imula *(*suminimula *C) BC.* non enim *(ante* enim *deletum* en *in D)* in apulis non sum inimula *DF.* non enim in apulis non sum in umbria *Z.* non sum in Apulis, non Animulae *Ritschelius.* Aminula *apud Festum Scaliger.* non enim in Apulis, non Animulae *Bothius secundum Scioppium apud Gronovium (non Susp. lect. V 3). cf. testim.* 649. PA. *libri.* PLEVS. *Pistorem secutus Taubmannus, Ritschelius* O lepidissumum hominem *Brixius.* O lepidum semi semne *CD.* O lepidum semine *B.* O lepidum semisenemne *F.* O lepidem semisenem *Z.* O lepidum semiseum *cod. Roverianus Lipsii Ant. lect. I 19.* O lepidum senicem *Lipsius l. s. s. et Epistolic. quaest. III 24, 'quod non nisi sic tucare:* Edepol lepidum senicem' *Ritschelius, qui* O lepidissumum senem *edidit.* O lepidum senicem, omnis *Bugge l. s. s.* Lepidum senecionem *Ribbeckius* memorat uirtutes *Scutarius.* memoratur tuis *BCDF.* memoratur tuus *Z*

Átque equidem plane éducatum in nútricatu Vénerio.

PERIPLECOMENVS

Plús dabo quam praédicabo ex mé uenustatís tibi.
(Néque ego numquam aliénum scortum súbigito in conuíuio,
Néque praeripio púlpamentum néque praeuorto póculum,
Néque per uinum umquam éx me exoritur díscidium in conuíuio:
Sí quis ibist odiósus, abeo dómum, sermonem ségrego.
Vénerem, amorem amoénitatemque áccubans exérceo.)

PLEVSICLES

Tuí quidem edepol ómnes mores ád uenustatém ualent.

---

650. quidem *cum Bentleio et Bothio Ritschelius coll. proll. Trin. p. 79.* eum quidem *Bentleius* plane educatum *Bentleius, Bothius.* plane eductum (æductum *C.* aeductum *B) BCDFZ.* pol plane eductum *cum Lindemanno Ritschelius* innutricatu *B.* innutricatū *D* 651. predicabo *D.* praedicani *Bugge l. s. s.: cf. Rodenbusch de temp. usu p. 47* exme *B* uenustas B^1: *corr.* B^2 *V. 652—656 amplificatori tribuit Ribbeckius: cf. Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 602* 652. Neque ego nunquam alienum *Z, Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 779.* Neque ego umquam alienum *BCDF.* Neque alienum ego umquam *cum Bothio Ritschelius.* Neque ego cumquam alienum *idem Opusc. vol. III p. 142* subigito in conuiuio *Camerarius.* sub digito meo cõuiuio B^1. subigito meo (i in) cuiuio B^2. subigito min cuiuium *C.* subigitominconuiuiũ *D (*in *separ. D²).* subagito in conuiuium *F.* subagito in conuiuũ *Z. librorum BCD scriptura abutitur Bergkius Opusc. I p. 117.* subigito neque puerulum *Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' 1869 p. 335* 653. Naeq' *C.* Næq' *(æ ex* e*) D* pulpamentum B^2D^3FZ. pulmentum B^1. pulpa ment hum *C.* pulpamenthum D^1 nequę *CD* pũto *B.* peruorto *CDFZ* poculum B^2, *Scutarius.* copulum B^1CD. coppulum *F.* coculum *Z* 654. ex *(*x *e corr.) D* me D^3FZ. mea BCD^1. meo B^2 discidium *BCDZ, Madvigius in Cic. de fin. p. 802.* dissidium *F* in *om. B* 655. ibi est odiosus *CDFZ.* sibi odiosus c̃ B^1. ibi odiosus c̃ B^2. ibi odiosust *Bentleius* habeo B^1CD^1: *corr.* B^2D^3 secreto B^1: *corr.* B^2 *Ceterum hunc versum damnat Rombergius 'Zum Mil. gl.' p. 20* 656. Venereum *FZ.* Venerem *ex* Veneri *D* amorã B^1CD^1. amorem *corr.* B^2D^2 amonitatem quę accubas BCD^1. amenitatem *corr.* D^3 *Post hunc v. inserendos esse v. 666—668 censet Ritschelius praef. Stichi p. 18* 657. PLEVS. *praem. Taubmannus Pistori oboediens.* PER. *FZ.* PA. *BCD* Tui *Camerarius.* Tu BCD^1. At D^2. Et *FZ* omnis moris *BCD.* omnis mores *FZ* uenustatem ualent *Camerarius (quod propius esse quam* uenustatem attigunt *dicit Ritschelius).* uenustatem uacet *B.* uenustate uicet CD^1. uenustate uiges D^2. uenustatem iugiter *FZ: quod fraudi fuit Doederlino Synon. I p. 4.* uenustatem uigent *Ribbeckius* Tu...uocas *Vssingius.* Tu — ueges *Brixius* *V. 658—660 alii recensioni tribuit Ribbeckius*

(PALAESTRIO
Cédo tris mi homines aúrichalco cóntra cum istis móribus.
PLEVSICLES
Át quidem illuc aetátis qui sit, nón inuenies álterum
Lépidiorem ad ómnis res nec mágis qui amico amícus sit.) 660
PERIPLECOMENVS
Túte me ut fateáre faciam esse ádulescentem móribus:
Íta ego ad omnis cónparebo tíbi res benefactís frequens.
Ópusne erit tibi áduocato trísti, iracundo? écce me.
Ópusne leni? léniorem díces quam mutúmst mare,

---

658. *Servius ad Verg. Aen. XII v. 87:* Orichalcum autem fuis pretiosum etiam Plautus docet, qui ait in Milite glorioso: 'Eg istos mores orichalco contra conparem': *cf. Laemmerhirt p. 3*

664. *Fortasse huc spectavit Nonius p. 9, 15: cf. Schmidtius auct. Non. p. 10*

---

658. PAL. *praem. Ribbeckius, Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 187 p. 410, Brixius.* PLEV. *F. om. BCDZ, Ritschelius* Cedo tris *C FZ.* Ceteris B^1. Cet//ris B^2. Cedo *in marg.* B^2. Cettris *Kochii Em. Pl. p. XII, Philol. vol. 33 (a. 1874) p. 706 sq.* mihi *CDF* m̀ *B* hominis B^2CD. hominib; B^1 auricalco *BCDFZ* co tra cum istis *Camerarius.* contra^{hi} cũ istis B^2. contra/////ũ histis *(e* ct*) B.* contramtum histis *CD.* contra emptum istis *FZ.* contra er sim istis *vel* contra mutem istis *Lipsius Ant. lect. I 11 Cf. testim nium* 659. PLE. *BCD.* PAL. *FZ, Ritschelius. om. Ribbeckius* illucetatis D^1. illuc^{e}tatis D^3. illoc aetatis *Lindemannus* 660. B^1CD: *corr.* B^2 omnes *Z* nec magis qui amico amicus *Bergkius Opusc. I p. 186, Bentleius (qui etiam de delendo* res *cog tat).* nec *(*hęc *D ante ras.* nęc *ex ras. idem)* magis qd amicus amic sint magis B^1CD *(nisi quod* quid *D,* amico *exp.* s D^3*).* nec mag q amicus amico sit magis B^2 *(*magis *extremo v. lineola deleto m. rec* nec qui amicus amico sit magis *FZ.* nec qui mage amico amic sit *Reizius.* nec qui amico sit amicus magis *Ritschelius coll. Prole Trin. p. 32. 206.* nec qui amicus sit amico magis *Ribbeckius. Kiesslingius Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 412, Muellerus Pr p. 70 et 'Nachtr.' p. 9, Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 3*

V. 661—671 expulit Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 185 p. 602 661. fatear et *BCD* adulescente *CD* 662. ego *Ritschelius secundum Dousam.* apud *BCDFZ* om̃s *B* co parebo B^2CD. conparabo B^1. comparebo *FZ* benefactis *F* bona factis *BCD* 663. Opus ne B^2CDF. Opus nec B^1Z. Op *Bentleius in Adelph. V 9, 37 inprudens iudice Ritschelio* adu cato tris stiracundo B^1. aduocato tristiiracundo *(*tristi iiracundo *D DF'Z.* aduocatoris iracundo B^2. aduocato tris fura cundo *C* 66 Opus ne *C.* Opus nę *Z* leni *(*i *ex* e*) D* dicis *BCD* qua mutum est mare *CDFZ.* quantũ e amare B^1. quãn̈tũ ẽ amare B^2.

Líquidiusculúsque ero quam uéntus est fauónius.
(Vél hilarissumúm conuiuam hinc índidem expromám tibi,
Vél primariúm parasitum atque óbsonatorem óptumum.
Tum ád saltandum nón cinaedus málacus aequest átque ego.)

PALAESTRIO

Quíd ad illas artís optassis, si óptio eueniát tibi?

PLEVSICLES

Huíc pro meritis út referri páriter possit grátia

665. *Nonius p. 334, 22:* Liquidum...significat molle et fluxum. Plautus in Milite: 'Liquidiusculusque...fauonius' 668. *Nonius p. 5, 17:* Cinaedi dicti sunt apud ueteres saltatores uel pantomimi *ἀπὸ τοῦ κινεῖν τὸ σῶμα*. Plautus...in Milite: 'Tum ad saltandum...aeque est'

tutum *marg. B*^{2}. quam uernumst mare *Bergkius Opusc. I p. 35, nisi forte talis exciderit versus:* Olim quom ibi alcedo pullos paruos educit suos *coll. Poen. 356.* Lenin? leniorem dices quam tumst, quom mutumst, mare *idem ibid. p. 178: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 614* 665. Liquidiusculusque *Camerarius.* Liquidius cuiusque *BCD.* Liquidus citusque *F.* Liquidus cultusque *Z.* Liquidiusculusque *vel* Liquidiuscultusque *codd. Nonii* ero *om. Z* es *F* fauonius D^2FZ. faonius CD^1. fabonius *codd. Nonii.* facinus *B* *V. 666—668 post 656 inserendos esse censet Ritschelius praef. Stichi p. 18, delet Lorenzius duce Ribbeckio Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 598 lacunam signans* 666. Vael *C* hilarissimum conuiuam *FZ.* hilarissimum conuiuium *B.* hilarissimus conuiuium *CD* hinc indidem *Camerarius.* hinc indidam BCD^1. hinc enidimõdã D^2. me estimandum *F.* me extimandũ *Z* exprimam *FZ* 667. obsonatorem *Z.* obsonatorẽ B^2. obsonat orñ *C* D^1: *corr.* D^3. obsotorem *(o in a corr. B^1 vel B^2) B.* obsonantem *F* 668. at CD^1: *corr.* D^3 saltandum *FZ, Nonius.* salutandum *BCD* cinedus *BZ.* cynedus *F* malacus aeque est atque ego *Rittershusius apud Scioppium II 13, Pithoeus ex Nonio, ubi* malacus aeque *(vel* aequae*)* est *adfertur.* maiacus egestant que ego B^1. maiacus egestant quã ego B^2 *et* l. ęque stat *in marg.* B^2. maiacus equestant que ego *CD, nisi quod* malacus D^3, quęego D^1 *(separ.* D^3*).* mage usque saltat quam ego *F et, nisi quod* magis, *Z.* malacus aeque est quam ego *Lipsius, e Vaticanis* malacus aeque *afferens.* magis aptus est quam ego *Camerarius.* malacus aequest quam ego sum *Fuhrmannus Nov. annal. vol. 97 (a. 1868) p. 842* 669. Qui B^1. Quis B^2 ad illas artis B^2. ad illas artes D^3FZ. at tillas artis CD^1. attollas artis B^1. ad ollas artis *Ribbeckius, Bergkius Opusc. I p. 130 et 303, Kochius Em. Pl. p. 12* optassis, si *Camerarius.* optissi B^1. optassi B^2. optis si *C.* optissim *(sed erasa* m*)* D^1. optes si D^2FZ *Cf. Langenus l. s. s. p. 326* 670. PLE.] PER. *FZ* Huic *Guyetus.* Huius *libri* promeritis *DF* referri B^2FZ. referre D^3. referet B^1CD^1. referrei *Ribbeckius*

Tíbique, quibus nunc mé esse experior súmmae sollicitúdini.
At tibi tanto súmptui esse míhi molestumst.

PERIPLECOMENVS

Mórus es.

Nam íu mala uxore átque inimico sí quid sumas, súmptus est:
Ín bono hospite átque amico quaéstus est quod súmitur:
(Ét, quod in diuínis rebus súmptumst, sapientí lucrost.)
Deúm uirtute est te únde hospitio accípiam apud me cómit

---

676. *Nonius p. 415, 19:* Virtus etiam significat auxilium. Plautus in Milite: 'Deum...accipiam'

---

671. me esse experior summę B^2 *et (nisi quod* sũme*)* D^3, *Camerarius.* esse experior summae me *Beroaldus.* esse me experior summae *Aldus.* me esset experiosũ me B^1C. meesset experio sum me D^1. esset experiosum mee *F et (nisi quod* meę*)* *Z* solicitudini *F Z.* sollicitudinĭ *CD* 672. PLE. *praem. DFZ.* PER *BC* sumptui B^2 *CDFZ.* sumptu B^1. sumptu me *Bergkius Opusc. vol. I p. 673* molestũ st *B.* molestus *CD.* molestum est *FZ* PER.] *spat. vacuum BCD* Morus es *Camerarius.* morus ẽ B^1CD^2. l. mortuus *in marg.* B^2. mors ẽ D^1. mortuus es *Z.* motus es *F* 673. inmala *B* inimico siquid *ex* inimicosiquid *B.* inimico si quit CD^1 *(*quid D^3*)* sumas, sumptus est *Camerarius.* sumat sumptus ẽ BCD^1 *(at cf. v. 675).* sumat sumptum est D^2Z. sumptum est *F* 674. Inbono *B* quaestus D^2. questus *FZ.* quaetus CD^1. quetus B^1. quietũ B^2

675. *Versum del. Ribbeckius, Brixius* Et] Vt *Ritschelius* qđ *ex* qd *D* indiuinis *B* sumptumst *Ritschelius.* sumas sumptus B^2 *CZ.* sumas sumptu B^1DF. sumas *Camerarius* quem in dinis rebus sumas, sumptus *Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 3* apienti *C* lucro est *Z* 676. Deum uirtute est te unde hospitio accipiam *Hauptius Op. vol. II p. 139: cf. Bergkius Op. I p. 122, Muellerus Pros. p. 264 adn.* Deum uirtute est eundem *(vel* eundum*)* hospitio accipiam *Nonii codd.* Deum uirtute ẽ tasenunde hospitio accipięm *C et (nisi quod* ospitio *D et* accipiem *BD) BD.* Deum uirtute est transeuntem hospitio accipere *F.* Deum uirtute euntem hospitio accipere *Z.* accipiem *tutatur Bergkius Op. I p. 116, 'Beitr.' p. 41.* Deum uirtute satis est, unde accipiam te *Ritschelius edidit* apud me comiter *Ritschelius.* apud me commitas *B.* apud me ẽ comitas *C.* apud meẽ comitas *D.* apud me est comitas *FZ* Deum uirtute est, hospitem unde accipiam apud me comiter *vel* Deum uirtute est, alios unde hospitio accipiam comiter *Ritschelius in adn.* Deum uirtute ut transeuntem hospitio accipiam *e. q. s. Gruterus.* Deum uirtute adeuntem hospitio accipere apud me copiast *Bothius.* Deum uirtute est affatim, unde *e. q. s. Bernaysius.* Deum uirtute habeo, unde hospitio accipiam te apud me comiter *Britzelmayrius l. s. s. p. 4.* Deum uirtute est, unde hospitio accipiam, apud me

És, bibe, animo obséquere mecum atque ónera te hilaritúdine.
Líberae sunt aédes, liberum aútem ego me uolo uíuere.
Nám mihi deum uirtúte dicam própter diuitiás meas
Lícuit uxorém dotatam génere summo dúcere:
Séd nolo mi oblátratricem in aédis intro míttere.

PLEVSICLES

Qúr non uis? nam prócreare líberos lepidúmst opus.

PERIPLECOMENVS

Hércle uero líberum esse téte id multo lépidiust.

---

677. *Nonius p. 120, 24:* Hilaritudine pro hilaritate. Plautus Milite glorioso: 'Es...hilaritudine'

---

est comitas *Weise de Bacch. retr. thes. 1* Deum uirtute et mea unde *Bentleius (altero loco* apud me *delet)* 677. Es bibe *F'Z.* Est bibe *CD.* Est bono *(et sup. scr.* bibe B^2*)* *B.* siue *codd. Nonii* obsequere *C* onera te *Nonius.* onerate B^2D. onerata B^1. oneratę *C.* honorato *F.* honerato *Z* hilaritudine *e Nonio Camerarius.* hilaritus me *CDFZ.* hilarissime *B* 678. Libere *D* aedes *Pius.* edes *F.* aedis *CDZ.* ędis *B* liberum autem ego me uolo uiuere *Lorenzius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 412 (*liber sum autem ego et uolo uiuere *Seyffertus Philol. vol. 25 a. 1867 p. 439.* liberum autem me uolo uiuere *Hauptius Opusc. III p. 400).* liber sum autem ego metuo uolo libere B^1*: ubi* egomet uolo B^2, l. bibere *in marg.* B^2. liber sum autem egome tuuolo libere *CD, nisi quod* ego metu D^3. liber sum autem ego me uti uolo libere *FZ et deleto* autem *Lambinus.* liberum autem esse egomet me uolo *Ritschelius:* '*nisi* esse autem *malueris*'. liberum egomet me *(vel* autem ego me*)* uolo uiuere *Ribbeckius (cf. Mus. Rhen. vol. 12 a. 1857 p. 603).* liber autem egomet uolo uiuere *Bugge l. s. s.* liber sum ego, te uti uolo libere *Guyetus* Liberae aedes, liber sum autem ego, me uolo uti libere *Bothius.* Liberae aedes, liber autem ego, méd uti uolo libere *Brixius Quaest. p. 31.* Liberae sunt aedes, libere egomet ted uti uolo *Ritschelius in adn.* Liberae sunt aedes, liber sum autem ego: mei uolo uiuere *Leo Hermae vol. 18 (a. 1883) p. 579* 679. uirtutem *CDF'* meas *BCD.* datas *FZ* 680. sumo CD^1*: corr.* D^2 681. SEDNOLOM(IHIOB)LAT(RATRICEMI)NAEDISINTRODUCERE *A* Sed *ex* Scd *C* nolo mihi *libri cum A.* mihi uolo *Bothius* oblatraticem in ędis B^1*: corr.* B^2. oblatratice minaedis D^1*: corr.* D^2. oblatratice minędis *C* intromittere *libri praeter A* 682. *Ita A, nisi quod* L(IB)EROSLEPIDUMEST (QUR *teste Studemundo)* PLE. *FZ.* PA. *BCD* Qur *CD cum A.* Cur *BFZ.* Quor *Ritschelius* nouis *D.* neuis *Palmerius. cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 249* liberos liberos *C* lepidum est opus *Toupius Emend. in Suid. p. 557 ed. Lips. cum A.* lepidus sonus B^1 *CDFZ.* lepidissimũst B^2. lepidumst onus *Lipsius Ant. lect. V 5* 683. *Ita A, nisi quod* ESSEEMEID *vel* ESSETMEID *dubio Loewii testimonio* (ESSETETEID *non minus dubio testimonio Studemundi) et* LEPI-

(Tú homo et alterí sapienter pótis es consulere ét tibi.)
Nám bona uxor suáue ductust, sí sit usquam géntium,
Vbi ea possit ínueniri: uérum egone eam ducám domum,
Quaé mihi numquam hoc dícat: 'eme, mi uír, lanam, unde pállium
Málacum et calidum cónficiatur túnicaeque hibernaé bonae,

DIUSEST tete, id *duce A recepi.* id B^2D^3FZ. it *C et ex ras.* D^1. u B^1 *et ante ras.* D^1. id nimio *Ritschelius.* med id *Ribbeckius Mus. Rhen vol. 29 (a. 1881) p. 116.* onus id *Ussingius* liberum med esse, i *Bentleius* multo lepidiust *duce A Ribbeckius.* multo est lepidius *BC FZ.* multost *(vel* tantost*)* lepidius *Ritschelius* 684. *Hunc v. post v. 70 collocavit Ritschelius, suo loco tutatur Ladewigius Philol. vol. 17 (a. 1861 p. 257: expulit Ribbeckius* PAL. *praemittunt BCD.* PLE. *Pylade om. FZ Ita A, nisi quod* PO*********ULER(EETTI)BI *A* Tut *Camerarius* potis es *FZ.* potis est *C.* potis ẽ B^1D. potis ẽs B^2 consuleret et B^1: *corr.* B^2 685. NAMBONAUXORSUAUEDUCT(US)TSISIT USQUAMGENTIUM *A (ubi* SUAUEDUCTUST *Studemundi multo probabiliu esse quam Loewii* LUDUSDURUST *ipse vidi: litterae* SISIT *non satis eq tae sunt, sed probabiles)* suaue ductust, si sit usquam *ex A Stud mundus apud Blasium l. s. s. p. 44 (*ductust: si...gentium, Vbi...in ueniri? *interpungens): quod servare malui.* sua deductust situs quam *CI* sua deducta ẽ quã B^1. su deducta sit usquã B^2. si ea deducta est u quam *FZ.* si ea quidem deducta est usquam *Pylades, quod fraudi fu Haasio adn. in Reisigii schol. gramm. p. 345.* educta *suadentem Lipsiu impugnat Gulielmius Pl. quaest. miscell. c. 4.* si ea deducta est cuipia usquam *Gruterus.* si ea deducta est usquam cuiquam *Danzius.* si ea duc potis est usquam *Ritschelius.* ludus durust, si sit *Ribbeckius ex Loew de A testimonio Mus. Rhen. vol. 36 (a. 1881) p. 117.* si alibi duci po sit usquam *Muellerus Pros. p. 598. cf. Bergkius 'Beitr.' p. 98* 686. *Ita A, nisi quod* EG(ON)E PER. *praemittunt BCD²: om.* D^1 ea possit inueniri D^3Z *cum A, Reizius, Brixius.* ea potest inueniri *F* ea possim inueniri B^1 *(*inuenire B^2*).* ea possi inueniri CD^1. eam po siem inuenire *Ritschelius duce Bothio.* eam possim hic inuenire *Mue lerus Pros. p. 597* 687. *Ita A, nisi quod* H(OCD)ICAT *et* IANA(M U)NDE *(*I *teste Studemundo:* L *dubio testimonio Loewii) et in proximo* PALLIUM *teste Loewio,* ——BIPALLIUM *(litteris* BI *et* M *dubiis) teste Stude mundo* PE *praem. D* Que B^1D: *corr.* B^2 nunc quam *CD* num quam D^2. nunq̄ D^3 hec *F.* hęc *Z* dicat: eme, mi uir, la nam unde *Bothius, Brixius Quaest. p. 23.* dicate memi uirta nã und tibi *C.* dicatememi uirtanã unde tibi D^1 *(*dicat eme mi uirtanã *separ.* D^2 dicat/// *(*e *eras.)* memini uir//////// unde tibi B^1. dicat memini uir.n unde tibi B^2. dicat eme mi uir tanam uende tibi *F.* dicat eme m uir lanam uende tibi *Z.* dicat: eme, uir, lanam, tibi unde *Ritscheliu* mi uir *probant Buechelerus de decl.² p. 113, Muellerus Pros. p. 372 cf. Schroederus de fragm. Amphitr. p. 23, Ribbeckius Mus. Rhen. vo 36 (a. 1881) p. 117, Baierus l. s. s. p. 61 (qui* mihi *delet cu Brixio¹)* Quae mihi hoc dicat: eme mi, mi uir *Bentleius* 688. *Ita A, nisi quod* CONFIC(IA)TUR *litteris plerisque non sat*

Ne álgeas hac híeme'? hoc numquam uérbum ex uxore aúdias:
Vérum priusquam gálli cantent, quaé me e somno súscitet,
Dícat: 'da, mi uír, Calendis meám qui matrem moénerem:
Dá qui faciam cóndimenta, dá quod dem quinquátribus
Praécantrici, cóniectrici, háriolae atque harúspicae:

---

certis Malachum *Z*. Malamcum *B*. Malam cum CD^1: *corr.* D^3 conficiantur *cum proximis constructum* FZ tunicaeque hibernae *Camerarius cum A*. tunicae quem bernae *D*. tunicę que mihi bęrnę *C*. tunicaeque/////ibernae *B*. tuniceque mihi hiberne *F*. tunicae quae mihi hibernae *Z* 689. NEALGEASHACHIE(ME)HOCNUMQUAMUERBUMEXUXORE *et in proximo v.* AU *(hoc teste Studemundo: Loewio nihil apparuit)* aleas B^1: *corr.* B^2. algeam FZ hac *ex* hec *D* hoc hoc *D* uerbum ex] ūbū *B* urore *F* audiam FZ 690. *Ita A, nisi quod litterae* mgallicantent *non iam apparent (ubi* N *et* NT *dispexit Studemundus) et litterae* CITET *dubiae sunt* prius quam *B* calli CD^1: *corr.* D^3 cantant D^1: *corr.* D^2 queme *D* e somno *Fleckeisenus cum A*. somno $BCDFZ$ (sumno D^1: *corr.* D^3), *Ritschelius* suscitans *Ritschelius in adn.* 691. DICATDA(MI) *et* MEAMQUIM(ATRĘ)MMUNEREM *quadrantibus spatiis A* da BD *ex ras. Z.* dat CD *ante ras.* F mi F *cum A, ut vid., Bentleius.* mihi $BCDZ$, *Ritschelius: cf. Niemeyerus l. s. s. p. 387, Schroederus de Amphitr. fragm. p. 23* Kłentis F^1 meam qui matrem munerem (moenerem *Loewius*) *Ritschelius confirmatum ex A*. meam qui matrem uenerit CDF. meam q' (i *sup. scr. m. 2*) matrem uenerit (iuuerit *sup. scr. m. 2*) *B*. mittam cum martiae ueneriunt *Z et praemisso* quae *correctoque* uenerint *Pylades*. meam quod matrem iuuerit *Camerarius*

692. DAQUIFACIA *et* (DA)QUODDEMQUINQUATRIBUS *A, quibus in lacuna* ON *dubia lectione addit Studemundus, qui hoc adnotat: 'hoc certe constat, neque* FACIATCONDIATQ·DAQUOD *neque* FACIAMCONDIMENTADAQUOD *in codice extitisse: ante* QUOD *potest velut* Q·DA *vel* MDA *extitisse, sed omnia prorsus incerta sunt'* faciam condimenta, da *Ritschelius*. faciat conclamando B^1. faciat condiat da B^2. faciat condi atdan CD^1. faciat condiat da D^2FZ. farciat condiat, da *Beroaldus*. faciat, qui condiat, da *Pylades*. faciat condiatque, da *Camerarius*. farciat condiatque, da *Lambinus*. farciat, da qui condiat, da *Turnebus Adv. II 29*. sarcit, da qui condit, da *Bothius*. *cf. Tyrrellius Hermath. vol. 7 p. 7 sq., Palmerus ibid. p. 145*. faciam et coinquiam deae *Bergkius Opusc. I p. 673. locus nondum correctus. cf. Brixius in append.* dem B^2FZ. det B^1 CD quinqua trib; D^1: *corr.* D^3 693. PRAEC(ANTR)ICI *et* ARIOLAEATQ·HARUSPI(CA)E, *quibus ante* ARIOLAE *addit* CIH *et post* ICI *dubitanter* COCT *Studemundus duarum litterarum spatium* (RI) *signans* Praecantrici *Scaliger, Guyetus cum A*. Preccatrici *B ante ras.* Precatrici *B ex ras.* Precat atrici CD^1. Precantatrici *F*. Percantatrici *Z*. Precatrici D^3, *Camerarius*. Praecantatrici *Lambinus, Georges Philol. vol. 31 (a. 1872) p. 510*. Praecentrici *Bentleius* coniectrici *Camerarius*. conlectrici *CD*. conectrici B^1. conlęctrici B^2. et lictrici FZ. collectrici *Pylades* ariolae $BCDFZ$. fariolae *Kochius Mus. Rhen. vol. 25*

Flágitiumst si níl mittetur, quaé supercilió spicit.
Túm plicatricém clementer nón potest quin moénerem:
Iámpridem quia níhil abstulerit, súscenset ceriária:
Tum ópstetrix expóstulauit mécum, parum missúm sibi:
Quíd? nutrici nón missuru's quícquam, quae uernás alit?'
Haéc atque horum símilia alia dámna multa múlierum

694. *Festus p. 330 M.*: Spicit quoque sine praepositione dixerunt antiqui. Plautus: 'Flagitium est, si...spicit. *cf. Pauli gl., ubi testimonium omissum est* 696. *Cf. glossae hae (Corp. gloss. II p. 199, 4; 18; 29):* Tolarius *πλεονοτροφος*, Toranus *ωλενος τροφος*, Toranus *ωλενος τροφος: qua de gl. cf. Loewius Prodr. p. 287 (*Torarius *ὠλενοτρόφος Salmasius): rectius fortasse comparatur duce Buggio 'Altital. Stud.' p. 46 glossa haec (Corp. gloss. II p. 572, 32):* Ceriarium ubi inciduntur panes: *cf. tamen Loewius Gl. N. p. 30*

(a. 1871) p. 617 aruspice *CF.* aruspicae *BD* 694. *Hunc v. pos v. 698 collocavit Ritschelius cum Bothio* FLAGITIUMSI*(vel* T*)*(NI)HIL-MI(TTET)URQUAESUPERCILIOSPICIT *A* Flagitium est si *B*²*CDFZ Festus.* Flagitium si *B*¹ nihil *BCDFZ, Festus* mittatur *Bothius* quae *Festus.* q' *CD. om. B.* quo *FZ, Ritschelius* super cilic *B.* superclio *cod. Festi.* supercilium *vel* supercilia *Palmerus Hermath. vol. 7 p. 145* aspicit *F.* auspicat *Tyrrell.* supercilia inficit *Ussingius. cf. Langenus l. s. s. p. 327* 695. TUMPLICAT *et* NONPOTESTQUINMUNERE(M) *Loewio apparuerunt litteris* NONPOTEST *dubiis (Studemundo etiam* ricesclementer *apparuerunt,* c *dubia lectione:* ricem *minus probabile esse quam* rices *propter spatium:* lemente *ad spatium explendum aegre sufficere: in fine utrum* MUNEREM *an* MUNERE *scriptum fuerit, dici nequire)* plicatricem *Studemundus duce A Hermae vol. I (a. 1866) p. 289.* patricam *BCD.* patrica *F.* pratica *Z.* piatricem *Colero auctore Taubmannus, Ritschelius.* Tumpanistriam *Bergkius Opusc. I p. 131* daementer *C* potest quin munerem *Lambinus cum A.* pota est hinc quã munerẽ *CD*² *(*minerẽ *D*¹*).* potest ee hinc quã munerẽ *B*¹. potest hinc quin munerẽ *B*². pota est inquit munere *FZ: cf ad v. 691* 696. IAMPR(ID)EM *et suo loco* A(BS)TULE)RITSUSCENSET CERIARIA *A teste Loewio: quibus* Q***NIHIL *addit Studemundus* nihil *sup. scr. B* suscens& *D*¹. suscens et *C.* succenset *D*³*Z.* subcenset *F* ceriaria *dedi ex A. cf. Bugge 'Altital. Stud.' p. 46.* ceraria *BCD, Dousa III 11.* celaria *FZ.* cellaria *alii.* geraria *Turnebus Adv VII 6.* toraria *Salmasius ex glossis: atque ita Ritschelius.* cernaria *Bergkius Opusc. I p. 673 (κερνοφόρος).* fertaria *Ussingius* 697. *Ita A, nisi quod* OPSETRIX obstrex expostulauit *B*¹*CD*¹. obstetrix postulauit *B*² obstetrix expostulauit *D*². *de Ambrosiani scriptura cf. Loewii Gl. N. p. 14* merum *F* sibi missum parum *Bothius, Ritschelius.* nihil missum sibi *Guyetus* 698. *Ita A* Quid nutrici *Camerarius cum A.* Qui nutrici *B*¹*D*¹. Quiinutrici *C.* Quin nutrici *B*²*FZ.* Qui nutrici *D*³ non *sup. scr. D* missurus *BCDFZ* quicquam quae] quicquamq *B*¹*CD.* quicquam *Z* uerna salit *B*¹*CD: corr. B*² 699. *Ita A, nisi quod* HUIUS Hec *D* horum *Ritschelius.* huius *libri cum A.* huius

Méd uxore próhibent, mihi quae huius símilis sermonés serat. 700

PALAESTRIO

Dí tibi propitií sunt: nam hercle si ístam semel amíseris
Líbertatem, haud fácile in eundem rúsum restitués locum.

PLEVSICLES

Át illa laus est, mágno in genere et ín diuitiis máxumis

---

modi *Muellerus Pros. 201* similia alia B^1D *ex ras. Z.* similias alia *C et ante ras. D.* similia ·s· alia B^2. familia alia *F* mulierē *D* 700. *Ita A, nisi quod* MEUXORE *et* SERANT *(*SIMILES *potius quam* SIMILIS *extare dicit Studemundus et* SERMONES *quam* SERMONIS*)* Med uxore prohibent *Bothius, Buechelerus de decl.*² *p. 97. cf. Ritschelius Nov. exc. p. 43.* Me uxore prohibenti *BCD.* Nunc uxorem prohibui *FZ.* Me uoxore prohibent *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 286.* Me prohibent uxore *edidit Ritschelius.* Me ab uxore prohibent *Abraham Stud. Pl. p. 203* mihi quae huius *C cum A.* mihi que huius *B.* mi que huius *D.* mihi et quae *(*que *F)* huius *FZ.* quae mi huius *Ritschelius.* quae huius *Bothius.* mihi quae *Lorenzius* similis sermonis serat *Lambinus.* simile sermoniserant *B.* similis sermonis erant *DFZ.* similis sermonis errant *C.* similis sermonis serant *Camerarius* 701. DITIBIPROPITINAMHERCLESIISTAMSEMELAMISERIS *A* Dii *Z* propicii *Z* sunt: nam hercle si istam semel *duce A Geppertus Stud. Pl. II p. 16, Ribbeckius, Bentleius (ubi* sint *cum F' Schenkelius l. s. s. p. 86 sq. = 691 sq.).* sunt *(*sint *F)* hercle nam si istam semel *FZ.* sunt hercle nam *(*herdenam *D)* si ista semel *BCD.* sunt hercle: nam istam semul *edidit Ritschelius.* hercle sunt prop.: nam si istam amissis semel *Fleckeisenus in Ritschelii praef. Bacch. p. 13.* sunt hercle: si istam semel *Ritschelius Opusc. vol. II p. 260, Bergkius Opusc. vol. I p. 35.* sunt hercle: nam si semel *Bothius.* sunt. hercle, si istam semel *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 604. cf. Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 328.* sunt. nam si hercle istam semel *Muellerus Pros. p. 202* Tu tibi prospicis caute: hercle si istam semel *Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 11.* Tu quidem es dis carus hercle: nam istam semul *Britzelmayrius l. s. s. p. 5* 702. *Ita A, nisi quod* RESTITUIS haud B^2FZ *cum A.* aut B^1CD eacile *CD* in eundem *ex A Brixius.* in te *(*inte *BCD)* eundem *BCDF.* te in eundem *Z.* te in eum *Bentleius, Lindemannus, prob. Kampmannus de IN praep. p. 34.* eundem *idem Bentleius in Andr. IV 1, 57, Ritschelius.* in eum rem *Geppertus Stud. Plaut. II p. 15* in eundem haud facile *Britzelmayrius l. s. s. p. 5* rusum *CD cum A, Ritschelius Op. vol. II p. 260.* rursum *B.* rursus *FZ* te in eundem restitues *Kochius Ind. philol. vol. 5 (a. 1873) p. 90* restitues locum *FZ.* restitue succum B^1. restitues iocum B^2. restitues uocum CD^3. restitue suocũ D^1 703. *Ita A, nisi quod* MAXIMIS magno *C* generet et CD^1: *corr.* D^3 indiuitiis *B* masumis B^1CD^1: *corr.* B^2D^2

Líberos hominem éducare, géneri monimentum ét sibi.

PERIPLECOMENVS

Quándo habeo multós cognatos, quíd opus est mihi líb
ris? 7
Núnc bene uiuo et fórtunate atque út uolo atque anin
út lubet.
Bóna mea in morté cognatis dídam, inter eos pártiam.
(Hí apud me aderunt, mé curabunt: uísent quid agam, qu
uelim).

---

704. *Ita A, nisi quod* HOMINES Liberos] *sup.* o *eras.* ũ *D.* Lil rum *FZ* educaret B^1CD^1: *corr.* B^2. educare et D^2 monimenta *FZ cum A.* monumentum *BCD* 705. *Ita A, nisi quod* QUIDOPUSMI *sine* LIBERIS Qundo *C* opus est mihi liberis? *scripsi.* opus fit m liberis *BCD.* opus sit mihi liberis *FZ.* mihi opus est liberis? *Ritscheli* opus mihi sit liberis? *Hauptius Opusc. vol. III p. 374* 706. *Ita nisi quod* UTANIMO *et in proximo v.* UTUOLET *A* PE. *praemitt CD* et] ei *CD* fortunate *FZ cum A.* fortunato *BCD* u atque *FZ cum A.* uolo atquam B^1CD. uolo atqui B^2 *Verba* que ut...lubet *cum sequentibus construit Bergkius Opusc. I p. 673* libaet D^1. libęt *C.* libet D^3 707. MEABONAMEAMORTECOGNAT DIDAMINTEREOSPARTIAM *A (nisi quod* DICAM *teste Locwio)* Bona m in morti cognatis *Lindemannus.* Meam bonã ea morte cognatim Meam bonam—ea morte cognati/// *B (lineolam add.* B^2*).* Meã bona m morte cognatī D^1. Mea bona mea morte cognatis D^2FZ, *Buechele de decl.*² *p. 97.* Nam mea bona meis cognatis *Ritschelius.* Bona m moriens cognatis *Bergkius* '*Beitr.*' *p. 41 sq. cf. Geppertus Stud. Pl. p. 18* didam *Hauptius Opusc. vol. 3 p. 374.* dicam *BCDFZ, R schelius: cf. Ter. Heaut. v. 937. 942* partiam *Camerarius cum* partim *BCD.* partiant *FZ* 708. *Ita A, nisi quod* ADERUNT Hi apud me aderunt, me curabunt *Geppertus Stud. Pl. II p. ex A.* Li aput me ederunt me curabunt CD^1. Lic& apud te ede me curabunt B^1 (Hi *pro* Lic&t B^2). Illi aput me ederunt me c rabunt D^2. Illi apud me edunt me curant *FZ.* Ideo ut liberi me c rant *Ritschelius.* Olim: apud me dum erunt, me curant *Ribbeck Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 605.* Si apud me aderunt, me cu bunt *idem edidit.* Ei apud me erunt, me curabunt *Buechelerus decl.*² *p. 97: cf. idem Nov. ann. 99 (a. 1869) p. 486.* Hi apud m edunt *ascripsit Bergkius Opusc. I p. 673* uisent, quid agam, qu uelim *Geppertus l. s. s. ex A.* uisant quid agam hic quid uelit *C nisi quod* uaelit D^1, uaelī D^2, uelī D^3. uisam quid agant hic qu uelint *B.* uisunt quid agam ecquid uelim *FZ, Ritschelius* Ei ap me sunt, ei me curant, uisunt quid agam, ecquid uelim *Hauptius Opu vol. 3 p. 374: at potius interpolatione locus inquinatus est: v. 708 710 uncis saepsi cum Ussingio: Brixio etiam v. 707 suspectus est, forta recte: Bergkio l. s. s. v. 706. 707. 708. 710 = 705. 709 esse viden*

Príusquam lucet ádsunt, rogitant nóctu ut somnum céperim.
(Eós pro liberís habebo, quí mihi mittunt múnera.)
Sácrificant, dant índe partem míhi maiorem quám sibi,
Ábducunt ad éxta, me ad se ad prándium, ad cenám uocant.
Íle miserrumúm se retur, mínumum qui misít mihi.
Íli inter se cértant donis: égomet mecum mússito:
'Bóna mea inhiant: mé certatim nútricant et múnerant.'

PALAESTRIO

Nímis bona ratióne niniumque ád te et tuam uitám uides,

709. *Ita A, nisi quod* U(ṬṢỌ)MNUM lucet adsunt *B cum A.* lucentat sunt *C.* lice///tat sint *(*n *erasa.* v *add. m. 2) D.* lucet assunt *Z.* licet adsunt *F* rogitat CD^1*: corr.* D^2 noctu ut *B cum A.* noctum uel noctũ *CD.* noctu an *FZ* somnum D^2FZ *cum A.* somnium *BCD* ceperim *FZ cum A.* caeperiam CD^1. caeperi///m *B (erasa* a*).* caeperĩ D^2 710. *Hunc versum expellit Ritschelius cum Guyeto Ita A* Eos pro liberis habeo quom mittunt munera B^2*: a qua forma sic discrepant reliqui praeter A, ut habeant* liberos D^1 *(corr.* D^2*),* quam mittunt B^1CD, que mittunt *F,* qui mittunt *Z (unde* quin mittunt *Scutarius,* quin mihi *Camerarius,* habebo qui mihi *Bothius,* habebo qui mi *iam Bentleius)* 711. *Ita A, nisi quod* SACRIFICANT *(et* MALOREM *teste Studemundo)* Sacrificant *etiam BCDFZ* dant *FZ cum A et* B^2 *in marg.* dus B^1. dent *CD* 712. *Ita A* Adducunt *F* at exta *CD.* at ex tra B^1. ad ex tra B^2. extra *FZ.* ad exta *Camerarius.* me ad exta *Ritschelius ex A, ut putabat* ad prandium B^2 *cum A, Pylades.* prandium *CDFZ.* pn̄diũ B^1 cenam *BF* cum *A.* coenam *C.* cęnã *D* uocat B^1CD^1*: corr.* B^2D^2 713. *Ita A, nisi quod* MISERRIMUM *et* MINIMUM miserrumum D^2F. miserrummum D^1. miser summum *C.* miserrimum *BZ cum A* seretur B^1C*: corr.* B^2 minimum *BCDFZ cum A* 714. *Ita A* Ille *C.* Ille *D incohaverat* egomet mecum *Acidalius cum A.* ego et mucum B^1CD^1. ego et mecum D^2. ego haec mecum B^2. ego mecum *FZ.* at ego mecum *Lambinus* musito *libri praeter A* 715. *Ita A, nisi quod* NUT(RI)CANṬ inhitant *D ante ras.* inhient *Bothius* me certatim *ex A Ribbeckius, ex coniectura Bugge 'Tidskr. f. Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 12.* certatim *BCDFZ.* at certatim *Ritschelius.* dum certatim *Bothius.* certatim me *Bentleius* nutricant et munerant *Beroaldus cum A, idemque 'e Vaticanis eruit' Lipsius Ant. lect. V 5.* nutricunt et munera BCD^1FZ. nutricant et munera D^3. dona mittunt et munera *Camerarius.* nutricent et munerent *Bothius* 716. *Ita A, nisi quod* UITAMHABES *teste Studemundo,* UITAMU*ABES *teste Loewio* PA. *hoc loco om. BCD* PLEV. *Brixius* ad te et tuam uitam *Ribbeckius ex A.* ad te et tua multa B^2. atte et tua multam *CD.* ate et tua multa B^1. apte tu *(*aperte tu *Z)* multa *FZ.* ad te et tua multum *Ritschelius* uides *BCDFZ.* uales *vel* uiges *Ribbeckius: cf. Mus. Rhen. vol. 36 (a. 1881) p. 118* apte structam uitam habes *Ussingius*

Ét tibi sunt gemini ét trigemini, sí te bene habes, fílii.

PERIPLECOMENVS

Pól si habuissem, sátis cepissem míseriarum e líberis.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

Cóntinuo excruciárer animi: si eí forte fuissét febris,
Cénserem emorí: cecidissetue ébrius aut de equo úspiam,
Métuerem ne ibi díffregisset crúra aut ceruicés sibi.

---

717. *Ita A, nisi quod* BENEHABESFILII *teste Loewio,* BENEHABE FILIA *(*A *extrema dubia) teste Studemundo, cui pro* T *minus probabile* S, I, E *visae sunt:* '*in fine aut* FILIA *aut* FILIAE *scriptum erat, v* FILII *aut* FILI' PA *praemittunt BCD* Et] Ei *Acidalius* trigemin *D*²*FZ cum A.* tricemini *B*². triticemini *B*¹*CD*¹ site *C* haben *Acidalius* 718. *Ita A, nisi quod* ELIB(ERI)S PE. *om. BCD* Polosi *C* habuisset *B*¹*CD: corr. B*² cępissem *Z.* cepisse *B*¹*C* (cepis semis eriarum *C)* e *Ritschelius cum A, Bentleius. om. BC F*'*Z.* ex *Guyetus* 719. '*Exciderit versus eiusmodi oportet, ut et* si *et* cecidisset, defregisset *haberent quo referrentur. Velut (coll. Te Adelph. I 1, 10 sqq.):* Si mihi filius reuorti forte cessasset domum' *Ri schelius* 720 *sqq. Sic interpunxit Ritschelius Bergkio auctore, quoru vulgata distinctio haec:* Continuo — febris; Censerem — uspiam; M tuerem — sibi 720. *om. BCDFZ. In A talis est:* CONTINUOE CRUCIARERANIMISIEI*(vel* STIT*)*FORTȩFUISSETFEBRIS, *ubi* STETFORT**UI SET *Studemundus enotavit* si forte ei fuisset *Ribbeckius.* si forte i uasset *Bothius.* sin forte ei fuisset *Ritschelius ex A, ut putabat.* s forte fuisset *Geppertus Stud. Pl. II p. 19, Buechelerus de decl.*² *p.*

721. *Ita A, nisi quod* CECIDISSETNE PE. *praemittunt BC* Censerem emori *Pylades cum A.* Censere memori *DF, codd. P ladis itemque, sed* C *in ras., C.* Censere me mori *B.* Cèserẽ meme *Z.* cauerem memerem '*prisca exemplaria*' *Pii. nihil vidit Scioppi III 21* cecidissetue *Ritschelius.* cecidisset ne *BCDFZ cum A* aut de equo uspiam *ex A D*²*Z Ribbeckius Mus. Rh. vol. 36 (a. 188 p. 118 (cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 98).* aut dequo suspiam *CD*¹. aut d quo suscipiã *B.* aut de equo quispiam *F.* de equoue uspiam *R schelius.* ebrius de equo uspiam *Kochius Ind. philol. vol. 5 (a. 187 p. 90.* cecidisset de equo si uspiam ebrius *idem ibidem. cf. Geppert Stud. Pl. II p. 19* 722. *Ita A, nisi quod* DEFREGISSET diffregi set *Ribbeckius loco ad v. 156 allato.* defregisset *BFZ.* defrigisset *C* aut ceruices *D*²*FZ cum A.* adceruices *BCD*¹ *Hic duos ve sus ineptissime Saracenus infersit, quos e Plauti Sitellitergo Festus a fert p. 375 M. nec fidem habet sic testatus:* 'Hos duos uersiculos ueteribus codicibus adinuentos, qui in impressis codicibus n comparebant, reponendos curaui in plautinum penum: adducunt praeterea a festo in suis fragmentis, cum *ualgum* uerbum interpr tatur' *V. 723 et 724 ex contextu eiecit Ribbeckius: cf. Mus. Rhe vol. 12 (a. 1857) p. 598*

(PLEVSICLES
Huíc homini dignúmst diuitias ésse et diu uitám dari,
Qui ét rem seruat ét se bene habet suísque amicis úsuist.)
PALAESTRIO
Ó lepidum caput. íta me di deaéque ament, aequóm fuit
Deós parauisse, úno exemplo ne ómnes uitam uíuerent.
Sícut merci prétium statuit, quíst probus agoránomus:
Quaé probast et prétio digna, pró uirtute ut uéneat,
Quae ínprobast, pro mércis uitio dóminum pretio paúperet:

728. *Nonius p. 415, 21:* Virtus rursum meritum est et dignitas. Plautus in Milite: 'Quae inproba est mers pretium eis statuis pro uirtute ut neuiant' 729. *Idem p. 157, 3:* Pauperat (Pauperauit *codd.*), id est pauperem facit. Plautus in Milite glorioso: 'Quae...pauperat'

723. *Ita A, nisi quod* DIGNUMEST PL. *Ribbeckius l. s. s.* PA. *FZ, Ritschelius. om. BCD* est *libri cum A* esse et *Camerarius cum A.* esset *B ante ras. cum C et ante ras. D.* esse *BD uterque ex ras. FZ* dari *Camerarius cum A.* dare *BCDFZ.* darei *Ribbeckius*
724. *Ita A, nisi quod* USUIEST et rem BD^3 *cum A.* ecrem CD^1. egrem D^2. egre *F.* ęgre *Z* se *ex A Ritschelius.* qui *BCD FZ* usui est *Ritschelius in adn.* uult B^2C. uule *D.* uolupe *FZ. om.* B^1. uolt bene *edidit Ritschelius cum Camerario. cf. Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 6 (a. 1865) p. 11, Geppertus Stud. Pl. II p. 21.* uolt uolup *Pylades.* est uolup *Gruterus.* consulit *Bergkius Op. vol. I p. 673. cf. Baierus p. 80* *V. 725—735 Palaestrioni dedit cum* D^1FZ *Ribbeckius, Pleusicli cum* BCD^2 *Ritschelius* 725. *Ita A, nisi quod* AEQUUM me di deaeque ament B^2D^2FZ *cum A, nisi quod* dii *FZ,* deeque B^2F. media eaeque amet D^1. media eaque æmæt *C.* media(ex i)taq' amet B^1 aequom *CD.* equom *F.* qm̄ B^1. eq̊m B^2. ęquum *Z* 726. *Ita A, nisi quod* UNOUNO *litteris* UNO *prioribus non satis certis* parauisset *CD.* parauiss& B^1. parauiss////// B^2. parasse, ut *Lorenzius cum Bergkio Op. I p. 674* omnes *Pius cum A.* omnis *BCDFZ* uirent *D.* uineret *F* *Cf. Langenus l. s. s. p. 327*
727—729. *Tres versus redintegravit Ritschelius, quorum alias partes solus A, alias reliqui libri soli servarunt. sic enim est in A:*

SICUTMERCIPRETIUMSTATUITQUIESTPROBUSAGORANOMUS
QUAEPROBAESTPROMERCISUITIODOMINUMPRETIOPAUPERET

sic autem in B:

Sicuti merci p̄tiū statuit ꝑuirtute ut ueniat
Que inproba si ꝑ mercedis uitio dn̄m̄ p̄tio paup erit

A quo in his discrepant reliqui: merti *C,* p̄cium *D,* precium *CFZ,* Quę *CD.* Quae *Z,* improba *FZ,* si] sit *F.* est *Z,* mercis *CDFZ,* dominus *F,* precio *CZ,* pauperat *Z: ubi* statui *Lambinus,* stat *Pylades,* ueneat *Beroaldus,* pauperet *Acidalius* *Ad codices Plauti accedunt testimonia Nonii:* quae inproba est mers pretium eis statuis

Ítidem diuos díspertisse uítam humanam aequóm fuit:
Quí lepide ingeniátus esset, uítam ei longinquám darent,
Qui ínprobi essent ét scelesti, is ádimerent animám cito.
Si hóc parauissént, et homines éssent minus multí mali,
Ét minus audactér scelesta fácerent facta: et póstea,
Quí homines probi éssent, essent ís annona uílior.

PERIPLECOMENVS

Quí deorum consília culpet, stúltus inscitúsque sit.

---

pro uirtute ut neuiant *(quisquiliis neglectis) et* quae inprobast pr mercis uitio dominum pretio (praetium *L, H*[1]) pauperat*: unde profe tus versum 728 sic restituit Spengelius 'T. Macc. Pl.' p. 37 (cf. Klotzii progr. Lips. a. 1857 p. 29, a. 1868 p. 5, Nov. annal. vol. 64 a. 185 p. 202, qui in eandem fere emendationem inciderat, nisi quod* pauper *servat):* Quae probast mers, pretium ei statuit pro *e. q. s. assentient bus Brixio, Lorenzio, Caesare p. 107. contra in repetitione haesit Ri schelius (*Quae probast aut luculenta, pro *e. q. s.: cf. Opusc. vol. 1 p. 656): cui assentitur et Ribbeckius (*Quae probast et pretio digna pro *e. q. s.) et L. Muellerus (*Quae probast, ut esse oportet, pro *e. q. cum Ritschelio in adn., nisi quod is* et ut *dedit, et v. 729:* Quae i probast, eadem pro uitio *e. q. s.). ego Ribbeckium secutus sum. praeterea Dziatzko 'Jenaer Litteraturz.' a. 1877 p. 655*[a] *Versu 72 praestare* qui probust *Ritschelius censet in adn.* 730. *Ita A, nisi quo* AEQUM dispertisse *Pius cum A.* disperdisset *B*[1]*CD.* disperdisse *1 FZ.* dispartisse *Saracenus* aequum *FZ* 731. *Ita A, nisi quod* LO GINGUAM ingeniatus *Guyetus cum A.* ingenuatus *BCDFZ* ei *lib praeter A omittunt* ut darent *Ritschelius* 732. *Ita A, nisi quod* I PROBI *et* ANIMUM Qui improbi essent et scelesti, iis *Camerarius cum (ubi tamen* IS *pro* iis*).* Quin probi est scaeles hisus *C.* Quin probi scae les hisus *D*[1] (scaelestus is *D*[2]*).* Qui inꝑbi///st& scaele////////is *(h.* scaeleribus is, *ut vid.) B*[1]. Qui inꝑbi & scaelesti is *B*[2]. Qui ĩpro et scelesti his *F et, nisi quod* iis, *Z* adimerent *FZ cum A.* adh merant *B*[1]*CD*[1]. adhimerent *B*[2]*D*[3] animam *libri praeter A* 73 *Ita A, nisi quod* SIḤOÇ(PA)RAUISSEN(TE)T *(ubi litteras* HO *dubias es dicit Studemundus)* parauissent, et *Bothius cum A.* parauisset *B*[1]*CL* parauissent *B*[2]*D*[3]*FZ* hominis *B*[1]*CD*[1]*: corr. B*[2]*D*[2] esset *CD corr. D*[2]. e͠et *B* 734. *Ita A* faceret *B*[1]*CD*[1]*: corr. B*[2]*D*[2] 73 *Ita A, nisi quod* IIS homines probi *FZ cum A.* hominis prôbi *CD.* probi homines *Camerarius* esset is *D*[2] *(cf. v. 732).* essetis *1 CD*[1]. esset his *B*[2]*FZ.* esset iis *D*[3] *cum A* anno///nauilior *(era u) C* 736. *Ita A, nisi quod* CONSIL(IA) Qui deorum *Camerariu* Quid eorum *BCD.* Quid deorum *FZ.* Qui deum *Bothius* concil *BCD* culpet *Camerarius cum A.* culpaet *D*[2]. culpae *D*[1]. cul *BC.* culpes *FZ* Quid deorum consilia culpas? *Rombergius l. s. p. 21* inscitusque sit *D*[3] *cum A, Camerarius.* insictusque sit *B D*[1]. inscitusque sic *FZ*

[Quique eos uituperet.] nunc ístis rebus desistí decet.
Núnc uolo opsonáre, ut, hospes, tuá te ex uirtute ét mea
Meaé domi accipiám benigne, lépide et lepidis uíctibus.

PLEVSICLES

Níl me paenitét iam quanto súmptui fuerím tibi.
Nam hóspes nullus tám in amici hospítium deuortí potest,
Quín, ubi triduóm continuom fúerit, iam odiosús siet:
Vérum ubi dies decém continuos sít, east odiorum Ílias.

737. *Ita A, nisi quod* UITIPERET *teste Loewio, aut sic aut* UTUPERET *litteris* TUPER *dubiis teste Studemundo Versum eiecit Ribbeckius. sola verba* Quique eos uituperet *pro glossemate habuit Ritschelius (cf. ad Pseud.*[1] *v. 828) lacunam signans, in qua velut* Sed dies it *extiterit* Quique eos *Camerarius cum A.* Quidque eos *B.* Quid que eos *CD.* Qui deos *FZ* uituperes *FZ* nunc istis *Guyetus cum A.* nunc iam istis D^3FZ. nunciam isti *B.* nuntiam isti CD^1. nuntiam istis D^2. *cf. Brixius Quaest. pros. p. 49* 738. *Ita A* Nunc] Nam *Bothius, Ritschelius* uolo obsonare, ut *Pius, Berooldus cum A (nisi quod is* OPSONARE*).* uolo obsonare uelut *BFZ.* uolom obsonora et lut D^1 *(*uolomobsonora D^2, et lut D^3*).* uolo mobsonoraetlut *C.* uolo iam obsonare ut *Ritschelius* hospæs *CD* tua te *FZ cum A.* tuam te *CD.* tua *B* et mea *CD cum A.* tua *B. om. FZ* 739. *Ita A, nisi quod* DOMI *teste Loewio,* DONI *teste Studemundo, cui* DOMI *vix admitti posse videtur* domi B^2D^3FZ. demi B^1CD^1 lepidis, *sed* d *ex corr. et* is *in ras., C* 740. NIHILMEPAENITETIAMQUANTUMSUMPTUMFUERIMIHIBI *A (Studemundus litteras* H *in* NIHIL *et mox* PA *ut dubias notavit)* Nichil *D.* Nihil *BC FZ* poenitet *Z.* penitet *BCDF* quanto sumptui *Ritschelius cum Camerario (*sumtui*).* quanto sumptum B^1CD^1. quanto sumptu B^2D^3FZ. quantum sumptuum *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 36 (a. 1881) p. 118* fuerim tibi *BCDFZ.* fuerit tibi *Ribbeckius Ceterum post hunc v. aliquid intercidisse coniecit Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 605 cum Kaysero 'Heidelb. Jahrb.' a. 1850 p. 601. cf. Langenus 'Beitr.' p. 247* 741. *Ita A, nisi quod* DEUERIPOTEST hospes nullus D^2FZ *cum A.* hospis nullus D^1. hoc pis nullus *C.* hoc pusillus *B* in amici *Scutarius cum A.* inimici *BCD.* amici *FZ* hospicium *BD.* officium *F* deuorti·*CDFZ.* diuorti *B* 742. *Ita A, nisi quod* TRIDUUM *testibus Loewio et Studemundo,* CONTINUUM *teste Loewio,* CONTINUOM *teste Studemundo* Quin *e corr. B.* Qun/// *ante corr. B* ubi] tibi *F* triduum *(ex* trituum *B) BCDFZ cum A.* triduom ibi *cum Bothio Ritschelius* continuum *BCDFZ, nisi quod* contimeum D^1 *habet, unde* continvũ D^2 siet *Pyladen cum A.* sit *BCDFZ* 743. *Ita A, nisi quod* EAEST *(vel* EREST*)* sit, east odiorum Ilias *ex coniectura restituerunt Klotzius Emend. Pl. p. 7, Bergkius teste Lorenzio Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 415, ex A confirmavit Studemundus 'Festgruss' p. 59 sqq.* ite asto dorum illas *CD.* ite astodorum illas *BZ et, nisi quod* iti, *F.* restans

Tam étsi dominus nón inuitus pátitur, serui múrmurant.

PERIPLECOMENVS

Séruiendae séruituti ego séruos instruxí mihi, 7
Hóspes, non qui mi ínperarent quíbusue ego essem obnóxiu
Sí illis aegrest míhi quod uolup est, meó remigio rém gerun
Támen id quod odiost faciundumst cúm malo atque ingrátii
Núnc quod occepi, ópsonatum pérgam.

PLEVSICLES

Si certúmst tibi,

---

odio familiaest *Ritschelius.* sit, ast odio familiaest *ascripsit Bergki Opusc. I p. 674.* ire ad eundem instas *'legendum ex vetustorum exe plarium auctoritate' ait Pius.* ire ad eundem instat *Pylades.* itera domum illos *Saracenus.* iterasti domum illius *Pareus.* illius itera domum *Bothius.* immorabitur *Camerarius.* immoratus est *Guyetus.* taec contumeliast *Rombergius l. s. s. p. 21* 744. *Ita A, nisi quod* PA TITUR Tam et si *B* inuitus *F Z cum A.* uitus sit CD^1 *(qua quam C dubitari potest num potius* intus sit *habeat).* uitiis sit *B.* uit sit D^3 serui murmurat *BCD, nisi quod* ser uimur murat *(n a m. 2) D* 745. *Ita A* Seruientis seruitutem *Z, Ritschelius.* S uienti seruitute *BCDF* ego seruos *B cum A, Pylades.* ego mi uos *CDF.* ego mi seruos *Z* instruxi *ex A Ritschelius.* introuxi introduxi *BDZ.* induxi *Gruterus.* instrouxi *tutatur Fleckeisenus N ann. vol. 60 (a. 1850) p. 256* 746. *Ita A, nisi quod* MIHIIMPERARE mihi *BDFZ cum A* inpærarent D^2. imperarent *FZ c A.* inpararent BCD^1 quibusue ego *ex A Ritschelius.* quibus ae *CD.* quibus ego *BFZ* essem *FZ cum A.* aessaẽ D^2. aessae *C om. B* 747. *Ita A, nisi quod* AEGREEST *et* MIHIID*(vel* EO*) A te Loewio (potius* MIHIID *teste Studemundo)* illis aegre est *Camerar cum A.* illius egressi *BCD.* illud ęgre sit uobis *FZ.* uobis *om. co Pyladis* mihi quod *FZ.* mihi inicit quod *B.* mihi incit quod mihimeit qđ *D. cf. Bergkius Op. vol. I p. 111.* mihi id quod *ex A R bcckius* uolupest *F cum A.* uolupe est *Z.* uolupis *BCD* meo migio rem gerunt *ex A Ribbeckius.* me horẽ remigio rẽ gero *B.* horem remigiorẽ gero *C.* meorẽ remigiorẽ gero *D.* more remigior gero *F.* mortem remigiorem gero *Z.* meo animo morem gero *Py des.* meo rem remigio gero *Ritschelius.* meo remigio rem gero *Ca rarius.* meo remigio remigo *Klotzius progr. Lips. a. 1857 p. 7, N ann. vol. 71 (a. 1855) p. 203.* morem hau remigio gero *Bergkius l. s. Palatinos tutatur Baierus l. l. s. p. 62* 748. *Ita A, nisi quod* ODI *vel* ODIOST *testibus Loewio et Studemundo (cf. Apogr. p. 493) et* FACI DUMST odio est *Gruterus.* odio sae *C.* odiose *BDF.* odiosum *Camerarius* faciundumst cum *B.* faciundum ficum *D.* facihund ficum *C.* faciundum fiat *FZ* malo atque ingratiis *Camerarius c A.* malum atque mingratis CD^1. malũ ingratis *B.* malum atque gratis D^3FZ 749. *Ita A, nisi quod* OCPEPI *teste Loewio,* OCCEPI *t*

Cómmodulum obsoná, ne magno súmptu: mihi quiduís sat est.

PERIPLECOMENVS

Quín tu istanc orátionem hinc uéterem atque antiquam ámoues?
Próletarió sermone núnc quidem, hospes, útere.
Nam í solent, quando áccubuere, ubi céna adpositast dícere:
'Quíd opus fuit ístoc sumptu tánto nostra grátia?
Ínsaniuisti hércle: nam idem hoc hóminibus sat erát decem.'
(Quód eorum causa óbsonatumst cúlpant et comedúnt tamen.

PALAESTRIO

Fít pol illuc ad illúc exemplum: ut dócte et perspecté sapit.

Studemundo certus *libri praeter A.* certunst *iam Pylades* 750. Commodulum *B.* Cum modolum *C.* Commodolum *D.* Commodum *FZ* ne magno sumptu mihi *Z et, nisi quod* nec, *F.* nemo agnũ sumptũ mihi *B.* nemo agnum suptũihi *C.* nemo agnũ subtu mihi *D.* ne magnum sumptum: mihi *Brixius* quiduis sat est D^3F. quoduis sat est *Z.* quiduissata ẽ CD^1. quid uissata ẽ *B* 751. Quin tu D^3 *FZ.* Quantu BCD^1 istam *F* ueterem D^3FZ. uerem BCD^1 752. Proletario sermone *Ritschelius, Bentleius, Reizius.* Nam proletario sermone *BCDFZ, nisi quod* ploletario *B.* Nam sermone proletario *Guyetus.* Nam proletari *(aut genet. aut ablat.)* sermone *Buechelerus de decl.*[2] *p. 99, Bergkius Opusc. vol. I p. 391, 674* hospis BCD^1: *corr.* D^3 ut ere *B* 753. i *Ritschelius.* ii *CD.* hi *FZ.* hii *B* adcubuere *Z.* occubuere *F.* accubueret BCD^1. accubuerunt D^3 coena *Z.* cena *BCDF* adpositast *CD.* adposita ẽ *B.* appositast *F.* apposita est *Z* 754. fuit istoc *Fleckeisenus.* fuit hoc *libri.* fuit tibi istoc *Ritschelius.* fuit hoce *Bergkius Opusc. vol. I p. 674.* fuit hoc, hospes *Camerarius.* fuit hoc hodie *Brixius in adn.* sumptõ *C* tanta *B* 755. Insanuisti *FZ* herclenam *BC.* ercle nam *D* sat erat D^3FZ. sata erant BCD^1

V. 756 et 757 transposuit post 762 Bothius, alterum Pleusicli et Palaestrioni dispertiens: item Pleusicli v. 757 tribuentes Brixius et Lorenzius: solum v. 756 post 762 collocat Ribbeckius cum Kaysero 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 328, cum olim Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 605 v. 756 delevisset. mihi versus 756 sq. = 757—764 esse videntur 756. caussa *C. idem ante ras. D* obsonatum est *FZ.* obsonatu si *B.* obsonante si D^1. obsonatusi *C.* obsonantes D^3 culpant D^3FZ. culpante BCD^1 757. illuc ad illuc *Bothius.* illud ad illud *FZ.* illut *(ex* illud*)* at illut *D.* illut *C.* illud at illud *B.* illuc ad illut *Ritschelius.* illud ad hoc *Guyetus* doctę *C* perspecte *FZ.* perspetie *C.* perspecie D^1. perspeciẽ *B.* perspicue D^3

PERIPLECOMENVS)

Séd eidem homines númquam dicunt, quámquam adpositums
ámpliter:
'Iúbe illud demi: tólle hanc patinam: rémoue pernam, níl moroi
Aúfer illam offám porcinam: próbus hic conger frígidust:
Rémoue, abi aufer': néminem eorum haec ádseuerare aúdia:
Séd procellunt sése in mensam dímidiati, dum áppetunt.

PALAESTRIO

Bónus bene ut malós descripsit móres.

PERIPLECOMENVS

Haud centénsumai
Pártem dixi atque, ótium mihi sí sit, possum exprómere.

762. *Cf. Paulus p. 225:* Procellunt: procumbunt

758. Set eidem *Ritschelius.* Set idem *CD.* Sed idem *B.* sed iidei *F.* Sedũdũ *Z* hominis *BCD* umquã *B* dicut *C* atpositums ãplĩ *C.* atpositũst *(app. D³)* ampliter *D.* appositum est ampliter *F* appositum ampliter *B* 759. illut *C* denui tolli *B: unde* denu tolli *Camerarius, sic iungens proxima:* hanc patinam remoue, pernai nil moror perdam *B* nihil *BCDFZ* 760. porcinam *BD³I* portinam *CD¹.* penitam *Z, Lambinus Festo p. 230. 242 abusus* hinc *BCD* conger *Z.* concer *BCD¹.* cancer *D³F* frigidust *Ri*gi*schelius.* frigidus *BCDFZ (nisi quod* fridus *D), Olsenus p. 11* 76 aufert *CD¹: corr. D³* nemine *B* hęc *Z.* hec *F.* hac *BC.* t̄ac. adseuerare *B.* atseuerare *CD¹.* asseuerare *D³FZ* 762. *Hui v. iterant BCDF post v. 777: cuius loci discrepantias additis uncinul significavimus* Set procellunt sese in mensam *Ritschelius.* Sed pr t cellunt se et *(seet D)* procumbunt *BD.* Sed procellunt se etprocun bunt *C.* Sed procellunt sed procumbunt *FZ, Bergkius Opusc. p. 674.* Sed procumbunt in mensam *(B).* Se procumbunt inme sam *(CD).* Si procubuit in mensam *(F). mira Lipsius Ant. le III 1. cf. testimonium* dimidiati dum appetunt *BCD et an* dum *recte interpungens Acidalius (cf. Rostius Opusc. I p. 218, Klotzii Nov. annal. vol. 64 a. 1851 p. 203).* dimidiatim appetunt *FZ, Tu nebus Adv. VII 6.* dimidiati petunt *(BCD).* dimidiatim petunt *(F* '*Valde suspectum est* dimidiati*: cui* dum id hiant *ascripsit Scalige immo videtur* dum inhiant *fuisse, huius autem interpretatio esse* du appetunt, *quae aliud quiddam expulerit. ut talem fere fuisse Plau num versum coniciam:* Set procellunt sese in mensam, dum inhia quae fastidiunt' *Ritschelius, qui in ed. ante* dimidiati *interpungit* 763. bene *BCDF, Vaticani Lipsii V 5.* hercle *Z* descripsit *F.* descipsit *CD.* decepsit *B* haut *C* centensumam *Ritschelius prae Stichi p. 27.* centesimã *D²F.* centesima *BCD¹.* centusimam *Z* 764. ocium *FZ* mihi si sit *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 187*

PALAESTRIO

Ígitur id quod ágitur, ei rei prímum praeuortí decet.
Núnc huc animum aduórtite ambo. míhi opus est operá tua,
Périplecomene: nám ego inueni lépidam sycophántiam,
Qui ádmutiletur miles usque caésariatus, átque uti
Huíc amanti ac Phílocomasio hanc écficiamus cópiam,
Vt hic eam abducát abeatque.

PERIPLECOMENVS

Dári istanc rationém uolo.

PALAESTRIO

Át ego mi anulúm dari istunc tuóm uolo.

PERIPLECOMENVS

Quam ad rem úsuist?

PALAESTRIO

Quándo habebo, igitúr rationem meárum fabricarúm dabo.

---

772. *Cf. Placidus p. 58, 14:* Igitur tum, deinde: *adde Paulum p. 105, 2: cf. Schererus de partic. QVANDO p. 31*

---

p. 769. reis istit *CD.* resistit *BFZ.* rei si sit *cum Pylade et Acidalio Ritschelius. cf. Langenus 'Beitr.' p. 45* possum *BCDZ.* possim *F, Camerarius* exprimere *Z* *V. 765 sqq. aptius quam hic ad v. 610 adiungi ceteris quae intercedunt omissis censet Ribbeckius* 765. it *C* ei rei *Seyffertus (*huic rei *Brixius Nov. annal. vol. 101 a. 1870 p. 769).* hic *BCD.* hoc *FZ.* nunc hoc *Pylades.* hinc *Camerarius.* huic *Scaliger.* nunc huic *Acidalius.* huic nunc *Muellerus 'Nachtr.' p. 82.* eii hic *Bothius.* huice *Ritschelius* praeuerti *CDZ.* preuerti *F.* pũti *B* 766. huc *BFZ.* hoc *CD, Fleckeisenus* mihi opus est *libri.* opus est mihi *Ritschelius* 767. Periplectomene *libri* lepidam *Camerarius.* lepidẽ BCD^1. lepide D^3FZ sucophantiam *ed. Ritschelius* 768. Qui atmutiletur *B.* Qui at mutiletur *CD* miles usque *Camerarius.* milesque *BCD.* miles *FZ* 769. ac Philocomasio *Camerarius.* ac philocomasium *BCD.* ad philocomasium *FZ, Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 606* hac *C* ecficiamus D^1. et fitiamus *C.* efficiamus BD^2FZ 770. Vt hic eam abducat abeatque D^3FZ. Vt hic eam abduc ita beatque BCD^1. Vt eam abducat hinc habeatque *Ritschelius,* hinc *cum Pio et* habeatque *cum Scaligero et Bothio.* Vt eam hinc abducat habeatque *Ribbeckius l. s. s.* Vt hinc eam abducat habeatque *Muellerus 'Nachtr.' p. 41* PER. *om. BCD* dari *'codd. antiqui' Pii.* dare *BCDFZ* 771. PAL.] P *B* mihi *BCDFZ* tuum *BCDFZ* quam ad rem usui est *Camerarius.* quamatre usui ẽ *B.* quãatreus ui ẽ *C.* quã atreu^{in}uiest D^1. quã atreu^{s}uiest D^3. quam ad rem uis *FZ.* quam ad rem usus est *Bentleius* 772. PAL.] P *B* habeo *F* rationem earum BD^3. ratione mearum CD^1 fabricarum *(*fa *ex corr.) C*

PERIPLECOMENVS

Vtere, accipe.

PALAESTRIO

Accipe a me rúsum rationém doli,
Quam ínstiti.

PERIPLECOMENVS

Perpúrigatis dámus tibi ambo operam aúribus.

PALAESTRIO

Érus meus ita mágnus moechus múlierumst, ut néminem
Fúisse aeque néque futurum crédo.

PERIPLECOMENVS

Credo ego istúc idem.

PALAESTRIO

Átque Alexandrí praestare praédicat formám suam:
Ítaque omnis se ultró sectari in Épheso memorat múlieres.

PERIPLECOMENVS

Édepol qui te dé isto multi cúpiunt nunc mentírier:

---

773. PAL. *F'Z.* PLE. *BCD* accipe ame *B.* *eadem verba in rasura habet C* rusum D^1, *Ritschelius.* rufum *C.* rursum BD^3FZ
774. PER. *B.* PLE. *CDF'Z* institi. PE. Perpurigatis damus tibi ambo operam *Fleckeisenus Mus. Rhen. vol. 14 (a. 1859) p. 633, Bergkius Opusc. I p. 169 (abiectis eis quae ibidem p. 131 suaserat).* Institui. PE. Perpurgatis ambo damus tibi operam *BCDFZ, nisi quod* opæram *C.* Institui. PE. Purgatis ambo tibi damus operam *Guyetus et* operam damus *transponens Bothius olim.* Institui. PE. Ambo perpurgatis tibi operam damus *Bothius postea et* damus operam *transponens alio tempore.* Institui. PE. Tibi perpurgatis operam dabimus *Ritschelius: at cf. Opusc. vol. II p. 431 sq.* 775. PAL. *om. BCD* mę-chus *Z.* mechus *F.* moeccus *CD.* cec' *B* est *libri* 776. Fuisse aeque D^3, *'prisca exempla' Pii.* Fuisset atque BCD^1. Fuisse atque *F'Z.* Fuisse adaeque *Gruterus, Ritschelius cf. Langenus 'Beitr.' p. 22.* Nec fuisse *Bentleius* credo *BCDFZ, Rothius progr. 1881 p. 19.* credam *Camerarius, Ritschelius* PER. *Acidalius.* PL. *libri* istuc *FZ.* istunc *BCD* idem *BCDFZ.* quidem *Bergkius Opusc. I p. 131, Ritschelius Opusc. vol. II p. 418.* item *Bothius, Ritschelius in ed. cf. Niemoellerus p. 45* 777. PAL. *om. D* Atque *Ribbeckius, Brixius.* Itaque *libri.* Atque is *Ritschelius. cf. v. 136* Alixentri *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 11* prestare predicat *CF.* p̄stare p̄dicat *BD* formam *BDFZ.* forma *C.* formae *Guyetus, Ritschelius*
778. omnis se D^3, *Camerarius.* om̄i se *B.* omnise *C.* omni si D^1. omnis *F'Z* sectarii nepheso CD^1: *corr.* D^3 779. PER. *om. BCD* qui te *C, Fleckeisenus Misc. crit. p. 31.* quite *BD.* quid *F.* quidem *Z.*

Séd ego ita esse, ut dícis, teneo púlcre. proin, Palaéstrio,
Quám potis tam uérba confer máxume ad conpéndium.

PALAESTRIO

Écquam tu potís reperire fórma lepida múlierem,
Quoí facetiárum cor corpúsque sit plenum ét doli?

PERIPLECOMENVS

Íngenuamne an líbertinam?

PALAESTRIO

Aequi ístuc facio, dúmmodo
Eám des quae sit quaéstuosa, quaé alat corpus córpore,
Quoíque sapiat péctus: nam cor nón potest, quod núlla habet.

---

quin te *cum Camerario Ritschelius* multi cupiunt *BCD*. multa? scio te *F*, '*lib. vett.*' *Lambini*. multo multa: scio te *Z*. multi cupiant *Bothius*. *an* credant? nunc *Acidalius*. non *BCDFZ*, *Tyrrell* mentirier *FZ*. mentier *B*. metier *CD* multi suspicant mentirier *Bugge* '*Tidskrift f. Phil.*' *vol. 7 (a. 1866) p. 13*. opinentur mentirier *Gertzius apud Ussingium*. *cf. Seyffertus* '*Jahresber.*' *a. 1882 p. 99* 780. tene opulcre *C*. tene opulchre D^1. teneo pulchre BD^3FZ proinpalesirio BD^1. p///ro inpalesirio (*erasa* e, *ut vid.*) *C*. proin palestrio D^3. perin palestrio *Z* 781. potis *BCD*, *Ritschelius adnot. ad Stichi v. 325*. potes *FZ*. potest *ed. Ritschelius* maxime *BCD* compendium *FZ* *Cf. Langenus l. s. s. p. 328* 782. PAL.] PL *B* Et quam tu potis *BCD*, *nisi quod* Etquantu potis *D*. Ecquam tu potes *FZ*, *Ritschelius*: *cf. tamen ad v. 781* repperire *D* 783. Cui *BCDFZ* facetiarum *Camerarius*. fatiarum *BC*. faciarum *D*. fallaciarum *FZ*, *codd. Lambini* cor corpusque *Camerarius* (*at cf. v. 786*). corpusque *BCDFZ*. mens corpusque *Pylades*. mens *ab uno suorum codd. abesse dicit Lambinus*. cor pectusque *Dziatzko* '*Jen. Litteratur*.' *1877 p. 655*[a]. corpus usque *Ussingius*, *Palmerus*. Quoi fallarum cornu copiae usque *Schoellius* '*Litt. Centralbl.*' *a. 1882 p. 610*. Quoii offuciarum corpus usque *e. q. s. idem* 784. Ingenuam ne an *F*. Ingenuã an ne *Z*. Ingenuumne hanc *BCD* aequi istuc facio: dummodo *Lambinus e suis* '*libris vett.*' (*in quorum uno praeterea esse* parui): *cf. Elste de* '*dum*' *p. 33*. atque istuc faciundũ modo *B*. atque istuc faciomdũmodo *C et nisi*, *quod* istunc, *D*: *qua scriptura abutitur Bergkius Opusc. vol. I p. 117*. atqui istuc paruifacio dummodo *F et* (*nisi quod* atque) *Z*. aeque istuc facio dummodo *Camerarius*. aequi istuc faciam, dummodo *Ritschelius* 785. Eam des quę *FZ*. Eamq' diesq' *C ante ras*. Eeam diesque *C ex ras*. Eam desq; BD^1 (que D^3) quęstuosa quę *Z et*, *nisi quod bis* e, *F*. quaest uos aque D^1. quae st uos aquæ *C*. que st uos aquae *B*. quaestuosa que D^3 786. Cuique *BCDFZ* nam *FZ*. iam *BCD*

PERIPLECOMENVS

Laútam uis an nondum lauta quaé sit?

PALAESTRIO

Sic consúcidam:
Quám lepidissumám potis quamque ádulescentem máxume.

PERIPLECOMENVS

Hábeo eccillam meám cluentam, méretricem adulescéntulam.
Séd quid ea usus ést?

PALAESTRIO

Vt ad ted eám iam deducás domum,
Ítaque eam huc ornátam adducas: éx matronarúm modo
Cápite compto crínis uittasque hábeat adsimulétque se
Túam esse uxorem: ita praécipiundumst.

---

787. PER. *om. B* Lătam *D (v m. 2)* uis an nondum lauta quae sit *Ritschelius.* uis an quae nondum sit lauta *FZ et, nisi quod* sit laută, *C.* uisamque nondum sit laută *B.* uisan quenondum sit lautĩ *(*uisam *et* lauta *corr. m. 3) D.* uis an quae sit nondum lauta *Bothius.* uis an nondum quae sit lauta *Ribbeckius* PAL.] *spat. B* sic consucidam *BF, Ribbeckius.* sicconsucidam *D.* sic consuccidam *Z.* sic consuodam *C.* siccam succidam *Pius 'e veteri lectione'.* siccam, at sucidam *Ritschelius* 788. lepidissimam *BCDFZ* potis BCD^1. potes D^3FZ, *Ritschelius: at cf. ad v. 781* quãque *Z.* quãquẽ *CD.* quamquã *BF* maxumae *CD* *Finis huius versus in A exstat: sed legi non potuit* *V. 789—791 in margine superiore manu alia scriptos habet A* 789. *Ita A, nisi quod* CLIENTAMMEAM PER. *om. B* eccillam *FZ cum A.* hec illã *BD.* haec illam *C* clientam meretricem D^2Z *cum A.* clientem meretricem *F.* dientame letricem *C.* dicenta meletricem D^1. clientem electricẽ *B. de forma* meletrix *cf. Buechelerus Nov. ann. vol. 105 (a. 1872) p. 113, L. Muellerus ad Non. p. 423, 11* adolescentulam *Z* 790. *Ita A, nisi quod* USUSESTAUTADTEEAM Sed quid ea usus *FZ cum A.* Sed qui te ausus *C.* Sed te quid ausus *B.* Sed quite ausus *D* PA.] *spat. B. om. A, nisi quod in scriptura* AUT *pro* UT *personae notam latere posse censet Ritschelius* ted eam *Bothius.* te eam *libri cum A. cf. Muellerus Pros. p. 109* delucas CD^1: *corr.* D^2 791. *Ita A, nisi quod* EX *quodque de extrema* O *non satis constat teste Studemundo: punctum super* X *fortasse casui tribuendum esse dicit idem* Vtique *Camerarius.* Vtque *Guyetus* ex *ex A Ribbeckius. om. BCDFZ.* ut *Ritschelius.* in *Acidalius* modo *BCDFZ.* modum *Acidalius, Geppertus Stud. Pl. II p. 27 quasi ex A. interpungebatur ante Ritschelium in fine versus* 792. CAPI(TE) *apparuit in A* uictasque *Z* adsimuletque D^3FZ. at simul etque CD^1. at simul eq' *B* 793. TU(A)M(ESSEU)XOR *apparuerunt in A dubia lectione* Tuam *FZ*

PLEVSICLES
Érro quam insistás uiam.
PALAESTRIO
Át scietis. séd ecqua ancillulást illi?
PERIPLECOMENVS
Est primé cata.
PALAESTRIO
Eá quoque opus est. íta praecipito múlieri atque ancíllulae,
Vt simulet se túam esse uxorem et déperire hunc mílitem:
Quásique hunc anulúm suae faueae déderit, ea porró mihi,
Míliti ut darém: quasique ego ei reí sim interpres.
PERIPLECOMENVS
Aúdio.

---

794. *Cf. Schoellius ad Truc. 454* 797. *Cf. glossae hae (iam a Scaligero allatae: Corp. gl. II p. 75, 8 et 9):* fabeus *παῖς et* Fabea *παιδίσκη*

---

cum A, ut vid. Tam *BCD* uxorẽ ẽẽ *B* ita] ita *C.* ita *D* p̃cipiundum *B.* praecipiendum *(vel* prę*c.) CDFZ* est *BCDFZ* PLE. *BCD, Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 606.* PER. *FZ, Ritschelius* insistias *C* *Cf. Langenus l. s. s. p. 328* 794. ATSCI(ET)IS-SEDHAECQUAANC *A teste Studemundo (ubi* POSTEAEC *pro* SEDHAEC *Loewius non recte legit)* scietis sed *DFZ.* scietis set *C.* stetis set *B.* scies sed *cum Bothio Ritschelius* ecqua ancillulast *scripsi.* haecque *(*hecq̃ *D*^{3}. hecque *D*^{1}. hęcque *C.* ecquae *Z.* ecque *F)* ancillast *(*ancilla est *CFZ) BCDFZ.* ecqua *iam Lambinus.* ecquae ancillast illi *Ritschelius edidit* At scietis post: eae ecqua ancillast? *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 36 (a. 1881) p. 118: cf. vol. 12 (a. 1857) p. 606* illic *Muellerus Pros. p. 656* Est prime cate *Salmasius in Capitolini Maximin. iun. c. 1.* est primicata *BCDF.* est primita *Z.* est apprime cata *Scaliger, Kochius Em. Pl. p. 12.* Adprime cata *Lorenzius.* est primaria *Pius.* Est et prime cata *Seyffertus. cf. Langenus l. s. s. p. 328* 795. ĘAQUOQ·(O)PUS *apparuerunt in A Loewio, etiam* A (ITA) *Studemundo* Eea quoque *C.* Eaquo que *D*^{1}: *corr. D*^{3} praecipito *Saracenus.* praecipio *(vel* pręcipio*) BCDZ.* precipio *F* ancillule *BC DF* 796. U(TSI)MULE(T) *apparuerunt in A* simul et *BCD* et perire *B* huc *CD*^{1}: *corr. D*^{3} 797. QUASIQ·HOCA *apparuerunt in A* Quasique *BD, Pylades.* Quasi *CFZ* hunc *D*^{3}*FZ.* huc *CD*^{1}. hoc *B* suae faueae *Ritschelius.* famęsę ancille *C.* famesę ancille *D.* famese ancille *F.* famesę ancillę *Z.* famose ancille *B.* fame se ancille *Cassinas Lipsii Ant. lect. IV 22.* famescae ancillae *ed. Scutarii.* famoscae *'alibi legi' ait Pius.* fauiae suae ancillae *Gruterus.* faueae suae *Scaliger.* faueolae *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 643.* famulo *et* famulae suae *adscr. Bentleius* de derit *D* eum porro *sine* mihi *FZ* 798. MILI(TI)UTDA(R) *dubia lectione. A* ego ei rei *Ritschelius in adn.* ego rei *BCDFZ.* ei ego rei *ed. Ritschelius. cf. Fleckeisenus Philol. vol. II (a. 1847) p. 101, Kaempfius l. s. s. p. 24, Seyffertus Stud. Pl. p. 25* sim int̃ pres *D.* sum int̃pes *B*

Né me surdum esse árbitreris, sódes: ego recté meas 799a
Aúris utor.

PALAESTRIO

* * * * * * * * * * * * * 799b

Eí dabo: aps tuá mi uxore dícam delatum ét datum, 800
Vt sese ad eum cónciliarem. ille — eíusmodist — cupiét miser:
Quí nisi adulterió studiosus reí nulli aliaest ínprobus.

---

802. *Cf. Festus Pauli p. 27 M.:* Aliae rei dixit Plautus pro eo quod est alii rei

---

799a. NEMES(UR)D *incertis praeter* N *omnibus A* *Palaestrioni tribuunt BCDZ, Pleusicli F, Periplecomeno continuat Ritschelius* Ne me surdum esse arbitreris, sodes *Seyffertus Ind. philol. vol. 12 (a. 1880) p. 356 sq.,* sodes *cum Lorenzio Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 418.* Ne (Nę *Z: de quo cf. Fleckeisenus l. s. s.)* me surdum uerue-rauit si audis (ueruerat uit si audis *CD.* uerberat ut si audis *FZ) BCDFZ: ubi* Ne mi ut surdo uerbera auris *Ritschelius,* uerbera tu, si audis *Pylades* (uerbera *iam Saracenus),* uerbera. PA. tu si audis *Lambinus,* uerberabit. PA. tute si audis *Bothius,* Ne me surdum uerberans fac auris *Ribbeckius,* Ne mi ut surdo uerberassis auris *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 644. cf. Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 397* ego recte meas *Seyffertus Ind. philol. vol. 12 (a. 1880) p. 356.* ego recte meis *BCDFZ, nisi quod* rectis *C.* PAL. Egomet recta semita *Ritschelius coll. Casinae v. 469.* ego recte militi *Pius.* ego recte dabo *Acidalius.* recta ego *Bothius.* ego recte meis *def. Gulielmius et cum* Audio *iungens, reliqua autem pro parenthesi sumens, Bugge l. s. s.* ego rectissume ‖ Ei dabo *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 63, Philol. vol. 33 (a. 1874) p. 708* 799b. *om. BCDFZ, Ritschelius* AURI(*vel* E)SUE(*vel* T) *A* Auris utor *cum lacuna Seyffertus* 800. **DABO *A* Ei dabo *ex A Ribbeckius Mus. Rh. vol. 36 (a. 1881) p. 119.* Dabo *BCDFZ.* Ad eum ibo *Ritschelius.* Militi *Acidalius.* Meis dabo *Bothius.* Vbi dabo *Bugge l. s. s.* a tua mihi uxore *Camerarius.* tua mihi uxorem *CD.* tuam mihi uxorem *B.* tua mihi uxore *FZ.* aps *restituit Studemundus Vidul.*[2] *63* a tua mihi esse uxore *Fleckeisenus Ep. cr. p. 26* 801. UTSESEAD *apparuerunt in A* Vt sese ad eum *FZ.* Vt sese ateum *D.* Vt sese aut eum *C.* Vt sedeat mecum *B.* Vt se deamet *Camerarius.* Vt sed ad eum *Kochius l. s. s.* conciliare *CD* ille — eiusmodi est — cupiet *Madvigius Adv. II 9, Langenus Anal. Pl. II p. 5.* ille eiusmodi est cupiet *libri.* ille eius domi cupiet *Ritschelius coll. Proleg. p. 323 sq.* Ille eiusmodi est: cupiet *Ussingius.* millemodis cupiet *ipse Act. Soc. phil. Lips. vol. VI p. 324* 802. QUINISIA(DULTE) *A* Aadulterio *C (ab initio versus).* adulteri *Bentleius* nulli aliaē *D.* nulli alia ē *BC.* nulli aliae est *Z.* nulli alie est *F.* nullae aliae est *Camerarius, fortasse vere iudice Ritschelio: cf. testim.* improbus *CDFZ* *Cf. Langenus l. s. s. p. 328*

PERIPLECOMENVS

Nón potuit reperíre, si ipsi Sóli quaerundás dares,
Lépidiores duás ad hanc rem quam égo habeo. habe animúm bonum.

PALAESTRIO

Érgo adcura: séd propere ópus est. núnc tu ausculta, Pleúsicles.

PLEVSICLES

Tíbi sum oboediéns.

PALAESTRIO

Hoc facito: míles domum ubi aduénerit,
Mémineris ne Phílocomasium nómines.

PLEVSICLES

Quem nóminem?

---

803. N****TU *A teste Loewio,* ****O****REP *extremis litteris dubiis teste Studemundo, qui tamen adnotat spatium post* O *paulo maius videri ad* TUIT *litteras capessendas* potuit *Pylades.* potui *BCDFZ.* potis *(vel* pote*)* est *Muellerus 'Nachtr.' p. 145* repperire *D.* reperiri *B* si ipsi soli querendas *(quęrendas C)* dares *BCD.* sub sole querenda res *F.* sub sole quaerens *Z* 804. LEPIDI *ab initio perdubia lectione enotat Loewius, litterae* S *et* S *(*Lepidiores duas*) apparuerunt Studemundo, praeterea Loewio* NIMUM *dubia lectione in fine apparuit, Studemundo* MUM *item dubia lectione: eidem in proximo v. littera* M *(*bonum*)* Lepidioris *BD.* Lepideoris *C* ad hanc rem *CDFZ.* at hanc aerã *B: unde* ad hancce rem *Gruterus* ego habeo *Muellerus Pros. p. 177.* ego *BCDFZ.* egomet *Ritschelius.* ego dabo *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 16 cum Camerario.* ego.age *Gruterus* habe] ab *B* 805. ERG *(dubia lectione) et* SICLES *apparuerunt Studemundo in A (adnotanti in fine* MIPLEUSILLES *posse extitisse),* PLEUSICLES *(dubia lectione) Loewio* adcura, sed propere opus est *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 769.* ad curas et properã opus est *B.* adcuras et properas opust *CD.* accurras et propera opus *F.* accurras et propera *Z.* accurato et properato opus est *Camerarius.* adcures et properes opus *Bothius.* adcures: properato opus est *Ritschelius* Pleusides *Camerarius.* mi pleusicles *BF.* mi pleusides *CDZ* *V. 806—810 a Plauto abiudicat F. Schmidt 'Untersuchungen' p. 363 sqq.: genuinos intercidisse. cf. Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 606, Ladewigius Philol. vol. 17 (a. 1861) p. 259 sqq.* 806. MUBIADUENERIT *(*MUBI *dubia lectione) apparuerunt Studemundo in A,* MUMADUENERIT *enotavit Loewius* oboediens *D.* obędiens *C.* obediens *BFZ* PAL. Hoc facito: miles *partim Palmerius, partim Gruterus.* huc facito PA. miles *B.* hoc facto. PA. miles *CDFZ.* hoc facito, miles *Seyffertus Stud. Pl. p. 2* 807. (S♯)QUE(MN)OMINĒ *dubia lectione apparuerunt in A* quẽ *etiam B, Fleckeisenus Ep. cr. p. 27.* quam *CDFZ, Ritschelius*

PALAESTRIO

Glýceram.

PLEVSICLES

Nempe eandém quae dudum cónstitutast.

PALAESTRIO

Páx, abi.

PLEVSICLES

Méminero: sed quíd meminisse id réfert, rogo ego té tamen.

PALAESTRIO

Égo enim dicam túm, quando usus póscet. intereá tace:
Vt, quom etiam hic agét, tu actutum pártis defendás tuas.

PLEVSICLES

Éo ego intro igitur.

---

808. DUDUM(CONS)TITUTA(ES)T *apparuerunt in A (et in proximo v.* BES *perdubia lectione teste Studemundo)* Gliceram *Lipsius Ant. lect. IV 22.* Diceam *BCD.* Dic eam *FZ. Δικαίαν Spengelius. de reliqua discrepantia cf. quae ad v. 438 adnotavimus* que *BDF* constituit ast *B.* constituta est *CFZ* pax abi *Camerarius.* paxabis *B.* pax abis *CDFZ* *V. 809—812 ut spurios excludit Ussingius* 809. TAMEN *sibi legere in fine visus est Loewius,* S(erefertegote)TA *Studemundus ('in fine post* A *litteram nihil amplius scriptum fuit' idem)* S; *D* quid *BZ.* qui *CDF* rogo ego te tamen *Brixius, Ribbeckius.* ego te tamen *BCD. om. FZ.* id rogo te tamen *Luchsius Hermae vol. 6 (a. 1872) p. 272.* hanc ad rem tamen *Camerarius.* ego nescio tamen *Ritschelius.* (referat) rogo te tamen *Hauptius Opusc. vol. II p. 140.* dicito tamen *Bergkius Opusc. vol. 1 p. 674*

810. *Nihil apparuit Loewio,* QUA(m tace) *sub finem perdubia lectione Studemundo* tuum *F* poscit *BCD* face *Forchhammerus apud Ussingium praef. IV 2 p. V* 811. ACTUTŨ *in fine (versus est bipartitus) apparuit Studemundo, omnino nihil Loewio ('ante 6am ab exitu litteram neque* AGET *neque* DEFENDAS *scriptum erat, sed aut* ITA *aut simile aliquid' Studemundus)* cum *CDFZ.* nunc *B.* tum, quom *Ritschelius. mira comminiscitur Acidalius* etiam *BCD FZ.* rem *Ribbeckius* aget *Ritschelius.* agit *BCDFZ* tu actutum *Schmidtius 'Untersuchungen' p. 368 (*agit *servans).* actutum *BC DFZ, Ritschelius* poscet, — interea tace — Vt quom etiam hic aget, tute actutum *Niemeyerus l. s. s. p. 388 interpunxit.* Vt nunc etiam hic agat ac tu tum *Leo Hermae vol. 18 (a. 1883) p. 579. cf. Rodenbusch l. s. s. p. 63* *V. 811 et 812 sedem commutare iubet Seyffertus 'Jahresbericht' a. 1882 p. 99, fortasse recte* 812. U(RES)FA(ÇẸ) *apparuerunt*

PALAESTRIO
Eí, praecepta sóbrie adcurés facc.

PALAESTRIO. LVRCIO

PALAESTRIO
Quantás res turbo, quántas moueo máchinas.
Erípiam ego hodie cóncubinam míliti,
Si cénturiati béne sunt manuplarés meí:
Sed illúm uocabo. heus, Scéledre, nisi negótiumst,
Progrédere ante aedis: té uoco, Palaéstrio.

LVRCIO
Non óperaest Sceledro.

PALAESTRIO
Quíd iam?

LVRCIO
Sorbet dórmiens.

PALAESTRIO
Quid, sórbet?

LVRCIO
Illud, stértit, uolui dícere.

---

in A Eo ego *Ritschelius.* Ego ego *BCD.* Ego eo *FZ* ei *Gulielmius.* et *BCDFZ.* i et *cum Bothio Ritschelius* adcures *Ritschelius.* ut cures *BCDFZ* facte *C*

Act. III scaen. 2 Palestrio Lucrio *(haec atramento nigro, rubro sequentia)* PALESTRIO SERVVS LVCRIO PVER *B. om. CD*¹. PALESTRIO LVCHRIO PVER *(erasis* Palestrio puer, *ut vid., a D*² *scriptis) rubricator in D.* Palestrio. Lucrio puer *FZ. cf. ad v. 843. nihil apparuit in A De tota hac scaena cf. Schmidtius 'Untersuchungen' p. 379 sqq., Langenus Stud. Pl. p. 316 sq.* 813. (C)HINAS *apparuerunt in A* PAL. *praem. BCD* 814. *Nihil apparuit in A* 815. *Nihil apparuit in A* centuariati *D* manuplares *Pareus.* manipularis *B.* manipulares *CD FZ* 816. ST *dubiae in fine apparuerunt Loewio,* TIUM *litterarum vestigia incerta Studemundo, qui negat dici posse utrum etiam* ST *litterae scriptae fuerint necne* Set *D* euocabo *Muellerus 'Nachtr.' p. 3* heius *B* celedre *D*¹: *corr. D*² negotiumst *Ritschelius.* negotium *BCD.* negocium *FZ Cf. Langenus Stud. Pl. p. 168* 817. *Nihil apparuit in A* te *D*². tu *D*¹ uoco *CD.* uoca *B.* uocat *FZ, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 770* palestrio *BCDFZ* 818. D(OR)MIENS *apparuerunt in A* operae est *Camerarius.* opere ẽ *B.* opera est *CFZ.* operaẽ *D* dormes *B* 819. QUIDS *sibi legere visus est Loewius in A, nihil apparuit Studemundo* stertit *D*³*FZ.* sterterit *CD*¹. steterit *B* dicere *(r ex c corr.) C*

Sed quía consimilest, quóm stertas, quasi sórbeas — 820. 821

PALAESTRIO

Eho, an dórmit Sceledrus íntus?

LVRCIO

Non nasó quidem:
Nam eo mágnum clamat.

PALAESTRIO

Tétigit calicem clánculum:
Deprómpsit nardini ámphoram cellárius.
Eho tú, sceleste, quí illi suppromú's: eho. 825

LVRCIO

Quid uís?

---

820. 821. SFD *litterarum ab initio apparuerunt in A vestigia, Studemundo etiam* S *(*consimilest*)* *Versum expellit Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 607. excidisse post eum velut haec:* Ideo sorbere eum narraui imprudens. PA. Eho *Ritschelius suspicatur. cf. Langenus 'Beitr.' p. 55 et Niemeycrus l. s. s. p. 386* S; *D.* Nisi *Acidalius, Muellerus 'Nachtr.' p. 34* est *BCDFZ* quom *Acidalius.* quod *BCDFZ* stercas BD^1*: corr.* D^3 quia, quom stertas, consimile est *Bothius.* quom stertas, similest, quasi si *Brugmanus p. 33* 822. EH *apparuerunt in A* Eho an *CDF.* Eo an *BZ.* An *Ritschelius* Eho *superiori (h. e. amisso) versui continuans* nonaso *B* 823. N(AM)EOMA *apparuerunt in A* eum *Z.* eo *etiam Pii 'prisci codices'* Tetigit...cellarius, *in libris Lurcioni continuata, Palaestrioni tribuit Acidalius* clamat tetigit D^1. clam attigit D^3 calicem, clanculum *Acidalius* 824. D *ab initio apparuit Loewio, non Studemundo, qui negat* DE *extitisse, sed velut* PR Deprompsit nardini amphoram *Lambinus.* Dormis ita arclimin phorã *B.* domi sitam ardimi nam amphoram *C.* Domi sit amardiminam amphoram *D.* Dimisit amardimiam amphoram *F.* Dimisit nardini unam amphoram *Z.* Dimisit nardini uini amphoram *Camerarius.* Demisit nardini amphoram *Dousa et* Dimisit *servans Salmasius.* Dempsit nardini unam amphoram *Acidalius.* Prompsit nardini unam amphoram *Pareus.* Dum misit nardum in amphoram *Ussingius* Dormit e nardini amphora *Bugge Opusc. ad Madv. p. 166* cellararius *CD.* celarius *Z* *Et hoc v. et v. 823 interrogationis signum in fine collocat Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 608* 825. (EHOTUSC)EL(ES)TEQUII *(quibus* LL *dubia lectione addit Studemundus: spatium, quod primum* E *praecedit, una littera maius quam quod* EHOTUSC *litteris expleatur fuisse) apparuerunt in A* PAL. *praemittunt BCDFZ* Eoh *B.* Eo *Z* Eho, tu sceleste *ante Ritschelium interpungebatur* suppromus eho *CD.* suppm' seho *B.* suppromis eho *F.* subpromis eo *Z.* suppromus es *Scutarius.* suppromus es, eho *Camerarius.* suppromu's: cedo *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 608: idem* LVRC. Eho *edidit* 826. QU(IDUI)S‡Q(UI)D-L(UB) *apparuerunt in A* Qui *Bergaldus.* Quid *BCDFZ*

PALAESTRIO

Qui lubitumst ílli condormíscere?

LVRCIO

's, opinor.

PALAESTRIO

Nón te istuc rogitó, scelus.
ide huc: iam periísti, nisi uerúm scio.
psísti tu illi uínum?

LVRCIO

Non prompsí.

PALAESTRIO

Negas?

LVRCIO

hércle uero: nam ílle me uotuit dícere.
: équidem heminas ócto exprompsi in úrceum,
: ílle calidum hic éxbibit in prándium.

PALAESTRIO

: tú bibisti?

LVRCIO

Dí me perdant, sí bibi,

---

ibitum est *B*. libitum est *CDFZ* 827. (QQ)UL(ISO****R) *in A* *erunt* istic *B* rogito istuc *Muellerus 'Nachtr.' p. 49* rogitos- *C*. rogo scelus *F* 828. PROCEDEHUC *apparuerunt in A* *e versui praemittunt BCD* huic *B* iam peristi *Lindeman-* eriisti iam *BCDFZ, Fleckeisenus Exerc. p. 42* 829. PRO(MP)- *apparuerunt in A* PA. *praem. B* Pmsisti *BD* illum F^1 msi *C*. promsi *ras. ex* promisi *D*. promsi *B* PA.] *spat.* CD^1: 830. NEG(OHERCLE) *apparuerunt in A* LV. *om.* CD^1: ercle *D* me uotuit *cum Pareo Ritschelius*. me uetuit *CDZ*. *B*. me uenit *F*. uotuit *Muellerus Pros. p. 335 post Engerum p. 18* 831. NEQ·EQ *apparuerunt in A* equidem] enim *F* eminas *Saracenus, Pii 'codd. antiqui', item codd. Pyladis: de rosodia vocis graviter errat cum aliis Kampmannus de IN praep.* feminas *BCD, 'Vaticani' Lipsii Ant. lect. I 11.* foeminas *Z*. *F* octo] VIII *D* expromsi *B*. expromisi *C*. exp̃si *D* n *C* 832. NEQ *apparuerunt in A* ille calidum hic *Fleckeise-* ri hinc *Ribbeckius*. ille hic calidum *BCDFZ*. illic calidum othio *Ritschelius*. illic illinc calidum *Acidalius*. ille exinde i *Guyetus* exbibit *Guyetus*. exuiuit *BD*. exiuit *CF*. exuunt it *Camerarius*. expromptum bibit *Ritschelius* prandio *Aci-* 833. NEQ·TU(BI)BI(STI) *A* tu bibisti] tubi iusti *C*. tubi uisti i D^2, *coni.* D^3) *D* LV. P *C* (*h. e.* PVER). LV *ex* P D^2 dii *Z*

Si bíbere potui.

PALAESTRIO

Quíd iam?

LVRCIO

Quia enim obsórbui:
Nam nímis calebat, ámburebat gútturem.

PALAESTRIO

Alii ébrii sunt, álii poscam pótitant.
Bonó subpromo et prómo cellam créditam.

LVRCIO

Tu hercle ítidem faceres, sí tibi esset crédita:
Quoniam aémulari nón licet, nunc ínuides.

---

834. *Schol. Lucan. ed. Vsenerus p. 124, 22:* notandum 'absorbsit cum 'absorbuit' dicamus. Plautus: 'quid enim absorbui': *qu huc spectare vidit Studemundus Emend. Pl. p. 14* 835. *Nonius p. 20 14:* Guttur ... masculino Plautus in Milite glorioso: 'Nam.. gutturem'

---

si bibi (b *posterior ex* n *B) BD*^{3}. si biui *C.* sibi ui *D*^{1}. sibi bi *L om. FZ* 834. SIB *apparuerunt in A* Si bibere *BD*^{3}*FZ.* Si be *D*^{1}. Sibere *C* potui *FZ.* potuisti *BCD* quid *BCDF.* qui *Z* LV.] P *CD* qui aenim *C.* quienim *D* *Cf. testimonium* 835. NAI NI(MI)S(C)ALEB *apparuerunt in A litteris ultimis perdubiis* nimis *ex* m nis *D.* nimius *Z.* minus *F* calebat, amburebat *Camerarius.* cale uita bure uat *CD.* caluit ambureuat *B.* calebat adurebat *codd. Nonii.* cal comburebat *FZ.* caleuit, amburebat *Ribbeckius Mus. Rh. vol. 29 (a. 187 p. 16, Reblinus p. 34* *A v. 836 ad 845 constanter binos, qui in B su in unum contrahunt CD* *V. 836 et 837 inter se transpositos Palaestri oni tribuit Acidalius. item transponit Ribbeckius v. 837 Palaestrio v. 836 Lurcioni tribuens: cf. idem Mus. Rhen. vol. 12 (a. 185 p. 608* 836. ALIIEBRIIS *ex A adfert Loewius,* ALIIEBRISU**AL *(l teris* SU *dubiis) Studemundus* PAL. *om. BCDFZ et editiones o Parcanam* Alii ebri sunt *C.* Ali iebriꝭ *D* alii poscam potita *partim Palmerius p. 674, partim Lipsius et Acidalius.* alia p̈campotai *D.* alii potest cam pota itam *C.* alia postquã potatã *B.* postqu potarunt *FZ* 837. BONOSUP*(vel* B*)*PR *et suo loco* (M)OCELLA *appar runt in A* PAL. *praem. FZ* subpromo *CD*^{3}. subp̄mo *B.* suppro *D*^{1}*FZ* & promo *B.* *om. CDFZ* cella credita *FZ* 8 (TU)HERCLEI *A, quibus dubiam* D *addit Studemundus* LV. *om. BC* Tu hercle itidem *Bergkius Opusc. I p. 616 (*eadem *idem p. 13 Muellerus 'Nachtr.' p. 133.* Tu hercle idem *FZ.* Tu hercle di (erclediē *D) BCD.* Tu idem hercle *cum Acidalio Ritschelius.* Id tu *Guyetus.* *cf. Buechelerus de decl.*^{2} *p. 32* si *FZ.* sit *BCD* 839. QUONIAMAEMU *et* NUNCINUIDES *ex A Loewius,* QUONIAM**M NUNCIN**DES *Studemundus* Qm̃ *BCD* emulari *CDFZ*

PALAESTRIO

Eho, an úmquam prompsit ántehac? respondé, scelus. 840. 841
Atque út tu scire póssis, ego dicó tibi:
Si fálsa dicis, Lúrcio, excruciábere.

LVRCIO

Itan uéro? ut tu ipse mé dixisse délices:
Post é sagina ego éiciar cellária, 845
Vt tíbi qui promptet, álium subpromúm pares.

PALAESTRIO

Non édepol faciam: age, éloquere audactér mihi.

---

840. 841. EHOANUMQUAMPROMPSITANTEHAÇRESPONDESCELUS *perdubiis plerisque A teste Loewio.* EHO, *dein* Q, *post* I *et suo loco* HA, *in fine denique* S *omnibus praeter extremam litteram dubiis adfert Studemundus* PAL. *om. BCD* Eho *in proprio v. collocavit Ritschelius: cf. Richterus Studemundi Stud. vol. I p. 448* Eo *Z* an unquam *F.* anum quam *C.* anūquam *D* (an *separ.* D^2). numquam *B.* nūquam *Z* prompsit *FZ.* promsit *D.* promisit *BC* ante hac *BC.* ante hanc *D* 842. *Nihil apparuit in A* LV. *praem. FZ* possis, ego dico *Pylades.* possis dico (dice D^1: *corr.* D^2) *BCD FZ.* possies, dico *Ribbeckius.* possis, edico *cum Camerario Ritschelius. cf. Langenus 'Beitr.' p. 192* 843. *Nihil apparuit in A* falsa D^2 *FZ.* palsa *BC et ex* palla D^1 dices *Ritschelius.* dixis *Camerarius* Lurcio *Fleckeisenus Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 848.* uotio *BC.* uocio D^1. otius D^2. *om. FZ. cf. Ritschelius Op. vol. III p. 320.* oeius *Lipsius Ant. lect. IV 22.* iam faxo *Pylades.* loris *Camerarius.* cocio *Palmerius.* Lucrio *Gronovius, Hauptius Opusc. vol. II p. 158 et 457, Lorenzius Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 592.* Lucrio, hercle (*vel* Lucrio, discr.) *Bugge Op. ad Madv. p. 158.* Lotio *Fisch in Woelfflini Arch. vol. 5 p. 76, 'die lat. nom. pers. auf o' p. 126. 134.* nae otio *Bothius.* serio *Ritschelius.* boiis *olim Ribbeckius Mus. Rh. vol. 12 (a. 1857) p. 608.* hocedie *Bergkius Op. vol. I p. 112* excruciaberet *BCD*^{1}: *corr.* D^2 844. DIXISSEDE++++S *ex A Loewius,* I****ELIC *litteris* I *et* L *dubiis Studemundus* *Lurcioni tribuit Camerarius, Palaestrioni continuant libri praeter D, ubi* P (= PVER) Itan uerō *Ritschelius.* Ita uero *BCD FZ.* Ita uero? *Bothius* ipsemet *F.* ipsi me *Ussingius et Schreinerus apud Buggium Op. ad Madv. p. 167, fortasse recte. cf. Niemoellerus de pron. IPSE et IDEM p. 4* delices *BCD.* dictites *FZ.* dedices *Scioppius Susp. lect. III 21* 845. LLARIA *apparuerunt in A* Post e *Ritschelius.* Post *BCF.* P^{o} *D.* potest *Z.* Post haec *Pylades.* Postea *Camerarius* eiciar cellaria *FZ.* eicia cellaria *BC.* eici acellaria *D* 846. SUPROMUMPARES *ex A Loewius,* BPROMUMPARES *dubia ex parte lectione Studemundus* qui promptet *Ritschelius in adn.* si promtis *B.* si ꝓptis *CD.* prompseris *FZ.* qui prompseris *Pylades.* qui promat *Camerarius.* qui prompsit *edidit Ritschelius.* si prompsis *Ribbeckius* suppromum *FZ.* subpromis *B.* supromis *C.* suppromis *D* pares *FZ.* paris *BCD*
847. CTERMIHI *ex A Loewius,* RM (R *dubia lectione*) *Studemundus*

LVRCIO

Numquam édepol uidi prómere. uerum hóc erat:
Mihi ínperabat, égo promebam póstea.

PALAESTRIO

Hoc ílli crebro cápite sistebánt cadi. 850. 85

LVRCIO

Non hércle tam istoc uálide cassabánt cadi.
Sed in célla erat non nímium loculi lúbrici:
Ibi erát bilibris aúla sic proptér cados:
Ea saépe deciens cómplebatur ín die: 85

---

853. *Cf. Fronto p. 225 ed. Nab.:* Nam qua te dicam gratia Alsium maritimum...et, ut ait Plautus, locum lubricum delegisse *e. q.*

---

age eloquere *Pareus.* age te loquere *B.* agetę loquere *CD.* ag loquere *FZ* mihi *ex corr. C* 848. RUMHOCERAT *ex A Loewius* RO***EU**UMHO**RAT *litteris* RO, EU, HO *non satis certis Studemundi* LV. *om. CD* 849. M *ab initio et* MEBAMPOSTEA *ex A Loewius* MEB***OSTEA *plerisque litteris dubiis Studemundus* Mi ille *Muellerus 'Nachtr.' p. 133* imperabat D^2, *Beroaldus.* inperauat *C.* inperauat D^1. imperauit *B.* imperabas *FZ* promebam] promebam. 850. 851. H *dubia ab initio et* STEBANTCADI *litteris* STEBAN *et incertis A teste Studemundo: cui nona ab exitu littera non videbatur fuisse: Loewio res minus cesserat* Hem, ‖ Ibi crebro credo *Ritschelius duobus distinctis versibus* Hoc illi crebro *Brixius.* Hic illecebr *B.* Hic illi celebro *CDF.* Hic illi cęlebro *Z.* Hic illi Sceledro *Pius* Huic illecebroso *Camerarius.* Hinc illecebra *Salmasius.* Hui illecebrose *Palmerius.* Hic illi crebro *Lindemannus.* Sic illi crebro *Ribbeckius.* Hercle illi crebro *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 644.* Ill cin crebro *Muellerus 'Nachtr.' p. 133* capite sistebant cadi *Beroaldus.* capite sistebat cadi *B.* capites istebas cadi *(cum spatio an* cadi *C) CD*^{1}. capite sistebas cadi D^3FZ. capite sistebas cadum *Pylades* 852. *Vers. om. AFZ, primus addidit Pylades* LV. *B. or CD cum Pylade* ercle *D* istic *cum Guyeto Ritschelius* cassabat D^3. cassauat CD^1. cessauit *B.* quassabant *Pylades.* casaba *Turnebus Adv. II 29, Lambinus* 853. LUBRICI *apparuit in A* S *D* in cella erat non nimium *(=* paulum*) scripsi.* in cella erit *(er FZ)* paulum nimis *BCDFZ.* erat in cella paulum *Ritschelius* cella paulum loculi erat nimis lubrici *Fleckeisenus.* in cella erat pa lum nimio loculi lubrici *Scyffertus Phil. vol. 29 (a. 1870) p. 398.* cella erat pauxillum l. l. *Ribbeckius.* in cella paulum erat nimis locu lubrici *Brixius. cf. Langenus 'Beitr.' p. 335* 854. ERCADOS *ex Loewius,* R***OS *dubia lectione Studemundus* bilibris D^3FZ. uilibr BCD^1. duilibris *Bergkius Opusc. I p. 130* aula sic *Ritschelius.* au lis hic *BCD.* aulis hic *F.* aqualis hic *Z.* aqualis sic *Bothius* 855. *Nihil certi apparuit in A* sepe *BDF* decies *FZ.* deiciens. compleuatur *C.* completiatur *D.* completur *B* in die *Ritschelius, Scaliger.* die *BCDFZ.* de die *Bothius Secuntur in A haec:* E

Vbi bácchabatur aúla, cassabánt cadi.

PALAESTRIO

Abi abi íntro iam: uos ín cella uinária
Bacchánal facitis: iam hércle ego erum adducam á foro.

LVRCIO

Perii: éxcruciabit mé erus, domum si uénerit,
Quom haec fácta scibit, quía sibi non díxerim.
Fugiam hércle aliquo atque hoc ín diem extollám malum.
Ne huic díxeritis ópsecro uostrám fidem.

---

et MPLENAMFIERIMAXIM *perdubia lectione teste Loewio,* I *dubia lectione et* NEM(fi)ER(iope)RAMA(xi)M *incerta plerumque lectione teste Studemundo (post primam litteram...,...utrum* A *an alia littera extiterit dici nequit: pro* ER *litteris vix ac ne vix quidem de* EA *cogitare licet eodem teste). Quae sic dat B:* Ea plenã atque inanẽ fieri plena maxuma, *sic autem C:* Ea plenã atque inanẽ fieri plenã axuma *C et (nisi quod* Eaplenã *et* plenã maxuma *D*³*) D.* Eam plenam atque inanem (immanem *F)* fieri plenam a summo *FZ: quae verba expulit Ritschelius, in metrum redigerunt alii: velut* Ea plena Bacci insana fieri maxume *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 645.* Eam uidi inanem plenam fieri maxume *Ribbeckius: res incerta* 856. UBI *et* RAULLAÇAṢABANTCADI *ex A Loewius,* UBI***********ULL***Ṣ**BANTCADI *(lectione ex parte incerta: altera littera nullo modo* I *fuit) Studemundus* Vbi] Vidi *B* baccabatur *BCD.* bachabatur *FZ* aula *Beroaldus, Lipsius Ant. lect. V 5.* auia *BCDFZ.* hama *Turnebus Advers. II 29* cassabat *BC.* casabat *D.* cessabat *F.* quassabant *Z* 857. AB *et* AMUOSINCELLAUINARIA *A teste Loewio,* ABI *et* AMUOS*******UI**RIA *A teste Studemundo* Abi abi intro *Ribbeckius cum D*³*FZ ex spat. A (teste Loewio).* Abi ablintro *CD*¹. Abi intro *B* iam *superioribus addit Langenus* 'Beitr.' *p. 130, sequentibus Ribbeckius.* nempe *Ritschelius* uos in cella uinaria *BCDFZ (*bunaria *F) cum A.* in cella uos uinaria *cum Bothio Ritschelius* 858. BA *et* ITISIAMHERÇLE**ELEUMADDUCAMAFORO *perdubia lectione ex A Loewius,* BA(cchanalfac)ITISIAM(herc)L(eego)ILLUMADDUCAMAFORO *litteris* ITI, L *et* I *cum posteriore* L *incertis Studemundus* Bacchanal *BCD.* Bachanal *FZ* 'ego *fortasse delendum' Ritschelius* adducam a foro *Pylades cum A.* adducta fore *B.* adducata fore *CD.* adducam foris *FZ* 859. PERII, *post* BITM *et* MSIUENERIT *A teste Loewio,* PERI**-I******ITM*********MSIUENER *teste Studemundo, cui tamen* PERI, X, ITM *incertiora videntur* LV.] P *CD* excruciabit *D*²*FZ.* excruciauit *BCD*¹ 860. CUMHAECFACTA******QUIAṢIBINONDIXERIM *A teste Loewio,* CUMHAECFACT*******Q***SIBINONDIXERI* *litteris* HAE *et* SI *incertis Studemundo teste* Quom *CDFZ.* Quomodo *B* hec *BDF* sciuit *BD*¹*: corr. D*² quia ego *Ritschelius* dixerit *BCD* 861. atque ex hoc die extollam *Abraham Stud. Pl. p. 230* in diem *Camerarius.* in die (indie *B) BCDFZ* extollat *BCD* 862. huic dixeritis opsecro *Kellerhoff de colloc. verb. Plaut. p. 33.* dixeritis ob-

PALAESTRIO

Quo té agis?

LVRCIO

Missus sum álio: iam huc reuénero.

PALAESTRIO

Quis mísit?

LVRCIO

Philocomásium.

PALAESTRIO

Abi: actutúm redi.

LVRCIO

Quaesó tamen, tu meám partem, infortúnium
Si díuidetur, me ábsente accipitó tamen.

PALAESTRIO

Modo íntellexi quám rem mulier gésserit:
Quia Scéledrus dormit, húnc subcustodém suom
Foras áblegauit, dum áb se huc transirét. placet.
Sed Périplecomenus quam eí mandaui múlierem
Nimis lépida forma dúcit. di hercle hanc rem ádiuuant.

---

863. *Isid. Orig. IX 3, 64:* Agmen...Plautus: 'Quo te agi

---

secro (opsecrò *C*) huic *BCDFZ, Ritschelius* uostra *BCD*^{1}: *corr.*
863. Quo te *Pius.* Quot tu *CD*^{1}. Quod tu *BD*^{3}. Quo tu *F* *defensum a Scioppio Susp. lect. II 15* LV.] P *CD* aliquo *Ha* *tius Opusc. vol. III p. 400* ian huc *C.* ian huic *D* 864. LV.] *CD* 865. LV. *om. CDF* Queso *BDF* tu meam parte infortunium *Sverdsioeus Vind. praec. Bentleiani de gen. subst. (Rig* *1832) p. 54, Spengelius Phil. vol. 22 (a. 1864) p. 704, Bergkius Opu* *I p. 674.* tu meam partem infortinum *BCD*^{1}. tu meam partem infc tunii (infortinii *D*^{3}) *D*^{3} *FZ.* tu partem infortuni meam *Ritschelius c* *Bothio. frustra est Osannus Anal. p. 172. cf. Buechelerus de decl.*^{2} *p.*
866. Si id uidetur *B* 867. intellexi (t *sup. scr.*) *D* qua *CL* *corr. D*^{2} 868. huc *BCD* 869. Foras *Lambinus.* Foris *BC* *FZ* dum abse *CD*^{2}. dum apse *D*^{1}. a dum ab se *B.* dum a se dum se *F.* dum eapse *Scutarius, Acidalius* transire *BCD* transire parat '*alibi legi*' *Pius ait* 870. Set *D*^{1}. Sed *D*^{3} *cum BCF* periplectomenus *BCDFZ* 871. ercle ancrem *D* adiuua *Camerarius.* adiuuat *B.* atuinat *C.* ut uiuat *D.* ut uiuant *FZ*

Quam dígne ornata incédit, haud meretrície.
Lepide hóc succedit súb manus negótium.

PERIPLECOMENVS. ACROTELEVTIVM. MILPHIDIPPA. PALAESTRIO

PERIPLECOMENVS

Rem omném tibi, Acroteleútium, tibique úna, Milphidíppa,
Domí demonstraui órdine. hanc fabricám fallaciásque
Minus sí tenetis, dénuo uolo pércipiatis pláne:
Satis si íntellegitis, áliud est quod pótius fabulémur.

ACROTELEVTIVM

Stultítia atque insipiéntia insúlsitasque haec ésset,
Me ire ín opus alienum aút tibi meam óperam pollicitári,

---

872. incedit, e *ex corr.*, *D* haud *FZ.* aut *BCD* 873. negocium *FZ.* negotium. Periplecto menus milphidippa acrotelantum palest *(in proprio versu, sed tamquam scaenae exitum) CD*

Act. III scaen. 3 PERIPLECTOMENVS SENEX MILPHIDIPPA *(haec omnia in ras.)* ANC. ACROTELANIV PALESTRIO *B. om. CD*[1]. PERIPLECTOMEN[S] PALESTRIO *rubricator in D.* Periplectomenus. Milphidippa. Acroteleutium. Palestrio *F' et, nisi quod* Acrotelãtiũ, *Z* 874. PER. *praem. BD*[2] em *C.* Hem *F'* tibi, Acroteleutium *Studemundus Stud. vol. 1 p. 299.* acretele tibi ut unum *B.* ac retele tibi ut ium *C.* acretele t[i] utium *D*[1]. accredere *corr. D*[2] *(hãc pro* ac *D*[3]*).* accedere te ut uelim *FZ.* Acroteleutium, tibi *cum Camerario Ritschelius* tibique *om. FZ* una *BCD.* mea *F'.* meã *Z* mi Phidippa *ascripsit Bergkius Opusc. 1 p. 674* 875. Dodo[mi] *B* ordine *Pylades, Ritschelius.* in ordine *(*inordine *B) BCDFZ.* iam ordine *Muellerus 'Nachtr.' p. 136* hac *C* 876. netetis *B* percipiatisuplane *CD*[1]*: corr. D*[3] 877. si *sup. scr. D* intelligitis *F'Z* aliut *C* quid *CD* fabulemus *Z, correctum a Scutario* 878. A *in ras. B. om. CD.* MIL. *FZ* Stultitia atque *F'Z.* Stultitiaque *BD.* Sstultitia que *C* insipientia insulsitasque haec esset *scripsi.* insapientiã falsta haesit *C.* insipientiã falsta haesit *D.* insipientiã falsa hesit *B.* insipientia non fallacia hec sit *F' et sine* hec *Z.* insipientia insulsa atque maxima haec sit *Camerarius.* insulsitasque maxima haec sit *Acidalius.* insipientia insulsitasque hercle haec sit *Ritschelius.* insipientia atque insulsa malitia haec sit *Ribbeckius.* insipientia mecastor maxuma haec sit *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 646.* insipientia mea quidem sententia haec sit *Brixius.* insipientia mea istaec sit, mi patrone *Leo Ind. Rost. a. 1887/88 p. 10* 879. Mei rei in *B* mea *BCD*[1]*: corr. D*[3] opera *B* policitari *F*

Si ea in ópificina nésciam aut mala ésse aut fraudulénta.

PERIPLECOMENVS

At mélius est monérier.

ACROTELEVTIVM

Meretrícem commonéri

Quam sáne magni réferat, nil clámst. quin egomet últro,
Postquam ádbibere aurés meae tuae óram oratiónis,
Tibi díxi, miles quemádmodum potísset deasciárei.

PERIPLECOMENVS

At némo solus sátis sapit: nam ego múltos saepe uídi
Regiónem fugere cónsili prius quám repertam habérent.

---

880. ea in opificina *Camerarius* eam opificinã *BCD*, *Scutar* ea opificina *FZ*, *Pylades*. in opificina ea *Ritschelius*, '*quamquam et* in ea opificina *defendi poterit*' nesciat *BCD* 881. PA *CD C* melius est *Pylades*. meliust *CD*. melius *BFZ*. *cf. Olsenus p.* meliust te *Ritschelius* mouerier *Z* ACR.] A *in ras. B. spat. D. C.* MIL. *FZ* commoueri *BZ* 882. nihil clam est *BCDFZ*, *renzius olim cum Buggio* '*Tidskrift f. Phil.*' *vol. 7 (a. 1866) p. 15* me clamst *Ribbeckius*. mihi clam est *Lambinus, Ritschelius. cf. Bri Nov. ann. vol. 123 (a. 1881) p. 51* quin egomet ultro *Acidalius*. quin insustro *B*. quin ego mfustro *C*. Quinegom fustro *D*. quin ego stro *FZ*. Quin ego me frustro *Camerarius*. quin ego ultro *Gulielı Veris. III 11*. Quid? egone frustra *cum Bothio Ritschelius*. Quin ni frustror, *et* Priusquam *v. 883 Madvigius Adv. II p. 10* adbibere *CD*, *Lipsius Ant. lect. IV 20*. adhibere *BFZ*. admi *Camerarius* aures *Camerarius*. auris *BCDFZ* meae tuae o *Gulielmius l. s. s.* meae tuam moram BD^3. meae & tuam mor mea ettuã morã D^1. meas ad tuam moram *FZ*. meae tuae mo *Camerarius*. meae tuae loram *Gruterus*. meae tuae merum *Acida* meae tuae rorem *N. Heinsius apud Burmannum in Anthol. la p. 426*. meae tuam moeram *Bothius*. meae tuae loream *Ritsche* meae tuam murram *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p.* meae tuae muriam *Hauptius Opusc. III p. 400*. meae tuae mor *Tyrrellius Hermath. vol. 3 p. 113*. meae tuam moram (orationem) *merus Hermath. vol. 7 p. 146* 884. milies *F*. millies '*ex lect vetusta corrigit*' *Pius*. miles *etiam Pyladis codd.* quęm at modun quemat modum D^1 (ad D^2) potisset *BCD*, *codd. Pyladis*. p est *FZ*. potis esset *Pylades*. potesset *Ritschelius. cf. Fleckeise Misc. crit. p. 46, Bugge l. s. s., Zimmermannus de verbi POSSE mis p. 12* deasciari *Palmerius p. 672*. de as darei *C*. deasdarei assecla rei *B*. deas dare *F*. oleas dare *Z*. deartuari *Pylades*. asse *Camerarius*. deasciarei *Bugge l. s. s.* 885. sepe *BF* 886. cor *Bothius*. consilii *BCDFZ* repertam haberent *Lambinus*. rep habere *BCDFZ*. repertam habere *Pylades*. repertam habuere *merius p. 687*

ACROTELEVTIVM

Si quíd faciundumst múlieri male átque malitióse,
Ea síbi inmortalis mémoriast meminísse et sempitérna.
Sin béne quid aut fidéliter faciúndumst, eadem euéniet
Oblíuiosa extémpulo ut fiát, meminisse néqueat.

PERIPLECOMENVS

Ergo ístuc metuo quóm uenit uobís faciundum utrúmque:
Nam id próderit mihi, míliti male quód facietis ámbae.

ACROTELEVTIVM

Dum né scientes quíd bonum faciámus, ne formída.

PERIPLECOMENVS

Mala mérs es, mulier * * * * * * * * * * * * * *

---

887. A *in ras. B* faciundum est *F*. fatiendum est *D*. faciendum est *BCZ* malitiosæ *CD*. maliciose *F* 888. Ea sibi *BDFZ*. Eea sibi *C*. *cf. Buechelerus de decl.*[2] *p. 113*. Ea ibi *Hauptius Op. III p. 400*. Ibi ei *Ritschelius*. Eae ibi *Bugge l. s. s. p. 31, Ribbeckius*. Eius illi *Lambinus*. Sibi *Bothius* immortalis *B*, *non CD* memoriast *BC*. memoria est *DFZ* meminisse et sempiterna *FZ*, *Hauptius l. s. s., Ribbeckius*. meminisset et sempiterna *BCD*. meminisse id sempiterno *(vel* sempiterne*) Ritschelius* 889. bene quid aut *Camerarius*. bene aut quid aut *BCDF*, *nisi quod* autquid *iungit C et* aut fideliter *D*. bene aut quid *Z* faciundumst, eadem eueniet *Ritschelius in adn.* faciundum si eadẽ ueniunt *BD*. faciundum siađe ueniunt *C*. faciundum sit eadem ueniunt *FZ*. faciendum est, eo deueniunt *Camerarius*. faciundumst, eaedem eueniet *Ritschelius*. '*magis placiturum sit* eadem — obliuiosa — fiat — nequeat' *idem*. faciundumst, euenibit *Ribbeckius* 890. obliuiosa *Ritschelius in adn.* obliuiose *BD*[3]*FZ*. obliulose *CD*[1]. obliuiosae *cum Beroaldo edidit Ritschelius* extempulo ut *Bothius*. exemplo ut *BCD*[1]. extemplo ut *D*[3]*FZ*. extemplo uti *cum Camerario Ritschelius* fiat *Ritschelius in adn.* fiant *cum BCDFZ idem edidit* nequeat *Ritschelius in adn.* neque eunt *CD*. nequeunt *BFZ*. '*alias* et meminisse nequeant' *Lambinus*. nequeant *edidit Ritschelius* 891. metuo quom uenit *Muellerus 'Nachtr.' p. 34, Brixius Nov. annal. vol. 115 (a. 1877) p. 338*. metuo quo uenit *B*. metuquo uenit *CD*. mecum conuenit *FZ*. metuo quod uenit *Acidalius, Ritschelius. cf. Ussingius* faciendum *CD* 892. it *C* militi *Acidalius*. militia *BC*. malitia *DFZ* ambe *BF* 893. ACR.] A. *CD*. *rasuram B* ne scientes *Beroaldus et inter alia Acidalius*. nescientis *BCD*. nescientes *FZ*, *Ussingius*. ne inscientes *Acidalio auctore edd. post Camerarium, Goellerus in Trin. v. 1158* quod *B*. quid *CDFZ* faciemus *CD* 894. 895. PER. *praem. BCDFZ: om. Ritschelius cum Pareo* Mala mers es, mulier *Studemundus teste Lorenzio in append.* Mala mulier est *B*. Mala milla mer est *C*. Malamilla merest *D*. Mala nulla meretrix est *FZ*. Mala nulla mulier est *Ritschelius*. Mala mu-

ACROTELEVTIVM

* * * * * * * * * * * * né paue, peióribus conuéniunt. 895

PERIPLECOMENVS

Ita uós decet. conséquimini.

PALAESTRIO

Cesso égo illis obuiam íre?

PERIPLECOMENVS

Bene ópportuneque óbuiam es, Palaéstrio. em tibi ádsunt,
Quas mé iussisti addúcere et quo ornátu.

PALAESTRIO

Eu, noster ésto:
Veníre saluom gaúdeo. lepide hércle ornata incédit.
Palaéstrio Acroteleútium salútat.

---

lier mers est *Brixius, Bentleius* (merx). *cf. Kiesslingius Anal. Pl. p. 9* *Lacunam signavit Ritschelius* A. ne pauet peioribus conueniunt *B*. A. ne pauet peioribus conueniuit *C*. A ne pauet peioribus cueniunt *D*. Acrot. ne paue peioribus conueniunt *FZ, Pareus. Pro* peioribus *Acidalio in mentem venit* peiora ibus, *Pistori* peiora ubi, *quod suscepit Taubmannus* PER. Malas mulieres. A. Ne paue: peiores inuenibis *Bugge l. s. s. p. 18*. PER. Mala mulier mers est. A. Ne paue, haut peiores conuenibunt *(vel* his conuenient*) Ribbeckius (cf. Mus. Rhen. vol. 29 a. 1874 p. 17), his submittens v. 942 sq. ac post eos lacunam signans, huic autem v. 915—921 subiciens: cf. Ussingius* 896. cõsequimĩ *Z* PAL. *FZ*. A *CD*. A *in ras. B* Cesso ego illis obui *in ras C* *V. 897. 898. 899 hoc ordine Ritschelius, qui in libris sic collocantur: 899. 897. 898* 897. PER. *om. BCD* opportuneque *D*. oportuneque *B* obuiam es *C*. obuiames *D*. obuia es *B*. obuiam is *FZ* Palaestrio hem *Camerarius*. palestridẽ *B*. plestridem *C*. pestridẽ[1] *ead. man. in D*. palestrio *FZ*. Palaestrio en *Ritschelius. cf. Brixius Emend. in Capt. p. 17* adsunt *BD*^{3}*Z*. atsunt *CD*^{1}. assunt *F* 898. me iussisti *D*^{3} *FZ*. ne iussisti *B*. neiusisti *CD*^{1} adducere et quo *Z*. adduceret et equo *B*. adducere et equo *F*. adduceret et aequo *CD*^{1}. adducere et aequo *D*^{3} ornatu. PA. Eu noster esto *Bothius, Handius Tursell. III p. 73*. ornatu. A. eunosteresio *BC*. ornatu a *(spat.)* eunosteresio *D*. ornatu. Acrot. heus noster esto *F*. ornatu. Ac. heus noster. Pal. esto *Z*. ornatu. PA. heus noster esto *Acidalius. Periplecomeno continuabat Lipsius Ant. lect. IV 20* 899. Venire saluom *D*^{3}. Venire saluum *FZ*. Venere saluom *BD*^{1}. Veneres aluom *C* lepide hercle ornata incedit *Lorenzius*. lepide hercle ornatus incedit *BCDFZ*. lepide hercle ornatas ducis *Ritschelius*. lepido hercle ornatu incedit *Camerarius*. lepido hercle ornatu incedis *Acidalius, ubi* cedis *Bothius*. lepide hercle ornatae incedunt *Hauptius Opusc. III p. 400* 900. PAL. *praem. F* palestrio *BCDFZ* ac roteleuticũ *B*. acrote leuticum *C*. acro-

ACROTELEVTIVM

Quis hic amábost,

Qui tám pro nota nóminat me?

PERIPLECOMENVS

Hic nóster architéctust.

ACROTELEVTIVM

Salue, árchitecte.

PALAESTRIO

Sálua sis. sed díc mihi, ecquid híc te
Oneráuit praeceptís?

PERIPLECOMENVS

Probe meditátam utramque dúco.

PALAESTRIO

Audíre cupio quemádmodum: ne quíd peccetis, páueo.

PERIPLECOMENVS

Ad túa praecepta dé meo nil hís nouom adposíui.

ACROTELEVTIVM

Nempe lúdificari mílitem tuom erúm uis?

PALAESTRIO

Exlocúta's.

---

tae leuticum *D.* acrotelautium *F.* acrotelãtiũ *Z* ACR.] A *C.* A *cum spat. vacuo D. spat. B* quis hic amabo est *Camerarius.* qui sic ambo ẽ *BCD.* quis hic homo est *FZ* 901. Quid *B* nota nominat me. PE. hic *Guyetus.* notã mittat notã PE. hic *B.* notam minat notã PE. e hic *C.* notam minat notã pe ẹhic *D.* nota nominat. PER. hic *FZ.* nota me nominat. PE. hic *Pylades* architectu st *B.* arcitectust CD^3. arciteciust D^1. architectus est *FZ* 902. arcitecte *CD* salua sis sed D^3FZ. salua si sis et *B.* Saluasissiet *C.* Saluas issiet D^1 ecquid *FZ.* hẹc quit CD^1. hẹcquid D^2. ẹcquid D^3. haec quid *B* 903. praeceptis/// PE probe *D* utanque *F* ducam *B: qua scriptura abutitur Bergkius Opusc. I p. 117* 904. nequit BCD^1: *corr.* D^2 paueo *FZ.* paueuo CD^1. pauebo D^2 *et* D^3. paueno *B* 905. Ad D^3, *Acidalius.* At BCD^1FZ demeo *B* nil his nouom adposiui *Spengelius T. Macc. Pl. p. 74 post Bothium.* nihil his nomouat posui CD^1. nihil his nouom at posui D^2 (apposui D^3). nihil his posui *B.* nihil his nouum apposui *FZ et, nisi quod* apposiui, *Camerarius.* nihil his nouum ipse apposui *Pylades.* nihil ipse nouum apposiui *Acidalius.* nouum nihil apposiui *Guyetus.* nihil nouom adposiui *Ritschelius* 906. tuum *BCDFZ* exlocuta st *B.* exlocatust *D.* exlocuta est *C.* exlocuta es *FZ.*

ACROTELEVTIVM

Lepide ét sapienter, cómmode et facéte res parátast.

PALAESTRIO

Atque húius uxorem ésse te uolo ádsimulare.

ACROTELEVTIVM

Fíet.

PALAESTRIO

Quasi míliti animum adiéceris, simuláre.

ACROTELEVTIVM

Sic futúrumst.

PALAESTRIO

Quasique éa res per me intérpretem et tuam áncillam adcurétur.

ACROTELEVTIVM

Bonus uátes poteras ésse: nam quae súnt futura, dícis.

PALAESTRIO

Quasique ánulum hunc ancíllula tua abs té detulerit ád me,

---

elocuta es *Camerarius.* rem locuta es *Acidalius* 907. AC. *om. BCD* facite *BCD* parata est *Camerarius.* paratae *D, Scutarius.* parate *BCFZ.* parata *Olsenus p. 28* 908. *Ante h. v. aliquid periisse putat Lorenzius* huis CD^1*: corr.* D^3*. cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 344* esse te uolo *Camerarius.* tu uolo BCD^1*.* te uolo D^3FZ*.* te uolo esse *Ritschelius* assimulare *Pylades.* adsimulari *BCDF.* assimulari *Z* tu uolo ted adsimulassis *Ribbeckius: cf. Mus. Rh. vol. 29 (a. 1874) p. 17* AC. *om. BCD* fiet *Beroaldus, Acidalius.* fiat *libri* 909. PA. *om. B* adieris *CD* simulare simulare *C.* simulabis *Ribbeckius* AC. *om. BCDFZ: add. Camerarius* futurum est *BCD.* futurum *FZ* 910. PA. *om. BCDFZ: add. Camerarius* Quasique ea res *Ritschelius.* Quasiquae aeres aest *C.* Quasi que res ẽ *B.* Quasiquęheresaest *D.* Quasi hec res *F.* Quasi quę hęc *Z.* Quasique haec res *Gruterus.* Quasique res *Bentleius* interpetẽ *CD* ancillam adcuretur *cum Lindemanno Ritschelius.* ancillam eiecuretur *B.* ancilla ceretur *CD.* ancillam curetur *FZ.* ancillam geratur *Camerarius.* ancillam ei coeretur *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 17.* ancillam coeretur *Hauptius Opusc. vol. III p. 374.* ancillam ei feratur *Bugge Op. ad Madv. p. 167* 911. uatis BCD^1*: corr.* D^2 poteris *C* nam *Camerarius.* num *libri* qui *BCD* dicis] uides *FZ* 912. Quasiquę *CDZ* ancillulã tuã *BD.* ancillam tuã *C* abste *B* detulerit ad me D^3Z*.* detulerit aome D^1*.* detulerit ame *BC.* ad me detulerit *F.* '*fortasse fuit* tulerit ad me' *Ritschelius*

Quem ego míliti porró darem tuis uérbis.

ACROTELEVTIVM

Véra dicis.

PERIPLECOMENVS

Quid istís nunc memoratís opust, quae cómmeminere?

ACROTELEVTIVM

Méliust.

Nam, mí patrone, hoc cógitato: ubi próbus est architéctus,
Bene líneatam sí semel carínam conlocáuit,
Facile ésse nauem fácere, ubi * * * * * * * *
Nunc haéc carina sátis probe fundáta et bene statútast:
Adsúnt fabri quoque árchitecti ad eám rem haud inperíti.

---

913. Quem ego militi porro *Brixius*. Quarẽ ego militi *B*. Quem ego militi *CDFZ*. Quem porro ego militi *Reizius, Ritschelius*. Quem darem ego porro militi *Kiessling Anal. Pl. p. 10*. Quem rursum ego militi *Bothius* 914. PE. *B*. PA. CD^2FZ. *om*. D^1 opus est *BCDFZ* que *BCD*. *om*. *FZ* comminere *B* melius est *B*. *om*. *FZ* 915. hoc *ex* huc *D* architectus *ex* architectest *D* 916. Sene *C* lineatam *Camerarius*. liniatam *libri* collocauit *F* 917. esse] est *F* *De* nau*i mira narrat Lipsius Epist. quaest. V 3* ubi * * * * * * * *Ritschelius*. ubi fundata constituta st *BDZ et, nisi quod* est, *F*. ubi fundamenta ĕstituta st *C: quae 'irrepsisse e proximo v. apertum est' Ritschelius*. ubi fundata et constituta est *Camerarius*. ubi fundamenta constant *Forchhammerus teste Ussingio IV 2 p. V*. fabri operi adsunt periti *supplet Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 18*, fabri et materies adsunt *Luchsius teste Brixio*², probi fabri non desunt *vel* fabri adiuuant periti *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 770* 918. *om*. *Z* haec *Camerarius*. hic *BCDF* probe fundata et bene statuta est *Acidalius*. profundata bene et statutast *BCD*. profundata est et statuta est *F*. pro re fundata et bene statuta est *Bothius* 919. PA. *praemittunt FZ* . Adsunt *(*d *ex* t *corr.) B*. Atsunt CD^1. Assunt D^3. At sunt *FZ* fabri quoque architecti ad eam rem haud inperiti *scripsi*. fabri *(ita* D^3. eabri CD^1. muliebria *B*. ebri *F*. ebrii *Z)* architectique *(ita B*. archi ectique *C*. archiecti que *D*. architecti que *F*. architecti quę *Z)* ate amant *(ita B*. ate amea ut *C*. ate ama ut *D*. a te amant ut *F*. te amat ut *Z)* inperiti *(ita BC*. imperiti *DFZ) BCDFZ*. fabri architectonesque ad eam rem haut imperiti *Ritschelius post Weisium*. fabri architectique eam quidem ad rem haud imperiti *Pylades*. fabri architectique a me, a te, haud imperiti *Gruterus*. fabri architectonesque a me, a te haud imperiti *Reizius apud Hermannum Elem. d. m. p. 155 et in Iahnii Annal. n. phil. vol. 35 p. 194*. fabri architectique a te, a med haud imperiti *Bothius*. fabri architectoni probo ad eam haud inperiti *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 18*. fabri architecti ego, tu atque haec haud inperiti *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870)*

Si nón nos materiárius remorátur, quod opust quí det,
Noui índolem nostri íngeni, cito erít parata náuis.

PALAESTRIO

Nempe tú nouisti mílitem, meum erúm?

ACROTELEVTIVM

Rogare mírumst.
Populi ódium quidni nóuerim, magnídicum, cincinnátum,
Moechum únguentatum?

PALAESTRIO

Núm ille te nam nóuit?

ACROTELEVTIVM

Numquam uídit:
Qui nóuerit me quís ego sim?

PALAESTRIO

Nimis lépide fabuláre:
Eo pótuit hercle lépidius nil fíeri.

ACROTELEVTIVM

Potine ut hóminem
Mihi dés, quiescas cétera? ni lúdificata lépide

---

927. 928. *Nonius p. 476, 29:* Ludificata ero hominem pro ⟨ludificauero: Plautus Milite: 'ni⟩ ludificata...inponito': *lac.*

---

p. 770. fabri architecto quae faciant h. i. *Ussingius.* architectonesque *etiam Bentleius* 920. AC *praemittunt FZ* non] nõ nõ *Z* materarius *BCD* quod opust *Lambinus.* quod opus *BCD.* ad opus *FZ* qui det] quidem *FZ* 921. ingeni *BCD.* ingenii *FZ* 922. Nempetunouisti D^1: *corr.* D^3 ACR.] A *CD constanter* mirũ st *B.* mirus *CDZ.* minus *F.* *mirus Gulielmius c. 3* 923. Popli *Bothius* quid ni nouerim *FZ.* quinni nouerit *C.* quinni nouerat *D.* qum nouerint *B* magnidicum *B.* magni dicunt *CD* magnum dicunt *FZ* cincinatum *Z* 924. Menechmum guentatum *B.* Moec humun guentatum *C.* Mechum ũguẽtatum *Z* ille te nam *Bothius.* illa et aenam *C.* illa etęnam *D.* illa eam *B.* ille etiam *FZ.* illo etiam te *Beroaldus* 925. sim *C.* sum *BDFZ* 926 potuit hercle lepidius nil *scripsi Ind. Ien. a. 1890/91 p. 4.* potiuerim lepidius pol *BCD.* poterit uerum lepidius pol *FZ: ubi* potuerit rem *cum Lindemanno Ritschelius,* potis est rem *Bothius,* potuerit *Camerarius,* pol potuerit lepidius res *transponit Brixius,* potis erit rem lepidius pol *Ribbeckius* 927. 928. Mihides *B* cętera *Z* ludificata lepide

Ero, cúlpam omnem in me inpónito.

PALAESTRIO

Age ígitur intro abíte:
Insístite hoc negótium sapiénter.

ACROTELEVTIVM

Alia cúra.

PALAESTRIO

Age, Périplecomene, has núnciam duc íntro. ego ad forum íllum
Conuéniam atque illi hunc ánulum dabo, átque praedicábo
A túa esse uxore míhi datum, eamque íllum deperíre.
Hanc ád nos, quom extemplo á foro ueniémus, mittitóte,

---

supplevit Lipsius Ant. lect. IV 20, qui etiam hominem *delet e v. 926, ut uidetur, adsumptum. cf. Caesar p. 29. 46. 81*

Ero culpam *BC.* ludificata lepidę ‖ Pculpam *D.* ludificata lepide ‖ Per culpam *Z.* ludificata lepide ‖ Culpam *F.* ludificata lepide ero culpam *Nonius.* ludificata ero hominem, Culpam *Ritschelius ex lemmate Nonii.* ludificata ero lepide, Culpam *Brixius*[1]. ludificaro lepide ‖ Culpam *Ribbeckius. libros tutatur Bergkius Opusc. vol. I p. 674* in me (inme *B*) *BCDFZ, Nonius.* in med *Ritschelius. cf. Nov. exc. p. 41* inponito *BCD*[3]. inpunito *D*[1]. inponit *Nonii C.* inponi *Nonii Bamb.* impingito *FZ.* inponitod *Ritschelius l. s. s. p. 102* age igitur *CDFZ.* agite *B.* agite igitur *Gruterus* 929. negocium *FZ* AC. *om. CD s. spatio* 930. PA. *om. DFZ* Periplectomene, has nunc iam duc *Camerarius.* peri plecto menae as nuntiam duc *C.* peri plecto moeneas nunc iam duc *D*[1] (periplectomoeneas *D*[3]). periplectomene adnuntiã duc *B.* periplectomene has nunc duc *F.* periplectomene has duc nunc *Z* egom *CD* ad forum (adforum *B*) illum *BCDFZ.* apud forum illum *Abraham l. s. s. p. 207 sq.* eo ad forum, illum *Ritschelius* 931. illi hunc *CDFZ.* illi hoc *B.* hunc ei *Ritschelius* atquẽ *B.* atquaem *CD.* atque eum *Brixius in append.* 932. A tua esse uxore mihi datum *Ritschelius.* A tua uxore (At tua uxore *B.* Attu auxorẽ *D.* Attua uxore *C*) mihi datum esset *B CD.* A tua uxore mihi datum esse (esse *om. Z*) *FZ.* A tua uxore esse mihi datum *Bothius.* A tuad uxore mihi datum esse *Buechelerus de decl.*[2] *p. 97, Ritschelius Nov. exc. p. 68.* A tua eum uxore mihi datum esse *Muellerus 'Nachtr.' p. 111 coll. Pros. p. 16. 703 duce Hermanno in Iahnii Ann. nov. phil. vol. 35 p. 194.* A tua uoxore mihi datum esse *Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 286. cf. Lachmannus in Lucr. p. 200* eamque *FZ.* eamquam *BCD* 933. Hanc ad nos *FZ.* Hoc ad nos *D*[1]. Hoc ad nos *D*[3]. Hec adnos *B.* Haoit nos *C* cum *Camerarius.* quam *BCDFZ* aforo *B* mittitote *Bothius.* mittito *BCDFZ.* mittito tu *Pylades*

Quasi clánculum ad eum míssa sit.

PERIPLECOMENVS

Faciémus: alia cúra.

PALAESTRIO

Vos módo curate: ego illúm probe iam onerátum huc a
ciébo. 9

PERIPLECOMENVS

Bene ámbula, bene rém geras. egone hóc si efficiam plán
Vt cóncubinam mílitis meus hóspes habeat hódie
Atque hínc Athenas áuehat: si hodie húnc dolum dolámu
Quid tíbi ego mittam múneris?

ACROTELEVTIVM

* * * * * * *

* * * * * * * * * * * * dat nunc eápse mulier óperam. 9

---

934. danculum *D*. danclum *C* ad eum missa *Pylades*. admis *BCDFZ*. ad me missa *Camerarius*. *'licet etiam* ad illum miss *Ritschelius* 935. curato *Z* oneratum huc acciebo *Z, Lindema nus, Bothius, Bentleius*. oneratnr hunc acibo *B*. oneratur hunc acie *CD*. oneratum huc aciebo *F*. oneratum runcinabo *Ritschelius*. one tum ductitabo *Ribbeckius*. oneratum hunc asciabo *Bergkius Opu vol. I p. 674* (illum *delens*). oneratum hic asciabo *Umpfenbach teste Lorenzio Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 424*. oneratum huc cessibo *Ussingius* 936. PE *BDFZ*. PA *C* geras *Seyffert* gerat *BCD*. gere. at *FZ, codd. Lambini, Ritschelius* ego *B, Camerarius, Minton Warren 'on the enclitic NE' p. 3*. ego *CD*. ego *FZ, codd. Lambini* at ego hoc si efficiam pla *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 399*. at ego hoc nunc efficiam plane *Muellerus 'Nachtr.' p. 82*. at ego nunc si effici hoc plane *cum Bothio Ritschelius*. at ego hoc si ecficiam optatum *singius* plane *ferri posse negans* si *om*. *FZ* 937. concubi *BCD*^{1}: *corr*. *D*^{2} militis *om*. *B* hospis *BCD* 938. auel *Dousa*. habeat *BCD*^{1}. abeat *D*^{3}*FZ* si hodie hunc *Gruterus*. die hunc *BCDFZ*. hodie hunc si *Camerarius* 939. 940. *Duo mistichia intercidisse censet Ritschelius velut talia:* Quid tibi ego m tam muneris? AC. Non edepol munus curo: Sed si adiutabilem ill dat nunc ab se mulier operam —. *'audaculus enim sit, qui uno ve comprehensam sententiam hoc exemplo conformet:* Aliquid tibi mitt muneris. AC. si ab se dat mulier operam —.' *ceterum* Quit *CD* mittam] mitã *D*^{3}. mita *CD*^{1} muneris? A. *D*^{3}. muneresia *D*^{1} *Post* muneris? *interrogantem faciunt vulgo Acroteleutium:* datne ab mulier operam? *atque ita CD, nisi quod* ab si *CD*^{1}, aliis *D*^{3}, *in C tem* dat *ex* dais *correctum est*. dat neabsimulier operam *B*. desne a mulieri operam *F et (nisi quod* alię*) Z cum 'Vaticanis' Lipsii A lect. IV 20: ubi* dat nunc *pro* datne *Ritschelius*, ab se *def. Herm*

PERIPLECOMENVS

Lepidíssume et compsíssume confído confutúrum.

ACROTELEVTIVM

Vbi fácta erit conlátio nostrárum malitiárum,
Haud uéreor, ne nos súbdola perfídia peruincámur.

PERIPLECOMENVS

Abeámus ergo intro, haéc uti meditémur cogitáte,
Vt ádcurate et cómmode hoc quod agúndumst exsequámur:
Ne quíd, ubi miles uénerit, titubétur.

ACROTELEVTIVM

Tu moráre.

---

941. Compsissime *hinc excerpsit gloss. Plaut.: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 256, Hertzius ad Prisc. Gr. lat. III p. 59* 944. *Huc fortasse spectare Pauli glossam p. 61, 9 (*Cogitatim aduerbialiter pro cogitate*) coniecit Reitzensteinius 'Verr. Forsch.' p. 59*

---

nus in Iahnii annal. nov. phil. vol. 35 p. 195, eapse *Acidalius, Kampmannus de AB p. 30, Ritschelius Nov. exc. p. 52, recte, ut videtur: cf. Ribbeckius trag. fragm.² coroll. p. 39, Niemoellerus l. s. s. p. 18.* dat eam ab se m. o. *Verrallius teste Tyrrellio praef.* 941. PE, *quod praemittunt BCDFZ, del. Ritschelius integrum v. Acroteleutio continuans et apodosim faciens* Lepidissume et compsissume *Hertzius ad Prisc. Gr. lat. III p. 59.* Lepidi sum et cõmissũ *B.* Lepidi sum et comisum& *C.* Lepide sumit & comi sum& *D.* Lepidi sunt et comi sunt *F.* Lepide sunt et comes sunt *Z.* comsissime *vel similiter glossarii Pl. codices.* Lepidissime et comissime *Gruterus.* Lepidissimam et comissimam *Acidalius.* Lepidissume et comptissume *Ritschelius: cf. tamen idem Opusc. vol. II p. 256 et Loewius Gl. N. p. 147* confido *Ritschelius.* A. Confido *BCDFZ.* ac confido *(profectus a Pyladis scriptura* AC at confido*) Acidalius, continuans Periplecomeno* confuturum *Camerarius.* cum fnturum *B.* cumfuturum *CD.* iam futurum *FZ* *De v. 942 sq. cf. ad v. 895* 942. ACR. *Ribbeckius. om. BCDFZ, Ritschelius* malitiarum *Z.* militiarum *BCDF* 943. Haud D^3FZ. Aut BCD^1 944. PE *om. FZ.* PA. *Ribbeckius* Abeamus *Camerarius.* Habemus *BCD.* Abimus *FZ* hec *BF* meditemur. PH. cogitate *FZ. cf. testimonium* 945. 946. *Hoc ordine Gulielmius: inverso BCDFZ* 945. Vt] PE. Vt *CD* accurrate *BCD* huc *BCD* agendũest *(*ũest *ex* ũst*) C.* agendũ *B.* agendum est *DFZ* exsequamur *BCD.* sequamur *FZ* 946. Nequid *B.* Nequid *C.* Numquid *D* miles *C* titubatur D^1: *corr.* D^2 tum orare *D.* tu morarẽ *C*

ACTVS IV

PYRGOPOLINICES. PALAESTRIO

PYRGOPOLINICES

Vólup est, quod agas, si íd procedit lépide atque ex sei
téntia.
Nam égo hodie ad Seleúcum regem mísi parasitúm meum
Vt latrones quós conduxi hinc ád Seleucum dúceret:
Qui éius regnum tútarentur, míhi dum fieret ótium.

PALAESTRIO

Quín tu tuam rem cúra potius quám Seleuci, quaé tibi
Cóndicio noua et lúculenta fértur per me intérpretem.

952. *Servius Danielis in Verg. Acn. IV 608:* ueteres enim int
pretem conscium et auctorem dicebant: Plautus in Milite: 'qu
mihi condicio noua et luculenta offertur per te inte
pretem'

Act. IV scaen. 1 PIRGOPOLINICIS MILES PALESTRIO SE
VVS *B. om. CD*[1]. PIRGO PAL. *D*[2]. Pyrgopolinices. Palestrio *F*
nisi quod Pyrgopolynices *Z* 947. PI. *praem. B,* PV *C: idemque*
reliqua scaena pro PY. *frequentat: 'quod spectat ad veterem scriptu*
Purgopolinices'. *in B solet esse* PI., *in F* Pirg., *in D* PY. *vel* P
vel PYRG Volup est *CDZ.* Volupe est *F.* Voluptas est *B*
agam *FZ* siit *C et D ex ras.* sunt, *ut vid., D ante ras.* atque
Ritschelius. at *ex* ac *D.* at *BC.* ex *FZ.* et ex *Gruterus* 948.
praem. D hodi *CD*[1]*: corr. D*[3] seleuticum *B* 949. atse leu
C. ad seleuticum *B* duceret *D*[3]*FZ.* ducere *BCD*[1] 950. Qui
FZ. Que *BD*[1]. Quæ *C.* Quei *Bergkius Opusc. vol. I p. 674*
num *om. B* ocium *FZ* 951. tu tuam *D*[3]*FZ.* tuta uam *C*
tuam *B* seleuci: quę *Z.* seleuci que *F.* seleuciq' *D*[1]. seleutici
C. seleuci q̃ *D*[3]. seleutiq' *B.* Seleuci, quae *Brixius.* Seleuci. q
Ritschelius 952. Conditio *BDFZ.* Condicio *C* noua et *l*
Spengelius T. Macc. Pl. p. 99. noua *Bothius, Ritschelius* intp
B. interprætem *C.* int̃ practẽ *D* *Cf. testimonium*

PYRGOPOLINICES

Ímmo omnis res pósteriores póno atque operam dó tibi.
Lóquere: auris meás profecto dédo in dicioném tuam.

PALAESTRIO

Círcumspicedum, né quis nostro hic aúceps sermoní siet:
Nam hóc negoti clándestino ut ágerem mandatúmst mihi.

PYRGOPOLINICES

Némo adest.

PALAESTRIO

Hunc árrabonem amóris primum a me áccipe.

PYRGOPOLINICES

Quíd hic? undest?

PALAESTRIO

A lúculentast ác festiua fémina,
Quaé te amat tuamque éxpetessit púlcram pulcritúdinem.
Eíus hunc mi anulum ád te ancilla pórro ut deferrém dedit.

PYRGOPOLINICES

Quíd ea? ingenuan án festuca fácta e serua líberast?

---

953. omnis *CDFZ*. oms̄ *B* posterioris *C*. posteriores *D* 954. auris *BDFZ*. duris *C* dido *(*d *prior ex* t *B)* *BCD*^{1}: *corr. D*^{2} inditionem *BC*. in ditionem *FZ*. indicionem *D* 955. Circumspicedum *Guyetus*. Circumspicito dum *FZ*. Circum spicito cum *BCD* nequis *BC*. nequi *Bentleius* siet *FZ*. sit *BCD* 956. negotii *BCD*. negocii *FZ* clandestino ut agere *B*. dandestino ut agere *CD*^{1}: *ubi* clandestino *D*^{2} *et* agerem *D*^{3} mandatumst *Camerarius*. mandatūs *D*^{3}. mandatus *BCD*^{1}. mandatur *FZ* 957. PYR.] PA. *eras. in D. om. B* at est *CD*^{1}. ad est *D*^{2}. adē *B* PA.] *om. BCD s. spat.* arra bonem *C*. arabonem *BZ* moris *BCD* ame accepi *BD*. accepi ame *C* 958. PYR.] *om. CD*^{1}: *add. D*^{2} *erasa alia nota* hic] id *Ritschelius* est *BCDFZ* PA. *sup. scr. B*. PV *CD*^{1}: *corr. D*^{2} A luculentast ac *Reinh. Klotzius Nov. ann. vol. 79 (a. 1859) p. 707.* A luculenta atque *(*ac *F) CDFZ*. luculenta atque *B*. A luculenta atque a *cum Acidalio Ritschelius* festina foemina *Z* 959. Quae *BF* amat tuamque *Pius*. amat cumque *B*. amat tumque *D*. amatum que *C*. amat tumquę *Z*. amat tum quasi *F*^{1} expetessit *Ritschelius*. expetisset *BCD*. expetiscit *FZ*. expetissit *Pius* pulcram pulcritudinem *C*. pulcram pulchritudinem *D*. pulchram pulchritudinem *BFZ* 960. Eius *D*^{3}. Eis *C*. Eis *D*^{1}, *Ribbeckius. cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. 1 p. 344* hunc *Acidalius*. nunc *BCDFZ, Ritschelius. cf. Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 6 (a. 1865) p. 12* mihi *BCDFZ* anulū *(*n *ex* corr.*)* *D* adte *B*. atte *CD* ancilla ad te *Acidalius, non male* deferret *BCD* 961. PY. *om. C* Quid ea? *Seyffertus Stud. Pl. p. 18*. Quid? ea *Ritschelius cum aliis*. Quid-

PALAESTRIO

Váh: egone ut ad te ab líbertina esse aúderem interni
tius, 962. 9
Qui íngenuis satis résponsare néqueas, quae cupiúnt tui?

PYRGOPOLINICES

Núptanest an uídua?

PALAESTRIO

Et nupta et uídua.

PYRGOPOLINICES

Quo pactó potis 9
Núpta et uidua esse éadem?

PALAESTRIO

Quia aduléscens nuptast cúm sei

PYRGOPOLINICES

Eúgae.

PALAESTRIO

Lepida et líberali fórmast.

---

ea *C*. Quid ea *BDFZ*. Quid ean *Taubmannianae* ingenuan *Acidlius*. ingenua *libri* an] ac *BC*. hac *D* e serua *Dousa fil.* suare *BCD*. serua an *FZ* . liberast *CD*. libera ast *B*. libera est 962. 963. Vah *extra versum posuit cum Bothio Ritschelius. cf. Riterus Studemundi Stud. vol. 1 p. 641* Wah *B*. Va CD^1: *corr.* aegome *C* ad te *FZ*. abste *BCD*^{1}. adste D^2 ablibert *B* audere *BCD*^{1}: *corr.* D^2. audeam *Luchsius Acta Erl. II p.* inter nuntius *B*. internuncius *DZ* 964. Quin genus *C*. Q ingenuis *F* satis] factis *FZ* responsare *Gruterus*. responsaret *FZ*. responderet *B*. respondere *Camerarius* nequeas, quae piunt tui *Scioppius*. neq' asq' cupit uti *CD*. nequeas capiti uti uel nequeas que cupit uti *F*. req' ab se cupit uti *Z*. nequeas pidis tui *Camerarius*. nequeas, cupienti tui *Redslobius Symb. crit. p* 965. PYR.] A *CD* Nuptanest an uidua *Ritschelius*. Nup istanuida *C*. Nupt nistan uida D^1: *ubi* uidua D^2, Nuptanst an ui D^3 *corr., ut Parcus*. Nuptanst uidua *B*. Nupta ista an uidua Nuptan ista an uidua *Bergkius Op. I p. 674* PA. *sup. scr. sine B*. PV. CD^1: *corr.* D^2 uiduast *Ritschelius. at cf. Brixius Em Pl. (Hirschb. 1854) p. 6 sq.* PYR.] PV. *CD* quo *FZ*. quid *ras. B: item* CD^1. qui *B ex ras. et* D^3. Quid *servat Ribbeckius* 966. Nupta et uidua *Ritschelius ex B*. Vidua et nupta *CDFZ* eadem *FZ: itemque ex* asdem *D*. adem *C*. idem *B* quia D^3, *Camerarius*. qui *BCD*^{1}. quę *Z*. que *F* nupta est *Camerarius*. nupta CD^1. nupta sit D^3FZ. nupta *B*. *cf. Olsenus p. 101* 967. Euge *etiam CDFZ) superioribus addit B* Lepide *B* liberari D^1: *c* D^3 formast *CDF*. forma ẽ *BZ*

PYRGOPOLINICES

Caue mendácium.

PALAESTRIO

Ád tuam formam illa úna dignast.

PYRGOPOLINICES

Hércle pulcram praédicas.

Séd quis east?

PALAESTRIO

Senis húius uxor Périplecomeni e próxumo.
Éa demoritur te átque ab illo cúpit abire: odít senem.
Núnc te orare atque óbsecrare iússit, ut eam cópiam
Síbi potestatémque facias.

PYRGOPOLINICES

Cúpio hercle equidem, si ílla uolt.

PALAESTRIO

Quaé cupit?

PYRGOPOLINICES

Quid illá faciemus cóncubina quaé domist?

---

mendatium *CD.* m̃daciũ *B* *Orationem interruptam esse vult Spengelius T. Macc. Plautus p. 46* 968. At *BC* dignast *CDF.* digna è *BZ* pulcram *Pius.* pulcrum *C.* pulchrum *BDFZ* 969. 970. ea est *CDFZ.* hęc st *B* Periplecomeni e proxumo. ‖ Ea *Bachius de demonstr. pron. p. 53.* periplectom̃si PI. proxumo ‖ PA. Ea *B.* periplectomensi PV proxumo ‖ PA. Ea *C.* peri plectom̃esi PY. proxumo ‖ PA. Ea D^1. perippomeñ. Pirg proxumo? ‖ PAL. Ea *F.* periplectomenis. Py. proxumo. ‖ Pal. Ea D^3Z. Periplectomeni. PY. in proximo? ‖ PA. Ea *Camerarius.* Periplectomeni in proximo. ‖ Ea *Dousa fil.* Periplecomeni in proxumost. ‖ Ea *Ritschelius.* Periplecomenist. PY. Proxuma? ‖ PA. Ea: *Ribbeckius* dem oritur *BCD* (Eadem *iungentes)* adque *B* ab illo cupit *Bothius, Bentleius.* abilo cipit CD^1. ab illo cipit D^3. ab illo incipit *B.* ab illo cepit *F.* ab illo coepit *Z.* ab illo hinc cupit *Acidalius.* ad te illim cupit *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 399* abire] obire *'alibi legi' ait Pius* 971. obsettare *C* ut eam cupiam *B.* ut eam capiam *CD.* ut tui copiam *FZ, Ritschelius* 972. potestatemque *(vel* quæ*) CD* fatia *D* PYR. D^2. PV CD^1 uult *BCDFZ* 973. Quae cupit *CZ, Brixius.* Que cupit *BDF.* Quin cupit *Guyetus.* Quaene cupit? *Acidalius.* Quaen cupiat? *Ritschelius* illã *B* concubinam *BCD* quae do mist D^2: *corr.* D^3. quę domi est *Z et, nisi quod* que, *F.* quando mist CD^1. quando misit *B* *Ceterum a verbo* Quid *ad* modo *v. 984 omnia retrac-*

PALAESTRIO

Quín tu illam iube ábs te abire quó lubet: sicút soror
Eíus huc gemina uénit Ephesum et máter accersúntqı
eam. 97

PYRGOPOLINICES

Ého tu, an uenit Éphesum mater éius?

PALAESTRIO

Aiunt quí sciunt.

PYRGOPOLINICES

Hércle occasiónem lepidam, ut múlierem extrudám foras.

PALAESTRIO

Ímmo uin tu lépide facere?

PYRGOPOLINICES

Lóquere et consiliúm cedo.

PALAESTRIO

Vín tu illam actutum ámouere, abs te út abeat per grátiam

PYRGOPOLINICES

Cúpio.

---

tatori tribuit F. Schmidt 'Untersuchungen' p. 323 sqq. cf. Ribbeckius 'Alazon' p. 66 974. abste *B* quo lubet D^3FZ. quod iubet *BCD*¹ quod lubet D^2, *Ribbeckius* sicunt *C*: *'corruptum fortasse e* siquidem *iudice Ritschelio.* scin ut *vel* scin tu *Bergkius Opusc. vol. I p. 674* 975. huc gemina *Gruterus.* uggeminam *B.* ugge minam *C.* ungge minam *D.* gemina *FZ* uenit ephesum *FZ.* uenite ephesum *BD.* uenit ephesum *C.* aduenit Ephesum *Brixius* et *om. C* accersunt que *BF* accer sunt quæ *CD.* arcessuntque *Z* 976. Eho tu, an uenit *scripsi* Eon tu aduenit *BC.* Eonti aduenit *D.* Ain tu aduenit *FZ, non male.* Eho tu, aduenitne *Ritschelius. cf. v. 975 et Richterus Studi mundi* Stud. *vol. 1 p. 450 adn. 40* eius *FZ.* aeuius *BC.* aeui us *D.* huius *Bothius* sciunt] siti unt *D* 977. occansionem *D* extrudam *Lambinus, Seyffertus Stud. Pl. p. 19, alii. cf. Langen 'Beitr.' p. 250 sqq.* excludam *libri, Ritschelius* 978. Immo *(alt. i e corr.) C* uintu *B* faceret. PI. loquerit et consilium *B.* *'fortasse* eloquere *poeta dedit' Ritschelius* 979. PA. *om. C* Vin' *(V in ras. ex* Y, *ut vid., C* actutum illam *C* abs te *Studemundus Vid.² p. 63.* a te *BCDFZ, Ritschelius* habeat *CD.* habeant
980. Cupio tum *(*Cupiotum D^1: *sep.* D^2. C///upio *eras.* c, *ut vid.,*

PALAESTRIO

Tum te hoc fácere oportet. tíbi diuitiarum ádfatimst:

Iúbe sibi aurum atque órnamenta, quae ílli instruxti múlieri,
Dóno habere, abíre, auférre ea ábs te quo lubeát sibi.

PYRGOPOLINICES

Plácet ut dicis: séd ne et istam amíttam et haec mutét fidem,
Víde modo.

PALAESTRIO

Vah, délicatu's, quaé te tamquam oculós amet.

PYRGOPOLINICES

Vénus me amat.

PALAESTRIO

St táce, aperitur fóris. concede huc cláncu-
lum.

Haéc celox illíust, quae hinc egréditur, internúntia.

---

986. Haec celox *ex Plauto adfert Phocas (Gr. lat. V p. 421, 22)*

PA. te *BCD* adfatim st *B.* affatim est *CDFZ* 981. Iubi *B* sibi *BCD.* sis *FZ* que *D. om. B* instruxti *Camerarius.* instruxit *BCD.* instruxisti *FZ* 982. Donec *D.* Dones *FZ* abire, auferre ea abs te *scripsi.* auferet abs te *BCD.* auferre abs te *FZ.* auferreque abs te secum *Hermannus in Ialinii Ann. nov. philol. vol. 35 p. 192. haerebat iam Kampmannus de AB p. 8.* (Omnia dono habere) auferreque abs te *Ritschelius;* auferreque *cum Camerario ms. teste Grutero.* auferre abireque abs te *Bergkius teste Lorenzio.* auferre et abs te abire *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 18.* auferre, ut abeat abs te *Fridericus Schmidt 'Untersuchungen' p. 333* quo lubeat *'alibi legi' Pius ait.* quo iubeat *B.* quod iubeat *C.* quod lubeat *DFZ, Ribbeckius* 983. //ut *C* sed ne et istam *Brixius, Ribbeckius (cf. Langenus 'Beitr.' p. 263).* sed ne istam *libri.* sed enim ne istam *cum Acidalio Ritschelius.* sed ne istanc *idem Acidalius.* sed nec istam *Kochius Mus. Rh. vol. 25 (a. 1870) p. 622.* sed ne istam a me *vel* sed ne hinc istam *Muellerus Pros. p. 602* et *om. B* hec *D* 984. Vido *B* delicatus *scribebatur ante Ritschelium. cf. Olsenus p. 31* que te tamquam *F.* quetę tanquam *D.* quae tę tanquam *C.* que etiam *B* amẽt *C.* meos *B* 985. St tace *Camerarius.* ast tace *CD.* ast tacet *B.* at tace *FZ.* St *sine* tace *Lindemannus, 'non male' iudice Ritschelio* aperitur foris *Reizius, Bentleius.* aperiuntur foris *CD.* aperiuntur fores *BFZ* hunc *B* danculum *CD* 986. Hec *BDF* cęlox *B* illiust *Ritschelius.* illius est *CFZ.* illius ẽ illius ę̃ *D.* illius *B, Olsenus p. 11* que *BDF* hinc *Beroaldus, Scaliger, Guyetus, Bentleius in Heaut. II 3, 58.* hic *BCDFZ.* huc *Bothius* egredietur *B* inť nuntia *B.* internuncia *DZ*

PYRGOPOLINICES

Quaé celox?

PALAESTRIO

Ancíllulast illíus quae egreditúr foras:
Quae ánulum istunc áttulit quem tíbi dedi.

PYRGOPOLINICES

Edepol haéc quidem
Béllulast.

PALAESTRIO

Pithécium haec est praé illa et spinturnícium.
Víden tu illam oculis uénaturam fácere atque aucupium aú-
ribus? 990

MILPHIDIPPA. PYRGOPOLINICES. PALAESTRIO

MILPHIDIPPA

Iámst ante aedis círcus ubi sunt lúdi faciundí mihi.

---

990. *Nonius p. 230, 8:* Venatura feminini. Plautus in Milite glorioso: 'Viden...auribus'

---

internuntia...egreditur *(v. 987) om. C* egreditur, internuntia *Seyffertus Stud. Pl. p. 12.* egreditur internuntia *Ritschelius* 987. PYR. *om. BD¹: add. D²* Quae celox *Bothius.* Quae haec (Que hec *D)* celox *BD FZ, atque ita edidit Ritschelius* PA. *om. s. spat. BD* Ancilullast illius quae *Ritschelius in adn., Opusc. vol. II p. 685.* ancillula illius est quae (que *D. om. B)* hic *BDFZ.* ancillula illius est quae huc *Bothius.* ancillula illius est: hinc *Bentleius in Heaut. II 3, 58.* ancillula illius est quae hinc *Beroaldus, Scaliger, Guyetus, Ritschelius in ed.* foris *B* *Cf. de hoc v. ut de v. 986 Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 366. 367, Brandtius p. 15, Seyffertus Stud. Pl. p. 12, Langenus Pl. Stud. p. 53* 988. PA. *praem. D²* istuc *Z* dedit *B ante ras. cum CD.* dedi *ex ras. B* ędepol *C* haec (hęc *C)* quidem *BC.* equidem *DFZ* 989. Bellulast *CDF.* Belluas *B.* Bellula est *Z* Pithecium *Pius.* phitecium *BD.* phitęcium *C.* phiterium *FZ* hec *D* p̄illa *B* 990. Viden...oculis *in ras. B* oculis uenaturam *F, Nonius.* oculi suae naturam *B.* oculis ut naturam *CD.* oculis mature *Z*

Act. IV scaen. 2 MILPHIDIPPA ANCILLA. MILES IDEM SERVVS *B. om. CD¹.* MILFI PY PA *D².* Mildippa. Pyrgopolynices Palestrio *F.* Milphidippa. Pyrgopolinyces. Palestrio *Z* 991. *In A dubia* I *ab initio apparuit* MIL *praem. B* MILPHIDIPPA *C.* MIL PHI DIPPA PYRG. *margo D.* MI. *FZ* Iam est *FZ, unde* Iams *Ritschelius: quod tutatur Brixius Nov. ann. vol. 131 (a. 1885) p. 202* Tam est *BD.* Jam est *C.* Hasce *Brixius in ed.* Est *Ussingius.* Pate

Dissimulabo hos quási non uideam néque esse hic etiamdúm sciam.

PYRGOPOLINICES

Táce: subauscultémus, ecquid dé me fiat méntio.

MILPHIDIPPA

Númquis hic prope adest quí rem alienam pótius curet quám suam?
Qui aúcupet me quíd agam? qui de uésperi uiuát suo? 995
Eós nunc homines métuo ne obsint míhi, neue opstent úspiam,
Méa era, quoius própter amorem cór nunc miserae cóntremit, 996b
Dómo si ibit, clam ut húc transbitat, quae húius cupiens córporist,

---

Ribbeckius. Iamne *Pylades* edis *CF* circus *BCD.* hircus *FZ et 'Vaticanus' Lipsii Ant. lect. V 15.* circust *Brixius in ed.* ubi sunt ludi faciendi *Camerarius.* ubi sunt ludificandi *BCD (nisi quod* ubiſ̃ D^1, ubi ſ̃ D^3*).* ubi est ludificandus *FZ.* qui è ludificandus *idem ille 'Vaticanus' Lipsii* 992. *Nihil in A apparuit* Adsimulabo *Bothius* hos *e* nos *corr. B.* hoc *Guyetus, Gronoviana* etiam dum *B* 993. *Nihil apparuit in A* sub auscultemus *B* ecquid de me *Camerarius.* hęc quid deme *B.* ec qui de me *C.* ecqui de me *DZ, Ritschelius.* equidem me *F.* ecqua de me *Pius* 994. N *apparuit ab initio, etiam* Q *(*qui rem*) suo loco Loewio* Numquis hic prope adest *Reizius, Brixius.* Num quis nam hic prope adest *CDF et, (nisi quod* Nunc *pro* Num*) Z.* Num quisnā hic ꝑperat ẽ *B.* Numqui hic prope adest *('nisi qui* Numqui hic prope namst *maluerit') Ritschelius.* Numquis hic adest *Guyetus* 995. QUIAU *et* QUIDAGAM *A teste Loewio,* C*(vix* Q*)*U*******T**QUIDAGAM *teste Studemundo (cui spatium ad* IAUCUPE *litteras nimis angustum videtur)* me quid agam, qui de *Camerarius.* me quid aquā quidẽ *B.* me quitaquāquidẽ *C.* me quitāquā quidem *D.* me quique quidem *F.* quique quidẽ *Z.* me quid agam neque de *Ussingius* uiuat] iu iat *B* 996a. EOS(NU)NCHOMINES *A teste Loewio: quibus addit* **T *(dubiam) et in fine* A *vel* Ã *Studemundus* homines *C* ne obsint mihi *Ritschelius, Guyetus.* mihi ne obsint *BCDFZ* obstent *FZ.* obtet *CD.* opte *B* 996b. *V. huc inseruit Scyffertus Apogr. p. XXVIII, quem in solius A margine superiore man. coaeva scripsit: cuius has elicuit Studemundus reliquias:* AMEACUIUSPROPTERAMOREMCORNUNCMISERCO *(vel* S *pro* CO *in fine, vel* ECO *vel simile quidlibet: initio potest* ER *ante* AM *extitisse) A:* ASTEACUIUSPOTEIRAM, *dein* ORNUNCM *Loewius legerat: quae uti factum est conformavi* 997. D *legit Loewius,* D*M *et suo loco* AN *et in proximo v.* COR *incerta omnia lectione Studemundus* Domo si ibit, clam ut huc transbitat, quae *scripsi dubitanter.* Domosibit ac dum huc transiuit adq; (atq' *D) BD.* Domus ibit ac dum huc transiuit atque *C.* Domo si ibit ac dum huc transiuit atque *FZ.* Domina si clam domo huc trans-

Quae ámat hunc hominem nímium lepidum et nímia pul-
critúdine,
Mílitem Pyrgópolinicem.

PYRGOPOLINICES
Sátin haec quoque me déperit?
Meám laudat speciem.

PALAESTRIO
Édepol huius sérmo haud cinerem quaé-
ritat.

PYRGOPOLINICES
Quo árgumento?

PALAESTRIO
Quía enim loquitur laúte et minume sórdide.
(Quídquid istaec dé te loquitur, níhil attrectat sórdidi.)

---

ibit, quae *Ritschelius* ('*nisi* Domina si domo *vel* Domina domo si clam huc *praetuleris*'), transibit quae *cum Camerario*. Domina si domo huc transibit, quae *Acidalius*. Domo si illaec calim huc transibit, quae *Lindemannus*. Domo si transibit clam domina huc, quae *Kayserus* '*Heidelb. Jahrb.*' *1869 p. 331.*' Domina domo si clam huc transibit, quae *Fleckeisenus. cf. idem Philol. vol. 2 (a. 1847) p. 89.* Domo si si clanculum huc transibit, quae *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 64.* Domo silenta dum huc transibit, quae *Ribbeckius*. Domo si ibit ac dum huc transbitet, quae *Seyffertus Philol. vol. 25 (a. 1867) p. 440.* Domo si bitat, dum huc transbitat, quae *Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 24.* Domo sua hac quin huc transbitat quae *Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1880) p. 502.* Domina ubi actutum huc transibit, quae *Hauptius Opusc. III p. 374.* Domo sua hac dum era huc transibit, quae *Brixius duce Niemeyero.* Dum sibi iaculum huc transmittat, quae *Ussingius, ut alios mittam* corpori st *B.* corporis est *CD FZ* 998. QUAE *teste Loewio A,* QUAEAM *teste Studemundo* Que *D* Quae amat hunc hominem nimis lepidum *Reizius* nimilepidum *ante corr. D* nimiam *B* pulchritudine *CDFZ.* pulchritudinem *B* 999. MILITEM *apparuerunt in A* Pilitem *B* pirgo polinicem *BDF.* pyrgopolynicem *Z* hoc *B.* hec *DF* deperii *B* 1000. MEAMLAU *A teste Loewio: quibus* DA *dubitans addit Studemundus* Meam laudat speciem *BCDFZ.* Laudat speciem meam *Ritschelius.* Laudat speciem *Bothius:* '*cui praestabat* Speciem laudat' *Ritschelius.* Vt meam laudat speciem *Ribbeckius* PA. Edepol *Ritschelius.* edepol *BCDFZ* sermo haud cinerem quaeritat *Gruterus.* sermonis haut cinerem quęritat *C.* sermonis aut emerẽ quęritat *B.* sermonis haud cinerem queritant *D.* sermones haud cinerem c̃ritant *FZ.* sermones cinerem haud quaeritant *Bothius,* '*quod defendi potest*' *iudice Ritschelio.* sermo huis cinerem haut quaeritat *Ribbeckius* 1001. 1002. QUOARGUM(EN)TO‡Q(UIAE)NIMLOQ *et in proprio v.* TATSORD, *dein in novo v.* QU**ISTAECQUAEDETELOQUITURN *A teste Loewio: a quo testimonio v. 1002*

Tum aútem illa ipsast nímium lepida nímisque nitida fémina.

PYRGOPOLINICES

Hércle uero iam ádlubescit prímulum, Palaéstrio.

PALAESTRIO

Príusne quam illam oculís uidisti?

PYRGOPOLINICES

Vídeo id quod credó tibi. 1005

Tum haéc celocula ílla absente súbigit me ut amem.

1003. *Festus Pauli p. 28, 16:* Alliuescit liuere incipit, hoc est liuidum fieri *(quae huc rettulit L. Muellerus Mus. Rh. vol. 24 (a. 1869) p. 639. cf. Reitzensteinius l. s. s. p. 62*

---

ita discedit Studemundus, ut post QU *addat* ID, *pro* DETE *putet* TETEQ· *extitisse, post* N *addat* IHIL *lectione dubia. aberravit librarius v. 1001 in v. 1002, cuius pars posterior bis extat* PY. Quo *Ritschelius.* PA. Quo *BCDFZ* PAL. Quia *Ritschelius.* PYR. Quia *FZ.* Quia *sine spat. BCD* laudẽ *B* mineme *(et* i *sup.* e*) B.* minime *CDFZ V. 1002 in Z omissum, neglectum autem a Camerario, Grutero, Pareo, primus e C revocavit Bothius, tribuens Palaestrioni quem BCDF Pyrgopolinici continuant: suppositicium esse vidit Ritschelius quamvis de A errans. cf. Langenus Pl. Stud. p. 53* Quidquid istaec *Bothius.* Quid ait ista hec *B.* Quid ad ista hęc *C et, nisi quod* hec, D^1F. istaec *corr.* D^3 *An* PY. Qui istuc? PA. Quia enim de te? sordidi *Ritschelius.* sordide *BCDF.* sordidum *Bothius Pro v. eiecto lacunam signat Lorenzius* 1003. TUMAUTEMILLAIPSAESTNIMIUMLEP(IDA) *A: etiam* NA *in fine Studemundo apparuit* Tum *BD, Ritschelius.* PY. Tum *CFZ* ·Tu *BC* autẽ milia *B* ipsa est *CDFZ, Ritschelius.* ipsa *B, Olsenus p. 12* lepidam *B* itidẽ *B.* nitidast *Brixius Nov. annal. vol. 123 (a. 1881) p. 52* 1004. RIO *sibi in fine legere visus est Loewius, non Studemundus* PY. *praem. BCD: om. FZ* iam *BCDFZ.* haec iam *Ritschelius. cf. Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 650* palestrio *BCDFZ* 1005. REDQTIBI, *ut vid., in fine A* PAL. *in fine v. 1004 D* Prius nequam *BCDZ* illam *FZ.* iliã *BCD.* illanc *cum Bothio Ritschelius* uidisti *Reizius, Fleckeisenus Ep. crit. p. 27, Bugge l. s. s.* tuis *BCDFZ.* uideas *Ritschelius.* tuis uides? *Pylades.* PY. tuis uideo *e. q. s. Acidalius interrogationis signo post* oculis *posito* PYR. Video id quod credo tibi *(nisi quod* ideo *B, ascitum a Camerario.* ut *pro* id *C, in quo* oculis...ut quod *in ras. extant: deletum est* aut̃ absentẽ subigit me ut*) BCDFZ.* PY. Quod uideo, id credo mihi *Ritschelius.* PY. Video tuis, credo tibi *Ribbeckio placuit,* PY. Ideo, id quod credo tibi *Buggio* 1006. *Nihil apparuit in A* PA. *praem. C* Tum haec celocula illa absente subigit me ut amem. PA. Hercle hanc quidem *Ribbeckius duce Buggio l. s. s. (nisi quod is* illam absentem *servat).* Cum *BCD (*Tum *FZ, Bothius recte)* haec *(*hec *BDF)* elocutam *(*locuta *B.* elocuta *FZ)* illam *(*illa *FZ)* autem absentem *(*absens *FZ)* subigit me ut *(*metuit ‖ PA. *B.* me ut PA. *D)* amem *(*amen *BF)* hercle hanc quidem *(*hanc hercle qui-

PALAESTRIO

Hercle hánc qui
Níl tu amassis: mi haéc desponsast. tíbi si illa hodie
serit,
Égo hanc continuo uxórem ducam.

PYRGOPOLINICES

Quíd ergo hanc dubitas cónlo

PALAESTRIO

Séquere hac me ergo.

PYRGOPOLINICES

Pédisequos tibi sum.

MILPHIDIPPA

Vtinam quoius g
Fóras sum egressa, cónueniundi míhi potestas éuenat.

---

daẽ ‖ *B) BCDFZ.* Nam haec lacerta, mullo absente, me adig ut amem. PA. Hercle hanc quidem *Ritschelius.* Tum haec locuta autem absente, subigit se ut *e. q. s. Bothius:* '*pro quo debebat p* locuta, illa autem absente, me adigit se ut *e. q. s.: quamqua hoc quidem defendi posse concedo*' *Ritschelius.* Nam haec locusta *Kiesslingius Mus. Rhen. vol. 24 (a. 1869) p. 116. cf. Schneider proverb. p. 20.* Nam haec lauta illa lauta absente *Seyffertus philol. I (a. 1869) p. 118 sq.* Cum haec locutu's, illa autem a adigit me ut amem hercle hanc quidem *Camerarius (a Pio* adigit *scens).* Quid illa autem absens, cum haec locutu subigit, me ut a PA. Hercle hanc quidem *Acidalius.* Cum haec celox tam bella autem absens subigit me ut amem hanc quidem *Palmerius.* locut *ascripsit Bergkius Op. I p. 674* 1007. *Nihil apparuit in A* PAL. *praemittunt FZ* Nihil *BCDFZ* tuam assis *BC.* massis *D* mihi haec *CZ.* mihi hec *BDF.* mihi *Ritschelius Bothio* desponsa est *B.* desponsatast *CDFZ* tibi *om. B* nubserit *CD* 1008. *Nihil apparuit in A* Ego continuo ux hanc *Ritschelius Prolegom. p. 127, Reizius.* Hanc continuo ux ego *Bothius* quid ergo hanc (hac *B) BCDFZ, item* '*lib teres*' *Lambini.* Ergo hanc quid *Ritschelius* colloqui *CD rum ab hoc v. Hermannus olim asynartetos exorsus est e dimetr chaico acatalecto et iambico dimetro catalectico compositos, quibus quam scaenam Reizio auctore discripsit in libro de metris p. 391 quem secutus est Bothius* 1009. *Nihil in A apparuit* pediseqn pedisecus *F.* pedis equis *B.* pedis sequus *CD* cuius *BC* gratia *Muellerus Pros. p. 184.* causa *BCDFZ.* causa fo Huc sum *v. 1010 Ritschelius.* causa anxia ‖ Foras *Ribbeckius.* ego huc ‖ Foras *Ussingius* sum foras ‖ Causa *Hauptius Opusc III p. 400. cf. Spengelius T. Macc. Pl. p. 226* Sequere hac. Pedisequos tibi sum. MIL. Vtinam quoius causa sum foras ‖ Huc eg *in adn. Ritschelius* 1010. EN *litterae sub finem apparuerunt S*

PALAESTRIO

Erit ét tibi exoptatum óptinget: bonum habe ánimum, ne formída:
Homo quídamst qui scit quód quaeris ubi sít.

MILPHIDIPPA

Quem ego hic audíui?

PALAESTRIO

Sociúm tuorum consíliorum et partícipem celatórum.

MILPHIDIPPA

Tum pól ego id quod celo haú celo.

PALAESTRIO

Immo et célas et non célas.

MILPHIDIPPA

Quo argúmento?

PALAESTRIO

Infidós celas: ego súm tibi firme fídus.

---

mundo, SEUE *Loewio* Fori *B* euenat *Ritschelius.* eueniat *BCD FZ* 1011. *Hinc exorsus anapaesticos tetrametros per reliquam scaenam secundis curis Hermannus discripsit Elem. doctr. metr. p. 405 sqq.: cf. Vossius de vers. anap. p. 7 sqq., Spengelius 'Reformvorschl.' p. 377 sq.* ANIMUMNE *dubitanter ex A Loewius (versus est bipartitus),* NI *dubia ultima littera attulit Studemundus* et *om. B* optinget *B.* obtinget *CDZ.* obtiget *F* habet *B* 1012. Q(UE)M *in A apparuerunt* MIL. *praem. FZ* quidamst *CD.* quidam est *BF.* quidem est *Z.* quis est *'in priscis exemplaribus legi' ait Pius* qui scit *C.* quiscit *B.* quid scit *D.* PAL. qui scit *FZ* queris BD^2F. pueris D^1 $\overset{\circ}{g}$ *D* *'Fortasse scriptum fuit* Quem ego nam hic: *cf. tamen Prol. Trin. p. 203' Ritschelius* 1013. M *dubia apparuit Loewio* (participem), O *dubia et* ˙ *in fine Studemundo* (orũ) Sotium *B.* Sociorum *D* consiliorum D^3FZ. conciliorum BCD^1, *Bothius* celatorum *Ritschelius.* consiliarium *BCDFZ.* consiliorum *Bothius.* conciliorum *reicit Ritschelius* Sociennum...participem insidiarum *Hauptius Opusc. vol. III p. 375* 1014. CELOHAUCELOIMMOETIAMSIC(*vel* SED)NONCELAS *A teste Loewio,* OHAU***OIMMOE***L*SETNONCELAS *litteris praeter* OHAU***O *et* CELAS *incertis (quae ad* (cel)o hau celo impo et celas et non celas *spectare videntur) teste Studemundo* MIL. *in fine versus antecedentis D* id *om. Hermannus* cẹlo *BZ* haud *BCDFZ* et celas et non celas *Ussingius, Luchsius Hermae vol. XIII (a. 1878) p. 502 sqq. duce A.* etiam *(&* etiam *B)* sed *(s' B)* non celas (cẹlas *Z) BCDFZ: de qua scriptura cf. Brixius Nov. ann. vol. 115 (a. 1877) p. 337.* etiam sic non celas *cum Bothio Ritschelius.* etiam si non celas *Gruterus.* etiam: sed male celas *Ribbeckius.* etiam: at me *(vel* sic*)* non celas *idem in adn. Cf. Muellerus 'Nachtr.' p. 133, Bugge Op. ad Madv. p. 168* 1015. (D)OSCELAS(EGOSUMTIBI)FIR(MẸ)-

MILPHIDIPPA

Cedo sígnum, si harum báccharum es.

PALAESTRIO

Amat múlier quaedam qué

MILPHIDIPPA

Pol istúc quidem multae.

PALAESTRIO

At nón multae de dígito d
míttunt.

MILPHIDIPPA

Enim cógnoui nunc: fécisti modo mi éx procliuo plán
Sed hic númquis adest?

PALAESTRIO

Vel adést uel non.

MILPHIDIPPA

Cedo té mihi solae s

PALAESTRIO

Breuin án ionginquo sérmoni?

FIDUS *A* MIL. *et* PAL. *om. s. spat. BCD* infido *FZ, H*
nus cęlas *Z.* colas *B* firme fidus *Ritschelius confirmante A.*
fidelis *CDFZ.* firma fides *B.* firma fide *Camerarius.* firmus,
Hermannus. firme firmus *Bergkius Opusc. I p. 164. 674*
HARU**S *suo loco et in proximo v.* UAEDAMQ *litteris* D *et* Q *incert*
Studemundo: Loewio res minus cesserat si harum baccha
Brixius: cf. Studemundus Nov. ann. vol. 113 (a. 1876) p. 60. si h
baccharũ ẽ *B.* si harunc bacharu est *C.* si h̊arunc bacharũ est
hoc uerum est *FZ.* si harunc baccharum es *cum Camerario Rits*

mulier amat *in adn. Ritschelius* quaedam] q̊dã *B.* qu
1017. POLISTUCQUID(EM) *A (in fine etiam* U *vel* ũ *teste Studem*
v. est bipartitus) Polistuc *B* multe *utroque loco BD*
didigito *B.* dedigitto *Z.* dḛgito *C* domum *BZ* 1018. EN
N(OUI) *A: in fine quod sibi visus est videre* REC *Studemundus v*
mavult tribuere fecist *D* mihi *vel* m̀ *BCDFZ* poliuo
planum *Gulielmius.* patrẽ *B.* patrem *CD.* parem *FZ.* palam re
vius in Apul. Met. p. 31 et p. 254 *V. 1019—1033 postea additos*
Langenus Pl. Stud. p. 330 1019. SEDHICNUMQUISAD(E) *litteris*
incertis et in proximo v. CEDOTE(MIHIS) *ultimis litteris perdubiis*
Si hic *B* nunc quis *B* uel adest] uel est *B* solae solum
solo solum *FZ.* sisoluẽ *B.* solę *(sole D)* solũ esse *CD* 102
UEM *A teste Studemundo,* BREUIN(IN *dubia lectione) teste Loewio:*

MILPHIDIPPA

Tribus uérbis.

PALAESTRIO

Iam ad te rédeo. 1020

PYRGOPOLINICES

Quid ego? híc astabo tántisper cum hac fórma et factis frústra?

PALAESTRIO

Patere átque asta: tibi ego hánc do operam.

PYRGOPOLINICES

Properádum: stando excrúcior.

PALAESTRIO

Pedetémptim tu scis tráctari solitás hasce huiusmodi mércis.

---

mundo in fine AM *apparere visum est: unde apparet versum bipartitum fuisse: in proximo v. nihil dispici potuit* Breuin an *CDFZ.* Breui nã *B.* Breuen an *Hermannus* loginquo *B* sermoni *Ritschelius.* sermonę *B.* sermone *CDFZ, Brixius* adte *B* 1021. QUID *apparuerunt in A* Quid $\overset{o}{g}$ *B.* Quid ego? *interpunxit Seyffertus Stud. Pl. p. 18.* Quid? ego *Ritschelius* hic astabo *BCDFZ.* astabo hic *edidit Ritschelius* tantis p quom hac *B* '*Mirer nisi transpositis verbis* cum hac tantisper *dederit poeta*' *Ritschelius* formã *B* frustra *Guyetus, Brixius.* sit frustrã *B.* si sic frustram *CD.* si sic frustror *Z.* sic sic frustror *F.* sic frustra *Camerarius, Ritschelius* 1022. PATER(ĘAT)Q·ĄST *apparuerunt in A, nisi quod* AST *litteras ut dubias notavit Studemundus* Paterae *B* atque asta: tibi *Pius.* aeque ast abi *B.* atque sta tibi *CDF.* atque ista tibi *Z* properadum: stando *partim Colvius partim Siberus.* properando *BCDFZ.* properadum *Colvius.* propera: stando *Siberus.* 'properando *qui «prae inpatientia» interpretati sunt debebant saltem* properando miser excrucior' *Ritschelius.* Propera: exspectando *idem edit.* excruciet *B* 1023. PED *apparuerunt ab initio in A dubia lectione* PAL.-*om. FZ: addidit primus Saracenus* Pedetem$\overset{p}{}$tim *D.* Pede temptim *C. idem B, qui inter hanc vocem et* tu *vacuum spatium habet non exiguum.* Pedetentim *FZ* tu scis *Ritschelius.* tu hec scis *BDF.* tu hęc scis *C.* tu haec scies *Z.* nescis tu *Guyetus.* tu has scis *Brixius.* tu hauscis *Hauptius Opusc. vol. II p. 137 cum interrogatione, sine interrogatione Ribbeckius* tractari solitas hasce *Schmidtius de dem. pron. formis p. 33, Spengelius* '*Reformvorschl.*' *p. 378.* tractare sole&s hasce *D.* tractare soles hasce *CFZ.* tractare sole *B.* tractari solere hasce *Pylades et* ita *ante* solere *inserto Camerarius.* tractare ita soli-tu's has *Hermannus, post* Pedetentim *interpungens.* tractari solitas esse *Ritschelius* mercis *BC.* mertis D^2. meritis D^1FZ

PYRGOPOLINICES

Age age út tibi maxume cóncinnumst.

PALAESTRIO

Nullúmst hoc stolidius sáxu

Redeo ád te. quid me uóluisti?

MILPHIDIPPA

Quo pácto hoc abs te accépi, 1(

Videsís, refero ad te cónsilium.

PALAESTRIO

Quasi hunc dépereat —

MILPHIDIPPA

Teneo íst

PALAESTRIO

Conlaúdato formam ét faciem et uirtútes commemoráto.

1024. AGE *apparuerunt in A* maxime concinnum est *Camerari* maxime concinnus *B C D F Z, nisi quod* cõcinus *Z.* magis est concinn *suspicatur dedisse poetam Ritschelius in adn.* Age age, ut maxume concinnumst *Sonnenburgius Exerc. gr. Bonn. p. 22* nullumst *CD* nullus est *B.* nullũ est *Z* stollidius *Z* 1025. RED *sibi legere visus Loewius,* R*****D *Studemundus* Adeo *Ritschelius.* Venio *Acidalius* ad *ex* at *B* quime *D* quid me...ad te *om. F Z: restituit primus Camerarius* hoc abs te *Ribbeckius Mus. Rh. vol. 12 (a. 1857) p. 6(* hocciliũ *B D*^{1}. hoc ciliũ *C.* hoc consilium *D*^{3}. hoc dudum *Camerarius Ritschelius* accepi *B, sed* cce *e corr.* apeli *CD*^{1}. apeli *D*^{3} Q pacto obsidium occipiam *Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 648.* Q pacto hoc occipiam, aperi *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 64* 1026. UELIS *apparuerunt in A, quibus* **A (utA?) *dubitans addit Studemundus* Videsis, refero *Ribbeckius (cf. Mus. Rhen. vol. 12 a. 18 p. 609).* Velis *(ex* Vtais *corr.)* ut fero *B.* Vaeli sit fero *CD.* Istuc fe *Camerarius.* Istuc refero *Guyetus.* Istuc fero ego *Hermannus.* Calidu refero *Ritschelius.* PA. Vetus adfero ego *Kochius l. s. s.* Velim sis f ras *Bugge l. s. s.* Velim scire P. Fero *idem Op. ad Madv. p. 16* Venustissumum *vel* Lepidissumum fero *Spengelius 'Reformvorschl.' p. 37* Velis *sic tutatur Gertzius in 'Nordisk Tidskr. for Philol.' vol. 5 p. 25* Quo pacto hoc Iſium accedi ‖ Velis id refero. *cf. Ladewigius Phil. v 17 (a. 1861) p. 257. temptavi haec:* Quo pacto hoc proelium occipia Velis, id quaero: dato consilium PAL. Quasi hunc *(*huc *B C D) B D F Z (nisi quod pers. om. F Z), Ladewigius l. s. s.* hunc quasi *Ritschelius cum Guyeto.* PAL. Hunc quasi *Ribbeckius* depereant *B Z* MI. Teneo istuc *B C D F Z, Ladewigius l. s. s., Kochius l. s. s., Bug l. s. s.* PA. Teneo istuc *Ritschelius cum Acidalio* 1027. C *ab init dein suo loco* FORMAMETFACIEMETUIRTU**SCOMMEMORATO *in A leg sibi visus est Loewius:* CIEMETUIRT***S**MMEMORATO *litteris* UIRT, E *dubiis Studemundus* PA. *praem. B C F Z, omittit cum D et Acidalio Ritschelius* et *ante* uirtutes *del. Lorenzius* uirtutis *B C D* commemorate *B*

MILPHIDIPPA

Ad eám rem habeo omnem aciém, tibi uti dudúm iam demonstráui.

PALAESTRIO

Tu cétera cura et cóntempla et de meís uenator uérbis.

PYRGOPOLINICES

Aliquám mihi partem hodie óperae des deníque: tandem ílico adésdum.

PALAESTRIO

Adsum: ímpera si quid uís.

PYRGOPOLINICES

Quid illaec narrát tibi?

PALAESTRIO

Lamentári
Ait íllam miseram, crúciari et lacrumántem se adflictáre,

1028. AD *ab initio et litterarum* DUDUMIĀ *in fine vestigia perdubia sibi dispicere posse visus est Loewius: Studemundo nihil apparuit nisi* A *sub finem: bipartitus versus fuit: in altero nihil dispexit Studemundus,* MONSTRA *dispicere sibi visus est Loewius* At *BCD* habe *Brixius v. 1027—1029 Palaestrioni tribuens* omnem aciem *Camerarius.* omnẽ matiẽ *B.* omnem faciem *reliqui, nisi quod* faciam D^3 PA. Tibi *c. q. s. Ussingius* uti *Hermannus.* ut *BCDFZ* iam *CDFZ.* clam *B* 1029. T(U)C *ab initio et* (NAṬO)RUERBIS *dubia lectione A Milphidippae cum FZ continuavit Acidalius: quem sequitur Ritschelius.* PA. *praefigunt recte BCD* Tum *Brixius* cetera *BCDF, nisi quod* cętera *C.* contra *Z, Ritschelius* cura D^1. cara *corrigere incohavit* D^2 demeis *B* 1030. ALIQ *et* RAEDESDENIQ·TAN(DE)M *apparuerunt in A: in proximo versu, qui finem continuit, nihil legi potuit* odie *B* opere *BDFZ* denique: tandem ilico adesdum *Ritschelius.* denique iam tandem ades (Adẽ *B)* ilico *libri praeter A.* denique tandem: ilico adesto *Ribbeckius.* denique: iam tandem ades illuc *Hermannus.* denique: iam tandem ades illim hoc *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 399.* iam denique tandem ades ilico *Winterus de cant. p. 9.* denique: iam tandem ades istinc *Spengelius 'Reformvorschl.' p. 378 cum Langeno 'Beitr.' p. 158, nisi quod is* illinc. denique: iam tandem ades igitur *Brixius*[1] 1031. AD *ab initio et* TIBI *in fine apparuerunt in A Loewio: exitus proprium v. occupavit:* R**TIB *dubitanter adfert Studemundus Verba* Adsum...Lamentari *cum* Adẽ ilico *unum v. occupant in B* Adsum *B.* Assum *CDFZ Ante* impera *erasum* PAL *in D* imperita, quid uis *Hermannus* illaec *Gruterus.* illa haec (hęc *C*) *CDZ.* illa hec *F.* hęc *B* tibi. PA. Lamentari *Pylades.* tibi lamentari *B.* tibi telamentari CD^2. tibi tela mentari D^1. tibi se lamentari *F.* tibi pol se lamentari *Z* 1032. ARE *in fine legit Loewius in A,* A *ab initio et* LICTARE *in fine Studemundus* PA *praemittunt BCDF* lachrumantem *Z.* lacrimantem *BCD.* lachryman-

Quia tís egeat, quia té careat: ob eám rem huc ad te míssa

PYRGOPOLINICES

Iube adíre.

PALAESTRIO

At scin quid tú facias? face té fastidi plénum
Quasi nón lubeat: me inclámato, quia síc te uolgo uólgem.

PYRGOPOLINICES

Memini ét praeceptis párebo.

PALAESTRIO

Vocon érgo hanc quae te quaér

PYRGOPOLINICES

Adeát, si quid uolt.

PALAESTRIO

Sí quid uis, adi, múlier.

MILPHIDIPPA

Pulcer, sálue.

PYRGOPOLINICES

Meum cógnomentum cómmemorat. di tíbi dent quaequomq óptes.

MILPHIDIPPA

Tecum aétatem exigere út liceat —

PYRGOPOLINICES

Nimium óptas.

---

tem *F* adflictare *B*. afflictare *CDFZ* 1033. QUI *et* (I)SSA *apparuerunt in A* tis *CDFZ*. scis *B* quia te] quite *B* te] ate ate *B* missast *FZ*. missat *CD*. missa ẽ *B* 1034. N ASTIDIPLENUM *dubia lectione A* PY. *om. Z* sin *B (pro* n i *haverat* u *scribere)* face te *Camerarius*. facite *B*. facito *CD* fastidii *CDFZ*. fastili *B* 1035. QU(A) *et* (UO)LGOUOL(GE)M *A* sic te *Pylades*. sictam *B*. sic tam *CDFZ* uolgo uulgem *B*. u uulgem *CDFZ* 1036. MEM *et* HANCQUAE** *(in fine* Q***TE *Studemun A: exitus proprium v. occupavit* PYR. *C. om. D* preceptọ *C* P *eraso ex parte* AL *(ad efficiendum* PV*?) D* Vocon ergo *Ritsch in adn.* uoco ergo *BCDFZ*. Voco ego ergo *cum Hermanno e Ritschelius* que te *D*. ut *B* querit *BD* 1037. A(DE) *ab initi* (S)ALUE *in fine A* PYPH *C*. PY D^2. *om.* D^1 quit D^1: *corr.* uult *BCDFZ* adi *om. B* pulcher *BCDFZ* 1038. ME *ab initio et* (NTQU)AECUMQ· *A (exitus in proprio v. fuit)* PYPE PY D^2. *om.* D^1 commemorat *Hermannus*. commemorauit *CD quod tutatur Ribbeckius (*= commemoravt*)*. quis commerauit *B* *BFZ* tibi di *Bergkius Op. I p. 674* quęcumque *CFZ*. quecum *D*. ut *B* obtes *ex* optes *C* 1039. TECUM *et* M(OPTAS♯)NON *et in*

MILPHIDIPPA

Non me díco,
Sed erám meam, quae te démoritur.

PYRGOPOLINICES

Aliaé multae idem istuc cúpiunt,
Quibus cópia non est.

MILPHIDIPPA

Écastor haud mírum, si te habes cárum,
Hominém tam pulcrum et praéclarum uirtúte et forma et fáctis.
Deus dígnior fuit quisquam hómo qui esset?

PALAESTRIO

Non hércle humanust érgo:
Nam uólturio plus húmani credóst.

---

prio v. (M*)DICO *A* MI. *om. D*¹: *add. D*² etatem *BF* exire *B* MI *sup. scr. B* medico *B* 1040. *Nihil apparuit in A* te demoritur *Pius.* dete moritur *B.* te demeritur *CD.* te demeretur *FZ* Aliae multae idem istuc *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 771.* multae *(multe DF)* aliae *(alię C.* alie *D)* idem istuc *BCDFZ, Buechelerus de decl.*² *p. 32.* Multae idem istuc aliae *Ritschelius.* Multae aliae istuc idem *Bergkius Opusc. vol. I p. 616.* Enim multae aliae idem istuc *(vel* discupiunt*) Muellerus* 'Nachtr.' *p. 47. cf. Niemoellerus p. 44* 1041. Q(U) *et* CARŨ *A* copia non est *BDFZ.* cupiunt ñ ẽ *C* Hem ecastor *Hermannus, Ritschelius* haud] ut *B* mirum, si te habes *BCDFZ, Olsenus p. 74.* mirumst: te habes *Ritschelius.* mirumst, si te habes *Ribbeckius.* mirumst, si habes *Hauptius Opusc. vol. III p. 375* earum *B* 1042. *Nihil apparuit in A* pulchrum *BCDFZ* praeclarum *Ritschelius.* praeclarã *B.* praeclara *(preclara C) CDFZ* uirtutẽ *B* uirtute et forma et factis *Ritschelius in adn. (*et factis *cum Camerario).* uirtute et forma *(formã B)* factis *BCDFZ.* uirtute et fortem factis *ed. Ritschelius.* a uirtuti forma factis *Teuffelius Nov. ann. vol. 97 (a. 1868) p. 268 et sine* a *Ussingius* 1043. LEHU *A (exitus in proprio versu fuit)* PY. *praemittunt FZ* Deus dignior fuit quisquam *Brixius, Ribbeckius.* Heus dignior fuit quisquam *CDFZ, Ritschelius.* Heuis dignior fuit quam *B.* Ecquis dignior fuit *Camerarius.* Heus dignior hoc fuit *Hermannus* humanust ergo *Hauptius Opusc. vol. III p. 375.* humanum stergeo *BCD.* humanum est credo *FZ, Hermannus.* humanum est ergo *Camerarius.* humanust strigo *vel* humanumst stercus *nescio quis apud Ritschelium.* humanust spurcus *Ritschelius.* humanumst corgo *Ribbeckius.* humanumst corpus *Ussingius. cf. Langenus Nov. annal. vol. 125 (a. 1882) p. 759* 1044. *Nihil in A apparuit* uulturio *BCDFZ* credo est *BCDFZ* PI *sup. scr. B*

PYRGOPOLINICES

Magnum me fáciat

Nunc, quóm illaec me sic cónlaudat.

PALAESTRIO

Viden tu ígnauom, ut sese ínfert? 104

Quin tu huíc responde: haec íllaec est ab illá quam dudum dix

PYRGOPOLINICES

Quanam áb illarum? nam ita me óccursant multaé: mem

nisse haud póssum.

MILPHIDIPPA

Ab illá quae digitos déspoliat suos ét tuos digitos décora

Nam hunc ánulum ab illa tuí cupienti huic détuli, hic a

te pórro.

PYRGOPOLINICES

Quid núnc tibi uis, muliér, memora.

MILPHIDIPPA

Vt quae té cupit, eam ne spérnas: 105

---

me *om. B* 1045. *Nihil apparuit in A* quom illaec me si *Ritschelius.* quo illic me illic *B.* qm̃ illic me illic *D.* illic me illi *C.* quoniam illec me *FZ* collaudat *CD* uiden tu ignauum *C F Z.* uident ignauum *B.* uiden ignauum *Camerarius, Fuhrmannus No ann. vol. 105 (a. 1872) p. 817* infert *Acidalius.* inferant *B.* infe rat *CDFZ* 1046. *Huc vel ad v. 1047* Q *spectat, quam ab initio ver sus Ritschelius dispexit* MIL *praemittunt et* PAL *inserunt ante* hae *BCD* responde] p̃sipondi *B.* respondes *Camerarius* haec illae *Pylades.* hęc illic *BC.* hec illic *D.* hec illa *F.* hęc illa *Z* illa *DFZ.* illã *B.* illac *Bothius, Ritschelius* dixi *Reizius. om. BCDF* 1047. *Cf. ad 1046* Quanam ab *Camerarius.* Quam ab *B.* Qu ab *CDFZ, Vossius l. s. s. p. 8 in adn.* ab qua *'in priscis exemplar bus legi' Pius dicit* abillarum *B* me *BCDFZ, Hermannus.* r *Bothius, Kampmannus de AB p. 16* occursant *CDFZ.* occursat multe *BDF* haud *DFZ.* haut *C.* aut *B* possunt *F* 1048. *Nihil apparuit in A* illaque *B* dispoliat *F* suos et tuo suo s' uos *B* 1049. *Nihil apparuit in A* huc *B* Nam eq hunc anulum *Kaempfius l. s. s. p. 22* ab illa tui cupienti *Bug Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 649.* ab tui *(*ab tui *om. B)* cupientis *(*c pientes *C.* cupiente *FZ) BCDFZ.* ego ab tui cupienti *Ritschelii* ab illa tis cupienti *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 1* a cupiente tis *etiam Bergkius Op. I p. 674* huic detuli, hic ad *Ritschelius.* huic *(*huc *CDFZ)* detuli huic *(*huic *om. B) BCDF* huc detuli, huic *addito in fine* qui *Camerarius* cupiente huc nu detuli ego huic, hic *Hermannus* huic porto *pro* huic porro *'pri codd.' Pii* 1050. Q *ab initio in A apparuit: Studemundo etiam*

Quae pér tuam nunc uitám uiuit: sit néc sit spes in te únost.

PYRGOPOLINICES

Quid núnc uolt?

MILPHIDIPPA

Te compéllare et conplécti et contrectáre.
Nam nísi tu illi fers súppetias, iam illa ánimum despondébit.
Age, mi Áchilles, fiat quód te oro: serua íllam pulcram púlcer.
Expróme benignum ex te íngenium, urbícape, occisor régum. 1055

PYRGOPOLINICES

Eu hercle ódiosas res: quótiens hoc tibi, uérbero, ego interdíxi, 1056. 1057
Meam né sic uolgo póllicitarere óperam.

---

apparuit sub finem, quae ad CUPITEAM *pertinere conicit. exitus in proximo versu fuit* memorat *B* quę *Z.* que *F.* qui *BCD* tis *Fleckeisenus* 1051. Q *ab initio et* OST *in fine apparuerunt Studemundo,* P (PER) *Loewio* Que *BD* per tuam] perpetuam *B* niuit *Pius.* uult *BCDFZ* sit nec sit *Z, Schraderus Diss. Argent. VIII p. 288.* si nec sit *B.* sit ne sit *F.* sit nec ne sit *CD.* sit necne *Guyetus, Ritschelius* spes in te *(*inte *B)* unŏ est *BCDFZ.* in te spes unost *Ritschelius* 1052. ARE *in fine apparuerunt in A* nunc *om. C* uult *BC DFZ* conpellaret et *B* complecti *CDFZ* contrectare *DFZ.* conctrectare *(ex* conctractare*) C.* contractare *B* 1053. (N)DEBIT *in A apparuerunt* subpetias *C.* suppecias *Z* despondit *B* 1054. *Nihil apparuit in A* achilles *CDFZ.* achillis *B.* Achille *cum Hermanno Ritschelius.* Achiles *Ribbeckius* oro *ex* soror *ras. B* illam pulcram pulcer *Brixius, Ribbeckius.* pulchram pulcher *'alibi scriptum esse' dicit Pius.* illam pulchram pulchre *BCDFZ.* illam, pulcer, pulcre *Ritschelius* 1055. EX(P) *ab initio apparuerunt in A, Studemundo etiam dubia* O (OCCI)*: versus bipartitus fuit* PA. *praemittunt BCD, Ribbeckius* tete *Camerarius* urbicape *Camerarius.* ubi cape *B.* ini uirbi cape *D.* iniuirbicape *C.* mi uir cape *FZ.* mi urbicape *Muellerus 'Nachtr.' p. 134.* muricape *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 18.* urbium captor *Pylades 'ex codd. ant.', ut ait* 1056. 1057. H *dubiam ab initio dispexit Loewius,* DIXI *in fine et Loewius et Studemundus* Eu hercle *tutatur Richterus in Studemundi Stud. vol. I p. 512.* Heu *(ita BFZ.* Eu *D.* Bu *C)* hercle *BCDFZ.* Heu ‖ Hercle *Ritschelius.* Heu *versui superiori annectit Bothius, om. Guyetus* ego hoc tibi uerbero *F* 1058. M *ab initio apparuit in A* Meas *et mox* operas *Bentleius* ne *om. B* uolgo *B.* uulgo *CDFZ* pollicitarere *vel* pollicitares *Muellerus Pros. p. 630.* pollicitare *B.* pollicitores CD^1. pollicitares D^3. polliciteris *Z.* policiteris *F.* pollicereris

PALAESTRIO

Audin tu, mú
Dixi hóc tibi dudum et núnc dico, nisi huic uérri adfe
mérces,
Non híc suo seminió quemquam porcéllam inpertitúrust.

MILPHIDIPPA

Dabitúr quantum ipsus préti poscet.

PALAESTRIO

Talentúm Philippi huic opus at
Minus áb nemine accipiét.

MILPHIDIPPA

Eu ecastór, nimis uilest tánde

1059. 1060. *Priscianus Instit. gr. V 12 (Gr. L. II p. 148,* semen, cuius nominatiuum etiam 'hoc seminium' antiqui proti inueniuntur. Plautus in Milite glorioso: 'Verri...inpert rus est': *cf. Osbernus p. 521*

Scioppius posuit Susp. lect. III 9 imprudens, ut vid. pollicitere *mannus, Bentleius. cf. Klotzius 'Metr.' p. 117, Wirtzfeld l. s. s. p. 2(* audintu *B* tu] tu istuc *coni. Hermannus* 1059. D *ab initio (ruit Loewio, non Studemundo* nisi huic *BCD.* nisi huc *F.* nor *Z.* huic nisi *Guyetus.* ni huic *cum Reizio Ritschelius* uerri afl *Z cum Prisciani codd. RADGK.* uerriant fertur *(h. e.* atfertur*)* uerreant ut tu *B.* uerna fertur *F.* uerri datur *Osbernus.* uerri hitur *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 19* mercis *Prisciani AH* 1060—1064 (?). *Nihil apparuit in A* 1060. ho *bernus* semino *Prisciani codd. GLK* quem quam *B.* quem *CDF, Prisciani libri plerique.* quenquam *Prisciani codd. GL.* quam *Z, Gulielmius.* quamque *Pius.* quemque *Camerarius* p lam *Reizius.* proculem *BCD.* proculeum *F.* porculenam *Z.* por nam *vel* porculae nam *vel* porculaenam *codices Prisciani.* porculum *merarius.* porculeum *Bugge Op. ad Madv. p. 168.* porculam *Lamb* porcleuam *Ribbeckius* impertiturust *CD.* inpertiturus est *al libri Prisciani.* inpertitu st *B.* inpartiturus est *F.* partiturust *Z Cf. Klotzius 'Metr.' p. 125* 1061. ipsius *B.* ipsus *(*i *ex* p *incoha* preti *CD.* pretii st *B.* precii *FZ* Philippi *Seyffertus Stud p. 23.* philippium BCD^1. phillippicum D^3. philippum *Z, Ritsch* philippeum *F* auri est *BCDFZ* • 1062. Nam hic minus *Kl 'Metr.' p. 78* abnemini *B.* a nemine *F'Z* eu ecastor *CD.* castor *B.* heu ecastor *FZ.* Heu ecastor hoc *Ritschelius edidit.* heu ecastor *Hermannus.* Heu hoc ecastor *Ritschelius in adn.: cf. . terus in Studemundi Stud. vol. I p. 511.* Ne id ecastor *Langenus 'B p. 200.* Ne ille ecastor *Ussingius* Minus ab nemine accipit. M

PYRGOPOLINICES

Non mihi auaritia umquam innatast: satis hábeo diuitiárum.
Plus mi aúri millest módiorum Philippí.

PALAESTRIO

Praeter thensaúros.
Tum argénti montis, nón massas habet: Aétina non aeque
áltast. 1065

MILPHIDIPPA

Eu ecástor hominem périurum.

PALAESTRIO

Vt ludó?

MILPHIDIPPA

Quid ego? ut sublécto?

---

tu ecastor nimium uili's tandem *Spengelius 'Reformvorschl.' p. 378.* Minus ab nemine hic accipiet. M. Heu ecastor *Muellerus Pros. p. 418.* Minus ab ne hemine *(vel* ab nullo*)* accipit. M. Heu castor nimis o, nimis uilest t. *Ribbeckius* uilest *BCD.* uile est *FZ.* uilist *Acidalius* 1063. auaricia *BCDF* unquam *CD.* nunquam *Z* innatast *CD.* natae̅ *(*ẽ *ex* t*) B.* innata est *FZ.* ignatast *scriptum fuisse antiquitus Ritschelius adnotat: cf. Op. II p. 285* habeo *BCDF, codd. Pyladis.* est *Z* 1064. Plus *CDFZ.* Plus a *B.* Plus pol *Ritschelius* mihi auri mille est *CD.* mihi auri est *B.* mihi auri est mille *F.* mille auri: mille est *Z.* mihi mille auri est *Bothius* modiorum *CDFZ.* mosidiū *B.* modium *Ritschelius.* mediminum *Ribbeckius* philippei *FZ* praeter thensauros *Ritschelius.* praeter thesaurus *B.* prę̄certens aurus *C.* p̄certens aurus D^1. p̄ter thesaurum D^3. prę̄ter thesaurum *FZ* 1065. montis *B.* montes *CDFZ.* mons *Lachmannus in Lucr. p. 406 (*PY. Tum...mons. PA. Nam massas habet*)* Aetina non aeque altast *Loewius Anal. Pl. p. 215, Gloss. N. p. 226 (*Aetina *etiam Bergkius Opusc. I p. 674).* ethna *(*ę̄thna *C)* mons ñę̄que *(*non aeque *C)* altos CD^1. non eq' altos *reliquis omissis B.* ethna *(*etna *Z.* aethna *F)* mons non aeque altus D^2FZ. Aetna non aeque alta est *Camerarius.* Aetna haud mons aeque altust *Hermannus.* Aetna aeque non altast *Ritschelius.* Aetna mons non aeque altust *Lachmannus l. s. s, cui adstipulatur Fleckeisenus Misc. crit. p. 11 sqq.* Aetnast non aeque alta *Ritschelius in adn., R. Muellerus de Epid. p. 47. cf. Muellerus Pros. p. 418* tum argenti montis. non massas habet Aetna mons aeque altas *signo post* thensauros *deleto Tittlerus Nov. annal. vol. 83 (a. 1861) p. 144.* Tum argenti habet immensos montis: Aetna mons non aeque altust *Kochius eorundem annal. vol. 101 (a. 1870) p. 65* 1066. Eu ecastor *(*castor *B) BCD, Richterus Studemundi Stud. vol. I p. 512.* Heu ecastor *FZ, Ritschelius.* Heu castor *Ribbeckius* hominem periurum *(*periurium *F) libri: tutatur Brixius in append.* periu-

Sed amábo me mitte áctutum.

PALAESTRIO

Quin tu huíc responde áliquid,

Aut fácturum aut non fácturum?

MILPHIDIPPA

Quid illám miseram anim= excrúcias,

Quae núnquam male de té meritast?

PYRGOPOLINICES

Iube eámpse exire huc ád no=

Dic me ómnia quae uolt fácturum.

MILPHIDIPPA

Facis núnc ut te facere aéquomst, 107

Quom quaé te uolt eandém tu uis —

---

rum *deleto* hominem *Hermannus post Bothium, Ritschelius* ego u sublecto *Acidalius.* ego ut sublecto os *Camerarius.* ego ui sublectos *BCL* ego ui subiectos *F.* ego ui sublectus *Z.* ergo tu sublestus '*codd. an tiqui*' *Pii.* ut subleui os *Ussingius* *Quod sequitur in libris,* PA. Scite *servatum a Ritschelio, delevit cum Acidalio Brixius in appendice* 1067. me mitte *Bothius.* mitte me *BDF'Z.* mittite me *C, Ribbeckius* mittito me *Hermannus.* te, mitte me *Muellerus Pros. p. 420* respondis *B* 1068. Quid...meritast *Milphidippae dat Bugge 'Tids krift f. Philol.' vol. 6 (a. 1865) p. 12, Palaestrioni continuant libri Ritschelius* animi *CDF, codd. Pyladis, 'Vatic.' Lipsii Ant. lect. V 15.* et amicam *B: unde* exanimam *Dousa.* tantum *Z* crucias *B* 1069. Que *BDF* nimquam *vel* niniquam *C* mele *C* de te merita est. PY. at iube eampse *Scioppius Susp. lect. III 21,* eampse *debens Rittershusio (ubi* at *delevit Hermannus).* de te meritast iubeam ipse CD^1 *(*iube$\overset{e}{a}$m D^3*).* de te meritast. PY. iube eam ipse *F.* de te merita est. PY. iube eam *Z.* dixerit *(spat.)* at iubeam ipse *B* 1070. me *F'Z.* mihi *CD.* $\overset{1}{m}$ *B* que *BDF* uul *C.* uult *BDF'* MIL. *om. BCD s. spat.* ut te facere aequomst *Ritschelius.* ut facere aequum *(*ęquum *D) DF'Z.* ut facere ęq$\overset{u}{u}$m *C.* facere aequom *B.* ut te facere aequum *Hermannus. cf. Olsenus p. 88* 1071. Quom quae te *Bothius.* Quodipte *C.* Qđq' *B.* Quodte D^1*:* q' *supra* t *et in inscripsit* D^2. Que te *F.* Quę te *Z.* Quod quae *Camerarius.* Quom quae *Lambinus.* Quod ipsa *Parcus.* Quod quae te *Gruterus.* Quom quae illaec *Ritschelius* uult *BCDF'Z* eandem *CDF'Z, Hauptius Opusc. III p. 400.* eadem *B, Ritschelius*

PALAESTRIO

Non ínsulsum huic ingéniumst.

MILPHIDIPPA

Quomque óratricem hau spréuisti sistíque exorare éx te.
Quid est? út ludo?

PALAESTRIO

Nequeo hércle equidem risu ádmoderarier: há-
hahae.

MILPHIDIPPA

Ob eám causam huc abs te áuorti.

PYRGOPOLINICES

Non édepol tu scis, múlier,
Quantum égo honorem nuncílli habeo.

MILPHIDIPPA

Scio et ístuc illi dícam.

PALAESTRIO

Contra aúro alii hanc uendére potuit operám.

PAL. *FZ.* PYRG. *BCD* Non] Haut insulsum *Bergkius Opusc. vol. I p. 674* insulsum huic ingeniumst *Ritschelius.* hoc insulsum hinc ingenium *BCD.* hic insulsum habet ingenium *FZ.* Non hoc insulsum ingenium *Ussingius. cf. Olsenus p. 92* 1072. Quomque *Bothius.* Cumque me *CD.* Cunque me *F.* Quumque me *Z.* Qm̃ me *B.* Quom me *Ribbeckius* hau *Ritschelius.* hii *B.* hic *CD.* non *FZ.* haud *Camerarius* Quomque oratricem me haud spresti sistique *Guyetus* spreuistis istiq' *BCD.* spreuisti siuistique *Camerarius.* spreuisti ut *FZ* exorarem *FZ.* exorari *Bothius* ex te D^3 *FZ.* exste D^2. ixste BCD^1. ista *Bothius.* abs te *Brixius* sistique te exorare *Acidalius* exorarei te *Luchsius Act. Erlang. II p. 404* 1073. ut tu stas? *proposuit inter alia Ussingius* neque *B* equidem *Bothius.* quidem *BCDZ. om. F* risu admoderarier. hahahae *Studemundus teste Vossio de vers. anap. p. 41.* risum ac moderarier *B.* risu meo moderarier *CD.* risu meo moderarier *F'Z.* risu me admoderarier *Camerarius.* risu med admoderari *Hermannus.* admoderari *etiam Bentleius.* risu admoderarier M. Ergo *Ritschelius.* risu meo moderari. M. Et ego *Schreinerus Op. ad Madv. p. 169.* risu meo iam moderari *Ussingius. cf. Abraham l. s. s. p. 231* PA. Quid est? MI. Vt ludo, nequeo *e. q. s. idem Ussingius IV 2 p. VI* 1074. *Cf. ad v. 1073* MI. Ob *BCD, nisi quod* Ab *C.* Ob *F'Z* abste *B* dinorti *F'* ęde poltu *C* 1075. habeam *Beckerus in Studemundi Stud. vol. I p. 219. cf. Fuhrmannus Nov. ann. vol. 105 (a. 1872) p. 831* O scio *Ribbeckius*

MILPHIDIPPA

Pol istuc tibi

PALAESTRIO

Meri béllatores gígnuntur, quas híc praegnatis fécit,
Et púeri annos octíngentos uiuónt.

MILPHIDIPPA

Vae tibi, nugát

PYRGOPOLINICES

Quin mílle annorum pérpetuo uiuónt ab saeclo ad sa(

PALAESTRIO

Eo mínus dixi, ne haec cénseret me aduórsum se mentíri.

MILPHIDIPPA

Perií, quot hic ipse annós uiuet, quoius fílii tam d
uont?

PYRGOPOLINICES

Postríduo natus sum égo, mulier, quam Iúppiter ex Ope r

PALAESTRIO

Si hic prídie natus forét quam illest, hic habéret r(
in caélo.

1079. *Nonius p. 499, 4:* Sic 'mille annorum uiuunt' pro annis uiuunt'. Plautus Milite: 'Qui...saeclum': *cf. Caesa*

1076. pol istuc *BCDFZ.* istuc pol *Camerarius* 1077. Meril ris *B* gignuntur *(altera* g *ex* ti, *ut vid., corr.) C.* cinguntur p̃gnatis *B.* p̃gnantis *D.* pregnantis *CFZ* 1078. Ei *Muellerus* 'N *p. 134. cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 344* uiuunt *FZ* MI.] PYRG *CD.* PA *B* ue *BCDFZ* 1079. P *BCD* Quin *FZ.* Qui *BCD, Nonius* uiuunt *BCDFZ,* ab seclo ad seclum *F.* ab seculo ad sęclum D^3Z. absaci clũ *B.* absatio adsęclum *C.* absatio ad seclum D^1. ab saetulo lum D^2. ad saeculo pro ad saeculum *Nonii C et Bamb.: ubi* pro *tecedentibus inrepsit* 1080. Eominus *B* dixine *B* hec censerit *B* sementiri BD^1: *corr.* D^2 1081. Peri *F B.* quot *ex* quod *C* ipse *om. Z* cui *B.* cuius *CDFZ. cf sius l. s. s.* quois *Ribbeckius* diu sunt *B.* dĩu uiuunt *CDF* superant *Ribbeckius* 1082. natos *B* iupiter *FZ* ex ẽ *B.* ex ope natus est *CDFZ* 1083. natus *B. om. CDFZ* est *BCDFZ* celo *BDF.* cęlo *C*

MILPHIDIPPA

Iam iám sat amabost: sínite abeam, si póssum, uiua a uóbis.

PALAESTRIO

Quin érgo abis, quando résponsumst?

MILPHIDIPPA

Ibo átque illam huc addúcam,
Proptér quam operast mihi. númquid uis?

PYRGOPOLINICES

Ne mágis sim pulcer quám sum:
Ita mé mea forma habet sóllicitum.

PALAESTRIO

Quid hic núnc stas? quin abis?

MILPHIDIPPA

Ábeo.

PALAESTRIO

Atque ádeo, audin? dicíto docte et cordáte.

MILPHIDIPPA

Vt cor ei sáliat.

1088. Cordate *hinc habet gloss. Pl.: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 256*

1084. amabo est *BCDFZ* sinito *malim* abea nisi possum adiuua uob *B* 1085. abeis *B*. abi *Bothius* responsumst *(*su *ras. ex* sti *D) BCDZ*. responsust *F* atque] at *B* hic *(*v *add. m. 2) D* 1086. *Initio* PI *erasum in B* Propter quam *Ritschelius, Bentleius.* Propter *BCD*. Quam propter *FZ* opera est mihi *BCDFZ*. mi opera est *Bothius* nunquid *C* PY. *om. CD* pulchra *B*. pulcher *CDFZ* suã *B* 1087. habet solicitum *FZ*. habent sollicitum $BC D^1$. habet *corr.* D^2 *'Facile quispiam de transponendis verbis cogitet:* Ita sollicitum mea forma me habet*: sed vide Prol. Trin. p. 121. 149. nec Bentleius offendit in Heaut. III 1, 52' Ritschelius* hic nunc *CDFZ*. nunc hic *B*. nunc *Ritschelius* quid nunc stas? abin hinc? *Ritschelius in adn.* MIL. *sup. scr. B* 1088. audin *Bothius, Reizius.* audin tu *BCDFZ* docte] ut docte *B* MIL. *om. libri: add. Camerarius* ut cor ei saliat *CDFZ*. curas aluit *B: unde* cura aliud *Camerarius, quod esse* aliud cura *debebat.* ut cor saliat *Hermannus.* cor ut ei saliat *Ribbeckius* Atque adeo audin tu? dicito docte et cordate, ut cor saliat *Winterus de cant. Pl. p. 9 sq. cf. Muellerus Pros. p. 407* (dic tu *vel* tu, dic*), L. Muellerus de re m. p. 337 (itidem)*

PALAESTRIO

Philocómasio dic, síst istic, domum ut tránseat: hunc hic éss

MILPHIDIPPA

Hic cúm mea erast: hunc clám nostrum sermónem subleg
runt. 10

PALAESTRIO

Lepidé factumst: iam ex sérmone hoc gubernábunt doctit
pórro.

MILPHIDIPPA

Remoráre: abeo.

PALAESTRIO

Neque té remoror neque té tago neque
— táceo.

PYRGOPOLINICES

Iube máturare illam éxire huc: iam istíc rei praeuortémur

1090. *Servius plenior in Buc. IX 21:* Plautus in Milit
'Quae etiam nostrum hunc sermonem sublegerat' *Vix re*
Plac. p. 81, 12 huc rettulit Kochius Mus. Rhen. vol. 26 (a. 1871) p. 5

1089. PA. *om. libri: add. Camerarius* si est istic *Brixius.* est hic *CDFZ.* ẽ hic *B.* si east hic *Ritschelius.* si est nunc hic *He mannus.* si est hic, hinc *Ribbeckius* hunc hic *CFZ.* hunc hinc huc hic *B* 1090. cum mea hera est *Gruterus.* cumera est *CD.* cu hera est *FZ.* cum fera ẽ *B.* cum mea est hera *Camerarius* hu clam nostrum *Bachius l. s. s. p. 14.* clam nostrum hunc *BCDFZ.* *testim.* clam nostrum hunc hinc *Muellerus 'Nachtr.' p. 134.* clam nostru nunc *Hermannus.* nam clam nostrum hunc *Ritschelius* sermo sublegẽrt *B.* sermonem sublegerat *Servius plenior.* sublegerunt se monem *CDFZ: 'nescio an vere' Ritschelius.* Hic cum erast: clam n strum hunc furtim s. s. *Ribbeckius.* Hic cum era est mea: ambae cla *e. q. s. Ussingius* 1091. PA. *Pylades. om. BCDFZ* factumst ia *CD.* factum sciã *B.* factum est iam *FZ* gurnabunt *Kochius Ne ann. vol. 103 (a. 1871) p. 828* 1092. MI. Remorare: abeo. PA. Neq te remoror *Ritschelius duce Bothio* (remoro). PA. Rememorare MIL ab neque temoro *B.* PAL. rememorare. MI. abeo neque te remoro *C nisi quod* te *om. C.* PA. remorare. MI. abeo neque te remoror *F superiori versui continuans* Rem. MI. me morare. PA. abeo neque moror *Gruterus: e quo pendens Hermannus* Rem. MI. me remorare. P. abeo neque te moror. *cf. Langenus 'Beitr.' p. 179* neque te ta neque te *Bothius, Fleckeisenus Nov. annal. vol. 79 (a. 1859) p. 5* neque et agone que et *B.* neque te tango neque te *CDFZ.* n que tango neque te *Ritschelius.* neque tango neque *Hermannus* 1093. maturare *BCDF.* maturate *Z* istic *libri, Buechelerus de de p. 114.* isti *Pylades, Ritschelius*

PYRGOPOLINICES. PALAESTRIO

PYRGOPOLINICES

Quid núnc mi's auctor út faciam, Palaéstrio,
De cóncubina? nám nullo pactó potest
Prius haéc in aedis récipi quam illam amíserim.

PALAESTRIO

Quid mé consultas quíd agas? dixi equidém tibi,
Quo pácto id fieri póssit clementíssume.
Aurum átque uestem múliebrem omnem habeát sibi,
Quae illi ínstruxisti: súmat, habeat, aúferat:
Dicásque tempus máxume esse, ut eát domum:
Sorórem geminam adésse et matrem dícito,
Quibus cóncomitata récte deueniát domum.

PYRGOPOLINICES

Qui tú scis eas adésse?

Act. IV scaen. 3 MILES SERVVS. *B.* PIRG PAL D^2. Pyrgopolinices. Palestrio *FZ. om. CD*^{1} *Scaenam superiori continuat Bothius, quem sequitur Ritschelius: cf. tamen Spengelius 'Sitzungsberichte der k. bayer. Ak. 1883' p. 275 Cf. de hac sc. Frid. Schmidt 'Untersuchungen' p. 320 sqq.* 1094. PYRG. Quis *D.* PYRG uis *cum spat. init. C* nunc mi's *Ritschelius.* mihi nunc es *FZ.* mihi nunc est *BCD. cf. Muellerus Pros. p. 654, 'Nachtr.' p. 105* palestrio *BCDFZ* 1095. Deconcubina *B* nam] nostra *FZ* nullo ea *Ritschelius.* nullo haec *Fleckeisenus* 1096. pius *C* haec *Z.* hęc *CD.* hec *F. om. B.* a me *Ritschelius, Fleckeisenus* inaedis *B* amiserim *Scaliger, Bothius.* obmiserit *BCD.* omiserim *FZ.* obmiserim *ed. Ritschelius.* abmiserim *Ribbeckius* 1097. *Iterat hunc v. (omisso* PA.*) B post v. 1099* PA. *om. FZ* agam? PA. dixi *FZ* 1098. pacto id *B.* id pacto *CD FZ* clementissime *BCDFZ Cf. Wirtzfeld l. s. s. p. 24* 1099. *V. uncis inclusit Ussingius* muliebrem omnem *B, Brixius Quaest. pros. p. 36.* omnem muliebrem *CDFZ, nisi quod* omnẽ *ex* omnium *corr. C.* mulier omnem *Kampmannus 'Zs. f. d. AW.' a. 1835 p. 99* tibi *B* 1100. queilli *D.* que illi *F* sum& D^1. sum$\overset{a}{\&}$ D^2. sum$\overset{at}{\&}$ D^3 habeat *BCDFZ, Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 18.* abeat *Acidalius, Ritschelius* auehat *pro* auferat *Bergkius Op. I p. 674 Cf. Langenus Stud. Pl. p. 54* 1101. maxime *Scaliger.* maxumum *BCD.* maximum *FZ* ut sedeat *B* 1102. geminam adesse *Camerarius.* geminat ẽẽ *B.* geminam esse *CDFZ* 1103. Quibus concomitata *Acidalius.* Quib; cum cõmita *B.* quibus cum comita CD^1 (comita^{ta} D^3). Quibuscum comitata *FZ.* Quibus comitata *Lambinus.* Quibuscum conuecta *Schreinerus Op. ad Madv. p. 170* 1104. Qui tu scis *Camerarius.* Quituscis *C.* Quid tu scis *BDFZ* eas adesse *CDZ.* ea satissẽ *B.* eam adesse *F*

PALAESTRIO

Quia oculís meis

Vidí sororem hic éius.

PYRGOPOLINICES

Conuenítne eam?

PALAESTRIO

Conuénit.

PYRGOPOLINICES

Ecquid fórtis uisast?

PALAESTRIO

Ómnia

Vis óptinere.

PYRGOPOLINICES

Vbi mátrem esse aiebát soror?

PALAESTRIO

Cubáre in naui líppam atque oculis túrgidis
Nauclérus dixit, quí illas aduexít, mihi.
Is ad hós nauclerus hóspitio deuórtitur.

PYRGOPOLINICES

Quid is? écquid fortist?

1106. *Nonius p. 306, 14:* Fortis rursum formosus. Plautus Milite: 'etquid fortis uisast' *Cf. Servius in Aen. IV* v. 149

1105. sororem hic *Ritschelius.* hic sororem esse *BCDFZ.* hi sororem *Scaliger* Conuenistine *Ritschelius.* Conuenstine *Guyetus* Vidi hic sororem esse. P. Eho conuenistine *Bergkius Opusc. I p. 67* neã *B.* ea *Z* *Cf. Muellerus Pros. p. 656* 1106. Conueni *Ritschelius* Ecquid *CDFZ.* Et quid *B, Nonius.* Ecqui *Ritschelius.* Til ecquid *Ribbeckius.* '*Fortasse* ecquinam *vel* ecqui tibi *scripsit poeta*' *Ritschelius* fortis uisast *Nonius.* fortis uisa est *FZ.* fortius uisast *CI* fortius uisa est *B* PA. *sup. scr. omisso spat. B* *Cf. testim.* 110 Visa *mire Pflugius apud Scioppium Susp. lect. I 7* obtinere *Camerarius.* optinare *B.* opinare *CDFZ* Cubi *Ritschelius Op. III p. 14* aiebat CD^3FZ. aleuat *B.* agebat D^1. aibat *Ritschelius* 1108. innabellippã atque octi turgredis *B: unde* nauei *Brixius,* turged *Ribbeckius* mari *pro* naui *Z, correctum iam a Scutario* 110 Namclerus *B.* nauderus *D* quia *B* 1110. PY. *praem.* D^2F. His *B* hos *Pylades.* uos *BCD.* quos *FZ cum interrogandi sign in fine versus* hospitio deuortetur *B.* hospitio diuortitur (hospiti diuo *C in ras. deletis* dixit quiillas) *CDFZ, Ritschelius.* h. deuortitur *ia Fleckeisenus* 1111. PY. Quid is? ecquid fortis? PA. Abi sis hin

PALAESTRIO

Ábi sis hinc: nam tú quidem
Ad equás fuisses scítus admissárius,
Qui cónsectare quá maris qua féminas.
Hoc áge nunc.

PYRGOPOLINICES

Istuc quód das consilíum mihi,
Te cúm illa uerba fácere de ista ré uolo.
Nam cúm illa sane cóngruost sermó tibi.

PALAESTRIO

Qui pótius quam tute ádeas, tuam rem túte agas?

Sic Plautus in Pyrgopolinice de muliere interrogat: quidnam, fortis est? id est pulchra: *cf. Laemmerhirt p. 354* 1112. *Gloss. Verg. ed. Barthius Adv. XXXVII 5:* Admitto assumo, equito. Plautus: 'Ad equos esses doctus admissarius'

(ubi fortist *Ritschelius, simul* ecqui *servans) Acidalius.* Quid his aec qui fortis abhis hic *B.* Quid is ecquifortis ‖ Abisis hic *C.* PA. quidis PY ecqui fortis PA. Abisis^{hic} D^1 *(pers. add.* D^2*) et (nisi quod* sis hic *Z,* sis hinc *F) FZ.* hinc *primus Saracenus cf. Olsenus p. 14* 1111. ae tu quidem *Hauptius Opusc. vol. III p. 400* 1112. ad equas *C.* At equas *B.* adaequas *cum spatiolo D.* adeas que *F.* ęque *Z.* ad equos *gloss. Vergilianum* fuisses *Dousa, Hauptius Op vol. III p. 400.* fuisti *BCDFZ, Ritschelius.* esses *glossarium Vergilianum.* fuis tu *Guyetus* scitus] doctus *gloss.* admissarius *gloss., Camerarius.* at missarius *B.* emissarius *CDFZ* 1113. consectere *Bothius* qua mares qua feminas *Lipsius Ant. lect. I 13, Scioppius Susp. lect. I 7, Bentleius in Andr. I 3, 9.* qua marisque *(*quamarisque *C)* feminas *BCD.* que maresque foeminas *Lipsii cod. Rover.* qui mares que femine *F et (nisi quod* quę feminę*) Z.* aeque maresque et foeminas *Camerarius* 1114. Hoc age nunc PY. Istuc *Ritschelius.* hoc age nunc istuc CD^1. hoc age nunc istuc ‖ PY D^2. PI. hoc age nunc istuc *B et cum interrogandi signo in fine versus FZ.* PY. Hoc age nunc. PA. Istuc. PY. *Acidalius. cum proximo versu constructa iunxit primus Guyetus* 1115. PA. *praem.* *BCD* Tecum *BD* illa mihi *C* istac *F, Abraham l. s. s. p. 213* 1116. illa] alio *B* congruost sermo *Ritschelius.* congruus sermo *C, Scioppius I 7. cf. Olsenus p. 95.* congruis sermo D^1. conseruo *B.* congruit sermo D^3FZ, *non male* 1117. PA. *om. BCD* Qui potius quam tute adeas *duce Bothio Seyffertus Phil. vol. 27 (a. 1868) p. 451.* Qui potius quã tu sed ẽ *B.* qui potius cum tute ades *CD FZ, nisi quod* quin *FZ.* Quid potiust quam ut tute adeas *Ritschelius ('nisi forte* adeas? *scribendum, proxima autem sine interrogatione').* Qui potius quam tu. sed enim *Camerarius, et cum interrogandi signo*

Dicás uxorem tíbi necessus dúcere:
Cognátos persuadére, amicos cógere.

PYRGOPOLINICES

Itán tu censes?

PALAESTRIO

Quíd ego ni ita cénseam?

PYRGOPOLINICES

Ibo ígitur intro. tu híc ante aedis ínterim
Speculáre, ut ubi illaec pródeat, me próuoces.

PALAESTRIO

Tu módo istuc cura quód agis.

PYRGOPOLINICES

Curatum íd quidemst.
Quin sí uoluntate nólet, ui extrudám foras.

PALAESTRIO

Istúc caue faxis. quín potius per grátiam
Bonam ábeat abs te: atque íllaec quae dixí dato.

---

post tu *Scioppius Susp. lect. I 7: 'quod sic potius instituendum erat:* Quis potius quam tute adeat? — cum tu ades *correxit Scaliger,* tu quum ades *Guyetus: qua via talis versus effingi poterat:* Quin pótius, tute quóm ades, tuam r. t. a.' *Ritschelius. cf. Olsenus p. 79*

tute tuam rem *Seyffertus l. s. s.* 1118. Dicas uxorem tibi necessus *(ita* CD^1. necessum BD^3FZ*)* esse *BCDFZ.* Dicas tibi uxorem esse necessum *Ritschelius.* Dicas necessum tibi esse uxorem *idem in adn.* Dicas uxorem tibi necessum *Scaliger, Guyetus: cum quibus* esse *delevi. cf. Muellerus Pros. p. 244* 1120. Itan tu censes *Fleckeisenus (cf. Langenus Philol. vol. 31 a. 1872 p. 109, Schraderus Diss. Argent. vol. VIII p. 269).* Ita netucenses *B.* Itane tu censes *CDFZ, Ritschelius* PI *sup. scr. B* quid ego ni] *v. Bentleium in Heaut. III 2, 18*

1122. SP(EÇ)ULA(R)EUTUBIIL(LAEÇP)R *apparuerunt in A Loewio: quibus addit* T, O, CES *dubia lectione, sed quadrantibus spatiis Studemundus* ut ut ibi *F* illa haec *B.* illęc *C.* illec *DFZ* 1123. TUMODOIS(TUCCUR)AQU(ODA)G *apparuerunt in A Loewio: Studemundus litteris* TUM *et* OIS *et* A *ut incertis notatis* TUCCUR *paullo spatium excedere videri adnotat* quot *B* cura. quod ais, curatum *Palaestrioni continuans Acidalius* PI *sup. scr. B* quidemst *CD.* quidem est *BFZ*

1124. QUISIUOLUNT(ATENO)LETUIEXTRU(D) *A* Quin *BCDFZ.* Qui *A, fortasse recte iudice Ribbeckio* uolenter *Guyetus.* uluntate *Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 686* foras *Reizius, Bothius.* foris *BCDFZ* 1125. ISTUCCAUEFAXISQ *et suo loco* ER(G) *apparuerunt in A* Istud *CD* 1126. BONAMABEAT(ABS)TEATQ·ILLAC*(vel* Q*) apparuerunt in A (ubi* ILLA *litteris* ILL *dubiis Stude-*

(Aurum ornamenta quae illi instruxisti ferat.)

PYRGOPOLINICES

Cupio hércle.

PALAESTRIO

Credo té facile impetrássere.
Sed abi íntro: noli stáre.

PYRGOPOLINICES

Tibi sum oboédiens.

PALAESTRIO

Numquíd uidetur démutare atque út quidem
Dixi ésse uobis dúdum hunc moechum mílitem?
Nunc ád me ut ueniat úsust Acroteleútium,

---

mundus) habeat D^1: *corr.* D^3. habeatis *B* adque *B* illec quę *Z*. illaęc que D^3. illec que *F*. illa haec quę *C*. illahęc que D^1. illa haeq' *B*. illa eae quae *Ussingius* dixi ei *Ritschelius* 1127. *Versum ex v. 1099 et 1147 conflatum esse Osannus vidit Anal. crit. p. 182. F. Schmidt l. s. s. p. 334 hunc v. cum antecedente ex retractatione repetit* AURUM-ORNAMENTAQ(UAE) *A* ornamenta quae illi *Reizius, Bothius.* ornamentaque illi *B.* ornamentaque que (quae *C)* illi *CDFZ.* ornamentaque illi quae *(et* instruxsti*) Guyetus* 1128. CUPIOHERCLE#CR(ED)OTEF(ACI)L(EIMPE) *A* PY. Cupio hercle. PA. Credo *Camerarius cum A.* Cupio PI *(sup. scr. B)* hercle credo *BCD.* PY. cupio. PA. hercle credo *FZ* te facile *BCDFZ cum A.* facile te *Bothius, Ritschelius* impetrassere *BD.* impetras fere *C.* impetratum iri *FZ* 1129. SEDABIINTRON(OL)ISTAR(E#TI)BI(SUMO) *A* intro noli stare *DFZ.* introndistare *C.* intro noli ista re *B* PY. *om. BCD* oboediens *CD.* obedies *B.* obediens *FZ* 1130. NUMQUIDUIDETURDEMUTAR(E) *A (*MUTAR *dubia lectione teste Studemundo)* PA. *om.* BCD^1: *add.* D^2 *in spatio* uidetur *Z cum A.* quidetur *CD.* qui detur *BF* demurare *F* atque ut quidem *Bothius.* aut utique *BCDFZ, nisi quod* utique *ex corr. C.* atque prout *Pius.* atque uti ego *Camerarius.* atque ante ego *Guyetus.* ab eo quem ego *Reizius.* alio atque uti *Lachmannus in Lucr. p. 250.* alio? ut quidem *Fuhrmannus Nov. annal. vol. 97 (a. 1868) p. 846.* atque uti *Bugge 'Tidskrift for Phil.' vol. 7 (a. 1866) p. 14.* demutare? aeque atque uti *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 19. cf. Langenus 'Beitr.' p. 20* 1131. *Ita A, nisi quod* DIXISSE *(*M***T *dubitanter pro* MILITEM *enotavit Studemundus: cui etiam* IXI *litterae et* C *in* UNC *dubiae videbantur)* huc *BCDF* moechùm *Camerarius cum A.* mecum *BCDF.* meum *Z* 1132. *Ita A teste Loewio: his* AUT *in fine addit Studemundus: post id nihil amplius scriptum videri* usust acroteleutium CD^1, *codd. Pyladis.* usus tacero teleutium *B.* usust acroteleusium D^3. usust acroteleucium *F.* usust acrotelotium *Z* aut *ex A vix erit qui recipiat*

Ancíllula eius ac Pleúsicles. pro Iúppiter,
Satine út Commoditas úsquequaque me ádiuuat?
Nam quós uidere me éxoptabam máxume,
Vna éxeuntis uídeo iam hinc e próxumo.

ACROTELEVTIVM. MILPHIDIPPA. PLEVSICLES. PALAESTRIO

ACROTELEVTIVM

Séquimini: simul círcumspicite, né quis adsit árbiter.

MILPHIDIPPA

Néminem pol uídeo nisi hunc quem uólumus conuentum.

1133 *Ita A, nisi quod* AUT *pro* ac *et* PRO(UPP)ITER ac *ex ut putubat, Ritschelius.* aut *BCD cum A.* et *FZ* pleusicles *B DF cum A.* pleusides *Z* iupiter *FZ* 1134. SATINEUTCOMM(P)ITASUSQ·QUAQ·MEADIUU(AT) *A* Satine *BCDZ cum A.* Sat ne *F* commodatas *C.* Commoditas *Seyffertus Stud. Pl. p. 19* usquequaque me *B cum A.* me usquequaque *CDFZ* 1135. *Ita A nisi quod* MAXIM(E) *et omisso* ME me exoptabam *Bothius, Ben leius.* exoptabam me *BCDF, Pylades.* exoptabam *Z cum A, Li gius de hiatu p. 7* maxumę *C* 1136. *Ita A, nisi quod* iam *omisso* exeuntis *BDFZ cum A.* exeuntes *C* uideo exeunti *Acidalius et teste Fleckeiseno Philol. vol. 2 (a. 1847) p. 88 Reisig* exeuntis uideo ego *coni. Bothius* uideo eos hinc *Tyrrellius* iam hinc e *Ritschelius.* hinc e *F cum A.* hinc *BCD.* de *Z.* illinc *Bothius.* hinc propere e *Lindemannus.* hinc huc e *Muellerus (Nachtr. p. 88* proxumo *BDF cum A.* propxumo *C: quod ad* propiorum *videtur spectare Ribbeckio.* proximo *Z* Acroteleutium (Acroteleusium D^3) milphidippa pleusic palest *tamquam ultimum versum subiciunt BC*

Act. IV scaen. 4 A***(TE)LE(UTI)UM MILPHID(IPP)A (P)LEUSI C(LES P)ALA(ESTRIO) *A, nisi quod et Locwio et Studemundo spatium post primam* A *paulo angustius videbatur ad capessendas* CRO *litteras* ACROTELEVTIVM MERETRIX MILPHIDIPPA ANC. PLEVSICLE ADOL PALESTRIO SERVVS *B. om. CD.* Acroteleutium. Milphidippa Pleusicles. Palestrio *FZ, nisi quod* Acrotelãtium *et* Pleusides *Z* 1137. *Ita A (*SEQUI**NI, NEQU**A*SITARBIT *Studemundus)* ACI *praemittit B. Ceterum per hanc scaenam usque ad 1191 personarum notas tam raras BCD habent, ut non quas omittant, sed quas servare adnotem* circumspicie *C ante corr.* adsit *BZ cum A.* atsit *CD* assit D^3F arbier CD^1: *corr.* D^2 1138. *Ita A dubia in multis le tione (*****NEM *dat Studemundus pro* NEMINEM, *multas praeterea litteras ut dubias notans)* MIL. *BF. om. Z* Neminem (Naeminem *C*) pol *BCDFZ.* Neminem *ex A Ribbeckius* nisi hunc quem *BCDF cum A.* nisi quem *Ritschelius. cf. Baierus l. s. s. p. 18* conuentum

PALAESTRIO

Ét ego uos.

MILPHIDIPPA

Quíd agis, noster árchitecte?

PALAESTRIO

Egone árchitectus? uáh.

MILPHIDIPPA

Quid est?

PALAESTRIO

Quía enim non sum dígnus prae te, ut fígam palum in párietem.

ACROTELEVTIVM

Héia uero.

PALAESTRIO

Nímis facete nímisque facundé malast:
Vt lepide derúncinauit mílitem.

MILPHIDIPPA

At etiám parum.

PALAESTRIO

Bóno animo es: negótium omne iám succedit súb manus.

PA. Et ego nos *Camerarius cum A.* c̄uentũ est et ego uos *B.* conuentum est et ego uos *CD.* conuentum esse. ACR. ergo uoca *F.* conuentum esse. Ergo uoca *Z* 1139. QUIDAGI(SN)OS*****CHI(TECṬ)E(#Ẹ)GO(ṆẸ)ARCHI(TE)CTUSUAH#QUIDST *A* MI.] A D^2 *marg.* arcitecte CD^1: *corr.* D^3. architecte (r *ex* e *vel* c) *B* PA. D^2 *sup. scr.* architectis *C* quit CD^1: *corr.* D^3 1140. Q *ab initio et* (PA)L(Ũ) *in fine A, quibus* AETE *ante* (PA)L *addit Studemundus dubitans: hoc tamen constare* UTFIGAM *ibi non proxime praecessisse: in proximo v. quem exitus occupavit* T *apparuit Studemundo, quadrare videbantur* ỊNPARỊẸTEṂ *Loewio* Quia *Dousa.* Qui *BCDFZ* nonsum *B* ịndignus *B* p̄te *B* fig//am *B* palum *B ex corr.* D^3FZ. pal hum CD^1. pallium *B ante ras.* 1141. CETEN(IMI)SQ·FẸCUN(DEṂ)ALAES(Ṭ) *A teste Loewio: Studemundo nulla post* S *littera extitisse videbatur* ACR. *Camerarius. om. libri* Heia *BCD.* Eia *Z.* Eya *F* PAL. *Camerarius. om. libri* facete D^3FZ. facite *B.* fatite CD^1 facunde *FZ.* faciunda *B.* fecunden CD^1. fecunde D^3 malast *BCD.* mala est *FZ* 1142. M#ATETIAMROGAS *A* denunciauit *B.* detruncauit *Camerarius* militem. MI. at etiam *FZ.* militem at etiam D^3. milite matet//iam *B.* milite matet iam CD^1. militem. ACR. at etiam *Camerarius* *Cf. Baierus l. s. s. p. 62* 1143. M(NE)IAMSUCCEDITSUBMANUS *A teste Loewio: quibus* BO *ab initio dubitanter addit Studemundus*

Vós modo porro ut óccepistis dáte operam adiutábilem.
Nám ipse miles cóncubinam intro ábiit oratúm suam,
Áb se ut abeat cúm sorore et mátre Athenas.

PLEVSICLES

Eú, probe.

PALAESTRIO

Quín etiam aurum atque órnamenta quae ípse instruxit múlie
Ómnia dat dono, á se ut abeat: íta ego consiliúm dedi.

PLEVSICLES

Fácile istuc quidémst, si et illa uólt et ille autém cupit.

PALAESTRIO

Nón tu scis, quom ex álto puteo súrsum ad summum escé
deris,
Máxumum periclum inde esse ab súmmo ne rusúm cada

PA. *F. om. Z* est *BCD* negocium *FZ* 1144. U, *de suo loco* CCEPIS(TI)SDATEOPERAMADIUTABILẼ *A teste Loewio: Stu mundo etiam* O***O *ante* CC *apparuerunt: vestigia ad* Vos modo porro *quadrare videbantur* ut] ue *BCD*^{1}: *corr.* D^3 cepistis *F* adiutabilem D^3 *cum A.* atiuit abilem *C.* at iuit abilem D^1. uitabile *B.* amicabilem *FZ* 1145. MILESCONCUBINAMINTROABITORATUMSU *apparuerunt in A* habiit CD^1: *corr.* D^3 1146. AB *et* (MS)OE REETMATREATHENAS#EUPROBE *A* ut *om. Z* habeas *BCD*^{1}: co D^3 Athenas. PL. Eu probe *cum Lindemanno Ritschelius.* athenas probe *BCD*^{3}. Athena seu probe D^1. Athenas. Pleu. probe *F.* athenas. P Athenas. ACR. Eu probe *Camerarius.* Athenas. PL. heu probe *Bothi* probe *Z.* 1147. *Ita A, nisi quod* INSTRUXI ornamentã D^1: co D^3. ornam̃tam *C* que *D* instruxit mulieri *F et, nisi quod* instu *Z.* instruxit mulier *BCD* 1148. *Ita A* dono a se ut abeat *cum A, Beroaldus, Dousa, Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p.* donos eut habeat *C.* dono se ut habeat BD^1. donose ut abeat dono. se ut abeat *Z.* dono sibi ut habeat *Ritschelius.* dono, sibi beat *Hauptius Op. II p. 321* consilium dedi *Bothius cum A.* co silium tum dedi *BCD.* consilium ei dedi *FZ* 1149. *Ita A* quidemst *D cum A.* quidem ft *C.* quidem est *BFZ* uolt *CD* c *A.* uult *BFZ* 1150. *Ita A, nisi quod* CUM tu scis] tus sis qm̃ *B.* cum *FZ cum A* exalto *B* at CD^1: *corr.* D^3 esc deris *Gulielmius cum A.* descenderis *BCDFZ* 1151. *Ita A,* n *quod* ASUMMONER(USU)M Maximum *FZ* periculum *libri praeter* inde esse *Camerarius cum A.* indie esset *CD.* in dono esset inde etiam *FZ* ab *BCD.* a *FZ cum A* rursum *CDFZ.* s sum *B* cadhas CD^1: *corr.* D^3 *'Ceterum* ab summo *interpreta videtur esse* inde *particulae: qua aliud quiddam expulsum, v. c.* in esse deorsum ne rursum cadas' *Ritschelius*

Núnc haec res apud súmmum puteum géritur: si praesénserit
Míles, nihil ecférri poterit húius. nunc quom máxume
Ópust dolis.

PLEVSICLES

Domi ésse ad eam rem uídeo siluaí satis:
Múlieres tres: quártus tute's, quíntus ego, sextús senex.
Quód apud nos falláciarum séx situmst, certó scio,
Óppidum quoduís uidetur pósse expugnarí.

PALAESTRIO

Dolis

1152. *Ita A, nisi quod* PROSENSERIT hanc res *CD.* hanc rem *B* aput D^1: *corr.* D^3. sapit *B* prȩsenserit *Z.* presenserit *F.* prosenserit *BCD cum A, Scioppius Susp. lect. IV 14* 1153. *Ita A, nisi quod* CUMMAXUME nihil ecferri poterit *Bothius cum A.* nihil hac ferre potuit *CD.* nihil hanc ferre potuit *FZ.* hac nihil ferre potuit *B.* nihil hinc ferri poterit '*ex priscis exemplaribus legit*' *Pius: idem Camerarius.* nihil ecfieri poterit *Bergkius Opusc. I p. 674, Bugge Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 651, Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 335, fortasse recte* poterit huius: *pro* poterit: huius *Gulielmius* cummaxime *Livineius.* cum maximo *B.* cum maximi CD^1. cum maximis D^3. quam maxime *FZ* 1154. *Ita A, nisi quod* OPUSEST *et* SILUAE*(vel* I*)*SAT(IS) Opust dolis *CD.* Opus dolis *B, Olsenus p. 84.* opus est dolis *FZ cum A.* Opus dolis est *Ritschelius* esse ad eam *Camerarius cum A.* esset at eam *BC* D^1. esset ad eam D^3. etiam ad eam *FZ* siluai *Bothius.* silue *CD.* salue *B.* salis *FZ.* siluae *iam Gruterus*

1155. MUL(IERESTRE)SQU(ARTUSṬUṬEESQUIṆ)TUSEG*********NEX *A*
Mulieres ẽ res *B.* Mulieres st res CD^1. Mulieres tres D^3 tutes *BCD.* tu te es *FZ* quintus sego *BCD.* quintus sum ego *Ritschelius* sextus *libri cum A.* sextust *Ritschelius* 1156. QUOD-(AP)UDN *apparuerunt in A* *Pleusicli continuat Bergkius Opusc. vol. I p. 674:* PA. *praemittit Ritschelius cum FZ: de BCD cf. ad v. 1137*
Quod *libri cum A.* Quot *Camerarius* aput *C* fallaciarum sex situmst *Klotzius Em. Plaut. p. 6.* falatiarum sexitũ *B.* falatiarum sextum st *CD.* fallaciarum sextumst *Z, et nisi quod* est, *F.* fallaciarum septimum est '*scribi debere ex codd. antiquis*' *Pylades dicit.* fallaciarum textumst *Beroaldus.* fallaciarum est excitum? *Camerarius.* fallaciarumst, esse excitum *Lambinus.* fallaciarum est excisum! *Gruterus.* fallaciarum est exasciatum *Palmerius.* fallaciarum exercitust *Acidalius.* fallaciarum structumst, ego *Ritschelius.* fallaciarum textumst, eo *Muellerus Pros. p. 603* scio *ex* sit *C* 1157. OPPID(UM)Q***UI(S-ṾI)D *apparuerunt in A Loewio, etiam* SS *suo loco Studemundo* Oppidŏ C. Opidum *F* quod uisui detur *B.* quoduis uidetur *CDFZ: in quo celat* quoduis ualenter *latere suspicatur Ritschelius.* quoduis moenitum *Muellerus Pros. p. 603.* quoduis si detur *Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1878) p. 501* posse D^3FZ. poset *CD.* poscet *B* expugnari. PA. Dolis *Brixius duce Muellero l. s. s.* expugnare dolis *BCDFZ:*

Dáte modo operam.

ACROTELEVTIVM

Íd nos ad te, sí quid uelles, uénimus.

PALAESTRIO

Lépide facitis. núnc tibi hanc ego ímpero prouínciam.

ACROTELEVTIVM

Ínpetrabis, ínperator, quód ego potero, quód uoles.

PALAESTRIO

Mílitem lepíde ét facete et laúte ludificárier
Vólo.

ACROTELEVTIVM

Voluptatém mecastor mi ínperas.

PALAESTRIO

Scin quemádmodum

ACROTELEVTIVM

Némpe ut adsimulém me amore istíus differreí.

---

ubi expugnari *iam Pylades*, expugnarei *Klotzius l. s. s.* expugna eis dolis *Ritschelius* 1158. DA(TE)MODOOPERA(M♯)IDNOSADTES. PAL. *praem. Bergkius Opusc. I p. 674* it *CD* (operamit *I* nunc nos *Muellerus Pros. p. 656* adte *B.* ate et *D.* attet *C.* a te et *FZ* quit CD^1: *corr.* D^3 1159. LEPIDEFACITISNUNCTIB HANC *A teste Loewio (ubi* TIBIEGOHA *testatur Studemundus)* Lapid *B.* Lepidis *CD* tacitis *BCD* nunc tibi hanc ego *Bothius.* nun hoc tibi ego *BCDFZ.* nunc hanc tibi ego *Gruterus.* nunc hanc eg tibi *Guyetus* prouinciam ... potero *(1159) om. FZ* prouintiam *B* 1160. *Cf. ad v. 1159* IMPETRABISIMPERATOR(QUO) *A* ACR. *C mcrarius* Inpetrabis *BCD.* Impetrabis *FZ* inperator *C.* imperat *BDFZ* quod ego *CFZ.* quot ego *BD.* quoad ego *Bothius, Ritsch lius* ACR. quod *F.* ACR. quid *Z* 1161. MILITEMLEPIDEETFAC(TE)L *A* PA. D^2 facete D^3FZ facite *BC.* fatite D^1 .et lau ludificarier ‖ Volo *Camerarius.* laute ludificarier ‖ Volo. *B: item Cl Ribbeckius.* laute ludificarier uolo *FZ.* deludificari uolo *Ritschelius* 1062. *Cf. ad v. 1061* UOLO♯UOLUP *A* AC. Voluntatem *B.* MIL *(ad D^2: spat. D^1)* Volutatem *D.* Voluntatem *C.* AC. Voluptatem *FZ* mihi *BCDFZ* imperas *BDFZ* PA. BD^2. *spat.* CD^1 Sci *Bothius.* et scin tu *B.* et scintur *C.* et scint *D ante corr.* et scin *ex ras. F.* et scim *Z.* at scin tu *Dousa, Scioppius Susp. lect. IV* Voluptatem inperas mecastor mihi. PA. Set scin tu quemadm dum? *Ritschelius.* Volo. AC. Volup mecastor mi imperas *e. q. s. Mue lerus Pros. p. 262 Cf. Niemeyerus Hermae vol. 14 (a. 1879) p. 45 Vahlenus Ind. lect. aest. a. 1880 p. 7,* Volo *delentes cum Bentleio orationem interruptam esse censentes* 1163. NEMPEUTADSIMULEMM AM(OR) *apparuerunt in A Loewio, etiam* ES *in fine quamvis dubita*

PALAESTRIO

Tenes.

ACROTELEVTIVM

Quásique istius caúsa amoris éx hoc matrimónio
Ábierim cupiéns istius núptiarum.

PALAESTRIO

Omne órdine.

Nísi modo unum hoc: hásce esse aedis dícas dotalís tuas:
Hínc senem aps te abísse, postquam féceris diuórtium:
Né ille mox uereátur intro íre in alienám domum.

ACROTELEVTIVM

Béne mones.

PALAESTRIO

Sed úbi ille exierit íntus, istinc té procul

---

ter *notavit Studemundus, cui alio tempore aliquoties potius* NE *litterae extare visae sunt* AC *B* adsimulem *FZ cum A.* adsimilem *BD.* at similem *C* meamorem *D.* meam orẽ *BC* differrei. PA. Tenes *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 64.* differre titenis *B.* differredittenis *C.* differet titenis *D.* differre athenis *Z.* deferre athenis *F.* differri. PA. Rem tenes *Camerarius.* differri. PA. Eu, tenes *Ritschelius* 1064. QUASIQ·ISTIUSCAUSAAMORIS(EX)H(O) *apparuerunt Loewio: etiam in fine* E *vel* F *litterae trabs apparuit Studemundo, quam casui deberi ipse dicit* causa D^3FZ. causam *B.* cauam CD^1 matri monio D^1: *coni.* D^3 1165. ABIERIMCUPIENSISTIUSNU(PTI)ARU(M) *et* S *in fine apparuerunt Loewio, ubi* EM *fuisse et antea suo loco* M *(omnem) dubitans testatur Studemundus: quae ad* omnem ordinem *spectare coniicit idem* istius nuptiarum. PA. Omne ordine *Bothius, Bentleius.* istius omne ordinis nuptiarum *BCDZ et, nisi quod* omnes, *F.* istius summae *(voluit* summe*)* nuptiarum ordinis *Camerarius.* summe nuptiarum. PA. ordine is *Palmerius, Acidalius.* ordinest *Ribbeckius. ineptit Lipsius Ant. lect. I 13* 1166. NISIMODOUNUMHOCHASCEE(SS)EAEDESD(ICA)SDOTALE*(vel* I*)*S(TUAS) *A* hasce esse *Gruterus cum A.* asce esset *BC* D^1. asce esse D^3. hasce *FZ* dicat *BCD* dotabis *F* 1167. HINCSENEMAPST(EA)BISSEPOSTQUAMFECER(IS)DIU(ORTIUM) *A* abste *B.* abs te *CDFZ* abisse D^3Z *cum A.* abiisse *F.* abisset BD^1. abiesset *C* 1168. *Ita A, nisi quod* UERE(AT)UR intro ire *CD.* introire *FZ.* introirẽ *B.* huc introire *Ritschelius.* introd ire *idem Nov. exc. p. 81.* intro uereatur ire *transponit Abraham Stud. Pl. p. 200.* intro se ire *Wagnerus 'Litt. Centralbl.' a. 1876 p. 694, Brixius in appendice* alienū *B* domum D^3FZ. damnum CD^1. dampnum *B*

1169. *Ita A, nisi quod* SEDUBI *dubia ex parte lectione et* ISTIN(C-TE)PROCUL AC] M D^2. *spat. C* PA. BD^2 *in spat.* s, ubule D^1: *corr.* D^3 istinc *ex A Ribbeckius.* istic *BCDFZ, Ritschelius.* istuc *Camerarius*

Íta uolo adsimuláre, prae illius fórma quasi spernás tuam,
Quásique eius opuléntitatem réuerearis: ét simul
Fórmam, amoenitátem illius, fáciem, pulcritúdinem
Cónlaudato. sátin praeceptumst?

ACROTELEVTIVM

Téneo. satinest, sí tibi
Méum opus ita dabo éxpolitum, ut ínprobare nón queas?

PALAESTRIO

Sát habeo. nunc tíbi uicissim quae ínperabo ea díscito.
Quom éxtemplo hoc erit fáctum, ubi intro haec ábierit, ibi
tu ílico

1171. *Nonius p. 146, 11:* Opulentitas pro opulentia. Plautus in Milite glorioso: 'Quasique...reuerearis'

1170. *Ita A* assimulare *F'* illius *libri cum A.* eius *Ritschelius. cf. Opusc. vol. II p. 685* tuam D^3FZ *cum A.* tuas BCD^1

1171. *Ita A* Quasi quae *Nonii C* eius] illius *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 350.* tu eius *Ribbeckius* opulentitate *Nonii C* reuerearis et *F'Z cum A.* reuearis ret CD^1. reuearis et D^2. reueris *B* 1172. *Ita A, nisi quod* PULCHRITUDINEM Formam amoenitatem *cum A Acidalius.* Forma moenitatis CD^1. Formam amoenitatis D^3 *FZ.* Formam bonitatis *B.* Formae amoenitatem *Bothius, Ritschelius* faciem *libri cum A.* facie *Bothius, Ritschelius* pulcharitudinem *C.* pulchritudinem *BDFZ cum A* 1173. (CQLL) *ab initio et* TENEO-(SATINE)STSITIBI *dubia lectione A* Conlaudato. satin praeceptumst D^3, *Camerarius.* Conlaudatosa inp̃ceptu st *B.* Conlaudatos at inpraeceptust *C.* Conlaudatos atinp̃ceptust D^1. Conlaudato sat inpreceptist *F.* Conlaudato. sat in prc̣ceptist *Z* AC *B. spatium* CD^1. MIL. D^2 *in spatio* teneo sat inẽ *B.* teneos at inest CD^1. teneo satin est D^3

1174. BARENONQUEAS *A* Meus *B* improbare *DFZ* 1175. QUA(EIM)PERAB(O)**DISCITO *(quadrantibus* EA *in lacunam) A teste Loewio: item Studemundus nisi quod litteras* A, PERAB, S *ut dubias notavit* PA *B* uicissim D^3FZ, *codd. Pyladis.* uisscisim *C.* uiscisim D^1. uis *B* quae inperabo ea discito *duce A scripsi.* que imperabo non discitos BCD^1, *nisi quod* quae *C,* inperabo *CD,* discitos D^3. quoque ĩperabo. PL. nunc dicito *(cum sequentibus constructa) FZ.* uicissimque imperabo. PL. Dicito *Bothius.* quae imperabo discito *Pylades 'ex codd. ant.', Ritschelius.* discitos *scriptura abutitur Bergkius 'Beitr.' p. 95, ut scriptura* imperabo non *Opusc. vol. I p. 117 De v. 1176—1188 cf. quae exposuit Fridericus Schmidt 'Untersuchungen' p. 369 sqq.: contra quem disputavit Langenus Stud. Pl. p. 320* 1176. RITFACTU(MU)B(IIN)TROHAECA(BIE)RIT *dubia ex parte lectione et in proximo v.* (IBIT)UILICO *A* Quom *Lindemannus.* Quam *BCD FZ* erit hoc *Fleckeisenus Epist. crit. p. 26* factum PA. ubi *FZ.*

Fácito uti ueniás ornatu húc ad nos nauclérico.
Caúsiam habeas férrugineam et scútulam ob oculos láneam,
Pálliolum habeas férrugineum, nam ís colos thalássicust:
Íd conexum in úmero laeuo, exfáfillato brácchio,

* * * * * * * * * * * * * * * *

1179. *Nonius p. 549, 3:* Ferrugineum colorem ferri similem esse uolunt: uere autem ferrugineus color caeruleus est...Plautus in Milite: 'Palliolum...thalassicus est': *cf. Caesar p. 13. 65. 105. 112. 116* 1180. *Cf. Festus Pauli p. 83:* Effafilatum exertum, quod scilicet omnes exerto brachio sint exfilati, id est extra uestimentum filo contextum *Idem p. 79:* expapillato brachio, exerto: quod

---

factum ut *Reizius, Fleckeisenus l. s. s., Ritschelius praef. Stichi p. 19, fortasse vere* hec *D* ibi tu ilico *Ritschelius cum A, ut videtur, Bothius (nisi quod is* eloco*).* tibi tuilico *C.* $\overset{\text{i}}{\tau}$raulico *(*i *ex* a *er.) D.* tibi uilico *B.* tu ilico *F.* tu illico *Z* 1177. (NA)UCLER *apparuerunt in A Loewio, etiam* UCADNOS *proxime praemittit Studemundus et* F *dubitanter ab initio enotavit: in fine* ICO *vel* ICE *locum habere* uti *Bothius.* ut *BCD FZ* Facitod ut *Bergkius 'Beitr.' p. 95* ueniat *BCD* ornatu huc ad nos *ex A scripsi.* ornatus huc *B.* ornatos huc *CD*^{1}*:* s *exp. D*^{3}. ornatu huc *FZ.* ornatu ornatus huc *Ritschelius.* ornatus ornatu huc *Bothius.* huc ornatus ornatu *Hermannus in Soph. Phil. 128* nauclerico *Camerarius.* nauderico *D*^{3}. nauderioco *D*^{1}. nauclerioco *BC.* naucleriaco *FZ* 1178. C *dubia ab initio apparuit Studemundo,* AMSCUTULAMOBOCULOS *(litteris* AMS *perdubiis) in fine Loewio,* ETSCUTULAMOBOCULOS *Studemundo:* LANEAM, *quod ex A adfert Ritschelius, proprium v. occupavit* Causiam *Pius.* Cause hanc *BDF.* Causae hanc *CZ.* Causeam *Scutarius* Causiam portes in capite *(vel* Macedoniam habeas *in ed.) Ribbeckius Mus. Rh. vol. 29 (a. 1879) p. 19* ferrugineam *Scutarius.* ferrugenas *B.* ferrugenes *CD*^{1}*F.* ferrugines *D*^{3}. furrugenes *Z* et scutulam *Studemundus ex A Hermae vol. I (a. 1866) p. 291.* cultura *BCDF.* culturam *Z.* scutulam *Ribbeckius duce Loewio.* culcitam *Lambinus, Ritschelius.* culcitram *Camerarius* ob oculos] ab oculos *BC D.* ad oculos *FZ* laneam *FZ cum A teste Ritschelio.* lanea *BCD*^{2}. lanta *D*^{1} 1179. (R)UG(INEUM)NAMISCOLO *et* AL(ASS)ICUS *in proximo v. A: etiam dubia* P *ab initio apparuit Studemundo: in fine aut* alassicus *aut* alassicust *scriptum fuit eodem teste* Palleolum *F.* Pollio lũ *D*^{1}*: corr. D*^{3} ferrugineum *D*^{3}*Z, Nonius.* ferrugeneum *BCD*^{1}*F* is colos thalassicust *Camerarius.* is colos thalassicus est *Nonius.* siccolost alassicus *B.* isisco lost alassicus *C.* isis colost alassicus *D*^{1}. is est color talassicus *D*^{3}. colos thalassicus *man. rec. in D.* is color thalassicus *FZ* 1180. 1181. ID *ab initio et* L(AE)UOEXP *et* LLATOBRACCHIO *intercedente spatio 4—5 litterarum A teste Loewio: ubi tamen* EX *et* ATOBRACCHIO *enotavit Studemundus (in spatium quadrare nullo modo* PAPILL, *sed velut* PALLIOL *vel adeo* MOLESTI*)* Id *B cum A, Nonius.* It *C.* Et *DF.* Idem et *Z.* Id erit *Camerarius.* Idque *Bothius* conexum *Nonius.* conixum *B.* comixum *CD.* commissum *F.* cõnexum

Praécinctus aliqui: ádsimulato quási gubernatór sies.
Átque apud hunc senem ómnia haec sunt: nám is piscatorés habet.

PLEVSICLES

Quíd? ubi ero exornátus, quin tu dícis quid factúrus sim?

PALAESTRIO

Húc uenito et mátris uerbis Phílocomasium arcéssito, 1185
Vt, si itura sít Athenas, eát tecum ad portúm cito,

---

cum fit, papilla nudatur *(cf. Leidolphus p. 206. 213) Liber glossarum (cf. Loewii Prodr. p. 270):* Excapillato exerto brachio ad mammam *Plac. p. 40, 21:* Effafilatus, exerto humero, id est extra filum manum exerens, id est proferens *(cf. p. 41, 16:* Exfabillauero exeruero*) Nonius p. 103, 3:* Expapillato brachio, quasi usque ad papillam renudato. Plautus Milite glorioso 'Id ... brachio': *cf. Caesar p. 16. 46. 65. 112 Nihili sunt Osberni p. 190 (coll. p. 201b) testimonia aut Iohannis de Ianua (cf. Loewius l. s. s.). Paulo usus est Gerardus vita S. Adalhardi abbatis (d'Achery et Mabillon Acta S. Ord. Bened. cap. 30):* 'expapillatis brachiis aptantur remiges et antennae'

Z inumero *BCD.* in numero *Nonius.* in humero *FZ.* humero in *Bothius* leuo *Nonii codd.* laeuod *Ritschelius Nov. exc. p. 75* exfafillato brachio *Buechelerus 'Umbrica' p. 132.* exfafillat obbracchio *B.* exfafillat obracchio CD^1. exfafillato brachio D^3. expapillato brachio *Z, Ritschelius.* ecpapillato brachio *L. Mucllerus apud Nonium, cuius codd. vel* exp. *vel* et pap. *habent.* expalliato brachio *F, Ussingius.* ecfibulato brachio *Meursio duce Bothius. cf. Baierus l. s. s. p. 21, Funckius in Woelfflini Arch. IV p. 85 Post hunc v. velut talem intercidisse suspicatur Ritschelius:* Colligens in collum, tum autem lumbis subligaculo ‖ Praecinctis aliqui *(an* aliquo*)*, adsimulato *e. q. s.: cf. Opusc. vol. II p. 448 (*Coniciens*)*
1182. (P) *ab initio et* QU(IA)D(SIMU)LATOQUASIGUBERNATORSIES *A* Prȩcinctus D^3Z. Precinctus D^1F. Precintus *B.* Pretinctus *C.* Praecinctis *Ritschelius.* Praecinctusque *Guyetus* aliquid *FZ.* alte *Guyetus* assimulato *Z* sies *FZ cum A.* sis *BCD* 1183. (AT)Q·(APUD) *et* SUNTNAMI(SPI)SCATORESHABET *A: in lacunam quadrare* apud senem omnia haec *(omisso* hunc*): quorum verborum tenuia vestigia extare videri dicit Studemundus* atquȩ *D* apud *BCFZ.* aput *D* hec *D* is *om. F* piscatoris *BCD* 1184. QU *ab initio* (ER)OEXORNATUSQUINTU(DI)CISQUIDFACTURUSSŨ *quadrantibus spatiis A* Quit *CD* ubi ero] abiero *B* sim *BCDFZ, Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 175.* sum *Scutarius et Ritschelius cum A. cf. Fuhrmannus Nov. ann. vol. 105 (a. 1872) p. 822* 1185. *Ita A, nisi quod* MAT(RI)S *et* UERB(IS) PA. *B* matri suȩ erbis *B.* matrisuaerbis *C* accersito *libri praeter A, Ritschelius* 1186. (UT)SIIT(URA)SIETAT(HENASEATT)ECU(MADP)ORTUMCITO *A* Vt si itura est athenas eat tecum *FZ: ubi* siet *pro* est *Bothius.* Vt si itura est &(*ex* t *corr.*)thena se tecum *B.* Vt sutuꝑsia ethena se atecum *C.*

Átque ut iubeat férri in nauim sí quid inponí uelit.
Nísi eat, te solúturum esse náuim: uentum operám dare.

PLEVSICLES

Sátis placet fictúra: perge.

PALAESTRIO

Ille éxtemplo illam hortábitur,
Út eat, ut properét, ne matri móra sit.

PLEVSICLES

Multimodís sapis. 1190

PALAESTRIO

Égo illi dicam, ut me ádiutorem qui ónus feram ad portúm roget.
Ílle iubebit me íre cum illa ad pórtum. ego adeo, ut tú scias,
Prórsum Athenas prótinam abibo técum.

1190. *Huc rettulit Gulielmius c. 3 quod Nonii p. 342, 28 e* Plauti 'Milite' *adfertur:* 'Modice sapis': *quod alii ad v. 1422 pertinere maluerunt: cf. ad v. 1214*

Vt situra esiãaethenase atecum *(a inter ã et* e *postea addita,* e *ante* th *exp. m. 3,* e *post* s *separ. m. 2,* a *ante* tecum *m. 3) D* tecum eat *Reizius* ad portum *F.* ad porrum *Z.* at portuũ *BCD*^{1} *(*ad *D*^{3}*)* 1187. *Ita A, nisi quod* ATQ·(UT)IUBE(AT) *et* NAUI*(vel* E*)*M *et* IMPONI ut iubeat *Camerarius cum A.* adiubeat *B.* adiuuet *CDZ.* adiuuet et *F.* ad iubeat ferri *adscita tmesi defensum ibat Bothius.* adiutes ferri *Bergkius Op. I p.* 483 nauim *CDFZ et fortasse A.* nauem *B* imponi uelit *F cum A, Pylades.* inponunt *B.* impono *CD.* in portu uelit *Z* 1188. *Ita A, nisi quod* NAUI*(vel* E*)*M******OPERAMDARE eat te *D*^{3} *F cum A.* eat et te *Z.* ea te *vel* eate *BCD*^{1} soliturum *D* nauẽ *B* 1189. *Ita A, nisi quod* PLAC(ET)PICTURA(PERGE#ILLE PL. *B* fictura *Goellerus in Trin. v. 364.* pictura *libri cum A, Ussingius* PA *B. vacuum spat. CD* ille] illa *FZ* illam hortabitur *B cum A* nihil iam hortabitur *CD.* nihil iam morabitur *FZ* 1190. ut properet *BFZ, Brixius.* utproperet *CD.* properet *Bothius.* propere *Ritschelius* ne matri mora sit *Brixius.* nescit matri more *(*morę *D*^{2}*) BCD.* ne sit matri more *F.* ne sit mater morae *Z.* ne morae sit matri *cum Gronoviana Ritschelius* PLE. *BCD* multimodis *B.* multis modis *CDFZ* ne sit matri iam morae. PL. Modice sapis *olim lectum esse L. Muellerus ad Non. adnotat* 1191. PAL.] ACR. *BCD* illa *D* adiutore *BCD* on' facerẽ adphortu rogitet *B* 1192. *iubebit*] iussit *B* adportum *B* 1193. protinam *Bothius, Bentleius.* protinus *libri: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 244* adibo *F* protinus ibo *Langenus 'Beitr.' p. 164 dubitanter* tecum abibo *Reizius*

PLEVSICLES

Atque ubi illo uén

Tríduom seruíre numquam té, quin liber sís, sinam.

PALAESTRIO

Ábi cito atque orná te.

PLEVSICLES

Numquid áliud?

PALAESTRIO

Haec ut mémineris.

PLEVSICLES

Ábeo.

PALAESTRIO

Et uos abíte hinc intro actútum: nam illum
sát scio

Iam éxiturum esse íntus.

ACROTELEVTIVM

Celebrest ápud nos imperiúm tu

PALAESTRIO

Ágite abscedite érgo. ecce autem cómmodum aperitúr fo
Hílarus exit, ínpetrauit: ínhiat quod nusquámst miser.

1194. Triduum *BDFZ.* Triduum te *C.* Triduum unum *Can rius* liber sis] liberis *B* 1195. Abicito *C* orna te *FZ.* (*BCD* aliud *BCDF: quod 'alibi scriptum esse' dicit Pius.* quid *Z* hec *BDF* 1196. huc *Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1 p. 504.* hinc *BC, Ritschelius. om. DFZ* 1197. Iam *Z.* Nam Non *CD* esset *B* celebrest *Ritschelius.* cęledre ẽ *B.* sceledre *om. FZ.* Celebre *Camerarius.* Celere *Bergkius Opusc. I p. 674* tuum *Ritschelius.* tuum st *B.* tuum est *CDFZ, fortasse recte* lebre*)* 1198. abscidite *D* commodum *BCDFZ.* commodo (*rarius, fortasse vere* aperitur D^3FZ. peritur BCD^1 1199. rus *FZ.* Hilarius *BCD.* Hilaris *Bentleius* inpetrauit *B.* impe *CDFZ* inhiat quod] mihi atque *B* est *libri Huic vers margine ascriptum* proba tionis examen B^3

PYRGOPOLINICES. PALAESTRIO

PYRGOPOLINICES

Quód uolui ut uolui ímpetraui pér amicitiam et grá-
tiam
Á Philocomasió.

PALAESTRIO

Quid te intus fuísse dicam tám diu?

PYRGOPOLINICES

Númquam ego me tam sénsi amari quám nunc ab illa múliere.

PALAESTRIO

Quíd iam?

PYRGOPOLINICES

Vt multa uérba feci, ut lénta materiés fuit.
Vérum postremo ínpetraui ut uólui: donauí dedi
Quaé uoluit, quae póstulauit. té quoque ei donó dedi.

Act. IV scaen. 5 MILES. SERVVS *B. om. CD*¹. PY PA *D*². Pyrgopolinices. Palestrio *FZ, nisi quod* Pyrgopolynices *Z* 1200. 1201. PYR. *praemittunt BCD* ut uolui *Guyetus.* ut uolo *BCDZ.* ut nolo *F* amiciciam *BFZ* impetraui: per amicitiam et gratiam *cum proximis iungens Ritschelius* gratiam ‖ Aphilocomasio *B, editores ante Ritschelium.* gratiam a philocomasio *(aphilocomasio C)* ‖ *CD FZ.* gratiam a Philocomasio *Bothius.* gratiam ‖ A me ut abeat *Ritschelius. cf. Kampmannus de reb. mil. Pl. p. 30 sqq.* PA. *om. F* Quid te intus fuisse dicam tam diu *Brixius*². Quidnam *(Quid nam B)* tam intus fuisse *(fuisset et B)* dicam diu *BCDZ.* Quidnam tam intus dicam fuisse diu *F.* Quidnam te intus fuisse tam dicam diu *Lambinus, Ritschelius.* A! Quid te intus fuisse dicam tam diu *Ribbeckius.* Quid te intus fuisse tam dicam diu *Brixius*¹. Quid tam intus fuisse te dicam diu *Ussingius.* Quidnam *deleto* te *Bentleius* 1202. nunquam *CD* me tam *Camerarius.* mittam *B.* quid ‖ Tam *C.* quid Tuam *D*¹. quidquam *expuncto* Tuam *D*². quidem ‖ Tam *FZ* quam nunc] quam nunc *(me add. m. 3) D* 1203. ut] utcum *C* feci, ut lenta *Muellerus 'Nachtr.' p. 134.* fecit ut lenta *libri.* fecit, lenta ut *cum Guyeto Ritschelius.* fecit uerba, ut lenta *Reizius* 1204. 1205. impetraui *ras. ex* impetrauit *B.* impetraui *FZ.* impetrauit *CD* uoluit *CD* donaui dedi ‖ Quae *Ribbeckius, Brixius Nov. ann. vol. 115 (a. 1877) p. 337.* donaui dere ‖ Que *B.* dona uidere que *CD.* donaui quę *Z.* donaui que *F.* donaui ei ‖ Quae *Pylades.* donauique ei ‖ Quae *cum Camerario Ritschelius.* decreui dare *ascripsit Bergkius Opusc. I p. 674.* donaui, dari ‖ Quae *Bugge Opusc. ad Madvigium p. 170.* Donauique eae *Buechelerus de decl.*² *p. 116. cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 412 sq. (de* ultro ei *et mox* eae dono *cogitans)* uoluit que *BF* te quoque ei *Pylades.* quoque *B.* quodque *CD.* te quoque *FZ*

PALAESTRIO

Étiam me? quo módo ego uiuam síne ted?

PYRGOPOLINICES

Age, animó bono es:
Ét quidem ego te líberabo. nám si possem ulló modo
Ínpetrare, ut abíret nec te abdúceret, operám dedi:
Vérum obpressit.

PALAESTRIO

Deós sperabo téque. postremó tamen
Étsi istuc mihi acérbumst, quia ero té carendumst óptumo,
Sáltem id uolup est quom éx uirtute fórmaque euenít tibi

1209. *Servius Dan. ad Aen. I v. 543:* Veteres... sperare dicebant deorum auxilia spectare. Plautus in Milite: 'deos sperabo ...tamen'

1206. Et iam *B* quomodo *ante Ritschelium scribebatur* sine ted *Brixius, Ribbeckius.* sinite *BD*^{1}. sine *corr. D*^{2}. te *separ. D*^{3}. sine te *FZ, Ritschelius* animo bono es *FZ.* animo bono *CD.* bono animo *B.* es animo bono *cum Grutero Ritschelius. cf. Olsenus p. 56* 1207. Et quidem ego te liberabo. nam *Brixius.* Et illē *(*ll *in* d *corr. m. 1)* agotelli illibera bonam *B.* Et idem ago telliberabo nam *praecedente ante* nam *spatio 4 litterarum CD.* Et idem ego te liberabo *(spat.)* nam *D*^{3}. Idem ego te liberabo. nam *FZ.* Itidem te ego liberabo. nam *Bothius.* Item illinc ego te liberabo. nam *Ritschelius.* Itidem illim ego te liberabo. nam *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 609.* Exillim ego te liberabo. nam *Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 22.* Equidem ego te liberabo. nam *Seyffertus Stud. Pl. p. 19.* Indidem ego te liberabo. nam *Bugge Op. ad Madv. p. 170.* Idem ego illinc te liberabo. nam *Langcnus 'Beitr.' p. 260.* Etiam ego *e. q. s. Ussingius.* Redimam ego et te liberabo *in mentem venit* possem *Acidalius.* posset *libri* ullomodo *B* 1208. *Cf. Blase de mod. temporumque perm. p. 22* Impetrare *CD.* Inpetraret *B.* Impetrari *FZ* ut abiret *Camerarius.* ut haberet *B. om. CDFZ* nec *Salmasius, Acidalius.* ne *BCDFZ* abducere *B* 1209. 1210. obp̃ssit *B.* oppressit *(*opp̃ssit *D) CDFZ* sperabo *B.* spero *CDFZ* teque. postremo tamen *Acidalius.* teque postremo. tamen *vulgo* tamen ‖ Et si *B.* tamen etsi *CD.* tametsi *FZ.* tamen- ‖ Etsi *Acidalium scutus Bothius* istuc *B.* istud *CDFZ* acerbumst *BDF.* acerb///umst *C.* acerbust *Z* est optimo *CDFZ.* est optime *B* 1211. Saltī *B, Buechelerus de decl.*^{2} *p. 48* id uolup est *Ritschelius.* id uolupest *CD.* id uolupe est *FZ.* uoluptas est *B* qm̃ *B.* cum *CDFZ* uirtute formaque *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 399.* uirtute formę *CZ.* uirtute forme *BDF.* uirtute formai *Bothius.* formai uirtute *Lachmannus in Lucr. p. 161.* uirtute formae id *cum Guyeto Ritschelius, qui tamen Opusc. vol. III p. 133* uirtute formas *praetulit.* uirtute fortuna *Ussingius.* uirtute et forma id *(vel* hoc*)* *Muellerus 'Nachtr.' p. 134 sq.* uirtute et for-

Méa opera super hác uicina, quam égo nunc concilió tibi.

PYRGOPOLINICES

Quíd opust uerbis? líbertatem tíbi ego et diuitiás dabo,
Si ímpetras.

PALAESTRIO

Reddam ímpetratum.

PYRGOPOLINICES

At géstio.

PALAESTRIO

At modicé decet.
Móderare animo: né sis cupidus. séd eccam ipsam, egreditúr foras. 1215

ACROTELEVTIVM. MILPHIDIPPA. PYRGOPOLINICES. PALAESTRIO

MILPHIDIPPA

Era, éccum praesto mílitem.

1212. *Festus p. 305:* (Super)...ponitur etiam pro de, Graeca consuetudine, ut illi dicunt *ὑπέρ*. Plautus in Milite glorioso: 'Mea opera...tibi' 1214. *Cf. testim. ad v. 1190*

---

mad *Ribbeckius* euenit *Camerarius*. uenit *BCDFZ*. prouenit *Spengelius Philol. vol. 37 (a. 1877) p. 435* 1212. hac uicina *Z, Festus*. hanc uicinam *BCDF* tibi *FZ, Festus*. mihi *BCD* 1213. opust *Lambinus*. opus *BCDZ*. opus est *F* $^{o}_{g}$ *D*^{1}: *corr. D*^{3} libertatem ego et diuitias tibi dabo *aut* libertatem et diuitias ego tibi dabo *Mahlerus l. s. s. p. 25* 1214. sum petras *C*. si imperas *F*. superas (p ex ip, *ut vid.) supra* si impetras *suprascr. D*^{3} imperatum *BC DF* gestios *B* PA. At modice decet *Camerarius cum proximis constructa.* PA. Ac modo decet *B, proximo versui adnectens.* ac modico dice *(spatiolum ante* dice *C) CD.* at modico disce *FZ* 1215. *Ante* moderare *(cf. v. 1214) spatium est in B* nesis *B* ipsa *Brixius* foras *B*. foris *CDFZ* *Subiungunt BC tamquam versum extremum* Milphidippa acroteleutium pyrgopolinices palestrio, *nisi quod* acro teleucium *C*, pyrcopolyn *B*

Act. IV scaen. 6 MILPHIDIPPA ACROTELEVTIVM PYRGOPOLINICES PALESTRIO *BDFZ, nisi quod* ACROTELEVCIVM *D*, Acrotelãtiũ *Z*, PIRGOPOLINICES *B*, Pyrgopolynices *Z. om. C* 1216. MIL *praem. BCD* et cum *B* presto *CD* *Verba* Vbist...uidere *(v. 1217) del. Ussingius* *An* Non uideo: ubist? MI. Ad laeuam?

ACROTELEVTIVM

Vbíst?

MILPHIDIPPA

Ad laeuam.

ACROTELEVTIVM

Vídeo.

MILPHIDIPPA

Aspícito limis, né ille nos se séntiat uidére.

ACROTELEVTIVM

Video. édepol nunc nos témpus est malás peiores fíeri.

MILPHIDIPPA

Tuómst principium.

ACROTELEVTIVM

Óbsecro, tute ípsum conuenísti?
Ne párce uoci, ut aúdiat.

MILPHIDIPPA

Cum ipsó pol sum locúta 1220

1220. *Servius Danielis in Verg. Aen. X 532:* Talenta parce per accusatiuum Plautine dictum, qui ait in Milite: 'Parce uocem'

---

ubi est *BCFZ. om. D (non om.* ACR. MILPH*).* ubi is est *Pylades* leuam *BCDFZ* ad laeuam uideas *Sigismundus p. 251* uidedum *Milphidippae continuans Ritschelius cum Acidalio, nisi quod is* uideto*: ubi* Haud uideo *Ribbeckius* 1217. MIL. Aspicito *Camerarius.* MIL. Aspicite *BCD et (nisi quod* MIL. *om. D,* apice *F,* aspice *Z) FZ. cf. ad v. 1216* limis *Guyetus.* limis oculis *BCDFZ* nosse *BC* sentiat uidere *Reizius, Bothius.* uidere sententiant *B.* uidere sentient D^1 (n *exp.* D^2). uidere sentiat^{n} *C.* uidere sentiat D^3FZ. uidere sentiat se *Bentleius* 1218. ACR. Video. edepol nunç *Acidalius.* PYR. Video çdepol *(*edepol *CD)* nunc *BCD.* ACR. Video. MI. edepol nunc *FZ.* ACR. Video edepol. nunc *Bothius.* ACR. Lepide: edepol nunc *Seyffertus* '*Jahresber.*' *1882 a. p. 100.* ACR. Nunc edepol, nunc *vel* Ergo edepol nunc *Brixius* malas *B, Pius.* malos *CDFZ* peioris *BCD* fiere *B: quod ad* fierei *spectare vult Bergkius Opusc. I p. 130* 1219. MIL. *BCD, Acidalius.* ACR. *FZ* Tuum est principium *Camerarius.* Tuum espa incipiũ *B.* tuum est Initium *CDFZ.* Tuum principium est *Reizius.* Tum tuom opus incipe *Ussingius* ACR. *Acidalius. Milphidippae continuant BCD, Acroteleutio FZ Cf. Muellerus Pros. p. 656* 1220. MI. *praemittunt FZ, vacuum spatium CD. om. Camerarius cum B* parce uocem *Servius Danielis, Ribbeckius, Bergkius* '*Beitr.*' *p. 162* uoci ut] uictu *B* MI. *add. Camerarius. om. libri* cum ipso] eum ipsum '*in priscis exemplaribus legi*' *Pius dicit* locuta *Saracenus, Lambinus, Lipsius Ant. lect. I 13.* secuta *BCDFZ: quod defendunt praeter alios Bugge* '*Tidskrift f. Phil.*' *vol. 7 (a. 1866) p. 18 et Bergkius Opusc. I p. 674*

Placide ípsa, dum lubitúmst mihi, otióse meo arbitratu.

PYRGOPOLINICES

Audín quae loquitur?

PALAESTRIO

Aúdio. quam laétast, quia ted ádiit.

ACROTELEVTIVM

O fórtunata múlier es.

PYRGOPOLINICES

Vt amári uideor.

PALAESTRIO

Dígnu's.

ACROTELEVTIVM

Permírum ecastor praédicas, te adísse atque exorásse:
Per epístulam aut per núntium quasi régem adiri eum áiunt.

MILPHIDIPPA

Namque édepol uix fuit cópia adeúndi atque impetráudi.

PALAESTRIO

Vt tu ínclutu's apud múlieres.

1221. placidæ *C* ipsa, dum *Reizius.* ipse dum *BCD.* ipsa ut *FZ, Brixius.* dum *cum Bothio Ritschelius* ipsae dum *Ussingius. cf. Niemoellerus l. s. p. 14.* ipsi dnm *Bergkius teste Lorenzio, Muellerus Pros. p 290* libitum est mihi *BCDFZ* otiose meo arbitratu *Reisius, Fleckeisenus Ep. crit. p. 27.* otiose (ociose *DFZ)* meo arbitratu (me arbitrii *B)* ut uolui *BCDFZ.* otio, meo arbitratu, ut uolui *Bothius, Ritschelius.* meo arbitratu, ut uolui *Bentleius, Bergkius Op. I p. 674* (ipsa), *Studemundus apud Abrahamum Stud. Pl. p. 216* (ipsa), *fortasse recte* 1222. que *BDF* PA. *om. F. sup. scr. B* laeta est *CZ.* leta est (letaest *D) BDF* quia ted adiit *Bothius, Langenus* 'Beitr.' *p. 101.* quia adte *B.* quia te adit *CDF.* quia quę te adiit *Z.* quia adit ad te *Camerarius, Fleckeisenus Exerc. p. 40, Ritschelius.* quia ad ted adiit *Ribbeckius.* quia adiit te *Ussingius.* quia ad te adbitit *Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 24.* quia te adibit *Brixius*[1]. quia te adiuit *Dziatzko 'Jen. Litteraturz.' a. 1877 p 655*[a] 1223. ACR. *Acidalius.* MIL. *BCDFZ* mulier es *F.* mulieres *CD.* mulieris *B.* mulier ẽ *Z* PY. *et deinde* PA. *addidit Pylades. Milphidippae totum versum continuant BCDFZ* uidepr *C* dignu's *Acidalius.* dignus est *BCDFZ.* dignus *Olsenus p. 49* 1224. p̄dicaste *C.* pdicasset *B* te adisse *FZ.* te audisse *BCD* orasse *C.* orasse *B* 1225. epistulam *Z.* epistolam *BF.* epťam *CD* per nuncium *D*[2]*Z.* pernicium *D*[1] audiri *F.* asiria *B* eum *sup. scr. D* 1226. nanque *F.* nam quę *Z* ni adeundi *Ribbeckius* 1227. inclitus *B.* inclytus *FZ.* mdytus *C.* inditus *D. cf. Olsenus p. 29*

PYRGOPOLINICES

Patiár, quando ita Venús uolt

ACROTELEVTIVM

Venerí pol habeo grátiam eandémque et oro et quaéso,
Vt éius mihi sit cópia, quem amó quemque expetésso,
Benígnusque erga me út siet: quod cúpiam, ne grauétur.

MILPHIDIPPA

Spero íta futurum. quámquam illum multaé sibi expetéssunt,
Ille íllas spernit ségregat ab se ómnis extra te únam.

ACROTELEVTIVM

Ergo íste metus me mácerat, quod ílle fastidiósust,
Ne oculi ílico eius senténtiam muténtut, ubi uiderít me,
Atque éius elegántia meam extémplo speciem spérnat.

MILPHIDIPPA

Non fáciet: habe animúm bonum.

PYRGOPOLINICES

Vt ípsa se contémnit.

ACROTELEVTIVM

Metuó ne praedicátio tua núnc meam formam exsúperet.

PY. *om. s. sp. BCD* quanto *B* uult *CDFZ.* uult st *B*
1228. ACR. *om. F* Veneneri pal *C* gratiam eandemque *Acidalius* gratiae andemque *B.* gratiam tandemque *CDFZ* et oro *B, Berol dus.* exoro *CDFZ* queso *BDF* 1229. expetesso *CD.* expetes sun *B.* expetisso *FZ* 1230. ut siet *Z.* siet *CDF.* et *B* 1231. quanqu *C* illum multe sibi *D.* illum multa et sibi *B.* multae illum sil *Muellerus Pros. p. 337.* eum multae sibi *Bentleius* expetes sunt
1232. segregat ab se *FZ, Ribbeckius.* segregat hasce *CD.* segreg hec *B.* segregatque ab se *cum Camerario Ritschelius* extre *C*
1233. Ego *F* iste *B.* istus *CDFZ, Ritschelius* maceret *B* quod q' *FZ* ille fastidiosust *CDFZ, 'libri veteres' Lambini, Ritsch lius.* ille fastidiosus *B.* illest fastidiosus *Muellerus Pros. 333, Ril beckius.* ille fastidiosus est *'Vaticani' Lipsii Ant. lect. I 13.* illi fasti diosumst *Camerarius.* illic fastidiosust *Bothius* 1234. Ne ocu ilico eius *scripsi.* Ne oculi eius *BCDFZ.* Oculi eius ne *Bothius, Ri schelius.* Ne oculi eius suam *Brixius.* Ne oculi eius statim *Muller 'Nachtr.' p. 117 sq : cf. Langenus 'Beitr.' p. 16* mutent] uident
1235. elegantiã *Z.* flagrantia *B* spetiem *BC* 1236. Non p *Muellerus Pros. p. 583* habe animum bonum *Bothius.* bonum an mum habe *BCDFZ* PY. *om. BCD*[1]. PA *add. D*[2] Vide ut *Ril beckius* contempnit *BCD* 1237. exuperet *CFZ*

MILPHIDIPPA

Istúc curaui, ut opínione illíus pulcriór sis.

ACROTELEVTIVM

Si pól me nolet dúcere uxórem, genua ampléctar
Atque óbsecrabo. alió modo, si nón quibo inpetráre,
Conscíscam letum: uíuere sine illó scio me non pósse.

PYRGOPOLINICES

Prohibéndam mortem múlieri uideó: iam adibon?

PALAESTRIO

Mínume.
Nam tú te uilem féceris, si te últro largiére:
Sine múlier ueniat, quaéritet, desíderet, exspéctet.
Nisi pérdere istam glóriam uis quám habes, caue sis fáxis.
Nam núlli mortalí scio obtigísse hoc nisi duóbus,
Tibi ét Phaoni Lésbio, tam múlier eum ut amáret.

1238. Istuo D^1: *corr.* D^3 pulchrior *BFZ.* pulcrior *ex* polcrior *C* 1239. nolet *C.* nollet *F.* uolet *Z.* ualet *B. om. D* Si ecastor nolet ducere me uxorem *Ribbeckius* eius genua *Bentleius* 1240. obsecrabo. alio modo, si *sic interpuncta Ritschelius.* obsecrabo alio modo. si *Scioppius Susp. lect. IV 15.* obsecrabo aliquo modo. si *FZ.* obsecrabo. aliquo modo si *Acidalius.* illo *pro* alio *Bergkius Opusc. I p. 674* quib; *B* inpetrare *B.* ĩpetrare *vel* impetrare *DFZ.* impetrabo^{re} *C* 1241. Conciscam *B.* Conscirscam D^1: *corr.* D^3 loetum *D: itemque ex* lootum *C.* lętum *Z* uiuer& *B* 1242. mulieri uideo. iam adibon? *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 20.* mulieri uideo mulieri adibon *B.* mulieri uideo. mulierem adibon *CDFZ.* mulieri esse uideo. adibon? *Ritschelius.* mulieri uideo. adibon? *Taubmannus.* uideo mulieri. adibon? *Gruterus.* mulieri uideo. adbitone? *Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 24. cf. Muellerus Pros. p. 676, Abraham Stud. Pl. p. 203, Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 291, Bugge Op. ad Madv. p. 170 (*ultro adibon?*)* Prohibendam mortem uideo mulieri esse. adibon? *Fleckeisenus praef. Bacch. Ritsch. p. 13* PA. *sup. scr. B* minime *BCDFZ* 1243. tute *BCD* uilem *FZ.* uelim *BCD* largiere *DFZ.* largiri *B.* larguere *C* 1244. mulier *scripsi, nisi* ipsa ultro *males.* ultro *libri, Ritschelius* ueniã^{a} *C* queritet *BF.* quę&^{rit} *D* exspectet *B.* expectet CD^1FZ. expectassi *corr.* D^3. te expectet *Camerarius.* expetessat *cum Bothio Ritschelius. cf. Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 38* 1245. Nisi perdere *Ritschelius.* Summopere *B.* si non (sinon *CD)* perdere *CDFZ, 'libri veteres' Lambini.* Nisi imminuere *Acidalius.* Si non perire *Lindemannus.* Tun perdere . . . habes? *nescio quis apud Ritschelium.* An perdere *Ussingius.* Summergere *Bergkius Opusc. vol. I p. 674* 1246. abtigisse *D* 1247. phaoni lesbie tam *F.* phao-

ACROTELEVTIVM

Eo íntro, aut tu illum huc éuoca forás, mea Milphidíppa.

MILPHIDIPPA

Immo ópperiamur, dum éxeat aliquís.

ACROTELEVTIVM

Durare néqueo,
Quin éam intro.

MILPHIDIPPA

Occlusae súnt fores.

ACROTELEVTIVM

Exfríngam.

MILPHIDIPPA

Sana nón es.

ACROTELEVTIVM

Si amáuit umquam aut sí parem sapiéntiam habet ac fórman

---

niles uictã *B* mulier eum ut amaret *Seyffertus teste Lorenzio.* uiuer (muuete *CD.* nimie *FZ)* ut amaret (amarentur *FZ) BCDFZ.* ue sane ut amarentur *Ritschelius* (misere *Camerarius.* uiuide *Bothius.* per dite *Lindemannus.* sincere *Ussingius.* morti fice *vel* molliter ut amaretu *Ribbeckius).* mulieres ut amarent *Bugge* '*Tidskr. f. Phil.*' *vol. 6 (a. 1865 p. 12, Bergkius Opusc. I p. 674, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870 p. 771.* tamen inuiti ut amarentur *Schoellius* '*Litt. Centralblatt a. 1882 p. 611* 1248. Eo intro, aut tu illum huc euoca *Fleckeis nus.* Eo intro antu illuc euocat' *B.* eo intro antu illuc euocatum *C* et, *nisi quod* illunc, *FZ.* abi tu illunc *pro* an tu illunc '*scribendu ex priscis exemplaribus*' *ait Pius.* Eo intro, abi tu illum euocato *Cam rarius.* Eho, intro abi, tu illum euocato *Acidalius.* euocatum *defe dit Scioppius Susp. lect. IV 15. de* euocadum *cogitabat Gruterus.* E intro aut tu illunc euoca *Ritschelius.* Eon intro an tu illunc euoca *idem reicit in adn.* Eon intro an tu illum huc euocas *Ribbeckius* Ego eo intro aut tu illunc euoca *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 135* illun euoca *ascripsit Bentleius* meã *ante ras. D* 1249. operiamur *BCD* ACR. *sup. scr. B* 1250. eam intro *Saracenus, Abraham Stud. P p. 200.* etiam intro *BCDFZ.* intro eam *Ritschelius.* ego eam *Brixiu in appendice* MIL. *et deinde* ACR. *add. Pylades: una construction prioribus continuant libri* occlusae sunt fores *FZ.* occlusae (occlus *D)* sunt foris *CD.* occluse sẽ foris *B.* occlusast foris *Ritschelius* ex fringam *B.* effringam *CDFZ* MIL. *sup. scr. B* es *Pylades.* es *BCDFZ* 1251. AC. Si amauit unquam aut si *Camerarius.* AC Simulauit umquam (unquam *CD)* aut si *BCD.* Simulauit inquam Acr. si *FZ.* stimulauit inquam '*prisci codd.*' *Pii* parent *C* sa pientiam *Bentleius.* sapientiam hic *BCDFZ, nisi quod* hinc *B.* c *Seyffertus Stud. Pl. p. 23.* hic sapientiam *Bothius, Ritschelius* habe *B* ad *FZ*

Per amórem si quid fécero, cleménti animo ignóscet.

PALAESTRIO

Vt quaéso amore pérditast haec mísera.

PYRGOPOLINICES

Mutuóm fit.

PALAESTRIO

Tace, ne aúdiat.

MILPHIDIPPA

Quid ástitisti obstúpida? cur non púltas?

ACROTELEVTIVM

Quia nón est intus quem égo uolo.

MILPHIDIPPA

Qui scís?

ACROTELEVTIVM

Scio edepol fácile: 1255
Nam odóre nasum séntiat, si intús sit.

PYRGOPOLINICES

Hariolátur.
Quia mé amat, propterea Venus fecít eam ut diuináret.

ACROTELEVTIVM

Nescío ubi hic prope adest quem éxpeto uidére: olet profécto.

1254. *Cf. glossa quam attulit Loewius Prodr. p. 271 (cf. Corp. gl. IV p. 263, 28):* Obstupida amens mente turbata

---

1252. ferero *C* clementi animo ignoscet *BCDFZ.* clementi ignoscet animo *Reizius, Bothius, Ritschelius, qui tamen Nov. exc. p. 65* clementid *vel* animod *recte praefert.* clementi mi animo ignoscet *Bentleius ad Hor. Carm. III 15, 9.* clementi animo mihi ignoscet *Camerarius.* clementi id animo ignoscet *Lindemannus* 1253. queso *CDF* perdita est haec *Camerarius.* perdita site *B.* perdita est *CDFZ* perditast et *Seyffertus* Mutuum *BCDFZ* sit *B* 1254. Tacene *B* qui *B* obstupi *B.* o stupida *F* 1255. Q *ab initio apparuit in A Loewio* MIL. Qui *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 609.* PA. Qui *libri, Ritschelius* aedepol *CZ* facile *Bothius.* facio *CD.* scio *B.* olfacio *FZ.* facil *(immo* facul*) Gruterus.* certo *Ribbeckius* 1256. N *apparuit ab initio in A Loewio* odore nasum sentiat *CD, nisi quod* s *in* nasum *e corr. D.* odore sentiat *B.* odorem nasus sentiet *FZ* siet *Z* hariolatur *B.* ariolatur *D.* ariolatur *CFZ* 1257. Q *ab initio apparuit in A* Quia me tu propter uenus *B* eam *om. FZ* 1258. *Nihil apparuit in A* prope ad-

PYRGOPOLINICES

Nasó pol iam plus haéc quidem uidet quam óculis.

PALAESTRIO

Caeca amór

ACROTELEVTIVM

Tene me, óbsecro.

MILPHIDIPPA

Quor?

ACROTELEVTIVM

Né cadam.

MILPHIDIPPA

Quid itá?

ACROTELEVTIVM

Quia stare néqueo:

Ita ánimus per oculós meos meus défit.

MILPHIDIPPA

Militém pol

Tu aspéxisti.

ACROTELEVTIVM

Ita.

MILPHIDIPPA

Non uídeo. ubist?

---

est] properat ẽ *B* expecto *Z* olet *ex* det *D.* det *F.* huic ol *codex 'Hedorpii': unde* hu hu olet *Palmerius p. 758,* hy olet *Both*

1259. NAS *ab initio apparuerunt Loewio, dein* UĀ *Loewio Studemundo: exitus proprium v. occupavit* PYR. *libri.* PA. *R beckius* poliam *B* plus haec quidem uidet quam *Luchsius H mae vol. 6 (a. 1872) p. 272.* haec *(*hec *D)* quidem *(*quidẽ// *D)* p uidet quam *BCDFZ.* haec quidem uidet plus quam *cum Camera Ritschelius.* haec quidem plus uidet quamde *Bergkius 'Beitr.' p. 1.* haec quidem plus uidet iam quam *Muellerus Pros. p. 750 (*caeca her amorest *idem 'Nachtr.' p. 135). cf. Mohrius de iamb. septen. p.*

PA. *libri.* PYR. *Ribbeckius* Caeca amore est *Gruterus.* ceca ẽ *B.* ceca ore est *C.* ceca hora ẽ D^1 *(*horae D^2*).* ecca herae D^3. ceca hera est *F.* cęca hercle est *Z.* Iam caeca amorest *Brix*

1260. *Nihil in A apparuit* quor *B.* cur *CDFZ* nec *B* Quia stare nequeo: ‖ Ita *Bothius.* Quiadstare ‖ Neque ita *B.* quia st *(*qui astare *CD)* nequeo. ita *CDFZ* De itá *cf. Luchsius Her vol. 8 (a. 1874) p. 114* 1261. *Nihil in A apparuit* meos m *Hauptius Opusc. vol. III p. 400.* meos *BCDFZ.* meus mihi *Rits lius.* meus *Bothius* defit] fit *B* 1262. *Nihil in A apparuit* Ita,millʼH *D* uideo. ubist? *Beckerus Studemundi Stud. vol. I p.*

ACROTELEVTIVM

Vidéres pol, si amáres.

MILPHIDIPPA

Non édepol tu illum mágis amas quam ego amém, si per te líceat.

PALAESTRIO

Omnés profecto múlieres te amánt, ut quaeque aspéxit.

PYRGOPOLINICES

Nescío, tu ex me hoc audíueris an nón: nepos sum Véneris.

ACROTELEVTIVM

Mea Mílphidippa, adi óbsecro et congrédere.

PYRGOPOLINICES

Vt me uerétur.

PALAESTRIO

Illa ád nos pergit.

MILPHIDIPPA

Vós uolo.

PYRGOPOLINICES

Et nós ted.

MILPHIDIPPA

Vt iussísti,

---

uideo, ubist? *Ritschelius* est *BCDFZ* uidere spolia mares *B* pal *C* 1263. NO(NED) *A* amas *supra scr. D*^{2}. *om. D*^{1}. ames *dubitanter Acidalius* ego amem, si per te liceat *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 772.* ego mea si te pliceat *B*. ego mesi aperte liceat *CD*. egomet si aperte liceat *FZ*. egomet, si per te liceat *Camerarius, Ritschelius*. egomet si te per liceat *Bergkius 'Beitr.' p. 98, Opusc. vol. I p. 674.* ego amo, si per te liceat *Muellerus 'Nachtr.' p. 127* 1264. *Nihil apparuit in A* Onis *C*. Oms *BD* quęque *Z*. queque *CDF*. quoque *B* 1265. NE *ab initio apparuerunt in A Studemundo* tu ex me hoc audiueris *Hermannus Elem. d. m. p. 154.* tu me ex hoc audieris *BCDFZ*. tun *pro* tu *Camerarius*. num ex me hoc audiueris *Ribbeckius* annon nepossum *C*. annonne possum *B* 1266. MEA(M) *A* adiob secro *CD*^{1}: *corr. D*^{3} PY. *F*. MI. *Z*. *om. BCD* uer&tur *B* 1267. ILLAA(D) *A* adnos *B* uolo PYR. et *libri, Ribbeckius*. uolo. PAL. Et *Ritschelius* ted MIL. Vt *Ritschelius Nov. exc. p. 50.* te. MIL ut *BCDFZ, Ritschelius in ed.* ted. MIL. uti *Bothius*^{1}. Eccam *ante* ut *excidisse in adn. suspicatur Rit-*

Erám meam eduxí foras.

PYRGOPOLINICES

Videó.

MILPHIDIPPA

Iube ergo adíre.

PYRGOPOLINICES

Indúxi in animum ne óderim item ut álias, quando orásti.

MILPHIDIPPA

Verbum édepol facere nón potis, si accésserit prope ád te:
Dum te óbtuetur, ínterim linguam óculi praecidérunt.

PYRGOPOLINICES

Leuándum morbum múlieri uideo.

MILPHIDIPPA

Vt tremit atque extímuit,
Postquám te aspexit.

PYRGOPOLINICES

Víri quoque armáti idem istuc fáciunt:

---

schelius. te MIL. Vt tu *Muellerus Pros. p. 657* 1268. ER(AMMEAMED) *A* eduxit foris *B* 1269. IN(DVXIIṆAN) *et in fine* (S)TI *apparuerunt in A* in *CDF. om. BZ* Induxi animum *tutatur Abraham Stud. Pl. p. 231 (scriptum fuisse velut* illam ne oderim*): cf. Funckius Nov. ann. vol. 127 (a. 1883) p. 487 sqq.* ne odorē mutares quando honerasti *B* neodorim *C* 1270. (P)EADTE *in fine apparuerunt in A* edepol *B.* hercle *CDFZ* non potis si *CDFZ.* non potuisti *B.* non potest si *Pistoris.* non poterit si *Dousa.* haut potis erit, si *Ritschelius* propeat te *B* 1271. DU *apparuerunt in A* obtuetu *DFZ.* obuietur *B.* obtinuetur *C* praeciderunt *CDFZ, Lipsius Ant. lect. I 13.* perierī *B* 1272. L *et* MUIT *apparuerunt Locwio* MUIT *tantum Studemundo* mulieri uideo. M. Vt tremit atque ex timuit *Brixius cum Bothio et Hermanno El. doctr. metr. p. 155.* mu lieri uideo MILPH. *(pers. sup. scr. B s. sp.)* uiden ut tremit *(*iuben adirē *B)* atque extimuit *(*atque *spat.* Extimuit *B) BCDFZ.* mulier esse uideo. MIL. Vide ut extimuit *Ritschelius.* mulieri uideo. MIL. Iu ben tu adire? *ex B profectus Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874 p. 20 lacunam indicans hanc:* [PY. Adeat. MI. Adi *vel* Adeas: no potis erit:] uiden ut tremit atque extimuit? *Aliter Beckerus in Studemundi Stud. vol. I p. 291 (*mulieri uideo. MIL. Vide ut timida *vel* tre pida extimuit*). cf. Muellerus Pros. p. 676* 1273. CIUNT *in fin apparuerunt Locwio,* NT *Studemundo* te *libri, Ritschelius Nov. ex p. 43, Muellerus Pros. p. 219.* ted *cum Bothio et Hermanno Ritsch lius edidit* asspexit *D* Armati uiri quoque *Ribbeckius verb*

Ne tú mirere múlierem. sed quíd illa uolt me fácere?

MILPHIDIPPA

Ad se út eas: tecum uíuere uolt átque aetatem exígere. 1275

PYRGOPOLINICES

Egon ád illam eam quae núpta sit? uir éius med ut prén-
dat?

MILPHIDIPPA

Quin tuá causa exegít uirum ab sé.

PYRGOPOLINICES

Qui id facere pótuit?

Palaestrioni tribuens faciunt] iube domum ire *addunt BCDFZ, nisi quod* tube *C. transponebat Gulielmius, delevit ut e v. 1278 illata Acidalius* 1274. ERE *in fine apparuerunt Loewio, quibus praecedere* c *dubitans testatur Studemundus* MIL. Ne *libri: corr. Gulielmius* mulierem *Guyetus et (*iube domum ire melius *iungens) Gulielmius.* melius mulierem *BCDFZ.* mollius mulierem *'codd. antiqui' Pii.* plus mulierem *Acidalius.* mulierem plus *Bothius* sed] PI *(sup. scr. om. sp.)* sed *B.* PYRG. sed *CDFZ, Ribbeckius* illa uolt *Ritschelius.* uult *(*uolt *Z) BCDFZ* me facere *Camerarius.* me tacerit *B.* met agere *CD.* me agere *FZ* sed quid uolt med, aperito *anonymus in Ind. philol. vol. 2 (a. 1870) p. 239.* PY. Sed quid uolt me facere ista *Ribbeckius.* Sed quid uolt me rogare *Brixius²* 1275. TECUM *suo loco dispicere sibi videbatur in A Loewius:* A *ab initio apparuit Studemundo* ad se ut eas *CDFZ, Ritschelius in ed.* Adsedeas *B.* Ad sed eas *Gulielmius, Ritschelius Nov. exc. p. 33* uiuire *B* uolt *Z.* uult *BCDF* 1276. E *ab initio, dein* LLAM***QUAENUP *et* SME *atque* DAT *in fine ex A enotavit Loewius,* EG *ab initio,* S *sub finem,* DAT *in fine Studemundus: inter* S *et* DAT *extitisse posse velut* MEPESSUM Egon ad illam eam quae *Camerarius.* Egon ad illam/////eamq' *B (*ac *videtur erasum).* egon illam eam quae *C.* egon illam^{eam}que *(*eam *m. 2) D.* egon illam adeam quę *FZ* uir eius med ut prendat? *scripsi.* uir eius metuendus est *B.* uirum eius metuere hendast *CD.* uirum eius metuere ęquum est *FZ.* uir eius est metuendus *Camerarius, Ritschelius.* uir eius me comprehendat *Ribbeckius.* uir eius me deprehendat *Loewius.* uir ne intus sit metuendust *vel* metuendumst *Muellerus 'Nachtr.' p. 136.* uirum eius mi metuendumst *Bergkius Opusc. I p. 674* 1277. Q *et* F*****(P)OTUIT *A* Qui *B* exigit *BCD* a se. PY. qui id *Z, Seyffertus 'Berl. Philol. Wochenschr.' a. 1885 p. 270, nisi quod is* ab *agnovit.* a se PY. quid id *F.* obsequit. PYR. Quid *B.* assequi PYR. Quid id *C.* assequi. PYR. Qui id *D.* a se. PY. Quid? qui id *Camerarius.* ab se. PYR. Quid? qui id *Ritschelius cum Kampmanno de AB praep. p. 33*

MILPHIDIPPA
Aedés dotales húius sunt.

PYRGOPOLINICES
Itane?

MILPHIDIPPA
Íta pol.

PYRGOPOLINICES
Iube domum íre:
Iam ego ílli ero.

MILPHIDIPPA
Vide né sies in éxspectatióne:
Ne illam ánimi excrucies.

PYRGOPOLINICES
Nón ero profécto. abite.

MILPHIDIPPA
Abímus.

PYRGOPOLINICES
Sed quíd ego uideo?

PALAESTRIO
Quíd uides?

PYRGOPOLINICES
Nescíoquis eccum incédit,

1278. Q *ab initio apparuit in A Loewio Studemundoque, etiam* P*L *sub finem Loewio: v. bipartitus est* Aedes *Reizius.* Quia aedis (ędis *CD*) *BCD.* quia aedes *FZ* dotalis *BCD* Quia aedes huius dot. p. *Ussingius* Iube *Weisius, Ritschelius, ut libri v. 1273.* iubam *B.* iuuam *CD.* dicam *FZ omisso* PY. *continuantes Milphidippae Sic hos versus contra atque fecerat in Elem. d. metr. p. 156 Hermannus scribi iussit in Iahnii Annal. vol. 35 (a. 1842) p. 191:* Quin tua causa exegit uirum a se. # Quid? qui id potuit? # Aedes ‖ Dotales huius sunt. # Itan? # Ita pol. # Iube eam domum ire *et similiter ante Bothius, nisi quod* a se. # Qui id potuit? # Quia aedes ‖ Dotales 1279. *In A sub finem versus videtur* A *extare (vel* X: A *littera Studemundo ad* EXSPECTATIONI *pertinere videbatur)* PY. *praemittunt FZ* Iam ego illi ero *Bothius.* Itam ego illi mero *B.* ita ego illi ero *CD.* ita ego illic ero *FZ* ne sies *Bothius.* ne sis (nesis *B*) *BCDFZ* in expectatione *F*, *Scutarius.* inspectatione *CDZ.* exspectatione *B.* illi exspectationi *Bothius, Ritschelius.* exspectationi *cum Rittershusio apud Scioppium Susp. lect. IV 15* 1280. *Nihil apparuit in A* hanc *Anspachius de Bacchid. retr. p. 25* excucies *D* abire M habimus *B* 1281. (UMIN)CEDIT *in fine A* PA.] PLAL *C* Nescio qui secum *B.* Nescio quisecum *C*

Ornátu quidem thalássico.

PALAESTRIO

It ad nós: uolt te profécto:
Nauclérus hic quidemst.

PYRGOPOLINICES

Vídelicet accérsit hanc.

PALAESTRIO

Ita, crédo.

PLEVSICLES. PALAESTRIO. PYRGOPOLINICES

PLEVSICLES

Alium álio pacto própter amorem ní sciam
Fecísse multa néquiter, uereár magis
Me amóris causa hóc ornatu incédere.

1282. PROFECTO *in fine A* thalasicco *B*. thallasico *Z*. PA. *FZ. om. CD s. spat., 'non inepte' iudice Ritschelio. spat. B* It ad nos: uolt te *Brixius*. iam non uult te *B*. iam ñ uult ẽ *C*. iam nonuult ẽ *D*. iam nos uult. Est *F*. is nos uolt. Est *Z*. iam nos uolt, hic *Camerarius*. iam nos uolt is *Ritschelius*. num nos uolt? *(continuans Pyrgopolinici)*. PA. Te *Ribbeckius* 1283. HANC *sub finem in A apparuerunt Studemundo: exitus proprium v. occupavit* PAL. *praem. BCD, recte, si quae praecedunt Pyrgopolinici continuantur' Ritschelius.* PYR. *praem. Bergkius Op. vol. I p. 674* hic quidem est *BCDFZ. cf. Luchius Comm. pros. II p. 12 sqq.* est hic quidem *Camerarius* PYR. Videlicet *BCD, Acidalius. superioribus continuant FZ: Palaestrioni dat Bergkius l. s. s. Cf. Dombartus 'Blaetter f. bayr. Gymn.' vol. 12 (a. 1876) p. 177* hanc. PA. Ita credo *Bothius (quae aliter distinxi)*. hac itam hic credo *B*. hacitã hic credo *C*. ac itã hic credo *D*. accitam hinc credo *FZ*. hanc hinc credo *Camerarius*. hanc hinc. PA. Credo *Acidalius*. hanc iam hic. PA. Credo *Seyffertus Philol. vol. 25 (a. 1867) p. 441*. hanc. PY. Ita credo *Bergkius l. s. s.* Sic credo *vel potius* Ita credo *Baierus in Comment. philol. ad M. Hertz missis p. 275*

Act. IV scaen. 7 PLEVSICLES PALESTRIO PYRGOPOLINICES *BDFZ, nisi quod* Pleusides *et* Pyrgopolynices *Z*, PIRGOPOLINICES *D*. PLEVSICLES · PALESTRIO SERVVS PYRGOPOLINICES *C. in A nihil apparuit* 1284. TERAMO *in A apparuerunt Studemundo, nihil Loewio* PLEV. *praemittunt BCD* Alium *(nisi quod*]lium, *ut solet, C) BCDFZ.* Si alium *Camerarius* ni sciam *Gruterus*. nesciam *B*. nescium *CDFZ*. ne sciam *Pius*. si nesciam *Beroaldus* 1285. **CISSE *dubitanter testatur Studemundus, nihil Loewius* Fecissẽ ultra *B* uerear D^1. uereor D^3 ne armagis *B* 1286. M *ab initio apparuit Loewio,* MEA *Studemundo* Ne *F* Mea moris *B*. Meam

(Verúm quom multos múlta admisse accéperim
Inhonésta propter amórem atque aliena á bonis
* * * * * * * * * * * * * * * *
Mittó iam, ut occidi Achílles ciuis pássus est.)
Sed eccúm Palaestriónem: stat cum mílite:
Orátio alio míhi demutandást mea.
Muliér profecto nátast ex ipsá mora.
Nam quaéuis alia, quaé morast aequé, mora
Minor éa uidetur quám quae propter múlieremst.
(Hoc ádeo fieri crédo consuetúdine.)
Nam ego hánc accerso Phílocomasium. séd foris
Pultábo. heus, ecquis híc est?

PALAESTRIO

Adulescéns, quid est?

---

oris D^1: *corr.* D^3 Amoris causa me *Reizius, Wagnerus* '*Litt. Centr. a. 1876 p. 693: cf. Muellerus Pros. p. 498* causa hoc *BCL* causad hoc *Ritschelius Nov. exc. p. 73 recte, ut vid.*, causa cum *Pylades V. 1287—1289 om. A, Guyetus, Ribbeckius* 1287. q cum *CDFZ* multos multam *B*. multo multa *CD* admisiss acceperi *B* 1288. Inhonestũ *B* amore *B* aliena *lielmius*. alienũ a *BCDFZ* '*Post hunc versum desunt multa*' *liger*: '*si non multa, at quaedam haud dubie*' *Ritschelius* 1289. *hoc loco insertus est, nam alibi sine dubio refertur*' *Scaliger: ipse orationem Pleusicles interrumpit*' *Ritschelius in ed. minore* i *CDFZ, Muellerus Pros. p. 231, Langenus* '*Beitr.*' *p. 269.* enin *schelius* occidọ *D*. occidit *FZ* achillis *BCD*. Achiles *B* ciuis *BD*. cuius *C*. quiuis *FZ* 1290. SEDECCU *A* (*Z* palestrionem *B*. pelestrionem *CD* militi *B* 1291. OR *apparuerunt in A Studemundo, nihil Loewio* alio mihi *Camer* allomihi *B*. illo mihi *CDFZ* demutandast *CD*. demutand demutanda est *FZ* 1292. MULI(ERP) *A* ipsa *ex* q'sa *C* hora *D* 1293. NAMQUAEUISALIAQU(AEM) *A* Namq' uis *B* queuis *D* quę mora est ęque *Z*. que mora est eque *F*. qu st eque *CD*. quã ora st aeque *B*. aeque, *non* atque, *testatur Pylades in codd. esse* 1294. MINOR *A* Minore auidetur *E* Quamquę *D*. Quãq; *C*. quamque *B*. quam que *F* mulieremst mulierem est *Z*. mulierẽ sibi *B* 1295. HOC *A* *Versum dele beckius Mus. Rh. vol. 12 (a. 1857) p. 610 cum Guyeto* consue *BCDFZ*. consuetione '*legi in priscis exemplaribus*' *Pius dicit, id e* '*vet. libro*' *afferre Dissaldcum Pareus testatur* 1296. NAMEG *apparuerunt in A* Nunc ego hanc *FZ*. Nam ego hanc *tutatur* S *tus Stud. Pl. p. 19*. Iam ego hanc *Ribbeckius in ed.* Nunc adeo *Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 610* accerso *BC, Seyffertus.* sam *DFZ, Ritschelius* sed] s, *D* fores *FZ* 1297. PU *A* hecquis *D*. et quis *B* · PA. *sup. scr. B* adolescens *C*

Quid uís? quid pultas?

PLEVSICLES

Phílocomasium quaérito:
A mátre illius uénio. si iturást, eat.
Omnís moratur: náuim cupimus sóluere.

PYRGOPOLINICES

Iamdúdum res parátast: i, Palaéstrio,
Aurum, órnamenta, uéstem, pretiosa ómnia
Duc ádiutores técum ad nauim quí ferant.
Omnía composita súnt quae donaui: aúferat.

PALAESTRIO

Eó.

PLEVSICLES

Quaeso hercle própera.

1298. QUID *apparuerunt Loewio,* QUIDU *Studemundo (quintam litteram* U *fuisse veri esse simillimum)* Quid uis *Ritschelius.* Quid tu es *CDF.* Quid tu ais *B: 'quae e* Quit uis *nata sunt'.* quis tu es *Z.* Quid neis *Ribbeckius* pholo comasium *C* querito *BDF* 1299. AMAT *A* mare D^1*: corr.* D^2 neniosi *B* iturast eat *CD.* itura est eat *FZ.* itura sedeat *B* 1300. OMN *testatur ex A Loewius,* OMNI *Studemundus* nauem *B* cupimus soluere *B.* cupimus absoluere *DFZ.* cupim absoluere *C* 1301. IAND *testatur Loewius,* IANDU *Studemundus* PY. *om.* D^1*: add.* D^2 paratast: i *Scyffertus Stud. Pl. p. 20.* paratas si *B.* paratast *CDF.* parata est *Z.* parata est. heus *Pylades, Ritschelius* palestrio *BCDFZ V. 1302 post v. 1303 collocabat cum Acidalio Ribbeckius Mus. Rh. vol. 29 (a. 1874) p. 20: cf. Vahlenus Hermae vol. 17 (a. 1882) p. 615* 1302. AURU *apparuerunt Studemundo et Loewio: in exitu* RŪ *perdubia lectione sibi legere visus est Loewius,* I *vel* A *Studemundus* pretiosa omnia *Bothius.* preciose omne ut ferat *B.* preciosum omne ut ferat *CDFZ, nisi quod* prẹciosum *Z.* pretiosam omnem herae *Acidalius.* pretium omne ut ferat *Bentleius* uestem pretiosam: omnia Composita iam sunt, quae donaui, ut auferat *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 20* 1303. DU**D***O *A teste Loewio:* DUCAD**TO *('tertiam litteram* M *non fuisse spatii angustiae suadent') teste Studemundo* duc *FZ.* dum *BCD* adnauem qui peant *B* 1304. OMNIACOMPOSITA *et* NAUIAU *A teste Loewio:* OMNIACOM***-ITA**NTQ****ONAUIAU *(in fine* FER(ANT) *vel* FER(AT) *videri fuisse) teste Studemundo* suntq' *B.* sunt que *DF* donaui: auferat *Hauptius Op. III p. 400 cum A, ut videtur, et B.* donaui ut ferat *CDFZ* Omnia composita iam sunt quae donaui ei *Ritschelius.* conposta *Hauptius l. s. s. cf. ad v. 1302 Ceterum versum delevit Ribbeckius olim (Mus. Rhen. vol. 12 a. 1857 p. 610), Bergkius teste Lorenzio Phil. vol. 32 (a. 1873) p. 436* 1305. *Ita A* queso *BCDF*

PYRGOPOLINICES

Non morábitur. 13
Quid ístuc quaeso? quíd oculo factúmst tuo?

PLEVSICLES

Habeo équidem hercle oculum.

PYRGOPOLINICES

At laéuom dico.

PLEVSICLES

Éloquar.
Amóris causa hercle hóc ego oculo utór minus:
Nam si ábstinuissem amórem, tamquam hoc úterer.
Sed nímis morantur mé diu.

1306. Q *ab initio apparuit Loewio* Quia *B* istuc *BCDI Brixius.* istuc est *Ritschelius* quaeso? quid *Seyffertus Philol. vol. (a. 1870) p. 433.* queso quid *BCD.* quaeso *(*queso *F)* quod *FZ, schelius* Sed quid istuc quaeso? quid *Muellerus 'Nachtr.' p. 136.* quid stuc quaeso est, quod *Bergkius Op. vol. I p. 674. cf. Olsenus p.* oculo *CDFZ.* oculus *B* factumst *CD.* fact› *B.* factum *FZ* 1307. QUAR *in fine apparuerunt in A* PL. *om. D¹F: add. D².* *B* quidem *Z* at laeuom *B.* atleuum *CD.* ad leuum *FZ.* at leu *'alibi legi' notat Pius* dica *B* Ego eloquar *Muellerus Pros. p. 657 Versum ab initio corruptum esse suspicantur Schreinerus apud Bugg in Opusc. ad Madvigium missis p. 173 (*Duo habeo equidem hercle los*), Bugge ipse (*Habeo equidem hercle oculum par, *delcto* At): etiam Brixius Nov. ann. vol. 123 (a. 1881) p. 54* 1308. MAR *ab in sibi apparuisse dubitanter scribit Loewius: nihil enotavit Studemu* Amoris *Ritschelius Nov. exc. p. 72.* Moris *BCDF, 'codd. a Pyladis.* Maris *Z, Ritschelius in ed.* hoc ego *FZ, Ritschelius l.* hoc ago *CD.* hoc *B.* istoc ego *cum Camerario Ritschelius edidit* minus *Camerarius.* minẽ *B.* minem *CD.* minime *FZ.* minus *Muellerus Pros. p. 483 et Ribbeckius* Maris *servantes* 1309. *Nihi A apparuit* abstinuissem amorem *Brixius Nov. annal. vol. (a. 1870) p. 772.* abstinuisset amorẽ *CD.* abstinuissa et amorẽ abstinuissem amari *F et, nisi quod* a mari, *Z.* amore *e suis codd. a Pylades.* abstinuissem amore *Ritschelius Nov. exc. p. 72.* abstinuis a mare *idem edidit.* abstinuissem amare *Muretus Var. lect. III* a mari abstinuissem *Camerarius* tanquam *FZ.* quem tam quau quem tamquã *(*tanquã *C) CD.* tamquam illo *Ussingius (et* a m eo tamquam *Ritschelius* uterer *FZ.* utere *BCD* 1310. *apparuit in A* mediũ *B* PY. *om. BCD, Ussingius Tamq extremum versum subiungit C:* Salestrio philocomasium. pleusicles gopolintces, *B:* Palestrio philocomasium pleusicles pyrcon

PYRGOPOLINICES

Eccos éxeunt. 1310

PALAESTRIO. PHILOCOMASIVM. PLEVSICLES. PYRGOPOLINICES. SERVI

PALAESTRIO

Quíd modi flendó quaeso hodie fácies?

PHILOCOMASIVM

Quid ego ní fleam?
Vbi pulcerrume égi aetatem, inde ábeo.

PALAESTRIO

Eccillum hominém tibi,
Qui á matre et soróre uenit.

PHILOCOMASIVM

Vídeo.

PYRGOPOLINICES

Audin, Palaéstrio?

Act. IV scaen. 8 PALESTRIO PHILOCOMASIVM PLEVSICLES PYRGOPOLINICES *BDFZ, nisi quod* Pleusides *et* Pyrgopolynices *Z. om. C. nihil apparuit in A* 1311. (N)IFLEÃ *apparuerunt in A* modi̥ *(o add. et* i *exp. m. 2) D* fendo *BCD*^{1}*: corr. D*^{2} queso *CDF* hodię *B* ni *Camerarius cum A.* ne *BCDFZ* 1312. MTIBI *in fine A teste Studemundo,* MEIST *teste Loewio* pulcherrime egi ętatem *FZ.* pulcherrume egaetatum *C.* pulcherrume aegetatem *D*^{1} *(*aegestatem *D*^{3}*).* pulcherrimã etatem *B* inde abeo. PA. Eccillum hominem *scripsi.* uideo PA ab eo homine *B.* habeo PAL. mum hominem *D*^{1} *(pro* mum *m. 2* malum *corrigere voluisse videtur).* abeo. PA. muni *(ex* mum*)* hominem *C.* habeo. PA. uiden hominem *F et, nisi quod* abeo, *Z.* inde abeo. PA. En iam hominem *Ritschelius.* inde abeo. PA. Em nauclerum *Luchsius teste Brixio.* hinc abeo. PA. Em uide hominem *Ribbeckius* aetatem, abeo. PA. Viden hominem tibi Qui...uenit *Bugge Op. ad Madvigium miss. p. 173.* aetatem, abito: ab eo homine qui mihist ⟨Pro matre et sorore inuita abducor⟩. PA. Em hominem tibi, Qui *Leo Mus. Rhen. vol. 38 (a. 1883) p. 24. cf. Muellerus Pros. p. 657. de* abeom *forma et de* Videom *v. 1313 cogitat Bergkius Opusc. vol. I p. 117* 1313. *Cf. 1312* LAESTRIO *A teste Studemundo,* LA *suo loco teste Loewio* Quia matre *CD*^{1}*: corr. D*^{3}. Qui amatre *B* nenite PHI. uideom *B* · PY.] *spat. B.* PAL. *C* Audin *Guyetus, Bentleius.* audistis in *B.* audistin *CDFZ.* austin *Kochius Nov. ann. vol. 103*

PALAESTRIO

Quíd uis?

PYRGOPOLINICES

Quin tu iúbes ecferri ómnia isti quaé dedi?

PLEVSICLES

Phílocomasium, sálue.

PHILOCOMASIVM

Et tu sálue.

PLEVSICLES

Materque ét soror

Tíbi salutem mé iusserunt dícere.

PHILOCOMASIVM

Saluaé sient.

PLEVSICLES

Órant te ut eas: uéntus operam dúm dat, ut uelum éxplicent.
Nám matri oculi sí ualerent, mécum uenissént simul.

(a. 1870) p. 827 palestrio *BCDFZ* Audistin? PA. Audio: | Quid *Ribbeckius* 1314. DEDI *A* PAL. *om. CD* Quidnis *B* PY.] *spat. BCD*^{1}: *add. D*^{2} quin tu iubes ecferri omnia isti quae *Lorenzius duce Buggio* 'Tidskrift f. Philol.' *vol. 7 (a. 1866) p. 19 (cf. Koenpfius l. s. s. p. 39).* quin tu iubes efferri omnia quae (que *D)* isti *CD FZ.* qui intus iubes et fori omniaq' isti *B.* Quin iubes tu ecferri dona quae ego isti *Ritschelius:* '*nisi forte coll. v. 1338 placet* Quin iubes tu ecferri huc intus, isti quae' *idem.* quin iube intus ecferri omnia huc quae isti *inter alia Muellerus Pros. p. 193.* quin iubes ecferri quae ego isti dedi omnia *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 65.* Quin tu intus iubes ecferri *Ribbeckius. cf. Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1878) p. 504 Post h. v. quaedam intercidisse putat Ribbeckius* 1315. (OB)OR *A* PL. *om. CD* PH. *D*^{2}. *spat. CD*^{1} PL.] *spat. CD Aut* Philocomasium, salueto *aut* Et tu salueto *Muellerus Pros. p. 652,* Et tu edepol salue *idem* 'Nachtr.' *p. 104* 1316. *Nihil apparuit in A* Sibi *BCD* PH.] PY. *D*^{2}. *spat. CD*^{1} salue *BDF* 1317. M**PLICENT *A teste Studemundo,* XPLICENT *teste Loewio* PL. *om. CD*^{1}. PH *add. D*^{3} eas uentus *FZ.* aduentus *B.* eant uentus *CD* opheram dum dant *B* ut uelum explicent *FZ.* ut ut uallem ex plicet *B.* ut uallam explicet *CD.* ut uela explicent *Bergkius Opusc. vol. I p. 674* 1318. SIMUL *A* Nam matrio culis ualerent *B* mecum *D*^{3}*FZ.* moechum *CD*^{1}. haec nunc *B* uenissent simul *Luchsius teste Brixio.* uenissent simul est *BD*^{3}. cenissent simul (simul *C)* est *CD*^{1}. uenisset simul *FZ, nisi quod* semul *F: atque ita edidit Ritschelius*

PHILOCOMASIVM

Íbo, quamquam inuíta facio: nám pietas cogít.

PLEVSICLES

Sapis.

PYRGOPOLINICES

Sí non mecum aetátem egisset, hódie stulta uíueret.

PHILOCOMASIVM

stuc crucior, á uiro me táli abalienárier:
Nám tu quemuis pótis es facere ut áfluat facétiis,
Et quia tecum erám, propterea nímio eram ferócior.

1322. 1323. *Nonius p. 305, 12:* Ferox significat cordatus uel factus. Plautus in Milite glorioso: 'Nam...ferocior': *cf. Caesar . 17. 32. 46. 66. 85. 98. 105. 125*

1319. SAPIS *A* PH. *om. CD* quanquã *CD* inuitã *B* nam ietas cogit PL. Sapis *scripsi.* omni pietas scio. PLEV. chant sapis *B.* mni pietas sit eo *(sequ. spat. 8 litterum in CD)* chant sapis *CDF.* omia pietas sic cohibet. PL. Sapis *Z.* pietas sic cogit. PL. Sapis *Lamnus.* pietas sicce iubet. PL. Sapis *Acidalius.* omnia *delebat etiam Guelmius.* omnia pietas suadet. PL. Sapis *Pareus*[3]. pietas consuadet. PL. apis *Ritschelius:* 'parum enim probabilitatis vel exposcit *vel* obstringit *abeat' et 'poteris etiam* Ibo, quanquam inuita facio: at pietas consuadet. *ira commenti sunt Bothius cum aliis' idem.* enim pietas sic domiast. PL. Sapis *Ribbeckius Mus. Rh. vol. 12 (a. 1857) p. 610.* enim ietas sic hortat. PL. Sapis *idem ibid. vol. 29 (a. 1874) p. 21.* inita, a! PL. Scio. PH. Enim pietas sic hortat *idem edidit.* quo pietas ocat. PL. Sapis *Klotzius Nov. ann. vol. 79 (a. 1859) p. 708.* inuita. t enim mi pietas sic suadet. PL. Sapis *Fleckeisenus ibidem.* inpieus sit, nisi eam. PL. Sapis *Brixius ibid. vol. 101 (a. 1870) p. 772.* hoc ietas ni subigat. PL. Sapis *Muellerus 'Nachtr.' p. 136 sq.* ni pietas ogat. PL. Sapis *Madvigius Adv. vol. II p. 10.* nam pietas sic uolt. PL. apis *Ussingius.* nam ni pietas sit, non eam. PL. Sapis *Gertzius.* nam ietasco: sat sapis *Bergkius Opusc. I p. 674.* impietast nisi eo. PL. nam sapis *Langenus 'Beitr.' p. 269. locus nondum sanatus* 1320. ET, *ut vid., in fine A* PY. *om. BCD* etatem *BF'* egisset *corr. C* uiuere *B* 1321. *Loewio nihil apparuit:* I *(*abalienaer*) Studemundo* PH. *om. BCD*[1]*: add. D*[2] crutior *B* auiro me tali abalienarier *DFZ.* tali me abalienarier *C.* et alia iænarier *B* 1322. FACEREUTAFLUATFACETIIS *A teste Studemundo,* FACEREUTIFLUATFACETIIS *teste Loewio* quemuis *plerique codices onii, Fleckeisenus Ep. crit. p. 27.* quamuis *BCDFZ, Ritschelius* potis es *CDF.* potis ẽ *B.* potessis *Z.* potissis *codd. Nonii.* tis sis *Quicheratus* ut afluat *Brixius cum A teste Studemundo.* fluat *BCDFZ, Nonius.* uti fluat *Camerarius.* ut adfluat *Ritsche*s facetis *BCD.* fetiis *Nonii B, Gen., H*[1] 1323. eram *ex* oram propterea nimio *Mercerus.* propterea animo *FZ, codd. Nonii.*

Eám nobilitatem ámittundam uídeo.

PYRGOPOLINICES

Ne fle.

PHILOCOMASIVM

Nón queo,

Quóm te uideo.

PYRGOPOLINICES

Hábe bonum animum.

PHILOCOMASIVM

Scío ego quid doleát mihi. 1323

PALAESTRIO

Nám nil miror, sí lubenter, Phílocomasium, cum hóc eras,
[Formam huius morem uirtus hic animum attinere hic tuum]

---

propter animum *B.* propterea animum *C.* ꝓpterea ami̇̄um *D*[1] (animi *suprascr. m. 3: 'non male' iudice Ritschelio).* propterea ab animo *Bothius.* propteread animo *Ritschelius Nov. exc. p. 83.* propterea nimium *Pareus*[3] eam *Gen., H*[1] *Nonii* ferotior *CD.* farocior *Z.* fortior *B.* facetior *Ribbeckius* 1324. *Sic Lindemannus.* nobilitatem amittendam uide om̄a hec flet. PHI. nequeo *B.* nobilita te (*er.* ˜) uide omnia hęc fle *(sequitur spatium 5 litterarum)* nequeo *C.* nobilitatem uide om̄ahecfle *(sequitur spat. 4 litterarum)* non queo *D* nobilitatem uide omnia PY. ne fle. PH. Non queo *FZ.* nobilitatem amittendam uideo. PY. nimium haec flet. PH. nequeo *Camerarius quod fraudi fuit Beckero Quaest. de com. Rom. fab. p. 26* nego pr nequeo *suadenti.* A nec fle *Ribbeckius Mus. Rh. vol. 29 (a. 1874, p. 225*, A ne fle *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 400* 1325 Qm̄ *B.* cum *CDFZ* PYR. habe *Ritschelius.* habe *BCD.* PA habe *FZ* PHIL. Scio *Bothius.* scio *s. spat. CDFZ.* PA. sci (PA *sup. scr. s. spat.) B* quid *libri infra v. 1343*[a]. inquit *BCD* et quid *FZ* *V. 1326—1343 Lorenzius sic collocabat (cf. Philol vol. 32 p. 437 sq.): 1338. 1339. 1340. 1341. 1342. 1343*[a]*. 1326. 1328 1329. 1330. 1331. 1332. 1333—1337. 1343*[b]*: at cf. praeter cetera Seyffertus Stud. Pl. p. 20* 1326. PAL. *praemittunt CD, nihil* l *FZ* nihil (nichil *D) BCDFZ* libenter *BCDFZ* philo co masi ũ *D* cum hoc eras *Brixius.* hic eras *BCDFZ.* tu hic era *Ritschelius.* tu Phil. hic eras *transponebat Acidalius.* istic eras *Ri beckius* 1327. *Post sequentem collocavit cum Acidalio Ritschelius expulit Lorenzius* mores *FZ* uirtus hic *BCD.* uirtutes *FZ* Forma huius, mores, uirtus (uirtus *'ex codd. antiquis') Pylades, quib* lta *praemisit Ritschelius.* huiusce *Spengelius 'T. Macc. Pl.' p. 223:* *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 346, Brandtius p. 66* Forr enim huius, mores, uirtus animum *e. q. s. Hauptius Opusc. III p. 4* Si forma *e. q. s. Bugge Opusc. ad Madv. p. 174.* Formaque *e. q. s. l singius.* Et forma...hic tuom *Luchsius apud Schererum l. s. s. p.* tuom] meum *Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 325* a nuere hic *Camerarius, Ritschelius*

Quóm ego seruos, quándo aspicio hunc, lacrumo, quia diiúngimur.

PHILOCOMASIVM

Óbsecro, licét complecti, príusquam proficiscó?

PYRGOPOLINICES

Licet.

PHILOCOMASIVM

Ó mei oculi, ó mi anime.

PALAESTRIO

Óbsecro, tene múlierem,

Ne ádfligatur.

PYRGOPOLINICES

Quíd istuc quaesost?

PALAESTRIO

Quía abs te abit, animó male
Fáctumst huic repénte miserae.

PYRGOPOLINICES

Cúrre intro atque ecférto aquam.

1328. Cum *B, Pylades.* Quem *CDFZ.* Quin *Gruterus* seruus *BCDFZ* aspicio *BCFZ.* aspitio *D* lacrumo *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 14, Brixius.* lacrumum *BCDFZ.* lachrumem *Pius.* lacrumem *Ritschelius.* lachrumor '*codd. ant.*' *Pyladis.* fleo *Camerarius* quia diiungimur *Camerarius.* quiadiungitur *(vel* qui adiungitur*) BCDZ.* quid adiungitur *F* 1329. PH. *om. BCD* liceat *FZ* conpleti *CD.* complecti *BFZ* prius quam *B* proficiscor D^3F PY. *om. BCD* 1330. O mei *FZ.* Oh mihi *BCD* ocule *Lorentius.* oculis *Ritschelius Nov. exc. p. 114* o mi anime *BF.* omei anime *(anim in ras. pro* ocu*) C.* o mei anime *D.* o anime mi *Z* o meum cor *vel simile aliquid intercidisse suspicatur Muellerus Pros. p. 657* PA. *om. BCD* tene *Gruterus.* te *BCDFZ.* retine *Lambinus: quod suos 'libros mss. adiuvare' dicit* mulierem *BCD, codd. Pyladis.* mulier est *F.* mulièr *Z* 1331. 1332. Nae *CD* adfligatur *B.* atfligatur CD^1. affligatur D^3FZ PY. *om. BCD* Quit *C.* Qui *Bothius* quaesost? PA. Quia *Seyffertus Philol. vol. 30 (a. 1870) p. 433.* que post qui *B.* quępost qui *C.* quaep' qui D^1 (quae p'q̃ui *h. e.* quae posquam D^3). postquam *FZ.* PA. Quia, postquam *Ritschelius cum Bothio, prob. Fleckeisenus Exerc. p. 29.* quaesost? PA. Quom *Brixius* abstę *C.* abste *BDFZ* abiit *F* male (animomale *B coniungit)* || Factum est *BF.* malae || Factum est *CD.* malfactum est *Z* miserae. PYR. Curre intro atque ecferto *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 400.* miserat currit et intrẽ atque certo *B.* miserat currit etintromatq; certo *C.* miserat currit &intro

PALAESTRIO

Níhil aquam morór: quiescat málo. ne interuéneris,
Quaéso, dum resipíscit.

PYRGOPOLINICES

Capita intér se nimis nexa hísce habe
Nón placet: labra áb labellis aúfer, nauta: cáue malum. 1

---

atq' cereo D^1 (cereo D^2. fereo D^3). misere. PY. accurrite intro at ferte *F et, nisi quod* efferte, *Z.* miserae *primus Saracenus,* afferte *merarius.* miserae. PY. Adcurrite intro, ecferte *Bothius.* miserae. Currite intro, adferte *Ritschelius.* miserae. PY. Currito intro, ferto *Brixius* 1333. PA. *FZ.* PH. *BCD.* PL. *Ussingius* Nil moror: quiescat *(vel* requiescat*)* malo: ne *Luchsius Act. Erlang. II p. 404.* moror quod malone (malo ne *F) BF.* moror quot lone *CD.* moror. PY. quor? PA. malo ne *Z et addito* ipse *Cam rius, simul autem post* malo *satis inepte inserto* merum *Lambi* malum *ibidem non aptius inseruit Bothius.* moror: quin malo ab das. ne *Ritschelius.* quietem malo: ne *Palmerus Hermath. vol. 7 p.* ipse abi. PY. Quor? PA. Malo: ne *Ribbeckius* 1334. Queso *prioribus iunctum F'Z.* PYR. Queso *BCD* resipiscit *Z,* '*mss.*' *I bini.* respicit *reliqui.* respicito *(cum* Quaeso dum *constructum) C rarius* PYRG. *Palmerius p. 684, Acidalius. om. libri* capi nexa hice habent *Lambinus, Ritschelius (ubi* hisce *Fleckeis Schmidtius de demonstr. pron. formis p. 26).* uexam hinc habet *DF'.* noxã hic habet *Z.* nexa hic habent *Camerarius* 1335. l a labellis aufer, nauta: caue malum *Brixius, Ribbeckius (apage* caue *idem Mus. Rhen. vol. 29 p. 21) duce Lorenzio Philol. vo (a. 1873) p. 439: quod dubitanter recepi.* labra (b *ex alia litter cohata)* abla uellis ferinaut ace malum D^1 (labellis D^3). labra lauellisfer inaut acemalum *C.* labrã ablauellis fer admacellum *B.* l a labellis firmauit acre malum *F.* labra labellis ferruminauit malũ *Z.* labra et labella inter se ferunt admodum *Camerarius: bus* serunt *adscripsit Scaliger, quod recepit Dousa.* labra et la firmant admodum *Lambinus, et* '*sic eius libri vett. uno excepto habet* firmauit'. labra labellis ferruminauit admodum *Palmerius.* l labellis ferruminant arte admodum *Acidalius.* labra labellis fer nant. PL. acre malum *Gruterus.* labellis labra ferruminant. PL. admodum *Guyetus.* labra ab labellis fer mihi aut — PL. acre est lum *Bothius.* labra ab labris ferruminant. PL. acre est malum *L mannus.* labellis labra ferruminant. PL. acre est malum *Kampma de AB praep. p. 32.* labra in labris ferruminas *Ritschelius in adn.* ab labellis fer mihi nauta. caue malum *Bugge Philol. vol. 30 (a. p. 652.* labra ab labellis aufer. i in malam crucem *Muellerus* '*Na p. 36.* labra a labellis disferrumina, malum *Loewius comment. semin. Lips. ed. a. 1874 p. 237 sqq.* malo *in fine Lorenzius.* lab labellis aufer, nisi quaeris malum *Seyffertus. cf. Kayserus* '*He Jahrb.*' *a. 1869 p. 336. locus nondum sanatus Huic versui sub v. 1346 Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 21*

PLEVSICLES

Témptabam, spiráret an non.

PYRGOPOLINICES

Aúrem admotam opórtuit.

PLEVSICLES

Sí magis uis, eam omíttam.

PYRGOPOLINICES

Nolo: rétineas.

PALAESTRIO

Fió miser.

PYRGOPOLINICES

Éxite atque ecférte huc intus ómnia isti quaé dedi.

1336. PLE. *praemittunt libri omnes* Tentabam *FZ* spiraret *Camerarius.* spirarent *BCDFZ.* spiraretne *Beckerus in Studemundi Stud. vol. I p. 160* non. PY. Aurem admotam *Gruterus.* non aurem at nostam *CD.* non aut eũ ad nostã *B.* non aurę at nos iam *Z et, nisi quod* aure, *F.* adpostam *Leo Hermae vol. 18 (a. 1883) p. 580* oportuit D^3FZ. hoportuit CD^1. hoc oportuit *B* 1337. *V. postea inseruit D* PL. *Gruterus. om. BDFZ* Si *BCD.* Sin *FZ* eam omittam *Ritschelius.* amo mittam *BCD.* ambos mittam *FZ.* ambo mittam *Bothius.* iam mittam *Muellerus Pros. p. 657* Si mori nis mittam *Bergkius teste Lorenzio l. s. s. p. 439* PY. Nolo: retineas. PA. Fio miser *Seyffertus.* nolo retineat flo miser *BCD, nisi quod* flo̊ D^3. nolo retineat flet miser *F.* PY. nolo retineat. PLE. flet misera *Z.* PA. Nolo retineat, fleo miser *Camerarius.* PY. Nolo retineat. PA. Fleo miser *Acidalius.* PY. Nolo: retine. PA. At fleo miser *Bothius, Weisius.* PY. Nolo: retine. PA. Adflictor miser *Ritschelius.* PY. Nolo: retine. tu ne adfle miser *vel* PY. Nolo: retine. tu adfla miseritus *vel* PY. Nolo: retine. PL. Adflabo misericors *idem se olim temptasse memorat.* PY. Nolo: retine. PL. Atflo miserulam *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 611.* PY. Nolo: retine. PL. Em adflat miserula *idem edidit.* PY. Nolo: retine. PA. A, fleo miser *Hauptius Op. vol. III p. 401.* PY. Nolo: retine. PA. Ah fio miser *Kayserus 'Heidelb. Jahrb.' a. 1869 p. 336.* PY. Nolo: retine. PA. Heu, adfleo miser *Muellerus Pros. p. 657.* PY. Nolo: retine. abite. PA. Ibo miser *Dziatzko 'Jenaer Litteraturz.' a. 1877 p. 655a.* PY. Nolo, retine: adiuta comiter *Ussingius. cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 74, Bugge l. s. s. p. 641* 1338. PY. *habent libri, nisi quod* PL. *D* ecferte *Pareus (*efferte *Camerarius).* hec ferte *BDF.* haec ferte *CZ* omnia isti quae *Bothius.* omniaq' isti BCD^1. omniaq̄ isti D^3. omnia quę (que) isti *FZ.* 'nisi *fuit* omnia quae ego isti' *Ritschelius Cf. Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1878) p. 504*

PALAESTRIO

Étiam nunc salúto te, Lar fámiliaris, príusquam eo.
Cónserui conséruaeque omnes, béne ualete et uíuite:
Béne quaeso inter uós dicatis ét amice absentí tamen.

PYRGOPOLINICES

Áge, Palaestrió, bono animo's.

PALAESTRIO

Éheu, nequeo quín fleam,
Quom ábs ted abeam.

PYRGOPOLINICES

Fér animo aequo.

PALAESTRIO

Scío ego quid doleá
mihi.

PHILOCOMASIVM

Séd quid hoc? quae rés? quid uideo? lúx, salueto.

1339. PA. *BCFZ.* PY. *D ante ras.* P *D ex ras.* salutote *CD*[1] saluetote *D*[3] Lar *Bothius. om. BCDFZ* prius quam *BCD* e *D*[3]*F*[2]*Z.* ero *BCD*[1]. equo *F*[1] 1340. PA. *praemittit D* conseruiae que *C.* conserueque *BDF* omnis *BCD* 1341. Bene] *eo in loco in quo nunc* B *est, personae notam ante rasuram habuit B* ques *BCDF* et amice *Ritschelius Opusc. vol. II p. 474, Mullerus Pros p. 583.* et m̃ *F.* et mi *Z.* et me *BCD.* et mihi *cum Camerario Rit schelius edidit.* mihimet *Bullas gramm. Plaut. p. 8.* etiam mi *Pal merus Hermath. vol. 7 p. 148.* et recte absenti *Ussingius.* hanc e me absentis *Lachmannus in Lucr. p. 389.* et med absenti *Vahle nus Hermae vol. 17 (a. 1882) p. 600* 1342. palestrio *BCDFZ* es *FZ.* est *vel* ẽ *BCD* PA *om. CD: sup. scr. B* Ehe *Gruteriana, Richterus Studemundi Stud. vol. I p. 437.* heu *BCDF Z.* heu heu *Acidalius, Ritschelius.* heu mihi *Pylades. cf. Bentleiu in Hor. Epod. 11, 7* nequeo quin fleam *FZ.* neque quin flea *BD*[3]. neque quiin fleat *C.* neque qui infleat *D*[1] 1343[a]. Qm̃ *B* Quom *CDFZ* ted *Guyetus.* te *BCDFZ* fer animo aequ *Guyetus, Abraham Stud. Pl. p. 232.* fer equo *(*fere quo *CD.* fe aequo *Z)* animo *BCDFZ.* fer aequod animo *(*te *servans) Ritsche lius Nov. Exc. p. 64.* Aequo fer animo *idem cum Bothio edidit pro xima sic scribens:* PH. Set quid hoc? quae rest? quid est? ‖ O lux salue. PL. Iam *e. q. s. omissis reliquis (cf. ad 1325): idem adnot aliquanto probabiliore via Acidalium ingressum sic saltem potuis tres versus servare:* Quom abs ted abeam. PY. Aequo fer animo. P Scio ego quid doleat mihi. ‖ PH. Set quid hoc? quae rest? quid uide lux mihi salue candida. ‖ PL. Iam resipisti, Philocomasium? PH. O secro, quem amplexa sum: *cf. Fleckeisenus Exerc. p. 16 sq., Spengel T. Macc. Pl. p. 149, Ussingius* quit *C* 1343[b]. PH. Sed inquit PLE. Sed quid *FZ.* St! quid *Ribbeckius.* PY. Sed *et* PH. Lux *Scyffert-*

PALAESTRIO

Sáluos sum. 1343[b]

Iám resipisti, Phílocomasium?

PHILOCOMASIVM

Óbsecro, quem ampléxa sum

Hóminem? perii. súmne ego apud me?

PLEVSICLES

Né time, uoluptás mea. 1345

PYRGOPOLINICES

Quíd istuc est negóti?

PALAESTRIO

Animus hánc modo hic relíquerat.

* * * * * * * * * * * * * * * * *

Métuoque et timeó, ne hoc tandem própalam fiát, nimis.

PYRGOPOLINICES

Quíd id est?

PALAESTRIO

Nos secúndum ferri núnc per urbem haec ómnia,

---

quae res *Seyffertus Ind. phil. vol. 1 (a. 1869) p. 119, Ritschelius Nov. exc. p. 86.* queris *BCD.* quereris? *FZ.* quae res est *Camerarius* qd *BCD.* PH. quid *FZ. cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 29* lux, saluete. PA. Saluos sum *scripsi.* lux *(uix B)* salue *BCDFZ.* O lux salue, Pleusicles *Schenkelius Stud. Pl. p. 87 = 693.* o lux salue candida *Brixius.* o lux, salue. Pl. Salua sis *Ribbeckius: cf. Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 22* Sed quid hoc? quae haec res est? quid uideo? o lux salue_⏑_ *Bachius l. s. s. p. 25* 1344. resipisti, Philocomasium *Ritschelius in adn., Schenkelius Stud. Pl. p. 87 = 693.* resipisti *BC* ^{pi}*DFZ, nisi quod* resisti *C* 1345. perusum neego *CD* aput *D* PL.] PY. *FZ* timeas *Z* *Post hunc v. velut haec excidisse putat Ribbeckius:* Obsecro, animum attendas. non sumus soli: ne fiat palam 1346. 1347. PY.] PA. *FZ* negotii *BCD.* negocii *FZ.* negoti autem *Muellerus Pros. p. 658* PA.] PY. *FZ* *Post hunc v. lacunam signavit Ritschelius, 'quam aliqua coniectura licet sic supplere:* Quid istuc est negoti? PA. Quom animus hanc modo hic reliquerat, ‖ Iam ille timidam consolatur. pol magis adflictor miser, ‖ Metuoque *e. q. s.*' *contra Ribbeckius l. s. s. versu 1346 post 1335 collocato iterat verba* Quid istuc est negoti? *alteram versus partem intercidisse ratus: his adnectit v. 1348. cf. Ussingius* 1348. PA. *praemittunt FZ* et timeo *FZ.* ut timeo *BCD: 'non mirer siquis interpretamentum esse suspicetur (fortasse natum ex illo* timidam*), quo aliud quiddam expulsum sit, velut* Metuoque hercle equidem, ne hoc' *Ritschelius* tandē *C* propalam *Camerarius.* pro alla *CD.* proilla *B.* palam *FZ* fiat, nimis *Brixius.* fiat nimis *Ritschelius* 1349. id est] idē *BC* secundum ferri *BCD.* palam ferre *FZ* hec *BF. om. Z*

Né quis tibi istuc uítio uortat.

PYRGOPOLINICES

Méa, non illorúm dedi:
Párui ego alios fácio. age, ite cúm dis beneuoléntibus.

PALAESTRIO

Túa ego hoc causa díco.

PYRGOPOLINICES

Credo.

PALAESTRIO

Iám uale.

PYRGOPOLINICES

Et tu béne uale.

PALAESTRIO

Íte cito: iam ego ádsequar uos: cúm ero pauca uólo loqui
Quámquam alios fidéliores sémper habuistí tibi
Quám me, tamen tibi hábeo magnam grátiam rerum ómnium:
Ét ita si senténtia esset, tíbi seruire málui
Múlto quam alií libertus ésse.

PYRGOPOLINICES

Habe animúm bonum.

1350. tibi istuc *Luchsius Hermae vol. 13 (a. 1878) p. 504.* tibi hoc *BCDFZ.* hoc tibi *Acidalius, Ritschelius* uitio uortat *CDFZ.* uortat *sequente spatio B* illorum] aliorum *Bothius* 1351. Parnos *B* alios *Bothius.* illos *BCDFZ* fatio *C* age *Ritschelius post Weisium.* agite *BCDFZ.* ite agite *Bentleius* ite cum] tecum *B* diis *F* 1352. caussa *D* PY. credo. PA. iam uolo. PY. et *FZ.* PY. credo iam uale. PY et *CD et, nisi quod* P. et, *B* uale *ex* uolo *vel* uole *D* 1353. adsequar uos *CDZ.* assequar uos *F.* uos adsequar *B* hero *FZ.* ego *BCD* uolo loqui *Ritschelius.* eloqui *BCD.* eloquar *FZ.* etiam loquar *Camerarius* 1354. fidelioris *CDZ* 1355. tam *Ribbeckius* gratia CD^1: *corr.* D^3 1356. ita si *Lachmannus in Lucr. p. 249.* si ita *BCDFZ.* si ita tibi *Ritschelius.* si ita tua *Brixius* malui *B.* maui *CD.* mauelim *FZ. cf. Langenus 'Beitr.' p. 46 et 53, Blase l. s s. p. 22, Dziatzko 'Jen. Litteraturz.' a. 1877 p. 655a* 1357. libertatis *B: cf. Lachmannus l. s. s.* esse $D^3FZ.$ esset BCD^1 habe *FZ.* habeo *BCD* animum bonum *Bothius.* bonum animum *BCDFZ* Habeto animum bonum *Muellerus Pros. p. 658 cum Bothio* (Habe bonum animum modo *idem ibidem): cf. Luchsius in Studemundi Stud. vol. I p. 16*

PALAESTRIO

Eí mihi, quom uenít mi in mentem, ut móres mutandí sient,
Múliebres morés discendi, oblíuiscendi stratiótici.

PYRGOPOLINICES

Fác sis frugi.

PALAESTRIO

Iám non possum: amísi omnem lubídinem.

PYRGOPOLINICES

Í, sequere illos: né morere.

PALAESTRIO

Béne uale.

PYRGOPOLINICES

Et tu béne uale.

PALAESTRIO

Quaéso ut meminerís: si forte líber fieri occéperim,
Míttam nuntium ád te: ne me déseras.

PYRGOPOLINICES

Non ést meum.

PALAESTRIO

Cógitato idéntidem, tibi quám fidelis fúerim.
Si íd facies, tum démum scibis, tíbi qui bonus sit, quí malus.

1358. PA. Ei mihi *Bothius, nisi quod is* Hei *posuit.* PA. Haeum *BCD.* PA. Hacum *F et* PA. ah *Z, sed superiori versui agglutinantes.* PA. Heu mihi *Camerarius.* Heu me *Hauptius Opusc. vol. III p. 401: cf. Richterus in Studemundi Stud. vol. I p. 564, qui ipse ibidem p. 634* Vae mihi *proposuit* *Totum v.* Quom...sient *om. B* Com *CD*[1]. Con *D*[3]. Cum *FZ* mihi in *C.* m̄in *D.* in *FZ* moris mutandi sint *CD* 1359. Muliebris mores *B.* Muliebris moris *CD* obliuiscendi] *de cuius verbi mensura, in qua haesit Ritschelius, cf. Fleckeisenus Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 73* Muliebres discendi, obliuiscendi sunt *Bergkius Opusc. I p. 92* stratiotici *Scutarius.* stratiosi *B.* stratiost *CD.* tui *FZ* 1360. frugi. PA. iam non *F et, nisi quod* frugis, *Z.* frugi iam PA non *B.* frugi iam non *CD* libidinem *F* 1361. seq' reillos *CD*[1]*: corr. D*[3] nemorere *B* 1362. Queso *BDF* ut *FZ.* ot *D* (v *add. m. 2).* ut *ex* ot *C. om. B (cf. Caesar l. s. s. p. 135), fortasse recte* fieri occeperim *FZ.* fleri occeperit *BCD* 1363. nunciũ *D* attene me *CD*[1]. ad te ne me *D*[3]. athene ne *B* 1364. PA. *om. D*[1]*: add. D*[2] identidem *FZ.* dent idem *BCD* fuuerim *Acidalius* 1365. Siit *C* scibistibi *C.* sciuisti *B* sitqui/// *B*

PYRGOPOLINICES

Scío et perspexi saépe uerum quom ántehac tum hodie máxume.

PALAESTRIO

Scís? immo hodie uérum factum fáxo post dicés magis.

PYRGOPOLINICES

Víx reprimor, quin té manere iúbeam.

PALAESTRIO

Caue istuc féceris.
Dícant te mendácem nec uerum ésse, fide nulla ésse te:
Dícant seruorum ésse praeter mé fidelem néminem.
Nám si honeste cénseam te fácere posse, suádeam.
Vérum non potést: caue faxis.

PYRGOPOLINICES

Ábi iam: patiar quídquid est.

PALAESTRIO

Béne uale igitur.

PYRGOPOLINICES

Íre meliust strénue.

1366. Scio et *BCDFZ, Brixius.* Scio: *Ritschelius* sepe *BF.* saep^{e} *(e add. m. 2) D.* saepe saepe *Z* cum antehac tum *F.* cum te hac tum *Z.* cum ante hac *BCD* maxime *Z* saepe cum ante hoc, tum uero hodie *Langenus Anal. Pl. III p. 13.* saepe. Pal. Verum quom antehac, hodie maxume Scies: immo hodie me tuom factum *Leo Hermae vol. 18 (a. 1883) p. 585. cf. Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 772, Ussingius* 1367. *Cf. ad 1366* Scis? *Salmasius.* Scies *BCD FZ.* Sceis *Brixius* hodie uerum *Camerarius.* hodiem eorum *CD.* hodie eorum *B.* hodie a me uero *FZ.* hodie meum *'codd. vet.' Pyladis.* hodie morum *Ussingius* factum *ex* faxtum *corr. C* dies *ante corr. C* 1368. quinte *BC* manere *BFZ.* mare *CD* 1369. Dicant *Ritschelius.* Dicent *BCDFZ, Ribbeckius* esse fide nulla *FZ.* esse fidele nulla D^3. esset fidele nulla CD^1. esset fidelent ulla *B* 1370. *Versum ut antecedentis dittographiam excludit Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 611. cf. Langenus Stud. Pl. p. 54* seruorum esse praeter me *Bentleius, Muellerus Pros. p. 301.* seruorum praeter *(preter CDF)* me esse *(esset* BCD^1*: corr.* D^3*) BCDFZ: ubi* med *Ritschelius Nov. Exc. p. 54 cum Guyeto.* seruorum fidelem praeter me esse *Engerus de prosod. Pl. p 14, Brixius* 1371. honestę *C* censeat *BCD* possesuadeam *B.* posses uadeam CD^1*: corr.* D^3 1372. abilam CD^1*: corr.* D^3 abi iam: patiar *Brixius.* abi: iam patiar *Ritschelius* quitquit *CD.* quicquid *BFZ* 1373. *Pyrgopolinici continuant libri: corr. Camerarius* Beuale *D* PY. ire melius est strenue. PA. etiam

PALAESTRIO

Etiam núnc uale.

PYRGOPOLINICES

Ánte hoc factum hunc sum árbitratus sémper seruom péssumum:
Eúm fidelem míhi esse inuenio. quom égomet mecum cógito,
Stúlte feci qui húnc amisi. íbo hinc intro núnciam
Ád amores meós: sed, sensi, hinc sónitum fecerúnt fores.

PVER. PYRGOPOLINICES

PVER

Ne mé moneatis: mémini ego officiúm meum.
Ego iám conueniam mílitem: ubiubist géntium,
Inuéstigauero: óperae non parcám meae.

Camerarius. PA. ire melius ẽ trenue PY. et iam *B.* PA. ire melius ẽ trenue. PA. etiam *CD*^{1} (ẽ sttrenue *D*^{2}). PA. ire melius est. PY. strenue. PA. etiam *FZ* 1374. PY. *om. BCD* huc *BCD* seruum *BCDFZ* pessimum *Z* 1375. Eum] Nunc *Bergkius Op. I p. 674* fidele *CD*^{1}: *corr. D*^{3} inuenio '*prisca exemplaria*' *Pii.* inuento *BCDFZ* cum egomet *Camerarius.* cum ego et *BCD.* cum ego *Z.* tum ego *F* 1376. fecit *BCD* hũc *C* amisit *BCD.* a me amisi *Muellerus Pros. p. 562.* amiserim *Seyffertus Stud. Pl. p. 13. cf. Luebbertus* '*Gramm. Stud.*' *I p. 46.* amisi. at *Ribbeckius* hinc *ex* hunc *C* intro nunc iam *DFZ.* intronunciam *C.* introuinciam *B.* in prouinciam *Bergkius l. s. s.* 1377. Ad amores *FZ.* At mores *BD.* Acmores *C* sed, sensi, hinc *Bugge* '*Tidskrift f. Philol.*' *vol. 6 (a. 1865) p. 13.* et sensit hinc *BCD.* quis exit hinc *FZ.* sed iam sensi hinc *Acidalius.* et, sensi, hinc *cum Grutero Ritschelius.* et sensim hinc *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 12 (a. 1857) p. 611 duce Bothio.* et st — hinc *Bergkius Opusc. I p. 674* fecere *F'Z* foris *BCD* sed quis exit? sonitum hinc *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 22*

Act. IV scaen. 9 PYRGOPOLINICES MILES. PVER *B. om. CD*^{1}. PVER PYRGOPO *D*^{2}. Puer. Pyrgopolinices *FZ* 1378. PVER *praemittunt CD*, PV. *B* Neme *B* nemini *B* 1379. Ego iam *Camerarius.* Ego nam (Egonam *B*) *BCDFZ.* Ego iamiam *Ritschelius, Lachmannus in Lucr. p. 246 (et* conuenam illunc*): cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 94* conueniam militem *Muellerus Pros. p. 33.* conueniam illum *BCDFZ.* conueniam illum alicubi *Ribbeckius Mus. Rh. vol. 29 (a. 1874) p. 22* ubi ubi est *BCDFZ* *Cf. Klotzius* '*Metr.*' *p. 168* ubicubi *reicit Bergkius* '*Beitr.*' *p. 119* 1380. Inuestigauero *Muellerus Pros. p. 685 inter alia.* Inuestigabo *D*^{2}*FZ.* inbestigabo *BCD*^{1}.

PYRGOPOLINICES

Me quaérit: ilico hínc ibo huic puero óbuiam.

PVER

Ehém, te quaero: sálue, uir lepidíssume,
Cumuláte commoditáte, praeter céteros
Duo dí quem curant.

PYRGOPOLINICES

Quí duo?

PVER

Mars ét Venus.

PYRGOPOLINICES

Facétum puerum.

PVER

Era íntro te ut eas óbsecrat:
Te uólt, te quaerit, téque exspectans éxpetit:
Amánti fer opem. quíd stas? quin intro ís?

PYRGOPOLINICES

Eo.

PVER

Ipsús illic sese iam ínpediuit ín plagas.

Inuestigabo eum *Ritschelius*. Inuestigando ego *cum seqq. iuncta A dalius, post* gentium *interpungens* opere *BDF* parcam m *Camerarius*. parco mene *B*. parco meae *CDFZ* 1381. querit *E* ilico hinc ibo huic puero *Abraham Stud. Pl. p. 232, Leo Mus. vol. 38 (a. 1883) p. 21.* ilico hinc puero *B*. illic ibo huic puero *FZ*. illic: ibo puero huic *cum Bothio Ritschelius*. Ibo adeo huic *Braune l. s. s. p. 34.* ilico ibo ultro huic puero *Ribbeckius Mus. vol. 29 (a. 1874) p. 22.* illic. ibo ego huic puero *Brixius* 13 Ehm *B*. echem *D*. Hem *Z* quero *BDF* salue *B. om. CD* lepidissime *BCDFZ* 1383. Cumulate *BC*. cumulante *D* caeteros *CZ* 1384. dii *F*. di////// *(fuerat* din// *vel* dim//) quid *F* PV *sup. scr. B om. spatio* Mars et] arse *B* 1385. Era intro te *Muellerus Pros. p. 658.* intrate *B*. intro te *FZ, Ritschelius*. Intro ad se te *Bugge Opusc. ad Madv. p. 174* ut ea obsecrat *B* 1386. uolt *Z*. uult *BCDF* querit *BCDF* teque exspectans expetit *Pareus*. teque exspectans petit *CDFZ*. exspectat *B*. teque expectans deperit *Pylades, Ritschelius*. *'scriptum alibi* perit' *Pius*. *an* ted exspectat, te expetit? 1387. quin] quid *CDF* 1388. Ipsus illic sese *Pylades*. Ipsus illi cese *B*. Ipsus (s///us *C)* illic se *CDFZ*. Illic ipsus sese *Luchsius Studemundi St vol. I p. 47. cf. Muellerus Pros. p. 335, Niemoellerus l. s. s. p. 36.* Ip sese illic *Lorenzius*

Parátae insidiae súnt: in statu stát senex,
Vt ádoriatur moéchum, qui formást ferox,
Qui omnís se amare crédit, quaeque aspéxerit
Muliér, quem oderunt quá uiri qua múlieres.
Nunc ín tumultum ibo: íntus clamorem aúdio.

1390. *Nonius p. 305, 7 (cf. testim. ad v. 1322. 1323):* Plautus Milite: 'Vt...ferox'

1389. Parate insidie *B* in statu stat senex *CDFZ.* in stat› ad senex *B.* senex stat in statu *Fleckeisenus Ep. crit. p. 27.* stat in statu senex *Pareus, Ritschelius: at cf. Luchsius l. s. s. 45.* in saltu stat senex *Saracenus, cf. Muellerus Pros. p. 335, Ritschelius Op. vol. IV p. 274 sq.* 1390. adoriatur] domatum *Nonii codices plerique* moechum *Z.* mecum *BCDF, Nonii codices* forma est *FZ, Nonius.* forma si *BCD* ferox *ex* forax *C* 1391. 1392. *Nihil apparuit in A (v. 1392)* omni se *B* quaeque *Camerarius, Penningsdorf de QUISQUE e. q. s. p. 7.* queque *B.* quemque *CD.* quasque *FZ* aspexerit ‖ Mulier, quem *Seyffertus Phil. vol. 29 (a. 1870) p. 400.* aspexerit ‖ Mulierem *B et, nisi quod* Mulieres eum, *CDFZ.* aspexerit: Quem omnes *Ritschelius cum Guyeto.* aspexerit: ‖ Eum omnes *Niemeyerus l. s. s. p. 387, Brixius* oderunt *BC.* oderē *D.* odere *FZ* qua uiri qua *CD, Scioppius Susp. lect. I 7.* quasi uiri qua *B.* tam uiri quam *FZ* mulieris *BCD* *Ceterum versum 1392 expellit Ribbeckius, fortasse recte* 1393. N(U) *ab initio A* intumultum *BD* . intus *om. F*

ACTVS V

PERIPLECOMENVS. PYRGOPOLINICES. CARIO. LORARII. SCELEDRVS. SERVI PYRGOPOLINICIS

PERIPLECOMENVS

Dúcite istum: sí non sequitur, rápite sublimém foras.
Fácite inter terram átque caelum ut sít: uestem ei discíndite. 1395

PYRGOPOLINICES

Ópsecro hercle, Périplecomene, té.

PERIPLECOMENVS

Nequiquam hercle óbsecras.

Act. V PERIPLECTOMENVS SENEX. PYRGOPOLINICES MILES. COCVS. LORARII *B.* LORALII PERIPLEC TOMEN› PYRGOPO COC› *D*^{2}. *om. CD*^{1}. Periplectomenus. Pyrpopolinices. Cario. Sceledrus *F.* Periplectomenus. Pyrgopo. Cocus Cario. Sceledrus *Z.* ***nihil apparuit in A.*** Sceledrus *delet Spengelius l. s. s. p. 284* 1394. PER *praemittunt BCD* DUCITEISTUMSINONSEQ *et sub finem* F *ex A enotavit Loewius,* DUCI*****U*****N**QUITU****IT *(litteris* I, U, UITU, IT *dubiis) Studemundus* Dicite *D*^{1}: *corr. D*^{3} sublim̃ *B.* sublimen *F, Ritschelius Opusc. vol. II p. 463 sq.* 1395. FACIṬEINTERTEBRAMATQ·CAELUM *et* D *sub finem ex A dubitanter Loewius:* FAC***INTERT, *dein post circiter 5 litt. spatium* AME**AELUMUTS *spatio primo maiore quam ad* ITE *litteras commode capessendas et plerisque litteris dubiis Studemundus* celum *D* ut sit *BCDFZ, nisi quod* fit *Z.* ut medius sit *Camerarius.* uti siet *cum Bothio Ritschelius* uestem ei discindite *scripsi cum Palmero Hermath. vol. 7 (a. 1881) p. 148 (nisi quod is* ei *omittit).* descendite *B: neque plures litteras habuisse A spatia videntur docere.* discindite *ex* discundite *C.* discindite *DFZ.* dispendite *vel* distendite *Scaliger: 'nescio an vere' Ritschelius.* situs. discindite *Leo Ind. Rost. a. 1887/88 p. 11* inter terram atque caelum actutum sit: discindite *Brixius: cf. Nov. ann. vol. 115 (a. 1877) p. 338*

1396. OBSECROHERCLEPERIPLECTOME *et* C *in proximo v. A teste Loewio,* OPSECROHERCLE***IPLECTOMEN *et* C *(vel* O*) in proximo v. teste Studemundo* Obsecro *BCDFZ* periplecto mane *B.* periplectomene *CDFZ* te *om. FZ* nec quicquam *B.* nequicquam *FZ*

Víde ut istic tibi sít acutus, Cário, cultér probe.

CARIO

Quín iamdudum géstit moecho hóc abdomen ádimere.
Vín faciam quasi púero in collo péndeant crepúndia?

PYRGOPOLINICES

Périi.

PERIPLECOMENVS

Haud etiam: número hoc dicis.

CARIO

Iámne ego in hominem ínuolo? 1400

PERIPLECOMENVS

Ímmo etiam prius uérberetur fústibus.

CARIO

Multúm quidem.

* * * * * * * * * * * * * * * * * * *

1397. *[Sergii] Expl. in Don. II (Gr. lat. IV) p. 542, 19:* Culter masculini generis est: Plautus in Milite glorioso: 'Vide... probe'

1397. UIDEUT *ex A enotavit Loewius,* UIDEUTISTIC****S***CUTUS-******U *quadrantibus spatiis Studemundus (qui litteras* C *et* T *in* CUTUS *ut dubias notat)* Vide sit tibi acutus *Sergius* ut *sup. scr. D*[1] istic *CD.* istuc *B.* istĩc *FZ* sit acutus *Saracenus.* si tactus *B.* sit actus *CDFZ. cf. proleg. Trin. p. 267* 1398. QUINIA(N)DU-(DUM***T)IT *A (Studemundus litteras* IA, DU, IT *ut dubias notavit)* CA. *om. BCD* iam dudum *B* gestio *Camerarius* meco *B.* mecho *F.* moẽho *D* huic hoc *Ritschelius in adn.* moecho gestit *idem.* totum *pro* hoc *Ribbeckius* abdomẽ *Z.* abdomo *B* 1399. UTFACIAM-QUA********(NCO)L(L) *A* Vin faciam quasi *Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1867) p. 452.* Vt faciam quasi *libri cum A.* Faciam uti quasi *Ritschelius* (Facio ut *iam Dissaldeus).* Vin faciam ut quasi *Ribbeckius.* PER. Iam face ut quasi *Bergkius (Opusc. vol. I p. 674.* Et faciam quasi *Pius* incollo *B* pendeat *B* 1400. PER *ab initio in A legit Loewius,* PERihAUDetiamnUMerohocdicis♯IA *et in proximo v.* NEM *litteris* A, D, M, C, A, NEM *dubiis Studemundus (litterae minusculae spatia indicant)* PERIPL. Haut *Ritschelius.* PER. aut *B.* Aut *CD.* CA. haud *FZ* numero *BCD.* nunc uero *FZ* CA. Iamne ego *Ritschelius* (ego *cum Fleckeiseno Exerc. p. 17).* iamne *BCDFZ.* Iam nunc *Ribbeckius: cf. Seyffertus 'Jahresber.' a. 1882 p. 94* inhominem *B* inuolo *'prisci codices' Pii.* inuoco *BCDFZ* 1401. IMMOETIAM-PRIUS(UẸ)RB(ERETU)RF *A* PE. *om. BCD* prius] pus[1] *C* uerberetur D^2FZ. ueretur *BC.* feretur D^1 CA. *Camerarius. om. FZ.* spatium *BCD* equidem *D* *Hunc versum sequitur in solo A alius,*

PERIPLECOMENVS

Cúr es ausus súbigitare álienam uxorem, ínpudens?

PYRGOPOLINICES

Íta me di ament, últro uentumst ád me.

PERIPLECOMENVS

Mentitúr: feri.

PYRGOPOLINICES

Máne, dum narro.

PERIPLECOMENVS

Quíd cessatis?

PYRGOPOLINICES

Nón licet mihi dícere?

PERIPLECOMENVS

Díc.

PYRGOPOLINICES

Oratus sum, ád eam ut irem.

PERIPLECOMENVS

Quór ire ausu's? ém tibi.

in cuius initio AGITE *litterae exstare videbantur Loewio, cum hae reliquiae Studemundo apparuerint:*
AGI———C———AMS———S———F———M———
Spatium inter 8am et 9am (inter S *et* F*) ita fortasse notare licet:* S*** SOR**F *teste Studemundo Cf. Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 36 (a. 1881) p. 119* 1402. CURESAUSUSSU(BI)G(IT)AR(EALIE)NAM(UX)O(REMI)M(PUDE)NS *A* PE. *om. FZ* Cures *CD*^{1}*: corr. D*^{2} subagitare *D*^{3}*FZ* alienũ *B.* clam alienam *Muellerus Pros. p. 563* uoxorem *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 286* inpudens *B.* impudens *CDFZ* 1403. ITAMEDIAMENTULTROU******STA******NTITURFERI *A (ubi litterae* STA *soli Studemundo debentur)* dianiment *vel* diamment *C.* dii ament *FZ* uentumst ad *CDF.* uentu stat *B.* uentum est ad *Z* feri *C ex corr. et D cum A, Pylades,* Scioppius *Susp. lect. I 7.* eri *B.* PY. peri *F.* PY. perii *Z* 1404. MANEDUMNARRO#QU(ID)ES(SATIS#)NONLIC(ETMIHIDIC)ERE *A* PY. *om. FZ* PER non *D* 1405. *Om. A, Geppertus Stud. Pl. II p. 20* Dic. PY. oratus *D*^{3}*FZ.* Dic oratus *CD*^{1}. Decoratus *B* ad eam ut irem *Ribbeckius Mus. Rh. vol. 29 (a. 1874) p. 23, Seyffertus Stud. Pl. p. 21.* ad te uenirẽ *B.* Ad te amuttire *CD, cui* PY *praemisit D*^{2}*, quod delet D*^{3}. ad te huc uenire *FZ.* ad te uenire huc *Camerarius.* huc uenire *Ritschelius.* ad eam uenire *Bugge 'Tidskrift f. Phil.' vol. 6 (a. 1865) p. 13.* a muliere *Bergkius Opusc. vol. I p. 131* PER. *D*^{2}*FZ. spat. CD*^{1}. PY. *B* Quor ire *Seyffertus l. s. s.* quare *BFZ.* quirere *CD*^{1}. quirere *D*^{2}. Quare's *Ritschelius* Exquire rem sis *Bergkius l. s. s. Pyrgopolinici*

PYRGOPOLINICES

Oíei, satis sum uérberatus: óbsecro.

CARIO

Quam móx seco?

PERIPLECOMENVS

Vbi lubet. dispénnite hominem díuorsum et disténnite.

PYRGOPOLINICES

Óbsecro hercle te, út mea uerba aúdias, priusquám secat.

PERIPLECOMENVS

Lóquere, dum non níhili factu's.

PYRGOPOLINICES

Víduam hercle esse cénsui:

1407. *Nonius p. 9, 22:* Dispennere est expandere, tractum a pennis et uolatu auium. Plautus Milite: 'Vbi lubet...distendite': *cf. Caesar p. 13. 15. 129. 131*

---

continuans em *B.* PY. em D^2. PY. hem *FZ.* em *praemisso spatio* CD^1, *nisi quod* ẽm *C.* en *Ritschelius.* LOR. Em *Ussingius* 1406. OIEISATISSUMUERBERATU(SOBSECR)O#QUAMMOXSECO *A* PY. *Camerarius. om. BCDFZ* Oiei *Bentleius in Eun. IV 4, 47.* Olei BCD^1. Odie D^2. Ohe D^3 *in margine, Guyetus, Handius Turs. IV p. 367.* Hodie *FZ.* O hei *Gruterus* CA. *Camerarius.* PER. *BFZ. supra scr.* D^2. *om.* CD^1 mox seco *Camerarius cum A.* exego *B.* mox ego *CDF.* mox ergo *Z* 1407. UBIL *ex A enotavit Loewius,* U**LU***D*****D *(vix* N*)*******NEMDIU**SUMETDISTENDITE *(pro* ST *minus probabile esse* SP, TE *in fine non satis certas) Studemundus* PE. *Camerarius. om. libri* lupet *C* dispennite... distennite *Meursius coll. Donato in Phorm. II 2, 16.* dispennite... distendite *Z, Nonius (*diuersum*).* dispendite... dispendite *B.* distendite... dispendite *CD.* dispendite... distendite *'libri vett.' Lambini.* distendite... dispennite *F.* distennite... dispennite *Bothius* 1408. OBSEC *et* QUAMSECAT *ex A enotavit Loewius, etiam* AU**BAAUD**SPRIUS *dubia plerumque lectione, sed quadrantibus spatiis Studemundus* ut mea uerba *BCDZ, Brixius.* ut uerba mea *F.* mea uerba ut *Acidalius, Ritschelius. idem vel* te uti mea uerba *Muellerus Pros. p. 563* seccat *Z.* secet *Luchsius teste Brixio* 1409. LOQUERE, *dein in fine* UIDUAMESSE *et in proprio v.* CENSUI *ex A enotavit Loewius: ubi* UIDUAMHERCLEESSE *Studemundus legit: cui ante* UIDUAM *etiam* ST *(vix* S#*) apparuerunt: spatio convenire velut hoc:* #NONDUMAMEFACTUME, *atque* FACTUME *revera extitisse videri* dum non nihili factu's *Ritschelius.* non dum niliblo factus *B.* nondum donec factum est *CDZ.* nunc dum donec factum est *F.* nondum nihili factus *Camerarius.* donicum ne factumst *Bergkius Op. vol. I p. 674. cf. Olsenus p. 33. locus nondum emendatus* PY. *sup. scr. B. om.* CD^1: *add.* D^2 Viduam hercle

Ítaque ancilla cónciliatrix quaé erat dicebát mihi.

PERIPLECOMENVS

Iúra te nocitúrum non esse hómini de hac re némini,
Quód tu hic hodie uérberatu's aút quod uerberábere,
Sí te saluom hinc ámittemus Vénerium nepótulum.

PYRGOPOLINICES

Iúro per Iouem ét Mauortem mé nociturum némini,
Quód ego hic hodie uápularim: iúreque id factum árbitror:

1413. *Priscianus Instit. gramm. III 27 (Gramm. lat. II p. 102, 10):* nepotulus. Plautus in Milite glorioso: 'Si...nepotulum'

---

scripsi ex A. uiduam *CDFZ.* uidua *B.* uiduam eam *Ritschelius.* uiduam ego *Brixius.* uiduam illam *Fleckeisenus* 1410. *Ita A, nisi quod* (IṬ)A-Q·ANCILḶ(Ạ) *et* MḮ(HI) que erat *B. om. CDFZ* 1411. *Ita A, nisi quod* I(UR)ATENOCITU(RU)MESSE *dubia lectione et* NEMIN(I) Iurate *C* nociturum non *Ritschelius.* non nociturum *BCDFZ.* nociturum *Acidalius. an* noenum n.*?* esse] ẽ *B* homini de hac re nemini *Bothius cum A.* hominẽ de hac re nemini *B.* hominem de hac re neminem *CD FZ, Scioppius Susp. lect. IV 6.* hominum de hac re nemini *Guyetus. cf. Muellerus Pros. p. 563. de* homoni *cogitat Bergkius Op. I p. 674*

1412. QUODTUHODIEHICUERBERATUSAUTQUODUERBERABERE *A, ubi* QUODTUHODIEHIC *soli Studemundo debetur dubitanter sic testato: Loewio nihil nisi litterae* OD *suo loco apparuerunt* tu hic hodie *Bothius.* hodie hic *libri cum A.* tu's hodie hic *Ribbeckius, Luchsius Comment. pros. I p. 22.* tu hocedie hic *Bergkius Op. I p. 111.* tu hodied hic *Ritschelius Nov. exc. p. 90 sq.* tu aut hodie hic *Muellerus Pros. p. 764,* 'Nachtr.' *p. 119* uerberatus *libri, Olsenus p. 40* quod] qm̃ *B* uerberabere *Camerarius cum A.* uerberare *BCDFZ* 1413. *Ita A nisi quod* MITTEMUS *Ficticium putabat Osannus Anal. p. 203* saluum *libri praeter A, Priscianus* hic *B* amittemus *Bothius.* mittimus *BCDFZ.* amittimus *Priscianus* uenerium *BCDZ cum A, Priscianus.* uenereum *F* nepotulam *B* 1414. IUROṖERIOUEM-******RTEMMḖNOCIṬURUMNEMINI *A* Iuro *ex* Luro *C.* Luro *ex* Iuro *D* per Iouem et Mauortem *Studemundus Hermae vol. 1 (a. 1866) p. 306 ex A.* pidam et martem *C.* ṗ idũ. et martem *B.* pidã *(a ex* e*)* et martem D^1. per iouem *corr.* D^2 *et clarius* D^3. per uenerem et martem *FZ.* per Dionam et Martem *Camerarius, Ritschelius.* per Dianam et Martem *Meursius.* per lapidem et Mauortem *Bergkius Opusc. vol. I p. 177* memini *B.* nemiui *Z* 1415. QUOD(ḚGǪH)IC(Ḥ)OD(IḚ)-UAPULARIM *et* FACTUM, *dein in proprio v.* ARBITRO(R)*: in spatium* iure quin *vel adeo* iure mihi *litterae quadrare videntur Studemundo, nullo autem modo* Q·ID *exstitisse* Quid *B* $\overset{o}{g}$ *D* uapularim iureque id *Camerarius.* uapularī iurequi *B.* uapulo sed *(s, D)* mihi id eque *CDFZ, nisi quod* uapulo *ex* uapula *C,* $\overset{i}{m}$ id eque D^1 *(*ęque D^2*),* ęque *Z,* eq̃ *F*

Ét si intestatús non abeo hinc, béne agitur pro nóxia.

PERIPLECOMENVS

Quíd, si id non faxís?

PYRGOPOLINICES

Vt uiuam sémper intestábilis.

CARIO

Vérberetur étiam: postibi ámittundum cénseo.

PYRGOPOLINICES

Dí tibi bene fáciant semper, quom áduocatus míhi bene es.

CARIO

Érgo des minam aúri nobis.

PYRGOPOLINICES

Quamóbrem?

CARIO

Saluis téstibus
Vt ted hodie hinc ámittamus Vénerium nepótulum.
Áliter hinc non eíbis: ne sis frústra.

1422. *Cf. ad v. 1190*

V. 1416—1424 delet Guyetus 1416. *Ita A, nisi quod* ETS(II)NTESTATUS *Versum damnat Ussingius* intestatus non abeo hinc *libri cum A, nisi quod* habeo *BCD,* hic^{n} *D.* hinc non abeo intestatus *Ritschelius, fortasse recte* nox///a *(*i *erasa) B* 1417. *Ita A, nisi quod* SEMPERUIUAM *et sine spatio* 1418. *Ita A, nisi quod* AMITTENDUM CA. *FZ. om. CD*^{1}. PER *D*^{2}. LOR *B* Verberitur et iam *B* postibi *Gulielmius, Pistoris cum A.* post tibi *BCDFZ, nisi quod* p̄tibi *D* amittendum *FZ cum A.* amitte dum *BCD* 1419. DITIBIBINEFA(CIA)NTSEMPERCUMADUOCATUSMIHIBENEST *(ubi* MIHIBENEST *Ritschelio et Studemundo debetur:* MIHIDNEST *dubitanter Loewius enotaverat)* Dii *FZ* qm̄ euocatus *B.* cum aduocatus *CDFZ cum A* mihi bene es *Z.* bene mihi es *CDF.* bene mihi adē *B.* bene mi ades *Ritschelius.* mihi bonu's *Ribbeckius* 1420. *Ita A* CA. *FZ. om. CD*^{1}. PER *D*^{2}. LOR *B. eadem discrepantia redit post* Quamobrem suauis *B* 1421. *Ita A, nisi quod* TEHODIEHINCAMITTAM(US) ted hodie *Guyetus (cf. Ritschelius Nov. exc. p. 90, Kellerhoffius l. s. s. p. 58).* te hodie *(*te ho die *B) BCDFZ cum A.* hodie te *edidit Ritschelius.* te hocedie *Bergkius Opusc. vol. I p. 111* uenerū *B* ne pp̄m *B* 1422. *Ita A, nisi quod litteras* NES *ut dubias notavit Studemundus Verba* Aliter... dabitur *om. CDFZ* hinc non eibis *duce A Ritschelius, nisi quod is* ibis

PYRGOPOLINICES

Dabitur.

CARIO

Mágis sapis.

Dé tunica et chlamyde ét machaera né quid speres: nón feres.

LORARIVS

Vérberon etiam án iam mittis?

PYRGOPOLINICES

Mítis sum equidem fústibus:

Ópsecro uos.

PERIPLECOMENVS

Sóluite istunc.

PYRGOPOLINICES

Grátiam habeó tibi. 1425

1424. *Nonius p. 343, 11:* Mitis est ⟨mollis,⟩ maturus. Plautus in Milite: 'Mitis...fustibus'

---

posuit. hinc a nobis *B.* non abibis *Lambinus* PY. *sup. scr. B* CA. *Camerarius om. CD*¹. LOR *B.* PER *D*²*FZ* *Cf. testimonium* 1423. DETVNICAETCHLAMYDEET***H***A *ex A enotavit Loewius (exitus proprium versum occupavit),* ***U**CA***CHL, *dein suo loco ultima* A *vocis 'machaera',* R***O *in fine (inter* CA *et* CHL *maius spatium esse quam quod litteris* ET *expleatur: quadrare* MET*) Studemundus* Det tunicam' *B* et *om. Z* clamide *CD.* clamidē *B* machaera ne quid *Camerarius.* macrane quid *BCD*¹. mucrone quam *F.* mucrone qui *D*²*Z: ubi* quid *corr. D*³ CA. non feret *FZ* 1424. UERBERONETIAMAN, *dein* TIS *et in fine* QUIDEMFUSTIBUS *A (inter* AN *et* TIS *quadrare velut* tumit *vel* immit *teste Loewio,* iammit *teste Studemundo)* LORARIVS *Ritschelius.* LOR. *B. spat. D*¹. *om. CFZ.* PYR. *D*² ūberone? ‖ Etiam *D*¹. ūberone ‖ PER Etiam *D*². uerbero. Etiamne *Z* uerbero *cum* feret *iungens* an iam mittis *Brixius.* anī amittis *B.* animā amittis *CDFZ.* antequam mittis *Camerarius.* antequam amittis *Scioppius Susp. lect. IV 15.* an eum amittis *Ritschelius.* an im amittis *Bothius, Fleckeisenus Nov. ann. vol. 61 (a. 1852) p. 52, Buechelerus de decl.*² *p. 26, a Festo Pauli p. 103 profecti.* an iam amittis *Muellerus 'Nachtr.' p. 136 post Hauptium Op. vol. III p. 400* mitissime quidē *B, codices B, Gen., H Nonii: unde* mitis sim equidem *cd. Basil.* 1425. *Ita A, nisi quod* GRA(TI)AMHA(BEQT)IBI PER. *praemittunt BCD, mox* PER *omisso* istunc *ex A Ritschelius.* istuc *B.* istum *CDFZ* Gratiam habeo *libri cum A, Langenus 'Beitr.' p. 15, Luchsius Studemund*

PERIPLECOMENVS

Sí posthac prehéndero ego ted híc, carebis téstibus.

PYRGOPOLINICES

Caúsam haud dico.

PERIPLECOMENVS

Eámus intro, Cário.

PYRGOPOLINICES

Seruós meos

Éccos uideo. Phílocomasium iám profectast? díc mihi.

SCELEDRVS

Iámdudum.

PYRGOPOLINICES

Ei mihi.

SCELEDRVS

Mágis id dicas, sí scias quod égo scio:

Nám illic qui ob oculum únum habebat lánam, nauta nón erat. 1430

Stud. vol. I p. 22, alii, vix recte. gratias habeo *Guyetus.* Habeo gratiam *Reinius Quaest. Pl. p. 14, Ritschelius.* Gratiam hanc habeo *Dziatzko 'Jen. Litteraturz.' a. 1877 p. 655.* Gratiam hercle habeo *Muellerus 'Nachtr.' p. 122.* Gratiam ut habeo *Weidnerus l. s. s. p. 13* 1426. *Ita A, nisi quod* EGOTE PE.] P̣ *D* p̣hac *D* Posthac si *Bothius* ego ted hic *Lambinus, L. Muellerus Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 67.* ego te hic *B cum A, Ritschelius. om. CDFZ.* hic ego te *Muellerus Pros. p. 563.* ego te hic his *Brixius.* ego te hic, cito *Ribbeckius Mus. Rhen. vol. 29 (a. 1874) p. 23* carebis testibus *ex A Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 60, L. Muellerus l. s. s.* arebo cestibus *BCD*^{1}. arcebo cestibus *D*^{2}. arcebo testibus *FZ.* separabo a testibus *Ritschelius: 'quanquam haud scio an* segregabo *praestet' idem.* hau carebo testibus *Buechelerus Mus. Rhen. vol. 18 (a. 1863) p. 388* 1427. *Ita A, nisi quod* INT(RO CA)R(IO#)SERUOS(MEOS) aut *BCD*^{1}. haud *D*^{2}*FZ.* hau *Ritschelius* intro carios *BD.* introcarios *C* 1428. *Ita A, nisi quod* PROFECTAEST est *BCDFZ cum A Post* Eccos uideo *novam scaenam incohari vult Spengelius l. s. s. p. 284 De Sceledri persona cf. Fridericus Schmidt 'Untersuchungen' p. 384* 1429. *Ita A, nisi* MAGISDICAS *et* QU(ODEGO)SCIO SC. *D*^{2} *FZ.* E *B (nam quintus est in personarum indice Sceledrus). om. CD*^{1} *s. spatio* PY. Ei] ei *B.* et *CD*^{1}. PY. et *D*^{2} SC. *om. BCD*^{1} *s. sp. : post* dicas *supra scr. D*^{2} magis id dicas *Bentleius in Eun. II 3, 65.* magis dicas *BCDFZ cum A* quid *Z* 1430. NAMILLICQUIOBOCULUMHABEBATL(ANAM) *et* NONERAT *A* Nam ille *BCD FZ.* Namque illic *cum Acidalio Ritschelius.* Namque ille *Camerarius.* Nam illic homo qui *Muellerus 'Nachtr.' p. 44.* PY. Quidnam?

PYRGOPOLINICES

Quís erat igitur?

SCELEDRVS

Phílocomasio amátor.

PYRGOPOLINICES

Qui tu scís?

SCELEDRVS

Scio:

Nám postquam porta éxierunt, níl cessarunt ílico
Ósculari atque ámplexari intér se.

PYRGOPOLINICES

Vae miseró mihi:
Vérba mihi data ésse uideo. scélus uiri Palaéstrio,
Ís me in hanc inléxit fraudem.

SCELEDRVS

Iúre factum iúdico. 1435
Sí sic aliis moéchis fiat, mínus hic moechorúm siet:
Mágis metuant, minus hás res studeant.

SC. Illic *Bergkius Opusc. vol. I p. 674.* Nam ille quidem *Luchsius Hermae vol. 6 (a. 1872) p. 278* ob oculum unum habebat lanam *Ribbeckius.* lanam ob oculum *(oboculum B)* habebat *BCDFZ, Ritschelius. an* ob oculos habebat lanam *(cf. v. 1178)?* Namque illic, qui ob oculum lanam habebat *Geppertus Stud. Pl. II p. 29.* Nam ille qui ob oculum laeuom habebat lanam *alio tempore mihi in mentem venit* 1431. *Ita A, nisi quod* QUITU(SCI)S SC. *om. BCD¹ s. sp.: supra scr. D²* PY. *D² FZ. om. CD¹ in versus initio. spat. om. B* quid tu *B.* Qui id tu *Muellerus 'Nachtr.' p. 33* SCE *erasis* PYR *litteris D².* PYR *BCD¹* 1432. *Ita A, nisi quod* PORTAM *et* NIHIL *Inter* Scio *et* nam *spat. 4 litterarum in D* porta exierunt *B.* porta *(om.* exierunt*) CD.* exierunt porta *FZ* nihil *libri cum A* cessar̃ *D¹.* cessar̃^{unt} *D³.* cessauerunt *B* 1433. *Ita A* atque] neque *B* ue *BCDF* 1434. *Ita A* uiri *Dousa cum A.* uir *BCDFZ* palestrio *BCDFZ* *V. 1435—1437 postea additos censet Ladewigius Philol. vol. 17 (a. 1862) p. 258* 1435. *Ita A, nisi quod* INIEXIT *vel adeo* INTEXIT *(teste solo Studemundo) et omisso spatio* in hanc inlexit fraudem *Camerarius cum A testibus Ritschelio et Loewio.* hinc illexit fraude *CD.* inlexit fraude in *B.* hac illexit fraude *FZ* *Sceledri pers. ante* iure, *Pyrgopolinicis ante* eamus *v. 1437 addidit Bothius. continuant libri omnes* factu *D¹: corr. D²* 1436. *Ita A* Sic sic *BCD.* Sei sic *Ribbeckius* moechis fiat *FZ cum A.* moecus fuit *B.* moechus *(męchus D)* fuit *CD* moecorum siaet *B.* męchorum siet *D* 1437. MUSADME *et in proximo v.* PLAUDITE *eno-*

PYRGOPOLINICES

Eámus ad me.

CANTOR

Plaúdite.

tarit Loewius, US *et* AUDITE *dubitanter Studemundus* studeat *B* PYR. *et* CANT. *Ritschelius. om. libri. pro* CANT. *mavult Ω Lorenzius: cf. Proleg. Trin. p. 30* at *BCD*^{1}*: corr. D*^{3} *Ceterum hunc v. delet Ussingius cum Gepperto Stud. Pl. II p. 29*

PLAVTI MILES GLORIOSVS EXPLIC *B et, nisi quod* EXPL, *CD. In A subscriptio septem occupavit versus: quorum in secundo* MACCI————PLAUTI *teste Loewio,* MAC———— L**TI *teste Studemundo (de* MA *et* I *dubitante), in quarto* MILES GLORIOSUS EXP *teste Loewio,* GLORIOSUS EX *teste Studemundo exstant: cum in ceteris scriptura nulla apparuerit*

Corrigenda:

V. 412. *in appar. scr.* arabio *pro* Arabio.
V. 735. *scr.* esset is *pro* essent is.

T. MACCI PLAVTI

COMOEDIAE

RECENSVIT

INSTRVMENTO CRITICO ET PROLEGOMENIS

AVXIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

SOCIIS OPERAE ADSVMPTIS

GVSTAVO LOEWE GEORGIO GOETZ FRIDERICO SCHOELL

TOMI IV FASCICVLVS IV

MOSTELLARIAM CONTINENS

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXCIII

[redacted]

T. MACCI PLAVTI

MOSTELLARIA

RECENSVIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

EDITIO ALTERA A FRIDERICO SCHOELL RECOGNITA

COMOEDIARVM PLAVTINARVM

TOMI IV FASCICVLVS IV

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXCIII

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

PRAEFATIO

Praestantissimam fabulam MOSTELLARIAM, quacum de principatu Pseudulum Menaechmos Bacchides Aululariam prope solas certare et elegans est et verum eius iudicium qui Plautinam artem iucunde nuper enarravit Musei nostri philologici t. VIII p. 51 [Opusc. phil. II p. 732] sqq., satis constat multimodis cum mutilatam laceratamque tum luxatam atque perturbatam ad saeculum XV pervenisse. Et latissime quidem patet omnium gravissima haec perturbatio, quod in Palatinis libris, quique aut illinc aut ex eodem fonte manarunt omnibus, non eo quo nunc leguntur, sed hoc sese ordine posteriores fabulae partes excipiunt:

v. 686—801
842—883
802—841
884 et 885 dimidius
601—646
885—1065
647—685
1066 sqq.

Quas turbas*) iam maiorum aetate Pylades, Angelius, Lucas Olchinensis duplicique exemplo Camerarius, in solas hi quidem sermonum successiones actionisque continuitatem intenti, ita

*) In codice *C* ad has turbas accedit, quod par foliorum Bacchidum exitum v. 1163b—1211 (f. 17) et Mostellariae initium v. 1—57 praecedente argumento (f. 22) continens non interpositum est foliis 18. 19 (Bacch. v. 1049—1163a) et 20. 21 (Most. v. 58—989a), sed circumdatum. Ceterum diversas manus in his ipsis foliis conscribendis dignoscimus.

paullatim emendarunt ut nihil nobis post Camerarium agendum restaret*), nisi ut suo loco versus 904—932 redderemus, quos ille post v. 857 collocaverat non contra rationem tantum, sed etiam praeter necessitatem. Omnem autem transpositionem nostram cum Ambrosiani codicis praesidio con-

*) Idem iam in editione a. MDCCCXXXVIII egerat Weisius (cf. Spengelius T. M. P. p. 3 adn.), adnotans ad v. IV 1, 36 [27 = 884]: 'In hoc autem versu hic finiuntur in cdd. Pall., quae ad Phanisci canticum pertinent; adiiciuntur inepte, quae apud nos leguntur supra III 2, 115. *Misericordias* etc. usque ad vs. 157. *Haec quae possum* etc. Deinde subsequitur versus 37. *Illi bucaedae erunt multo potius quam ego sim restio*, cui statim adduntur: *Tr. mane tu atque adsiste illico; molestus ne sis, nemo dat: age quodlubet* etc. quae apud nos leguntur III 1, 76 usque ad vs. 109. Denique adduntur nostra: *Phanisce etiam respice* usque ad finem huius scenae nostrae; post quam sequuntur quae apud nos scena II *Quid tibi visum* etc. Quibus codicum vestigiis ductus quae coniecerim haec sunt: 1) canticum Phanisci debere sequi eo loco, quo nos illud collocavimus. 2) recte idem posse finiri v. 37; ita ut, eo recitato, Phaniscus accedat ad ianuam Philolachetis, eamque pulset, dein ibi aut quietus opperiatur herum, aut etiam introspiciat. 3) subsequi tum posse colloquium inter Phaniscum et alium illum servum a vs. 38; de cuius tamen ratione statim infra dicemus. 4) post illud sequi oportere scenam: *Quid tibi uisum est* etc. et post illam denique ea, quae apud nos faciunt scenam III, quae in vulgatis una serie cohaerent cum scena, quae apud nos est prima huiusce actus. — Bothius ita mederi se posse ratus est huic loco, si scenam: *Quid tibi visum est* etc. quae in vulgatis tertia est actus tertii, faceret primam scenam actus quarti, ut igitur, actus pausa interposita, pro lubitu posset Theuropides interiora aedium inspicere. Sed ita nihil effecit, nisi, ut, altera difficultate remota, in alteram incurreret. Sic enim Theuropidem necesse est perstare otiosum in proscenio per integrum canticum Phanisci huiusque cum conservo colloquium. Quod profecto cum rei argumento et cum vera fabulae actione non videtur esse consentaneum. Vt nihil dicam de imaginaria omnino actuum ordinatione apud nostrates. — Ceterum qui accuratius paulo examinarit colloquium hoc, quod iam sequitur, Phanisci cum servo illo, haud pauca certe inveniet, quae arguant esse suppositum seriusque adiectum, fortasse quo introduceretur servolus ille alius, infra qui comparet. Nam et metrum in plerisque vacillat, et sensus cum dictione facetiaeque non sunt optimae, imo ita ieiunae, ut vix Plautina haec esse existimari possint. Sic v. 38 *adsiste* — vs. 40 *Mihi sum*; videlicet simiam se ait esse. Porro v. 41 ineptum, quod vocat *parasitum*. v. 44 illud *tam amat*. v. 47 *plumbei* illi *numi*. v. 49 illa *culcitulla*, iocus ineptus et a vero Plauto fortasse ubique alienus. 50 *quom tu mihi nequeas* plane inepta. v. 51 *Quaeso h., Ph. abstine iam sermonem de istis rebus*, quum tamen non Phaniscus sed servus ipse nugas facessere instituerit. Atque similiter etiam postrema. Vt nullus dubitem integrum locum a vera fabula seiungere.'

firmavimus in ea commentatione quam 'de turbato scenarum ordine Mostellariae Plautinae' scriptam [ed. a. MDCCCXLIII] Parergon nostrorum primo volumini [ed. a. MDCCCXLV p. 433 sqq.] inseruimus, tum caussam factarum in Palatinis turbarum evidentissimam ex archetypi condicione repetivimus, cuius cum undecim membranae, in singulis paginis versus circiter XXI tenentes, aliquo casu sic ut infra posita tabula planum fecimus traiectae essent, is ipse qui in Palatinis est versuum ordo prodiit.

Pristinus ordo membranarum	Fabulae partes	Versuum summae secundum Pal. codd.	Traiectarum ordo membranarum
I	601—640	42	VI
II	647—685	41	XI
III. IV. V	686—801	121	I. II. III
VI	802—841	41	V
VII	842—883	42	IV
VIII. IX. X. XI	885—1065	166	VII. VIII. IX. X

Nam de versu 884 et dimidia parte proximi, qui sunt duo integri in Palatinis, in promptu est sic statuere, fuisse eos alicubi, cum suo loco praetermissi essent, seorsum in margine ascriptos. — Quodsi versuum summae, quales Palatinis ducibus subduximus, non congruunt in nostram fabulae recensionem, reputandum est in hac et canticorum (690 sqq. 858 sqq. 885 sqq.) longe diversam discriptionem esse, et quibusdam in partibus vel crevisse numerum versuum sive novis ex Ambrosiano ascitis (833. 940 sqq. 951. 990. 1055 sqq.) sive lacunae notis de coniectura positis (644 sq. 649. 926 sq. 1018 sqq. 1042: nam post 1026 elapsos non numeravi), vel decrevisse deletis glossematis (post 652. 815. 1000): quo accedit quod qui nunc sunt 631 sq. 640 sq. 666. 846 in hos locos transtulimus de eis sedibus quas in Palatinis occupant post 652. 650. 609. 815'.

'Fuisse autem archetypi illius singulas paginas XXI (aut fortasse XX) versuum etiam alio argumento intellegitur satis memorabili. Etenim Mostellaria cum insignis sit lacunarum multitudine, harum sciendum est duplex genus esse. Nam aliae quidem, singulorum vocabulorum eorumque integrorum circuitum plerumque non excedentes, etsi in quibus-

dam partibus spissiores sunt quam in aliis, tamen et promiscue per universam fabulam tanquam dispersae sunt, et, nullo in ipsis codicibus indicio proditae, soli neglegentiae librariorum debentur. Contra aliae et aliquanto ampliores esse nec servare vocabulorum integritatem solent, et certis in partibus certisque intervallis tam constanter redeunt, ut eis in partibus codicem appareat vel madore vel aliquo casu labem contraxisse per aliquot membranas continuas pertinentem, in singulis autem paginis per binorum ternorumve versuum ambitum porrectam. Id evidentissime bis factum est: primum per septem paginas continuas v. 517 sq. 537 sq. 554 sq. 574 sqq. 596 sqq. 618 sq. (ubi etsi non multum deest, turbatum est tamen aliquantum). 644 sq.: iterum per sex paginas v. 703 sqq. 723 sqq. 743 sq. 763 sqq. 783 sqq. 802 sq. Quodsi memineris et scaenarum interstitiis singulos binosve versus tribuendos esse, et unum alterumve versum per duorum spatium potuisse propter nimiam longitudinem dispertitum esse, praeterea autem quattuor in Palatinis post v. 549 versus legi a nobis eo loco deletos, non legi autem eis quibus nos reposuimus locis quattuor alios 631 sq., 640 sq., vix quicquam ad aequalitatem spatiorum desiderabis, sed singulas lacunas intelleges circiter XXI versuum intervallis inter se discretas esse. — Potueram eiusdem distantiae modulo etiam illas lacunas dimetiri quae sunt v. 845 sqq. 864 sqq. et rursus v. 1123 sqq. 1144 sqq., nisi ea ratiocinatio fallax esset propterea, quod his quidem in partibus scripturae mutilatio minime substitit in binorum ternorumque versuum angustiis, sed multo latius evagata membranarum corruptelas et longe ampliores et magis varias testatur. Id quod ita esse facile apparebit v. 850 sqq. 858 sqq. 885 sqq. 1110 sqq. 1160 sqq. intuenti: quarum partium quasdam non mirer si cribri quam libri similiores dixeris. Atque hic ad temporum iniquitatem accessit librariorum socordia aut omittentium quae servata essent in archetypo aut evanidorum intervalla non servantium. Contra quae illae quas antea perstrinxi lacunae tantum non omnes ipsis oculis apparent in Palatinis vel saltem in *B*, quippe vacuis spatiis eisque plerumque amplioribus quam opus fuerat relictis: quo certius nobis de paucissimis

exemplis illis persuadetur, ubi verbis in integritatis speciem contractis lacunae vestigia obscurata sunt, ut v. 644 sq. 804 (similiter atque v. 1123. 1144, alibi)'.

His quae Ritschelius posuit vestigiis insistens*) nonnulla accuratius certiusque definivit Seyffertus in Ephemeridibus philologicis a se Belgeroque editis XII a. MDCCCXCII n. 7 et 8 col. 194—196. 221. 225—228. 253 sq. Vbi cum multa extra omnem dubitationem posuerit, de aliis iustam dubitationem movit Gundermannus ibidem n. 19 et 20 col. 578—580. 610—612, qui tamen ipse quoque non omni ex parte satisfecit, ut statim Seyffertus monuit in additamento col. 612. 657 adiuncto. Quare cum mihi quaedam aliter diiudicanda, non pauca vero adicienda esse videantur, paulo fusius totam quaestionem persequar.

Itaque ante omnia Seyffertus 'septem paginarum continuarum' lacunas octava vel potius prima augens, quam miro casu in conspectu supra posito (non in ipsa editione) neglexerat Ritschelius, cum ex lacunis sibi respondentibus tum ex partibus inter se traiectis plenum quaternionem refinxit hunc (crassioribus numeris versus lacunosos exprimens):

I. **476—495. 496**: 497—506/7—**517. 518**

II. **519**—531 (Sc.)—**537. 538**: 539—**554. 555**

III. 556—**574. 575. 576**: 577—**596. 597. 599**

IV. 601—609. 666. 610—620: 621. 626—628. 622—625. 629. 630. 633—639. 642. 643. 645. 646

V. **647—650. 640. 641. 651. 652.** 630—632. 653—663: 664. 665. 667—685

VI. 686—689 (Sc.)—**703. 704. 705**: 706—721. 741. 722—725

VII. **726. 727/8. 729**—740. **742. 743. 744**: 745 - **763. 764. 765**

VIII. 766—**783. 784. 785**: 786—801

---

*) Fateor me, cum similem de Rudentis lacunis observationem instituissem ac publici iuris fecissem, plane oblitum fuisse similis condicionis in Mostellaria dudum multoque luculentius demonstratae. Quod cum Seyffertus in censura animadvertisset, nihilo minus in amplificanda observatione de Casinae, Persae, aliarum fabularum lacunis ad scissuras fissurasque revocandis Mostellariam consulto posthabui, cum non idem valere de omnibus intellegerem. Idque ipse Seyffertus confirmavit, qui, cum Mostellariae lacunas ad XXI versuum paginas certissima computatione revocaret, non minus certum XX versuum numerum in Casina esse concessit singulasque fabulas seorsum pertractari debere in hanc rem intentos monuit mecum consentiens (cf. Cas. praef. p. IX adn.).

Vbi priora III folia et versuum numerum plane complent et in lacunis tam accurate sibi respondent*) quam infra positi versus demonstrant, in quibus supplementa in prioribus exempli causa ficta in posterioribus ex *A* recuperata uncis cinximus:

495 sq. INTERDUMINEPTESTULTUSES⟨QUINTUTACES⟩
TACEO#SEDECCEQUAEILLIIN⟨SOMNISMORTUOS⟩
517 sq. QUAESO⟨ABEASINTRO#ABIGINPATREM⟩#QUIDSEGREGES
⟨SERMONEMATQUEABEAS#QUAER⟩ESTEAGITATTRANIO

537 sq. DANISTAADESTQUIDEDIT⟨ARGENTUMFAENORI⟩
QUIAMICAESTEMPTAQUOQUE⟨OPUSINSUMPTUSFUIT⟩
554 sq. NEGAT⟨#NEGATINQUAM#UERBUMANTI⟩QUOMCOGITA
⟨NEGAETSICONFESSUS#⟩DICAMSICONFESSUSSIT

574 sqq. MAGISOPPORTUNUSADUEN⟨IREQUAM⟩ADUENIS
QUIDEST#CONCEDEHUC#⟨ODIEFAENUSRE⟩DITUR
SCIOTEBONAESSEUOCENE⟨CLAMANIMIS⟩
596 sqq. FERREHINCPOTESAN⟨METUISNE⟩QUOABEATFORAS
URBEEXUL⟨ATUMFAENOR⟩ISCAUSATUI
QUOISORTEM⟨ACCIPEREIAMLI⟩CEBIT#QUINNONPETO

Extremis exemplis addendum est etiam in mediis paginis apparere lacunas congruas. Nam v. 571 principio *Certe* certa fere coniectura supplevit Seyffertus: a quo versu qui duodevicesimus est v. 593 cum non minus quam ille a metro laboret (etiam in *A*), non minus recte me puto labem in fine senarii statuisse: ubi si *ad fores* adicimus, et versum explemus et apte augemus sententiam (*ad fores Venisti huc te extentatum*, ut Bacch. 584 sqq.: *qui .... alieno uiris tuas extentes ostio? Fores paene exfregisti*). Similiter in folio antecedenti conieci inter se cohaerere defectus versuum 551 sq. QUIDTU⟨TE⟩TECUM # NIHILENIMSEDDICMIHI‖DIXTIN⟨TU⟩QUAESO#DIXIINQUAMORDINEOMNIA. Atque alter versus incidit in scaenae inscriptionem post v. 531, prioris defectus attingit vitium sub finem ipsius v. 531, ubi libri male *malum* habent pro *mali*: ex pravo supplemento vocis decurtatae, ut videtur. Sed haec leviora: ad graviora ut redeamus, optime sibi respondent

*) Cur minus accurata sit responsio, ubi lacunae aut initio aut sub finem versuum locum habeant, contra litterarum ambitus fere par esse et soleat et debeat, ubi uterque defectus in medium versum cadat, causa in propatulo est. Vel hac ratione ferri nequit tralaticium supplementum v. 575 QUINMIHIFAENUSRED = ATUMFAENOR pauloque probabilius est (H)ODIE(N)FAENUSRE (*reditur* pro *redditur*: cf. *B* v. 580. 603).

lacunae in sexto folio: ubi cum in pagina recta ex *A* has rimas sarcire possimus:

703 sqq. SIQUISDOTATAMUXOREM⟨ATQ·ANUM⟩HABET *)
NEMINEMSOLLICITATSOPO⟨RINOMNIBUS⟩
IREDORMITUMODIOSTUE⟨LUTNUNCMIHI⟩

v. 722 sqq. sic olim in *P* discriptos fuisse intellegimus (aliter atque in *A* post SICDECET deficiente et ex parte etiam in *B* nunc discripti sunt):

HIC⟨INTUS#⟩QUIDIDEST
⟨SCISIAMQUID⟩LOQUARSICDECET
⟨UTHOMOSTITA⟩MOREMGERAS

Iam cum et in his quattuor foliis et in duobus, quae olim intercedebant, sed ob traiectionem antea factam a finalium versuum labe immunia manserunt, nihil neque desit neque supersit ad XXI versuum paginas efficiendas, in folio septimo aperta lacunarum responsione item insigni altera tantum pagina versuum numerum complere videtur. Lacunae hae sunt:

742 sqq.
UELIMUTTUUELLESTRANIOS⟨EDQUID⟩ESTNEGOTI#ELOQUAR
ERUSPEREGREUENIT#TUNC⟨TIBINERUOSCORRUP⟩TORTENDITUR
INDEFERRITERIUMPOSTEA⟨MOLAE#PERTEHAEC⟩ENUAOBSECRO
763 sqq.
NAMILLEEOMAIO⟨REHINC⟩OPERESIBIEXEMPLUMEXPETIT
QUIAHIC⟨UMBRAMAUDIUIT⟩ESSEAESTATEPERBONAM
SUBDIUCOL⟨UMINEINSUMMO⟩PERPETUUMDIEM **)

Inter v. 726 et 744 XVII tantum versus numerans Seyffertus de quattuor versuum lacuna cogitavit, quae merae librarii neglegentiae debeatur ideoque in pagina aversa non conspiciatur: qualem defectum et ex *A* et ex ipso verborum contextu verisimiliorem reddere studuit. Levem errorem, quod in *B* XVIII, non XVII, versuum intervallum est, iam Gun-

*) Fortasse Plautus *senicam* scripsit pro *anum*: cf. append.

**) *A* habere videtur SUBSUDOCOLUMINEUSQ·PERPETUUMDIEM. Contra *P* incipit a *Sub diu col*: ubi *sub diu* cum vix minus exquisitum sit quam *sub sudo* et sententiae optime respondeat, neque interpolationi neque simplici corruptelae facile tribueris. Vnde si proficiscimur, quae ex *A* accedunt *columine usque* neque sententiae neque metro satisfaciunt neque lacunam congruentem explere videntur. Quare conicio longe aliam recensionem in hoc versu *P* secutam esse, qualem exempli gratia supra refinxi.

dermannus tacite correxit. Quod vero Seyffertus in primis versibus folii VII negavit *simul, quid, Ehem vix tandem* particulas sic ut extant ferri posse, iam in appendice me non probare significavi. Cogitavit ille de tali conformatione:

〈Animo〉 morém geras. uíta quam sít breuis
〈Cógita atque hóc〉 simul cógita — Tra. Quid ⏑ –
* * * * * * * * * * * * *
Ehem uíx tandem percépi super his rébus nostris té loqui.

At si duce Camerario supplemus potius: 〈*Vt homost, ita*〉 *morem geras*, optime quadrat: *cogita simul, uita quam sit breuis*: ad has autem allusiones cum accedant priores: *Quid nunc? quam mox?**) — *quod solet fieri hic intus* — *scis iam quid loquar* — *sic decet*, nihil plane desideratur ad vim particularum *Ehem uix tandem* explicandam: quibus *Quid?* — quo verbis *Vita quam sit brevis cogita simul* adiecto dimeter creticus cum tripodia trochaica efficitur — eadem ratione praemittitur, qua Terentius velut in And. 686, Eun. 86. 505. 730 particulae *Ehem* quaestiunculas praemittit. Quare cum ex ipso contextu nequaquam necessario de lacuna vel potius de lacunis post v. 725 statuendis cogitandum sit, discrepantem versuum numerum tam in *A* quam in *P* ex diversa versiculorum in cantico discriptione repetiverim. Quam habemus qui paulo accuratius definiamus. Nam v. 737 sq. cum verba male sic distinguantur in *B*:

Sed Simo ita nunc uentus nauem
Deseruit. Si. quid est? quomodo pessimo

rectissime probantibus omnibus Ritschelius ex prioribus septenarium trochaicum restituit duce Camerario (cf. v. 740):

Séd, Simo, ita nunc uéntus nauem 〈nóstram〉 deseruít. Si. Quid est?

Qui quod *nostram* supplerunt in fine versiculi in *B* abscissum,

---

*) Permiro errore Ritschelius in Parergis p. 458 supplebat: *quam mox — nequitiae tuae poenam lues?* vel *in malam crucem ibis?* (idque repetivit Lorenzius in commentario) nec minus mire Vssingius quaestionem intellegit de rebus Philolachetis, quas luxuria brevi absumptum iri suspicetur Simo. Nam ex conexu sententiarum patet Simonem quaerere: *quam mox — incipietis pergraecari denuo.*

egregie inde confirmatur, quod in pagina aversa v. 755 senarius principio destitutus circumfertur, ubi *Hem* ante *quid consomniavit* probabiliter supplevit Ritschelius. Iam hic senarius cum tertius decimus sit versus in pagina aversa, versiculus *Sed — nauem* undecimus, certum est trium versuum in pagina recta deficientium duos ante hanc lacunam, unum post eam recuperandos esse: atque illic cum v. 733 sqq., hic v. 737 sqq. pessime distincti sint, quisnam dubitabit quin olim totidem verbis plures versus occupare potuerint?

Restat ut de ultimo quaternionis folio dicamus, cui solitariam lacunam versuum 783—785 Seyffertus tribuit, cum in pagina aversa potius post v. 796 quinque versus interciderint (cf. append.). At suo iure Gundermannus opposuit adscitis ad v. 801 quinque qui in libris eum excipiunt versibus 842—845. 847 lacunam nos habere plane congruentem: id quod casui tribui nequit. Quae lacunae fortuito etiam in eo concurrunt, quod dubitari potest utrum tres versus an duos tantum occuparint. Nam v. 783 *P* praebet *con conloquar* (*A* recte CONLOQUAR): unde Seyffertus olim per dittographiam scriptum fuisse *con⟨loquar⟩ conloquar* conclusit consentiente Gundermanno. At nescio an sic haesitans propter insequentes lacunas librarius scripserit (ut in exemplo opposito in versu post lacunas subsequenti spatium reliquit praeter rem): nam v. 844 in *B* sane et spatium est (sicut in v. 848) et *nisi* ab initio omissum esse contendit Studemundus (sed v. i.): at *CD nisi* praebent sine lacuna, ut hoc quoque loco dubius sit defectus. Quamquam etiam supra v. 742, ubi dubitari nequit, quin *cdquid* litterae in archetypo interciderint, non modo in *B* partim a prima partim a secunda manu lacuna recte expleta est, sed etiam in *C* ante rasuram videtur supplementum extitisse. Sed quomodocunque de v. 783 et 844 iudices, certe optime haec sibi respondent:

783 sqq.
(NUNCHUNCHAUSCIOANCON⟨LOQUAR⟩CONLOQUARCONGREDIAR)
HEUSTHEOPROPIDES#HEM⟨QUISPROPEHIC⟩NOMINATME
EROSERUOSMULTUMSUO⟨FIDUS#UNDEIS⟩
844 sqq.
(NAMEGOMETDUCTAREM⟨NISI⟩MIHIESSETAPUDFORUMNEGOTIUM)
APAGEISTUMAME⟨PERDUCTOREM⟩NIHILMORORDUCTARIER
QUICQUIDEST⟨ERRABOPOTIUSQUAM⟩PERDUCTETQUISPIAM

Gravioris momenti est, quod v. 784, ubi *A* QUISHIC praebet, has voces omittunt *CD*, *hic* tantum omittit *B*, in quo *quis* facile suppleri poterat a librario. Sed etiam QUISHIC litterae neque lacunam ex versu opposito (PERDUCTOREM) conspicuam explent neque metro restituendo sufficiunt (vide infra): quare *prope* addidi *hic* particulae (cf. similes locos Mil. 1258. Pers. 99. Rud. 97. Bacch. 1104, al.: nam geminum exemplum extare non videtur, sed *quis nominat me* dicitur sine *hic* et *prope*).

Hoc loco cum aliquid viderit Gundermannus, iam Seyffertus demonstravit fefellisse eum opinionem, cum eadem ratione lacunas versuum 865—867 et 883. 802. 803 sibi respondere statueret in proximo folio, quod v. 848—867 et 868—883. 802. 803 continuerit. Neque enim lacunae ipsae satis inter se congruunt, si quidem iam v. 864 aperte lacunosus fuit (atque etiam v. 804 accedit defectus) neque spatia spatiis conveniunt. Nihilo minus proficiscendum puto a sententia Gundermanni. Nam et versus lacunosos 864—867 in fine paginae proximae (fol. IX) extitisse probabile est et casui tribui nequit, quod post XIV versus, qui facile olim ex alia discriptione cantici XVII occupare potuerunt*), redit lacuna. Itaque cum Gundermannus opinatus sit ex defectu v. 883:

POSTREMOMINORISPEN⟨DOT⟩ERGUMILLORUMQUAMMEUM

concludendum esse v. 865 nihil intercidisse, nisi velut:

AUGENTEXPAUXIL⟨LOIN⟩DEPARANT

— quod neque versus admittit neque sententia —, primum quidem monendum est nequaquam certum esse v. 883 nil nisi DOT litteras deesse, quas *Bb* supplevit ex facili coniectura: nam potuit extare PEN⟨DOEGOT⟩ERGUM. Deinde vero hanc lacunam comparabimus potius cum v. 864 defectu (ubi ABOXO exigit sententia): qui potuit sane ita collocari in archetypo, ut media lacuna septenarii trochaici congrueret cum lacuna

*) Velut per hanc discriptionem (in qua littera maiuscula *B* codicis interstitia, lineolae pristinam distinctionem indicant): 'Nam nunc domi nostrae tot pessumi uiuunt ‖ Peculi sui prodigi plagigeruli ‖ ubi aduorsum ut eant ‖ Voc⟨it⟩antur ero ‖ non eo molestus ne sis ‖ Scio quod properas gestis aliquo ‖ iam hercle ire uis mula foras pastum‖'.

finali versus paulo brevioris. Sed cogitari potest etiam de tali v. 864 conformatione:

FACIUNTAMALOPECULIO⟨ABONO⟩QUODNEQUEUNT(vel NONQUEUNT).

At sic lacunis versuum 865—867 quae non potuerunt non aliquanto maiores esse*), nihil respondere videtur: nam v. 802 sq. 804 — huius enim defectus etsi per se aliter explicari possit, tamen praecedentibus lacunis apertis necessario fere ad similem causam revocandus est — nullo modo in censum venire possunt propter rationem detrimentorum. Sed reputandum est cum eum versum qui ex sermonis serie sequitur et artissime adiungitur, 884, una cum proximi initio a ceterorum societate plane divulsum circumferri, tum vero inter hunc ipsum v. 884 et proximae scaenae exordium aliquid desiderari. Nam quoniam 'alterius aduorsitoris' nomen, qui mox cum Phanisco et postea cum Theopropide cavillatur, Studemundi opera -INA**U- ex scaenae inscriptione in *A* expiscantis certissime restituere potui PINACIUM, nostro iure expectamus in ipso contextu hoc nomen legi**), ubi nusquam comparet. Item praeter morem post verba *Solus nunc eo ad-*

*) Propter hanc ipsam rationem (ad quam accedunt aliae) non procedit responsio quam inter versuum 844. 845. 847 et 865—867 lacunas statuebat Seyffertus.

**) Similiter iudicavi praef. Cas. p. XVII de coci nomine CITRIO a Studemundo quamvis dubitanter reposito. Quod totidem litteris extare mox ipse vidi, cum post editam a me fabulam codicem *A* nonnullis locis retractarem: simul vero intellexi huc trahendam esse memoriam versus 744 sq. *propere cito intro ite et cito deproperate*: ubi cum duplex *cito* ferri nequeat, ex priore *Cit⟨ri⟩o* restituendum esse eo facilius persuasi Goetzio meo, quia hoc pacto non modo desiderio de nomine adhibendo satisfacimus, verum etiam versum (septenarium anapaesticum) facillime restituimus. Iterata lectione illud quoque confirmare potui, quod ad v. 961 (et praef. p. XVIII adn.) de nota a Studemundo neglecta dixi. Permulta cum Studemundus rectius legerit — quod singillatim adnotare nihil attinet, quoniam semper illi fides habenda est, donec post eum inspicienti aliter aliquid apparuerit —, his locis vidi ab illo discedendum esse: v. 52 ADLEGAUIT certum (nullo modo AB), 60 SENSIPSUUM (non IT), 114 EXSTERCULINO (U paulo latiore, non UI), 154 SITI (vix TE), 183 QUAIN (nullo modo TU), 544 SINEEAMIINOLO (unde *te nolo* restituit Goetzius), 565 QUOIQUODAMAT certum, 573 NEGET (nullo modo NEGAT), 594 PRETEI (vix II), 623 PERFUGI (vix II), 632 OK (non O#), 633 PERISTIAPERI# (vix #PERI#), 646 MEATU (vix ME), 654 *EGOTIEST (non EGOEST), 658 INTERMINATUR (vix INTERMINETUR)UITAM, 661 CUR (vix QUR), 670 DELERAUITSE (SE

uorsum ero e. q. s. nova persona alterius advorsitoris prodit neque se indicans neque ab alio indicata. Vnde conieci ex aliorum locorum similitudine sub finem scaenae intercidisse eiusmodi versiculos:

Sed quís procedit?
Pinácium: abibo
Quasí non uideam.

Quodsi sumimus infra hos versiculos in inferiore margine huius paginae olim suppletos fuisse v. 884 et 885a eumque marginem una cum illis versiculis et versuum 864. 865. 866. 867 particulis oppositis*) abscissum esse, eadem opera declaramus et cur harum particularum defectui nihil iam respondeat et cur v. 884 et 885a in margine abscisso seorsum servati alieno loco postea recepti sint et cur quae requirimus desint: atque variae difficultates in unum locum si conveniunt, augetur probabilitas eius solutionis, quae simul omnia expediat.

Iam quos male huc traxerat Gundermannus v. 802. 803 (vel potius 802—804), sic nihil habent quod lacunis respondere videatur. Sed haec quoque res facilem explicatum habet, dummodo reputaveris — id quod alia ductus ratione iam Gundermannus sumpsit nobisque ipsis paulo post clarius ap-

---

minime certo), 685 —CLEEGO**ṢẸṚ#DIG——U (certo U extremo, quo confirmatur supplementum meum *dig⟨nu's tu⟩*), 687 EGO**NCFA— (certo etiam N), 711 sq. —ETBONA****IMA, 716 —ỊAM, 722 MULṬANṬ (vix ÇANṢ), 725 ṚẸSURIO (nullo modo ẸṢ), 750 MORAESỊẸṬ, 758 EM (vix IM), 766 OP*RTUIT (PẸR potius quam PỌR, ut vid.), 794 IAMNEABIITILL***DIC***K***UI****LICE*, 795 **L***ES**IT (certo IT), 797 ÇỌṂARITUSUILICUS, 799 sq. KYMENAEO|ṂIωỊ (certo AEO), 804 ỊAMṆUNITATEIANDUDUM, 806 PRŌD̄ĒĀN̄ (certis lineolis suprascriptis), 859 SC******O* (certo O), 860 ASTULIOREM (non —UT—), 861 ḞAÇTABṆỌḂỊṢ, 862 ỌṖTU*S******CṖ***ẸḶỊM*ṚỌǦṚ***ṚỊ, 870 ẸLE(ce)SṬẸẊ———— ṢỌÇ— (nullo modo ẸLU—AE [*vel* M]), 972 PERMUT*** (vix PERMUTABO), 978 TUO (non #TUO vel STUO), 983 NONPUDETTE#QUIDMENTIRIUSIT#ETIAMMEROGAS (lectione perdubia, quae si non fefellit temptare possis: *Non pudet te? LY. Quid mentiri u⟨su⟩ sit? CL. Etiam me rogas?*).

*) Sic sibi respondent supplementa lacunarum v. 865—867 exempli causa ficta et versiculi supra positi:

⟨LOSUUMQUODINMUN⟩ : SEDQUISPROCEDIT
⟨UMITAESTMETUAM⟩ : PINACIUMABIBO
⟨CAEDATURCORPUS —⟩ : QUASINONUIDEAM

parebit — nequaquam haec damna, quae partim traiectionibus partim scissuris Mostellaria subierit, ex uno omnia archetypo repetenda esse. Itaque antea vidimus v. 783 sqq. post traiectionem huius partis factam mutilatos esse: sed iustum ordinem si sequimur, v. 783—803 efficiunt XXI versus: praecedit autem scaenae inscriptio: quae si olim duos versus occupabat in anteriore archetypo, versuum 802. 803 lacuna in huius inscriptionis spatium incidit, versus autem 804 respondet versui 783, qui cum brevior sit et sine dubio olim per *ἐπεισόδεσιν* scriptus fuerit, etiam v. 804 damnum finale in vacuum initio spatium versus oppositi cadit: atque tam planam plenamque congruentiam quisnam casui tribuet? Quod vero ad antiquiorem archetypum hanc labem revocamus, inde etiam probabilius redditur, quod in eadem pagina deprehendimus lacunam Palatinis cum *A* communem. Nam v. 796 ante finem *aedis* vox intercidit inter *Sed ut maestus est se hasce* et *uendidisse*: quo cum defectu fortasse coniungendum erit quod v. 816 incipit a *Bene benique* pro *Bene beni⟨gne⟩que*, quamvis libenter hoc simplici errori tribuas.

Denique ex gravioribus lacunis, de quibus Seyffertus Gundermannusque disputarunt, una relinquitur:

1123 sqq.
PHILOLACHESUENISSE⟨DIXIT⟩MIHISUUMPEREGREIIUCPATREM *)
QUOQUEMODOHOMINEMAD⟨UENIENTEM⟩SERUOSLUDIFICATUSSIT
AITSEMETUEREINCONSPE⟨CTUMSUIPATRISPR⟩OCEDERE
1144 sqq.
MAXUMEACCIPITOHANC⟨MODO⟩ADTELITEM#ENIMISTICCAPTIOST
FACEGONEMETUAM⟨MIHIATQUE⟩UTTUMEAMTIMEASUICEM
IAMMINORIS⟨OMNIAALIAFA⟩CIOPRAEQUAMQUIBUSMODIS **)

Nulla dubitatio est neque de ipsa congruentia neque de iusto XXI versuum intervallo inter utramque lacunam intercedente. Sed ex archetypi discriptione, quam Seyffertus instaurare studuit, lacunae non sub finem folii, sed inter v. XV et XIX utriusque paginae locum haberent: contra Gundermannus ex immutata distributione, quam valde dubiam esse Seyffertus

*) Hoc loco *dixit*, non post *mihi* cum Ritschelio aliisque *narrauit* supplendum esse demonstrat lacunae oppositae ratio.

**) Lacunae oppositae, cuius fere certum est supplementum Ritschelianum, melius responderet velut ⟨*omnia ego istaec fa*⟩*cio* vel ⟨*facinora istaec fa*⟩*cio*.

demonstravit, efficere voluit, ut haec quoque detrimenta metam paginarum attingerent. Iam quamquam facillime eiusmodi damnis margines affici poterant, tamen etiam in mediis paginis fissuras scissurasque et in aliis fabulis deprehendimus et in Mostellaria supra deteximus et infra detegemus. Ex alia parte Seyfferto concedere non possumus 'simplici computatione' versuum in *B* servatorum se effecisse, ut illae lacunae accurate sibi responderent, quod artificiis demum adhibitis Gundermanno contigisset. Nam simplex illa computatio sic demum consistit, si cum Seyfferto in folio VIII eius quaternionis, quem in universum rectissime restituit, quinque versuum lacunam admittimus (post v. 796): qua in re fefellisse opinionem virum doctissimum cum Gundermanno iudicamus. Atque ad dubitationem de hac re motam nova accedit ex coniectura nostra, qua alio potius loco trium versiculorum lacunam in archetypo admittendam esse posuimus. Neque hae solae res dubiae sunt. Nam ut mittam alia*), iam Seyffertus ex computatione sua efficere studuit v. 833 quem unus *A* servavit, cum reliqui propter eundem cum antecedenti exitum (*uolturios duos*) transilierint, in archetypo etiam extitisse. Idem cadere potest in v. 951 et v. 974a, item propter exitum congruum cum v. antecedenti (*aedibus* et *minis*), et in v. 990 propter idem cum sequenti initium (*Puere*) in libris praeter *A* transmissos: qui versus utrum in eo archetypo, qui plerasque lacunas perpessus sit, an iam in priore an etiam in posteriore omissi sint, quisnam certa ratione diiudicabit? Velut v. 1081 solus servavit *B*: in archetypo demum codicum *CD* propter exitus repetitionem (*negat*) intercidit: contra v. 1051 solus *B* omisit (— *est*). Idem valet de v. post v. 1085 amisso, quem Seyffertus 'sine dubio' iam ab archetypo afuisse affirmavit, non demonstravit: nam si v. 833 potuit etiam in archetypo illo inesse, quidnam discriminis inter hunc et illum

*) Velut quod Seyffertus et cum eo Gundermannus v. 886b/889 ex littera maiuscula vocis *Milis* (= *Mihi*) concludunt in archetypo etiam seorsum scriptum fuisse versiculum, maiusculam hoc loco utrum propter versus interstitium an propter novam personam adhibuerit librarius, discerni nequit. Quin immo cum traiectus traiciendusque sit, vel illud cogitari potest, in archetypo eum in margine suppletum ideoque alieno loco illatum esse.

defectum intercedit, propter quod hic negemus quod illic statuamus? Quae cum ita sint — neque omnes exhausimus dubitationes —, nimis lubricam incertamque habeo quaestionem de versibus singulis archetypi paginis adscribendis, ubi destituimur eiusmodi argumentis, qualia in media parte praesto sunt. Neque multum lucramur ex hac maxime re perpendenda. Contra gravissima est ratio lacunarum congruentium, in qua plus proficere possumus. Nam etsi suo iure contendit Seyffertus proficiscendum esse a lacunis apertis atque in ipsis libris indicatis, tamen hoc fundamento posito ultra procedere et licet et oportet. Atque ipse Seyffertus praeter 'solitarias' quasdam lacunas 616—620. 624, 625. 629. 783—785. 802, 803. 813. 883. 1012*) commemoravit nonnullas, de quarum congruentia cogitari possit. Ex solitariis illis quas dixit iam disputavimus de v. 783 sqq., 802 sqq., 883. Vix recte vel dubia saltem ratione huc trahimus v. 813, ubi quod vacuum spatium in *B* extare post *emisse* dixerat Ritschelius, non lacunae spatium est, sed personae (item post *meo* v. 745, de quo idem iam Seyffertus notavit). Versui autem etsi deest aliquid, tamen id utrum abscissum fuerit an velut *hasce* post *te* propter litterarum *ce* et *te* similitudinem omissum, dici nequit. Cum v. 1012 defectu in altera parte senarii signato cohaerere potest, quod qui duodevicesimus est ab illo (intercedunt XX senarii cum scaenae inscriptione) in priore septenarii parte in *P* claudicat: *Mihi nisi erum* | *ut metuam* (NISIUTERUM collocat *A*): ubi vix de *ut* abscisso et alieno eoque exquisitiore loco suppleto cogitaverim, sed potius de eiusmodi supplementis congruis:

992
MIHINISI⟨USQUE⟩ERUMUTMETUAMETCUREMNIHILESTQUITERGUMTEGAM
1012
QUIDATRANIONESERUO#MULTO⟨HERCLE⟩IDMINUS

Nam etiam in v. 1012 aliam recensionem *A* videtur secutus esse, siquidem MULTOMINUS versum claudere videtur ita, ut quod praecedat spatium reliquis verbis in *P* servatis non

*) Ex his v. 618 sq. et 802 sq. etiam Ritschelius supra commemoraverat: adiunxit autem v. 804 (de quo dictum est) et v. 644 sq., ubi maiorem lacunam perperam statuit, cum de minore defectu infra dicendum sit.

expleatur (unde conicere possis velut ♯IDPOLMULTOMINUS fuisse). Neque quos primos Seyffertus posuit versus responsione carent omnes. Nam cum v. 629 lacuna post *credit* (pro *credit⟨um⟩*) coniungenda est v. 609 discrepantia, ubi TUNC(pro TU⟨NU⟩NC)MEISTIS *A* habet, contra *CD nunc me tu istis*, *B* vero *nunc me tu tuis*: unde suspicor in medio versu (ubi UM deest loco congruo) abscissas fuisse IST litteras, quae recte suppletae sint in codicum *CD* archetypo, cum *B* ⟨*tu*⟩*is* potius suppleverit nequaquam inepte. Porro versibus 624. 625 ex tradito versuum ordine respondent v. 607. 608, quorum prior versum claudit per *belum* pro *beluam*, cui defectui respondebimus, si cum Seyfferto initio v. 624 *At* supplemus: contra v. 608 etsi in *B* optime procedit, tamen notandum, quod *C* in medio versu *quę̃* cum spatio exhibet, ubi *D quam* habet pro *quem*. Quae cum ita sint, *qu* vel *q* tantum in archetypo relictum fuisse puto, unde recte *quem B*, initio *quę*, dein *quę̃* (i. e. *quem*) *C*, denique *quam D* suppleverit (ut supra vidimus v. 742 in *BC* recte restitutum esse et alia alibi similiter): quod si verum est, etiam v. 625 defectus summa cum probabilitate medio versui tribuitur, ubi *a te* vel *aps te* inter *Id uólo dici mihi* et *id me scire expeto* optime quadrat. In versibus 616—620 nihil deest v. 617 neque v. 618 defectus (*hercle* ⟨*te*⟩) neque v. 620 menda huc spectant: v. 619, qui incipit ab *Obi* pro *Obi⟨cere⟩* tradito, oppositus est ex tradita versuum serie v. 644/5, in quo mendum vocis paenultimae *canorem* fortasse aliqua ratione cum illo detrimento cohaeret. Quod vero v. 616 ultimus pes deest (*meum*), nihil sane congruit in versu opposito (639): sed fortasse ita collocati erant senarii, ut fines versuum in pagina recta vacuum spatium in pagina aversa attingerent.

Porro ex parte extrema fabulae recte iam Seyffertus hos inter se versus contulit:

950
NONHICPHILOLACHESADULESCENSHABITATHISC⟨IN⟩AEDIBUS
972
LIBERAUIT♯PHILOLACHES⟨NE⟩ERGO♯ITAPHILEMATIUMQUIDEM*)

*) Etiam v. 937 *ne* ex *A* accessit: idque potest saltem conciliari cum loci oppositi corruptela, ubi *P* v. 965 *uostra♯* exhibet pro *uostro♯*.

985
EDEPOL⟨NE⟩MEEIUSPATRIS⟨MISERE⟩MISERETQUIQUOMISTAECSCIET
1006 (ubi *qui* pro *quis* corrigendum: vide append.)
HAUDPOSTULOEDEPOL#UERUMCRASNISI⟨QUI⟩PRIUS

1033 DELUDIFICATUSTMEHODIEINDIGNI⟨SMO⟩DIS
1054 NAMSCIOEQUIDEMNULLOPACTOIAMESSEPOSSE⟨HAEC⟩CLAMSENEM

Sane tertio exemplo locus oppositus minus quadrat ad sedem prioris corruptelae: unde conicio in *P haec*, quod ex *A* accessit et plane necessarium est, aut ante *iam* aut post *equidem* potius intercidisse. Revera autem hos defectus ad labem communem redire, inde confirmare possum, quod qui proxime antecedunt versus item laborant lacunis plane congruis:

1032 TURBAUIT#IMMO⟨MI⟩EXTURBAUITOMNIA
1053 PERGUNTTURBAREUSQ·UTNEQUID⟨POS⟩SITCONQUIESCERE

Vnde egregium adiumentum adsciscit Bothianum supplementum v. 1032 vel saltem suspicio de defectu aliquo statuendo novoque exemplo refutantur hiatus fautores ignaviores. Proxime ab hac lacuna distat v. 1016:

QUIDAUTEM#QUODMEABSENTEHIC⟨TECUM⟩FILIUS

cui qui oppositus est v. 1039 post initium (*Sume* #) tam metro quam sententia adeo claudicat, ut de graviore lacuna etiamnunc cogitem: quam tamen antiquiori tribuam archetypo. Nihilominus olim *Sume, ut uis* vel tale quid (UTUIS = TECUM) fuisse potest. At nescio an cum v. 1016 lacuna illud potius comparandum sit, quod v. 1040 in archetypo aperte lacunosus fuit, quem libri produnt olim exhibuisse *Quis me emplis* pro *Quis med exemplis* vel rectius fortasse *Quis me ille exemplis*. Quodsi sic XXII versus intercedunt inter utramque lacunam, neglegendum non est unum ex his gravissima dittographiae suspicione premi, scilicet qui ex priore parte v. 1033 et altera v. 536 consarcinatus est v. 1035: *Deludificatust me hodie in perpetuom modum*: qui propter ipsam corruptelam v. 1033 fortasse additus est iuxtaque eum in margine olim adscriptus. Porro in medio versu et v. 1073 deficit (⟨*dare*⟩) et v. 1093 (ubi *iam* supplevi): quae lacunae si cohaerent, vel externa ratione versuum ordinem qualem Ritschelius restituit stabilirent, nisi dubitationem iniceret et quaestio de versu post v. 1085 amisso (v. s.) et illud, quod unus alterve versuum longiorum bipartitus esse potuit. Quin

etiam qui in libris antecedit et qui sequitur versus (1090 sq.) perturbati sunt: quae tamen perturbatio aliis rationibus facile explicatur. Idem cadit in defectus versuum 1113. 1114. 1120. 1122. 1160. 1166. 1172. 1177: quamquam in ultimis exemplis, si fabula finierit in pagina recta, cogitari potest ideo nihil respondere lacunis, quod pagina aversa ad Mostellariam iam non pertinuerit. Neque enim recte *empta* sub finem v. 1160 supplendum — inter *amica* (ubi facile propter litterarum similitudinem intercidere potuit) et *est omnia* — cum versus 1177 defectu conciliaveris. Etiam v. 976 ACSIMUL (vel potius ⟨#AIO#⟩ACSIMUL) facile propter litterarum similitudinem neglegi potuit post ASSIDUO, neque v. 962 et 984 detrimenta (Palatinis cum *A* communia) huc trahi possunt. Idem cadit in v. 904, cuius cum defectu fortasse cohaeret proximi versus difficultas, quam lingua librorumque discrepantia prodit: quamquam hic defectus incidere potuit in parte opposita in versiculorum 885 sqq. vacuum spatium. Item communis defectus est in v. 854*), ubi *aliquis* ante *abducat face* fere certum est supplementum: quod sane facile consociari possit cum eo quod post initium v. 873 adhibendum est *Bonus si ⟨probi si⟩ improbi sunt malus fit*: sed utrumque detrimentum non minus recte ex litteris transgressis repetiveris.

Ex priore fabulae parte**) unum locum exhibet Seyffertus, ubi de lacunularum congruentia quamvis dubitanter cogitet:

355
QUIHODIESESEEXCRUCIARIMEAMUI⟨CEM⟩POSSITPATI
376
QUAESOEDEPOL⟨IAM⟩EXSURGEPATERADUENIT#TUUSUENITPATER***)

*) Qui quartus est a v. 854 versus 851 si recte sub finem voce *modo* decurtatum esse Ritschelius sumpsit cum aliis, lacuna in brevioris versiculi 870 vacuum spatium incidere potuit.

**) Quod v. 453 et v. 475 prorsus perturbati circumferuntur, eo certius ad lacunas ex parte obscuratas refero, quia ultimi fuerunt in folio gravissimas illas lacunas praecedente. Iam hoc quod antecedebat folium exibat in v. 413 sub finem corruptum et v. 432, ubi initio nescio an pro *Quom me amisisti | a te u. u. d.* velut ⟨*Sic*⟩ *quom me a.* olim scriptum fuerit. Quod vero nihil respondet gravioribus lacunis versuum 57 et 232, mirum non est, si quidem priore loco velut a *re bene* ad *reueniat*, altero a *referre* ad *rem ferenti* aberrare potuerunt librarii oculi.

***) Propter hanc ipsam congruentiam supplementum *iam* (= *cem*) praetuli ei, quod Ritschelius, Lorenzius, alii admiserunt, *te*.

Vix dubitasset Seyffertus de hac congruentia, si animadvertisset eam aliis in eodem folio detrimentis stabiliri. Ac primum quidem v. 363 initio detruncatus est: cui qui oppositus legebatur v. 343 brevior est, unde lacuna illic ipsa verba non affectavit. Tum vero v. 366 ante extremum vocabulum *adest* additamentum requiritur, quale Ritschelius (*in portu iam*) et Palmerus (*Piraeo*) excogitarunt. Huic respondebat v. 346, post quem qui sequitur cum Reizianum esse perspexerit Studemundus, Klotzius hunc aut senarium trochaicum esse aut eo tantum differre a Reiziano voluit, ut a trochaeis inciperet. Quae opinio quantopere ab omni probabilitate bonoque sensu abhorreat, non est quod dicam. Quare si ex lacuna congrua concludes mecum hoc quoque loco post principium *Quid ego* velut *hebeti* vocabulum intercidisse pronomini nudo *hoc* adiciendum, Reizianum recuperabis elegantissimum simulque intelleges v. 366 Ritschelii supplementum modum excedere — nam v. 346 cogitari non potest de vocabulo eius quod posuimus mensuram excedente — meliusque PIRAEO (= HEBETI) quadrare (cf. v. 67).

Porro in cantico de cuius versibus extremis modo diximus dudum Ritschelius duas lacunas detexit certissimas v. 320 et 335b: quas non dubito quin eidem damno attribuere aut possimus aut debeamus, eum qui intercedunt versus ex diversa cantici discriptione facile olim paginam plenam occupare potuerint. Ac v. 325 fortasse vel melius sic distinguetur:

Ó-o-ocellus és meus:
Tíos sum alumnus, mél meum.

Item v. 328 ex media corruptela dubius*) ad eandem formam revocari poterit:

Síne sine cadere mé. ⟦ Sino.
⟦ Símul hoc quod mihi ín manust.

Praeterea de duobus monometris cogitari potest v. 333 et de versuum 322 sq. vel 334 solutione, ut taceam multo improbabiliores dissectiones, quales haud raro in codice antiquissimo deprehendimus.

*) 'quod mihi in manust' ad unam Delphium spectare potest, quam et se sinere iubet et manu tenet ebrius, ut v. 329 docet.

Simile vero exemplum atque adeo multo luculentius primum canticum praebet. Vbi quin v. 151 sqq. non unam, sed plures lacunas graviores perpessi sint, nemo dubitat. At prorsus eadem est condicio v. 130 sqq.: ubi nisi commentis vanis qualia in appendice tetigi sermonem sensumque Plautinum obscuramus potius quam declaramus, et in *tum iam* particulis offendimus in media enuntiatione neque *Eatenus* habemus quo referamus*), denique metrum una cum sententia non uno loco claudicare sentimus. Iam cum a v. 130 usque ad v. 150 in *B* XX versus sint, ex iusta discriptione (cuius vestigium ipse *B* servavit) XXII, facile olim XXI fuisse statuimus, nisi forte in eo archetypo, ad quem hae lacunae redeunt, XXII versus in pagina fuerunt, quem numerum aliis ductus rationibus Gundermannus archetypo antiquiori vindicare studuit. Iam quomodo lacunae versuum 130 sqq. et 151 sqq. sibi respondere potuerint, exemplo in apparatu adscripto demonstratum est: neque ultra procedere in perturbatione tam intricata possumus. Quodsi quis eiusmodi commentum pro inani lusu et hariolatione habet, quomodo iudicabimus de eo, qui neglectis lacunis apertis ex ipsis verborum versuumque frustulis contextum metrumque refingi posse fingat?

Iam vero his lacunis freti si olim v. 111—131 et v. 132—153 sibi respondisse concludimus, accedit quod in v. 111 primum verbum dubitationem movet, v. autem 112 inter *Tigna putefacit per* et *operam fabri* syllaba *dit* intercidit rectissime a Bergkio restituta. Num igitur casui tribues, quod ex codice *B* intellegimus extremum vocabulum v. 132 ex parte olim obscuratum fuisse, cum in medio v. 133 longe alia ex causa visum sit *fui* inferre, quod in fine versus (item ut v. 134) extat, ubi facillime suppleri potuit, si olim FUI (= DIT) lacuna perierit? Tum in folio antecedenti cogitari potest de detrimentis versuum 84 et 86 (inter quos scaena intercedit) cum v. 104 (olim bipartiti) et 106 defectu coniungendis,

*) Nequaquam recte Ritschelius ipsam vocem et libris et glossario traditam propter singularitatem mutavit: quam non modo *istactenus* in Bacchidum v. 168 tuetur, sed ipsa maxime singularitas, cum Plautus vocibus singularibus scateat. Ceterum etiam *Igitur tum* particulas v. 132 editores omnes male apodosin incipere voluerunt.

quamquam huic coniecturae non multum tribuerim. Denique *cures* verbum sub finem v. 208 abscissum nescio an corruptum v. 187 initium attigerit, versu vero 171 lacuna (*Vt lepide omnes ⟨mo⟩res tenet sententiasque amantum*) auget suspicionem de v. 194, ubi si *mihi* pro *mei* forma exquisitiore inferimus, lenem, sed inanem medelam adhibemus meliusque ex media lacuna locum sanabimus*).

Quodsi has quas tractavimus lacunas aut omnes aut certiores**) saltem conferimus cum tabula, qua Seyffertus priorem fabulae partem singulis archetypi foliis discribere modeste studuit, plerique non congruunt loci. Quae tabula etsi similibus dubitationibus obnoxia est, de quibus supra diximus in quaestione de extrema fabulae parte ex archetypo distribuenda, tamen omnino aegre continget, ut versuum discriptionem ex his lacunis conspicuam simplici computatione cum ea concilies, quae in media parte ex argumentis certissimis erui potuit. Neque tamen sic aut dubitationibus removentur, quae effecimus, aut dubitatio movetur de turbis gravioribus, quibus admissis versuum discriptiones cum quaternione illo medio concinant. Immo sumendum erit — id quod etiam in media parte de loco quodam statuendum erat — alii eique antiquiori archetypo tribuendas esse has lacunas a librariis ipsis non indicatas, sed ex metro lingua sententia certas, alii vero eas, quas plerasque spatiis vacuis librarii signarunt. Neque enim uno tenore eodemque tempore haec damna illata esse etiam inde patet, quod partem lacunarum *A* cum *P* communem habet***), qui in aliis multis a labe immunis remansit.

*) Sane ex vulgata v. 194 conformatione *Scapha* nomen eundem ante caesuram locum tenet, quem v. 158. 166. 170 occupat. Sed v. 215 initio legitur, v. 223 in altera septenarii iambici parte: item mox in septenariis trochaicis v. 248. 260. 282 apte claudit versum, sed v. 252 eadem ratione collocatur, qua ex coniectura nostra v. 194 ponitur. Denique in v. 174, ubi plerique item ante caesuram posuerunt, similem locum habebit atque v. 215. 223, si sedem corruptelae in medio versu quaerimus, quo facto uno loco, non duobus ut ceteri, versum corrigimus.

**) Incertioribus addi potest v. 204, ubi 'aere' vel 'sumptu' sub finem desideratur, cum v. 224, ubi *sat* unus *B* habet, quod facile ex v. 247 suppleri potuit. Quae si cohaerent, rectius de *liberauit ⟨aere⟩* et *⟨Satis⟩ si tibi* cogitabitur. Sed uterque defectus aliter explicari potest.

***) Sane Klotzius in censura Casinae a me editae negavit ullo

De lacunarum supplementis haec addidit Ritschelius: 'cum paullo ampliores lacunas eas, quae in sola coniectura positae sunt, tantum asteriscis notare soleam, supplementis in adnotationem reiectis, harum tamen, quae in ipsis codicibus comparent, supplementa nostra in continuitatem verborum recipere non dubitavi, ne in tanta earum et frequentia et saepe etiam supplendi evidentia nimis fabulae lectio impediretur. Nisi quod uno in loco, v. 723 sqq., librorum hiatum cum aliqua confidentia explere nescii. In hoc autem genere aliquantum vel eo profectum videbitur, quod satis multa in Palatinis exstare credita cognovimus soli Camerarii coniecturae deberi. Qui cum sua supplementa plurima, ut ad v. 537 sqq. diximus, in ipsas *B* codicis lacunas sua manu inscripserit, hoc mirum in modum fraudi eis fuit qui post Camerarium illum librum tractarunt. Et in Mostellariae quidem lacunis de Camerarii manu dedita opera testatus sum: in aliis fabulis cum de ea consulto taceam, non maior autem quam in Mostellaria aliorum prudentia fuerit, in promptu est recte iudicare, si quando a nostris priorum editorum de *B* testimonia discrepant'. Nos etsi certiora supplementa et ipsi in contextum admisimus et quaedam etiam audaciora, tamen multo plura aut aliorum aut nostra in apparatu protulimus de reliquis in appendice agentes.

Ad Ambrosianum librum deleticium ut pergamus, huius quaterniones XXXIX. XL et XLI, e quibus nihil aetatem tulit, exitum Mercatoris a v. 791 ad v. 1026 una cum priore parte Mostellariae ad v. 575 usque olim capiebant. Quae partes quomodo dispertitae fuerint etsi non licet ullo modo definire accuratius, tamen ubi ad iustum computum versuum paginarumque numeros provocaveris, sat probabilem prodire mensurae congruentiam recte Ritschelius dixit in praef. Merc. p. V. Illos autem qui excipiunt quaterniones, eorum haec est discriptio:

---

modo de eiusmodi corruptelis codici *A* cum reliquis communibus cogitari posse, quasi minus fragilis fuerit materia, in qua archetypi antiquiores scripti fuerint. Ceterum totius quaestionis gravitatem gaudeo quod Fleckeisenus, Langenus, Redslobius alii agnoverunt, item quod perversi ingenii homo irrisit: nam hoc quoque veritatis indicium.

A. a
199. 200 = 576—594. 595—613
B. b
71. 72 = 630—632, 653—669. 670—688
77. 78 = 689—705. 706—724
C. c
201. 202 = 759—777. 778—796
D. d
} XLII

295. 296 = 826 — 841. 842— 858*)
E. e
453. 454 = 891b— 906. 907— 922
447. 448 = 923 — 939. 940— 958
463. 464 = 959 — 975. 976— 992
459. 460 = 993 —1009. 1010—1026e
F. f
301. 302 = 1042 —1059. 1060—1073
} XLIII

Ex his octo membranas tractaverat Ritschelius et Parerg. p. 440 digesserat: pauca quaedam accuratius definiebat in editione ex Schwarzmanni**) collatione Fleckeiseni beneficio

*) Sic cum hanc paginam 296 circumscriberet, haec addidit Ritschelius: 'cum ego, quo versu terminetur, indagare non potuerim, Schwarzmanni collatio testatur eius paginae versum XVI esse fabulae versum 857 (vulgo scaenae 2. act. III extremum), hunc excipi a novae scaenae inscriptione versus XVII et XVIII occupante, ultimum esse novae scaenae primum, e quo tamen nihil scripturae Ambrosianae affertur. Quibus omnibus cum par sit fidem haberi, tamen cum hunc ultimum Schwarzmannus putavit esse fabulae v. 904, fefellit eum, ut facile apparet, tralaticia scaenarum discriptio, exordiens ea ab hoc versu scaenam 3. actus III eamque scaenam ipsi versui 857 continuans. Neque enim ullo pacto esse dubium potest quin ea scaena, cuius primo versu pagina 296 terminaretur, fuerit prima actus IV e vulgari discriptione h. e. ea ipsa cuius nunc versu 858 initium fit: id quod et versuum 932. 933 in pagina 447 continuitas et interiectorum inter v. 858 et 923 intervallorum computatio (quam singillatim persecutus sum Parerg. p. 441) tam planum faciunt ut non possit contra dici'. Atque ipsum v. 858 legit Studemundus in fine paginae.

**) Addidit Ritschelius: 'Qui etsi eam membranam, quae certissimo documento est recte a nobis collocatorum versuum 904—932 (h. e. scaenae 3. act. III e vulgari discriptione), complectens ea paginas 447. 448, ne attigit quidem, in aliis tamen multo plura quam aliquot post annis ego legere potuit: contra atque de Pseudulo testatus sum praef. p. XIII. Cadit id, ut frequentata a me As nota docet, praeter reliquas

commodatae. Duas membranas (p. 453 sq. 459 sq.: quas *F. f* et *G. g* signaverat Ritschelius: unde *H. h* fuit quae nobis *F. f*) Geppertus demum adiecit, etsi non prorsus vere eorum ambitum circumscripsit. Multo plura Studemundus correxit atque addidit cum in commentatione de crisi Plautina*) tum in apographo. Denique ipse post illum a. MDCCCXCI Mediolani has membranas excussi, qua collatione quae effeci neque multa neque admodum gravia ita in apparatum adhibui, ut a testimoniis Studemundianis diligenter distinguerem: non ut meam operam qualemcumque efferrem, sed ut fidei satisfacerem tam illius quam lectorum criticorumque gratia.

De deperditis membranis haec Ritschelius docuit: 'De *E. c* [et *F. f*] quo minus dubitationis relictum est, eo plus offensionis intervallorum computatio praebet in aliis. Levius est, quod pro eis XXXVIII senariis, quos *B. b* tenuit, in Palatinis tantum XXXV leguntur. Nam duas in illa parte lacunas esse, alteram post v. 648, alteram v. 644 sq., partim sententia arguit partim grammatica ratio simul atque ea demonstratio quam e Palatinorum condicione supra duximus. Aut igitur harum lacunarum in *A* supplementa exstabant tribus versibus comprehensa, aut versibus 631. 632, quos nos demum huc transtulimus, eodem loco fortasse iam in *A* collocatis (iteratis igitur per errorem in pag. 71) alterutram saltem lacunam versus singularis explebat. — Aliquid etiam in *C. c* desideratur. Quippe e XXXIV (sine v. 741) versibus quattuor dispesci per binorum spatium, etsi nihil insoliti habet in tetrametris, tamen nimium esse videtur in ea scaena in qua praeter octo tetrametros solos reliqui breves sunt omnes. Quo plus fidei lacunae notis nostris accedit post

in paginam 201, ex parte etiam in p. 77. 78, item in principia paginarum 199. 200. Perpauca utrique nostrum apparuerunt in p. 71. 296. 301, pauca in p. 447, non adeo multa in p. 199. 72. 78. 302: ceteris omnibus integriores repertae sunt p. 202. 295'. Ceterum *As* notam penes nos praeeunte ipso Ritschelio in altera editione Trinummi iam Studemundi potius lectionem significare, vix est quod dicam. Ex Schwarzmanni vero, Ritschelii, Gepperti testimoniis perpauca tantum certis de causis commemoravimus, pleraque omisimus.

*) 'Festgrufs der philol. Ges. zu Würzburg an die XXVI. Vers. d. Philol. u. Schulm.' ed. Wirceb. a. MDCCCLXVIII: quam commentationem breviter notamus 'Festgr.'.

47 positis: praesertim cum talis qualis ibi in Palatinis oepti sermonis interpellatio minime Plautina sit. — Non is, nisi fallor, sufficiunt interiecti inter v. 796 et 826 us XXXI, in quibus octo sunt brevis mensurae, ad com-dam membranam *D. d*, praesertim detractis quos post .6 duos exturbavimus. Nec tamen ubi aliquid intercidisse itur, nunc magis quam olim Parerg. p. 464 dicere possum. nquam etiam alibi sane, ubi in Palatinis lacunam esse ipse rosianus evincit, ut post v. 939, quis tandem deesse ali- assequi divinando potuerat? vel quis post v. 1054 tan- quantum deesse idem ille codex docuit? — Longe autem versuum quam qui sunt a 992 ad 1042 requiritur ad tuor paginarum *G. g. H. h* [immo *F. f*: vide supra] am- m explendum: parum enim prodest quod nostra con- ira factum est v. 1018 sqq. incrementum. Hic igitur versus ter XXIII, et eos quidem post v. 1026, intercidisse satis or Parerg. p. 464 sqq. disputasse. — Verum enimvero, has quidem discrepantias omnes aliquo modo expedire erit, una calculorum difficultas restat, cuius removendae probabilis via nulla praesto sit. Nam qui post pagi- 302, in cuius fine quaternionis numerus XLIII apparuit, uus est exitus fabulae versus circiter CX complectens, non possit plures quam septem octove paginas occu- e, quid tandem esse dicamus quod proxima in Ambro- o fabula, quae est Miles gloriosus, non in quaternione V, sed in XLV demum incipit? Etsi enim in hac quo- parte non potuimus non duas lacunas signare v. 1086 150, tamen has non licet ullo pacto tantas cogitare, ut ie ducentorum vel saltem CL versuum spatio explendo ciant. Quae cum ita sint, nisi aut unum fuisse quater- ibus binionem interiectum putabis aut quattuor paginas as relictas aut magnam aliquam fabulae partem per rem bis scriptam: quorum nihil a reliqua condicione Am- iani codicis valde commendatur: aut non liquere faten- erit, aut (quod summa cum dubitatione atque verecundia cio) de omissa in Palatinis appendice cogitandum, qualis it geminus ex alia quadam recensione exitus fabulae esse Poenuli atque Andriae similitudinem'.

Ex hac disputatione utique probandum erit, quod in membrana *B. b* trium senariorum defectus repetitur ex unius versus post v. 648 lacuna — nam de v. 644 sq. (item ut de v. 1150) erravit Ritschelius — et ex versibus 630—632 suo loco in *A* lectis, quo loco etiam Servius legit in testimonio a Ritschelio aliisque minus recte lecto intellectoque, cum versum 647 (ubi vide) dicat 'paulo post' v. 630 a Plauto illatum esse. Contra in membrana *C. c* neque Ritschelius nobis aliisque persuasit post v. 747 aliquid deesse neque Seyffertus ante v. 728 truncatos esse versus nonnullos, quem supra (p. XI sqq.) refutare studui. Atque etiam Studemundus negavit in hac parte accuratiorem spatii computationem de *A* institui posse, cum versus ex parte lacunosi sint — quod spectat ad v. 742—744, quos tamen tres tantum fuisse ex congruenti lacuna certum est, — ex parte vero liberioribus metris compositi. Non minus dubia est lacuna, quam in membrana *D. d* parum definite Ritschelius admisit. Videntur sane ex Palatinis VII versuum bacchiacorum reliquiae et XXIV septenarii trochaici XXXVIII in *A* versibus respondere vel potius non satis respondere. At vero primum quidem non est, quod ex his duos versus post v. 816 traditos ab Ambrosiano abiudicemus (vide infra): tum vero ex aliorum locorum similitudine vix errabimus, si inter bacchiacos colloquium inter Theopropidem Tranionemque continentes et insequentem dialogum inter hos Simonemque septenariis trochaicis compositum olim scaenae novae inscriptionem duos versus in *A* occupare potuisse sumimus. Sic vero V tantum, non VII, versus longiores olim bipartitos fuisse ex XXIV efficitur idque nequaquam nimium videtur (cf. v. 804. 807. 808. 814. 815). Nam quod Ladewigius Philol. XVII p. 471 sq. coniecit in hac fabulae parte post v. 802 mentitum esse Tranionem ruri abesse Philolachetem, quod illum fecisse ex v. 929 sq. 1076 comperimus*), etsi huius rei mentionem antea fieri debuisse

*) Ex his locis cum intellegatur quantum huic mendacio in ipsa fabula tribuatur, facile cogitare possumus hanc rem etiam in ipso Argumento olim commemoratam fuisse, quo loco iam insanum illud *primum* (*emigratum*) legimus, itemque in adventu Callidamatis v. 1120 Tranionem dixisse *uideo huc rure incedere*, quo loco item versus miro fato corruptus est. Nam probe scit illum a Philolachete venire.

suo iure dixit (adde Langenum Stud. Pl. p. 173 sq.), tamen eiusmodi additamentum importunissimum esse, quo loco senex nihil agit nisi ut aedes inspicere possit, iam Lorenzius monuit in editione priore p. 255. Illi rei commemorandae unus, si quid video, aptus erat locus, ubi ex aedibus paternis omnes emigrasse Tranio fingit v. 470 sq. Nam patrem filium quaerentem familiaribusque exspectatum se venire opinantem tum maxime quaesivisse, quonam emigrassent et ubi tandem invenire posset filium, fere necessario concludimus. Neque quidquam aptius tum fingere potuit Tranio tam ex rerum veri similitudine quam ex consilii calliditate, quo longius diutiusque patrem a Philolachete removeret, quam rus illum abiisse. Itaque post v. 470 sq.:

Quia septem menses sunt, quom in hasce aedis pedem
Nemo intro tetulit, semel ut emigravimus

intercidisse aut eiusmodi versiculum:

Th. Quid ais? ubi ergost Philolaches? Tr. Rus se abdidit

aut plures adeo versus similis argumenti probabilissimum esse duco. Quae cum ita sint, in membranis *C. c* et *D. d* auctiorem fuisse Ambrosianum aut negamus aut demonstrare saltem non possumus. Contra plane confirmatur Ritschelii iudicium de maiore lacuna post v. 1026, ubi iam quattuor versuum reliquiae ex ipso *A* accesserunt, quem ex insequentis folii deperditi computatione probabili XXI insuper senarios continuisse Studemundus effecit, ut propemodum recte 'circiter XXIII' desideraverit et exempli causa refinxerit Ritschelius (cf. append. crit.). Denique in exitu fabulae rectius non de quaternione XLIV, sed de binione deperdito cogitandum esse et Hasperus dixit in commentatione de Poenuli exitu duplici p. 9 adn. et Studemundus probavit in apographo, 'praesertim cum alibi quoque in fabularum exitu biniones adhibitos esse constet' (cf. Pers.[2] praef. p. IX adn.).

Porro de transpositionibus agens Ritschelius scripsit: 'Quae fabula integris scaenis amplisque scaenarum partibus inter se traiectis turbata est, eam mirum esse non potest etiam minores vel singularium vel pauculorum versuum transpositiones expertam esse. Idque iam Ambrosiani aetate accidisse cum alia persuadent, ut v. 631 sq. 741, tum eius

versus exemplum demonstrat qui vulgo est III 1, 81 (nobis 666). Latissime autem hoc genus corruptelae patet in ea scaena quae vulgo numeratur actus tertii prima, nobis sesunda est eius actus*)'. Iam cum nonnullis locis certa sit traiectio (maxime v. 413 sqq. 622 sqq., 886 sqq. [vide supra p. XVIII adn.], 1090 sqq.), v. 631 sq. supra vidimus non tam traiectos quam iteratos videri in *A*, similiter ac v. 553. 557—559, singularis vero est condicio tam v. 741 quam v. 666. Nam v. 666 non modo alieno loco exstat, sed etiam aliena sententia est: ut olim in margine adscriptum ideoque perperam inculcatum esse conicias. Quem vero v. 741 fecit Ritschelius traditum inter v. 721 et 722, eum utique offendere, etiamsi traicias, concedendum erit Langeno Stud. Pl. p. 173. Atque male videtur adiectus esse ab eo, qui nimis diu tacere atque exspectare Theopropidem miraretur. Denique quod luculentissimum exemplum Ritschelius habebat scaenae III 1 (2), quam variis mirisque transpositionibus in meliorem ordinem digerens neque sibi prorsus neque aliis satisfecit, in eo duplicem potius recensionem v. 588—597 indagasse mihi videor, non aliter atque in Menaechmorum scaena conclamatissima, quae tot traiectionibus temptata melius simpliciusque seclusa dittographia maiore explanatur. Atque illis versibus circumcisis non modo singulae offensiones tolluntur, sed etiam tota scaena nimis dilatata lucri aliquid capere videtur**).

Retractationis autem in Mostellaria vestigium certissimum Seyffertus deprehendit in versibus duobus post v. 816 traditis, quos dubium non est quin retractator versibus 817—846. 848 substitui voluerit breviandi consilio. Ac nescio an etiam eorum versuum iteratio, de quibus supra diximus, retractationis vestigia servet. Nam ex v. 633—652 qui intercedunt inter tres versus, quorum primum Palatini, reliquos quoque Ambrosianus bis exhibebat, versus tantum 636—639

*) Quae sequebantur in appendice ad v. 596 sqq. exhibuimus.

**) Neque tamen recte Langenus Stud. Pl. p. 171 fingi omnino posse negavit, quid danista instituerit per priorem partem scaenae aut Theopropidem contendit mox nihil omnino agere et alienum esse ab actione. Nam danista quidem prodire potuit cum tabula, ex qua faenus computet (cf. v. 532 sqq.), Theopropides vero aedes miratur monstruosas quae dicantur Tranionemque cum impatientia persequitur.

ssarii sunt: quibus ad v. 628 adiunctis si quis ante v. 653
revera extant) tres illos collocabat, breviorem efficere
iit dialogum. Idem valet de versibus 549. 553. 557. 558.
— sic enim sese excipiunt in libris priore loco —: qui-
coniunctis ambages versuum 550—552. 554—556 circum-
bantur. Porro ex eis versibus, qui ex Ambrosiano acces-
nt, cum non paucos supra (p. XVIII) viderimus propter
oeoteleuton vel homoeoarcton intercidisse in *P*, qui sine
ratione interciderunt continui v. 940—945 (? vide append.)
55—1061 fortasse non neglegentia, sed retractatoris opera
i sunt. Quin etiam maiorem illam partem (XXV senarios)
v. 1026 et 1027 amissam potuit ille removere, prae-
m cum in ea necessario repetenda essent quaedam ex
fabula spectatoribus nota: quibus ambagibus offendens
uis non sine sermonis hiatu v. 1026 et 1027 sese ex-
:e voluerit, damnum admiserit quale apud nos quoque re-
:atores histrici haud raro fabulis inferunt. Paulo aliter
)arati sunt neque pari omnes ratione explicandi quos
plerisque damnavimus v. 87 sq., 93 sq., 126 sq., 185, 286,
sq., 306 sq., 410 (adde 666 et 1035: v. s.). Versus autem
quo consilio versibus 224 sq. videatur substitutus esse, in
ndice significavi: itaque eandem manum prodit, quam in
)8—223 dittographia deprehendimus: qui versus non
o per repetitiones quasdam insignes sunt, sed etiam per
um versuum stichomythiam longius productam, ad quam
imus ille quem significavimus locus v. 247 (= 224 sq.)
26 sese adplicat. Qua observatione augetur probabilitas
entiae a Goetzio post Ladewigium propugnatae, quam
uerunt, non refutarunt Brixius Langenusque.

Sequitur ut de mutata a Ritschelio actuum distribu-
ie dicamus, de qua sic disputavit: 'De v. 857 et 1040
tatio non est quin ibi recte tertius et quartus terminen-
Sed nec versu 532 tertii nec secundi actus initium v. 348
sana ratione potest. Nam hic quidem tam aperte institu-
superiore scaena convivium continuatur, ut de intercapedine
tare prorsus ineptum sit. Illic autem ut novus actus di-
)eretur, haud dubie hoc movit, quod qui modo (v. 528)
rat Theuropides, iam v. 540 rursus appropinquat re omni

de necato hospite cum aedium venditore transacta. Atque hoc etsi habet sane aliquid incommodi, tamen multo gravior est in contrariam partem offensio, eaque duplex. Nam primum si inter abitum Theuropidis eiusdemque reditum tantum temporis, quantum inter duos actus potest, intercessit, quid est tandem cur senem Tranio v. 541 miretur *tam cito* se domum recipere? Deinde autem unde tandem, postquam in scaena primum apparuerat danista, subito Tranio adest? nullo is quidem verbo suum adventum significans, sed danistam potius recens ad se accedere haud ambigue testans v. 536 *nunc pol ego perii plane in perpetuom modum: danista adest* e. q. s. Hinc igitur cum satis intellegatur nullo intervallo ab hac superiorem scaenam excipi, illud quod antea tetigi incommodum haud scio an ipse poeta aliqua ex parte eo lenierit, ut aut Tranionis in fine prioris scaenae aut huius initio danistae sermonem aliquanto longiorem faceret quam is nunc apparet in codicibus. — Contra haec percommode ac paene dixerim necessario pausa fit post v. 430. Vbi si nullo temporis spatio interiecto Theuropides adveniret, haud dubie tale quiddam de more adiectum legeremus: *atque eccum adest.* — Consequens est, ut primus actus aut versu 83 aut versu 156 finiatur. Atqui versus 156. 157 sine pausa continuari satis apparet e Philolachis verbis v. 162 *haec illast tempestas mea, quae mihi modestiam omnem detexit tectus qua fui* e. q. s.: quibus ille ad suum ipsius sermonem respicit in amoris cum tempestate comparatione versantem v. 108 sqq. 140. Nec omnino, quo tandem consilio in scaenam prodire poeta Philolachem iussisset, intellegeretur, si eum post soliloquium illud (ut cum Augustino loquar) rursus discedentem faceret. Ergo incidenda est fabula post servorum in prima scaena altercationem, qua ipsum exordium fabulae continetur similiter atque in Milite glorioso factum est. Cui dividendi rationi quod non immerito quispiam obstare putet discedentis v. 83 Grumionis verba *nam eccum erilem filium uideo*, id etsi nego recte eo excusari*) quod etiam alibi de absentibus *eccum eccillum* pronomina

*) Admisit hanc excusationem Gustavus Schmitzius dissertationis 'de actuum in Plautinis fabulis descriptione' Bonnae a. 1852 proditae p. 23.

:ta sint: (nam horum diversa ratio est:) tamen vim nullam bet si ex illo *eccum*, pro quo *equum* in *B* est, non sine obabilitate effectum est *hic cum* vel *hic quom*, unus ut in trema scaena versiculus interciderit caussam abeundi signi-ans. Nam talem profecto fatendum est prorsus desiderari Grumionis hac oratione *nunc rus abibo: nam eccum erilem ium uideo corruptum ex adulescente optumo*: quando non erat r timeret Philolachem'. Quod postremo loco monuit Rit-helius etsi rectissime observavit neque recte neglexerunt i, tamen huic incommodo remedium praesto est, si ipsum rsum ultimum hiantem non inani aliquo additamento ful-nus, sed verbo causam illam significante, velut *uideo:* ⟨*odi*⟩ *ruptum ex adulescente optumo* (cf. append. crit.). Sine ulla tem probabilitate *eccum* pronomen removeretur: unde con-quens est, ut primus actus non rectius v. 83 sq. quam v. 156 iatur. Iam de primo actu usque ad v. 430 extendendo cum : probabilius cogitetur, recte Lorenzius Spengeliusque sum-erunt post v. 347 ita interstitium fieri, ut convivis interim tantibus tibicen spectatores delectaverit. Contra minime :te Lorenzius neglecto interstitio, quod post ipsum v. 430 stare Ritschelius probavit neque Ladewigius removit (cf. pend. crit. ad v. 428), et continuato post v. 1040 actu eodem :s partes fecit fabulae: quod miror placuisse Ribbeckio in st. poes. Rom. I p. 112. Nam non modo novum exordium v. 431 et 1041 fieri sentimus, sed nostro iure quinque tus exspectamus. Quam partitionem quod iterum iterumque renzius cum aliis dixit (Most.[2] p. 197) ex Horatio tantum t. poet. v. 199 sq. effecisse grammaticos, verum non est. am ut mittam testimonia ex parte ad Varronem revocanda se, notum est alterum exstare testimonium idque eo gra-is, quod rem in transcursu commemorat tanquam tritam latissime patentem, M. Antonini XII 36: *οἷον εἰ κωμῳδὸν :ολύει τῆς σκηνῆς ὁ παραλαβὼν στρατηγός. ἀλλ' οὐκ εἶπον πέντε μέρη, ἀλλὰ τὰ τρία. καλῶς εἶπας· ἐν μέντοι τῷ βίῳ τρία ὅλον τὸ δρᾶμά ἐστιν.* Quam vero Lorenzius com-endat distributionem per tres partes, eam veteres quoque verunt (*πρότασις, ἐπίτασις, καταστροφή*), sed ab ipsa actuum scriptione quacum ille confundit accurate distinxerunt.

E personarum nominibus Mostellariae Bergkio suspectum fuit THEVROPIDES nomen. Quod ille potius *Theopropides* fuisse coniecit, 'ut quae forma ubique in metrum congrueret: nisi quis forte *Theupropides* formam praeferret producta antepaenultima in regulam peccantem'. Cui haec respondebat Ritschelius: 'Nos quod malumus in regulam non peccari, non moleste feret Bergkius: cui quidem non mediocriter nos gratificaturos putamus expromptis optimorum librorum testimoniis quibusdam permemorabilibus. Nec enim plus facere in Bergkii sententiam quicquam potest quam quod non modo in *A* semel repertum est THEOROPIDEM v. 962, semel THEOROPIDES v. 784*), sed eisdem in locis ipsa adeo *Theupropides* forma in *B* exstat: quo accedit quod in scaenarum inscriptionibus THEVTROPIDES idem *B* v. 690**) exhibet, TEVTROPIDES *Db* v. 532. Et tamen fallax est, si quid video, tam mira species omnis. Nam quod nusquam repugnare metrum Bergkius dixit, verum non est. Commode infertur pentasyllabum nomen v. 972:

Quoí patrem Theópropidem esse opínor. Ei mihi, óccidi.

Non laudamus, sed tamen ferimus paenultimi pedis tribrachum in his v. 447. 805. 970. 1128:

Meus séruos hic quidemst Tránio. O Theópropides.
Sáluom te aduenísse peregre gaúdeo, Theópropides.
Phílolaches hic hábitat, quoiusést pater Theópropides.
Iúbeo te saluére, et saluos quom áduenis, Theópropides.

Sed bacchiaco versu 784 h. e. eo ipso in quo hanc nominis formam commendare *AB* videntur,

Heus Theúropidés. Hem quis híc nominát me

quid fiet? Qui quamdiu non est ad alterius formae mensuram probabiliter accommodatus, satius fuerit cum Lachmanno in Lucr. p. 313 e *Θεωρωπίδης* forma praesidium petere tralaticii nominis, quod quidem non *CD* tantum testantur ubique, sed *B* quoque quater in ipsis versibus Plautinis, no-

*) Accessit eadem forma ex v. 970 et ex scaenarum inscriptione post v. 689 — ubi male THEOPROPIDES relictum est pro THEOROPIDES, quod cum levioribus quibusdam vitiis p. XLVII correximus — et post v. 1063.

**) Eandem formam *B* etiam ante v. 532 tuetur.

viens *) in scaenarum inscriptionibus v. 431. 532. 858. 904. 933. 993. 1041. 1064. 1122, in eisdemque bis ipse adeo Ambrosianus **) v. 690. 1064. Nec enim maiori offensioni esse illa contractio quam facta in *Λευτυχίδης* potest'. Hanc Lachmanni Ritscheliique opinionem denuo impugnavit Bergkius (cf. Opusc. I p. 6 et 115 sq.), cuius rationibus mox cessit Ritschelius ipse Opusc. phil. III p. 343 sq. Atque in v. 784 restituendo etsi neuter satisfecit, tamen quomodocunque de eius pristina forma cogites, quam certa ratione recuperare vix possumus, dubitationem de nomine ex hoc versu eo minus movebimus, quod mancam esse memoriam supra (p. XIII sq.) novo argumento firmavimus. Verum est singularem esse solutionem bacchiaci hanc *Heus Théopropides*: sed aliquam ex ipso nomine proprio excusationem habet (ut v. 319 [. 328] proceleusmaticus defendi potest ex titubantis pronuntiatione), nisi hoc uno loco *Theupropides* graeca ratione pronuntiatum esse sumpseris. — Idem Bergkius, cui hoc nomen recte restitutum debetur, post Camerarium in Annotationibus et ante Buggium contendit ['Beitr.' I p. 128 et Opusc. I p. 128***)] *TRANIONEM* rectius scribi debere *THRANIONEM*, quo servus remigis ministerio functus denotetur. Quam sententiam insanus sit si quis eo firmare velit, quod *D* in scaenae inscriptione ante v. 1041 THRANIO exhibet, ubi dubium non est quin TH ex proxima forma THEVROPIDES natum sit. Iam nominis veriloquium etsi certum non est, tamen si cum Ritschelio a *τραυής* voce derivamus, certe personae magis congrua appellatio est. Dein servi alterius *GRVMIONIS* nomen cum Bergkius latinum esse a *gruma grumus* fictum putet, rectius dicemus Plautum eiusque aequales sua sponte cogitaturos fuisse de hac significatione nominis agrestis, quamvis graecum *Γρυμίων* sit notionis obscurioris. Porro puerorum nomina *SPHAERIONIS* 'a ludo dicti' Seyfferti sagacitate et *PINACII* Studemundi virtute recuperavi-

*) Immo octiens detracto v. 532.

**) At cf. p. XXXVI adn. *).

***) Alterum locum neglegens Lorenzius[2] p. 201 dubitanter concludit de *θρᾶνος* voce Bergkium cogitasse, quod ille disertis verbis dixit. Ibidem Vssingii hariolationem ex v. 1115 de piscis nomine congruo quaerentis confidentius reiecisset Lorenzius, si illo loco de nomine omnino non agi animadvertisset.

mus. Tertium eiusdem generis nomen per librorum memoriam dudum stabilitum *Phanisci* mirum est Lorenzium p. 2 dicere graece sonare, sed explicari non posse: nam apertissima est originatio a *φανός* et aptissima advorsitori, quo accedit 'Lampadionis' vel 'Lampadisci' similitudo. Non de forma, sed de mensura error erat in nomine *Callidamates*, quem *Callidámătes*, non *Callidamátes*, audire primus monuit Crainius (adscita etiam *δαμάτειρα* forma) in Act. gymn. Berol. XX p. 477, cuius sententiam iteravit Geppertus ex eoque Spengelius Lorenziusque. Denique lis est de *Danistae* nomine, quem cum exemplum praebere nominis *κατ' ἀντίφρασιν* dicti*) pervulgata ex Donato sententia sit, dudum Schmiederus Weisiusque dubitarunt de hoc genere appellationis, post quos nuper Spengelius in appendice ad Ter. Ad. v. 26 p. 114 sq. coniecit *Misargyridem* v. 568 per iocum appellari a servo, quem ipse poeta *Philargyridem* potius nominaverit. Quae sententia si vera est, ex personarum indice hoc nomen eximendum erit.

'Ad aetatem fabulae aliquo modo definiendam nescio an ratiocinari liceat e Tranionis verbis v. 428:

> Ludos ego hodie uiuo praesenti huic seni
> Faciam: quod credo mortuo numquam fore:

ubi *quod*, h. e. *ludos fieri*, cum tantumdem valeat atque *id quod*, non est opus *quos* accusativo. Ludos enim funebres si modo satis probabiliter in Prolegomenis Trinummi p. CCCXXI disputavi bis tantum factos esse videri Plautina aetate, annis quidem DXXXVIII et DLIV, nec ante illum annum acta esse Mostellaria credetur et multo adeo probabilius hunc esse subsecuta videbitur'.

Haec Ritschelii de tempore fabulae actae opinio cum suapte natura incerta sit, plus profecisse idem videtur in graeco exemplari indagando, quod Philemonis fuisse *ΦΑΣΜΑ* Parerg. p. 159 sq. 272 adn. coniecit. Nam ex tribus quas novimus Phasmatis, cum Theogneti propter *Φιλαργύρου* per-

*) Nimis quaesitum et artificiosum est, quod Lorenzius p. 3 etiam Theopropidem non sine ironia vocari conicit, utpote qui minime *θεόπροπος* sit. Nemo enim in nomine nequaquam infrequenti talem argutiam deprehenderit.

sonam a Mostellaria aliena sit, Menandri vero a Luscio Lanuvino barbare scripta, quae restat Philemonis fabula ex uno quod novimus fragmento apud Athenaeum XI p. 480 D *συμπόσιον* continuit, quale apud Plautum quoque instituitur. Iam si Mostellariam cum Trinummo comparamus, quam Philemonis esse constat, insignis non in una re similitudo neglegenda non est, quamvis non sufficiat ad auctorem prodendum. Denique vero ex v. 1150 Leonis Buechelerique tam leni quam felici coniectura restituto recuperavimus, quod fere testimonii instar sit de Philemone auctore: unde non dubitavi in ipsa inscriptione fabulae eius nomen graecae fabulae nomini ex Festo stabilito adiungere.

His expositis restat, ut eis quae supra de *A* codice diximus quaedam addamus de reliquis subsidiis criticis.

Ac *B* quidem codicem veterem ad Ritschelii exemplar iterum contulit Hinckius itemque ad Gronovii vulgatam Loewius. Qui cum interdum inter se et a reliquis testibus dissentirent, gratissimum accidit, quod ex copiis suis Seyffertus litem plerumque dirimere erroresque tollere tam diligenti quam benigna opera inter corrigendum et voluit et potuit. Vna tamen res latius patet, quamvis gravioris momenti non esse videatur. Etenim Loewius Hinckiusque praeter manum noviciam Camerarii et alterius, ut videtur, hominis docti saec. XV a *Ba* unam tantum manum antiquiorem *Bb* distinguunt (cum tamen Hinckius admodum multa eadem manu i. e. ab ipsa *Ba* correcta esse adnotet, quae alteri manui *Bb* non modo Ritschelius tribuebat, sed etiam Loewius, Studemundus, Mauius). Sed neuter tertiam manum *Bc* agnoscit, nisi quod Hinckius v. 12 in *faluñ* et v. 14 in *poſſit* correcto ab initio *Bc* pro *Bb* intulerat: sed mox ipse et his locis et in eiusdem versus 12 correctura marginali, quam Ritschelius *Bc* adscripserat (itemque aliis locis, ubi ille *Bc* notam adhibuerat), restituit *Bb*. Contra Seyffertus testatur et his locis et multis aliis Studemundum Mauiumque *Bc* agnoscere. Quos cum ab initio sequi constituissem, mox paucissimis locis exceptis acquievi in *Bb*, praesertim cum etiam in aliis fabulis cum eosdem testes tum eandem rationem secuti simus (cf. etiam praef. Mil.[2] p. IX). Certe rem ipsam

si spectaveris rationemque criticam, vix invenies quid intersit inter *Bb* et *Bc*, ut etiamsi manus diversae sint, eadem sit auctoritas idemque correcturae genus. De qua re quo facilius iudicari possit, hoc loco adscribam versus*), ubi de correcturis dubitatio est, neque tamen in ceterorum testium consensu enumerare volui quos locos Hinckius a *Ba*, non *Bb*, correctos dicat. Itaque pro *Bb* ab aliis *Bc* notatur: arg. 1. 2. 10; v. 4. 9/10. 15. 16. 20. 23. 36. 39. 41. 61. 63. 71. 82. 83. 90. 102 (examiſſum). 103. 106. 113. 126. 132. 158 (t̄ defecatam). 164. 185 (di). 188. 189. 192. 221. 227. 260. 264 (*marg.*). 266. 288. 290. 291. 298. 301. 304. 305. 307 (prorſuſ). 358. 386. 388. 390. 397. 410. 413. 431. 434. 455 (u *ex* e). 473. 474. 489. 496. 500 (e *et* c, *non* ⁞). 503 (monitra). 507. 528. 529. 534 (dego). 578. 582. 593. 607. 642. 675. 683 (exiſ te). 689. 695. 704. 716. 737 sq. 742. 750. 756. 763 sq. 794. 816. 825. 831 (m *incohatum ex* n *Bb*, m *Bc*). 834. 840. 842. 848 (Adiſ). 849. 850. 851. 852. 856. 863 (ſ *exp.*). 873. 874 sqq. (*puncta*). 881. 883. 911. 952 (peruerſe). 958. 966. 967. 973. 975 (emiſiſſe). 978. 982. 984 (ceſtum). 993. 997. 1010 (ſ). 1032. 1078. 1079. 1092. 1093 (Quid). Porro pro *B*(*a*) notatur *Bc*: v. 208 (*marg.*) 272. 302. 311 (ec *s. v.*). 403. Contra *Bb* pro *Bc*: v. 31. 52. 94. 115. 117. 196. 199. Pro *Ba* fortasse *Bb*: v. 55. 129. 312 (manipulareſ *s. v.*). 1174 (ergo). Contra pro *Bb* fortasse *Ba*: v. 562. 565. 601. 837. 979. De diversis his manibus deque gravioribus quibusdam discrepantiis, dum has plagulas corrigo, adfertur gratissima Mauii epistula, de qua cf. p. XLIV.

Codices *CD* Decurtatum atque Vrsinianum ipse denuo excussi: sed de Vrsiniano quoque quaedam a me sive omissa sive commissa ex Luchsii collatione Seyffertus emendavit. Discriptionem autem horum codicum cum eis tantum locis in apparatu respexerim, quibus certa causa monebat, hoc loco ex *C* illustro, praesertim cum alii interdum ad eam provocaverint. Itaque hos indico versuum discrepantium exitus, lineolam addens, ubi metricum aliquod interstitium congruit.

*) Ipsa verba versibus excitatis addidi, ubi eodem loco de compluribus correcturis agitur.

1—8: — *argutiaſ* | — *uiuã* — *lateſ* | — *cenſcſte* — *ianua* |

19—57: — *lubet* — *optumum* | — *paſcite* | — *tibi* — *curatã* — *exiſtumaſ* | — *corruptũ* — *iuuentute* — *magiſ* — *poſſidet* | — *malũ* — *quos* — *ducere* | — *fut* — *illuuieſ* — *cõmixtam* — *exotica* | — *uiuiſ* — *aleato* — *ſunt* | — *inuidere* — *male eſt* — *bubulcitarier* | — *modiſ* | — *patibulatiť* — *ſenex* |

58—84: — *merui tu* — *face* | — *eſtiſ* — *ꝑgite* | — *cedite* | — *uesperum* — *faxo* — *furcifer* | — *ſic ſit* — *cecleriuſ* | — *ne ſiſ* — *ꝑter* — *fidẽ* | — *exiſtumat* | — *q̇iã* — *redit* | — *abibo* — *obtumo* |

85—102: — *ĩſtitui* | — *uolutaui* — *natuſ eſt* | — *repperiiã* — *hominẽ* — *atq᷑ hoc* — *credatiſ* | — *ipſi* | — *mea* — *dico* — *mecum* | — *examuſſim* |

108—116: — *tegulaſ* — *ncuolt* | — *operã* — *haud eſt* — *induxerunt* — *donc̣ũ* |

120—133: — *fundamtũ* — *infirmitatẽ* | — *materiç* — *ducunt* | — *labore* | — *expetant* | — *danunt* | — *unũ* — *quo* — *probuſ fui* |

134—156: — *dũfui* — *fabrorũ* — *fuit* | — *attulit* | — *texit* — *fui* | — *inpectuſ* — *fideſ* — *factuſ* — *putant* — *perpetuernant* | — *queat* | — *industrior* | — *filia* | — *eduricia* — *tã* — *repperi* |

157—161: — *lubenter* | — *reb᷑* — *quid* — *pluſ* — *ucnuſta* |

179—198: — *quã uero* — *amo* — *ameſ* — *quid aiſ* — *amarc̣m* | — *facio* | — *Equidem* — *nonſtai* — *erro* | — *morẽ* — *meretriciũ ẽ* — *malum* — *exempliſ* — *gelu* | — *plane* ↑ — *uolentẽ* — *ñ ſpero* — *ſpereſ* | — *credaſ* |

201—215: — *reliquid* — *cõprimor* — *illi meo* — *me ſoli* — *lepidã* — *mihi* — *tuquidẽ eſ* — *obſecro* — *habeſ* — *ꝑdiderit* — *enicaſſo* | — *maleſuada* — *merituſt* — *pendã* |

232—235: — *n̄c ñſ* — *meiſ* — *iſta quidem* — *bibit᷑* |

242—258: — *uideo te* — *cauſa* — *fore* — *ornañtiſ* — *ueniat* — *c̣tatẽ* — *quc̣ tute* — *uerbum* — *hodie* — *uidem* — *cõmodeſ* — *poteſt* — *ſceleſta ẽ* — *quid* — *oblinam* |

260—262: — *ſaphc̣* | — *nondo* — *lep̣pidiſſumũ* |

295—297: *pol mihi — libet | — minuſ | *)*

337—347: *reuertar — philolacheſ | — ament — ebriuſ | bibat — facit | — eum ipſe | — circũ |*

601—618: *lubꝫ | — reddite | — fenuſ hic — belũ | — cenſeo | — territaſ | — male | — priuſ | — poſtuleſ | — datur — patꝫ | — c̃uitiũ | — iubi |*

621—646: *— argenteoſ | — philolacheſ | — minaſ | — quidẽ eſt | — idoneuſ — eſt | — expeto | — imme | — dic — mihi | — mihi | — ſoluite | — emit — auortiĩ | — uah — merũ | — deſtinat |*

647—661: *— ſumuſ | — quaſi — tibi | — factũ — enecꝫ | — fenuſ — quidem — habꝫ — fero | — conſilia — tetriuſ | — daniſti cum | — perii — ſciet |*

667—685: *— cõ ment — emit — argentũ reddituruſ — inloco — inſpicere — t̄no | — fluct — teneor — muliereſ — uelint | — exiſte — ſenex | — mala |*

749—761: *— ſenex | — quicquã — iuſſit — tuaſ | — ſenex | — ambulacrũ — tibi | — cam rem — ait — benc |*

766—768: *— hic ẽ — hoſtiũ |*

780—781: *— mulos — hominеſ clitellarioſ |*

787—801: *— otiũ erat — ut ſiſ | — ſorbereq; — potui — age — ipſe — uendidiſſe | — ſibi — forent — domũ ‖ Trahere oportet |*

842—852: *— preciũ uuſſe — c̃clauia | — negotiũ | — ductarier | — dico — igitur c̃ — abi caniſ — at eciam — placida eſt — licꝫ |*

866—876: *— priuſ | — ũberare | — inpluit mihi | — malus fuit | — ui uont | — ut eant | — ne ſiſ |*

885—894: *— reſpiceſ | — curaſ | — quouiſ | — moleſtuſ | — cogere me — oportet |*

952—956: *— pater | — habitare — ego n e — nemo habitat — tertiuſ |*

963—985: *— p̱contarier | — ero uoſtra — neforte — ſatiſ fuerit — ne ueneriſ | — habitat — abit — quidẽ | — miniſ | — philolachem? aio — p̱fect — alio quid? — alio quid? — immo — cantaſ — predicaſ — ſũpt facit | — c̃terre — ſciet*

*) In proximis plane servata est discriptio, nisi quod *C* v. 326 et 327 comprehendit.

993—1011: *hinc m̊ — uultũ aſ | — filiuſ | — domũ — hem | — tuo | — foraſ | — craſ — quidē — maxime — qd ſciã |*

1017—1033: *— geſſerit | — debeo | — poſtule' | — negeſ | — dare | — intuiſ | — ſatiſ | — immo — indignidiſ |*

1066—1076: *— p̄ſtabo — ꝑbc | — tranio | — aducnerit — lineã — malum | — hodic — appellabo — p̃ſenſ — ruſtici |*

1160—1165: *— omnia | — ñ potuit — iratuſ — facito — ſatiſ |*

1170—1174: *— iſtũ — q;ſiſtume — hanc rẽ — ſubegero |*

1179—1181: *— exorẽ — gratiam | — date |*

Codicis Lipsiensis *F* et editionis principis *Z* discrepantias ex proecdosi repetivi itemque priorum criticorum commenta pleraque: quamquam de hac quoque fabula valent quae in Persae praef. p. XIV monui. Non minus vero valet de hac opera nostra, quod de amicorum praesidio subsidioque tum mihi praedicandum erat. Atque SEYFFERTVS quam bene meritus sit de hac editione, et supra indicavi et saepius in apparatu et appendice commemoravi: sed etiam aliis locis usu fuerunt eius admonitiones. Cui se adiunxerunt GOETZIUS meus et FLECKEISENVS: qui quod adiumentum in proecdosi RITSCHELIO praestitum quadraginta annis post integra mente virtute benevolentia redintegravit, multi mecum gaudebunt et admirabuntur.

Scripsi Heidelbergae m. Ian. a. MDCCCXCIII.

F. S.

ADDENDVM*)

De discrepantia in correcturis ex *B* supra commemoratis denuo adii testem locupletissimum AVGVSTVM MAVIVM, qui qua solet comitate precibus obsecutus est. Ac primum quidem v. 784 sq., ubi *quiſ* et *fideliſ* vocabula Studemundus a *Bb* scripta esse dixit itemque v. 844 et 865, ubi idem de *niſi* voce (cf. p. XIII) et de *lo* syllaba contendit, Mauius scripsit in his litterarum formam paululum diversam videri, atramentum non differre: quare cum nequaquam constanti scriptura *Ba* ipsa utatur, dici non posse aliam manum esse seque has scripturas primae tribuere, etsi contrarium non prorsus excludi possit. Dein v. 883 ubi *ergum* habent *CD*, *tergum B*, ipsam *Ba* *r*(*ergum*) scripsisse, *Bb* *t*(*ergum*) rescripsisse vidit. Quod vero ad diversas correctorum manus pertineat, difficillimum esse negotium ac paene desperatum affirmat, si quis *Bb* et *Bc* distinguere velit, ut ipse nesciat, quomodo olim discernere studuerit. Nam vel plures manus statui posse, sed omnem distinctionem turbare potius lectores. Vnde rectius *Bb* signentur omnes correcturae antiquae ac tum demum *Bc* adhibeatur, si quando correctura superaddita sit correcturae (cf. Mil.[2] praef. p. IX).

*) Corrigenda quaedam videas p. XLVII.

INDEX LOCORVM*)

‹rg. 5	p. XXX adn.	V. 346	p. XXIII
'. 57	XXII adn.	347 sq.	XXXIII. XXXV
83 sq.	XXIV. XXXIV sq.	355	XXII
86	XXIV	363	XXIII
87 sq.	XXXIII	366	XXIII
93 sq.	XXXIII	376	XXII
104	XXIV	410	XXXIII
106	XXIV	413	XXII adn.
111 sq.	XXIV	413 sqq.	XXXII
126 sq.	XXXIII	428	XXXVIII
130 sqq.	XXIV	430 sq.	XXXV sq.
132 sq.	XXIV	432	XXII adn.
151 sqq.	XXIV	447	XXXVI
156 sq.	XXXIV	453	XXII adn.
171	XXV	470 sqq.	XXXI
174	XXV adn.	475	XXII adn.
185	XXXIII	495 sq.	X
187	XXV	517 sq.	VIII. X
194	XXV	526—541	XXXIII sq.
204	XXV adn.	531 sq.	X. XXXIII
208	XXV	537 sq.	VIII. X
208 sqq.	XXXIII	549 sqq.	XXXIII
224	XXV adn.	551 sq.	X
232	XXII adn.	554 sq.	VIII. X
247	XXV adn. XXXIII	553. 557—559	XXXII sq.
286	XXXIII	568	XXXVIII
290 sq.	XXXIII	571	X
306 sq.	XXXIII	574 sqq.	VIII. X
319	XXXVII	575	X adn.
320	XXIII	588—597	XXXII
322 sq.	XXIII	593	X
325	XXIII	596 sqq.	VIII. X
328	XXIII. XXXVII	607 sq.	XX
333 sqq.	XXIII	609	XX

*) Praeter locos ex Mostellaria tractatos p. XV sq. adn. scripturas Ambrosianas ad CASINAM pertinentes retractavi, simul de v. 544. 685. 744 sq. 983 eiusdem fabulae paucis agens.

V. 616 sqq.	p. VIII. XIX sq.
622 sqq.	XXXII
624 sq.	XIX sq.
629	XIX sq.
630 sqq.	XXVIII. XXX. XXXI. XXXII sq.
644 sq.	VIII. XIX adn. XX. XXVIII. XXX
648 sq.	XXVIII. XXX
666	XXXII sq.
703 sqq.	VIII. XI
722 sqq.	VIII. XI. XXVI
725 sqq.	XI sqq. XXX
733 sqq.	XIII
737 sqq.	XII sq.
741	XXX. XXXI
742 sqq.	VIII. XI. XIII. XX. XXX
745	XIX
747 sq.	XXIX. XXX
755	XIII
763 sqq.	VIII. XI
765	XI adn.
783 sqq.	VIII. XIII sq. XVII. XIX. XLIV
784	XXXVI sq.
796 sq.	XIII. XVII. XVIII
802 sqq.	VIII sq. XIV. XVI sq. XIX. XXX sq.
805	XXXVI
813	XIX
816 sq.	XVII. XXIX. XXX. XXXII
833	XVIII
844 sqq.	VIII. XIII sq. XV adn. XLIV
850 sqq.	VIII. XXII
854	XXII
858 sqq.	VIII. XXVII adn. XXXIII
864 sqq.	VIII. XIV sqq. XLIV
873	XXII
874 sqq.	XIV adn.
883 sqq.	VI adn. VIII. XIV sqq. XIX. XLIV
884 sq.	VII. XV sq.
V. 886 sqq.	p. XVIII adn. XXXII
904 sqq.	VI. XXII. XXVII ad
937	XX adn.
940 sqq.	XXIX. XXXIII
950	XX
951	XVIII
962	XXII
965	XX adn.
970	XXXVI
972	XX. XXXVI
974a	XVIII
976	XXII
984	XXII
985	XX
990	XVIII
992	XIX
1006	XXI
1012	XIX sq.
1016	XXI
1018 sqq.	XXIX
1026 sqq.	XXIX. XXXI. XXXI
1032 sq.	XXI
1035	XXI. XXXIII
1039 sq.	XXI
1040 sq.	XXXIII. XXXV
1051	XVIII
1053 sq.	XXI
1055 sqq.	XXIX. XXXIII
1073	XXI
1081	XVIII
1085 sq.	XVIII. XXI. XXIX
1090 sqq.	XXII. XXXII
1093	XXI
1110 sqq.	VIII
1113 sq.	XXII
1115	XXXVII adn.
1120	XXII. XXX adn.
1122	XXII
1123 sqq.	VIII sq. XVII sq.
1128	XXXVI
1144 sqq.	VIII sq. XVII sq.
1150	XXIX. XXX. XXXI
1160 sqq.	VIII. XXII
1166	XXII
1172	XXII
1177	XXII

CORRIGENDA

p. 9 ad v. 53: *v. 20* pro *v. 36*
„ 13 ad v. 95 sqq.: e͡e *pro* e͡
„ 14 v. 105: Átqui *pro* Atqui
„ 33 ad v. 297: eſt *vel* ẽ *pro* eſt *vel*
„ 81 ad Act. III Sc. 2: TKEOROPIDES *pro* THEOPROPIDES
„ 82 v. 711: Abitus *pro* Abitus
„ 91 v. 775: Agathoclem *pro* Agathoclem
„ 99 v. 837: At *pro* At.
v. 840: Age *pro* Age
„ 126 v. 1018 sq.: negóti *pro* négoti
„ 138 v. 1081: negat. *pro* negat
„ 145 v. 1164: Immo *pro* Immo
„ 159 ad v. 129 sq.: *bis* Ád *pro* Ad
„ 165 ad v. 213: (*phil. Wschr.*) *V* pro *I*
„ 172 ad v. 320 sq.: Ánimo *pro* Animo
„ 177 ad v. 401 *Studem. Stud. I* pro *Studem. I*

T·MACCI·PLAVTI

MOSTELLARIA

GRAECA · PHASMA · PHILEMONIS

ARGVMENTVM

Manu mísit emptos suós amores Phílolaches
Omnémque absente rém suo absumít patre.
Senem út reuenit lúdificatur Tránio:
Terrífica monstra dícit fieri in aédibus,
Et índe pridem esse émigratum. intéruenit
Lucrípeta faenus faénerator póstulans,
Ludósque rursum fít senex: nam mútuom
Accéptum dicit pígnus emptis aédibus.
Requírit quae sint: aít uicini próxumi.
Inspéctat illas: póst se derisúm dolet,
Ab suí sodale gnáti exoratúr tamen.

. INCIP̃ PLAVTI MVSTELLARIA · *B hanc nominis formam in totius fabulae inscriptione servans.* Argum̃tum muſtell. *C m. rec.* ARGVMENTVM *D.* Plauti Muſtelaria. Argumentum *Z.* PLAVTI. POETE. CLARISSIMI. MONSTELLARIA. INCIP̃. ARGVMENTVM *F* (*)

1. Manu miſi temptoſ *Ba.* Manu miſit (t *in lit.*) emptoſ *Bb* eptoſ *C* phílolaches *B m. ead.* 2. ab ſimit *Ba* (u *ex* i *Bb*). abſimit *CD* 3. ludicatur *C.* ludificantur *F,* tranio *iungens cum proximis* 4. fieri *Gruterus,* feierei *in B ante rasuram fuisse suspicans.* ſileri *B, et* ſi (*vel* ſo) *quidem ab eadem m. in ras. 3 litt., quarum prima* f *vel* ſ *fuit.* ſileri *CD.* ſentiri *FZ* inędibus *CD.* inedibuſ *B* (*) 5. pridem esse R. primum *libri* (*) 6. Lucri peta *B.* Lucra peta *C* fenuſ fenerator *BCD* poſtulaS *D* 7. Ludoſque *BaCDFZ.* ludo̤ſque *Bb* mutuum *CDFZ.* muṭuum (*sic*) *B* (*) 8. Acceptum *Camerarius.* Acceptum tum *BCDF, codd. Pyladis.* Acceptum ſuum *Z* eptiſ *C* ędib: *B.* edibuſ *CD* 9. ſunt *FZ* ꝓximi *C* 10. In ſpectat, t *prius in lit. Bb* 11. gnati, g *ex corr. B* exorator *BaCDa: corr. BbDc*

PERSONAE

TRANIO SERVOS
GRVMIO SERVOS
PHILOLACHES ADVLESCENS
PHILEMATIVM MERETRIX
SCAPHA ANCILLA
CALLIDAMATES ADVLESCENS
DELPHIVM MERETRIX
SPHAERIO PVER
THEOPROPIDES SENEX
MISARGYRIDES DANISTA
SIMO SENEX
PHANISCVS ADVORSITOR
PINACIVM ADVORSITOR
LORARII

ACTVS I

GRVMIO. TRANIO

GRVMIO

Exi é culina sís foras, mastígia,
Qui mi ínter patinas éxhibes argútias.
Egrédere, erilis pérmities, ex aédibus.
Ego pól te ruri, sí uiuam, ulciscár probe.
Exi ínquam nidore, hélluo. nam quíd lates? 5

TRANIO

Quid tíbi malum hic ante aédis clamitátiost?

---

1 *sq. Nonius p. 55, 16 M.:* colinam ueteres dixerunt, non coquinam, ut nunc uulgus putat . . . . Plautus Mostellaria 'exi . . . . argutias'. *Idem p. 239, 16:* argutum audax malitiosum . . . . Plautus Mustellaria 'exi . . . . argutias'. *Cf. Reblinius p. 67. 102, Caesar p. 42.*

Act. I Sc. 1 GRVMIO · TRANIO · SERVI · II · *B.* TRANIO GRVMIO SERVI DVO *rubricator in D (erasis eisdem nominibus a Db scriptis) et FZ: om. C* *Personarum notas CD in hac fabula non plures quam in Menaechmis habent: nisi quod multas Db adiecit: unde personas additas, spatia omissa notamus ex CD, personas omissas vel mutatas ex BFZ* 1. GRṼ Exie culina *B.*]xieculina *C* colina *Nonius priore loco*, culina *altero* (*sed* exceculinaſiſ AB^2. ex cotulinaſiſ B^1) 2. mihi *libri cum Nonio* *post* patinaſ *ras. 13 fere litt. B* exibeſ *BD.* exhibeſ *cum CFZ Nonius, nisi quod alt. loco* exhibereſ *BA.* exibereſ H^1*Gen.* exibeſ H^2 3. herilíſ *B* (*raro exemplo add.* h *litt.*) *cum DcF'Z.* herileſ *CDa* permicieſ *C.* permicieſ *D.* pernitieſ *B ex ras.* permitieſ *B ante ras.* pernicieſ *FZ* ẹdib; *D.* edibuſ *BC* (*) 4. ruri ſi uiuam *D, codd. Pyladis.* ruri ſiuiuam *BbC.* ruriſ iuiuam *Ba.* ruri cenſeſ eſſe *FZ* 5. iniquã *C* nidore, helluo. nam S. nidore cupinam *BCFZ et in marg.* t. culinę *Bb.* nidore cṽpinã *D et supra v.* ubinam *Dc* lateſ? ſequitur *Z* (*) 6. TRA *solus B* Quod *F'* aediſ *omnes* clamitatio est *Acidalius duce Camerario.* clamat ioſi *CD.* clamat. ioſi. *B ead. m.* clamaſ? ioſe *F.* clamaſ loſi *Z* (*)

An rúri censes te ésse? abscede ab aédibus.
Abi rús: abi dierécte. abscede ab iánua.
Em: hocíne uolebas?

GRVMIO

Périi. quor me uérberas?

TRANIO

Quia uíuis.

GRVMIO

Patiar. síne modo adueniát senex:
Sine módo uenire sáluom, quem absentém comes.

TRANIO

Nec uéri simile lóquere nec uerúm, frutex:
Comésse quemquam ut quísquam absentem póssiet?

GRVMIO

Tu urbánus uero scúrra, deliciaé popli,
Rus míhi tu obiectas? sáne hoc credo, Tránio,
Quod te ín pistrinum scís actutum trádier.

12. *Nonius p. 81, 18 M.:* comest pro comedit . . . . Plautus Mostellaria 'ne . . . . comes'. 13. frutex *fortasse hinc habet Apuleius Apol. 66 extr.*

---

7. abcede *C* ędibuſ *B.* edibuſ *CD* 8. abi dierecte *DbF.* ab; dierecte *Da.* abidie recte *B ante ras.* abidi recte *B ex ras.* abi directe *C.* abi dierecta *Z* inua *Ba.* inua *Bb* (*) 9. 10. Em *Brixius Emend. in Pl. Capt. p. 20.* En *BDFZ.* In *C* hocine uolebaſ *BbD.* hoc ineuolebaſ *Ba.* hoccine uolebaſ *CFZ* G *Db in spat.: om. C* qur *B.* cur *reliqui, praeced. spat. D* (*) 11. uiuiſ *BDFZ, codd. Pii.* uiuuſ *C* GRV. Patiar. *BF, codd. Pyladis.* G. patiar. *Db.* patiar *Da,* pacia *C praecedente spat.* patinaſ. GR. *Z: ubi* peccaſ *pro* patinaſ *ex 'ant. codd.' affert Pius* (*) 12. ne modo *Nonius* ſaluum *Nonius.* ſaluoſ *Ba.* ſaluoſ *Bb.* ſaluuſ *reliqui* ł comediſ *Bb in marg.* 13. ueri *BFZ.* ueri *Db.* ueñ *CDa* (*) 14. Comeſ ſe *BaDa: copul. BaDc* quem quam *B* possiet *Pylades.* poſſet *BaC.* poſſet *Bb.* poſſit *DFZ* × *in marg. Dc,* r *Db* 15. uero//// *B, eraso* ſ (*vix* ſt). ueru *Da: corr. Db* cura *Ba.* ſcura *Bb* delitiae *BD* popli *B, sed lineola a rubricatore addita.* populi *reliqui* 16. obiecta *Ba: corr. Bb* hoc *s. v. B m. ant.: om. reliqui* tramo *Da: corr. Db* (*) 17. *Hunc v. praeter* dier *syllabas in ras. habet B* ſciſ *FZ.* ſiſ *BCD* ac tutum *BC* tradiet *Da: corr. Db* (*)

Cis hércle paucas témpestates, Tránio,
Augébis ruri númerum, genus ferrátile.
Nunc dúm tibi lubet licétque, pota, pérde rem,
Corrúmpe erilem herédem, adulescentem óptumum:
Diés noctisque bíbite, pergraecáminei:
Amícas emite, líberate: páscite
Parasítos: obsonáte pollucíbiliter.
Haecíne mandauit tíbi, quom peregre hinc ít, senex?
Hocíne modo hic rem cúratam offendét suam?
Hocíne boni esse offícium serui exístumas,
Vt erí sui corrúmpat et rem et fílium?
Nam ego illúm corruptum dúco, quom his factís studet.
Quo némo adaeque iúuentute ex omni Áttica
Antehác est habitus párcus nec magis cóntinens,
Is núnc in aliam pártem palmam póssidet.
Virtúte id factum tuást, magisterió tuo.

---

22. *Cf. ad 24.* 24. pollucibiliter *hinc excerptum in gloss. Plaut. cf. R Opusc. II p. 252. Item hinc (et ex v. 22)* 'bibite pergraecamini pollucibiliter' *habet Fulgentius Mythol. I 2 errore ex* Epidico *afferens. Minus recte Macrobium Sat. II 13* pollucibilem cenam *hinc sumpsisse suspicatur Vssingius.*

---

18. Cifher cle *D* 19. rurj *ex* rure *D* feratile *Z* (*) 20. lubet *ex* iubet *BbDb* licet q' *ras. ex* dicet q' *B* perderem *Ba: separ. Bb* (*) 21. Corumpe *Z* erilem heredem *S.* herilem *libri, cum 4 fere litt. rasura ante* aduleſcentem *B* adoleſcentem *CD* optumum *D et* (mum *e corr., fort. ex* tum) *C.* optimum *BbFZ.* optinum *Ba* (*) 22. nocteſque *libri* (o *ex* e *D*) pergrecaminei *CD.* pergrecamini *FZ itemque ex* per greca minei *B* 23. Amicaſ emite *ex* Amica ſemite *Bb* liberare *Da: corr. Db.* liberaui te *C* 24. Paraſitoſ, *quartam litt. e* ſi (*ut vid.*) *corr. post ras. Ba* pol lucibiliter *B: cf. testim.* pollucibiter *DZ.* pollucibit; *C.* pollucibituſ *F* 25. Haecine *BCD.* Haecne *FZ* mandaũ *C* Cum *CDZ* hino *Da: corr. Dc* iit *DcFZ.* ut *BCDa: corr. Bothius* 26. Hocine *Bb.* Hoccine *reliqui* Effundet *C* 27. Hocine *BD.* Hoccine *reliqui* offitium *D* exiſtimaſ *Z* 28. corumpat *Z* etrem et *B* (*separ. Bb*). et ſemet *reliqui* 29. coruptum *Z* dico *ras. ex* duco *B* (*ut Bacch. 485*) cum *CDZ* 30. ad aequæ *Bb vel Bc,* æ *ex & teste Hinckio, ex tribus litt., quarum ultima* q *fuisse videatur, teste Loewio, ex* u *et alt. litt. teste Studemundo* eque *F* athica *Z* (*) 31. Ante hac *BCD: et* hac *B ras. ex* hace, *ut vid.* pacuſ *Ba: corr. Bc.* porcuſ *Da: corr. Db* contineaſ *Ba: corr. Bc* 32. poſidet *Da: corr. Dc* 33. tuast *R.* tua et *libri* (*) .

TRANIO

Quid tíbi malum me, aut quíd ego agam, curátiost?
An rúri, quaeso, nón sunt quos curés bouis?
Lubét potare, amáre, scorta dúcere:
Mei térgi facio haec, nón tui fidúcia.

GRVMIO

Quam cónfidenter lóquitur.

TRANIO

At te Iúppiter
Dique ómnes perdant: fúfae, oboluisti álium,
Germána inluuies, rúllus, hircus, hára suis,
Canés capro commíxta.

GRVMIO

Quid uis fíeri?

---

40. *Huc revocavit Vsenerus Mus. Rhen. XVII p. 469. XXIV p. 331 glossam 'Philoxeni'* (*CGL. II p. 175, 60 G.*) rullus: mendicus ἀγύρτης (*i.* ἀγυρτης): *cf. R Opusc. III p. 64 sq. Donatus in Phorm. IV 4, 29:* hara autem est, in qua pecora includuntur: Plautus 'rusticus hircus hara' Mostellaria: *ubi* mysticus hircus haruga mustellaria fient *codex Lindenbrogii. Eodem revocabat Loewius Anal. Pl. p. 215 'libri glossarum' Placidum p. 20, 6 ed. Deuerl.:* hala: hircosus olens *scribendum ducens* hara, *ubi rectius de* ala *cogitaveris.*

---

34. TR. *Db. spat. CDa.* malo̅ *D* me aut *Muretus Var. lect. V 9 Lambinusque cum Dc.* mea ut *libri* quod *Z* curatio ſt *B.* curatio eſt *CFZ* 35. queſo *BD et,* o *ex* t, *C spatiolum ante* Non (*sic*) *C* bouiſ *libri* (*ex* boueſ *Da*) 36. Iubet *BaD: corr. Bb* deducere *B, sed* de *Bb* 37. fatio *B.* facio *ex* facere *Db* hoc *FZ* tua *F* fidutia *B.* fiduoia *D* 38. G *Db. spat. CDa* confidenter, d *ex* t *B* loquitur. TR. at *R.* loquitur fue. TRA At *B.* loquitur fue ‖ At *D* (T *ante* At *Db*). loq̅t̅ · fut ‖ At *C.* loquitur fur. TR. at *FZ* i̅ppi̅t̅ *C.* iupiter *FZ* (*) 39. diique *F* fufae *Goetzius Loewiusque praef. Asin. p. XXVI duce R: om. libri* (*sed* fue *v. 38 excurrit*) oboluſti *Ba: corr. Bb* alium *Ba.* allium *BbCDF.* alleum *Z* (*) 40. inluuieſ *B.* illi inuieſ *Da.* illuuies *CDcFZ* rullus *Vsenerus duce R: vide testim.* ruſticuſ *libri* ſuiſ *Z, codd. Pyladis.* ſui *reliqui, et B quidem novum versum a* Sui *ordiens* (*) 41. canes capro commixta *Scaliger in Catull. XCIII* (*nunc XCIX*) *10.* canem caprã n̲ (ã *ex* a *Bb et* n̲ *eradi coepto*) commixtã *B.* canẽ caprã cōmixtam *CF et, nisi quod* comiſtam, *Z.* canæ̃ (ẽ *ex* ã) caprã com mixtã *D* i̅ feri *C* (*) .

Non ómnes possunt ólere unguenta exótica,
Si tú oles: neque supérior quam erus accúmbere
* * * * * * * * * * * * *
Neque tám facetis, quám tu uiuis, uíctibus.
Tu tíbi istos habeas túrtures piscís aueis:
Sine me áleato fúngi fortunás meas.
Tu fórtunatus, égo miser: patiúnda sunt.
Meúm bonum me, té tuom maneát malum.

TRANIO

Quasi ínuidere mi hóc uidere, Grúmio,
Quia míhi benest et tíbi malest. digníssumumst.
Decét me amare et té bubulcitárier,
Me uíctitare púlcre, te miserís modis.

---

42. *Nonius p. 108, 1 M.:* exoticum aduenticium: a graeco Plautus Mustellaria 'non .... exotica'. *Priscianus inst. VIII p. 444, 19 H.:* oleo oles et olo olis .... Plautus in Mustellaria 'non .... exotica'. *Idem inst. VIIII p. 480, 11 H.:* ab olo Plautus infiniti uerbi secundam syllabam corripuit in Mustellaria 'non .... exotica'. 47. *Seruius ad Verg. Buc. I 38:* turtur et masculino et feminino genere inuenitur, ut .... Plautus 'tibi obustos turtures': *ubi* ⟨h⟩abe iſtoſ *cod. gl. Matrit.* (*v. Goetzius 'Berl. philol. Wschr.' a. 1888 p. 303*). *Auctor de dubiis nominibus p. 592, 3 K.:* turtur generis masculini, ut Plautus 'tu tibi habeas hos turtures', quamuis Pollio et alii dicant turturellas. 53. *Nonius p. 79, 31 M.:* bubulcitare .... Plautus Mostellaria 'decet .... bubulcitare'.

---

42. om̃ſ *BD.* ſunt *C* poſſiint *C* tolere *B ante ras.* ungenta *priore loco Prisciani GLK, altero GLKBb cum Nonio* exotica, c *ex* a *B* 43 *sq.* Situ oleſ *Da: corr. Dc.* Sit uoleſ *C.* Sicut oleſ *Z* quameruſ *B: om. reliqui* adcumbere *Z locum lacunosum esse statuit R* (*) 45. neq; *Da* tam *ex* iam *Ba* quã////tu *ex* quãtitu *B* quãtuuiviſ *C* (*) 47. iſtoſ tu habeaſ *Z: cf. testim.* piſciſ *BC.* piſceſ *DFZ* auiſ *libri, sed B ras. ex* aueiſ 48. me aleato *BbCD.* mea leato *Ba.* me alleato *Z.* me alliato *F* (*) 49. G *ante* tu *et* TR *ante* patiunda *s. sp. Db* (TR. *etiam FZ: del. Camerarius*) paciunda *C.* patienda *B* ſ̃ *D.* eſt *Z* (*) 50. TRA *praem. B, Camerarius: del. Muretus Var. lect. V 9 cum FZ* tuum *libri* 51. TR. *Lambinus e Mureti sententia: om. libri* (*s. sp. C*) mihi *libri* (*) 52. bene eſt *BZ.* beneẽ *CD.* bene *F* male eſt (*vel* ẽ) *libri* digniſ ſũmuſ *Ba:* digniſ ſumũſt *BcD.* digniſſimũſt *C.* digniſſimum eſt *FZ* 53. Decet *B, Nonius.* licet *reliqui ex v. 36* (*sed* j *ex* e, *ut vid., corr. D*) lic&,mare *C om.* me bubultitarier *D.* bubulcitare *Nonius.* bubuchuarier *F.* bubultuarier *Z: corr. Pius cum BC* 54. pulcre *Ba.* pulchre *reliqui*

GRVMIO

O cárnuficium críbrum, quod credó fore:
Ita té forabunt pátibulatum pér uias
Stimulís, si huc re bene gésta reueniát senex.

TRANIO

Qui scís, an tibi istuc príus eueniat quám mihi?

GRVMIO

Quia númquam merui: tú meruisti et núnc meres.

TRANIO

Orátionis óperam compendí face,
Nisi té mala re mágna mactarí cupis.

GRVMIO

Eruóm daturin éstis, bubus quód feram?
Da, tam étsi inhonestu's. ágite, porro pérgite,
Quoniam óccepistis: bíbite, pergraecámini,
Este, écfercite uós, saginam caédite.

65. *Huc referunt Ausonium Ephem. 7:* nimiaque caedis mole saginam *Symmachumque Epist. I 7, 2:* caedundae saginae cura posterior est (*adde Ammianum XXII 12, 6* caedendis conuiuiis)*: cf. post Turnebum Advers. XIV 2 et Lectium in edit. Symmachi a. 1598 p. 15 Kiesslingius Annal. philol. XCVII p. 622, Goetzius Act. soc. phil. Lips. IV p. 355 sq., alii.*

55. *Cf. ad v. 70* carnuficium *Pylades.* carnificum *Ba.* carnificum *reliqui* (*) 56. ,tate *C* patibulatiſ *C* peruiaſ *B* 57. Stimuliſ *ras. ex* Stimuluſ *B* re bene gesta reueniat S. reueniat *libri* (*) 58. eueniat priuſ *libri: trai. Camerarius* 59. q numquam *D.* quia nõquam *Z* 60. orationiſ *ex* orationeſ *et* cõ pendjface *ex* cõpendeface *Da.* compendifacito *codd. Pyladis* 61. magna mactari *ex* magnam actari *Bb* mactari, c *ras. ex* gn *Da* 62. ////eruom *B*, *er.* S. ſeruũ *CD.* Eruum *FZ* daturin *Pylades.* daturi *libri* bubuſ *B.* bobuſ *reliqui* quid *F* 63. Da, tam etsi inhonestu's S. Data eſ inoneſtiſ *Ba* (Data e/ſ i/non/eſtiſ *m. Camer.*) *et* ſ date aeſ *in marg. Bb.* dataeſ inoneſtiſ *D.* data eſ inhoneſte *C.* dato aeſ inhoneſtiſ (*vel* in honeſtiſ) *FZ* porro, *alt.* r *ex* o *B* (*) 64. Quoniam *B.* Qũo (*h. e.* Quoniam) *C.* Quõ *D.* Quomodo *F, codd. Pyladis.* Quo *Z* occepiſtiſ *B.* occepiſti *CD* bibi^to *Bb.* bibi *BaCD* p greca mini *B* (‿ *Bb*). pergrecamini *CD* 65. effercite *Camerarius.* ec ferite *B.* ecferute *C et D ante ras.* efferite *Dc.* ac ferite *FZ* caedite *ras. ex* caeditę *B: cf. testim.* cedite *reliqui* (*)

TRANIO
Tace átque abi rus: ego íre in Piraeúm uolo
In uésperum paráre piscatúm mihi.
Eruóm tibi aliquis crás faxo ad uillam ádferat.
Quid ést, quod tu me núnc optuere, fúrcifer?

GRVMIO
Pol tíbi istuc credo nómen actutúm fore.

TRANIO
Dum intérea sic sit, ístuc 'actutúm' sino.

GRVMIO
Itá's: sed unum hoc scíto: nimio célerius
Venit quód molestet quam íllud quod cupidé petas.

TRANIO
Moléstus ne sis: núnciam i, rus te ámoue.
Ne tu hércle praeterhác mi non faciés moram.

GRVMIO
Satin ábiit neque quod díxi flocci exístumat?
Pro di ínmortales, óbsecro uostrám fidem,

---

66. Tacc *C* abi ruſ *BC, codd. Pyladis.* abituruſ *D.* abi tu ruſ *FZ* inpiraeum *B.* in pyreum *CDF.* in pyreeum *Z* uoſ *C* 67. parate *F* 68. Eruom *B.* eruum *reliqui* ád uillam fáxo *C* adferat *B.* Afferat *CDZ.* affert *F* 69. quod tu *BF.* quid tu *C* (qd) *D* (qiđ) *Z* optuere *B.* obtuere *reliqui* furficer *Z* (*) 70 *sq.* fore. TR. Dum interea sic *Lambinus duce Mureto Var. lect. V 9.* fore. ‖ TRA Dum inter eaſ· ſic *B* (intereaſ *Bb*). fore dum int̃reaſ· ſic *C.* fore dum intereaſ ſic *D: ubi ante* ſic *suprascr.* TR *Db* (*quae inde a v. 55 usque ad v. 70 recte personas supplevit, item v. 72 et 74*). fore dum intereaſ. TR. ſic *FZ* ac tutum *B* (*) 72. Ita's ℰ *duce* ℜ *coll. Bacch. 1180, al.* Ita eſt (ẽ) *libri* ſed unum *BCDF, codd. Pyladis.* ſecundum *Z* cecleriuſ *C.* ſceleriuſ *B ante ras.* (*) 73. Venit *Bentleius, Seyffertus Philol. XXIX p. 392, Muellerus Pros. p. 149 sq. adn.* Venire *libri* molestet ℰ. moleſte *libri* illud quo[d] *ex* illuc quo *Bb.* illuc qđ *C* (*) 74. nc̃ iam i ruſ *BF, sed* c̃ iam i *Bb in ras.* nunciãiruſ· *D.* nunc iã iruſ *C.* nunc iam in ruſ *Z* te amoue· *inter spatia C.* teamoue *D.* te admoue *Z* (*) 75. G *praem. DbFZ, spat. CDa: del. Camerarius cum B* hercle *Spengelius T. M. P. p. 27.* erreſ hercle *libri* preter hac *B.* p̄ter· ‖ Hac *C.* praeter hanc *FZ* mihi *libri* faciaeſ *Ba.* faciæſ (e *ex* a) *C.* faciaſ *F.* fatieſ *D* (*) 76. 77. *inverso ordine C, sed add.* 'et' *corr.* 76. GR. *Camerarius.* TR. *DbFZ. spat. CDa: om. B* secum *supra* Satin *scr. Db* quo[d] *Bb* (*) 77. GRV *praem. BFZ,* G *Db, spat. CDa: del. Camera-*

Facite húc ut redeat nóster quam primúm senex,
Triénnium qui iam hínc abest, priusquam ómnia
Periére, et aedes ét ager. qui nisi núnc redit, —
Paucórum mensum súnt relictae réliquiae.
Nunc rús abibo: nam éccum erilem fílium
Video: ódi corruptum éx adulescente óptumo.

PHILOLACHES

Recórdatus múltum et diú cogitáui
Argúmentaque ín pectus pérmulta instítui
(Ego átque in meó corde — siést quod mihí cor —
Eám rem uolútaui et diú disputáui),
  Hominém quoius rei, quandó gnatust,
Similem ésse arbitrárer simulácrumque habére.
  Id répperi iam exémplum.
Nouárum aedium ésse arbitró similem ego hóminem,
Quandó gnatus ést: ei rei argúmenta dícam.
(Atque hóc haud uidétur uerí simile uóbis:

rius secum *supra* Pro *scr. Db* dii *F* inmortaleſ *CD.* immortaleſ *BFZ* urām *CD.* ueſtram *Z* 79. priuſ quam *B* 80. ptere *CDa: corr. Dc.* perierint *Z* ędiſ *D.* ediſ *BCFZ* nunc *R.* huc *libri* (*) 82. menſum *Lambinus.* menſuum *BCD.* menſium *FZ* relictę reliquię *Bb.* relicte reliquie *BaC* 83. adibo *F* equum *Ba.* ēquum *Bb.* eccum *reliqui* herilē *C* (*) 84. odi ℭ: *om. libri* corruptū *ras ex* corrūptū *D* aduleſcentē *B, cr.* ˜. adoleſcentę *CD* obtumo *CD* (*)

Act. I Sc. 2 PHILOLACHES ADOLESCENS · *BF* (adul.) *Z.* PHILOLACHES *Db* (*et rubr.*). *unius v. spat. CDa* 85 *sqq. Cum discriptione nostra B congruit, ubi nihil monetur* (*) 86. Argumenta q' *Ba.* Argumenta quę *BbC.* Argumentaquę *D* inpectuſ *B: om. C* permulta ℭ. multa *libri* (*) 87 *sq. secl.* ℜ (*item* 93 *sq.*) quidem *pro* quod '*in aliis codd. legi*' *Pius scribit* ōr eam rem uolitaui *F* (*) 89. *Sic B:*

Hominem cuiuſ rei quando natuſ eſt
Similem ēē arbitrarer ſimula crumq; habere

itemque reliqui, nisi quod arbitra rer *D* ſimulacrumq; *CDZ.* ſimulachrumque *F* (*) 90. reperi *D* 91. edium *BCD* arbitro *Ba.* arbitor *D.* arbitror *BbCFZ* 92. natus *Lorenzius.* hic natuſ *libri, nisi quod* huc *F* (*) 93. nobiſ *C* *Cf. ad v. 87*

At ego íd faciam esse ita ut crédatis.)
Profécto esse ita út praedicó uera uíncam.
Atque hóc uosmet ípsi, sció, proinde utí nunc
Ego ésse autumó, quando dícta audiétis
Mea, haud áliter id dicétis.
Auscúltate, argúmenta dúm dico ad hánc rem:
Simúl gnarurís uos uolo ésse hanc rem mécum.
Aedés quom extempló sunt parátae, expolítae,
Factaé probe examússim,
Laudánt fabrum atque aedís probant: sibi quísque inde exemplum éxpetunt.
Sibi quísque similis uólt suas: sumptús, operam hau parcúnt suam.

---

100. *Ex 'vocabulario Puteani Latino Graeco' Lambinus cum Turnebo* gnarures *γινώσκοντες et* ignarures *ἀγνοοῦντες affert addente R 'glossas Labbei' (CGL. II p. 35, 8 G.):* gnarurem *γνώριμον et* ignarures *ἀγνοοῦντες itemque Placidum (p. 49, 13 D.):* gnaruris: gnarus, sciens. 102. *Probabile est ex ipso contextu hunc locum olim positum fuisse apud Nonium p. 9, 15 s. v.* examussim*: ubi nunc nihil nisi* Plautus *exstat nomen, quod L. Muellerus cum Schmidtio ad sequens lemma et Mil. gl. 664 trahit.*

---

94. atq᷑ id *C* it *vocis* ita *lineola induxisse videtur B c* (*) 95 *sqq. Sic B:*

Profecto ita e᷑ ut predico uera uincam atq᷑ hoc uoſmet ipſi
Scio ꝑinde uti nunc ego e᷑e autumo
Quando dicta audietiſ mea haud aliter id dicetiſ.

itemque reliqui, nisi quod p̄dico *C* perinde *Z* ego eſſe *D.* 'e᷑ 'ego *C* dicentiſ *ex* dicenteſ *Da* esse ita *trai. Bentleius, Hermannus* (*) 99. argume᷒ta *Ca* (*) 100. Simul gnaruriſ (*vel* gnarures *vel* gnarureis) uos *Lambinus cum Turnebo Advers. XVI 17. XIX 12 duce Camerario: vide testim.* Simul gna ruri ſuo *B.* ſimul gnaruriſuo *CD.* ſimul gnaturiſuo *F.* ſimul gnauiri ſuo *Z.* ſimul gnauin ſuo *codd. Pyladis.* ſumit gnaturi ſuo *cod. Scaligeri* uolo eſſe *BCD, codd. Pyladis.* uelocem *FZ* hanc *om. C* (*) 101. Edeſ *D* cū *CDZ* exemplo *D* parate *Ba* (ę *Bb*) 102. probae *Bb.* probae *BaZ* examiſſum *Ba.* examiſſim *Bb* (i *ras. ex* u) 103. ędeſ *BC.* edeſ *CDF* Inde exemplum expetunt *seorsum scr. B* extēplū *C* expetant *B* (*corr. Bb*)*: om. Z* 104. similis uolt *R.* ſimile ſuo iſ *BC* (ſimileſuo) *D.* ſimile ſuiſ *F.* ſimiliſ ſuiſ *Z* suas *Spengelius Philol. XXVII p. 341.* ſua *BCD* (iſſua). ſuo *F. hic om. Z* sumptus operam hau *S.* ſumptū //// operā *C* (*er.* ſ). ſumptu operam *BF.* ſumptū operā *D.* ſumptu ſuo operā *Z* parcunt ſuam *B, er.* ſ *quod super* r *scripserat Bb: et* ſ parſunt *Ba in marg.* paſcunt ſuā *reliqui* (*)

Atqui ubi illo ínmigrat néquam homo, indíligens,
Cúm pigra fámilia, inmúndus, instrénuos,
Hic iam aédibus uitium ádditur, bonaé quom curantúr male.
Átque illud saépe fit: témpestas uenít,
Cónfringit tégulas ímbricesque: ibí
Dóminus indíligens réddere aliás neuolt.
Vénit imber, lauít párietes: pérpluont:
Tígna putéfacit, pérdit operám fabri:
Néquior fáctus iamst úsus aediúm.
Átque ea haud ést fabri cúlpa, sed mágna pars
Mórem hunc induxérunt: si quid númmo sarcirí potest,
Vsque mantánt neque id fáciunt, donicúm
Párietes ruont — aédificantur aédes totae dénuo.
Haéc argumenta aédificiis díxi: nunc etiám uolo
Dícere, ut hominís ego aedium ésse similis árbitrem.

---

108 *sqq. Nonius p. 381, 1 M.:* reddere reponere. Plautus Mostellaria 'tempestas .... neuult'. 116. donicum *hinc excerptum in gloss. Plaut.: cf. R Opusc. phil. II p. 252. 241.*

---

105. Atqui *Sauppius cum Spengelio de cret. p. 22.* Atque *libri* inmigrat *CD.* immigrat *B* indiligens *Pylades.* indiligenſ q' *BC.* indiligenſq' *DFZ* 106. pigra familia, a ſa *in ras. Bb* inmunduſ *BCD* inſtrenuuſ *FZ.* ſtrenuuſ *BD.* ſtreṇnuuſ *C* 107. edibuſ *CD* uicium *BC* additur *BbZ.* aditur *CDF* bone *CD* cum *BCDZ* malę *Z* (*) 108. ſepe *BCD* (*) 109. conſtringit *F* (*) 110. reddere, *alt.* d *ex* o *C* 111. im berlauit *D* perpluunt *libri, nisi quod* pbluunt *C ante corr.* (*) 112. putefacit *R Opusc. phil. II p. 619 sqq.* putrefacit *libri, nisi quod* putrefac̄ *C* perdit *Bergkius Opusc. I p. 165 adn. (cf. 267 adn.).* per *B.* ꝑ *CDF.* que (*i. e.* putrefacitque) *Z* (*) *Verba* fabri .... haud eſt *om. F* 113. factuſ iam eſt *BCD, sed* f *Bb in lit.* iam factuſ eſt *Z* ediñ *B* (*) 114. ea *Hermannus: om. libri* eſt *om. Z* 115. Morem hunc '*quidam*' *apud Lambinum.* Moram hunc *Ba.* Moram hṵnc *Bc.* moram hanc *reliqui* ſiquid *BC.* ſi quod *Z* nummoſ arciri *D.* nummoſ acciri *Ba: corr. Bc* 116. mantant *BCD, codd. Pyladis.* dum maneant *FZ* fatiunt *D* don,cũ (*ut saepius , pro* i) *C: cf. testim.* (*) 117. ruunt *libri* edificatur *Ba* (n *s. v. Bc*) edeſ tote *Ba: corr. Bb* ędęſ *D* (*) 118. aedificiis *cum Klotzio 'Altr. Metr.' p. 543: cf. v. 119.* ///ego ///ędificiiſ *Bb* (*cum ras. litt. g ante* e *et unius litt. ante* ę [e *Ba*]). ego edificiiſ *CD.* ego aedificiiſ *FZ* (*) 119. hominеſ *Z* ego aedium : *cf. v. 118.* aedium *libri* ſimileſ *Z* arbitrem *Acidalius.* arbitremini *libri* (*)

Primúmdum paréntes fabrí liberúm sunt:
Ei fúndamentúm substruónt liberórum,
Extóllunt, paránt sedulo ín firmitátem,
Et, ut ét in usum boni et ín speciem
Popló sint sibíque, haud matériae repárcunt,
Nec súmptus sibí sumptuí ducunt ésse.
(Expóliunt, docént litterás, iura, léges
Sumptú suo et labóre.)
Nitúntur, ut alií sibi esse illórum similis éxpetant.
Ád legionem, in cómitia ádminiclum eis danúnt:
Túm iam aliquem * * * * cógnatum suóm.
Eátenus * * * * ábeunt à fabrís
* * * * * * unum ubi émeritumst stipéndium.
Igitúr tum specimen cérnitur, quo euéniat aedificátio.

131. eatenus *hinc habet gloss. Plaut.: cf. R Opusc. phil. II p. 244. 252.*

120. Primum dum *BC*. Primundum *F* parietef *Ca* 121. Ei *Gulielmius*. Et *CDFZ*. Et *ex* Ei, *ut vid., corr. B* fundamentum/// (*er.* f) *B* ſubſtruunt *libri* (*) 122. infirmitatem *BCZ* (*) 123. Et ut et in usum ☙. Et ut in (ettin *Db*) uſum (uſu *B*) *libri* inſpeciẽ *C*. inſpetiem *BD* (*) 124. Populo *lĩbri: corr.* ☙ ſibi que *B* haud *quidam apud Lambinum.* aut *BCDF.* et *Z* materiem *Z* reparcunt *BaC.* reparcunt *Bb.* neparcunt *D.* reparant *FZ* (*) 125. ſibi *F, codd. Pyladis.* ibi *BCDZ* eſſe ducunt *libri: trai.* ☙ (*) 126 *sq. uno versu comprehendit B: secl.* R literaſ *C* lege *Ba.* legeſ *Bb.* legiſ *D* labore *ex* lobore *Ba* (*) 128. ut alii ſibi eſſe *bis C* ſimileſ *FZ* expectant *D ante ras.* 129. in comitia ☙. comita *BaC.* cõita *D.* comita *B m. ant.* cũ itum *Z.* quom itur *F, codd. Pyladis* admiculum *B.* adminiculum *reliqui: corr. Seyffertus Philol. XXIX p. 392 sq.* clamant *pro* danunt *Z: corr. iam a Pio et Pylade e suis codd.* (*) 130 *sq. Sic constituit* ☙ *cum lacunis ad hoc exemplum explendis (vide praef.):*

Túm iam aliquem ⟨adlegánt probum⟩ cógnatum suóm.
Eátenus ⟨tecti ádfatim usque⟩ ábeunt a fabrís:
⟨Óbsecuntur ánimis,⟩ unum ubi émeritumst stipéndium.

ubi B habet (*litt.* iq *et* Ea *ex corr.*, E *ras. ex* Te)*:*

Tum iam aliquem cognatum ſuum
Eatenuſ ///abeunt afabriſ unum ubi emeritum eſt ſtipendium

itemque reliqui, nisi quod Tum iam *C in ras.* (*ab initio* Cu *fuit*) aliquẽ *D* habeunt *CD cum B ante ras.* (*) 132. Igitur cũ *Z.* Igitur quom *F* ſpetien *B* (n *ras. ex* m)*: om. F* edifi/////cato *Bb* (*er.* di *vel* cio*?*)

Nám ego ad illúd fui frúgi usque et probús,
Ín fabrorúm potestáte dum fuí.
Póstea, quom ínmigraui íngenium in meúm,
Pérdidi operám fabrorum ílico oppidó.
Vénit ignáuia: éa mi tempestás fuit,
Mi áduentu suo grándinem ímbremque attulít.
Haéc uerecúndiam mi ét uirtutís modum
Déturbauit éxtudit détexitque a me ílico.
Póstilla optígere ea néglegens fuí:
Contínuo pro imbre amór aduenit * * * * * * *
Is úsque in pectus pérmanauit, pérmadefecit cór meum.
Núnc simul rés, fides, fáma, uirtús, decus
Déseruerunt: égo sum in usu fáctus nimio néquior.
Atque édepol ita haec umóre tigna pútent: non uideór mihi

142. *Huc cum aliis (vide append. crit.) Naberus refert Frontonis ad M. Caesarem II 2 p. 27 (48 ed. Rom.):* iam mihi cum Gratia certamen erit, quam timeo ut superare possim. nam illius quidem, ut Plautus ait, amoris imber grandibus guttis non uestem modo permanauit, sed in medullam ultro fluit. *Quae recte Ritschelíus negabat huc spectare. Fuit:* _ ∪ _ ∪ _ amoris ímber guttis grándibus Nón uestem modo pérmanauit, ín (*vel* séd in) medullam ultró fluit. *Cf.* '*philol. Anz.*' *I p. 60.*

133 *sq. sic distinguit B:* Nam .... infabrorum ‖ Poteſtate dum fui illud frugi uſque et probuſ fui *libri: trai.* ſ poſteſtate *D ante ras.* ptãte *Z* (*) 135. Poſtea quam *BC.* Poſteaquam *DFZ: corr. Guyetus* emigraui *ex* imigraui *Bb.* immigraui *reliqui* in ingenium *libri: trai. Bothius* 136 *sq. uno versu comprehendit B, scd* Venit *c. spat. habet et cr.* Venit ... fuit *in insequenti versu (ultimo paginae)* operam, a *c corr. (fort. ex* e) *B* opido *BF* mihi *libri* (*) 138. Mihi *libri* (*) 139. mihi *libri* 140. extudit detexitque ſ. texit detexitque *libri* (*) 141. Poſt illa *B.* poſt illam *FZ, quidam libri Lambini (alii* poſtilla *cum CD)* obtigere *Camerarius, quidam libri Lambini.* opticere *BCD,* '*cod. ms. antiquissimus*' *Pyladis.* t optinere *Bb marg.* obtexere *FZ, quidam libri Lambini* ea *Seyffertus.* eam *libri (a suis abesse Lambinus dicit)* negligenſ *FZ* (*) 142. *Lacunam signavit* R (*possis* incursauit fluctibus). aduenit in cor meum *B* (incor) *CDF: quae e proximo v. huc irrepsisse iam Bothius perspexit.* aduenit. nunc ſimul reſ fideſ, *omissis etiam* is usque in pectus, *sed ut* nunc ſimul reſ fideſ *suo loco redeant, Z* (*) 143. permade fecit *C.* permadefecitque *F* 144. uirtus decus *cum Bothio Hermannus.* uirtuſq' decuſ *C.* uirtuſ decuſque *BDZ.* uirtuſ deuſque *F* 145. Deſeruerunt, D *e corr. Ba* inuſu *B* (*) 146. Atq; *ex* At *Bb* ł atq' aedif polita *Bb in marg.* ędepol *Z. post* aedepol '*in priscis exemplaribus*' eñ *additum esse Pius scribit* ita haec

Sarcíre posse aedís meas, quin tótae perpetuaé ruant,
Cum fúndamento périerint, nec quísquam esse auxilió queat.
Cór dolet, quóm scio ut núnc sum atque ut fuí:
Quó neque indústrior dé iuuentute erát
* * * * * * dísco, hastis, pilá
* * * * * * cúrsu, armis, equó.
Víctitabám uolup * * * * *
Pársimonia ét duritia díscipulinae alieís eram:
Óptumi quique éxpetebant á me doctrinám sibi:
Núnc, postquam nihilí sum, id uero meópte ingenio répperi.

---

umore tigna putent 𝔖 *duce Vssingio.* ita hec tigna umideputant *D.* ita hec ịṭạ tigna umida putant *C.* ita haec ////////// tiṇgna umide putạn· *B, er. 4 litt.* (*non* ita) *et corr. a Bb.* ita haec tigna humi deputant *Z et sine* ita *F* non uideor *Camerarius.* non uideo *BCF.* non uidio *D.* nũ uideo *Z* (*) 147. ędeſ *BZ.* edeſ *CDF* ꝑpetuę ruant *Z.* perpetue ruant *BDF.* ꝑpetuernant *C* (*) 148. Cum *R.* Quin cum *libri* fudamento *D* ////////// nec *B* (*c. 5 litt, fort.* neq' *er.*) necquiquam eſſe auſilio *D* (*) 149. cum *BCDZ* ſũ *ex* ſci *D* ſum atq' *ex* ſumatq' *Bb* (*) 150. deiuuentute *B* 151 *sqq. Sic discripsit* 𝔖 *cum lacunis ad hoc exemplum explendis* (*del.* Arte gymnastica *cum R*):

⟨Álter omni Attica⟩ dísco, hastis, pilá,
⟨Néc pol spectátior⟩ cúrsu, armis, equó.
Víctitabám uolup ⟨míhimet et meís⟩

ubi B habet (*er.* d [*vix* ſi *vel* h] *post* equo *et* armiſ equo *ex* armi ſequo):

Arte gymnaſtica · diſco · haſtis · filia
Curſu · armiſ equo //// uictitabam uolup

itemque reliqui, nisi quod gymnaſica *F* pila *Z et* t pila *Bb in marg.* filia *BCDF* curſuar miſ *D* uictitabã (*er.* ſ, *ut vid., supra* it) *D* uolupe *BbCDFZ* (*) 154. Parſimonia et duricia *F.* Parſimoniae /// eduritia (*er. litterula vel apice*) *B.* parſimonia eduricia *C.* par ſimoniaeduritia *D.* per ſimonia et duricia *Z* discipulinae aliis *R.* diſcipuli nealieiſ *Ba.* Diſcipuli nealiiſ *D.* Diſcipulinealiiſ *C.* diſciplinę aliiſ *B e corr. et ras. FZ* 155. Optimi *FZ* expetebant a mę (*sic*) doctrinam *Bb.* expetebant tam edoctrinam *Ba.* expetebant tã E doctrinã *CD.* expetebat ean doctrinam *Z.* expetebant eam doctrinam *F: corr. Gruterus e Bb* (*) 156. me opte *BC* (*)

PHILEMATIVM. SCAPHA. PHILOLACHES

PHILEMATIVM

Iam prídem ecastor frígida non láui magis lubénter,
Nec quóm me melius, méa Scapha, rear ésse deficátam.

SCAPHA

Euéntus rebus ómnibust, uelut hórno messis mágna:
Fuit.

PHILEMATIVM

Quíd ea messis áttinet ad meám lauatiónem?

SCAPHA

Nihiló plus quam lauátio tua ad méssim.

PHILOLACHES

O Venus uenústa,
Haec íllast tempestás mea, mihi quaé modestiam ómnem
Detéxit tectus quá fui, quom míhi Amor et Cupído
In péctus perpluít meum: neque iam úmquam optigere póssum.
Madént iam in corde párietes: periére haec oppido aédes.

Act. I Sc. 3 PHILEMATIV̄ · MERETRIX · SCAFA ANCILLA· PHILOLACHES · ADOLESCENS · *B.* PHILOMATVM mulier Scafa ancilla ‖ Philolachef *rubr. in D* (*supra* philematiū m ſcafa ā ‖ philolachef *a Db scripta*). *unius v. spat. CDa.* Philocomaſium mulier. Scapha ancilla. Philolaches aduleſcenf *FZ, nisi quod* adol. *Z* 157. PHILE *praem. B* pridem ecaſtor *B.* pridēme caſtor *C.* pridē mecaſtor *DFZ* lubenter *ex* iubenter *Bb* 158. quom me *B.* cū^{me} *C.* cum me *FZ.* cūme *D* mea ſcapha rear eſſe de///ficatam *ex* meaſ capharea reſ ſede///ficatam (*er.* d *ante* f, *ut vid.*) *Bb c. ras.* (*eadem* t defecatā *in marg.*). meaſ caphareareſ edificatā *CD* (mea ſcapha *Dc et + in marg.*). mea ſcapha rereſ ędificatā *Z.* mea ſcapha reriſ edificatam *F* (*) 159 *sq.* SCA *B: spat. om. CD* E//////uentuſ *c. ras. 2 litt. et* u *post ras. e corr. B* omnibust ℜ. omnibuſ *libri* uelud *C* homo *Z.* horreo *e 'codd. antiquis' affert Pius post* magna *sic dist.* ✠ *post* fuit *in spat. maiore* ſcafa *Db* (PH. *Z.* Philo.^{m} *F, ut solet*) (*) 161. phi *et* ſca *Db in spat. mai.* lauato^{i} *F* admeſſim *B* o *FZ.* Oh *BCD* 162. Hec *C.* Nec *F* eſt *libri* mihiq; *CF* moleſtiā *C* 163. tectuſ qua *BbZ.* tectuſ que *Ba.* tectuſq; *CDF* quom ℜ. quam *libri* cōpido^{v} *D* (*) 164. Inpectuſ *B* perpulit *F* unquam *CD* obtigere *D m. al. Z.* optingere *B* (*exp.* g *Bb*). obtingere *reliqui* (*) 165. *Spat. circ. 8 litt. ab initio v.*

PHILEMATIVM

Contémpla, amabo, méa Scapha, satin haéc me uestis déceat.
Volo mé placere Phílolachi, meo océllo, meo patróno.

SCAPHA

Quid tú te exornas móribus lepidís, quom lepida túte's?
Non uéstem amatorés amant muliéris, seḍ uestis fártum.

PHILOLACHES

Ita mé di ament, lepidást Scapha: sapít scelesta múltum.
Vt lépide omnis morés tenet senténtiasque amántum.

PHILEMATIVM

Quid núnc?

SCAPHA

Quid est?

PHILEMATIVM

Quin me áspice et contémpla, ut haec me déceat.

SCAPHA

Virtúte formae id éuenit, te ut déceat quicquid hábeas.

---

169. fartim *tamquam adverbium hinc habet Gloss. Plaut.: cf.* R *Opusc. phil. II p. 252 et vide Apuleium metam. II 7* (uiscum fartim concisum).

---

ante madentiam incorde ***habet B*** (iam *separ. Bb*) periere, i *ex* r *vel* e *corr. B* /////// hec (*er.* hec) *B.* hę *reliqui.* hac *codd. Pyladis: corr. Camerarius* opido *F* ędiſ *CD.* ediſ *Ba.* edi[e]ſ *Bb* 166. hec *C* (*) 167. me *Bothius.* meo *libri* Philolachi *Camerarius.* philolacheti *libri* (o *ex* a *Ba*) oc[ii]ello (*er.* [c] *ut vid.*) *D.* occello *Z* (*) 168. SCA *Db* Quid *Bothius.* Quin *libri* tute *BC.* tue *Da.* tu[t]e *Db* quom (m *ex* n) lepida tu te eſ *B.* cum lepida tu te eſ *Z.* cu[b]m tu[a]te lepida (a *ex* æ *ras.*) e[c]ſ *Da.* cũtute lapida eſ *C.* cum tute lepida eſ *F* (*) 169. fartum *Saraccnus et Pius, fortasse cum Scutario.* partum *FZ.* fartim *BCD: cf. testim.* ſeduestiffartim *D,* ſſa *ex* me *corr.* (*) 170. PHILE[o] *B.* ph *Db* (PHI *rubr.*) dii *F* est *Gruterus: om. libri* (*) 171. lepidé *D* omneſ *B.* oñſ *CD* mores *Bergkius Opusc. I p. 125.* reſ *libri* amantum *BCD.* donantium *FZ* (*) 172. SCA *et* PH (*non* PH *ab initio*) *Db in spat.* hoc *FZ* deceat *Camerarius.* decet *libri* (*) 173. SCA *Db* forme *D* formae id euenit *ex* forma ei deuenit *Bb* (*)

PHILOLACHES

Ergo ób hoc uerbum * * * te, Scapha, dónabo ego hodie áliqui,
Neque pátiar te istanc grátiis laudásse, quae placét mi.

PHILEMATIVM

Nolo égo te adsentarí mihi.

SCAPHA

Nimis tú quidem stulta's múlier.
Eho, máuis uituperárier falsó quam uero extólli?
Equidém pol uel falsó tamen laudári multo málo,
Quam uéro culpari aút meam speciem álios inridére.

PHILEMATIVM

Ego uérum amo: uerúm uolo dicí mihi: mendacem ódi.

SCAPHA

Ita tú me ames, ita Phílolaches tuos té amet, ut uenústa's.

PHILOLACHES

Quid aís, scelesta? quómodo adiurásti? ita ego istam amárem?

---

181. *Huc respicere credit Taubmannus Persium Sat. I 55:* et 'uerum' inquis 'amo, uerum mihi dicite de me'.

---

174. PH. *Db lacunam signavit* ☞ (*e. c.* ut merere *supplens*) onabo *Z* hodie, h *ex incohata* c *vel* o, *D* aliquia *C* (*) 175. paciar *C* iſtanc *B.* hanc *reliqui* gratiſ *libri: corr. Bentleius in Adelph. IV 7, 26* laudaſſe quę *Bb.* laudaſ (aſ *ex* eſ) ſeque *Ba* mihi *libri* (*) 176. te adſentari mihi *B.* te aſſentari mihi *DZ.* te aſſentiri mihi *F.* mihi te aſſentari *C* SCA *Db: om. Z* tu quidem *B.* quidem tu *reliqui* eſ *libri* millier *B ante ras.* (*) 177 *sq.* SC. Eo *Z* maiuſ *Da: corr. Dc* uituperarier *Bothius, Bentleius.* uituperari *libri, et B quidem praeced. ras. 1 vel 2 litt.* (*) 179. PHILE. *praem. BFZ,* PH *Db: del. Lambinus, Canterus Nov. lect. VII 2 Verba* Equidem .... quam uero *suo loco omissa C habet in ima marg. add.* đ *et* ħ 180. culpari. ain *FZ, codd. Pii* ſpetiem alioſ *D.* ſpetiem aliaſ *codd. Pii* inridere *BZ.* irridere *CDF.* inuidere *codd. Pii* (*) 181. PH. *Canterus l. s. s.: om. libri (sine spat. CD)* uerũ *prius oblitteratum rescr. Dc* uolo mihi dici *F* (*) 182. SCA *Db in sp.: om. C* me ameſ ita *ex* mea me ſita *Bb* tuuſ *libri* amat *C* ///uenuſta *B, er.* t eſ *libri, sed B ras. ex* eſt 183. Phila^lo *praem. Db: om. B* ait *Z.* aiſ *'alibi legi' etiam Pius dicit* qũo adiuraſti *Z* amaræm *C cum spat. in fine v.* (*)

Quid istaéc me, id quor non ádditumst? infécta dona fácio.
(Periísti: quod promíseram tibi dóno, perdidísti.)

SCAPHA

Equidém pol miror tám catam, tam córdatam et bene dóctam
Nunc stúltam stulte fácere.

PHILEMATIVM

Quin mone quaéso, si quid érro.

SCAPHA

Tu ecástor erras, quaé quidem illum exspéctes unum atque íllí
Morém praecipue síc geras atque álios aspernére.
Matrónae, non meretríciumst, unum ínseruire amántem.

PHILOLACHES

Pro Iúppiter, nam quód malum uorsátur meae domi íllud?
Di deaéque me omnes péssumis exémplis interfíciant,
Nisi ego íllam anum interfécero sití fameque atque álgu.

---

184. iſta ///ec mẽ · cur//// *ex* iſta haec mẽ· cura *Bb* (*ubi distinctionem corr. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 78*). iſta hec me id cura *CD*. iſtec me id cura *F*. ita haec me? id cur *Z* eſſe *F*. eſt *reliqui* fatio *Ba: corr. Bb* (*) 185. *Seclusit Fleckeisenus* Per////ſti (Perdiſti, *ut vid.*) *Ba*. Periſti *BbCDF*. Periit *Z* dono *Camerarius*. dona *libri, sed* donā *B ab rubr. corr.* ꝑdiſti *Ba:* di *s. v. Bb* (*) 186. catam *Pius, Pylades*. captam *libri* cordatam ☙ *coll. Pocn. 131, al.* doctam te *libri, sed* docta *Ba:* ã *Bb* (*) 187. Nunc stultam *Bothius*. ẗ ñ ſtultã *Bb in marg.* Non ſta i tam *Ba* (ſtä *Bb*). nonſtai‖ Tam *C*. non ſta itã *Da* (iſtã *Dc, in marg. + addens*). Noſti id tam *F*. Non ſcire te *Z* ſca *Db in spat.* queſo *CD*. quẽſo *B*, ˢ *er.* ſiquid *BC* (*) 188. Sc. *om. F* Tuae caſtor *C* quę *ex* que *Bb* quidem *om. codd. Pyladis* expecteſ *BCDZ*. expeteſ *F, idque 'alibi scribi' Pius ait* (*) 189. Moram *B* precipue *BD*. /// Precipue *C* (*er.* P, *ut vid., oblitterata*) gerenſ *C* aspernere *R*. aſpernereſ *Ba* (*alt.* r *ex* s) *CD*. aſperneriſ *BbFZ*. experneriſ '*nonnulli libri*' *Lambini* 190. Matrone *Ba* (ę *Bb*) meretricium *B* (iu *ex* n) *Z*. meritritiũ *Da*. meritriciũ (it *ex* ic) *C*. meretricum *B ex ras. F, quod 'alibi legi' Pius dicit*. meritricum *Dc* eſt *libri* unum *Bb* (*) 191. ꝑ *ex* ꝑ *Dc* inpiter *FZ* quid *Z* uerſatur *libri* meae domi illud *Camerarius*. meae,dom illum *Bb*. mea edomillum *BaCF*. meaedomillũ *D*. in ea domillum *Z, codd. Pyladis* r *in marg. extr. iuxta hunc v. habet B* 192. me omneſ *R*. oms̃ me *CDFZ*. omneſ·me *Bb*. omneſ *Ba* peſſimiſ *libri* (*) 193. ///anum *B* (*er.* m) fame atque *F*. famę atque *Z* algu *B*. gelu *reliqui* (*)

PHILEMATIVM

Nolo égo mei male te, Scápha, malam praecípere.

SCAPHA

Stulta's pláne,
Quae illúm tibi aeternúm putes fore amícum et beneuoléntem.
Moneo égo te: te ille déseret aetáte et satietáte.

PHILEMATIVM

Non spéro.

SCAPHA

Insperata áccidunt magis saépe quam quae spéres.
Postrémo, si dictís nequis perdúci ut uera haec crédas
Mea dícta, ex factis nósce rem: uides quaé sim: fui ante péior
Nilo égo quam nunc tu: amáta sum atque uní modo gessi mórem,
Qui pól me, ubi aetate hóc caput colórem commutáuit,
Relíquit deseruítque me: tibi idém futurum créde.

PHILOLACHES

Vix cómprimor, quin ínuolem illi in óculos stimulatríci.

PHILEMATIVM

Solam ílle me solí sibi suo súmptu liberáuit:
Illí me soli cénseo esse opórtere opsequéntem.

---

194. mei *BaCDF*. mei *Bb*. mihi *Z* malam ☙ (*cf. Cas. 826, al.*): *om. libri* precipere *B* eſ *libri* plaue *C* (*) 195. eternũ *ex* eter nũ *Dc* puteſ *B*. putaſ *reliqui* bene uolentem *C*. beniuolentem *FZ* 196. tete *Ba* (*separ. Bc*) *C* etate *D* ſacietate *BC* (*) 197. Inſperatã *C* ſepe *BCD* quam que *Ba* (ę *Bb*). quam q' *D*. quãque *C* ſpecieſ *Z* 198. hec *C* 199. noſcerem *BaCDa* (*separ. BcDc*) quęſim *C* fui ante peior ☙. et que fui ante *libri* (quę *BbFZ*) (*) 200. Nilo *D*. Nihilo *reliqui* *post* tu *dist.* ☙ amataſũ *D*, *sed* ta *ex* tu *c. ras.* geſſimo////rem (*er.* mo *vel* do) *D* (*) 201. etate (a *ex* e) *D* capud *C*. capud̄ (t *ex* d) *D* calorem *C* *ante corr.* c°alorem *D*. colerem *F* 202. Reliquid *Ba* (t *ras. ex* d) *Da* (*corr. Dc*) *C* crede *Acidalius*. credo *libri* (*) 203. ſtrmulatrici *C* (*) 204. 205 *hoc ordine* ℜ: *inverso libri, sed incohantes a vocabulo* Solam *v. 205* me *BCD, codd. Pyladis: om. FZ* ſue *F* sumptu *duce Lambino Weisius in adn., Bentleius: om. libri* Sibi *ex* Soli *C* liberaũ *C* (*) 205. Illi *Fleckeisenus*. Solam illi *libri: v. s.* me *Camerarius*. meo *libri* Soli illi cenſeo *C* oportere eſſe *F* opſequentem *B*. obſequentem *CD* (*)

PHILOLACHES

Pro di ímmortales, múlierem lepidam ét pudico ingénio.
Bene hércle factum, et gaúdeo mihi níl esse huius caúsa.

(SCAPHA

Inscíta ecastor tú quidem es.

PHILEMATIVM

Quaprópter?

SCAPHA

Quae istuc cúres,
Vt te ílle amet.

PHILEMATIVM

Quor óbsecro non cúrem?

SCAPHA

Liberá's iam:
Tu iám, quod quaerebás, habes: ille té nisi amabit últro,
Id pró tuo capite quód dedit perdíderit tantum argénti.

PHILOLACHES

Perii hércle, ni ego illam péssumis exémplis enicásso.
Illa hánc corrumpit múlierem malesuáda uitilenúlla.

---

213. malesuada *hinc habet Sidonius Apollinaris Epist. VII 5, 3.*

---

206. Prodi *C.* Pro dii *FZ* mulierẽ lepidã Et pudico *ex* mulierefſ epidũ Et pudicũ *Da* 207. Nil *C.* nihil *BD.* nihili *FZ* *V.* 208—223 *alteri recensioni tribuit Ladewigius Philol. XVII p. 465 sqq.* (*) 208. inſcita ecaſtor *FZ.* Inciſte ecaſtor *B* (r, *ut v. 191, et* t incuſ *in marg.*). inciſte caſtor *praeced. spat. D itemque subsequente spat. C* Quia ꝑpt̃ *c. spat.* (*lineola expleto*) *C* cureſ *Pylades* (cũraſ *'prisca exempl.' Pii*): *om. libri* 209. uite ille *Da: corr. Dc.* inte ille *Z.* inquam ille *F.* te an ille *e 'priscis exemplaribus' Pius afferens vix vere testatur.* ut te ille *etiam 'codd. antt.' Pyladis* cur (Cur *B*) *et* eſ *libri* 210. iam *om. F* quot *CD* querebaſ *BaC* (ę *Bb*) (*) 211. tuo capite *Bentleius.* capite·tuo *B m. ead.* capite tuo *DFZ.* capte tuo *C* perdidit *F* (*) 212. *Proxima sic turbata sunt in C:*

Tantũ argenti · illa hanc corrũpit mulierẽ maleſuada
Vttilena. Nunquã ego illi poſſũ grãin referre ut merituſt ·d·
Perii hercle ni ego illam peſſumiſ Exempliſ enicaſſo
·d·
De me ſcapha. idtu mihi ne ſua deaſ utillũ minoriſ pendã

212. herde *Da* (*corr. Dc*): *om. F* ne *B* peſſimiſ *F* enecaſſo *ex* enicaſſo *rubr. in B* 213. male ſuadam *B* (m *del. rubr.*). male

PHILEMATIVM

Numquam égo illi possum grátiam reférre, ut meritust dé me:
Scapha, íd tu mihi ne suádeas, ut illúm minoris péndam.

SCAPHA

At hoc únum facito cógites: si illum ínseruibis sólum,
Dum tíbi nunc haec aetátulast, in sénecta male querére.

PHILOLACHES

In ánginam ego nunc mé uelim uerti, út ueneficaeílli
Faucís prehendam atque énicem sceléstam stimulatrícem.

PHILEMATIVM

Eundem ánimum oportet núnc mihi esse, grátum ut inpetráui,
Atque ólim priusquam id éxtudi, quom illí subblandiébar.

---

218. *Servius itemque schol. Bern. in Verg. georg. III 497:* angina dicitur porcorum morbus qui [quae *Bern.*] occupat fauces. Plautus [dicit *add. Bern.*] 'uellem me in anginam uerti ut huic aniculae fauces praeoccuparem [praeoccuparem fauces *Bern.*]'. *Pauli Festus p. 8 M.:* angor est animi uel corporis cruciatus, proprie a Graeco ἀγχόνη id est strangulatione dictus: unde et faucium dolor angina uocatur. Plautus 'uellem me in anginam uerti quo huic aniculae fauces praeoccuparem'. *Vbi sententiam potius quam verba afferre Servium (usum fortasse veteri scholiasta) indidemque interpolatum esse Paulum* [*cuius cod. Monac. optimus om. testimonium Plautinum*] *Ritschelius vidit consentientibus Goetzio Act. soc. phil. Lips.*

ſuada *Z* uitilenulla *S*. uitilena *B*. Vitilena *Db*. Vttilena *C*. Vti lena *Da* (*ut vid.*) *F*. Lena *Z*. uutilena *codd. Pyladis* (*) 214. refferre *Z* merituſ eſt *Z* deme *B* (*) 215. neſuadeaſ *B*. ne ſua deaſ *C*, d *ex* q *incohata corr.* (*ut vid.*) 216. At *BC*. Et *DFZ* inſer uibiſ *Da* (*copul. Dc*). inſeruiiſ *Ba*. inſeruiiſ *Bb* 217. ętatula ſt *B*. ętatulaeſt *C*. aetatula eſt *DFZ* inſenecta *BC* quęrere *D* (*) 218. *Cf. testim.* Inaginam *B* uelim uerti *BDFZ*. uerti uelĩ *C* beneficę *B* (v *Bb*) (*) 219. F///auces (*er.* f, *ut vid., vel* l). Fauceſ *reliqui: corr. Bothius* prehendam, h *ex* n *B*. p̄hendam *D*. prendam *FZ* enicem *Ba*. enecem *BbCDFZ* ſceleſtam ſimulatricem *Z*. ſtimulatricem ſceleſtam *C* 220. Eeundem *Da* (*alt.* e *exp. Dc*) mihi oportet eſſe (*om.* nunc) *Servius* michi *B* *ante* gratum *dist. R* (*post* gratum *vulgo*) ut impetraui *Z*. ut inpetra vit (*ex* inpetrabã, *ut vid.*) *D*. ut inpetrauit *F*. ut impetrauit *B*. ut imperauit *C*. ut impetu *Scrvii T*. impetu qui *Servii F* (*) 221. priuſ quam *BC* extudi *BD*.

PHILOLACHES

Diuí me faciant quód uolunt, ni ob ístam oratiónem
Te líberasso dénuo et ní Scapham enicásso.)

SCAPHA

Si tíbi sat acceptúmst, fore tibi uíctum sempitérnum
Atque íllum amatorém tibi propriúm futurum in uíta,
Solí gerundum cénseo morem ét capiundas crínes.

PHILEMATIVM

Vt fámast homini, exín solet pecúniam inueníre.
Ego sí bonam famám mihi seruásso, sat ero díues.

PHILOLACHES

Siquidem hércle uendundúst pater, ueníbit multo pótius,
Quam té me uiuo umquám sinam egére aut mendicáre.

VI p. 239, Leidolpho Commentat. Ien. II p. 202, Laemmerhirtio ibid. IV p. 374 sqq. (qui Winterum fragm. Plaut. p. 19 aliter iudicantem apte refutat), Thewrewkio. 220. [*Seruius*] *ad Verg. Acn. X 231:* 'ut' autem pro quoniam. Plautus .... in Mostellaria [immo ſtellariae *F.* in mustellaria *T*] 'eundem .... impetraui' pro quoniam. 225. *Nonius p. 361, 29 M.:* proprium rursum significat perpetuum .... Plautus Cistellaria [Mustellaria *Merc.*] 'atque .... uita': *cf. Reblinius p. 13. 125 et Caesar p. 21.* 226. *Nonius p. 202, 24:* crines .... feminino Plautus Mostellaria 'gerundum morem censeo et capiundas [capiendas L^1] crines tibi': *cf. Reblinius p. 92 sq.*

---

extuli *CFZ* quom *BF.* cũ *CDZ* ſublandiebar *Ba* (*alt.* b *s. v. Bb*) *CD* (ba *ex* aa, *ut vid.*) *F* + *in marg. Dc* 222. Diui *Bothius.* Di *BCD.* Dii *FZ* (*) 223. Te, T *ex* L *B* liberaſſe *F* ni ſcapham *F.* ni ſcaffam *Z.* nicaſpam *BD.* ni caſpam *c. spat. C* enicaſſo *libri, sed* e *ex* i *rubr. in B* (*) 224. ſat *B: om. reliqui: cf. v. 247* eſt *libri* tibi ui////ctum (*er.* ṇ) *B.* tibi uictum *CD.* tiunctum *F.* tibi unicum *Z* (*) 225. ullum *Nonii ABGen* inuita *B* 226. gerendum *et* capiendoſ *libri, nisi quod* capiend^{o}//ſ *B* (*er.* a)*: vide testim.* (*) 227. PHILE *B, Camerarius: hic om. FZ* eſt *libri* exin ſolet *Bb.* ex in ſole *BaZ.* exin ſole *D.* exinſole *C.* ex inſole *F* pecuniam, c *ex* t *D* (*) 228. PHIL. *hic praem. FZ* ſeruaſſo *ex* ſeruaſſe *et* diueſ *ex* diuiſ *D* 229. Si quidem *D* (*non BC*) uendundust pater, *Weisius in adn.* (est *cum Camerario*). uendundum ſipater (un *ras. ex* um) *B.* uendundũ ſipat̃ *CD.* uendundum ſi pater *F.* uendundum ſit. pater *Z* (*) 230. teme, m *ex corr. D* unquã *CD*

SCAPHA

Quid illís futurumst céteris, qui té amant?

PHILEMATIVM

Magis amábunt,
Quom mé uidebunt grátiam reférre rem ferénti.

PHILOLACHES

Vtinám nunc meus emórtuos pater ád me nuntiétur,
Vt ego éxheredem mé meis bonis fáciam atque haec sit héres.

SCAPHA

Iam istá quidem absumpta rés erit: dies nóctisque estur, bíbitur,
Neque quísquam parsimóniam adhibét: sagina plánest.

PHILOLACHES

In te hércle certumst príncipe, ut sim párcus, experíri:
Nam néque edes quicquam néque bibes apud me hís decem diébus.

PHILEMATIVM

Si quíd tu in illum béne uoles loqui, íd loqui licébit:
Nec récte si illi díxeris, iam ecástor uapulábis.

240. *Festus p. 162, 20 M.*: 'nec' coniunctionem grammatici fere dicunt esse disiunctiuam, ut 'nec legit nec scribit', cum, si diligentius

231. *Ante* illiſ *2 litt. ras. B* eſt *libri* cęteriſ *CZ* amant te *m. Camer. in B* te amant. magiſ (*om. spat.*) *C* 232. Quom me *Gruterus.* Quom *BF.* Cum *CDZ* referre rem ferenti *Gruterus.* refferr////////i *B* (*er.* ent, *ut vid.*). referenti *C et* (*ex* referiat, *ut vid.*) *D.* referentem *F.* refferentem *Z* (*) 233. Phlola *Db in spat.* meũſ nũnc *Ba* (*vel Bb*). nc̃ mſ *CD.* nunc meuſ *FZ* emortuos ℰ. mortuuſ *libri* ad me *om. codd. Pyladis* nuncietur *BCDZ* (*) 234. me meis ℰ, *item Scyffertus.* meiſ me *BFZ.* meiſ ‖ Me *CD* boniſ fatiam *BD.* faciam boniſ *C* ſit hereſ *FZ.* ſit ///////hereſ *B* (h *in ras., er.* reſ). ſit reſ *CD* (*) 235 *sq.* iſta quidem abſumpta quidem *BCDF.* iſta quidem abſumpta *Z* reſerit *BaDa: separ. BbDc* dieſ ‖ Nocteſ q////// eſt urbibitur ‖ Neque *Ba* (ua *er., ut vid.*): *ubi* Nocteſq᷑ eſtur bibitur *Bb.* dieſ nocteſq᷑ eſtur bibitur ‖ Neq᷑ *reliqui, nisi quod* Nec *F* qũſquam *C* ///// adhibet *B* (*er.* h, *ut vid.*) eſt *libri* (*) 237. Inte *B* hercle, r *ex* c *Da* certũſt *C.* cęrtũſt *D.* certum eſt *BFZ* principe *Bothius, Bentleius.* printipiũ *D.* principium *reliqui* 238. ędeſ *D* quic quam *B* apud *ex* aput *Ba* me his decem *Bothius, Bentleius.* me iſdec *B.* me iſdem *CDb.* meiſ *Da.* me iiſdem *FZ* (*) 239. Siquid *BC* 240. *Cf.*

PHILOLACHES

ɜpól si summo Ióui probo argénto sacruficássem 243
ı illíus capite quód dedi; numquam aéque id bene locássem. 244
leás eam medúllitus me amáre: oh probus homó sum: 241
ae pró me causam díceret, patrónum liberáui. 242

SCAPHA

leó te nihili péndere prae Phílolache omnis hómines. 245
nc, ne éius causa uápulem, tibi pótius adsentábor.
accéptum sat habes, tíbi fore illum amícum sempitérnum.)

PHILEMATIVM

.o mi speculum et cum órnamentis árculam actutúm, Scapha,
ıata ut sim, quom húc adueniat Phílolaches uoluptás mea.

SCAPHA

lier quae se suámque aetatem spérnit, speculo ei úsus est: 250

---

iciatur, ut fecit Sinnius Capito, intellegi possit eam positam esse ıntiquis pro 'non', ut.... et apud Plautum in Fasmate 'nec recte lli dixeris': *cf.* ℞ *Parerg. p. 159.* 245. *Varro de l. l. IX* !: 'nihilum' uocabulum recto casu apparet in hoc .... idem hoc quo apud Plautum 'uideo .... homines': quod est ex 'ne' et '. quare dictus est 'nihili' qui non hili erat: *cf. Bergkius 'Beitr.'* 57. 248. *Priscianus inst. III p. 114, 8 H.:* arca arcula, mensa sula. Plautus in Mostellaria 'cedo .... arculam'.

---

m. dixeriſ, ix *Bb in 2 litt. spat., ut vid.* 243. PHIL *B* Ioui probo argento ℭ. ioui bo agent o////////// *Ba* (io *ex* ut *vid. et er.* ſacri, *ut vid.*). ioui· bo agent o////////// *Bb* (uiuo *del.* *Camer.*). ioui uiuo argento *DFZ.* ioui ioui argento *C* (*) illuiſ *B* quid *Z* eque *Z* locassem *Guyetus, Bentleius.* o caſſem *B.* collocaſſem *reliqui* 241. Videas ℭ *coll. Capt. 420.* uideaſ *libri* medulituſ *Z* ·oh· *D* (*) 242. Que *Ba* *Bc*). Qui *FZ* (*) 245. ſca *Db in spat.* Video enim te nichili *ro* (enim *del. Vertranius*) praephilolace *B* (⊢ *Bb*). prae philo- ıo *Varro.* philolacheſ *F* omiſ *Varro.* omneſ *BFZ.* omſ *CD* 246. cauſa//// *B* (*er.* m) uapulæm *D* potiuſ *ex* pociuſ *C* ntabor *B.* aſſentabor *reliqui* (*) 247. *Hunc v. e v. 224 sq. con- m esse vidit Acidalius* Si *Camerarius.* Iſ *B.* iſ *reliqui* (*) Philema *Db in spat.* mihi *libri cum Prisciano* ſcapha, *prior* : l *C* 249. quom *BF.* cũ *CDZ* hic *F* adueniat ℞. ueniat i philolaceſ *B* (*) 250. Sca *Db in sp.* que *B* ſe *om.*

Quíd opust speculo tíbi, quae tute spéculo speculum es máxumum?

PHILOLACHES

Ób istuc uerbum, né nequiquam, Scápha, tam lepide díxeris,
Dábo aliquid hodié peculi — tíbi, Philematiúm mea.

PHILEMATIVM

Suó quique loco? uíden? capillus sátis compositust cómmode?

SCAPHA

Vbi tu commodá's, capillum cómmodum esse crédito.

PHILOLACHES

Váh, quid illa pote péius quicquam múliere memorárier?
Núnc adsentatrix scelestast, dúdum aduorsatrix erat.

PHILEMATIVM

Cédo cerussam.

SCAPHA

Quíd cerussa opúst nam?

PHILEMATIVM

Malas qui óblinam.

---

254. *Nonius p. 298, 19 M.:* capillus masculini est generis .... neutri Plautus Mostellaria 'uide capillum satin conpositum sit conmode' [compositum *et* commode L^2 *H*]: *cf. Reblinius p. 65, Caesar p. 53.*

Da: sup. scr. Db ei usus est *Camerarius* (*etiam in B marg. ext. adscr.*). eluſa c̃ *B* (a *in ras. Bb*). eluſa eſt *reliqui* 251. opuſ *FZ* que *BF* tu te *B* maximum *Z* (*) 252. Philo//// (*er.* m) *Db in sp.* obitu *Da.* obitu$^{f\,c}$ *Db* nenequiquam *BCDa.* ne nequiquam *DcFZ* ſcaphatam *BaC* (*separ. Bb*) dixeriſ^{t} *B* (. *Bb*) 253. peculi tibi *Bothius, Bentleius:* tibi peculi *Camerarius.* pculi tibi *Ba* (p^{e}culi *Bb*). Ferculi tibi *CDa.* Sca. Perculi tibi *Db* (+ *in marg. Dc*). SCA. Pertuli tibi *FZ* phile matiũ *D.* philocomaſium *F.* philocomaſſium *Z.* philematium *etiam Pyladis codd.* (*) 254. Ph *Db in sp.* quidque '*codd. ant.*' *Pii distinxit* ☙ *duce* ℜ *et Scyfferto: cf. testim.* compoſituſt, oſit *e corr. post ras. litt.* uſt *vel* tuſt *B.* compoſituſ eſt *Z: cf. testim.* (*) 255. Sca *Db in sp.* commodes *BCDF codd. Pyladis: corr.* ℜ *cum Camerario.* comedaſ *Z* 256. Philo *Db in sp.* pote *Ba.* potẽ *Bb.* poteſt *reliqui* mulieri *ex* mueieri *Ba* memorarier *Dc,* '*aliqui codd.*' *Pyladis, Saracenus.* morarier *BCDaFZ* (*) 257. adſentatrix *B.* aſſentatrix *reliqui* eſt (*vel* ẽ) *libri* aduerſatrix *libri* 258. *Personas in spat. add. Db* Cedoc

SCAPHA

Vna opera, era, ebur átramento cándefacere póstules.

PHILOLACHES

Lépide dictum de átramento atque ébure. eugae, plaudó Scaphae.

PHILEMATIVM

Túm tu igitur cedo púrpurissum.

SCAPHA

Nón do: scita's tú quidem.
Nóua pictura intérpolare uís opus lepidíssumum?
Nón istanc aetátem oportet pígmentum ullum attíngere,
Néque cerussam néque Melinum néque aliam ullam offúciam.

PHILEMATIVM

Cápe igitur speculum.

PHILOLACHES

Eí mihi misero: sáuium speculó dedit.
Nímis uelim lapidém, qui ego illi spéculo dimminuám caput.

---

261. *Cf. glossam CGL. IV p. 421, 3 G.:* purpuriſſimum: genus aedilis. *Huc rettulit Loewius Prodr. p. 267:* genus medicaminis *corr. Thewrewkius 'Egyet. Philol. Kösl.' II p. 244. Adde CGL. II p. 165, 24 G.:* purpurissimum: *φῦκος.*

---

eruſſam *Ba* (*corr. Bb*) ceruſam *et* ceruſa *Z* (nam opuſt?) PH. malas qui *R*, *item Fleckeisenus.* opuſ nam? PHILE· Qui malaſ *B* (u *Bb*). opuſt? nam qui malaſ *reliqui, nisi quod* opuſ eſt *Z et* PH. *in spat. DbFZ* (*) 259. Sca. *Db in sp.* PH. *Z* opera, era *S.* opera *libri* cadefacere, ca *in ras.* (*fuit* ma *vel* atq' *ex v. sq.*) *Da* (*) 260. PH. *huic versui* (*nihil proximo*) *praem. Db,* Philo. *cum huic tum proximo Z* ebure *B.* ebore *reliqui* euge *libri* ſcaphę *BbCD.* caphę *Ba* (*) 261. igitur, ır *ras. ex* pur, *ut vid., D* purpuriſſimũ *C: cf. testim.* puriſſimum *B* (ſi *exp. Bb*) Sca *Db in sp.* eſtu *BaCDa.* eſ tu *Bb* (*vel m. rec.*) *DcFZ* (*) 262. inter polare *B.* interpolare, o *ex* u, *Da.* interpollare *Z* leppidiſſimum *C.* lepidiſſimum *reliqui* 263. iſtam *FZ* ętatę *D* opportet *Z* illum *D.* illud *FZ* 264. ceruſam *Z* melium *Z.* melinum *reliqui: corr. Vssingius* aliamullã (u *ex* ti) *D* offuciam *DcFZ.* offugiam *BCDa.* ſ effigiem *Bb in marg.* (*) 265. PHILE *praem. B,* Philom *F: om. Z* Phile *ante* ei *Db* hei *F* miſero *ex* miſ pro (*ut vid.*) *Da, ex* miſere *C* ſabuũ *Da: corr. Db et Dc* dedi *B* 266. ſpeculum odim minuat *Ba.* ſpeculum ///dim minuã *Bb.* ſpeculo imminuat *CDa*

SCAPHA

Línteum cape átque exterge tíbi manus.

PHILEMATIVM

Quid ita, óbsecro?

SCAPHA

Út speculum tenuísti, metuo né olant argentúm manus:
Ne úsquam argentum te áccepisse súspicetur Phílolaches.

PHILOLACHES

Nón uideor uidísse lenam cállidiorem ullam álteras.
Út lepide atque astúte in mentem uénit de speculó malae.

PHILEMATIVM

Étiamne unguentís unguendam cénses?

SCAPHA

Minume féceris.

PHILEMATIVM

Quápropter?

SCAPHA

Quia ecástor mulier récte olet, ubi níl olet.
Nám istae sueres, quaé se unguentis únctitant, intérpoles,

---

273. *Huc spectat Cicero ad Att. II 1, 1:* ut mulieres ideo bene olere, quia nihil olebant, uidebantur. *Adde Martialem VI 55, 5:* malo quam bene olere nil olere (*et II 12, 4:* non bene olet, qui bene semper olet). 274. *Non recte ad hunc v. attulit Loewius Prodr. p. 267 glossam* interpolis: uestis quae ex uetusta fit quasi noua: *cf. Fronto p. 161, 1 N.*

(Sca *in sp. Db*). ſpeculo imminuam *FZ: corr. Camerarius* caput *ex* capud *BaDa* 267. cape atque *BC.* cape atq' *ex* capecet q' *Da* (atq' *clarius suprascr. Dc*). cape tuque *FZ* exteger *Da: corr. Db* tibi capimanuſ *B, sed ut* capi *aut Ba aut Bb induxerit* Ph *Db in sp.* 268. Sca *Db* ne olant **R**, *Fleckeisenus.* ne oleant *BCFZ.* neoleant, a *ex corr.* (*fort. ex* e) *C* 269. philolaceſ *Ba* (ᵗ *s. v. Bb*) 270. alteraſ *BaCDa.* alterã *BbDcFZ* (*) 271. *Spat. ante* ut *C* lepide, de *ex* dæ *Db* inmentem *B* de speculo malae *Camerarius.* deſpeculo male *B.* de ſpeculo mane *CD, nisi quod* mane' *C.* de ſpeculo. PHI. mane *FZ* 272. Ph *Db* unguntis *Ba* ungendam *F* cenſeſ? *Bb in loco raso et* SCA *cum spatio post rasuram vocis* Cenſeſ? (A *supra* C *er.*) ungüentiſ cenſeſ unguendã *C* (tiſ *ex* dã) ce///ſeſ *ex* ceſſeſ *Da* S *Db in sp.* minime *libri* 273. Phi *et in sp.* SCA *Db* recte' *C* nihil *libri* 274. istae sueres **S** *duce Ba coll. Epid. 579 et fragm. v. 36 W.* iſteſ uetereſ *B ante ras.* iſte uetereſ *B ex*

Vétulae edentulaé, quae uitia córporis fuco ócculunt,
Vbi sese sudór cum unguentis cónsociauit, ílico
Ítidem olent, quasi quom úna multa iúra confudít cocus.
Quíd olant, nesciás, nisi id unum, nímis male olere intéllegas.

PHILOLACHES

Vt perdocte cúncta callet: níhil hac docta dóctius.
Vérum esse illuc máxuma adeo párs uostrorum intéllegit,
Quíbus anus domi súnt uxores, quaé uos dote méruerunt.

PHILEMATIVM

Agedum contempla aúrum et pallam, sátin haec me deceát,
Scapha.

SCAPHA

Nón me istuc curáre oportet.

PHILEMATIVM

Quem óbsecro igitur?

---

275. *Philargyrius (?) ad Verg. Georg. IV 39 (p. 323, 12 Thil.):* alii sic: 'fuco' pro medicamento posuit: Plautus in Poenulo 'uitia corporis fuco occulunt'. *Adde CGL. IV p. 417, 53 G.:* occunt: occultant: *quam glossam Loewius l. s. s. recte huc revocavit.*

280. *Gellius N. A. XX 6, 12:* sicuti multifariam scriptum est uestrorum' pro 'uestrum', ut in Plauti Mustellaria in hoc uersu 'uum .... intellegit' cum uellet 'maxima pars' dicere 'uestrum', ita nonnumquam 'uestri' quoque dictum est pro 'uestrum'.

---

as. *CDF.* iſtę uetereſ *Z* ///unguentiſ *B* (*er.* i) untitant *F* interolleſ *Z* (*) 275 *sq.* edontulae *DF* Vetule edentule *Ba: corr. Bb* ue *BaCD* uicia *B* ſuco *B* occulunt *Camerarius: cf. testim.* ocultant *B* (l *ex* t) *CF.* ocultant *DZ* (*) 277. quom una *F.* cum una *B* t *D ex ras. Z.* cum unam *B ante ras. C.* cũunã (u *ex* n) *Da* confundit *FZ* 278. olant *R, Fleckeisenus duce Lambino.* oleaſ *libri* nimis male *Sonnenscheinius.* nimale *B.* ni male *CDF.* nil male *Z.* male '*ex codd. ant.*' *Pylades* intelligaſ *FZ* (*) 279. Phile *Db in sp.* ac *Da: corr. Dc* ota *Ba:* c *s. v. rubr.* do ctiuſ *C* (*) 280. esse illuc *R in adn.* illuc eſſe *Gellius* (illud *unus fortasse cod. Q.* illic *quidam libri deteriores*). illud ſt (ẽ *CD*) *libri* maxuma *Gellius.* maximam *Ba* (maxumaq' *m. Lamer.*). maximũ *CDZ.* maxumum *F* adeo *om. Gellius* ueſtroum *B, codd. Pyladis, Gellius.* ur̃o4 *CD.* noſtrorum *Z* (nr̃o4 *Gellii Z*) intelligit *Z* (*) 281. annuſ *Z* noſ *Z* 282. Ph *Db* Age um *B* me deceat *Camerarius* (me *etiam in B in ras.*). //////// deeat *B* (*er.* decet, *ut vid.*). deceat *CD.* decent *FZ* (*) 283. Sc. *om.* (*Db*) *Z* Nonme *ex* Nonne *C* curare iſtuc *libri: trai. Guyetus* PHILE, *ex F B* Philom *et* Sca *Db in sp.* que *F* igitur *om. codd.*

SCAPHA

Éloquar.

Phílolachem: is ne quíd emat, nisi quod síbi placere cénseat. 284. 285

(Nám amator meretrícis mores síbi emit auro et púrpura.)
Quíd opust, quod suom ésse nolit, éi ultro ostentárier?
Púrpura aetate óccultandaest úsu aut turpi múlieri:
Púlcra mulier núda erit quam púrpurata púlcrior.
(Póste nequiquam éxornatast béne, si moratást male. 290
Púlcrum ornatum túrpes mores péius caeno cónlinunt.)
Nám si pulcrast, nímis ornatast.

PHILOLACHES

Nímis diu abstineó manum.—
Quíd hic uos agitis?

PHILEMATIVM

Tíbi me exorno ut pláceam.

PHILOLACHES

Ornatá's satis.

Pyladis (*) 284 *sq.* Philolachem if *B ex corr.* Philolachemuf *B ante corr. C.* Philolachemuf *D.* Philolachef *rubr. in B, FZ* nequid *BCDZ.* nequit *F* sibi S. tibi *libri* (*) *Versus* 286. 290. 291, *quamvis per se bonos et antiquos, cur a Plautinis segregandos duxerit, explicavit* R *Opusc. phil. II p. 286 sqq.* 287. eſt *et* ſuum *libri* nolit ei *Pylades.* nolit te *BbCDFZ.* nollite *Ba* (*corr.* nolite) (*) 288. Pulpura ętate *Ba.* Purpura ętate *Bb: cf. 840.* Pur puraetate *D* occultandaest usu aut S. occultanda eſt (ẽ *CD*) aurum *libri* turpi *ex* turbi *C.* turpe *ex* turpi *Bb* aurũtur pimulieri *D* (*) 289. Pulchra *libri: et sic in proximis constanter* muliernuda *ex* mulieriuida, *ut vid., D* 290. Poste R *Opusc. phil. II p. 546.* Poſtea *libri* nequiçquam *B.* nequicquam *reliqui* eſt *vel* ẽ *bis libri* bene ſi *ex* bene eſt *Bb* 291. *Cf. Poen. 306* t̃peſ *C* coeno *Z.* ceno *reliqui* collinunt *Saracenus cum Valla: idque 'expostulare priscorum exemplarium lectionem' Pius dicit.* continunt *BaCD.* contin̥unt *Bb.* concinunt *F.* concĩnunt *Z* 292. si *Camerarius (etiam in B).* niſi *Ba.* n̥iſi *Bb.* neſi *D.* ne ſi *CFZ* (s|c [sic?] *supra* ne *scr. m. rec. in D*) eſt *vel* ẽ *bis libri* Ph *Db in sp.* manum *FZ.* manu *BCD* Abſtineo manu *in B versum occupat* 293. Q̥d *C* uos *Weisius,* R. uoſ diu *BaCDZ.* uoſ dui *Bb* (e *vel* o *m. rec.*). uoſ dui *F* agitiſ tibi *D: ubi* Ph *suprascr. Db* Philo la *Db in sp.* eſ *libri* PHILO. Ornata eſ ſatiſ *in B versum occupat* (*)

tu hinc intro atque órnamenta haec aúfer. sed, uoluptás mea,
Philematiúm, potare técum conlubitúmst mihi.

PHILEMATIVM

depol mihi técum: nam quod tíbi lubet, id míhi lubet, uoluptas.

PHILOLACHES

Ém istuc uerbum uílest uigintí minis.

PHILEMATIVM

amabo decém: bene emptum tíbi dare hoc uerbúm uolo.

PHILOLACHES

m nunc decém minae apud te súnt: uel rationém puta: ginta minás pro capite tuó dedi.

PHILEMATIVM

Quor éxprobras?

PHILOLACHES

ne id exprobrém, qui mihimet cúpio id opprobrárier quicquam argentí locaui iám diu usquam aequé bene?

---

294. tu hinc *B* (hinc tu *m. Camer.*) *CD.* tu *FZ* uoluntaſ *C* q. philomatium *BD.* philomaticũ *C.* philocomaſium *FZ* conum *B.* c̃libitũ *CD.* collubitum *F.* collibitum *Z* eſt *vel* ẽ *libri* ihi. ‖ PHILE. Et edepol *Weisius, Bentleius.* mihi· libet ‖ Et edepol t philematiũ *rubr. s. v. cum lineola supra* libet). mihi lib& et ol *C.* mlil& etedepol *Da* (Ph libet *Db*). mihi. PHI. libet et edepol mihi. PHI. libet edepol *Z* libet idem mihi libet *libri, sed* idem *) 297. Mea uoluptaſ PH. *FZ* (*item m. Camer. in B*). PHILO Mea ptaſ *B.* Mea uoluptaſ *CD: ubi* PHILO *inter v. 297 et 298 in marg.* *Db* em *B ex ras.* eam *B ante ras. CD.* iam *FZ* eſt *vel* ri minuſ *C: aut sic aut* minaſ *D ante ras.* (*) 298. PHILE *Acidalius: om. FZ: cf. ad v. 297* amabo, b *ex* d, *D* decem: *Acidalius.* decum bene *BaD.* decumbe ne *BbCF.* decumbe *Z* 99. PHILO *BF, Acidalius: om. DbZ* 300. Philom *Db in sp.* *F.* Cur *B.* cur *CDZ* exp̣baſ *Da* 301. Phil *Db* Ego B oprobarier *BaD.* o probarier *C.* oprobarier *Bb.* oprobarier? *rubr. corr.* obprobarier *F.* opprobarier *Z* (*) 302. qucquam iam diu usquam *Camerarius.* tam diu uſquam *CFZ.* tam diu uam *B* (u uſ *e corr. et* ⌣ *Ba*). tamduuſ quã *D* eque *Z*

PHILEMATIVM

Cérte ego, quod te amo, óperam nusquam mélius potui pónere.

PHILOLACHES

Béne igitur ratio áccepti atque expénsi inter nos cónuenit:
Tú me amas, ego té amo: merito id fíeri uterque exístumat.
(Haéc qui gaudent, gaúdeant perpétuo suo sempér bono.
Qui ínuident, neumquam eórum quisquam inuídeat prosus cómmodis.)

PHILEMATIVM

Áge accumbe igitur. cédo aquam manibus, púere: appone hic ménsulam:
Víde, tali ubi sint. uín unguenta?

PHILOLACHES

Quíd opust? cum stacta áccubo.
Séd estne hic meus sodális, qui huc incédit cum amicá sua?

308. *Priscianus inst. III p. 114, 9 H.:* arca, arcula, mensa mensula. Plautus in Mostellaria .... idem in eadem 'age ... mensulam'.

303. PHILE Certe ego quod *Ba.* Certe ego quod *CD* operam nuſquam *BbZ.* opera manuſ quã *D.* opera manus quam *BaCF* (*) 304. PHILE *B* expenſi, i *e corr. Bb* (*ex* t *ut vid.*) 305. Tu amaſ ego "amo tẽ *Ba.* Tu me amaſ ego "amo tẽ *Bb* Tumeamuſ *C ante corr.* id *BDcFZ.* di *CDa* (difieri) exiſtimat *BCDZ* 306. qui *om. C* 307. *Hunc v., quem post v. 308 habent libri* (*invertit Acidalius*), *spurium esse demonstravit Langenus* 'Beitr.' *p. 254 sq., non sine ratione simul de antecedenti dubitans. Ceterum* NB *versibus* 307.308.309 *adscr. m. Camer. in B* . Qui, Q *ex* U *C* (*scilicet incohato v. 309: recte, etsi fortasse fortuito*) ne umquam *BFZ.* ne ũquam *D.* neumquam *C* inuidiat *D.* inuidi at *C* proſuſ *Da.* ꝓſuſ *BaC.* prorſuſ *BbDcFZ* commodiſ *Bb, codd. Pyladis* (*nisi is fallit*). commodi *BaCDFZ* (*) 308. PHILE *om. B* (*Db*) puere *Priscianus.* puer *libri* hinc *Prisciani RHG* (//// hic *K*) menſulam *Priscianus.* menſam *BCFZ.* meſam *Da.* mẽſam *Db* 309. Vide tali ubi sint. uin unguenta? *Gruterus cum Bc.* Videtaliubiſintu inunguenta *B.* Videt aliubiſ intu inunguenta *C itemque, sed* ubi ſ, *D* (× *in marg. Dc*). SCA. Vide tu an ibi ſint unguenta *FZ* PHILO. *FZ: om. BCD sine spatio* opuſ eſt (*vel* ẽ) *libri* cum ſtacta *BaCD, codd. Pyladis.* cum ſtactæ (*h. e.* ſtacte) *B rubr.* cum iſtac *Z.* quom ſic apud te *F* 310. Sed eſt ne *BC* (*)

Ís est. Callidamatés cum amica incédit. euge, oculús meus:
Cónueniunt manupláres eccos, praédam participés petunt.

CALLIDAMATES. DELPHIVM. PHILOLACHES. PHILEMATIVM

CALLIDAMATES

Aduórsum ueníri mihi ád Philolachétem
Voló temperi: aúdi: em, tibíst imperátum.
Nám illi ubi fui índe éffugi forás:
Ita mé male conuíui sermónisque taésumst.
Núnc comisatum íbo ad Philolachétem,
Vbi nos hilari ingénio lepide accípient.
Ecquíd tibi uideór ma-ma-madére?

---

311. eſt callidã ateſ *CDa* (m *s. v. Dc*) cum amica *Bothius.* cum amica ec cum *B* (*lineola infra alt.* cum *er.*). cũ amica cũ *CD.* cum amica eccum *Z.* cum amica ut *F* incedat *C* (*) 312. Conuéniunt, on *ex* o *corr. B et* Cónueniunt *in marg. ead. m.* manu plareſ *B.* manipulareſ *Z* predam *Ba* (ę *Bb*). predã *CD* pticipeſ *F* ptunt *C*

Act. I Sc. 4 CALLIDAMATES · ADOLESCENS · DELPHIV̄ MERETRIX · *B.* callidamates A delfiũ m̄ *Db: ubi* (*er.* callidamates A) CALLIDMATES ADOt *scr. rubr.* Callidamateſ aduleſcenſ. Scapha. Delphium mulier. Philolaeſ. Philocomaſium *F.* Callidamateſ., Scapha Delphium. Philolacheſ Philocomaſſium *Z. unius v. spat. CDa* 313. CALLI· *praem. B* Aduerſum *libri* ueniri *Dousa Explan. III 1.* uenire *BbCDFZ.* uenere *Ba.* Philolachetem *Hermannus.* philolachem *libri* (*) 314. audiem *B ante corr. CD.* SCA. æudi en *FZ.* gaude *codd. Pii* est imperatum *Hermannus.* imperatum eſt *BCDF.* impetratum eſt *Z* (*) 315. fui *Camerarius.* fuit *BCD.* ſunt *FZ* (*) 316. me male *Ba.* me ibi male *Bb.* me ibi male *CDFZ* ſermoniſ q' *C* taesumst *Parcus.* teſunt *D.* te ſunt *B.* te ſunt *C.* ceſunt *FZ* (*) 317. CAL. *praem. FZ* commiſatum *Ba.* commiſſatum *CD.* commeſſatum *F.* comeſſatum *Z* adphilolachetem *B* (*) 318. ilari *BaCD.* ilari *B minio.* hilari *FZ* lepide *S.* elepida *CDa.* elepidã *B.* et lepido *FZ* accipient *Lorenzius olim in adn.* accipiet *libri* (*) 319 *sqq. Sic B* (*initio* ////ec quid *Bb*):

DELP̃.

Hęc quid tibi uideor mammam adire? Semp iſtoc modo moratuſ uitę debebaſ

DELPHIVM

Sémper istóc modo móratu's * *
* * * uitae débebas.

CALLIDAMATES

Visne égo te ac tu me ampléctare?

DELPHIVM

Sí tibi fácere cordíst, licet.

CALLIDAMATES

Lépida's.

Dúc me amabó.

DELPHIVM

Caue né cadas: ásta.

CALLIDAMATES

Ó-o-ocellus és meus: tuós sum alumnus, mél meum.

DELPHIVM

Cáue modo, né prius ín uia accubás
Quamílli, ubi léctus est strátus comiús.

CALLIDAMATES

Síne sine cadere mé.

DELPHIVM

Sino.

---

itemque reliqui, nisi quod Hec quid *CD.* Ecquid *FZ* ♯ Semp *CD.* ſemper (*om. pers.*) *FZ* moratiſ *FZ* uite *CDF* debeba *abscisa una cum extremo margine* ſ *littera C.* debe/////aſ (*er.* aſ) *D Vbi* ma-ma-madere *em. Bothius* moratu's *cum lacuna* (*velut* moratu's, gulo. Non hóc 'tuae uitae' d.) ℜ *duce* ℜ (*) 322. CALLI *praem. B, Pylades: om. FZ* Viſ ne *BC* actu *C* me amplectare *Pylades.* me amplectere *BDbcFZ.* meã plectere *Da.* meam plectere *C* (*) 323. Sitibi *BC* facere cordi est *Hermannus.* corde eſt facere *BCD.* cordi eſt facere *F.* ẽ cordi facere *Z* C *in sp. Db* Lepida eſ *BDFZ.* lepidaeſ *C* (*) 324. *Pers.* (CAL?) *er. B* Duc *Hermannus.* Duce *libri* amabo caue *sine sp. B* (DEL. *s. v.*) *CD* haſta *F* (*) 325. O-o-ocellus *Bothius.* Hoho hocelluſ *B ante ras.* D ho ocelluſ *B ex ras.* O ho hocelleſ *C.* Ohoho celleuſ *D.* Oh oh ocelluſ *FZ* ſum *FZ.* ſuum *B* (.. *Bb*). ſuũ *CD* (*) 326. nepriuſ *BC* inuia *B.* uiuia *C* accubaſ *BaCD.* accũbaſ *B,* ~ *minio.* accumbaſ *FZ* (*) 327. illi *BaCD.* illi$^{c.}$ *Bb.* illic *FZ* lectuſ, l *ex* i *Da* eſt (*non* eſ) *libri* comius ℜ. coimuſ *BCF, codd. Pyladis.* DEL. cojm' *D* (j *ex* c *er., ut vid., Db*). comuſ *Z* (*) 328. me. ſino.

CALLIDAMATES

Simítu hoc quod mihi ín manust.

DELPHIVM

Sí cades, nón cades, quín cadam técum.

CALLIDAMATES

Iacéntis tollet póstea nos ámbos aliquis. 330

DELPHIVM

Madét homo.

CALLIDAMATES

Tun méd ais ma-má-ma-madere?

DELPHIVM

Cedo mánum: nolo équidem te ádfligi.

CALLIDAMATES

Ém tene.

DELPHIVM

Age í simul.

Quó ego eam, an scís?

DEL. ſ& * hoc *ex* me. ſinoſ & hoc *Ba: ubi* CAL. *post* sino *add. Hermannus,* simitu hoc *corr.* S. me ſinoſ & hoc *C.* meſinoſ & hoc *Da.* me. ſineſ & hoc *DcFZ* in manu eſt *FZ.* inmanuſ eſt *BaC* (*sed* manuſ *rubr. in B*). in ma/////////nuſ eſt *D*, *er.* ſtSic, *ut vid.* (*) 329. DEL. *FZ: om. B* Sicadeſ. *B* cadeſ quin *BbDcFZ.* cladeſ quin *Ba.* dadeſ qui in *Da.* dadeſ quiin *C* 330. CAL. *B: om. FZ* (*) 331. DEL. *B: om. FZ* Mandet *F* homo. CAL. tun *FZ, nisi quod* tum *Z.* homo. tun *BCD* me ais *Scaliger* (med S). mea hiſ *CD.* meã uiſ (u *in lit. m. ead.*) *B.* meam uiſ *F.* mea uiſ *Z* ma-ma-ma-madere S *duce Bothio.* mammam adere? *B.* mammam adere *C.* mam mã adere *D.* mammam adhere *F.* mammam addere *Z* (*) 332. DEL. *FZ.* CAL *B* uolo *Z* affligi *DFZ* (*) 333 *sqq. Sic B:*

DEL Em tene · age · ii ſimul quod ego camanſciſ?
CAL Scio · in mentem uenit DEL. Modo nempe domũ meo
CAL
Commiſſatum. immo iſtuc quidem iam memini.

ubi DEL. *et* CAL. *notas inter se permutant FZ, nisi quod* CAL. *ante* immo *servat Z:* DEL. *ante* age *add. Acidalius,* uenit modo. nempe *corr. Gruterus,* immo *ad DELPHII responsum pertinere intellexit* R (*suppleas velut* Immo ís ad Philolachétem) *v.* 333 en tene *FZ* ageu *CD.* age *FZ* (age i *Camerarius*) *v.* 334 quodego *C.* qđ ego *Da.* qđ ego *Dc.* quo *FZ sine* ego eam an ſciſ *FZ.* ea manſciſ *C.* eamanſciſ *Da.* eam anſciſ *Dc* (*et* × *in marg.*)

CALLIDAMATES

Scio: in méntem uenít modo:
Nempe dómum eo comissátum. 335a

DELPHIVM

Immo * * * * *

CALLIDAMATES

Istúc quidem iam mémini. 335c

PHILOLACHES

Núm non uis me óbuiam hisce íre, anime mí?
Ílli ego ex ómnibus óptume uoló.
Iám reuortár.

PHILEMATIVM

Diust 'iam' íd mihi.

CALLIDAMATES

Ecquis hic ést?

PHILOLACHES

Adest.

CALLIDAMATES

Eú, Philolachés.
Sálue, amicíssume mi ómnium hominúm. 340

PHILOLACHES

Dí te ament. áccuba, Cállidamatés.
Vnde agis te?

---

342. [*Servius*] *in Verg. Aen. IX 693:* se primus agebat] iuxta ueteres 'se agebat' pro 'ueniebat', ut .... Plautus in Mostellaria

---

v. 335 domum eo *DcFZ.* domumeo *Da.* domu meo *C* commeſſatum *F.* comeſſatum *Z: cf. ad v. 317* *spat. ante* immo *om. CD* (*) 336. PHIL. *F.* PH. *Z.* DEL *B* Nunc *F* hiſce ire *FZ.* hiſ ire *ras. ex* hiſ eire *B.* hiſ ei re *C* (reanimemi). ^{h}iſ eire *Da.* ^{h}iſ ire *Dc* (*) 337. DEL *praem. B,* PHILO^{m}. *F.* PHILOC. *Z: PHILOLACHI continuavit Camerarius* Illi ego *Camerarius.* Ilico *BCDF.* illico *Z* optime *FZ* 338. DEL *praem. B,* PHILO^{es} *F,* PH. *Z, spat. CD: PHILOLACHI continuavit Camerarius* reuertar *libri* CAL *B.* PHILO^{m} *F.* PHILOC *Z* Diu eſt (*vel* ẽ) *libri, sequente ras. B* (*) 339. CAL. *FZ.* DEL *B* Eec quiſ *B.* hec quiſ *CD.* Ecquiſ *FZ* PHIL *FZ.* CAL *B* Adeſt Eu *cum circ. 11 litt. spat. B.* adẽ eu *CD* (C *in spat. Db*). adeſt. CAL. en *F.* iſ eſt? CAL. en *Z* philolacheſ, i *ex* y *B* (*) 340. PHI *B: om. FZ* amiciſſime *libri* mi *F.* mihi *reliqui* (*) 341. PHIL. *Db in spat. FZ: om. B* dité *C.* dii te *FZ* ac^{o}uba *B m. ead.* callidamenteſ *C* (*) 342 *sq. Sic B:*

CALLIDAMATES

Vnde homo ébrius probé.

PHILEMATIVM

Quín amabo áccubas, Délphium meá?

PHILOLACHES

Dá illi quod bibát.

CALLIDAMATES

Dórmiam ego iám.

DELPHIVM

Núm mirum aut nouóm quíppiam facít? 345

PHILOLACHES

Quid ego * hoc faciam póstea, mea?

DELPHIVM

Síc sine eumpse.

PHILOLACHES

Age tu ínterim da ab Délphio cito cántharum circum.

'unde agis te?' ut enim nos e contrario dicimus 'duco me', ita illi 'agit se' + *ΑΠΟΘΟΥΔΑΝ*.

Vnde agiſ te? CAL. Vnde homo ebriuſ·
Probe · quin amabo accubaſ delphium mea.

ubi CAL *post* agiſte? *Db in sp. eademque* PHIL *ante* Pbe: *pro quo* PHILO^{m}. *F.* MV. *Z: pers. post* probe *trai.* ℜ (*PHILEMATIO tribuit Lorenzius duce Seyfferto Stud. Pl. p. 1 sq.*) accumbaſ *CDZ* (*) 344. PHIL. ℭ. CAL *Db in spat. FZ: om. B* bibat. CAL. dormiam ℭ. bibat Dormiam *B cum spat. circ. 9 litt.* bibat ‖ Dormiam *CD.* bibat dormiam *FZ* (*) 345. DEL. *Z.* PHILO *B.* PHIL. *F* nouum *libri* quippam *Ba.* quipp^{i}am *Bb* (*) 346. PHILOL. *FZ: om. B* *lacunam signavit* ℭ, *velut* hébeti *supplens* fatiam *B* mea. DEL. sic *Camerarius.* mea ſic *BCD.* mea. PHILO^{m}. ſic *F.* mea. PHILOL. ſic *Z* eumpse *Gruterus.* eum ipſe *BF.* eũipſe *CD.* eũ leſpſe *Z.* eum quieſcere' '*in quibusdam codd. legi*' *Pius scribit* (*) 347. PHIL. *Camerarius: om. BFZ* tu *om. FZ* (*e codd. add. Pylades*) ab *om. FZ* cantar^{h}ũ *D* (*)

ACTVS II

TRANIO. PHILOLACHES. CALLIDAMATES. DELPHIVM. PHILEMATIVM

TRANIO

Iúppiter suprémus summis ópibus atque indústriis
Mé perisse et Phílolachetem cúpit erilem fílium.
Óccidit spes nóstra: nusquam stábulumst confidéntiae.
Néc Salus nobís saluti iam ésse, si cupiát, potest:
Íta mali maeróris montem máxumum ad portúm modo
Cónspicatus sum. érus aduenit péregre: periit Tránio.
Écquis homost, qui fácere argenti cúpiat aliquantúm lucri,
Quí hodie sese éxcruciari meám uicem possít pati?
Vbi sunt isti plágipatidae férritribacés uiri
Vél isti, qui hosticás trium nummum caúsa subeunt súb falas,

---

356. *Gloss. cod. Vatic. 1469 (saec. X):* plagipatida est qui plagas patitur, ut seruus uel ⟨parasitus⟩. *Cf. ad Capt. 472.*

Act. II Sc. 1 TRANIO · SERVV^{S} · PHILOLACHES · CALLIDAMATES · DELPHIV̆. *B. unius v. spat. CDa.* TRANO PHILO CAL DILF *Db.* Tranio. Philolacheſ. Callidamateſ. Delphium. Philocomaſium *F et, nisi quod* Callidamanteſ *et* Philocomaſſiũ, *Z* 348. TRA *praem. B* Iupiter *DFZ* induſtriſ *Ba: corr. Bb* 349. herilem *FZ* 350. ſtabulum eſt *libri* (*er.* eſt *ante* ſtabulum *B*) 351. Salus *pro* salus *Scaliger, Bothius* (*) 352. Ita mali meroriſ *Bb.* Itam aliam eroriſ *Ba.* Itam ali^{a}m erroriſ *C.* Itãaliãerroriſ *D* (× *in marg. Dc*). Ita alium erroriſ *FZ* maximum *BCD* adporcũ *C* (*) 353. Conſpi catuſ *B* ſumeruſ *C* *ante* tranio *2 litt. spat. B* 354. Ec quiſ *B.* E///cquiſ (ę, *ut vid., er.*) *D* eſt *vel* ẽ *libri* 355. ex cruciari *B.* excrutiari *D* meam uicem *Pylades.* meamui *Ba.* meamui^{ce} (*h. e.* mea uice *Bb*). me amui *CD* (× *in marg. Dc*). me aīo *C man. rec.* me animo *FZ* 356. plagi patidę *Bb.* plagi patide *BaC.* plagipatide *D.* plagipati *Z.* plagipatidae *F, codd. Pyladis* ferrei: tribaceſ *Z* 357. Vel *ex* Vibi *c. ras. Bb* hoſticas *et* nummum *R ad Trin.*^{2} *152.* haſtiſ (qui^{h}aſtiſ *B*) *et* nummorum *libri* (nūmoꝝ *D*) ſubeuenit *D.* uenit *F* falas *Camerarius.* falſa *BCDF.* haſta *Z* (*)

Vbi quom quiqui dénis hastis córpus transfigí solet?
Égo dabo ei taléntum, primus qui ín crucem excucúrrerit:
Séd ea lege, ut óffigantur bís pedes, bis brácchia:
Vbi id erit factum, á me argentum pétito praesentárium.
Séd ego, sumne infélix, qui non cúrro curriculó domum?

PHILOLACHES

Eúge, adest opsónium: eccum Tránio a portú redit.

TRANIO

Phílolaches.

PHILOLACHES

Quid ést?

TRANIO

Et ego et tu —

PHILOLACHES

Quíd et ego et tu?

TRANIO

Périimus.

PHILOLACHES

Quíd ita?

TRANIO

Pater aduéctust.

PHILOLACHES

Quid ego ex te aúdio?

---

358. Vbi quom quiqui ☙ (*vide ad Cas. 524*). Vbi aliqui quiq' *CDZ itemque, sed* quiq', *ex* Vel aliqui ////quiq' *c. ras. Bb.* Vbi aliqui quinque *F* ſolet *CD.* ſolẽt *Ba.* ſolent *FZ* (*) 359. incrucem *BC* ex cucurrerit *B.* excurrerit *FZ* 360. obfringantur *F.* offringantur *cod. Sambuci* brachia *libri* (*) 361. ame *BC* preſentarium *BD* 362. ſum ne *BCD* infelix *Pylades.* illſe infelix *libri* (*) 363. Euge adest *Vssingius.* Adeſt *libri* (Ad eſt *B*) obſonium *FZ* aportu *B* redit *Camerarius.* ãredit *B m. ead.* aedit *C.* ædit *Da* (*suprascr.* c *vel potius* a). adit *DcFZ.* uenit *codd. Pyladis* (*) 364. TRA *ante* quid eſt *Db in spat.* quidẽ *C* TRA. et ego *Dousa.* TRA. ego *FZ.* ego *sine spat. BCD, sed* TRA *s. v. B* PHIL. quid & ego *B.* quid & ego *sine sp. CD.* PHIL. quid ego *F.* PH. quid? PH. et ego *Z* TRA *s. v. B: sine spat. om. reliqui* & *Dc* perimuſ *libri: corr. Pylades* 365. P (*bis*) *et* T (*bis*) *in spat. Db* aduectuſt ☙ (*cf. Ter. Eun. 161, al.*). ad at eſt *Ba.* adat eſt *C.* adatẽ *Da.* atatẽ *Db.* ad eſt (*exp.* ad *et corr.* at) *Bb.* adeſt *FZ* ex te *FZ.* ete *BCD* (*)

TRANIO

Absumptí sumus: 365

Páter inquam tuos uénit.

PHILOLACHES

Vbi is est, óbsecro?

TRANIO

* * adest.

PHILOLACHES

Quís id ait? quis uídit?

TRANIO

Egomet ínquam uidi.

PHILOLACHES

Vaé mihi.

Quíd ego ago nam?

TRANIO

Quíd tu malum me rógitas, quid agas? áccubas.

PHILOLACHES

Tútin uidisti?

TRANIO

Égomet, inquam.

PHILOLACHES

Cérte?

TRANIO

Certe, inquam.

---

366. tuuſ *libri* P⊦ *in spat. ante* ubi *Db* iſ eſt *BCDF.* eſt iſ *Z* obecro *C ante corr.* obſæcro (e *ex* a) *D* (te *post* obſecro *man. Cam. in B*) TR. Adẽ· *B.* TR. adeſt *FZ.* T adẽ *Db.* ♯ adẽ *Da.* ♯ ade *C: ubi* In portu iam adest *suppl.* ℜ (*) 367. T *ante* egomet *et* P⊦ *post* uidi *in sp. Db* Ve *B.* ue *CD* 368. ago *Lambinus.* agam *libri* nam? TRA. quid ☙ *Dousa, Brixio, Seyfferto ducibus.* numquid *libri, cui BFZ praem.* TRA, *sed s. v. B inter* malum *et* Me (*sic*) *circ. 13 litt. spaţ. est in B, inter* malum *et* me *4—5 litt. sp. in CD, ubi* T *inscr. Db* rogit& *CD* agas? accubas *Camerarius.* agaſ accubanſ *BCD.* agaſ accũbaſ *Z* (*) 369. P⊦ *Db: om. B* Tutin uidisti *Fleckeisenus coll. Mil. 290.* Tui nuidiſti *Ba.* Tu nuidiſti *B ex corr.* (i *er.*, ◡ *minio*). Tui inuidiſti *C.* Tuiinuidiſti *Da.* Tun uidiſti *Dc.* tu eu uidiſti *FZ* T *Db in sp.* inquam. PH. certe? TR. certe inquam. PH. occidi *Camerarius.* inquam PHIL Certe? TRA

PHILOLACHES

Óccidi,
Sí tu uera mémoras.

TRANIO

Quid mihi sít boni, si méntiar?

PHILOLACHES

Quíd ego nunc faciám?

TRANIO

Iube haec hinc ómnia amolírier.
Quís istic dormit?

PHILOLACHES

Cállidamates. súscita istum, Délphium.

DELPHIVM

Cállidamates, Cállidamates, uígila.

CALLIDAMATES

Vigilo: cédo bibam.

DELPHIVM

Vígila: pater aduénit peregre Phílolachae.

CALLIDAMATES

Valeát pater.

PHILOLACHES

Válet ille quidem atque égo disperii.

CALLIDAMATES

Bís periisti? quí potest?

Inquam PHIL Occidi *B.* inquã certe inquã occidi *C.* inquã P⊢ cer-te inquã occidi *D* (P⊢ *Db*). inquam. PH. certe inquam occidi *FZ* (*) 370. Situ *BC* TRA *s. v. B.* T *Db* mentiar *Pylades.* mentirer *libri* (*corr. Cam. m. in B*) 371. P⊢ *et* T *Db* hec *C* 372. Quiſ *FZ.* Quid *B minio corr.* Quid *BaCD* P⊢ *Db* callidamateſ ſuſcita *BCD.* callidamateſ. TR. ſuſcita *FZ, nisi quod* callidamanteſ *Z: item v. proximo* (*) 373. D *et* C *Dc* Callidamateſ callidimateſ *D* bibam *R, Bentleius.* ut bibam *libri* (*) 374. D *Db.* PHI *B* (*ex parte in ras.*) CAL peregre Philolachae. CA. ualeat *Lambinus.* peregre philolache Valeat *B cum spat. circ. 17 litt., per quod lineola minio ducta.* peregre philolache ualeat *CD* (P⊢ *in sp. Db*). peregre philolacheſ. CA. ualeat *F et, nisi quod* philolachiſ, *Z* (*) 375. ille, e *ex corr. C* quid emat que *CDa: corr. Dc* ego *Pylades: om. libri* diſperii *B ex corr. rubr. FZ.* diſperi *BaCD* T *in sp. Db: spat. circ. 18 litt. B* Biſ periſti *B.*

PHILOLACHES

Quaéso edepol, iam exsúrge: pater aduénit.

CALLIDAMATES

Tuos uenít pater?

Í, iube abire rúrsum: quid illi réditio huc etiám fuit?

PHILOLACHES

Quíd ego agam? pater iam híc me offendet míserum adueniens ébrium,
Aédis plenas cónuiuarum et múlierum. miserúmst opus,
Ígitur demum fódere puteum, úbi sitis faucés tenet:
Sícut ego aduentú patris nunc quaéro, quid faciám miser.

TRANIO

Écce autem iterum hic déposiuit cáput et dormit. súscita.

PHILOLACHES

Étiam uigilas? páter inquam aderit iam híc meus.

CALLIDAMATES

Ain tú? pater?

Cédo soleas mihi, ut árma capiam: iám pol ego occidám patrem.

DELPHIVM

Pérdis rem: tace amábo.

TRANIO

Abripite hunc íntro actutum intér manus.

---

bif periſti *C.* biſpiſti *D.* diſperiſti? *FZ* (*) 376. Queſo *BCD* iam exsurge ℜ *in adn.* exſurge *BC.* exur gœ *D.* exurge *FZ* C *Db in sp.* tuuſ *libri* (*) 377. I, iube ☙. Iube *libri* rurſũ *ex* rurſu^{s} *Da* redicio *D* huc etiam *Camerarius.* etiam huc *BDcFZ.* etiam hunc *Da.* et etiã huc *C* (*) 378. P *Db* offendet *FZ.* offendit *BC.* offœndit (e *ex* o, *ut vid.*) *D* ebri *reliquis abscisis C* (*) 379. Ediſ *Z.* Aedeſ *F* eſt *libri* 380. *Ex B add. Camerarius: om. CDFZ* ~~todere~~ fo///dere *B* (*cr.* u *vel* n, f *fort. ex* t) (*) 381. quero *BCD* faṭiam *Bb* (*) 382. TRA *om. B* iterum *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 111: om. libri* deposiuit *Camerarius* (*etiam in B*). depoſuit *libri* ſucita/// *B* (*cr.* t), *item FZ.* ſuſcitat *CD* (*) 383. PHI *om. B* Et iam *F.* Ec///am *ex* Eccam *Da* (+ *in marg. Dc*) uiglaſ *Da* (i *inter* gl *Dc*). uigila *FZ* aderit *B ex ras. DcFZ.* adherit *BaCD* meuſ ain *sine sp. BCD, ubi* CAL *suprascr. B,* C *Db* tu *om. C* (*) 384. ſoleaſ, ſ *extr. ex* i, *ut vid., B* (*) 385. DEL. *Scyffertus Stud. Pl. p. 1.* PHI. *BFZ.*

CALLIDAMATES

Iam hércle ego uos pro mátula habebo, nísi mihi matulám datis.

PHILOLACHES

Périi.

TRANIO

Habe bonum ánimum: ego istum lépide medicabó metum.

PHILOLACHES

Núllus sum.

TRANIO

Taceás: ego qui istaec sédem meditabór tibi.
Sátin habes, si ego áduenientem íta patrem faciám tuom,
Nón modo ne intro eát, uerum etiam ut fúgiat longe ab aédibus? 390
Vós modo hinc abíte intro atque haec hínc propere amolímini.

PHILOLACHES

Vbi ego ero?

TRANIO

Vbi máxume esse uís: tu cum hac, cum istác eris.

PH *Db* TRA. *Niemeyerus 'philol. Wschr.' I p. 365: om. libri sine spat.* ac tutum *BC* (*) 386. herde *D* niſi *suprascr. Bb* mihi *BCD: om. FZ* dat̃iſ *B a rubr. corr.* 387. PHI Perii habe *B: ubi* TRA *suprascr. est.* Perii habe *D: ubi* T *suprascr. Db* habebo num animũ *C* medicabo *DaFZ.* meditabo *BaC.* meditabor *Bb.* medicabor *Db* mecum *C ante corr.* (*) 388. P *Db* Nullu ſ *BbDcFZ.* Nullum *BaCDa* TRA *suprascr. B,* T *Db* (*spat. om.*) taceaſ· ego qui iſta hec ſedem meditabor *BCD, nisi quod* teceaſ *C,* iſta////ec *Ba* (*er.* h), ſedẽs *Dc.* taceaſ quin ego iſta haec ſedenſ medicabor '*ex codd. ant.*' *Pylades.* taceſ ergo. quin ſtaſ ſedenſ medicabo *Z.* taceaſ. PHIL. ego qui iſtaec. TRA. ſede medicabo *F.* medicabor *pro* meditabor '*alibi codicum legi*' *Pius scribit* (*) 389. *Post* habeſ *aliquid* (*relut* Satin) *erasum in D* aduenient emit apatrẽ *C.* aduenient emita patrem *Da* (em *separ. Db,* tem *copul. Dc*) faciã *ex* faciẽ *Da* tuum *libri: cui verba* Non modo hinc abite intro atq' hec inquid *B adiungit* (*sed linea subducta a Bb, fortasse vel Ba*) *eademque singulari versu perscripta in CD sunt: et integris quidem v. 390. 391* (*) 390. introeat *FZ.* intr̃oat *B* (° *Bb*). intro at *CD* (atuerũ *Da: separ. Db*) ucrunetiam *F* loglonge *Ba* edibuſ *D* 391. habite *D* hec *CD* (*) 392. P *Db* ero ubi *BCD: ubi* T *suprascr. Db,* TRA *B* maxime *libri* tu cum hac ☙. cum hac *BDFZ.* cuhac *C* iſtaceriſ *D.* iſta ceriſ *C* (*)

DELPHIVM

Quíd si igitur abeámus hinc nos?

TRANIO

Nón hoc longe, Délphium.
Nam íntus potate haú tantillo hác quidem causá minus.

PHILOLACHES

Eí mihi, quom, istaec blánda dicta quo éueniant, madeó metu. 395

TRANIO

Pótin ut animo sís quieto et fácias quod iubeó?

PHILOLACHES

Potest.

TRANIO

Ómnium primúm, Philematium, íntro abi, et tu, Délphium.

DELPHIVM. PHILEMATIVM

Mórigerae tibi érimus ambae.

TRANIO

Íta ille faxit Iúppiter.
Ánimum aduorte núnciam tu, quaé uolo accurárier.

---

393. P *Db*. DEL *ex* FI, *ut vid., B* si *Bothius*. eſt *libri* habeamuſ *CD* (*non B*) TRA *B*. C *Db in sp*. CAL. *FZ* linge *C*. non *codd. Pyladis* delęphụum *B*. delephium *D*. delephyũ *C* (*) 394. Nã intuſ *Bb* (ã in *e corr., ita ut olim* N/// ///etuſ *fuerit*). Namentuſ *C*. Nãmentuſ *D*. Nam metuiſ *Z*. Num metuiſ *F* po tate *D*. potare *FZ* hautantillo *D*. haũtantillo *B* (i *e corr. itemque* [*ex* o] *alt.* l) *m. cad.* haut ancillo *C*. haud tantillo *F*. aut tantillo *Z* (*) 395. P⊦ *Db* Hei *FZ* quum iſta////aec *ex* quom iſta hæc *Ba*. quom iſta hec *D*. quo miſta hec *C*. quum iſta haec *codd. Pyladis*. commiſta hęc *Z*. commixta *F* eueniat *Z* (eueniant *etiam codd. Pyladis*) madeo *ex* medeo *Da* (*) 396. T *Db* Potin ut animo *Bothius, Bentleius*. Potin animo ut *libri* (*ex* Potinan imo [o *ex* i] ut *Bb*), *nisi quod* anima *Z* fatiaſ *ex* fatieſ *Ba*. faciat *Z* quid *Z* iubeo poteſt *BCD: ubi* PHI *suprascr. B* (*) 397. prmum *Da: corr. Dc* philocomaſium *F*. philocomaſſium *Z*. philematium *etiam codd. Pyladis* habi *D* delphum *B* (i *Bb*). delphym *CD* 398. DE *B*. PHIL. *FZ: utrumque* ☙ Morigerae tibi *ex* Morigera &ibi *rubr. in B*. Morigera et (*vel* &) ibi *CD* ambae ita *BCD: ubi* TR *suprascr. B* iupiter *DFZ* (*) 399. nunc iam tu *Bothius*,

Omnium primúmdum haec aedes iám face occlusaé sient.
Íntus caue muttíre quemquam síueris.

PHILOLACHES

Curábitur.

TRANIO

Támquam si intus nátus nemo in aédibus habitét.

PHILOLACHES

Licet.

TRANIO

Neú quisquam respónset, quando hasce aédis pultabít senex.

PHILOLACHES

Númquid aliud?

TRANIO

Cláuem mi harunc aédium Lacónicam
Iám iube efferri íntus: hasce ego aédis occludam hínc foris.

PHILOLACHES

Ín tuam custodélam meque et meás spes trado, Tránio.

TRANIO

Plúma haud interést, patronus án cluens promptór siet.

Bentleius. nunc tu iam *BFZ.* nunc tulam *CD* que *CD* accurrarier *CD.* adcurarier *Z* (*) 400. primundum *F.* primum dum *reliqui* haec *R, Fleckeisenus: om. libri* edeſ *D.* aedaſ *C* face *R.* fac *libri* (c *e corr. B*) occluſę, o *e corr. B.* occlę *C* (*) 401. mutire *libri* ſiueriſ *ex* ſi ueriſ *Bb.* ſineriſ *Z* P᷑ *in sp. Db* (*) 402. Tanquam *BCD* ſtintuſ *B ante corr. CD* inedibuſ *BD* habitet licet *BCD* (licet *linea subduxit Bc, ut vid.*) 403. T *Db: om. B* reſponſet *BCDZ.* reſpondet *F* putabit *B.* putabit *CD* (*) 404. P *Db* aliu//d (*er.* s, *ut vid.*) T *Db in spat.: spat. om. C* clauim *FZ* mihi *libri* harumcedium *Ba* (*er.* c). harũ cediũ *C.* harũcedium *D.* harumce edium *F.* harũſcc ędium *Z: corr. Camerarius, Bothius* laconicam *Camerarius* (*etiam in B: ubi adscr.* κλεὶς λακωνικὴ Steph. Lacedaemõ.). iaconicam *BaCD.* nunc iam *Z.* hac omni cauſa *F* 406. P᷑ *Db* Intuam *ex* Intuſ *Ba* custodelam *Bothius.* cuſtodiam *libri* (*) 407. haud *ex* haut *Ba* inter eſt *B* an clienſ *FZ.* anclienſ *Bb.* andienſ *D.* addienſ *C.* acclienſ *Ba* promptor *S.* probrior *Ba.* proprior *CDF.* propior *Bb cum ras. Z* ſiet *B ex ras. F.* ſciet *B ante ras. CD.* fiet *Z.* fuat 'nonnulli libri' *Lambini* (*)

TRANIO. SPHAERIO

TRANIO

Hominí, quoi nulla in péctorest audácia,
[Nam quoíuis homini, uél optumo uel péssumo]
Quamuís desubito fácilest facere néquiter.
Verum íd uidendumst, íd uiri doctíst opus,
Quae díssignata sínt et facta néquiter,
Tranquílle cuncta ut próueniant et síne malo,
Ni quíd potiatur, quam ób rem pigeat uíuere.
Sicút ego efficiam, quaé facta hic turbáuimus,
Profécto ut liqueant ómnia et tranquílla sint,
Neque quícquam nobis páriant ex se incómmodi.
Sed quíd tu egredere, Sphaério? * * * *

Act. II Sc. 1b TRANIO & PVER *Db. unius versus spat. BCDa: om. FZ, verba* homini, cui *e. q. s. continua structura adiungentes versui antecedenti* (*) 409. cui *libri* in pectore est *Pylades.* eſt in pectore *libri* audatia *BCD* 410. *Hunc v. del. R* cuiuiſ *B ex ras. DcFZ.* cuiuſ uiſ *Ba.* cuiuſ *CDa* homini *BbD ex ras.* homine *BaC.* hominiſ *D ante ras.* peſſimo *BCD* (*) 411. Quamiuſ *B ante corr.* Quam uiſ *C* eſt *libri* *Post hunc v. sequitur v. 425, qui suo loco redit (ubi vide): hic deleri iussit Acidalius cum Lambino* (*) 412. PHIL. *praem. FZ: del. Camerarius* eſt *libri* docti eſt *B ex ras. FZ.* docte eſt *BaCD* 413. Que *BCD* diſſignata *F.* diſ ſignata *Ba.* diſ ſignita *BbCD.* deſignata *Z* nequiter *Dousa.* nequitia *libri* (*) 414. 415 *hoc ordine Acidalius: inverso libri* 414. TRA. *praem. FZ: del. Camerarius* et ut proueniant *libri: ubi* et *trai. R, Bentleius* ſine malo *codd. Pyladis.* ſinemo malo *Ba.* ſine omni.mo malo *Bb.* ſine momolo *C.* ſinemomolo *Da* (meo malo *suprascr. Dc*). ſine modo *FZ* (*) 415. Niquid *ex* Nequid *B.* Nequid *C.* Ni quid *Da.* Ne quid *DcFZ.* Ne qui *'vetusta exempl.' Pii* potiatur *BaCD.* patiatur *B m. ead.* patiantur *codd. Pyladis.* ponatur *FZ.* peccetur *'vetusta exempl.' Pii* (*) 416. effitiam *C* quę *Bb.* que *BaCD* turbauimuſ *Lambinus.* turbabimuſ *libri* (*ex* turbamuſ *B*) (*) 417. linque ant *B.* linqueant *CDa: corr. Dc* 418. nobiſ pariant *etiam C* ex se *Camerarius.* exei *CDa.* exeiſ *B.* exeiſ *Dc.* ex eo *F.* exeo *Z* 419. egredere, Sphaerio? *Seyffertus Philol. XXIX p. 393 sq.* egrederеſ perio *CDa.* egrederеſ? perio *Ba.* egrederеſ peri//// *Bb.* egredere ſperio *Dc.* egredere? ſpero *F.* egrederiſ? ſpero *Z* *lacunam signavit & ad hoc exemplum explendam:*

SPH. Clauím tibi

* * * * * * * * iamiam: óptume
Praecéptis paruísti.

SPHAERIO

Iussit máxumo
Opere órare, ut patrem áliquo absterrerés modo,
Ne intro íret ad se.

TRANIO

Quín etiam illi hoc dícito:
Factúrum me, ut ne etiam áspicere aedis aúdeat,
Capite óbuoluto ut fúgiat cum summó metu.
Clauím cedo atque abi íntro atque occlude óstium,
Et ego hínc occludam. iúbe uenire núnciam:
Ludós ego hodie uíuo praesenti híc seni
Faciám: quod credo mórtuo numquám fore.
Concédam a foribus húc: hinc speculabór procul,
Vnde áduenienti sárcinam inponám seni.

Fero áb ero. TRA. Eu, Philolachés: places (iamiam: óptume *c. q. s.*) iam iam *BC* optime *BCD* (*) 420. Preceptiſ *BCD* paruiſti iuſſit *BCD*: *ubi* PVER *in marg. ext. adscr. B punctis indicans hoc loco inserendum esse.* paruiſti. PHILOCOM. iuſſit *FZ* maximo *BaC.* maxima (*ad* Ope te *relatum*) *Bb* (*) 421. Opere *DcFZ.* Opete *BaCDa.* Ope te *Bb* orare, e *ex incohata* a *D* abſterreſ *Da: corr. Db.* ut abſterreref *Z* 422. introiret *libri* ad se. TRA. quin *Pylades.* ad eſt TRA quin *B.* adeſt quin *CD.* TRA. adeſt. quin *F itemque, sed* qui, *Z* (*) 423. me *Pylades: om. libri* audeat *ex* audiat *B* (*) 424. obuolutu *BaC: corr. Bb* ſummo cum *Z* 425. *Cf. ad v. 411: cancellis siglis additis prioris loci scripturas distinximus* Clanem (*BCDFZ*) abii (*B ante ras. CD*) intro atque (*BbDcFZ*). introat que (*BaCDa*). hinc intro atque *BCFZ.* hinc intro aq⁹ *D* occlude *B*(*Bb*)*DFZ.* occude *C.* occludi (*BaCDFZ*) oſtiũ (*Bb cum ras.*). oſtiuſ (*BaCD*). hoſtium (*FZ*) (*) 426. ocdudam *D* *post* uenire *dist. rubr. in B* nunc iam *BFZ.* nuntiam *CD* 427. ago *Z* hodi *BaDa: corr. BbDc* preſenti *BCD* ſeni *Pius.* ſene *Bb.* ſene *Ba cum reliquis* (*) 428. Faciam *Bb* quod credo *BFZ, sed* od cr *litt. Bb in ras.* quo do edo *BaCD* (*) *Sequitur in BD spatium unius versus itemque in fine paginae in C: atque* TRANIO· *tamquam novae scaenae inscriptionem B habet* (*et* Concedam, C *minio*), *cum* T *versui 429 praemittat Db* 429. aforibuſ *B* 430. ſartinam *Da: corr. Dc* inponam *B.* imponam *CD* (a *ex* e) *FZ*

ACTVS III

THEOPROPIDES. TRANIO

THEOPROPIDES

Habeó, Neptune, grátiam magnám tibi,
Quom méd amisisti ábs te uix uiróm domum.
Verúm si posthac mé pedem latúm modo
Scies ínposisse in úndam, hau causast, ílico
Quod núnc uoluisti fácere quin faciás mihi.
Apage, ápage te a me núnciam post húnc diem:
Quod créditurus tíbi fui, omne crédidi.

TRANIO

Edepól, Neptune, péccauisti lárgiter,
Qui occásionem hanc ámisisti tám bonam.

438. largiter *hinc excerptum habet gloss. Plaut.: cf.* R *Opusc. phil. II p. 253. 251.*

Act. II Sc. 2 THEVROPIDES SENEX. TRANIO SERVVS · *B et, nisi quod* TEVROPIDES, *Db FZ: atque* tranio ſeruuſ *Db* (TRANIO SERVVS *rubr. in D*). *unius v. spat. CDa* 431. T *praem. Db* neptune, nepti *in ras. Bb.* nepune *CDa: corr. Dc* 432. Cum *Z* med *Guyetus.* me *libri* abs *Studemundus Vidul.² p. 63 duce Langeno.* ad *BaCD.* a *B ex ras. FZ* uiuom *B itemque, ex* uiuum, *CD* domum *P. Thomas 'Rev. de l'instr. publ. en Belg.' XIX p. 259 sq.* modo *libri* (*) *V.* 433—437 *in C alia m. (sed ant.) suppl. in lacuna* 433. Virum *BCD* poſt hac *B* (ſipoſt) *C* 434. Scieſ *DcFZ.* Sieſ *BaCDa.* Si.eſ *Bb* inpoſiſſe *BCDa.* impoſïſſe *DcZ.* impoſuiſſe *F* hau *BaCDa.* haud *BbDcFZ* cauſaſt, ilico *R duce Scriverio.* cauſa illico eſt *Ba* (li *ex* ic) *C* (ic *e corr.*) *Da* (ill *ex* m) *Z: ubi* ilico *BbF:* ulla *suprascr. Dc* (*) 435. faṭiaſ *Bb* 436. Te *praem. Db* apage *ex* acage *BaDc.* ac age *C* te ame *B.* te áme *C.* me *Z* nunciã *D.* nunc iam *reliqui* me. nunc .... diem, Quod *interpungebatur ante Bothium* 437. omni *BaCD: corr. Bb* 438. Edepol, o *ex* u *D* largiter *BCDc, item codd. Pyladis: vide testim.* lagiter *Da.* iugiter *FZ* 439. occacaſionẽ *C.* hoccaſionem *Da: corr. Dc* banã *Da: corr. Dc*

THEOPROPIDES

Triénnio post Aégypto aduenió domum:
Credo éxspectatus uéniam familiáribus.

TRANIO

Nimio édepol ille pótuit exspectátior
Veníre, qui te núntiaret mórtuom.

THEOPROPIDES

Sed quíd hoc? occlusa iánuast intérdius.
Pultábo. heus, ecquis híc est? aperitín foris?

TRANIO

Quis homóst, qui nostras aédis accessít prope?

THEOPROPIDES

Meus séruos hic quidemst Tránio.

TRANIO

O Theópropides,
Ere, sálue: saluom te áduenisse gaúdeo.
Vsquín ualuisti?

THEOPROPIDES

Vsque, út uides.

---

440. *Fortasse huc redit Quintilianus inst. or. I 5, 38:* ut fiat (*scil.* soloecismus) .... detractione 'ambulo uiam, Aegypto uenio, ne hoc fecit': *cf. Woefflinus Archii VII p. 582.* 449. usquin *hinc habet gloss. Plaut.: cf. R Opusc. phil. II p. 253. 557.*

---

440. Triennio, o *ex* u *Da* (o *s. v. Dc*) poſt, o *ex* l *D* aegipto *BC.* egipto *D: cf. testim.* (*) 441. TRA, *ut vid., er. in B* expectatuſ *FZ* 442. T *Db* Nimo *C* pol *FZ* expectatior *DFZ* 443. nunciaret *BZ* mortuum *libri* 444. TE *Db, sed er.: vide ad v. 446 sq.* eſt *libri* 445. euſ *BaCD* (ꝑ *Bb*) hec quiſ *Ba* (*er.* h) *C.* hecquiſ *Da* (h *del. Dc*) hic est? aperitin foris? S, aperitin *cum Leone.* iſta perit in foreſ *B ante corr. CDa.* iſtaſ aperit inforeſ *Bb.* iſtaſ aperit foreſ *DcFZ* (*) 446. TRA *B, Camerarius.* TE *Db: om. FZ* eſt *vel* ẽ *libri* noſtraſ ędiſ *FZ.* noſtraſ ędeſ *B.* noſtra ſedeſ *C.* noſtrã ſedeſ *Da.* noſtrãſ edeſ *Db* 447. THEV *B: om.* (*Db*)*FZ* ſeruuſ *B* eſt *libri* T *Db in sp.* O theuropideſ *BD.* otheur opideſ *C.* o teuropideſ *FZ* (*) 448. Ere galue *Ba.* Eregalue *CDa.* Ere galue *BbDb.* Perſalue *FZ.* Here ſalue *codd. Pyladis* ſaluom *B.* ſaluem *CDa.* ſaluum *DbFZ* 449. Vsquin ualuisti *R: cf. testim.* Vſque inualuiſti *libri* TE *Db in sp.* uideſ

TRANIO

Factum óptume.

THEOPROPIDES

Quid uós, insanin éstis?

TRANIO

Quidum?

THEOPROPIDES

Síc: quia 450
Foris ámbulatis. nátus nemo in aédibus
Seruát, neque qui reclúdat neque qui pródeat.
Pultándo paene cónfregi hasce ambás foris.

TRANIO

Eho, an tú tetigisti hasce aédis?

THEOPROPIDES

Quor non tángerem? 454. 455
Quin púltando, inquam, paéne confregí foris.

TRANIO

Tetigístin?

THEOPROPIDES

Tetigi, inquam, ét pultaui.

TRANIO

Váh.

ſactum *CD s. sp.* optime *BCD* (*) 450. T *Db, sed er.* inſani *FZ* T/// (*er.* e) quidum Te *Db* (*) 451. nimo *Da.* nemo *Db.* nunc nemo *Dc* ędibuſ *C.* edibuſ *BD* 452. qui prodeat ☞ *coll. Rud. 413.* quiſ reſpondeat *BaCDa.* qui reſpondeat *BbDcFZ* (*) 453. Pultando *libri, nisi quod* P̌oltando *C,* ando *autem e corr. post 2 tantum litt. ras. Bb,* o *ex* u *D* paene *Bothius.* pedibuſ pene *libri* confregi aſce *Ba* (⌐ *Bb*). confrigiaſce *C.* confrigaſ ce *Da.* confregaſ ce *Db.* confregaſce *Dc* foris ℟ *coll. Capt. 831: om. libri* (*) 454 *sq.* T *Db* Eo *BaCDZ.* Eho *Bb.* Eho *F* an tu *FZ.* antute *B* (u *in ras. et lineolas Bb*). ante te *C.* an tute *D* (u *ex* e) tetigiſtiſ *Da: corr. Dc.* tetigiſtiſ *ex* tetigiſſeſ *C* hasce *Schmidtius de pron. p. 18. 36.* haſ *libri* ędeſ *DcFZ* Te *Db in sp.* Cur *B.* cur *CDZ* 456. pene *libri* confrigi *BaCDa: corr. BbDc* foreſ *FZ* 457—468. *Personas recte suppl. Db* (*)

THEOPROPIDES

Quid est? 457

TRANIO

Male hércle factum.

THEOPROPIDES

Quíd est negoti?

TRANIO

Nón potest 459

Dicí, quam indignum fácinus fecisti ét malum. 460

THEOPROPIDES

Quid iám?

TRANIO

Fuge obsecro átque abscede ab aédibus: 465

Fuge húc, fuge ad me própius. tetigistín foris? 466

THEOPROPIDES

Quo módo pultare pótui, si non tángerem? 458

TRANIO

Occídisti hercle —

THEOPROPIDES

Quém mortalem?

TRANIO

Omnís tuos. 462

THEOPROPIDES

Di té deaeque omnes fáxint cum istoc ómine — 463

TRANIO

Metuó, te atque istos éxpiare ut póssies. 464

459. herde *D* negotii *BCDc.* negetu *Da.* negocii *FZ* (*) 460. Dici inquam *F* facimuſ *CDa: corr. Dc* (*) 465. obſæcro *D* adq' *CD* abędibuſ *B.* abedibu᷑ *C* 466. adme *B* proptuſ *Da: corr. Dc.* ꝑpitiuſ *C* (*) 458. Quomodo *libri* (*) 462. hercule *C.* herde *D* quã *C* Om̃ſ *ex* Oñiſ *Bb.* oniſ *C.* om̃ſ *D.* omneſ *FZ* 463. Dii *FZ* Dit edeaeq' *Da* (te *copul. Dc*). dit ede aeque *C* deae que *B* omneſ *F.* omniſ *BCD* (om̃iſ) *Z* ſaxint *Bb.* axint *BaCDa.* ꝑdu axint *Db* (*h. e.* perduint): *unde* perduaxint *Z*, perduaſſint *F* iſtoc omine *Z.* iſto homine *BaCDa.* iſto omine *B et D ex ras. F* (*) 464. Metuo, e *ras. ex* æ, *ut vid., B*

THEOPROPIDES

Quam ob rem? aút quam subito rém mihi adportás no-
uam? 461

* * * * * * * * * * * * *

TRANIO

Et, heús, iube illos íllinc ambo abscédere. 467

THEOPROPIDES

Apscédite.

TRANIO

Aedis ne áttigatis. tángite
Vos quóque terram.

THEOPROPIDES

Obsecro hércle, quin dice.

TRANIO

Éloquar:
Quia séptem menses súnt, quom in hasce aedís pedem 470
Nemo íntro tetulit, sémel ut emigráuimus.

THEOPROPIDES

Elóquere, quid ita?

468. *Diomedes art. gr. I p. 382, 19 K.:* attingo attingis omnium eruditorum consensu dicimus. uerum reperimus apud nonnullos auctores, quibus eloquentiae et elegantiae tributa est opinio, sine n littera dictum quasi attigo attigis, ut Pacuuius in Medo .... item Plautus in Mustellaria pluraliter 'abscedite taedis ne attigat⟨is⟩'.

461. obrem *B* ut *Z* ad portaſ *B.* adportaſ, o *ex* e, *Da.* apportaſ *DcF* *Post hunc v. lacunam signavit* ☞ *cum Richtero in Studem. Stud. I p. 573 sq. adn., ad hoc exemplum explendam duce Ba in v. 467:* TR. Ex hóc loco hic tagás terram. TH. Em, teneó manu. 467. TRA, R *ex* H *B, ut vid.* E//////heuſ *B, post* E *er.* x *et 1 vel 2 al. litt.* ambo *Scaliger.* amabo *libri* (am *ex* alio, *ut vid. corr. C*) abſcede *Z: corr. Saracenus* (*) 468. TH. *om. F* Apſcedite *CDa.* Abſcedite *BDc* aedeſ *libri* (Aedeſ *B*). taediſ *Diomedes* attigatiſ *Scioppius duce Diomede: v. s.* atigate *Ba* (neat.) *CD.* attingite *BbFZ* tangere *C* 469. terram obſecro *CD itemque,* TH *suprascr. et sequente spatiolo, B* ercle *CDc.* er de *Da* quin dice. TR. eloquar ☞. quin eloquere *libri* (*) 470. TRA *praem. BFZ: cf. v. 469* menſeſ *ex* menſiſ *Da* cum *Z* aedeſ *FZ* (*) 471. te tulit *C.* tetulit *BaD,* 'prisci codd.' *Pii.* detulit *BbFZ* 472—480. *Personas recte suppl. Db*

TRANIO

Círcumspicedum, númquis est,
Sermónem nostrum qui aúcupet?

THEOPROPIDES

Tutúm probest.

TRANIO

Circúmspice etiam.

THEOPROPIDES

Némost: loquere núnciam.

TRANIO

Capitále scelus est.

THEOPROPIDES

Quíd id est? non intéllego.

TRANIO

Scelus, ínquam, factumst iám diu antiquom ét uetus.

THEOPROPIDES

Antíquom?

TRANIO

Id adeo nós nunc factum inuénimus.

THEOPROPIDES

Quid istúc est sceleris aút quis id fecít? cedo.

TRANIO

Hospés necauit hóspitem captúm manu
Isti: út ego opinor, qui hás tibi aedis uéndidit.

479. *Cf. appendl. crit.*

472. Circumſpice dum num quiſ *BC* 473. Sermonum *BaCDa: corr. BbDc* acupet *C* TRA *B* (*item ante v. 474*) ꝑbeſt *C.* probe *Z* 474. Circum ſpice *B* eſt *libri* nuntiam *BaCD.* nunc iam *BbFZ* 475. Caputale scelus eſt *Bergkius Opusc. I p. 678.* Capitali ſcediſ facta eſt *libri, nisi quod* Capitaliſ cedeſ *Bb.* Capitaliſcediſ *Da.* Capitaliſ cediſ *F.* Capitaliſ ediſ *Dc.* Capitaliſ aediſ *Z et* ſrediſ *C ante corr.* id *Bothius: om. libri* intelligo *Z* (*) 476. eſt *libri* iamdiu *B,* iu *in ras.* antiquṽ *D* (ṽ *c. ras. ex* õ). antiquum *reliqui* 477. TEV. Antiquum? TRA. id adeo *F.* Antiquom· id adeo *BD.* Antiquo mi da deo *C.* Antiquum id adeo *Z* nunc noſ *F* (*) 478. iſtic *Z.* iſtuc *etiam Pyladis codd.* sceleris *Spengelius Philol. XXV p. 170 sq.* ſceleſte *libri* (*) 479. negauit *BaCDa: corr. BbDb* //// captum *B* (g *fort. cr.*). captu *Da: corr. Db* (*) 480. Isti ☙. Iſte *libri* oppinor *BCDa: corr.*

THEOPROPIDES

Necáuit?

TRANIO

Aurumque éi ademit hóspiti,
Eumque híc defodit hóspitem ibidem in aédibus.

THEOPROPIDES

Quaprópter id uos fáctum suspicámini?

TRANIO

Ego dícam: ausculta. út foris cenáuerat
Tuos gnátus, postquam rédiit a cená domum,
Abímus omnes cúbitum, condormíuimus.
Lucérnam forte oblítus fueram extínguere:
Atque ílle exclamat dérepente máxumum.

THEOPROPIDES

Quis homo? án gnatus meus?

TRANIO

Śt tace: auscultá modo.
Ait uénisse illum in sómnis ad se mórtuom.

THEOPROPIDES

Nempe érgo in somnis?

TRANIO

Ita, sed auscultá modo.
Ait íllum hoc pacto síbi dixisse mórtuom —

Dc ꝑaſtibuſ *B ante ras.* (ꝑ *Bb, er.* ıſ). haſtibuſ *C.* haſtib; *Da: corr. Dc* aedeſ *FZ* (*non D*) (*) 481. Cecauit *CDa: corr. Db* eii *Scioppius Susp. lect. III 1.* et *F.* & *BCD: om. Z* hoſbiti *Da: corr. Dc* (*) 482. en aedibuſ *BaC.* enedibuſ *Da: ubi* in *corr. Bb, suprascr. Dc* 483. Te *Db* Qua propter *BC* iduoſ *B* 484. T *Dc* aut *B ante ras. CDa.* ; aut *Db* cenauerat, at *ex* it *Ba.* coenauerat *Z* (*) 485. Tuuſ *libri* rediit a *Dousica.* redit a *BbDcFZ.* redita *BaCDa* coena *Z* 486. gubitum *BaCDa: corr. BbDb* con dormiuimuſ *C* (*) 487. Lucer nam *Da* (*copul. Dc*) exſunguere *Da: corr. Dc* 488. maximum *BCD* (x *ex* i *Ba*) 489—493. *Personas recte suppl. Db* 489. st tace *Camerarius.* Sed tace *ex* Sitace *Bb.* ſitace *CD.* ſi taceſ *Dc.* ſic tace *FZ* aut ſculta *Da: corr. Dc* (*) 490. *Ante* in *litterula er. B* inſomniſ *B et* (o *ex* a) *D* ad ſe *B* (ſe *in ras. ex* ee͂, *ut vid.*). adeſſe *vel* adee͂ *CD.* ad ſeſe *FZ* mortuum *libri: item v. 492* 491. ego *F* aut ſculta *Da: corr. Dc* 492. dediſſe *F*

THEOPROPIDES

In sómnis?

TRANIO

Mirum quín uigilanti díceret,
Qui abhínc sexaginta ánnis occisús foret.
Intérdum inepte stúltus es * * * *

THEOPROPIDES

Taceó.

TRANIO

Sed ecce, quae ílli in * * * * *
'Ego tránsmarinus hóspes sum Diapóntius.
Hic hábeo et haec mihi déditast habitátio:
Nam me Áccheruntem récipere Orcus nóluit,
Quia praémature uíta careo. pér fidem
Decéptus sum: hospes híc necauit, ísque me
Defódit insepúltum clam in hisce aédibus,

---

494. *Charisius inst. gr. II p. 195, 2 K.:* abhinc .... Plautus in Mustellaria 'qui .... foret'.

---

493. quin *Pylades.* qui *libri* dicerit *CDa.* dixerit *Dc* 494. LX anniſ *Charisius* foreſ *Z* (*) 495 *sq. Sic B* (quę *ex* que *et* ille *ex* illi *et* inqt *ex* in *Bb*):

Interdum inepte ſtultuſ eſ
THEV Taceo TRA Sed ecce quę ille inqt

pro quibus unum versum reliqui habent: Interdum ineptæ ſtultuſ eſ taceo ſed ecce que illiin *C.* Te Int̃dũ inepteſtultuſ eſ T taceo ſed heccequeilliin^{nc} *D* (Te *et* T *Db*, ^{nc} *et* × *in marg. Dc*). Interdum inepte ſtultuſ eſ. TEV. Taceo. TRA. ſed ecce quae illi ait *FZ: ubi post* es *Guyetus* quin tu taces? *et mox* (quae illi in) somnis mortuos *suppl.* ℭ (*) 497. tranſ marinuſ *B* 498. habeo et ℭ. habeto *CDa.* habito *BDcFZ* eſt *libri* habitacio *Da: corr. Dc* (*) 499. Nam me acheruntem *B.* Nam inea cherunt em *C.* Nãinea cherunt em *D* (*copul. et* ĩ *suprascr. Db*, m *pro* in *Dc*). Nam me in acheruntem *FZ* orchuſ *BCD.* horcuſ *Z* (*) 500. premature uita care o per fidem *B, sed* e uita c *in ras. et* ¦ *Bb.* premature uita hare operfidem *C.* premature uitahare opfidẽ *Da* (hare *Db.* hare opfide *Dc*) (*) 501. Deceptuſ *D* hopeſ *B* necauit ℭ. me necauit *BDFZ.* mene cauit *C* (*) 502. Deffodit *Z* in ſepultum *C.* in ſepulchrum *FZ: corr. Pius* clam *Weisius, Bentleius.* clam ibidem *libri e v. 482* inhiſce aedibuſ *ex* inhiſ ce aedibuſ *Bb.* in hiſ cedibuſ *C.* inihſcedibuſ *Da.* inihſcedibuſ *Db* (*)

Scelέstus, auri caúsa. nunc tu hinc émigra:
Scelestae haé sunt aedes, ímpiast habitátio'.
Quae hic mónstra fiunt, ánno uix possum éloqui.
St st.

THEOPROPIDES

Quid óbsecro hercle fáctumst?

TRANIO

Concrepuít foris.

INTVS

Hicín percussit?

THEOPROPIDES

Gúttam haud habeo sánguinis:
Viuóm me accersunt Áccheruntem mórtui.

TRANIO

Perii: íllisce hodie hanc cónturbabunt fábulam.
Nimis quám formido, né manufesto hic me ópprimat.

THEOPROPIDES

Quid túte tecum lóquere?

---

504. Sceleſte *Ba* (ę *Bb*) hae ſunt aedeſ *BF*. hæ ſunt ·he ſunt aede *C*. ·hede *Da* (hedeſ *Db*. edeſ *Dc*). ſunt aedeſ *Z: corr. Pylades 'e codd. ant.'* impia est *Pius*. ſimpla eſt *libri, sed* ſimpla *ex* impla *Bb, ut vid.* habitacio *D* (*) 505. Que *BaCDa: corr. BbDb* monitra *BaCDa: corr. BbDc* 506 *sq.* St st *Gruterus, extra versum positum a Bothio.* Sedet *CD itemque ex* Setet *Ba.* Secede *FZ* Te *et* T *Db in sp.* ercle *C.* erde *Da: corr. Dc* eſt *libri* foriſ *FZ.* foręſ *Bb.* foreſ *BaC.* foræſ *D* (*) 508. INTVS *praem. Brixius Annal. phil. CXXXI p. 198 sq.: om. libri* Hicin *Schraderus de -NE partic. p. 12* [*266*]. Hicine *B.* Hic ine *C.* Hic me *DFZ* guctam *F* (*) 509. Viuom *BCDa.* Viuon *F.* Viuum *D m. rec. Z* accerſ,ⁿvt (*sic,* vt *ex* it) *C.* adcerſunt *Z* Acheruntem *Dousa.* ad cheruntĕ *C.* adᵉheruntã *D* (ᵉ *Db*). ad acheruntem *B.* ad acherontem *FZ* (*) 510. TRA. *praem. Camerarius: om. libri* Perii illiſce *Dc, Camerarius.* Perilliſ ce *Da.* Per illiſce *BC.* Peri hiſce *F.* Perii hiſce *Z* conſ̃ babunt *D.* contralabunt *F, codd. Pyladis.* contra dabunt *Z.* 'antra labunt: *vet. cod.* antroabunt:' *Scaliger* (*) 511. Nimiſque *FZ* manifeſto *BCDbFZ.* manifemfeſto *Da* opprimant *CDFZ* 512. THE. *Camerarius.* TRA *BFZ* Quid tute tecum *Z.* Quit tu tecum *BbDcF.* Quit te tu cum *Ba.* Quitte tu cũ *C* (tucũ) *Da*

TRANIO

Abscede ab iánua:

Fuge, óbsecro hercle.

THEOPROPIDES

Quó fugiam? etiam tú fuge.

TRANIO

Nihil égo formido: páx mihist cum mórtuis.

INTVS

Heus, Tránio.

TRANIO

Non me áppellabis, sí sapis.

Nihil égo commerui, néque istas percussí foris.

Quaeso * * * * * * Quid? ségreges

* * * * *

THEOPROPIDES

Quaé res te agitat, Tránio?

Quicum ístaec loquere?

TRANIO

An quaéso tu appelláueras?

Ita mé di amabunt, mórtuom illum crédidi

TRA. *Camerarius: om. libri sine spat.* ab cede *C.* abcedo *Da.* abſcedo *Dc* 513. hercle *ex* ercle *C.* herde *D* Te *Db in sp.* fugam *F* fuge *Parcus.* fugeſ *CDaFZ.* fugieſ *B, sed* i *in ras. Bb.* fugiſ *D m. rec.* (*) 514. T *Db* eſt *libri* 515. INTVS *R praeeunte Rostio.* THEV *BF'Z.* Te *Db* Heu ſtranio *Ba: corr. Bb.* heuſtranio *C* TRA. *FZ: om. BCD sine spat.* ſiſapiſ *B* (*) 516. quom merui *B.* quommerui *CDa: corr. Dc* foreſ *BCDcF'Z.* foræſ *Da* 517 *sq. Sic B* (*in quo 25 litt. spat. post* Queſo) *et CD* (*sed* egregeſ *D*):

Queſo Quid ſegregeſ.
eſte agitat tranio

In unum versum conflarunt F'Z hunc: TH. Quaeſo. TR. quid e grege eſ. TH. quiſ (qui *Z*) te agitat tranio: *ubi* quae res te *suppl. Camerarius, priora ad hoc exemplum explet* S *duce R:* Quaeso ⟨ábeas intro. INTVS. abigín patrem? TR.⟩ Quid? ségreges ⟨Sermónem atque abeas. TH. Quaé r⟩es *e. q. s.* (*) 519. TRA *praem. B* Qui cum *B* iſtaec *BbZ.* iſta hec *BaCDF'* (heclo quere *ex* hedo quere *C*) TRA. *FZ: om. BCD sine spat.* queſo *BCD* apellaueraſ *B* 520. amabunt *B ante et Bb ex corr. Dc.* amabant *Ba ex corr. CDa* mortũ *CDa.* mortuũ *Dc cum reliquis* credidi, r *ex* c *Da: atque* r *in marg. Db*

Expóstulare, quía percussissém foris.
Sed tu, étiamne astas néc quae dico optémperas?

THEOPROPIDES

Quid fáciam?

TRANIO

Caue respéxis, fuge, operí caput.

THEOPROPIDES

Quor nón fugis tu?

TRANIO

Páx mihist cum mórtuis.

THEOPROPIDES

Scio: quíd modo igitur? quór tanto opere extímueras?

TRANIO

Nil mé curassis, ínquam: ego mihi prouídero.
Tu ut óccepisti, tántum quantum quís fuge,
Atque Hérculem inuoca.

THEOPROPIDES

Hércules, ted ínuoco.

TRANIO

Et égo — tibi hodie ut dét, senex, magnúm malum.

521. percussissem *Acidalius.* percuſſiſſeſ *BFZ itemque ex* percuſſeſſeſ *Da.* petuſ iſſeſ *C* foreſ *libri*, o *ex* e *C* (*) 522. T *praem. Db* etiam ne *BCD: ubi dist. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 58* aſtaſ *Z.* aſtiaſ *B.* aſtraſ *CD* (× *in marg. Dc*). adſtaſ *F* quę *BbC.* que *BaDc.* q' *Da.* quod *FZ* optemperaſ *B* (*er.* ? *vel* u, *ut vid.*). obtemperaſ *reliqui* 523. Te *praem. Db* fatiam *B* faciam caue *CD: ubi* Te (*sic*) *suprascr. Db* reſpexiſ *ex* reſpexit *Da* operi *Guyetus, Bentleius.* atq' operi *BCFZ.* operi atq' *D* capud *Da: corr. Dc* (*) 524. Te *praem. Db* Cur *libri post* tu *spat. amplius* (*15 fere litt.*) *CD: in quo* T *Db* eſt *libri* (*) 525. THEV *B,* HEV *in ras.* cur *libri* tantopere *FZ* ex timueraſ *B* 526. Nihil *libri* prouideo *C* 527. occipiſti *Z* quiſ (*sic*) *B* fuge *FZ.* fugiſ *Bb.* fui *BaCD* 528. erculem *C* inuocabi herculeſ te *Ba* (inuocabiſ *Bb*). inuocabi herculeſte *C.* inuocabih ercule ſte *Da.* inuocabiſ herculeſ te *Dc et, inserto* TH, *FZ: ubi* inuoca *corr. R cum Bentleio,* ted *Fleckeisenus* inuocā *C* (*) 529. tibi hodie ut *DcFZ.* utibi hodie ut *BaCD.* ut ibi hodie ut *Bb*

Pro di ímmortales, óbsecro uostrám fidem,
Quid égo hodie negóti confecí mali.

DANISTA. TRANIO. THEOPROPIDES

DANISTA

Sceléstiorem ego ánnum argento faénori
Numquam úllum uidi, quam híc mihi annus óptigit.
A máni ad noctem usque ín foro degó diem:
Locáre argenti némini nummúm queo.

TRANIO

Nunc pól ego perii pláne in perpetuóm modum.
Danísta adest, qui dédit * * * * * *
Qui amícast empta quóque * * * * * *
Manufésta res est, nísi quid occurró prius,
Ne hoc núnc senex rescíscat. ibo huic óbuiam.

530. TEV. *praem. F* Pro^{h} *Dc* dii *libri* ueſtram *libri* (urām *D*) 531. negoti *CD.* negotii *B.* negocii *FZ* mali *Guyetus.* malum *libri* (*)

Act. III Sc. 1 DANISTA. THEVTROPIDES · SENEX. TRANIO · SE^{R}VV^{S} · *B. unius v. spat. CDa.* Daniſta Teutropideſ ſeneſ tranio *Db.* Daniſta. Tranſo. Teuropideſ ſenex *Z et, sine* ſenex, *F* 532. DA *praem. B,* T *Db* O celeſtiorem *F* annum locando argento *Z* ſaenori *BD.* ſaenori *C.* foenori *Z* (*) 533. illum *Z* iud *CDa.* indi *Db* hic *om. Z* optigit *BCDa.* obtigit *DcFZ* (*) 534. mani *R ut v. 767.* mane *libri* anoctem *BaCDa.* a^{d}noctem *BbDb* inforo dego *ex* inforod ego *Bb.* in foro d ego *C.* in forod ego *D* (. *Db*). in foro ego *Z.* in foro age *F, codd. Pyladis* 535. *Ante* queo *ras. 2 litt. B* 536. TRA *praem. B, Pius: om. reliqui* pol *ex* pul *Da* (o *s. v. Dc*) inperpetuum *BCD.* imperpetuum *Z* 537 *sq.* TRA. *praem. FZ* *Sic B* (TRA *er. ante* Qui):

Daniſta adeſt qui dedit.
//// Qui amica eſt empta quoq^{ꝫ}

ubi argentū fenori Δ *et* opuſ in ſūptuſ fuit Δ *suppl. man. Camerarii: duorum versuum reliquias in unum cum spatiolo et puncto C, sine intervallo DFZ contraxerunt* qui amicaeſt *CDa.* cui amicaeſt *Dc* q^{o}; *F: om. Z: e suis codd. add. Pylades* (*) 539. THEO *praem., sed er. B* Manifeſta *libri* (f *e corr. Da*) quid *Iuntina.* quod *libri* (*) 540. hoc nunc *Camerarius.* hoc *libri, sed sequente ras. 2 litt. B* reſciſſat ibo *B.* reſciſſatibo *Da.* reſciſſatibi *C.* reſcif ſatibo *Dc* (*)

Sed quídnam hic sese tám cito recipít domum?
Metuó ne de hac re quíppiam indaudíuerit.
Accédam atque adpellábo. ei, quam timeó miser.
Nihil ést miserius quam ánimus hominis cónscius,
Sicút me male habet. uérum ut ut res sése habet,
Pergám turbare pórro: ita haec res póstulat.
Vnde ís?

THEOPROPIDES

Conueni illum, únde hasce aedis émeram.

TRANIO

Numquíd dixisti de íllo, quod dixí tibi?

THEOPROPIDES

Dixi hércle uero ei ómnia.

TRANIO

Ei miseró mihi:
Metuó ne technae meaé perpetuo périerint.

THEOPROPIDES

Quid túte tecum?

541. quid nam *BCD* (a *ex* o *Ba*) ſcito *C* 542. ne *ex* ni *Ba* indaudiuerit *Bothius.* inaudiuerit *BCDF, sed* di *ras. ex* de *B,* diue *in ras. ex* d iuer *C.* mandiuerit *Z* (*) 543. appellabo *FZ* ei *R duce Taubmanno.* et *BF.* & *CD.* ut *Z* quãti meo, o *in ras. 2—3 litt.* (ſto, *ut vid.*) *Da.* quã timeo *Dc* ñ *in marg. Db* (*) 545. me male *Niemeyerus l. s. s. p. 365.* me *libri* ut ut ref *B.* ut utref *C.* utut ref *D.* ut ref haec *FZ* (utut *codd. Pyladis*) ſeſe *DcFZ.* ///ſſe ſe *Bb* (*er.* e). eſſe ſe *BaCDa* (*) 546. hec *CD* 547. Vnde ///if *B* (*er.* h *vel* r) *DcF, 'vetus lectio' Pii.* Vnde hif *CZ.* Vndehif *Da* Te *Db, usque ad v. 551 pers. in spatiis supplens omnes* haſce aedif *B.* haſ cedif *CDa.* haſ e cedeſ *Db.* haſce aedeſ *FZ* 548. Num quid *C* dixi *B ex ras. DcFZ.* dixit *B ante ras. CDa* 549. ercle *CD* uoro *Da: corr. Dbc* ei omnia *R.* omnia *libri* ei & *Dc.* & *CDa.* hei *FZ.* V e & *ex* V& *Bb* (*) *Post hunc v. sequuntur in libris versus* 553. 557. 558. 559, *suo loco redeuntes, ubi huius loci scripturam additis circulis notabimus. Errore iteratos esse Acidalius vidit* 550. ſecũ *supra* Metuo *scr. Db* techinę *BaCD ante ras.* technę *Bb* (i) *et D ex ras. Z.* tegnae *F* ////ppetuo *B, er.* pe *ut vid.* perierint, ie *ex* in, *ut vid., corr. C* 551. tute *F.* tu te *Z.* tu *B cum spat. et CD* dit *CDa: corr. Dc*

TRANIO

Níhil enim. sed díc mihi:
Dixtín tu quaeso?

THEOPROPIDES

Díxi, inquam, ordine ómnia.

TRANIO

Etiám fatetur de hóspite?

THEOPROPIDES

Immo pérnegat.

TRANIO

Negat? * * * * * * quom cógita
* * * * *

THEOPROPIDES

Dícam, si conféssus sit.
Quid núnc faciundum cénses?

TRANIO

Egon quid cénseam?
Cape, óbsecro hercle, cúm eo una aecum iúdicem:
Sed eúm uideto ut cápias, qui credát mihi:
Tam fácile uinces, quám pirum uolpés comest.

552. Dixtin tu 𝔖. Dixtin *BDFZ*. Dixit in *C* queſo dixi *BCD: ubi* TH *suprascr. B,* Te *Db* atque *ante* ordine *s. v. Cam. m. in B* (*) 553. *Cf. ad v. 549* T *praem. Db: om.* (*Db*) fetetur (*Da*): *corr.* (*Db*) dehoſpite. THEV Immo (*B*). deoſpite immo (*C*). de oſpite immo (*Da*): *ubi* hoſpite *corr.* (*Dc*), Te *suppl.* (*Db*). de hoſpite immo *BD: ubi* TH *suprascr. B,* Te *Db.* 554 *sq.* T *praem. D,* TRA (R *ex* H) *B* *Sic mutili sunt in BCD* (*sed* Necat *CDa: corr. Db*):

Negat? quom cogita
dicam ſiconfeſſuſ ſit

ubi in spatiis 28 et 35 litt. Negat? Teu. Negat inquam TR. perii oppido quom cogitaͦ ⊿ Non confitetur? Teu. dicam ſi confeſſuſ ſit ⊿ *suppl. Cam. m. in B.* Negat? quin cogita. TEV. dicam ſi confeſſuſ ſit *F itemque, sed* quando cogitaſ, *Z* (*) 556. TH *praem. B: del. m. Cam.* cenſeſ? TH. Egon *B.* cenſeſ egon *C* cenſeam, c (*ex* ſ, *ut vid.*) *corr. C* (*) *Cf. ad v. 549* 557. TRA *praem.* (*B*) obſecre *C ante corr.* obſecro erde *D.* ʰercle obſocro (*D*). hercle obſecro (*BCFZ*) cum eo una aecum 𝔖 *duce Sonnenscheinio.* cumeo una *BD.* cum eo una (*Bb*)*C*(*Dc*)*F*(*F*)*Z, codd. ant. Pii.* cum meo una (*Ba*). com meo una (*CDa*). cum ea una (*Z*) uidicem *C* (*) 558. uidetto *Z* ut apiaſ *C ante corr., ut vid.* ucapiaſ *Da.* utcapiaſ *C e corr.* uͭcapiaſ *Db* 559. uinciſ *CD* uulpeſ *Z* (*) *Puncta initio versuum* 557. 558. 559 *add. Bc*

DANISTA

Sed Phílolachetis séruolum eccum Tránium,
Qui míhi nec faenus néc sortem argentí danunt.

THEOPROPIDES

Quo té agis?

TRANIO

Nequoquam ábeo. — ne ego súm miser,
Scelestus, natus dís inimicis ómnibus.
Iam illó praesente adíbit. ne ego súm miser:
Ita et híne et illinc mi éxhibent negótium.
Sed óccupabo adíre.

DANISTA

Hic ad me it: sáluos sum:
Spes ést de argento.

TRANIO

Hílarus est: frustrást homo.
Saluére iubeo té, Misargyridés, bene.

---

568. *Huc spectare vidit Gulielmius Verisim. I 1 Donatum in Adelphos I 1, 1:* nomina personarum, in comoediis duntaxat, habere debent rationem et etymologiam .... in quibus summum poetae uitium est, si quid e contrario [a charactere *Teuberus in progr. Eberswald. a. 1881 p. 21*] repugnans [contrarium] diuersumque protulerit, nisi per *ἀντίφρασιν* ioculariter nomen inponit, ut Misargyrides in Plauto

---

560. filolachetiſ *D* ſeruolum eccum S. ſeruom ecum *Bb* (1 *et* 2 *suprascr. m. Cam.*) *Dc.* ſeruomecũ *Da.* feruo mecum *C.* ſeruon eccum *F.* ſeruum eccum *Z* (*) 561. neque *bis libri: corr. Bothius* fenuſ *BCD* dannunt *Z.* dabunt *Dc* 562. Nec quo quom *Ba et* (*alt.* q *ex* q', *ut vid.*) *Da.* necquoquom (om *ex* em) *C.* Nec quo quam *Bb.* nec quoquam *DcF.* nequoquam *Z* (*) 563. deis *Pius.* debiſ *B* (diſ *m. Camer.*) *CDF.* eſt de hiſ *Z* 564. preſente *BCD* sum *Hermannus Opusc. VIII p. 440.* homo ſum *libri, sed* ho *ex* /////m (*er.* ſu) *B* (*)

565. Ita/// *D* (*er.* e¹ *ut vid.*) exibent *Bb.* exibent *BaCDa: corr. Dc* mihi *libri* negocium *FZ* 566. me it *FZ.* meiſ *C et, ex* meaſ, *Ba.* me iſ *ras. ex* mehiſ *D* ſaluuſ *BbDcFZ.* ſaluſ *BaCDa* 567. TRA *praem. B* (*del. m. Camer.*) argento. TR. hilaruſ *Camerarius* (*pers. etiam in B suprascribens*). argento (deargento *B*) hilaruſ *libri* est: frustrast R. eſt fruſtra eſt *BaCD.* eſt fruſtra eſt *Bb.* eſt TR. fruſtra eſt *FZ* //// homo *B, er.* ho *ut vid.* (*) 568. DA. *praem. F* Misargyrides *Gulielmius: v. testim.* mi ſarciriteſ *B.* miſ artiriteſ *CDa.* mi ſartiriteſ *DcF, cod. Scaligeri.* mi ſaturiteſ *Z* (*)

DANISTA

Saluéto. quid de argéntost?

TRANIO

Abi sis, bélua:
Contínuo adueniens pílum iniecistí mihi.

DANISTA

Certe híc homo inanis ést.

TRANIO

Hic homost certe háriolus.

DANISTA

Quin tu ístas mittis trícas?

TRANIO

Quin quid uís, cedo.

DANISTA

Vbi Phílolaches est?

TRANIO

Númquam potuistí mihi
Magis ópportunus áduenire quam áduenis.

DANISTA

Quid ést?

---

dicitur trapezita. et fere hoc modo apud alios a poetis nomina componuntur † describenda per *ἀντίφρασιν* quod designat [Storax].
572. *Cf. ad Persae v. 796.*

---

569. Salueto *Lachmannus in Lucr. p. 389 sq.* Salue et tu *libri* quide *Bb.* quide *BaCD* argentost *R Parerg. p. 501.* argent///oſt *B* (*er.* e *et* oſt *ex* of *Bb*). argentoſ *CDa.* argento *DcF'Z* (*) 570. Eontinuo *ex* Continuo *B.* Continu *CDa: corr. Dc* inlociſti *B ante corr.* 571. Certe hic *Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 24 adn.* Hic *libri,* c *e corr., fort. ex* ſ, *C* homo eſt *libri* arioluſ *BCDF.* artoluſ *Z* (*) 572. mittiſ *B.* mittiſtiſ *CD.* mutiſciſ *FZ* trichaſ *Z* tricaſ quin *BCD: ubi* TR *s. v. B* 573. philolacheſ , *alt.* h *e corr., Da ante* Numquam *11 litt. spat.* (*non* TRA) *B* 574. Magiſ *F'Z.* Magiuſ *B, sed* iu *et ex* iſ *et in* iſ *corr. m. ead.* Maiuſ *C.* Mauiſ *D* oportunuſ *BCD* aduen aduenif *B* (*ubi in lac. circ. 18 litt.* ire quam *et Δ in marg. add. m. Camer.*) *et CD.* aduenire quam nunc aduenif *Z, itemque, sed* aduentare, *F* 575. *Sic BCD* (*cum lac. circ. 20 litt.*):
Quid eſt? concede huc ditur

TRANIO

Concede huc.

DANISTA

* * faenus rédditur?

TRANIO

Scio té bona esse uóce: ne clamá nimis.

DANISTA

Ego hércle uero clámo.

TRANIO

Ah, gere morém mihi.

DANISTA

Quid tíbi ego morem uís geram?

TRANIO

Abi quaeso hínc domum.

DANISTA

Abeám?

TRANIO

Redito huc círciter merídiem.

DANISTA

Réddéturne igitur faénus?

---

nisi quod Quid· *Da,* conde *CDa* (*corr. Db*), hoc *C: ubi* D Quî mi argẽtũ red *et* Δ *add. m. Camer.* DA. Quid eſt? TR. concede huc. DA. quin mihi argentum redditur? *FZ itemque, sed* faenus *pro* argentum ℞ (*) 576. ṢÇIỌṬẸḂỌNA**S*****ṆECLẠMẠṬṂIṂIṢ *A, litteris extremis valde dubiis, nunc vero exitu post* CLẠ *abscisso* ne clama nimis *Camerarius* (*etiam in B cum* Δ). ne clama *FZ.* ne *cum lacuna reliqui versus BCD* 577. EGOḲERCLEUẸṚOCLAMẠ————GEREMOREMMIḲI *A: ubi post* Ạ *exstitisse* BOAK# *ex ductu* K *litterae supra fenestram* (*nunc abscisso*) *suspicabatur Studemundus* (EGO *non legens*) hercle, r *ex* l *incohata C* non *pro* uero *F* clamo *B.* clamabo *reliqui cum A, ut vid.* ah *BCD.* Va *F.* ah ah *Z* gere morem mihi *BbF cum A.* cherem morem mihi *BaCD* (cherem *cum ras. inter* ch *et* e *et* em *in ras. C*). morem mihi gere *Z* 578. QỤ****ḂIEGOMOREMUISG————BIQUAESOKINÇDOMŨ *A quadrante spatio* morem ego *Z* uiſ ceram *BaC.* uiſcerã *D: corr. Bb* queſo *BCD* 579. ABE— -D——UCCIRC——R——DIEM *A quadrantibus spatiis* habeam *Z* hunc *BaCD: corr. Bb* meridiem *FZ cum A.* meridie *BCD* (*) 580. REḌDETURNEIGITUṚFẠ————ṬUR-

TRANIO

Reddet: núnc abi. 580

DANISTA

Quid ego húc recursem, aut óperam sumam aut cónteram?
Quid si híc manebo pótius ad merídiem?

TRANIO

Immo ábi domum.

DANISTA

Verum hércle dic—

TRANIO

Oh, ábi domum.

DANISTA

At uólo * * * faenus.

TRANIO

* * * * * 583b

DANISTA

Quin uós mihí faenus dáte. quid hic nugámini?

TRANIO

Eu hércle, ne tu — abí modo: auscultá mihi. 585

NUNÇABI *A quadrante spatio* Redetur[d] ne igitur *B*. Reddetur neigitur *C* Redeturne *libri Lambini* fenuſ *BCD*. foenuſ *Z: et sic ubique ubi non aliud testamur:* FAENUS *A ubique, ubi id vocabulum legi potuit* reddet *Guyetus*. Reddetur *B*. reddetur *CDFZ* (*) 581. *Sic libri, nisi quod* R**URSEM *et* CONTERÂ *A* recurſam *Z: corr. Pylades e 'codd. ant.'* ſummam *BCDZ* *ante* aut *ras. 4 litt. B* (*) 582. QUIDSI———————————TIUṢADMERIDIEM *A: in quo certum est post* SI *non extitisse* KIC, *incertum an fuerit* SIÇMA(ne-bohicpo)TIUṢ (*sic dubitanter As*) merediem *Ba: corr. Bb* 583. *Sic A:*

IMMOABIDOMU — —— ERUMKERÇLED**OABIDOMUM
A—O———FAENU———NQU————O

ubi priore v. inter DOMU(M) *et* (U)ERUM *spatium* (*personae vel* [?] U *litterae*) *relinquitur: alterius initio certum est non extitisse* AITKICTI *neque* ANIMO *vel* NONEO (*sic As dubitanter*) *tam bene quadrant quam* ATUOLO (*sic idem*), *ante* FAENU *fortasse* M *fuit, media iam abscissa sunt.* Immo abi domum uerum hercle dico abi modo *reliqui, nisi quod* ercle *C.* erde *D.* crede *FZ* (*corr. Pylades e codd.*): *priorem v. duce A digessit* ☙ (*cf. Poen. 430, al.*), *alterum ad hoc exemplum supplens:* At uólo dari iam faénus. TR. Quin inquam í modo (*) 584. *Sic libri, sed* M***F** *et* QU****C *A* (*) 585. *Sic libri, nisi quod* E/u *B* (*er.* e). Tu *FZ*

DANISTA

Iam hercle égo illum nominábo.

TRANIO

Euge strénue.

DANISTA

* * * * * * * * * * * * *

TRANIO

(Beátus uero es núnc, quom clamas.

DANISTA

Meúm peto.

Multós me hoc pacto iám dies frustrámini.
Moléstus si sum, réddite argentum: ábiero. 590
Respónsiones ómnis hoc uerbo éripis.

TRANIO

Sortem áccipe.

DANISTA

Immo faénus, id primúm uolo.

TRANIO

Quid aís, tu hominum omniúm taeterrume? * *
Venísti huc te extentátum? agas quod ín manust.

h
,ercle *C* ABI *A* autſculta *D* MIKI *A* (*) 586. *Sic libri cum A, nisi quod* herde *D* illunc *B* (*ex* illuc) *CD ante corr.* (illum *Da e corr. FZ cum A*) eugeſtremie *C,* mie *vel* nue *ex* mio (*) 587. *'Hic quin aliquid interciderit, dubium esse nequit. Quod si non plus uno versiculo fuit, potuit tale esse:* DA. Heus, Phílolaches, exi íntus, faenus réddito. TR.' *R V.* 588—597 *tamquam alteram recensionem v. 576—585. 599—609 secl.* S (*) 588. BEATUSUEROESNUNCCUMCLAMAS#MEUMPETO *A, ubi* Betuſ *Da: corr. Db* quom *BCDF.* quum *Z* clamaſ meum *BD.* damuſ meum *C.* clamaſ me ut *FZ* puto *BCDFZ* DA. *ante* meum *add. Pius,* peto *corr. Camerarius* 589 *sq.* DA *praem. BFZ: cf. ad v. 588 Sic libri cum A, nisi quod* pacto, o *ex* u *Da* fruſtramini, *alt.* r *e corr. B* ſum *ex* ſim *C* reddite *ex* redite *BaDb* 591. TRA. *praem. FZ Sic A, sed* OMNES *cum reliquis, ubi* eripit *BaCDFZ.* eripite *Bb* (*) 592. TRA. *hic om. FZ Sic libri, nisi quod* uolo *in A evanuit* 593. QUIDAISTUOMNIUMKOMINUMTAETERRIME *A, ubi* tu hominem omnium *BaCD.* tu hominum omnium *BbZ.* tu omnium hominum *F* teterrime *BCDb.* terrime *Da.* deterrime *FZ: lacunam in fine v. signavit* S *per* ad fores *explendam* (*)

594. *Sic libri, nisi quod* tu *F: om. Z* e manuſt *Da.* manu eſt

Non dát, non debet.

DANISTA

Nón debet?

TRANIO

Ne frít quidem
Ferre hínc potes. an métuis, ne quo abeát foras
Vrbe éxolatum faénoris causá tui?)
Quin sórtem accipere iám licebit.

DANISTA

Nón peto
Sortem: íllue primum, faénus, reddundúmst mihi.

TRANIO

Moléstus ne sis: némo dat: age quíd lubet.
Tu sólus credo faénore argentúm datas.

BCFZ. MANV——ST (*i. e.* MANUMEST, *ut vid.*) *A* (*) 595. NON- D — — — — QUIDEM *A* debet, b (*ex* li *ut vid.*) *corr. D* ne frit *Ellisius* '*Journ. of philol.*' *XI p. 166.* Nec erit *B.* nec erit *CFZ.* necerit *D* (*) 596 *sqq. Sic A:*

FERRE**NCPO**S**METUISNEQUOABE**FORAS
URB**XOLATUMFAENORISCAUSATUI
CUIORTEMAC***ERE**MLICEB**#QUINNONPETO

Quos '*fenestratos in ant. codd.*' *etiam Pylades scribit, ut sunt in BCD:*

Ferre hoc poteſ an Quo habeat foraſ
Vrbem exſul hiſ cauſa tui
Quoi ſortem cebit DA Quin non peto

nisi quod primo versu qđ habeat *D, altero* exul *D,* hic *CD, tertio* Quo iſ ortem *C,* cebit quin *CD. Quae sic partim contraxerunt partim suppleverunt FZ* (*nisi quod* abeat *F*):

Ferre hoc poteſ an quod habeat foraſ.
Vrbem exul hic cauſa tui. quin ſortem potiuſ dare licebit.
DA. Quin non peto

Vnde Quin (sortem) *pro* Quoi (CUI) *cum R ita retinuit S, ut huc trahat* Quin *ante* non peto *excurrens* (*) *Post v.* 599 *incipiunt gravissimae illae turbae, quibus reliquas partes huius fabulae miserum in modum inter se traiectas BCDFZ tenent: de qua re dictum in praefatione* 600. *Sic A* (*sed* REDDUNDUMEST)*: quem versum om. reliqui* (*) 601. TRA. *om. B: spat.* (*inter v. 885 in. et* moleſtuſ) *habent CD Sic libri, nisi quod* SIT *A et* quod *Ba* (quid *Bb cum ACDFZ*) 602. *Sic libri cum A, nisi quod* foenore *D et* daſ *F Spat. post* datas *om. CD*

DANISTA

Cedo faénus, redde faénus, faenus réddite.
Datúrin estis faénus actutúm mihi?
Datúr faenus mihi?

TRANIO

Faénus illic, faénus hic.
Nescít quidem nisi faénus fabulárier
Vnósc: neque ego taétriorem béluam
Vidísse me umquam quémquam quam te cénseo.

DANISTA

Non édepol tu nunc me ístis uerbis térritas.

THEOPROPIDES

Quod illúc est faenus, ópsecro, quod illíc petit?

TRANIO

Pater éccum aduenit péregre non multó prius

603—605. *Omissis mediis in unum versum hunc coaluerunt in FZ:* DA. Cedo foenuſ. TR. foenuſ. illic foenuſ. hic *e. q. s.* (*)

603. *Sic libri, nisi quod* rede fienuſ *Bb ex* rede funuſ (*ut vid.*) *tertium* fenuſ *om. C* redite *Ba* (*corr. Bb*). REDDIDETE *A* 604. DATURI****ISFAENUSACTUTUMMIKI *As* (*media lacinia iam exscissa est*) Datur ineſtiiſ *BC*. Datur ineſtuſ *D* 605. DATURFAENUSMIKIFAENU**LICFAENUSKIC *A*, *ubi* Date mihi fenuſ *sine spatio BCD* × *in marg. Dc* (*) 606. TR *praem. B* *Sic libri cum A* (*) 607. UNO**NEQ·EGOTAETRIOREMBELUAM *A: unde* Vnose *restituit Studemundus* '*Festgr.*' *p. 64 sq.* Vetro tene que *Ba* (t uetero *in marg. et* te neque *corr. Bb*). uetro tene que *C*. uetro teneque *D* (te *separ. Dc*). uerro te: neque *F*. uento te neque *Z* tę triorẽ *D*. te triorem *Ba*. tetriorem *BbCFZ* beluam *F*. belum *Bb*. belũ *C*. bellũ *D*. bellum *Z* (*) 608. UIDISSEMEUMQUAMQUEMQUAMTECENSEO *A* me umquam quemquam quam *ex* meum quamquem quãquam *Bb*. meum quã quę quã quã *C* (*cum 7 litt. spat. post* quę). meum quąquã quã quam *D*. me ũquam quãquam *F*. me unq quenq̃ *Z* 609. NONEDEPOLTUNCMEISTISUERBISTERRITAS *A* tu nunc me istis *duce A*. nunc me tu iſtiſ *DcF*. nunc metuiſtiſ *CDa*. nunc me iſtiſ tu *Z*. nunc me tu tuiſ *B* (*) *Sequitur in libris, etiam in A, is versus quem post v. 665 cum Acidalio reposuit R* 610. H *praem. B* *Sic A, itemque, sed* illud *et* obſecro *B et* ille *ex* illic *Bb: ubi* Quod (Quid *Z*) illud eſt fenuſ & ſortẽ dabit *CD itemque, sed* TRA. et *F et* DA. et *Z: verbis e v. 612 huc invectis* 611. TR. *om. FZ, spat. CD* *Sic libri cum A, nisi quod* pater (t *in ras.*) ec cum *Ba* (eccum *Bb*). pater& cũ *D*. pater cum *Z*. pater quom *F* peregre. TR.

Illíus: is tibi et faénus et sortém dabit:
Ne incónciliare quíd nos porro póstules.
Vide núm moratur.

DANISTA

Quín feram, si quíd datur.

THEOPROPIDES

Quid aís tu?

TRANIO

Quid uis?

THEOPROPIDES

Quís illic est? quid illíc petit? 615
Quid Phílolachetem gnátum compellát meum
Sic ét praesenti tíbi facit conuícium?
Quid illí debetur?

TRANIO

Óbsecro hercle, tú iube
Obícere argentum ob ós inpurae béluae.

THEOPROPIDES

Iubeám —?

TRANIO

Iube homini argénto os uerberárier. 620

---

619. *Hinc fortasse habet Apuleius Apol. LXXXIX:* tabulae .... quae iam tibi ob os obiciuntur.

Iam multo *Z* 612. *Sic libri, nisi quod* illius *om. FZ* FAENUSESTSORTEM *A* (*) 613. *Sic libri cum A, nisi quod* inconciliate *Z.* conciliare *F* quod *B* (*) 614. ſiquid *B* (*) 615. S Quid aiſtu? H Quid *B* uiſ? quiſ *BCD* pat& *C* 616. meum *Camerarius: om. libri* (*) 617. T *praem. B* preſenti *B* facit *om. C* conuicium *Z.* conuitium *DF.* cuitiũ *C.* ui contium *Bb* 618. S *praem. B* Obſecro, o *ex* e *Bb* hercle, tu ☙. hercle *BFZ.* ercle *CD* iube *FZ.* iubi *BCD* (*) 619. Obicere *Muellerus Pros. p. 538.* Obi *BCDZ.* Obiici *F* oboſim purae beluę *B.* oboſ inpura ebeluę *C.* oboſ impura ebelue *D* (impurae *copul. Dc*). ob oſ impurum beluę *FZ* (*) 620. H Iubeam TR *B.* TH. lubeam? *Z* iube homini *codd. Pyladis.* Iube inhomine *Ba.* Iuben homini *Bb cum ras.* iube in homini *CDa.* iube in hominc̃ *DcFZ* argento os *Pius.* argentooſ *B, sed alteram* o *litt. ex* ſ *vel* r *Bb, ut vid.* argenteoſ *reliqui* uerbari er *C* (*)

DANISTA

Perfácile ego ictus pérpetior argénteos.

TRANIO

Audín? uideturne, óbsecro hercle, idóneus,
Danísta qui sit, génus quod inprobíssumumst?

THEOPROPIDES

Non égo istuc curo, quí sit, quid sit, únde sit:
Verum íd uolo mihi díci, id me scire éxpeto,
Quod illúc argentumst.

TRANIO

Ést — huic debet Phílolaches
Paulúm.

THEOPROPIDES

Quantillum?

TRANIO

Quási quadragintá minas.

THEOPROPIDES

Paulum íd quidemst?

TRANIO

Ne sáne id multum céenseas.

---

621. ego utuſ *D* (× *in marg. Dc*). ego uti iſ *F* pepetior *Bb* (*) 622—628. *Sic collocavit* ℜ *Parerg. p. 490 sqq., quorum in libris hic ordo* 626—628. 622—625. *Solos v.* 625. 626 *sociaverat Bothius* 622. TR *om. B* Audin? uideturne *Camerarius.* Audin? uidetur *BDFZ.* Audi inuidet *C* obſecro, c *ex* r *D* *post* hercle *spat. 15 fere litt. C* 623. Dan iſta *C* qui ſit *FZ.* quid ſit *BCD* *ante* quod *2 litt. spat. B* inprobiſſimũſ eſt *B* (˜et *Bb*). improbiſ ſtimumeſt *Da.* improbiſſimum eſt *CDcFZ* 624. H *praem. B* quid sit ☙ *cum Leone Vindic. Pl. p. 12 (cf. ad v. 623): om. libri* (*) 625. Verum id ☙ *coll. v. 412.* Id *libri* mihi *om. C* (*) 626. S *praem. B* Quod *ex* Quid *C* illuc ℜ *ut v. 610.* illud *libri* argentum eſt *libri* Est — huic ☙ *cum Leone p. 10.* Eſt. huic *B* (. *Bb*). eſt huic *CD.* huic *FZ* (*) 627. Paululum *B* H *B: spat. om. C* quantulum *Z* qua dragenta *C* (e *ex* i *corr.*). quadringenta *Da.* quadringenta⁸ *Dc* 628. *Sic Acidalius.* H Ne ſane id multum cenſeaſ? TR Paullum id quidem eſt *B* (*sed prius* id *ex 5—6 litt. vocabulo corr. post ras. itemque* id *suprascr.*). *Vbi* H *om. reliqui, pro* TR *autem spat. CD,* TE *FZ habent, praeterea* paullũ *C.* pallum *Da.* paulum *DbFZ* il) *ex* il *Da* (*)

THEOPROPIDES

Adeo étiam argenti faénus creditum aúdio.

TRANIO

Quattór quadraginta ílli debentúr minae, 630
Et sórs et faenus.

DANISTA

Tántumst: nihilo plús peto.

TRANIO

Velím quidem hercle ut úno nummo plús petas.
Dic té daturum, ut ábeat.

THEOPROPIDES

Egon dicám dare?

TRANIO

Dic.

THEOPROPIDES

Égone?

TRANIO

Tu ipsus. díc modo: auscultá mihi.
Promítte, age inquam: ego iúbeo.

---

630. *Cf. Servius locis ad v. 647 exscriptis et vide append. crit.*

---

629. Adeo eciã *C*. Ab eo etiam *FZ* creditum *FZ*. credit *B cum spat., CD* (*) 630—632, *hoc ordine in libris* (*etiam in A*) *collocatos post versum 652, in hunc locum revocavit* R *Parerg. p. 478 sqq., ubi solus v. 630 servatus est in libris* (*de quo loco additis circulis testamur*): *sed in A probabile est tres versus continuos etiam priore loco exstitisse* (*vide praef.*) *idemque confirmat Servius* 630. TR. (*FZ*). D (*B*). *spat.* (*D*): *om. BC*(*C*)*DFZ* *Sic libri, nisi quod* Quattuor *C*(*CZ*) *cum A*. Quatuor *reliqui* (Centum *Servius, ut vid.*): *corr.* R *Opusc. phil. III p. 638 adn. 650 adn.* minae] immo (*C*). librae *Servius, ut vid.* (*) 631. ETSORSETFAENUS#TANTUNSTNIKILOPLUSPETO *fere evanidis litteris in altera parte* (N——LO——*As*) foenus. DA. tantum est, nihilo *Camerarius.* fenuſ DA Tantum est Nihilo *B et sine* DA *CD.* foenuſ. tantum eſt. DA. nihilo *FZ* nihilopuſ *Da: corr. Db* peto *in ras. del.* petaſ peto *C* 632. S *praem. B* *Sic libri, nisi quod* Vellm *B* Ercle *D* NUMO *A* 633. Dicte *C*. Dic te, ic *ex* u (*ut vid.*) *B* ab eat *C*. habeat *B ante ras. D* H *B: spat. om. C* 634. T *B: spat. om. C* H. Egone TR Tu *B*. Ego ne tu *C* mo do *cum spat. C* auſcultа, ſ *ex* c *B*. aſcultа *D*

THEOPROPIDES

Respondé mihi:

Quid eóst argento fáctum?

TRANIO

Saluomst.

THEOPROPIDES

Sóluite

Vosmét igitur, si sáluomst.

TRANIO

Aedis fílius

Tuos émit.

THEOPROPIDES

Aedis?

TRANIO

Aédis.

THEOPROPIDES

Euge, Phílolaches

Patríssat: iam homo in mércatura uórtitur.

TRANIO

Nam póstquam haec aedes íta erant ut dixí tibi,
Contínuost alias aédis mercatús sibi.

---

636. eo eſt *libri* argento, o *ex* ũ *C* ſaluum *FZ* eſt *libri* 637. Voſ igitur *C* ſaluom ſi *CD*. ſaluom·ſt *B* (·° *Ba vel Bb*). ſaluum eſt *F*. ſoluum eſt *Z* Aedeſ *B*. ędeſ *ex* ędiſ *C* 638. Tuuſ *B*. tuuſ *praecedente spat. CD* Ediſ *D* Aediſ euge *B*. ędiſ euge *sine spat. CD* philolachuſ *Z* 639. Patriſat,iam *Bb*. patriſſatiã *Dc*. patriſatiam *B ante corr.* patriſ atiã *Da*. patriſ ētiã *C*. patrizat. iam *FZ* (*corr. Camerarius*) in mercatura uortitur *Camerarius*. inmercatur auortitur *B*. in mercat auortit *C*. inmercat auortit *D*. in mercatum auortitur *FZ*. animum ad mercatum aduortitur *'nonnulli libri' Lambini* (*) 640. 641 *huc revocavit* R, *quos libri exhibent post v. 650* (*unde etiam* TR. *om. BFZ, spat. CD itemque* TH. *ante v. 642*) 640. poſt quã *C* haec ędiſ *Bb*. haec cediſ *BaCDa* (ędiſ *Dc*). hic aediſ *FZ* ita erant *Camerarius*. iterant *BCDa*. it erant *Dc*. uiderat *FZ* 641. eſt *libri* (ẽalia *D*) alia ſediſ *BaĈDa*: *corr. BbDc*

THEOPROPIDES

Ain tu aédis?

TRANIO

Aedis ínquam. sed scin quoíusmodi?

THEOPROPIDES

Qui scíre possum?

TRANIO

Váh.

THEOPROPIDES

Quid est?

TRANIO

Ne mé roga.

THEOPROPIDES

Nam quíd ita?

TRANIO

Speculocláras, candorém merum. 644. 645

THEOPROPIDES

Bene hércle factum. quíd, eas quanti déstinat?

TRANIO

Taléntis magnis tótidem, quot ego et tú sumus.

---

647. *Servius in Aen. V 112 (exscriptus ab Isidoro Orig. XVI 25, 22):* apud Romanos talentum est septuaginta [LXX *libri*] librae, sicut Plautus ostendit in Mustelaria, qui ait duo talenta esse centum quadraginta libras. *Idem in Aen. IX 263:* talentum potest et breue aliquid et magnum significare. nam, ut supra diximus, secundum Plautum talentum septuaginta librarum est: qui cum dixisset deberi

---

642. Ain *ex* An *Bb* aedif? aedif inquam *B*. ędif inquam *CDF*. aedif. TR. inquam *Z* ſed ſin/// quoiuf modi *Bb* (ſint quouif *Ba*). ſed in quo uif modi *C*. ſedinquo iuſmodi *D*. TE. ſed cuiuſmodi *FZ* 643. TR. *praem. FZ, perversis deinceps personis spat. ante* uah ‖ *et* ne *om. C* uach *D* Neme *B* (*) 644. 645. TH. (H *in B*) Nam quid ita? TR. *Camerarius.* Nam quid ita *libri* (*praeced. spat. CD, praem.* TR. *FZ*) speculoclaras, candorem *Spengelius T. M. P. p. 48.* ſpeculo claraſ canorem *libri* (clamorem *codd. Pyladis*), *sed* canorem *ex* conorem *Bb* (*) 646. ercle *D* 647. TR. *Saracenus.* DA *B.* SI *FZ* magnis *Pius* (*B m. Camer.*). amagniſ *BCD.* a magniſ *FZ* quot *BbZ, Servius.* quod *BaCDF, Servii HF* *post* ego *spat. C*

Sed árraboni has dédit quadragintá minas:
* * * * * * * * * * * * *
Hinc súmpsit, quas ei dédimus. satin intéllegis? 650

THEOPROPIDES

Bene hércle factum.

DANISTA

Heus, iam ádpetit merídies.

TRANIO

Absólue hunc quaeso, uómitu ne hic nos énecet.

THEOPROPIDES

Aduléscens, mecum rém habe.

DANISTA

Nempe aps té petam?

---

centum quadraginta libras, paulo post intulit duo talenta, per iocum dicens 'debentur talenta tot quot ego et tu sumus'. *Vbi Ritschelius cum aliis ex scriptura* sexaginta *pro* septuaginta *et* centum uiginti *pro* centum quadraginta *Servium putabat v. 647 collato cum v. 919. 1021 uti ad definiendam talentorum magnitudinem (de qua vide Gronovium de pec. vet. III 3 p. 133 sq. et Boeckhium Metrolog. p. 115 sq.), parum cum accurate testatum (corruptissima dicens quae nunc sint apud Isidorum), cum Servius potius ex v. 630 definiat, perversissima sane et scriptura et explanatione usus.*

---

648 Sed *BC, codd. Pyladis.* S' *D.* ſi *FZ* quadringinta *Z* (*) 649. *Excidisse aliquid vidit* R (*cf. praef.*), *quo* ei *pronomen referretur quod est in proximo versu. Velut*

Ne ille illas redhibere animum forte induceret.

650. Hinc *Pylades.* Hic *libri* quaſ ei *ex* quaſi *Ba.* quaſi *reliqui* ſantin *Bb.* ſatim *Z* intelligiſ *Z* (*) *Cf. ad v. 640* 651. SI *praem. B* factum. DA. heus *Pylades.* factum heuſ *B.* factum ‖ Heuſ *CD* (Heſiſ *C ante corr.*). factum. TR. heuſ *FZ* appetit *F* (*B m. Camer.*). apit *Z* meridieſ *Saracenus.* meridie *libri* 652. TR. *Pylades: om. libri* (*sine spat. CD*) hoc *C.* huc *Z* quaeso: uomitu ne *Bothius.* quaeſo (queſo *BCD*) uomitum ne *libri* enecet *libri* (c *ex* t *B*) *Cf. ad v. 630—632* 653. TH *om. B, spat. C* ADULESCENSMECUMREMKABE‡NEMPEAPST— — (APS******M *As*) adoleſcenſ *CDFZ* habe *B, codd. Pyladis.* hab& *CDFZ* DA *B: om. reliqui* (*in v. initio CD*) abſte *BC.* abſ te *DFZ* petã (a *forma insolentiore*) *D.* petit *FZ.* petet *codd. Pyladis interrogationis signum posuit Bothius*

THEOPROPIDES

Petitó cras.

DANISTA

Abeo: sát habeo, si crás fero.

TRANIO

Malúm quod isti dí deaeque omnés duint:
Ita méa consilia pérturbat paeníssume.
Nullum édepol hodie génus est hominum taétrius
Nec mínus bono cum iúre quam danísticum.

THEOPROPIDES

Qua in régione istas aédis emit fílius?

TRANIO

Ecce aútem perii.

THEOPROPIDES

Dícisne hoc quod té rogo?

---

655. *Redit hic versus apud Terentium in Phorm. 976: ubi interpolatum esse perspexit Gulielmius in Pl. Asin. c. 4.* 656. *Priscianus inst. III p. 99, 17 H.:* a paene autem aduerbio superlatiuum in 'simus' protulit Plautus in Mustellaria 'ita .... paenissime'. *Idem inst. XV p. 67, 8 H.:* paene (ex quo etiam aliud deriuauit Plautus in Mustellaria 'ita .... paenissime'. *Charisius inst. II p. 189, 29 K.:* conlata sunt aduerbia .... in his extra consuetudinem communem frequenter perfectis uti solet Plautus, ut in Aulularia .... et in Mostellaria ⟨'ita .... paenissime', et in Cistellaria⟩ 'quid faciam? in latebras condas pectori penitissimo' [*ubi lacuna statuenda cum Keilio, ut significavimus, nisi idem est error, qui apud Nonium ad v. 225, al.*]: *cf. Vsenerus Annal. philol. XCV p. 247.*

---

654. SI *praem. B* PETITOCRASABEOSATKABEO*****SPETO *A* (S————PETO *As*) craſ. DA ////abeo ſat *B* (*er.* H). craſ habeo ſat *CDc* (oraſ *Da*). craſ ab eo. DA. ſat *FZ* 655. MALUMQUADISTIDIDEAEQ·OMNESDUINT *A* qđ iſti *C*. quod *Z* (*corr. Pylades e codd.*) di deaeque *etiam Terentii codd.* (*vide testim.*). dę deaeq' *Bb*. de deaque *BaC* (*alt.* d *ex* q) *Da* (dee *Db*). dii deęque *FZ* OMNIS *Bembinus* diunt *FZ* 656. *Hunc v. antecedenti adnectit B* (*sed* Ita) ITAMEACONSILIAPERURB**P*****UME *A* (PER———— E *As*) peruortit *vel* peruertit *Priscianus* paeniſſime *Priscianus* (penissume *A, ut vid.*). pleniſſime *BCDF*. planiſſime *Z* 657. NULLUMEDEPOLGENUSESTKOMINUM———— *A* (*post quod nihil nisi* taetrius *videtur locum habuisse:* KOMIN———— *As*) te triuſ *B*. tetriuſ *CDFZ* 658. *Sic libri cum A, nisi quod* lucre quam daniſti cum *C* 659. QUAREINREGIONE***ASAEDISEM———— *A* inregione *BC* iſtaſ ediſ *BDb*. iſta ſediſ *Da*. iſta ſed iſ *C* 660. ECCEAUTEMPERII#DICISN———— *A* Diciſ ne *BC* (*)

TRANIO

Dicám: sed nomen dómini quaero quíd siet.

THEOPROPIDES

Age, cómminiscere érgo.

TRANIO

Quid ego núnc agam,
Nisi ut ín uicinum hunc próxumum istunc pércitem?
Eas émisse aedis húiius dicam fílium.
Calidum hércle esse audiui óptumum mendácium.
[Calidum hóc est: etsi prócul abest, urít male.]
Quidquíd dei dicunt, íd decretumst dícere.

THEOPROPIDES

Quid ígitur? iam comméntu's?

TRANIO

Di istum pérduint —

---

661. SI *praem. B* (*itemque in reliqua scaenae parte* SI *pro* TR *exhibet*) *Sic A, ubi* dicã (*a Da om.*) *post* rogo *ante spat. suprascr. Db* ſed *ex* ſet *B* quero *BaCD: corr. Bb* quod *Z* ſciet *Ba* (c *minio exp.*) *CZ.* ſciaet *D* (*) 662. AGECOMMINISCEREERGO-#QUIDEGON ——— *A* comminiſcere, n *ex* ſ *B* quid agam nunc iam *Z* 663. N*S*UT******NUMKU****O**MUM——— -PERCITE *A* (*sed* MUMD————RDIE *As*) ut *om. DFZ* inuitiunum *B* (*fortasse* inuitinum *ex* inuitium) proximum *BCDZ cum A, ut vid.* istunc percitem *B.* mendatium *BD.* mendacium *CFZ: quod e v. 665 'aliquo casu' huc irrepsisse* (*scilicet a* proximum *ad* optimum *aberrante librario*) *perspexit R* (*) 664. *Sic A, ubi* huiuſ *reliqui* dicam *inter* (*9 et 4 litt.*) *spatia C* (*) 665. CAL******RCLEESSE-AUDIUIOPTIMUMME——— *A* Callidum *FZ* audiui eſſe *BDFZ et sequente 3 litt. spat. C* optimum *libri* (o *ex* q *incohato C*) mendatium *Ba.* mendatium *D* 666. *Hunc v., positum in libris* (*etiam in A*) *post v. 609, huc revocavit Acidalius, seclusit R Sic A, ubi* Callidum *FZ* & ſi *CZ* procul, c *e* l *corr. B* habeſ turitamale *B.* habeſ tu rita male *CD.* ab eſtu rita male *Z.* ab eſtu ita male *F: corr. Pius* (*) 667. QU*****D**DICUNTIDDECRETUNSTDICERE *A* Qui c qd, c *ex* d *C.* Quicquid *reliqui* (QUDQUID *A, ut vid.*) dei *B* idrectum eſt *B.* id decretũ ẽ *CDFZ* (*) 668. TR (*pro* TH) *praem. B* QUIDIGITUR***ETCOMMENTUST#DIISTUM**RDUIN *A* (QUI——— *As, ante* COMMENTUST *post* DIGITURIAM *litt.* M *vel* N [*vix* ES] *locum habere dicens*) iam commentuſ *BDFZ.* iam cõment *C: corr. Lambinus* Di iſtum *BbD.* Diiſ tuum *Ba.* Deiſtũ *C.* Dii iſtum *FZ* perduiN *ex* perduit *D.* perdiunt *FZ* (*)

Immo ístunc potius. — dé uicino hoc próxumo
Tuos émit aedis fílius.

THEOPROPIDES

Bonán fide? 670

TRANIO

Siquidém tu argentum rédditurú's, túm bona:
Si rédditurus nón es, non emít bona.
Non ín loco emit pérbono.

THEOPROPIDES

Immo in óptumo.
Cupio hércle inspicere hasce aédis. pultadúm foris
Atque éuoca aliquem huc íntus ad te, Tránio. 675

TRANIO

Ecce aútem perii. núnc quid dicam néscio.
Iterúm iam ad unum sáxum me fluctús ferunt.

THEOPROPIDES

Quid núnc?

TRANIO

Non hercle quíd nunc faciam réperio.

---

669. IMMOISTUNCPOTIU∗DEUICIN∗K∗C- — *A* (IMMOISTUNC-POTIU——— —— *As*) inmo *D* iſtunc *FZ*. iſtuc *BCD* pociuſ *C* uicino, c *ex corr. CD* proximo *D*. proximo *reliqui* 670. *Sic libri, nisi quod* Tuuſ *omnes* AEDIS *A* TH *s. v. B* bona *Z* 671 *sq. Sic A* (*certo* TU), *ubi* Siquidem eſ argentum redditurus *reliqui* eſ non emit *B*, m *ex* n *et* n *Ba*, no *Bb ut vid.* (*) 673. TH. *praem. BFZ* (*spat. CD*): *del. Seyffertus* 'Berl. philol. Wschr.' *V p. 997, dein* perbono. TH. Immo *scribens, ubi* per bono SI Immo *B et* (*spat. pro* SI) *D*. pbono immo *C*. perbono TR. immo *FZ* *Sic A, ubi* inloco *B* optumo (*om.* in) *BCD*. optimo *FZ* (*) 674. TH. *praem. BFZ* (*spat. CD*): *del. Seyffertus* *Sic libri, nisi quod* ercle *D* KASCE-AEDIS *A*. haſ cædiſ *C*. haſcędiſ *Da*. haſcędiſ *Dc*. haſ///cediſ (*er.* c) *B*. haſ aediſ *FZ* pulta dum *BCD*. pultandum *F* FORES *A*. foreſ *reliqui* 675. ATQ·EUOCAALIQUEMINTUSADTETRANIO *A, ubi* atite terno *Ba* (d *ex* ti *Bb*). atteterno *D*. atteino *C*. ateterno *Z*. at te terno *F*: *corr. Pius cum A*, huc *inser. R, Fleckeisenus* (*) 676. *Sic A, ubi* autem iterum nunc *reliqui: corr. R cum A* (*) 677. *Sic libri cum A, nisi quod* Fferunt *Da*. Eferunt *Dc*. efferunt *FZ* (*) 678. QUIDNUNC‡NONKERCLE-

Manufésto teneor.

THEOPROPIDES

Éuocadum aliquem ócius,
Roga círcumducat.

TRANIO

Heús tu, at hic sunt múlieres:
Vidéndumst primum, utrum eaé uelintne an nón uelint.

THEOPROPIDES

Bonum aéquomque oras. í, percontare ét roga:
Ego híc tantisper, dum éxis, te opperiár foris.

TRANIO

Di té deaeque omnes fúnditus perdánt, senex:
Itá mea consilia úndique oppugnás male.
Eugae óptume eccum ipse aédium dominús foras
Simó progreditur íntus. huc concéssero,
Dum míhi senatum cónsili in cor cónuoco.
Igitúr tum accedam hunc, quándo quid agam inuénero.

QUIDNUNCFACIAMREPERIO *A* TH. Quid nunc? TR. Non hercle *duce A*. Quid nunc non hercle *BC*. Quid nunc ñ ercle *D*. Quid nunc hercle *FZ* recerio *BCD*. ecce *FZ: corr. Camerarius* (*) 679. *Sic A, ubi* aliquem foraſ *reliqui* manifeſto *FZ* Euoca dum *B*. euocandum *F ante corr.* 680. *Sic AB* (circum ducat ℞ Heuſ tu · at), *ubi* circũ ducat· heuſtuat hinc *Da* (heuſ tu at *lineolis separ. Dc*). circum ducat heuſ tu at hinc *C*. circumducat. TR. Heuſ tu · at hinc *Z* (hic *Pylades ex codd.*). circumducat. TR. Heuſ tu. hic *F* (*) 681. UIDENDUMSTPRIMUMUTRUMEAEUELINTAUTNONUELIN *A, ubi* Videndum eſt *reliqui* ce *D ex ras.* eẽ *CD ante ras. F*. eſſe *Z* uelint ne an *BD*. uelintne an *CFZ* annonuelint *B* 682. ḄỌṆṲṂAEQUMQ·ROGAS*P*RCUNCTAREETROGA *A* aequom que *Ba*. aequom q᷑ *Bb cum ras.* aequumq᷑ *CDFZ* i ℞ *cum A, ut vid.: om. reliqui* (*) 683. *Sic libri cum A, nisi quod* tantiſ ꝑdum *Ba: corr. Bb* exiſte *BaDa* (*corr. BbDc*). exiſto *FZ* Operiar *DFZ* 684. *Sic A, ubi* Dii te *FZ*. De te *C*. Dice *pro* Di de *ex ras. B* deae que *B* omniſ *BCD* ꝑ///dant *ex* pedant *Bb* 685. *Sic libri, nisi quod* opugnaſ *D* MALI̩ (*vix* E) *A*. mala *reliqui: ubi* male '*alibi scriptum esse*' *Pius dicit* (*) 686. TR. *praem. BFZ* EUGAEOPTUMEECCUMAEDIUMDOMINUSFORAS *A, ubi* Fuge *reliqui* (Enge *Camerarius*) ec cum *B* obtume *CD* aedi̩tum *C* ipse *inscr.* ℞: *cf. ad v. 687* (*) 687. *Sic A, ubi* progreditur ipſuſ *reliqui* 688. *Sic A* (*sed* CONSILIN*OR), *ubi* mi *et* (*cum As*) conſilii *reliqui* incor *B* 689. *Sic libri, nisi quod* Itur *CD, codd. Pyladis: om. FZ* (Igitur *Pylades cum AB*) KUC *A cum BbCFZ* (hunc *BaD*) en uenero *Ba* (in *m. Camer.*) *C*. enuero *Da: corr. Db* (*)

SIMO. THEOPROPIDES. TRANIO

SIMO

Mélius anno hóc mihi nón fuit domí,
Néc quod una ésca me iúuerit magís.
Prándium uxór mihi pérbonum dedít:
Núnc dormitúm iubet me íre: minumé.
Nón mihi fórte uisum ílico fuít,
Mélius quom prándium, quám solet, dedít.
Vóluit in cúbiculum abdúcere me anús:
Nón bonust sómnus de prándio: apagé.
Clánculum ex aédibus me édidi forás:
Tóta turgét mihi uxór, scio, domí.

TRANIO

Rés paratást mala in uésperum huic sení:
Nam ét cenandum ét cubandúmst ei malé.

Act. III Sc. 2 SIMO THEOPROPIDES TRANIO *A uno praeterea versu vacuo.* SIMO THEVTROPIDES SENES ·II· TRANIO SERVVS. *B* (*ubi* THEVTR. — ·II· *exp. m. Camer.*). *unius v. spat. CDa.* SIMO TEVROPIDES ‖ SENES · TRANIO SERVVS · *rubr. in D erasis* Simo Teuropideſ ſeneſ tranio ſeruuſ (*et* SI *supra* ſeruuſ) *scr. a Db.* Simo ſenex. Tranio ſeruuſ *FZ* *Servant AB versuum discriptionem nostram, nisi ubi aliud testamur* 690. SIMO *praem. B* *Sic libri cum A* (*) 691. *Sic A, ubi* Nequodeſt caunameruerit *B itemque, sed* Neqd̄ eſt, *Da* (cauna *separ. Dc*, × *addens in marg.*). Ne quod eſt caunam eruerit *C.* Nequid eſca una meruerit *Z.* Ne quidem ea una meruerit *F:* me iuerit *h. e.* iuuerit *Acidalius cum Casaubono* (*) 692. *Sic AFZ, ubi* Peranium *BC, sed* t prandium *sup. scr. Bb.* Perannium *D* 693. *Sic A, sed* MINIME *cum reliquis, ubi* micire *BaDa.* miere *C.* me ire *BbDcFZ* (*) 694. *Sic AB, ubi* Nimmihi *Da.* Ni mihi *Dc.* Nam mihi *FZ* (alij nam *m. saec. XV* [*vix Cam.*] *in B marg.*) iloco *Da: corr. Dc.* in loco *CFZ* (*) 695. *Sic A, sed* QUM, *ubi* quam prandium quam (quom *Bb.* quod *FZ*) ſolum *reliqui:* solet *Hermannus Elem. p. 216* (*) 696. *Sic AB* (incub.), *ubi* cubicubiculum *C* abducerem eamuſ *C* (b *ex* d) *et D.* abducere: eamuſ *FZ* (*) 697. *Sic libri, nisi quod* BONUMESTSOMNUM *A.* bonuſ ſomnuſ eſt *reliqui: corr. R* deprandio *BC* Apage *B* 698. *Sic libri cum A, nisi quod* clanclum *C* (*) 699. *Sic A, ubi* ſcio nunc domi *reliqui* (domi//// *C*): nunc *del. Weisius* (*) 700. *Sic libri, nisi quod* eſt *omnes et* MALE *A, item F* 701. NAMETCENANDUMEIETCUBANDUMESTMALE *A, ubi* cenandum et cubandum ſt ni trahiſ male *B et* nitrahis *iungens*

SIMO

Quóm magis cógito cúm meo animó:
Sí quis dotátam habet úxorem atque anúm,
Néminem sollícitat sopor: ibi ómnibus
Íre dormitum ódiost. ueluti núnc mihi
Éxsequi cérta res ést, ut abeám
Pótius hinc ád forum quám domi cubém.
Átque pol néscio ut móribus siént
Vóstrae: haec sat sció, quóm habeat malé,
Péiius posthác fore quám fuit mihí.

TRANIO

Abitus tuos tíbi, senex, fécerit malé,
Níhil erit quód deorum úllum accusités,
Te ípse iure óptumo mérito incusés licet.
Témpus nunc ést senem hunc ádloqui mihí.
Hóc habet: répperi, quí senem dúcerem,

Da (*separ. Dc*). cenandũ & cubandum ſt̄ (*h. e.* ſunt) nitra hiſ male *C.* cenandum et cubandum ſe intrabiſ male *F.* coenandum et cubandum ſinitrabit male *Z:* ei *trai. R* (*) 702. *Sic libri, nisi quod* CUM *pro* Quom *A* (*) 703. SIQUISDOTATAMUXOREMATQ·ANUMKABET *A, ubi* Siquiſ *BC* uxorem habet *cum lacuna circ. 14 litt. BCD.* uxorem habet *FZ:* habet *trai. Spengelius 'Ref.' p. 88 adn.* (*) 704. NEMINEMSOLLICITATSOPORINOMNIBUS *A* (*valde dubiis* SOP *litteris, cum pro* P *potius* T, *pro* O *tenuior littera videatur exstare*) *ubi* ſolicitat *F* ſopo (*nec quicquam praeterea*) *BaCDa.* ſopor *BbDbFZ:* ibi (omnibus) *R ex A, ut putabat* (*) 705. IREDOM***MODIOESTUELUTNUNCMIKI, *ubi* dormitum *reliqui* · eſtue (*nec quicquam praeterea*) *BaD* (× *in marg. Dc*). eſt ve *C.* eſt uero *Bb.* eſ tu *FZ:* ueluti *corr. R* (*) 706. *Sic libri, nisi quod* EXEQUI *A, item DZ* habeam *B ante ras. CDa* (h *exp. Dc*) 707 *sq. Sic libri cum A, sed* ſcient *Z* 709. UOS***KAECSATSCIOQUAM———— *A* (*quem* UOSTRA *et* QUAMKABEATMALE *habuisse verisimile est, etsi post* QUAM *utrum* ME *an* KA *scriptum fuerit incertum dicit Studemundus*) Voſtrae haec *BCD.* Veſtrę hę *Z.* Voſtrae he *F* quom (*vel* quom me) habeat S. quam habeat *Ba cum A, ut vid.* (me *s. v. Bb*). quam me habeat *CDFZ* (*) 710. PEIIUSPOSTKACFOREQUAMFUIT—— *A* Peliuſ *BaCDa.* Peius *B et D ex ras. FZ* poſt hac *B*(*) 711. ABITUSTUUSTIBISENEXFECERITMALE *A itemque reliqui* (*) 712. *Sic A, ubi* Nil *Z* nullum *BaCD.* nullum *Bb.* ullum *FZ* 713. TEIPSEIIUREOPTIMOMERITOINCUSSESLICET optimo *BCDZ* incuſiſ *BaCD.* incuſeſ *BbFZ* (*) 714. Teu *et praem. et del. Dc* *Sic A* (*cf. ad v. 716*), *ubi* ſemen *CDa: corr. Db* adloquimini *BCD* (mini *exp. m. rec. in B*). alloqui me *FZ: corr. Camerarius* 715. KOC***ET***PERIQUISENEM-

Quó dolo a mé dolorém procul péllerem.
Áccedam. — dí te ament plúrumum, Simó.

SIMO

Sáluos sis, Tránio.

TRANIO

Vt uales?

SIMO

Nón male.
Quíd agis?

TRANIO

Hominem óptumum téneo.

SIMO

Amicé facis,
Quóm me laudás.

TRANIO

Decet cérte.

SIMO

Quin mehércle te
Haú bonum teneo séruom.

ÇIR**ṂḌUCEREM *A* ſenem ducerem *BDbFZ.* ſemen ducerem *CDa* 716. *Sic BCDFZ* (*nisi quod* Quod *BaCD.* Quoḍ *Bb et* ame *BC*) *ubi* *****SNUNCESTMIKIKUNCADLOQUISENEM *A: cf. v. 714* 717. *Sic libri, sed* dite *BC.* dii te *F et* plurimum *omnes* (*) 718. S *praem. et* T *et* S *in spatiis add. Db* ********STRAṆIỌUTUALES#NONMALE *A* Sauoſ *B* ſiſtranio *CDa: corr. Dc* 719. ****AGIS#KO**N**OPT****TENEO#-AMICEFACIS *A* agiſ hominem *BCD* (TR *s. v. B*) optimum *Z cum A, ut vid.* teneo. SI. amice *FZ.* teneo; ua·mice *ex* te neo-uamice *Ba.* teneo ua mice *C.* teneo uamice *Da.* teneo uah amice *Dc* (*) 720 *sqq. Sic A* (*ex* TEQUIN *litteris quas incertissimas dicit Studemundus* Q *et* N *vix incertis: post* REDI *vero* #IAMISTIERO *non improbabile est*):

CUMMELAUDAS#DECẸṬ#CERṬẸQỤỊNM———— ——
KAUDBONUMTENEOSERUUM
KEIAMASTIḠIAADMEREDI——— ———·——

sic autem B (*ubi* habeo hau *lineolis subduxit Bb, eadem* iſtic ero *iungens*):

Quom me laudaſ. TRA Decet certe hercle te habeo hau
Bonum teneo ſeruom.

Eiamaſtigia ad me re di·eam iſti cero

ubi mel audiſ *cum spat. CD* dicet *D* certe hercle *sine spat*

(THEOPROPIDES

Héia, mastígia, ad mé redi.

TRANIO

Iam ísti ero.

SIMO)

Quíd nunc? quam móx —

TRANIO

Quid est?

SIMO

Quód solet fíeri hic

Íntus —

TRANIO

Quid id ést?

SIMO

Scis iam, quíd loquar. síc decet:

* * * morém geras.

Víta quam sít breuis, cógita simúl.

C D F Etiam aſtigia admere die amiſticero *C.* Eiamaſtigia admeredie amiſticero *D.* Eya maſtigia a meridie amiſticero *F.* *Eorundem in Z haec species:*

Cum me laudas? Tra. decet certe. Si. hercle te ego
Haud bonum teneo ſeruũ. eia maſtigia
A meridie amiſti cero

V. 720. Quin mehercle (*vel* hercle) te ☞ *duce A, v.* 741 TH. *praem. Camerarius* (*alieno loco versum inferens*) *et corr.* ad me redi. TR. iam istic (isti *Hermannus Elem. p. 217 post Bothium*) ero (*) 722 *sqq. Sic A* (*post v 723 deficiens*):

QUIDNUMQUAMMOX#QUIDIṢṢ*#QUODSOLETFIERIKIC
INTUS#QUIDIDEST#SCISIAMQUID**QUARSICDECET

sic autem B (Dic *ex* Eic *vel* Hic *Bb*, ſimul *s. v. Ba*):

Quid nunc · quam mox. SIMO Quid eſt? TRA Quod ſolet fieri.
SI Dic quid id eſt?
TR loquar.
SI Sic decet morem geraſ
ſimul
Vita quam ſit breuis cogita Quid
Ehem uix tandem percepi ſup hiſ rebuſ noſtriſ te loqui.

ubi TR. quid *et* SI. quod *F* (*spatia CD*) Hic (*om.* SI) *CDF* ·eſt
quid·id *D* TRA. quid id eſt? ſi loquar *sine lacunae spatio F* (TR *om. CD*) Sic (*om.* SI) *CDF* breui (breuiſ *F*) ſimul cogita quid *CDF* TRA. Hem *F* *Quae sic contraxit Z:*

TRANIO

Quid?

Ehem, uíx tandem percépi super his rébus nostris té loqui. 727. 728

SIMO

Músice hercle ágitis aetátem ita ut uós decet:
Víno et uictú, piscatú probo eléctili 730
Vítam percólitis.

TRANIO

Immó uita antehác erat:
Núnc nobís conuíuia haec éxciderunt.

SIMO

Quídum?

TRANIO

Ita
Óppido occídimus omnés, Simo.

SIMO

Nón taces? prósperе uóbis cuncta úsque adhuc
Prócesserúnt.

---

727 *sq.* ***Festus*** *p. 305, 8 M.:* per se 'super' significat quidem 'supra' . . . . uerum ponitur etiam pro 'de' graeca consuetudine, ut illi dicunt *ὑπέρ*. Plautus . . . . . in Phasmate: 'Ehe⟨m uix⟩ tandem percipio super rebus nostris loqui te'. *Vide ad v. 240 et cf. Leidolphum p. 232.*

quid nunc mox.
Tr. Quid eſt? Si. quid ſolet fieri hic Tra. quid id ẽ? Si. loquar.
Si decet morẽ geraſ: uita quam ſit breuiſ ſimul cogita quidẽ?
Tr. Hem uix tandem percepi super hiſ rebuſ noſtriſ te loqui.

V. 726 cogita simul *trai.* ***R*** *in adn., v. 724 suppl.* ***S*** *duce Camerario coll. Ter. Ad. 431:* ⟨Vt homost, ita⟩ morém geras, *ad v.* 728 *cf. testim.* (*) 729 *sq.* her de *D* etatem *BaCD: //ę* (*ex* œ) *Bb* (*) 731. percolitis ***S***. colitiſ *libri* immo uita *FZ.* Immo u///t *B* (*er.* i). immo uit *Da* (ut *Dc*). immouit *C* ante hac *BC* (*) 732 *sq.* TR uobiſ *D* conuiuia ***S***. communia *libri* Qudum ita *B* (*ubi* Qui *corr. m. saec. XV*), Quidum ita *CD initio v. 733: in finem v. 732 trai.* ***S*** (*) 734—736 *recte distinxit Camerarius, sic discriptos in B:*

SI Non taceſ? proſpere uobiſ cuncta uſq' adhuc proceſſerunt.
TR Ita ut diciſ facta · haud nego noſ
Profecto probe ut uoluimuſ uiximuſ.

ubi taceſ, a *ex corr. C* hau *Da.* heu *C.* haud *DcFZ* negonoſ (noſ *ex* neſ) *C* 737—740 *sic distincti sunt in B:*

TRANIO

Ita ut dícis facta haú nego.

Nós profectó probe ut uóluimus uíximus:
Séd, Simo, ita nunc uéntus nauem nóstram deseruít —

SIMO

Quid est?

Quó modo?

TRANIO

Péssumo.

SIMO

Quaéne subdúcta erat
Túto in terra?

TRANIO

Eí.

SIMO

Quid est?

TRANIO

Mé miserum: occidí.

SIMO

Quí?

TRANIO

Quia uenit náuis, nostrae náui quae frangát ratem.

SIMO

Velim, út ueliuoles, Tránio. sed quíd negotist?

Sed ſcimo ita nunc uentuſ nauem
Si
Deſeruit quid eſt? quomodo peſſimo?
Quę nec ſub ducta erat tuto interra.
TR Ei. SI Quid eſt? TR memiſerum occidi SI Qui? TR Quia
Venit nauiſ noſtrę naui quę frangat ratem.

ubi ſcimo *Da.* ſimo *BbCDcFZ* Deſeruit quid *CD* qnomodo peſſimo *Bb.* qũo peſſumo *Z* Que nec *C.* quenec *D* hei *FZ* noſtre *C* que, q *e corr. C* *V.* 737 nostram *add. Camerarius, v.* 738 *personas inseruit Bothius,* Quaene *corr. Pylades, v.* 740 *septenarium post Bothium Hermannus discripsit* (*) 742. ut ueliuoles *S.* ut u/// /// uelleſ (*fuit* ut ut ///) *Ba.* ut tu uelleſ *Bb cum reliquis* tranio. ſed quid eſt *FZ.* tranniof eſt *Ba.* (tranniof *i. e.* ſet *Bb*). tranniof eſt *cum spatio D itemque cum rasuris in spatio C* (*er. fortasse* & qd)

TRANIO

Éloquar: 742

Erus péregre uenit.

SIMO

Túnc * * * * * * cor ténditur:
Inde férriterium: póstea * *

TRANIO

* * genua óbsecro,
Ne indícium ero faciás meo.

SIMO

E me, ne quid metuas, níl sciet. 745

TRANIO

Patróne, salue.

SIMO

Níl moror mi istíusmodi cliéntis.

TRANIO

Nunc hóc, quod ad te nóster me misít senex —

SIMO

Hoc mihi responde prímum, quod ego té rogo:
Iam de ístis rebus uóster quid sensít senex?

---

eſt negoci *BaCD.* eſt negocii *BbF'Z: trai. Brixius Annal. philol. CXXIII p. 54* Eloquar *ex* Eloquere *Bb* (*) 743 *sq. hac specie sunt in B:*

Eruſ uenit peregre uenit. Si Tunc cor tenditur
Inde ferriterium poſtea enua obſecro

item in CD, nisi quod Eruſ peregre *uterque* cortenditur *D.* cort///enditur *C* (*er.* i) ennua *D.* *Quae sic supplevere FZ* (*nisi quod* ferri *F*)*:*

Heruſ peregre uenit. Si. tuuſ ne. Tii. cor tenditur
Inde ferit iterum. poſtea hem obſecro

V. 743 Tunc ⟨tibi neruós, corrup⟩tor, tenditur *et v.* 744 ⟨molae. Tr. Per te haec g⟩enua *suppl.* ☠ (*) 745. inditium *B ante corr. CDF* Si *in 10 litt. spatio B, maiora spatia personis etiam in sequentibus relinquens* Emene *B.* emene *CD* quidẽ *Z* metuaſ, u *ex* a *B* nihil *libri* ſciet *BbF.* ſciat *BaCD.* ſiet *Z* × *in marg. Dc* 746. *Spat. post* ſalue *om. D* Nihil *et* mihi *et* iſtiuſ modi *libri* clienteſ, eſ *ex* iſ *Bb.* dientiſ *C* 747. meme miſit *BaCD, sed ut in C pro quinta littera librarius coeperit* ſ *scribere* (*) 748. orogo *B* 749. ueſter *F.* noſter *Z* (*)

TRANIO

Nil quícquam.

SIMO

Numquid íncrepitauit fílium?

TRANIO

Tam líquidust, quam liquida ésse tempestás solet.
Nunc te hóc orare iússit opere máxumo,
Vt síbi liceret ínspicere hasce aedís tuas.

SIMO

Non súnt uenales.

TRANIO

Scío equidem istuc: séd senex
Gynaéceum aedificáre uolt hic ín suis
Et bálineas et ámbulacrum et pórticum.

SIMO

Hem, quíd consomniáuit?

TRANIO

Ego dicám tibi:
Dare uólt uxorem fílio quantúm potest:
Ad eám rem facere uólt nouom gynaéceum.
Nam síbi laudauisse hásce ait architéctonem

---

750. Nihil quicquam. SI. nunquid *FZ.* Nihil quicquam unum quid *B* (° *rescr. Bb*). nihil quicquam ‖ Vnum quid *D.* Vnum quid *C: cf. ad v. 751* increpitauit *C* (it *ex* ſt) *et* (p *ex* c, *ut vid.*) *D, codd. Pyladis.* increpauit *BZ.* increpabit *F* 751. *Spat. om. C* liquidus est *Camerarius* (liquidust *Guyetus*). liquidum eſt *libri post* quã *in fine versus* nihil quicquã *habet C: cf. ad v. 750* (*) 752. hoc *om. Z: add.* 'ex *codd. ant.*' *Pylades* ////orare iuſ ſit *e corr. C* (*fuit* opere *ab initio*) maximo *BCD* 753. Vbi ſibi *F* haſce ediſ *D.* haſ cediſ *Ba.* haſ ///ędiſ *Bb* 754. *Spat. om. C* (*spatiolum est ante* ſed) 755. Cineceum *Ba.* Gyneceum *BbFZ.* Gy nec eum (*ex* enim) *C.* Gynec eũ *D* edificare *CDZ* × *in marg. Dc* (ein frawn zcymmer *suprascr. m. saec. XV in B et v. 760* ein paw meister) 756. balineaſ *BaCD.* balneaſ *BbFZ* 757. *Spat. om. D* (*spatiolum est in C*) Hem, quid *R.* Quid *BFZ.* quid *CDb.* quiſ *Da* con ſom niauit? *C* (*) 759. ADEAM**MFAC********()---- ---- *A* uolt *ex* uult *B* nouum *B.* nouum *reliqui* (n *in ras. ex* uo, *ut vid., C*) gyneceum (y *ex* c *D*) *libri* (*) 760. SI. *praem. F* NAM**BILAUD***SS***TKAS********TONEM *A* iam ſibi *C* laudauisse *Bo-*

Nescíoquem exaedificátas insanúm bene.
Nunc hínc exemplum cápere uolt, nisi tú neuis.
Nam ille eó maiore hinc ópere sibi exemplúm petit,
Quía isti úmbram audiuit ésse aestate pérbonam
Sub súdo columine úsque perpetuóm diem.

SIMO

Immo édepol uero quom úsque quaque umbrást, tamen
Sol sémper hic est úsque a mani ad uésperum.

---

767. *Servius in Aen. V 19:* nomen cum aduerbium esse coeperit, fit indeclinabile: aduerbium cum nomen esse coeperit, declinatur:

---

thius cum A. laudaſſe *CDFZ et* (aſ *ex* eſ *vel* oſ *corr.*) *B* haſce ait *B* (AITKAS *A, ut vid.*). ait *CDFZ* architectonem *Ba, codd. Pii cum A.* architectorem *BbFZ.* archi tectorem *D.* architectectorem *C* (*) 761. TR. *praem. F* NESCIOQUEMEXAEDIFICATASESSE**SA-*UM ——— *A* (*vix dubiis* EXA *et* SA *litteris*) Neſcio quem *libri* exaedificatas insanum bene *Studemundus Annal. philol. CXIII p. 63 duce A.* eſſe aedificataſ haſ ſane bene *B.* ędificataſ (edificataſ *D*) haſ ſane bene *reliqui* (*) 762. NUNCKINCEXEMPLUMCAPER———S *A* ne uiſ *BC* 763—765. *Sic A* (*in quo per hanc paginam non omnes versus pari initio sunt, sed tribus fere litteris v. 763 sq. 766. 769. 774 sq. reliquos superant*):

NAMILLEEOMAI***KINCO***ES***EX———
QUIAISTIU*B**MAESTATE****ESSEAUD———M
SUBS**OCOL***NEUSQ·PERPETUUM***M

sic autem B (*ubi* magno *ex* malo *Bb, eadem* ęſtate *et* perbonam *corrigens*):

Nam ille eomalo opere exte ex emplum petit
Quia hic ēē eſt ate perbonam
Subdiu col perpetuum diem

item CD, nisi quod eo malo opere exemplum *uterque* petit *ex* pitit *C* ēē ęſtate p bonam *D* (m *ex corr.*). eſſe aeſtate pbonam *C* col perpetuum diem *sine spatio* (*cum lacuna reliqui versus*) *C* *'Fenestras in codd. ant. relictas esse' Pylades testatur. Contraxerunt FZ in hunc modum* (*nisi quod* quidem *om. F*):

Nam ille malo quidem ab opere exemplum petit
Quia hic eſſe eſtatē perbonam ſubdiu ſol perpetuū diem.

V. 763 maiore hinc opere sibi ☞ (*vel* sibi opere, sibi *cum Pylade*), *cum ante* EX *litterarum reliquias* (*non notatas ab As*) ṣ(ibi) *quadret* (MAIORE-KINCOPERE *fere certum est*), *v.* 764 (*ubi* Quia isti umbram aestate mihi esse audiuit perbonam *in A quadrat,* audiuit *iam Camerarius suppl.*) *altera pars ex BCD conformanda est, v.* 765 Sub sudo columine usque *Studemundus ex A* (*) 766. *Sic libri, sed* CUM *A, item CDZ* USQ·QUAQ·UMBRAESTAMEN *A.* uſq' (uſq *C*) quaq' umbra eſt (ē *CD*) tamen *reliqui* 767. SOLSEMPERKUCUSQ·AMANEADUESPERUM *A* /ſemper /ſol *C* hic eſt uſque (ē ‖ Vſque *CD*) amane *B* (*ex* amani) *CDFZ:*

Quasi flágitator ástat usque ad óstium:
Nec mi úmbra hic usquamst, nísi si in puteo quaépiamst.

TRANIO

Quid? Sársinatis écquast? si Vmbram nón habes. 770

SIMO

Moléstus ne sis: haéc sunt sicut praédico.

---

unde ait Plautus 'a mani ad uesperum'. 'a mane' autem propter tetraptoton non dixit: cum enim in alienum ius transeunt hae partes, non suis, sed earum ad quas transierint utuntur potestatibus, dumtaxat in declinatione. *Servius* [*Sergius*] *comm. in Don. p. 428, 28 K.*: aduerbium si transeat in significationem nominis nonnumquam declinatur, quoniam significat eam partem orationis, quae recipit declinationem. unde et illud apud Plautum 'a primo mani usque ad uesperam', utique modo mane nomen est: hoc mane huius manis huic mani hoc mane ab hoc mani: nam si aduerbium esset nec genus reciperet nec praepositionem adiungeret nec posset i terminari. [*Sergius*] *explan. in Don. I p. 513, 1 K.*: nec praepositio addi potest, ut dicamus 'a mane': si autem uis addere praepositionem, dic 'a mani', ut mane nomen sit neutrum, et quomodo dicimus hoc mane et ab hoc mani, ut Plautus 'a mani ad uesperam'. *Pompeius comm. in Don. p. 136, 24 K.*: ne dicas mihi 'hoc mane'. ergo si hoc mane nomen est, debes declinare 'huius manis huic mani'. non inuenimus rationem istam, non potest sequi ut declinetur. tamen legimus apud Plautum declinationem ipsam 'a primo mani'. unde uenit 'a mani', nisi sit declinatio 'mane manis mani'? mane unde uenit 'a primo mani' fecit declinationem: sed tamen nos non debemus declinare. *Idem p. 255, 33 K.*: plane de illa re 'a mane' audio plerosque sic loqui: iungunt praepositionem aduerbio. nemo dicit 'a mane'. si autem dicere uolueris 'a mane', mutare habes casum et dicere habes 'mani'. legimus enim apud Plautum 'a mani usque ad uesperum'. et qua ratione mutauit casum? noli putare per inperitiam: quin immo hoc prudenter fecit et docte: maiores nostri hoc ipsum mane uoluerunt habere genus *e. q. s. Quae testimonia etiam ad Amph. 253 redire posse monuerunt Goetzius et Seyffertus.*

---

cf. testim. adueſperũ *B et,* ũ *ex* ã, *C: cf. testim.* (*) 768. *Sic libri, nisi quod* flagi.tor *C* (*cum spatiolo*) aſtatuſ que *Ba: corr. Bb* adſtat *FZ* uſq *C* ĶOSTIUM *A, item CDFZ* 769. *Sic A* (*sed* MIKIUMBRAĶIÇ), *ubi* mihi umbra uſquam eſt *et* quepiam eſt *reliqui* (quępiam *BbFZ*) Haec *B* (N *Bb*) ſi *om. Z: add. Pylades ex codd.* (*) 770. QUIDARSINATISĘCQUAĘSTSIUMBRAMNO**ABĘS *A* ec quam eſt *B.* et quã eſt (*cum spatiolo*) *C.* & quã ẽ *D.* ecqua eſt *FZ: ubi* ? *posuit Taubmannus, post* habes *R cum Bb aliisque* (*) 771. *Sic libri, nisi quod* SICUT***EDI—— *A.* ſicut predico *BC* (p̄dico *D*)

TRANIO

At támen inspicere uólt.

SIMO

Inspiciat, sí lubet.
Si quíd erit, quod illi pláceat, de exempló meo
Ipse aédificato.

TRANIO

Eón, uoco huc hominem?

SIMO

Í, uoca.
Alexándrum magnum atque Agathoclem aiunt máxumas
Duo rés gessisse: quíd mihi fiet tértio,
Qui sólus facio fácinora inmortália?
Vehit híc clitellas, uéhit hic autem altér senex.
Nouícium mihi quaéstum institui nón malum:
Nam múliones múlos clitellários
Habént, at ego habeo hómines clitellários.
Magní sunt oneris: quícquid imponás, uehunt.

---

772. TR. *om. FZ* *Sic libri, nisi quod ante* uolt *spat. circ. 4 litt. B* uolt inſpiciat *sine spat. CDFZ* SILUBET *A.* ſilubet *B* 773. *Sic libri, nisi quod* Siquid *BC* placet *F* DEEXEM***-M— *A* deexemplo *B.* de ex emplo (*tertia* e *ex* p *incohata*) *C* 774. *Sic A, ubi* Iſpe *Ba: corr. Bb* edificato *BaCD: corr. Bb* Eonuoco *B* (*separ. Bb*, Egon uoco *corr. m. saec. XV*) huc *et* hominem *inter spatia in fine versus C, qui* uoca *post* maximaſ *in fine proximi habet* i *om. B* (Voca) *CDFZ: add. Acidalius* (*) 775. TR. *om. Z* ALEXANDRUMMAGNUMATQ·AGA**OC*********AXIM— *A* Alexandrũ, dr *e corr. C* magnũ atq, ũ *ex* ã *C* agatho dẽ *C.* agatoclem *F* maximaſ *BCD* (*) 776. DUORESGESSISSEQUIDMI****ET — *A* Duoſ *F* geſſi ſſe *Ba, ut vid.* geſſiſſe //// *Bb* fuit tercio *C* 777. *Sic libri, nisi quod* fatio *Ba: corr. Bb* *ante* in mortalia *spatium C* IMMORTALIA *A, item FZ* 778. UEKIT***CLITELLAS*********AUTEMA**ERSENEX *A* (*in quo et hic versus et sequens maximam partem nunc excidit: sed lacinia servata*) Vehit hic *Bb.* Vehit *Ba cum reliquis* ditellaſ *B m. rec. CD* uehit hicautem *Ba.* uehit hic°autem *Bb.* uehithi ca utem *cum spatio C* aliter *F* 779. *Sic A* (*evanido* NON), *ubi* Nouitium *BDF.* Nouum *Z.* (Nouicium *C*, *codd. Pyladis*) queſtum *BCDFZ* 780. *Sic libri cum A, sed* clitelarioſ *B* 781. KA————GO-KABEOKOMINESCLITELLARIOS *A, quem* Habent at ego *habuisse ex spatio effecit Studemundus, ubi* Habent ego *reliqui* homſ *suprascr. Db: om. Da* (*) 782. *Sic libri, nisi quod* MA**ISUNT *As* (*nunc* ——UNT) ſunt, ſ *Bb in ras.* honeriſ *B ante ras. CD* inponaſ *BD* (*non AC*) uehut *Ba: corr. Ba vel Bb* (*)

TRANIO. THEOPROPIDES. SIMO

TRANIO

Nunc húnc hauscio án conloquár. congredíbor.
Heus, Théopropides.

THEOPROPIDES

Hém, quis prope híc nominát me?

TRANIO

Eró seruos múltimodis suó fidus.

THEOPROPIDES

Vnde is? 785

TRANIO

Quod mé miserás, adfero ómne impetrátum.

THEOPROPIDES

Quidílli, opsecró, tam diú destitísti?

Act. III Sc. 2b TRANIO SERVV^{S}. THEVROPIDES · SIMO · SENES · II · *B.* TRANIO SERVVS. TEVROPIDES SIMO SENEX *rubr. in D er.* Tranio S Teuropideſ Seruuſ S ym' (*incertis* ym') *a Db scr. unius v. spat. CDa.* Tranio ſeruuſ. Teuropideſ. Simo ſeneſ *F et* duo *addens Z: scaenam continuat A* 783 *sqq. Sic A:*

*****UNCKAUDSCIOANCONLOQUARCONGREDIAR
KEU**KEOROPIDES♯KEMQUISKICNOMINATME
EROSERUUSMULTIMODISFILIUS♯UNDEIS

sic autem B (*lineolis a Bb additis, item* hunc haut ſcio *ex* nunc hauſclo: *praeterea* quiſ *et* fideliſ *a Bb additum esse neque Hinckius neque Locwius testantur, sed Studemundus*):

TRA Nunc hunc hau^{t}ſcioan con conloquar congrediar
Heuſ theupropideſ. THEV Hem quiſ nominat me?
TR. Ero ſeruoſ multum ſuo fideliſ

ubi unc *c. sp. in. C* nunc hauſclo *BaCD.* nnm auſculto *F.* auſculto *Z* an con colloquar *CD.* an colloquar *FZ* theuropideſ hem nominat me *CD.* teuropideſ. Te. hem quiſ me nominat *FZ* T *ante* Ero *Db, eadem ante v.* 788. 790 T, *ante v.* 787. 789 Te *supplens, cum post v.* 787. 788 *spat. omittat C* ſeruuſ *CDFZ* multum ſuo *cum spatio plus quam dimidii versus CD, sine spatio FZ* *V.* 783 congredibor *corr.* ℜ *cum Weisio, v.* 784 prope *add.* ℜ, *v.* 785 suo fidus. TH. unde is ℜ (*) 786 *sq. Sic libri, nisi quod* Quod *Ba.* Quoḍ *Bb.* Quo *reliqui* (*etiam A*) affero *CDFZ* inipetratũ *D* ILLICOPSECRO *A.* illic obſecro *reliqui* (r *ex* l *B*): *ubi* illi *corr. Bothius* tamdiu *BC* (*)

TRANIO

Seni non erát otium: íd sum opperítus.

THEOPROPIDES

Antíquom optinés hoc tuóm, tardus út sis.

TRANIO

Heus tú, si uolés hoc uerbúm cogitáre:
Simúl flare sórbereque haúd factu fácilest.
Ego híc esse et íllic hau pótui simítu.

THEOPROPIDES

Quid núnc?

TRANIO

Vise, spécta tuo úsque arbitrátu.

THEOPROPIDES

Age í, duce mé.

TRANIO

Num morór?

THEOPROPIDES

Subsequór te.

---

788. *Sic A, ubi* otium (ocium *FZ*) erat *reliqui* (erat *add. Bb in lac.*): *trai. Bothius* operituſ *BDF* 789. *Sic libri, nisi quod* AN**QUM *A*. Antiquum *reliqui* obtiñeſ *CDZ* tuum *omnes* parduſ *Ba: corr. Bb* SIES *A* 790. *Sic libri, nisi quod* ///// ſi uoleſ, *er.* ſo *et* e *ex* i *C* uerbum hoc *omnes: trai. R* (*) 791. *Sic A* (*scd* **MUL), *ubi* ſorbere que aut *Ba* (h aut *rubr.*) facile eſt *BCFZ*. ci faleẽ *D* (*) 792. EGOKICESSEETILLICSIMITUKAUPOTUI *A, ubi* illi ſimul hau *Ba*. illic ſimul haud *Bb* (d *ex* t) *et Da*. illic ſimul & haud *Db*. illic ſimulet haud *CZ*. illic ſimul et haud *F* hau potui simitu *trai. Seyffertus* (*) 793. Quid nunc? Viſe ſpecta tuo *BbCD* (Viſ eſpectatuo *Ba*) *et* (TR. *pro* #) *FZ*. QUIDNUNUIS#UISASPECTA#TUO *A* USQ·ARBITRATU *A*. arbitratu *reliqui* 794. *Spat. om. C: item ante v. 795* AGEDUCME#NOMMOROR#SUBSEQUORTE *A* (SUP *As*) Age, i duce *cum Weisio R*. Age ///// Duc *B* (*er.* T *a rubr. scr.*). age ‖ Duc *CD*. Age duc *FZ* me. TR. num moror? TH. *Camerarius*. me nunc moror TRA *Ba* (num *Bb*). me nunc moror # *C et om.* # *D*. me. non moror *FZ* ſub ſequor te (*sine spat.*) *C* (*)

TRANIO

Senéx ipsus te ánte ostium éccum opperítur.
Sed út maestus ést se hasce aedís uendidísse.

THEOPROPIDES

Quid tándem?

TRANIO

Orat út suadeám Philolachéti,
Vt ístas remíttat sibí.

THEOPROPIDES

Haud opínor.
Sibí quisque rúri metít. si male émptae
Forént, nobis ístas redhibére haud licéret.
Lucrí quicquid ést, id domúm trahere opórtet.
Miséricordiá s* * * hominem opórtet.

TRANIO

Moráre hercle, * * facis. súbsequere.

THEOPROPIDES

Fíat.

TRANIO

Dó tibi ego operam: sénex illic est. ém, tibi adduxi homi-
ném, Simo.

---

795. SENEXIPSUSTEANTEKOSTIUMILLUDOPPERITUR *A* ipſe te *B*. ipſe *CD* (*in fine v.*) *et FZ* hoſtium *etiam DFZ* operitur *CDF*. opperibitur *B* 796. SEDUTMAESTUSESTSESEKASCEUENDIDISSE *A*, *ubi* ut *om. reliqui* (*add. R cum Fleckeiseno*) meſtuſ *BD*. muſtuſ *C*. moeſtuſ *Z*. moleſtuſ *F* ẽ *D*. ẽ////// (*ex* eſſe, *ut vid., m. ead.*) *B* ſe haſce *BCDFZ*: aedis *add. R in adn.* (*) 797. ora *F* ſua deam phylolacheti *C* 798. iſta *C* Haud *ex* Haut *Bb* (*) 799. quiſquam *Z* ruri *BCD*. iure *FZ* metit *B*. metuit *CDZ*. metiar *F* malę *C* empte *BaD*: *corr. Bb* 800. redhibere, d *ex* t *B*. red hibere *C* haud *ex* haut *Bb* liceret *B*. placeret *CDFZ* (*) 801. quic quidẽ *C* 802 *sq. Sic CD:*

Miſericordiaſ hominem oportet
Morare hercle faciſ ſub ſequere fiat

itemque B (faciſ *sub* [hom]inem), *sed* ſubſequere (*om.* fiat). *Prioris versus spatio servato alterum F contraxit, simul* Morate *exhibens. Eosdem sic Z:*

Miſericordiaſ tandem habere hominem opportet
Morare hercle faciſ. ſubſequere fiat.

Addidit TH. *ante* fiat *Gruterus*. Misericordia s⟨obrie uti⟩ *et* ⟨nugas⟩ facis *suppl.* ☙ (*) 804. TR. *Bothius: om. libri* ego *ex* ſenex *Bb*

SIMO

Sáluom te aduenísse peregre gaúdeo, Theópropides.

THEOPROPIDES

Dí te ament.

SIMO

Inspícere iste aedis te hás uelle aiebát mihi.

THEOPROPIDES

Nísi tibist incómmodum.

SIMO

Immo cómmodum. i intro atque ínspice.

THEOPROPIDES

Át enim mulierés —

SIMO

Caue tu ullam flócci faxis múlierem.
Quá lubet perámbula aedis óppido tamquám tuas.

THEOPROPIDES

'Támquam'?

TRANIO

Ah, caue tu illíc obiectes núnc in aegritúdine
Te hásce emisse. nón tu uides hunc uóltu ut est tristí senex?

---

illi ceſtẽ *C.* illiceſtem *D.* illic ẽ hem *B, sed* c ẽ h *e corr. in ras. Bb.* illic eſt. TR. (Teur. *F*) hem *FZ* homine *Ba* (ẽ *Bb*) Simo ☙: *om. libri* (*) 805. S// (*er.* I) *praem. B* Saluum *Z* gaudeo peregre *D* gaudeo *totum rescripsit Bb* theuropideſ *BDb.* theur opideſ *CDa.* teuropideſ *FZ* 806. H *praem. B* (*quae etiam in sequentibus* THEOPROPIDIS *nota est*). TR. *F* Dei *BCDF.* Dii *Z* inspicere iste *Lorenzius.* Inſpicere//// te (*er.* n) *B.* inſpicerent *C* (*non praeced. spat.*) *et D.* inſpicere *FZ* belle *B ex ras. D.* bellę *B ante ras. C* (*) 807. *Personam initio om. B, dein* H *pro* SI (S) *exhibens* est incommodum *Bothius, Bentleius.* incommodum eſt *libri* commodum. i intro *F.* eſt commodum i intro *Z.* commodum i intro (I intro *D*) *CD.* commodum S I intro *B* atq *C* 808. Et *Z* ca ue *C* (au *rescripsit Bb*) ullã, ã *ex* ic, *ut vid., corr. C.* illam *BF* floxcifati faxiſ *B* (f *alt. ex* a *Ba,* c̊xc *corr. rubr.*) 809. Qualibet *libri* ędeſ *FZ* opido *F* 810. Tanquam *BC* ha *Z* tu *BCD.* ne *FZ* illice *Fleckeisenus.* illi *libri* (illi //// obiecteſ, i ob *ex corr. cum ras. litterae* a *B*) ĩ *sup. scr. C* egritudine *B* (inegr.) *CD* (*) 811. hasce ℜ *in adn. ad v. 806.* haſ *libri* uultu *FZ* *post* ut *ras.* (*litt.* riſ) *et mox* tr *ex* ti (*i. e.* ut ////triſti *ex* ut riſti) *B* est tristi *Bothius.* triſti eſt *libri* (*)

THEOPROPIDES

Vídeo.

TRANIO

Ergo inridére ne uideáre et gestire ádmodum:
Nóli facere méntionem te hásce emisse.

THEOPROPIDES

Intéllego:
Ét bene monitum dúco atque esse exístumo humani íngeni.
Quíd nunc?

SIMO

Quin tu is íntro atque otióse perspecta, út lubet. 815

THEOPROPIDES

Béne benigneque árbitror te fácere.

SIMO

Factum edepól uolo.
(Vín qui perductét?

THEOPROPIDES

Apage istum pérductorem: nón placet.) 816b

TRANIO

Víden uestibulum ante aédis hoc et ámbulacrum, quoíusmodi?

THEOPROPIDES

Lúculentum edepól profecto.

812. inridere *B e corr. D.* irridere *B ante corr. C F Z* et *om. B* 813. has emisse *Guyetus* (hasce *R ut supra*). emiſſe *libri* intelligo *F Z* (*) 814. atque esse *Bothius.* ac eſſe *Z.* atq᷑ ſe *B a C* (atq) *D.* atq᷑ ſe *B b.* atque *F* exſiſtumo (*priore* ſ *ex* i, *ut vid.*) *D.* exiſtimo *F Z* humani ingenii *F Z.* humani ingenio *C D.* humani ingenio *B* (*) 815. quin tu *F Z.* Quintu TR *B.* quintu # *C D* Iſintro *B* (ſ *exp. rubr.*) atq *C* otio ſe *D a: copul. D c* (*) 816. benigneque *Camerarius.* benique *B a D F.* beniq᷑ *C.* denique *B b.* bonique *Z.* SI. *Camerarius: om. libri sine spatio* 816b. *Hunc versum, quem insequitur in libris iteratus v. 847 (ubi vide), a retractatore insertum esse, qui v. 817—846. 848 deleverit, docuit Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' a. 1887 p. 781* S *praem. B F Z: cf. ad v. 816* pductet apage *sine spat. C* perducitet *F Z* 817. TR. *F Z.* S *B* aedeſ *B* amplacrum *B ante corr. C D* cuiuſ modi *libri* (mo di *C*): *ubi distinxit Vssingius, item v. 818* (*) 818. profecto *om. Z*

TRANIO

Age spécta postis, quoíusmodi,
Quánta firmitáte facti et quánta crassitúdine.

THEOPROPIDES

Nón uideor uidísse postis púlcriores.

SIMO

Pól mihi 820
Eó pretio empti fúerant olim.

TRANIO

Aúdin 'fuerant' dícere?
Víx uidetur cóntinere lácrumas.

THEOPROPIDES

Quanti hosce émeras?

SIMO

Trís minas pro istís duobus praéter uecturám dedi.

THEOPROPIDES

Hércle qui multum ímprobiores súnt, quam a primo crédidi.

SIMO

Quápropter?

THEOPROPIDES

Quia édepol ambo ab ínfumo tarmés secat. 825

S Age ſpecta *B*. # age ſpecta *D*. ageſ pec ta # *C* poſteſ cuiuſ modi *libri* 819. Quanta *CDFZ*. Qua/// (*er.* m) *B* (*) 820. *Ante* poſtiſ *spatiolum*, *post* poſtiſ *spatium* *C* pulchrioreſ *libri*, *sed* h *ex* ri *B* SI. *FZ: om. BD sine spatio, cum spatiolo C* 821. precio *CFZ*. p̄tio *D* emptifuerant *B* *spat. om. C, item v.* 822 audin (audim *Z*) fuerant *FZ*. Audenfuerat *ex* Aut infuerat *B*. aut infuerat *CD* (*) 822. lacrimaſ *BCD*. lachrymaſ *Z* hoſte *D* 823. SI. *om. B* duobuſ *Z*. diebuſ *reliqui* preter *BCD* uectura *D* 824. H *B*. TR. *FZ* multo *FZ* aprimo *BC* (*) 825. Teu. *praem. Z* TR. quia *FZ* ambo ab ambo ab *B*. amabo ab *Z* infimo *libri* tarmes secat *Scaliger Conicct. in Varr. p. 213 ed. Bip., item in Festum s. v. 'tarmes' duce Camerario.* tramiſecat *BaD*. trami-ſecat *Bb*. tra mi ſet at *C*. terram ſecant *FZ* (*)

TRANIO

Intempestiuós excisos crédo: id eis uitiúm nocet.
Átque etiam nunc sátis boni sunt, sí sunt inductí pice.
Nón enim haec pultífagus opifex ópera fecit bárbarus.
Víden coagmenta in fóribus?

THEOPROPIDES

Video.

TRANIO

Spécta quam arte dórmiunt.

THEOPROPIDES

Dórmiunt?

TRANIO

Illúd quidem, ut coníuent, uolui dícere.
Sátin habes?

THEOPROPIDES

Vt quícquid magis contémplo, tanto mágis placet.

TRANIO

Víden pictum, ubi ludíficat una córnix uolturiós duos?

THEOPROPIDES

Nón edepol uideo.

---

826. TR. *Camerarius.* SI. *FZ: om. B* INTEMPESTIUSEXCISSO-********EISUITIUMDOCET *A* uicium *BD. post* uitium *spat. C* 827. *Sic libri, sed* ATQ·ETIANNUNC *A.* Atq eciã nunc *C* induti *Z* (*) 828. *Sic libri, nisi quod* haec *om. Z: add. e suis codd. Pylades* PULTUFAGIS *A.* pulti faguſ *BC* barbaruſ, *priore* r *ex* b, *ut vid., B.* barbaroſ *C* (*) 829. S *praem. B,* TR. *FZ: del. Camerarius Sic A, ubi* co agmenta *C.* ornamenta *FZ* inforibuſ *B* uideo ſpecta *sine spatio C.* Video S Specta *B* qua arte *FZ* dormunt *BaCD: corr. Bb* 830. *Sic A* S Illud *B* illud *ex* illuc *D* contuent *ex* coniuent *Dc.* conuenit *FZ* (*corr. Pylades*) 831. *Sic libri, nisi quod* H Satim *B* (m *ex* n *Bb*). Satin /// (*er.* ſa) *C* KABESUT *A, item BCD sine spatio: corr. FZ* quic quid *ex* quid quid *Bb* contemplor *omnes* (t *in ras. B*): *corr. Langenus* '*Beitr.*' *p. 60* (*) 832. UIDENPICTUMUBILUDIFICATURUNACORNIXUOLTURIOSDUOS *A, ubi* ludificatur cornix una *reliqui* (ludificat *Bothius, Bentleius*) uulturioſ *DFZ. post* uolturioſ *spat. C* duo *BCDaFZ.* duoſ *Dc* (*) 833. NONEDEPOLUIDEOATEGOUIDEORNAMINTERUOLTURIOSDUOS *A: om. reliqui, ubi* TR. At *Bothius et* uideo: nam *Studemundus* '*Festgr.*' *p. 73 sq.* (*)

TRANIO

Át ego uideo: nam ínter uolturiós duos
Córnix astat: éa uolturios duó uicissim uéllicat.
Quaéso huc ad me spécta, cornicem út conspicere póssies.
Iám uides?

THEOPROPIDES

Profécto nullam equidem íllic cornicem íntuor.

TRANIO

At tu isto ad uos óptuere, quóniam cornicém nequis
Cónspicari, sí uolturios fórte possis cóntui.

THEOPROPIDES

Ómnino, ut te absóluam, nullam píctam conspicio híc auem.

TRANIO

Age, iam mitto: ignósco: aetate nón quis optuérier.

THEOPROPIDES

Haéc quae possum, ea míhi profecto cúncta uehementér placent.

SIMO

Látius demum óperae pretium iuíssest.

THEOPROPIDES

Recte edepól mones.

---

834. *Sic libri, nisi quod* uulturioſ *FZ* DUOS *A, item Dc post* uiciſſim *spatium C* uellitat *BaCDZ: corr. Bb, codd. Pyladis cum 'aliis' apud Pium.* uelitat *F* 835. *Sic A, ubi* Queſo *BCD* poſſiſ *BC* (iſ *ex* ii) *DFZ: corr. Camerarius* 836. *Sic libri, nisi quod* uideſ profecto *sine spat. BCD, sed* H *s. v. B.* uideſ tibi. TH. profecto *F* equidem, q *ex* o, *ut vid., C* CORNICUMIṆṾỌṚ *A* (*perdubiis litteris extremis*). cornicem intueor *B* (u *ras. ex* ei, *super* o ˜ *er.*) *et F.* cornice mint uoſ *C.* cornice mintueſ *Da.* cornicem intueſ *Dc: corr. Z* (*) 837. S *praem. B Sic libri cum A, nisi quod* iſtŏ *B.* iſtac *FZ* hoſ *ex* uoſ *Bb.* noſ *F* obtuere *DcFZ* qm̃ *BCD* (*) 838. *Sic ABD, ubi ante* ſi *spatium C: item cum ras.* (*er.* c *vel* t) *ante* contui ſiuolturioſ *B* (*er. fort.* ſ) uulturioſ forte *F.* nulturioſ forte duoſ *Z* 839. *Sic ADFZ, ubi* conſpitio *B ante* hic *spat. C* 840. S *praem. B Sic A, ubi* ignoſco ętati *FZ* etate *Ba.* ętate *Bb.* & aſe *CD* opt///uer *Da* (tu *ras. ex* tui). opt///uerier *Db.* obtuerier *FZ* 841. *Sic AB, ubi* Hec que *C.* Nec quę *Z* iacent *CDF: corr. Z* 842. TR. *praem. FZ* *****S——————OPERERAE———— —IUISSE#RECTEEDEPOLMONES *A quadrante* demunst (*vel* etdemum) *et* pretium (*vel* tiumest): *sed perdubia*

SIMO

Ého, istum, puere, círcumduce hasce aédis et concláuia.
Nam égomet ductarém, nisi mi esset ápud forum negótium.

THEOPROPIDES

Ápage istum a me pérductorem: níl moror ductárier. 845
Quícquid est, errábo potius, quám perductet quíspiam. 847

SIMO

Aédis dico.

THEOPROPIDES

Ergo íntro eo igitur síne perductore.

SIMO

Ílicet. 846. 848

THEOPROPIDES

Íbo intro igitur.

---

omnino priore parte laciuſ *C* (*non praeced. spat.*) operae pretium iuissest **S**. eſt opere pretium (tretium *Ba: corr. Bb.* p̄tium *D.* precium *CFZ*) iuiſſe *BC* (uuſſe) *DFZ* recte *B ex ras. FZ.* Erecte *B ante ras. CD.* Ere recte *Dc* (*) 843. *******MPUERECIRCUMDUCEKOS-AEDISETCONCLAUIA *A* (KOQ *As, vix recte*) Eho *ex* Ho *Ba* puer *B* (e *ex* i) *CDFZ: corr. Bothius* circum duce *BC* ediſ *Z* 844. *Sic A* (*sed* MIKI), *ubi* egomet *ex* ego meſ *Bb* ducturũ *Z. post* ductarem (*vel* cluctarem) *spat. circ. 5 litt. B vel 9, siquidem* niſi *Bb add. teste Studemundo* ad forum *B* (adf.) *CDFZ* negotium *D.* negoti ũ *C.* negocium *FZ* (*) 845 *sqq. Sic A:*

APAGEISTUMAMEPERDUCTOREMNIKILMORORDUCTARIER
QUICQUIDEST ER**BOPOTIUSQUAMPERDUCTETQUISPIAM
AEDESDICO#ERGOINTROEOIGITURSINEPERDUCTORE#ILICET

sic autem B (Adiſ *h. e.* Adi *et* i licet *Bb*):

TH Apage iſtum me nihil moror ductarier
Quid quid eſt perductet quiſpiam SI
SI Adiſ dico TH Ergo intro eo igitur ſine perductore? ilicet

et sic CD (*nisi quod* perduc.et *C et post* quiſpiã· [ſ *ex* i] *spatiolum*):

Apage iſtum me nihil moror ductarier
Quicqd eſt pduct& quiſpiam · adiſ dico
Ergo introeo igitur ſine pductore ilic& *e. q. s.*

Contraxerunt FZ in hanc speciem (*nisi quod* ediſ *F*):

Te. Apage iſtum a me nihil moror ductarier quicquid eſt.
Si. Perductet quiſpiam ędeſ dico. Te. ego intro eo igitur
Sine perductore. Si. ilicet? *e. q. s.*

Praeterea v. 847 *antea legitur versui S16b adiunctus* (*ubi vide*), *ubi* S Quid eſt H Errabo *BFZ.* Quid eſt errabo *C.* Quid ẽ errabo *D et* pductet *D et cum spat. C.* perducitet *FZ. V.* 845 perductorem *supplevérat Camerarius* (*) 849. *Sic AZ, ubi* igitur eſt· TR Mane *B,*

TRANIO

Máne sis uideam, né canis —

THEOPROPIDES

Agedúm uide.

TRANIO

Ést: abi, canis: est, ábin dierecta? ábin hinc in malám crucem? 850

Át etiam restás? abi istinc.

SIMO

Níl periclist: áge modo.

Tám placidast quam féta quaeuis: íre intro audactér licet.

Égo abeo ad forum hínc.

THEOPROPIDES

Fecisti cómmode: bene ámbula.

---

sed ·ęſt· *Bb.* igit̃ ẽ. ‖ Mane *CD* ſiſ ut uideam *C* necaniſ *B* (*er.* e) unde *BCDF* (*) 850. ESTABICANIESTABINDIERECTEABINKINCINMALAMCRUCẼ *A* (*ubi de* R *post* CANIE *errare videtur Studemundus, rectius de ea quam posuimus lectione cogitans, sed* DIERECTA, *vix* E) SI *praem. F: om. BZ* (*corr. Camerarius*) Eſt abi caniſ eſt abi die recta eſt abin *Ba* (Eſt? ubi caniſ eſt? abi dię rectą ęſt abin *Bb*). ẽ abi caniſ ‖ Eſt. abi dierecte eſt abin *CD* (*sed* die recte ẽ *C*). SI. Eſt abi caniſ. TR. eſt? abi dierecte? SI. eſt. TR. abin *F.* eſt? SI. abi. TE. caniſ eſt Abi dierecta? TR. eſt. SI. abi *Z* (*primum* eſt *iungens cum praegresso* uide) in *om. CDF* rucem *C* (*) 851. ATETIAMRE**AS***ISTINCNIK***ER——— *A* (RESTA — NIK— *As, post* ER *non plures litteras quam e. g.* ICULIESTAGE *extitisse verisimillimum dicens*) eciam *C* restas? abi istinc *Camerarius cum Bb* (*et A, ut vid.*). reſtat eſt abiſtinc *Ba.* Reſtaſ? eſt · abi iſtinc *CD.* reſtaſ. SI. eſt. TR. abi hinc *F.* reſtaſ. TR. eſt. SI. abi hinc *Z* SI. nihil *F, Camerarius* (*etiam in B*). nihil *BCDZ sine spatio* pericli eſt *libri* modo *R cum Weisio: om. libri* (*) 852. TAMPLACIDASTQUA*FETAQUAEUISIREINTROAUDACTERLICET *A, ubi* placida eſt *reliqui* quam ////a qua uiſ eire *Ba* (*fuit* feta, *ut vid.*). quam feta qua uiſ eire *C.* quam ſ-eta quauiſ ęire *Da* (ſ- *non* f), *sed* ęire *Dc.* quam feta: qua uiſ ire *F.* quam foeta qua uiſere *Z.* quam (q̃ꝛ *m. saec. XV*) ẽ aqua. uiſe ire *Bb cum rasuris* (quam foeta quaeuis: ire *Gruterus*) audacter *inter spatiola C* (*) 853. EGOABEOKINCADFORUM#FECISTICOMMODEBENEAM**LA *A* Ego abeo ad forum hinc ☞ *duce A.* Si eo (*pro* SI Eo) ego hinc adforum *B et, sine* Si, *F.* Ec ego hinc ad forum *CD.* Ego eo hinc ad forum *Z* TH *B.* TR. *FZ. spat. D: om. C* cõ mode *BC* (*)

Tránio, age canem ístam a foribus áliquis abducát face,
Étsi non metuéndast.

TRANIO

Quin tu illam áspice ut placide áccubat. 855
Nísi molestum uís uideri te átque ignauom.

THEOPROPIDES

Iam út lubet.
Séquere hac me igitur.

TRANIO

Équidem haud usquam a pédibus apscedám tuis.

---

854. TE. *praem. FZ* TRANIOAGECA*EM*********BUS**D****-FACE *A* (AGEC———————US———FACE *As*) cane miſtã *CDa: corr. Dc* aforibuſ *BC* aliquis *R cum Weisio: om. libri cum A* abduc/// atface *Bb ex* abducat face *post* ab ducat *spat. C* (*) 855. ETSINON-MET**N**** ǂ QUINTUILL*****CEUTPLACIDEACCUBAT *A* Et ſi *BC* eſt *BCDFZ* (*vix A*) Quintu *B* iſtam *Z* (ILLA *A, ut vid.*) aſſpice *C* 856. NISIMOLE————————ATQ·IGNAUOM———————UTLIBET *A quadrantibus spatiis* uiſ_uidere_tę *i. e., ut vid.*, uiſu id erit *ex* uiſ uideri (*vel* uider:) te *Bb.* uiſ uide rite *C.* inuideri te *Z* ignauum *BCDFZ* TH *B s. v.: spat. C: om. DFZ* 857. Teu. *praem. FZ* SE-QUERE*****E***TUR ǂ EQU***MKAUDUSQUA**PEDIBUS|————————DAM— *A* (*pro* PEDIBUS — US *minoribus litteris* — PEDIB? *As*) hauuſquam *Ba.* hau.uſquam *Bb* apedibuſ *B.* ab ędibuſ *CZ.* abedibuſ *DF* Apſcedam tuiſ (*scorsum haec exhibens*) *B.* Abſcedam tuiſ *CDFZ* (*)

ACTVS IV

PHANISCVS

Seruí qui, quom culpá carent, tamén malum metuont,
Ei sólent esse eris utíbiles.
Nam illí qui nil metuónt, malum postquám sunt meriti,
Stultá sibi expetunt consília:

Act. IV Sc. 1 PHANISCVS *inscripsit Camerarius: atque* PHA-N**CUS —INA**U— *A lectione perdubia (uno praeterea versu vacuo): cf. ad Act. IV Sc. 2.* TRANIO. THEVROPIDES. SIMO. DANISTA. *B. om. CDa parte tantum versus post* Abſcedam tuiſ *vacua relicta: ubi* Adũſitoreſ tranio Teuropideſ Simo Senex daniſta *Db: quibus ex parte cr. iuxta* abedibuſ, tuiſ, metuunt DANISTA ‖ ADVERSITORES · TRANIO · TEVROPIDES · SIMO ‖ · SENEX · *rubr. scr.* Daniſta. Tranio. Teuropideſ. Simo *FZ* 858—861. *Sic B* (m *et* u *suprascr. et* ut *in* utibileſ *rescripsit Bb*):

TRA Serui qui quo^{m}.culpa carint · tamen malum metuunt·
Hiiſolent ////////// eſſe eriſ utibileſ.

Nam illi qui nihil metu^{n}.nt poſtquam ſunt malum meriti
Stulta ſibi expetunt conſilia

itemque reliqui, nisi quod versu 858 (*qui solus servatus est*) SER**QUICUMCULPACARENTTAMENMALUMMETUUNT *A* quom *CF.* quõ *Da.* quõ^{m} *Dc.* cum *Z* carent *DcFZ* metu unt *C* Hu *C.* Hi *FZ* ſolent eſſe *sine spatio ex ras. in B orto CDFZ* illi *om. Z* metu unt *C.* me tu unt *D.* metuunt *FZ* poſt quã *C* malũ, lũ *ex* ii *C* *Versus* 858—860 *libri in Menaechmis insertos inter versus 984 et 985 exhibent et sic quidem Ba:*

Serui qui cum culparent & metuo ni ſolent ẽẽ eriſ ut ibileſ
Nam illi qui nihil metuunt. poſtquã malũ ꝑmeritũ que ei metuunt.

ubi cum *om. reliqui* culpa carent metuunt ⊦i ſolent *Bb.* culpa carent et metuunt ſolent *reliqui* (ſolen^{t} *D*) utibileſ *BbCDFZ*

V. 859 I *vel* Ei (*in Menaechmis v. altero traditum iuxta* metuunt) *pro* Hi *Seyffertus de bacch. p. 38 et Stud. Pl. p. 17, v.* 860 malum postquam sunt *trai.* ☙, *nisi potius supplendum est* postquam sunt málum meriti ⟨metuóntque male⟩ *vel tale quid: vide adn. ad locum in Menaechmis* (*)

Exércent sese ad cúrsuram: fugiúnt. sed i si reprehénsi sunt,
Faciúnt a malo pecúlio quod néqueunt * * * 863. 864
Augént ex pauxilló * * * * * de paránt. 865
Mihi in péctore consíli* * * * malam rem priús
Quam ut meúm * * * * *
Vt adhúc fuit mi corium ésse oportet,
Sincérum, atque, ut pótero, uotém uerberáre.
Si huic ímperabo, probe téctum habebo: 870
Malúm quom impluít ceterís, ne impluát mi.
Nam út serui uolúnt ésse erum, ita solét:
Bonús, si probí, si improbí sunt, malús fit.

862—869. *Sic B* (lo *v. 865 Bb teste Studemundo, non Hinckio Loewiove*):

Exercent ſeſe adcurſuram· fugiunt. ſed hii ſi reprehenſiſ ſunt·
Fatiunt amalo peculio· quod nequeunt
Augent ex pau xillo deparant
Mihi inpectore conſilii malam rempriuſ
quam ut meum
Vt /// ad huc fuit mihi corium ēē oportet
Si·ncerum atq' ut uotem uerberare.

ubi hu *C.* hi *FZ* reꝑ henſi *CD.* reprehenſi *BbF.* reprenſi *Z* Faciunt *CDFZ* ex pauxillo *F.* ex pauxil *C.* expauſil *DZ* deparant *om. Z.* aurum magnum deparant *F* conſili *CD* Quã *CD* Vt adhuc *CDFZ* opportet *Z* ſincerum *CD* (Vt ..... uerberare *comprehendentes*) *et FZ* atq *C* uetem *FZ* *V.* 862 ei *pro* hi *Seyffertus l. s. s., v.* 869 potero *add.* ℜ, *priores lacunas ad hoc exemplum explens* (a bono *duce* ℜ):

Faciúnt a malo pecúlio quod néqueunt ⟨a bonó⟩:
Augént ex pauxilló ⟨suom, quod inmun⟩dé paránt.
Mihi in péctore consíli⟨um itast: metuám⟩ malam rem priús
Quam ut meúm ⟨caedatur córpus⟩.

870—873. *Sic B* (*v. 870* t *s. v. Bb, v. 871* i *supra* o *paene eraso, v. 873* ſunt *ex* ſum *Bb*):

Si huic imperabo ꝑbe tec.um habebo.
Malum quom impluit ceteroſ ne in pluat mihi
Nam ut ſerui uolunt eſſe erum ita ſolet.
Boniſ ſum improbiſ ſunt maluſ fuit

ubi duobus versibus haec discribunt CD tectum *CDFZ* habeo *F* cum *FZ* ceteroſ *CDF.* cęteroſ *Z* (*corr.* ℜ) inpluit *C.* impluat *DFZ* boniſſũ *C.* boni ſũ *Da* (ſiue *supra* ſũ *Dc*). boni *FZ* imꝑbiſ *C.* inprobi *D.* improbi *FZ* *V.* 873. Bonus, si probi, si *corr.* ℜ, fit *pro* fuit *Gruterus* (*)

Nam núnc domi nostrae tot péssumi uiuont
Pecúli suí prodigí, plagigéruli.
Vbi aduórsum ut eant uocitántur ero:
'Non eó, molestus né sis.
Scio quód properas: gestís aliquo: iam hercle íbis, mula, forás pastum'.
Béne merens hóc preti inde ábstuli: abií foras
Sólus nunc eo aduórsum ero plúrumis ex séruis.
Hóc die crástini quóm erus rescíuerit,
Máne castigábit eos búbulis exúuiis.
Póstremo minóris pendo térgum illorum quám meum:
Ílli erunt bucaédae multo pótius quam ego sim réstio.

---

884. *Huc rettulit Loewius Prodr. p. 267 glossam Libri glossarum:* bucidae: qui boues caedunt, *ipsam hanc formam collata voce* cibicida *commendans.*

874—878. *Sic B* (n *suprascr. et puncta add. Bb*):
Nam nunc domi noſtrę tot peſſimi uiuont
peculi ſui prodigi · plagigeruli · ubi aduerſum ut eant
Vocatur ero· non eo· moleſtuſ neſiſ
Scio quod properaſ · geſtiſ aliquo iam hercle · ire uiſ mula foraſ paſtum.
ubi nr̃ę *D.* noſtre *C* ui uont *C.* uiuunt *Z* peculii *FZ* prodigii *Z* plagi geruli *CD* Vocantur *CDFZ* *et* ero *et* non eo *inter spatiola C* quo properaſ *Z* iamerde//// ire *D* (*er.* t). iã erede (d *ex* t) ire *C* *V.* 876 uocitantur *Hermannus, v.* 878 ibis *vel* ibeis *corr.* ☞ (*) 879—883. *Sic Ba* (die *ex* di *et* pendo *ex* pen *Bb*):
Bene merenſ · hoc precium unde abſtultabi foraſ.
Soluſ nunc eo aduerſum ero explurimiſ ſeruiſ.
Hoc di craſtini quom eruſ reſciuerit
Mane caſtigabit eoſ bubuliſex///uuiiſ (*er.* ſ)
Poſtremo minoriſ pen tergum illorum quam meum
ubi unde abſtultabi (*priore* b *ex* ſ) *Da.* unde abſtult abi *C.* unde abſtultabiſ *Dc.* unde auſcultaui *FZ.* inde exiliui '*alibi legi*' *Pius scribit* nunc ego eo *F* di craſtini *CF.* dicraſtini *D.* dii craſtini *Z: corr. Pylades cum Bb* (di^{e}) quo meruſ *CDa: corr. Db.* cum heruſ *Z* *v.* 882 *versui* 881 *adiungitur in CD* buculiſ *C* exuuiiſ *CDFZ* minoriſ pen *cum spatio etiam CD.* minori ſpero *FZ* ergum *CDa* (*item Ba teste Studemundo*). tergum (*Bb?*) *DcFZ* *V.* 879 preti *corr. Hermannus,* abstuli: abii *Bothius duce Camerario, v.* 880 ex *trai.* ☞ (*) 884. *Cf. ad proximam scaenam et vide testim. Ceterum hoc loco aliquid intercidisse videtur, velut:* Sed quísnam accurrit? ‖ Pinácium: abibo, ‖ Quasí non uideam: *vide praef.*

PINACIVM PHANISCVS

PINACIVM

Máne tu atque adsiste ílico,
Phánisce: etiam réspicis?

PHANISCVS

Mîhi molestus né sies.

PINACIVM

Víde ut fastidit símia.
Manen ílico, parasite ínpure?

PHANISCVS

Qui párasitus sum?

PINACIVM

Ego ením dicam: cibo pérduci poterís quouis.

PHANISCVS

Mihi súm, lubet esse: quid íd curas?

Act. IV Sc. 2 Novam scaenam ADVORSITOR. PHANISCVS *inscriptam (ubi* PINACIVM *substituit* ℜ *duce A ante v. 858) hoc loco duce Camerario signavit* ℜ*, cum libri v.* 884. 885a *a reliquorum vicinia prorsus divulsos et seorsum inculcatos inter v. 841 et 601 habeant (ita enim haec cohaerent in libris), sic quidem B:*

DA Illi erunt bucede multo potius quam ego ſim reſtio
TR Mane tu atq; adſiſte ilico

ubi DA. *et* TR. *om. CD* bucędę *D.* bu cędę *C* pociuſ *C* atq *C* aſſiſte *FZ* illico *Z* (*) 885b.—889. *Sic B:*

Phaniſce etiam reſpice mihi moleſtuſ nę ſiſ
Vide ut faſtidit ſimia Miliſ ſum · libet eſſe. quid id curaſ?
Maneſ_ne · ilico impure paraſite
Qui paraſituſ ſum ego enim dicam cibo pduci potereſ quo uiſ

ubi Mihi moleſtuſ .... curaſ *et* Maneſne .... quo uiſ *comprehendunt CD, TRANIONIS et DANISTAE personis et haec et sequentia distribuerunt FZ: quamquam non sine multis erroribus, quos correxit Camerarius* phaniſce *CD.* daniſta *FZ* eciã *C* reſpiciſ *DF.* reſpi ceſ *C.* reſpiſ *Z* faſtit *Z* miliſ *CD.* mihi *FZ* id *etiam C.* hic *DFZ* maneſne *etiam codd. Pyladis.* numeraſne *'in codicibus antiquis legi' Pius scribit* illico *DZ* inpure *D* potereſ *etiam CD.* potireſ *F.* poteſ *Z: corr. Camerarius* quoſ uiſ *Z Verba post v.* 886b *tradita post v.* 888 *revocavit Acidalius, v.* 886a sies *corr. Hermannus, v.* 888 parasite inpure *trai. Spengelius Philol. XXVIII p. 726* (*)

PINACIVM

Ferócem facís, quia ted aératus hámat.

PHANISCVS

Vah, óculi dolént.

PINACIVM

Quor?

PHANISCVS

Quia fúmus moléstust.

PINACIVM

Tace sís, faber, qui cúdere soles plúmbeos nummos.

PHANISCVS

Non pól potes tu cógere me ut tíbi maledicam.
Nouít erus me.

PINACIVM

Suám quidem culcítulam oportet.

---

892. *Huc pertinere glossam* cudere a caedendo dictum *apud Festum Pauli p. 62, 5 M. vidit Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 2.*

894. *Huc spectare credit Ellisius Philol. LI p. 148 verba* turpis sibi culcitra factus es *in 'Obiurgatione amatoris puerorum' ex cod. Turic. saec. XII edita a Wernero 'N. Archiv d. Ges. f. ä. d. Gesch.-kunde' XV p. 397 v. 2.*

---

890 *sq. Sic B:*

Ferocem faciſ quiate eratuſ amatuha
Oculi dolent qur quia fumuſ moleſtuſ

ubi unus v. est in CD, cum in A in paginae initio ——— ——ỤỊẠ-F**USMOLES**Ṣ—— *ita appareat, ut ante* ỤỊẠ *nihil nisi* Q, *post* Ṣ *vero* EST *olim extitisse probabile sit* eratus amatu ha *C.* eratuſ amantua *Da* (amant uah *Dc*). eratuſ amant. DA. Num *F.* ęratuſ amat. DA. Num *Z* occuli *D* cur *DFZ* ted aeratus hamat. ‖ PH. Vah *corr.* 𝔖, moleſtuſt 𝔑 (*) 892 *sq. Sic A* (*perdubia lectione, maxime in v. 893*):

TACESISFA***Q****DER——— ——— —UM— ———
——N——————————ALED***N ——

sic autem B:

Tace ſi faber qui cudere ſoleſ plumbeoſ numboſnoſ
Non poteſ tu cogere me ut tibi male dicam

ubi ſiſ *CDFZ* nũmoſ *DFZ.* mũmoſ *C* me *suprascr.* (*in fine v.*) *C* pol *add.* 𝔑: *cf. ad v. 894* (*) 894. NOU**ERUSME-——————ORT— *A.* Nouit eruſ me ſuam quidem pol culcitullam oportet *B, ubi* noui teruſ meſuã *D* (Tace .... me *et* ut [*sic c. sp. in.*] .... oportet *comprehendens, ut C*). Noui te ruſ me ſuam *FZ* (*ubi* iſ

PHANISCVS

Si sóbrius sis, male nón dicas.

PINACIVM

Tibi optémperem, quom tu abigí nequeas? 895. 896
Át tu mecum, péssume, ito aduórsus.

PHANISCVS

Quaeso hercle ábstine
Iám sermonem de ístis rebus.

PINACIVM

Fáciam et pultabó foris.
Heus, écquis hic est, máxumam his qui iniúriam
Foribús defendat? écquis hasce aperít foris? 900

---

me ſuam *codd. Pii*) pol culcit ulla *Da.* pol culcit ullã *CDbF* (× *in marg. Dc*). pol culcitrulam *Z.* pol ipſe culcitellam *duo Vaticani Lipsii Ant. lect. II 9* oport&t, p *ex* q *inter scribendum D.* optat *Z* culcitulam *del.* pol (*cf. ad v. 893*) ☙ (*) 895—898. *Sic A* (*ubi in fine primi versus, cum Studemundus* MIKI *quam* TU *paulo probabilius esse dicat, de* TU *nullo modo cogitari potest, sed paenultima littera* R *potius quam* K *visa est*):

SISO*****S******NON— —MIKI
ATTUME***PESS******AD-
IAMSER——

sic autem B (*er.* ſ):

Si/// ſobriuſ ſiſ male nondicaſ tibi optemperem cum tu mihi neq' eaſ
At tu mecum peſſimi tu aduerſuſ queſo hercle abſtine
Iam sermonem de iſtiſ rebuſ fatiam & pultabo foreſ·

ubi Si *et* obtemperem *CDFZ* male dicaſ *Da* (ñ *suprascr. Db*) nequeaſ *FZ* peſſimi tu *etiam CD.* peſſume *FZ* queſo *DZ* abſti ne *C* rebuſ, r *ex* ſ *vel* f *D* faciam *CDFZ* *post* pultabo *spat. C* (*spatiolum post* hercle) *V.* 895 abigi nequeas *pro* mihi neq' eaſ ☙, *v.* 897 *personis sic distribuit Spengelius* '*Ref.*' *p. 385, corr.* peſſime ito *Gruterus cum A, ut vid.* (*) 899—903. *Sic A* (*v. 902* —MAGISCAU *As*):

KEUSECQUIS Q******NIURIAM
FORIBUSD- ASAPER**FORIS
)*****QUI**M
UTESSE— —SED***AGISCAU
Q**MA*******T

sic autem B:

Heuſ ecquiſ hic eſt maxi///mam qui hiſ iniuriam
Foribuſ defendat hec quiſ ec quiſ huc exit atq' aperit

Homo némo hinc quidem foras éxit.
Vt esse áddecet nequam hominés, ita sunt. 902
Sed eó magis cautóst opus,
Ne huc éxeat qui male múlcet. 903

TRANIO. THEOPROPIDES. PHANISCVS. PINACIVM

TRANIO.

Quíd tibi uisumst mércimoni?

THEOPROPIDES

* * totus gaúdeo.

TRANIO

Núm nimio emptae tíbi uidentur?

THEOPROPIDES

Núsquam edepol ego mé scio 905
Vídisse umquam abiéctas aedis, nísi modo hasce.

Nemo hinc quidem foraſ exit ut eſſe addecet nequam hominef ita ſunt
Sed eo magiſ cauto eſt opuſ· Ne huc exeat qui male me mulcet

ubi ec quiſ *C* maximam *CDFZ* qui/// hiſ *sequente spatio C* (*er.* ſ) hæc quiſ haec quiſ *C.* hec quiſ hec quiſ *D.* ecquiſ ecquiſ *FZ* c̃e adec̃t *cum spatiolo C.* ẽe add& *D.* eſſet addecet *Z* opuſ ne *CD* mulcet *BbCDa.* multet *BaDcZ.* mulctet *F* *V.* 899 his qui *trai. Guyetus, v.* 900 *sq.* ecquis hasce aperit foris? | Homo nemo *duce A corr. Studemundus Annal. philol. CXIII p. 72, v.* 903 me (*cum A, ut vid.*) *om.* ☙ (*)

Act. III Sc. 3: quae inde a Camerario usque ad Weisium legebatur post v. 857. ——— —ROP— ——— —SCVS *A uno praeterea versu vacuo.* TRANIO. PHANISCVS. THEVROPIDES· *B. unius v. spat. CDa.* TRANIO SERVVS PHANISC'· THEVROPIDES SENEX *rubr. in D erasis nominibus a Db scriptis.* Tranio ſeruuſ. Teuropideſ ſenex *FZ. alterum* ADVORSITOREM (*cf. ad IV 2*) *add. R: cf. ad v. 932*

904. TR *praem. B* QUI- -- ——— ———TOTUSGAU**O *A* (QUI *supra* NIM, *non* NUM *versus sequentis*) uiſum eſt (*vel* ẽ) *libri* mercimonii *BDcFZ* (o *Bb e corr., ut vid.*). mertimonii *CDb.* mertimjoni *Da* *versus iusto brevior* (*etiam in A*): *supplere possis* Lepidumst: t. g. × *in marg. Dc* (*) 905. NUMNIMIOEM — ———— ——QUAMEDEPOLM**CIO *A* empte *BaCD: corr. Bb* nusquam ☙ *duce Dousa* (*vel* haud usquam *om.* ego *cum A*). numquam *libri* ego *etiam B: om. A cum 'aliis' apud Pareum* scio *Pius* (*Scutarius?*) *cum A, ut vid.* ſcito *BCDFZ* (*) 906. UIDISSEUMQUAMAB**********E**ISI****KASCE♯ECQUIDPLACET *A* (PLACE— *As*) Vi-

TRANIO

Ecquíd placent?

THEOPROPIDES

Écquid placeant, mé rogas? immo hércle uero pérplacent.

TRANIO

Quoíusmodi gynaéceum? quid pórticum?

THEOPROPIDES

Insanúm bonam.
Nón equidem ullam in público esse máiorem hac exístumo.

TRANIO

Quín ego ipse et Phílolaches in público omnis pórticus
Súmus commensi.

THEOPROPIDES

Quíd igitur?

TRANIO

Longe ómnium longíssumast.

THEOPROPIDES

Di ímmortales, mércimoni lépidi. si hercle núnc ferat
Séx talenta mágna argenti pro ístis praesentária,
Númquam accipiam.

---

djſſe (j *ex* e) *D* umquã *Bb.* umq? *Ba.* nunquam *F* abiectaſ *Dc, Turnebus Adv. XVI 10, Lambinus.* ablectaſ *BbCDFZ.* ablactaſ *Ba* ablecta ſedeſ *Da* (ędeſ *Db*): *in B post* ablectaſ *4 litt.* (edeſ *ut vid.*) *erasae* aedeſ *libri* ſi modo *F* ////æc quid *B* (*er.* h). hęc quid *D.* hœc qd *C* (*) 907. ECQU****AC — — — — *A* Ec quid *B.* Eo quid *C* placeant *Camerarius.* placent *libri* per placent *C* 908. Ç***Ṣ— — — — — —NÃ *A* (*aut sic aut* NA *As*) Cuiuſ modi *BZ.* Cuiuſ modo *CD* gyneceum *B.* ginę ce um *D* (i *ras. ex* y, ceum *Dc*). gynęcium *Z.* geneceum *F* in ſamum *F* bonam//// *B* (*er.* ạ) *ante* quid *et* in ſanũ *et* bonam *spat. C* 909. NO*****DEMULḶẠ***P****ÇỌ — — — — CEXISTIMO *A* esse maiorem .... in publico *om. C spatio 10 litt. relicto ante* omniſ inpublico *B: item v. 910* exiſtimo *BZ.* ^{xi}eſtimo *D* 910. QU***ḠỌ— — — — — —ÇỌ— — — —S *A* (*sine* ḠỌ *As*) *quadrantibus spatiis* 911. S— — — — — — — — — —ONGEOMNIUM***GIS|— — — — *A* Summuſ *BaDa: corr. BbDc.* Summuſ *C* cò menſi *sine spat. C* longiſſima *BCDZ* eſt *vel* ẽ *libri* 912. DI— — — — — *A* (*sub finem dubia* R *vocis* ferat) Dii *CDFZ* mercimonii *BDcFZ.* mertimonii *CDa* si *Camerarius: om. libri* (*) 913. *Nihil apparuit in A* ꝓiſtiſ *cum spat. C* preſentaria *BCD* 914. NUMQUAM— — — — — —EGONUM|— — — — — *A* accipiam *Camerarius.* accipiem *BCDF.* accipiet *Z.* acciperem

TRANIO

Si hércle accipere cúpias, ego numquám sinam.

THEOPROPIDES

Béne res nostra cónlocatast ístoc mercimónio. 915

TRANIO

Mé suasore atque ínpulsore id fáctum audacter dícito,
Quí subegi faénore argentum áb danista ut súmeret,
Quód isti dedimus árraboni.

THEOPROPIDES

Séruauisti omném ratem.
Némpe octogintá debentur huíc minae?

TRANIO

Hau nummo ámplius.

THEOPROPIDES

Hódie accipiat.

TRANIO

Íta enim uero: né qua causa súbsiet. 920
Vél mihi denumeráto: ego illi pórro denumeráuero.

---

codd. Pyladis ſi hercle *codd. Pyladis.* Siere te *B.* ſi erete *C.* ſi erecto *D.* ſi recte *FZ* accicere *Da: corr. Dc.* ac cicere *C* cupias *Camerarius.* cupieſ *libri* nũ quã *C.* numq' *B* (*) 915. BENERESNOSTR-——————————IS*****RC**ONIO *A* *post* noſtra *6 litt. er.* (*fort.* noſtra) *B* collocata *CFZ* eſt iſtoc *BbDbFZ.* eſtiſ toc *BaCDa* mercimonii *Ba, ut vid.: corr. Ba vel Bb.* mertimonio *C praeced. spatiolo* 916. MESUASOREA———————— *A* ſuaſ ore *CDa: copul. Dc* atq *C* impulſore *FZ* 917. QUISUBEGIFAENOR———————RET *A* Cui *FZ* ſub egi *BC.* ſub [egi] *Db.* ſub *Da* daniſte[a] *C* (*) 918. QUIDISTIDEDIMUSARR———————— *A* arriboni *B.* araboni *Z* *spat. om. C* seruiſti[va] *Da.* ſeruaſti *Dc, codd. Pyladis* 919. TR. *praem. FZ: om. B, Pylades* NEMPEOCTOGINTAD———————MMO|——— *A* mine *CD* TR. *Pylades.* TE. *FZ. spat. ex ras.* II *notae* (*etiam per hanc scaenam pro* TH *adhibitae*) *B. spat. om. C* hau nummo *Ba* (Hau) *CD.* Hau[d] nummo *Bb* (ad minimo *m. Camer.*). haud nummo *codd. Pyladis.* at immo *FZ* 920. TH. *Pylades.* TR *erasum in B: om. FZ* K***E-ACCIPIA——— *A* accipiat ita *C spat. om.* nequa *B* ſub ſiet *C* (*) 921. ***MIKIDENU———NUMERAUERO *A*

THEOPROPIDES

At enim ne quid cáptionis míhi sit, si dederím tibi.

TRANIO

Égone te ioculó modo ausim dícto aut facto fállere?

THEOPROPIDES

Égon aps te ausim nón cauere, né quid committám tibi?

TRANIO

Quía tibi umquam quícquam, postquam túos sum, uerborúm dedi? 925

THEOPROPIDES

Égo enim caui récte — eam ambis grátiam? — atque animó meo
Sát sapio, si aps té modo uno cáueo.

TRANIO

Tecum séntio. 928

THEOPROPIDES

Núnc abi rus: dic me áduenisse fílio.

TRANIO

Faciam út iubes.

---

922. ATENIMNEQUI******O — — DERIM— — *A* nequid *BC* captionis *Geppertus.* captioni *libri* (*cum A, ut vid. ex spat.*) ſit ſit *Z.* ſed *Bb.* ſed *BaCDF* *spat. ante* tibi *C* (*) 923. EGON— — — — — AUSIMDICTOAUTFACTOFALLERE *A* (EGO *As, spatio convenire* nteiocomodo *adnotans*) Ego ne *B et* (n *ex* u) *C* te ioculo *Ba* (*ut vid.*), *codd. Pyladis,* '*nonnulla exemplaria*' *Pii.* te loculo *Bb* (l *ex* i, *sic* ł) *DFZ.* celo culo *C* 924. EGONEAPSTEAUSIMNONCAUERENEQUIDCOMMITTAM- - - *A* abſte *BC.* abſ te *DFZ* cauere ni *BD.* cauereni *C.* cauere ne *F, codd. Pyladis.* caue : ne *Z* quid committam tibi *BDF, codd. Pyladis.* qd com mittam tibi *C.* quidem mittam tibi *Z* 925. QUIATIBIUMQUAMQUICQUAMPOSTQUAMTUUSSUMU— — RUMDEDI *A* umquam *BaCDZ.* n umquam *Bb.* nunquam *F* poſt qua *C* tuuſ *libri* dedi? *pro* dedi. *Taubmannus* (*) 926 *sq.* EGOENIMCAUIREC***AMBISGRATIAMATQ·ANIMOM— — — *A* H *ante hunc v. om. B: vide v. 928* recte — eam ambis gratiam? — atque ☙ *duce A* (*in quo* recte eambis *quadrat*). recte Eam dehiſ gratiam atq' *Ba* (debeſ *Bb pro* dehiſ) *itemque D* (eã) *et, nisi quod spat. ante* eam *om. et* graciã, *C.* reçte. TR. eandem iniſ gratiam. TE. atque *FZ* (*) 928. H *hic praem. B: cf. ad v. 926* *Sic A, ubi* abſte *BC.* abſ te *DFZ* 929. H *om. B* *Sic A, nisi quod pers. spat. om. cum C, ubi* Non uno abi i ruſ *B.* Nunc abi iruſ *D.* Nunc habi iruſ *C* faciãſ *D* ut uoleſ *BCDFZ*

THEOPROPIDES

Cúrriculo iube in úrbem ueniat iám simul tecúm.

TRANIO

Licet. 930

Núnc ego me illac pér posticum ad cóngerrones cónferam:
Dícam ut hinc res sínt quietae atque húnc ut hinc amóuerim.

PHANISCVS

Híc quidem neque cónuiuarum sónitust, item ut antehác fuit,
Néque tibicinám cantantem néque alium quemquam aúdio.

THEOPROPIDES

Quaé illaec res est? quíd illisce homines quaérunt apud aedís meas? 935
Quíd uolunt? quid íntrospectant?

PINACIVM

Pérgam pultare óstium.

Heús, reclude: heus, Tránio, etiamne áperis?

---

930. *Sic A* (*sed* SIMUL**CU*‡LICE*), *ubi* Curriculo ubi iube *BaCDFZ* (ibi *pro* ubi *B ex ras.*): *corr. Gruterus cum A* tecum licet *BCDZ: corr. Camerarius cum AF* (*) 931. TR *praem. BZ* *Sic A* (*sed* ***ONG*****ESCONFERA), *ubi* illa *reliqui* perpoſticum *B* at *BaC.* ad *Bb* 932. DICAMUTKINCRESSINTQUAESITAEATQ·KUNCUTKINCAMOUERĪ *A* hinc *Da.* hic *BCDbZ.* huic *F* ſunt *Z* quiete *BaCDZ: corr. Bb* atq *C* ut hunc *BCDFZ: trai. Guyetus cum A* (*) 933. *Nullo intervallo continuat A: novam scaenam ordiuntur reliqui, ubi* ADVERSITOR · THANISCVS (T *ex* P) · THEVROPIDES SENEX · *B et, nisi quod* TANISCVS TEVROPIDES *rubr. in D supra eadem nomina a Db scripta. unius v. spat. CDa.* Aduerſitor. Daniſcuſ. Teuropideſ ſenex *Z.* Aduerſator. Daniſcuſ. Teuropideſ *F* *In ipsa scaena solis* A *et* S *notis* (*h. e.* ADVERSITOR *et* SENEX) *B utitur, solis* Da. *et* Te. (*h. e.* Daniſcuſ *et* Teuropideſ) *FZ: nisi quod tamen v. 947. 950. 955* Adū. (*h. e.* Aduerſitor, *vix* Aduleſcenſ, *ut vid.*) *pro* Da. *habet F* 933 *sq.* A *praem. B: om. FZ* *Sic libri, nisi quod* ſonituſ itidem *omnes* (*etiam A, sed* icidē *Da: corr. Db*): *ubi* sonitust *corr.* ℜ, item *Bothius* ante hac *BC* neq *C* 635. *Sic A, ubi* Que *B* illęc reſ *BDc.* illę creſ *CDa.* illec reſ *Z.* illic reſ *F* illiſ chomineſ *C et Da* (*er.* c) *et Ba, ut vid.* illic hominеſ *Bb* (c *e corr. post ras. duarum litt., quarum prior* ſ *fuit*) *FZ* (*corr.* ℜ *cum A*) querunt *BCD* aediſ /// (*er.* q) *D* meaſ *B* (*sed* aſ *Bb in ras.*) *DcFZ.* mem *CDa* 936. *Sic libri, nisi quod* nolunt qui *Z* (quid *etiam codd. Pyladis*) intro ſpectant *BC* pultari *Ba* (e *Bb*) *CDZ* (*vix A*) hoſtium *DFZ* (ADV. ℜ, *ubi* PH. *Camerarius: item v. 938*) 937. *Sic A, ubi* Heuſ ętiąm reclude *D* re-

THEOPROPIDES

Quae haec est fábula?

PINACIVM

Étiamne aperis? Cállidamati nóstro aduorsum uénimus.

THEOPROPIDES

Heús uos, pueri, quíd istic agitis? quíd istas aedis frángitis?

PHANISCVS

Heús senex, quid tú percontare, ád te quae nihil áttinent?

THEOPROPIDES

Níhil ad me attinét?

PHANISCVS

Nisi forte fáctu's praefectús nouos:
Quí res alienás procures, quaéras, uideas, aúdias.

THEOPROPIDES

Meaé sunt istae aedís, ubi statis.

PHANISCVS

Quíd ais? an iam uéndidit
Aédis Philolachés? aut quid iste nós defrustratúr senex?

THEOPROPIDES

Véra dico: séd quid uobis ést negoti hic?

---

dude *C ante corr.* heuſtrani o *C* heuſtrani oetiam *Da: corr. Dc* etiam aperiſ *BDFZ.* eciam aperiſ *C* que hec *C, non praeced. spat.* ẽ *sup. scr. Db* (*om. Da*) 938. *Sic libri, nisi quod* Etiam ne *Ba* (*copul. Bb*). Eciã ne *C* calidamati *BCF.* calida mati *D.* callidamãti *Z* aduerſum *FZ cum A* 939. *Sic libri, nisi quod* AEDIS *A.* ediſ *CD* 940—945. *Hos versus unus A servavit* (*) 940. ***SSENEXQUIDTUPERCUNCTAREA***QUODNIKIL**TIN—— *As, ubi ante* (E)NEX *quadrare, non apparere,* KEUSS, *certum esse* QUIDTU, *sub finem vero* ATTEQUAENIKIL**TINEN (NT *per ligat.*) *probabilius esse adnotavi* 941 *sq. Sic A, nisi quod* ****LADMEATTIN**#NISI-FORTEFACTUS (*nullo modo* ATTIN[ENT] *pro* ATTIN[ET#]) *et* Q**RES-AL*ENA* (QUIRESALIENAS *As*): *ubi* factu's 943. ———— UBI-STATIS#QUIDAISANIAMUENDIDIT *A atque* NONSUNTISTAEAEdis *initio As valde dubitanter: ubi* Meae *substituit*: *etsi potius* ——UAT (U *ubi alterum* N *notavit Studemundus*) *visum est apparere ac reliqua quoque nimis incerta esse* 944. AE****KILOLACKESAUTQUIDEMISTE-NOSDEFRU**RATURSENEX *A, ubi* quid *pro* quidem 945. *Sic A, nisi quod* DICO

PHANISCVS

Éloquar: 945

Érus hic noster pótat.

THEOPROPIDES

Erus hic uóster potat?

PHANISCVS

Íta loquor.

THEOPROPIDES

Púerum nimium délicatum.

PHANISCVS

Éi aduorsum uénimus.

THEOPROPIDES

Quoí homini?

PHANISCVS

Ero nóstro. quaeso, quótiens dicundúmst tibi?

THEOPROPIDES

Púere, nemo hic hábitat: nam te esse árbitror puerúm probum.

PHANISCVS

Nón hic Philolachés adulescens hábitat hisce in aédibus? 950

THEOPROPIDES

Hábitauit: uerum émigrauit iám diu ex hisce aédibus.

---

946. A *praem. B,* DA. *FZ* (*om. v. 940—945*) *Sic A, ubi* Heruſ *bis praeter morem etiam BCDa* (*priore* H *er.* E eruſ *effecit Dc*) ueſter *BDcFZ.* uſter *Da.* uſter *C* potat *ex* potat *bis B* (. *Bb*) *spatia om. C* 947. H *om. B* PUERENIMIUMDELICATUM#EI ADUORSUMUENIMUS *A, ubi* Puer nimium adelicatuſ ei aduerſum *BC* (*c. sp.*) *D itemque, sed* delicatuſ DA. *FZ:* Puerum ☠ *duce A* × *in marg. Dc* (*) 948. CUIKOMINI#ERONOSTROQUAESOQUOTIENSDICENDUSTTIBI *A, ubi* # *om. C,* hero *om. Z* (*add. iam Pylades ex 'codd. ant.'*) queſo *BCD* dicendum eſt *BCDFZ* (*) 949. *Sic A, ubi* Puer hic nemo *reliqui* (u *ex* e *B,* n *ex* m *D*): *corr.* R (Puere *cum A,* nemo hic *ex A*) *post* habitat *del.* r, *ut vid., D* 950. *Sic libri, nisi quod* Nam *Bb* philolac///heſ *B* (*er.* l) adoleſcenſ *CDFZ* KISCINAEDIBUS *A.* hiſ ///ędibuſ *Bb* (*er.* c). hiſ cedibuſ *BaDa.* hiſ tedibuſ *C.* hiſceedibuſ *Db* (*separ. Dc*). hiſce ędibuſ *FZ: corr. Camerarius* (ce in *suprascribens etiam in B*) *duce Pylade* 951. *Sic A: quem v. om. reliqui* (*)

PINACIVM

Sénex hic elloborósus est certe.

PHANISCVS

Érras peruorsé, pater:
Nám nisi hinc hodie émigrauit aút heri, certó scio
Híc habitare.

THEOPROPIDES

Quín sex mensis iam híc nemo habitat.

PINACIVM

Sómnias.

THEOPROPIDES

Égone?

PINACIVM

Tu.

THEOPROPIDES

Tu né molestu's: síne me cum pueró loqui.
Némo habitat.

PHANISCVS

Habitát profecto: nám heri et nudius tértius,
Quártus, quintus, séxtus usque, póstquam peregre eius híne pater
Ábiit, numquam hic tríduom unum désitumst potárier.

---

952. SENEXKICELLEBOROSUSESTCERTEERRASPERUORSEPATER *A* S *ante* Senex *et* A *ante* Erraſ *er. in B* (Ser. *et* A. *add. m. Camer.*) cerebroſuſ ẽ certi *CD.* cerebroſuſ eſt certe *FZ: item B, sed* ſuſ *e corr. cum ras.* (*fuit* nuſ) eraſ p uorſe *inter spatia C* peruorſe *Ba* (p uorſe *D*). peruerſe *Bb* (*vel m. rec.*) *FZ* (*) 953. *Sic A, ubi* hic *reliqui* (*corr. Camerarius*) emigraũ *C* *ante* aut *2 litt. spat. B* *Ceterum redit hic versus et proximi initium* (hic hĩtare) *in Z post v. 1078, ubi legitur* hori 954. *Sic A, ubi* menſeſ *reliqui* A Somniaſ *B: ubi* Ser. *m. Camer.* 955. EGONE#TU#TUNEMOLESTUSSINEMECUMPUEROLOQUI *A, ubi* S Ego ne tu tu ne moleſtuſ *B* (*inter* ne *et* tu *sup. scr.* Ser. *m. Camer., alt.* tu *lineola del. rubr., sed erasa est*). ego n e ‖ Tu tune moleſtuſ *C et* (*nisi quod* ne Tutune) *D.* TE. Egone? ‖ Tu tu. TE. ne moleſtuſ *Z et* Adũ *ante* Tu tu *addito F:* molestu's *corr. R* mecũ puero *CDa* loq^{i}, o *ex al. litt. incohata C* (*) 956. *Sic AFZ, ubi* S *praem. B* (A *m. Camer.*) habitat? A Hem ita/// *B* (*er.* t *et* em *e corr. in ras. Bb.* habitat? Hem S ita *m. Camer.*). habitat ‖ Haectat *D et* (Haec tat) *C* eri *BCD* nudiuſ tertiuſ *BDc.* nuduſ tertiuſ *CDa* (*) 957. *Sic libri, nisi quod* poſt quã *C* PEREGREIEIIUSPATER *A.* hinc peregre eiuſ pater *reliqui* (per *ex* peg *Bb*): *trai. Luchsius duce R* (*) 958. AB++NUM-

THEOPROPIDES

Quíd ais?

PHANISCVS

Triduom únumst haud intérmissum hic esse ét bibi,
Scórta duci, pérgraecari, fídicinas tibícinas
Cónduci.

THEOPROPIDES

Quis istaéc faciebat?

PHANISCVS

Phílolaches.

THEOPROPIDES

Qui Phílolaches?

PHANISCVS

Quoí patrem Theópropidem esse opínor.

THEOPROPIDES

Ei mihi, óccidi,
Si haéc hic uera mémorat. pergam pórro percontárier.

QUAMKICTRIDUUMUNUMDESITUMESTPOTARIER *A*, *ubi* Abiit *FZ*. Habiit *B ante ras. CD* hictri duũ *C* munum *B ante ras. et C in ras. verborum* unũ eſt deſitũ eſſe & bibi eſt *DF et sine* eſt *Z et in ras. verborum* haud inter miſſũ hic eſſe & bibi ẽ *C*. deſitũ ẽ eſſe et bibi////// *B*, *er.* ſſe *post* bibi *et* itũ ẽ *Bb in ras. 7 litt., quarum prima* t *fuit: cf. v. 959* (*) 959. QUIDAIS#TRIDUUMUNUM***KAUD**TERMISSUMKICESSEET—— *A* (*ubi post* ESSEET *litteras prorsus evanidas nullo modo* POTARIER *locum habuit, vix vel* BIBI) aiſ *codd. Pyladis.* agiſ *ex* aiſ *B* (*sed er.* g). agiſ *CDFZ* A *B: spat. om. C* triduum *libri* ///unum *B, 1 litt. er.* (*fort.* e) eſt (*vel* ẽ) *libri* haud *ex* haut *B* inter miſſum *CD* (*) 960. SCORTADUCIPERGRAECA**F————————ICINAS *A* (*non prorsus evanidis* idicinastib *litteris*) pergrecari *BCD* cibicinaſ *Da: corr. Dc.* ubi et naſ *C* 961. DUCERE#QUISISTAECFAC*****#PK***L*****#Q***K***L— *A* Conduci *R*. Ducere *libri* iſta hec *Ba: corr. Bb.* iſta hęc *C* (hæc) *D* fatiebat *B* *spatia iuxta* philolacheſ *om. C* Qui *B*. quid *CDFZ* (*) 962. CUIUSPATREMTEOROPIDEM****OPI***#EIOCCIDI *A* Quo i patrẽ *C*. Quo ipatrẽ *sequente spatiolo D*. Cui patrem *Z* theupropidem *B*. theuropidem *CD* opinor, *priore* o *ex* p *D post* S *6 litt. sp. B* hei mihi *Camerarius*. Et *erasum B*. & *CD*. hei *FZ* (*) 963. *Sic libri, nisi quod* hec *BD* PORROC*****IER *A* p contari er *C*

Aín tu istic potáre solitum Phílolachem istum, quísquis est,
Cúm ero uostro?

PHANISCVS

Hic, ínquam.

THEOPROPIDES

Puere, praéter speciem stúltus es.
Víde sis, ne forte ád merendam quópiam deuórteris,
Átque ibi ampliús quam quod satis fúerit biberís.

PHANISCVS

Quid est?

THEOPROPIDES

Íta dico: ne ad álias aedis pérperam deuéneris.

PHANISCVS

Scío qua me ire opórtet et quo uénerim nouí locum.
Phílolaches hic hábitat, quoiius ést pater Theópropides:
Quí, postquam pater ád mercatum hinc ábiit, hic tibícinam
Líberauit.

---

964. AINTUISTICPOTARESILITUMPKILOLACKEM*****QUISQ***ES *A* (QUISQ—— *As*) iſtuc portare *BCD* (r *in B erasum, sed a Bb redintegratum*) philolachen *C.* philolachetem *F* quiſ quiſ *C* qui eſt *codd. Pyladis* (*) 965. CUMEROUESTRO#AICINQUAM#PUERE-PRA****SP****MSTULTUSES *A* uoſtra *BaCD: corr. Bb.* ueſtro *FZ* hic *FZ.* Hec *Ba.* Hęc *Bb* (i *s. v. m. rec.*) *D.* Hæc *C* Puere preter ſpetiem *B* (o *supra* Puere *m. Camer.*) 966. *Sic libri, nisi quod* Vnſiſ uide *Ba.* V̈nſiſ *Bb.* uiſiſ *Z* QUOPIA******TERIS *A.* copiam deuorteriſ *BCD.* quopiam diuorteriſ *Z* 967. ATQ·IBIAMPLIUSQUAMSATISFUERIT-BIBERIS—— *A* (BIBER—— *As*), *ubi in fine probabile est* #QUIDEST *exstitisse* amplius quam quod ☙. meliuſ cuiquã *BaCDa.* meliuſ quam *BbFZ* (cule q̃ *suprascr. m. rec. in D*) Liberiſ *C* A *pro eraso* S *B* (*) 968. *Sic libri, nisi quod* NE *A: om. FZ* ad aliaſ ędiſ *BbDc* (ediſ) *FZ.* abaliaſ ſędiſ *Ba.* ab alia ſediſ *CDa* neueneriſ *B* (*del. Bb*). ne ueneriſ *CDFZ: corr. Camerarius* 969. A *om. B* *Sic A, ubi* qua *ex* qui *incohato D.* quo *FZ* me ire *BbFZ.* me & re *BaCD* o portet quo *Ba: corr. Bb* (& *s. v. et* mei re o portet) ueneri̇̃ *ex* ueniri *Da* loqui *BDFZ, codd. Pyladis.* loqui qur *C:* locum '*membranacei codices*' *Pii* (*) 970. PHILOLACHESKICKABITATCUIIUSEST-PATERTKEOROPIDES *A* ſhabitat *C in fine v. sequentis* (*post* abit) *in ras.* (*er.* quidē· *qua voce tertium ab hoc v. claudit*) Cuiuſ *CDFZ.* adcuiuſ *B* (*del. Bb*) theuropideſ *BCD* 971. *Sic A* (*sed* ABIT), *ubi* pater *om. DaF'Z: sup. scr. Db* (*habent etiam codd. Pyladis*) mercatum abiit hinc *Bb* (habit *Ba,* hic *m. Camer.*) *F itemque, sed* abit *D et* (*in ras. ex* ſ habitat: *cf. ad v. 970*) *C.* mercatum abiit hic *Z* (*)

THEOPROPIDES

Phílolachesne ergo?

PHANISCVS

Íta: Philematiúm quidem.

THEOPROPIDES

Quánti?

PHANISCVS

Trigintá —

THEOPROPIDES

Talentis?

PHANISCVS

μὰ τὸν Ἀπόλλω, séd minis. 973

THEOPROPIDES

Líberauit?

PHANISCVS

Ļíberauit uálide, trigintá minis.

THEOPROPIDES

Aín minis trigínta amicam déstinatam Phílolachem —? 974b

PHANISCVS

Áio.

THEOPROPIDES

Atque eam manu émisisse?

PHANISCVS

Aio.

---

972. *Sic A, ubi* philolacheſ (*om.* ne) *reliqui* (Phil. *B*) *spatia om. C* philocomaſium *F* 973. *Sic A* (*sed* MATONAPOLLO), *ubi* A Triginta talentiſ matonapollo& ſex *B* (& *Bb, ut vid.:* alii sed *m. saec. XV*). ♯ Triginta (triginta *sine sp. C*) talentiſ· maton apollo ♯ ſex *C et sine* ♯ *D.* DA. triginta talentiſ. TE. maton apollo. DA. ſed *FZ. Graeca graece Aldus, personas ex A recte distinxit Geppertus* (*) 974. *Sic A, qui solus hunc v. servavit, sed* LIBERAU**ṲẠLIḌE, *prope certis* ṲẠ *et* Ḍ, *pro quo* Ç *potius As* (*) 974b. AINMINISTRIGIN***MICAMDESTINAṬẠMPKILOLACKEM *A* (*prope certis* ṬẠ *litteris*), *ubi* deſtinatum *reliqui* (*corr. Camerarius*) philolachen *F, post quam vocem aposiopesin pudicam significavit* ☙ (*) 975. *Sic libri, nisi quod spatia om. C* (*ante* et *cum D*) Atq *C* EMI**SSE *A.* emiſiſſe *BbCDbZ.* emiſſe *BaF.* miſiſſe *Da* Aio: poſtquam *B* (& *Bb, ante* p *er.* e, *ut vid.*) poſt quã *C*

THEOPROPIDES

Ét postquam eiius hínc pater 975
Sít profectus péregre, perpotásse assiduo?

PHANISCVS

Aio.

THEOPROPIDES

Ác simul
Tuó cum domino?

PHANISCVS

Aió.

THEOPROPIDES

Quid is? aedis émit hasce hinc próxumas?

PHANISCVS

Nón aio.

THEOPROPIDES

Quadráginta etiam dédit huic, quae essent pígnori?

PHANISCVS

Néque istud aio.

THEOPROPIDES

Ei, pérdis.

PHANISCVS

Immo suóm patrem illic pérdidit.

---

eiꝰ *DDFZ.* ei' *in 5 litt. ras. Bb* huic *C.* hic *Z* (*) 976. SITPROFECTUSPEREGREPERPOTASSEASSIDUOACSIMUL *A*, *ubi* ac ſimul *om. reliqui* perportaſſe *D ante ras.* atſiduo *B ante corr.* PH. aio. TH. *suppl.* ꝰ (*) 977. TUOCUMDOMINO♯AIO♯QUIDIṢEDESEMITKASKINCPROXUMAṢ *A* (UM *per ligat., ut vid.:* PROXIMA— *As*), *ubi* A///io^{s} quid? Iſ ędeſ emit hic proximaſ *B* (*er.* l). alio quid? ‖ Iſ ediſ emit hic ꝑximaſ *C* (*s. sp.*). alio quid? ‖ Iſ ędiſ hic proxumaſ *D.* aio TE. quid aiſ? ędiſ hic proxumaſ *F et, nisi quod* proſumaſ, *Z post* is *dist. Seyffertus Stud. Pl. p. 18,* hasce *corr.* ℞ *in adn. ad v. 806* (*) 978. N****O♯QUAD*****TAE****KUICQUIESSENTPIGNORI *A* (*sine* TAE *As*) agio *B ante ras. D* S *s. v. B: spat. om. CD* eciã *C.* et *Z* dedit alio quid? *C in fine v.* (*ex fine v. anteced.*) huic quae essent *Camerarius.* huc^{i} quę eſt *Bb.* huc que eſt *BaC.* hucque ẽ *D.* uſque *FZ* 979. NEQ·*********♯EIPERDIS♯IMMOSUUMPATREMILLICPERDIDIT *A* neq *C* iſtud *CDFZ.* illud *B* allo *B ante ras.* iaio *C* hei *F* ſuum *libri* illi^{e}ç *Bb.* hi^{illic}ç *Da* perdit *FZ* (*)

THEOPROPIDES

Véra cantas.

PHANISCVS

Vána uellem: pátris amicus uídelicet. 980

THEOPROPIDES

Heú, edepol patrem éiius miserum praédicas.

PHANISCVS

Nihil hóc quidemst,
Tríginta minaé, prae quam alios dápsilis sumptús facit.

THEOPROPIDES

Pérdidit patrem.

PHANISCVS

Vnus istic séruos est sacérrumus,
Tránio: is uel Hérculi contérere quaestum suóm potest.
Édepol ne eius patrís me misere míseret, qui quom istaéc sciet 985
Fácta ita, amburét ei misero córculum carbúnculus.

THEOPROPIDES

Sí quidem istaec uéra sunt.

---

980. *Sic ABD, ubi spat. ante* uera *om. C, pers. ante* uana *FZ* (*) 981. S *praem. B: om. FZ et* (*spat.*) *CD* ĶĘŲ-*********REMEIIUSMISERUMPRAEDICAS♯NIKILKOC¦QUIDEMEST *A* Eu *B ante ras.* eu *CD.* Ei *B ex ras.* eũ *CFZ.* meum *BaD.* meum *Bb* predicaſ *BC.* p̄dicaſ *D* eſt *libri* (*) 982. *Sic libri, nisi quod* preter quam *B.* p̄ter quã *CDF.* pręterqnam *Z: corr. Lambinus cum A* DAPSILIS *A.* dapſileſ *FZ.* dapſillieſ *BaCD.* dapſillieſ *Bb* 983. PERDI********M♯UNUSISTICSERUUSESTSACERRIMUS *A* TH. Perdidit patrem. PH. unus ℜ *confirmante A.* Perdidit patrem. unuſ *BCDFZ* ſeruuſ *F* eſt ſacerrumuſ *F.* ſi acerrimuſ *Ba* (ſi *Bb*). ſi acerrumuſ *D.* ſi acerrimoſ *C.* acerrimuſ *Z* 984. *Sic A, nisi quod* suom *om. cum reliquis* (*suppl.* ☙), *ubi* erculi *C* conterre *CD et, altero* r *ex* e *corr., Ba.* conterere *BbF.* contere *Z* queſtum *BaCDFZ.* ceſtum *Bb* (*) 985. TE. *praem. FZ, spat. CD: del. Camerarius cum B Sic A, sed* me eius patris *cum reliquis* (*trai. Weisius*) *et* cum *cum BCDZ, ubi* ne *et* misere *om. reliqui* (misere *suppl. Gruterus,* ne *Bothius*) ędepol *Z* iſta ec *BaDa: copul. BbDc.* iſtec *Z* (*) 986. FACTAISTAESSEAMB*****IMISERICORCULUMCARBUNCULUS *A, ubi* Facta ita amburet miſero ei *reliqui: trai.* ℜ *confirmante A* (*) 987. Te. *om. FZ: cf. v. 985 Sic libri cum A* (Siquidem

PHANISCVS

Quid mérear, quamobrem méntiar?

PINACIVM

Heús uos, ecquis hasce áperit?

PHANISCVS

Quid istas púltas, ubi nemo íntus est?
Álio credo cómisatum abísse: abeamus núnciam —

THEOPROPIDES

Púere —

PHANISCVS

atque pórro quaeritémus. sequere hac mé.

PINACIVM

Sequor. 990

THEOPROPIDES

Púere, iamne abís?

PHANISCVS

Libertas paénulast tergó tuo:
Míhi, nisi ut erum métuam et curem, níhil est qui tergúm tegam.

BC iſta ec *Da: copul. Dc.* iſtec *Z* quam obrem *B.* quã ob rẽ *et* menti ar *C*) 988. ADV. *praem. R.* A *B: om. FZ* *Sic libri, nisi quod* ec quiſ *BC* APERITKAS *A pro* haſce aperit PH. *R.* S *B.* TE. *FZ* iſtac *Bb.* iſta *BaCD.* ita *FZ: corr. Camerarius cum A* pulta ſubine mo *CDa: corr. Dc* intuſ ſt *CD.* intuſt *ex* intuſſt *B ex ras. F: corr. Z cum A* (*) 989. A *praem. B: cf. v. 988* *Sic libri, nisi quod* COMISATUMABESSE *A.* commiſſatum (*vel* cõm.) abiſſe *BaCDa.* commeſſatum abiſſe *BbDcFZ* abemuſ *B.* abemuſ *CD.* DA. abeamuſ *FZ* nunc iam *BbFZ.* nuntiam *BaCD* 990. PUERE-ATQ·PUEṚOQUAERITEMUSṢEQUEREKACME *A, qui solus hunc v. servavit: ubi personas add.* ☞, porro *corr. Goetzius,* sequor *suppl. Vssingius* (*) 991. PUEREIAMNEABIS#LIBERTASPAENULASTTERGOTUO *A, ubi* Puer *Z* iam ne *BaCD.* iam nę *Bb* abiſ libertaſ penula eſt *BCDFZ: corr. R cum A* (*) 992. A *praem. B,* DA. *FZ: del. R* *Sic libri, nisi quod* Mihi *corr. ex* Miſic *D* niſi erum ut *BaCDFZ* (ut *del. Bb, trai. R cum A*) tegam *BCDbFZ.* teram *Da.* TERGÃ *A* (*)

THEOPROPIDES. SIMO

THEOPROPIDES

Perii hércle. quid opust uérbis? ut uerba aúdio,
Non équidem in Aegyptum hínc modo uectús fui,
Sed étiam in terras sólas orasque últumas
Sum círcumuectus: íta, ubi nunc sim, néscio.
Verúm iam scibo: nam éccum unde aedis fílius
Meus émit. quid agis tu?

SIMO

Á foro incedó domum.

THEOPROPIDES

Numquíd processit ád forum hic hodié noui?

SIMO

Etiám.

THEOPROPIDES

Quid tandem?

SIMO

Vídi efferri mórtuom.

Act. IV Sc. 3 THEVROPIDES · SIMO//// · SENES · II · (*una litt. er.*) *B et rubr. in D er. eisdem nominibus a Db scriptis. unius v. spat. CDa. duae versuum laciniae ad inscriptionem pertinent in A.* Teuropideſ Simo ſeneſ duo *FZ* 993. TH *praem. B* ——QU——— *A* Perii *Bb.* Peri *BaFZ.* eri *c. sp. in. C.* Heri *D* hercle, h *ex* n *B* opuſ eſt *libri* uerb ut *CD* (*ut saepius*) uerba *Camerarius.* uerbera *B.* uerbæra *C.* uerberit *D: om. FZ* 994. SI *praem. B* *Nihil apparuit in A* egiptum *B.* egyptum *reliqui* (*) 995. SEDETIAMINTER——— *A* interraſ *BC* horaſ q' *B* (' *in 2 litt. ras. Bb*) ultumaſ *Bb.* ultimaſ *FZ.* uultum aſ *Ba.* uultũ aſ *CDa.* in ultumaſ *Dc* (*) 996. ***C**C——— ——NCS—— —— *A* circumuectuſ *Z.* circum uentuſ *BCD.* circumuentuſ *F'* ſin *C* 997. **R***A***I—— *A* (*nihil As*) ſci bonam *Ba: corr. Bb in ras.* ibo. nam *FZ* aediſ filiuſ *om. D* (*in fine v.*) 998. ***S——————— *A* agiſ *Aldus.* aiſ *libri* (*ex* ait *D*) inte do *Da: corr. Dc* 999. *Nihil apparuit in A* (*etiam extremis litteris prorsus evanidis*) Num quid *B* preceſſit *Z.* proceſſit *etiam codd. Pyladis* adforum *BC* hic ℞: *om. libri* odie *Da: corr. Dc* (*) 1000. E**A——— ——— R**UM#KEM *A* (E——*As*) noui eciã quidtandem (t *ex* d) uidi *C.* noui etiã qid tandem uidi *D* TH *in ras.* (*fort.* S *litt.*) *B* S *s. v. B* mortu·m . hem *B* (·u· *Bb*). mortũ hem *CD.* mortuum hem *FZ*

THEOPROPIDES

Hem,

Nouom.

SIMO

Vnum uidi mórtuom efferrí foras:
Modo eúm uixisse aiébant.

THEOPROPIDES

Vae capití tuo.

SIMO

Quid tu ótiosus rés nouas requíritas?

THEOPROPIDES

Quia hódie adueni péregre.

SIMO

Promisí foras:
Ad cénam ne me té uocare cénseas.

THEOPROPIDES

Haud póstulo edepol.

SIMO

Vérum cras, nisi quís prius
Vocáuerit — me, uél apud te cenáuero.

1001. NOU—— *A* Nouum. S unum *B*. SI. Nouum unum *FZ*. Nouũ unũ *CD* mortuum *libri* (*) 1002. TH. *praem. B* M———*A* eum uixiſſe *B*. enĩ uixiſſe *C*. uixiſſe eũ *DFZ* TE. *FZ: om. BCD sine spat.* uae *B ex ras. F*. tuae *Ba*. tuę *C*. tue *D*. ut *Z* 1003. QUI——— *A* tu *Z*. tu ut *reliqui* otioſuſ *B ex corr.* ocioſuſ *B ante corr. CDFZ* inquiritaſ *F* 1004. QUIAKO———— *A* quia *sine spat. CD* ad ueni *B* SI. *Pylades: om. libri sine spat.* 1005. SI. *praem. FZ: cf. v. 1004* ATCE——— *A* (ATCEN———Ą—— *As*) cenamne *ex* cenam ne *Bb*. cenam me *Z* me te uocare *Camerarius duce Pylade.* me tue uocare *CD*. metue uocare *Ba* (t *e corr. Bb*). me tu euocare *BbFZ* (*) 1006. TH. haud poſtulo aedepol. TH SI. uerum *Aldus.* SI Haud poſtulo edepol uerum *B*. SI. haud poſtulo edepol uerum *FZ et* (# *pro* SI.) *CD*. KAU***S ------- *A* (*nihil As*) quis *Camerarius: om. libri* (*) 1007. UOCAU- ------ *A* uel *om. FZ* (t *D*) apud *BbFZ*. aput *BaCD*

THEOPROPIDES

Ne istúc quidem edepol póstulo. nisi quíd magis
Es óccupatus, óperam mihi da.

SIMO

Máxume.

THEOPROPIDES

Minás quadraginta áccepisti, quód sciam,
A Phílolachete?

SIMO

Númquam nummum, quód sciam.

THEOPROPIDES

Quid, a Tránione séruo?

SIMO

Multo hercle íd minus.

THEOPROPIDES

Quas árraboni tíbi dedit?

SIMO

Quid sómnias?

THEOPROPIDES

Egone? át quidem tu, qui ístoc speras té modo

1008. TH. *Aldus.* SI *BFZ: spat. om. CD* N******QUID——— *A* iſtuc *BbFZ* (*cum A*). iſte *BaCD* TE. niſi *FZ* 1009. OCCUPATUSOPER———— *A* occupaṫ, oc *ex* op *C* da. SI. maxume *Aldus.* da maxime *libri* 1010. *Hinc usque ad v. 1033 B binos versus coniungit, servata tamen alterius initio littera maiuscula* (*cf. R Pareg. p. 439*) M**********A————QU**S**A— *A* (MINA———— *As incertiora addens: sed certa quae notavimus*) quadraginta *Pylades.* triginta *libri* (*cum A, ut vid*) ACCEPISTIN *A, ut vid. ex spatio.* accepiſtiſ *B* (. *Bb*) quod sciam *Guyetus.* quaſ ſciam *B* (*cum A, ut vid.*): *lineolas subscr. Bb.* quaſ ciam *D.* quaſci ã *C.* quaſi iam *FZ* (*) 1011. APḲ————MQUỌDSCIAM *A* aphilolachete SI nũquã nũmũ quod *B.* aphilo lachetenũ quã nũmũ qd *C* (*spat. om. etiam D*) 1012. QUI————MULTOMINUS *A* (*exitu incertissimo, sed ut plus quam in reliquis olim exstitisse ante* MULTO *certum sit*) atranione *BC* SI. multo hercle id *R.* SI Multo Id (*cum 4 litt. spat.*) *B.* SI. multo id *FZ.* multo id *C* (*cum spatio in fine v.*). multo id *D* nimiſ *F* (*) 1013. TE *om. F'* QUAS———— IAS *A* arraboni, on *ex* ili (*ut vid.*) *Ba.* ////araboni *C, er.* n. arrhaboni *F* 1014. EGON*‡**QU***-

Potésse dissimulándo infectum hoc réddere. 1015

SIMO

Quid aútem?

THEOPROPIDES

Quod me apsénte hic tecum fílius
Negóti gessit.

SIMO

Mécum ut ille hic gésserit,
Dum tu hínc abes, négoti? quidnam? aut quó die? 1018. 1019

THEOPROPIDES

Minás tibi octogínta argenti débeo. 1021

SIMO

Non míhi quidem hercle: uérum si debés, cedo.
Fidés seruandast: ne íre infitias póstules.

THEOPROPIDES

Profécto non negábo debere, ét dabo:
Tu cáue quadraginta áccepisse hinc té neges. 1025

SIMO

Quaeso édepol huc me aspécta et respondé mihi: 1026

QU******RASTEMODO *A* TH. Egone? (e *ex* i) atq̇dē tu q̇ *B*. Egone? SI. at quidem tu. TE. qui *FZ* te ſperaſ *BCDFZ* 1015. P**********IMULAN****FECTUMKOCREDDERE *A* Poteſ ſediſ ſimulando *CD* 1016. Q********#QUO**EAPSENTEKICTECUMFILIUS *A* (CU *et* INC *potius quam* KIC *As*) absente hic tecum *Pylades cum A.* abſente hic *reliqui* (*) 1017. N*******SSIT#MECUMUTILLEKICGESSERIT *A* Negotigeſſit *B* (*alt.* g *ex* i) Negoti *C.* negotji *D.* negocii *FZ* hut *B.* aut (a *ex corr.*) *D* (*) 1018 *sq.* DUM————————D-***AUTQUODIE *A* negotii *BCD.* negocii *FZ* quid nã *B* (*) 1021. MINAS***IOCTOGINTAARGEN———— *A* (ARGE—— *As*) 1022. N**M*********KER————————ESCEDO *A* ſidebeſ *BC* 1023. FI*E— ————————————TULES *A* (FID— *As*) ſæruanda *C* eſt *libri* ĩfuiaſ *C.* inficiaſ *BDFZ* 1024. PRO**********GA-B — ——— ———B* *A* (GAB— *As*) 1025. T————————C-C — -EMINAS *A* (*quadrante* ucauequadragintaa *et* epiſs) Accipiſſe *Z* hinc accepisse *B* te *Lambinus.* ne *libri* (nenegeſ *BC*) (*) 1026. Q—— AETRESPONDEMIKI *A* Queſo *BCD* exſpecta *F* rñde *Z*

Post hunc v. gravem lacunam esse demonstravit **R** *Parerg. p. 466 sqq., cum iam Acidalius de defectu ante hunc v. statuendo cogitaverit. Atque quattuor versuum reliquias servavit A, ad quos 21 insuper accessisse senarios computatione probabili efficitur. Vestigia sic descripsit As:*

Q * * * * * * * * i argentí minas?
Fu * * * * * *

THEOPROPIDES

Ego dicám tibi:
Tantu * * * * * * * * débeat
De te aédis.

SIMO

Itane? dé me ille aedis émerit?

* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *
* * * * * * * * * * * *

SIMO

Te uélle uxorem aiébat tuo gnató dare: 1027
Ideo aédificare hoc uélle aiebat ín tuis.

THEOPROPIDES

Hic aédificare uólui?

SIMO

Sic dixít mihi.

(Q ——— —AETRESPONDEMIKI)
Q ———IARGENTIMINAS
FU———EGODICAMTIBI
TA ———MIKI
DETEAEDIS# ———ILLEAEDISEMERIT

ubi versu paenultimo TANTU *mihi apparuit et pro* MIKI *sub finem* EBEAT (*certis* B *et* A), *in ultimo vero ante* ILLE (*vix dubium*), *ubi* sane de me *temptabat Studemundus, primam post* # *litteram* I (*vix* S) *esse. Vnde haec reconcinnavi:*

Q⟨oiá causa illas débes m⟩i argentí minas?
Fu⟨ndúmne uenum illí dedi?⟩ TH. Ego dicám tibi:
Tantú⟨mst quod propter hás quas emit d⟩ébeat
De te aédis. SI. I⟨tane? dé me⟩ ille aedis émerit? (*)

1027. *Continuant versui 1026 libri* (*sine spatio CD*) agebat *BaD et*, t *in ras. ex* nt, *C: corr. Bb* nato *libri* 1028. edificare *BCD: item v. proximo* agebat *Ba: corr. Bb* intuiſ *BC* (*) 1029. T *s. v. B* (*sine spat.*) uoluit? *ex* uolui *Bb* uolui· ſic *C*
V. 1028—1030 *sic turbati sunt in FZ* (nunc *om. Z*):
Ideo edificare hoc uelle aiebat in tuiſ. TE. habeo ſatiſ
Hic edificare uolui. SI. ſic dixit mihi. TE. hei mihi diſperii uoſ o nunc

THEOPROPIDES

Ei míhi, disperii: uócis non habeó satis.
Vicíne, perii intérii.

SIMO

Numquid Tránio
Turbáuit?

THEOPROPIDES

Immo mi éxturbauit ómnia.
Delúdificatust mé hodie indignís modis.

SIMO

Quid tú ais?

THEOPROPIDES

Haec res síc est ut narró tibi:
Delúdificatust me hódie in perpetuóm modum.
Nunc te óbsecro, ut me béne iuues operámque des.

SIMO

Quid uís?

THEOPROPIDES

I mecum, te óbsecro, una núnc simul.

SIMO

Fiát.

1030. *Spat. om. CD* Ei *BCD.* Hei *FZ* diſperi *D.* diſpgi *C* ſatiſ, at *ex corr.* (a *ex* e) *C* × *in marg. Dc* 1031. Vicine *Acidalius.* Vicini *libri nisi quod* o *sup. scr. Bb* perii interi *B.* peri interi *CDZ.* peri interii *F* Si. *om. B, spat. CD* nũ quid *B* (*) 1032. Turbabit *Ba: corr. Bb.* turbabit *CD* Si Immo *B* mi *Bothius: om. libri* ex turbabit *B.* Exturbabit *D* (*) 1033. *Sic Bothius, ubi* te ludificatuſt miḥi hodie indignidiſ *C itemque, sed* mi *D* (× *in marg. Dc*). Te ludificatuſt: hodie indigniſ modiſ diſ *et in marg.* : & me *B* (indigni diſ, g *ex* d *Ba: corr. Bb,* ludificatuſ eſt *m. Camer.*). Si. Te ludificatuſ eſt. Te. me hodie indigniſ modiſ *FZ* (*) 1034. Th. Quid tu agiſ? Si hec *B* aiſ *Z.* agiſ *B.* agiſ *reliqui* hec *D et,* c *ex* i, *C* hic *Z.* ſic *etiam cold. Pyladis* 1035. Deludificatuſt *B.* Deludificatuſ eſt *Z* me *BaC ex corr. DFZ.* mi *C ante corr.* & me *Bb* imperpetuum *F.* inp petuum *C.* inperpetuum *BDZ* (*) 1036. Th *praem. B* Nun *BaCD: corr. Bb* uiuef *C* operam que *B,* o *e corr.* operãque *D,* q *e corr.* 1037. *post* uiſ *spat. maius* (*7 fere litt.*) *CD* te obsecro una nunc *R.* obſecro una *libri* (*)

THEOPROPIDES

Seruorumque óperam et lora míhi cedo.

SIMO

Sume.

THEOPROPIDES

* * * * * * * * * * * *

* * * eademque ópera haec tibi narráuero,
Quis méd exemplis hódie eludificátus est. 1040

1038. TH. *s. v. B: spat. om. CD* ſeruorum que *B* ſeruorũq & lora *C cum spat. circ. 4 litt.* (*om.* operam) & lora mihi cedo *sup. scr. D expunctis verbis* hęc tibi narrauero *ex v. 1039 praeceptis* 1039. SI. Sume TE. eademque *FZ*. Sume eadẽ que *BaCD* (q'). Sume eadem que *Bb, ubi post* Sume *lacunam significavit* ✠ *ad hoc exemplum explendam:*

SI. Sume. ⟨TH. Eámus ergo, ut fíat quod factóst opus
Apúd te⟩ eademque *e. q. s.*

operam *BC* hec *CD* (*) 1040. med exemplis *Bothius*. me exemplis *BFZ, sed* ex *Bb in ras.* me empliſ *C*. meę empliſ *Da*. meę empliſ *Dc* hodie *inter 8 et 4 litt. spatia C* ludificatuſ *FZ*. eludificatuſ *BCD* (*)

ACTVS V

TRANIO

Quí homo timidus érit in rebus dúbiis, nauci nón erit:
Atque equidem, quid id ésse dicam uérbum nauci, néscio.
Nám erus me postquám rus misit, fílium ut suom arcés-
serem,
Ábii illac per ángiportum ad hórtum nostrum clánculum.

1041. *Priscianus inst. VI p. 204, 14 H.:* in i Latina siue Graeca inueniuntur et neutra sunt uel omnis generis et aptota: hic et haec et hoc frugi, nihili, mancipi, huiusmodi, nauci quoque, quod putamen nucis significat et pro nihilo accipitur. Plautus in Mustellaria 'qui .... erit'. 1042. *Festus p. 166, 14 M.:* naucum ait Ateius philologus poni pro nugis, Cincius quod in oleae * nucis quod intus sit, Aelius Stilo omnium rerum putamen. glossematorum autem scriptores fabae grani quod haereat in fabulo. quidam ex Graeco quod sit *ναὶ καὶ οὐχί* leuem hominem significari. quidam nucis iuglandis quam Verrius iugulandam uocat medium uelut dissepimentum. Plautus .... item in Mostellaria 'quod id .... nescio'.

Act. V Sc. 1 TRANIO *R: cf. ad v. 1063.* TRANIO · SERVS · SENES · THEVROPIDES · SIMO : LORARII *B.* SERVVS THRANIO. THEVROPIDES. SIMO SENES (ES *ex* EX) LORARII *Da in fine paginae. unius v. spat. C.* Seruuſ Tranio. Teuropideſ. Simo ſeneſ. Lorarii. Daniſta *Z et* (*om.* Seruuſ *et* ſeneſ) *F* 1041. TR. *praem. B* QVI HOMO *B.*]ui hom *C* tumiduſ *C ante ras.* dubiiſ *Priscianus, Camerarius.* dubii ſiſ *BaCD ante corr.* dubiiſ iſ *Bb cum ras., D ex corr., FZ* nauti *Z: item proximo v.* nouerat *C* 1042. *Sic libri, nisi quod* ecquidem *Z* QVIDID *A.* quod id *Festus ante* nauci *5 litt. spat. C* (*) 1044. *Sic libri, nisi quod* poſt quã *C* UTFILIUMSUUMARCESSEREM *A* (*vix dubio* UT). ut filium ſuum accerſerem *reliqui* (*sed* accerſęrem *Bb*): *ubi* ut *trai. Bothius* (*) 1045. ABIIILLAPER*NGIPORTUMADKORTUMNOSTRUMCLANCULŨ *A, ubi* Abilla *BCD.* Ab illo *FZ* (Abii illa *Camerarius cum A, ut vid.: ubi* illac *Brixius ad Mil. 63*) agni (g *ex* n) angi portum *B* ortum *FZ*

Óstium quod in ángiportost, pórro ei patefecí foris,
Eáque eduxi omném legionem, ét maris et féminas.
Póstquam ex opsidióne in tutum edúxi manuplarís meos,
Cápio consilium, út senatum cóngerronum cónuocem.
Quóniam conuocáui, atque illi me éx senatu ségregant.
Vbi ego me uideó uenire in meó foro, quantúm potest
Fácio idem quod plúrumi alii, quíbus res timida aut túrbidast:
Pérgunt turbare úsque, ut ne quid póssit conquiéscere.
Nám scio equidem núllo pacto iám esse posse haec clám senem.
Nón amicus álius quisquamst * * * * * * *

1049. *Huc rettulit Loewius Prodr. p. 267 glossam apud Maium VI p. 517 (CGL. IV p. 41, 3 G.):* congerronem: conpopionem et nugatorem.

1046. OSTIUMQUODINANGIPORTOESTKORTIPATEFECIFORES *A, ubi* Hoſtium *FZ* in angi portu eſt orti *Ba.* inangi portu eſ torti *CDa.* in angiportu eſt orti *BbDcZ.* in angiportum eſt orti *F* porro ei *S duce R* foreſ *libri* (*) 1047. *Sic libri, nisi quod* **Q· *A.* Ea que *BC* eduxi, x *ex* r *vel* c *B* *ante* eduxi *er.* dixi *C* fæminaſ *D* foeminaſ *Z* (*) 1048. POSTQUAMEXIIOBSIDIONE***UTU*EDUXIMANIPLA-R****OS *A* exopſidionem *B.* ex opſidionẽ *CDa* (˜ *del. Dc*). ex obſidione *FZ* intutum *BC* maniplareſ *libri* 1049. *Sic libri, nisi quod post* conſilium *spat. circ. 5 litt. B* ſe natũ *C* CONGERRONEM *As* (*ubi* UM *per ligat. visum est exstare*): *cf. testim.* congeronem *BaCDFZ.* congeronum *Bb: unde emendavit Camerarius, fortasse cum A* . 1050. *Sic A, ubi* Qm̃ c̃uocaui *CD* (Quoniam conuocaui *etiam F et codd. Pyladis*). Quoniam cum uocaui *Z.* Quom conuocaui *B* e ſenatu *FZ.* eſenat' *D.* eſenatuſ *inter 4 et 2 litt. spat. C.* eſænatuſ *B* ſegrægant *C* (*) 1051. UBIEGOMEUIDEO-UENIREIN***F***QUANTUMPOTE— *A* *Totum v. om. B* egomet *Z* uentrẽ *CD.* uerti rem *F.* utum rem *Z* meo *e corr. et cum ras. ex* medio *et* foro *ex* fore *C* (*) 1052. FAC*****MQUOD****IMI-ALIIQ ——————— U*TUR ——— *A* (Q— - - U—| *As,* uibusres(t)-timidaautt *spatio convenire notans*) Fatio *B* quid *Z* plurimi *libri* aliquibuſ (*vel* quib') *BCD.* quibuſ *FZ: corr. Camerarius* reſtimida *C* turbidaſt (*sic*) *B.* turbida eſt *Z* 1053. PERGUNT-TURBAREUSQ·UTNEQUIDPOSSITCO ——— *A* Pegunt *B cum 2 litt. spat.* ut ne quid possit *Camerarius cum A.* utnequid ſit *B.* ut quid ſit *CDFZ* 1054. *Sic A* (*sed* K*** CLAMSENEM), *ubi* Nãſcio *ex* Neſcio *Bb cum 2 litt. spat.* haec *om. BCDFZ* ſenẽ/// *C, er.* x

1055—1061. *Hos quinque versus unus servavit A, sed in prioribus haec tantum eruit As, in altero de* (o)FF(icium meũ) *cogitans, sed exitus omnes incertissimos esse adiciens: ubi post* AUT *notabam* UTSENE *dubitanter*):

Aut * * * * * * * * * * * * * *
Prosi * * * * * * * * * * * * * 1058
Ille qui * * * * * * * * * * * * *
Praeóccupato atque ánteueniam et foédus feriam: mé moror. 1061
Séd quid hoc est, quod fóris concrepuit próxuma uicínia?
Érus meus hic quidémst: gustare ego éius sermoném uolo.

THEOPROPIDES. TRANIO. LORARII

THEOPROPIDES

Ílico intra límen isti astáte, ut, quom extempló uocem,
Cóntinuo exiliátis: manicas céleriter conéctite. 1065
Égo illum ante aedis praéstolabor lúdificatorém meum,
Quoíus ego hodie lúdificabor córium, si uiuó, probe.

NONAMICUSALIUSQUIS — — RIUABOSE
AUT — — ES — FF — —
PROSI — M — Q — — SA*LL —
ILLEQUI — — — EROSIMUL —

Quae ad hoc exemplum supplet 𝔖*:*
Nón amicus álius quis⟨quamst: dé⟩riuabo ⟨irám senis⟩
Aút ut ⟨in me exprómat faciam: hóc⟩ es⟨t o⟩fficiúm meum.
Prósi⟨m ero meo: túm ueniam ali⟩q⟨ui gnáti cau⟩sa ill⟨íc dabit⟩:
Ílle qui⟨dem exorábilist. sic mi átque⟩ ero simul ⟨ópituler⟩
Praeóccupato *e. q. s.* (*)

1062. *Sic libri, nisi quod* quid *ex* qui *Bb.* qui *D et, ras. ex* quid, *C* PROXIMA *A, item reliqui* ui cina *C* (*) 1063. *Sic libri, nisi quod* QUIDEMEST *A cum reliquis* (*c. 2 litt. sp. B*) ſermone *BaCD.* ſermonẽ *BbZ.* ſermoneſ *F* *Post hunc v. nova scaena fit in A sic inscripta:* TKEOROPIDES TRANIO (*uno praeterea versu vacuo*): *sine ullo intervallo continuant reliqui: cf. ante v. 1041* 1064. *Sic libri, nisi quod* Illico *praeter morem BCD* contra *Z* LIMENISTASTATEUTÇUM *A.* limen aſtate illic ut cum *reliqui* (*sed* quom *F, B vero post* aſtate *5 litt. spat. ex rasura, in qua personae nota fuit*): *ubi* isti astate *corr. Vssingius duce Acidalio* exemplo *Bb et cum spat. C* (*) 1065. *Sic libri, nisi quod post* Continuo *2 litt. spat. B* exiliatiſ *C* manilaſceleriter *BCD* CONIECTITE *A.* cõnectite *DcFZ* 1066. TH *praem. B,* TE. *FZ* *Sic A, ubi* preſtabor *Ba.* preſtabor *Bb.* praeſtabo *BcCDFZ: corr. Pius cum ABb* 1067. *Sic libri, nisi quod* CUIIUS *A.* Cuius *reliqui* KODIELUDIFICABOR *A.* hic ludificabor *Ba.* hic ludificabo *Bb* (r) *CDFZ* ſiuiuo *B.* ſiui uo, *alt.* i *ex* o (*ut vid.*) *corr., C* (*)

TRANIO

Rés palamst: nunc té uidere méliust, quid agas, Tránio.

THEOPROPIDES

Dócte atque astu míhi captandumst cúm illo, ubi huc aduénerit.
Nón ego illi extemplo hámum ostendam: sénsim mittam líneam.
Díssimulabo me hórum quicquam scíre.

TRANIO

O mortalém malum:
Álter hoc Athénis nemo dóctior dicí potest.
Vérba illi non mágis dare hodie quísquam quam lapidí potest.
Ádgrediar hominem: áppellabo.

THEOPROPIDES

Núnc ego ille huc ueniát uelim.

TRANIO

Síquidem pol me quaéris, adsum praésens praesentí tibi.

1070. *Hieronymi Vita S. Hilarii XXV s. f.* (*II A p. 27*): mira domini gratia non prius abire passi sunt quam futurae ecclesiae lineam mitteret: *cf. Luebeckius p. 108.*

1068. TR. *om. B* *Sic libri, sed* palam eſt *omnes et* meliuſ eſt *BCDFZ.* MELIUSST (*vel* ET, *nullo modo vero* MEIIUS) *A* 1069. TH. *Pylades: om. libri* *Sic libri, nisi quod* A****EMIKICAPTANDUMSTCUMILLO *A.* aſtute mihi captandum eſt cum illoc *reliqui: ubi* astu *corr. Bothius,* illo *Camerarius* (*) 1070. *Sic A, ubi* exemplo *Z* itamum oſtendam ſenſim *Ba* (m^{e}um *et* ſenſũ *Bb*). ita meũ oſtendã (oſtændã *C*) ſenſũ *CDFZ: corr. Kayserus Annal. Heidelberg. a. 1854 p. 425 cum A* (*) 1071. *Sic A, ubi* ſcire o mortale *sine spat. reliqui:* TR. *add. Pylades,* mortalem *corr. Pius.* 1072. *Sic libri cum A, nisi quod* Aliter *B* 1073. *Totum v. om. Da: in marg. posuit Db addito* ⊙ UERBAILLINONMAGISDAREKODIEQUISQUAMQUAMLAPIDI *A* (POTEST *seorsum scripto cum reliqua parte fabulae deperdito*), *ubi* dare *om. reliqui* (*ante* illi *add. Camerarius*) non, *priore* n *ex* m *B* Quiſquã quã, i *longiore ex* ã, *C* lapide *D* 1074. Aggrediar *DcFZ* (*) 1075. ſquidẽ *C.* ſ^{1}quidẽ *Da.* ſquidẽ *Db* queriſ *BCD* adſum *BC: idque 'alibi legi' Pius dicit, ex 'codicibus antiquis'* iſ ſum *afferens.* ad^{ſũ} *D.* id ſum *FZ, codd. Pyladis* preſenſ *BD.* p̄ſenſ *C* preſenti *BCD*

THEOPROPIDES

Eúge, Tranió. quid agitur?

TRANIO

Véniunt rure rústici:
Phílolaches iam hic áderit.

THEOPROPIDES

Edepol mi ópportune aduénerit.
Nóstrum ego hunc uicínum opinor ésse hominem audacem
ét malum.

TRANIO

Quídum?

THEOPROPIDES

Quia negát nouisse uós —

TRANIO

Negat?

THEOPROPIDES

Nec uós sibi
Númmum umquam argenteí dedisse.

TRANIO

Abi, lúdis me: credo haúd
negat.

1076. euge ranio qd igitur *Com. spatiis* ranio *Da: corr. Db* ruri *libri: corr. R in edit. min.* 1077. *Totum v. om. C* adherit *B* (h *exp. rubr.*) TH *s. v. B: spat. om. D* mihi *libri* oportune *D.* opurtune *B* aduenerit *Buggius, Bentleius.* adueniet *BaD.* adueniet *Bb.* adueniet *F.* aduenit *Z et B m. saec. XV* (*) 1078. hūc *Bb.* hũc *Dc in marg. Z.* hoc *Da.* huc *BaCF* incinũ *C.* ⁿincinũ *D* opin///oreſ ſe *D* (*er.* i): eſſe *Dc.* opinoreſ ſe hominẽ, nẽ *ex* de *C* *Post hunc v. iteratur in Z v. 953 cum proximi initio: eadem in B adscr. m. saec. XV* 1079. quia *Bothius.* Qui *B.* qui *CDFZ* nouiſeuor *BaC.* nouiſſeuor *Da.* nouiſſe uoſ *BbDb* negat *sine spat. C* TE. negat. TR. nec *F* (*) 1080. Nummum quam *Ba* (um *s. v. Bb*). Nummũquã *C.* Nũ umquã *Da* (Nil *vel* na *supra* Nũ *Dc: in marg. aliquid* [Nũmũ unq, *ut vid.*] *er.*) argetei *Ba.* argentei *CD.* argetei *Bb* (*exp.* e *rubr.*). argenti *FZ* dediſſe abi *C.* abiſſe. TE. abi *F* crebro *F* haut *BaD.* haud *BbCFZ* nega *C ex corr.* (*del.* ieg, *ut vid.*)

THEOPROPIDES

Quíd iam?

TRANIO

Scio, iocáris tu nunc ístuc: nam ílle quidem haúd negat

THEOPROPIDES

Ímmo edepol negát profecto, néque se hasce aedis Phílolachi
Véndidisse.

TRANIO

Eho án negauit síbi datum argentum, óbsecro?

THEOPROPIDES

Quín ius iurandúm pollicitust dáre se, si uellém, mihi
Néque se hasce aedis uéndidisse néque sibi argentúm datum.

TRANIO

* * * * * * * * * * * * * * *

THEOPROPIDES

Díxi ego istuc idem ílli.

TRANIO

Quid ait?

THEOPROPIDES

Séruos pollicitúst dare
Suós mihi omnis quaéstioni.

1081. *Hunc v. unus B servavit* locariſ *B ante ras.* tu nunc istuc *B.* tu nunc tu *Ba: prius* tu *del. Bb* haut *Ba.* haud *Bb* (*) 1082. neq *C* haſce ędiſ *DbFZ.* haſ cediſ *BaCDa.* haſ///ędiſ *Bb* 1083. Vendidiſſe. TR. eho an *F.* Vendidiſſe. TR. eo *Z: quo* an *e 'codd. ant.' add. Pylades.* Vendidiſſe. TR. e‿ho an *B* (TR *in lit., ubi* re *fuisse vid.,* ‿ *Bb*). Vendidiſſe reeho *CD: sed* ṛẹ (se) *Dc* annegauit *B* 1084. Qui *BCD* iuſiurandum *B.* iuſ iurandum, r *ex* c *D* pollicituſ eſt *BCD.* pollicituſ eſ *Z.* policituſ eſt *F* (*corr.* R *Parerg. p. 470 cum Weisio*) dare ſe ſi *Dc.* dare ſiſi *CDa.* dare ſi *B ex ras. FZ.* dareſ (*vel* dareſi) ſi *B ante ras.* 1085. Neq (*et* neq) *C* ediſ *CD* datum *Pylades.* datum eſt *BaCDa.* datum eſſe *BbDcFZ* (*) 1086. *Lacunam agnovit Acidalius* (*suppleas velut:* Quín dixti te iús iurandum illíus flocci péndere?) 1087. TR. *praem. B* ⁝idem⁝iſtuc *D* TH (*ex* TR) Quid ait? TR Seruoſ *B: ubi spatia om. C* pollicituſ eſt *libri, nisi quod* policituſ *F* 1088. omneſ *libri* queſtioni *BCD* TR. *Camerarius.* TH *s. v. B: om. FZ neque spat. est in CD*

TRANIO

Núgas: numquam edepól dabit.

THEOPROPIDES

Dát profecto.

TRANIO

Quín illum inice, ín ius si ueniát, manum.

THEOPROPIDES

Éxperiar, ut opíno.

TRANIO

'Opino?' 'cértumst'. mihi hominém cedo.
Vél hominem iube aédis mancipáre.

THEOPROPIDES

Immo hoc primúm uolo,
Quaéstioni accípere seruos.

TRANIO

Fáciundum edepol cénseo.

THEOPROPIDES

Quíd si igitur ego accérsam iam homines?

TRANIO

Fáctum iam esse opórtuit.
Égo interim hanc aram óccupabo.

1089. TH. *Camerarius* TR. *BFZ* Dat, a *ex* ic (*etiam* D *e corr., ut vid.*) *C* TR. *Camerarius: om. libri sine spat.* illum inice in ius si ueniat manum ℰ. et illum in iuſſi ueniam mane *B et* (iniuſſi) *CD et* (iniuſſu) *F et* (in iuſ inueniam) *Z* (*) 1090. TE. *Z: om. BF* Ex periar *B* ut opino. TR. opino? certumst ℰ TH *praeeunte Grutero* (opinor *bis*). ut opinor certum eſt *B*. ut opinor certum eſt *CDFZ* (*) *Post hunc v. habent libri, quem post v. 1092 transposuit Acidalius* 1091. mancipare *Vssingius duce Lorenzio.* mancipio poſcere *libri* TE. immo *FZ*. Immo *B*, immo *CD sine spat.* hoc *B: om. CDFZ* (*) 1092. TH. *praem. B* Queſtioni *libri* ſeruoſ, *ultima litt. in ras.* (*er.* ſt) *Bb* ſatiundũ *C om. sp.* 1093. TE. *FZ: om. B: cf. ad v. 1090* Quid *ex* Quiſ *Bb* ſi igitur *libri* (igitur *ex* ego tu *B*) accersam iam ℰ. accerſam *libri*, cc *e corr.* (*prius ex* d) *C spat. om. C* eſſe iam *libri: trai. Camerarius* opportuit *Z* (*) 1094. occubabo *CDa* (occupabo *in*

THEOPROPIDES

Quíd ita?

TRANIO

Nullam rém sapis:
Né enim illi huc confúgere possint, quaéstioni quós dabit.
Híc ego tibi praésidebo, ne ínterbitat quaéstio.

THEOPROPIDES

Súrge.

TRANIO

Minume.

THEOPROPIDES

Ne óccupassis óbsecro aram.

TRANIO

Quór?

THEOPROPIDES

Scies:
Quía enim id maxumé uolo, illi ut ístoc confugiánt. sine:
Tánto apud iudicem húnc argenti cóndemnabo fácilius.

TRANIO

Quód agis, id agas: quíd tu porro sérere uis negótium?
Néscis quam metúculosa rés sit ire ad iúdicem.

1101. *Priscianus inst. IV p. 138, 27 H.:* notandum quod a metu metuculosus [*sic DHGLKr:* meticulosus *ABR, Hertzius*] fit. Plautus in Mustellaria 'nescis .... iudicem'.

---

marg. al. m. ant., non Db) ita TR nullam *B: spat. om. etiam CD* (*)
1095. Nọn^e *B* illi /// *B* (*er.* c) huc *Saracenus.* hic *libri* (h *e corr. B*) queſtioni *libri* 1096. preſidebo ne *Bb.* preſide bone *BaF.* p̄ſide bone *CD* (× *in marg. Dc*). praeſidē bone *codd. Pyladis.* praeſidere bone *Z: corr. Saracenus* interbitạt^e *Bb* queſtio *libri, praeced. spat. C* (*)
1097. TR. *in ras. B* Minine *B.* minime *reliqui, om. spatiis C* neoc‿tu^c paſſiſ *Bb.* neoctu paſſiſ *CDa: corr. Dc.* ne occubaſſiſ *Z* aram. TR. cur? TH. scies *Pylades.* arma TR cur. TH ſcieſ *B.* arma cur ſcieſ *C.* arma cur ſieſ *DF, codd. Pyladis.* armati cur ſienſ *Z.* armati cur ſient '*prisca exemplaria*' *Pii* 1098. id enim *B,* ni *ex* m maxime *libri* illi ut *Muellerus Pros. p. 584.* ut illi *libri* (*) 1099. Tanto, an *in ras. B* hunc *BbFZ.* hinc *BaCD* condemnabo *BbFZ.* condem ///dabo *Ba.* condemp dabo *D* (× *in marg. Dc*). condemdabo *C, alt.* d in *ras. ex* b, *ut vid.* 1100. Quod *C,* o *ex* i agis *Pylades.* agaſ *libri* uiſ ſerere *libri: trai. Bothius* (*) 1101. metuculoſa *BD et Prisciani*

THEOPROPIDES

Súrgedum huc igitúr: consulere quíddamst quod tecúm uolo.

TRANIO

Síc tamen hinc consílium dedero: nímio plus sapió sedens.
Túm consilia fírmiora súnt de diuinís locis.

THEOPROPIDES

Súrge: ne nugáre: aspicedum cóntra me.

TRANIO

Aspexí.

THEOPROPIDES

Vides? 1105

TRANIO

Vídeo: huc si quis íntercedat tértius, pereát fame.

THEOPROPIDES

Quídum?

TRANIO

Quia nil quaésti sit ei: íta mali hercle ambó sumus.

THEOPROPIDES

Périi.

TRANIO

Quid tibíst?

1102. [*Servius*] *in Aen. XI 343:* 'rem consulis' pro 'de re consulis'. Plautus 'consulere .... uolo'. 1103 *sq. Servius in Aen. IX 4:* secundum Plautum [autem *add. F*] sedere est consilium capere, qui inducit [in monte laria *add. F: corr. Daniel*] seruum dicentem 'sine iuxta aram sedeam, et dabo meliora consilia'.

DGLKr (*vide testim.*). metucoloſa *Prisciani H.* metucoloſa *C.* meticuloſa *FZ* reſitire *BaCDa: corr. BbDb* (*) 1102. Surge dum *BC* huc eſt conſulere igitur quiddam *libri: ubi* igitur *trai. Langenus* '*Beitr.*' *p. 311 sq.*, conſulere quiddam eſt *praebet Servius Dan.* quid dã qđ *C* *ante* volo *ras. unius litt. D* (*) 1103. Sic tamen *Pius.* Sitamen *B.* Sitam̃ *C.* Si tamen *DFZ* huic *F* ſaplo *CDa: corr. Dc* *Vide testim.* (*) 1104. Tum *B.* Tunc *reliqui* dedi uiniſ *C.* dediuiniſ *B* 1105. nenugare *B.* nenu gare *C* aſpice dum *BCD* me aſpexi *B.* me aſpexi *CD* uides *om. C cum spat. in fine v.* 1106. huc ////// ſiquiſ *B* (*er.* ſqui) intercedaſ *BaCD: corr. Bb* tciuſ *C* 1107. nihil *libri* quaesti sit ei: ita *H.* quaeſtiſ (e *e corr.*) id *C.* qua eſtiſ id *B* (queſtiſ *sup. scr. m. saec. XV* [*vix Cam.*]) *D* (× *in marg. Dc*) *F.* queſti ſit *Z* (*) 1108. Perii quid *C* tibi eſt *libri*

THEOPROPIDES

Dedisti uérba.

TRANIO

Qui tandém?

THEOPROPIDES

Probe
Méd emunxti.

TRANIO

Víde sis, satine récte: num muccí fluont?

THEOPROPIDES

Ímmo etiam cerebrúm quoque omne mi é capite emunxtí meo.
Nam ómnia male fácta uostra répperi radícitus:
Nón radicitús quidem hercle, uérum etiam exradícitus.

TRANIO

Númquam edepol hodie hínc abibo inuítus: desine aút abi.

1112. *Fronto ad M. Antoninum de orat. p. 156, 1 Nab.:* Confusaneam [*sic Hauptius:* confusam eam *cod.*] ego eloquentiam ... subuertendam censeo radicitus, immo uero Plautinotato [(plautino) trato *cod.: unde* irato *Maius.* irati *R.* translato *Riesius.* tralato *Hertzius.* utar *Iordanus.* farto *Hauptius.* raro *Eckstcinius.* et rato *Bachrensius: at cf. Studemundus apud Klussmannum p. XXXII*] uerbo exradicitus.

---

dedisti *ex* det iſti, *ut vid., corr. C* TR qui tandem? TH. *Camerarius.* qui tandem *sine spatiis libri* probe *codd. Pyladis.* probi *BaCDF.* probri *BbZ* 1109. Med *Bothius.* Me *libri* emunxsti *Pius.* emunxit *BaFZ.* emuñxit *C.* emuncxit *D.* emunxiſti *Bb* uiden *F* sis satine recte *Pylades.* ſiſ ſatin erecte *B.* ſi ſatin erecte *CD.* ſi ſatin et recte *F.* ſi ſatim recte *Z* num mucci *B* (n *ex* m) *et C.* nũmuca *D* (× *in marg. Dc*). nummi huc *FZ* fluunt *libri* (*) 1110. eciã *C: om. F* quoq *C* omne mi *Buggius.* omnem *libri* (*etiam Pyladis*), *sed* omne *ras. B* e capite emunxſti meo '*prisca exemplaria*' *Pii itemque, sed* emunxiſti '*codd. ant.*' *Pyladis.* ecapite munxit meo *Ba* (munxti *corr. Bb*, meum *m. rec.*). ecapitẽ uñxti meo *C.* ecapitem uncxi mero *D* (muncxi *copul. Dc*). e capitem unxi mero *FZ* (*) 1111. male fata *Ba*, c *s. v. Bb* ueſtra *BFZ.* urã *D et, praeced. spat., C* (*) 1112. *Hunc v. om. Z: ex* '*codd. ant.*' *add. Pylades* uerunetiam *F* eciã *C* eradicituſ *BCDcFZ.* eradititus *Da: corr. ex Frontone Osannus in Cic. de re p. p. 229* (*) 1113. TR *B: om. FZ* Num quam *B* hinc abibo inuitus: desine aut abi *S.* inituſ deſtinant tibi *libri, nisi quod* uiuituſ *C ante*

THEOPROPIDES

Iám iubeo ignem et sármen arae, cárnufex, circúmdari.

TRANIO

Né faxis: nam elíxus esse quam ássus soleo suáuior.

THEOPROPIDES

Éxempla edepol fáciam ego in te.

TRANIO

Quía placeo, exemplum éxpetis.

THEOPROPIDES

Lóquere: quoiusmodí reliqui, quom hínc abibam, fílium?

TRANIO

Cúm pedibus manibús, cum digitis aúribus, oculís labris.

THEOPROPIDES

Áliud te rogo.

TRANIO

Áliud ergo núnc tibi respóndeo.
Séd eccum tui gnatí sodalem uídeo huc rure incédere,
Cállidamatem: illó praesente mécum agito, si quíd uoles.

---

corr. indituſ *B* (d *ex* u) *spat. post* deſtinant *C.* deſtinauit *Z cum parte codd. Lambini.* deſtinabit *et* filius *s. v. m. Camer. in B* (*) 1114. TH *B: om. FZ* Nam *F* iubeo *Saracenus.* lubeo *B.* lubo *C.* iube *DFZ, cod. academ. Gronovii* sarmen arae *Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' IV p. 49.* ſarmen *B, cod. acad. Gronovii.* ſarnẽ *CD.* carnem *FZ* carnifex *libri* circum dari *BC* *in marg. nota velut* ḥ *cr. in D* (*) 1115. Nefaxiſ *BC* faxiſ *B ex ras. Z.* faxiſ ſiſ *BaCDF'* unam *C* quã| *C* (*incohata* ſ, *ut vid.*) ſolio *BaCDa: corr. BbDc* ſuauior *ex* ſuauio *Bb* 1116. fatiam *B* inte quia *B.* inter quia *D.* inẽ quia *C* (*) 1117. quoiuſ modi *B.* quo iuſ modi *D.* quo uiſ modi *C.* cuiuſmodi *FZ* hic *F* abibam, i *ex* l *vel* b *incohata D* 1118. Quom *B* manibuſq cum *C ante ras.* dicitiſ *Ba.* clititiſ *Da: corr. BbDc* oculiſ, o *in ras. Bb* (*) 1119. ergo *CDF.* ego *BZ* tjbi reſpondebo *D,* j *ex* e (*) 1120. eccum tui gnati *FZ.* haec cum tui gnati/// *B* (*er.* ſ). hic cũ tu ignat' *C.* hęc cũ ignat' *D* uideo huc rure *B.* uideo huic *BCD.* uideo hic *FZ.* uideo huc *codd. Pyladis* cedere *Z* (*) 1121. Calidamatem illo *B.* Callidã ate nullo *C.* Calidã ate mĩllo *Da.* Calidamatẽ mallo (*non prorsus certa* a *ex* i) *Db* preſente *BF.* p̄ſente *DcZ.* p̄ſenti *CDa* agite *BaCD: corr. Bb* ſiquid *B.* ſiqd *C*

CALLIDAMATES. THEOPROPIDES. TRANIO

CALLIDAMATES

Ṽbi somniculum sépeliui omnem atque édormiui crápulam,
Phílolaches uenísse dixit míhi suom peregre húc patrem,
Quóque modo dominum áduenientem séruos ludificátus sit.
Aít se metuere ín conspectum suí patris procédere.
Núnc ego de sodálitate sólus sum oratór datus,
Qui á patre eius cónciliarem pácem. atque eccum óptume.
Iúbeo te saluére, et saluos quom áduenis, Theópropides,
Péregre, gaudeo. híc apud nos hódie cenes: síc face.

THEOPROPIDES

Cállidamates, deí te ament: de céna facio grátiam.

CALLIDAMATES

Quín uenis?

Act. V Sc. 2 CALLIDAMATES · ADOLESCENS · THEVROPIDES · TRANIO · *B et, nisi quod* TEVR., *F. unius v. spat. C.* CALLIDAMATES ADULESCENS EIDEM *Da: quo* Teropideſ *ante* EIDEM *add. Db.* Callidamateſ adole. Teuropideſ ſen Tranio. S. *Z* 1122. CAL *praem. B* bi *c. sp. in. C.* Ibi *D* somniculum ℭ. omnium (*vel* om̃iũ) *BaCD.* omnium *Bb.* ſomnium *F.* ſomnum *Z* omnẽ atq *C.* omnemque *FZ* edormiui *Camerarius.* obdormiui *libri* (*) 1123. dixit *hoc loco Bothius* (*post* huc *Pylades*): *om. libri sine lacuna* ſuum *libri* peregce *D ante corr.* huic *CD* (*) 1124. Quo q *C.* Quoquo *F* dominum *Buggius.* hominem *libri* aduenientem seruos *Aldus.* ad ſeruoſ *cum lacuna B* (*14 litt.*) *C* (*6 litt.*) *D* (*12 litt.*), *sine lacuna Z.* a ſeruo *F* ludificatus sit *Aldus.* ludificatũ ſit *libri, sed* lu *e corr.,* difica *in ras. Bb* (*) 1125. Aut *Z* in conspectum sui patris procedere ℟ *praeeuntibus aliis.* inconſpe occedere *cum lacuna* (*c. 28 litt.*) *B, itemque, sed* occedere, *C* (*13 litt.*) *et D* (*18 litt.*), *qui* inc̃onſpe *habet.* in conſpectu accedere *FZ* (*) 1127. Quia *BaC.* Qua *C: corr. Bb* cociliarem *Ba:* n *s. v. Bb* optimi *BaCDb.* optime *BbFZ.* optim *Da* (*) 1128. ſaluare *CD* ſaluoſ cum *BaCDZ.* ſaluoſ quom *F.* ſaluoſ cum (*i. e.* ſaluum) *Bb* aduenif teuropideſ *FZ.* adueniſſet heuropideſ *CD.* adueniniſſet heuropideſ *Ba.* adueniniſſete· ·theuropideſ *Bb* 1129. hodieteneſ *C* ſic *BCD.* TE. ſic *FZ* face *Scioppius Susp. lect. I 3.* tale *libri, codd. Pyladis* 1130. TH *B: om. FZ* Callidamates ℟. Calidamate *BDc.* Calidam ate *Da.* Calidã ate *C.* Callidamate *FZ* dei te *BC.* dei *D.* te dii *Z.* dii *F* fatio *B* graciã *C* 1131. Quinueniſ *B* *spat.*

TRANIO

Promítte: ego ibo pró te, si tibi nón lubet.

THEOPROPIDES

Vérbero, etiam inrídes?

TRANIO

Quian me pró te ire ad cenam aútumo?

THEOPROPIDES

Nón enim ibis: égo ferare fáxo, ut meruisti, ín crucem.

CALLIDAMATES

Áge mitte ista: in tu ád me ad cenam?

TRANIO

Díc uenturum: quíd taces?

CALLIDAMATES

Séd tu, istuc quid cónfugisti in áram?

TRANIO

Inscitíssumu's.

Áduenìens pertérruit me. elóquere nunc, quid fécerim.

Núnc utrisque dísceptator éccum adest: age dísputa.

---

om. C prote *B.* ꝑte (si tibi.....me pro te *om.*) *C* ſi tibi *B Db* (*et clarius in marg. Dc*). ſibi *Da.* ſi ire *FZ inducti obscurioribus* it *litt. a Db sup. scr.* libet *libri* (*) 1132. TH *om. B* Verbo *Ba:* ero *s. v. Bb* inrides *BbDc.* inridenſ *BaDa.* irrideſ *FZ* Quia//// *B* (*er.* n). quian *D.* quin *FZ* prote adcenam *B om.* ire autumo *FZ, codd. Pyladis.* aut umo *B ex ras.* aut humo *B ante ras. C.* ·a· ut humo *D* 1133. ibiſ *ex* ibi *Bb* feṇẹ̀rare *C* meruiſti, m *ex* t *B.* meruiſtiꝫ *D* (× *in marg. Dc: quod spectet potius ad* ·a· ut humo) incrucem *BC* 1134. TR *FZ* in tu ad ℭ. acto ad *BaCD.* ac̣to ad *Bb.* hęc. et *Z.* nec et *F* admẽ *B* TR *B. spat. D: cm. CFZ* Dic uentu^{rũ} quid *Bb.* Dic uentũ quid *Ba.* dicun^{m} ũqd *CD* (× *in marg. Dc*). dic iturũ. quid *FZ* (*) 1135. iſtic *Z.* iſtuc *etiam codd. Pyladis* (*de distinctione cf. ad 522*) c̃ fuiſti *C* TR. inſcitissumu's *Fergerus de vocat. usu Pl. ed. Argent. a. 1889 p. 6 sq.* inſcitiſ ſi muſ *B.* inſcitiſſimuſ *CDZ.* incitiſſimuſ *cod. Scaligeri* (*) 1136. TR. *praem. BFZ: cf. ad v. 1135* Ad uenienſ *B* eloquere *Langenus* '*Beitr.*' *p. 193.* loquere *libri* feterim *B ante corr.* 1137. utriuſque *F, codd. Pyladis* etcum *D* (*)

THEOPROPIDES

Fílium corrúpisse aio té meum.

TRANIO

Auscultá modo.
Fáteor potauísse, amicam líberasse abséntе te,
Faénori argentúm sumpsisse: id ésse absumptum praédico.
Númquid aliud fécit, nisi quod súmmis gnati géneribus?

THEOPROPIDES

Hércle mihi tecúm cauendumst, nímis qui's oratór catus.

CALLIDAMATES

Síne me dum istuc iúdicare. súrge: ego isti adsédero.

THEOPROPIDES

Máxume. accipito hánc modo ad te lítem.

TRANIO

Enim istic cáptiost.
Fác ego ne metuám mihi, atque ut tú meam timeás uicem.

1138. corrupiſti *C* TR. *Camerarius.* CA. *FZ: om. BCD sine spat. (spat. ante* modo *C)* 1139. TR. *praem. B* potauisse *Acidalius.* peccauiſſe *libri* amiſſcã *D* (*puncta iteravit Dc*) te *add. Bb: om. reliqui* (*) 1140. ſumpſiſſe Id *cum (9 litt.) spat. B itemque D spat. hic habet, ante* p̄dico *C* predico *BD* (*) 1141. Num quid *B.* Nunc quid *Z.* Numquid *etiam codd. Pyladis* feci *BaCD: corr. Bb* quod *Guyetus.* quod (qđ *C*) faciunt (fatiunt *Ba: corr. Bb*) *libri* ſum̄iſ *BbF.* ſũmi *CDZ.* ſum *Ba* (*) 1142. TH. *Camerarius.* TR. *FZ: om. B* Hercle *Pius.* Erile *B* (alii Hercule *m. saec. XV*) *CD.* Herile *FZ* eſt *libri* qui's *Giphanius apud Scioppium Susp. lect. I 3.* quiſ *libri.* clueſ '*codd. reverendae fidei*' *Pii* catuſ *Ba ex* cutuſ (a *sup. scr. Bb*) (*) 1143. CA. *Camerarius.* TE. *FZ: om. B (add. m. saec. XV [vix Cam.])* iſti *BCD.* iſtic *F.* iſtuc *Z* (*) 1144. TH. *Camerarius: om. BFZ (cf. ad v. 1143)* Maxime *libri* accipito *Pius.* accipto *Bb.* accipte *Ba.* accipite *CDFZ* hanc (n *Bb ex* c, *ut vid.*) *cum lacuna B (c. 12 litt.) D (9 litt.) C (2 litt.): ubi* modo *inseruit Vssingius.* hunc *F.* huc *Z* TR. *Camerarius: om. libri sine spatio* eſt *libri* (*) 1145. TR. *praem. BFZ: cf. ad v. 1144* nemetuam *B sequente lacuna (12 litt.), item D (non C): ubi* mihi atque *inseruit R* ut tu *BCF.* tu ut *D.* et tu *Z* meam, a *ex* t *B* (*)

THEOPROPIDES

Iám minoris ómnia alia fácio, prae quam quíbus modis
Mé ludificatúst.

TRANIO

Bene hercle fáctum et factum gaúdeo:
Sápere istac aetáte oportet, quí sis capite cándido.

THEOPROPIDES

Quíd ego nunc faciám?

TRANIO

Si amicus Deíphilo aut Philémoni's,
Dícito iis, quo pácto tuos te séruos ludificáuerit:
Óptumas frustrátiones déderis in comoédiis.

CALLIDAMATES

Táce parumper: síne uicissim mé loqui. auscultá.

THEOPROPIDES

Licet.

CALLIDAMATES

Ómnium primúm sodalem mé esse scis gnató tuo.

1146. TH. *Camerarius: om. BFZ* minorif cio *cum lacuna B (circ. 24 litt.) C (5 litt.) D (17 litt.): ubi* omnia fa(cio) *inseruit Camerarius, quo* alia *add.* R (monere *ex* minorif *effecit m. saec. XV* [*rix Cam.*] *in B,* scio predem *addens delensque* pre quam). minori ſcio *FZ* pre quam *BC.* p̄ qam (q *ex* d) *D.* predam. TE. *F.* predum. TE. *Z* (*) 1147. Meludificatuf eſt *BC.* Me ludificatuf eſt *DFZ: corr. Bentleius in And. I 1, 13* TR. *FZ.* CAL *s. v. B: spat. om. CD* (*) 1148. iſtac aetate *BDc.* iſta caetate *Da et* (et *ex* tt *corr.*) *C.* iſta aetate *FZ* qui sis S. quiſ *libri* candido *B* (est *s. v. m. saec. XV*). candedo *D.* cendido *C.* candido capi *codd. Pyladis: idque* capi '*in exemplari membranaceo integrum adhuc esse*' *Pius scribit* (*) 1149. Qvid, Q *in ras. et* vi *in spat. init. C* TR. si amicus Deiphilo aut Philemoni es *Buechelerus apud Leonem Herm. XVIII p. 560.* ſi amicuf dephilo aut philomonteſ *libri, nisi quod* philo monteſ *C et* (il *ex* o *vel* n *inter scribendum corr.*) *B* (*) 1151. CAL *B.* TR. *FZ: del. Bucchelerus* hiſ *FZ* capto *BCD* tuuſ *libri* ſeruoſ, o *ex* u *B* 1152. TH *praem. B* Optimaſ *FZ* fruſtracioneſ dederiſ *sequente spat. C* in comoediiſ *Z.* incommodiiſ *BCDa.* incommoduſ *DbF* 1153. parumper ſine *BbDcFZ.* paruom perſine (o *ex* u) *B.* paruom pſine *CDa* uicissim me loqui *Acidalius.* me uiciſſim loqui *DFZ.* me uiciſſimio qui *C.* me uiciſſim/// o qui *Ba* (*er.* i, lo_qui *Bb, supra* qui *er.* a, *ut vid.*) quiauſcultа *B* TE. *Z.* TR. *F: om. BCD sine spat.* lucet *B ante ras. CD* (*) 1154. CA *om. B* eſſeſ *C.* eſſe ſi *B* (e *prior ex ras. in pag. aversa evanido*)

Ís adit me: nam illúm prodire púdet in conspectúm tuom
Própter ea quae fécit, quom te scíre scit. nunc te óbsecro,
Stúltitiae adulescéntiaeque éius ignoscás: tuost.
Scís solere illánc aetatem táli ludo lúdere.
Quícquid fecit, nóbiscum una fécit: nos delíquimus.
Faénus, sortem súmptumque omnem, quí amica emptast, ómnia
Nós dabimus, nos cónferemus, nóstro sumptu, nón tuo.

THEOPROPIDES

Nón potuit uenire orator mágis ad me inpetrábilis
Quám tu: nec sum illíc iratus néque quicquam suscénseo.
Immo me praesénte amato, bíbito, facito quód lubet:
Si hóc pudet, fecísse sumptum, súpplici sumptúmst satis.

1163. *Cf. Fronto p. 60, 25 N.:* saepe absenti atque insonti tibi irascor atque suscenseo.

1155. adit *Bentleius.* adiit *libri* eſt (*exp. Bb*) nam *B* me pudet *D* tuum *libri* (*) 1156. Propter ea quae fecit, quom te *R.* Propterea qui facit qum ///te (e, *ut vid., er.*) *Ba: ubi* qui^{a} facit q.^{u}um *corr. Bb.* Ꝑpterea quia facit quę te *D itemque, sed* que *C* (Propt̃ea) *F.* Propterea q^{a} fecit quę te *Z* (*) 1157. Stulticiæ *C.* Stulticee *Ba* (eę *Bb*). Stultitie *D* aduleſcentię que *Ba.* adulęſcentię—que (*sic*) *Bb.* adoleſcentiæq (c *ex* t) *C.* adoleſcentieq^{a} *D.* adoleſcentiaeque *Z* ignoſcat *Ba: corr. Bb.* cogno^{ti}ſcaſ *C* tuuſ eſt *libri* (*) 1158. illanc, a *ex* u *vel* i *B.* illuc *FZ* etatẽ *C.* ętate *DaFZ: corr. Dc* taliſ ludoſ *codd. Lambini* 1159. Quid quid *B.* Quicquid *DFZ et,* c *ras. ex* d, *C* *post* fecit *spat. C* nobiscum una fecit, nos *Camerarius.* una nobiſcum fecit non (ñ *CD*) *libri* deliquimus *Pius.* delinquimus *libri* 1160. fortem *B* ſũptũ q *C.* ſumtumq^{a} *Ba* (p *s. v. Bb*) qui *Ba* (o *s. v. Bb*) emptaſt *R*, *Fleckeisenus.* eſt *libri* *ras. supra* omnia *B* (*) 1161. Non *F'* conferimuſ *B* ſumptu/// *C, er.* i 1162. Teu *Db in spat.: om. C* Non oportuit *F'* inpetrabiliſ, ra *in ras. B.* impetrabiliſ *reliqui* 1163. Quamtu *B.* quãtu *C* nec sum illic ☙. neq^{a} illi ///ſũ *B, una litt.* (e) *cr. et* q^{a} *ex* cſ, *ut vid., et* ˜ *Bb.* neque illi ſum *reliqui, nisi quod* neq^{a} *om. Da* (*sup. scr. Db*) *et* ne *Z* (neque *etiam codd. Pyladis*) ſũ iratuſ *ex* ſu meratuſ *vel* ſum r. *cum ras. Bb* ſuſcenſeo *BaCDa.* ſuccenſeo *BbDc.* ſubcenſeo *FZ* (*) 1164. preſentiamato *Ba: corr. Bb* bibito, *alt.* b *ex* o *C* libet *B* 1165. putet *C* sumptum, supplici sumptumst ☙. ſumptum ſupplicii habeo *B* (ſup *ex* ſub *Bb*) *FZ itemque, sed* ſũptũ ſũptũ *D et* ſumptũ ſũptũ *C* (*ubi alt. exp. Dc, prius m. rec. in C*) (*)

CALLIDAMATES

Díspudet.

TRANIO

Istám das ueniam: quíd me fiet núnciam?

THEOPROPIDES

Vérberibus, lutúm, caedere péndens.

TRANIO

Tamine sí pudet?

THEOPROPIDES

Ínterimam hercle ego té, si uiuo.

CALLIDAMATES

Fác istam cunctam grátiam:
Tránioni amítte, quaeso, hanc nóxiam causá mea.

THEOPROPIDES

Áliud quiduis ímpetrari pérferam a me fácilius, 1170
Quam út non ego istum pró suis factis péssumis pessúm premam.

CALLIDAMATES

Mítte, quaeso, istum.

1166. CA. Dispudet. TR. *Acidalius.* TR. Diſpudet *BFZ.* Diſpudet *CD* Diſpudet iſtam *ex* Diſ pudetiſ tam *Bb* das *R: om. libri* quid me fiet· nunțiam *B, sed* uid *et* fie *Bb* (ſ *ex* l) *in ras., etiam in ras.,* ᵉ *item Bb.* quid me fiet nunc iam *reliqui* (*) 1167. TH *om. B* lutum, caedere *Guyetus.* cędere lutum *C.* cedere lutum *BaDFZ: ubi* ı·uſum *Bb* pudenſ *F* TR. *Lambinus: om. libri sine spat.* tamine si *R: cf. ad Mil. 628.* tam ineſt ſi *BaC.* tãineſt ſi *D.* tam ineſt & ſi *Bb.* tametſi *F.* tam & ſi *Z* (*) 1168. TH. *Lambinus: om. libri* Interemam *Ba: corr. Bb* herde, de *in ras. C* ego te *Mahlerus de pron. p. 20 duce Guyeto.* ego *BCD.* CA. ego *FZ* si uiuo. CA. fac istam *Camerarius cum Bb.* ſuibo faciſ tam *Ba.* ſuibo faciſ tam *C et* (tã, *fere exanido* ˜) *D.* iubeo fac iſtam *FZ* graciam *C* (*) 1169. amitte *Vssingius.* remitte *BFZ.* remitte (itte *ex* ota, *ut vid., C*) remitte *CD* queſo *BCDF* noxia *Ba* (ã *Bb*). noxam *Z.* noxiam *etiam codd. Pyladis* (*) 1170. TE *Db: om. B* Al iud *ras. ex* Ad iud *B* quid uiſ *B* (d *ex* u) ame faciliuſ perferam *libri: trai. Bothius* 1171. ut ego *D* ꝑſuſ *Ba.* ꝑſuſ *Bb* peſſimiſ peſſum *C.* peſ ſumiſ peſſum *Bb ras. ex* ſpeſ ſum ////////// ſpeſſum p̄mā *D* 1172. *Spat. ante* mitte *om. CD* CA. Mitte quaeso istum. TH. illum ut mittam?

THEOPROPIDES

Íllum ut mittam? uíden ut astat fúrcifer?

CALLIDAMATES

Tránio, quiésce, si sapis.

THEOPROPIDES

Tú quiesce hanc rém modo
Pétere: ego illum, ut sít quietus, uérberibus subégero.

TRANIO

Níhil opust profécto.

CALLIDAMATES

Age iam síne ted exorárier.

THEOPROPIDES

Nólo ores.

CALLIDAMATES

Quaeso hércle.

THEOPROPIDES

Nolo inquam óres.

CALLIDAMATES

Nequiquám neuis.
Ámissam hanc modo nóxiam unam quaéso fac causá mea.

---

uiden ut astat *R*. Mitte que ſiſ tum euident ut reſtat *Ba: ubi* queſiſ tume uiden *Bb*. mitteq' ſiſ tume· ‖ Viden utreſtat *C*. mitte queſiſtume ‖ Viden ut reſtat *D* (queſiſſe me *Dc*). TR. mitte queſo tu me. TE. uiden (uidem *Z*) ut reſtat *FZ* (*) 1173. CA. *om. B, spat. CD* quiesce si sapis. TH. tu quiesce *Camerarius*. qui eſſe ſapiſ TH Tu qui eſſe *Ba* (qui—eſſe *et* qui eſſe *Bb*). quieſſe (quieẽ *D*) ſapiſ tu quieſce *CD*. TE. quin ſapiſ tu. quieſce *Z* (Tranio? *distinguens*). quieſce. TE. tu quieſce *F* (*) 1174. ergo *B* uerberibuſ ut ſit quietuſ *libri: trai. Acidalius* 1175. TR. *FZ*. CAL *BDb* Hihil *Z* opuſt *CD*. opuſ eſt *B*. opuſ *FZ* profecto, pro *e corr. B* CA *FZ: om. BCD sine spat.* ted *Guyetus*. te *libri, sed in ras. Bb* (*) 1176. TE *Db* CAL oreſ queſo *B*. oreſ quęſo *C*. eſ oraṛiẹṛ quęſo *D*. CAL. quaeſo *FZ* TH hercle nolo *B*. herde nolo *C*. hercle nolo *D* nunquam *FZ*. inquam *etiam codd. Pyladis* oreſ *BCD e corr.* oraſ *D ante corr. FZ* CAL *B s. v.* (*del. m. Camer. et praem. v. 1177*), *Db in spat.: om. CFZ sine spat.* nequiquam *R*. nequic quam *B*. nequicquam *reliqui* 1177. CA *praem. FZ: cf. ad v. 1176* Amissam hanc *R*.

TRANIO

Quíd grauaris? quási non cras iam cómmeream aliam nóxiam:
Íbi tu utrumque, et hóc et illud, póteris ulciscí probe.

CALLIDAMATES

Síne te exorem.

THEOPROPIDES

Age ábi, abi inpune. em, huíc habeto grátiam. 1180

CANTOR

Spéctatores, fábula haec est ácta: uos plausúm date.

Hanc *BCDF*. Nanc *Z* noxiam unam *Lomanus p. 49.* unam noxiam unam *libri* queſo *BCFZ* hanc *FZ*. fac *etiam codd. Pyladis* (*) 1178. TR. *om. FZ* non cras iam *Camerarius cum Bb.* non graſ iam *Ba*, i *in ras.* non gratiă *CF*. ñ grām *D*. gratiam non *Z* commere amaliam *Ba: corr. Bb.* commeream ſi aliam *FZ* noxam *Da* 1179. tu utrumque ℞ *cum Lomano.* utrumque *BCD*. utrumque *FZ* poteriſ, er *e corr., et* probe, p *in ras. B* (*) 1180. CA. TH *om. FZ, spat. CD* exorem age *B*. exorem ‖ TE. Age *Db* abi abi *B ex* ab///// abi (*ex* abe *fort.*). abe abi *CD*. habe abi *FZ* impune *CDFZ* em *B*. hem *reliqui* (*) 1181. CANTOR *om. libri: add.* ℞ hęc ē acta *D* plauſum, ſ *in ras. ex* d, *ut vid., C* PLAVTI MVSTELLARIA EXPLICIT · *BD et, nisi quod* MOSTELLARIA, *C*

APPENDIX CRITICA

Mustellaria *fere constanter Nonii libri praeter L 1: item frequenter aliorum grammaticorum memoria (quam singulis locis in testimoniis excitandis servavimus).* Mostellariam *primus inscripsit Pylades. Cf. CGL. II p. 470, 23 G.:* φάσμα mostellum *et vide Loewium Prodr. p. 282.*

Arg. 4. *Ad* terrifica *cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 23.* — mostra *Pylades.* — ait uideri *Camerarius. Cf. 505.*

Arg. 5. primum emigratum esse *Pylades.* primum esse emigratum *Guyetus.* pridem emigratum *Bothius.* pridem esse emigratum R: *cf. Opusc. phil. II p. 416 sq.* pridem iam emigratum *Opitzius in Stud. Lips. VI p. 272. Hiatum 'recte traditum' esse post alios contendit Klotzius Annal. philol. CXLIII p. 830, cum tamen ipsum vocabulum hians 'recte traditum' non sit. Quamquam de synalocpha in caesura Klotzius, de* esse *adiecto Opitzius scrupulum iniecerunt. An fuit:* prius (*vel* diu) rus emigratum? *Vide praef.*

Arg. 7. Ludusque *Saracenus et Pius cum Bb.* 'Ludosque *nescio an antiquitatem affectanti versificatori tribuendum sit' R: cf. Parerg. p. 429.*

3. colina *v. 1 recepit R et hoc v.* permicies '*de quo v. Ad. Kochii Exerc. crit. in prisc. poet. Rom. (Bonn. a. 1851) p. 9': ubi* pernucies *Bergkius Opusc. I p. 119 (etiam apud Donatum p. 392, 17 K.!), aliter iudicans (sed non rectius)* '*Beitr.' p. 154 sqq. Adde Vsenerum Annal. phil. CXVII p. 75. Atque rustico maxime libenter* permities *tribuerim. Ceterum cf. Klotzius 'Altr. Metr.' p. 314.*

5. nidoricupina *Pius.* nidore culinam *Pius et Saracenus.* nidor e culina *Pylades 'e priscis codd.': unde* nidor *plerique pro convicio habuerunt (quo Seyffertus affert Petronii Sat. 2 in.), vix recte.* nidori culinae *Guyetus.* nidor e pupina *Loewius Anal. Pl. p. 215.* nidorem excipis. nam *Bothius.* nidoricape: nam (*inserto* hic *post* quid) *dubitanter R, 'ut* κνισοδιώκτης *in Myobatrachomachia'.* nido, uolturi. nam *Vssingius (ubi* nido *iam Gronovius et commemoraverat et refutaverat). Nequaquam requiritur* e *praepositio ante* nidore (*cf. Mil. 1432*), *praesertim cum aliter dicatur* (exi) e culina *et* (egredere) ex aedibus, *quibus tamen praecedentibus* nidore *fulcitur, cum in* cupi *convicium latere videatur vix iam extricandum. Neque enim de* nidoricupio (*coll.* '*aucupium*') *cogitaveris.*

6. clamitas *Aldus.* clamatio est *Camerarius.* est clamatio *Bothius.* nam clamatiost *Fleckeisenus. Proximum versum delebat Loewius Act. soc. phil. Lips. VI p. 349 sq.*

8. abi hinc dierecte R. abi, dierecte, hinc *Fleckeisenus. Cf. post alios Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 29.*

9 *sq.* Hem, hoccine *Dousa.* Eu, hoccine *Scriverius.* En: ‖ Hoccine *R.* Em: ‖ Hocine *Lorenzius* (*cf.* '*philol. Anz.*' *II p. 292*). *Contra* em *in finem versus antecedentis reiciunt Ribbeckius de partic. p. 30, Hirthius de interi. p. 9, Richterus in Studem. Stud. I p. 499 sq.* (*de libris hoc loco errans, in universum recte iudicans*).

11. Quia tu uis *Camerarius, R addens:* '*exspectes potius* lubitumst *vel* meritu's': *ubi velut* iugis (= *clamas*) *coll. Festo Pauli p. 104, 7 Ioergensenus* '*Nord. Tidskr. f. Fil.*' *X p. 255. At* uiuis *melius quam Vssingius* (*cui obloquitur Schenkelius* '*Zschr. f. ö. Gymn.*' *XXXIII p. 449 sq.*) *vindicabat Hauptius in epist. ad Ritschelium data* ('*einen Kerl wie du bist zu prügeln, braucht es keinen besonderen Grund: dass du auf der Welt bist, ist Grund genug*'). *Cf. etiam* si uiuam *v. 4 et adde Cas. 227 cum Bothio.*

13. rupex *Guyetus, R:* frutex *defensum ab Acidalio in Apul. Apolog. p. 539 Oud. Ceterum cf. Reisigius* '*Vorl. üb. lat. Sprachw.*' *III p 434 ed. novae.*

16. tu mi *Bentleius in Adelph. V 8 extr. affert.* — sane cedo *mire Acidalius.* sane credo *R,* hoc *alteri manui tribuens, cum prima* h////// *habeat erasis duabus litteris, quas fuisse* au *suspicabatur: casu, ut putabat, huc* hau *vocula e proximo v. traiecta. Mox* trudier *pro* tradier *quidam.*

17. Quid? te *Acidalius.* — scis *etiam Bentleius.* hau scis *R: cf. ad v. 16.* — tradier, Cis *continuata constructione inde a Taubmanno interpungebatur, etiam a Bentleio: corr. Bothius.* — *Mox* tempestatis *praeferebat R.*

19. numero genus *Muretus Var. lect. V 9, Lambinus et ablativum interpretans Pistoris.* innumerum genus *perverse Palmerus Hermath. X p. 58.*

20. Nunc *del. edd. inde a Scutario, Lingius p. 20,* tibi *del. Guyetus, R, de* pota *delendo fuit qui cogitaret. Cf. Geppertus de eloc. p. 84, Corssenus de eloc. II p. 101 sqq., Spengelius T. M. P. p. 102, Christius Mus. Rhen. XXIII p. 566, al.*

21. herilem filium *Pylades.* filium herilem *Bothius olim.* erilem nostrum *dubitanter R, item Fleckeisenus.* nostrum erilem *Klotzius p. 778.* erilem spem *Ellisius apud Sonnenscheinium.* erum minorem *Palmerus Hermath. XI p. 312.* '*Fortasse Plautina haec fuere* Corrúmpe erilem fílium ****, *ab interprete autem* adulescentem optumum *ascripta e. v. 84*' *R.* C. erilem filium iuuenem optumum *Kayserus Annal. Heidelberg. LXII p. 341.* C. erilem adulescentulum optumum *Vssingius.* C. erilem filium adulescentulum *Buggius. Possis* C. Philolachetem a. o. *Cf. si tanti est Luchsium in Studem. Stud. I 6 aliosque hiatum defendentes.* — *Mox ad* pergraecaminei *cf. Bergkius Opusc. I p. 118.* — V. 25 *ad* it *adde Fleckeisenum Exerc. p. 9 sq., Muellerum Pros. p. 114, Luebbertum Stud. gramm. II p. 64, al.*

30. *De* adaequet (*Ba?*) *rectius Buechelerus decl. p. 47 quam R Nov. exc. I p. 87 iudicabat* (*cf.* '*philol. Anz.*' *II p. 244*). *Ceterum cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 21 sq.*

33. factumst tua et *Buggius.* factum tua est *etiam Brixius Emend. Plaut. alt. p. 10.* factum tua et *def. Muellerus p. 309, Olsenus de verb. subst. p. 76, Seyffertus, alii.* factum tua *Lorenzius, male comparans*

Pers. 474 (ubi exclamationem potius habemus quam enuntiationem, ut hoc loco, quo id *notandum: cf. Poen. 736, al.).*

38. loquitur. uae. Tr. at *Camerarius.* loquitur. fui (*vel* phui). Tr. at *Gulielmius Quaest. Most. c. 3: similiter Spengelius 'Ref.' p. 80 adn. et Vssingius coll. Pseud. 1294 (iam ex A dubio), insulsam Gruteri explicationem recoquentes.* loquitur. Tr. phui. at *Scioppius Susp. lect. V 9, quocum Handius sentit Tursell. II p. 749 sq. Vide ad v. 39 et adde Richterum in Studem. Stud. I p. 531.* — at te louis *dubitanter Buechelerus Mus. Rhen. XV p. 445 servata in hoc v. interiectione.*

39. perduint *Lambinus, Scriverius.* — fu: oboluisti ℜ, *'ascito* fu (*coll. Pseud. 1294*) *e superiore versu, quo forte traiectum erat. Absque quo esset scribi aut* oboluisti tu *aut* ita tu oboluisti *poterat'.* ita obo-liuisti *Bothius. Cf. Muellerus p. 533. 724* (*de* mi oboluisti *cogitans*), *Klotzius p. 176, alii. Ceterum iam Kuffnerus in versione* fu(e) *traxit in hunc versum.*

40. rus merum, hircus *exempli causa* ℜ *pro* rusticus (hircus) *'quod interpretis esse certum est'.* rustica, hircus *Spengelius Philol. XXV p. 169 sq.* ruris stercus *Crainius 'Zschr. f. Gymn.' XX p. 476.* ruris, stercus *Vssingius.* stercus, hircus *cum Leone Herm. XVIII p. 566 Bergkioque Opusc. I p. 678 Ribbeckius 'Agroikos' p. 23. Cf. Klotzius p. 30s. 310, al. Ceterum in glossa huc adscita duplicem memoriam* (rullus: *ἀγροίτης* ‖ mendicus: *ἀγυρτής*) *videri contaminatam esse monuit Goetzius.* — hara sus *'e cod. Eystad.' Colerus.* hara mostellaria (*simul* canem *omisso*) *mero errore Scutariana, qui fluxit e Donati in Phorm. IV 4, 29 verbis.* hara suum *Vssingius in adn.*

41. Canis, capra, commistae *Lambinus.* Canis, capra commixta *Turnebus Advers. XIX 13.* Canes capra commixta *Brixius Qu. pros. p. 37 cum Weisio.* Canes copro commicta *Bergkius l. s. s.* Caeno *κοπρῶν* commicte *Leo l. s. s.* Caenum copro (*vel κόπρῳ*) commixtum ℭ *coll. Pers. 407.* — quid tu uis *vulgata inde a Pylade: corr. Bothius. Mox gravius post* exotica *distinguebat* ℜ.

43 *sq.* Si tu olis *Lambinus dubitanter.* Sicut olef *etiam Schobingeri cod. pr.* Sicut tu oles *Saracenus: quo recepto* (*antea* Si tute oles: nec superior) nec superiori accumbere *Bothius corr.: atque* superiore (*scil. loco*) *etiam Lingius p. 49 sq. adn., quo sensu* superios *antique dictum esse sibi persuasit Gandinus 'Riv. di filol.' VI p. 453 sqq. obloquente Lorenzio. Verba* quam erus *etiam Gruterus aliique pro glossemate habebant, pro quibus* cum ero (quom ero *olim scriptum*) ℜ, *pro uno versu duos olim tuli et sententia et structura fuisse probabile ducens:* Si tú oles, ⟨at istis égo placere hau póstulo Mundítiis⟩ neque supérior cum ero accúmbere*: ubi a* neque *ad* neque superior *aberrasse librarium Seyffertus putat. Cf. ad v. 45 sq. Sine lacuna* neque superbe cum ero *Buggius,* neque Inbidost cum ero *Leo l. s. s. p. 565,* neque sueui (*vel* scio) erior quam erus ℭ. *Ad* erior quam erus *cf. 'Poenus Poenior' et 'patrue mi patruissime' (Poen. 991. 1197) quaeque Brixius congessit ad Trin. 397 et Men. 698.*

45 *sq.* tam selectis *post Pyladem* (*qui etiam* scelestis *proposuit*) *Woxeriumque mire Heindorfius in Hor. serm. I 10, 44.* — quam tu uiuere *post Pyladem Bothius male.* quam tu uiuo *Leo l. s. s. Vssingiusque: ubi post* quam tu uiuis uictibus *intercidisse versum* ℜ *putabat,*

velut Aetátem exigere et déliciis uoluptáriis. *Vbi facilius uno loco lacuna admissa scribas:* neque superior (?) quam erus accumbere ⟨Neque accipi munditiis consueui omnibus⟩ Neque t. f. q. t. u. u. *Quamquam 'accumbere uictibus' nescio an defendi possit coll. 'accumbere epulis' sim.*

48. me al(l)iato *vindicarunt Turnebus Advers. XVI 17 et XIX 13, Torrentius ad Hor. Epod. 3, Ivo Villiomarus V 1, Brixius Annal. philol. CXXXI p. 193, al.* alliato *sine* me *Gronovius.* me alliatum *cum Saraceno, Pio (Scutarium ut vid. secutis), Gulielmio Misc. qu. c. 1, aliis* R, *de forma* aleato *relegans ad Gesneri indicem script. r. rust.: adde quos Ribbeckius nominat ad Pompon. 6 et 'Agroikos' p. 38 adn. et vide ad v. 3.*

49. fortunatu's R. *Cf. Olsenus p. 5 sq.* — *V.* 50 mantat *pro* maneat *Bentleius.*

51 *sq.* hoc míhi *pro* mihi hoc R, *Fleckeisenus. Cf. Langenus 'Beitr.' p. 255. Mox ad* Quia *cf. Scioppius Susp. lect. V 9 et Zimmermannus in progr. Posn. a. 1880 p. 22 et ad v.* 53 *Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 50.*

55. carnificium crimen (*sic*) *e cod. Schobingeri pr. affert Pareus.* carnuficium cribrum *etiam Meursius Exerc. crit. Most. c. 1, Scioppius l. s. s., alii.* carnificinum cribrum *Scaliger, Camerarius.* carnificum te cribrum *Palmerus Hermath. XI p. 313* (*cum* te *ante* fore *inseruerit Vssingius*).

57. Stimuli *placebat Gulielmio Qu. in Most. c. 2.* Stimulis acutis *Guyetus, quocum* huc si *post Pareum in ed. III traicientes* Stimuleis terebris R *Parerg. p. 483* (Stimuliis *ex Ba notato*), Stimulis his quinis *Britzelmayrius in progr. Landishut. a. 1867/8 p. 8,* Stimulatum stimulis *Spengelius Philol. XXV p. 170,* Stimulis carnifices *Leo Herm. XVIII p. 566.* — si huc saluos noster (tandem noster *Seyffertus*) reueniat *Vssingius,* reuenerit *desiderans* (*at cf.* R *in Indice ad Trin. s. v. 'coniunctivus aut futurum': item ad* adferat *v. 68 et* adueniat *v. 249*). *Cf. Brugmanus de iamb. sen. p. 8, Luchsius in Studem. Stud. I p. 14, Klotzius p. 242, alii. Ad* ⟨re bene gesta⟩ reueniat *cf. Stich. 402, al.* — *Totum versum e glossematis ortum Bothius putabat, in sequenti* euenat prius *suadens.*

63. Date aes, si non estis *Camerarius* (si ne estis *Bothius*). Date si non estis (*h. e.* editis) R, *dein* ceterum agite *pro* agite porro *inferens* ('porro *ab interprete adscriptum pepulit* ceterum *vocem*'). Date aes si non est *Vssingius refutante Schenkelio l. s. s. p. 451.* Dare si potestis, *Sonnenscheinius.* Date, si non est (*sc. ervom*), aes *Seyffertus.* Date si hodie estis *Prehnius de pron. indef. p. 19 adn.*

65. cedite *placuit 'nonnullis' apud Lambinum.* tendito (?) *vel* tendite *Scaliger.* 'caedite *vix sanum, quanquam a Scioppio Susp. lect. V 9 defensum. Fortasse fuit* sagina condite' R. *De* sagina *cum* effercite *coniungendo ante* † caedite *cogitabat Lorenzius: unde velut* largiter *substituebat Kayserus l. s. s.* saginam comedite *Crainius 'Zschr. f. Gymn.' XXI p. 153.* sagina caedite *Madvigius Advers. II p. 10.* saginae dediti *Vssingius olim.* sagina pedite *idem nuper. Cf. ad testim. et adde Leonem Herm. XVIII p. 567. Mox* rus abi *trai. Camerarius. Cf. Christius Mus. Rhen. XXIII p. 570, Klotzius p. 58, al.*

69. nunc me *trai. Guyetus.* '*Ceterum qui* optuére *quam* optúĕre

malet, sic poterit ab initio: Quid est quód tu me nunc' **R**. — Quid est? quid *olim distinguebant.*

71. Dum interea sic, sit istud actutum: sino *interpunxit Muretus Cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 382.*

72. Ita fit **R**: '*quando* Ita es *non satis placet'*. Itanest? *Seyffertus Philol. XXIX p. 392: aut sic aut* Itane? *Langenus 'Beitr.' p. 211 sq. 331.*

73. Venire quod tu nolis, quam illut quod petas **R**, *addens:* 'molefte *ex* nolif tu *ortum puto.* quod molestum est quam id quod cupide petas *Pylades.* quod molestum est, id quam quod petas *Guyetus. Transposuit Bothius* Molestum quam id uenire quod cupide petas. *Debebant saltem* Venire quod molestumst quam illud quod petas. *Est qui in* moleste *latere* male sit *suspicetur'*. *De* molestet, quam id quod captitas *Bothius olim, de* feras *pro* petas (*servato* moleste) *cogitabat Muellerus, alii cum* Venit quod molestumst *defendant, vix recte. Sententiae, non litteris optime respondeat* formides *vel* male metuas (*cf. Publilius Syrus v. 507 R.*), *litteris, non sententiae,* modeste (*scil. petas*). *Fortasse* moleste *corruptum ex* Molestus *quod sequitur. De lacuna inter* Venire quod moleste *et* quam i. q. c. p. *statuenda cogitabat olim Fleckeisenus.*

74. nunc iam i rus, hinc te amoue '*ex codd. ant.*' *Pylades.* nunc iam i rus teque amoue *Camerarius.* nunc iam hercle i rus: te amoue *Bothius: cf. ad v. 75.* nunciam hercle te amoue *Brixius Qu. pr. p. 27. 48, postea librorum memoriam vindicans Annal. philol. CXXXI p. 193 post Wagnerum 'Observ. on Plaut. pros.' p. 13: ubi* nunciam: i, rus *dist. Seyffertus coll. Pseud. 118 dubitanter.* nunc iam rus te amoue **R** *post Kampmannum Annot. p. 29.*

75. hercle *del. Camerarius: itemque* **R**, ercle *pro* erres *irrepsisse putans et* non mihi praeterhac *traiciens: quode cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 32 Kaempfiusque de pron. pers. p. 41.* mihi non praeterhac *Fleckeisenus: ubi* mi *enclitícum tollit offensionem: cf. Lindsayus 'Journ. of philol.' XX p. 141 sq. 145 sq. et Skutschius 'Forsch. z. lat. Metr. u. Gramm.' I p. 136 adn. Omnia transponens* Mihi praeterhac, ne tu erres, non f. m. *Bothius olim, postea cum Camerario faciens. Cum Spengelio convenit Studemundo Annal. philol. XCIII p. 57, Lorenzio, aliis.*

76. 'aestumat *Pylades: pro quo debebat saltem* id aestumat *vel* ille aestumat. *Hinc fortasse corrigendum Capt. III 5, 24* parui existumo: *item in Plautino versu apud Festum Pauli p. 143 M.* flocci existumo' **R**. *Adde Persae v. 353.*

80. aedeis *Aldus.* aedes *Lambinus,* **R**: *cf. Lachmannus in Lucr. IV 997 p. 265 (ad Asin. I 3, 69). Inter v.* 80 *et* 82 *intercidisse versiculum sumpsit* **R**, *qui velut talis esse potuerit:*

Fame pereundumst familiae omni: quippe quoi

At nescio an gestu servus apodosin expresserit suppresseritve.

83 *sq.* hic quom *pro* eccum (ecquum) **R**, '*apodosis ut perierit in fine scaenae, cuius sententiam hoc exemplo redipisci licebit:*

Nimiae pol ea res diuidiaest animo meo.

Vide praefationem, ubi de actuum divisione disputamus, quae vulgo est perversissima'. Cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 102. 211 et ad v. 84.

84. corruptum hic *Pylades.* corruptum ita **R** *refutante Braunio Observ. gramm. p. 17.* corruptum iam *Muellerus Pros. p. 495.* corruptum illum *Fleckeisenus.* corruptum esse *Klotzius p. 176* (*neglecto* eccum, *pro quo debebat* aegre *sic scribere*). cheu, corruptum *Seyffertus dubitanter.* — adulescented **R** *Nov. exc. I p. 72.* adulescente olim *Muellerus.* adulescentulo *Buggius. At praeter versum hiare sententiam optime sensit Ritschelius* (*vide ad v. 83*): *unde* odi *inserui* (*de cuius verbi notione cf. Kiesslingius ad Hor. c. I 38, 1*).

85 *sqq.* '*Totam scaenam metris suis discripsit Hermannus Elem. doctr. metr. p. 299 sqq., scaenae principium idem de metris p. 200. Vncis autem ea additamenta cinxi, quibus ipsius Plauti sermo dilatatus est simili loquacitate atque qua prologi non Plautini languent*' **R**. *Adde praeter ea quae singulis locis adnotamus Studemundum de cant. p. 68 sq. Klotziumque p. 542 sq.*

85. multum sum **R**, *addens* '*licebat etiam* sum multum'. *Repugnarunt Bergkius Opusc. I p. 169 adn., Muellerus p. 170, Olsenus p. 62, alii. Malim:* Recórdaui, m. et d. c.

86. institiui *cum Reizio* **R**, *Spengelius* '*Ref.*' *p. 279, alii repugnante Fleckeiseno Mus. Rhen. XIV p. 628, qui* meum *post* pectus *add.* (*at cf. Rud. 936. Ter. Ad. 38*). *Cf. Bergkius Opusc. I p. 169, de antiquiore forma delitescente cogitans* [*praeter* instipaui *adscripsisse* insistitui *fertur* (*? an* industitui *?*)], *aliterque dimetientes Seyffertus de bacch. p. 43. 45, Studemundus p. 38. 45 non assentiente Crainio* '*Zschr. f. Gymn.*' *XXI p. 149 sq.*

87 *sq. De dittographia praeter alios cf. Spengelius* '*Ref.*' *p. 202. 378* (*a* Multumque *vel* Ego aeque *incipiens: cui* Ego usque *praeferrem*) *et Langenus Stud. Pl. p. 55.* — *V.* 88 Volútaui eám rem et diú *trai. Weisius, Muellerus p. 170.*

89. Hominém quoius réi similem ésse arbitrárer **R** *addens:* '*apparet verba* quando natus est *e v. 92 invecta esse.* simulacrumque habere (*pro quo* haberem *Hermannus*) *iam Reizius delenda existimabat*'. *At cf. Seyffertus de bacch. p. 19. 24. 37, Studemundus de cant. p. 35. 51, Spengelius* '*Ref.*' *p. 235, v.* 89a *anapaesticam mensuram praeter alias commendantes: ubi* réi quandó matre nátust *praeferebat Crainius de cant. p. 16. Ceterum malim* arbitrarem (*ut Pseud. 1014*) *duce BaD v.* 91 arbitro (*ut Merc. 901*): *ubi* arbitror **R** *cum reliquis. Ad v.* 90 *cf. Spengelium de cret. p. 23 adn., alios et ad v.* 91 *Hermannum de metr. p. 206, Klotzium p. 198. 299. 302. Ad* simulacrum habere *cf. Amph. 458, al.*

92. Quandó natust eí rei *Lorenzius refragante Seyfferto Stud. Pl. p. 25 sq. et* '*Berl. phil. Wschr.*' *IV p. 45 sq.: ubi de* quandoc *forma pro* quando hic *reponenda cogitat* (*cf. ad Men. 985*): *atque* hic *aut deleri aut* is *substitui etiam Bachius iubet in Studem. Stud. II p. 362. Cf. Heyius Annal. philol. suppl. XVIII p. 166 sqq. Totum v. delebat Vssingius olim.*

94. ita esse *cum Hermanno trai.* **R** (*de explendo bacchiaco per* ⟨facile nunc⟩ faciam *cogitans Parerg. I p. 484*): *ubi anapaesticam mensuram agnoverunt Seyffertus de bacch. p. 24, Studemundus p. 51, Muellerus p. 375, Spengelius* '*Ref.*' *p. 235. 275, Klotzius p. 543* (*de* ego *delendo minus recte cogitans*). *Verba* ego .... credatis *del. Crainius de cant. p. 15 sq.* (At prófecto ita ésse út *defendens?*). — creduatis *Bentleius. Totum v. iam Weisius spurium habebat.*

95 *sqq. V.* 95 *una cum v. 93 sq. secludebat* R, *de v.* 96—98 *addens 'fortasse ne hi quidem versus Plauti sunt'. At cf. Langenus Stud. Pl. p. 56 (cf. 'Beitr.' p. 295). Vide ad v. 94.* — uero uincam *Pylades.* — *V.* 98 Mea, áliter hau dicétis *iambicum dimetrum catalecticum esse voluit* R, *ut v. 90. 102: ubi* id *om. iam Camerarius.* Mea *delebat olim Hermannus et nuper Spengelius 'Ref.' p. 219 adn. (aliter de cret. p. 23 et T. M. P. p. 141),* Mea id haúd alitér *trai. Muellerus Pros. p. 393,* Mea, haúd aliter ésse id *suppl. Sigismundus de* HAVD *partic. p. 259. Cf. Seyffertus Philol. XXVI p. 718.*

99 *sq. Hos quoque versus secl.* R *refragante post Lorenzium Langeno l. s. s. — Cf. Klotzius p. 219. 231.* — Simul gnaros (*vel* gnaritos) uos *Camerarius in ann.* Simitu gnaruris uos *Scaliger, Scriverius. Cf. Buechelerus Annal. philol. CV. p. 118. — Ad v.* 101 *cf. Seyffertus Burs. Annal. XXXI p. 46 et Klotzius p. 228 adn. 231. 343, ad v.* 102 (*ubi* Factaeque examussim *corr. Bothius,* Probe factae examussim *trai. Stamkartus Comment. in Pl. Most. ed. a. 1858 p. 31*) *cf. Bentleius ad Hec. I 2, 88 et Hermannus de metr. p. 201* (ad amussim *corr: cf. Funckius in Woelfflini Archio VIII p. 80 adn.*), *ad totum locum Graupnerus de metaph. p. 7.*

104. simile sumit: sumptu suo operam pascunt suam *Pylades: atque* simile sumit *'exemplaria antiqua habere' Pius scribit* (poscunt *Saracenus*). simile suo usque sumtu operae ne parcunt suae *Camerarius: ubi* operae nec parcunt suae *'quidam' apud Lambinum.* (probant sibi quisque: Inde exemplum expetunt sibi quisque) simile Suo quisque sumptu, et operam impertiunt suam *Gronovius: ubi* sibi quisque *priore loco delebat Scriverius, ut altero Vssingius.* simile suis suo sumptu: operam non parcunt suam *Hermannus El. p. 300 (aliter olim de metr. p. 201) accepta distinctione Gronoviana.* similis uolt suo sumptu: operam non p. s. R, *totum versum post Weisium delens (cf. Opusc. phil. II p. 572) ut confictum ex parte e v. 124 sq.* similis uolt suas: sumptum operam n. p. s. *Spengelius (cf. 'Ref.' p. 379) itemque, sed* operamque haud p. s., *Langenus versum contra Ritschelium Lorenziumque vindicans p. 57. Mox* indiligens *etiam Hermannus de metr. p. 146.* — *V.* 106 immunus (*sic*) *adscripsit Scaliger. Cf. Spengelius de cret. p. 18.*

107. His *pro* Hic *Crainius de cant. p. 16,* Hinc *Bachius in Studem. Stud. II p. 198. Dimetros praeferebat Hermannus de metr. p. 146.*

108 *sq. 'Versus e binis creticis et tripodia trochaica catalectica compositos esse posse Hermannus Elem. p. 302 significavit: quamvis ab accentu in* témpestás *et* cónfringít *duriusculos. Ipse creticos tetrametros sic effecit:*

Atque illud saépe fit, ⟨quóm⟩ tempestás uenit,
Cónfringit tégulas ímbricesque: íbi ⟨igitur⟩

(*vel* íbi ille tum)*: qua ratione non remotum est* cónfringit. confragit *Bothius olim'* R. Confrigit *Fleckeisenus coll. Berykio Opusc. I p. 124 et Brixio ad Mil. 1092. Cf. Spengelius de cret. p. 17. 'Ref.' p. 128, Geppertus Stud. Pl. I p. 36* (Tegulas confringit *traiciens!*), *Klotzius p. 241. 342 et ad* Atque illud *Seyffertus Burs. Annal. XXXI p. 43.*

111. Ventat imber, lauit *Bothius.* Venit imber, perlauit R. Venit autem imber, lauit *Spengelius 'Ref.' p. 101 sq. 128 sq. (aliter olim de cret. p. 43).* Pénitus imbér lauit S. *Cf. Bentleius ad Eun. I 2, 25*

Bergkius Opusc. I p. 165 adn., Studemundus de cant. p. 13, Klotzius p. 515. Vide praef.

112. (perpluunt Tigna,) putrefacit aer o. f. *Camerarius itemque, sed* putefacit, *R (quode cf. Deeckius in progr. Argentorat. a. 1873 p. 15. 44): ubi* per operam *miris artificiis def. Spengelius l. s. s. graviusque peccat Klotzius p. 515* (pūtrēfacit!). *Vide praef. Cf. v. 136.*

113. *'Versus est quales 108. 109. 116. 133—136. 141. 149 (non 140). Tetrametrum Hermannus El. p. 206. 300 discripsit:* Néquior fáctus iam-úsus est aédium' *R. Cf. Klotzius p. 240. Mox* ea *om. Bergkius, Klotzius, alii, quamvis tam versus quam lingua commendet. Cf. Spengelius l. s. s.*

116. *'De lacuna Hermannus cogitabat hoc exemplo:* Ýsque dum mantánt, neque id ⟨dum ut fáciant⟩ faciunt, dónicum. *Cui praestiterit:* Ýsque mantant néque ⟨quod opus est fácto⟩ id faciunt, dónicum' *R. Cf. ad v. 113. Pro* faciunt *Crainius de cant. p. 16* sarciunt (*melius saltem quam* farciunt, *de quo Lorenzius cogitat*). *Scripturae* doncum *ex C a Ritschelio notatae aliquid tribuebat Zimmermannus in Woelfflini Archio V p. 570 et 'Zschr. f. Rom. Philol.' XVI p. 244, item Stolzius in Muelleri Enchiridio II² p. 315!*

117. ruunt. aedificandumst aedes totas *Gronovius.* ruunt: tum aedificant aédis totas *R, 'cum* ruont *vix posse monosyllabum esse videatur'. Cf. Muellerus p. 137 sq.* ruunt: aédificandae | aédes totae. *Vssingius.*

118. Haec árgumenta ego *R.* Árgumenta ego *Muellerus p. 383.*

119. Docére ut *Hermannus cum Reizio.* 'ut *fortasse ita potius collocandum:* Dícere, homines aédium esse ut símilis arbitrémini. *Acidalius* arbitrem, *quo sic uti poterat:* Dícere, ⟨iterum⟩ ut hómines aedium ésse similes árbitrem' *R. Vbi* arbitrem *vindicans,* iterum *refutans de* egomet arbitrem *cogitabat Kayserus Annal. Heidelberg. XLVII p. 423 sq. et LXII p. 341. Servato* arbitremini (*et* ego aedificiis) *pro* Dicere *Seyffertus temptat* Efficere. — *Mox* Primodum *Bothius: cf. Savelsbergius Mus. Rhen. XXVI p. 135 sq. 140 sq.*

121. Ei *pro* Et *cum Gulielmio R, alii.* I *Seyffertus Burs. Annal. XXXI p. 45 (cf. 46), recte improbans rationem, ex qua Spengelius cum plerisque* fabri liberum sunt, Et f. s. liberorum *coniunxit (cf. Buechelerus de decl. p. 43).*

122. sedulo firmitatem (*sine* in) *Scaliger.* sedulo eis firmitatem *Buggius. Cf. Kampmannus de* IN *praepos. p. 36, Madvigius Opusc. acad. I p. 167. Post hunc v. collocabat v.* 126 *sq. Crainius l. s. s., reliqua sic disiciens* (suo súmptu et labórē.) sibíque aut matériae Nepárcunt nec súmptus sibi súmptui esse dúcunt, Vt in úsum boní sint et ín speciem pópulo.

123 *sq.* Vt et *pro* Et ut *Lambinus: unde* ut ‖ Et *cum Bothio Hermannus, dein* boní sint et ín speciem pópulo: Sibíque aut [*cf. Brixius ad Capt. 1031*] matériae nepárcunt *scribentes* (neparcunt *Taubmannus.* ne parcunt *Camerarius): itemque R, sed* Vt (*del.* Et). Et in úsum boní sint et spécimen populo *e. q. s. Bergkius Ind. lect. Hal. a. 1863/64 p. VIII* (specimen *Acidalius refutante Gronovio*). In úsum ut boní sint et ín speciem pópulo *e. q. s. Spengelius 'Ref.' p. 275.* Et in úsum

boni út sint et ín speciem pópulo Sibíque, haud matériae repárcunt *Ellisius 'Journ of phil.' IX p. 161* (haud m. reparcunt *etiam Vssingius neglecta Lambini adnotatione*). Ibi aptae materiae neparcunt *Kayserus l. s. s. p. 424. Discriptionem traditam servabat Studemundus de cant. p. 35 admisso quatern. troch. inter bacch. tetram.* (*cf. Seyffertus de bacch. p. 19*). *At v. 123 cum communi consensu sic ut traditus est ferri nequeat, rectius ita corrigimus ut proxima servemus. Itaque dim. anap. restitui* (*ut v. 89a et 94*). *Possis* Et út sint in úsum bonís et ut in spéciem *e. q. s.*

125. Nec súmptus sibí sumptui (*immo* sumptu) esse dúcunt ℜ: *cf. Seyffertus p. 24, Studemundus p. 45.* nec sumptus ‖ (*versui 124 adiungens*) Sibi súmptui esse dúcunt *Stamkartus p. 31, Spengelius 'Ref.' p. 235 sq.* (*cf. p. 200. 279*). *Vide ad v. 122.*

126 *sq. Hoe v. def. Vahlenus Ind. lect. Berol. a. 1892 p. 12.* Suo súmptu et labóre ℜ (*tacite*) *cum Bothio trai. Cf. Spengelius T. M. P. p. 4. 142 et 'Ref.' p. 202 sq. 230. Haec tantum verba, non v. 126, del. Buggius: cf. Lorenzius. Vide ad v. 122.*

129 *sq. De tirocinio fori* (in comitia) *militiaeque* (ad legionem) *cf. Marquardtus de vita priv. R.*[2] *p. 123 adn., al.* Ad légionem quom ítur, ‖ Ádminiculum eís danunt tum iam áliquem cognatúm suum ℜ, *addens:* 'quom itant *Camerarius. De cretico tetrametro cogitarunt:* Ad legioném quom itant, ádminiculum ĕis danunt'. *Initio de trip. troch. cogitarunt olim Seyffertus de bacch. p. 30 et Spengelius T. M. P. p. 151: at cf. illum Philol. XXIX p. 392 sq. et hunc 'Ref.' p. 225 sq. 289, ubi deleto* comita *tamquam glossemate* (*scil.* comitem *ad* adminiculum: *cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 31*) *dimetros iamb.* (*vel tetrametrum*) *effecerunt.* ⟨Séd ubi liberi ádoleuere⟩ ad légionem mittúnt eos, Adminiculum . . . suum *Crainius de cant. p. 16 sq.* Ad legionem cóm [*i. e.* quom] ita (*!*) ⟨mittunt⟩, ádminiculum ĕís | danunt (*!*). Tum tam [*i. e.* tamen] áliquem c. s. *Vahlenus Ind. lect. Berol. a. 1892 p. 9 sqq.* (*ad* suom *cf. p. 12 adn.*). *Vide praef.*

131 *sq.* Eatenus abeunt a fabris? *dist. Bothius.* Prótenus abeunt á fabris ℜ, *addens* 'Eatenus *iure suspectum Handio Tursell. II p. 341*' (*cf. ad testim.*). Prótenus abeunt á fabro *Spengelius vituperante Vahleno l. s. s. p. 13* (*qui duce Seyfferto explicat: dimittuntur vel abeunt filii non ultra, sed ut cognato comitante aliqua pars auctoritatis parentum maneat!*). Eatenus quae habent a fabris *Vssingius.* — unum (*del.* ubi) *Hermannus, iambicos dimetros discribens de metr. p. 146 sq.* (*cf. Seyffertus l. s. s.*). ubi (*del.* unum) ℜ *troch. tetram. discr.*, 'nisi *forte* unum emeritum ubi stipendiumst *placebit*' (*quod placuit Lorenzio, al.*). ubi ŭnum (*falso e libris notatum*) *def. Crainius l. s. s. De dim. troch. catal. a dim. troch. hypercatal.* (Vnum *e. q. s.*) *separando cogitat Vahlenus! Ceterum* stipendium, Igitur tum *distinguebatur ab omnibus: cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 89 adn. Vide praef.*

133 *sq.* Nám ego ad illúd probusque ét frugi fuí *Klotzius p. 239 adn.* (*de trim. cret. horribili cogitans praeterea*): *neque recte adiectiva per* que et *iungens neque recte offendens in* usque (*vide Thielmannum in Woelfflini Archio VI p. 60. 479*). — *Ad v.* 134 *cf. Klotzius p. 223.* — *Ad v.* 135 *cf.* ℜ *Opusc. phil. II p. 547, Luebbertus Stud. gramm. II p. 56. 221 et Spengelius T. M. P. p. 230. 'Ref.' p. 33, Studemundus*

*ad Vidul.*² *p. 50, al.* — *V.* 135 migraui *pro* i(m)migraui *vel* emigraui ℜ: *cf. Ter. Hec. 589, al.*

136 *sq.* ílico: óppido ‖ Venit *Hermannus El. d. m. p. 207. Cf. Spengelius de cret. p. 19 sq., Klotzius p. 298 et Langenus Anal Pl. II p. 11 sq. Plane vitiosa commendat Geppertus Stud. Pl. I p. 37.* — *V.* 137 *pro* ea *de* ac *cogitabat Muellerus Pros. p. 625 adn.*, haec *Spengelius 'Ref.' p. 131: ubi pronomen ad* Venit ignauia *spectat, non ad* ignauia (*vertas 'das war der Sturm für mich'*).

138. Ea mihi *Pylades.* Quae mi ℜ. Mi *def. Bergkius Opusc. I p. 165 adn., Studemundus de cant. p. 15, Spengelius olim de cret. p. 43: iam 'Ref.' p. 100* Mihique *suadens.* — grandinem, imbrem (*del.* que) *cum Bothio Hermannus,* ℜ, *Spengelius, alii.* — Et uentum et grandinem mi imbrices attulit *Buggius: cf. Annal. philol. CVII p. 413. Totum v. del. Brixius ibid. CI p. 427 adn.* (*cum Crainio p. 17*). *Cf. Langenus ibid. CXXV p. 677. Vide ad v. 140 et 142.*

140 texit detexitque me *Pius, Pylades.* detexitque me *Camerarius, Leo Mus. Rhen. XXXVIII p. 21 sq.* detexitque med *Guyetus.* detexitque de me *cum Fleckeisено* ℜ *coll. Epid. I 1, 63* (*adde Rud. 87 cum Crainio*), *addense* 'exuit detexitque a med *Hermannus, parum probabili versuum discriptione usus, ad quam* deturbât *forma opus habuit, quae pronuntiatio etiam Beckero de com. fab. p. 13 placuit. Totum versum sic Kampmannus de AB praep. p. 26:* Déturbauítque detéxitque a me ílico. *Non satis placet trochaicus ordo hic:* dete¦xítque a me ilico'. *At non offendit trochaicus ordo* (*etiam v.* 138 *agnoscendus*), *si in* texit (*quamvis facile errori tribuas*) *aliud verbum latet: ubi cum* exuit *alienum sit ab imagine,* extudit *temptavi, praecedente* t *et sequente* det *facile sic corruptum. Cf. Spengelius T. M. P. p. 98. 'Ref.' p. 40, Klotzius p. 222, al.*

141. Postilla me obtigere (*del.* eam) *Lambinus: unde* Postilla obtigere me *Lorenzius.* eam *ad v. 136 referebat Spengelius 'Ref.' p. 83 refutante Lorenzio, quocum convenit Leoni l. s. s. Contra* ea[m] *spectare ad 'uerecundiam et uirtutis modum' intellexit Seyffertus: cf. v. 164. Cf. Bergkius 'Beitr.' p. 62 adn. et Klotzius p. 241. 297.*

142. pro imbre *del. Koenigius in progr. Patschkaviensi a. 1883 p. 16 verbis* Cóntinuo Amor áduenit *subiungens v. 138* Mi aduentu suo grandinem imbremque attulit. *Post* aduenit *suppl.* ⟨et cupido⟩ in cor meum *Fleckeisenus,* grandibus guttis pluens *Buggius* (*cf. testim.*), guttis grauibus grandibus *Spengelius 'Ref.' p. 72 sq.* (*cf. p. 33*), *simul refutans mensuram Christii 'Metr.'*² *p. 394* (*i. e. Spengelii de cret. p. 22!*), (amor áduenit) ⟨totum⟩ in⟨rigat⟩ cor⟨pus⟩ meum *Seyffertus dubitanter. De antistrophica ratione Hermannus cogitabat Elem. doctr. metr. p. 215, mox* Ís usque *acuens* (= Déseruerunt).

145. Me déseruerunt *Fleckeisenus: cf. ad v. 142.* — in usum *Lambinus: ut v. 123, al.: at cf. Bacch. 63, al.* inusu *Dousa.*

146. ‡ atq² aedis polita *marg. B 'pro* atque edepol ita *ut apparet: quo Scioppius abusus Susp. lect. IV 21'.* — ita haec tigna humida putrent *Pylades.* ita haec tigna humide putent *Camerarius.* iam haec tigna humide putent nunc *Hermannus Elem. d. m. p. 302* (*aliter olim de metr. p. 206*). ita tigna humide putent haec *Bothius.* ita t. h. haec nunc putent *Fleckeisenus.* ita tigna úmidé — haec putent ℜ: *cf. Opusc.*

phil. II p. 621. ita tigna umida haec nutant *Vssingius olim.* tigna umiditate putent *idem postea* (*et* Atque ita edepol *refutante Seyfferto Burs. Annal. LXIII p. 77*). *Recte adverbium improbavit, vix recte substantivum reposuit inauditum.* — haec t. u. p., ut non uidear mihi *Crainius p. 17 et Buggius.*

147. posse sarcire *Hermannus olim.* — perpetue ruant *defensum a Pareo. Cf. Scioppium Susp. lect. V 13 et Brixium ad Trin. 171.*

148. Quin fundamento *Hermannus.* Quom fundamenta *Crainius p. 17 probante Lorenzio, al.: at cf. 165.*

149. sum ⟨ego⟩ atque *Hermannus tetrametrum discribens. Contra Christium 'Metr.'² p. 403 cf. Spengelius 'Ref.' p. 124 adn. Vide Dombartum 'Bl. f. bayer. Gymn.' V p. 198, Fuhrmannum Annal. philol. CV p. 817, Beckerum in Studem. Stud. I p. 310.* — *V.* 150 dé iuuentúte erat ℜ *cum ceteris.*

151 *sqq. Sic* ℜ*:* [Arte gymnastica (*vel* guminastica*: cf. Opusc. phil. II p. 484*)] Dísco, hastís, pila, cúrsu, armís, equo (Díscod, hastís [*vel* hastá *ut Bacch. 428*], pila, cúrsud, armís, equo *Nov. exc. I p. 64 cum Buechelero de decl. p. 48 Christioque Mus. Rhen. XXIII p. 564*) **** uíctitabát uolup. '*Verba* arte gymnastica *vix dubitandum est quin sint interpretis: proxima duce Hermanno Elem. p. 303* (*hiatum defendente p. 207*) *dubitari potest num versum efficiant e duabus tripodiis trochaicis compositum:* Dísco hastis pila-cúrsu armis equo. *V.* 153 *talem fere fuisse suspicor:* [Néc minus súo animo] uíctitabát uolup, *ubi* equo: haud uictitabam *Acidalius'. De lacuna paulo ampliore cogitabat Fuhrmannus Annal. philol. XCVII p. 848 adn.* Quisquam nec clarior *ante* arte gymnastica *et* Meo animo haud *ante* uictitabam u. *suppl. Vssingius. De versu* (Neque .....) *ante* Arte g. *vel de* Quisquam homo nec magis *ante* disco h. p. *supplendo cogitat Spengelius 'Ref.' p. 99 sq. simul* Cursura *cum Crainio p. 17* (*coll. Bacch. 67: at cf. 428*) *et* uictitabat *cum Ritschelio corr. Nihil egerunt Spengelius olim de cret. p. 20. 42 sq., Studemundus de cant. p. 15, Klotzius p. 107* (*cf. 110*), *alii. Cautius iudicabat Bergkius Opusc. I p. 165 adn. Vide praef.* — *Mox ad* discipulina *cf. Fleckeisenus misc. crit. p. 33 sqq., ad* alieis *Bergkius Opusc. I p. 118.*

155. *Hunc v. secl.* ℜ *probante Pennigsdorfio de* QVISQVE *et* QVISQVIS *pron. p. 9 et Mahlero de pron. p. 39 adn., refragante cum Lorenzio aliisque Langeno Stud. Pl. p. 57. Cf. Kvičala de pron. p. 38. 41, Woelfflinus Mus. Rhen. XXIX p. 291 sq. adn. et 'Lat. u. rom. Compar.' p. 77 sq.*

156. Nunc post, quam *dist. Pontanus. Post hunc v. quaedam intercidisse Ladewigius suspicabatur Philol. XVII p. 465, cum praeter consuetudinem nihil dicatur de novis personis in scaena apparentibus. Neque tamen v. 161 sqq. quadrant, si sumimus cum illo Philolachem mulieres iam animadvertisse earumque adventum indicasse.*

158. unde me *Pylades.* qua *Gruterus.* quo me *Stamkartus p. 33.* quod me ℜ *collato v. 691: at vide Lorenzium et Luebbertum Stud. gramm. II p. 79. 229. 234 sq.* — rear esse defaecatam *Camerarius: ubi* 'deficatam *a* faecatus *est ut* decido pertisum' ℜ*: adde Opusc. phil. IV p. 141, al.*

159 *sq.* omnibus *om.* est *def. Olsenus p. 101.* — horna *Saracenus.*

— *Ad* (magna:) Fuit *cf. Capt. 516. Pers. 637 sq. Pseud. 248. 311, al.* magna fit *e 'vett. exemplaribus' affert Pius.* magna fuat *coni. Saracenus.* magnast *R* (*mox* nam *post* Quid ea *inserens*). magna. PH. Fu! *Ellisius apud Sonnenscheinium,* magna. PH. Hui! *Vssingius: vitiose. Ceterum* messim *intellegas de meretricis emolumentis (ut plerumque translate Plautus adhibet vocabulum). Itaque innuit lavationis eventum eundem esse quem messis i. e. nullum. Sic etiam sequentia lucem accipiunt, de quibus obscurus est Lorenzius, tacent reliqui.* — *V.* 161 *ad* o(h) *cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 586. 604, v.* 162 *ad* modestiam *Langenus Anal. Plaut. I p. 5 sq. Hasperusque 'philol. Ans.' XIII p. 118 sq.*

163. quom mihi *etiam Luebbertus Stud. gramm. II p. 57 sq. 221.* qua mihi *Brixius Annal. philol. CI p. 427.* nam (*vel* ita) mihi *Vssingius.* — amor (*item v. 142*) et cupido *cum edit. ante Gruterum Buggius Vssingiusque: at cf. Schusterus 'quomodo Pl. Att. exempl. transt.' p. 29.*

164. *Ad* perpluit *cf. Mohrius de iamb. septen. p. 17, Kiesslingius Anal. Pl. p. 10, al.* (perpluuit *Klotzius p. 245 praeter rem*). — iam umquam me obtegere *Lambinus.* iam usquam obtegere *cum Acidalio R obloquente Brixio Annal. phil. CI p. 427 adn.* eam umquam optigere *Buggius, Seyffertus: cf. ad v. 141.*

166. satin haec decet me uestis *Beckerus in Studem. Stud. I p. 159.* — *Contra Ladewigium Philol. XVII p. 465 cf. Goetzius Act. soc. phil. Lips. VI p. 266.*

167. Volo placere (*om.* me) *Pylades: ubi erunt fortasse, qui* meo — Philolachi *defendant ex Cas. 134 sq., vix recte. Cf. v. 205.*

168. Quin *perperam def. Goellerus ad Trucul. p. 71, Vssingius, alii refutante Schenkelio l. s. s. p. 451 sq.* — exornas, moribus lepidis quom *dist. R commendante Poen. 307, al.: at hoc loco melius de exornandi more modoque cogitamus, cum ornamenta corporis virtuti, non moribus opponantur. Cf. Cas. 217.* exornas moribus lepidis, quom *etiam Lachmannus in Propert. p. 113.* quam lepida tute es *Dousa.* quom lepida tota es *Gruterus.*

169. muliéris *toleravi dubitanter cum Lindsayo in Woelfflini Archio VII p. 597 et Philol. LI p. 366.* amantes mulieris amant *R cum Lachmanno.* amatores mulieris amant *Pylades.* amator mulieris amat *Bothius probante Brixio ad Mil. 466, al. Cf. Turnebus Advers. XIX 13.*

170. ut lepida Scapha sapit *Pylades: cf. Muellerus de Pl. Epid. p. 49.* — sapit, scelesta multum. Vt *dist. Lachmannus,* sapit scelesta multum, Vt *Weberus Quaest. Catull. ed. Gothae a. 1890 p. 162.*

171. Et lepide *Pareus.* — res omnes *Camerarius.* ea omnis res *R, item Fleckeisenus. Cf. Langenus Stud. Pl. p. 57.*

172. ut haec decet me *Bothius: at cf. Beckerus in Studem. Stud. I p. 182.*

173. Virtute forma *Guyetus.* Virtute et forma *Muellerus 'Nachtr.' p. 135, non intellegens plane diversam sententiam esse Mil. 1211.*

174. Ergo hoc ob *Camerarius.* Euge! ob hoc *Acidalius: cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 526.* Hercle ego ob hoc *R.* Ergo ob istuc (*ut v. 257. 297 et Asin. 43*) *Brixius Annal. philol. CI p. 766* (*ibid.*

p. 784 adn. de Corgo *cogitabat Fleckeisenus*). *Cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 239 et Bachius in Studem. Stud. II p. 280.* — ego profecto hodie aliqui *Camerarius.* ego hoc die aliqui *Bothius.* hodie aliqui merito *in edit. R* '*exempli causa: nisi* ut merita's *males*'. ego hodied aliqui (*et antea* Ergo hoc ob) *idem Nov. exc. Pl. I p. 90, improbans* hōdie *mensuram, quae placuit Crainio Stud. Pl. p. 5, Buechelero, al.* ego hocedie aliqui *Bergkius* '*Beitr.*' *p. 86. Vno loco defectum statuere malui servato* hodie. *Vide praef.*

175. te istam *Bentleius. Possis* ted hanc *ducibus CD. Cf. Mohrius de iamb. sept. p. 24.*

176. quidem tu *cum CD Luchsius comment. prosod. I p. 20: at cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 8* (*vide ibidem XLVII p. 25 et 53 c. adn.*).

177. Eo mauis *cum Z Bentleius.* Eho ‖ An mauis *R: ubi* Eho an *etiam Seyffertus postulat. Cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 443.* Quae mauis *Hinsius de partic.* AN *p. VIII adn., nisi* nimis ... mulier *PHILEMATIO continues* (*perversissime*). *Mox* malui *pro* malo *Acidalius.*

180. culpari. ain (*FZ*) *placuit Lachmanno in Propert. p. 113.* culpari et *Bentleius.* — alios meam speciem *Pylades.*

181. mihi dici *R cum Pylade aliisque* (*etiam Lachmanno l. s. s.: sed* dici mihi *corrigente p. 412*): *cf. ad v. 75.*

183. amarim? *cum Guyeto R refutante Luebberto Stud. gramm. I p. 77. 79, Lorenzio, Vssingio, al.* amem? *Kayserus Annal. Heidelberg. XLVII p. 424 et LXII p. 341 adiuncto* quid? *ex versu proximo.*

184. Quid? istaec me, id cur *Gruterus* (*item Leo Vindic. Pl. p. 9*). Quid ita haec me, cur *Lambinus.* Quid? 'ita haec me' quor *R itemque, sed* id quor *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 2: ubi* 'ita tu istum' *exspectaveris. Vide ad v. 183.*

185. *Versum, quem* '*ex interpolatione irrepsisse vidit Fleckeisenus*', *Vssingius vindicabat,* Perit istuc quod *reponens refutante Langeno Stud. Pl. p. 331.* Periit, quod iam promiseram tibi: dona perdidisti *Pylades Merula duce et* id quod *pro* quod iam *substituens Gruterus* (quod p. tibi donum, p. *Taubmannus.* quot p. t. dona, p. *Fleckeisenus Exerc. Pl. p. 43*).

186. catam, tam doctam te et bene eductam *Camerarius, Hermannus Elem. doctr. metr. p. 133, Klotzius p. 75.* cate te eductam et tam bene doctam *Bothius.* catam, tam doctam et bene te eductam *R, Fleckeisenus, Bentleius.* catam, tam coctam te et bene doctam *Seyffertus olim Philol. XXVII p. 453 improbante Muellero p. 387 adn.* catam, tam cautam te et b. d. *Brixius Annal. philol. CXXXI p. 193.*

187. Non stultam *cum B marg. Camerarius, Bentleius in Hor. Serm. II 3, 158.* Istaec tam *Vssingius olim.* Nunc ista *Palmerus Hermath. XI p. 313.*

188. Ecastor *Camerarius.* Tum ecastor *Acidalius.* — expetas *Dousa.* exoptes *R cum Acidalio: at cf. Scioppius Susp. lect. IV 21 scitiusque iudicans Gronovius. Cf. Langenus Stud. Pl. p. 57 sq.*

190. Matronae, non meretricis est *R cum Guyeto. Cf. Brixius ad Mil. 187.* — non meretricum est unum uni i. a. *Camerarius.*

192. me omnes *contra Crainium Philol. XIV p. 213, Lorenzium, alios post Fleckeisenum Annal. philol. LXXIII p. 687* (*iam* Di me

deaeque omnes *commendantem coll. v. 684*) ***vindicarunt Mohrius de iamb. septen. p. 19, Brugmannus de* NI *partic. p. 16 adn., alii.*** — *De* enicassint *pro* interficiant *cogitabat* ***R, non recte propter v. 193.***

193. Nisi égo illam ***R, alii.*** Ni ego íllam ***Handius Turs. IV p. 229.***

194. Nolo ego mi male te, mea Scapha ***R*** (***ubi*** mea ***alienum ab opprobrio***). Ego nolo mei male te, Scapha ***Ellisius 'Journ. of philol.' XI p. 163: at cf. Kellerhoffius in Studem. Stud. II p. 67, Seyffertus in Burs. Annal. XXXI p. 101. Vide praef.***

196. deseret ille ***trai. Pylades.*** — ex (***pro*** et) satietate ***Scaliger.***

199. (haec credas) Mea dicta: ex factis nosce rem: uides quae sim et quae fui ***Saracenus, Bentleius itemque, sed*** uide quae sum et, ***Bothius.*** (haec credas,) Mea dicta ex factis nosce: rem uide quae sim et quae fui ***Camerarius itemque, sed*** hem uide quae sim: at, ***Scioppius Susp. lect. IV 21*** (*cf. Pers. 518, al.*). Ex factis nosce rem: uide, ego quae sim et quae fui ***R itemque, sed*** sum, ***Fuhrmannus Annal. philol. CV p. 825 sq. et Seyffertus Philol. XXIX p. 393, sed*** uides, ego quae sim et, ***et Britzelmayrius in progr. Landishut. a. 1867/8, sed*** uides (***vel*** uidesis) quae nunc sim et: ***improbante Kiesslingio Anal. Pl. p. 10.*** Mea dicta ex factis nosce: me uide quae sim et quae fui ***Muellerus Pros. p. 218 adn. praeeunte Reizio.*** Ex factis nosce rem: uide me, quae sim et quae fuerim ***Beckerus in Studem. Stud. I p. 297.*** Ex factis nosce: me uides, quae sim. at quae fui ***Lorenzius obloquente Seyffertо cens. p. 45 sq. Vide ad v. 200.***

200. Nihili ego, quam nunc tu, amata sum ***Bothius.*** Nihilo [Nilo ***cum Da in adn., ut*** nil ***cum C v. 207***] ego sum amata setius ***R*** '***deletis glossematis et*** setius ***addito***'. Nihilo quam nunc tu es minus amata (***et antea*** quae sim, quae quidem fui ante) ***Kayserus l. s. s.*** Nihilo ego quam nunc tu minus sum amata ***Muellerus l. s. s. praeeunte*** Nihilo ego minus quam tu s. a. ***Britzelmayrio l. s. s.*** Nihilo ego ⟨quam nunc tu minus fui pulchra et uenusta et nihilo Minus ego⟩ quam nunc tu amata sum *Seyffertus* '***Berl. phil. Wschr.***' ***V p. 994 adn.*** (***et antea*** quae sim, et quae fui ante!). — modo ***cum Bentleio in Heaut. II 4, 10 del. R, alii. Hic versus cum per se nullam offensionem praebeat, sed*** Nihilo *non habeat quo referatur, antecedentem corrigere malui, ubi* (quae) fui ***neque coniungi potest cum*** quae sim ***neque satis apte*** (***per*** et) ***opponitur, sed sua sponte sese adplicat ad perfecta insequentia.***

202. ***Ad*** me ***repetitum cf. etiam Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 43.*** — crede ***etiam Bentleius, alii.***

203. simulatrici ***Meursius, Salmasius, Gifanius. Vide ad v. 219*** (***Z***).

204. suo quum liberauit ***Pylades.*** suo liberauit aere ***Beckerus Quaest. p. 8.*** suo aere liberauit ***R*** '***nisi*** suo argento ***males, quod etiam Fleckeisenus proponit***'. ***Cf. Britzelmayrius l. s. s. et Brixius l. s. s. p. 194.***

205. Solam illi me soli ***Camerarius.*** Solam me soli ***Bentleius, R addens*** '***potueram etiam*** illi soli'***:*** ***atque duplicem scripturam*** Solam illi soli ***et*** Solam me soli ***etiam Seyffertus agnoscit. Cf. Skutschius 'Forsch. z. lat. Gramm. u. Metr.' ed. Lips. a. 1892 p. 105. Philolachis erat, non Philematii censere 'solam' illam esse oportere obsequentem.***

208 ***sqq. Cf. post Ladewigium Goetzius Act. soc. philol. Lips. VI p. 249 sqq. et contra sentientes Brixius l. s. s. p. 195 et Langenus Stud. Pl. p. 169. 331. Vide praef.*** — ***V.*** 209 Vt tó ille ***R.***

210. te ni ille amabit *Bothius.* ille te ni amarit *Bentleius.* te nísi ille amabit *Muellerus p. 337. Cf. Seyffertus 'Berl. phil. Wschr.' IV p. 46 et Burs. Annal. LXIII p. 27, Brugmannus de* NI *partic. p. 5 sq., Skutschius l. s. s. p. 112.*

211. Id tuo pro capite quod *Bothius.* Pro capite tuo quantum R *repugnante Muellero p. 221 adn.* (*qui* tantum *pro adverbio habet!*) *aliisque.*

212. ni illam ego *vel* ego ni illam *Bothius.* ni illam *Guyetus. Cf. ad v. 210.*

213. Ita hanc *Bonnetus Annal. philol. CXI p. 885: aut sic aut* Ita illa hanc S. — corrumpet R *repugnante Spengelio T. M. P. p. 15 sq.* — malisuada *idem Opusc. phil. II p. 562.* — uitilena *def. Palmerius Spicil. p. 663, Vallaurius in Actis acad. Taurin. a. 1870 p. 8, al.* iicii (uitii *Lambinus*) lena *Camerarius.* nunc (*vel* mi) uitilena *Bothius etiam de* malésuadá uitilena *cogitans*). uulgi lena *Pylades.* uulpilena *Palmerus Hermath. XI p. 313.* inuitam lena R *dubitanter.* uitiis lena *Madvigius Advers. II p. 11.* multum lena *Buggius.* multilena *Bergkius Opusc. I p. 678.* uetula lena *Brixius Emend. Pl. ed. a. 1854 p. 18 iterantibus Bonneto Schenkelioque l. s. s.* uitium lenae *Nieneyerus 'Phil. Wschr.' I p. 365* (*quasi 'lenae' genet. comparari possit cum genetivis 'hominis, uiri, mulieris' cum 'flagitium' sim. coniunctis!*). uitique plena *Crainius 'Zschr. f. Gymn.' XX p. 479 et* uiti (*ante* malesuada *reiciens*) plena *Spengelius l. s. s.: cf. Muellerus Pros. p. 221.* uini plena *Brixius Annal. philol. CXXXI p. 194.* uiro plena *Leo 'D. Litztg.' a. 1885 p. 861.* cantilena (*vel* anilis lena) *Britzelmayrius l. s. s., item Vssingius* (*et* hac *pro* hanc *antea*). uiti- *post* male- *aegre obscurarim: quare* uitilenulla *ausus sum scribere* (*cf. Loewium Prodr. p. 5 adn. et Poen. 471*).

214 *sq.* illi ego *trai. Bothius* (*mox* de me Scapha: id *distinguens*), ego *del. Guyetus* (*mox* illum ut *traiciens*).

217. aetatulast, senectă *dubitanter Fleckeisenus.* aetatula, in senecta (*et antea* tíbist) *Klotzius p. 92. Cf. Christius Mus. Rhen. XXIII p. 579, al.*

218. me uelim uorti R (*ex B, ut putabat*). mauelim uerti *Osanius Anal. p. 197* (*cuius hariolationem de dittographia refutavit Goetzius*): *cf. testimonium, in quo fragmentum latere suspicatur Seyffertus* uélem mĕ in ánginam uérti ut huic ániculae Faucés praeoccuparem. *Ceterum cf. Blasius 'Gesch. des Irrealis im Lat.' (ed. a. 1888) p. 3.*

220. oratum ut impetraui *Palmerus Hermath. X p. 59 coll. Ter. Hec. 385, 575.*

221. extudi *etiam Bentleius in Hor. Serm. II 2, 14.* — *'Ceterum haud scio an scripserit Plautus* quom ego illi subblandibar' R. fuit, quom illi subblandibar *Muellerus 'Nachtr.' p. 137.* quoniam illi subblandibar *Fleckeisenus.*

222. Dii mi *Pius* (me *etiam Pyladis 'codd. omnes': cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 214*). Di deae me *Bentleius,* Di me et deae *Sonnenscheinius* (*pro* Di deaeque *Plautino*). Di pol me R. Di me pol *Langenus Mus. Rhen. XII p. 227.* Di mihi ne *Muellerus 'Nachtr.' p. 137.* Qui di me *Buggius.* Ita (*vel* At) di me *Ellisius obloquente Seyfferto l. ad v. 194 s. Cf. Spengelius T. M. P. p. 25 adn. et Abraham*

Stud. Pl. p. 204 adn. — quod uolint **R** *refutante ex Aulul. 776 Seyffertо Stud. Pl. p. 6 adn.* quod uolim *Muellerus.* quod uelint *Buggius.* — ni ob istánc orationem *Muellerus.*

223. nisi Scapham *Camerarius.* nisi hanc Scapham *Muellerus. Vide ad v. 210.*

224. sat hoc certum *Bentleius.* satis certum *Bergkius Opusc. I p. 128 sq. Cf. Merc. 655 sq., al.* (*Romeijnius Spec. p. 56, Schenkelius Stud. Pl. p. 73 [679] sq., al.*). — amicum tibi *Camerarius.* uictum tibi *Gruterus. Cf. v. 247.*

226. Morem gerundum censeo tibi et capiundas **R** '*duce Nonio*'. Stolam gerendam censeo more (*vel* Soli gerendum censeo morem *cum libris*) et carpendas *Bergkius.* '*Interpretari studuerunt Turnebus Advers. XVI 17. XIX 13, Lipsius Ant. lect. l. III non longe ab initio*' **R**. *Cf. post alios Lorenzius in Excursu ad h. v. et praefat. ad Mil.*[2] *p. 21 adn. Ad* crines (*fem.*) *adde quae in Woelfflini Archio II p. 332 monui.*

227. exim solet **R** *Opusc. phil. II p. 456: cf. Skutschius l. s. s. p. 91 sq. Totum versum aliunde illatum esse putabat Ladewigius p. 466. Mox* Egŏ si bonăm famám *mire Zanderus* '*Versus It. ant.*' *ed. Lundae a. 1890 p. CV.* — *Ad* sat — diues *cf. Landgrafius* '*Bl. f. bayer. Gymn.*' *XVI p. 322.*

229. Si quídem hercle **R**, *Brixius ad Mil. 28. Cf. Spengelius T. M. P. p. 72. 76, Christius Mus. Rhen. XXIII p. 578,* **R** *Opusc. phil. II p. 633, Buechelerus in Woelfflini Archio III p. 144 sq., al.* — uendundum est, pater *Camerarius.*

232. Quando uidebunt *Camerarius in ann.* Me quom **S**. — bene merenti referri *Camerarius in ann.* referre bene merenti **R**, *Bentleius.* referre referenti *Bothius postea* (rem ferenti *olim: idque vindicavit post Bothium ex v. 235* [res] *Brixius l. s. s. p. 194: cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 224 sq.*). *Cf. ad v. 234. Totum versum una cum antecedenti interpolatori tribuit Ladewigius l. s. s. p. 466.*

233. Vtinam meus nunc *edit. post Camerarium cum B ante corr.* Vtinam quidem nunc meus *Brixius l. s. s. p. 195 sq.,* quidem *iteratum ex v. 235 adhibens et Ter. Ad. 518 comparans, ubi longe aliter* Vtinam quidem! *dicitur. Cf. ad v. 234.*

234. meis bonis me faciam *Camerarius* (*etiam in B*), *Bentleius,* **R**. me bonis faciam (*et* ⟨ut⟩ sit) *Vssingius. Cf. Leppermannus de corrept. vocab. iamb. p. 37. Ceterum v.* 233 *sq. pro dittographia habet Ladewigius Philol. XVII p. 466, simul aliquid intercidisse statuens, maxime offensus verbis* ista res: *cf. ad v. 233.*

235 *sq.* ista quidem absumpta res erit *cum vulg.* **R**, *item Seyffertus.* ista quidem res absumpta erit *Kiesslingius Anal. Pl. p. 10.* absumpta ista quidem res erit *Brixius Annal. philol. CXXXI p. 195: ubi* ista quidem *a* Iam *divelli non oportere censet Seyffertus. Atque* res erit *pro una voce est. Cf. ad v. 232 et 234.* — dies⟨que⟩ noctesque estur ‖ Bibitur neque *Camerarius.* — parsimoniam ⟨iam⟩ adhibet *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 137 adn.*

238. me iis (diebus) *Angelius.* me iisce *Camerarius.* me hisce *Lambinus* (*qui antea* principio *in adn.*).

241 *sqq. Versus in libris sic ordinatos* 243. 244. 241. 242 *et uni*

Philolachi continuatos hoc ordine collocavit R *prioremque partem v.* 241 (eum *pro* eam *reponens*) *Philematio adiunxit:*

Vt uídeas eum medúllitus me amáre. Philo. Oh, probus homó sum:
Quae pró me causam díceret, patrónum liberáui.
Edepól si uel summó Ioui eo argénto sacruficássem,
Pro illíus capite quód dedi, numquam aéque id bene locássem.

'*De hac transpositione* 241. 243. 244. 242 *cogitari posset, si* Qui edepol *vel* Nam edepol *scriptum esset. Ceterum in verbis* oh probus homo sum *aliquid vitii latet, pro quibus tale quiddam expectatur: aut* oh catus homo sum *aut* oh probus sum ego emptor. *V.* 343 si summo ego Ioui illoc argento *Camerarius.* ego si summo Ioui illo argento *Fleckeisenus. Nihili sunt Rostiana p. 132 sqq.*' R. *Cf. Duebnerus in Iahni Annal. philol. IV p. 232, Muellerus Pros. p. 291, Klotzius p. 54.* si summati Ioui eo argento *Spengelius Philol. XXV p. 170* (*cf. XXIII p. 675*). si summo Ioui bouem illo argento *Buggius eodemque probante* boues argento eo *Vssingius* (*quod non minus recte quam commentum Ritschelii improbavit Langenus* '*Beitr.*' *p. 76*). — *V.* 241. Vt uideo, eam *Buggius. Cf. C v. 849, al.* — *V.* 244. Pro capite illius *Kiesslingius Anal. Pl. p. 10 coll. Pers. 36* (*ubi nulla est oppositio*) *neglegens* quod dedi *pro una voce esse.* — *V.* 242. patronam *Guyetus.* — *V.* 245. prae Philolachete *Camerarius* (*corr. etiam Bentleius*).

246. assentibor *Lambinus.*

247. *Hunc v. interpolatum cum plerisque habet etiam Thielmannus in Woelfflini Archio II p. 516. Cum Brixio l. s. s. p. 195 def. Langenus Stud. Pl. p. 58. At nullo modo quadrat condicio adiecta ad praecedentium versuum sententiam. Qui finxit substitui voluit versibus 224. 225 ad continuandam duorum versuum stichomythiam. Vide praef. Mox* Cedo mi *etiam Bentleius.*

249. siem *pro* sim *Bothius, Bentleius* (*servato* ueniat: *pro quo* ueniet *Guyetus: cf. ad v. 57*), *vitiose* (*sed recepit Vssingius*). *Possis* ⟨Ex⟩ornata *vel* ⟨mox⟩ quom huc ueniat: *sed cf. Seyffertum* '*Berl. phil. Wschr.*' *V p. 996.*

251. quom tute R *probante Luebberto Stud. gramm. II p. 118. 249, al.: ubi* quae tute *coll. Ter. Ad. 402 vindicavit Vssingius.* — speculo's specimen R. speculôm speculum es *Bergkius Opusc. I p. 678. At cf. Ribbeckius in Woelfflini Archio II p. 122, Leo Vind. Pl. p. 8 sq.* — '*De* maxume *frustra cogitabis*' R. *Ceterum antea* specit *pro* spernit *Turnebus cum Valla, al.*

253 *sq.* ferculi tibi *fuit cum defenderet Bothius: ubi inter* peculi *et* speculum *lusum inanem statuit Ellisius* '*Journ. of philol.*' *XII p. 260, cum potius ludatur ex ipsa vocis* peculium *ambiguitate* (*cf. Pseud. 1189, al.*). *Iocum παρὰ προσδοκίαν non intellegentes* Philematium mea *pro exclamatione separabat Bothius, pro interpolatione habebat Britzelmayrius lacunam statuens.* — Philematium mea, Suo quidque loco est *Scaphae tribui posse Acidalius putabat: quo duce ex Nonii testimonio* Suón quidque locost? uíde capillum, sátin compositust cómmode? *dedit* R *itemque, sed* Suo *et* capillus *Kretschmerus Quaest. Pl. p. 5 sq. probantibus Bockschio de attract. p. 32 et Beckero in Studem. Stud. I p. 168 sq.* Súo quique loco uíde capillus sátin compositust cómmode. *Muellerus Pros. p. 139 itemque, sed* commode?, *Buggius. Cf. Doeder-*

leini Synon. III p. 11 (uiden capillum? s. c. c.?) *et Prehnii de pron. indef. p. 11* (Suo ⟨in⟩ quicque locost? *e. q. s.*). Suo quique loco — uiden? — capillus s. c. c.? *Leo Vind. Pl. p. 9.* Suo quique loco. uiden? capillus s●c. c.? *Seyffertus (ita ut initio secum loquatur Philematium), 'suo quique loco' non recte cum capilli notione iungi monens. Ad* qui(c)que *cf. praeter alios Kienitzius de QVI loc. p. 561 sq., ad* commode *Langenus 'Beitr.' p. 235. An fuit* capillun? *Mox* commodas *Saracenus.* commoda es *Camerarius.*

256. qui *pro* quid *Bothius: ubi* quiquam *pro* quicquam **R**. *At cf. Seyffertus Philol. XXVII p. 443, Brixius Annal. philol. XCI p. 58 et CI p. 778 sq., Goetzius ad Epid. 313, al.* — mulieri *cum B Lorenzius ad Pseud. 595 (616), postea* muliere *probans cum Brixio ad Mil. 27.*

258. *Cf. Olsenus de verb. subst. p. 84.* — opos *cum Ba Buggius Annal. philol. CVII p. 403.* — opust nám. ‖ qui malas *Seyffertus coll. Capt. 799. Bacch. 1121: quo duce ex parte tantum traiectionem in proecdosi adhibitam retinui.*

259. operá ebur *tuetur Lachmannus in Lucr. p. 388, item Klotzius p. 135.* opéra ebur *cum Bothio Spengelius T. M. P. p. 230!* operad ebur **R** *Nov. exc. I p. 64* (o. hercle e. *in edit.*): *cf. Bergkius 'Beitr.' p. 71 sq.* opera tu ebur *Fleckeisenus.* opera te ebur *Muellerus p. 605.* opera ebur atro *Palmerus Hermath. XI p. 313.*

260. eugepae laudo, Scapha *Meursius.* euge adplaudo, Scapha **R** *cum Bothio (postea* eu, plaudo Scaphae *praeferente: 'cui saltem praestiterit:* eu, plaudo, Scapha'). euge, ego plaudo Scaphae *Muellerus p. 719 (item, sed* Scapha, *Buggius). At cf. Vssingius 'Nord. Tidskr. f. filol.' V p. 64, Richterus in Studem. Stud. I p. 518. 522. Nescio an praestet:* eugae, plaudo, Scapha.

261. purpurissimum *miro consensu traditum nescio an redeat ad aliquam formam* purpurisimum = *πορφυρισμόν.* — inscita's *pro* scita's *Muellerus 'Nachtr.' p. 137: inscite, etsi probavit Buggius. Mox ad* Noua *cf. Bentleius in Phorm. V 8, 79 et Heaut. II 3, 48.*

264. neque *μέλαν Bothius.* neque melillum *idem postea.* melinumue **R** *probante cum aliis Langeno 'Beitr.' p. 98, refutante Vssingio post Koepkium aliosque.* — ullam aliam *Camerarius* (aliam ullam *etiam Bentleius*). *Mox* PHILEMATII *personam cum vulg. om.* **R**: *restituit Vssingius (adde Leonem p. 9).*

270. uidere *pro* uidisse *Bentleius ad Hor. carm. II 1, 21.* — alteram *cum plerisque* **R**: *ubi* alteras *coll. Paulo p. 27 M.* (*et 'alias'*) *vindicabat Bothius itemque Bergkius Opusc. I p. 123. Ceterum* alteram, Vt (*ut v. 176*) *Weberus l. s. s.*

273 *sq.* nihil *cum libris Bentleius in Heaut. II 3, 48.* — istaec ueteres *cum Aldo Angeliove* **R**. istae ueteres *Bentleius, Studemundus Annal. philol. CXIII p. 74: cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 258. Ceterum v.* 274—281 *in suspicionem vocatos a Ladewigio Philol. XVII p. 467 vindicavit Leo Herm. XVIII p. 562.*

275 *sq.* oculitant *perverse Bergkius Opusc. I p. 113.* — Vbi sudor cum unguentis sese *trai.* **R** (*aliique cum eo*) *ex Bothiana, inconsulto ut vid.* — *Ad proxima cf. Langenus 'Beitr.' p. 320 et Studemundus Ind. lect. Gryph. a. 1871/2 p. 11 sq.*

278. oleant *Lambinus.* olent *Weisius in adn., Bentleius: cf.*

Seyffertus Stud. Pl. p. 7. — ni male *def. Ellisius l. s. s. p. 104!* ut male *Camerarius* (*quo servato* unum id *trai. Guyetus*). male ut R. uti male *Bothius* (*item Leo 'D. Litztg.' a. 1885 p. 86*). ut male eas *Gertzius*. uim mali S.

279. doctiust R: *cf. Olsenus p. 78.*

280. Verum illud est maxumum: adeo *ed. vet.: ubi* maxumaque *Camerarius* (*de* magnaque adeo *cogitabat Weisius*). Verum illuc et maxuma adeo *Bothius*. Verum illud esse maxuma adeo R (*ex Gellio, ut putabat*), *addens 'praestat fortasse* esse illuc'. *Cf. Muellerus p. 335 sq.* Verum est illud: maxuma id adeo *Langenus 'Beitr.' p. 147* (*cf. p. 132*): *cf. Braunius Observ. gramm. p. 35 et Skutschius l. s. s. p. 117.* Verum illuc est: maxuma adeo *Seyffertus praefert, paratactice.*

282. satin sic me deceat *Studemundus in Stud. I p. 167 adn.* (*vel* haec me deceant) *assentiente Schradero de -NE partic. p. 29 [283].* satin haec deceat mihi *Sonnenscheinius*. satin me condeceat S *coll. Pseud. 935. Vbi 'aurum et pallam' ἓν διὰ δυοῖν esse posse monet Seyffertus, nisi* deceant *praestet. Cf. v. 166. 172* (*v. Spengelius T. M. P. p. 223*).

283. me istuc curare *etiam* R *Opusc. phil. II p. 286.* curare istuc me *Engerus de pros. p. XV. Cf. Skutschius l. s. s. p. 142.*

284 *sq.* Philolachem: ne quid *Weisius* (is: ne *etiam Bentleius*). — Philolachem: is ne quid amet, nisi quod ipsi placeat censeo *Britzelmayrius l. s. s.* — sibi *pro* tibi *etiam Seyffertus.* — *Inter* nisi *et* quod tibi placere censeat *hoc supplementum commendabat* R *l. s. s.:* quod te decere censeat. ‖ Quod illi placeat, cura, quam: *ubi* non *pro* quam *Kayserus l. s. s. p. 424. Lacunam artificiis interpretandi removebat Vssingius refutante Lorenzio.* decere *pro* placere *intulit Sonnenscheinius probante censore 'philol. Anz.' XVI p. 521: quod improbans commemoraverat* R *p. 487 ex eoque Lorenzius. Idem Lorenzius v.* 286 *ita retinuit, ut lacunam post eum significaret non respectis Ritschelii rationibus.*

287. Quíd opus est, quod súum esse nolit, íd ei R: *ubi* suum ésse *Spengelius T. M. P. p. 81,* opust *Muellerus Pros. p. 298 adn.* (nolit ei *etiam Brixius ad Mil. arg. I 4*). — ted ultro ostentare ei *Guyetus.* a te ultro ostentarier *Seyffertus.*

288. aetas occultanda est, aurum turpe mulieri *Camerarius itemque, sed* turpest, R (*cf. Olsenus p. 94*): *ubi* auro turpe mulieris *Lambinus.* aetas est occultanda et auro turpe mulieri *Boxhornius* (occultanda et auro *etiam Bentleius*): *quo duce* aetas occultanda et auro turpi mulierist *Lorenzius non improbante Langeno Stud. Pl. p. 58.* aetati occultandae et aurum turpi mulierist *Buggius 'Tidskr. f. filol.' VII p. 19 sq. probante Bergkio 'Beitr.' p. 52 adn.* aetati occultandae est natum [*!*] turpi mulieri *Vssingius. Sententiae, non rationi criticae satisfaceret etiam:* aetas occultanda aut turpitudost mulieri. *De lacuna post* aetati occultandae est: aurum turpi mulieri *cogitat Seyffertus. Varia conamina cum aliis laborant incommodis, tum male actatis turpitudinisque causam coniungunt aut purpuram ab auro separant. Videtur sententia subesse mulieri ob aetatem occultandae aut turpi usui esse purpuram: unde* aurum *pro sede corruptelae habui, quod non magis respicitur in versu opposito et facile inferri potuit ex v. 282. 286.*

293. Quid hic uos tam diu *Pylades.* Quid hic uos duae *Camerarius, Muellerus p. 393 sq. 659, Ellisius l. s. s. p. 164: cf. Bacch. 1154.* Nam quid hic uos ℜ *mox deleto 'glossemate'* ut placeam, *addens (post Weisium) 'videtur* diu *aliquo casu e proximo v. irrepsisse'. Cf. Spengelius T. M. P. p. 108.* Vos quid agitis *Britzelmayrius l. s. s.* — *'Pro* ornata es *fuit fortasse* ornata tu es' ℜ. exornata's *Ellisius.* mi ornata's *Palmerus Hermath. XI p. 313.* immo ornata's *Fleckeisenus. Malim:* tíbi med exorno út placeam. ‖ ornatá's. *Cf. ad v. 388. Mox* hinc tu *Camerarius.*

296. Et *etiam ℜ pridem, item Lachmannus in Lucr. p. 389, Ballas de partic. copul. p. 8, alii del.* libet*: quo servato Ellisius del.* tecum*!* — idem míhi *cum libris ℜ: at cf. Koehlerus de septen. troch. p. 82.* mihi idem *Muellerus 'Nachtr.' p. 11.* id mihi *cum Bb etiam Sonnenscheinius.* et mihi *censor Sonnenscheini 'philol. Anz.' XVI p. 321.*

297. Mea uoluptas. PH. iam istuc uerbum *def. Muellerus 'Nachtr.' p. 11: ubi* hem *pro* iam *substituebat Camerarius.* PH. Hém, istuc uerbum, mea uoluptas ℜ *itemque, sed* Em *Brixius p. 20, Ribbeckius p. 30, Lorenzius (sed* Em ‖ Istuc*): cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 368 Richterusque ibid. p. 501 sq.* — mnif *codd. Pyladis.* — *Ad v. 299 cf. Langenus 'Beitr.' p. 70, ad v. 300 Skutschius p. 163.*

301. exprobrem, quin *cum interrogatione Gronoviana post Guyetum.* exprobrem? quin *sine interrogatione Bothius.*

303. Certo *pro* Certe ℜ *(editoresque post eum) inconsulto, ut vid. (quod fugit Langenum 'Beitr.' p. 22 sqq.).*

307. numquam ℜ *editoresque post eum: at cf. ad Trucul. 231.* — prorsis *Pareus.* 'prosus *(de quo fallit Scioppius Susp. lect. III 5: cf. Proleg. p. CIV) videtur h. l. temporis esse, pro 'in posterum, posthac' (ut nostrum 'hinfort')' ℜ: cf. Opusc. phil. II p. 268.* — commodum *alios legere Pius dicit.*

310 *sq. Cum Bothio faciunt Vssingius et Leo l. s. s. p. 11 itemque Seyffertus, qui monet* Sed estne .... Is est *secum loqui Philolachem, deinde* Callidamates c. a. i. *ad Philematium conversum dicere. Quamquam nescio an praestet:* cum amica sua? ‖ Is est, Callidamates: commodulum incedit. (cum amica sua? ‖ Is est: est Callidamates. eccum incedit *Weisius*). *At ℜ 'deletis glossematis exempli causa' supplens:* cum amica sua? ‖ Is est ⟨profecto⟩: Callidamates eccumst. *Contra sic Fleckeisenus:* cum sua amica? is est: ‖ Callidamates cum amica eccum incedit (*cf. Muellerus p. 303, Langenus 'Beitr.' p. 4, Bachius in Studem. Stud. II p. 402*) *itemque, sed* cum amica sua: is est (*?*), *Spengelius T. M. P. p. 27 sq. Brixiusque l. s. s. p. 194 adn. Cf. Klotzius p. 189. 211. Quod hoc loco* Callídamatés *extat (alias* Cállidámates*) non magis offendit quam quod tam* Mnésilochus Gélasimus *quam* Mnesílochus Gelásimus *effertur (cum constans in* Phílolaches Phílocrates *accentus sit). Ceterum v. 310—312 pro iamb. octon. habet Winterus de cant. p. 37 reposito* manipulares (*de quo cf. Bergkius 'Beitr.' p. 52 adn.*). *V. 311 del. Guyetus.*

313 *sqq. 'Metra huius scaenae, in qua emendanda Hermannus elaboravit Elem. p. 213 sq., e nostra discriptione haec sunt: bacchiaci tetrametri acatalecti v. 314. 316. 318. 330, catalectici 313. 345, trimetri 317. 319. 322. 331. 332. 344; cretici tetrametri catalectici 320. 321. 323. 324. 326. 327. 329. 341. 347, acatalectus 334, dimetrus 333; compositi e*

cretico dimetro et tripodia trochaica catalectica 336—340. 342 (cum hiatu in medio versu), 343, e tripodia trochaica et cretico dimetro 315; trochaicus septenarius 346, octonarius 335; iambici octonarii 325. 328' R. Post Hermannum Ritscheliumque in cantico cum alii elaborarunt tum Studemundus de cant. passim, Crainius 'Zschr. f. Gymn.' XX p. 477 sq., Muellerus Pros. p. 161 sq., Schenkelius Stud. Pl. p. 41 [647] sqq., Spengelius 'Ref.' p. 380 sq., Klotzius 'Altr. Metr.' p. 535 sqq., al.

313. ád Philolachém R. ád Philólachem *Seyffertus de bacch. p. 39. 45, Studemundus de cant. p. 38, Spengelius T. M. P. p. 128. At cf. Bergkius Opusc. I p. 168, Spengelius 'Ref.' p. 254. 250: neque neglegendum est de huius nominis accentu idem valere quod de* Philocrates *observavi ad Capt. v. 510 sq. — De* Te *ante* aduorsum uenire *adiciendo cogitabat Lambinus.*

314. audi, hem *Camerarius,* R*: cf. Brixius Emend. in Capt. p. 21, Ribbeckius de part. p. 32, Richterus in Studem. Stud. I p. 484.* — tibi ímperatumst *def. Seyffertus l. s. s., Studemundus p. 44,* tibí | imperátumst *Geppertus 'Zschr. f. Gymn.' XIX p. 902 (adde Crainium ibid. XXI p. 150): at cf. Spengelius l. s. s. et vide ad v. 409, al.*

315. illic *Camerarius.* illinc *'quidam' apud Lambinum.* — ubi sum *Hermannus baccheos continuans* (effúgi Forás). — Namílli ubi fui, índe effugí foras R, *addens: 'ceterum qui de hac numerorum compositione dubitet, ei in promptu est creticum tetrametrum sic instaurare:* Namílli ubi ⟨dudúm⟩ fui-índe effugí foras'. *At cf. Spengelius 'Ref.' p. 121. 99, ut olim de cret. p. 43 et T. M. P. p. 152 (ubi* Nam ílli). *Iambicam mensuram commendabat Seyffertus de bacch. p. 9, insulsam Schenkelius Stud. Pl. p. 46 [652]* cubi *reponens: cf. Studemundus p. 15, Skutschius l. s. s. p. 169, al.* Nám illi .... itā me male conuiui ‖ Sérmonisque .... Philolachetem *octon. troch. fecit Crainius l. s. s. (cf. XX p. 478).*

316. *Cf. ad. v. 315.* conuitii *'sunt qui legant' Pius itemque* perteſum *ex 'vetustis exemplaribus'.* — (Forás:) ita med íbi male conuiui *Hermannus.* Ita me íbi male conuíui R. Ita mé male conuíui ibi *Muellerus.* Ita mále me conuíui *Lorenzius olim.* Itá male conuíui *Spengelius 'Ref.' p. 262. 271 adn. Ceterum* ibi *adiectum fortasse olim ad* Vbi *v. 317 corrigendum pertinebat* (Ibi nos h. i. lepida accipiet). *Cf. Klotzius p. 301 (falsus de libris). 536. Dim. iamb. cat. cum dim. bacch. suadebat Seyffertus p. 8 sq.*

317. Nunc cómmissatum íbo ad Philólachem R, commiſſatum (*ex verbo 'committere' contaminatum*) *servans, 'ut Stichi 686' et* Philolachem *corrigens, ut v. 313 (ubi vide), sed addens* 'Philolachetem *qui servare volet, acatalectum efficito:* ⟨Igitur⟩ n. c. i. a. P.' (comissatum *corr. Lambinus cum Casaubono. Ad* comisatum *cf. v. 989). Dim. bacch. cum trip. iamb. cat. commendabat Studemundus p. 35. 46 (item v. 318), cum tetram. bacch. admisso* Philólachetem (*v. s.*) *et adscito* ubí nos *efficiat sequente dim. anap. Lorenzius cum Spengelio T. M. P. p. 132, 'Ref.' p. 200. 230. 264 adn. 267. 279 refutante Ritschelio Nov. exc. I p. 69 adn. Duas trip. iamb. catal. temptavit Muellerus. Trochaicam mensuram et hoc v. et v. 318 agnovit Klotzius.*

318. *Cf. ad v. 316 et 317 et 319.* — hilari genio et lepido *'quidam' apud Lambinum.* hilaro ingenio et lepido *Bothius.* hilari ingenio

et lepido uictu ℜ *refutante Seyfferto p. 15 sq. (qui p. 9. 17. 42 adscito* ecquid tibi *sept. troch. efficiebat, ut adscito* Ecquid tibi uideor *octon. troch. Crainius, anap. Muellerus, aliter Studemundus 'Zschr. f. Gymn.' XVIII p. 539. 550). De* lepided *et* ingeniod *vel* hilarid *vel* hilarid ingeniod *cogitabat* ℜ *Nov. exc. I p. 69. 88.* hilare et lepide *Abraham Stud. Pl. p. 223, recte 'hilari (vel potius hilaro) ingenio accipere' reiciens. At forma, elocutio, structura demonstrant cum* accipient *etiam ab Vssingio recepto coniungendum esse pluralem* hilari ingenio (*vel* in Genio *coll. Pers. 108*) *et* elepida *ex* lepidâ *derivandum: cf. Cic. ad Att. XVI 3, 1: 'conuiuis tuis ... hilaris et bene acceptis'.*

319. mammam adire *post Lambinum aliosque def. Klotzius, ineptissime cum* Ecquid tibi uideor *coniunctum.* mamma, madere *Scaliger cum cod. Schobingeri refutante Bothio.* mammamadere *Studemundus p. 48 sq. (et* tibí ui deor*!).* ma-madere *Spengelius 'Ref.' p. 51. 236. 262 anapaestos admittens (item Klotzius): at cf. Capt. praef. p. XI sq. adn. Solutionum insolentia balbutienti convenit.* tibi *del. Hermannus hexam. bacch. ex v. 318 sq. efficiens. De* (Vbi nós hilari ingenio ét lepide accipiént.) ecquid ‖ Tibi uídeor má-ma-ma-madére *cogitat Seyffertus.*

320 *sq.* moratus uiuere debebas *Camerarius.* moratus tute debebas *Pareus.* mora tu's: tute debebas *Klotzius p. 413. 536, verba sensu cassa metroque incongrua Callidamati continuans (aut* moratu's *accipiens).* moratos uita. debebas — *Bothius.* mórata est uíta. C. Debébas — (*vel* mora tibi uita) *Hermannus.* túte morátus. **** uíta, debébas ℜ, *addens: 'supplere in hanc sententiam licebit:* Animo moderári *vel* Víno moderári, mea uíta, debébas'. *Cf. Olsenus p. 8.* Móratus uitám degebas *Spengelius de cret. p. 26 sq. praemisso dim. cret. et adiuncto v. 322 (item, sed anapaestico v. 321 sq. 'Ref.' p. 49 sq. 66) probante Seyfferto p. 23 sq., Studemundo p. 35, Crainio (qui* Mámamadere .... degebas *octon. troch. esse voluit), al.* moratus uitam agebas *Muellerus (a* Ma-ma-madere *octon. troch. incohans).* moratus uíuis, haud utí debebas *Buggius.* more alio uti debebas *Vssingius. Vide praef.*

322. *Cf. ad v. 320 sq.* — Vin *pro* Visne *recte Schraderus de -NE partic. p. 24 [288]: cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 27.* — tute *pro* tu *Camerarius.* — uisne égo ted ac tú me amplectére? *Hermannus.* Visne égo te ac tu méd amplectáre? ℜ. Visne égo te atque tú me amplectáre *Vmpfenbachius Melet. p. 40.* (Degébas. ⁋) Visne ego téd ac tu med ámplectare? ⁋ Ampléctere *Schenkelius Stud. Pl. p. 43 [649].* Vísne egó ted ac tú me amplectĕre *Klotzius, activum cum Weisio defendens neglecta structura: cf. Seyffertus 'Berl. phil. Wschr.' XI p. 329, ubi de* amplexere *cogitat. De dim. troch. cogitabat Muellerus.*

323 *sq. Anapaestos corr.* face[re] licet *et* [a]sta *restituit Spengelius 'Ref.' p. 50 duce Crainio, qui* Visne .... fac licet. ⁋ Lepida's *octon. troch. esse voluit. Cf. Klotzius p. 296 adn., 419.* faceré licet ‖ C. Lepidá's. ⟨Sed⟩ duce me amábo. ‖ D. Caue né cadas: asta *Muellerus.*

325. Oh óh. ocellus és meus ℜ, *Klotzius. At cf. Kiesslingius Anal. Pl. p. 10, Richterus in Studem. Stud. I p. 605, al.*

326. ín uia accúmbas ℜ *cum plerisque.* in uía accumbas *cum Muellero Spengelius 'Ref.' p. 50 sq. 106. 236 adn., etiam v. 327. 329 anapaesticos faciens (aliter olim de cret. p. 43 sq. 22 et T. M. P. p. 122:*

cf. Studemundus p. 19). accubas (*cf.* '*attigas*' *sim.*) *spreverunt omnes: quod ars grammatica non minus commendat, quam* coimus *reicit: cf. v. 368. Ceterum cf. Buechelerus de decl. p. 4, Ribbeckius fragm. com.*[2] *p. XXXVII.*

327. *Cf. ad v. 326.* — stratus, coimus *def. Turnebus Adv. XIX 13, Klotzius p. 437. 483. 536* (*dactyl.*), *al.* stratus communis *Valla.* ſtratuſ comiſ '*prisca exemplaria*' *Pii.* stratus conuiuis *Boxhornius*, conniueſ *ex cod. commemorans.* strátus nos cŏimus *cum Hermanno R.* stratus, coierimus *Crainius.* stratus coimus (*i. e.* '*proximus*' *ex corrupta glossa Placidi p. 24, 4 D.*) *Buggius.* stratus, eo coimus *Ellisius l. s. s. p. 165.* stratus, quo imus *Vssingius itemque sed* quod (*et antea* illi cubi) *Schenkelius Stud. Pl. p. 41 [647].*

328. *Iamb. octon. dedit R cum Hermanno: troch. septen. Kiesslingius l. s. s., al.* — me. D. sino, sed et hoc, quod mihi *Camerarius temque, sed* quod tibi, *Acidalius duce Lambino.* me, sine: sed et hoc quod mihi *Pistoris. Mira Scioppius Susp. lect. III 5.* me. D. sino. C. sines et hoc quod mihi *Hermannus, itemque, sed* sed et hoc *cum Camerario, Klotzius p. 425. 537 dubitanter* (sed etiam hoc *Schenkelius*). me. D. sino. C. sed ne sine hoc quod mi *R: ubi* sed tene sis *Seyffertus. De v.* 329 *cf. ad v. 326.*

330. ambo *pro* ambos *cum Hermanno R, tetram. bacch. constituens. De iamb. octon. per* mádet homo *concludendo cum Crainio et Muellero cogitat Spengelius* '*Ref.*' *p. 51. Cf. Studemundus p. 28, Seyffertus Burs. Annal. XXXI p. 46, Klotzius p. 220. 343. 419. 424 sq. 520.*

331. Madét homo. ‖ tun me aís ma-ma-madére? *R cum Bothio. Pro* adire (*quod vett. post Z edd. habent ex v. 319*) *in* '*nonnullis codd. emendatis*' clepere *legi Pius scribit* (*sed* Madet *etiam Pii* '*fidelia exemplaria*') mamma, madere *Scaliger: quod neglecto Bothio vel* '*lusum facetum*' *continere contendit Klotzius p. 536* (*cf. 406. 431*), *anapaestos constituens, ut Studemundus p. 36. 49* (aís mammamadere), *Spengelius* '*Ref.*' *p. 51. 208 sq. 326* (mé ais ma-madere). *Dim. cret. cum dip. troch. Hermannus notabat, septen. iamb.* tun mé ais . . . affligi *Crainius. Cf. ad v. 319.*

332. *Bacch. trim. R constituit, dim. anap. Seyffertus de bacch. p. 24. 46, Studemundus, al. Cf. Muellerus Pros. p. 124. 161 adn.*

333 *sqq.* CALLIDAMATIS *personam ante* in mentem *Gruterus, ante* nempe *Camerarius inserebat, ante* istuc *Gruterus. Partim Bothium partim antiquiores secutus sic Hermannus distribuit:* C. hém (*sic Camerarius: cf. ad v. 314*) tene. D. age i í simul. ‖ C. quó ego eam, an scís? D. scio. C. in méntem uenít modo: ‖ némpe domum eó comissátum: immo istúc quidem ‖ mémini iam: *ubi* Némpe domum eo cómmissatum. D. Immo ⟨huc⟩. C. Istuc quidém iam memini *R, addens:* '*fortasse inter* immo *et* istuc *plura interciderunt velut hoc exemplo:* Némpe domum eó commissátum. D. immo ⟨ad Phílolachem ‖ Adfectabás uiam.⟩ C. istúc quidem mémini iam'. *Octon. iamb.* hem téne . . . . modo ‖ Nempé domum . . . . D. immo ⟨ad Phílolachetem díxeras.⟩ *constituebat Crainius. Cf. Spengelius* '*Ref.*' *p. 16 adn. 40. De* quod *scriptura vide R Nov. exc. I p. 79 et Bergkium* '*Beitr.*' *p. 73 sq. et Geppertum Stud. Pl. I p. 130, de* Nempe *post Seyffertum Skutschium l. s. s. p. 35. 33, de* istuc quidem *Luchsium comment. pros. II p. 6 sq., de toto loco, si tanti est, Schenkelium Stud. Pl. p. 43 [649] sqq.* C. Em

téne. D. age i simul, quo ego. quo ego eam, án scis? ‖ C. Scio ín mentem uenít modo. nempe dómum eo comissátum. ‖ D. Immo ístuc quidem. C. iam mémini *Muellerus* (*cf. p. 434*) *itemque, sed* i i simul *et* Scio in méntem u. m.: némpe domum eo ‖ Comíssatum ‖ *Klotzius p. 537. Cf. Spengelius 'Ref.' p. 32 sq. 66. 70. 125.* — i simul, quo ego eo *Sonnenscheinius.* — D. An nescis? *Gertzius.* D. Non scis? *Vssingius: cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 29. Vide praef.*

336. neuis *pro* non uis *Bothius, 'vere fortasse' iudice R. Cf. Handium Turs. IV p. 320.* — obuiam me hisce ire *Camerarius.* obuiam hisce ire me *Hermannus itemque, sed* his, *R: ubi hiatum in caesura admittebat Studemundus p. 19,* hisce *cum Schmidtio de pron. p. 30 vindicabat idem Annal. philol. CXIII p. 66.* me obuiam his bitere *Leo Mus. Rhen. XXXVIII p. 24. Cf. Spengelius de cret. p. 38 sq., 'Ref.' p. 92 sq.* — *Ad v.* 337 *cf. Klotzius p. 181. 241. 537* (Ilico *servans!*).

338. *Totum v.* PHILOLACHI *continuabat Camerarius.* — diu — ést ïam — íd mihi *Hermannus* (*cf. p. 207*): *'de quo recte dubitabat Brixius Qu. pros. p. 50'.* diust iám tuum id mihi *R.* diu | ést id iam mihi *Buggius.* diust íd 'iám' mihi *Brixius Annal. philol. CI p. 763 sq.* diust istuc iam mihi *Spengelius 'Ref.' p. 381* (*cf. p. 77 et de cret. p. 19. 42*) *coll. Pers. 768 itemque Bachius in Studem. Stud. II p. 229. Cf. Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' IV p. 45, apte Andr. 264 conferens.*

339 *sq.* eu *extra versum ponens cret. tetram.* Philolaches .... omnium *del.* mihi *subiungebat Hermannus.* — Adest. C. Euge, Philolaches *R.* Adest, eu, Philolaches *Madvigius Advers. II p. 11. 76. Cf. Langenus 'Beitr.' p. 198 Richterusque in Studem. Stud. I p. 507 sq.* (*509 adn.*). Adest. C. Eu, Philólaches *Studemundus p. 18* (*cf. ad v. 313*): *ubi rectius de metro iudicabat Spengelius de cret. p. 43 sq. et 'Ref.' p. 92 sqq. 106, improbans etiam* hominum omnium *traiectum a Pylade, R, al.*

341. áccuba, ⟨mi⟩ Callidamátes *R: ubi veram nominis mensuram primus docuit Crainius l. s. s. accedentibus Gepperto Stud. Pl. I p. 34, Spengelio, al.*

342 *sq.* ebrius PHILOL. probe. quin *Camerarius.* ebrius probe. PHILOL. Quin *R. Cf. Spengelius de cret. p. 42 et T. M. P. p. 200, Studemundus p. 17 et Annal. philol. XCIII p. 69. 66, Klotzius p. 181. 241.*

344. *Inter* quód bibat (*cum* Délphium méa? C. da illi *coniunctum*) *et* Dórmiam ego iám (.... quippiam ‖ Facit .... interim) *lacunam signabat Hermannus a Pareo deceptus: atque* Delphium *inserebat Crainius* (*ut* Philolaches *post* facit *v.* 345 *bacchiacos constituens*). *Trim. bacch. constituit R.* Date illi *Camerarius.* Ílli da *vel* Dá illi tu *Spengelius 'Ref.' p. 52. 94. 236 adn., PHILOLACHI haec continuans.* Da ílico *S.* — dórmíam ego iam *non displicebat Brixio Annal. philol. XCI v. 69.*

345. *Cf. ad v. 344.* — Non *pro* Num *cum Scaligero Scriverioque R repugnante post alios Prehnio de pron. indef. p. 7* (*cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 16. 78*). — *Inserto* nunc *ante* facit *tetr. bacch. cat. efficiebat R refutante Spengelio de cret. p. 13 adn., T. M. P. p. 152, 'Ref.' p. 254* (*adde Seyffertum de bacch. p. 28, Bergkium Opusc. phil. I p. 169 male proxima dimetientem, Studemundum p. 39, al.*).

346 *sq. Verba* Quid....mea *una cum v. 345* PHILOLACHI *tribuebat Camerarius, verba* Quid .... postea DELPHIO *Spengelius l. s. s.* (*v. 345 et reliqua* PHILOLACHI), *eadem* DELPHIO *continuat Vssingius deleto* mea. *At fortasse rectius* PHILEMATIO *tribuuntur, praesertim cum* mea (*quod Cist. I 1, 61 et Pers. 764 meris erroribus debetur*) *Ad. 289 et Eun. 664 femina dicat feminae. — Per verba* Age tu interim *septen. troch. concludebat R, dein cum Hermanno* Dá cito ab Delphio *traiciens, ubi* Da ab Délphio cito *Spengelius* 'Ref.' *p. 51 sq.* (*aliter Schenkelius l. s. s. p. 46 [652] sq.*). *At cf. Studemundus* 'Zschr. f. Gymn.' *XVIII p. 557, ubi v.* 347 *Reizianum esse vidit* (*pessime v.* 346 *dimensus vituperante Brixio Annal. philol. XCI p. 66*). *Adde Klotzium p. 521. 539 et vide praef.*

351. salus nobis *etiam Bentleius ad Ter. Eun. V 4, 18.* nobis Salus *Kaempfius de pron. p. 41. Cf. Langenus* 'Beitr.' *p. 45, Blasius de mod. temp. permut. p. 42 sq. — V.* 352 Ita altum erroris montem *Pylades.*

357. qui trium nummorum (*del.* hastis) *Saracenus Lambinoque duce Acidalius recipiente in ed. R. Cf. Brixius ad Trin.*[3] *152. 844, Langenus* 'Beitr.' *p. 70. 218, Christius Annal. philol. XCVII p. 349.*

358. Vbi alii qui dindimenaeis (*et* solent) *Pius.* Vbi qui dindymeneis *Pylades.* Vbi aliqui quindenis *Camerarius.* Vel ubiquomque denis *R dubitanter, addens:* 'Vbi aliquando denis *nec Plautinum est nec cum* solet *coit*'. Vel alii qui denis (*et* solent) *Buggius duce Pio et Scaligero* (*qui* alii qui *adscripsit*). Vel alii quibus denis *commemorabat, non commendabat Muellerus Annal. philol. LXXXIII p. 271.* Patibuli, quum denis hastis *Britzelmayrius l. s. s.* Vbi pol cuique denis *Langenus p. 76.* Vbi alicunde *vel* Vel aliquo unde denis *Ellisius* 'Journ. *of philol.*' *XIII p. 165.* Vel ubiquomque abiegnis *Leo Herm. XVIII p. 569.* Vbi accedenti densis *Vssingius* 'ad *sententiam*'. *Totum v. del. Sonnenscheinius.*

360. affigantur *Camerarius. Cf. Lipsius de cruce II 7. 9. 10, al.*

362. Sed ego sumne infelix *etiam Bentleius.* Sed sumne ego ille infelix *Brixius Annal. philol. CXXXI p. 196 probante Kaempfio.* Sed ego nihili infelix *Leo apud Kaempfium. At cf. cum Kellerhoffius in Studem. Stud. II p. 54 et Skutschius l. s. s. p. 166 tum Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 58, recte distinguens.*

363. Adest, adest *Gruterus, ut solet.* Eccum adest *Guyetus.* Tandem adest *Hermannus in Iahni Annal. philol. XXXV p. 190.* En adest *R. Cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 408.* — eccum Tranionem *Camerarius improbante Kampmanno de* AB *praepos. p. 1. Vide praef.*

365. Pater aduenit *Muellerus Pros. p. 311: adde* 'Nachtr.' *p. 117. 159.* Pater adest tuos *Bergkius Opusc. I p. 643.* — Quid ego ex ted *Bothius, R* (*cf. Nov. exc. I p. 45*) *refutante Muellero.* Hem, quid ego ex te *Seyffertus Stud. Pl. p. 9.*

366. obsecro te? TR. adest *Camerarius et geminato* adest *duce Grutero et Guyeto Bothius.* obsecro. TR. Piraeo adest *Palmerus Hermath. XI p. 313. Vide praef.*

368. ago? TR. quid *Lambinus.* ago? TR. nam quid *Dousa Explan. III 1 recipiente R, refutante Brixio. De* ego *vel* num (*cum Lambino*) *vel* tu *delendo cogitat Muellerus* 'Nachtr.' *p. 11.* ago nunc? TR. quid *Brixius Annal. philol. CXXXI p. 197 sq., ubi Seyffertus exspectet* Quid

ego nunc ago *coll. Aul. 272. Most. 662. Cist. II 1, 52. Men. 568. Ad. 784* (*item* quid ego nunc faciam: *aliter Poen. 351*). *De* nam *cf. ad v. 258.*

369. Tun *cum Dc Camerarius, R, 'fortasse vere' Fleckeisenum correxisse addens.* Tune *Pareus.* Tu im (*'eum'*) *Gruterus.* — uisti *cum C dubitanter Kochius Annal. philol. CIII p. 827.* — *Cf. Langenus 'Beitr.' p. 24.*

372. *Tranionis personam praeter Vssingium retinuerunt omnes, fortasse recte. Cf. v. 382 sq.*

373. cedo ut bibam *def. Geppertus de eloc. p. 83: at cf. Muellerus p. 375, Lorenzius, al.*

374. Philolache *servavit Camerarius.* Philolachei *Bergkius Opusc. I p. 678 dubitanter.*

375. illic quidem, at ego *Bothius,* at *cum Dousa.* — disperisti? *etiam R, addens* 'bis peristi? *non displicebat Fleckeiseno Exercit. p. 24'.* disperiisti *Engelbrechtus Stud. Vindob. VI p. 218: cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 48 sq.*

376. Quaeso edepol ⟨te⟩ *R praeeunte Reizio* (*improbante Klotzio ad Ter. And. II 1, 15*), *addens: 'nisi* iam *males'. Cf. Klotzius 'Altr. Metr.' p. 211. Vide praef.*

377. Iube ⟨eum⟩ abire *R.* Iube ab-abire (*et* et-etiam huc *cum C*) (*duce Bothio hoc loco* quid-quid *temptante*) *Brixius p. 196, qui debuit saltem* a-abire (*et* e-etiam). *Cf. Muellerus p. 708 sq., Langenus 'Beitr.' p. 160, Klotzius p. 130. 133. Possis* quid illic etiam reditio huc fuit *vel* quid illi reditio etiam huc nunc fuit?

378. pater hic iam me, *deleto* ego, *Guyetus.* pater hic me *Reizius apud Schneiderum gramm. lat. I p. 286.* pater hic iam *Bothius: itemque aut* iam hic pater *R Proleg. Trin. p. CLVIII.* nam iam hic *'deletis glossematis' idem in edit. improbante Bergkio Opusc. I p. 186 sq., Corssen de eloc. II*[2] *p. 655 sq., al.* — misere *Bothius.*

380. cubi *R Opusc. phil. III p. 140 cum Bergkio 'Beitr.' p. 119.* iam ubi *Bentleius.* tum ubi *Muellerus 'Nachtr.' p. 88* (*antea* fauces ubi sitis *traiciens refutante Luchsio in Studem. Stud. I p. 48*). ubi *Klotzius p. 152.* — *Ad v.* 381 (*ubi* Sic ut *Fuhrmannus Annal. philol. XCVII p. 847 adn.*) *cf. Beckerus in Studem. Stud. I p. 208 sq. 'Hic versus dubitari potest num Plauti sit' R.*

382. Ecce hic autem *Guyetus, Reizius, Lomanus p. 48* (*praeterea de* rursum *ante* caput *inserendo vel* condormiscit *pro* dormit *scribendo cogitans, male servato* deposuit: *cf. R Opusc. phil. IV p. 119, al.*). Ecce autem itidem hic *Bothius olim.* Ecce autem illic *idem postea.* Eccere autem hic *R refragante Bachio in Studem. Stud. II p. 393, non improbante Seyffertо. Cf. Spengelius T. M. P. p. 220.*

383. *Huc referri posse putabat Maius 'fragmentum' ex A* Dicam ut hinc res est quaeso ar(ma ferte) manum pueri: *unde Bothius temptabat* ain tu patrem? ‖ Dicam ut haec res est. ‖ Quaeso, arma date mihi, pueri, in manum: *cf. v. 932.*

384. Soleas cedo mi, ut arma *R.* Cedo mi soleas, arma ut *idem olim, item Fleckeisenus: ubi* Cedo soleas *def. Crainius Stud. Pl. p. 4, Brixius Trin.*[3] *934 et Capt.*[3] *490, Abraham Stud. Pl. p. 228, Klotzius p. 349, al.* — *Cf. Kellerhoffius in Studem. Stud. II p. 64.*

385. *Verba* abripite .... manus *Philolachi relinquebat Seyffertus,*

TRANIONI vindicabat etiam Brixius l. s. s. p. 196. Cf. Scioppius Susp. lect. III 5 et ad v. 386 *Dousa Centurion. III 2.*

387 *sq. De* Habé *vel* Hábe *cf. Muellerus Pros. p. 188. 659 contraque sentiens Leppermannus de corrept. voc. iamb. p. 69.* — medicabor *cum D b inde a Pylade editores, item Bentleius in Heautont. II 3, 97, Fleckeisenus Exerc. p. 16 idemque v.* 388 *defendit Scioppius Susp. lect. IV 17. Cf. Acidalium p. 563. Ad* istaec *cf. Schmidtium de pron. p. 74 sq. Ante* meditabor *distinxerunt plerique, ubi* tibi *ad* sedem *pertinere monuit Seyffertus* (*similiter v. 293, ubi* tibi me exorno, ut placeam *multi*).

389. habes, ego áduenientem si íta *Guyetus: aut sic aut* habebis *aut cum Reizio* si ego a. huc ita *Muellerus p. 563.* — iam *pro* ita ℬ. — pauefaciam *pro* faciam *Gulielmius refutante Grutero, commendante* (pauefaciam patrem) *Kaysero Annal. Heidelberg. XLVII p. 424. Cf. Klotzius p. 152. Mox ad* ne *cf. Luchsius Herm. VIII p. 113 adn.*

391. haec propere hinc *trai. ℜ obloquente Brixio ad Trin.*[3] *683.*

392. ero? TR. ubi? ubi *Gruterus.* ero? TR. tu? ubi *Bothius.* ero autem? TR. ubi *Fleckeisenus* (*iam* ubi ⟨te⟩ *praeferens*). ero ergo. TR. ubi *Muellerus Pros. p. 638. Cf. Klotzius p. 113.* — esse uis, cum hac tu *Camerarius.* uis esse cum hac *Bothius, ℜ.* esse te uis cum hac *Muellerus.*

393. Quid igitur, si *Bothius, Reizius, Bentleius, ℜ: ubi* Quid si (*non* Quid, si) *duce Lachmanno in Lucr. p. 184 Muellerus p. 48, al.* Quid igitur? *Weisius.* — nos hinc abeamus *Fleckeisenus: cf. Kaempfius de pron. p. 26.* — hinc longe *Saracenus.* hoc ungue *Lipsius refutatus a Scioppio Susp. lect. I 9: cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 190.*

394. Ne (*vel* Non) metuas potare *Saracenus.* Nam metuis potare? *Bothius.* Nam intus potatote *Fleckeisenus.* Nam ne intus potate *Muellerus p. 563 sq.* Tamen intus potate *Luchsius comment. pros. II p. 10, fortasse recte.* '*Fortasse excidit aliquid, sic:* Nam intus potari hau tantillo potis hac quidem causa minus' ℜ (hau tantillod *idem Nov. exc. I p. 75*).

395. quam istaec *Camerarius, ℜ* (quam, istaec *Buggius, al.*) *refutante Schmidtio de pron. p. 77: cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 462 sq.* — euenant *cum Bothio ℜ refutante Lorenzio.*

396. Potin animo ut sies *Camerarius.* Potin ut anïmo sis *etiam Hermannus Elem. p. 87, Seyffertus* '*Berl. phil. Wschr.*' *V p. 996.*

398. PHIL. *pro* TR. '*alii*' *apud Gruterum.* — Ita ílle *Muellerus p. 659.* '*Hinc defenditur illud Pseuduli 923* ita ille faxit Iuppiter: *quo adde Curc. I 1, 27*' ℜ. *Cf. Turnebus Advers. XVI 10.*

399. aduertito nunc iam tu *Camerarius.* aduerte nunc iam iam tu *Gruterus. Cf. Brixius Quaest. pros. p. 48* (*falsa testans*) *et Langenus Annal. philol. CXXV p. 680.*

400. primumdum ut aedes iam fac *Bentleius.* primumdum iam fac aedes *Reizius. Cf. Spengelius T. M. P. p. 213.*

401. *Ad* caue siueris *cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 47 et LXIII p. 36 sq.* — Curabitur *PHILEMATIO tribuit ℜ cum Bothio, fortasse inconsulto. Mox ad* aédibús habitet *cf. Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 34* (*iam* in aedibus ⟨hisce⟩ *commendans*), *Muellerus Pros. p. 54 sq., Buechelerus de decl. p. 64, Luchsius in Studem. I p. 17, Brixius ad Mil.*[2] *27, Ribbeckius trag. fragm.*[2] *p. XIV, Klotzius p. 258, al.*

403. responsit ℬ (*ut* siueris *v. 401*): *cf. Truc. 606. Ibidem ad* hasce *et v.* 404 *ad* harunc (harunce *Camerarius*) *cf. Schmidtius de pron. p. 33 sq. 48 sq.*

406. custodiam me et meas spes *Pylades.* — spes meas ℜ *cum Bothio, nihil adnotans de libris. Cf. Kampmannus Ann. in Rud. p. 37.*

407 *sqq.* an cliens probior siet *Scioppius Susp. lect. III 5, item Passeratius ms.: quod placuit Rostio Opusc. p. 135 sq.* (*cf. Duebnerus Annal. philol. IV p. 322*). *Quod etsi intellegi quodam modo possit, si* probior *similiter adhibitum probes ut v. 241, tamen requiritur quod ad* 'custodelam' *referatur. Vnde* promptor *temptavi: cf. Amph. 956.* an cliens potius siet *Lambinus.* an cluens prior (!) siet *Palmerus Hermath. XI p. 313.* sic clienti prospicit *Vssingius.* an cluens probrior siet *sequente lacuna* ℜ, *addens:* 'probrior *ausus sum, ut* animalia spurca atque probra *apud Gellium IX 2. Construxerunt omnes cum v.* 409 *sic:* pr. siet homini, quoi. *Quod sequitur spatium, quale esse inter binas scaenas solet, etsi potest propter mutatum numerorum genus relictum esse, tamen ratio evincit et novam sententiam a v.* 409 *ordiri et post v.* 407 *intercidisse quibus incohata eo versu sententia absolveretur'. Lacunam iam Pareus signaverat. Contra ad iuncturam a librorum memoria non minus quam a ratione alienissimam redierunt Buggius Brixiusque, vulgatam defendens hic p. 197, ille temptans:* an cluens proprior sies [*cf. Woelfflinum Archii IV p. 5*], Hómini quoi nulla ést in pectore ⟨ínnata umquam⟩ audácia. *Novam scaenam* (*in qua B tamen praeter consuetudinem litteram initialem non rubro pictam habet*) *reduxit Spengelius de scaen. inscr. p. 276* (*ubi* S *vel potius* Ꞩ *in Db non* & *valere, sed* S(ERVVS) *propter Vssingium moneo*). *Idem olim T. M. P. p. 28 sq.* (*cf. p. 90*) *v.* 409 *in suspicionem vocabat* (*de lacuna etiam post* audacia *statuenda cogitans probante olim Lorenzio Goetzioque Act. soc. phil. Lips. VI p. 247*). *Iam* multa *pro* nulla *inferens v.* 409 *cum v.* 411 *construxit Lorenzius repugnante Brixio. V.* 410, *etsi nequaquam* 'accessit *postquam elapso v. 408, coeptus est v. 407 construi cum v. 409'* (*sic* ℜ: *at Itali demum illam structuram intulerunt*), *tamen ferri hoc loco nequit: cf. Langenus 'Beitr.' p. 76 et Stud. Pl. p. 331 sq.* (*praeterea videsis Muellerum p. 370, Klotzium p. 75, Skutschium p. 56 adn., al.*). *Ceterum v.* 409 in pectore est audacia *etiam Bentleius* (*noli* audaciast in pectore), *v.* 410 uel homini optumo *Bothius.* homini optumo *Guyetus, v.* 411 facile facerest *Brixius, fortasse recte. Ad v. post hunc iteratum cf.* ℜ *Parerg. p. 480.*

413. designata ℜ. — et ficta *Pius.* — nequia *Palmerius.* nequiter *etiam Bentleius: cf. Truc. 28, al.* — designatae nequitiae et factae sient (*et mox* cunctae) *Bothius.*

414. et ut proueniant *def. Brixius l. s. s.* (*neglegens licuisse* et sine malo omni ut prouenant). ut prouenant et ℜ: *cf. ad v. 395.* uti proueniant *Acidalius. Cf. Bergkius 'Beitr.' p. 52 adn.*

415. Ni quid patiatur ℜ: *cf. v. 924 et Opusc. phil. II p. 629.* Et ne quid pariant *Acidalius.* Ne quid potiantur *Palmerius.* Ne quid pariatur *Weisius in adn.* Ne quid potiatur *post Gruterum Bentleiumque vindicarunt Kretschmerus Quaest. Pl. p. 7 sqq. et Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 25. Totum v. del. Guyetus.*

416. turbabimus *coll. v. 545. 1053 def. Kayserus Annal. Heidelb.*

XLVII p. 424. LXII p. 341 sq., neglegens facta: *sane turbando turbata tranquilla facit Tranio. Cf. v. 1032 (BD). — Ad v.* 418 *cf. Langenus Stud. Pl. p. 257.*

419. tu egrederis? perii, o iamiam *Gruterus itemque, sed* tute, *Bentleius: ubi* io *vel* eho *Bothius assentiente Fleckeiseno Exerc. p. 20: atque* egredere? perii, eho *R.* huc egreditur puer? P. Clauim accipe *Muellerus Pros. p. 400 adn.* tu egredere, puere? P. Fero clauim *Buggius.* tu egredere sic per ianuam *Vssingius olim.* tu egredere, Sphaerio? P. Em, clauim *Seyffertus l. s. s. recipientibus Lorenzio, Vssingio, Richtero in Studem. Stud. I p. 458. At* em, clauim *minus quadrat propter v. 425. Accedit quod sic et hic versus et insequens speciem habent nimis abruptam. Quare servatis ceteris lacunam signavi.*

420. paruisti. Pv. herus iussit *Camerarius.* paruistis. Pv. iussit *Guyetus, Bentleius, Seyffertus.* paruit iste. Pv. iussit *Bothius.* pares. Pv. erus te iussit *R itemque, sed* paret, *Muellerus Buggiusque.* pares. Pv. ipsus iussit *Sonnenscheinius. Cf. ad v. 419. Vide Baierum de A et P p. 115.*

422. introiret. Tr. ades *Gruterus.* introiret aedis *Camerarius, R.* intro iret in aedis *Lorenzius olim.* intraret aedis *Langenus 'Beitr.' p. 299, quod alienum est a Plauto. Cf. Muellerus p. 383, Brixius Annal. philol. CXXIII p. 56 et vide ad v. 410.*

423. hasce *ante* aedis *add. R,* né etiam *efferebat Darnmannus p. 27,* uti *pro* ut *commemorabat, non commendabat Spengelius T. M. P. p. 223 hiatum post* etiam *admittens (post* facturum *alii). Cf. Bergkius 'Beitr.' p. 116, Lorenzius Philol. XXX p. 585, al.*

425. abi hinc intro: occlude *R del.* atque (*cf. Muellerus p. 322*): *ubi* hinc *potius e v. 426 irrepsisse intellexerunt Guyetus, Reizius, Palmerus 'Journ. of philol.' XV p. 140, Brixius p. 196, al. Mox* Et égo hinc *effert Christius 'Metr.'² p. 325 praeter rem.*

427. huic seni *Pius, Bentleius in Adelph. V 7, 17, R, alii: ubi* hic *vindicavit Brixius p. 198. Ceterum cf. R Proleg. Trin. p. CCCXX sq. et vide praef.*

428. quod credo *etiam Bentleius.* quos credo *Gulielmius, contra quem dixit Scioppius Susp. lect. IV 17. Quae secuntur demonstrant perverse Lorenzium eundem actum continuare, ubi* Atque eccum uideo *vel tale quid dixisset Tranio. Nam quod tale quid lacuna haustum esse sumpsit Ladewigius Philol. XVII p. 470, ipsi v.* 429 *sq. redarguunt. Similiter novi ordiuntur actus Stichi III 1, Trin. IV 1, al. — De* Theopropidis *nomine vide praef.*

432. ⟨Sic⟩ quom me amisisti *S: vide praef.* Quoniam me amisisti *Gruterus.* Quoniam amisisti me *R: at cf. Nov. exc. Pl. I p. 49, Muellerus p. 491, Luebbertus Stud. gramm. II p. 103. 242, Klotzius p. 169. 176, al.* — a te uix uiuom modo *etiam R: ubi* uix a te *Pylades,* domum *etiam Lorenzius (cf. Thomas l. s. s. XXVII p. 160). — Antea* magnam gratiam tibi *trai. Camerarius.*

434. in undam inposuisse *Bentleius: vide Fleckeisenum Exerc. p. 45, R Opusc. phil. IV 119 (ibid. II p. 591 sq. de* hau *forma ante* c *litteram), al.* — haud causast illico *Scriverius: ubi ante* illico *dist. iam Weisius. Mox noli cogitare de* ac age (*coll. 'unde agis te', sim.*)

servando: cf. ad Men. 683 et Ballas gramm. Pl. I p. 28. — Ad largiter *v.* 438 *cf. Lachmannus in Lucr. p. 283.*

440. *Ad 'soloecismum'* Aegypto *cf. post Koenigium Quaest. Pl. ed. a. 1883 p. 7 Goerbigiumque Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 51 sq. Woelfflinusque Archii VII p. 582.*

445. ecquis istas aperit mihi fores *editores cum Camerario, nisi quod* mi *Gruterus: ubi et* istas *et* mihi *ab usu recedere demonstrat Bachius in Studem. Stud. II p. 237* ⟨Foris⟩ pultabo. heus ecquis hasce aperit foris *temptans.* ecquis intust? aperitin foris? *Leo 'D. Litztg' a. 1885 p. 861: ubi* hic est *praefero coll. Bacch. 582. Amph. 1020 (Capt. 830).*

447. seruost hic quidem *Lorenzius (at cf. ad Mil.² 1283) refutante Luchsio comment. pros. II p. 12. Adde Seyffertum 'Berl. phil. Wschr.' IV p. 46.*

449. Vsquene ualuisti *Camerarius.* Vsquen ualuisti *Bentleius itemque Schraderus de -NE partic. p. 13 [267] neglegens testimonium glossarii.* Vsquein ualuisti *Ribbeckius de partic. p. 23. Cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 27.*

450. Sic quia (*non* Sic, quia) *Vssingius, alii refutante Seyfferto 'Berl. phil. Wschr.' IV p. 48 coll. Pseud. 336, al.* Dic quia *mire Bergkius Opusc. I p. 678.*

452. neque respondeat (*del.* qui) *Bothius, R addens: 'quod tamen defendi posse nego. Nondum inveni quod lenius esset quam haec exempla:* Seruat, neque qui respondeat neque qui aperiat *vel* Seruat, nunc qui recludat aut respondeat'. *Extrema spuria habens* neque qui recludat ostium usque adest *lusit Vssingius. Nescio an* f(o)reſ *ad versum insequentem pertinens* (qui)ſreſ(pondeat) *pro* qui prodeat *procreaverit. Quamquam* qui respondeat *def. Seyffertus coll. Rud. 226 admissa lacuna.*

453 *sqq.* pedibus *del. etiam R, item Lachmannus: ubi* ambas *potius del. Bentleius,* Pol *pro* Pultando *corr.* Ⓢ (*cf. BaC*), *quod e v. 456 illatum sit.* — confregi assulas. ‖ Tr. Eho an *Camerarius: contra quem Heinsius dixit Advers. I 5 p. 52. Cf. Goellerus in Trucul. p. 93.* confregi hasce ambas. Tr. eho ‖ An *Bothius Guyeto duce.* hasce ambas foris. ‖ Tr. Eho, ‖ An *R: cf. Spengelius T. M. P. p. 202 adn., Hirthius de interi. p. 16, Richterus in Studem. Stud. I p. 447. 454. Vide praef.*

. 457—468. *Hos versus, sic ordinatos in libris:* 457. 459. 460. 465. 466. 458. 462—464. 467. 468, *hoc ordine edidit R:*

Th. Quid est?
Quomódo pultare pótui, si non tángerem?
Tr. Male hércle factum. Th. Quíd est negoti? Tr. Nón potest
Dicí quam indignum fácinus fecisti ét malum.
Th. Quam ob rem? aút quam subito rém mihi adportás nouam?
Tr. Occídisti hercle — Th. Quém mortalem? Tr. Omnís tuos.
Th. Di té deaeque omnes fáxint cum istoc ómine —
Tr. Metuó, te atque istos éxpiare ut póssies.
Th. Quid iám? Tr. Fuge obsecro átque abscede ab aédibus.
Fuge húc, fuge ad me própius: ⟨tene terrám metu:⟩
Et, heús, iube illos íllim amabo abscédere.

TH. Apscédite. TH. Aedis ne áttigatis. tángite
Vos quóque terram. TH. Obsecro hércle, quin ⟨intro ímus huc?⟩
TR. Quia séptem *e. q. s.*

Quem ordinem probabat Hauptius in epistula ad Ritschelium data, nisi quod inter v. 457 et 458 TRANIONIS verba **** tetigistin fores? intercidisse suspicabatur, huc adhibens ex v. 466 R, de quibus ille: 'perperam iterata e v. 457 verba quod loco suo pepulerunt, vix potest aliud fuisse quam quod posuimus*** tene terram manu'. ***Traditum ordinem def. Lorenzius, sed ita, ut summam offensionis non tolleret, sed obscuraret potius: quo scitius Richterus vel potius Seyffertus apud Richterum (non Vssingius) rem expedivit: cf. ad v. 467 et 469.***

459. Quid negotist *Studemundus de Vidul.*[2] *p. 44 (cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 169 sq. 221 sq.): fortasse recte, etsi hoc loco* Quid čst *excusationem habet ex nova persona. Ceterum antea v.* 458 Quomódo R *(cf. Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 45, Klotzius p. 422) Ibidem ad* potui *cf. Langenus 'Beitr.' p. 47 et mox v.* 459 *sq. ad* Non potest dici *Bentleium in Eun. V 6, 9, ad* fecisti *Fuhrmannum Annal. philol. CV p. 828 et Beckerum in Studem. Stud. I p. 308 sq.*

463. perdant *Saracenus.* perduint *Turnebus Advers. XVI 10. Cf. Bentleius in Hecyrae I 2, 59 et Luebbertus Stud. gramm. I p. 31.*

467. Eheus *Camerarius: cf. Handii Tursell. III p. 75.* Eheu *Guyetus.* Et heus tu R *Opusc. phil. II p. 454, fortasse recte.* Ere, heus *Lorenzius: at cf. Richterus l. s. s.* — hinc amabo *Guyetus.* illim amabo *cum Bothio* R *(cf. Opusc. phil. II p. 454): at vide Seyffertum Stud. Pl. p. 1.*

469. *Cf. ad v. 457 sqq. Ritschelii supplementum (qui* eloquere *e v. 472 irrepsisse putabat [cf. Spengelius T. M. P. p. 86]) improbat Bachius in Studem. Stud. II p. 207 sq., ubi* eloquere, quidquid est *Seyffertus proponit: iam de lacuna potius inter* quin *et* eloquere *(vel* eloquar*) statuenda cogitans.* quin eloquere quid siet *Vssingius (deleto* Vos quoque, *in quo interpretando sane fefellit opinio Lorenzium).* qui non tangitis *Sonnenscheinius (et antea* tangitin *(?)* ‖ Vos quoque etiam*) probante censore 'philol. Anz.' XVI p. 321 (sed* tangite ‖ Vos*), refutante Seyfferto 'Berl. philol. Wschr.' V p. 993. Ad* eloquar *pro* eloquere *substitutum cf. 742 (B).* Quia *refertur ad v. 461 quaestione per* quin ⟨dice. *vel* ais?⟩ *redintegrata. Ceterum ad* attigatis *cf. Corssenus de eloc. I*[2] *p. 261 et 'Beitr. z. ital. Spr.' p. 540, Curtius in Stud. gramm. V p. 431 sq., al. — V.* 468 *sq. del. Guyetus.*

470 *sq.* Iam *Muellerus Annal. philol. LXXXIII p. 264 adn. pro* Quia*: quod recte se habet, cum servus iam incohet rationem reddere seseque adplicet ad quaestionem quam instituerat senex et per* Quin ⟨dice⟩ *instauraverat. Cf. Aulul. 427 sqq., al. Ceterum post v.* 471 *nescio an eiusmodi versus interciderit:* TH. Quid ais? ubi ergost Philolaches? TR. rus se abdidit. *Cf. v. 929 sq. 1076 sq. et vide praef.*

475. Capitalis caedes facta est *Camerarius, simul deletis* Quid est *verbis: itemque Bentleius.* Capitales aedes factae *Guyetus duce Gulielmio* Capitalis aedis *defendente.* Capitale scelus est *etiam Leo Herm. XVIII p. 562. — Ad* quid ⟨id⟩ est *(non* Quid sit*) cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 370: quamquam recte de formula hoc loco usurpata dubitare videtur Seyffertus. Vide praef.*

477. ⟨Caputale:⟩ id adeo nos nunc **R** (*addens: 'e superiore v. errore iteratum* Antiquom'). Id adeo nos nunc ⟨demum⟩ *Leo l. s. s. At cf. Bothius.*

478. est scelesti *Dissaldeus, Bentleius.* scelesti est *Bothius, Kretschmerus Quaest. Pl. p. 10 sqq.* est scelus *Scaliger, Scriverius.* scelus est **R**: *at cf. Muellerus p. 255, Brixius in progr. Lignit. a. 1868 p. 10, Lochius de gen. p. 16, Beckerus in Studem. Stud. I p. 135, Bachius ibid. II p. 222 adn., al.*

479. *Hunc locum affert Isidorus de differ. (V p. 22 ed. Arev.):* hospitium tunc uocatur quum aut aliquem recipimus aut quum ab aliquo ipsi recipimur: unde et qui uenit et ad quem uenitur hospes dicitur. Sic Plautus 'hospes .... manu'. *Vnde pendet Liber glossarum:* ospes et qui recipit et qui recipitur ospes uocatur. Plautus 'ospes .... manu': *ubi* cācū *pro* captum *cod. Paris., pro quo* prensum *Guyetus.*

480. Is est *Bachius l. s. s. p. 286 pro* Iste, *quod ferri nequit. — Cf. Schmidtius de pron. p. 11.* — tibi qui hasce aedis *Fleckeisenus.*

481. ipsi ademit *Pylades.* iste ademit *Fleckeisenus refragante Bachio l. s. s. p. 286.* eidem ademit **R**. etiam ademit *fuit qui suaderet. Cf. Brixius ad Mil. arg. I 5, al.*

484. Egó dicam *Leppermannus l. s. s. p. 17 duce Muellero p. 688.* — ausculta tu. ut *Bentleius, fortasse recte.* ausculta. uti *Bothius, Klotzius p. 168 sq. 176 (cf. 106).* auscultadum. ut *Fleckeisenus.* mi ausculta. ut *Muellerus.* ausculta ille ut *idem (cf. 'Nachtr.' p. 109).*

486. Abimus *Fleckeisenus tuebatur ut perfectum Exerc. p. 28, ut praesens in Iahni Annal. philol. LXI p. 25. 65: ubi non maiore audacia* abiimus *restitui adnotabat* **R** *quam proximo v.* rediit (*sic etiam Bentleius*).

489. meus gnatus *trai. Bothius,* **R**. gnatus meus *etiam Bentleius in Phorm. II 3, 3: recte propter* meus *encliticum: cf. Skutschius l. s. s. p. 136 adn.* — *Ad v.* 490 *cf. Bergkius 'Beitr.' p. 81, ad v.* 491 *Langenus 'Beitr.' p. 111, ad v.* 493 *Wirtzfeldius de consec. temp. p. 13 sq.*

494. quadraginta annis *ex Fabricio Charisius Putschianus.* sexaginta annos *Abraham Stud. Pl. p. 282 consentiente Bachio l. s. s. p. 208, fortasse recte. Cf. post Dousam Centurion. III 2, Acidalium, alios Langenus Stud. Pl. p. 169 sq.*

495 *sq.* Intérdum inepte stúltu's. Th. Tacco. séd ille quid? *Acidalius.* Intérdum inepte .... Táceo. sed ecce quae ílle ait *Bothius.* Intérdum stultus. Th. táce. Tr. sed ecce quae ílle ait *idem postea (olim maiora sic machinatus:* Intérdum inepte stúltus. Th. taceo ⟨Tránio⟩. Tr. Sed ecce, quae ille: ego hospes sum Diapontius). Intérdum inepte stúltu's. sed ecce quae ílle ait *Weisius.* Intérdum inepte stúltus es, ⟨Theurópides⟩. Th. Taceó. Tr. Set ecce, quae ílli ⟨ille⟩ inquit ⟨mórtuos⟩ **R** (*cf. Bachius l. s. s. p. 394, Kiesslingius Symb. philol. Bonn. p. 837 sq., Schenkelius Stud. Pl. p. 63* [*669*] *adn.*): *ubi* quae ille in qui⟨ete praedicat⟩ *Vssingius:* Intérdum ineptis. Th. Táceo. Tr. Sed ecce quae ílle ait *Muellerus Pros. p. 295 adn.: ubi* inepte stultus *vindicarunt Dombartus apud Brixium ad Capt. 134, Seyffertus Stud. Pl. p. 23 sq., Landgrafius de fig. etymol. p. 59 sq. Vide praef.*

498. habito: dedita haec mihi est *trai. Bothius olim,* **R**. habito

ego, haec mihi deditast *Muellerus Pros. p. 682 (cf. p. 515 sq.). Cf. Spengelius T. M. P. p. 222, Brixius Em. Capt. p. 11, Klotzius p. 106, al. Fuit, ni fallor,* habeo[et] (*unde* habeto $P = CD$, habito B).

499. Nam me Acheruntem *etiam Bentleius.* Nam in Acheruntem *Bothius: cf. ad v. 509 et de* Orchus *scriptura praef. Asin. p. XXV.*

500. perfide *Scioppius. Cf. Vsenerus Annal. philol. CXVII p. 74 sqq., Landgrafius de Cic. eloc. (ed. Wirceburgi a. 1878) p. 19. 49 sq., al.*

501. hic me necuit *Bentleius.* me hic necauit *Guyetus, R repugnante Kaempfio de pron. p. 31.*

502. clam in hisce aedibus *etiam R, Fleckeisenus.* ibidem in hisce aedibus *Guyetus.* clam ibidem in aedibus *Bothius: cf. Langenus 'Berl. phil. Wschr.' XI p. 398. Ceterum cf. Loewius Act. soc. phil. Lips. IV p. 349 et Annal. philol. CXI p. 527.*

504. Scelestae haec aedes *Guyetus, R.* Scelesta haec aedis *Weisius: ubi* Scelestae hae sunt *def. Spengelius T. M. P. p. 92, Muellerus p. 256, Klotzius p. 82 (adde Corssenum de eloc. II² p. 660 sq., Skutschium l. s. s. p. 108 adn. et cf. ad Mil. 69).* Scelerae hae sunt *Fleckeisenus Annal. philol. CXLIII p. 681. Ceterum cf. de* hae(c) *Schmidtius de pron. p. 44 sqq. et Studemundus Annal. philol. CXIII p. 61.*

506 *sqq.* St st *et* Concrepuit foris *THEOPROPIDI dedit R, reliqua TRANIONI pro* Hicine percussit *scribens* Haecíne percussast: *ubi* Quid ... factumst *et* Haecine percussast *THEOPROPIDI tribuit Ladewigius Philol. XVII p. 467,* Hicine percussit? .... mortui *eidem Spengelius ibid. XXV p. 170 sq.: similiter ac Brixius iudicat Ioergensenus 'Tidskr. f. Philol.' VI p. 59 sqq. Ceterum ad* Hicine (*quod male affirmativum habent Leo et Sonnenscheinius*) *cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 27: qui tamen cum Vssingio recte negat* Hicin *intus de scne dici potuisse. An fuit:* Hascine percusti? *? Antea de* Ceden (Cedin?) *ex* Sedet *efficiendo quidam cogitabat,* hercle *delebat Weisius.*

509. ad Acheruntem *def. Crainius Stud. Pl. p. 16, Muellerus p. 382 sq., Goerbigius 'Nom. quibus loca signif. usus Pl.' p. 26: cf. Ribbeckius trag. fragm.² p. XX.* Acheruntem *etiam Bentleius Hermannoque duce in Eurip. Hec. 1 Fleckeisenus Exerc. p. 35.* Accheruntem (*cf. ad Trin.³ 494*) *Spengelius Philol. XXV p. 170 sq., Hasperus 'de Poen. Pl. dupl. ex.' p. 26 adn., Koenigius Quaest. Pl. p. 4.* ad Charontem (?) *Sonnenscheinius.* — mortui? *dist. Seyffertus.*

510. Perii illice *Dousa Explan. III 2: cf. R Opusc. phil. II p. 646.*

513. Euge *Camerarius.* — quor fugiam? TR. etiam tu fugis? TH. *Bothius, R: ubi* quo *cum Vahleno 'Sitzungsber. d. Berl. Ak.' a. 1883 p. 89 vindicavit Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 72 sq.* [*iam* quor *praeferens et de* etiam tu fugis? = *'fliehst denn auch du?' cogitans*], *personarum memoriam Lorenzius* fuge *correcto* (*sic 'olim edit.' apud Gruterum*), *pro quo* fugies *iam Pius,* fugis *Camerarius,* fugesis *Gruterus: cf. ad v. 527. Mox* (*et v. 524*) mihi pax est *trai. Guyetus.*

515. *'Pro* TH. *ego INTVS substituendum intellexi:* Heus Tranio *verba PHILOLACHI iam Rostius Opusc. p. 136 tribuit, errans de reliquis' R. Fingere posse Tranionem, quasi intus, non a Theopropide, vocatus sit (cf. v. 519 sq.), monuit Seyffertus. Sed cf. ad v. 517 sq.*

517 *sq.* quid aegre est *'exemplaria prisca' habere Pius scribit:*

unde TH. Quaeso quid aegre est, qui te agitat Tranio? ***Aldus et,*** quae res *pro* qui *substituens, Camerarius.* quid segrex es? *ex* quid ſegregeſ *efficiebat cum Colero Gruterus.* TH. Quaesó quid ⟨istuc est? quór sermonem⟩ segregas? ⟨TR. Caue uerbum faxis. TH. Quae r⟩es ***R,*** *addens:* '*in meo supplemento* TRANIONIS *verba eidem* (*PHILOLACHI*) *dicuntur, cui antea* non me appellabis si sapis. *Ceterum* quid *non inveni qui cum* ſegregeſ *iungerem*'. TH. Quaeso ⟨mihi dicas, sermonem⟩ quid segreges ⟨TR. Ego non percussi. TH. Quae r⟩es *Vssingius: cf. Ioergensenus l. s. s.* INTVS. Quaeso — ⟨TR. Caue uerbum faxis. TH. Dic⟩ quid segreges ⟨Sermonem. TR. Apage hinc te. TH. Quae r⟩es *Leo Vind. Pl. p. 12. At de sermone segregando* (*cf. Mil. 652. Poen. 349*) *THEOPROPIDES loqui non potest, qui potius quaerat, quicum loquatur: sed TRANIONI hoc tribuendum simulque* Quid (*non* quid) *observandum erat* (*quamquam cf.* ⟨ne⟩Quo *v. 596*). *Vide praef.*

520 *sq.* mortum ⟨me⟩ illum *Kochius Philol. XXXIII p. 704 adn.* — percussisses *def. Gruterus, alii. An praestat* percussa esset? *Ceterum cf. Gutherius de iure vet. pontif. IV 15, al. Mox ad* quae dico optemperas *cf. Brixius Annal. philol. CI p. 429.*

523. et operi *Bothius.* operi *etiam R, Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 19: cf. Spengelius T. M. P. p. 79, Muellerus p. 293, Luchsius in Studem. Stud. I p. 15.*

524 *sq.* TH. Quor nón fugis tu? TR. ⟨Síne me: sat, quid agám,⟩ scio. TH. ⟨Hem,⟩ quíd modo igitur ***R,*** *addens:* '*non dubitandum videtur, quin illa* pax mihi est cum mortuis *iterata sint e v. 514: quibus expulsis lacunam sic uti feci supplere licebit*'. *At cf. Lorenzius, al.* — *Ad* extimueras *cf. Crainius Philol. IX p. 656.* — *V.* 527 fugies *Camerarius:* fuge *etiam Reizius, Bentleius: cf. ad v. 513.*

528. inuocabis. TH. Hercule te i. *Bothius. Transposuit Guyetus* inuocabis. TH. te inuoco, Hercules. *Contra* inuocabis. TH. Hercles *Weisius et* inuoca tibi. TH. Hercles *Sonnenscheinius duce Brixio ad Men.*[3] *202. Cf. ad v. 549.* inuoca. TH. Hercules, te ego i. ***R,*** '*nisi* ted *pro* te ego *malcs cum Fleckeiseno*': *cf. Abraham Stud. Pl. p. 191 adn.* inuoca. TH. mihi Herculem inuoco *Buggius. De lacuna cogitabat Muellerus p. 533. Cf. Gutherius l. s. s. IV 16, Turnebus Advers. XVI 10, Schusterus* '*Quomodo Pl. Att. exempl. transt.*' *p. 20, al.*

531. Quid ego hoc die *Bothius.* Quid ego hodie hic *Pareus.* — confeci malus *Acidalius.* confeci, malum *dist. Gruterus, Bothius, Morrisius* '*Americ. Journ. of Philol.*' *III p. 208 sqq. improbante etiam Seyfferto Burs. Annal. XXXI p. 38. Ceterum v.* 530 *sq. del. Guyetus, Weisius.* — '*Cur aut in fine huius scaenae aut proximae initio aliquantum intercidisse credendum sit, in praefatione disputatam est*'. *Adde Ladewigium Philol. XVII p. 468 sqq., Spengelium de act. p. 41 sq. contraque sentientem Vssingium.*

532. argenti *fuit qui mallet.* locando *del. etiam Bentleius. Ceterum v.* 532—540 *post v.* 559 *traicicbat Ladewigius l. s. s., ubi vide.*

533. quam mihi hornus obtigit *Dissaldeus.* mihi quam hic annus o. *Guyetus. Mox* totum usque in foro ago diem *Pylades: ubi* totum *del. etiam Bentleius. Ceterum cf. Demelius* '*Zschr. f. Rechtsg.*' *II p. 217.*

537 *sq.* Qui dedit, amica qui empta, danista adest quoque *Bothius.* Danista adest, qui amica est empta qui dedit *Weisius.* '*Probabiliter*

supplevit Camerarius' R: ubi faenore *pro* faenori *Vssingius. Nescio an praestet velut* qui dedit ⟨quadraginta minas,⟩ Qui amicast empta quique ⟨bene nobis fuit⟩.

539. nisi quôd *Gulielmius.* n. quidem *Pius. Cf. Acidalius p. 232.* — occupo *coll. Men. 845 Kayserus Annal. Heidelberg. XLVII p. 425, vitiose.*

540. Vt ne hoc *Pylades.* Hoc ne *Bothius.* Nec hoc *Kochius Mus. Rhen. XXV p. 622.*

542. hic inaudiuerit *Camerarius.* iam inaudiuerit *Gruterus. Cf. Spengelius T. M. P. p. 230, Ribbeckius fragm. com.² p. CIX.*

543. *Pro* et *Pylades* at, *Camerarius* eu, *Lambinus* heu, *Taubmannus* hei: *cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 464 adn. Nescio an melius deleatur, cum aut* ei, timeo *aut* quam timeo *conveniat usui neque* ei, quam *alias videantur coniungi. De verbis* ei, quam .... habet (*v. 545*) *delendis cogitabat Langenus 'Beitr.' p. 122.*

545. *Cf. ad v. 543.* me ⟨male⟩ habet *etiam Brixius l. s. s. p. 194.* meus habet *Dissaldeus.* meus est *Guyetus.* mi habet *cum Bothio R, de* me habet nunc *post Weisium in adn. cogitans.* meus nunc habet *Vssingius.* — ututi res sese haec *Bothius.* ututi sese res *cum eodem R obloquente Brixio.* ut *pro* utut *mirere Bentleium servare in Hecyr. IV 4, 12. Mox ad* hasc(e) *cf. Loewius ad v. 502.*

549. hêrcule *Gruterus: de quo v. Handium Turs. III p. 60.* — uero, omnia *dist. Sonnenscheinius.* uerod omnia *Bothius, R Nov. exc. I p. 86.* uero illi omnia *Pylades.* uero atque omnia *Camerarius.* uero ea omnia *Buggius.* uero omne ordine (*vel* rem omnem *et* Vae *pro* Ei) *Muellerus p. 498: cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 463 adn. Ceterum* V(&) *in B ex pers. nota repetit Seyffertus itemque* u(amice) *v. 718 et* u(numquid) *v. 750. Adde* bi *v. 528.* — *De dittographia contra Osannum Anal. p. 201 cf. R Parerg. p. 480 sqq. Goetziusque Act. soc. phil. Lips. VI p. 236, de* techina *forma v. R Opusc. phil. II p. 474 et Loewius Anal. Pl. p. 211.*

552. *Et* Dixistin *et* Dixtine (*sic etiam Bentleius*) *post Gruterum Bothius recipiente R* (*illud Parerg. l. s. s., hoc in ed.*): *cf. Schraderus de -NE partic. p. 5 [259]. Servato* Dixtin *post* inquam *Pylades* atque, *post* quaeso *Muellerus 'Nachtr.' p. 102 inseruit* hercle: *ubi* QUIDTU[TE] *et* DIXTIN[TU] *ad labem communem revocaverim. Vide praef.*

554 *sq. Pro* quom cogita *Saracenus* quam rem cogitas? *temptabat,* quom rogitas *Pio duce Pylades,* quam rogitas *Bothius,* etiam rogitas? *Weisius.* '*Recte supplevit Camerarius, nisi quod pro* perii oppido, quom *suffeci* perii, rem quom *Parerg. p. 482 sq. Verbis* TR. Negat? TH. negat inquam *ut Plautinis utitur Bentleius in Hor. Epist. I 7, 63' R. Servato* Non confitetur? *antea* TH. negat ínquam. TR. quam sit iníquom cogita *Vssingius,* scelestus? TH. negitat inquam. TR. cogita *Leo l. s. s. p. 12.* TR. negat ínquam. TR. uerbum antiquom cogita: Nega, etsí confessu's S. — *Ceterum* fassus siet *pro* confessus sit *Pareus ed. tert. Vide praef.*

556. ego *pro* egon *Bothius, R.*

557. hercle te cum eo una *Pylades.* hercule cum eo una *Gruterus.* hercle te una cum eo *Bothius, R in ed.* hercle cum eod una *R Nov. exc. I p. 64.* hercle cum homine una *Buggius.* hercle cum

eo actutum *Langenus* 'Beitr.' *p. 242 assentiente Brixio Annal. philol. CXXIII p. 57: at cf. Paulius* 'de VNVS *nom. num. apud. prisc. script. usu' p. 43.* hercle | aequom cum eo *Sonnenscheinius. Cf. Demelius l. s. s. p. 213.*

559. quam pullum *quosdam malle Pius refert.* quam τυρὸν *Schmeierus in thesi dissertat. de translat. ab hom. pet. ap. Aesch. et Pind.* (*ed. Regiom. a. 1882*) *add.: qui debebat saltem* τυρὸν quam. *Ceterum haec ad spectatores dici Boxhornius statuit. Post hunc v. aliquid intercidisse putabat Lagewigius* (*cf. ad v. 532*), *dein v.* 536—540. 532—535 *hoc ordine interponens.*

560. eccum seruum *trai. Pylades probante cum plerisque* R, *improbante Bachio l. s. s. p. 412, ubi* seruum eccillum (*vel* Sed eccum P. s.) *temptat.* — eccum seruus Tranio *ascripsit Scaliger: ubi* Tranium ὑποκοριστικόν *habebat* R (*cf. Parerg. p. 466 adn. et adde Brixium ad Capt.*[3] *981*), *de* Tranius *metaplasmo cogitabant Acidalius, Buechelerus Mus. Rhen. XV p. 436, Fleckeisenus Annal. philol. CVII p. 506. CXXI p. 605, al. Videsis Schenkelium Stud. Pl. p. 89 [695].*

562. *Pro* te *cod. Schobingeri* nunc te, *alii* tute, *Gruterus* tete, *Guyetus* ted: *cf. Bergkius* 'Beitr.' *p. 45, al.* — Nequoquam abeo *etiam* R *cum Fleckeiseno Philologi II p. 85, item Seyffertus coll. Men. 852, cum de* ⟨Ma⟩ne *vel* ⟨Si⟩ne, quoquo abeo *cogitaverim* (*ut* ne *pro* sine *Nonius v. 12*). Eccum, quo abeo *Vssingius, quod mirere placuisse Lorenzio.* Nescioquo abeo *quidam. Ceterum cf. Langenus Stud. Pl. p. 171.*

564. ne égo homo sum *def. Spengelius T. M. P. p. 210 adn., Muellerus* 'Nachtr.' *p. 67, alii neglecta ratione Hermanniana. Ceterum hunc v. proximo subiciebat Meursius.* — *V.* 566 *ad* salu(o)s *scripturam videsis Kochium Annal. philol. CI p. 284.*

567. De argento spes est *trai. Bothius,* de argentod *suasit* R *Nov. exc. I p. 78,* hic *ante* hilarus *inser. Muellerus Pros. p. 659.* 'Nachtr.' *p. 105. Cf. Klotzius p. 116, al.* — est frustra istic *Camerarius: ubi* iste *Bothius olim.* istic frustra homo est *idem postea.*

568. mi saturitas *Pius.* mi Saturides (Σατυρίδες) *Camerarius in ann. Vide praef.*

569. Et tu salue (*servato* argento) *Guyetus.* Salue et tu *def. Abraham Stud. Pl. p. 227 adn., Vahlenus Herm. XVII p. 441, cuius opinioni cessisse paenituit Lorenzium* (*ad Mil.*[2] *p. 293 sq.*). *Cf. Lochius de imper. p. 10 sq., Ballas gramm. Pl. I p. 8, Seyffertus Burs. Annal. XXXI p. 101. Frustra sit, qui* Salue TRANIONI *continuet, ut priorem salutationem neglexerit Danista.*

571. est inanis *cum Pylade et* certe est *cum Weisio trai.* R: *at vide praef. Proximum v. del. Guyetus.* — *V.* 572 quid uis? cedo *dist. Fleckeisenus: cf. Beckerus in Studem. Stud. I p. 135.*

575. faenus redditur *certum est supplementum propter v. 580: at* quin (mihi) *valde dubium* (*cf. Kienitzius de* QVIN *partic. p. 3 sq.*). *Possis* Hódien faenus redditur? *Vide praef.*

579. meridie *cum BCD et Camerario, al. Vsenerus Annal. philol. CXVII p. 79.*

580. Redeturne *Camerarius refragante Lambino.* Reddet ned *Guyetus.* — TRA. reddetur: abi (*del.* nunc) *post Bothium Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 33.* reddeturne? TRA. abi *Bothius olim.* TRA. Redde-

turne! abi *Leo Herm. XVIII p. 574.* TRA. reddetur tibi R: *ubi* iam abi *cum eodem Parerg. l. s. s. Muellerus Pros. p. 49,* tu abi *Vssingius praeferebant. Sed cf. Pseud. 1078, al. ad rationem firmandam, quam (ex parte post Guyetum) suasit Brixius l. s. s. p. 199.*

581. recursem, ut operam (*pro* aut o.) *Ioergensenus l. ad v. 11 s.* — ac conteram (*pro* aut c.) *Bothius: cf. R Parerg. p. 501.*

583. abi modo domum R *in edit. deceptus Gepperti testimonio* '*de cod. Ambr.*' *p. 30: pro quo* abi abi modo *Parerg. p. 498: aut sic aut* abi, abi domum *Seyffertus* (*servato* uerum hercle dico). *Cf. Lochius de imper. p. 17, Luchsius in Studem. Stud. I p. 50, Baierus de A et P p. 80, Klotzius p. 245, al. — Insequenti v. Geppertus Stud. Pl. II p. 76* (*cf. l. s. s. p. 33*)*:* Ait hic tibi sortem totam numeraturum erus *ab eodemque deceptus Brixius l. s. s. p. 199:* Ait hic tibi sortem sese actutum reddere. *Contra dubia tantum spatia respicienti haud improbabilis visa est Studemundo lectio:* NONEO prius da FAENVS#I INQUAIN i modo. *Fortasse* Quinquam *exstitit pro* #Quin inquam.

584. hic *om. Camerarius* (*imprudens, ut videtur*)*: unde* nugitamini *Scaliger,* date, date *Guyetus,* danite *Bothius. De* actutum *pro* faenus *cogitabat* R *Parerg. p. 495. 501.*

585. Tu *etiam Rostius Opusc. p. 245 sq., Handius Turs. II p. 610.* Eia *Guyetus.* Heu *Schneiderus gramm. lat. I p. 140 recipiente* R*: cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 200 sq., Brixius ad Mil. 395, al. secusque iudicans Richterus in Studem. Stud. I p. 510.* —nae tu *Pius.* nunc tu *Fleckeisenus Philol. II p. 99 et Annal. philol. LXI p. 51 probante* R*, al.: ubi* '*odiosus es*' *supprimi Dousa putabat,* '*nugaris*' *Richterus* (*etiam de lacuna cogitans*)*, velut* '*uoce uincis Stentorem*' S. — abi domum *Guyetus.* abi hinc modo R *olim.* abi modo domum '*ut v. 583*' R *in ed.: cf. Leppermannus l. s. s. p. 27.*

586 *sqq.* '*Omnes qui hinc usque ad v. 618 sequuntur* DANISTAE, TRANIONIS *atque* THEVROPIDIS *sermones quibus modis videantur in saniorem ordinem redigi posse, praefatio docet*' R. *Vbi haec exposuit p. XI sqq.:* '*Tralaticium versuum ordinem ullo modo defendi posse cum olim negavi Parerg. p. 493 sqq. tum re saepe multumque pensitata hodie pernego. Quamquam quod illic exemplum proposui emendati ordinis* [*585. 589. 586—588. lac. 593—600. 601. 590—592. 603. 605. 606. 602. 607—609. 604. 610*]*, id ipsum emendari haud paucis in locis posse nunc intellexisse videor. Nec tamen insolito more mutatum* (*quippe insolito more olim turbatum*) *ordinem ausus sum in ipsa editione fabulae restituere: quod si facerem, etiam illud incommodi nasceretur ut, quas scaenae partes qua versuum invicem se excipientium continuitate singulae paginae membranarum Ambrosianarum partim superstites partim deperditae complecterentur, non possem nisi magnis verborum ambagibus declarare. Itaque acquiescens in versuum 622 sqq. 631 sq. 640 sq. transpositione, qui in circuitum unius membranae B.b nunc deperditae omnes incidunt, reliquas turbas per duas membranas h. e. per eandem B.b et eam quae praecedit* (*p. 199. 200*) *pertinentes non attigi in editione. Quas turbas quibus fere modis componendas arbitrer, infra positum exemplum monstrat* (*ubi inter v. 600 et 607 licebat etiam sic collocare: 606. 603. 605. 602 vel adeo hoc ordine: 603. 605. 606. 602*)*:*

DA. Vbi Philolaches est? TR. numquam potuisti mihi
Magis opportunus aduenire quam aduenis.
DA. Quid est? TR. concede huc. DA. quin mihi faenus redditur?
TR. Scio te bona esse uoce: ne clama nimis.
DA. Ego hercle uero clamo. TR. ah, gere morem mihi.
DA. Quid tibi ego morem uis geram? TR. abi quaeso hinc domum.
DA. Abeam? TR. redito huc circiter meridiem.
DA. Reddeturne igitur faenus? TR. reddetur tibi.
DA. Quid ego huc recursem aut operam sumam aut conteram?
Quid si hic manebo potius ad meridiem?
TR. Immo abi domum: uerum hercle dico. abi modo domum.
DA. Quin uos mi actutum date. quid hic nugamini?
TR. Heu hercle nunc tu abi modo domum: ausculta mihi.
DA. Multos me hoc pacto iam dies frustramini.
TR. Molestus ne sis. nemo dat: age quid lubet.
DA. Molestus si sum, reddite argentum: abiero.
Responsiones omnis hoc uerbo eripis.
TR. Sortem accipe. DA. immo faenus, id primum uolo.
TR. Quid ais tu? tun, hominum omnium taeterrume,
Venisti huc te extentatum? agas quod in manust.
Non dat, non debet. DA. non debet? TR. ne gry quidem
Ferre hinc potes. an uis aliquo hinc abeat foras
Vrbe exulatum faenoris causa tui?
⟨DA. Quid id ad me? modo nunc reddat argentum mihi.⟩
TR. Quin sortem iam redhibebit. DA. quin eam non peto:
Mihi faenus reddat, faenus actutum mihi.
TR. Tu solus, credo, faenore argentum datas.
DA. Cedo faenus: redde faenus: faenus reddite.
Daturne faenus? TR. faenus illic, faenus hic.
Nescit quidem nisi faenus fabularier
Veterator. neque ego taetriorem beluam
Vidisse me umquam quemquam quam te censeo.
DA. Non edepol nunc tu me istis uerbis territas.
Iam hercle ego illum nominabo. TR. euge strenue.
⟨DA. Heus, Philolaches, exi intus: faenus reddito.⟩
TR. Beatus uero es nunc, quom clamas. DA. meum peto.
TH. Quid ais tu? TR. quid uis? TH. quis illic est? quid illic petit?
Quid Philolachetem gnatum compellat meum
Sic et praesenti tibi facit conuitium?
TR. Pater eccum aduenit peregre non multo prius
Illius: is tibi faenus et sortem dabit.
Ne inconciliare quid nos porro postules.
DA. Daturin estis faenus actutum mihi?
TR. Vide num moratur. DA. quin feram, si quid datur.
TH. Quod illuc est faenus, obsecro, quod illic petit?
Quid illi debetur? TR. obsecro hercle *c. q. s.*'

Hunc igitur ordinem probabat Kayserus l. s. s. p. 422 et Ladewigius Philol. XVII p. 470, nisi quod v. 609 *post v.* 586 *traiectum* TRANIONIS *esse voluit. Contra Lorenzius assentiente Buggio tralaticium ordinem servat, nisi quod v.* 586—588 *post v.* 609 *et v.* 589. 601 *inter v.* 585 *et* 590

traiectos admisit: Niemeyerus vero l. s. s. v. 586—588 *post v.* 602 *potius collocandos censet. At versus* 601. 590 *speciosius quam verius sese excipiunt, cum* Molestus si sum, reddite argentum, abiero *quadret post* Abi, *non quadret post* (Molestus ne sis): nemo dat: age quid lubet. *Praeterea comparanti inter se v.* 588 *et* 576 *sq.*, 592 *et* 599 *sq.*, 593 *et* 607, *quorum similitudo accedit ad dilatationis incongruentiaeque incommoda, dubium non videtur quin diversae recensiones male conglutinatae sint eademque opera quae restant offensiones effectae. Vide praef.*

586. Iam ego hercle nominabo illunc *Pylades: quo recepto* age *pro* euge *Rostius l. s. s., contra quem dixit Lingius de hiatu p. 37.* Iam ego illunc hercle nominabo hic (*del.* euge) *Guyetus.* — euge, euge *R Parerg. p. 494. 501. Cf. Klotzius p. 116. Lacunam inter* nominabo *et* Euge, *non post hunc v., statuebat Muellerus p. 660. Cf. Parerg. p. 494 sq. et vide supra. Ad* hoc pacto *v.* 589 *cf. Bachius l. s. s. p. 157, ad* abiero *v.* 590 *post Madvigium Opusc. acad. II p. 81 sq., Buechelerum Mus. Rhen. XV p. 434 sq., alios cf. Meifartus de fut. ex. usu Pl. ed. Ienae a. 1885 p. 13 sqq.*

591. uerbo eripite *cum Bb Camerarius* erpite (*ut* surpuit) *pronuntians in ann.* (*cf. Skutschius l. s. s. p. 46 adn.*). uerbo eripe *Scaliger.* uerbum eripit *Rostius Opusc. p. 137, R olim Parerg. p. 502.* — *Mox* priuum *pro* primum *mire Acidalius.*

593. Quid tu nunc hominum te omnium *Pylades* (*cf. ad v. 594*). Quid tute hominem, hominum omnium *Camerarius.* Quid tu te, homo hominum omnium *Taubmanniana altera et omisso* te *Gruterus duce Lambino* (Quid? tu te hominem hominum omnium *vel* te homo omnium). Quid tute, o homo hominum omnium *Rostius.* Quid? tu ted (homo) hominum omnium *Bothius.* Quid ais tu? tun hominum omnium *R*, '*nisi* Quid ais? tun homo hominum omnium *praetuleris*': *ubi* tun omnium hominum homo *Brixius ad Trin.*[3] *1115 p. 148 itemque, sed* tun, omnium, *Lorenzius, qui olim admiserat* ais tu? *Contra* tu, omnium homo hominum *Vssingius in adn.*, tu, homonum omnium *Bergkius Opusc. I p. 149 sq.* (*cf. Spengelius T. M. P. p. 230*), tu, quantumst hominum homo *Muellerus p. 664 adn.*, o tu h. o. *Spengelius Philol. XXV p. 171 sq. improbante Fergero de vocat. usu Pl.* (*ed. Argentor. a. 1889*) *p. 39 sq. Vide praef.*

594. extentatum (*om.* te) *etiam codd. Lambini omnes, Turnebus Advers. XVI 10, Wakefieldius ad Lucr. III 489, Lingius de hiatu p. 55 sq.* ostentatum *codd. Pyladis.* externatum *Camerarius, Salmasius, Dousa.* sistentatum *Lipsius* (*cf. ad Truc. 270*). occentatum *Gronovius.* exenteratum *Pistoris* (*et* hunc *pro* huc: *quod del. Guyetus*). extenuatum *Rostius. Cf. R Parerg. p. 502.*

595. *De* nec erit quidem *ineptit Salmasius cum aliis.* ne gry quidem *Acidalius: quod cum proximo v. construxit R* (γρῦ *Lorenzius, Hasperus Annal. philol. CXXV p. 783, al.*). ne gith quidem *Lachmannus.* ne trit quidem *coll. Charis. p. 239, 19 Ellisius l. s. s.: ubi* frit *probavit etiam censor Sonnenscheinii* '*philol. Anz.*' *XVI p. 320. Ceterum cf. Klotzius p. 331.*

596 *sqq.* '*Fenestratos in ant. codd. etiam Pylades scribit**), *quo duce ex parte Camerarius:*

---

*) 'Hinc luxatio fit. vide notas' *adscripsit Bentleius.*

Ferre hoc potes? an ⟨mauis ut ali⟩quo abeat foras?
Vrbem exul ⟨linquat factis⟩ hic caussa tui?
Quoi sortem ⟨uix dare li⟩cebit? DA. quin non peto:

ubi factus hic *Lambinus,* actus hinc *Gulielmius* [*unde* liquit *et* sortem ⟨potius redd⟩ebit *Bothius*]. *Ego autem, qui in A nihil legere potuissem, sic olim p. 456 duce ex parte Acidalio* [*et* aliquo hinc *pro* hinc aliquo *cum Hermanno*]:

Ferri hinc potest. an ⟨uis ali⟩quo ⟨hinc⟩ abeat foras?
Vrbem exul ⟨linquat faeno⟩ris causa tui?
Quin sortem ⟨pol⟩licebit⟨ur⟩. DA. quin non peto.

Verum medius versus cum Schwarzmanno talis apparuerit: URBEEXOLATUM***S****CAUSATUI, *ita quidem ut in lacuna aut* FACTUSHIS *aut* FAENORIS *scriptum esse potuisse Schwarzmannus adnotet, post nos autem integer versus sic ut audio lectus sit* URBEEXOLATUMFACIATHICCAUSATUA, *hinc profectus et hoc versu posui quod suadere ratio videretur* [Vrbe exulatum faenoris causa tui?], *et reliquos duos ita supplevi, ut a probabilitate paullo saltem propius abessent:* [potes. an ⟨uis ali⟩quo ⟨hinc⟩ *et* Quin sortem ⟨iam redhi⟩bebit. DA. Quin ⟨eam⟩ non peto:] *(quanquam tertii initio* CUI *etiam in A conspicere mihi visus sum:) simul autem ante tertium lacunam signavi velut talis versiculi:*

DA. Pol, módo mi argentum réddat, abeat quó uelit:

vel

DA. Quid id ád me? modo nunc réddat argentúm mihi.'

R. Cf. Studemundus 'Festgr.' p. 61 sqq., qui v. 699 *servato* Quoi *et* Quin *corr.* licet *pro* licebit. *Atque* Quoi *def. etiam Seyffertus* (*de* Quoin .... licebit? *cogitans*). — *Ad v.* 596 *cf. Menradius in Woelfflini Archio IV p. 490, ad v.* 597 *Kampmannus res mil. Pl. p. 17.*

600. *'Huius versus cum ego has tantum reliquias in A expiscatus essem* ——U-- --FAENUS——U——U——MIKI, *e quibus efficiebam Parerg. p. 455* Reddundumst faenus, faenus reddundumst mihi, *integer versus, quanquam perdubio initio, Schwarzmanno hic apparuit:* MIKIFAENUSREDDUNTFAENUSACTUTUMMIKI. *Quem reposito* reddat *emendavi, sed fortasse non persanavi. Ceterum huius versus locum inde a Camerario occupat is versus, qui in libris legitur ante v. 722, repositus a nobis post v. 740' R. Mox* quod lubet *cum Ba R, alii. Ceterum cf. Proleg. Trin. p. CLXXXV.*

603 *sqq. Hos duos versus 'ex antiquis codd.' Pylades restituit:*

DA. Cedo foenus. redde foenus. foenus reddite.
Datisne foenus? date foenus actutum mihi.

Posterioris in locum haec Aldus substituit:

Daturin estis actutum mihi? date foenus.
TR. Foenus illic foenus. hic *e. q. s.*

V. 605 Daturne faenus? *R (qui in Parergis imprudens neglexerat ex A enotata).* Daturin faenus? *Buggius* (mihi *del.*) *probante Olseno de verb. subst. p. 66 sq. Possis* Datur mihi faenus *duce P: sed* faenús mihi *defenditur per enclisin: cf. ad v. 75.*

606. Nescis quidem *Kayserus l. s. s. p. 425.* Nescit quicquam *Vssingius refutante Seyfferto 'Berl. phil. Wschr.' IV p. 46.*

607. Veterator: neque *Camerarius, itemque R addens: 'de quo dubitare licebit.* UNO** (UETOTE *Schwarzmannus*) *non expedio'.* (fabu-

larier) Veto te *def. Kreschmerus Qu. Pl. p. 13 sq.* Periure *vel* Sceleste *temptabat Kayserus,* Petro ste (*!*) *Crainius 'Zschr. f. Gymn.' XX p. 867.* Vltro te *Seyffertus Philol. XXV p. 452: idque recensioni P vindicandum erit. Cf. Baierus de A et P p. 178 sq.* — belluam *Pius.*

609. nunc tu me istis ℜ, *etiam* nunc med istis *ex A et* nunc me tu tuis *ex B commemorans Parerg. p. 503 et Nov. exc. Pl. I p. 49. Vide praef. et cf. ad v. 586 sqq. Qui sequitur in libris versus (666), eum hoc loco* THEOPROPIDI *adiunxit Gruterus (Vssingiusque),* DANISTAE *Lambinus cum aliis.*

612. tibi is et faenus *Guyetus.* is tibi faenus ℜ*: cf. Opusc. phil. II p. 680 adn., ubi* tibei *cum Fleckeiseno probat,* tibi ĕt *non plane reiciens* (*ut* ti et). *Cf. Muellerus p. 309 et p. 710 adn.* (*ubi mensuram Studemundianam Annal. philol. XCI p. 55 explodit*). *Ceterum v.* 611 —617 *secl. Weisius.*

613. (inconciliare) hunc in nos (*pro* quid nos) *Guyetus. Cf. Langenus 'Beitr.' p. 183.*

614. moratur, quin feras. DA. Si *Bothius: tibi aut* Quin tu fers, si *aut* Auferam, si *Vssingius exspectabat. Ceterum cf. Langenus 'Beitr.' p. 176 sq.*

616. compellat ⟨ferox⟩ *Pylades: cf.* ℜ *Parerg. p. 494 adn. Videsis Schenkelium Stud. Pl. p. 22 [628].*

618 *sq.* debetur, obsecro? TR. obsecro hercle iube *Gruterus.* — hercle te, iube ‖ Obtrudi argentum *Pylades, corruptos fuisse hoc loco omnes codices scribens.* hercle te, iube ‖ Obici argentum huic *Camerarius.* iube obici ‖ Argentum huic *Weisius.* hercle te, obici ‖ Iube huic argentum ℜ *Parerg. p. 492: 'pro quo etiam* hercle, huic obici ‖ Iubeas argentum *licebat'.* hercle ei iube ‖ Obdier argentum *Palmerus Hermath. XI p. 313. Vide praef.*

620. Quid iubeam? TR. huic homini ℜ*: cf. Parerg. p. 492 sq.* (*ubi* ei *pro* huic [in]).

621. perpetiar *Hermannus, quod olim probabat* ℜ *Proleg. Trin. p. CLXXX. Cf. Fleckeisenus Annal. phil. LXI p. 28, al. Mox* qui sit? genus *distinguebat* ℜ *cum vulg.* (*corr. Bothius*). *Cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 40 adn.*

624. ⟨At⟩ non *Seyffertus* (*dubitans de* unde sit). — ⟨nunc⟩ ego *Bothius.* ego ⟨nunc⟩ (*olim* ego ⟨pol⟩) ℜ. — ⟨argentum⟩ unde *Guyetus.* ⟨ille aut⟩ unde *Muellerus Pros. p. 533. Vide praef.*

625. Id ⟨uero⟩ *Guyetus.* ⟨Sed⟩ id *Muellerus l. s. s. probante Leppermanno l. s. s. p. 27.* — mi ⟨actutum⟩ ℜ*: 'nisi vel* potius *vel* primum *males* [priuum *olim adiectum post* id me]. illud *pro* id *bis Bothius duce Acidalio, qui de his mira comminiscitur'.* — id⟨que⟩ me *Klotzius p. 176.* et me *Muellerus.* — ⟨ex te⟩ expeto *Belowius de hiatu p. 41. Vide praef.*

626 *sqq.* ill(u)d *dubitanter def. Skutschius l. s. s. p. 117.* — argentum est? TR. st! huic *Bothius* (*alias* Húiic *defendens*). argentumst. TR. huice ℜ *addens: 'nisi forte sic scripsit poeta:*

TH. Quod illuc argentumst? TR. paulum huic debet Philolaches.

TH. Paulum? quantillum? TR. quasi *e. q. s.'*

argentum sit. TR. huic *Muellerus p. 469 adn. obloquente Beckero in Studem. Stud. p. 143 adn.* argentumst. TR. huic ⟨quod⟩ *idem.* argen-

tumst. TR. aes huic *Brixius Annal. philol. CXXXI p. 194.* argentumst. TR. istic *Leo l. s. s. Mox* DA. Paullum. TH. Quantillum? *Bothius. Totum versum* 628 *DANISTAE tribuit Camerarius (cum FZ faciunt Vssingius, alii, neque Theopropidis animum neque sermonis progressum recte percipientes).*

629. Ab eo *cum FZ Braunius Observ. gramm. p. 40 (cf. 29).* — faenus creditum argenti ℜ *Parerg. p. 479: cuius traiectionis causam non perspexit Vssingius.* argenti faenus creuit *Palmerus Hermath. XI p. 313 (cf. X p. 60 ubi* cedit *coni. THEOPROPIDI* Audio *tantum, reliqua DANISTAE tribuens!). Vide praef.*

630. *Hunc versum hoc loco delebat Osannus Anal. p. 203 eumque sequitur Vssingius neglecto Servii testimonio, quod cum Ambrosiani auctoritas tum rationis vis firmat. Vide praef. Ad* quattor *cf. Fleckeisenus Annal. philol. CI p. 73, Groeberus in Woelfflini Archio V p. 127 sq., Ihmius ibid. VII p. 65 sq. et ad totum locum Raevardus Var. III 13 et Demelius l. s. s. II p. 206 sq., ad v.* 634 *Bergkius Opusc. I p. 383.*

637. Igitur, si saluomst, uosmet *Fleckeisenus. Cf. Klotzius p. 264.*

639. Patrissas *Guyetus. Possis* Patrisat *ducibus BaDa: cf. ad Pers. 568. Mox tralaticium ordinem servat Vssingius sine ratione.*

643. possim *pro* possum *Camerarius.*

645. speculo claras, clarorem merum *Camerarius (cf. Turnebus Advers. XVI 18).* '*Vbi cum* speculo claras *intellegi nequeat, veri simile fit coaluisse duorum versuum particulas velut talium:*

TH. Nam quid ita? ⟨TR. cor tibi exsultaturum arbitror:
Magis hercle⟩ speculo claras, clarorem merum.

Cf. praefationem' ℜ. speculiclaras *Ellisius l. s. s. p. 166.* speculoclaras *etiam E. Hoffmannus in Woelfflini Archio II p. 232. Mox ad* destinat *cf. Langenum* '*Beitr.*' *p. 300 sq., ad* talentis magnis *Dziatzkonem ad Ter. Phorm. 644.*

648 *sqq.* has mnas quadraginta dedit ℜ *Proleg. p. CXXV:* illas quadraginta minas *Bothius, pergens* Hic sumpsit quas debemus: *ubi* Hinc sumpsit illi quas dedimus *Pylades.* Hinc sumpsit quas huc dedimus *Guyetus. De lacuna dubitat Seyffertus. — Ad v.* 651 *cf. Turnebus Advers. XVI 10, ad v.* 654 *Klotzius ad Ter. And. II 2, 7. — V.* 656 itane *Priscianus Putschii III p. 608. De* paenissume *v. interpr. Apul. Metam. VIII p. 523 Oud. — De v.* 657 *errant cum Baierus l. s. s. p. 171 tum Crainius Stud. Pl. p. 6.*

660. Dicin *Schraderus de -NE partic. p. 27 [281], fortasse recte: cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 28. Ceterum cf. Langenus Stud. Pl. p. 171 sq.*

661. hominis *pro* domini *Camerarius.*

663. it *pro* ut *servato* mendacium *Salmasius.* ut in uicinum hunc conferam mendacium *Guyetus.* ut in uicinum hunc proximum ⟨rem conferam,⟩ ℜ (*post* filium *demum interrogationis signum ponens*): '*nec enim placere potest Bothiana ratio:* quo ego nunc agam, nisi in uicinum hunc proxumum, mendacium?' *Neque melius* id unum, ut nostro de uicino hoc proxumo (Eas *e. q. s.*) *Sonnenscheinius aut* ut in uicino hoc proxumo mendax siem? *Nettleshipius aut* ut in u. h. proximem mendacium *Ellisius p. 167 corruptelae rationem non perspicientes.*

664. Eius *pro* Eas ℜ *cum Guyeto* (Eis).

666. *De* abes *vel* adstes *pro* abest *cogitans Acidalius versum huc revocavit.* '*Recte: sed ut ne hic quidem ab ipso poeta scriptum putem, sed aliunde petitum et eo consilio ascriptum quod Philologi t. I p. 300 [Opusc. phil. II p. 274] persecutus sum. Praeponi versui 665 Scaliger volebat*' R. *Cf. ad v. 609 et adde Langenum Stud. Pl. p. 332.*

667. dei ducunt '*prisca exemplaria*' *Pii.* dei dictant *Scaliger.* deducunt (*et* Quaeque) *Bothius.* dein sit (*et* nunc id certum est *praeunte* certum est *Dousa*) *Acidalius itemque, sed* dehinc dicam, R '*quanquam magis etiam* fiet *pro* dicam *placiturum sit*' *obloquente Bachio in Studem. Stud. II p. 363.* di iniciunt (*et* id mihi certumst) *Kayserus l. s. s. p. 425 et 342.* dein fiet *Vssingius.* dicendum (*et* Quidquest) *Sonnenscheinius.* est futurum *Seyffertus l. s. s. p. 995. Verbis* Quicquid dei dicunt (*in quo explicando Boxhornius, alii nil profecerunt*) *videtur significari nullis ominibus a mendacio deterreri servum.*

668. commentus *def. Olsenus l. s. s. p. 21. Ad v.* 670 *cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 21 et Klotzius p. 238. 245.*

671. *Cf. Baierus l. s. s. p. 65. 89 Olsenusque p. 24 et vide post Hotomannum, al. Demelium l. s. s. II p. 200.*

673. Bono in loco (*et* Tr. Perbono: immo) *Madvigius Advers. II p. 11.* Sane in loco *Vssingius.* — perbono ⟨has⟩ *Camerarius.* — peroptimo *cod. Schobingeri, Pylades. Videsis Schenkelium Stud. Pl. p. 22 [628] sqq. Ceterum* Non ... perbono? *dist. Seyffertus olim, iam* Non ... perbono. *praeferens.*

675. euocato *Pylades.* euocadum *Guyetus. Cf. Klotzius p. 134. 168, al. De* ad te *dubitat Muellerus p. 498 sq., praeter rem. Possis* euoca intus ad ted aliquem *vel* intus ad ted euoca aliquem.

676 *sq.* Ecce autem interii *Vssingius Baierusque p. 152, non intellegentes* iterum *ex v.* 677 *petitum esse* (*ubi* idem *pro* unum *Lambinus: non offendit Bentleius in Phorm. IV 4, 8: cf. Bergkius Opusc. I p. 115*).

678. *Totum v. abesse posse adnotabat Vssingius, qui neminem iam offendet personis ex A et ex usu sermonis* (*cf. Seyffertus ad Pers. 144*) *digestis. Ad v.* 679 *cf. Baierus p. 144.*

680. heus tu *Theopropidi adiungebat cum Bothio* R (*quasi ex libris*) *probante Richtero in Studem. Stud. I p. 568 sq. Mox* uelint an (*cf. A*) *Bothius cum Guyeto.*

682. percontare ergo *Guyetus.* percontaredum *Bothius. Cf. Muellerus p. 533 et ad* oras (rogas) *Bergkius* '*Beitr.*' *I p. 49.*

685. ⟨me et⟩ mea *Sonnenscheinius.* — tu undique R, *postea* cundique *suadens Opusc. phil. III p. 142* (*cf. Bergkius* '*Beitr.*' *I p. 119 adn.*). *Cf. Lorenzius Philol. XXX p. 585 et Klotzius p. 169, al.*

686. Euge, optume eccum huc R. E. o. ecce eum *Schenkelius Stud. Pl. p. 88 [694].* Eugé, eccum optume *Sonnenscheinius refutante Seyfferto cens. p. 996.* Euge optume ipse eccum *Bachius in Studem. Stud. II p. 408. Cf. Klotzius p. 106. 168 et vide post Fleckeisenum Annal. philol. CVII p. 503 et Wagnerum ad Aulul. 669 Richterum in Studem. Stud. I p. 517. 522.* — dominus aedium *Pylades, vitiose. Dein ex Gepperti testimonio hariolatur Baierus p. 143.*

689. dum *pro* tum *vitiatum inde a Taubmanno usque ad Bothium. Ad* hunc *cf. Hahnius* '*de verb. cum praepos. compos. apud vet. R. poet.*

sc. cum dativo struct.' (ed. Hal. a. 1878) p. 24 sq. et Bachius l. s. s. p. 207. Quamquam huc *unice probat Seyffertus.*

690 *sqq. Tractarunt hoc canticum de antistrophica responsione cogitans Hermannus Elem. doctr. metr. p. 216 sqq. et Beckerus Quaest. p. 23 sq., post Ritschelium autem Studemundus, Spengelius, Klotzius, alii, de quibus singillatim adnotavimus. V.* 690 hoc *del. Beckerus: vide Fuhrmannum Annal. philol. XCVII p. 850. Cf. Klotzius p. 239. 297. 464, al.*

691. 'Ne quidem cauna meruerit *cod. academicus Gronovii: qui in quibus mss. dicat* Ne quod eſt culina uxor *repertum esse, nescio.* Nec quando esca una bene meruerit *Camerarius* (de me meruit *Lambinus*). Nec est quom esca una me iuerit *Guyetus.* Nec quando esca ulla me iuuerit *Hermannus et* una *servans Beckerus. De* quod *cf. v. 158'* R. Nec quidem *Bothius* (Nec qui *ed. vet.*). Nec quom *Luebbertus Stud. gramm. II p. 79 obloquente Cramero de perf. coni. usu pot. p. 18* (*aut* quom *aut* ut *exspectat Lorenzius*). *De* una *post alios cf. Paulius Quaest. gramm. I* (*ed. Ienae a. 1884*) *p. 50.*

693. 'minime *mire iungunt cum prioribus Hermannus Beckerusque. Creticum tetrametrum catalecticum esse talem*

⏑ – ⏑ – ⏑ – ⏑ –

Hermannus perspexit. Qualem ille etiam v. 697, nos praeterea v. 696. 702. 703. 706 discripsimus. Dimetrum cum tripodia trochaica catalectica Bothius sic efficere sibi videbatur: Núnc dormitúm iubet íre me. minume! *ut v. 690—692. 694. 695. 698—701. 704. 705. 707—714. 717. 720. 721. 731. Nisi forte ad horum speciem etiam v. 696. 702. 706 sic revocandos putabis:*

Vóluit in cúbiculum abdúcere ⟨hic⟩ me anus.
Quóm magis cógito cúm animo meo.
Éxsequi cérta res ést ⟨ego⟩ ut abeam.'

R. *Cf. Spengelius de cret. p. 36 sq. et 'Ref.' p. 86 sqq. 106, Studemundus de cant. p. 19 sq. et Annal. philol. XCI p. 69, Muellerus Pros. p. 24, Klotzius p. 103. 132. 199. 297. 298. 342, al. Ceterum v.* 692 *possis ducibus BCD:* Pérbonum prándium uxór mihi dedit.

694. fore *Lambinus.* 'forte *recte explicat Gulielmius p. 167, non recte Handius Turs. II p. 734'* R.

695. quom prandium quam solitum *Gulielmius, ubi* solum = '*solitum*' *Bothius def. abusus Nonio p. 124, 19 M.* quam prandium quod solet *Hermannus. De* quod prandium *cogitat Lorenzius. Cf. Luebbertus l. s. s. p. 100. 239.*

696. abduceret me anus *Hermannus trochaicum exitum faciens, sed* med anus *p. 218 corrigens. Cf. ad v. 693. Mox* somnust de prandio *Guyetus.* somnus de prandio est *Weisius* (*de* homini — *quod add. Pylades — pro* apage *substituendo cogitans!*). somnus de prandio (*del.* est) *Bothius, Hermannus. Cf. Handius Turs. II p. 207.* — apage ⟨te⟩ *Bothius.*

698. med edidi *Pareus.* me dedi *cum Gulielmio Verisim. II 22* R: *sed cf. Nov. exc. Pl. I p. 51 adn., Buggius Philol. XXX p. 641, Brixius ad Mil. 308, al. Cf. Klotzius p. 240 sq.*

699. nunc scio *trai. Camerarius. Cf. Klotzius p. 240. 516.*

701. 'cubandum si intrabit male *Pylades et* est *ante* si *addito tetrametrum restituens Hermannus.* cubandum est intus male *Camerarius.*

Interpretis additamentum fuit ſi intrabit' **R**: *immo* ni trahiſ — *scilicet* '*telum*' (ſi intrabit *Itali*). *Cf. Klotzius p. 342.*

702. Quo magis *Pius.* Quo magis magisque *S. Bosius. Cf. Luebbertus II p. 211.* — cogito ⟨ego⟩ *Pylade duce Camerarius.* — cum animo meo *trochaice post Bothium Hermannus: cf. ad v. 693.*

703. dotatam uxorem atque anum ⟨homo⟩ habet **R**, *ubi* (d. u.) domi suae habet *Guyetus.* atque ⟨eam⟩ anum habet *Spengelius de cret. p. 87* (*probante Studemundo de cant. p. 19, Bergkio Opusc. I p. 678, al.*), *postea etiam de* uxorem habet dotatam atque anum *cogitans.* atque anum ⟨una⟩ h. *Schenkelius. Cf. Klotzius p. 240. Malim:* Síquis dotatam úxorem atque sénicam habet (*vel* annósam habet), *ut hic quoque versus trochaicus sit: cf. ad v. 704.*

704. Hominem sollicitat '*exemplaria antiqua*' *Pii.* Eum hominem sollicitat **R**. Neminem sublicit *Spengelius* '*Ref.*' *p. 82 sq.* — sopor Sollicitat *trai. Hermannus.* — sopor ⟨at sapor⟩ *S. Bosius. Trochaicos feci v. 704 sq.*

705. odio est *e* '*priscis exemplaribus*' *affert Pius.* odio est: nunc uero mihi *Camerarius* (nunc mihi *cum A*). mihi odio est *Hermannus.* odiosumst: uelut (uel ut *Annal. philol. LXXXIII p. 270*) nunc mihi *Muellerus p. 625 sq.* itast odio ut nunc mihi *Spengelius dubitanter. Cf. ad v. 704.*

709. ⟨at⟩ haec sát scio quaé me habet male *Hermannus* (habet *cum Bothio*) *itemque, sed* quam me, **R**. ⟨ab⟩ hac sat scio, quamquam habet male *Spengelius* '*Ref.*' *p. 83 sq. praeeunte* quamquam me habeat *Madvigio Advers. II p. 11.*

710. Peiusque *Camerarius.* et ‖ Peius *Bothius. Cf. Buggius Annal. philol. CVII p. 406. Post* mihi *Vssingius add.* arbitror. *Cf. Klotzius p. 181. 239. 241.*

711. Si abitus tuus tibi, senex **R** *cum Camerario.* Abitus si tibi, senex *Spengelius* '*Ref.*' *p. 84 sq. 116, deleto* tuus (*ubi de* tibi *aut* senex *delendo cogitat Vssingius*). *Possis* Ábitus tuos tibi sí, senex: *sed cf. Brugmannus de* NI *partic. p. 30. Mox* ullum *reduxit Beckerus p. 21.*

713. incusites **R**, *delens post Beckerum* merito '*quo servato tetrametrus prodit parum aptus huic loco*'. *At cf. Studemundus de cant. p. 86, al. Cf. Brugmanus de iamb. sen. p. 26 et Baierus p. 72. 99. Ad v. 714 cf. Turnebus Advers. XVII 10, Lipsius Saturn. II 21 et Rothius Quaest. gramm. p. 10, Wirtzfeldius de consec. temp. Pl. p. 23. — Ad v. 715 sq. cf. Bentleius in Hor. Epist. II 1, 75. Vbi* circumducerem (*A*) *Seyffertus improbat et propter prosodiam* (senĕm) *et quia ablativus addi soleat vel subintellegi* (*Asin. 97*).

717. Accedam ⟨heus⟩ *Hermannus dubitanter.* Accedam ⟨huc⟩ **R** *addens: 'tetrametrum qui volet sic restituet:* plurumum, ⟨mi⟩ Simo'. *At cf. Spengelius de cret. p. 17 et 'Ref.' p. 128, Bachius in Studem. Stud. II p. 207, Klotzius p. 241. 342, al.* — *Ad v.* 718 *cf. Muellerus p. 624, Klotzius p. 181. Cf. ad v. 549.*

719 *sqq. Anapaestos Spengelius* '*Ref.*' *p. 132 sq. 321 admittit hos:* Quid agís? ⟦ Hominem optumum téneo. ‖ Văh amíce facis quom mé laudas. ‖ Decet. Cérte hau (*p. 382* Decet cérte. Hau) bonum tenéo seruom. '*V.* 720 *sq. sic Camerarius:*

Cum me laudas. TR. decet certe. SI. certe hercle, at ego te
Haud bonum teneo seruum. TR. quid ita uero, Simo?

ubi alterum certe *om. Gruterus. Tetrametros Hermannus olim Elem. doctr. metr. p. 217 hos discribebat:*

Quóm me laudás. TR. decet cérte. SI. hercle at téd ego
Téneo seruom haúd bonum. TR. quíd ita ueró, Simo?

hos autem idem in Parergis nostris p. 507:

Quóm me laudás. TR. decet cérte. SI. at hercle aútem ego
Haút bonum téneo seruóm. TR. quid ita, mí Simo?

Alia ibidem p. 458 sqq. ego olim, qui nunc:

Quóm me laudás. TR. decet cérte. SI. at hercle haú bonum
Téneo seruom. ⟨TR. eía ueró: quid ita, te óbsecro?⟩

te habeo *esse interpretis puto, de iungendis* certe hercle *particulis non sentio cum Handio Turs. III p. 59, pro* te obsecro *video etiam* mi Simo *placere posse. Versum* Heia mastigia ad me redi. ⟦ Iam isti ero *hinc semotum post v.* 740 *revocandum intellexi, qui in libris collocatur post v. 721, transpositus a Camerario post v. 599, a me olim post verba v. 739* TR. ei. SI. quid est, *ab Hermanno autem miro artificio* (*quod explicavit Parerg. p. 506*) *post verba v. 723* quid id est? *Pylades* ad meredi amisticero *e suis codd. affert,* a meridie amisti sero *e suis se scripsisse Lambinus dicit. Mira Palmerius Spicil. p. 83 comminiscitur duce Pylade' R.* Me quom laudas *Kaercherus de prosod. p. 65. Pro* habeo *Bothius* adeo, *Ellisius l. s. s. p. 167* Habeas (*quod ante* hercle te ‖ Hau b. t. s. *reiecit*). *De v.* 741 (*ubi* Etiam .... redis *Vssingius abusus C*), *quem alii aliter traiecerunt, nos seclusimus, adde Richterum in Studem. Stud. I p. 539. 543 et Langenum Stud. Pl. p. 173. Schenkelii somnia videsis Stud. Pl. p. 27 [633] sqq.*

722 *sqq.* 'quid nunc quam mox *e priscis exemplaribus Pylades, locum corruptum et fenestratum dicens. Supplevit autem Camerarius in hunc modum:*

SI. Quid nunc, quam mox? TR. quid est? SI. quod solet fieri.
TR. Dic ⟨igitur quod solet fieri,⟩ quid id est?
⟨SI. Quid facitis uos? sed, ut uerum, Tranio,⟩ loquar,
Sic decet, ⟨ut homines sunt, ita⟩ morem geras.
Vita quam sit breuis, simul cogita.
TR. Quid? ehem uix tandem
Percepi super his rebus nostris te loqui.

Quae supplementa fraudi nuper Hermanno fuerunt Parerg. p. 507. Vbi quae ego proposui p. 459 sq., eo corruunt quod in A lectum est. ....nec hic a lacunae notis abstinendum nec in reliquis redintegrandis elaborandum putavi, satius ducens fidem librorum servare quamvis plenam dubitationis. Nisi quod interim scies *pro* scis *posui et* cógita. ⟨núm⟩ quid ⟨ais?⟩ ‖ Ehem, ⟦ Vix ... loqui *omisso* simul *additicio* (simitu *Bothius*). *Quo servato etsi trochaica clausula sic prodit:* Víta quam sít breuis, cógita simul, *tamen ita quid addito in libris* quid *fiat?' R. Cf. Seyffertus Philol. XXIX p. 411.* Scis *vel* Scin tu *Vssingius* (*et* ibi quid [quod *Ellisius l. s. s.*] solet fieri *cum Gepperto*), *dein supplens* ⟨Sic frui uita animo ut tu tuo⟩ morem geras *et* cogita⟨ndum⟩. ⟦ Quid ⟨ais?⟩, *ubi* ⟨Animo⟩ morem geras. uita quam sit breuis ⟧ ⟨Cogita atque hoc⟩ simul cogita *Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' XII*

p. 196 sq. ***propter*** Quid? ***praeter consuetudinem usurpatum et propter*** Ehem, uix tandem ***maiorem lacunam statuens, quam ex A firmare studuit. Vide praef.*** Vix tandem *certe optime quadrat post iteratas allusiones obscuriores* quam mox (*scil.* ***'pergraecabimini' — errat Lorensius cum Ritschelio*** —) — quod solet — sic decet — morem geras — cogita. *Ad* fieri *cf. Langius* ***'Bild. d. lat. Praes. Inf. Pass.'*** *p. 19 sqq. — V.* 727 Ehem *extra versum positum ab* ***R*** *ad finem antecedentis revocabat Hirthius de interi. p. 13 (quocum Spengelius facit* ***'Ref.'*** *p. 383 adn.): cf. Richterus l. s. s. p. 427. 432 sq.*

729 *sq.* ***'De his non potest non errasse Hermannus in Iahni Annal. nov. t. XXXV p. 192 sq.' R.*** uos *del. idem Elem. d. m. p. 217, illic* muscae hercle *corrigens in mensura bacchiaca.* — Vino, uictu, piscatu (*del.* et) ***Bothius.*** — uictu probo, piscatu electili *trai. Gulielmius probante Spengelio* ***'Ref.'*** *p. 40. Cf. Seyffertus Burs. Annal. XXXI p. 43.*

731 *sqq.* ***'Bacchiacos discripsi*** (*add.* simitu *duce Hermanno* [*cf. Opusc. phil. II p. 258 sq.*] *et corr.* omnia ***pro*** communia ***cum Camerario*****):**

Vitám colitis. Tr. Immo uita ántehac erát:
Nunc nóbis simítu omnia haéc excidérunt.

Qui si cretici fuerint, tales esse potuerunt:

Cólitis uitam. Tr. Ímmo uita ántidhac erat [*sic Bothius*]
Nóbis: nunc ómnia haec éxciderúnt ⟨bona⟩.'

Sic ***R****, ubi* erát, nunc Nobís omnia h. e. *Bergkius Opusc. I p. 169.* Simo *post* exciderunt *add. Lambinus Crainiusque* ***'Zschr. f. Gymn.'*** *XXI p. 154,* simul *Weisius: post* nobis *vero* non est *Ellisius l. s. s. p. 168,* cum *ante* omnia *Sonnenscheinius. Cf. Seyffertus de bacch. p. 39, Studemundus de cant. p. 15 sq. 19 sq. 36. 39. 79 sq., Christius* ***'Metr.'*** *p. 408: quorum mensuris improbatis Spengelius* ***'Ref.'*** *p. 62. 98 sq. 128. 254 sq. haec temptavit (probante Lorenzio nisi quod* exciderunt *retinuit):*

Vítam ⟨uos⟩ cólitis. Immó uita antehác erat.
Núnc nobiscum ómnia haec (*vel* nobis cúm uita hac) óccidérunt ⟨bona⟩.

V. 733 Quídum? Tr. Ita ⟨hic⟩ óppido ***R*** *cum Hermanno, ubi* Itast *Spengelius* ***'Ref.'*** *p. 99 refutante Seyfferto* ***'Berl. philol. Wschr.'*** *IV p. 46. Possis:* Quídum? Tr. Ita occídimus omnés, Simo, oppidó. *Cf. Klotzius p. 198. 298. 342.* — *V.* 734 pro spere *Vsenerus in progr. Gryphiswald. a. 1866 p. 16: cf. Lorenzius ad Pseud. 574.*

737 *sqq.* ***'De his non satis recte statuisse Parerg. p. 461 sqq. videor.*** *V.* 737 *septenarium feci addito* nostram (*vel* subito), *ut v. 728. 740. Quanquam etiam creticos numeros licet sic servare:*

Sét, Simo, ita uéntus nunc năuem deseruít. S. quid est?

vel uéntus nauem núnc ***cum Bothio.*** nauem nostram subito | Deseruit *Camerarius metro nullo. Idem v.* 738 quomodo pessime potuit: *quod et Dousae Explan. III 2 et Gulielmio Verisim. I 4 et Acidalio fraudi fuit.* ***Verba*** Ei ..... ratem *quod facile videantur in creticos tetrametros redigi* (*modo* quae naui *transponas*) *fallax species est. Trochaicam clausulam esse* me miserum occidi *Bothius voluit, ubi* ⟨Heú⟩ me *scripsi. V.* 740 nostram ui *pro* nostrae naui *Acidalius. Est autem* ratis ***ut videtur πλάτη' R.*** *Refutatis Studemundi artificiis (de cant. p. 11. 16.*

20. 79) Spengelius 'Ref.' p. 31 sq. 97. 106. 115. 290 cum Ritschelio fecit, nisi quod Bothianam sententiam de v. 739 suam fecit, de v. 737 prorsus reiecit. — *V.* 738 Qui ne *Heinsius* (antehac *post* in terram *addens*). Quaen *Schraderus de* -NE *partic. p. 7 [261] sq., fortasse recte: cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 26.* — *V.* 739 in terram **R** *cum Pylade. At cf. Madvigius ad Cic. de fin. V 30, 92 p. 774. Ceterum imago a Simone adhibita ut minime se adplicat ad id quod v. 737 Tranio incohaverat, ita v.* 740 *sq. aperte navis in mari, non in terra, versans obversatur.* — Heu *pro* Ei *Richterus l. s. s. p. 563 (refutata Lorenzii sententia de hiatu post* miserum). — *V.* 740 trabes (*Spengelius* trabem) *pro* ratem *Lorenzius refutatis aliorum (ut Lobeckii Paralip. p. 439) sententiis.* natem **B** (*pro puppi: cf. puppim pro tergo Epid. 74*). — *De v.* 741 *cf. ad v. 719 sqq. et ad v. 742. Vide praef.*

742. Velim ut uelles *Camerarius: cf. Ausonius Popma de usu ant. loc. II 2.* Vellem ut tu uelles *cum Bothio* **R** *duce Mureto Var. lect. IX 8 et Lipsio Ant. lect. III 1, 8.* Velim ut tu ueiuas (*vel* ualeas) *Spengelius 'Ref.' p. 383 adn.* — quíd est negoti eloquere *Gruterus, Hermannus.* quid est negoti? TR. ⟨Ego⟩ eloquar **R**, *addens hanc interrogationem spectare ad v. 741 (cf. v. 720 sqq.): ubi* quid hoc negotist *potius exspectares, cum* quid est negoti *spectet ad v. 740. Cum Brixio faciunt Spengelius (aliter olim T. M. P. p. 201) et Studemundus de Vidul.*[2] *p. 45. Vide praef.*

743 *sq.* '*Sic Camerarius:* herus peregre uenit. SI. tunc tibi ‖ Chorda tenditur inde in ferriteruum, ‖ Postea in crucem recta. TR. nunc te ego per genua ‖ Obsecro *e. q. s. Vnde ascivi quantum satis* [túnc ⟨tibi actútum⟩ chorda ténditur: ‖ Inde férriterium: póstea ⟨TR. pol pér tua te g⟩enua óbsecro]: *nec enim Hermanniana placent Parerg. p. 506.* ferriterium *primus Dousa, male cum* sphaeristerium *comparans: nec* ferritērium *Hermannus debebat.* ferri cernuum '*ex antiquae scripturae vestigiis* ferriternuum' *Lambinus.* ferriteriuium *Palmerius'* **R**. tum contendetur indu ‖ Ferriterium postea . . . TR. enim obsecro *Bothius.* tunc ⟨flagrum tergo tuo⟩ portenditur *et* postea ⟨crux. TR. per tua te g⟩enua obsecro *Vssingius. Cf. Skutschius 'Forsch.' I p. 81 et vide praef.* — *Ad v.* 746 *cf.* **R** *Opusc. phil. II p. 691 sq., Brandtius de gen. p. 21, Luchsius in Studem. Stud. I p. 371, al.* (istimodi *etiam Fleckeisenus coll. Truc. 930, al.*).

747. '*Post hunc v. quin aliquid interciderit, vix est dubium. Vide praef.*' **R**. *Velut* Volo hercle certior fias a me, Simo *suppl. Stamkartus Spec. p. 87. Oblocuti sunt Lorenzius aliique. Mox de* orogo (*Ba*) *videsis Baierum p. 84.*

749. *Pro* Iam *Lambinus* An (*al.* Nam). *Ad* quid *cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 18. Mox* increpauit (*non* increpitauit) **R** *cum ceteris. Ad v.* 750 *cf. ad v. 549.*

751. *Cf. Turnebus Advers. XVI 10.* solet, ⟨Olim quom alcedo pullos educit suos⟩ *suppl. Seyffertus: recte, ut videtur.* — *Ad* balineas *v.* 756 *cf.* **R** *Opusc. phil. IV p. 175.*

757. Quid is *Pylades.* Quid ille *Camerarius.* Quid illic *Engerus de pros. p. XII.* Sed (*vel* Nam *vel* Quid?) quid *Bothius.* Ecquid *Richterus in Studem. Stud. I p. 559.* — Quid somni somniauit *Muellerus p. 487 adn., quod placuit Buggio Vssingioque! Cf. Lorenzius Pseud.*

p. 38 adn. — consummauit *apud Turnebum* (*XVI 10*) *esse Lambinus dicit. Vide praef.*

759. gynaeceum nouom *post Guyetum trai. Bothius. Ad* noum *videsis Kochium Annal. philol. CI p. 284.*

760. *De* laudasse hasce ăit *somniat Klotzius p. 176, de* architectorem *Turnebus l. s. s.*

761. esse aedificatas has sane ℜ. esse aedificatas insane *Baierus p. 173 sqq. 'per leges artis criticae' commendat.*

763 *sqq.* *'Sic Camerarius supplevit:*

Nam ille eo magnopere ex te sibi exemplum petit,
Quia hic audiuit esse aestatem perbonam,
Subdiu coli hasce solere perpetuum diem.

Vbi v. 1 Si. Nae ille [illic *Bothius*] malo quidem ab opere sibi *Pylades ediderat, v. 3* absque sole *pro* hasce solere *Dousa Expl. III 3 invexit. Ex A Plautina ut potui reconcinnavi* sub diu (*cuius explicatio est* SUBSOLE) *servans cum Lachmanno in Lucr. IV 211.* Sub dio *Lambinus, Palmerius.* Sub diuo *Hermannus in Iahni Annal. nov. t. XXXV p. 196: in reliquis non magis quam Kampmannus de* AB *praep. p. 35 satis faciens. Primo versu quod* magno *in B esse Fleckeisenus dicit Philologi t. II p. 100, a Camerarii manu est' ℜ, qui dedit:*

Si. Ne ille éx malo malum hínc opere exemplúm petit.
Tr. Quin aéstu audiuit ésse ibi uictum pérbonum:
Sub díu colere te úsque perpetuóm diem.

Vbi v. 763 *ante* Nam ille ex *e. q. s. Kretschmerus Quaest. Pl. p. 17 sqq. opinabatur intercidisse velut* Edepól faciet hoc magno incommodó suo (*cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 49*). Nam quor ille ex malo hinc opere *Buggius. De* ex te *errat Baierus p. 178, quod vocis* hinc *interpretamentum est.* — *V.* 764 Quia istic uidit esse aestatem perbonam *Geppertus Stud. Pl. II p. 71.* Quia uictum audiuit esse aestate ibi perbonum *Buggius.* Quia hic uitam audiuit esse aestate perbonam *Vssingius.* Quia esse audit aestate ibidem uictum p. *Ellisius p. 168. Ceterum* mihi *mire h. l. excurrens in A, ut vid., nescio an ad v. 767 olim spectaverit, ubi* KUO *corruptum in A.* — *V.* 765 Sub diu *def. etiam Bergkius Opusc. I p. 404, Ribbeckius com. fragm.*[2] *p. LXVII, Baierus p. 46.* Sub diu coli (*sic iam Weisius*) uitam usque *Buggius.* Sub sole columem (columen *Ellisius*) usque *Vssingius. Cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 43. Vide praef.*

767. *'Ex Servio in Aen. V 19* a mani usque ad uesperum *possis* hic a manist usque ad' ℜ: *ubi* usque *unus cod. N habet e corr.: om. reliqui: quod ex Amph. 253 habent Servius Pompeiusque in Don. Errat Geppertus l. s. p. 76. Cf. ad v. 764.*

769. umbra mi usquam *Guyetus, Bothius.* mi umbra ibi usquam ℜ (*cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 376*), *postea* cusquam *dubitanter commendans Opusc. phil. III p. 142. Ceterum absque A esset* mihi umbra *Klotzius similibus adiungeret.*

770. *Loci iocique obscuritas, de qua Lorenzius aliique verba faciunt, allato Polybio II 24, 7 minime tollitur. Sed* Quid? Sarsinatis ecquast? *ad spectatores conversus dicit Tranio, dein Simoni adiciens* si Vmbram non habes (*scilicet Sarsinati fortasse uti poteris*). — *Ad*

v. 771 *cf. Lachmannus in Lucr. p. 106, ad v.* 774 *Madvigius Opusc. acad. II p. 40.*

774. Eon? uoco *distinguebatur: ubi* Eon, uoco *Seyffertus,* ne *utroque referens* (*cf. Pers. 671*). eon uin uocem (*vix* aedificatod) *Brugmanus de iamb. sen. p. 11.*

775. Aléxandrum atque Agáthocolem (*del.* magnum) *dubitanter* R *Opusc. phil. II p. 488 sq. Cf. Klotzius p. 91, al.*

781. homines habeo *cum Pylade trai.* R *improbante Spengelio T. M. P. p. 198, al.: ubi iam* at égo habeo *hiatum removit. Ceterum cf. Ribbeckius com. fragm.*[2] *p. CXXII sq.*

782. *Cf. Lochius de genet. p. 9.* — uehent *pro* uehunt *Kayserus l. s. s. p. 425. Dein scaenae novae inscriptionem cum Camerario et A del.* R *obloquente Spengelio de scaen. distrib. p. 290 Baieroque p. 114 sq.*

783 *sqq. Ad* hauscio *cf.* R *Proleg. p. CII sq.* — congredibor *etiam Brixius in progr. a. 1847 p. 10* (*cf. Annal. philol. XCIII p. 63*), *Fleckeisenus, Bergkius Opusc. I p. 168, Spengelius 'Ref.' p. 98. 279. 383 sq.* (*cf. de cret. p. 43, Seyffertus de bacch. p. 44, Studemundus de cant. p. 45*). — *V.* 783 Heus, heus Theupropides. ⟦ Hem, quis *Bergkius Opusc. I p. 116.* Heus Theupropides. ⟦ Hem, ecquis R *Opusc. III p. 344 improbante Muellero p. 724, ubi* Hem, nam quis *Buggius. Dubitat Spengelius p. 383. Vide praef.* — *V.* 785 *'absque A esset, probabiliter Fleckeisenus coniccerat* multum suo qui fidelist' R, *qui minus recte postea* multimodis qui fidus unust *praetulit* (*ubi* multis modis fidus unus *Ellisius l. s. s. p. 169*) *obloquente Studemundo in Ind. lect. Gryphiswald. a. 1870/1 p. 14 adn.* multum fidelis suo *Weisius.* multum suo fidus ⟦ unde is? *Baierus p. 54. Vix recte cogitaveris de* multimodis fidustus *coll. Pauli Festo p. 89, 15 M.*

786 *sq.* misseras *ex A ut putabat* R (*cf. Baierus p. 99*). — Quid illíc *retinebat* R: *cf. Muellerus p. 332, al.* — restitisti *cum Lambiniana* R, *Brixius ad Men.*[3] *779, Langenus 'Beitr.' p. 301 sqq., alii.* destitisti *servat etiam Spengelius 'Ref.' p. 199. 202 adn. 275.* — *V.* 789 hoc obtines *trai. Camerarius.*

790. uolés uerbum hóc *def. Seyffertus de bacch. p. 45, Studemundus de cant. p. 44, Christius 'Metr.'*[2] *p. 245, al.* uoles técum uerbum hóc (*vel.* reccogitare) *Crainius l. s. s.* uoléssis uerbum hóc *Spengelius 'Ref.' p. 257. 280.*

791. haud facile est factu *inde a Camerario edebatur.* haud facile factu est *Bothius itemque Sigismundus de* HAVD *partic. p. 255.* haud facilest factu *inter alia Klotzius p. 219. 300. Cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 61.*

792. *Hunc versum pro dittographia antecedentis Spengelius habet 'Ref.' p. 383 adn.* — simitu hau potiui R *Proleg. Trin. p. CXLIII adn.* (potiui *vel* potuui *iam Weisius in adn.*) *obloquente Fleckeiseno Mus. Rhen. XV p. 623.* simitūr hau potui R *Opusc. phil. II p. 258. III p. 296. IV p. 250 probante Bergkio Opusc. I p. 168 sq.* (*cf. Iordanus 'Beitr.' p. 93 Schweizerusque Annal. philol. CXXIII p. 38*). simitu una hau potui *Crainius l. s. s.* simitu hau potís sum *Spengelius 'Ref.' p. 286.* simitu hau poté fui *Sonnenscheinius* (*qui debuit saltem* pote fŭi). simitu qui potui? ☙. — *Ad v.* 793 *cf. Bergkius 'Beitr.' p. 70 Baierusque p. 42 sq. 69.*

794. Agedum, duc me. ⟦ Numquid *Fleckeisenus.* Age, age duce me. ⟦ Num *Buggius: at cf. Brixius ad Mil. 1024 et Spengelius 'Ref.' p. 197, 236 sq., mensuras Seyfferti de bacch. p. 45 Studemundique de cant. p. 47 sq. refutans. — Ad v.* 795 *cf. Bentleius ad Eun. II 2, 36, Baierus p. 101, Muellerus p. 332 adn., Klotzius p. 198.*

796. hasce se uendidisse *cum Weisio* (*qui* Sed ⟨is⟩ maestus *coni.*) *Fleckeisenoque* R *addens: 'possis* Set ést maestus sése hasce aedís uendidísse'*: ubi* aedis *adiectum probarunt Crainius, Muellerus 'Nachtr.' p. 114. 130, Schmidtius de pron. p. 24, Studemundus Annal. philol. CXIII p. 65* (*aliter olim de cant. p. 51: cf. Seyffertus de bacch. p. 45*), *Spengelius 'Ref.' p. 280, Bachius in Studem. Stud. II p. 342, alii: post quos non debuit Klotzius p. 219. 493* se hasce uenum dedisse *admittere vel committere. Post hunc versum lacunam statuit Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' XII p. 221. 612 propter* Quid tandem? *quod non aliter hoc loco adhibetur quam Truc. 187* (*cf. Langenus 'Beitr.' p. 90*)*: optime vero verba* orat .... remittat sibi *sese adplicant ad* ut maestus .... uendidisse. *Vide praef.*

798. redhibeat *pro* remittat *Kayserus l. s. s. p. 425.* — Haut ⟨hercle⟩ opinor R, *'nisi* aequom *males vel* equidem *cum Fleckeiseno: nam de* faciet *frustra cogitabis'.* ⟨Hercle⟩ haud opinor *dicendum fuisse docent Studemundus Annal. philol. CXIII p. 73* (*cf. de cant. p. 44 et Seyffertus de bacch. p. 45*), *Kellerhoffius in Studem. Stud. II p. 71, Sigismundus de* HAVD *partic. p. 252.* Haud faciam. Opinor *Vssingius.* Haud facile opinor *Spengelius 'Ref.' p. 280, etiam de* Non *vel* Vix *cogitans* (*cf. Muellerus p. 635 sq.*). *Oblocuntur Lorenzius, Klotzius p. 118. 493, alii. Mox* Sibi quisque in iure cauet *Pistoris. Cf. Demelius 'Zschr. f. Rechtsg.' II p. 183.*

802 *sq. 'Sic Camerarius:*

Misericordias iam habere haud hominem oportet.
TR. Morare hercle, cum uerba facis, subsequere.

Addidit TH. fiat *Gruterus. Priorem* TRANIONI *Bothius tribuebat sic scriptum* Misericordiam tamen hominem habere oportet, *alterum personis sic distinxit* TH. Morare hercle. TR. face subsequare (*vel* facis. subsequere). TH. fiat, *nisi quod nuper* TH. Moram hercle facis. TR. subsequere. TH. fiat*: omnia metro nullo. Vix dubito quin recte supplevcrim*

Misériсordiá s⟨tulta haud ésse⟩ hominem opórtet.
TR. Moráre hercle. ⟨TH. Immó tu⟩ facis. TR. Súbsequere. TH. Fíat. *nisi forte* ne tu *pro* immo tu *malueris vel* esse haut *pro* haut esse' R. *Vbi* Misericordia s⟨tultum haud esse⟩ *Kayserus l. s. s. p. 425 et 342, item Sonnenscheinius: cf. Sigismundus l. s. s. p. 238 adn.* Misericordia f⟨rangi nullum⟩ *Vssingius* (*et* ⟨uerba⟩ facis *duce Camerario*). *Totum v.* 802 *pro dittographia antecedentis habebat Bergkius Opusc. I p. 111 adn. De v.* 803 *dubitat Spengelius, de* facís. ⟦ Sequere. ⟦ Fíat *cogitans aut de* ⟨Quín tu morám⟩ facis. ⟦ Subséquere. *Inter hos duos versus lacunam statuebat Ladewigius Philol. XVII p. 470 sq. prorsus improbabilem: cf. Schenkelius Stud. Pl. p. 22 [628] sq. et vide praef.*

804. TH. Do tibi ego operam. TR. senex illic est. hem, adduxi tibi hominem *Camerarius, ubi* ego tibi *trai. Mahlerus de pron. pers. p. 13,* hic est. hem, hominem adduxi tibi *Guyetus.* illic est. hem,

adduxi hominem tibi *post Aldum Bothius itemque, sed* ille eccumst. en ℜ: *contra* illic est. em (*cum D*) *Langenus* ‘*Beitr.*’ *p. 4 et* ille illic est. em *Buggius. De* adi *post* em tibi ádduxi hominem *adiciendo cogitat Richterus p. 491 adn. 497, de* ⟨Si. Ehem,⟩ ‖ Saluom *Seyffertus: ubi et facillime intercidere potuit et tantum non necessarium est nomen Simonis. Vide praef.*

806. inspicere te aedis *Pareus: item Seyffertus, fortasse recte.* inspicere hic aedis te *cum Camerario* ℜ, *addens* ‘*nescio an* hasce uelle aibat *scripserit poeta: itemque* hasce *pro* has *etiam v. 811. 813. 977*’. *Cf. Schmidtius de pron. p. 11. — Ad v.* 807 *cf. Crainius Stud. Pl. p. 15. — V.* 808 Tr. *pro* Th. *praem. vulgata inde a Grutero: corr.* ℜ *in editione demum minore.*

810. tu id illi ℜ, *addens* ‘*an* tu illi hoc *fuit?*’ *Vbi* illic *Muellerus p. 598, Brixius ad Mil.*² *p. 352, Bergkius Opusc. I p. 678, alii. —* obiexis *pro* obiectes *Studemundus de Vidul.*² *p. 54.*

811. hasce *etiam Schmidtius de pron. p. 18. 36. —* uides tu *cum Guyeto* (*qui* uultud ut tristi est *scr.*) *trai.* ℜ *refutante Vahleno Hermae XVII p. 598 post Fleckeisenum Annal. philol. LXI p. 41.* tu *del. Bothius. —* uti tristist senex ℜ, *addens* ‘ut tristi sit *Fleckeisenus: quod meo sensu saltem* ut sit tristi *esse debebat*’. ut sit tristi, senem *Beckerus in Studem. Stud. I p. 287, quod Baierus p. 48 sqq. defendit contra Vahlenum, quocum Kaempfius facit de pron. p. 41.*

813. ted emisse *Bothius, Bergkius* ‘*Beitr.*’ *p. 52* (*cf. Spengelius T. M. P. p. 228 sq.*). te emisse has *vel* hasce ℜ: *cf. Nov. exc. I p. 40, Opusc. phil. III p. 123 et adde Studemundum Annal. philol. CXIII p. 67.* nunc, te emisse *Goetzius. —* ⟨Euge,⟩ intellego *Muellerus p. 630.*

814. atque humano ingenio te existumo *Guyetus.* et te esse humano ingenio existumo ℜ ‘*quando* ac *pro* et *minus placet*’. teque existumo humani ingeni *Bentleius.* et te esse existumo h. i. *Muellerus p. 631.* atque (*vix* idque: *cf. Handius Turs. II p. 529*) esse existumo h. i. *etiam Bergkius Opusc. I p. 678 sq.* (*cf.* ‘*Beitr.*’ *p. 52*). *Cf. Langenus Annal. philol. CXXV p. 759.*

815. Si. Quid nunc? quin is intro? atque *Vssingius. —* tu is intro atque otiose perspectas *Camerarius: quod servans* spectas *Guyetus,* otio *pro* otiose *Bothius et Lindemannus in Mil. glor. IV 6, 6* (perspecta *Bentleius*). tu i intro, otiose perspecta aedis ℜ (*ubi* tu *olim delebat Lorenzius*), tute i intro atque otiose perspecta *Crainius* ‘*Zschr. f. Gymn.*’ *XX p. 476: at cf. Seyffertus Philol. XXVII p. 443. Burs. Annal. XLVII p. 29 et Kienitzius de* QVIN *partic. p. 5. — De v.* 816b *vide ad v. 845 sqq.*

817. hoc ante aedis uestibulum *trai.* ℜ (Vide, uestibulum hoc ante aedem *Bothius*): *cf. Muellerus p. 150. — Ceterum cf. Langenus Stud. Pl. p. 172 sq.*

819. Qua sint *pro* Qua(nta) *Camerarius. Cf. Olsenus de verb. subst. p. 29. Mox* Si. *ante* pol mihi *cum BCD omissum versui* 821 *praescripsit Camerarius: id quod Acidalius correxit.*

821. *Cf. ad v. 819. —* fuerant olim ⟨illi⟩ *Muellerus p. 659* (*vix* fūerant olim).

824. Hercle quin *cum Pylade* ℜ: *at cf. Fleckeisenus misc. crit. p. 29 et Brixius ad Capt.*³ *551. —* multo *etiam Lambinus,* ℜ, *alii*

refutante Vssingio ex Eun. 131. Heaut. 201: cf. Handius Tursell. III p. 669, Woelfflinus 'Lat. u. Rom. Compar.' p. 35 sq., al.

825. Tr. Quapropter? *Camerarius,* R. — trames secat *Camerarius.* trami (*vel* tarmi) secant *Loewius Prodr. p. 288.*

827. Atqui *Buggius.* Si. Atqui *Vssingius.* — si sint *Camerarius.*

828. *Hunc v. del. Guyetus.* — *Cf. Langenus 'Beitr.' p. 267.* — '*Duce A fortasse* pultofagus (*πολτοφάγος*) *scribendum, de quo cogitabat Rostius Opusc. p. 249'* R (*de* pultufagus *Lorenzius olim*). *Cf. cum Scaliger ad Varr. r. r. III 7, 3 et Popma ad Cat. r. r. 18, 9 tum Salmasius, Turnebus Advers. XIX 12, Lipsius de mil. Rom. V 16, Duebnerus Annal. philol. IV p. 323 sq., Dziatzko de prol. Pl. p. 30, alii (vide ad Poen. 54).* — opufex R. — *Ad v.* 829 *cf. Politianus Miscell. 66.*

831. Th. Satin habes: ut *Camerarius duce B refutante Meursio et Pistori.* — ut quicque *Camerarius,* R, *Pennigsdorfius p. 27, Prehnius p. 3.* ut quid *Klotzius p 211. At cf. Lachmannus in Lucr. p. 286, al.* — *Ad* contemplo[r] *cf.* ludificat[ur] *et* uideo[r] *in proximis versibus.*

832. Vide ubi ludificatur *Guyetus del.* pictum *plane necessario (non solum ob v. 839): quamquam recepit Lorenzius.* Viden ut ludificatur *Reisius.* Viden pictum ut ludificat R (ut ibi ludificatur *del.* una *olim Parerg. p. 451*). *Cf. Studemundus 'Festgr.' p. 73 sq., Muellerus p. 150, Beckerus in Studem. Stud. I p. 275 sq., al.*

833. *Hunc versum post v.* 838 *inserebat Bothius* (⟨ego⟩ uideo. Tr. at ego uideo uolturios duos *corrigens, ubi* Iam uiden *praemittebat Weisius deleto altero* uideo *duce Osanno in Anal. crit.*). — uideo eam inter R (*aliter Parerg. l. s. s.*). uideo unam inter *Geppertus de cod. Ambr. p. 35. Stud. Pl. II p. 72 sq.* uideo: eccam, inter *Vssingius.* — *Ceterum cf. Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' XII p. 225 sq.* — *V.* 834 duos *cum ADc* R: *cf. Studemundus in Woelfflini Archio III p. 551 sq.*

836. prospecto *pro* profecto *erant qui legerent.* — illi *Bothius, fortasse recte.*

837. isto aduorsum *Pius.* istoc ad uos *cum Fleckeiseno* R: *at cf. Lorenzius Mil.*[2] *p. 294.* — *V.* 838 *de* contuerier (*del.* forte) *ex falso de A testimonio cogitabat* R. — *Ad* age *v.* 840 *cf. Brixius ad Mil. 1024.*

842. *Ad* demum *cf. Langenus 'Beitr.' p. 304 sq.* — operae est pretium *trai. Bothius,* R (*aut sic aut* isse *Vssingius*): *ubi offendit, quod locutio* operae pretium *diiungitur.* — Eu: recte *Bothius,* R: *at cf. Richterus p. 508 adn.* — *Ad v.* 843 *cf. Schmidtius de pron. p. 6. 34.*

844. egomet te ductarem (*vel* ductarem te), ni esset mi R *olim abusus B.* — *De* ad (*sic* R): apud *cf. Abraham Stud. Pl. p. 207 adn.*

845—848. *V. 816c ex v.* 847 *emendabat primus Bothius, altero loco delens, cum v. 816b deleverit Guyetus. Vbi sic* R:

Th. Apage istum circumductorem: nil moror ductarier.
Si. Aedis dico. uin qui te perductet? Th. Apage: non placet.
⟨Si. Tuo arbitratu.⟩ Th. Ergo eo igitur sine perductore. Si. I, licet.

• *addens: 'sic reconcinnandos putavi Parerg. p. 474 sqq.' Pro quibus in libris hoc loco tres versus exstant, duo autem supra post v. 816. Sic autem supplevit Camerarius:*

Th. Apage istum a me ⟨perductorem⟩. nihil moror ductarier.
Si. Quid? quid est? ⟨Th. errabo potius quam⟩ perductet quispiam.
Si. Aedis dico. Th. ergo intro eo sine perductore. Si. i, licet.

A quo ipso exemplo non videtur discrepare A Schwarzmanni, e quo singillatim affertur PERDUCTOREM *et* QUICQUID *et* EOIGITUR. *Vnde mea sententia hoc intellegitur, esse has turbas Ambrosiano antiquiores. Ceterum* Fáce quod lubet. TH. ergo íntro eo igitur *sciens nolui. Interrogantis esse* ergo intro eo sine perductore *Acidalius volebat'. Cf. Muellerus p. 659.* Aedis dico ego. TH. intro eo igitur sine perductore? *Bothius. Contra sic Lorenzius cum Buggio refutante Seyfferto cens. p. 46 (cf. Stud. Pl. p. 11):*

TH. Apage istum circumductorem: nil moror ductarier.
SI. Vin qui perductet? TH. Apage istum perductorem, non placet: Quicquid est, errabo potius quam perductet quispiam.
SI. Aedis dico. TH. Ergo intro eo igitur sine perductore. SI. I, licet.

Vbi v. 845 *cum Camerario faciens, v.* 846 *prorsus delebat Vssingius post Gruterum. At vide ad v. 816b et praef.*

849. igitur. TR. st, mane *Gruterus: cf. ad v. 850 sq.* — mane sis: uideam *interpungebatur vulgo. Cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 135 et Brixius Annal. philol. XCIII p. 51. CI p. 429 et ad Trin.*[3] *1136.*

850. TR. Est. TH. ubi canis est? TR. abi dierecta, abin *Camerarius itemque, sed* dierecta. st, abin *Gruterus.* TR. Est. TH. ubist? TR. abi hinc dierecte. abin *R.* St, abi canis, st, abi dierecta, st, abin *Scioppius Susp. lect. p. 100 (cf. Mariangelus Auctar. ad Scioppii gramm. philos. ed. Amstelod. a. 1624 p. 95, al.) itemque Bothius* (*sed* abi: canis est), *Lorenzius* (*sed* St, canis, st, abi *et* dierecte). *Cf. cum Spengelius T. M. P. p. 14 sq. tum Richterus p. 506 sq. et Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 29. LXIII p. 9 sq. Cf. ad v. 849 et 851.*

851. TH. At etiam restat. TR. *Spengelius l. s. s.* — restas? st, abi istinc *cum Scioppio Gruterus, Kampmannus res mil. Pl. p. 23, alii: cf. ad v. 850.* — abi stinc *ex Ba Lorenzius olim.* — est. TR. st. SI. age *Bothius.* est hic, age *Guyetus.* hic est. age *R in adn.* — restas? est, abi istinc. nil periclist. ⟨est,⟩ age *Seyffertus, servans* SI. *ante v. 853.*

852. quam foeta. SI. quando uis ire '*ex codd. ant.*' *Pylades.* quam est aqua, uise. ire *Camerarius. Pro* aqua '*alibi reperire*' *se* aquila *Acidalius narrat, unde efficere* onicula *animum induxit.* quam fit aqua: uise. ire *Taubmannus. De trisyllabo* aqua *cogitabat Schneiderus gramm. lat. I p. 330: contra quem dixit R Opusc. phil. II p. 600,* quam placidast aqua: uise: ire *temptans* '*quanquam de* uise *scrupulus residet*'. ea quam est aqua. quoiuis ire *Buggius et* (*om.* ea) *Vssingius.* quam femina ouis est: ire *Muellerus p. 751 adn.* (feta canis est *reiciens*). quam — foeta. SI. quauis ire *Bothius.* quam feta: quamuis eire *Buchelerus Mus. Rhen. XXXIX p. 287* (feta quaeuis: ire *etiam Ellisius l. s. s. p. 170*). quam est agna: uise, ire *Bentleius.* quam est agna: quamuis eire *Leo Herm. XVIII p. 567 sq.* quamst agna quaeuis: ire (*vel* quamst quaeuis ouis: uise: ire) *Palmerus Hermath. V p. 53 sq.* quam ficta (*!*): quamuis eire *Niemeyerus l. s. s. p. 345 sq.*

853. *Cf. ad v. 851.* — Ego eo hinc ad *R cum Z.* Eo ego hinc ad *Abraham Stud. Pl. p. 206 cum BCD.* — *Ad* commode *cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 255 sq.*

854. canem hinc a foribus abducas face *Camerarius: unde* Age tu Tranio *Guyetus.* — intus abducat *Bothius* (*antea* abducas *iterato* Tranio).

aliquis abducat *etiam Kampmannus de* AB *praepos. p. 25. Ineptit Sciop-pius Susp. lect. II 15.*

857. TR. Sequere (*et* TH. Equidem) *Weisius.* — hac igitur (*om.* me) *Camerarius.* — *De* hau usquam *cogitat R Opusc. phil. III p. 143. Ad* usquam *cf. Brixius Capt.*[3] *169.* — *Sequitur in editionibus inde a Camerario usque ad Weisium ea scaena quae est a v. 904 ad 932. De quo dictum est in praefatione.*

858 *sqq.* '*Metra huius scaenae Hermannus tractavit Elem. doctr. metr. p. 310 sqq. Quam certum est multo pluribus in locis mutilam esse, quam quibus lacunae in libris relictae sunt. V.* 858—862 *sic Hermannus:*

Sérui qui quom cúlpa caruint, túm tamen metuúnt malum,
Hí solent herís utibiles ésse: nam illi quí nihil
Métuunt, postquam súnt malum prométiti, stulta sibi éxpetunt
Consília, exercént sese ad cúrsuram, fúgiunt.

Quos sic fere discripsi Philologi t. I p. 303 [*: ubi* carint — *de quo cf. R. Schoellius Legis XII tab. rel. p. 87 — et* ⟨actutum⟩ ad cursuram, fúgiunt]*:*

Seruí qui quom cúlpa carént, tamen malúm
Metunónt, hi solént esse utíbiles erís.
Nam illí qui nil métuont, postquám sunt malúm
Prométiti, tum stúlta expetúnt sibi consília:
Exércent sese ád cursurám, ⟨deinde⟩ fúgiunt.

Spatium post solent *in B si indicio esse elapsi vocabuli putabis, acatalectum efficere sic poteris:* Metunónt, hi solént suis erís esse utíbiles. *Menaechmorum codicibus qui plus fidei tribuat, temptare alia poterit: qualia Hermannus p. 313* [Métuunt, post, quum málum promeritumst, métuunt], *nos p. 303 proposuimus' R: qui Opusc. phil. II p. 228 adn. mensuras Lorenzii Seyffertique de bacch. p. 38 reiecit. Cf. etiam Bergkius Opusc. I p. 166 et Studemundus cum de cant. p. 39 tum 'Festgr.' p. 44 sqq. 51 sqq., ubi reiectis priorum conaminibus haec suasit* (ei *pro* illi et post⟨ea⟩ quam)*:*

Seruí qui quom culpá carent tamén malúm métuont,
Hí solént esse éris utíbiles.
Nam ei quí nil metuont póstea quam súnt malúm mériti
Stúlta sibi éxpetúnt consília.

Vbi Ei *pro* Hi *postea Annal. philol. CXIII p. 64 corr. cum Seyffertо Schmidtioque de pron. p. 21 (adde Bachium in Studem. Stud. II p. 365 et in progr. Argentorat. a. 1888 p. 23 sq.). Cum Studemundo faciunt Kayserus l. s. s. p. 338 sq., Buggius* (*sed* solent ésse *et* postea quom), *Luebbertus Stud. gramm. II p. 122. 251. Anapaesticam mensuram suasit Muellerus Pros. p. 122* (*corr.* careant [*ubi* caruit *Bothius coll. Curc. 17*] *et trai.* expetunt sibi*: at cf. 'Nachtr.' p. 17*), *Christius 'metr. Bem.' p. 43* (*de* carsint *cogitans!*) *et 'Metr.'*[2] *p. 269, Spengelius 'Ref.' p. 196. 255 sq. 271 adn. 324. 329, Klotzius p. 405. Ceterum v.* 858 malum *delebat Weisius,* tam *pro* tamen *commendabat Braunius Observ. gramm. p. 48: ubi libentius delerem* tamen malum (*ut in Menaechmis: ubi vide ad v. 984 sqq.*), *post* meriti *adiciens* tamen male metuont: Ibi (stúlta sibi expetunt cónsilia:)*: nam* metuont *quo loco in Menaechmis adicitur, fere exigitur sententia.* — *V.* 862 fugiunt *delebat Bothius.*

862 *sqq.* peculium *pro* peculio *Pylades.* — de (*pro* a) malo *Gulielmius.* — nequeunt ⟨facere de suo⟩ *Acidalius.* — sed enim, si sunt reprehensi, Faciunt malo, peculio quod nequeunt *Bothius.* Sed hí si reprénsi sunt, fáciunt a mála Pecúli quod néqueunt ⟨bonó promeréri⟩ '*permire*' *Hermannus.* Hi sí sunt reprénsi, faciúnt de maló ⟨Sibí⟩ peculiúm, quod nequeúnt ⟨de bonó⟩ R. sed hí si reprénsi Súnt, faciunt maló peculi quód queunt quod néqueunt *Bergkius Opusc. I p. 166 adn.* (*cf. Studemundus de cant. p. 10*). (Éxercent sese ád cursuram: fúgiunt.) sed si súnt reprensi, Fáciunt de maló peculium, quóniam nequeunt dé bono *Lorenzius refutante Seyfferto cens. p. 46 sq.* [*del.* hi *pro quo* ei *iidem, qui supra v. 859*]: *ubi* Fáciunt e maló peculi⟨um é bon⟩o quod ⟨fácere⟩ nequeunt *Buggius itemque* (*sed om.* facere) *Vssingius.* (Exércent *e. q. s.*) Faciúnt de malo pecúlium quod néqueunt ⟨facere dé bono⟩ *Spengelius* '*Ref.*' *p. 200. 210.* a malo peculio facere *dicitur ambique* (*cf. ad v. 253*). *Ceterum cf. Seyffertus* '*Berl. philol. Wschr.*' *XII p. 226. 612 sq. et vide praef.*

865 *sqq.* *Verbis* est pausillum mihi in pectore consilii (*sic enim correxit*) '*in codicibus integris continuari*' *haec* sed illud est. malam rem potius cauebo quam ut meum corium exsincerastum cernam *Pius scribit.* ⟨At illud superat adhuc⟩ mihi in pectore consilii ‖ Malam rem prius ⟨cauendam multo ésse⟩ quam ut meum ‖ ⟨Tergum subiiciam culcitram uibicibus⟩ *Pylades.* ex pauxillo, ⟨thesaurum in⟩de parant. ‖ Mihi in pectore consilii ⟨quod est ‖ Lubet cauere⟩ malam rem prius ‖ Quam ut meum ⟨tergum exsincerastum fiat⟩ *Camerarius: ubi* paxillo *Gulielmius.* ex pauxillo: ⟨thesaurum in⟩de pariunt. Mihi ín pectore ⟨íd⟩ consili ⟨ést deuitare⟩ Malam rém prius quam ut meúm ⟨tergum plagis laedátur⟩ *Hermannus, quem ita secutus est* R, *ut* consilí⟨st praecauere⟩ *et* Malám rem priús quam ut meúm ⟨tergum dóleat⟩ *supplerit, ubi* consili⟨umst cauere⟩ *et* ⟨gaudium persequor⟩ *Vssingius. Cf. Rothius quaest. gramm. II* (*ed. Berol. a. 1881*) *p. 6 et Seyffertus* '*Berl. philol. Wschr.*' *IV p. 47. Vide praef.*

868 *sq.* ∗∗ ut adhúc fuit mihí corium opórtet ‖ Sincérum esse, atque út ⟨mihi⟩ uetém uerberáre *Hermannus* (*de* uetem *dubitabat Camerarius in annot. atque* uti uitem uerberari *temptabat Pistoris,* uerberari *cum Pylade*). Vt adhúc ⟨hoc⟩ fuít, ⟨ita mihi⟩ córium esse opórtet: ‖ Sincérum atque ut ⟨íd mihi⟩ uotém uerberári R. Vt ⟨dúdum usque⟩ adhúc fuit mi córium esse opórtet ‖ Sincérum atque ⟨erúm me⟩ ut uotém uerberáre *Spengelius* '*Ref.*' *p. 276* (*vel* Adhuc ut *initio*). *Cf. Seyffertus de bacch. p. 23, Studemundus de cant. p. 50. Post* sincerum *gravius distinxit Lorenzius lacunam post* uerberari *signans, qui recte haeret in structura a plerisque admissa, quam remedio leniore atque aptiore removimus.*

870 *sq.* Sic huic imperabo *Pistoris. Cf. Studemundus de cant. p. 47 sq.* Si ⟨ego⟩ huíc iam parébo R (ego *cum Hermanno: quod om. Christius* '*metr. Bem.*' *p. 78,* probé *simul improbans*) *dubitante Muellero p. 759.* Si huic sémper parebo *Buggius.* Si huic ⟨recte⟩ imperabo *Spengelius* '*Ref.*' *p. 270.* huic imperabo *cum aliis corruptum habet Lorenzius: quod significat* '*mihi temperabo a libidine, me continebo*'. — *V.* 871 non *pro* ne *Camerarius,* me *pro* mihi (*servato* ceteros) *Hermannus.*

872. ita solet ⟨esse⟩ *Camerarius.* itá solet ⟨is esse⟩ *Hermannus.* itá solent ⟨eri esse⟩ R. ⟨érum,⟩ ita solet *Spengelius 'Ref.' p. 210.* ⟨erum⟩, ita solet ⟨is esse⟩ *Sonnenscheinius.*

873. Bonus cum probis est, malus cum malis *Pylades.* — Bonis boni sunt *Camerarius.* Boni bonis sunt *Bothius.* Boni sunt bonis *Hermannus,* R. Boni sunt, bonust *Bergkius Opusc. I p. 110 sq. adn.* Boni si sunt, bonust (*et* improbi si sunt) *Kayserus l. s. s. p. 338.* — improbi qui malus fuit *Camerarius.* improbi sunt maleficis *Bothius,* R, *addens: 'alioqui licebat* inprobis inprobi sunt'. *Vide praef.*

874. nunc *del. Bothius.* — Nam núnc pessimí tot domí nostrae núuont *Hermannus.* Nam núnc tot domí pessumí nostrae núuont R. Nám nostrae núnc domi núuunt tot péssumi *Kaercherus de pros. p. 22 adn. Cf. Studemundus 'Festgr.' p. 55 sq.*

876 *sqq.* Vbi áduorsum ⟨ei⟩ út eant eró ⟨suo⟩ uocántur R, *adiciens: 'anapaesticum Hermannus discripsit parum vel probabiliter vel probabilem': ubi* ⟨Velút⟩ ubi aduorsum út *Lorenzius probante Fuhrmanno Annal. philol. CI p. 687 sq.,* aduorsus ut eant *Ellisius l. s. s. p. 170,* clamant *post* uocantur *add. Vssingius. Cf. contra Studemundum de cant. p. 26 Brixius Annal. philol. XCIII p. 65. Proxima sic* R *cum Hermanno* (*nisi quod is* quid *probante Seyfferto pro* quo *probato etiam Bergkio 'Beitr.' p. 74, improbato Vssingio aliisque*), *ubi* mule *ex 'priscis exemplaribus' Pii recepit,* pastum foras *iam Pylades trai.:*

Nón eo: moléstus ne sis: scío quo properas: géstis aliquo:
Iam hércle ⟨nunc⟩ íre uis, mule, pastúm foras.

Vbi ex v. 876—878 *septem versiculos iambicos effecit Kayserus, duos octon. troch. Spengelius 'Ref.' p. 209,* ⟨te⟩, mule, uis ire p. f. *temptavit Ellisius.* ir(e) uis *fortasse erunt qui defendant. Vide praef.*

879. inde abstuli, ita abii *Camerarius itemque* (*et* ⟨Sic⟩ bene merens) *Kayserus p. 339* (inde ⟨ego⟩ abstuli *Weisius*). *Cf. Skutschius 'Forsch.' I p. 79.*

880. ⟨ego⟩ núnc eo aduórsum ero ex plúrumis *Hermannus,* R (*del.* seruis). aduórsum ero ex plúrumis séruis (*del.* nunc eo) *Bergkius Opusc. I p. 110 adn.* nunc eo ⟨ego⟩ aduorsum ero ex plurumis seruis *Studemundus 'Festgr.' p. 56* (*Reizianum notans*) *et Spengelius 'Ref.' p. 329* (*anapaestice*), *ubi* (*om.* ego) *bacch. tetram. Christius commendabat 'metr. Bem.' p. 60.*

882. Máne ⟨male con⟩cástigabit eós exuuiis búbulis *Hermannus.* Mále castigábit eos éxuuiis búbulis R *probante Christio 'metr. Bem.' p. 67, Wagnero ad Aulul. 593, al.* Mané castigabít eos bubulis éxuuiis *Spengelius 'Ref.' p. 18 sq. 114. 329. De* Mane *dubitat etiam Seyffertus, de* bublis *cogitat Vssingius. Cf. Studemundus de cant. p. 12. Ad proxima cf. Langenus Stud. Pl. p. 59 et vide praef.*

885 *sqq.* '*Novam a v. 884 scaenam* (*inscriptam* PHANISCVS Aduorsitor. SERVVS alius. THEVROPIDES senex) *Camerarius exorsus est perversissime. Vnam scaenam a v. 858 ad v. 903 continuavit Bothius. V.* 885—903 *iambicos septenarios Hermannus* (*cuius ego plurimas mutationes meas feci*) *discripsit in Parergis meis p. 504 sqq.: ego tantum v. 885—897' R. Oblocuti sunt Studemundus de cant. p. 70 sq., Spengelius de cret. p. 6. Philol. XXVIII p. 725 sqq.* (*cf. 'Ref.' p. 385*),

alii. Nihil effecit Ellisius l. s. s. p. 172 (inter alia quattuor versus pro sotadeis venditans).

885 *sq.* Mane tu átque assiste ⟨hic⟩ ílico, Phanísce, et respice étiam. ⟦ Moléstus ne siés mihi. ⟦ Vide símia ut fastídit *Hermannus: ubi* Phanísce: respice *et* Mihi ⟨tú⟩ molestus né sies ℜ *obloquente Mahlero de pron. p. 19 sq.,* Mané tu a. a. i. *et* Mihí m. ne sies. ⟦ nide ut símia *Fleckeisenus misc. crit. p. 18,* Mane máne *Buggius. Pro iambis, quos cum hiatu post* Phanisce (*ubi* etiam ⟨ad me⟩ *vel* ⟨huc⟩ etiam *Muellerus Pros. p. 662. 688*) *statuunt Studemundus aliique, trochaicos versiculos Spengelius admisit* [*servato* sis *olim*]*: atque in iambis* Viden ut *potius quam* Vide ut *legeremus: ubi* Vide: ut *Lorenzius dubitanter*). *Cf. Bentleius ad Eun. III 2, 43, Klotzius p. 110, Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' XII p. 227, alii.*

887 *sq.* Manésne ⟨tu⟩ impure ílico parasíte? ⟦ qui parasítus Sum? ⟦ ⟨tibi⟩ ego enim dicam *Hermannus itemque, sed* Ego sum? ⟦ ⟨tibi⟩ enim ℜ *obloquente Kaempfio de pron. p. 5: ubi* Manésne ilico ⟨ístic⟩ i. p. *olim Lorenzius duce Studemundo, qui cum v.* 888 *anapaesticum esse viderit* (*cf. Muellerus p. 162, al.*), *longius progressus est Spengelius* (*cf. 'Ref.' p. 209*).

889. lubet ⟨mihi símia si sum⟩ esse: quid ⟨tu⟩ id curas? *Hermannus loco tradito verba relinquens.* lubet ⟨mihi⟩ ésse. quid ⟨tu⟩ id cúras? ⟨alia cúra⟩ ℜ. *De metro recte iudicavit Studemundus, qui quod noluit Acidalium sequi, refutavit Lorenzius.* Mihi si (*pro* sum) lubet esse *Vssingius.*

890 *sq.* Ferocem facit *Lambinus e suis codd.* Ferocem facis ⟨te⟩ *H. Stephanus obloquente Dousa et Grutero: cf. Brixius ad Mil. 46.* — herus tam amat *Camerarius* (*cf. Popma de usu ant. loc. II 1*). — Ferócem ⟨te⟩ facís, quia te erús tuus ⟨tam⟩ amát. ⟦ uah ‖ Oculí dolent. ⟦ cur? ⟦ quía ⟨mihi⟩ fumús molestus. ⟦ táce sis *Hermannus,* ℜ. *Bacchiacum* (te erús tuus amát. ⟦ uah*: ubi* érus tuus te amat *Sonnenscheinius: cf. Klotzius p. 301*) *agnovit Studemundus p. 47 et iambicobacchiacum, quem addito* mi *post* Oculi (*olim* ⟨con⟩dolent) *complevit Spengelius 'Ref.' p. 276.* aeratus (*i. e. qui aes habet et dat*) *utique servandum, quocum optime concinit* hamat *obscene usurpatum.*

892. (tace sis,) Fabér ⟨nugarum⟩ plúmbeos qui cúdere soles núm-mos *Hermannus,* ℜ. (Tace sís,) faber, qui cúdis ut soles plúmbeos ⟨nunc⟩ númmos *Buggius. Reizianum agnovit Spengelius 'Ref.' p. 279 adn. 301: item in sequentibus, cum antea* Tace sís f. q. c. Núm-mos plumbeós soles. Nón p. t. c. Me út t. m. *temptaverit. Cf. Studemundus de cant. p. 70 sq.*

893. Non ⟨pól⟩ potes tu cógere me, ⟨ego⟩ út tibi male dícam *Hermannus,* ℜ*: ubi* med ut *Buggius,* Non ⟨non⟩ (*et* me ut tíbi) *Spengelius 'Ref.' p. 301:* me *post* Non *traiciebat Sonnenscheinius. Cf. Zanderus 'Vers. It. ant.' p. XCV. CXXIII.*

894. Nouít me erus. ⟦ suám quidem pol cúlcitellam opórtet *Hermannus, ubi* Nouít erus me ℜ (*a Camerario imprudenter* [*vel potius pudenter*] *omissa verba* suam pol ⟨ipse⟩ culcitellam oportet *revocabat Lipsius Ant. lect. II 9 e Vaticanis: unde de trochaico octonario apparet Bentleium cogitasse in Eun. III 2, 43*). Nouít erus me. ⟦ suam

quídem ⟨ede⟩pol culcítulam ⟨illum⟩ oportet *Spengelius 'Ref.' p. 301 vituperante Skutschio 'Forsch.' I p. 107 adn.*

895 *sqq. 'Inde ab hoc v. discedendum fuit ab Hermanni exemplo, quod hoc est:*

PH. Si sóbrius siés ⟨quidem, pol tú mihi⟩ male non dícas.
SE. Quaeso hércle, Phanisce, ábstine sermónem de istis rébus.
PH. Tibi obtémperem, cum tú mihi nequeás? SE. at mecum i aduórsus.
PH. Faciam ét ⟨iam⟩ pultabó fores. heus, écquis, ⟨ecquis⟩ híc est,
Qui máxumam his iniúriam foribús defendat? écquis?
Nemo hínc quidem ⟨huc⟩ exít foras: ut esse áddecet nequam hómines,
Ita sínt: sed eo magis caúto opust, ne qui ⟨íllinc⟩ male me múlcet.

Pro quibus scripsi:

PH. Si sóbrius sis, mále ⟨mihi⟩ non dícas. ADV. tibi⟨ne, néquam,⟩
Optémperem, quom tú mihi nequeás ⟨linguam abstinére?⟩
PH. At tú, quaeso hercle, iam ábstine sermónem de istis rébus.
Mécum, pessume, íto aduorsus. ADV. Fáciam et pultabó foris.
Heus, écquis hic est, máxumam qui hís iniuriam
Foribús defendat? écquis huc éxit atque aperit?
Nemo hínc quidem ⟨huc⟩ exít foras. ésse ut addecet
Nequam hómines, ita sunt. éo magis caúto opust ⟨mihi,⟩
Ne huc éxeat, qui mé male múlcet: ⟨abiero huc.⟩

Vbi v. 895 temperem *Lambinus. V.* 897 *sqq. turbatum sermonum ordinem rectius quam Hermannus videor verbis* mecum pessume ito aduorsus *sic Gruterus:* pessime, i *Camerarius et* hercle, Phanisce, abstine) *post* rebus *transpositis emendasse: nec sine ratione ad trochaicos numeros versu 898 transitur. V. 899—903 e dimetris iambicis et trochaicis tri-podiis sic* (⏑ ⏓ ⏑ – ⏑ ⏓ ⏑ – | ⏓ ⏑ – ⏑ –) *compositos Parerg. p. 445 dixi' R. — V.* 895 *sq. anapaesticum esse Studemundus vidit de cant. p. 71 cf. Muellerus Pros. p. 365, Luebbertus Stud. gramm. VI p. 127. 253, Christius 'metr. Bem.' p. 88, Klotzius p. 71, al.): ubi post corruptum* nequeas (*pro quo* nec eas *Sonnenscheinius!*) *lacunam statuit Lorenzius. Totum versum* PHANISCO *continuat Spengelius, dein* ADV. At *scribens. Ceterum cf. Brixius ad Men.*[3] *501. 985. — V.* 899 *sqq. senarios ex parte vitiosissimos continuabat Kayserus p. 388* (his qui *traiciens, ut Fuyetus*) *itemque Schmidtius de pron. p. 32, quocum* his *v.* 899 *del. Studemundus l. s. s.* (*cf. de cant. p. 71. 74*) *recte administrans reliqua, nisi quod* Sed eó magis cauto opus ést, ne huc ‖ Exeát, qui male ne múlcet *dispescuit, quos rectius distinxit Spengelius 'Ref.' p. 301. 304. 319* (*aliter antea* [Foribús defendat, écquis ecquis éxit huc atque aperit? Némo hinc quidem foras éxit, esse ut — *vel* ita ut esse — addecet nequam hómines ita sunt. Séd eo magis cautóst opus, ne huc exeat qui mále me mulcet] *Philol. l. s. s.*), *minus recte v.* 899 *sqq. add.* hanc *post* qui his *Reizianos faciens. Ad v.* 901 *cf. Bachius l. s. s. p. 203, ad totum locum, si tanti est, Schenkelius Stud. Pl. p. 50 [656] sqq.*

904. uisum est ⟨hoc⟩ mercimonii *Pylades.* uisumst mercimoni ⟨hoc esse⟩ R *addens: 'fuit qui proponeret:* uisum ⟨hoc⟩ mercimonist? PH. ⟨edepol⟩ totus gaudeo'*: ubi* totus, totus *Gruterus* (*ut solet*), totus quidem *Ellisius p. 173,* Mihine? totus *Palmerus Hermath. XI p. 312.*

Versum breviorem Brixius defendebat Annal. philol. XCIII p. 97. Cf. Demelius l. s. s. II p. 208. Vide praef.

905. puto *pro* sci(t)o *Kochius Em. Pl. p. VIII. — Cf. ad v. 906 et vide praef.*

906. usquam **R** *cum Dousa Explan. III 3: quod malui v. 905 reponere, cum hoc loco certum sit utramque recensionem* umquam *praebere (frustra defensum a Brixio Annal. philol. CI p. 779), illo de A saltem non constet: neque Amph. 1036. Eun. 1092 probant hoc quoque loco* usquam *subsequi debere.* — ablectas *defensum a Scaligero in Fest. v. 'ablegmina'.* — *Ad v.* 907 *cf. Beckerus in Studem. Stud. I p. 200.*

912. si *om. cum libris Rothheimerus de enunt. condit. p. 13.* — *Ad v.* 911 *cf. Woelfflinum 'Lat. u. Rom. Compar.' p. 37, ad v.* 913 *Brixium ad Mil. 22 et Bachium in Studem. Stud. II p. 342.*

914 *sq.* accipiem *et* cupies *def. Bergkius Opusc. I p. 116 et 'Beitr.' p. 41. 97: cf. Ribbeckius ad Mil. 675 et Neuius II p. 447. Adde Blasium de mod. temp. permut. p. 46 [102].* — si here te *Camerarius.*

917. Quin *pro* Qui *Bothius olim.*

920. *Post* enimuero *gravius distinguebat Bothius obloquente Weisio.* — *'Post hunc facile suspicere unum versiculum intercidisse' R, qua de re consentit Lorenzius, dissentit Vssingius.*

922. captioni **R** *cum ceteris.* captionis *etiam Sonnenscheinius Niemeyerusque 'Wschr. f. kl. Philol.' V p. 365.* — *Ad* ni(ne) *v. 924 cf. v. 415.*

925. Quin tibi nunquam *Pylades, Fleckeisenus Exerc. p. 29, Muellerus p. 553 adn.* Qui tibi nunquam *Camerarius.* Quid t. n. *Lambinus.* Quid? tibi umquam *Bothius olim, Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' V p. 997, Schraderus de -NE partic. p. 19 [273], fortasse recte.* Quian tibi unquam *Weisius, Bothius*[3] (Quia t. u. — dedi? *cum Taubmanno Bothius*[2]). Quid? tibin umquam **R** *obloquente Seyfferto.*

926 *sqq. Ad* enim *cf. Langenus 'Beitr.' p. 267.* — recte. TR. eam mihi debes gratiam atque *Camerarius.* recte: eam mihi debeo gratiam atque *Acidalius.* recte. TR. enim debeo gratiam. TH. atqui *Bothius*[2]. *'Duorum versuum velut talium:* recte. ⟨TR. cane modo alios: mihi, qui tibi fidem ‖ Vsque seruaui, hercle⟩ eam debes gratiam atque *e. q. s. Quanquam unus versus visus est in A exstare' R.* recte. TR. eam debes gratiam hercle *Buggius.* nec tu eam habebis gratiam. atque *Vssingius.* recte. TR. eam habe deis gratiam atque *Brixius Annal. philol. CXXXI p. 200 (praeeunte* eandem deis gratiam — *scil. 'habeo' vel 'debeo' Grutero): quem cf. de v. 928.* eam ambis gratiam (*'dafür begehrst du noch Dank?'*) *cf. ad Pers. 756. Ad v.* 929 *cf. Studemundus 'Festgr.' p. 69 et Lorenzius Philol. XXVII p. 543 sqq.*

930. ubi *post Gruterum del. Bothius: pro quo* huc *substituebat Muellerus 'Nachtr.' p. 122 adn.* — *Cf. Langenus Stud. Pl. p. 173 sq. et vide ad v. 470 sqq. et praef.* — *Mox ad* congerrones *cf. Rostius Opusc. I p. 280, Brandtius Annal. philol. CXVII p. 365 sqq., al.*

932. *Vide* **R** *Parerg. p. 443.* — ut ⟨ego⟩ hunc hinc *Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' V p. 997 coll. Pers. 696 improbans traiectionem.* — *Ante v.* 933 *personam om. cum FZ edd. inde a Camerario versui 903 continuantes.* — sonitus (*om.* est) *def. Olsenus de verb. subst. p. 95.* — *V.* 935. *Ad* quae illaec res est *cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 288 et Seyffertus in Burs. Annal. LXIII p. 13, ad* illisce homines **R**

Opusc. phil. II p. 646 sq. Nov. exc. Pl. I p. 113 sq., Schmidtius de pron. p. 25 sq. 69 sq., Studemundus Annal. philol. CXIII p. 65. 73. — Ad v. 937 cf. Klotzius p. 176.

940 *sqq.* *'Sex in A versus sequuntur* [*immo quattuor duobus bipartitis*], *quorum prope evanida vestigia exemplo lithographo imitanda curavi Parerg. p. 447. Eis Theuropidem ludibrio habuerunt servoli' R. Valde dubium est, an similis exitus versuum 938: 947 et 946: 945 turbas dederit. Vide praef. — V.* 944 aut quidem *def. Seyffertus, v.* 946 uster *formae ex uno C notatae aliquid tribuit Kochius Annal. philol. CI p. 284.*

947. Puere *cum A et Acidalio R.* — nimium delicatus es *Pylades* (es delicatus *Camerarius.* delicatu's *R: cf. Olsenus p. 31*). nimirum es delicatus *Salmasius.* nimium ha delicatus *Gruterus.* ah nimium delicatus *Acidalius itemque, sed* delicatu's, *Muellerus 'Nachtr.' p. 137 sq.: cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 404. Ceterum* ad(elicatus) *ex* ad(uersum) *praecepto derivandum.* — eii *Guyetus: cf. Lachmannus in Lucr. p. 162.*

948. inquam *inter* nostro *et* quaeso *inserebat Muellerus p. 182. 638: cf. R Proleg. Trin. p. CCII, Klotzius p. 113, al.* — *Ad v.* 949 (*ubi* hic habitat nemo *trai. Guyetus*) *cf. Spengelius T. M. P. p. 232, al.*

951. Habitauit: uerum emigrauit pridem ille ex hisce aedibus *R Parerg. p. 448, tenuissima vestigia fere recte reconcinnans.*

952. Hic senex cerebrosus est certe *Guyetus itemque, sed* certe est, *Weisius: atque aut sic aut* Senex hic est cerebrosus certe *nescio an recensio P scripserit.* Senex hic elleborosust certe *R* (certed *Nov. exc. I p. 88*). Senex hic elleborosus est certe (*vel* certest) *Muellerus p. 659.* Hic senex certe elleborosust *Luchsius Herm. VIII p. 120: cf. Langenus 'Beitr.' p. 25.* Senex hic certest elleborosus *quidam.* — *Ad v.* 954 *cf. Langenus Stud. Pl. p. 174* (*ubi neglegit* sex menses *latiorem habere significatum*).

955. tu. TH. tu ne molestus *Camerarius: ubi ante* molestus *dist. Bothius.* tu. TH. ne tu molestu's *R Parerg. p. 486* (*ubi etiam proxima tractata sunt*), *postea* tu ne. TH. ne molestu's *probans Fleckeiseni Philol. II p. 92.* tu ne. TH. tun molestu's *Warrenus de -NE partic. p. 70: cf. Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' V p. 997* (*iam cum A faciens*) *et Schraderus de -NE partic. p. 11 [265].* — cum puero ⟨hoc⟩ *Buggius.*

956. Nemo habitat ⟨hic⟩ *Pylades e codd.* — PH. Nemo habitat hem? TH. ita profecto. PH. nam *Camerarius* (*ubi* ita. PH. profecto: nam *Weisius*). PH. Nemo habitat? habitat profecto: nam *Bothius. Cf. 'philol. Anz.' III p. 315.* — *Ad* nud(i)us tertius *cf. Loewius Annal. philol. CXI p. 536.*

957. *Ad* usque *cf. Brixius Annal. philol. CI p. 779 et Thielmannus in Woelfflini Archio V p. 447.* — peregre hinc eius pater *R: cf. Opusc. phil. II p. 684, Spengelius T. M. P. p. 66, Muellerus p. 341 sq., Luchsius in Studem. Stud. I p. 351 et vide 'philol. Anz.' II p. 391.*

958 *sq.* triduum in unum *Gruterus abusus Ba.* — desitum est essi et bibi *et* est haud intermissum hic essi et bibi *Lambinus redintegrante v.* 959 *Buggio in Opusc. ad Madv. a disc. missis p. 175* (edi *in editione*): *cf. Vahlenus Herm. XVII p. 618: ubi* haud esse intermissum hic bibi *R* (*post* ais *inserens* tandem: *cf. Seyffertus Philol. XXIX p. 411*) *itemque, sed* intermissum esse, *Sigismundus de HAUD partic. p. 237. 256* (*cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 61*). esse

haud intermissum hic potarier ℬ *'Jen. Lit.z.' a. 1877 p. 397 sq. itemque Bergkius Opusc. I p. 679.*

961. Ducier. TH. quis *Lambinus.* Audiri. TH. quis *Buggius.* TH. Dic mihi quis *Vssingius deleto v. 960, qui errat de structura (infinitivi enim loco substantivorum habendi sunt).*

962. Quo is patre. DA. cui *Pylades e 'codd. ant.' Cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 344.* — hei, hei occidi *Gruterus.* oiei, occidi *Vssingius. Cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 462. 465. 470. 610 sq. Possis:* opino. ⟦ ei, oppido occidi.

964. istac *Camerarius: corr. Lambinus.*

967. ibi meliuscule quam *Camerarius: ubi* meriuscule *Gruterus 'adolescens'.* ibi ne pluscule quam *Gulielmius Verisim. I 1 probante Acidalio in Mil. p. 312 Ellisioque l. s. s. p. 183 (vel* ne meliuscule), *qui* sat *corr. cum Buggio: ubi* plusculum *commemorat, non commendat Muellerus Pros. p. 29.* ibi ne plus quam ℜ, *post* quid *inserens* ita nam? quid: *ubi post* quid est *potius lacunam statuebat Lorensius refutante Seyfferto cens. p. 47.* ibi amplius quam *a Gepperto Stud. Pl. II p. 73 sq. accipientes* quod me rides (!) *sub finem v.* (!) *add. Vssingius,* fuerit sat *trai. Sonnenscheinius refutante Seyfferto cens. p. 967. Cf. Cramerus de perf. coni. usu potent. p. 19.* fūerit biberis *admisi: ubi* ⟨tu⟩ biberis *vel* ⟨hem⟩ quid est *Fleckeisenus.* — *Mox* nunc ueneris *Buggius.*

969. me eire *ex BaCD* ℜ *in adn.* — loci *Gulielmius Veris. I 4, fortasse recte. Cf. Beckerus in Studem. Stud. I p. 257, al.* — *Ad v.* 970 *cf. Brandtius de gen. p. 36.*

971. abiuit hinc *Camerarius redintegrante Leone Mus. Rhen. XXXVIII p. 23 (cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 48 adn.).* hinc abiit, post ℜ *Opusc. phil. II p. 548 adn. dubitanter. Cf. Muellerus p. 564.* — *Ad v.* 972 *cf. Langenus 'Beitr.' p. 237 et Skutschius 'Forsch.' I p. 154.*

973 *sqq.* ADV. triginta talentis. PH. ℜ. — TH. sed minis *Gruterus.* sed nimis *Guyetus (et mox* Ain nimis): *cf. Geppertus de cod. Ambr. p. 33 et Stud. Pl. II p. 74 sq.* — *'Sequitur in A novus versus, hic ut videtur:* TH. Liberauit? PH. liberauit illanc triginta minis. *Qui vereor ne e glossematis coaluerit nec ulli usui sit. Nisi quidem de tantis turbis cogitabis, ut poetam velut sic scripsisse conicias:*

Qui, postquam pater ad mercatum abiit hinc, tibicinam
Liberauit. TH. liberauit? PH. ita: Philematium quidem
Liberauit. TH. Philolachesne ergo? PH. ⟨ita dico: ipsus Philolaches.⟩
TH. Quanti? ADV. triginta talentis. PH. *μὰ τὸν Ἀπόλλω,* set minis.
TH. Ain minis *e. q. s.'*

Sic ℜ, *quocum de interpolatione consentiunt Buggius Lorensiusque, cum Vssingius versum retineat,* inquàm *scribens, ubi* illanc ℜ, scilicet *Geppertus de eloc. p. 84 et Stud. Pl. II p. 75.*

974. mnis *codd. Pyladis.* — destinatum Philolachem *def. Geppertus Stud. Pl. II p. 75 post Mercerum ad Non. p. 89.* destinatam Philolachem *Camerarius.* destinatam Philolachi *Gulielmius in Most. c. 2.* destinasse Philolachem ℜ. *Cf. Langenus 'Beitr.' p. 300. Deest — 'solere'.*

975. émisisse. ⟦ áio. ⟦ et ℜ *addens: 'non recte hunc v. dimensum esse Lachmannum in Lucr. p. 162 iam Prol. Trin. p. CXC dixi'.* émisisse. ⟦ aio. ⟦ ét *Muellerus p. 659 sq.*

976. (eiús pater) Hinc siet profectus *Bothius.* — ⟨tum⟩ perpotasse adsiduo hic simul R. perpotasse ⟨usque⟩ adsiduo simul *Sonnenscheinius. Vix rectius* # aio. # *pro* ac *substituas, quavi suppleas ante* ac. *Vide praef.*

977. domino? ‖ áio. ‖ quid? is has aedis R (*sed* dominod *Nov. exc. I p. 77 et* hasce *ad v. 806*). domino? ‖ aio. ‖ átque is aedis (*et* hic in proxumo *pro* proxumas) *Muellerus p. 659. Cf. Schmidtius de pron. p. 36 et Studemundus Annal. philol. CXIII p. 66.* — aiio *Buggius ex BaCD itemque Vssingius v.* 979 *ex BaC: contra* agio *ex eisdem v.* 978 *Kochius Em. Pl. p. IX.* — *Cf. Demelius l. s. s. II p. 229.*

979. istuc *Schmidtius de pron. p. 82* (*cf. Studemundus l. s. s. p. 74 sq. et Bachius in Studem. Stud. II p. 219*): *at vide Luchsium comment. prosod. I p. 13.* — ⟨me⟩ perdis *et* patrem [suum] ille *Guyetus.* — *Cf. ad v. 977.*

980. amicu's *Madvigius Advers. II p. 12 cum Bonneto Annal. philol. CXI p. 885 refragante Olseno p. 43.*

981. Heu ‖ Edepol patrem eum ⟨merito⟩ miserum R: *cf. Spengelius T. M. P. p. 219. 230, Hirthius de interi. p. 10, Richterus in Studem. Stud. I p. 511. 514.* Eú edepol patrem eúm ⟨mi⟩ m. *Buggius: ubi* ⟨tu⟩ m. *Vssingius. De lacuna olim cogitabat Lorenzius* (*cf. Geppertus Stud. Pl. II p. 76 et Brandtius de gen. p. 63*): *at cf. Langenus 'Beitr.' p. 306 sq. Mox etiam de* prae quos *cogitaverat Lambinus* (*cf. Langenus ibid. p. 31 sqq.*), *de* mnae *servato* praeterquam *Bothius.* — *Ad v.* 983 *cf. Studemundus in progr. Gryphisw. a. 1870/71 p. 14 et Paulius Quaest. gramm. I p. 31.*

984. *Cf. Casaubonus ad Persii sat. II 10 sq.* — possiet *Camerarius,* R (pote siet *Ellisius l. s. s. p. 174*): *at cf. Blasius de mod. temp. permut. p. 41* [*97*]. *Possis* quaest⟨icul⟩um potest.

985. me eius patris ⟨misere⟩ *Gruterus.* eius me patris *Guyetus.* ne med eius patris *Bothius.* eius patris me ⟨misere⟩ *Weisius.* ne me eius patris ⟨nunc⟩ misere R *addens: 'prope ad verum Fleckeisenus Philologi II p. 100': qui iam ipse quoque* me *trai. cum Weisio et Luchsio in Studem. Stud. I p. 351 sq. Cf. Bachius ibid. II p. 149 adn. 264* (*qui* né med eíus patris mísere, *minus bene*). *Vide praef.*

986. Facta ita, amburet misero eii *Guyetus.* Facta ita ⟨esse⟩, ei misero amburet *Fleckeisenus olim* (esse *cum A*): *aut sic* (*sed* misere) *aut* Facta ita, ei misere amburet R *Opusc. phil. II p. 421: cf. Muellerus Pros. p. 66.* ei *iam Weisius traiecerat cum A.*

988. Heus uos, ecquis aperit (*del.* hasce) R: *cf. Muellerus 'Nachtr.' p. 130, Schmidtius de pron. p. 6. 34, al. Haec verba* (*corr.* ecqui hasce) *cum FZ* PHANISCO *continuans reliqua alteri* SERVO *tribuit Bothius.* — *V.* 989 *de* comisatum *cf. ad Pers. 568 et adde Velium Longum p. 72, 13—21 K.*

990. *Sic reconcinnavit* R *Parerg. p. 453:* Puere, ⟨se⟩q⟨uere, te obsecro,⟩ hac me. ⟨PH. tergo timeo. TH. ne time⟩: *ubi* ⟨est⟩ q⟨uod te interrogare uolo. PH. tu⟩ sequere hac me. ⟨ADV. sequor⟩ *Vssingius.* — ac (*pro* atque) porro *Goetzius, cum antea* ⟨PI. ego uero sequor⟩ *suppleverim, versu meliore.*

991. *THEOPROPIDI continuavit* R: *cf. ad v. 990.* — paenulae est *Bothius obloquente Weisio* (*qui additicios habet hos duo versus*). *'Non*

intellexit haec Beckerus Quaest. com. p. 71' R. — abis? libertas paenula erit tergo tuo. PH. Mihi *Guyetus.*

992. nisi herum (*om.* ut) *Camerarius.* nisi herum et *Gruterus.* nisi herum ut *Bothius. Cf. Spengelius T. M. P. p. 230 et vide praef.* — nisi herum metuam curemque *Guyetus.* — tegum *pro* tergum *Kochius Em. Pl. p. IX, vitiose.*

994. modo hinc uectus *Guyetus.* hinc modo auectus *Muellerus Pros. p. 36.*

995. oras uoltumas (*del.* que) *Kochius Annal. philol. CI p. 687.*

999. *Ad* processit *cf. Dirksenius Manual. s. v. § 4.* — hodie processit ad forum *Guyetus.* apud *pro* ad *Abraham Stud. Pl. p. 207.* — forúm hodié *def. censor Sonnenscheinii 'philol. Anz.' XVI p. 321, Klotzius p. 133, alii: ubi* hoc die *Bothius et* hōdie *Crainius (ut v. 174) vitiose,* hocedie R *Nov. exc. I p. 95 Bergkiusque 'Beitr.' p. 85 sqq.,* ⟨forte⟩ hodie *Pylades,* ⟨tibi⟩ hodie *Camerarius,* ⟨ibi⟩ hodie *Gulielmius.* — hodie? ⟨nil⟩ noui? S. *Ceterum in A spatium verbis in reliquis servatis non prorsus expleri videtur. Ad sequentia cf. Gutherius de iure Manium I 20 et 25.*

1001 *sq.* ‖ Hem, ‖ Nouóm. ⟦ modo uixisse aibant. ⟦ uae capiti tuo R, *addens: 'duorum versuum in libris priorem ex interpolatione irrepsisse admonuit F'leckeisenus. Mihi servandum esse* Nouum *visum est, delendum* eum, *scribendum* aibant'. *Cf. Spengelius T. M. P. p. 206 adn.*

1005. me ne te euocare *Pylades.* ne me tu te uocare *Gronovius itemque, sed* ucare, *Kochius Annal. philol. CI p. 686. Cf. Victorius Var. lect. XV 5.*

1006. postulo. ⟦ edepol uero *Abraham Stud. Pl. p. 188 adn.: cf. Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 63.* nisi ⟨qui⟩ prius *idem ibid. LXIII p. 18 adn.: cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 50 et vide praef.*

1010. fac sciam *Dissaldeus.* quaspiam *Palmerius Hermath. XI p. 312. Cf. Klotzius p. 175.*

1012. a Tranione seruo. ⟦ multo equidem id *Pylades.* a Tranione seruo meo. ⟦ multo id *Camerarius.* a Tranione seruolo? ⟦ multo id *Bothius.* autem a Tranione? ⟦ multo etiam *Hermannus in Iahni Annal. n. XXXV p. 194.* ain tu a Tranione? ⟦ multo hercle id R (*cf. Parerg. p. 465*), *addens 'nihil vel Bothius profecit vel Kampmannus de* AB *praep. p. 14'; qui* quid? *ante* SI. multo id *traiciebant. Cf. Brixius ad Capt. 206a, Klotzius p. 69, al. et vide praef.* — *Mox* dedit? *pro* dedit. *Lambinus primus.*

1016. Quid autem, quod *THEOPROPIDI continuat Vssingius.* — tecum hic *cum Camerario R: cf. Geppertus de cod. Ambr. p. 22. Stud. Pl. II p. 79 et Kaempfius de pron. p. 31. Vide praef.*

1017. Mecumne *pro* Mecum ut *Gustavus Muellerus in progr. Gorlic. a. 1875 p. XV.*

1018 *sqq.* Dum tu hic abes *Camerarius* (hinc *Lambinus reduxit*). — negotia? quidnam aut quo die *Bothius.* negotii quidquam? at quo die? *Heinsius, ubi duobus lacunis admissis* R (*cf. Parerg. p. 465*):

Dum tu hinc abes negoti ⟨quicquam? TH. ne nega,
Etsi tibi aegre nunc est. SI.⟩ quidnam? aut quo die?
TH. ⟨Molestus ne sis: rem omnem in pauca conferam.⟩

Prius supplementum Vssingius probavit improbata sententia tam Lo-

rensii (negoti—? *distinguentis*) *quam Sonnenscheinii Leonisque Vindic. Pl. p. 8, de qua cf. in Woelfflini Archio IV p. 632.* — *Mox* Non memini (*pro* Non mihi) *Dissaldeus.*

1026 *sqq.* huc me specta *Camerarius.* ad me huc specta *R: at cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 22, Langenus* '*Beitr.*' *p. 155, Bachius in Studem. Stud. II p. 206.* '*Post v.* 1026 (*non ante eum de Acidalii coniectura*) *gravem lacunam esse demonstravi Parerg. p. 466 sqq. Vbi hos fere versiculos lusi, ut quales ibi sententiae intercidisse viderentur, declararem:*

Nam quam ob rem accepisse id me argentum dictitas?
TH. Quasi uero has aedis hinc esse emptas nescias.
SI. Quas aedis aut a quo emptas dicis, te obsecro?
TH. Quas uendidisti gnato Philolachi meo.
SI. Egone ut uendiderim? quid quaeso in mentemst tibi?
TH. Frustra's nunc dissimulando. scio iam paenitet
Te has uendidisse: uerum id equidem hercle hau moror.
SI. Satin sanu's? an me ludificare postulas?
TH. Etiamne intendis? serio factum hoc negas?
SI. Nego hercle uero factum atque adeo pernego.
Quin ius iurandum tibi me polliceor dare,
Nil mi hic negoti fuisse cum gnato tuo.
TH. Qui nunc negas? quor non negabas antidhac?
Quor me inspicere has sinebas? SI. Quor ego, te obsecro,
Non sinerem, quom ad me seruom misisses tuum,
Meas has ut inspiciundi ueniam tibi darem?
TH. At eo ego misi, ut, quae intus essent mulieres,
Eis ne molestus essem ego aduentu meo.
SI. Longe aliut certe seruos memorabat tuus.
TH. Dic mi obsecro igitur, quid ille memorauit tibi?
SI. Tibi dicam: hic quod gynaeceum in meis aedibust,
Hinc capere exemplum uelle te dixit mihi.
TH. Quo mi autem exemplum? aut quo gynaeceum mihi?'

Sic R, ubi deceptus Gepperti testimonio de cod. Ambr. p. 24 Vssingius et ante v. 1026 *unius versus lacunam statuit cum Acidalio Lorenzioque et de sequentibus supplementa excogitavit, quae apud ipsum sis videas.*

1028. hic *pro* hoc *Camerarius,* hinc *Gruterus* (*item v. 1029 pro* Hic) *dubitanter.*

1031. Vicini *def. Fleckeisenus Exerc. p. 19, alii.* — interii, perii *Camerarius.*

1032. immo, immo *Gruterus.* immo ille *Guyetus.* immo enim *Muellerus p. 499. Cf. post alios Christius* '*Metr.*'[2] *p. 336 et Klotzius p. 105. 168 contraque sentiens censor Belowii* '*philol. Anz.*' *XVII p. 44 et vide praef.*

1033. Te ludificatus est et me *Camerarius.* Ludificatust med *Acidalius.* Deludificatust me hodie *R coll. v. 1035* '*duce Bothio*' (*immo cum Bothio*[2]), *addens:* '*licebat etiam* Deludificauit hodie me *vel* Deludificatus me hodiest *vel* Deludificatus est me hodie' [*sic Weisius*], *cum de* med hodie *vel* me hodied *cogitet Nov. exc. I p. 90.* — *Ad* indignis modis *cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 111 sq. Woelfflinusque Archii VIII p. 144. Vide praef. et ad v. 1035. Ceterum possis* Eludificatust: *cf. 1040.*

1035. Disperdidit me ille *pro* Deludificatust me **R**: *cf. Parerg. p. 473: ubi posse etiam de delendo aut hoc versu aut 1033 cogitari dixit: atque deleverunt hunc Lorenzius Langenusque Stud. Pl. p. 332 sq., illum Buggius, Sonnenscheinius, Vssingius obloquente Brixio Annal. philol. CXXXI p. 195 adn. Vide praef.*

1037. hercle obsecro te una *Pylades.* hac obsecro te una *Camerarius.* obsecro intro una *cum Palmero Sonnenscheinius Niemeyerusque l. s. s. p. 366: aut sic aut* ad te *Vssingius. Cf. Spengelius T. M. P. p. 220, al.*

1039. Sume. TH. eadem ⟨ego⟩ *Camerarius itemque* **R** *addens* intus *ante* tibi (porro *Parerg. p. 467*), *sed* operad *corr. Nov. exc. I p. 72: ubi post* Sume *add.* hinc *Muellerus p. 507,* a me *Sonnenscheinius cum Palmero, post* eademque *autem* ut *Bergkius Opusc. I p. 689. Cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 22 et vide praef.*

1040. Quis me exemplis hodie ille *Camerarius.* Quis me hodie exemplis ille **R**, *addens* 'potueram *etiam* hodie exemplis me ille ludificatus *vel* hodie exemplis me deludificatus', *sed postea cum Bothio faciens Nov. exc. I p. 37.* Quibus (*vel* Quot is) me exemplis hodie *Muellerus p. 507 adn.* (*cf.* 'Nachtr.' *p. 82*) *itemque, sed* med, *censor Sonnenscheinii* 'philol. Anz.' *XVI p. 321.* Qui is hodie exemplo me (*et* deludificatus) *Sonnenscheinius refutante Seyfferto cens. p. 995.* Quis (*vel* Quibus) me ille exemplis **R**: *vide praef. Ceterum* eludificatus (*quamvis facile* e *repetas ex praecedente* hodie) *defendo coll. Amph. 265, al.:* ludificatus **R** *cum ceteris.* — sit *pro* est *Beckerus in Studem. Stud. I p. 245: cf. Fuhrmannus Annal. philol. CV p. 827.*

1042 *sq. Ad* nauci *cf.* **R** *Opusc. phil. II p. 424, Lochius de gen. p. 8. 33, L. Muellerus Philol. XXXVII p. 357 sqq., Mentzius in Dissertat. Ien. IV p. 45, al.* — *Post hunc v. lacunam significabat* **R** (*cf. Parerg. p. 468*), *cum Bonnetus Annal. philol. CXI p. 885 versum potius magistello tribuat assentientibus Vssingio, Leidolpho de Festi locis Pl. p. 245 sq., aliis. Vtraque opinio ex falsa interpretatione orta est, quasi ad veriloquium notionemve spectet hic versus, cum Tranio significet se ne verbum quidem* nauci *novisse, sed frugi servum esse fortemque* (*cf. v. 591, Rud. 1321 similesque locos*).

1044. Nam herus me postquam misit rus, ut *Guyetus.* — *Cf. Woelfflinus Archii VIII p. 279 sq. Cogitari potest de* ut *delendo potius quam transponendo, si* arcessere *restituimus.* — *Ad. v.* 1045 *cf. Abraham Stud. Pl. p. 239 et Skutschius* 'Forsch.' *I p. 129.*

1046. Ostium .... est *pro parenthesi habebat Bothius.* — in angiportust, eius **R**, *addens:* 'horti *libri e prava interpretatione. Nihil rel Lambinus vel Acidalius profecerunt.* foris, *sed adverbialiter, Camerarius'. Cf. Doederlinus de etymol. et synon. Lat. V p. 214.* horti *cum* Ostium *coniunctum non plane improbat Seyffertus,* eius (*vel* ei) *non desiderari monet Goetzius.*

1047. qua — qua *pro* et — et *Muellerus p. 564 Kochiusque Em. Pl. p. IX recte reiciente Klotzio p. 152* (*cf. ad Pers.*[2] *67*).

1050. Quem quum uocaui *Pylades.* Quem cum conuocaui *Camerarius.* Quom eum conuocaui **R**. *Cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 60. 221.* — atque illi se *Sonnenscheinius.* eccilli me *Geppertus Trin.*[2] *p. 140. Cf. post Palmerium, alios Ballas de partic. copul. p. 42 sq.*

1051. egomet uideo rem uerti in meo foro *Pylades,* **R**. ego me uideo deprensum in medio fore *Vssingio,* me uideo uenire in medio foro *Niemeyerus l. s. s. p. 366, acumen sententiae pervertentes. Cf. Rostium Opusc. p. 137 sq.* — *Ad v.* 1053 (*ubi* uti ne quid sit *Bothius*) *vide praef., ad v.* 1054 *cf. Studemundus 'Festgr.' p. 66 sq. et Langenus 'Beitr.' p. 229 sq. et vide praef.*

1055 *sqq. 'Septem versuum' evanidorum argumentum* [*immo quinque, v. 1054 et 1060 bipartitis*] *hoc exemplo significabat* **R** *Parerg. p. 449:*

Quibus dolis concenturiatis eum ego ludificatus sum.
Nam ut erum uidi gestientem falso mercimonio,
Metuo ne ad nostrum uicinum protinam contulerit pedem,
Pro emptis aedibus, quas inhiat miser, ut pretium solueret.
Ille ubi uendidisse se umquam eas aedis pernegauerit,
Neque se argentum accepse, sat scio rem esse factam omnem palam,
Quibus mendaciis celarim a gnato rem disperditam.

Vbi v. 1061 *Lorenzius* Praeoccupabo *exhibens cum Gepperto* (*ut etiam Studemundus corrigebat 'Festgr.' p. 67 praeter necessitatem*) *supplebat* hanc aram (*quod* Occupabo *potius requireret*), *cum Vssingius* ut (*pro* et) foedus feriam *corrigat praeter rem.*

1062. proxime uiciniae **R** *coll. Bacch. 205. Mil. 273.* proxumae uiciniae *Buggius Brixiusque: at vide Buechelerum de decl. p. 62, Luchsium apud Brixium ad Mil. 274, Goerbigium 'nom. quibus loca signif. us. Pl.' p. 9, Seyffertum Burs. Annal. XLVII p. 49.* — *Ad v.* 1063 *cf. Luchsius comment. prosod. II p. 13 adn.*

1064. astate illi *Acidalius, Engerus de pros. p. XVI, Muellerus 'Nachtr.' p. 44.* ista state **R** *Parerg. p. 450. Cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 267 sq.* — *V.* 1065 *non recte cogitaveris de* maniclas *forma.*

1067. Quoius hic ego ludificabo *Guyetus.* Quoius ego hodie ludificabor **R** *duce A.*

1069. *De* astute (*del.* mihi) *cogitabat Weisius: cf. Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 19.* — captandust *Pylades, om.* cum illo: *cf. Langenus 'Beitr.' p. 241 sq.*

1070. extemplo meum ostendam sensum *Camerarius* (*om.* ita). extemplo iram ostendam: sensim **R**. *Cf. Spengelius T. M. P. p. 9. 240 Studemundusque Annal. philol. XCI p. 70* (*ibid. CXIII p. 59 ad v.* 1071). — *Ad v.* 1073 *cf. Skutschius l. s. s. p. 126.*

1074. huc (*om.* ille) **R**, *inconsulto ut vid.* illum (*an* illum huc? illunc *secundum Bothium*) *Acidalius 'veteres' antestatus.* — *Ad* rure (ruri) *v.* 1076 *cf. Langenus 'Beitr.' p. 308 sq., Neuius I² p. 240. II² p. 673, al.*

1077. Philolaches⟨que⟩ *Bothius.* — mihi opportune aduenis *Dousa.* opportune mi aduenit *cum Guyeto* **R**. opportune mi aduenis *Niemeyerus l. s. s. p. 366: at cf. Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' IV p. 47.* — *Ad v.* 1078 *cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 158.*

1079. qui neget *Vssingius dubitanter.*

1081. *Totum v. spurium habebat Weisius, item Vssingius.* — nunc tu *cum Bb Camerarius,* **R**. tu nunc *Kacmpfius de pron. p. 26.* — namque illic quidem *Bothius.* — haut ⟨edepol⟩ **R**. ⟨edepol⟩ haud *Luchsius Herm. VIII p. 122* (*cf. VI p. 277 sq.*) *et comment. prosod. II*

p. 4: cf. Kellerhoffius in Studem. Stud. II p. 71, Sigismundus de HAVD *partic. p. 257.*

1085 *sqq.* neque sibi argentum datum. TR. est. TH. Dixi ego i. i. i. *Buggius.* neque sibi esse argentum datum. Dixit. Nego i. i. i. *Boxhornius. Post* datum *Vssingius supplebat:* TR. An iurando quod debetur hac in urbe soluitur? *Cf. Seyffertus 'Berl. philol. Wschr.' XII p. 637. Ad* istuc idem *vel* idem istuc *cf. R Opusc. phil. II p. 418, Niemoellerus de pron.* IPSE *et* IDEM *p. 45, Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 21.*

1089. et illum in ius iube ire. TH. iam mane *Camerarius: ubi* itan? *pro* iam *Acidalius.* cita illum in ius. TH. si ueniat. TR. mane *Bothius.* cita illum in ius. ibo, inueniam. TH. mane. *R itemque, sed* sine inueniam, *Buggius improbante Langeno 'Beitr.' p. 310 sq.* conuincam illum in ius si ueniam. mane. TH. (*et pro* quin *fortasse* ego?) *Vssingius.*

1090. Experiar, ut opinor, certum est. TR. mihi *Aldus probante Seyfferto (cf. Muellerus Annal. philol. LXXXIII p. 267 adn.): ubi omnia* THEOPROPIDI *continuabat Acidalius,* huc *post* mihi *inserebat Camerarius,* mihi *praeterea post* est *iterabat Weisius,* TH. certum est? *adiciebat Bothius* (*olim* Tranio), immo *ante* mihi *supplebat R* (*post* opinor *gravius distinguens: ubi post* Experiar *Langenus l. s. s.*), TR. certum est, ⟨tu modo⟩ *scribebat Vssingius,* TR. certum | ést. TH. mihí hominem *defendebat Klotzius p. 133. 153. Cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 15.*

1091. hominem *om. Camerarius.* — iube aedis mancupio poscier *Douza Explan. III 3 p. 312.* iube mancupio aedis posci *Bothius* ('*in reliquis insipiens*' *iudice R, cum etiam Rostius Opusc. p. 252 sqq.* '*parum in his profecerit*'). iube mancupio aedis poscere *R, hoc loco delens* immo: *cf. 1090.* aedis iube mancupio poscere *Muellerus p. 192.* iube aedis tibi mancupio dare (= aedis tibi mancupare) *Lorenzius in append. edit. I.* iube aedis ⟨dare⟩ mancipio. poscere *cum lacuna reliqui versus et principii proximi Seyffertus. Cf. cum Demelius l. s. s. II p. 208 sq. 214 tum Costa 'Diritto priv. nelle com. di Pl.' p. 345 adn.*

1093 *sq. Somniat Schenkelius Stud. Pl. p. 27 [633] sq.* — Quid igitur si *cum Guyeto R, ubi* igitūr *def. Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 34 Wagnerusque Mus. Rhen. XXII p. 120,* hoc *ante* homines *inserebat Muellerus Pros. p. 48. Ceterum* ego *ex v.* 1094 *superiori v.* (*i. e. v. 1092*) *adsuebat Gruterus: cf. R Prol. Trin. p. CXXIX, al.* — *V.* 1094 aram hanc *trai. Weisius, R: vix recte. Cf. Fritzschius ad Thesm. p. 274.* — *Ad v.* 1095 (*ubi* illuc *Schenkelius*) *cf. Langenus 'Beitr.' p. 265 sq.*

1096. ergo *pro* ego *R: cf. Muellerus Pros. p. 30 sqq., Leppermannus l. s. s. p. 56. Cf. ad v. 1143.*

1098. ut illic istoc *R.* ut illisce istoc *Schmidtius de pron. p. 69. Vide Klotzium p. 153.* — *Cf. Karlowa 'Roem. Civilproc.' p. 147 sqq., Costa l. s. s. p. 359 sq., Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 38 sq.*

1100. Quod agas *def. Muellerus 'Nachtr.' p. 141 adn., item Seyffertus.* — *Cf. Klotzius p. 274.*

1101. Nescis tu *Camerarius, errans is de prosodia vocis* meticulosa [*sic R: at cf. Amph. 293, al.*] *atque adeo* Nescis, nescis quam meticlosa *Gruterus.*

1102. hinc *pro* huc *Bothius, R: cf. Brixius ad Mil. 81, al.* — consulerest igitur quiddam *R. Cf. Vahlenus Herm. XVII p. 615.*

1103. Si tamen hinc consilium dedero? *Lorenzius artificiosius: idem v.* 1105 *duce Vssingio cogitat de* Vides— *pro* Vides?

1107. nihil quaesti siet, mali *Camerarius.* enim quaesti nil siet: mali *Bothius.* nihil quaesti sit: quia mali *Weisius.* nihil ei quaesti sit: mali *Fleckeisenus: 'cui praestiterit* enim nil ei quaesti sit: mali, *nisi cui transponere placeat* enim nil sit quaesti: ita mali' *R.* nil quaesti sit. TH. quid id est? TR. mali *B.*

1109. Emunxti me *Kaercherus de pros. p. 62. Cf. Vmpfenbachius Melet. p. 45.* — Vide sis, satine recte num muci fluont *dubitanter Beckerus in Studem. Stud. I p. 140. Cf. Schraderus de -NE partic. p. 32 [286] Seyffertusque Burs. Annal. XLVII p. 28.*

1110. omne e capite emunxisti meo *Kampmannus de EX praepos. p. 10, R addens: 'vix tolerabilis talis in caesura hiatus:* omne ‖ é capite emunxtí meo'.

1111. omnia ⟨iam⟩ male facta *R.* omnia male facta ⟨ista⟩ *Fleckeisenus. Cf. Crainius Philol. IX p. 672, Wagnerus Mus. Rhen. XXII p. 427, Klotzius p. 261, al.*

1112. *TRANIONI hunc v. tribuit Niemeyerus l. s. s. p. 366. Cf. v. 1032.*

1113. hodie inultus destinauerim tibi *Pius: ubi* destinauerit *Camerarius,* destinaueris *Weisius* (*et* hoc hodie *et* tibi ‖ Iam *duce Bothio*), dissignaueris (*et* id hodie) *Salmasius,* designaueris (*et* haec hodie *et* mihi *pro* tibi) *Acidalius probante Bothio* (*sed* hodie haec *et* tibi *vel* hoc inultus hodie *et* Tibi iam) *et Madvigio Opusc. alt. p. 100 sq. et Buggio* (*sed* tu haec hodie *et* tibi ‖ Iam, *ut Weisius*), me obstinauerim *Dousa,* declinaueris (*et* Nusquam) *Gronovius.* tu haec facinora hodie inultus designaueris (tibi *in v. 1114 traiciens*) *R.* me hocedie inultus ludificabis: nam tibi *Bergkius Opusc. I p. 679.* hodie inde abites: destinant tibi di malum *Niemeyerus l. s. s.* hodie hinc inuitus surgam _ _ _ ∪ _ *Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 110* (*cf. 'Berl. philol. Wschr.' IV p. 49*), *ubi recte defendit personas in B traditas, editiones cum omnia THEOPROPIDI continuaverint.* uerba hodie inultus mihi dedisti: nam tibi *Vssingius. Cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 284.*

1114. Iam iubebo ignem et sarmenta *Pylades.* Tibi iam iubeo ignem et sarmen *Bothius.* Iam ignem et sarmen tibi iubebo *R, addens 'parum placiturum sit* Iam iubeo tibi ignem et sarmen': *cf. ad v. 1113.* arae *etiam Niemeyerus inseruit l. s. s. p. 366. Cf. Turnebus Advers. IX 12.*

1116. quia placeo *Kampmannus de AB praepos. p. 6 adn.* placeo: eo *R cum Hermanno in Iahni Annal. XXXV p. 191.* quin placeo *Muellerus p. 346.* qui placeo *Buggius.* quom placeo *Fleckeisenus.* quia placo *B: cf. Ter. Ad. 114. Alia temptat Geppertus de eloc. p. 24.* — expetis? *distinxit Vssingius.* — *Ad v.* 1117 *cf. Brandtius de gen. p. 49.*

1118. auribus, ⟨cum⟩ oculis *Kochius Em. Pl. p. IX. Cf. Fleckeisenus Annal. philol. LXI p. 34, Wagnerus Mus. Rhen. XXII p. 13, Luchsius in Studem. Stud. I p. 17, Klotzius p. 258, al.*

1119. ergo nunc ego *R: at cf. Spengelius T. M. P. p. 59. 231 et Kaempfius de pron. p. 27.*

1120. uideo illic *Lingius de hiatu p. 65.* huc ad nos uideo *R.*

uides huc illim *Buggius.* uideo huc nunc *Redslobius* 'N. philol. Rundsch.' VIII p. 232. uideo recta *Seyffertus. Ad* rure *add. cf. 1076, al.*

1122. Vbi somnum sepeliui omnem omnemque *Bothius.* Vbi somno meam sepeliui omnem atque *R, addens:* 'omnium (*sic*) *Bb, unde facile quis* Vbi somno consepeliui *efficiat. De* somno *iam Acidalius cogitabat. Nihil vitii Bentleius in Hor. carm. IV 9, 29 suspicatus est*'. iam *pro* meam *Vssingius.*

1123. mihi suum peregre huc ait *Gruterus.* mihi suum narrauit peregre huc *Camerarius itemque, sed* mihi narrauit s. p. h. *cum Weisio Kampmannoque de* IN *praepos. p. 31 R, addens:* '*de* m. s. p. h. narrauit *cave cogites*'. *Vide praef.*

1124. '*Pro* Quóque módo hominem *vereor ne poeta* Quóque modo éum hominem *scripserit*' *R. Cf. Muellerus* 'Nachtr.' *p. 106 de* huc *vel* suos *addendo cogitans.*

1125. conspectum illius accedere *Pylades: ubi* procedere *Camerarius,* occedere *Scioppius Susp. lect. I 3.* conspectum patris irati occedere *Kampmannus l. s. s.* 'conspectum sui patris procedere *diu suppleveram, cum etiam in cod. Etrusco meo vidi* ſui patriſ *m. rec. ascriptum*' *R.*

1127. pacem. atque eccillum *Bothius.* pacem ei. atque eccum *Muellerus p. 688.* — *Ad v.* 1129 (*ubi* coenes. ‖ salue et tu *Pylades,* coenes. te rogo *Lambinus, de* cenassis face *et* cenae siste te *cogitaverat Scioppius*) *cf. Lochius de imper. p. 19 sq.* — *Ad* Callidamates *v.* 1130 *cf. Fergerus de vocat. usu Pl. p. 9.*

1131. *Totum v.* TRANIONI *tribui iubebat Lomanus p. 49.*

1134. CA. Age mitto (*voluit* mitte) ista et ito ad me ad coenam. TR. dic uenturum, quid taces *Camerarius: ubi* istaec ito ad coenam *Bothius olim,* ista atque ito ad c. *idem postea.* CA. Age mitte ista et ad me ad coenam dic uenturum. q. t. *Lomanus p. 49: ubi* ista ac te ad me *Vssingius.* CA. Age mitte istaec: te ad me ad cenam dic uenturum. TR. q. t. *R: ubi* ista ac cito ad me *Seyffertus Philol. XXV p. 453 sq.* (*cf. Muellerus p. 284, Klotzius p. 70*). *Cf. Mahlerus de pron. p. 27 et Schmidtius de pron. p. 74 sqq.*

1135. in aram confugisti istuc *Guyetus.* istuc confugisti in aram ⟨hanc⟩ inscitissumus *Pylades itemque coll. v. 1094 Fleckeisenus: ubi* indu aram *Bothius,* ⟨hinc⟩ *R,* ⟨homo⟩ *Bachius in Studem. Stud. II p. 284 sq. Cf. Bentleius in Hor. Epist. II 1, 167, Spengelius T. M. P. p. 219, Muellerus p. 680.* — inscitissumus *pro vocativo habebat Bothius, cum* adueniens *coniungi mavult Seyffertus.*

1137. utrique *Meunierius* '*Mém. de la soc. de ling. de Paris*' *I p. 35: cf. R Opusc. phil. II p. 694, Langenus* '*Beitr.*' *p. 15 sq.* — *Cf. Langenus Stud. Pl. p. 58. 174.*

1139. peccauisse *nescio an defendi possit, si proprio sensu accipias similiter ac* '*probrum culpa*' *usurpantur* (*cf. Anal. Pl. p. 24 sq. adn.*).

1140. Faenore *Vssingius: cf. 537.*

1141. Numquid fecit, nisi quod faciunt *Bothius del.* aliud.

1142. CALLIDAMATI *tribuit Niemeyerus l. s. s.* — nimis cluis *Scioppius.* nimis tu es *Pflugius apud Scioppium.* nimis quam es *Camerarius.* nimis mi's *fuit qui proponeret.*

1143. istinc *pro* istuc *Niemeyerus l. s. s. Cf. Poletus Hist. fori Rom. c. V et VII. Ceterum v.* 1143—1145 *post v.* 1096 *trai. Schenkelius Stud. Pl. p. 26 [632] sq.*

1144. *Tranioni totum v. tribuit* R, tute *inserens ante* ad te. — hanc ad te accipito *trai. Guyetus.* — ad tete litem: enim istaec captio est *Bothius.* — em istic cautiost *commemoravit, non commendavit Lorenzius: cf. Epid. 701 et vide Langenum 'Beitr.' p. 263. 339 (adde p. 313 et Lochium de imper. p. 8. 10 sq.).*

1145. metuam igitur et ut tu *Camerarius.* metuam abs ted atque ut tu *Schenkelius. Vide praef.*

1146. minoris fecero praedam. Th. quid iam quibus *Pylades, et* quid iam *quidem 'ex codd. ant.', hunc v. et antecedentem 'fenestratos' dicens.* omnia facio prae quam me quibus *Gruterus (v. ad v. 1147) itemque, sed* quibus hic me *Bothius, qui 'transversum egit Kampmannum de reb. mil. p. 40'. Cf. Langenus 'Beitr.' p. 32. 112 et Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 22. Vide praef. Ceterum v.* 1146—1151 *post v.* 1172 *trai. Schenkelius Stud. Pl. p. 25 [631].*

1147. Me ludificatus es *'alibi' esse Pius scribit.* Ludificatus est *Gruterus (cf. ad v. 1146).* Ludificatust me R. Me deludificatust *Sonnenscheinius (cf. 1033. 1035) obloquente Seyfferto cens. p. 995.*

1148. quis capi capite candido *'emendabat' Pius.* qui sunt c. c. *Camerarius,* R. te qui's c. c. *Buggius.* 'quisquis capite candidost *vix vereor ne cui placiturum sit'* R.

1149. Demipho aut Philonides *Camerarius itemque* R, *intercidisse versiculum certum esse putans.* Diphilus aut Philonides .... *Bothius itemque, sed* Demipho, *Lorenzius.*

1153. paruomper *Kochius Annal. philol. CI p. 284. — Cf. Muellerus p. 260. — Ad v.* 1154 *cf. Brixius Lorenziusque ad Mil.*^{2} *271.*

1155. Is me adiit: nam illum *Guyetus,* R. Is adiit me: nam eum *Bothius.* Is adit me: nam ipsum *Seyffertus. Cf. Skutschius 'Forsch.' I p. 106.*

1156. Propterea quia fecit quae te *cum CD Buggius Vssingiusque.* Propter ea quae fecit, quia te S. *De* Propterea quia te quae fecit *cogitabat* R *in adn. Cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 114. 247, Brixius ad Capt. 353.*

1157. ignoscas eius: est tuus *trai. Guyetus.* — adulescentiaique *Bothius recipiente* R *improbante Hauptio cum Lachmanno in Lucr. p. 407.* *'Vix placebit* adulescentiaeque ut, *multo autem minus hiatus tolerabilis* que eius' R: *placuit* ut *Muellero p. 584, aliis, hiatus Klotzio p. 153, aliis.* illius *corr. Fleckeisenus coll. 1155. 1163. Possis* Stultitiaeque et adulescentiae. *Cf. Lochius de imper. p. 14.* — tuumst *Sonnenscheinius cum Reidio refutante Seyfferto cens. p. 995. Mox* tales ludos *ex codd. suis Lambinus. Cf. Landgrafius de fig. etymol. l. l. p. 20.*

1160. qui amica est *def. Scioppius Susp. lect. I 3.* quanti amica est *Camerarius.* qui illi (*olim* quid) amica est *Bothius. Vide praef.* — *Ad v.* 1161 conferemus *cf. Heraldus Observ. et Em. c. XLIII (in Ottonis Thes. iur. II p. 1368).*

1163. neque ego illi sum *Bothius olim,* neque iam illi sum *idem postea itemque, sed* illi sum iam *Weisius et* illi iam s. R. — quicquam

⟨ei⟩ *R.* — *Ad v.* 1164 *cf. Lochius de imper. p. 12. 19. 21 et Langenus Stud. Pl. p. 174 sq.*

1165. *Post* supplici *add.* iam *Acidalius, Heindorfius in Hor. Serm. I 3, 79, R,* mi *Kochius Em. Pl. p. IX,* id *vel* id mi *inter alia Luchsius Studem. Stud. I p. 22 adn.,* ab eo *cum Palmero Sonnenscheinius* (*cf. ad Pseud. 345*). *Ad* supplici sumptumst *cf. Merc. 991. Pers. 854. Hiatui patroni exstiterunt Lachmannus in Lucr. p. 388, Luchsius l. s. s., Klotzius p. 133, alii.* — supplici satis habeo *Guyetus.* satis habeo supplici *vitiose Spengelius T. M. P. p. 237: cf. Geppertus 'Zschr. f. Gymn.' XX p. 213.*

1166. CA. Dispudet istam ueniam. TR. quid *Pylades: ubi* Dispudet *iterabat Gruterus!* TR. Dispudet dari istam ueniam. quid *Camerarius.* CA. Dispudet. TR. dat (*vel* dedit) istam ueniam. quid *Acidalius itemque, aut* da, *Gronovius: ubi* dedit isti *praetulit Lomanus p. 49.* CA. Dispudet. TH. dabo istam ueniam. TR. quid *Bothius.* CA. Dispudet. TR. si istam das ueniam, quid *R: ubi* istam si huic das *Vssingius.* CA. Dispudet. TR. post istam ueniam quid *Muellerus p. 277 adn. probante cum aliis Bachio in Studem. Stud. II p. 214, etsi vix recte* post *cum* nunciam *iungitur.*

1167. caedere multum *Vssingius.* caedere, caenum *B.* *Ceterum notabilis scriptura* iusum pendens (*Bb*): *cf.* '*iusum et susum*' *apud Augustinum et* '*giuso*'. — tamen etsi pudet *Gruterus, R, item Seyffertus coll. And. 864: cf. Braunius Observ. gramm. p. 45.* tamin etsi pudet *Kochius Mus. Rhen. XXV p. 618.*

1168. te hercle ego *Guyetus.* hercle ego te *Bothius, R: cf. Kaempfius de pron. p. 40 et Leppermannus l. s. s. p. 56.* — coniunctam *pro* istam cunctam *Dousa obloquente Gronovio.*

1169. Tranioni ⟨iam⟩ remitte hanc noxiam *R* '*deleto, quod e proximis irrepsit, vocabulo.* Tranio remitte quaeso *Acidalius: quod vereor ut recte defenderim Parery. p. 466*'. *Denuo defendebant Buechelerus et Fleckeisenus* (*cf. ad v. 560*) *dubitante Muellero p. 252.* remitte *non improbabat Christius Mus. Rhen. XXIII p. 568.* — *Ad v.* 1170 *cf. Lindsayus Philol. LI p. 368 sq., ad v.* 1171 *Rothius Quaest. gramm. p. 6.*

1172. *Cf. ad v. 1146.* — CA. Mitte quaeso istunc. TH. hem uiden ut restat *Camerarius: ubi* hem se uiden ut iactat *Lambinus.* TR. Mitte quaeso sis tu me. TH. uiden ut restat *Gruterus: ubi* Mitte, mitte quaeso istunc. TH. hem *Guyetus,* sis tu med. TH. hem *Bothius* (*olim* quaeso ⟨te⟩, istunc), tu me sis, hem, *Kaercherus de pros. p. 62. De lacuna post* istunc *cogitabat Weisius.* — uiden tu ut astat *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 17: cf. Fuhrmannus Annal. philol. CV p. 817 et Beckerus in Studem. Stud. I p. 273 adn.* uiden tu ut ridens astat *Vssingius.* — restat *defendebat Pistoris.* — Eum uti mittam? *Seyffertus.*

1173. TH. quin si sapis tu quiesce *Pius.* TH. quin tu si sapis quiesce *Pylades.* si sapis, quiesce. TH. tu quiesce *R, item Fleckeisenus post Guyetum. De* quiesse satiust *cogitabat Muellerus p. 277 adn.* (*cf. 660 adn.*), quiesce, sapias *Sonnenscheinius: at cf. Seyffertus cens. p. 996. Mox de* uerberibus *dubitat Muellerus l. s.*

1175. CA. Nihil est profecto. age *cum B Camerarius. Veram personarum distributionem ex FZ revocabat R, de* profectod *cogitans Not. exc. I p. 87: ubi* profecto est (*et* age age) *temptat Muellerus p. 660,*

sed gravius ulcus subesse putat. ⟨Hoc⟩ age iam *Fleckeisenus coll. Brixio ad Capt. 444. Cf. Klotzius p. 116.* — iam sine, iam sine te *Gruterus.* iam sine te hoc *coll. Poen. 380 R Nov. exc. I p. 37: 39.* iam sine tu te *Vmpfenbachius Melet. p. 29.* nunciam sine te B. *Cf. Spengelius T. M. P. p. 213.*

1177. Hanc modo unam noxae ueniam quaeso fac (*vel* da) *Bothius.* Hanc modo missam noxiam unam quaeso fac *Lomanus p. 49.* Hanc modo noxiam unam quaeso missam fac R. *De* Hanc modo unam noxiam unci (*coll.* terrunci) quaeso fac *fuit qui cogitaret! Vide praef.*

1179. Ibi, ibi *Gruterus.* Ibi tum *Acidalius* (*cf. Muellerus p. 709*). Ibi una *Bachius in Studem. Stud. II p. 377.* — cutrumque R *Opusc. phil. III p. 143. Cf. Klotzius p. 130.*

1180. en R: *cf. Brixius Em. in Pl. Capt. p. 17 sq., Ribbeckius de partic. p. 30, Richterus in Studem. Stud. I p. 482.*

T. MACCI PLAVTI

COMOEDIAE

RECENSVIT

INSTRVMENTO CRITICO ET PROLEGOMENIS

AVXIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

SOCIIS OPERAE ADSVMPTIS

GVSTAVO LOEWE GEORGIO GOETZ FRIDERICO SCHOELL

TOMI IV FASCICVLVS III

PERSAM CONTINENS

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXCII

T. MACCI PLAVTI

P E R S A

RECENSVIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

EDITIO ALTERA A FRIDERICO SCHOELL RECOGNITA

COMOEDIARVM PLAVTINARVM

TOMI IV FASCICVLVS III

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCXCII

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEVBNERI

FRID · THEOPHILO · WELCKERO

PER · TRIVM · LVSTRORVM
CONSORTIVM · BONNENSE
CONLEGAE · IVCVNDISSIMO
SOCIO · LABORVM · CONCORDI
AMICO · CANDIDO
FRIDERICVS · RITSCHELIVS

D · D

ROMA · REDVCI · FELICITER

A · MDCCCLIII

HENRICO · BRVNNIO

WELCKERI · RITSCHELIIQVE
ET · DISCIPVLO · ET · AEMVLO
STVDIORVM · AC · LABORVM
DVM · VIVEBANT · COMITI
MORTVORVM · CVLTORI · FIDO
FRIDERICVS · SCHOELLIVS

D · D

SEPTVAGENARIO · VENERABILI

A · MDCCCXCII

PRAEFATIO

PERSAE Plautinae — nam Plautinam tam esse quam potest suo iure pronuntiavit Ritschelius — has partes membranae Ambrosianae servarunt:

laciniae =	Poen. 1420—1422.	Pers. arg. II		
329. 330 =		1—14.	15—29	
A. a				LXXI
B. b				
C. c				
D. d				
335. 336 =		168—182a.	182a—194	
E. e				
F. f				
129. 130 =		248—261.	262—272a	
113. 114 =		272b—284.	285—300	
327. 328 =		301—317.	318—331	LXXII
337. 338 =		332—350.	351—369	
127. 128 =		370—388.	389—405	
143. 144 =		406—424.	425—443	
G. g				
325. 326 =		479—495.	496—509	
103. 104 =		510—528.	529—545	
151. 152 =		546—561.	562—576	
101. 102 =		577—596a.	596b—611	LXXIII
107. 108 =		612—626.	627—641	
153. 154 =		642—658.	659—672a	
105. 106 =		672b—687.	688—706	
339. 340 =		707—725.	726—741	

Singulas membranas tam varia condicione esse Ritschelius adnotabat, 'ut pristinae scripturae prorsus nihil hodie superstes sit in paginis 129. 144. 152. 153. 154*), item in p. 108 parte superiore, prope nihil in p. 151: pauca legi potuerint in p. 105. 106. 107 superiore, 108 inferiore: multo plura in p. 130. 327. 128. 143. 103: vel pleraque vel omnia in ceteris'. Vbi etiam in paginis peius habitis non ita pauca cum a me tum a Studemundo legi potuerunt. Nam cum iam a. MDCCCLXXXV apographum totius fabulae confecissem, et a. MDCCCLXXXVIII quaedam iterum inspexi et tribus annis post, cum Studemundi apographum interim editum esset, quae intercederent inter nostram lectionem discrepantias fere omnes examinavi. Iam igitur in apparatu meam lectionem exhibui e Studemundiana (*As*) correctam et suppletam: neque in locis per se non dubiis singillatim adnotare volui, si quando in singulis litteris legendis vel adumbrandis plus minusve aut ego aut ille profecisse visi sumus: sed nihil discrepantiae praeterii, quod alicuius momenti esset aut videretur esse. Ritschelii testimonia (*Ar*) perraro exhibenda erant, Gepperti non saepius: etsi cum hic tum ille multa iam optime expediverant.

De Ambrosiano haec addidit Ritschelius: 'in deperditarum membranarum *A*—*G* intervalla, cum fabulae partes servatae sat commode conveniant, modo in illis potissimum, quas signavimus *E*. *F*, plurimos**) maiore ambitu versus potuisse bifariam divisos esse reputaveris: at mira ratio est extremae fabulae partis, eaque persimilis eius quam in Mostellaria disceptavi praef. p. X sq. Nam qui post paginam 340, in qua quaternionis nota LXXIII perscripta est, reliqui sunt fabulae versus circiter CXVI, cum non possint amplius quam septem octove paginarum spatium explevisse, tamen proxima in Ambrosiano codice fabula, quae est Pseudulus, non in

*) Cum cetera recte descripserit Ritschelius, p. 129 a v. 249, p. 152 a v. 561, p. 105 a v. 673 incipere testatus est foliique 153. 154 primum tantum ultimumque versum indicavit. Praeterea cum p. 113 incipere a PROPERASMANEETSIPROPERAS (pro PROPERO#MANEETSIPROPERAS) putaret, miro iudicio addidit: 'PROPERASMANE apparet natum esse e PROPERO.SA.MANE'.

**) Velut 23 auctore Studemundo.

medio quaternione LXXIIII, sed in LXXV demum incipit. Vt propemodum videatur librarius, quo novae fabulae initium a novo quaternione fieret, illud consulto aliquoties instituisse, ut vel ternione vel binione exitum praecedentis fabulae concluderet*): quantumvis in superstitibus Ambrosiani partibus omnibus (praeter unum Stichi exemplum**), cuius singularem rationem praef. p. VIII explicavimus) constans sit quaternionum usus'.

B codicem Veterem post Ritschelium Hinckius contulit, codices *CD* Decurtatum et Vrsinianum ego denuo excussi, cum *FZ* codicem Lipsiensem et editionem principem ex proecdosi repetiverim.

Codicum *AB* discriptionem quam accuratissime in ipso apparatu expressimus: ex codicibus *CD* eis tantum locis commemoravimus, quibus aut aliis rationibus scriptura afferenda erat aut propter personas dubitari poterat. Nam a *Db* si recesseris, qui et ipse admodum raro notas personarum supplevit (sed saepius quam Ritschelius notaverat), ex spatiis tantum in *BCD* de distributione iudicari posse in ipso principio fabulae indicatum est.***) Sed cum in dubiis tantum locis significaverim, si propter versuum exordia de *CD* non liqueret, hoc loco ex *C* (quocum *D* fere consentire notum est) inde a v. 11 (ubi discrepare incipit) versuum singulorum exitus composui lineolam addens, ubi metricum interstitium aliquod congruit.

11—35: *aut qd̄ tam̃ | — quiſ illic c̃ — aſtat | — amicuſ c̃ — congrediar — otoxile — utqueo — exſententia†) — utere* · —

---

*) Similiter iudicans Studemundus, cum Palatinorum recensio ne integrum quidem binionem, sed septem circiter paginas undevicenorum versuum explevisse videatur, aut dimidiam quaternionis LXXIIII partem vacuam relictam fuisse aut pro quaternione binionem potius insertum fuisse coniecit.

**) Alterum exemplum Rudens praebuit, de quo quae praef. p. XII sq. computaveram, iam ex Studemundi apographo (ad QV. LXXXIII 7 v et prooem. p. XXIII) ita corriguntur, ut fasciculum LXXXV (non LXXXII) binionem fuisse appareat.

***) Quamquam interdum spatia in *CD* ad metricam potius distributionem spectare et ad v. 789 tetigimus et hoc loco monemus.

†) Fortasse v. 18 ita discribendus erat melius, ut dimeter troch. catal. (*Sátin ergo ex senténtia*) subiceretur tetrametris troch. cum

quidẽ tv iã — negotiũ edepol — apud molaſ — militia ẽ tua — ergo edepol — ſagitta — amant | — belligerẽ | — tuũ ne — qd iã — bene — victu | — loqui | — id ẽ hęc — an ſempit̃ nã — viſ ergo | — quẽ ad modum |

36—52: *— pendam | — Age — tuiame — veniã — apumice — facere — tufac — quęrã — ſi id — ſedulo — ego itẽ — reſecro — enicaſ | — atpol — ambulato | — inquęſtione | — malũ |*

53—80: *— obtineo — fuit | — ꝓauoſ — cibũ — neq' huſ — obtineo — uolo — reptũ bona | — publicę rei — poteſt — ĩpuplicũ | — quẽpiã — ęqua — appareant | — ſtultuſ — oporteat | — nerecte — obreptauerit | — graduſ |*

81—111: *— leno — ẽ op' | — vos adq' — ego intro — appara | — ille hic — lautũ credo — tenet — detiſ — gluttiaſ | — magrũ illud — colliricũ | — ꝓpe me — omi iuppiter | — oportune — decet | — iã intuſ — pernã quidẽ | — hallegiſ — ere | — murena — frigida |*

112—135: *— omĩſ eſſe — occeperiſ | — aduerte — mihi — & mihi — domi idẽ | — deſuo ſiqd — ꝓbe | — marſuppium — vitam — tuã | — adedi | — ſcieſ | — leno — norit — reperire — illã — ad legauero |*

136—167: *leno n̄ dũ — reliq̇e | — potẽ nũquã — facturũ — huc iã quã — decuria | — queſo hercle — ſaturũ vendaſ — benefaciſ — filię | — fuerint — autumet | — taceſ | — lepide — zonã — q̇ hanc — peregrin' — adduce — ornam̃ta — locauer̃ | — ſcio | — accipero | — habeat — curã — vt habeat — loquor |*

168—182: *— dicerẽ otienſ | — habitam — conſueui ſimul — censueram eſſe — hunc annum — iam fieri — fans non ędidiciſti · — et ſcio — animuſ — qui amat · — vita eſt | — ut ſit | — onerabo |*

183—213: *— teneſ | — caput | — apud illam — ni omnia — habeaſ hodie — ſilubidoſ — ſine me — cum ego — iſ nunc — tu pueri eſ — peculiabo | — opprobari · | — iudicem | — pegnium | — ire ego — facerem hanc — percircum — quae*

tetrametro cret. coniunctis et mox dimeter iambicus (*Si cuéniunt quae exoptó, satis*) praemitteretur septenariis iambicis.

me — hic quidē c̃ — nulluſ — commoranduſt — quid agiſ — quid me — habeant — dignaſ dico — ſceleſtam — peiorem — maledico — vmquam ita — heia — fateor — familiae · |

214—232: *— autumo | — ergo — prior — hinc haud longe — ſceluſ · | — ſciſ | — audiuero | — decd̃ me — quo iter — inmittaſ — quando — atq̃ppero — nihilequidē — altera eſt — neſcio quid — operam — amaſ | — aetatulam | — ſeruiaſ — confidentia | — pondere | — p̄dico |*

233—250: *— niſi ſcio | — quideo quid — niſi ſcio | — exterebrabiſ tu — miseriaeſt — quodtu — utloquerenī — necui-quam homini — attuhoc face | — leuifide — lenonia dic amabo — tecū habeto — toxilo — atego hanc — abietem | — fortaſſe — ambulaſ agariſtio |*

251—271: *— uiro potenti — merito | — copiam | — affe-ram | — cenſebam · | — mercarier | — decq̃lo dedit — qui hoc — nam hoc argentum — & amico meo — diu quod bene — non curo | — largiar | — hominеſ — aridoſ | — cum ſale | — mihi | — vapulet | — noui | — pregnū eccum |*

272—301: *— domuṁ — properaſ | — quem tibi — ut opinor — ſcelerate — eo iſtuc — tuuſeruſ — uenefice | — maiori — linguam — toxiluſ — tureſtibuſ — perciderim tibi — incubitatuſ eſ — gratiſ · — confido — potin vt — non quiſ | — parata — deſint — quid eſt · — liceat | — specta | — per-dant | — colaphiſ | — tunc me — di deaeq; — queam — ua-pulat — bilinguiſ — tcc cere aut̃ | — intuſ !*

302—328: *— iubeto — ubi ſe adluat — magiſ — abi domum — me infer — ambulat — ſed quid — tibi eſt ne — promoneto | — parce | — co oriuntur | — iubeaſ | — negotii | acornu — ſodeſ — inbubilem — bonum — ineſt quod — me uobiſ — domuſ — tibi hoc tutum — inſtruxiet — tanto melior | — argentum | — utuiſ |*

329—366: *— perhennitatiſq; — ſuꝑſtitet | — ſciſ — ad-hoc — mi paī | — filiam — attali | — tu pro — inuentriſ — non inme — tamen | — modeſte — admigrantīfamę | — odioſa eſ — patri | — cantq; — exiſtimo | — hominum — mortuam | — nolo — fiat · — miratuſ eſt — ſlagrum | — nunc quod — mulier nulla — parentibuſ |*

367—399: *— ſiquid — atſi ñ — uolo | — uirū ei —*

*dicat quod — at — libet — haud liccat — patri — et il ut — fucrint — faciſ · | — nuptiaſ |**) *— hic cum — uortitur | — indotatam — meũ | — plenum — dabuntur — acccperiſ — duciſ — lubd | — audicaſ |*

400—404: *— iuratuſ ẽ ſeſe — preterierit | — foreſ — foraſ |*

405—448: *— quid agitur — publicum | — accipiter — uerſibuſ | — accipe — teneſ | — iurato — et ibi ut — ſerui tritium | — tritor — · fugax · furax · | — poſſum ate — quintu mihi — poſcit — audiant | — ego — tibi | — omitto —mihi | — partim — aforo | — lepuſ | — hic er | — iam — ſcio | — rotula — adforum | — iam — ſane — oportuit |*

449—461: *— ſummanuſ — pccdit — agit | — callide | — hodie — ſagariſtio — tibi | — eperſia |*

462—469: *tiara ornatum — crepidula — comici | — adiuuaſ | — tace | — conloqui | — rite uoſ |*

470—496: *— lucri | — indieſ | — uicit | — demco | — maximã — benignuſ — credebã — abiuraſſit | — ego hominẽ — paratae — agiſ te — emiſiſti — auctuſ eſ · — libera eſt · | — non viſ | — omneſ — abi — apud meẽ — rem — occultabam — faciaſ — benedicif — tuum — facturum |*

497—527: *— attinent — ameo domino — ex ipſiſ — recitato — toxilo — ualeo — octo — cleuſi polim — atque — auctio — hoſpitium — uolet | — adme — gerant | — boni | — uolt — roga | — prior | — moneſ | —tua | — expetenda — penitiſſima | — iſemat — quiſquam — face | — uale |*

528—548: *— creditum | — attulit | — opuſeſt | — foraſ — mercimonio | — credidi | — complurienſ | — heream | — meaquidẽ — recte — habeo — nequiſ — illam — diciſ — ipſe addunt · | — hiceſt | — ſcio | — quiſ quiſ eſ | — carnufex | — tuum |*

549—596: *— ſpeclem — parum | — dicere | — ſapientiam | — oppidum | — arbitror | — exulant — obtrectatio | — indiligentia | — ſceluſ | — parũ ſit | — ſodalibus | — eſ | — hanc | — emeriſ | — opulentior | — familiiſ | — tuam | — in-*

*) Sic haec perscripta sunt:
Habeo inmemoria neceſſĩtate memala utfiã faciſ · ⌐nuptiaſ
Verum uideto me ubi u///oleſ nuptũ dare nehęc fama faciat repudioſaſ

tromitti | — *foreſ* | — *ferreiſ* | — *ſeram* — *inpingi* — *iſane* — *indicet* | — *hoſpeſ* — *noctu* — *hinc uolo* — *hanc* — *pulchre* — *tamquam* — *certuſ* — *fuit* — *tibi empta* — *nihil ẽ* — *merſ eſt* — *emere* — *uelle* — *mancupio* — *daturuſ* — *hercle* — *enimte* — *etqui* — *leno* — *geraſ* |

597—622: — *parentibuſ* | — *inpulſu meo* | — *maxime* | — *roga* | — *dare* — *adire vt* — *uolo* — *lubĕ* | — *gere* | — *impera* | — *auſpitium* — *age* — *adduco* — *perconctarier* | — *operam* — *adẽe una* — *tibi ibidem* — *heuſ tu* — *ſcio ego* — *eloquiar* | — *apud hunc* — *ſuum* | — *percontabimur* | — *id mirer* — *nequid mirer* — *callida* |

623—647: — *quid nomen* — *fuit* | — *emiſ* | — *quoq;* — *numquam* — *tibi* | — *addito* | — *mihi* | — *manum* | — *loco* | — *ſepiſſime* | — *dicerĕ* | — *tua* | — *quaero* — *quando fuit* | — *quęraſ* — *equidem* — *tua* — *equidem patriam* — *de iſtoc* — *miſeriarum* — *pater* — *bono* — *quiſ fuit* — *qui fuit* | — *nominarier* |

648—672: — *acceptior* | — *praedicaſ* | — *emam* — *arbitror* | — *memodo* | — *ſciet* | — *nunc* — *fractae* — *cadeſ* | — *uolo* | — *boloſ* | — *tibi* | — *perdere* | — *indica* | — *minaſ* | — *hinc* — *actutum* — *miniſ* | — *qui hac* — *probe* | — *trecentiſ* — *huc* — *non accedent* — *infectum ut* — *petiſ* | — *affero* · |

673—682: — *probam et* — *fit ẽe* — *vbi* — *innauem* — *recipito* | — *argento* — *me* — *foraſ* |

683—710: — *minuſ eſt* — *facere* — *miſer* | — *quando* — *diem* | — *hoc ſiſ* — *fiat* — *negotiumſt* | — *autem* — *redimã* — *videor* — *quippe qui* — *ſciaſ* | — *argentum* — *expalpo nideſ* | — *nomen* — *moreſ* — *voltiſ* — *potiuſ* — *vale* · |

711—729: — *illuxit* — *illequidẽ* — *uendidit* | — *adſeratur* — *fore* | — *habeo* — *immo ſerui* | — *hanc* — *admoneam* — *ulciſci* — *tace* | — *ſat ẽ* |

712—752: — *ſqualet* — *tibi* | — *aliud* — *iam ego* — *tua* | — *aedeſ* — *dedit* | — *igitur* — *ſceluſ* | — *ambula* — *dicam* — *carnufex* | — *hominеſ* — *ambula* | — *gnata* — *ſequor* |

753—777: — *extincto* — *iuppiter* — *ago* — *participeſ* — *hoſtium* — *ponite* — *ego oñſ* — *opera haec* — *eſt homo* — *mi cur* — *age dũ ergo* | — *magiſ* — *cõmendamuſ* | — *age ergo* · | — *pepigi* | — *ſuauẽ* | — *menſam* | — *puere* — *pro-*

pera — amice | — amplecti | — poculũ donant — inuidꝫ | — gaud · |

778—817: *— omnib; — hic mihi — diuexauit | — illum — perdant — argenti — incruciatum — redierit — fabulaſt — liberta — agite — locuſ hic — puere | — affligam | — tuum | — uerſauiſti | — additaſt | — ſciuiſti — p̄ uorti — cor mihi | — neardeſcat — pegnium | — baſilice — inridere — tibi | — lubet — quintumeiſ — quidẽ id? | — attigaſ — condono*

818—857: *— pol uoſ — uolt — mulſum — bibimuſ — tranſeat | — uide — diodoruſ quem — abitiſ — denuo | — adcurtem | — geminiſ ſumuſ | — perdidit | — uolo | — opuſt — emo | — me | — abſq; me — crope diem | — aduerſatuſ eſt — honeſtuſ | — repertuſ eſt | — parcam | — dedi | — ſedulo — conſulunt — dordaluſ ĩ — qui fuit — malum uobiſ — nateſ — loquere — adcacnam — uoco bene — igitur — male — ſatiſ — do | — parũ | — me | — plaudite pantio |*

De codicibus nihil habeo quod addam*) nisi hoc: me consulto plerumque omisisse, ubi *B* post personarum spatia maiuscula littera utatur (itemque si *CD* a *B* ex diversa discriptione in maiuscula tantum discrepent): voces autem syllabasque male coniunctas disiunctasve etsi (ex *B* maxime) saepe — et saepius fortasse quam opus erat — notavi, tamen nequaquam volui omnes omnino exscribere.

In priorum criticorum conaminibus afferendis ut non semper in Ritschelii copiis acquiescerem, duabus de causis adductus sum. Ac primum quidem saepius vidi Ritschelium sibi vindicasse, quae Guyetus, Bothius, alii occupaverant: unde apparet nequaquam consulto omnia ab illo omissa esse, quae omiserit. Tum vero non parva pars eorum quae omiserat interim ab aliis redintegrata est ignorata plerumque auctorum principum auctoritate. Itaque eo liberalius apparatum augere et volui et potui, quod vel inutiliora commenta iam in appendicem relegata vix incommodo sunt: atque aliis alia inutilia sunt vel videntur esse.

*) Vbi diversa quae praesto erant testimonia inter se discreparent, plerumque sponte apparuit, quisnam accuratius contulerit. Vnum commemoro ex *B* Hinckium v. 3 *ecſcetera* notasse, ubi *ex* pro *ec* Parens, Ritschelius, Studemundus habent. Reliquae discrepantiae cum leviores etiam sint, nolui propter eas amicos Romanos sollicitare.

Instrumento critico post editam Mostellariam accesserant manu scriptae adnotationes F. V. Reizii, Godofredi Hermanni, Caroli Lachmanni, de quibus sic dixit Ritschelius: 'hae, quas ultimo loco dixi, scriptae sunt in marginibus duorum exemplarium meo aere nuper emptorum, Taubmanniani anni MDCXXI et Bipontini anni MDCCLXXXVIII, sed multo pauciores in hoc quam in illo. Ex Hermanni autem bibliotheca depromptum exemplum Ernestianum anni MDCCLX commodauit Mauricii Hauptii amicitia: cuius quae dotes sint, optime intellegitur ex ipsius Hermanni verbis in fine alterius voluminis scriptis, quae infra ponenda duxi:

Quae in hoc libro calamo annotata ſunt, ea ex demortui praeceptoris mei Friderici Volgangi Reizii exemplare huius editionis transtuli in hoc meum exemplar cum maxima fidelitate, ita vt neque, ſicubi errauit Reizius, immutarem; & ubi a priore correctione receſſerat, ſi calamo eam expunxerat, idem facerem; ſi ſale delerat, in margine, quae priſtinae emendationis exſtarent veſtigia, indicarem. Ea autem quae iam antea ipſe alleueram, vel ſubducta lineola, vel appoſito meo nomine, vt ab Reizii notis internoſci poſſent, curam habui. Deſcriptae ſunt haecce notae Lipſiae in feriis vernis a die XV. Aprilis vsque ad diem IX. menſis Maii, anno a C. N. CIↃIↃCCLXXXX.

Ioannes Godofredus Iacobus Hermannus.

Hoc autem quod ipse testatur consilium dici nequit quam mirifica diligentia per viginti comoedias exsecutus sit, fidei et religionis per longaevam vitam tanta cum gloria comprobatae iam tum documentum edens honorificentissimum. Ac de Reizianae industriae indole universa satis iam aliunde constat: ad Persam paucae cum Reizii tum Hermanni emendationes pertinent, illius quidem metricae potissimum in canticis actus quinti, quarum partem maximam, ut specimen exstaret, in adnotatione perscripsi non nimio emolumento poetae. Ex Hermannianis potueram etiam illam commemorare quam versui 696 adhibuit: *Eum ego ut requiram adire atque ut redimam uolo*, tametsi probabilitatem habere nego. Quanquam de hoc genere universo ita sentio, ut haudquaquam putem sine delectu evulganda esse, quae quis sibi, non aliis scripserit. Idque non minus cadere in Lachmanniana volo.

Qui cum ipsam Persam fabulam item leviter tantum attigerit, in aliis compluribus longe longeque plus studii ac laboris consumpsit. Sed eius operae alia eaque sat magna pars in excerpenda scripturae discrepantia codicum Palatinorum editionisque principis constitit: alia etsi in corrigendis scripturae vitiis versatur, tamen saepe (id quod etiam in Persa accidit identidem) ea inventa progenuit, quae pridem ab aliis, quorum tum libros non consuleret, occupata essent. Vel sic tamen non deesse consentaneum est, quae spes sit non mediocriter quarundam fabularum emendationi profutura esse partim iam editarum a nobis partim tractandarum deinceps'.

Praeterea ad Persam spectantes lectiones Scaligeranas aliquo supplemento augebat Ritschelius 'quod ex impressis libris Leidensibus XIII. D. 203 et 204 et XIII. O. 244 ab Eugenio Mehlero nostro haustum nunc ipsum Bonnam tramittitur'. Protulit autem omnes, 'ut semel aliquo exemplo intellegatur, non immerito multa supprimi a me solere quae nulli esse usui videantur, quippe aut non satis digna Scaligerani nominis splendore (maior enim in illo recentioris fuit quam veteris artis metricae latinae peritia), aut nimis levia, aut prius inventa ab aliis sibique probata tantum. Vides ludibunda manu multa illum iecisse potius inter legendum quam, quod tum non agebat, meditate coniecisse'. Accedebant his Salmasiana e libro item Leidensi XII. Q. 177 et quae Leidensi XXI. Burm. D. 2 Iani Dousae manus ascripsit ex parte 'condonanda magis quam commemoranda' quodque Gronovius adnotavit in Gron. 17 et Rittershusius in D. 181: quae iam ex praefatione in appendicem transferenda erant.

De graeco fabulae exemplari nihil nec sciri nec conici posse videtur: neque quae de tempore actae primum Persae olim effecisse sibi visus erat Goetzius Mus. Rhen. XXX p. 162 sqq. (cf. Lorenzius Pseud. p. 243) satis firmis niti argumentis hodie ipse concedit. Sixii sententiam non novi.

De personarum nominibus haec repetenda atque ex parte persequenda esse videntur. 'Nec fidem nec rationem habet tralaticia LEMNISELENE forma, tam illa abhorrens a Plautini et generis et temporis indole, ut LEMNISELENA efferenda esset necessitate certissima. Verum neutrum horum

libri tuentur v. 196 et 248: qui priore loco dativum constanti testimonio *lemniſeleni* (*lemniſſeleni CD*) prodant, posteriore accusativum nec in *am* nec Graecorum (non Plauti) more in *en* syllabam terminent, sed eam formam praebeant quae non possit non tertiae declinationis esse, *lemniſelenem*. Hinc consequens fuit ut nominativum faceremus LEMNISELENIS. A *Λημνισεληνίς* autem vel *Λημνοσεληνίς**) oxytono etsi regulae sane convenienter non illi potius casus fiunt quam hi qui in *–idis –idi –idem* exeunt, tamen non tam angustis finibus vel ille locus qui est de *ἀναλογίᾳ* et *ἀνωμαλίᾳ* nominum, apud veteris latinitatis scriptores universos, vel hic qui est de formandis hominum nominibus, apud ipsum Plautum circumscriptus est, ut, quo usque latinae declinationis affectandae studium, proprium illud priscae aetatis, progredi potuerit, sine errandi periculo fidentius atque adseverantius definias. Hac igitur ratiocinatione ductus cum *Lemniseleni Lemniselenim* formas, ut *Theti Irim* barytona, latinissimo poetae tribui, non esse verendum putavi ne egisse inconsultius viderer'. Adde Opusc. phil. III p. 319, ubi cum Buecheleri assensum Mus. Rhen. XV p. 438 commemoravit Ritschelius, tum dubitari posse addidit utrum a *Λῆμνος* ductum nomen sit, ut a *Λέσβος* factum sit *Λεσβόνικος* — nisi forte huc adsciscas *Λῆμνον τὴν μεγάλην λεγομένην θεόν* teste Stephano Byzantio p. 413, 10 Mein. —, an (quod praestare putabat) a *λῆμνος*, quod etsi nunc auctorem non habeat, tamen e se procreaverit deminutivam *λημνίσκος* formam. Male Vssingius cum Camerario reduxit LEMNISELENAM, 'nisi alio prorsus nomine Plautus usus sit'. Nam Ritschelii rationem luculenter confirmat *A*, qui v. 248 LEMNISELENIM vel LEMNISELENEM, at nullo modo LEMNISELENAM recipiat. Minus etiam intellego, cur Klotzius nuper SAGARISTRIO formam plane barbaram adhibuerit, quae unius *F* 'auctoritate' nitatur! — 'Aliam ob caussam non paullum dubitationis DORDALVS nomen inicit, ut cuius veriloquium prorsus nullum in promptu sit. Quod etsi constans per totam fabulam optimorum testium,

*) De *i* pro *o* vide Fleckeisenum Mus. Rhen. VIII p. 228, Ann. phil. CXXXIII p. 263 adn. et Ritschelium Opusc. phil. II p. 488 adn., III p. 315, al.

etiam Ambrosiani, auctoritas effecit, ut interim non sollicitarem (nam leve est quod in *Db* aliquoties erratum est DORRALVS vel DORALVS), tamen non me praeterit fieri posse ut in solo argumento fabulae veram nominis scripturam codices servarint DORPALVM'. Ad hanc scripturam addendum, quod in scaenae III 3 inscriptione *B* utrum DORDALVS an DORPALVS habeat dignosci non posse Studemundus adnotabat (DORDALVS legit Hinckius cum Ritschelio). Atque de PORDALO Camerarius cogitaverat idemque Schneidewino 'non male oluisse' Ritschelius narrabat Opusc. phil. III p. 309. 341 sq. argutam acutamque dicens hanc coniecturam. Ac multo sane minus acute vel potius satis inepte *Ὄρδαλον* efficiebat Benselerus: neque magis audiendus Koenigius Quaest. Plaut. ed. a. 1883 p. 10 vel *Δορίαλον* vel *Δώῥαλον* (*δωρ* = *δορυ* = *δορϝ*) commendans = *δοριάλωτον*, quo plus sapere sibi visus est Haulerus in Woelfflini Archio I p. 304 sq. *Δώραλον* (coll. *Δωρίων*, *Δωριάς* et *Χρύσαλος*: *Χρυσίων*, *Χρυσιάς*) a *δῶρον* derivans. Nam cum *A* v. 482 clare DORDALE exhibeat itemque DORDALUS in scaenae IV 8 inscriptione, utriusque recensionis consensu haec forma tam luculenter stabilitur, ut scripturis singularibus ne tantillum quidem tribuendum sit: neque vero est quod de corruptela antiquiore cogitemus propter originationis difficultatem, praesertim cum lenonis nomini facile vox obscaenior obscuriorque subesse possit (cf. BALLIO ex Heronda VI 69 Buech. illustratus). Atque prima tantum littera ab hoc nomine differt 'Cordalus' cum 'Cordalione' in Captivis, de quo item inanes suspiciones moverunt, cum Ritschelius de 'Cordulo, Cordulione' (a *χορδύλη*) vel etiam de 'Condalo, Condalione' (a *χονδύλιον*, condalium) cogitaverit — quod in editione notare omisi — et nuper quidam perversissime 'Cordolionem' effinxerit. Quamquam hoc nomen non modo a *χορδή* derivari potest (quode idem Ritschelius dubitanter admonuit), sed etiam ad eandem stirpem cum *κόρδαξ* redire vel ad (*σ*)*κόρ*(*ο*)*δον*, ut alli plenum significet. — Praeterea parasiti filiae VIRGINI in personarum saltem indici nomen indere LVCRIDI visum est cum Ritschelio: 'quando illa ea in scaena, in qua hoc sibi nomen esse narrat v. 624, constanti consilio ita respondet sciscitanti lenoni, ut, cum

honesta calliditate meras *ἀμφιβολίας* captet, tamen ficticia et contraria veritati dedita opera declinet'. Adde Fleckeisenum Ann. phil. CI p. 847 et Koenigium, qui non male coniecit nomini subesse *Λοχρίς* gentilicium non sine lusu propter 'lucrum' a Plauto detortum. Ceterum decepti nomine PERSA in editionibus veteribus VIRGINI male tributo ipsam fabulae inscriptionem de illa multi intellegebant (velut Lessingius 'Beitr.' p. 50: cf. Rappius p. 1488 et Reinhardstoettnerus p. 719), quamquam iam Scaliger monuit 'nomen gentilicium virile, non femininum' esse Persa.

In actuum distributione non dubitavi Spengelii vestigia sequi, cum Ritschelius non putarit a tralaticia consuetudine recedendum esse. 'Quae quanquam habet sane quaedam incommoda, tamen haec leviora visa sunt prae longe gravioribus difficultatibus, quae in commendatam nuperrime [a Schmitzio scilicet] divisionem cadunt. Ac fortasse aliquid huius rei cum condicione universa huius fabulae coniunctum est, qualis quidem ea nunc habetur. In qua ut Plautinum ingenium, quod supra professus sum, agnosco sensu certissimo, ita vel nitere omnia vel Plautina arte satis digna esse minime contendam.*) Nihil nunc dicam de singulari metrorum varietate, quae cum in cantica Plautina plurima cadat, tamen in hac fabula haud scio an in insolentiorem licentiam vertat: id quod de prima potissimum et paenultima scaena significavi, item de IV 3 v. 489 sqq. Vbi ut valde ambigua est metrorum discriptio omnis et varios saepe dimetiendi modos admittit, ita ad maiorem illa aequabilitatem quandam non nimis difficulter ab eo adduci poterit, qui a codicum memoria, quam nos nunc dedita opera servavimus plerumque, aliquanto liberiore coniectura recedere voluerit. Sed tamen ut non talem qualis exstat prodiisse fabulam e manibus poetae credam, sed aliquam cum iniquitate temporum tum hanc insecuto *διασκευαστοῦ* artificio mutationem subiisse, illud potissimum me movet, quod post venditam Saturionis filiam mirum in modum nec usitata Plauto festinatione ea in scaena,

*) Non praetereundum esse videtur in hac re ex recentioribus poetis neminem quod sciamus Persam partesve Persae expressisse.

quae vulgo nona numeratur actus quarti, exitus fabulae praecipitatur. Hanc igitur scaenam cum probabile sit amissis partibus quibusdam in brevius contractam esse, simul hinc insolita brevitas totius fabulae aliqua saltem ex parte repeti poterit. — Contra molestia non caret, quod in quarta scaena eiusdem actus nimia ac prope putida diligentia virginis cum lenone sermo praeparatur tantumque morae inutiliter nectitur antequam huic illa coram sistitur'.

'Leviori factarum olim turbarum indicio, quam cui multum tribuas, memoria Glossarii Plautini illius est, cuius testimoniis identidem non sine fructu usi sumus. In quo e Persa excerpta adverbia hoc se ordine excipiunt, quem infra posui additis versuum numeris:

quadriduo 37 here 108 temperi 229 amiciter 255 tuttax vel tutax 265 frugaliter 449 (454) complurienf 534 contemptim 547 prognariter 588 interibi protinam 680 prorsus pro continuo 677

E quibus solum interibi non habet hodie quo referatur: quando ad v. 172. 174 spectare minime credibile est. Vt inter v. 588 et 677 (nam casu ante prorsus conlocatum protinam putarim [cf. testim. ad v. 680 et 704]) aliquo in loco aliquid sane intercidisse videatur'. Festinantius sane Spengelius T. M. P. p. 51 hanc coniecturam approbari posse praefracte negavit, cum v. 165 interibi fere certa Acidalii emendatione recuperatum sit. Contra quem quam recte Ritschelius Opusc. phil. II p. 266 in sententia perstiterit, nunc inde patet, quod ipse Ambrosianus inter versus supra circumscriptos novum praebet (671b), qui quam facile interibi recipiat, exemplo declaravimus.

Multo difficilius intricatiusque iudicium est de fabula per *διασκευήν* contracta. Nam cum Ladewigius Philol. XVII p. 474 sqq. in priore maxime fabulae parte lacunas complures indagasse sibi videretur, recte has argutias Goetzius refutavit Act. soc. phil. Lips. VI p. 297 sqq.: neque quidquam valent quae in Ladewigii sententiam Ijsendijkius disputavit de T. M. P. Persa ed. Trai. ad. Rh. a. 1884 p. 52 sqq., qui ex argumentis futtilibus de contaminatione statuenda hariolatus est. Cf. Seyffertus in Burs. Annal. XLVII p. 111 sq.,

qui suo iure contendit quaedam quae mira nobis videantur velut singularem condicionem Toxili servi*) cum Paegnio puero suo parasitoque facile potuisse per prologi argumentum dilucidari. Iam quamvis sano iudicio Ritschelius Goetziusque senserint et post v. 136 quaedam intercidisse, quibus Saturionem Toxilus de ludo per filiam peragendo edocuerit, et v. 739 sqq. nimis abrupte rem omnem expediri, tamen utroque loco pauciores versus desiderari putaverim, quales etiam aliis locis per librariorum incuriam amissos esse et ex Ambrosiani testimoniis et ex rationibus satis certis effici potest. Vide etiam Langenum Stud. Plaut. p. 180 sq. et 335, qui clare de compositionis vitiis exposuit. Atque quaedam incommoda inde repeti possunt, quod poeta brevius argumentum, quod exodii rectius vice fungeretur, ad iustae fabulae ambitum dilatare, in quinque diducere actus voluit: id quod hodie quoque haud raro accidit comoediographis qui vesperum, ut aiunt, explere student, similiter ac pictores nostri res pusillas per telae magnitudinem ad historiarum gravitatem rerumque veritatem extendentes verae arti plerumque officiunt.

Sed de eiusmodi quaestionibus ut suapte natura semper anceps erit iudicium et lubrica coniectatio, ita paulo firmiore nos niti posse fundamento puto in eis lacunis designandis, quas non 'iniquitate temporum et hanc insecuto *διασκευαστοῦ* artificio' fabula subierit, sed iniquitate potius omnem si qua fuit *διασκευαστοῦ* retractationem itemque grammaticorum recensionem insecuta.

Nam quod de Rudente et Casina in harum fabularum editionibus deque aliis fabulis — imprimis de Epidico Poenuloque — in Novis Annalibus Heidelbergensibus II (a. 1892) p. 37—54 exposui de archetypi Plautini fissuris scissurisque,

---

*) Ceterum etiam in ea depingenda ad meras nugas descendit Ijsendijkius p. 88, quem vel illud offendit, quod 'uicinum suum' Toxilum dicit Dordalus (v. 400) et quod ad cenam vocat 'Persam' (v. 710), quem hospitio accipiendum curandumque 'dominus Timarchides' per 'litteras' iusserat (v. 510. 527). Quin etiam miratur p. 70 non mirari Dordalum, quod Persa Persisque optime latine loquantur: ubi ante omnia leno mirari debuit se ipsum ceterosque latine loqui Athenis Atticis.

id in Persam quoque cadere iam accuratius demonstrandum erit. Quae statim in primi secundique versus exitu talem labem contraxit, quam v. 1 unius morae, v. 2 unius syllabae defectus prodit. Quod vero huic defectui non respondet simile initiorum detrimentum, mirum non est, siquidem haec olim aut in pagina versa scripta erant eius folii, quod in pagina recta argumentorum vel prologi senarios praebuerit, aut in paginae rectae parte inferiore ipsi versui 17 opposita exstabant monometris dimetrisve in media pagina discripto sicut in *A*, ubi post v. 1. 2 unus occupat v. 21—23.

Longe luculentius exemplum eadem scaena praebet v. 33 et 35, quos ab initio truncatos esse tam libri quam versus sensusque ostendunt, cum qui intercedat versus longior non minus a metro laboret. Iam vero a fine decurtatos habemus v. 52 et 53, inter quos scaena intercedit: unde intellegimus quattuor (vel saltem tres) versus continuos abscisso margine utroque loco exstitisse breviores.*) Falsa igitur specie v. 33 unius litterae spatiolum post *Haec* habet *B* (cum minus etiam valeat spatium in fine versus post *hęc* in *CD*) neque rectius ex speciosa Camerarii coniectura omnes *Haec dies summa* effecerunt ex *Haec de summa*, qua coniectura recepta aliis deinceps opus erat mutationibus: immo servatis ceteris ab initio velut *Pactio* adiciendum erat: quo adiecto optime tam versus quam sententia decurrit, 'de summa' cum revera Toxilus pepigerit cum lenone (v. 401 sq., 412 sqq., 423 sqq.). Item v. 34 tam metricorum offensiones quam criticorum violentiae evanescunt, ubi primum intellexeris ex duobus eum constare ab initio truncatis. Nam iambicus octonarius hypercatalectus neque per se probabilis est neque hoc loco, praesertim cum *sémpiternam séruitutem séruiat* sponte trochaicis septenariis sese accommodet. Neque quidquam in ipsis tamen verbis, quae coniecturis temptarunt, suspicionem movet. Quodsi quis opponat non magis quidquam desiderari ad sententiam huius versus vel horum versuum (ut in eo qui antecedit et qui sequitur itemque v. 52 [?] et v. 53), perlustret tantum-

*) Intercedunt inter (4) versus truncatos ex codicis *B* discriptione 15 versus (ubi v. 48 sine dubio olim bipartitus fuit vel potius ex binis constat): 16 sunt ex Ritschelii, 17 ex nostra discriptione.

modo paginas quasdam: facile inveniet haud raro versuum principia vel exitus demi posse salva sententia cum metri damno: velut in proximis ut me contineam, si v. 29a *Basilice*, v. 29b *Quid iam*, v. 32a *Vah iam*, v. 32b *Sed hoc*, v. 36 *Vt mihi*, v. 40 *Impudens* abscissa essent multaque eiusmodi — quisnam ex ipsis verbis de integritate dubitationem moveret graviorem? Sed praeterea non modo consentaneum est, sed etiam demonstrari potest demonstratumque est interdum librarios ipsos, ubi facile fieri poterat, litteris syllabis vocibus quibusdam suppletis damna huius generis aut reparasse aut obscurasse.

Sed idem folium etiam antea bis perforatum erat in archetypo. Nam v. 47 pro *iam* (*ut scias*) scribendum esse *faciam* sententia docet, cum versus ultro *te* ante *faciam* requirat: itemque proximus versus ita laborat, ut necessario fere ab initio tam versus quam sermonis gratia lacuna statuenda fuerit, ne violentius cum aliis omnia perturbemus: atque hoc quoque loco *BD* spatio ante *resecro* relicto fortasse vestigium lacunae produnt, sed minus accurate signatae. Iam vero num casui tribues, quod qui totidem versibus (tribus ex Ritschelii, quattuor ex nostra discriptione) a priore lacuna seiungitur v. 29 similibus incommodis laborat? Vbi verba *Basilice agito eleutheria* (quibus verbis in *A* terminatur pagina proximis amissis) dimetiri recte nemo potuit — nam anapaesti qui hoc quoque loco ultimum refugium praebuerunt, Klotziani sunt, non Plautini —, mutatis autem verbis ipsis homines docti vim fecerunt non librariis, sed linguae: iam post *eleutheria* si trochaeum adieceris a vocali incipientem*), convenienter illi lacunae quam *te fac* syllabis explevimus, habebis quae tam verbis quam metro pulcherrime respondeant versiculo 31 *Basilico accipiere uictu*. Iam sane quae

*) De *hodie* addendo cogitaveram, ubi *usque* potius quadrare Seyffertus monuit propter verba *quia erus peregrist*: iam igitur *egomet* substitui in adnotatione (possis etiam *apud nos*). Sed omnino parum refert, quid ludamus, cum maioris momenti sit iudicium de sede corruptelae stabilitum: non modo propter singulos locos, verum etiam propter artem poetae recte aestimandam. Quamquam hodie multi nihil antiquius habent, quam ut librorum memoriam artificiis cuiusquemodi servent, ignari scilicet quae qualisque sit illa 'memoria'.

restant *Quid iam?* ⟦ *Quia erus peregrist.* ⟦ *Ain tu peregrist?* versum non explent: sed hic si lacunam in fine statueris congruam initio v. 48a truncato, simul habebis, qui *Sicut* v. 30 teneas apteque explices, quod adhuc molestiam peperit sani iudicii interpretibus.

Huic exemplo gravissimo, de quo dubitationem omnem exemptam esse contenderim, alterum fortasse adiungi potest ex proximis quamvis minus grave. Nam memorabile est, cum ducibus Brixio Goetzioque v. 68 ex duobus male contractum esse fere certa ratione intellexerim, Seyffertum item iustis dubitationibus motum similem opinionem concepisse de v. 87. Iam cum post v. 80 scaena intercedat, quam bene spatium inter has duorum hemistichiorum lacunas intercedens solitum paginae ambitum (vel XX vel XXI versibus) expleat, in oculos incurrit, ut facile duplex damnum unum potius esse suspicemur.

Multo sane luculentius priorique similius exemplum in scaena II 2 redit. Vbi cum v. 203 inepte exeat in *apud hanc obieci* mirum est quanta pertinacia per Vallae Piique mutationem *apud hanc obicem* conservatam importunam obicem sibi obiecerint plerique: quae lenis est coniectura, sed neque versum restituit neque ab arte grammatica satis commendatur. Quin etiam Langenus, qui *commorandumst* pro *commorandust* tradito item plerisque probatum suo iure reiecit, *obicem* retinens in medio versu *gradus mihi* supplevit. At *gradus* vocem quam requirimus sub finem potius versus eodem detrimento abscissam esse, quod *obieci* illud sensu cassum peperit*), et per se probabilius est et inde fere certum, quod statim v. 205 aperte creticum finalem amisit. Inter quos qui integer legitur v. 204, ideo facile a labe communi immunis remanere potuit, quod vicinis paulo brevior est, nisi forte *ut uales* formulam ex vestigiis recte librarii

*) Non praetermittam Seyffertum male habere et *apud hanc* ad *commorandust gradus* additum et *ob ioculum* (cum aliam significationem habeat *ob industriam* Cas. 805). Neque exemplum gemellum exstat. Sed iustam offensionem vix praebet locutio singularis: quam si quis senserit, debebit de violentiore neque venustiore remedio cogitare velut *commorandust gradus*: *haec obiecit moram* vel *hanc obiecit locus*.

demum suppleverunt. Iam vero his versibus in archetypo respondisse v. 221—223 cum ex ambitu congruo colligimus tum ex ipsorum versuum condicione. Nam v. 221 sq. cum a metro laborent, bis Camerarius *ne* particulam post prima vocabula affixit (*Quid ais? certum⟨ne⟩* et *Offirmasti⟨ne⟩*) tam leni probabilique remedio, ut omnes recepisse minime mirum sit. At priore loco reputandum erat extrema v. 220 verba *me quidem haud decet*, cum a metro salva sint, a sententia non sufficere variisque et vanis criticorum commentis divexari: quibus si initio v. 221 velut *Secus* addimus*), et reliqua servare possumus et habemus, quod priori lacunae v. 203 respondeat. Iam cum sequentem quoque versum continua labe imminutum esse probabile sit, eo libentius reposui *Quid tu? offirmasti occultare, quo* e. q. s., quo concinnius sic se verba adplicant ad *Quid ais? certumst celare, quo* e. q. s. Denique tertius qui restat versus 223 nihil sane detrimenti accepisse videtur, sed videtur tantum falsa specie. Nam *dicto*, praeter consuetudinem rationemque sollemni formulae *par pari respondes* additum, manifestum est additamentum librariorum, quod nimis diu tolerarunt homines docti: quo deleto vacuum initium iam respondet exitui v. 205 abscisso, quod exempli gratia per *Eugae* explevi (cf. Pseud. 692).

At hoc quoque folium iam antea perforatum fuit in archetypo. Nam v. 217 (qui est quartus a primo versu trunco in pagina versa vel quintus si unum [v. 218] olim bipartitum fuisse conicimus) apertam lacunam ante extremum vocabulum habet non modo metro linguaque, sed etiam libris testibus: eodemque loco versus qui antecedit laborat, in quo cum alii alia temptaverint, recte imprimis placuit Acidalii coniectura *At post⟨erior⟩ scies* supplentis (nisi quod *post⟨erius⟩* ex loco parallelo praeferendum erat): nam et verborum concinnitas hanc scripturam unice commendat et augetur probabilitas ex cohaerente insequentis versus lacuna (de qua item haud pauci, ut nuper Klotzius, inanes rationes

*) De *loqui* adiciendio primo cogitaveram, ut eadem esset sententia, quam Epid. 59 sq. et Mil. 477 legimus: at suo iure Goetzius Seyffertusque eam hoc loco excludi altercationis concinnitate opposuerunt.

excogitarunt). Iam v. 198, qui est quintus a primo versu trunco in pagina recta, post initium versus labem ostendit, ubi pro *i∫anego* (sic *B*) aut *i sane et ego* cum Muellero corrigendum aut alia medela quaerenda est. Huic vero versui antecedit versiculus 197: quem etiamsi in archetypo (ut in *B*) versui 196 adiunctum fuisse sumamus, tamen hic versus non potuit non bipartitus esse. Quare si versus 217 lacunam probabiliter cum v. 197 defectu coniungimus, mirum non est quod v. 216 detrimento nihil respondet, quippe quod in vacuum spatium v. 197 inciderit. Simul autem intellegimus minus recte Ijsendijkium de totius hemistichii defectu cogitasse, quo clausulam illi loco aptissimam removere voluit.

Praeterea in eadem scaena v. 239 exitu destitutus est, quocum apprime convenit*), quod in proxima scaena v. 254 aperte initio truncatus est: qua responsione observata et Ritschelii et aliorum commenta sponte concidunt, etsi primus Ritschelius perspexit ex lacuna statuenda *danunt* quod sequitur subiecto donandum esse.

Iam qui uno interposito post hunc sequitur v. 256 item supplementum exigit, quod probabiliter invenisse mihi visus sum. Hoc etsi ita comparatum est, ut propter litterarum similitudinem intercidere potuerit, tamen cogitari potest etiam de perforatione aliqua, cui ideo nihil respondeat, quia v. 240 bipartitus fuerit: idemque cadit fortasse in v. 251, ubi suadente metro et confirmante *A* post *incluto* vocabulum supplendum erat, quod sane potuit propter terminationis similitudinem omitti in *P*, sed item potuit in pagina recta oppositum habere spatium vacuum.

Similiter res se habet in proximis exemplis, de quibus certius est iudicium, quia *A* a labe immunis remansit. Ex quibus levius est quod v. 259 *me iam* cum lacuna exhibent *CD* omissis *eretr* litteris, pro quibus *er&f* habet *B*, ex coniectura ut videtur: nam in proxima scaena v. 272 loco congruo**) etiam *B* cum *CD* exhibet *pro* pro *propero*: quod vitium quam-

*) Intercedunt decem versus longiores, ex quibus complures (velut quattuor) bipartitos fuisse probabile est, tum (duorum versuum) titulus et versus lyrici tres (?).

**) Antecedunt duodecim versus cum titulo, qui in *A* tam saepe bipertiti sunt, ut inter ERETRIAM et PROPERO vel XXIII versus intercedant.

vis facile aliter explices, tamen propter illius loci congruentiam non librario, sed membranis imputandum erit.

Iam cum v. 622 ab initio in *P* voces *Noli flere* ⁋ *ah* et v. 623 *Vt sapiens* abscissae sint, quis dubitare poterit, quin cum hoc defectu cohaereat, quod sub finem v. 606*) *B* pro *inproelium* habet *inproe* (ex quo *impera* vocabulum iustum, sed sensu cassum, effectum in *CD*). Neque casu accidere potuit, ut Lambinus et v. 622 et v. 606 veram plenamque scripturam ex *A* confirmatam praebeat, etsi priore loco neglegentius, ut solet, de libris suis dicat, altero omnino taceat: sed certa ratione hinc concludimus membranas Turnebi, ex quibus disertis verbis nullum ad Persam adfertur testimonium, aliquid ex hac quoque fabula continuisse. Quod vero alteri versui altero loco mutilato (de quo nihil habet Lambinus), nulla respondet lacuna, variis rationibus explicari poterit, ut aut v. 605 bipartitum fuisse sumamus, aut olim recte expletum esse ab eo qui *P* recensuerit, aut denique hoc loco rescissam, non abscissam membranam fuisse. Certiore ratione declarabimus, cur solitarium sub finem eiusdem scaenae post v. 667 dimidiatum versum habeamus, qui perperam a Bothio, Ritschelio, aliis plane remotus est. Nam iusto spatio interiecto**) novam scaenam habemus, ut defectum altero loco vacuum spatium attigisse manifestum sit. Contra dubitabimus de v. 705, ubi extremas syllabas *desemtibi* unus servavit *A*, qui post viginti senarios novam scaenam indicat. Quod etsi neglegendum non est, tamen post *eripi* potuisse *desemtibi* facillime oculis aberrantibus omitti non negabimus. Nihil certe respondet apertae lacunae quam *A* cum *P* antea v. 696 monstrat: attamen illud non improbabile est cum hac ipsa lacuna cohaerere mendum in versu proximo: ubi *hau male* ex v. 593 suppletum esse sumpsi pro *commode*, quod una cum verbo sub finem v. 696 supplendo in communi archetypo obscuratum rescissumve fuerit.

Quo luculentius postremo loco commemorandum est exemplum de extrema scaena desumptum. Vbi v. 843 ab

*) In *A*, qui in hac ipsa pagina duobus versibus auctior est, inter v. 606 et 622 viginti versus intercedunt.

**) viginti versuum in *A*.

initio lacunam ante *hicc* habent libri per *grap(hice)* a Lambino (ex membranis Turnebi?) propemodum recte expletam: iam iidem sub finem v. 856*) *me* praebent recte a Camerario ad *memineris* adhibitum (cui *uale* adiunximus).

Sed huius quoque folii labes latius patuisse videtur, siquidem v. 849 mancum esse iam Ritschelius recte iudicavit, quamquam praeter necessitatem et duobus locis supplementa inseruit et nimiam omnino lacunam statuit. Sufficit enim tale additamentum, quale in altera versus parte exempli gratia proposui (velut *mi abducta*) idque facile conciliari poterit cum eiusmodi supplemento, quale in v. 835 parte priore tam versus quam lingua requirit (velut *aegre est*). Sed non minus veri similiter Seyffertus lacunam v. 848 post *Licet* detexit, cui quod nihil respondere videatur quibusnam rationibus explicari possit, satis supra adumbravimus.

Denique non praetermittam locos quosdam, de quibus paulo maior est dubitatio. Atque v. 284 *attinet***) in utraque recensione diversa, sed pariter intolerabili ratione traditum Seyfferto movit iustam interpolationis suspicionem: quam si vetus lacuna procrearit, eandem olim pertinuisse ad v. 271 conicere possis, cuius exitus (seorsum olim perscriptus eodem quo exitus v. 284 membranae loco) item plane perturbatus est in utraque recensione: quamquam potuit etiam v. 284 incidere in inscriptionem ante v. 302.

Tum casui tribuendum esse vix videtur, quod *A* et sub finem v. 485 servavit syllabas in *P* abiectas et in altera parte v. 500 post *pellego* unus servavit vocabulum *recita* (vel *recito*): unde huic ipsi vocabulo (quod pro interpolatione nonnulli habent) aliquid auctoritatis accedit.

Non minus veri simile est exitum v. 568 in *P* abscissum (*uotuero*) olim in medio versu seorsum perscriptum fuisse, cum antea v. 549 *A* in medio versu vocabulo velut *autem* auctior fuerit respondente lacuna. Atque eadem ratione v. 794 defectus cum v. 817 detrimento cohaerere potest.

---

*) Intercedunt ex nostra discriptione octo versiculi ex parte dubii et novem longi, ex quibus complures bipartitos fuisse fere necessarium est.

**) Fortasse antiquae lectionis vestigium remansit in *A*, quod *ante* (*attinet*) pro *ad te* habet, si velut *anser* pro convicio olim positum fuerit.

His expositis etsi non desunt quae adici possint, tamen nolim augere praefationis ambitum. Itaque unum restat, quod esse et grave et gratum solet: ut praedicem operam adlaudabilem, probam et sapientem et sobriam, quam in hac fabula edenda mihi obtulerunt tres viri Plautinissimi. Nam praeter consuetum socii amicissimi auxilium ALFREDVS FLECKEISENVS benigne impertire voluit huic negotio partem otii, quod non modo cum dignitate summa, verum etiam cum insigni bonarum litterarum utilitate nactus est. Tum vero OSCAR SEYFFERTVS liberaliter atque ingenue opem praestitit, quam Goetzius meus aliique saepe experti sunt, bonae frugis plenam: qui et ex copiis suis apparatum correxit auxitque et dubitationes observationesque adiunxit utilissimas. Quas Fleckeiseni, Goetzii, Seyfferti sententias simplici nomine indicavi, eas sciendum est per plagulas correctas*) illos mecum communicasse: praeterea saepius Seyfferti 'censuram' commemoravi simpliciter, quam ille de Vssingio scripsit in Ephemeridibus a se Belgeroque editis a. 1887 p. 390 sqq.

Haud pauca novavi, quae multis placitura esse ut sperem, non sum satis temerarius. RITSCHELIVM nostrum scio universam conatus mei rationem non improbaturum neque aegre laturum fuisse, quod tam saepe ab eius vestigiis discedere ausus sum, quamvis in singulis rebus permulta aliter multoque melius administrasset ipse. Illud vero persuasum habeo me prorsus ex praeceptoris unici animo instituisse, quod in fronte libri WELCKERI sui memoriae immortali adiunxi eius viri nomen, quem in paucis coluit, amicum indefessum, fidum firmumque habuit, HENRICI BRUNNII.

Scripsi Heidelbergae m. Mart. a. MDCCCXCII.

F. S.

---

*) Omnes errores typothetae (quem sollertissimum diligentissimumque expertus sum) ne summa quidem diligentia evitari posse, nemo mirabitur, qui sciat vel absoluta correctura novos interdum nasci solere. Quamquam adhuc leviuscula tantum animadverti, velut accentus abiectos v. 17 (Vt), 36 (Vt), 224 (Ásta), 248 (A), 639 (Íta), 660 (Ádulescens); comma adiectum v. 266, stellulam omissam ad v. 219, numerum perturbatum in testim. ad v. 346 (*6, 20 15* pro *206, 15*).

INDEX LOCORVM

arg. I 5	p. XVIII	v. 284	p. XXVIII
v. 1 sq.	XXII	485	XXVIII
3	XIV adn.	489 sqq.	XIX
18	IX adn.	500	XXVIII
18 sqq.	XIX	549	XXVIII
29 sq.	XXIII sq.	568	XXVIII
33 sqq.	XXII	591 sqq.	XX
47 sq.	XXIII	605 sq.	XXVII
52 sq.	XXII	622 sq.	XXVII
68	XXIV	624	XVIII sq.
87	XXIV	627	XVIII sq.
136 sqq.	XXI	667	XXVII
165	XX	671 b	XX
197	XXVI	696	XV. XXVII
198	XXVI	697	XXVII
203 sqq.	XXIV	705	XXVII
216 sq.	XXV	710	XXI adn.
221 sqq.	XXV	739 sqq.	XIX sq. XXI
239	XXVI	753 sqq.	XIX
248	XVII	794	XXVIII
251	XXVI	817	XXVIII
254	XXVI	835	XXVIII
256	XXVI	843	XXVII sq.
259	XXVI	848	XXVIII
271	XXVIII	849	XXVIII
272	XXVI	856	XXVIII

T·MACCI·PLAVTI

PERSA

ARGVMENTVM I

Profécto domino suós amores Tóxilus
Emit átque curat léno ut emittát manu:
Raptámque ui emere dé praedone uírginem
Subornáta suadet suí parasiti fília
Atque íta intricatum lúdit potans Dórdalum. 5

INCIP̃ PERSȧ · ARGVMENTVM · *B.* INCIPIT PERSA · ARGVMENTVM *D.* INCIPIT PERSA *cum unius versus spatio C.* PLAVTI POETE CL^{mi} PERSA INCIPIT *F.* Plauti Persa *Z* 1. amor eſto xilus *B* 2. EMittat que *B* 3. Ramptamque *C* ui emere S. uie mer& *B.* ui (vi *C*) emeret *ceteri* depraedone *B.* depredone *CD* (*) 4. Sub ornata *ex* Sub ornato *C.* Subornatam *Z* (*) 5. Intrichatum *B.* intrichatum *D.* inthrichatū *C* potanſ, t *ex* r, *D* Dordalum *Camerarius.* dorpalum *BD et*, o *ex* a, *C.* dorpalium *Z.* dorphalum *F* (*)

ARGVMENTVM II

TUR RUU

UMN MM

MAT RCE

M ERU Q

FINCUNT

ANT EREC DŨ

RU

TA RSI

DE RGI

CAMUEN

ETIO ARU

Ex laciniis, quas Persae argumentum olim continuisse additum ab eadem manu qua Pseudoli argumentum II Ritschelius docuit Parerg. p. 297 (cf. Loewius in praefat. Poenuli p. VI adn.), has reliquias eruit Studemundus reliquos paginae versus scriptura semper vacasse testatus: quamquam versum decimum quintum exspectaveris. Quas reliquias hoc exemplo illustrat ☎:

(Erús dum peregriná)tur, (se)ruu(s Tóxilus)
(Delúctatur cum aer)úmn(is i)mm(odéstia:)
(Nam suós amores quí e)mat (ei a)rgé(nto opust.)
(Defraúdat suom pro a)m(íco) eru(m Sagarísti)o.
(Lenónem ut fallant,) fíngunt (raptam uírginem)
(Subórnatamque d)ánt uerec(undam ádmo)dum
(Parasíti probi pa)rú(m parentis fíliam.)
(Fertúr tum adla)ta (e Pé)rsi(a una epístula,)
(Vnde léno illam) de uírgi(ne audit fábulam.)
(Lepidám per tri)cam uén(dit Persa uírginem)
(Et fúgit cum pr)etio. (p)áru(o post natám pater)

ỤẠ FACI
ARE PITẸ
TUẸ ENO

(Manu ádserit s)uá(m) faci(tque líberam.)
(Seruós cum praed)a ré(ci)pit e(t bene áccipit)
(Suós participes. fá)tue (l)eno (clámitat,)
(Et lúditur, quom illísce agunt conuíuium.)

PERSONAE

TOXILVS SERVOS
SAGARISTIO SERVOS
SATVRIO PARASITVS
SOPHOCLIDISCA ANCILLA
LEMNISELENIS MERETRIX
PAEGNIVM PVER
LVCRIS VIRGO
DORDALVS LENO

ACTVS I

TOXILVS

Qui amáns egens ingréssus est princéps in Amoris úndas,
Superáuit aerumnís suis aerúmnas Herculí sex.
Nam cúm leone, cum éxcetra, cum céruo, cum apro Aetólico,

1—5. *[Seruius] ad Verg. Buc. X 69:* omnia uincit amor et nos cedamus amori] cuiuis enim facilius quam Amori repugnatur, quod eleganter Plautus explicuit 'qui amans ... quam cum amore.'

3. *Huc traxit Deuerlingius Placidi p. 41, 2* excetra: multiplex serpens *coll. Seruio ad Aen. VI 287.*

Per totam fere fabulam sciendum est personarum nomina cum pleraque in scaenarum inscriptionibus tum omnia in mediis sermonibus non in CDa tantum, sed etiam in B desiderari: ut abesse, nisi quae adesse testemur, credenda sint. Praeterea quae in mediis versibus vacua spatia relicta esse solent notas personarum captura, tam parvo saepe ambitu sunt in B, vix ut satis dignoscas. Correcturae nisi contrarium testamur eiusdem manus sunt Act. I Sc. 1 TOXILUS *A uno praeterea versu vacuo itemque versu vacuo inter v. 6 et 7 relicto, qui haud dubie novam scaenam indicat.* TOXILVS · SAGARISTIO · SERVI · II · *B, quibus praecedunt singulari versu scripta* Toxilus Sagaristio. *unius versus spatium CDa.* SERVI · II · SAGARIstius Toxilus· *Db et, nisi quod* Sagariſtio, *Z.* Toxilus Sagariſtrio ſerui duo *F*

1. QUIAMANSÁEGENSINGRESSUSESTPRINCEPSINAMOR**ỤI— *A* Quia man ſegenſ *B* Quia manſ *D* eſ *BCD* In *B* amoris undas ☙. amoriſ uiaſ *BCDFZ.* amoriſ uiam *Seruius* (*) 2. SUPERAUITAERUMNISSUISẠẸRUMNASKERCUL— *A* aerumniſ in ſuiſ *Seruius* Herculi sex *Seyffertus in Bursiani Annal. XLVII p. 111 adn.* herculi *BCDaF.* herculiſ *DcZ, Seruius* (*) 3. NAMCUMLEONECUMEXCETRACUMCERUOCUMAPR—— *A* cum excetra *cum A et Seruio* (excetera) *Pius.* et cumecſcetera *B.* et cum exſcedra *CZ.* et cum excedra *Da* (excedra *Dc*). et cum ydra *F* curi ceruo *C. om. Seruius* aetolito *B.* etholico *CDF.* etolico *Seruius*

Cum auibús Stymphalicís, cum Antaeo déluctari máuelim
Quam cúm Amore: ita fió miser quaerúndo argento mútuo:
Nec quícquam nisi 'non ést' sciunt mihi réspondere quós rogo.

SAGARISTIO. TOXILVS

SAGARISTIO

Qui eró suo seruíre uolt bene séruos seruitútem,
Ne illum édepol multa in péctore suo cónlocare oportet,
Quae eró placere cénseat praesénti atque apsentí suo.
Ego néque lubenter séruio neque sátis sum ero ex senténtia:
Sed quási lippo oculo me érus meus manum apstinere hau quít tamen,
Quin mi ímperet, quin mé suis negótiis praefúlciat.

TOXILVS

Quís illic est, qui cóntra me astat?

---

4. *Sic A, nisi quod* MAUEḶḶ (*non apparente* ~) ſtimphaliciſ *CDF.* ſtymfaciliſ *Seruius* anthaeo *Seruius.* antheo *DF et,* t *ex* a, *C* deluctari, u *ex corr., C.* delluctari *B.* me deluctari *Seruius* ma uelim *C.* malueram *Seruius* (*) 5. *Sic libri, sed* quaerendo *omnes* (quer. *D*) *et in fine* MṲ— *A* (*)

6. NECQUICQUAMNISINONS^{E}TUESṬḶṲNṬMIKIRESPỌNDERE||QUOSROGO *A, in quo* NONS^{E}TUĖS^{C}TIUNT *correctorem voluisse probabile est, sed neque puncta neque* ^{C} *littera comparent* Neque *F* quicquam, ic *e corr., B* ñ ẽ *C.* nonem *B* 7 *sq. Sic A praecedente versu vacuo* (*vide supra*):

QUIEROSUOSERUIREUOLTBENESERUUSSẸṚṲITUTEM
NEILLUMEDEPOLMULTAINPECTORESUOCONLOCAREOPORTET

ubi v. 7 *prioribus continuant ceteri* (SA. *praem. Camerarius*) Quin *Z* uult (*et* ſeruuſ *cum A*) *BCDFZ* ſeruitutem ſeruus *DaF: trai. add.* : : *Db* (ſeruu^{it}ſ *Dc*) *v.* 8 Ne (Nę *Z*) edepol illum *BCDFZ: corr. Guyetus cum A* ſuo/// *C* opo^{r}tet *B* 9. QṲẠẸROPḶẠCERECENSEATPRAESENTIATQ·APSENTISUO *A* Que *B* ſentiat *F* atq *C* abſenti *BCDFZ* 10. EGỌNEQ·LIBENTERSERUINEQ·SATISSUMEROEXSENTENTIA *A, ubi* neque lubenter ſeruio neque *ceteri* ſumero *B* 11. *EDQUASILIPPỌOCULOM*ERUSMEUSMAṆUṂAṖSTINERE||KAUQUITAMEN *A* lyppo *D* ocillo *Ba* abſtinere *BCDFZ* haud quit *Z.* aut quit *B.* aut quid *C* (qd) *DF* 12. *Sic libri, sed* QUINMIKI *A, Pylades.* Quid mihi *BCDF.* Qui mihi *Z* (*) 13 *sq. Sic A:*

SIMILISESTSAGARISTIONITOXILUSKICQUIDEṂMEUSAMḶ**ṢṬ
QUISILLICESTQUICONTRAMEASTATQUISKICESTQUISḶCONTRAṂ—

quae et iusto ordine exhibent ceteri et spatiis in mediis versibus servatis

SAGARISTIO

Quís hic est, qui sic cóntra me astat?

TOXILVS

Símilis est Sagarístionis.

SAGARISTIO

Tóxilus hic quidem méus amicust.

TOXILVS

Ís est profecto.

SAGARISTIO

Eum ésse opinor.

TOXILVS

Cóngrediar.

SAGARISTIO

Contra ádgredibor.

TOXILVS

Ó Sagaristió, di ament te.

SAGARISTIO

O Tóxile, dabunt dí quae exoptes.

Vt uales?

TOXILVS

Vt queo.

(*D etiam ante v.* 14)*: personis recte distribuit Bothius, cum FZ* Quis hic .... Sagaristionis *TOXILO, cetera SAGARISTIONI dent* *v.* 13 adſtat (*bis*) *F* qui sic ☙ *duce A.* qui *BCDFZ* contra mea ſtat *B.* me contra aſtat *C* *v.* 14 ſagaraſtioniſ *C ante corr.* ſagariſtrioniſ *F: atque sic constanter* toxuliſ *B ante corr.* meuſ amicuſ eſt *BCDb* (*add.* ::). amicuſ meuſ eſt *DaF.* meuſ ẽ amicuſ *Z* (*) 15. ISESTPROFECTOEUMESSEOPINORCONGREDIAR♯CONTRAADGRE DIBOR *A: ubi spatia priora servant reliqui* adgredior *BF.* aggredior *CD.* aggrediar *Z* (*) 16. O**GARISTIODEIAMENTTI♯TOXILEDABUNTDIQUAEOPTES *A: ubi* di (*bis*) *et* o toxile *et* quae exoptes *ceteri* (*) T (*TOXILI notam*) *in marg. ante* di *habet Db eandemque praem. v. 17 dein usque ad v. 20* A (*SAGARISTIONIS notam*) *et* T *permutans et* Satin ... utere *TOXILO continuans itemque* quia iam ... uisitaui 17. Vt *Db:* t *c. sp. in. Da sic distinxit A in media quidem pagina:*

UTUALES
UTQUEO♯QUIDAGITUR
UIUITUR

SAGARISTIO

Quíd agitur?

TOXILVS

Víuitur.

SAGARISTIO

Sátin ergo ex senténtia?

TOXILVS

Si euéniunt quae exoptó, satis.

SAGARISTIO

Nimis stúlte amicis útere.

TOXILVS

Quid iam?

SAGARISTIO

Ímperare opórtet.

TOXILVS

Mi quidém tu iam eras mórtuos, quia nón te uisitábam.

SAGARISTIO

Negótium edepol.

TOXILVS

Férreum fortásse?

SAGARISTIO

Plusculum ánnum
Fui praéferratus ápud molas tribúnus uapuláris.

---

18. *Sic libri cum A, nisi quod pers. spat. om. B D (non A C)* ego *F* (*) 19. *Sic A, ubi* quid iam (Quid //iam, l *ut vid. er., C*) :# quia iam imperare (inperare *B*) *reliqui:* quia iam *del. Bothius* 20. MIKIQUIDEMTUIAMERASMORTUUSQUIANONTEUISITABÃ *A*, *ubi* non te (te non *Z*) uiſitaui *ceteri* (tui ameras *B*) mortuuſ, o *ex* u, *C* 21. *Sic libri, nisi quod* NEGOTIEDEPOL *A* (*in quo quae supra* T *apparet* o *litterula ad Plautinam scripturam nequaquam pertinet*) 22. *Sic libri cum A, sed* preferratus aput *B*

TOXILVS

Vetus iám istaec militiást tua.

SAGARISTIO

Satin tu úsque ualuisti?

TOXILVS

Haú probe.

SAGARISTIO

Ergo édepol palles.

TOXILVS

Saúcius factús sum in Veneris proélio:
Sagittá Cupido cór meum transfíxit.

SAGARISTIO

Iam serui híc amant?

TOXILVS

Quíd ego faciam? deísne aduorser quási Titani? cum eís belligerem,
Quíbus sat esse nón queam?

---

23 *sq. [Seruius] in Verg. Buc. V 58:* ergo alacris siluas] antiqui autem 'ergo' pro 'merito' dicebant, sicut hic accipitur: Plautus in Persa 'satin . . . palles'.

---

23. *Sic A spatio ante* SATINTUUSQ· *omisso, ubi* militia (malicia *F*) est *et* haud (*non praecedente spatio B C*) *ceteri* prob$_{|}$ (*sic*) *B*
24. ERGOEDEPOLPALLES#SAUCIUSSUMFACTUSINUENERISPROELIO *A, ubi* ſauciuſ (ſautiuſ *C sine sp. et D Z*) factuſ ſum *ceteri* Palleſ, e *ex corr., C* inueneriſ p̄lio *C.* inueniriſ proelio *B.* in p̄lio · ueneriſ *D* (*puncta add. Db*). in proelio ueneriſ *F et,* ueneriſ *cum proximis construens, Z*
25. *Sic libri cum A, nisi quod* tranfixit *B* (*) 26 *sqq. sic dispositi in A:*

QUIDEGOFACIAMDEISNEADUORSERQUASITITANICUMEIS
BELLIGEREM
QUIBUSSATESSENONQUEAM
UIDEMODOUIṂEẠẸCATAPULTAETUUMNETRANSFIGANTLATUS
BASILICEAGITOELEUTKERIA

quibus verbis terminatur pagina. Eadem cum proximis in B talia sunt (*v.* 30 eſſe *ex* eſiſe *corr.*):

Quid ergo faciam diſne aduorſe quaſitit anicumdiſ belligerem
Quibuſ ſat eſe non queam
Vide modo ut meae cata putae tuum netranſ fagandatuſ
Baſilice agito eleutheria·quidiam quiaeruſperegreẽ aintupere gre eſt
Sicut & tibi bene eſſe pote pati ueniuiueſ meum baſilico accipiereuictu

itemque ceteri, nisi quod v. 26 diiſne *F* ad uorſe *C.* aduorſer *F Z* quaſi titani *D.* quaſi tytani *F.* quaſ titani *Z.* qua ſita ani *C* *v.* 27 eſſe *C D F Z*

SAGARISTIO

Víde modo, ulmeaé catapultae tuóm ne transfigánt latus.

TOXILVS

Básilice agito eleútheria * 29a

SAGARISTIO

Quíd iam?

TOXILVS

Quia erus péregrist.

SAGARISTIO

Ain tu péregrist?

TOXILVS

* * *

Sícut tibi bene ésse pote patí: ueni, uiues mécum: 30
Básilico accipiére uictu.

SAGARISTIO

Váh, iam scapulae prúriunt, quia te ístaec audiuí loqui.

TOXILVS

Sed hoc me únum excruciat.

SAGARISTIO

Quídnam id est? 32b

29b. *Charisius inst. gr. II p. 212, 22 K.*: peregre cum abit quis dicimus in locum .... peregri autem cum in loco est. Plautus in Persa 'qui erus peregri est'.

---

v. 28 cataputę *CDa.* catapute *Z.* catapultae *DcF* Tranſſigant latus *CDFZ* *v.* 29a baſilic *Da : corr. Db* *v.* 29b peregre eſt *bis CDFZ : cf. testim.* *v.* 30 Sit ut tibi *CD.* Sic ut tibi *FZ* poteſ *FZ* mecum *CDFZ* *v.* 31 accipere *C* *Vbi v.* 26 ego *em. Brixius in progr. Brig. a. 1847 p. 11 (cum A), v.* 28 ulmeae *em. Scutarius (vix cum A), v.* 29a *itemque v.* 29b *lacunas signif.* ☞ (*velut* egomet *et* Ergo ego uitulor, Sicut tibi *e. q. s.*): *cf. praef.* (*) 32 *sqq. Sic B v.* 32 b t *extr. et v.* 33 hodie eſt *et* b *vocis* libera *in lit. m. cad.*):

Vaiham ſcapulae pruriunt quia te iſta ec audiui loqui
Sed hoc meum amexcrucia quidnam id eſt
Haec deſumma hodie eſt mea amica ſitnelibera
Anſempiter nam ſeruitutem ſeruiat quid nunc uiſ ergo
cum tibi me potiſ eſ ſempiternum quem admodum

TOXILVS

* * haec de súmma hodiest, mea amíca sitne líbera
* * * an sémpiternam séruitutem séruiat. 34a

SAGARISTIO

* * * quid núnc uis ergo?

TOXILVS

Fácere amicum tíbi me potis es sémpiternum.

SAGARISTIO

Quem ád modum? 35

TOXILVS

Vt mihi des nummós sescentos, quós pro capite illíus pendam:
Quós continuo tíbi reponam in hoc tríduo aut quadríduo.
Age fí benignus: súbueni.

SAGARISTIO

Quá fiduciá rogare tu á med argentúm tantum audes,
Ímpudens? quin si égomet totus uéneam, uix récipi potis
est, 40

37. quadriduo [*sic Prisciani codd. praeter E, qui* quatriduo *habet*] *hinc habet glossar. Plaut.: cf.* R *Opusc. phil. II p. 265 et Bergkius* ‘*Beitr.*’ *p. 144 adn.*

---

itemque ceteri, nisi quod v. 32 Vah iam *CDFZ* ſcapule *C*, e *ex corr.* iſtęc *CDFZ* me unum excrucia *Da.* me unum excrutia *C.* me unum excruciat *DcFZ* qđ nã *C* *post* hęc (*et* ergo) *spat. in fine versus CD* *v.* 35 Cum *CD* (*non om. pers. sp. post* ſempiternum) *et FZ: ubi* Facere amicum *suppl. Camerarius* (*etiam in B*) *duce Pio. Lacunas etiam in v.* 33—34b *initiis indicavit* S *(cf. praef.) ad hoc exemplum explendas:*

⟨Páctio⟩ haec de súmma hodiest, mea amíca sitne líbera,
⟨Vt meret,⟩ an sémpiternam séruitutem séruiat.
To. ⟨Díc mihi,⟩ quid núnc uis ergo? (*)

36. mihi denſ *B.* deſ mihi *reliqui* ſeſcemoſ *B.* ſexcentoſ *F* 37. reponam In hoc *B: cf. ad v. 86* qua driduo *B.* quatriduo *FZ* (*non CD nec gloss. Pl.*) Quoſ continuo . . . ſubueni *uno versu concludit B* (*) 38. fi *B.* Sed *CD.* ſiſ *FZ* 39. fiducia rogare tu a med *Seyffertus Stud. Pl. p. 5.* confitenti arogare tua me *cum ras. super* o *post* r *B.* confitenti arogare tuiame *CDa.* confidentia rogare tu a me *DcFZ* (*) 40. ueniam *BCD* (*)

Quód tu me rogás: nam tu aquam a púmice nunc póstulas,
Qui ípsus sitiat.

TOXILVS

Sícine hoc te mihi fácere?

SAGARISTIO

Quid faciám?

TOXILVS

Rogas?

Alicúnde exora mútuom.

SAGARISTIO

Tu fác idem quod rogás me.

TOXILVS

Quaesíui: nusquam répperi.

SAGARISTIO

Quaeram équidem, si quis crédat.

TOXILVS

Nempe hábeo in mundo.

SAGARISTIO

Si íd domi mi essét, iam pollicérer.
Hoc meúmst ut faciam sédulo.

TOXILVS

Quidquíd erit, recipe te ád me.
Quaeré tamen: ego item sédulo, si quíd erit, te faciam út scias.

---

41 *sq. Dubium est utrum huc an ad Aulul. v. 297 spectet additamentum ad Seruium in Aen. XII 587:* nam et Plautus ita dixit (*scil.* pumex masculino genere): *cf. Fleckeisenus Annal. phil. XCV (a 1867) p. 630.*

41. nā tua quā *CDa* (*corr. Db*). manam tua quam *B* apimice *B* (*) 42. ſitiat *DcFZ.* ſitiare *CDa.* ſiciare *B* ſitine *B.* ſiccine *F* rogaſ̃ *B m. ead.* (*) 43. mutuum *libri* tuſacidem quodrogaſme *B* 44. *Hunc post v. 46 iterat B* Queſiuinuſ quam *vel* Que ſiuinuſ quam *B utroque loco.* queſiui nuſquam *D* reppere *B priore,* reperi *posteriore loco* querã *D* ſiquiſ *BC* 45. habeo *Z.* abeo *BCF.* ab eo *D* eſſet mihi *libri: trai. Seyffertus* mihi ampollicerer *BCD* (*) 46. meumſt ut *DZ.* meũ ſt ut *C.* meunſtut *B.* meum eſt ut *F* quid quid *D.* quicquid *ceteri* recipete *B.* recipite *CD* admae *B.* admie *ex* amne, *ut vid., corr. C Cf. ad v. 44* 47 *sq. Sic B* (Quęre t *et* egoit *et* iam ut *in ras. m. ead. et* do *pro* da *ex ras.*):

SAGARISTIO

* * * * *

TOXILVS

Óbsecro te résecroque operam da hánc mihi Fidélem.

SAGARISTIO

Ah, odio me énicas. 48b

TOXILVS

Amóris uitio, nón meo nunc tíbi morologus fío.

SAGARISTIO

At pól ego aps te concéssero.

TOXILVS

Iamne ábis? bene ambuláto. 50
Sed récipe quam primúm potes: caue fúas mi in quaestióne.
Vsque éro domi, dum excóxero lenóni malam rem mágnam.

Quęre tamen egoitem ſeduloſiquid erit iam ut ſciaſ
Obſecrote reſecro Operam da hanc mihi fidelem ahodio moenicaſ *itemque ceteri, nisi quod* quere *C et spatio praeced. D.* SAG. Quaere *FZ*
Tox. Obſecro *FZ* *ante* reſecro, *non post* reſecro, *spat. D: utrumque om. CFZ* SAG. Ah *FZ* me enicaſ *CDaFZ* (enecaſ *Dc*) *Vbi v.* 47 fac(iam) *suppl. Camerarius, cui* te *praem. Abraham 'phil. Wochenschr.' II p. 452, v.* 48 *lacunam* (*velut* SAG. Num quíd uis aliud?) *significavit* ſ *(cf. praef.) mox separata clausula, dein* resecroque *Scaliger et Salmasius cum R. Stephano* (*) 49. Amor iſ uicio *C* morolocuſ *BCDa: corr. Db* 50. aṗte *B.* abſte *reliqui* conceſſero, *alt.* c *e corr., C* abiſ bene ambulato ‖ Sed *BCD: ubi* SA. *et* TO. *interponunt FZ: quae* TOXILO *continuavit Acidalius* 51. recipe *Bothius coll. Merc. 498.* recîpete//// *B.* recipite *CDa.* recipe te *DcFZ* mihi *libri* inquęſtione *C.* inquaeſcione *B.* inqueſtione *D* (*) 52. excocxero *D.* exero *F* malam rem magnam *R.* malam *B.* malum *reliqui* (*)

ACTVS II

SATVRIO

Veterem átque antiquom quaéstum maiorúm meum
Seruo átque obtineo et mágna cum curá colo.
Nam númquam quisquam meórum maiorúm fuit,
Quin párasitando páuerint uentrís suos.
Patér, auos, proauos, ábauos, atauos, trítauos
Quasi múres semper édere alienúm cibum:
Neque edácitate eos quísquam poterat uíncere.
(Neque eis cógnomentum erát duris capitónibus.)
Vnde ego húnc optineo quaéstum et maiorúm locum
Neque quádrupulari mé uolo: neque ením decet
Sine meó periclo ire áliena ereptúm bona:

57. *Huc (non ad Mil. gl. v. 373) referri potest Placidus p. 2, 4 D.:* Auus pater patris est, proauus aui pater, atauus proaui pater, tritauus ataui pater. 62. *Vix recte ad huius loci imitationem quidam revocarunt quod de delatorum turba Plinius dicit in panegyrico 35:* ereptum alienas pecunias eunt, perdant quas habent*: quamquam traditum versuum ordinem confirmare potest locus parallelus.*

Act. I Sc. 2 SATVRIO PARASITVS *DbFZ. unius versus spat. BCDa* 53. antiquum *libri* (n *ex* tq *D, alt.* u *ex corr. C*) queſtum *CD* maiorum meum *Gruterus.* mali *B.* malo *reliqui* (*) 54. magna Cum *B.* cum magna *reliqui* 55. maorum *B* 56. pauerint, t *in lit., B* uertriſ *B.* uentreſ *CDZ.* uetreſ *F* 57. abauo ſatauoſ *B.* abauoſ attauoſ *F: cf. testim.* 59. edatitate *B* 60. Neq; iiſ *B.* neq, hus *CDa* (hiiſ *Dc*). neque hiſ *FZ* cognomen tum erat *B.* Cognomentum *CDFZ* (*) 61. optineo quaestum *B.* quęſtum optineo *libri, nisi quod* queſtum *B et* obtineo *CDZ* maorẽm *B.* maiorẽ *C* locum *ex* cocum *B ead. m. corr.* (*) 63. 62. *hoc ordine libri: cf. testim. et app. crit.* quadrupulari *Fleckeisenus misc. crit. p. 35 sq.* quadruplari *libri ante* me uolo *spat. D* periculo *libri: corr. Guyetus* irę *D* alienae reptum *B.* alienę reptum *CDa: corr. DcFZ*

Neque illí qui faciunt míhi placent. planén loquor?
Nam púplicae rei caúsa quiquomque íd facit
Magis quám sui quaesti, ánimus inducí potest,
Cum ésse ciuem ut ét fidelem aiam ét bonum.
Sed lége rumpam * * * * * * *
* * * qui dámnet, det in púplicum
Dimídium: atque etiam hoc ín ea lege adscríbier:
Vbi quádrupulator quémpiam iniexít manum,
Vantídem ille illi rúrsus iniciát manum,
Vt aéqua parti pródeant ad trísuiros.
Si id fíat, ne isti fáxim nusquam appáreant,
Qui hic álbo haerentes áliena oppugnánt bona.
Sed súmne ego stultus, quí rem curo públicam,
Vbi sínt magistratus, quós curare opórteat?
Nunc húc intro ibo: uísam hesternas réliquias,
Quiérint recte nécne: num afuerít febris:
Opértaen fuerint, né quis obreptáuerit.
Sed áperiuntur aédes: remorandúst gradus.

64. planen *B.* plane *reliqui sine interrogatione* loquor *ex* loquar *C* *iter scribendum* (*) 65. puplicę *C.* publice, bli *in lit.*, *B.* publicę *D* Cāſa *C* quicumq; *B* (q; *in lit.*). quicum *reliqui* (*) 67. ut et delem aiam et ℭ. et fidelem et *BZ.* et fidelem *CDF* (*) 68. *Sic* *Brixio Goetzioque ducibus cum lacuna ad hoc exemplum explenda:*
Sed lége rumpam〈, quí se ditant, málitiam:
Statuí uolo, ut〉 qui dámnet, det in púplicum
bi Sed ſi legerum pam quidam net det in publicum *B.* ſed legerumpã uidam nedet īpuplicũ *C.* ſed lege rumpam (legirupam *FZ*) quiam ne det in publicum *DFZ* (*) 69. hoc ℭ. *om. libri* adſcribier *DFZ.* adſcribere, *sed alt.* e *er. priore corr. in* i (*ut vid.*), *C* (*) 0. quadrupulator *Fleckeisenus misc. crit. p. 35 sq.* quadruplator *libri* iniexit *Camerarius.* inlexi *libri* (*) 71. initiat *BCDb.* itiat *Da.* iiciat *FZ* 72. Vt *BDFZ.* et *C* triſ uiros *libri* 73. faxim uſquam *Pylades.* faxī uſquam *Z.* faximus quam *reliqui, nisi quod* xim᷑ *D et* faximuſ *B* 74. albo haerentes ℭ. albo (l *pro* b *ex* s. *B*) rete *libri* (*) 75. ſumme *C ante corr.* 76. ſint *BCDF.* nt *Z* 77. introibo *BD* 78. Quieuerint recte *Camerarius* emque, *sed* Quierint, *Dousa Explan. IV 8.* Quieuenerint nerecte *Da, itemque, sed* qui euenerint, *C.* qui euenerint recte *DcFZ* ecnenum *B.* Nec ne num *reliqui* afuerit *Hauptius Opusc. III p. 375* ll. *Curc. 17.* infuerit *libri* (*) 79. Opertaene *Pylades.* Oporte ne *C.* oportene *DFZ* fueritt *B* nequiſ *BC* 80. remoranduſ t *BCDZ.* remoranduſ mihi eſt *F* graduſ toxiuſ ſaturio *B*

TOXILVS. SATVRIO

TOXILVS

Omném rem inueni, ut suá sibi pecúnia
Hodie íllam faciat léno libertám suam.
Sed eccúm parasitum, quoíus mihi auxilióst opus.
Simulábo quasi non uídeam: ita alliciám uirum. —
Curáte istic uos átque adproperate ócius,
Ne míhi morae sit quícquam, ubi ego intro aduénero.
Commísce mulsum. strúthea, colutea áppara,
Bene ut ín scutris concáleant: et calamum ínice.
Iam pól ille hic aderit, crédo, congerró meus.

88. *Plinius Nat. hist. XIV 13 (15), 92:* lautissima apud priscos uina erant murrae odore condita, ut apparet in Plauti fabula, quae Persa inscribitur: quamquam in ea et calamum addi iubet. ideo quidam aromatite delectatos maxime credunt. sed Fabius Dossenus his uersibus decernit *(secuntur tres loci Plautini [ex Acharistione, Pseudolo et incerta fabula]* 'quibus apparet non inter uina modo murrinam, sed inter dulcia quoque nominatum'*: cf. § 107): quo ex loco quae coniecturae natae sunt (cf. imprimis M. Voigtius Mus. Rhen. XXVIII, 1873, p. 61 sq.) vide in append. crit. At ex totius loci contextu apparet scribendum esse:* ut apparet in Plauti fabulis [*scil. Pseud. 741, fragm. v. 2. 270 W.*]: quamquam in ea quae Persa inscribitur et calamum addi iubet. 89. *Varro de l. l. VII 55:* in Persa 'iam pol ... congerro meus': congerro a gerra. hoc graecum est et in latina ⟨lingua *add. Spengelius*⟩ cratis (gratis *F: corr. Aldus*). *Nonius p. 118, 26:* gerrae: nugae, ineptiae; et sunt gerrae fascini, qui sic in Naxo insula Veneris ab incolis appellantur. Plautus Asinaria .... idem: 'hic ....

Act. I Sc. 3 TOXIVS SERVVS. SATVRIO. PARASITVS *Db et, nisi quod* Toxiluſ, *FZ: cf. ad v. 80. unius versus spatium BCDa* 81. ſuaſibi *B* peccunia *C* (*) 82. illam *ex* illum *B* libertatem *F* 83. quoiuſ mihi *B*. cuiuſ mihi *FZ*. quo mihi iuſ *CD* eſt *libri* (*) 84. alliciam *Camerarius*. allictam *B*. allietã *C*. allie tã *D*. elliciam *Z*. eliciaſ *F* uirum *Camerarius*. uerum *libri* (uerũ · *Da*. ·uerũ *Dc et* † *in marg.*) 85. adq⁹ *C* adpropera^te *B* ocyus *Camerarius*. oculuſ *BFZ*. oculoſ *CD* (*) 86. ubiego (e *ex* g) Intro *B* (I *littera maiore saepius per hanc partem etiam in continuo sermone utitur B*) 87. commiſcemu l ſum *B* colutea *R*. coluthequam *BD*. coluthe quã *C*. colutheaque *FZ*. coluthea: aquam *codd. Lambini* (*) 88. scutris *Camerarius*. ſtutriſ *BC*. ſtrutriſ *DF*. ſtrutheiſ *Z* concaleant *Scaliger, Acidalius*. concaleat *libri* iniice *FZ*. nice *BCD* († *in marg. Dc*)*: cf. testim.* 89. pollllehic *B ante corr.* aderòt *D* (*corr. m. 1*) congero *CDZ: cf. testim.*

SATVRIO

Me dícit: eugae.

TOXILVS

Laútum credo e bálineis
Iam hic ádfuturum.

SATVRIO

Vt órdine omnem rém tenet.

TOXILVS

Collýrae facite ut mádeant et colýphia:
Incócta ne mihi détis.

SATVRIO

Rem loquitúr meram.
Nihilí sunt crudae: nísi quas madidas glúttias.
Tum stét cremore crásso ius collýricum:
Nihilíst macrum illud épicrocum pellúcidum,

---

congerro meus' [*sic Bentinus:* congerio meus *ex* congerrae omnia eius (*sic etiam* L^2) H^2. congeri omnia eius L^1. congerius meus congerrae *G*] ut conlusor meus, qui ([meus] quia *L. Muellerus*) easdem exerceat nugas: *de fabulae nomine omisso ab Wulfio Observ. crit. in loc. nonn. script. utr. ling. (Lugd. Bat. a. 1849) disputata occuparat Gulielmius.* 92. *Placidus p. 20, 14 D.:* coliphium: genus carnium quod athletae uescuntur ad corporis sanitatem, ut fortes fiant. 96. *Festus Pauli p. 82, 13 M.:* epicrocum: genus amiculi croco tinctum, tenue et pellucidum. *Placidus p. 40, 18 D.:* epicroca: pellucida (*ubi* uestimenta *ex glossa cod. Leid. add. Loewius Prodr. p. 284*). *Cf. p. 41, 4 D., quem locum male huc traxit Kochius Mus. Rhen. XXVI p. 553: vide Ribbeckium Com. lat. fragm.*² *p. XVII.*

---

90. Medictieugae (*sic*) *B* euge *CDFZ* crodo *B* e balineis *R.* ebalieneiſ *B.* Abalieneiſ *C* (eiſ *ex* eneiſ, *ut vid.*) *et Da.* a balneiſ *Dc.* a balineiſ *Z.* ſi ab alieniſ *F* 91. Iam hic adfuturum ut Inordine *B.* ////// iam adfuturum ut ordine *C* (*er.* eiſ, *ut vid.: cf. ad v. 90*) reaten& *B* (*) 92. Collyrae *Aldina.* Collirae *B.* Collire *CD.* Collorę *Z.* Tollite *F* madeant *ex* faciant *Da* colyphia *B.* coliphia *CDF: cf. testim.* colliphia *Z* † *in marg. Dc* 93. Incocta ne mihi *Bothius.* Ne mihi (Nemihi *BCD*) incocta (incoita *F*) *libri* detiſ rem *sine spatio BF* (Rem *in v. in. CD*) loquitur meram *Camerarius.* loquitum eram *B.* loquitū erā *CDF.* loquitur ueram *Z* (*) 94. Nihili *Pius.* Nihil *libri* crude *BD* qĩaſ *B, et* q *quidem ex* u *m. ead.* madidaſ *B* gluttiaſ, t *prior in lit., B.* glutiaſ *Z* (*) 95. stet cremore crasso ius *Guyetus.* niſi cremore craſſo ſotiuſ *libri, nisi quod* cremorecreſſo *B,* ſociaſ *FZ: in quibus latet* niſi cremore craſſo ſtet iuſ colliricum *libri* (r *ex* c *D*) 96. Nihili est *Scaliger, Guyetus.*

Quasi týrium esse iús decet collýricum.
Nolo ín uesicam quód eat, in uentrém uolo.

TOXILVS

Prope me híc nescioquis lóquitur.

SATVRIO

O mi Iúppiter
Terréstris, te coepulónus compellát tuos.

TOXILVS

O Sáturio, opportúne aduenistí mihi.

SATVRIO

Mendácium edepol dícis: atque haud té decet:
Nam essúrio uenio, nón aduenio sáturio.

TOXILVS

At edés: nam iam intus uéntris fumant fócula.
Calefíeri iussi réliquias.

SATVRIO

Pernám quidem
Satiúst adponi frígidam postrídie.

---

99. *Charisius inst. gr. II p. 215, 7 K.:* prope pro iuxta Plautus in Persa 'prope me ... loquitur'. 104. *Nonius p. 10, 1 M.:* focula dicta sunt nutrimenta: unde et foculare dicitur, ut fouere. Plautus Persa 'ad aedes ... focula'.

Nihil eſt *libri* magrum *BCDF* epigrocum pellucidum *BC.* epigro cũ pellucidũ *D.* epigro: cum pellucidum *F.* epigro compellucidum *Z: corr. Pius, Saracenus* (*sed* epicrocon)*: cf. testim.* 97. tyrium esse ℭ. iure (*vel* uire) ameſſe *BF.* iure amaſſe *C.* iure ſe ameſſe *DZ* iuſ *BD, Pius.* uiſ *FZ.* viſ *C* colliricum *BCDZ* (*) 98. Nolo In *B: cf. ad v. 86* ueſſicam *F* 99. SAT. *praem. et mox om. F* neſcio quiſ *libri.* neſcio qui *Charisius* omiiuppiter *BC* 100. coepulanuſ *C ante corr.* compellat tuuſ *BDc.* compellatiuuſ *CDaFZ* (*) 101. T *praem. Db* opportũe *B.* oportune *CD* 102. S *praem. Db* Mendatium *BCD* (*) 103. eſſurio *B.* eſurio *reliqui* 104. T *praem. Db* ad *Nonius* edeſ *DcZ.* aedes *F, Nonius.* ediſ *BC* (atediſ) *Da* (ate diſ) ueneriſ *BCD* (*) 105. taleſieri *Da: corr. Dc.* tale fieri *F* SAT. *Aldina. spat. BCD. om. FZ* TOXILO *continuantes* 106. Satiust ℭ *duce* ℜ. Iuſ eſt *BCDZ.* iuſſi *F* apponi *DFZ* ſigidam *F* (*)

TOXILVS

Ita fíeri iussi.

SATVRIO

Écquid hallecis?

TOXILVS

Váh, rogas?

SATVRIO

Sapis múltum ad genium.

TOXILVS

Séd tu, ecquid meminísti, here
Qua dé re ego tecum méntionem féceram?

SATVRIO

Memini: út muraena et cónger ne calefíerent:
Nam nímio melius óppectuntur frígida.
Sed quíd cessamus proélium commíttere?
Dum mánest, omnis ésse mortalís decet.

TOXILVS

Nimis paéne manest.

SATVRIO

Máne quod tu occéperis
Negótium agere, id tótum procedít diem.

---

108. here *hinc habet glossar. Plaut.: cf. R Opusc. II p. 254 sqq. 265.*
110. *Priscianus inst. VI 33 p. 224, 12 H.:* in er desinentia Graeca quoque masculina supra dictam seruant regulam. quae in ϱος apud Graecos finita antecedente alia in eadem syllaba consonante mutant ϱος in er apud Latinos . . . excipitur 'congrus' — quamuis 'conger' dixit Plautus in Persa 'memini . . . calefierent' — 'Codrus' 'hydrus' *c. q. s.*

---

107. To. *Aldina. om. libri* hallegiſ *Dc.* hallegiſ *BCDa.* hallegiſ *F.* hal legiſ *Z* uaḉh *D* (*) 108. multum, u *posterius ex* iſ *corr., B* tu, ecquid S. hec quid *B.* hęc quid *D* (h *del Dc*). haec quid *C.* ecquid *FZ* here *BFZ: cf. testim.* ere *CD* (*) 109. Quadere *BCD* tecũ *sup. scr. D m. pr.* fecerã *ex* fecerat, *ut vid., C* 110. murena *BCD* gonger *Prisciani RBADH* congernec-cale fierent *B.* conger neccale fierent *C* nec *etiam DF* 111. oppetuntur *FZ.* opperiuntur *Dc* 112. ꝑeliũ *Da.* ꝑeliũ *Db.* ꝓliũ *C* 113. mane eſt omniſ *libri* 114. pene *libri* mane ſt *C.* maneſt *reliqui*

TOXILVS

Quaeso ánimum aduorte hoc: nám heri narrauí tibi
Tecúmque oraui, ut númmos sescentós mihi
Darés utendos mútuos.

SATVRIO

Memini ét scio,
Et té me orare et míhi non esse quód darem.
Nihilí parasitus ést, qui Argentumdónidast:
Lubído extemplo coéperest conuíuium,
Tubúrcinari dé suo, si quíd domist.
Cynicum ésse egentem opórtet parasitúm probe:
Ampúllam, strigilem, scáphium, soccos, pállium,
Marsúppium habeat: ínibi paullum praésidi,
Qui fámiliarem suám uitam oblectét modo.

TOXILVS

Iam nólo argentum: fíliam utendám tuam
Mihi dá.

SATVRIO

Numquam edepol quoíquam etiam utendám dedi.

---

121. *Huc refert Deuerlingius Placidum p. 27, 8:* coepere: incipere *Paulique Festum s. v.* coepiam *p. 59, 11 M.:* inuenitur quoque apud maiores et infinitiui modi coepere. 122. *Nonius p. 179, 20 M.:* tuburcinari significat raptim manducare .... Plautus Persa 'tuburcinari .... domi sit'.

---

116. queſo *CD* aduerte *C*, te *ex* to nam heri *cum Weisio R.* iam heri *B.* enim iam heri *reliqui* narraui *DcFZ.* narra ut *B.* narrauit *CDa* (*) 117. tecumq *C* ſeſcento mih *B.* ſexcentoſ mihi *DcF* 118. Dare *B* mitendoſ *D ante ras.* (*scil.* mutuoſ *incohaverat*) 119. temeo orare *B* darum *B* 120. Nihil *B* qui Argentumdonidast (*vel* parasitust qui Argentumcondonidast) ☞ *coll. v. 702 sqq., Bacch. 284 sq., al.* cui argentum domideſte *B itemque, sed* domi idē *CD,* domi id eſt *FZ* (*) 121. coepereſt *BD.* copere ſt *C.* coepere eſt *FZ, codd. Pyladis* 122. tuburcinari *FZ, Nonius.* Turbucinari *BD.* turbiciãnari *C* ſiqd *C* domi eſt *libri.* domi ſit *Nonius* 123. cinicũ *C* egentem *FZ.* gentem *B* (ge *in lit.*) *CD* paraſitcif *B* (*) 124. ſcafium *D* 125. marſuppium *C.* marſupium *DFZ.* Marſipium *B* habiat *B* mihi *pro* inibi *DcF* paullum *B.* paullũ *C.* paullum *D.* paulum *FZ* praeſidii *libri* 126. obiectet *Dc post* modo *eras.* Iamnolo *B* (*) 127. modo *pro* nolo *F* 128. Mihilda numquaam *B.* Mihi danumquam *sine spatio C* cuiquam *libri* (*in ras. C*) utendam dedi *FZ.*

TOXILVS

Non ád istuc, quod tu insímulas.

SATVRIO

Quid eam uís?

TOXILVS

Scies:

Quia fórma lepida et líberalist.

SATVRIO

Rés itast.

TOXILVS

Hic léno neque te nóuit neque gnatám tuam?

SATVRIO

Me ut quísquam norit, nísi ille qui praebét cibum?

TOXILVS

Itást. — hoc tu mihi réperire argentúm potes.

SATVRIO

Cupio hércle.

TOXILVS

Tum tu mé sine illam uéndere.

SATVRIO

Tun íllam uendas?

TOXILVS

Ímmo alium adlegáuero,
Qui uéndat: qui esse sé peregrinum praédicet:

* * * * * * * * * * *

---

uendaadedi *B*. uenda adedi/// (*er.* ſ, *ut vid.*, *et* de *ex* dd *corr.*) *C*. uenda ạdedi *D*, *cui* x *adscr. Dc eadem, ut vid.*, a *expungens* 129. iſtuc *BC*. iſtoc *DFZ* inſimulaſ *F*, *Valla*, *Saracenus*. inſtimulaſ/// *B*. inſtimulaſ *CDZ* eam uiſ *FZ*. eamuſ *BCD* 130. liberali (libirali *B*) eſt *libri* SA. *om. F* reſitaſt *BC* 131. TO. *om. F* tuam? ℜ. tuam *vulgo* 132. quiſquam, a *ex* u, *B* p̄b&, cibum *D* 133. Ita eſt *libri* repperire *DZ* (*) 134. tumtumeſine illam uedere *B* 135. uendaſ/// *B* allegauero *F* 136. uedat *B* pergrinum *B* predic& *B* '*Post hunc v. quaedam interciderint oportet*' ℜ

Sicút istic leno hau dúm sex mensis Mégaribus
Huc ést quom commigráuit.

SATVRIO

Pereunt réliquiae:
Postérius istuc támen potest.

TOXILVS

Scin quám potest?
Necúmquam hercle hodie hic príus edes, ne frústra sis,
Quam te hóc facturum quód rogo adfirmás mihi:
Atqué nisi gnatam técum huc iam quantúm potest
Addúcis, exigam hércle ego te ex hac décuria.
Quid núnc?

SATVRIO

Quid est?

TOXILVS

Quin dícis quid factúrus sis?

SATVRIO

Quaeso hércle me quoque étiam uende, sí lubet,
Dum sáturum uendas.

TOXILVS

Hóc, si facturú's, face.

SATVRIO

Faciam équidem quae uis.

---

137. iſtuc *Da.* iſtic *Dc cum reliquis* hau dum *R.* nondum *libri* menſeſ *libri* (*) 138. eſt cum *BCD, codd. Pyladis: om. FZ* reliq^{i}e *C.* reliquae *Z* 139. Poſteriuſ, e *ex* i, *B* iſtuc *Db in margine. om. Da* 140. Necumquam S. Numquam *libri (cum spatio in fine v. C)* herclehodiehic *B* edes *Bothius.* ediſ *FZ.* ſediſ *BCD* nefruſtraſiſ *B* x *in marg. Dc* (*) 141. quod *ex* quot *B* 142. Atq^{ue} *B* quantua *B.* quam Tua *CD* (*) 143. exigãſ *D* (*) 144. SA. quid est? TO. *Seyffertus Philol. XXIX p. 406.* quid (id *ex* u *C*) eſt *BCDZ.* quidem *F* facturuſ eſ *F* 145. Queſo *B.* queſo *sine spat. CD* quoque etiam *DFZ.* quoque vt iã *C.* quoque^{ciam} *B* (*vel* esam) uende si lubet S (si lubet *cum Pylade*). uendeſ elubet *B.* uendaſ elubet *CDa.* uendaſ lubet *DcFZ* 146. uedaſ ///// hoc *B* (*spatio c. 4 litt. rasura orto*) facturuſ *libri: corr. R* 147. T *praem. Db* faciẽ *C* qua euiſ *B*

TOXILVS

Béne facis. propera, ábi domum:
Praemónstra docte, praécipe astu fíliae,
Quid fábuletur: úbi se natam praédicet,
Qui síbi parentes fúerint, unde súrpta sit.
Sed lónge ab Athenis ésse se gnatam aútumet:
Et ut ádfleat, quom ea mémoret.

SATVRIO

Etiam tú taces?
Ter tánto peior ípsast, quam illam tu ésse uis.

TOXILVS

Lepide hércle dicis. séd scin quid faciás? cape
Tunicam átque zonam, et chlámydem adferto et caúsiam,
Quam ille hábeat qui hanc lenóni huic uendat.

SATVRIO

Eú, probe.

TOXILVS

Quasi sít peregrinus.

SATVRIO

Laúdo.

TOXILVS

Et tu gnatám tuam
Ornátam adduce lépide in peregrinúm modum.

S *Db* benefaciſ *BC.* benc facit *D* donum *B* (*) 148. docte *D* (*Dc, ut vid.*) filię *ex* filio *C* 149. ſenatī *D* (*separ. Dc*). ſe_natã *C* 150. patenteſ *F'* fuerunt *D* ũde *B* surpta *Acidalius, Brixius Quaest. pros. p. 23.* ſurrupta *BCDZ.* ſubrepta *F'* (*) 151. eſſe natam autumat *F* 152. cum *libri* T *pro* SA *Db* 153. ipſa eſt *libri* (*) 154. quid *Dc, Aldina.* qui *BCDaF'Z* capae *B* 155. clamidem *CD* adferto, o *ex* e, *B.* afferto *DF'Z* causiam *Pius:* causeam *Saracenus.* camsem *B.* cauſẽ *CDF.* cauſam *Z* 156. habeant *pro* hanc *F* eu *BCD.* en *F.* heu *Z* 157. To. *et* SA. *om. F'* perregrinuſ laudo *sine spat. B* gnatam tuam *Camerarius.* tuam gnatam tamen *libri* ettutuam gnatamtamen *B* (*) 158. peregrinuſ *B*

SATVRIO

Πόθεν órnamenta?

TOXILVS

Ábs chorago súmito.
Dare débet: praebenda aédiles locáuerunt.

SATVRIO

Iam fáxo hic aderunt. séd ego nihil horúnc scio.

TOXILVS

Nihil hércle uero. nam úbi ego argentum accépero,
Contínuo tu illam a lénone adseritó manu.

SATVRIO

Sibi hábeat, si non éxtemplo ab eo abdúxero.

TOXILVS

Abi et ístuc cura. intéribi ego puerúm uolo
Mittére ad amicam meam: út habeat animúm bonum:
Me aes ésse effecturum hódie. nimis longúm loquor.

---

165. interibi *quod hoc versu Acidalius restituit e Persa excerptum est in glossar. Plaut., sed ita, ut potius inter v. 588 et 677 olim extitisse videatur: cf. R in praef. et Opusc. phil. II p. 266 aliterque iudicans Spengelius T. M. P. p. 51. Vide ad v. 671b.*

---

159. SA. *et* TO. *om. F* ΠΟΘΕΝ ornamenta *Z.* Πoϵnornamenta *B.* ΠΟΘe ornamenta *D.* Πoe ornam̄ta *C.* tot ornamenta *F* Abſ chorago *Z.* Abſ horago *B.* Ab ſco^{h} ragro *C.* Abſ co^{h}ragro *D.* abſtoragro *F* (*) 160. locauerunt *B.* locauer̃ *CD.* locauere *FZ* (*) 161. ader̃ *C* nihil hornuc (*sic*) *B.* horunc nihil *CD.* horum nihil *FZ* (*) 162. accipero *C* 163. alenon *B.* ale non *D.* ale n̄ *C: corr. FZ* 164. *Spat. om. CD* Sibi haat *B* abeo *B* 165. TO. *om. F* Abiet *B* cura: interibi *Acidalius.* curam metibi *B.* curã Me tibi *CD.* cura *FZ: ubi* me tibi *etiam codd. Pyladis: cf. testim.* (*) 166. Mittere adamcam mam *B.* mittere (matere *C.* mitte *D*a: *ubi* ere *sup. scr. Db*) ad amicam meam *reliqui* bonum *ex* bomum *B* (*) 167. aes esse ☞ *coll. Bacch. 233.* eſſe *libri* loquor ſophoclidiſca *B* (*)

SOPHOCLIDISCA. LEMNISELENIS

SOPHOCLIDISCA

St! sátis fuit indoctae, ínmemori insipiénti dicere tótiens.
Nimis tándem me quidem pró barda et rullá reor habitam esse áps te.
Quamquam égo uinum bibo, at mándata hau consuéui simul bibere úna.
Me quidém iam sat tibi spéctatam censébam esse et meos móres.
Nam equidém te iam sectór quintum hunc annúm: quom interea, crédo,

---

169. *Nonius p. 10, 7 M.:* bardum est ui propria et ingenio tardum [et *del. Quicheratus. an:* ⟨hebes⟩ et*?*], nam Graeci bardos tardos dicebant.... Plautus Persa 'nimis tandem .... abs te.' *Cf. Caesar de Pl. mem. ap. Non. p. 22. Huc rettulit Vsenerus Mus. Rhen. XVII p. 469. XXIV p. 331 glossam 'Philoxeni'* (*CGL II p. 176, 1 G.*): rulla *χωρική ἄγροικος: cf. R Opusc. III p. 64 sq.*

Act. II Sc. 1 SOPHO—CLIDISCA //// ANCILLA *Db* (*er.* K̃ *grandiuscula*). *unius versus spat. B* (*cf. ad v. 167*) *et CDa.* Sophoclidiſca anuſ. Lemniſſelene ancilla *F.* Sophoclidiſca lena. Lẽneſcelene ancilla *Z*
168. SATIṢTFUITINDOCTAEIMMEMORIḮNSIPIENTIDICERETOTIENṢ *A* (*puncto supra* T *pallido incertoque*) *itemque ceteri, nisi quod* Satis fuit *BCDFZ,* indotae *B.* indotę *C.* indote *D,* inmemori *CD,* infienti *B,* dicer& otienſ *BCDa* (*corr. Dc*): *ubi initio* St! satis ℟ *duce A* (*) 169. NIMISTANDEMMEQUIDEMPROBARḌAETPRǪRUSTICAREOR | KABITAMESSEABṢTḘ (*vel* ABTḘ) *A cum ceteris et Nonio, nisi quod* tanden mequidem *B.* tandem equidem *Nonius,* probar daetproruſtica *B,* apſte *B.* abſte *C.* abſ te *DFZ: ubi* rulla *pro* pro rustica *Vsenerus: cf. testim.* (*)
170 *sq. Sic A* (*in quo* UI *sub finem versus a Studemundo notatum iam evanuit*):

QUAMQUAMEGOUINUMBIBOATMANDATANONCONS**UI
—MULBIBEREUNA
MEQUIDEMIAMSATISTIBISPECTATAMCENSEBAMESSEETM**SMORES

sic autem B:

Quanquam ego uinum bibo admandata non conſuiſimul
Bibere unam equidem iam ſatiſ biſ pectatam
Cenſueram eſſe et meoſ moreſ

itemque ceteri, nisi quod Quamquam *CDFZ,* ad mandata *DZ.* et mandata *F* (at *cum A Scutarius*), conſueui simul *CDFZ cum A,* Dibere *C,* una equidem *Dc* (Vna. mequidem *Gruterus cum A*), tibi ſpectatam *F cum A.* tibi biſ ſpectatam *Z.* inſpectatam *Dc: ubi* hau *pro* non *et* sat tibi ℟ *duce BCDa* (*) 172. *Sic A* (U *in* ANNUM *ad* O *litterae speciem inclinato, ut* ANNǪM *notaverit Studemundus*):

Ouis si ín ludum iret, pótuisset iam fíeri ut probe litterás sciret,
Tamen tú meum ingenium fáns atque infans nóndum etiam edidicísti.
Potin út taceas? potin né moneas?
Memini ét scio et calleo et cómmemini,
Amas pól misera: id tuos scátet animus:
Ego istúc placidum tibi ut sít faciam.

LEMNISELENIS

Miser ést qui amat.

SOPHOCLIDISCA

Certo is quidém nihilist,
Qui níl amat. quid ei homini ópus uitast?
Iré decet me ut erae ópsequens

NAMEQUIDEMIAMTESECTORQUINTUMKUNCANṆUMCU~
INTEREACREDO

ubi nam *ex* iam, *ut vid.*, *D* te iam *BCFZ*. te^{iã} *D* quin tũ *Z* (*corr. Pius*) quom Interiam *B*. Cum inter (intr̃ *D*) iam *CDF*. cum interim *Z*. quom interea *Bothius cum A* (*) 173. QUISSIINLUDUMIRETPOTUISSEIAMFIERIUTPROBELITTERASSCIR— *A* Ouis *Bergkius Opusc. I p. 124*. Cuiſ *B*. cuiuſ *CDFZ* ire *F* potuiſſet iam *BCDFZ* (*)

174. *Sic A:*
QUUMINTERIMTUMEUMINGENIUMFANSATQ·INFANSNO~
DUMETIAMEDIDICISTI

ubi Quom Interim tumeum Ingenium fanſ non edi diciſtiatq; infanſ (*ex* infaſ) *B*. cum interim eum (meum *FZ*) ingenium fanſ non ędidiciſti (edidiciſti *FZ*) Atq; infanſ *CDFZ* *Initio* Tamen *pro* Quom interim *duce* (*) 175—180 *dimetros sic, remotioribus initiis, discribit A. Quos quattuor longis ita comprehendit B:* Potin .... commemini, Amaſ .... placidum, Tibi .... qui amat, Certo .... uita eſt 176. callea *B* (*) 177. tuuſ *libri cum A* (*) 178. PELAGUS *pro* placidum *et* SIT *A* (*) 179. Len. *FZ. om. reliqui* amat. So. Certo *FZ*. AMATCERTO *A*. amat ‖ Certo *BCD* NIKILIEST *A, Camerarius*. nihil eſt *reliqui* (*) 180. QUINIKILIAMATQUIDETKOMI***PUSUITAEST *A*. Qui nihil amat quid ei homini opuſ (opaſ *B*) uita eſt *reliqui* uita certe quidẽ istuchil eſt qn *ascriptum in B marg. m. coaeva* 181 *sq. Sic discripsit* (fuam *cum*), *ubi A habet:*
IREDECETMEUTERAEOPSEQUENSFIAML**ERAEAOPERAOCIUS
UTSIT
CONUENIAMKUNCTOXILUMEIUSAUREISQUAEMANDATA
SUNTONERABO

sic autem B (fiam *ex* fuam *corr.*):

Fuam, líbera ea opera ócius
Vt sít. conueniam hunc Tóxilum: 182a
Eius aúreis, quae mandáta sunt,
Onerábo. 182c

TOXILVS. PAEGNIVM. SOPHOCLIDISCA

TOXILVS

ítin haec tibi sunt plána et certa? sátin haec meministi
ét tenes?

PAEGNIVM

élius quam tu quí docuisti.

TOXILVS

Ain uéro, uerbereúm caput?

PAEGNIVM

io enim uero.

TOXILVS

Quíd ergo dixi?

PAEGNIVM

Ego récte apud illam díxero. 185

Ire decet me utere opſequenſ fiam liberam ea opera ociuſ ut ſit
Conueniam hunc toxilum eiuſ auriſ quae mandata ſ̃ onerabo
mque reliqui, nisi quod me ere *CD.* me herę *FZ* obſequens filiam
DF. obſequenſ filia *Z* liberã ea *D.* libera mea *FZ* otiuſ *CD*
huc *D* qui *F* ſunt *CDFZ* (*)
Act. II Sc. 2 TOXILVS PEGNIVM SOPKOCLIDISCA *A.* Toxilus
egnium ſophoc lidiſca. *sic in singulari versu subicit prioribus B cum*
ius versus spatio. TOXILVS SERVVS PECNIV̄ PVER · SOPHO-
ꞁIƀꝗ *Db: item nisi quod* Pegnium *et* Sophoclidiſcha *Z.* Toxiluſ.
gnium puer. Sophoclidiſca *F. unius v. sp. CDa.* 183. *Sic libri*
m A, nisi quod planae et *B.* plane et *CDF* hec *B.* KAC *As*
uod non notavi) 184. *Sic A cum Guyeto, ubi* tu *om. reliqui*
nuero *B* uerberum *F* 185. *Sic libri, nisi quod prius pers. spat.*
n. *A* (*non BCD*) enimuero *CDFZ* (*non B*) ergo (r *ex* c) *D*
illam (a *ex* u) dixiero *B* (*)

TOXILVS

Nón edepol scis.

PAEGNIVM

Da hércle pignus, ni ómnia memini ét scio,
Ét quidem si scis túte quot hodie hábeas digitos ín manu.

TOXILVS

Égon dem pignus técum?

PAEGNIVM

Audacter, sí lubidost pérdere.

TOXILVS

Bóna pax sit potiús.

PAEGNIVM

Tum tu igitur síne me ire.

TOXILVS

Et iubeo ét sino:
Séd ita uolo te cúrrere, ut domí sis, quom ego illi cén-
seam.

PAEGNIVM

Fáciam.

TOXILVS

Quo ergo is núnc?

PAEGNIVM

Domum: uti domí sim, quom illi
cénseas.

---

186. *Sic libri cum A, nisi quod* Dahercle *B,* pugniſ *F,* niomia *B.* ĩ omnia *Z* (*) 187. To. *praem. FZ. spat. CD: del. Spengelius T. M. P. p. 38* *Sic A, sed* ET QUIDEM: *ubi* Equidem *et* habeaſ hodie *reliqui,* quod *BCD* (*) 188. *Sic A, nisi quod* LUBIDOEST: *ubi* Eoondem *B.* eodem *CDFZ* (Egon dem R), pugnuſ *F,* Aucdacter *B,* lubidoſ eſt *BCD.* lubido eſt *Z.* lubido *F,* prodere *F* (*) 189. *Ante* bona *spat. om. D* BONAPAXSIT POTIUS # TUMTUIGITURSINEMEIRE-ET IUBEO ET—— *A* (IRE—— ——— *As*) ſine *ex* ſim *C* ire & *BCD sine spatio* (*cum A, ut vid.*) iubebo *C* 190 *sq. Sic A:*

SEDITAUROLOTECURREREUTDOMISISCUMEGOTEESSEILLICENSE—
FACIAM # QUOERGOISNUNC # DOMUMUTI (*vel* UT)
DOMISIMQUAMILLICENSEAS (QUOM *As, vix recte*)

sic autem B:

TOXILVS

Scélus tu pueri's: átque ob istanc rem ego áliqui te pecúliabo.

PAEGNIVM

Scío fide hercle eríli ut soleat ínpudicitia ópprobrari,
Néc subigi queántur umquam, ut pro éa fide habeant iúdicem.

TOXILVS

Ábi modo.

PAEGNIVM

Ego laudábis faxo.

TOXILVS

Séd has tabellas, Paégnium, 195
Ípsi Lemniseléni fac des, ét quae iussi núntiato.

SOPHOCLIDISCA

Césso ire ego quo míssa sum?

PAEGNIVM

Éo ego.

Sedit auolote curare ut domi ſiſ cum ego te eſſe illic cenſeam
Faciam quo ergo iſ nunc Domumuti domi ſim cum illi cenſeaſ *itemque reliqui* (*nisi quod* Sed ita uolo te *et* Domum uti), *sed utroque versu* illi *CDZ.* illic *F: ubi* te esse *coll. 191. 214 del.* ☞ (*) 192. SCELUSTUPUERIESATQ·OBISTANCREMEGOALIQUITTEPECULIABO *A: ubi* puerieſ *B.* pueri eſ *CDa.* puer eſ *DbFZ,* abq' *Da: corr. Dc,* iſtam *CDFZ,* aliquid *BCDFZ:* aliqui *Dousa* 193. SCIOFIDEKERCOLEERILIUTSOLEATINPUDICITIAOPPROBRAR* *A: ubi* fidei hercle erili (herili *FZ*) *reliqui* impudicicia *BCF* (*non D*). impudicitia *Z* oprobari *B.* opprobari *CDFZ: corr. Saracenus* 194. NISUBIGIQ·ANTURUMQUAMUTPROEAFIDEKABEANTIUDICE *A* (*initio* NE *As de* c *olim suprascripto cogitans vix recte, sub finem* IUD—— *As, ubi* ICE *litt. minoribus videntur apparere*): *ubi* Nec ſubigi *BCDZ.* Nec ſubiici *F* queant *FZ* unquã *sup. scr. Db* (*om. Da*) iudicem *libri, cum A ut vid.* (*) 195. ego *Dc, Acidalius.* ergo *libri* haſta bellaſ *B* tabeſlaſ *C ante corr.* pegnium *CD* (*) 196. lemniſeleni *B.* lemniſſe leni *CD.* ſemniſſe lenę *Z.* lemniſſelene *F. Vide praef.* nunciato *CD* 197. *Dimetrum discripsit Camerarius: superiori continuat B* (*post pers. sp.*) So. *praem. Db* 198. *Spat. ante* eo *om. CD*

TOXILVS

I sane: et égo domum ibo. fáce rem hanc cum curá geras. Vóla curriculo.

PAEGNIVM

Istúc marinus pásser per circúm solet.

Íllic hinc abiit íntro huc. sed quis haec ést quae med aduórsum incedit? 200

SOPHOCLIDISCA

Paégnium hic quidemst.

PAEGNIVM

Sóphoclidisca haec ést peculiáris eius, Quo égo sum missus.

SOPHOCLIDISCA

Núllus esse hodie hóc puero peiór perhibetur. Cómpellabo.

PAEGNIVM

Cómmorandust ápud hanc ob ioculúm gradus.

SOPHOCLIDISCA

Paégnium, delíciae pueri, sálue. quid agis? út uales?

---

199. *Recte huc referunt cum Scaligero Festum Pauli p. 222, 16 M.:* passer marinus, quem uocat uulgus struthocamelum. *Item Ausonium Epist. XI 24:* ouum tum quoque passeris marini.

---

i sanc: et ego *Muellerus Pros. p. 33. 661.* iſanego *B.* i ſane ego *reliqui* (iſane *Da: corr. Dc*) face rem *Dc.* facerem *BCDaZ.* fac rem *Z* cura *F.* curaſ *reliqui* (*) 199. marrinuſ *B* 200. Illic hinc abiit intro huc *R.* Illie habiit hinc intro huc *B.* Illic abiit hinc intro hunc *CD itemque, scd* huc, *FZ* hec *B* med aduorsum *Guyetus.* mae duor ſum *B.* me Aduorſum *CDFZ* (*) 201. T *praem. D,* To. *Z: corr. Pius, Saracenus* pegnium *CD: item v. 204* eſt *libri* Sophodi diſca *C,* Sophodicliſca *D: item v. 205* est peculiaris *Bothius.* peculiariſ eſt *libri, nisi quod* pecullariſ *Z* 202. miſſum *B* So. *Db* poior pibetur *B* peribetur *D* (*) 203. *Ante* compellabo *sup. scr.* T *Db spat. nullo* commemorandumſt *F* hana *B* ob ioculum gradus *S duce Langeno.* obieci *libri* (*) 204. Penignum *B.* pegnium *CD* delitię *D.* delici& *B* pueriſ alue *C.* pueriſ ſaluc *B*

PAEGNIVM

oclidisca, dí me amabunt.

SOPHOCLIDISCA

Quíd me?

PAEGNIVM

Vtrum hercle dí uolent:
i ut digna's fáciant, odio hercle hábeant et faciánt male.

SOPHOCLIDISCA

male loquí.

PAEGNIVM

Quom ut digna's díco, bene, non mále loquor.

SOPHOCLIDISCA

agis?

PAEGNIVM

Feminám scelestam te ástans contra cóntuor.

SOPHOCLIDISCA

equidem puerúm peiorem quám te noui néminem.

PAEGNIVM

male facio aut quoí male dico?

SOPHOCLIDISCA

Quoí pol quomque occásiost.

PAEGNIVM

homo umquam ita árbitratust.

SOPHOCLIDISCA

At pol multi esse íta sciunt.

---

205. *Cf. ad v. 201* abunt *Da.* ^{ma}abunt *Db* *ante* quid *er.* & *B* me utrum hercle (*nec quidquam amplius*) *B.* me ‖ Vtrum hercle me utrum? PE. hercle *FZ: ubi pers. ante* utrum *trai.* ℜ, di *suppl.* ℌ (*) 206. Sed *om. FZ* dignaſ *BCD.* digna eſ malae *B* 207. maleloqui *et* maleloquor *B* cum *libri* r *B* dignaſ *BCD.* digna eſ *FZ* 208. *Post* agiſ *habet* P̃ (P *ex* r.) *Db* foeminam *Z* ſceleſtamteaſtan *B* 209. So. *praem.* quantenoui *B* 210. 211. PEC *et* So *Db* 210. male facio *B.* facio *reliqui* cui maledico quoipolcumque *B* cui *bis et* cum- *DFZ* eſt *libri: item v. 211* (*)

PAEGNIVM

Héia.

SOPHOCLIDISCA

Beia.

PAEGNIVM

Túo ex ingenio móres alienós probas.

SOPHOCLIDISCA

Fáteor ego profécto me esse, ut décet lenonis fámiliae.

PAEGNIVM

Sátis iam dictum habeó.

SOPHOCLIDISCA

Sed quid tu? cónfitere, ut te aútumo?

PAEGNIVM

Fátear, si ita sim.

SOPHOCLIDISCA

Iam ábi: uicisti.

PAEGNIVM

Abi núnciam ergo.

SOPHOCLIDISCA

Hoc mi éxpedi, 215

Quó agis?

PAEGNIVM

Quo tu?

SOPHOCLIDISCA

Díc tu: prior rogáui.

PAEGNIVM

At posteriús scies.

---

212. Heia beia *B*. heia ‖ Beia *CD*. Eya. So. Beya *F*. Heia. So. Heia *Z* (*) 213. ego *Camerarius*. ergo *libri* (*) 214. autumo *ex* autumno *D* 215. Faciar *B* ſim iam *sine sp. D* nuncia *ex* nunciã *Dc* ergo. So. *Brixius Ann. phil. CXXIII (a. 1881) p. 51.* # ergo *BCD*. So. ergo *FZ* hoo *B* mihi *libri* 216. *Spat. ante* quo *CD* agiſ *B*. aiſ *CDa*. aiſ *Dc*. iſ *FZ* posterius ☙ *coll. Epid. 261 praeeunte* posterior *Acidalio*. poſt *libri* (*)

SOPHOCLIDISCA

Éo ego hinc haud longe.

PAEGNIVM

Ét quidem ego eo haud lónge.

SOPHOCLIDISCA

Quo ergo tu ís, scelus?

PAEGNIVM

Nísi scio prius éx te, tu ex me númquam hoc quod rogitás scies.

SOPHOCLIDISCA

Númquam ecastor hódie scibis, príus quam ego ex te audíuero.

PAEGNIVM

Ítanest?

SOPHOCLIDISCA

Itane.

PAEGNIVM

Mála's.

SOPHOCLIDISCA

Scelestu's.

PAEGNIVM

Décet me.

SOPHOCLIDISCA

Me quidem haúd decet Sécus. 220

PAEGNIVM

Quid ais? certúmst celare, quó iter facias, péssuma?

---

217. Ego eo *F* aud *B* equidem *F* ego eo ℜ. ego *libri* ergo tu is scelus ℜ. ergo ſceluſ *sic cum spatio BCD, nisi quod* ego *B*. ergo ſceluſ *FZ* (*) 218. scio *Kampmannus de* EX *praepos. p. 17 sq. coll. Cas. 643.* ſciero *libri* ſciſ *B*. ſciſ *C* (*) 219. priuſquam *CDFZ* ego *Kampmannus l. s. s.*, ℜ: *om. libri* exte *BC* audiero *F* 220. Itane eſt *bis libri, prius* eſt *in ras. B: alt. del. Vssingius* maleaſ *B*. mala eſ *reliqui* ſceleſtuſ c dec& *B*. ſceleſtuſ decet *CD* (Scelestu's ℜ) mequide *B* (*) 221. Secus ☙: *om. libri: vide praef. spat. om. D* eſt *libri* itær facieſ *B* (*)

SOPHOCLIDISCA

Quíd tu? offirmasti óccultare, quó te inmittas, péssume?

PAEGNIVM

Eúgae: par parí respondes. ábi iam, quando ita cérta rest: Níhili facio scíre. ualeas.

SOPHOCLIDISCA

Ásta.

PAEGNIVM

At propero.

SOPHOCLIDISCA

Et pól ego item.

PAEGNIVM

Écquid habes?

SOPHOCLIDISCA

Ecquid tú?

PAEGNIVM

Nil equidem.

SOPHOCLIDISCA

Cédo manum ergo.

PAEGNIVM

Estne haéc manus?

SOPHOCLIDISCA

Vbi illa altrast furtífica laeua?

PAEGNIVM

Dómi eccillam: huc nullam áttuli.

222. Quid tu ℰS (*vide praef.*): *om. libri* immittaſ *BD* (*non C*) peſſuma *B* (*) 223. Pa. Eugae: par pari respondes. abi iam ℰS (*vide praef.*). Parpiri reſpondeſ dicto Abiam *B*. parpari reſpondeſ dicito abi iam *C et* (*spat. ante* par *om.*) *D*. Pa. par pari reſpondeſ dicito abi iam *Z itemque, sed* cito *pro* dicito, *F* quando *ex* quamlo *D* re'st *Guyetus*. reſ eſt *libri* (*) 224. Nihili *Camerarius*. Nihil o *B*. nihilo *reliqui* (*praeced. spat. C*) Nihil ofacioſcireuleaſ Aſta Aproperă (*sic*) *B* item *Camerarius*. ite (polegoite) *B*. ire *reliqui* (*) 225. Etquid tu *B*. et quid tu *CDF* *a* Cedomanum *novum versiculum orditur B* Eſt nehec *B* (*) 226. Vibiilla *B*

SOPHOCLIDISCA

Hábes nescioquid.

PAEGNIVM

Né me attrecta, súbigitatrix.

SOPHOCLIDISCA

Sín te amo?

PAEGNIVM

Mále operam locás.

SOPHOCLIDISCA

Qui?

PAEGNIVM

Quia enim níhil amas, quom ingrátum amas.

SOPHOCLIDISCA

Témperi hanc uigiláre oportet fórmulam atque aetátulam,
Né, ubi uorsicapíllus fias, foéde semper séruias.
Tú quidem haud etiam es óctoginta póndo.

PAEGNIVM

At confidéntia
Túa militia mílitatur múlto magis quam póndere.
Át ego hanc operam pérdo.

SOPHOCLIDISCA

Quid iam?

---

229. temperi *hinc habet glossar. Plaut.: cf.* R. *Opusc. phil. II p. 257, 265.*

---

alterra eſt *B.* altera eſt *reliqui* (*praeced. spat. C*): *corr. Spengelius T. M. P. p. 105* leua *CD* eccillam *Muellerus Pros. p. 296, 688 sq.* eccam *libri* (*cum spatio C*) atuli *B* (*) 227. habeſ neſcio quid *sine spat. CD.* Habeſcio quid *B* neme *BC* me a directa *F* subigitatrix R. ſibigitatrix *B.* ſubigatrix *CDZ.* ſubagatrix *F* ſinte *BC* (*) 228. locaſ qui quia enim *BC* (ni *ex* m) *D* cum *CDF'Z* (*non B*) ingratu *BCDa: corr. Dc* 229. Tempori *Dc: cf. testim.* atꝙętatulã (*sic* ꝙ *Da, ut vid.,* ętat *in ras.*) *D* aetatulam *ex* aetutulam, *ut vid., corr. C* 230. Neibi *B* uorsicapillus R. capilluſ uerſipelliſ *libri, nisi quod* ca pilluſ uerſibelliſ *C* (pi *ex corr., fort. ex* nu), ueſipelliſ *B,* uerſippelliſ *D* fiaſ, i *ex* a, *B.* fiat *Z* (*) 231. aut *F* (*) 232. Tua ☙: *cf. v. 23.* Illa *libri* (*) 233 *sqq.* So. Atque — Pe. Quid — So. Quia — Pe. Sed *FZ: corr. Camerarius.* 233. At ego hanc *Bothius.*

PAEGNIVM

Quía peritae praédico.

Séd ego cesso.

SOPHOCLIDISCA

Máne.

PAEGNIVM

Molesta's.

SOPHOCLIDISCA

Érgo ero quoque, nísi scio

Quó agas te.

PAEGNIVM

Ad uos.

SOPHOCLIDISCA

Ét pol ego ad uos.

PAEGNIVM

Quíd eo?

SOPHOCLIDISCA

Quid id ad te áttinet?

PAEGNIVM

Enim non ibis núnc, uicissim nísi scio.

SOPHOCLIDISCA

Odiosú's.

PAEGNIVM

Lubet.

Númquam hercle istuc éxterebrabis, tu út sis peior quam égo siem.

Atque ego hanc nunc *libri, nisi quod* nunc *ead. m. sup. scr. D* quiaperit aep̄dico *B.* quia peritaep̄dico *CD.* quia peritiſ prędico *FZ* (*) 234. Moleſteſ *B.* moleſta eſ *reliqui* ergo ero *Bothius.* ergo *libri ante* niſi *spat. B* (*) 235. aduoſ etpolego aduoſ quideo quid id ate atten& *B* 236. nunc uicissim, nisi *distinguebatur ante* ℟ niſi ſcio *praeced. spat. C.* niſicio *B.* niſi ſcio, ſi *ex* ſc, *D* odioſuſ eſ *libri: corr. Bothius* 237. exterebrabiſ *prior* r *ex* t, *ut vid., corr. C ante* tu *distinxit Vssingius* (*post* tu *vulgo*) peior *Camerarius.* prior *libri* (*)

SOPHOCLIDISCA

Málitia certáre tecum míseriast.

PAEGNIVM

Mers tú mala's.

Quíd est quod metuas?

SOPHOCLIDISCA

Ídem istuc quod tu.

PAEGNIVM

Díc ergo.

SOPHOCLIDISCA

* * *

Ne hóc quoiquam homini dícerem, omnes múlli ut loquerentúr prius.

PAEGNIVM

Édictumst magnópere mihi, ne quoíquam hoc homini créderem,
Ómnes muti ut éloquerentur príus hoc quam ego.

SOPHOCLIDISCA

At tu hóc face:
Fíde data credámus.

PAEGNIVM

Noui: omnés sunt lenae léuifidae.
Néque tippulae léuius pondust quám fides lenónia.

---

244. *Festus Pauli p. 366, 5 M.:* tippula: bestiolae genus sex pedes habentis, sed tantae leuitatis, ut super aquam currens non

---

238. malicia *CF.* Milicia *B* eſt *libri* merx *DcFZ* tua *FZ* mala eſ *BCDF.* mala eſt *Z* 239. So. *praem. FZ. spat. CD:* PAEGNIO *tribuit Lambinus item deinceps personas permutans, ubi* PE. Idem — So. Dic ergo. PE. Ne hoc .... quam ego. So. At *FZ* metuaſ idem *sine spatio BCD* diergo *B* *post* ergo *libri deficiunt: supplere possis duce Lambino* So. At ita uotita sum (*) 240. cuiquam *libri* dicerem *'libri vet.' Lambini.* edicerem *B* (*sed* edicere momneſ) *CDFZ* oīmſ *D* mulli S. multi *BCD.* muti *FZ* Iriuſ *C* (*) 241. PA. *Lambinus. spat. CD. om. FZ* edictum (Editum *B*) eſt *libri* nequoiquam hoc *B.* ne cuiquam *C.* nec cuiquam *DFZ* (*) 242. Omniſ *B.* oīmſ *CD* mīti *B* eloquerentur *Muellerus 'Nachtr.' p. 3 adn.* loquerentur *libri* ego at *cum spat. B quoque* (*) 243. leuifide *BCD* (*) 244. tippulae *Z cum Paulo: cf. testim.* ſtipulae *C.* ſtipule *BDF* eſt *libri cum Paulo* (*)

SOPHOCLIDISCA

Díc amabo.

PAEGNIVM

Díc amabo.

SOPHOCLIDISCA

Nólo ames.

PAEGNIVM

Facile ímpetras.

SOPHOCLIDISCA

Técum habeto.

PAEGNIVM

Et tu hóc taceto.

SOPHOCLIDISCA

Tácitum erit.

PAEGNIVM

Celábitur.

SOPHOCLIDISCA

Tóxilo has feró tabellas túo ero.

PAEGNIVM

Abi: eccillúm domi.

At ego hanc huc ad Lémniselenem túam eram opsignatam ábietem.

---

desidat. Plautus 'neque .... lenonia'. *Dubium est an huc spectet glossa a Loewio protracta Prodr. p. 289:* tippula: uermis aquaticus: *at non dubium est, quin aliud Plauti fragmentum respiciat Nonius p. 180, 12 M.:* tippula: animal leuissimum, quod aquas non nando sed gradiendo transeat .... Plautus 'leuior es quam tippula': *quode post Bucchelerum Mus. Rhen. XIV p. 451 et alios cf. Winterus 'Pl. fragm.' ed. a. 1885 p. 17. 73.* 248. *Fortasse huc redit Quintilianus inst. or. VIII 6, 20:* nam prosa ut 'mucronem' pro gladio et 'tectum' pro domo recipiet, ita non 'puppem' pro naui nec 'abietem' pro tabellis, et rursus, ut pro gladio 'ferrum', ita non pro equo 'quadripedem'.

---

245. dicam abo dicamabo noloameſ *B* 246. Tecumabeo ettuhoctaceo (*sic*) *B* 247. tabella eſt uoero *B*. tabellaſ hero tuo *F* Abiecillum *B*. abiecillum *CD* 248. *Spat. ante* at *C* ATEGO-KANCADLEMN***LEN**TU******OPSIGNATAMABIETE~ *A* huc *om. libri cum A* lemniſſe lenem *D*. lemniſſelenem *FZ* obſignatam *BCDFZ* (*)

SOPHOCLIDISCA

Quíd istic scriptum?

PAEGNIVM

Iúxta tecum, sí tu nescis, néscio:
Nísi fortasse blánda uerba.

SOPHOCLIDISCA

Abeo.

PAEGNIVM

Ábi: et ego abiero.

SOPHOCLIDISCA

Ámbula.

---

249. QU*D**T****R——MSI**NESCISNESCIO *A* (*in priore parte* Q**D *tantum As, in media aliquando* X *ex* iuxta *dispicere videbar:* scriptum, *non* scriptum est *exstitisse ex spatia concludens*) iſtuc *F* Iuxtatecum ſituneſſcif *B* (*) 250. NISIFORT*S*****N**-UERBA#A——GOABIERO#A**ULA *A* (*inter* FORT *et* #A *tantum* UER *As*) fortaſſæ (e *ex* a, *non* &) *B* Abeo. PA. Abi: et ego *Muellerus Pros. p. 661.* Abeo //// At ego (*er.* a) *B.* abeo at ego *CD cum A, ut vid. ex spatio.* abeo. PE. at ego *FZ* abiero *voce versum terminat B atque in proximo collocat* Ambula ſagariſtio: *pro quo* ambulaſ agariſtio *C cum unius versus spatio.* ambula ſagariſtio (*ex* ambulaſ agaſtio) *D, quo* ſeruuſ *addidit Db in versu vacuo* (*)

ACTVS III

SAGARISTIO

· Ioui ópulento, incluto, óptumo,
Ope gnáto, suprémo, ualidó, uiripoténti,
Opés, spes bonás, copiás commodánti
* * * * * lubéns uítulorque mérito,
Quiá meo amico amíciter hanc cómmoditatis cópiam
Danúnt, argenti mútui ut amánti egenti opem ádferam.

255 *sq. Nonius p. 510, 21 M.:* amiciter pro amice. Plautus in Persa 'quam meo .... dauunt'. *Priscianus inst. XV 13 p. 70, 20 H.:* inueniuntur et alia, quibus tamen non est utendum... Plautus amiciter *e. q. s. Idem adverbium hinc excerptum in glossario Plautino et apud Placidum p. 4, 17 D.:* amiciter: amicabiliter.

Act. II Sc. 3 Duorum versuum spatium est in A, quorum in priore servi nomen olim videtur locum habuisse. De BCD cf. ad v. 250. Sagariſtio ſeruuſ *Z.* Sagaristrio ſeruuſ *F* 251—254. *Sic A (in quo quae v. 251 post* TO *adumbravit et v. 253 enotavit Studemundus non potui dispicere):*

IQUIOPULENTO**CLUTO_____
SUPREMO**LIDQUIRI****N_____
OPESS**S**NASCO***S***MO_____
_____Q·M_____

sic autem B:

Iouio pulento incluto opegnato ſupraemo ualido uiripotenti
Opeſ ſpeſ bonaſcopiaſ commodanti lubenſ uitulorque merito

itemque ceteri (*sed* Ioui opulento, ope gnato, bonaſ copiaſ) *nisi quod* induto *CD.* inclyto *FZ,* ſuppremo *CZ.* ſuppmo *D.* ſupremo *F* uiro potenti *C* lubenſ *ex* bibenſ *C: ubi* optumo *suppl.* S *dein post* bonas (*vulgo post* spes) *distinguens lacunamque initio v. 254 indicatam ad hoc exemplum explens:* Disque áliis ago gratís (*) 255. QUI*****MICOAMIC***RKA——— *A* Quia meo (*ex* mea *corr. B*) *libri cum A.* quam meo *Nonius* copiam *ex* cipiam *corr. B* (*) 256. DANU**ARGENTIMUTUIUTI***NTIOPEM——— *A litteris post* ARGENT *plus minusve incertis* Danuntar getimutui *B.* Danunt argenti minuti *reliqui* ut amanti egenti S *coll. v. 1, al.* uti egenti *FZ cum A, ut vid.* utlegenti *BCDa.* ut ulegenti *Dc* afferam *CD* (*non B*) *FZ* (*)

Quód ego non magis sómniabam néque opinabar néque censebam,
Eám fore mihi occásionem: ea núnc quasi decidít de caelo.
Nám erus meus me Erétriam misit, dómitos boues ut síbi mercarer:
Dédit argentum: nam íbi mercatum díxit die esse séptumei: 260
Stúltus, qui hoc mihi dáret argentum, quoíus ingenium nóuerat.
Nám hoc argentum abútar alibi: 'bóues quos emerem nón erant'.
Núnc et amico prósperabo et génio meo multá bona faciam. 263
Diú quo bene erit, die úno absoluam. túxtax tergo erit meó: non curo, 265
Dúm amico homini bínis domitis mea éx crumina lárgiar. 264

---

265. *Hinc habet glossar. Plaut.* tuttax [*sic A D.* tutax *C E. om. B*], *cui* gratulantis uox *sup. scr. E,* gratulantis aduerb. dicitur esse *D* (*sicut in Excerpto ex Cominiano quod Keilius exhibet in adn. ad Charisii inst. gr. II p. 238, 19 legitur* tux pax gratulantis): *cf. R Opusc. phil. II p. 254. 265 sq. Richterusque in Studem. Stud. I p. 628. Ceterum memorabile quod* tacs tacs (*cf. F Z*) *exstat sub finem inscriptionis imprecatoriae a de Rossio editae 'Bullett. dell' Inst.' a. 1880 p. 6 sq.*

---

257. QUODEGONONMAGISSOMNIABA***Q·OPIN ĊENSEBAM *A* 258. 259 *hoc ordine Lipsius Ant. lect. II 21 cum A: inverso reliqui libri* 258 EAMFOREMIKIOC**SIONEMEANUNCQUASIDEC——— *A* fore ſibi *F* occaſione mea *B Ca Da: corr. Cb Dc* decęlo *C D.* decelo *B* (*) 259. NAMERUSMEUSMEERETRIAMMISITDOMI**SBOUESUTI***I MERCARER *A* Nam *Pius cum A.* Num *B* (Numeruſ) *C D Z.* Nunc *F* me Eretriam *Camerarius cum A.* meer&ſiam *B.* me iam (*sic cum lacuna*) *C D.* ad me iam *F Z* ut sibi *Bothius cum As.* utiſibi *B.* uti ſibi *C D F Z* (*) 260. **DITARGENTUMNAMIBIMERCATUMDIXITESSEDIESEPTUMI *A* argentem namibi mertatum *B* die esse *Bothius.* eſſe dieſ *B.* eſſe die *reliqui cum A* ſeptimei *B C D.* ſeptimi *F Z* (*) 261. *Sic libri cum A, sed* cuiuſ *omnes* 262. *Sic libri, nisi quod* ALIBIABUT** *A.* alibi abutar *reliqui: trai. Guyetus* (*) 263. NUNCAMICOPROSPERABOETGENIOM**MULTABONAFACIAM *A, ubi* Nunc et amico meo *reliqui* (meo *del. Guyetus cum A*) properabo *B* (*) 265. *Sic A, ubi* quod *reliqui* (quo *Dousa*) tuxcax *B.* tux cax *C D.* tax tax *F Z: cf. testim.* t̄go *C.* ergo *F* meo *cum spat. C* (*) 264. NUNCAMICOKOMINIBINISDOMIT*SME*EXCRUMINA LARGIAR *A*,

Nam íd demum lepidúmst: triparcos hómines uetulos áuidos
ardos,
Béne admordere, quí salinum séruo obsignant cúm sale.
Virtúst, ubi occasio ádmonet, dispícere. quid faciét mihi?
Verbéribus caedi iússerit, compédes inpingi. uápulem:
Ne síbi me credat súpplicem fore. uaé illi, nil iam míhi
noui
Offérri potest, quin sím peritus. séd puerum eccum Paégnium.

---

ubi Nunc amico hominibuſ domitiſ *CD itemque, sed* homibuſ *B.* Nunc amico bobuſ *FZ.* NUNCAMICOKOMINIBIBUSDOMI**S *As* (*vix recte*)*: initio* Dum *pro* Nunc S *et* homini binis *coll. v. 317* (*) 266. NAMIDDEMUMLEPIDUMSTTRIPARCOSKOMINESUETULOSAUI*O**-RID** *A, ubi* eſt *reliqui* (*cum spat. C*) tripar coſ *C.* tripacoſ *B* hominef *cum spat. CD dein* uetuloſ auidoſ aridoſ *uno versu comprehendentes cum spat. maiore* auido arido *Z* ardos *pro* aridos *Seyffertus Stud. Pl. p. 6* (*) 267—269 *sic tribus versibus recte concludit B, qui satis mire sic discripti sunt in A:*

BENEADMO**EREQUI*ALINUMSERUOOBSIGN***CUMSALE
UIRTUSESTUBIOCCASIO
ADMONETDISPICEREQUIDFACIETMIKI
UERBERIBUSCAEDIIUSSERITCOMPEDESIMPINGIUAPULET

ubi v. 267 quiſ alienum *BCD.* qui alienum *FZ: corr. Camerarius cum A* obſignauit *F* Cum *praecedente spat. B* *v.* 268 Virtuſ eſt *etiam BCDFZ: corr.* R ocaſio *D* diſpecere quid faciaet *B* *v.* 269 Veboribuſ *B* cedi *BCD* iuſſirit *B* compediſ Inpono (*sic*) *B.* compedeſ imponi *CDFZ* uapulet *etiam BCD.* uapulem *FZ* (*) 270. *Sic A, nisi quod* NIKIL ſuplicem *BC* rore *B* uę *B.* ue *CDF.* ne *Z* mihi iam (Iam *B*) nihil *libri praeter A* 271. OFFERREPOTESTQUINSIMPERITUSSEDTOXILIPUERUMPAEGNI UMECCUM *A itemque reliqui, nisi quod* Oferi *B.* Offerri *CDFZ* qui ſim *F* peguium *B* (g *ex* n) *D.* pregnũ *C* ecccum *B* Toxili *del. et* eccum *trai.* S *duce* R (*) *Ceterum B et in fine praecedentis paginae et in ea quae v. 262—271 complectitur inter singulos versus vacuum reliquit unum et post v. 271 mediam ferme paginam intactam habet: scilicet inde a proximo folio novus successit librarius: cf. ad v. 781 et ad Rud. II 4*

PAEGNIVM. SAGARISTIO

PAEGNIVM

Pénsum meum quod dátumst confeci: núnc domum propero.

SAGARISTIO

Máne, etsi properas.

Paégnium, aụscultа.

PAEGNIVM

Émere oportet, quém tibi oboediré uelis.

SAGARISTIO

Asta.

PAEGNIVM

Éxhibeas moléstiam, ut ego opínor, si quid débeam,
Quí nunc sic tamen és molestus.

SAGARISTIO

Scélerate, etiam réspicis? 275

PAEGNIVM

Scío ego, quid sim aetátis: eo istuc máledictum inpune aúferes.

Act. II Sc. 4 PAEGNIUM SAGARISTIO *A uno praeterea versu vacuo et B.* PICNIŨ PUER SAGARISTIO SERV̀ *Db.* Pegnium puer. Sagariſtio ſeruuſ *Z et,* r *addens, F. duorum vers. spat. C* 272. S *praem. Db* PENSUMMEUMQUODDATUMESTCONFECINUNCDOMUM | PROPERO♯MANEETSIPROPERAS *A, ubi* datumſt *CDFZ.* datumſi *B et* nunc pro domum ‖ mane etſi properaſ *B.* pro domum ‖ Mane et ſi properaſ *CDa* (*in BCD post haec verba spatium est reliqui versus*). propero domum. SA. mane etſi properaſ *FZ: contra* $\overset{\text{deo}}{\wp}$ domum *Dc* (*)
273. *Sic libri cum A, nisi quod* Paepnium *B.* Pepnium *C.* Pegnium *D* P *ante* emere *Db* obedire *FZ* ♯ASTAS *A.* aſta (*om. pers. sp.*) *B* (*) 274. *Sic libri cum A* (*sed* Exibeaſ *B*), *nisi quod* ut opinor *omnes: ubi* ego *inser.* ℟ ſiquid *BC* (*) 275. S *praem. DbFZ, spat. CDa: del. Pius personis deinceps permutatis* *Sic A, ubi* ſic tam *reliqui* (tamen sic *Bothius*) P *DbFZ* 276. S *DbFZ* *Sic libri cum A, nisi quod* ſiſ *FZ* PE. eo *Z* impune *BFZ* (*)

SAGARISTIO

Vbi Tóxilus est tuos érus?

PAEGNIVM

Vbi illi: lubet néque te consulit.

SAGARISTIO

Étiam

Dicís ubi sit, uenéfice?

PAEGNIVM

Nescíto, inquam, ulmitríba tu. 278b

SAGARISTIO

Male dícis maiorí?

PAEGNIVM

Prior proméritus perpetiáre:
Seruam óperam, linguam líberam erus iússit med habére. 280

SAGARISTIO

Dicín mihi, ubi sit Tóxilus?

PAEGNIVM

Dico út perpetuo péreas.

---

277 *sq. Sic permire dispescuit A remotioribus initiis:*
UBITOXILUSESTTUUSERUS
UBIILLILIBETNEQUE
TECONSULIT#ETIAM
DICISUBISITUENEFICE
NESCIOINQUAMUIMITRIBATU
ubi alterum v. ab Etiam *incohat B* *v.* 277 SA. *Z.* P *Db. om. F* eſt tuuſ *libri* PE. *FZ.* S *Db* illi libet *libri, nisi quod* lubet *F* *v.* 278 P *Db.* SA. *FZ* Etiamedicif *B.* etiam edicif *CDFZ* (*corr. Bothius cum A*) PE. *FZ.* S *Db* nescito S. neſcio *libri* inquam ulmitriba tu *'alibi codicum legi' Pius dicit* (*sic Valla, Saracenus*). in qua mulmit ribatu *B.* inquam mul mitribatu *CDZ.* inquam in ulmitribatu *F* (*) 279. *Sic libri cum A, nisi quod* Malidicif *B* promeritif perpetiar *F* 280. SERUAMOPERAMLINGUAMOPERAMERUSIUSSITMEQKABERE *A*, Q *ut vid. aut ex* D (*sic As dubitanter*) *aut in* T *correcta: ubi* linguam liberam *reliqui et* iuſſit me *B.* me iuſſit *CDFZ:* iussit med *R* (*) 281. *Sic libri, nisi quod* DICISNEMIKI *A.* Dicif ne mihi *BZ.* dicif nemihi *om. spat. CD.* Diceſne mihi *F: corr. Muellerus 'Nachtr.' p. 103* P *Db*

SAGARISTIO

Caedére hodie tu réstibus.

PAEGNIVM

Tua quídem, cucule, caúsa
Non hércle, si os percíderim tibi, métuam, morticeíne.

SAGARISTIO

Video égo te: iam incubitátus es.

PAEGNIVM

Ita súm: quid id ad te attíngit?
At nón sum ita ut tu, grátiis.

SAGARISTIO

Confídens.

PAEGNIVM

Sum hercle uéro:
Nam ego mé confido líberum fore: tú te numquam spéras.

SAGARISTIO

Potin út molestus né sies?

PAEGNIVM

Quod dícis facere nón quis.

SAGARISTIO

Abi ín malam rem.

---

282. *Sic libri, nisi quod* Cedere *cum CZ etiam A.* Credere *DFZ* odie *B* tuaquidem *B* cucule *C* CAUSSA *A* *Interpungebatur ante* R *in fine versus* (*) 283. *Sic libri, nisi quod* KERCLESIKOS *A itemque Da* (*corr. Db et Dc*). her clisios *B et* morticine *BCDFZ* (*) 284. uideo *sine spat. CD* UIDEOEGOTEIAMINCUBITATUSSUM#ITASUMQUIDIDANTEATTINET: *ubi* es *pro priore* SUM (*cf. ad v. 285*) *et* quid (qđ *B*) id attinet ad te (adte *BC*) *reliqui:* ad te attingit *Muellerus Pros. p. 64 coll. Merc. 32* (*) 285. *Sic A, nisi quod* SUM *om.* (*cf. ad v. 284*): *ubi* ita uitu (*vel* iutu) *et* gratis *B,* ita uita *et* gratis *CDFZ: illud corr. Camerarius, hoc Bentleius in Adelph. IV 7, 26 cum A* P *ante* sum *Db* 286. *Sic libri cum A, nisi quod* foret ut enumquã *B.* fore ut enumquam *CD.* fore ut te nũquam *FZ: corr. Scutarius* (*) 287. S *et* P *Db* *Sic libri, nisi quod* NESIS *A.* nesies *D* 288. S *ante* at *Db* (*spat. ante* Abi *in fine v.*) *Sic libri cum A, nisi quod* Abi im *B.* Abin (*incohata* m *pro* n) *Da: corr. Dc* rém (*sic*) *B*

PAEGNIVM

At tú domum: nam ibi tíbi parata praéstost.

SAGARISTIO

Vadátur hic me.

PAEGNIVM

Vtinám uades desínt, in carcere út sis.

SAGARISTIO

Quid hóc?

PAEGNIVM

Quid est?

SAGARISTIO

Etiám, scelus, male lóquere?

PAEGNIVM

Tandem ut líceat, 290
Quom séruos sis, seruóm tibi male dícere.

SAGARISTIO

Itane? spécta,
Quid dédero.

PAEGNIVM

Nil: nam níl habes.

SAGARISTIO

Di deaéque me omnes pérdant, —

PAEGNIVM

Amícus sum: eueniánt uolo tibi quae óptas.

SAGARISTIO

Atque id fíat, 294
Nisi te hódie, si prehéndero, defígam in terram cólapheis. 293

---

preſtoſt *CD et,* r *ex* c *corr., B* (*) 289. P *et* S *Db* *Sic libri, nisi quod* deſint in *praecedente spat. CD.* DESINITIN *A itemque Z* 290. *Sic libri, nisi quod* et tam *D et* TANDE⁀|UTILICEAT *A.* tandem udiceat *B* (*) 291. *Sic AB, ubi* Cum ſeruuſ ſiſ ſeruum *CDFZ* maledicere *BC* 292. *Sic A, nisi quod bis* NIKIL *cum ceteris: ubi* Qui *CD.* Quin *FZ* iam *DFZ* (nam *etiam codd. Lambini*)

dii (di *Z*) deaeque te *BFZ.* dii dẽte te *C.* dii dęte *Da, sed* deętq *corr. Db: ubi* tq *expunctis* q' *sup. scr. Dc* (me *cum A Acidalius*)

oms̃ *BCD* 294. 293 *hoc ordine A: inverso reliqui, omissis ideo ante* atque *v.* 294 *et* Tu *v.* 295 *personis: quas restituit Brixius Em. Pl. ed. a. 1854 p. 14 sq.* 294. *Sic libri, nisi quod* EUENIAT *A itemque F*

que *B* atq' *D cum A.* adq' *C* (*) 293. *Sic A, sed* DEFERAM *pro* defigam: *ubi* te *om. CDFZ* p̃hendero *BD* intr̃a *B* colaphiſ *BCDFZ*

PAEGNIVM

Tun mé defigas? té cruci ipsum adfígent propediem áliei. 295

SAGARISTIO

Qui té di deaeque — scís quid hinc porró dicturus fúerim,
Ni línguae moderareí queam. potin ábeas?

PAEGNIVM

Abigis fácile:
Nam umbrá mea hic intus uápulat.

SAGARISTIO

Vt istúm di deaeque pérdant:
Tamquám proserpens béstiast bilínguis et sceléstus.
Hercle ístum abiisse gaúdeo: foris óperit. — eccere aútem, 300
Quem cónuenire máxume cupiébam, egreditur íntus.

---

295. *Sic A, ubi* Tunc me *BCDZ* te, *B* propediem adfigent *Z.* propediem adfient *B.* propedienti adfigent *D.* propedienti affigent *C.* propendenti adfigent *F* alii *BCDFZ* (*) 296. *Spat. om. C* *Sic A, ubi* Quinte *B.* quin te *CDFZ* dii *DF* deeq' *D* 297. NILINGUAEMODERAREIQUIAM#POTINABEAS#ABIGISFACILE *A* (*sed* MODERARIS *As: ubi* S *litterae species fallax visa est*): *ubi* Nil ingrue *B*, *sed litteris* il in *e corr. post ras.* nil linguae *DZ.* nillinguę *C* (*corr. Pius*) moderari queam *CDFZ et, cum spatio, B* habeaſ *BCDF* 298. NAMUMBRAMEA***INTUSUAPULAT#UTISTUMDIDEAEQ· PERDANT *A, ubi post* mea *exstitisse* IAM (*sic suppl.* R *praeeunte Bothio*) *probabile visum As, mihi* KIC *codice iterum iterumque inspecto probabilius: omittunt vocem reliqui* intú apulat (*sic*) *B* (*scilicet ex* int' uapulat) iſtunc *BCDFZ* dii *F* (*) 299. *Sic A* (*sed* TANQUAM *cum C*): *ubi* beſtiae *C.* beſtie *B.* beſtię *D.* beſtia *FZ* (bestia est *Camerarius*) celeſtuſ *B* 300. *Sic A, nisi quod* APERIT: *ubi* hercle illum abiiſſe *CDFZ.* Herde illum abiſſe *B* gaude oforeſ aperi teccere *B.* gaudeo foreſ aperiteccere *D* (aperite *lineola separ. Dc*). gaudeo foreſ aperi tcc cere *C.* gaudeo. foreſ aperite. ecce *FZ* operit *pro* aperit ℞ *coll. Ter. Heaut. 906, al.* (*) 301. *Sic libri, nisi quod* Q*EMCONUENIRE-MAXIME *A.* Quem cum (cũ *C*) uenire maxime *BCDa* (*corr. Dc*) intuſ *etiam libri Lambini.* foraſ *Z. om. F*

TOXILVS. SAGARISTIO. SOPHOCLIDISCA

TOXILVS

Parátum iam esse dícito, unde argéntum sit futúrum.
Iubéto habere animúm bonum: dic me íllam amare múltum.
Vbi se ádiuuat, ibi me ádiuuat. quae díxi ut nuntiáres,
Satin éa tenes?

SOPHOCLIDISCA

Magis cálleo quam aprúgnum callum cállet. 305

TOXILVS

Propera, ábi domum.

SAGARISTIO

Nunc huíc ego graphicé facetus fíam:
Subníxis alis me ínferam atque amicíbor glorióse.

---

305. *Charisius inst. gr. I p. 72, 2 K.:* callum neutro genere dicitur ... Plautus in Milite [*sic N:* in Persa *vulgo*] 'magis tabello... callet'. *Seruius in Verg. Acn. XI 65:* uimine querno] sunt aliquae durae deriuationes, tamen eis sic utimur ut 'quernum uimen' .... item 'aprugnum callum' [*ubi cod. D add.:* pro-aprinum ut Plautus]: *cf. Laemmerhirtius p. 315. 395. Nonius p. 258, 13 M.:* callet significat scit ..... Plautus in Persa 'plus calleo .... callet': *cf. Reblinius p. 109, Caesar p. 59.*

Act. II Sc. 5 TOXILUS SAGARISTIO SOPKOCLIDISCA *A*, ToxiLVS SAGARISCIO SoPHocLi·DiScA *B uno praeterea versu vacuo uterque. duorum versuum spatium C.* TOXIL' SAGARISTIO SERVI·II· SOPHOcLDIS CA ANG *D: ubi* Sagar. *post* anuſ *F*, ancilla *Z* (*) 302 PARATUMIAME**EDICITOUNDEARGENTUMSITFUTURUM *A* dicito *F et 'emaculata exempl.' Pii cum A.* dicto *reliqui* 303. ****TOKABEREANIMUMBONUMD*****LLA****REMULTUM *A* (*sed fortasse* I]LLU[M) 304. UBISEADIUU**IBIMEA**U***QUAEDIXIUTNUN*I*R— *A* Vbi ſe adluat ibi me adluat *BCDFZ: corr. Valla, alii cum A, ut vid.* nunciareſ *C.* nutriareſ *B* (*) 305. SATINETENES#MAGISCALLEOQUAMAPRUGNUMCALLU**ALLET *A* Satinea *BC* magiſ calleao *B.* magiſ tabello *Charisius.* pluſ calleo *Nonius* aprignum *F.* aprunum *Nonius* (aprinum *L2H corr.: cf. testim.*). prunum *Charisius* calet *Z.* cilet *CD* 306. PROPERAABIDOMUM#NUNCKUICEGOGRAPKICE*****USFIA *A* ego huic *BCDFZ: trai. Bothius duce Guyeto cum A* facet *B* (*) 307. *Sic libri cum A, nisi quod* me// (*litt.* r *erasa*) *B* infer amatque *B.* infer || Amatque *CD*

TOXILVS

Sed quís hic ansatus ámbulat?

SAGARISTIO

Magnífice conscreábor.

TOXILVS

Sagarístio hic quidemst. quíd agitur, Sagarístio? ut ualétur? Ecquíd, quod mandauí tibi, in te spéculaest?

SAGARISTIO

Adíto:

Vidébitur: factúm uolo. ueníto: promouéto.

TOXILVS

Quid hoc híc in collo tíbi tumet?

SAGARISTIO

Vomicást: pressare párce:
Nam ubi quí mala tangít manu, dolóres cooriúntur.

TOXILVS

Quando ístaec innatást tibi?

SAGARISTIO

Hodié.

TOXILVS

Secari iúbeas.

---

308. *Nonius p. 479, 15 M.:* conscreabor Plautus in Persa 'sed quis ... conscreabor': *cf. Reblinius p. 85, Caesar p. 35.*

---

308. 309 *inverso ordine A* 308. SETQUISKICANSATUSAMBULAT#-MAGNIFICECONCREABOR *A* (*sed fortasse* SED, *nullo modo* CON]S[REABOR) anxatuſ *F.* conatuſ *Nonius* ambulat magnifico *B om. spat.* ambulat ‖ Magnifice *CD* conſcreabor *Nonius.* conſtabor *BC.* conteſtabor *DFZ* (*) 309. *Sic A, sed* QUIDEMEST, *ubi* quidem ſed *BCDZ.* quidemſt ſed *F* (quidemst *R*) Sagariſcio *et* ſagariſcio *B* 310. ECQUIDQUODMANDAUITIBIESTNEINTESPECUL**#A**TO *A itemque reliqui, nisi quod* tibi eſt ne inte ſpeculę (ſpecule *C*) adito *BCD: ubi* tibi in te speculaest *R in adn.* (*) 311. *Sic A, sed* PROMONETO *cum BCD, ubi* promoueto *FZ* Videbitur factum. uola *FZ: corr. Saracenus* (*) 312. *Sic libri cum A, nisi quod* hoc id in *DFZ* preſſareparce *C.* preſſa reparce *Da: corr. Dc* (*) 313. *Sic A, ubi* tetigit *reliqui* cooriuuntur *B* 314. *Sic libri, nisi quod* ISTAECINNATAESTTIBI *A.* iſtae cinnata ſtntibi *B.* iſtec innataſt tibi *reliqui* odiȩ *B*

SAGARISTIO

Metuó ne inmaturám secem: ne exhíbeat plus negótei.

TOXILVS

Inspícere morbum tuóm lubet.

SAGARISTIO

Ah, áh, abi atque cáue sis
A córnu.

TOXILVS

Quid iam?

SAGARISTIO

Quía boues bini híc sunt in crumína.

TOXILVS

Emítte sodes: ne énices famé: sine ire pástum.

SAGARISTIO

Enim métuo ut possim réicere in bubíle, ne uagéntur.

TOXILVS

Ego réiciam: habe animúm bonum.

SAGARISTIO

Credétur: commodábo.
Sequere hác sis: argentum híc inest, quod mécum dudum orásti.

---

315. *Sic A, sed* PLVṢNEGOTẹI, *ubi* pluſ negotii *CD.* pluſnegocii *BFZ* in maturam *CD.* immaturam *BFZ* exibeat *B* 316. *Sic A, nisi quod* MORBUMTUUMIUBẹT, *ubi* merbum tuum lilb& *C* (*i. e.* lubet *ex* libet *incohato, ut vid.*). morbum tuum lubet *reliqui et* ahbi *B,* abi *reliqui om.* ahah (*) 317 *sq. Sic libri, nisi quod* BOUẹSBIṆI *A.* boueſ boni *B* CRUMẹṆA *A.* crumena *DcFZ.* crimina *B* emit te *D* eniceſ fameſ in eire *B.* eniceſ fameſ inire *CDa.* eneceſ fame ſine ire *Dc.* enicet fameſ: inire *FZ: corr. Camerarius duce B cum A* (*sed* SINẹIRẹ) 319. ENIMMETUOUTPOSSIMINBUBILẹREẹICERENEUAGẹNTUR *A, ubi* in bubilem (bubilẽ *B*) reicere *BCD.* in bubilem reiicere *FZ* neuiagentur *B.* ne uagientur *C.* ne uagient̃ *D* (*sed* ˜ *del. Dc*) nc uagentur *FZ* in bubile *corr. Valla, alii,* reicere *trai. Bothius* (*) 320. EGOREICIAMKABEANIMUMBONUM#ḌREḌ***RCOMMḌODABO *A* reitiam habe *C.* reiiciam. SA. habe *FZ om. pers. post* bonum: *corr. Gruterus* credetur *Guyetus.* creditur *libri* (*de A non liquet*) 321. SEQUEREẹKACSISARGENTUMK***NEST *A.* Seque hacſiſ argentur hic ineſt *B.* ſeque hac ſiſ argentũ hic ineſt *C.* ſeque (ſequẽ *Dc.* ſequere *FZ*) hac ſiſ argentum hic eſt *DFZ* QUODMECUMDUDUM ORASTI *A.* quod me dudum rogaſti *reliqui* (*)

TOXILVS

Quid tú ais?

SAGARISTIO

Dominus mé bouis mercátum Eretriam mísit:
Nunc mi Éretria erit haec túa domus.

TOXILVS

Nimis tú facete lóquere:
Atque ómne ego argentúm tibi hoc actútum incolume rédigam.
Nam iam ómneis sycophántias instrúxi et comparáui,
Quo pácto ab lenone aúferam hoc argéntum, —

SAGARISTIO

Tanto mélior.

TOXILVS

Et múlier ut sit líbera, atque ipse últro det argéntum.
Sed séquere me: ad eam rem úsus est tua míhi opera.

SAGARISTIO

Vtere út uis.

SATVRIO. VIRGO

SATVRIO

Quae rés bene uortat mi ét tibi et uentrí meo
Perénnitassitque ádeo huic perpetuó cibum,

---

322. *Sic A, ubi* uobiſ mercatumere triam *B.* uobiſ ‖ Mercatumere tria *Da.* uobiſ ‖ Mercatum ere tria *CDc.* bouef mercatum eretria *FZ* (*) 323. *Sic libri cum A, sed* mihi *omnes* ere tria *CD* nimiſtu *B* 324. ATQ·EGOOMNEARGENTUMT***KQCACTUTUMINCOLUMEREDIGÃ (*vix* KUC) *A, ubi* tibi hoc tu tum *B.* tibi hoc tutum *CDaF.* tibi actutum *DcZ:* omne ego *trai. Bothius, Bentleius* (*) 325. *Sic A, ubi* omneſ *BFZ.* oms̃ſ *CD* ſychophantiaſ *B.* ſicophantiaſ *C ante corr.* 326 *sq. Sic libri cum A* (*) 328. *Sic libri, nisi quod* ſeq; remeadeam *B* MIKIOPERA#UTER|UTUIS *A.* mihi opera utere ut uiſſaturacio *B spat. om.* (*)

Act. III Sc. 1 SATYRIO *A uno praeterea versu vacuo. unius versus spat. B (cf. ad v. 328) CDa.* PARASIT VIRGO *in spatio versus post* P Quę reſ bene *Db.* Saturio paraſituſ. Perſa uirgo *F.* Paraſituſ. Virgo Perſa *Z* 329. *Sic libri cum A, sed* mihi *omnes* Quereſ *B.* uęreſ *c. sp. in. C* uortant *DFZ* 330. PERENNITATEIQ·ADEOKUICPERPETUOCIBO *A itemque ceteri nisi quod* Perennitatiſque *BDZ.* perhenni-

Vt míhi supersit súppetat supérstitet:
Sequere hác, mea gnata, mé cum deis uoléntibus.
Quoi rei ópera detur, scís tenes intéllegis:
Communícaui técum consilia ómnia.
Ea caúsa ad hoc exémplum te exornáui ego:
Veníbis tu hodie, uírgo.

VIRGO

Amabo, mí pater,
Quamquám lubenter éscis alienís studes,
Tuin uéntris causa fíliam uendás tuam?

SATVRIO

Mirúm quin regis Phílippi causa aut Áttali
Te pótius uendam quám mea, quae sís mea.

VIRGO

Vtrúm pro ancilla mé habes an pro fília?

SATVRIO

Vtrum hércle magis in uéntris rem uidébitur.
Meum opínor imperium ín te, non in mé tibist.

---

tatiſq; *C.* perennitatiſ quod *F et* cybo *B*: *ubi* Perennitassitque *et* cibum *Buechelerus Mus. Rhen. XIV p. 322* (*) 331. *Sic libri cum A, nisi quod post* ſuperſit *et post* ſuppetat *vacua spatia C habet et* puppetat ſupérſtitet (*sic*) *B* 332. *Sic A, ubi* me agnata *BC* mecum *BCFZ* (*corr. Camerarius*) diſ *CDZ.* diiſ *F* diſ̣ lentibuſ *B* 333. *Sic A, ubi* Cui *ceteri* intelligiſ *DFZ* 334. *Sic A, ubi* Commonicauite cum *B.* communicauite cũ *CDa* (te *lineola separ. Dc*) conſilia omnia *etiam B.* conſiliomeo *C.* conſilio meo *D.* conſilia mea *FZ* (*) 335. *Sic libri, nisi quod* CAUSSA *et* EXEMPTUM *A* 336. *Sic libri cum A, nisi quod* Venibuſ *B ante ras. et* odie *BD ante corr.* V *praem. Db* 337. *Sic libri cum A, sed* libenter *omnes* ęſciſ *CD* 338. *Sic A, sed* TUIUENTRISCAUSAM, *ubi* Tu inuentriſ cauſa *BC.* tuin uentriſ cauſa *Da* (tuin̩ *Dc*). tuine uentriſ cauſa *FZ* uendiſ *BCDFZ* (*) 339 *sq.* P *praem. Db Sic libri, nisi quod* CAUSSA *A* quaeſiſ *B.* quęſiſ *C* 341. V *praem. Db Sic A, ubi* Vtrum tu *ceteri* (*) 342. *Sic libri cum A, sed omisso hic spatio CD* 343. P *praem. Db, spat. C* MEUMOPINORIMPERIUMSTINTENONINMETIBI *A.* Meum opinor imperiumſt (imperium ſt *B*) inte non (inteñ *B*) inme (im *incohaverat D*) Tibiſt (tibi ſt *B*) *reliqui: ubi* (e)st *priore loco del. Camerarius* (*)

VIRGO

Tua istaéc potestas ést, pater: uerúm tamen,
Quamquám res nostrae súnt, pater, paupérculae,
Modice ét modeste méliust uitam uíuere.
Nam ad paúpertatem si ádmigrant infámiae,
Grauiór paupertas fít, fides subléstior.

SATVRIO

Enim uéro odiosa's.

VIRGO

Nón sum neque me esse árbitror,
Quom párua natu récte praecipió patri.
Nam inimíci famam nón ita, ut natást, ferunt.

SATVRIO

Feránt eantque máxumam malám crucem.

---

346. *Charisius inst. gr. II p. 6,20 15 K.:* modice ... Plautus in Bacchidibus ... idem in Persa 'modice et mo.... uitam uiu*ere*'. *Nonius p. 342, 26 M.:* modicum in consuetudine pausillum uidemus significare. modicum ueteres moderatum et cum modo dici uolunt. Plautus in Bacchidibus .... idem Persa 'modice ... uiuere'.
347 *sq. Festus p. 294, 33 M.:* sublesta antiqui dicebant infirma et tenuia. Plautus in Persa 'ad paupertatem ... sublestior' id est infirmior: *cf. Leidolphus p. 201. 223. Nonius p. 177, 8 M.:* sublestum est leue frinolum. Plautus 'nam ubi ad paupertatem .... sublestior': *cf. Reblinius p. 30, Caesar p. 34, Baierus p. 94. 156.*

---

344. V *praem. Db* *Sic libri cum A, sed* iſtec *CD.* iſta & *B* poſtaſ *D* *spat. post* pater *C* 345 *sq. Sic libri cum A, nisi quod* modicę et modeſtę *Z* meliuſ tui tam *BD.* meliuſ tuttam *C.* meliuſ eſt ita *F.* meliuſ eſt tamen ita *Z.* eſt meliuſ uitam *Nonius: de Charisio non liquet* (*)
347. *Sic A, ubi* Nam ubi ad paupertatem *Z cum Nonio* (Nam *om. Festus*) admigrantim famiae *B.* ad migrantĩ famę *C.* admigrantim fame *D.* adnigratur fama *F.* immigrant infamiae *Festus.* acceſſit infamiam *Nonius.* acceſſit infamia *Z.* admigrant *etiam codd. Lambini* (*)
348. *Sic libri testesque, nisi quod* paupertaſ grauior *Nonius* SUBTESTIOR (*vel* I, *non* L) *A.* ſubleſtior *Z.* ſubleſtior *Dc* 349. P *praem. Db* ENIMUEROODIOSAES#NONSUMNEQ·ESSEARBITROR *A, ubi* uero dioſa eſ *B* nequeme *B.* neque me *CDFZ* 350. *Sic A, nisi quod* QUM, *ubi* Cum *reliqui* praua *Z* natur ec te *B.* natura eete *C.* natura ẽẽ te *DZ* (eſſe). nã eſſe te *F* precipio *BC.* percipio *Z* pater *Z.* patri *etiam codd. Lambini* 351. *Sic libri, nisi quod* inimiciſ *D* NATAEST *A, FZ.* nata ſi *BCD* (*) 352. V *praem. Db* *Sic A, sed* EANTQ·MAXIMAM, *ubi* eantque in maximam *reliqui*

Ne ego ínimicitias ómnis flocci exístumo,
Quasi ménsa inanis núnc si adponatúr mihi.

VIRGO

Patér, hominum inmortális est infámia:
Etiám tum uiuit, quom ésse credas mórtuam.

SATVRIO

Quid? métuis ne te uéndam?

VIRGO

Non metuó, pater:
Verum ínsimulari nólo.

SATVRIO

At nequiquám neuis.
Meó modo istuc pótius fiet quám tuo.

VIRGO

Heiá!

SATVRIO

Quae hae res sunt?

VIRGO

Cógita hoc uerbúm, pater:

355. *Nescio qua ratione ductus ad hunc maxime versum Deuerlingius revocet Placidum p. 53, 16:* infamia non dubium est quin generis sit feminini: nam si neutro dicas, ut uerbi gratia 'infamia locutus est uerba' stabit quidem **: *quae probabilius est referri ad locum quendam* 'infamiã locutust' *exhibentem ita, ut sententia stet* 'verba' *si subaudiatur, versus ruat.*

353 *sq. Sic A:* NONEGOINIMICITIASOMNESPLURISEXISTIMOQUAMMENSAINANISNUNCSIAPPONATURMIKI (*vix* IAISTIMO *et* ADPONATUR) *itemque reliqui, nisi quod* inimititiaſ *D* omniſ *BCFZ.* omĩſ *D: ubi* Ne — flocci — Quasi *pro* Non — pluris — Quam ☞ (*) 355. P *praem. Db Sic libri, sed* immortalis *ACFZ et* imfamia *B* 356. *Sic libri, sed* tum, m *ex* t *incohato, C et* cum *omnes* (*) 357 *sq. Sic libri cum A* (V *ante* non *Db*), *nisi quod* Atuequiquam *C ante corr.* At nequicquam *F* (*) 359. *Sic libri, nisi quod* modo, mo *ex* me, *D* ISTUC (*vix* C) *A.* iſtud *DFZ* fiet *om. Da, sup. scr. Db* 360. FIAT#QUAEEAERESSUNT#COGITAKOCUERBUMPATER *A* (UM *per ligat.*) *itemque reliqui, nisi quod* Fiat#quę hereſ ſunt (*spatio, non spatiolo, post* Fiat *relicto*) *B.* fiat ‖ Quae hereſ ſunt *C.* P fiat ‖ Quę hereſ ſunt *D.* fiat Quae hae (Que he *F*) reſ ſunt *FZ: ubi* EIA (*melius* Heia) *pro* FIAT ☞ (*)

Erus sí minatus ést malum seruó suo,
Tamenétsi apturus nón est, ubi captúmst flagrum,
Dum túnicas ponit, quánta adficitur míseria.
Ego núnc, quod non futúrumst, formidó tamen.

SATVRIO

Virgo átque mulier núlla erit, quin sít mala,
Quae praéter sapiet quám placet paréntibus.

VIRGO

Virgo átque mulier núlla erit, quin sít mala,
Quae réticet, si quid fíeri peruorsé uidet.

SATVRIO

Maló cauere méliust te.

VIRGO

At si nón licet
Cauére, quid agam? nám ego tibi cautúm uolo.

SATVRIO

Malusne égo sum?

VIRGO

Non es néque me dignumst dícere:
Verum eí rei operam do, ne álii dicant quíbus licet.

---

361. *Sic libri, sed* MNATUS *A* (*ubi inter* T *et* U *interdum* I *supra-scripta visa est .apparere incertissima.* MINATUS *As, non recte*)
362. TAMENESIAURUSNONESTUBICAPTUMESTFLAGRUM (ID FVTV, *ut vid., a correctore suprascriptis, unde de* M *olim supra* S *scripto cogitat Studemundus: fortasse etiam* T *supra* ES *exstitit*) *A*. Tamen etſi id futurum non eſt ubi captumſt flagrum *reliqui, nisi quod* tam̃&ſi^{id} *D*. Tametſi id *FZ et* captum ſt *BC: ubi* Tamen etsi apturus ☙ *duce A et* ℜ (*)
363 *sq. Sic libri, nisi quod* afficitur *CDFZ et* FUTURUMEST *A*
365. *VIRGINI continuat D itemque F cuius similes in proximis errores praetermittimus* 365 *sq. Sic libri cum A, nisi quod* nulla eſt *F* preter *C* paretibuſ *F* 367 *sq. Sic libri cum A, nisi quod* nulla erat *BCD* que *D* ſiquid *BC* peruor ſeuidet *B* uidet *ex* uidit *D* P *et* V *Db recte praescr. usque ad v. 375*
369 *sq. Sic libri, nisi quod* MELIUSESTTE#ATSINONLICEAT *A* meliuſt te *BZ*. meliuſ ſt te *CD*. meliuſ te *F* lic& cauere ‖ Quid *B*
371. MALUSNEEGOSUM#NONESTNEQ·MEDIGNUSTDICERE *A* Maluſ ne *C* dignũſt *Z*. dignuſſt *B*. dignuſ ſt *CD*. dignum eſt *F* 372. *Sic libri, sed* UERUM *A*. Virum *B*. uirum *CDF*. uerum *Z* done *B*. donec *CDF: corr. Z* (*)

SATVRIO

Dicát quod quisque uólt: ego de hac senténtia
Non démouebor.

VIRGO

Át, meo si liceát modo,
Sapiénter potius fácias quam stulté.

SATVRIO

Lubet.

VIRGO

Lubére tibi per mé licere intéllego,
Verúm lubere hau líceat, si liceát, mihi.

SATVRIO

Futúra's dicto oboédiens an nón patri?

VIRGO

Futúra.

SATVRIO

Iam scis, tíbi quae praecepi?

VIRGO

Ómnia.

SATVRIO

Et ut uí surrupta fúeris?

VIRGO

Docte cálleo.

373. *Sic A, ubi* uult *reliqui* 374. *Sic libri, nisi quod* MEOSIICEAT *A.* ſi meo liceat *F* 375. SAPIENTERPOTIUSFACIASQUAMSTULT*‡LUB** *A* faciaſ *ex* facif *C.* faciam *DFZ* lubet *B.* libet *CDFZ* 376. *Sic A: ubi* Iubere *an* lubere *B non satis liquet.* libere *FZ* per me tibi *CDFZ.* perme tibi *B* VIR. licere intelligo *FZ: ubi pers. ad initium versus Camerarius reiecit* 377. *Sic A (sed* MIK-*) cum Vssingio, ubi* hau liceat ſi iubeat *B.* haud liceat ſi lubeat *CDFZ* (*) 378. V *praem. Db Sic libri, sed* futura eſ *omnes et* obedienſ *FZ* annon *B* PATRI *A* 379. FUTURA‡SCISNAMTIBIQUAEPRAECEPI———A *A quadrante* ‡OMNI *itemque ceteri, nisi quod* precipi ‡ omnia *B.* praecepi omnia *D.* precepi omnia *C: ubi* iam scis (*ut v. 589*) *duce Seyfferto* (*) 380. V *initio eras. et* V docte *Db Sic A, sed* UISURRUPTA, *ubi* id ut ſurrepta *B.* id ut Surrupta *CDZ.* id ut ſubrupta *F* (*)

SATVRIO

Et quí parentes fúerint?

VIRGO

Habeo in mémoria.
Necéssitate mé, mala ut fiám, facis.
Verúm uideto, me úbi uoles nuptúm dare,
Ne haec fáma faciat répudiosas núptias.

SATVRIO

Tace, stúlta. non tu núnc hominum morés uides? 385
Quoiuísmodi hic cum fáma facile núbitur.
Dum dós sit, nullum uítium uitio uórtitur.

VIRGO

Ergo ístuc facito ut uéniat in mentém tibi,
Me esse índotatam.

SATVRIO

Cáue sis tu istuc díxeris. 389
Pol deúm uirtute dícam et maiorúm meum — 391
Ne te índotatam dícas, quoi dos sít domi —: 390

---

391. *Nonius p. 495, 13 M.:* accusatiuus numeri singularis positus pro genetiuo pluralis .... Plautus Persa 'pol deum .... meum': *cf. Reblinius p. 7. 36, Caesar p. 17. 45. 117.*

---

381. *Sic libri, sed* IN******IA *A* 382. NECESITATEMEMALAUTFIAM-**C—— *A* me *om. F* *spat. post* facil *C* 383. UERUMUIDETOMEUBI-UOLESNU———— *A* uidetome *B* uideto *ex* uideo *C* uioles *C ante ras. D a Z: corr. Dc* (*) 384. NEKAECFAMAFACIATREPUD———— —— *A* Nehaec *B.* nehec *C* 385. P *praem. Db itemque in v. 389 et ante v. 399* P, *ante v. 388 et 397 (non in v. 399)* V *habet* TACESTULTA-NONTUNUNCKOMINUM****SUIDES *A* ſtultam *B* uides? *Acidalius.* uides, *vulgo* (*) 386. CUIUSMODIKICCUMMALAFAMAFAC*******TUR *A* Quoiuis modi *Lorenzius Philol. XXXI p. 176 sq. duce Guyeto.* Quo iuſ modi *B.* quo uiſ modi *D.* quouiſ modi *C.* quoiuſmodi *FZ* hiccum *BC* fama *Camerarius.* mala fama *libri* (*) 387. DUMDOSETNUL-LUMUITIUMUITIOU*****UR *A* (*) 388. ERGOISTUCFACITOUTUENIAT-INMENTEM—— *A* 389. MEE**EINDOTATAM#**UESISTUISTUCDIXE-RIS *A* 391. 390. *Hoc ordine libri: ubi altero versu parenthesin significavit* ☞ POLDEUMUIRTUTEDICOETMAIORUM***M ‖ NITEINDOTATAM-DICASCUIDOSSITDOMI *A* uirtutem *Nonius* dicam *BCD, Nonius om. FZ* maiorum, *non* malorum, *in codd. ant. scriptum esse Pius adnotat* Ne te *CDZ.* Nete *B.* Nec te *F* quo id oſ *BCD.* quoi doſ *F.* cui doſ *Z* oſſit *B* (*)

Librórum eccillum habébo plenum sóracum:
Si hoc ádcurassis lépide, quoi rei operám damus,
Dabúntur dotis tíbi inde sescentí logei,
Atque Áttici omnes: núllum Siculum accéperis.
Cum hac dóte poteris uél mendico núbere.

VIRGO

Quin tú me ducis, sí quo ducturú's, pater?
Vel tú me uende uél me face quid tíbi lubet.

SATVRIO

Bonum aéquomque oras. séquere hac.

VIRGO

Dicto sum aúdiens.

DORDALVS

Quidnam ésse acturum hunc dícam uicinúm meum,
Qui míhi iuratust sése hodie argentúm dare?

---

392. *Festus p. 297, 14 M.:* Soracum est quo ornamenta portantur scenicorum. Plautus in Persa —— rum iccillum ————: *cf. Leidolphus p. 223 sq.* 394 *sq. Pseudo-Asconius in Cic. diuin. § 39 p. 115 Or.:* Si litteras Graecas Athenis, non Lilybaei, Latinas Romae, non in Sicilia didicisses] Dicit illum Graecas litteras simul et Latinas in Sicilia didicisse: in ea insula, quae neutra lingua bene utatur. Ita enim Plautus in Persa 'dabantur .... acceperis'.

392. LIBRORUMECILLUMKABEOPLENUMILLUMSORACṼ *A* Liberorum *F* ec cillum *B.* iccillum *Festus.* ecce illũ *CDFZ* habebo plenum soracum ℜ: *cf. 437, al.* habeo plenum (p *ex* b *B*) ſoracum *BCDFZ* (*) 393. *Sic libri, nisi quod* accuraſſiſ *FZ.* accurraſ ſiſ *BCD* cui *omnes* (cuirei *B*) 394. *Sic A, ubi* dabantur tibi (*om.* dotis *et* inde) *Asconius* ſexcenti *F, Asconius* logi *cum Asconio Pius et Saracenus.* longi *BCDFZ* (*) 395. *Sic libri cum A, nisi quod* om̃ſ *D. om. Asconius* acceperef *C ante corr.* 396. *Sic AB, ubi* poteraſ *reliqui* (*) 397. *Sic libri cum A, sed* ducturuſ: *corr.* ℜ 398. *Sic libri cum A, sed* uel face *omnes: ubi* me *inser.* ℜ *in adn.* lube *B* (*) 399. ***ṾMAEQUMQ·ORASSEQUEREKACENDICTOSUMAUDIENS *A* (UM *per ligat.*): *ubi* bonum aequumque (ęquumq' *BD*) *reliqui* ſequere hac (oraſſequerehac *B*) ♯ dicto *BCD et FZ* (Vi.) audi eaſ *CD* (*corr. FZ*). audi eaſ dordaluſ *B* (*)

Act. III Sc. 2 Vnius versus spatium AB (cf. ad v. 499) CDa. DORRA LVS LENO *Db craso* TOXILVS *ante* DORRA *et* SERV *ante* LENO (*et* II *ut vid. in marg.*). Dordoluſ leno *F.* Dordaluſ leno *Z* 400. Q – —— CTURU*DICATKUNCUICINUMMEṼ *A quadrante spatio* Quid nam *B* (*) 401. QU*********TUSESTSEKODIEARGENTUMDARE *A, ubi* iuratuſ eſt ſeſe *reliqui: corr. Bothius* (*)

Quod sí non dederit átque hic dies praetérierit,
Ego árgentum, ille iús iurandum amíserit.
Sed íbi concrepuit fóris: quisnam egreditúr foras?

TOXILVS. DORDALVS

TOXILVS

Curáte isti intus: iam égo domum me récipiam.

DORDALVS

Oh,
Toxíle, quid agitur?

TOXILVS

Óh, lutum lenónium,
Commíxtum caeno stérculinum públicum,
Inpúre, inhoneste, iniúre, inlex, labés popli,

---

408. *Nonius p. 10, 10 M.:* inlex et exlex est qui sine lege uiuit. Plautus Persa 'inpure....popli'. *Idem p. 447, 2 M.:* inlix et inlex hoc discernuntur: ab inliciendo 'inlix', 'inlex' a quo lex non seruetur. Plautus Poenulo ... idem Persa 'iniure inlex [hoc est uiuens sine lege sine iure] labes populi': *ubi verba uncis inclusa post verbum* populi *collocans cum Quicherato del. L. Muellerus. Cf. Reblinius p. 36. 78. 81, Caesar p. 15. 34. 43.*

---

402. QU*********ḌẸRITATQ·KICDIESPRAETERIERIT *A* hic *sup. scr. B* preterierit *C.* preteri erit *B* 403. EGO******ỤṂỊLLẸIUS-IUR***UMAMISERIT *A* iuſiurandum *C.* iúſ^{iu}..randum (*sic*) *B post ras.*

404. SED*******REPUITFORISQUIS**MEGREDỊTURFORAS *A* foreſ quiſnam *B.* foreſ Quiſ nam *CDZ.* foriſ quinam *F: corr. Pius cum A*

Act. III Sc. 3 ToxilVS DORDALVS (*vel* DORP.) *superiori scaenae subscr. B versu qui sequitur vacuo. unius versus spat. A, duorum CDa.* TOXIL' SERV' DORRAL' LENO *Db.* Toxiluſ ſeruuſ Dordaluſ leno *FZ*

405 *sq.* T *praem. Db* *Sic A* (*sed* ÇỤRAṬẸ): *ubi* Curate iſtic *B.* Curate iſtuc *CDFZ* (*corr.* R *cum A*) recipiam ‖ Obtoxile *B.* recipiã otoxile *C.* recipiam D. o toxile *DFZ* eo lutum *BCDFZ* lenon$^{i}_{,}$um *B* (*)

407. COMMỊXTUMCAE**STERCULỊNUMPUBLICUM *A* Commixtum caenoſter cilinum *B.* commixtum noſter cilinũ *cum spatio* (*in quo* T *Db*) *CD.* cõmixtum. eo ſterquilinium *Z.* commixtum ſterquilinum *F* (*)

408. IṂPUREINKONESTEPERIUREINL**ṬABESPOPLI *A, ubi* Inpure *D* iniure inlex labeſ *B cum Nonio* (*sed priore loco* illex *HL₁.* lex *L₂.* illex *G*). iniure inlex inlabeſ *CDF.* in iure. ĩlex iure labeſ *Z* (iniurie labeſ '*membranacea exemplaria*' *Pii*) popli *priore loco plerique libri Nonii,* populi *altero cum BCDFZ* (*)

Pecúnias accípiter auide atque ínuide,
Procáx, rapax, traháx: trecentis uérsibus
Tuas ínpuritias tránsloqui nemó potest:
Accípin argentum? accípesis argentum, ínpudens.
Tené sis argentum. étiam tu argentúm tenes?
Possúm te facere ut árgentum accipiás, lutum?
Non míhi censebas cópiam argentí fore,
Qui nísi iurato míhi nil ausu's crédere?

DORDALVS

Sine réspirare me, út tibi respóndeam.
Vir súmme populi, stábulum seruitrícium,
Scortórum liberátor, suduculúm flagri,
Compédium tritor, prístinorum cíuitas,
Perénniserue, lúrco edax, furáx, fugax,

419. *Festus Pauli p. 336, 7 M.*: Suduculum [*sic* **R** *duce* **A**. seduculum *boni codices* (*ex praecedente glossa* Sediculum: sedile). sudiculum *Pius, Meursius*] genus flagelli dictum quod uapulantes sudantes facit: *cf. Leidolphus p. 220 et Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 16.*
421. *Nonius p. 11, 6 M.:* lurcones dicti sunt a lurcando: lurcare enim est cum auiditate cibum sumere .... Plautus Persa 'perennis .... fugax': *cf. neglectis Hennigii somniis Reblinius p. 36, Caesar p. 14. 35.*
Marius Plotius [M. Claudius] Sacerdos art. gr. II p. 475, 25 K.

409. PECUNIAEACCIP*T*RAUIDEATQ·INUIDE (ADQ· *As*) *A* Pecunias *Buechelerus de decl. p. 32.* Pecuniȩ *B.* pecunię *C.* pecuniae *DFZ* (*)
410 *sq. Sic A, sed* T**ĶẠẊTR***NTIS *et* INPU***IAS, *ubi* impuriti aſtra loqui *BCD.* impuritiaſ loqui *Z.* impuritateſ loqui *F* (*) 412 *sqq. Sic libri, sed* accipe ſiſ *et* Teneſiſ *BC et* tu argentum, e *ex* n *corr., B et* ARGENTUMTENE— *A* (*) 415. *Sic A: om. reliqui* (*) 416. *Sic libri, sed* nihil auſuſ *omnes: corr. Bentleius ad Andr. IV 3, 13* (*) 417. D *praem. Db Sic A* (*sed* MEUTTIBI) *ubi* Sene *BCD a: corr. Dc* reſpirarem & ibi ut *B* (utreſpondeam) *C* (et) *Da* (reſpirarẽ): *corr. Dc Z.* reſpirare tibi ut *F*
418. UIRSUM******LIſTABULUMSERUITRITIUM *A* Virſum me popli *B* ſeruitritium *B.* ſerui tritium *C.* ſeruitricium *DFZ* (*) 419. SCORTORUMLIB*R*TORSUDUCULUMFLAGRI *A: cf. testim.* ſubiculum *BCDFZ* (*)
420. COMPEDIUMTRITORPRISTINORUMCIUILAS *A* Compedium *BD.* compendium *C.* compedum *FZ* priſtinorum *etiam B.* Piſtrinorum *reliqui* 421. PER***IſSERUELYRCKEE**XFURAXFUGAX *A* (IS *et* KE *valde dubiis*) per enni ſerue *C.* perhenni ſerue *F.* perenniſ herbae *Nonius* lurco edax *Nonius, Z.* lurchedax *C.* lurche dax *Da.* lur chedax *B.* lurche edax *DcF: cf. testim.* furax fugax *etiam B, Nonius.* ·fugax· furax· *C.* fugax furax *DFZ*

Cedo sís mi argentum, dá mihi argentum, ínpudens.
Possúm te exigere argéntum? argentum inquám cedo.
Quin tú mi argentum réddis? nilne té pudet?
Lenó te argentum póscit, solida séruitus,
Pro líberanda amíca: ut omnes aúdiant.

TOXILVS

Tace, óbsecro hercle: né tua uox ualidé ualet.

DORDALVS

Referúndae ego habeo línguam natam grátiae.
Eodém mihi pretio sál praehibetur quó tibi.
Nisi me haéc defendet, númquam delingét salem.

(cf. 491, 1) = Probus Cathol. I p. 10, 18 K. (cf. 14, 33. 38, 29): 'ho' finita producuntur [producentur *Probus*] in genetiuo, ut [ut *om. Sacerdos*] 'lurcho lurchonis' lectum nomen in Plauto significans ganeonem [nepotem deuoratorem *add. Probus*]. *Adde Seruium in Aen. VI 4:* thus et orchus ueteres dicebant et lurcho id est uorax, quibus sequens aetas detraxit aspirationem.

---

422. *Sic A (sed* mihi *bis), ubi* Coedo *BC.* cędo *DZ* argnntum damihi argentam *B* (n *post* g *in* e *mutato*) impudenſ *BC* 423. POSSUMTĘĘXIGE***RGĘNTUMARGENTUMINQUAMCEDO *A, ubi* Poſſum ate exigere *BC et* coedo *B* *Contra hic versus cum vicinis sic perscriptus erat in Da:*

Cędo ſiſ mihi argentũ inquã cędo quintu mihi
Argentũ reddiſ nihil ni te pud& leno te argentũ poſcit

omissis mediis (quae prorsus ita transierunt in Z, nisi quod ea argentum. argentum *et* cedo *habet v. priore): ubi cum post medius interpositus esset a Db hic versus:*

Exigere argentũ. argentũ inquã cedo quintu mihi

haec inde manavit eorundem in F species:

cedo ſiſ $\overset{i}{m}$ argentum inquam cedo quin tu mihi
Argentum reddiſ nihil ne pudet quin tu mihi exigere argentum
Argentum inquam cedo: leno te argentum poſcit

424. *Sic A, sed* MIKI *et* NIKIL *cum reliquis, ubi post* reddiſ *unius litt. ras. B* nihil nite *BC (corr. Pylades)* pudet *ex* putet *B* 425 *sq. Sic libri, nisi quod* Lenote *B* ſolita *DZ.* ſollicita *F (corr. Valla, Pius)* OMNĘS *A.* om̃ſ *BD* 427. *Sic libri, sed* OBSECRO *A* herclene *B*

428. *Sic libri, sed* REFERENDAE *A.* referendę *D.* Referundę^{a} *B* GRAŢI*E *A.* gracię^{a} *B* 429. *Sic libri, sed* PRĄETIO *A.* p̄tio *CD* PRĄĘĶIBETUR *A.* p̄hibet̃ *C.* prehibetur *B.* phibetur *DFZ. partim* præibetur *partim* praehibetur *codd. Lambini* 430. NISIKAECMĘDEFENDETNUNQUAMDELINGETSAL** *A, ubi* Niſi me haec (hęc *B*) *et* numquam *reliqui* delinquet ſalem *CDFZ: em. Valla, Pius cum AB*

TOXILVS

Iam omítte iratus ésse. id tibi suscénsui,
Quia té negabas crédere argentúm mihi.

DORDALVS

Mirúm quin tibi ego créderem, ut tu idém mihi
Facerés, quod partim fáciunt argentárii:
Vbi quíd credideris, cítius extempló foro
Fugiúnt, quam ex porta lúdis quom emissúst lepus.

TOXILVS

Cape hóc sis.

DORDALVS

Quin das?

TOXILVS

Númmi sescenti híc erunt
Probí, numerati: fác sit mulier líbera,
Atque húc continuo addúce.

DORDALVS

Iam faxo híc erit.
(Non hércle, quoi nunc hóc dem spectandúm, scio.

---

431. *Sic A, ubi* omitto *ceteri* ſubcenſui *F* 432. *Sic libri, nisi quod A pro* TE *litteris spatio maiores habuit, fortasse* TU (*vix* DTE *cum As*) 433. *Sic libri, sed* ut idem *omnes: ubi* ut tu idem *Bothius* (*) 434. *Sic libri, sed* AR**NTARI* *A* (*) 435. UBIQU*DCREDIDERISCITIUSEXTEMPLOFORO *A, ubi* ciciuſ *B* extemplo a foro *BCDFZ* 436. FUGIUNTQUAMEXPORTALUDISEMISSUSLEPUS *A, ubi* ludiſ cum emiſſuſt (emiſſuſ ſt *C*) lepuſ *reliqui* (*) 437. CAPEKOCSIS#QUINDAS#NU**ISEXCENTIKICERUNT (NT *per ligat.*) *A, ubi* To. Cape *FZ*. Scape *B*. Sape *CD* hocſiſ quindaſ *B* ſeſcenti *Z*. ſexcenti *ex* ſeccenti *C*. ſexcenti *BDF cum A, ut vid.* erunt *Z*. eꝝ *B*. eꝛ *C*. erχ *D*. ſunt *F* (*) 438. PROBINUMERATIFACSITMULIERLIBER— *A* Brobi *B*. *om. C* nevmerati facſit *B* *pro* libera ‖ Atque *fuit* liberautque *vel* liberauique *in C ante corr.* 439. ATQ·KUCCONTI*****DUCEI#IAMFAX****ERIT *A* adluce *B*. abduce *F* (*) 440. NONKERCLECUINUNCKOCDEMSPEC****UMSCIO *A* *spatium praecedit in C* erde *B* quoinunc *B*. cuinunc *C*. cui nunc *DFZ* *Versus* 440—448 *retractatori tribuit Langenus Stud. Pl. p. 333 sq., ex quibus v.* 442 *sq. dittographiam continere* [*vel fortasse locum parallelum ad v. 433—436 adscriptum*] *iam Osannus senserat Anal. p. 202 sq. post Guyetum v. 441—443 delentem* 441—443. *Sic A:*

TOXILVS

Fortásse metuis ín manum concrédere?
Mirúm ni citius iam á foro argentárii
Abeúnt, quam in cursu rótula circumuórtitur.
Abi istác trauorsis ángiportis ád forum:
Eadem ístaec facito múlier ad me tránseat
Per hórtum.

DORDALVS

Iam hic faxo áderit.

TOXILVS

At ne própalam.

DORDALVS

Sapiénter sane.

TOXILVS

Súpplicatum crás eat.

DORDALVS

Ita hércle uero.

TOXILVS

Dúm stas, reditum opórtuit.)

FORTASSEMETUISINMAN**CONCREDERE
MIRUMQUINCITIUSIAMAFORO**GENT***I
ABEUNTQU**INC***UROTULA**RCU**ORTITUR

sic autem B:

Fortaſſę me tuiſ inmanum concredere
Mirum quinciciuſ iam aforo argentarii
Abeunt quamincurſu rotula circum uortetur

contra sic CD et praem. To. *FZ omissis duobus hemistichiis:*

Fortaſſe metuiſ iam a foro argentarii abeunt qua incurſu rotula
Circum uortitur abi *e. q. s.*

nisi quod iam *om. C* aforo argentij *Da: ubi* ti *del. et* tari *sup. scr. Db* Circũ uortiť *D* Circumuortitur. abi *FZ: ubi v.* 441 ni *pro* quin *corr. Langenus* '*Beitr.*' *p. 136* (*) 444. Abi iſtac trauorſiſ *codd. Lambini, item cod. Scaligeri.* Abiiſ tracta uorſiſ *B.* abiſ tacta uorſiſ *C.* abi iſtacta uorſiſ *D.* abi iſtac aduorſiſ *FZ* adforum *BC* (*) 445. Eadem iſta haec *C.* Eadẽ iſta hęc *DZ.* Ad eſt iſta haec *B* adme *B* admetranſeat *C* 446. perhortum *C.* Perortum *B.* per ortum *F* atne *BC* 447. craſeat *B*

ACTVS IV

TOXILVS

Si quám rem accures sóbrie aut frugáliter,
Solet ílla recte súm manus succédere.
Atque édepol firme ut quísque rem accurát suam,
Sic cí procedunt póstprincipia dénique.
Si málus aut nequamst, mále res uortunt quás agit:
Sin aútem frugist, éueniunt frugáliter.
Hanc égo rem exorsus súm facete et cállide:
Igitúr prouenturam hílare confidó mihi.
Nunc égo lenonem ita hódie intricatúm dabo,
Vt ípsus sese, quá se expediat, nésciat.
Sagarístio, heus, exi átque educe uírginem:

449. frugaliter *hinc (vel ex v. 454?) excerptum in glossar. Plaut.: cf. R Opusc. phil. II p. 266.* 452. *Donatus in Ter. Hecyr. III 3, 33:* an 'post duobus' pro post duos? ut Plautus 'post principio denique' et 'post paulo': *cf. Bergkius 'Beitr.' p. 163.*

Act. IV Sc. 1 TOXIL' *Db.* Toxiluſ *Z et, add.* ſeruuſ, *F. om. BCDa cum unius versus spatio* 449. Siquam *BC* (*) 450. ſum manuſ *B.* ſũmanuſ *Da.* ſummanuſ *C.* ſub manuſ *FZ.* ſ̃ manuſ *Dc* ſubcedere *F* (*) 451. accurrat *D* (*) 452. procedunt postprincipia *Scaliger in Varr. de re rust. p. 254 ed. Steph.* procedit (procedat *F*) poſt principio *libri cum corruptela Donato qui fertur antiquiore* (*) 453. nequam ſt *BC.* nequam eſt *F* uõrtunt *B.* uertunt *CDFZ* (*) 454. frũgiſ te ueniunt *BCDa: corr. Dc* 455. facite *Da.* facite *Dc* 456. ꝓuenturam *B.* prouentura *CDFZ* hilare *B.* bene *libri* confido, o *post* d *in lit., B* (*) 457. hunc '*codd. antiqui*' *Pii* hodiae *B* 458. ſe *om. F* 459. Sagariſcio *B* educ euirginem *B.* educ uirginem *CDZ*

Et istás tabellas, quás consignauí tibi,
Quas tu áttulisti mi áb ero meo usque e Pérsia, —

SAGARISTIO. TOXILVS. (VIRGO)

SAGARISTIO

Numquíd moror?

TOXILVS

Eugae, éxornatu's básilice.
Tiáratum ut te lépida condecorát schema.
Tum hanc hóspitam autem crépidula ut graphicé decet.
Sed sátin estis meditáti?

SAGARISTIO

Tragici et cómici
Numquam aéque sunt meditáti.

TOXILVS

Lepide hercle ádiuuas.
Age illúc apscede prócul e conspectu ét tace.

---

463. *Priscianus inst. VI p. 200, 3 H.:* neutra eiusdem terminationis Graeca sunt et addita 'tis' faciunt genetiuum....haec tamen antiquissimi secundum primam declinationem saepe protulerunt et generis feminini, ut .... Plautus in Persa 'theatrum lepida condecorat schema'.

---

461. at tulisti *D.* adtulisti *F* mihi *libri* epersia *BCD: ubi interruptam orationem significavit* ☞ (*)

Act. IV Sc. 2 SAGARISCIO TOXILVS *B versu qui sequitur vacuo relicto. unius versus spatium CDa.* SAGARISTIO TOXIL' SERVI *Db et addito* II *Z,* duo *F* 462. T Numquid moror S *Db* Euge, exornatu's *R.* euge euge exornatus *libri* basillice *BC* (*) 463. *Sic* ☞ *adhibito Prisciani testimonio: ubi* Tiara ornatum lepide condecorat tuum *libri, nisi quod* thiara *F* conde corattuum *C.* condecoratuum *D.* condecora tuum *FZ* (*) 464. T *praem. Db* at *pro* autem *Z* trepidula *FZ* grafice *D* dec& *sup. scr. Db: om. Da* 465. traici *B.* tagici *D* comitj *D* (*) 466. eque *BC* 467. SA. *praem. FZ: del. Dousa fil.* abscede procul e conspectu *Dousa: ut v. 727.* aspice deprocul inconspectum *libri* et tace *continuans* TOXILO *Acidalius.* # tace *BCDa.* S tace *Db.* To. tace *FZ* (*)

Vbi cúm lenone mé uidebis cónloqui,
Aderít adeundi témpus. nunc agite íte uos.

DORDALVS. TOXILVS

DORDALVS

Quoí homini di própitii sunt, áliquid obiciúnt lucri.
Nam égo hodie compéndi feci bínos panes ín dies:
Íta ancilla mea quaé fuit hodie, súa nunc est: argénto uicit.
Iám hodie alienúm cenabit, níl gustabit dé meo.
Súmne probus, sum lépidus ciuis, qui Átticam hodie cíuitatem
Máxumam maiórem feci atque aúxi ciui fémina?
Séd ut ego hodie fúi benignus, út ego multis crédidi,
Néc satis a quiquam hómine accepi: ita prósum credebam ómnibus:
Néc metuo, quibus crédidi hodie, né quis mi in iure ábiurassit.
Bónus uolo iam ex hóc die esse: quód neque fiet néque fuit.

TOXILVS

Húnc hominem ego hodie ín trasennam dóctis deducám dolis:

---

469. Aderit S. Id erit *B*. id aderit *CDFZ, sed* aderit *C* nunc *BDcF*. nun *CDaZ* agite ite *Camerarius*. agite *DFZ*. age rite *BC* (*)

Act. IV Sc. 3 DORDALVS TOXILVS *B*. DORRAL' LENO TOXIL' SERV' C *Db et sine* C *FZ: sed* DORRAL' *Dc. unius versus spatium CDa* 470. Quoi *B*. Cui *reliqui* dii propitii *F*. depropitii *B* obiiciunt *FZ* 471. compendi *B ex ras. C*. cõpendi *D*. compemdi *B ante ras.* feci binos panes *Camerarius*. fecibi nonſpaneſ *B*. feci non paneſ *reliqui* (non *C*) indieſ *B* (*) 472. quę *D*. quę *B*. que *C* (*) 473. coenabit *Z* nihil *libri* demeo *BC* (*) 474. atthicam *F* 475. Maximam *BCDZ* maiorem *cum corr. ex incohato* max *CD* auſi *F* ciui *D ead. m.* foemina *Z* 476. ut *BF, Lachmannus in Lucr. p. 389.* ut et *CD* (&) *Z* hodie *om. F* (*) 477. aquiqũa *B*. aquoquã *reliqui* accipi *B* proſum *BZ*. ꝓſum *CD*. prorſuſ *F* 478. nequiſ *BC* mihi *libri* adiuraſſit *F* 479 *sq. Sic A* (*sed* NEQ·FU— *et* DO**IS), *ubi* fuit hunc *spat. om. CD* ego hominem *CDFZ* (*corr. Guyetus cum AB*) intraſennam *DF* (x *in marg. Dc*). intra ſennam *C*. in traſſenam *B*. in tranſemina *Z* ducam *BCDFZ* (*)

Ítaque huic insidiaé paratae súnt probe. adgrediár uirum.
Quíd agis?

DORDALVS

Credo.

TOXILVS

Vnde agis te, Dórdale?

DORDALVS

Credó tibi.
Dí dent quae uelís.

TOXILVS

Eho, an iam manu émisisti múlierem?

DORDALVS

Crédo edepol, credo ínquam tibi.

TOXILVS

Iam líberta auctu's?

DORDALVS

Enicas.
Quin tíbi me dico crédere.

TOXILVS

Dic bóna fide: iam líberast?

DORDALVS

Pol áio.

TOXILVS

* * * *

481. *Sic libri cum A* (ITAQ·KUIC *et* UIRŨ) *nisi quod* pa^{ra}tę *B et* aggrediar *FZ* (*) 482 *sq.* QUIDAGIS#CREDO#UNDEAGISTEDORDALE#-CREDOTIBI ‖ DIDENTQUAEUELIS#EKOANIAMMANUEMISISTIMULLIRẸ̃ *A* Quiſ^{t} *B* agis? Do. credo. To. unde *F, Gruterus.* agiſ credo unde *BC itemque, sed* credo, *Da:* T *in spatio Db.* agiſ. cedo unde *Z* dordale *inter spatia B.* Dordale *C* D *Db* tibi ‖ Di *B.* tibi di *CDZ.* Dii tibi *F* *post* ueliſ *spat. BCDa,* T *Db* eo *Z* aniam *BCD* manue miſiſti *B* (*) 484. D *praem. Db* CREDOEDEPOLCRẸḌO-INQUAMTIBIIAMLIBERTAAUCTUSENICAS *A* aedepol *F.* epol *CDZ* T iam *Db* liberta auctuſ eſ *B.* liber auctuſ eſ ‖ *CD.* libera eſt *FZ* Do. *F. spat. B. om. Z* enecaſ *Dc* (*) 485 *sq.* QUINTIBIMEDICO-CREDERE#DICBONAFIDEIAMLIBERAESṬṬPOLẠỊỌ *A* (*sed* ES—OLẸṬ— *As,* est# olet— *minusve probabiliter* est dolet— *vel* olse— *adscribens*)

DORDALVS

Í ad forum ad praetórem: exquire, síquidem crederé mihi non uis. Líbera inquamst. écquid audis?

TOXILVS

Át tibi di bene fáciant omnes. Númquam enim posthac tíbi nec tuorum quoíquam quod nolís uolam.

DORDALVS

Abi, né iura: satis crédo.

TOXILVS

Vbi núnc tua libertást?

DORDALVS

Apud te.

TOXILVS

Ain? apud mést?

DORDALVS

Aio inquam: apud tést inquam.

---

medico *BC* credere dic *sine spat. BCD* libera eſt *BCDFZ post quae verba duce A et R velut*

Do. Pol áio. To. Veron sério?

supplet S (*) 487. IADFORUMEPRAETOREEXQUIRESIQUIDEMMIKICREDERENONUIS *A, ubi* Ii (I *F*) ad forum ad praetorem (adpretorem *B*) *et* ſiquidem (ſi quidem *FZ*) credere mihi *reliqui* ñuíſ (*sic*) *B* (*) 488. LIBERAINQUAMSIECQUIDAUDISATTIBIDIBENEFICIANTOMNES *A* (*sed* INQUAM — QUID *As*, # est *quam* stec *extitisse paulo verisimilius ducens: vix recte*) inquam eſt ecquid (ec quid *BC*) audiſ at (To. *pro spat. FZ*) *reliqui* 489—495. *Sic A* (NT *in* EXPOSCUNT *per ligat.*):

NUMQUAMENIMPOSTKACTIBINECTUORUMQUIQUAMQUOD
NOLISUOLAM#ABINEIURASATISCREDO
UBINUNCTUALIBERTAST#APUDTE#AINAPUDMEST#AIOIN
QUAMAPUDTEESTINQUAM
ITAMEDIAMENTUTOBISTANCREMTIBIMULTABONAINSTANTAME
NAMESTRESQUAEDAMQUAMOCCULTABAMTIBIDICERENUNC
EAMNARRABO
UNDETUPERGRANDELUCRUMFACIASFACIAMUTMEIMEMINE
RISDUMUITAMUIUAS
BENEDICTISTUISBENEACTISAURESMEAEAUXILIUMEXPOSCUNT

sic autem B:

Numquam enim poſt hac tibi nec tuorum quod noliſ uolam
Abi ne iura ſatiſ credo Vbi nunc tua libertaſ apud te ain apudme eſt

TOXILVS

Ita mé di ament, ut ob ístanc rem tibi múlta bona instant á me.
Nam est rés quaedam, quam occúltabam tibi dícere: nunc eam nárrabo:
Vnde tú pergrande lucrúm facias: faciam út mei memineris, dúm uitam
Viuás.

DORDALVS

Bene dictis tuís bene facta aurés meae auxilium expóscunt. 495

TOXILVS

Tuom prómeritumst, merito út faciam: et ut mé scias esse ita fácturum,
Tabéllas tene hás, pellege.

DORDALVS

Ístae quid ád me? 497a

---

493 *sq.* ***Nonius p. 210, 20 M.:*** lucrum secundum consuetudinem neutri est generis. masculini: Plautus Persa 'nunc ea .... facias': *cf. Reblinius p. 30. 61, Caesar p. 15.*

Aio inquam apudte eſt inquam Itame di ament ut ob iſtã rém
Tibi multa bona inſtant ame nam eſt reſ quędam quãoccultabam
Tibi dicere nunc eam narrabo unde tup grande lucrum faciaſ
Faciam ut mei memineriſ dũ uitã uiuaſ benediciſ
Tuiſ benefacta aureſmeę auxiliũ expoſtulant

itemque reliqui, nisi quod poſthac *DFZ* Neiura *CD* libertaſt *FZ* apudte *C.* apud te *DFZ* ita me *et* rem (*pro* rém) *CDFZ* quędã quam *C.* quaedam quam *DFZ* ea *Nonius* tu pergrande lucrum *C* (per grande) *DFZ.* tu pergrandem lucrum *Nonius* ḍ ut *D* uita *CDFZ.* uitam *etiam 'libri vet.' Lambini* bene diciſ *D.* benedictiſ *FZ* *Vbi v.* 489 quoiquam quod *Lambinus confirmante A, v.* 494 *sq. sic discripsit Studemundus de cant. p. 3 praecunte ex parte Weisio* (*) 496—500. *Sic A* (*v.* 498 *aut* ĄMĘĘǪĘRO *aut* ♯ĄMĘǪĘRO):

TUUMPROMERITUMESTMERITOUTFACIAMETUTMESCIAS
ESSEITAFACTURUM
TA**LLASTENEKASPELLEGE♯KAEQUIDADMĘ♯IṂMOADTEALIE
NENTETTUAREFERT
NAMEXPERSIASUNTISTAECALLATAEMIKI♯ĄMĘǪ**O♯QUA͂
DO♯KAUṬDUDUM

TOXILVS

Immo ád te attinént et tuá refert, léno: 497b
Nam ex Pérsia sunt haec ádlatae mi a méo ero.

DORDALVS

Quando?

TOXILVS

Hau dúdum.

DORDALVS

Quid istaéc narrant?

TOXILVS

Percóntare ex ipsís: ipsae tibi nárrabunt.

DORDALVS

Cedo sáne mihí.

TOXILVS

At claré reccitáto. 500a

DORDALVS

Tace, dúm pellegó.

TOXILVS

Reccita: haú uerbum fáciam. 500b

---

498. *Vix huc spectat Mar. Victorinus art. gr. I p. 25, 26 K.:* haud .... d tamen litteram conseruat, si sequens uerbum incipiat a uocali .... at cum ⟨sequens⟩ uerbum a consonanti incipit, d perdit, ut 'hau dudum' et 'hau multum': *cf. R Proleg. Trin. p. CI.*

QUIDISTAENARRANT#PERCONTAREEXIPSISIPSAETIBINAR
RABUNT
CEDOSANEMIKI#ATCLARERECITATO#TACEDUMPELLIGOREÇ*TA
KAUUERBUMFACIAM

(*vel* REÇITO), *sic autem B:*

Tuum ꝑmeritũ ſt merito ut faciã & ut meſſiaſ eſſe facturum
Tabellaſ tene haſ pellige hę quid adme immo atte attinent
Et tua refert nam epſia adme allatę modo ſunt iſta eameo dño
Quando haud dudũ quid iſta enarrant ꝑtare exipſiſ
Ipſa & ibi narrabunt cedo ſane mihi at dare recitato
Tace dum pellico haud uerbum faciam

itemque reliqui, nisi quod Promeritumſt *et* me ſciaſ *CDFZ* pellege *DcFZ* he quid *D* *ante* immo *spat. CD, pers. FZ* adte *CD.* ad te *FZ* e perſia ad me *DFZ* adlate *DF.* adlatae *Z.* allatę *C* iſtae a meo domino *CDFZ* dudum *DcFZ.* dubium *CDa* iſtę narrant *CDFZ* percunctare *FZ* Ipſaetibi *C.* Ipſa & tibi *D.* Ipſae tibi *FZ* cędo *CD* clare *CDFZ* pellico

DORDALVS

'Salútem dicit Tóxilo Timárchides
Et fámiliae omni. sí ualetis, gaúdeo.
Ego uáleo recte et rém gero et fació lucrum,
Neque istóc redire his ócto possum ménsibus:
Itaque híc est quod me détinet negótium.
Chrysópolim Persae cépere urbem in Arabia,
Plenám bonarum rérum atque antiquom óppidum:
Ea cónportatur praéda, ut fiat aúctio
Publícitus: ea res mé domo expertém facit.
Operam átque hospitium ego ísti praehiberí uolo,
Qui tíbi tabellas ádfert. cura quae ís uolet:
Nam honóres is mihi suaé domi habuit máxumos.'
Quíd id ad me aut ad meám rem refert, Pérsae quid rerúm gerant
Aút quid erus tuos?

---

etiam CDa. pellego *DcF'Z* *Vbi v.* 497a istae *pro* hae *et v.* 498 haec *pro* iſtaec *Bachius in Studem. Stud. II p. 251 sq., v.* 497b leno *suppl.* ☞, *idem v.* 500 a *et* b *sic duce A discribens admisso* reccit., *v.* 499 istaec *pro* iſtae *Camerarius* (*) 501 *sqq. Sic A:*

SALUTEMDICIṬTOXILOTIMARCKIDES
ETFAMILIAEOMNISIUALETISGAUDEO
EGOUALEORECTEETREMGEROETFACIOLUCṚṺ* (*vix* LUCRI)

ubi D *praem. Db* dixit *D* Tamarchideſ *C ante ras.* thimarchideſ *F* familiȩ omni ſuia letiſ gaudio *B* *inter* ualetiſ *et* gaudeo *sup. scr.* T *Db: del. Dc* 504. *Sic A* (NEQ·), *ubi* iſto *BCDZ* (*non F*) reddere *BCDa: corr. DcFZ* oſto *B* menſibuſ *ex* milnſibuſ *B* (*) 505. ITAQ·KICESTQUODMEDETENETNEGOTIUM *A* negocium *BFZ* (*) 506. *Sic A, sed* CKRYSOPOLIN, *ubi* Cleuſipolim *BD.* cleuſi polim *C.* cleoſipolim *F.* eleuſipolim *F* ꝑſe *B.* Perſe *CD* coepere *C.* cępere *Z* inarabia *BC* (*) 507. PLENAMBONARUMRERUMATQ·**ṬIQUUMOPPIDŨ *A* antiquom *B.* Antiquum *CDFZ* opidum *DF* (*) 508. *Sic A, ubi* comparatur *reliqui* preda *CD.* praę *B* 509. *Sic ABZ, ubi* Pollicituſ *CD.* Policituſ *F* (*) 510. *Sic libri, sed* operã *D* hoſpiciũ *BD* P***KIBERI *A.* p̄hiberi *BCDaF.* preberi *F.* ꝑhiberi *Dc* (*) 511. QUITIBITABEL***OFFERTCURAQ·ISUEL*T *A* adfert *B.* affert *CDFZ* qua eiſ *BCDa: corr. Dc* 512. NAMISMIKIKO——— ———KABUITMAXIMOS *A* hiſ *Da: corr. Dc* iſ mihi honoreſ ſuae (ſue *D*) domi *libri cum A, ut vid.: trai.* ☞ maxumoſ *BCDZ* (*) 513. Do. *praem. Z, spat. CD* QUIDIDADMEAUTADEAMREMREFERT*****Q**DRERUMGERANT (NT *per ligat.*) *A* ad meam rem refert *B* perſe *BC cum A, ut vid.* ꝑſe *D* rerum gerum gerant *F* 514. AUTQUIDERUSTUUS#TACESTULTI·

TOXILVS

Táce, stultiloque: néscis, quid te instét boni,
Néque, quam tibi Fortúna faculam lúcrifera adlucére uolt.

DORDALVS

Quaé istaec lucriferást Fortuna?

TOXILVS

Ístas, quae norúnt, roga:
Égo tantumdem scío quantum tu, nísi quod pellegí prior.
Séd ut occepisti, éx tabellis nósce rem.

DORDALVS

Bene mé mones.

TOXILVS

Fác silentiúm: nunc ad illud uénies quod refért tua.

DORDALVS

'Iste quí tabellas ádfert adduxít simul
Forma éxpetunda líberalem uírginem,
Furtíuam, abductam ex Árabia penitíssuma.

---

522. *Priscianus inst. gr. III p. 99, 19 H.:* a 'paene' autem aduerbio superlatiuum in 'simus' protulit Plautus .... item ab eo, quod est 'penitus' aduerbium, superlatiuo usus est idem in Persa 'furti-

---

LOQ******QUIDTEINSTETBONI *A* (Q·NESCIS *vel* QUESCIS) te *om. CDFZ* inſt& *D* (*) 515. NEQ·QUAMTIBIFORTUNAFACULA*LU***FERAM-ADLUCEREUULT *A* Nequiquam *BCD.* Nequicquam *FZ* foculã lucificam *B.* faculam lucificam *CDaF.* faculam lucrificam *DcZ: ubi adiectivum ad* Fortuna *coll. v. 516 accommodavit* R allucere uolt *B.* allicere uolt *CDFZ* (*) 516. QUAEISTAECLUCRIFERAESTFORTUNA#-ISTASQUAENORUNTR**A *A, ubi* iſtaec (iſta & *B.* iſtec *C*) fortuna lucrifica eſt *reliqui* quęnorunt *BC* (*) 517. *Sic libri, nisi quod* Dor. Ego *Z* (*corr. Pius, Saracenus*), tantundem *CDFZ et* PERLEGI *A* 518. *Sic libri, nisi quod* occepiſti *B* extabelliſ *BC* TABELLE**OSCEREM# *A* noſcerem# *BCD.* noſcerẽ. To. *Z: corr. Pius, Saracenus* 519. *Sic libri, sed ante* nunc *spatium ABCD,* To. *FZ* (*quo del.* To. *praem. Pius*) *et* uenteſ *BC et D ante ras.* (*) 520. *Sic libri, nisi quod* affert *F* (*non A*) (*) 521. FORMAEXPET*****IBERAL**UIRGINEM *A* expetenda *libri cum A, ut vid.* liberalem mulierem *BCDFZ* 522. FUR-TIUAMABDUCTAMEXARA******ITISSUMA *A* fortiuam *Prisciani BGHLK* adductam *CDFZ cum Prisciano* (*corr.* R *duce A*). aduectã *B* penitiſſuma *D.* penitiſſima *BCFZ cum Prisciano* (*)

Eam té uolo curáre ut istic uéneat:
Ac suó periclo is éam emat, qui mercábitur:
Mancúpio neque promíttes neque quisquám dabit.
Probum ét numeratum argéntum ut accipiát face.
Haec cúra: et hospes cúra ut curetúr. uale.'

TOXILVS

Quíd igitur? postquám recitasti, quód erat cerae créditum,
Iám mihi credis?

DORDALVS

Vbi nunc illest hóspes, qui hasce huc áttulit?

TOXILVS

Iam híc credo aderit: árcessiuit íllam a naui.

DORDALVS

Níl mi opust
Lítibus neque trícis. quam ob rem ego árgentum enumerém foras?
Nísi mancupio accípio, quid eo mi ópus est mercimónio?

---

uam....penitissima'. sciendum tamen, quod etiam nomen inuenitur 'hic penitus, huius peniti', ex quo magis superlatiuus gradus nascitur. *Praeterea non improbabile est huc (et ad v. 541: vix ad Cistell. I 1, 65) spectare Varronem apud Nonium p. 217, 15 Ταφῇ Μενίππου [fragm. VI R. 7 B.]*: perrexit in interioris partis domuis posticae, ut ait Plautus, penitissimae [*sic Mercerus:* penitissime *libri*]: *quamquam potest etiam locus subesse ex fabula aliqua deperdita.*

---

523. *Sic A, sed* UENIAT: *ubi* accurare *et* ueneat *reliqui* istic, c *ex* r *ut vid., D* 524. ACSUOPERICULOISEMATQUIMERCABITUR *A* periclo *BCD.* periculo *FZ* is eam emat qui *R.* is emat qui eam *BCDFZ* (*) 525. MANCIPIONEQ·PROMITTISNEQ·QUISQUAMDABIT *A, ubi* promittet neque *reliqui* (*) 526 *sqq. Sic libri, sed* FACE *et* CREDITŨ *A* caere *BC.* cęre *D.* cęrę *Z* (*) 529. IAMMIKICREDIS#*BINUN*-ILLEESTKOSPESQUIKASCEKUCATTULIT *A* ille ſt *C.* ille eſt *F* qui haſce (aſce *B*) attulit *BCDFZ* (*) 530. IAMKICCREDOADERITAC-CERSIUITILLAMANAUI#NIKILMIKI *A* (opus[es]t *in sequenti versu avulso*), *ubi* arceſſiuit *BC* (*non DFZ*) illam anaui nihil m̊ *B.* illa mandauit nihil mihi *CDF et,* Do. *ante* nihil *inserto, Z* opuſ eſt *libri* (*) 531. LITIBUSNEQ·TR— — —G*ARGENTUMENUME|REMFORAS *A quadrante* icisquamobreme (TRICIS *Ar*) trichiſ *BC.* trohiſ *D.* troiſ *F.* trochiſ *Z* (*corr. Valla*) ego argentum enumerem *Ijsendijkius de T. M. P. Persa (ed. Trai. a. 1885) p. 37 cum A, ut vid.* ego argentum numerem *FZ.* ego argentum numerum *CD.* argentum numerũ *B* (*) 532. NISIMANCIPIOACCI***Q*****MIKIOPUSEST MERCIMON** *A*

TOXILVS

Tácen an non tacés? numquam .ego te tam ésse matulam
crédidi.
Quíd? metuis?

DORDALVS

Metuo hércle uero: sénsi ego iam complúriens
Néque mi haud imperíto eueniet, táli ut in luto haéream.

TOXILVS

Níl pericli míhi uidetur.

DORDALVS

Scío istuc: sed metuó mihi.

TOXILVS

Meá quidem hercle istúc nil refert: túa ego hoc facio grátia,
Vt tibi recte cónciliandi prímo facerem cópiam.

DORDALVS

Grátiam habeo: séd te de aliis quám de te alios suáuiust
Fíeri doctos.

534. *Gellius Noct. Att. V 21, 16:* 'complures' cum dicimus, non comparatiue dicimus. ab eo autem quod est compluria, aduerbium est factum 'compluriens'. id quoniam minus usitatum est, uersum Plauti subscripsi ex comoedia quae Persa inscribitur 'quid metuis....compluriens'. *Hinc hausit Nonius p. 87, 15 M.:* conplurics: frequenter .... Plautus in Persa 'quid metuis.... conpluries': *cf. Reblinius p. 75, Caesar p. 22. Denique* compluriens *hinc excerpsit glossar. Plaut.: cf.* R *Opusc. phil. II p. 236. 266.*

mancipio *et* mihi opuſ *BCDFZ om.* eſt (*) 533. *Sic libri cum A* (*) 534. QUIDMETUIS#METUOKERC***EROSENSIEGOIAMCOMPLURIENS *A* Quid? *distinxit Seyffertus Stud. Pl. p. 18 spat. post* metuiſ *non om. BCD* me tuo herche *B* iam *om. Gellius Noniusque cum co* cõ plurienſ *B.* complurieſ *FZ: cf. testim.* (*) 535. *Sic A* (*sed* NEQ·MIKI *et* KAEREÃ), *ubi* mihi haud *CDFZ.* m̊ haut *B* eueniet, u *e corr., C* ludo *BCDFZ, item 'libri vet.' Lambini: corr. Valla, alii* heream *BC* 536. *Sic A* (*sed* NIKIL *et* SET), *ubi* Nihil pericli uidetur *reliqui:* mihi *inseruit iam Kampmannus de reb. mil. Pl. p. 26* metuo, u *ex* o *corr., C* (*) 537. MEAQUIDEMIS*UCNIK*LRE**R* ****GOKOCFACIOGRATIA *A.* Mea quidem iſtuc nihil refert tua ego refero gratia (gracia *B*) *reliqui: ubi* hercle *inser. Muellerus 'Nachtr.' p. 138* (*) 539. *Sic libri, sed* CO******NDI *A* (*) 540. *Sic A* (*sed* DETE), *ubi* Graciã *B* dealiſ *B* quam alioſ de te (dete *BC*) *BCDFZ* ſuauiuſ ſt *CD.* ſuauiuſ eſt *FZ* 541 *sq. Sic A* (*sed* FIER**OCTOS)

TOXILVS

Né quis uero ex Arabia penitíssuma
Pérsequatur. étiam tu illam déstinas?

DORDALVS

Videám modo
Mércimonium.

TOXILVS

Aéqua dicis. séd optume ipse eccum áduenit
Hóspes ille, qui hás tabellas áttulit.

DORDALVS

Hicinést?

TOXILVS

Hic est.

DORDALVS

Haécine illast furtíua uirgo?

TOXILVS

Iúxta tecum aequé scio,
Nísi quia specié quidem edepol líberalist, quísquis est.

DORDALVS

Sát edepol concínnast facie.

---

nequiſ *BCD* barbaria *BCDFZ: corr. Pylades* penitiſſima *CF.* penitiſſuma *cum spat. D* 543. MERCIMONIUM♯AEQUADICISSED-OPTIMEECCUMIPSEADUENIT *A itemque reliqui, nisi quod* ſ› *B* optume *DFZ* ipſę *C.* ipſam *F* adunt *B.* addunt *cum spat. dimidii fere versus in fine paginae CD.* adducit *Z.* abducit *F: ubi* ipse eccum *trai. Bachius in Studem. Stud. II p. 410,* aduenit *em. iam Camerarius praeeunte Pylade* (*) 544. *Sic libri cum A, nisi quod* quiãſ *B* hiccineſt *B.* hiccine eſt *CDFZ spat. ante* hic eſt *om. B* 545. *Sic libri, nisi quod* Hecine *BC.* Hęcineſt *D* (*puncta Db, ut vid.*). Heccine *F* ILLAEST *A.* illa ſt *C.* illaſt, il *ex* u, *D* ſcio eque *B* (*) 546. ———————— EDEPOLL*****LIESTQ**SQUISEST *A* quia specie quidem *Luchsius Herm. XIII p. 499 sq. duce Bergkio.* qui aſpeci equidem *B.* qui aſpexi equidem *CDFZ* liberaliſt *BDFZ.* liberaliſ ſt *C* quiſquiſ eſ *BCDFZ: corr. Pylades* (*) 547. SA*-ED———————— ----IMCARNIFEX *A* concinna est *Camerarius.* con-

TOXILVS

Vt contemptim cárnufex.
Táciti contemplémus formam.

DORDALVS

Laúdo consiliúm tuom.

SAGARISTIO. VIRGO. TOXILVS. DORDALVS

SAGARISTIO

Sátin Athenae tíbi sunt uisae fórtunatae atque ópiparae?

VIRGO

Vrbis speciem uídi, hominum autem móres perspexí parum.

TOXILVS

Númquid in principió cessauit uérbum docte dícere?

---

547. contemptim *hinc excerptum in glossar. Plaut.: cf. R Opusc. phil. II p. 266.*

cinnaſ *BCDa.* concinna *DcFZ* c̃ temptim *B.* contemnit *F* carnifex *F* (*) 548. TACITI- ——— LIUMTUŨ *A avulsis nunc mediis, ubi* CON******MURFORMA*#*AU——— *As* contemplemus *Langenus 'Beitr.' p. 60.* cõtemplemur *B.* contemplemur *reliqui* formam laudo *sine spatio BCD* tuum *libri*

Act. IV Sc. 4 SAGA——— *A avulsis nunc reliquis, ubi* ṚISTIO TOXILU— ——— —L——— *As* (*om.* UIRGO, *ut vid.*). SAGARISTIO//// TOXIL' DORDAL' LENO SERVI ·II· ‖ VIRGO *Db. unius v. spat. B, duorum CDa.* Sagariſtio. Perſa uirgo. Toxiluſ ſerui II. Dordaluſ leno *Z: item, nisi quod* Sagariſtrio ſeruuſ, *F* 549. SAT———ATQ·OPIPA—— *A avulsis nunc reliquis, ubi* ỊṆATKENAE-ṬIḄIS**TU**AEFO****A*** *As* athena & ibi *B.* athena etibi *CDa: corr. Dc* sunt uisae *Bothius* (*praeeunte* uisae sunt *Valla*) *cum A.* uiſae *BFZ.* uiſę *C.* uiſe *D* aq̃ *B* opipare *CD om. spat.: perversas in F personarum notas praetermisimus* 550. U——— PARŨ *A avulsis reliquis, ubi* RBISSPECIEMUIDI**MINUM——— ẸṚS*** *As* urbi⁸ *D ead. m.* ſpeclem *BC.* ſpedem *Da: corr. Dc* hominum moreſ *BCDFZ: ubi* autem *inser. B confirmante spatio in A* perspexi *Camerarius: atque* (P)ẸṚṢ(PEX) *As.* proſpexi *BCDFZ* (*) 551. NUMQṲIḌIṆPṚIṆ***I*GẸṢṢAṲIṬṲẸṚ——— *A* Numqud *B.* Nunquid *C* inprincipio *BC* (*)

DORDALVS

Haú potui etiam in prímo uerbo pérspicere sapiéntiam.

SAGARISTIO

Quíd id quod uidisti? út munitum múro tíbi uisum óppidumst?

VIRGO

Si íncolae bene súnt morati, id púlcre munitum árbitror:
Pérfidia et peculátus ex urbe ét auaritia si éxulant,
Quárta inuidia, quínta ambitio, —

TOXILVS

Óh!

VIRGO

Sexta obtrectátio,
Séptumum periúrium, —

TOXILVS

Eugae.

VIRGO

Octáua indiligéntia,
Nóna iniuriá, decumum, quod péssumum adgressúst, scelus:
Haéc unde aberunt, ea úrbs moenita múro sat erit símplici.
V́bi aderunt, centúmplex murus rébus seruandís parumst.

---

552. KAUPOTUIETIAM———— *A* Haut *B*. Haud *CDFZ* perficere *CD* (*) 553. QUIḌ**Q——— ———— BIUIS****PIDUMST (UM *per ligat.*) *A* tibi uiſumſt (uiſum ſt *C*) oppidum (opidum *BF*) *BCDFZ: corr. Guyetus cum A* (*) 554. SIỊṆCOLAEBEN***N—— ————REMUNITUMARBITROR *A quadrante* tmoratiidpulch (*ex quibus* U *legit As*) morati pulchre (pulchrę *D*) *libri praeter A* monitum (*B?*) *CD* (*) 555. PERFIDIẠETP***LAT————XULANT *A quadrante spatio* (*ubi* —ỤṚḂ——ỤẠṚỊṬ——— *As*) Perfida *B* exurbe *B* auaricia *BF* 556. QUARTAINỤỊḌỊAQỤỊ*ỊṬAARBITRIOSEXTAOBTRECTATIO *A*, *ubi* quinta ambitio (ambicio *B*) ſexta *reliqui:* To. oh! VI. *inser.* 𝔖 (*) 557. *Sic libri, sed* Septimum *omnes et* EUGAE *pro* euge *A* 558. *Sic A, sed* DECIMUM *et* PESSIMUM *cum reliquis, ubi* adgreſſuſ celiſ *B*. adgreſſu ſceluſ *CDFZ* (*) 559 *sq. Sic A:*

KAECUNDEABERUNTẸẠỤṚḂṢMOẸṆITẠṂUṚOSATERITSỊMPLICI
UBIẸẠABERUNTCENTUMPLEXMURUMREBUSSERUANDIS
PARUMST

Quorum loco hunc unum exhibent reliqui:

Hęc unde aberunt centuplex muruſ rebuſ ſeruandiſ parũ ſit

TOXILVS

Quíd ais tu?

DORDALVS

Quid uís?

TOXILVS

Tu in illis és decem sodálibus:
Té in exilium hinc íre oportet.

DORDALVS

Quíd iam?

TOXILVS

Quia periúrus es.

DORDALVS

* * * * * * * * *

TOXILVS

* * * * * * * *

DORDALVS

Vérba quidem haud indócte fecit.

TOXILVS

Éx tuo inquam usúst: eme hanc.

DORDALVS

Édepol qui quom hanc mágis contemplo, mágis placet.

TOXILVS

Si hanc émeris,
Di ínmortales, núllus leno te álter erit opuléntior. 565

---

nisi quod Hec unde *CF.* Haec niſi unde *Z: ubi v.* 560 Vbi aderunt *corr.* ℜ, centumplex *occupaverat Bergkius,* parumst *Pylades* (*)

561. *Sic libri cum A, nisi quod* ſodalibſ *B.* ſoldjbus *D* (j *ex corr., incohata* a, *ut vid.*) 562. TEINEXILIUMK———— *A lectione certissima* inexilium *B* ire hinc *BCDFZ: trai.* ☞ *duce A* eſt *D* '*Post hunc v. vix dubium est quin tale quid interciderit:*
DOR. At te di perdánt. TOX. mitte istuc. quíd ais? haec ut tíbi placet?' ℜ 563. UERBAQUI———— *A, ubi versus bipartitus fuit* haut *B* uſuſt eme *DF'Z.* uiſuſt eme *C.* uſſu te me *B, sed* uſu *ex ras.* (*) 564. ED———— —— --AGISPLACET#SI *A, ubi* **QLQUICUMKANCMAGISCONTEMPL**M *et* KANCEMERIS *in laciniis avulsis As* cum *libri* placet ſi *sine spat. BCD* (*) 565. DIIMMORTAL—— ——— *A* Di immortaleſ *B.* Dii inmortaleſ *CD* (*)

Éuortes tuo árbitratu hómines fundis fámiliis:
Cum óptumis uirís rem habebis, grátiam cupiént tuam,
Vénient ad te cómisatum.

DORDALVS

At ego íntromitti uótuero.

TOXILVS

Át enim illi noctu óccentabunt óstium, exurént foris.
Proín tute tibi iúbeas concludi aédis foribus férreis,
Férreas aedís commutes, límina indas férrea,
Férream seram átque anellum: né sis ferro párseris:
Férreas tuté tibi inpingi iúbeas crassas cónpedis.

DORDALVS

Í in malum cruciátum.

TOXILVS

I sane tu, hánc eme: auscultá mihi.

566. EU——— *A, ubi* ORTESTUO**BITR***KOM**ESFUNDISFAMI——— *As in lacinia nunc avulsa* (*) 567. C**********S——— ———M *A* (CU——— ———U********M *As*, U *ex lacinia*) optimiſ *libri* graciã concipient *B* (*) 568. UENIEN——— ——— GOINTROMITTIUOLUERO *A* adte *B* comiſatum *B*. comiſſatum *C cum Lambini 'libris vet.'* comiſ ſatũ *Da*. commeſſatum *DcF*. comeſſatum *Z* uetuero *Camerarius in ann. confirmante A: om. BFZ et, in fine paginae, CD* (*) 569. To. *Camerarius: om. libri* AT*NI——— ———FORIS *A* (*certis litt. extremis,* AT——— *As*) At *BC*. Hac *DFZ* occendabunt *B ante corr.* hoſtium *DFZ* foreſ *BCDFZ* 570. To. *praem. FZ: om. Camerarius* PROINTU——UB——— IBUSFERREIS *A* Proin tute tibi *B*. Proin tu tibi *A, ut vid.* Proinde tu tibi *reliqui, sed* tu *sup. scr. B* iubeſ c̃ cludi *B* ędiſ *B*. ędeſ *D*. aedeſ *C* (*) 571. FERREASAEDISCOMM****L******NDASFERR— *A* ędeſ *BD*. aedeſ *C* lineina *B* (*) 572. FERREAMSERAMATQ·ANULUM***ISFERROPARSERIS *A* atque anellum *Bothius*. atque anulum *libri* ne ſiſ *BCDF cum A*. ne ſi *Z* parſ eriſ *CD*. parſieriſ *F* (*) 573. FERREASTULTETIBIINPINGI*UBE*SCONPEDISCRASSAS *A* tu te tibi *B*. tute *Da:* tibi *sup. scr. Db* inpingi iubeaſ *B e corr. CD*. inpingi iuibeaſ *B ante corr.* craſſaſ compediſ *B* (cõpediſ) *CDZ*. craſſaſ compedeſ *F* (*) 574. ISISINMALUMCRUCIA*U*#ISAN***K**CEMEAUSCUL||TAMI** *A* Iin *BCD*. in *DZ* cruciatum. To. i sane *Camerarius ex spatio in BCD ante* i ſane *relicto*. cruciatum, i ſane. To. *FZ* tu. hanc eme: ausculta *R in adn.: atque sic A, ut vid.* hanc eme atque auſculta *BCDFZ* $\overset{i}{m}$ *B* (*)

DORDALVS

Módo ut sciam, quanti índicet.

TOXILVS

Vin húc uocem?

DORDALVS

Ego illo accéssero.

TOXILVS

Quíd agis, hospes?

SAGARISTIO

Vénio, adduco hanc ád te, ut dudum díxeram.
Nám heri in portum nóctu nauis uénit: ueniri hánc uolo,
Sí potest: si nón potest, iri hínc uolo quantúm potest.

DORDALVS

Sáluos sis, aduléscens.

SAGARISTIO

Siquidem hanc uéndidero pretió suo.

TOXILVS

Átqui aut hoc emptóre uendes púlcre aut alio nón potis.

SAGARISTIO

Ésne tu huic amícus?

TOXILVS

Tamquam di ómnes qui caelúm colunt.

575 MODOUTSCIAMQUANṬIIND****#UINKUCU*Ç**#EGOILLO ACCE*-SERO *A* Modo ut *DF'Z cum A.* Modo uti *BC* quantim dic& *D.* quantum dicet *F'Z: corr. Saracenus* accerſeo *B* (*) 576. QUI*-AGISKOSPESUE***ADDUCOKANCADṬEUTDUDUMDIXERÃ *A* agis *Acidalius cum A et B ante ras.* aiſ *B ex ras. cum reliquis* ad te *om. BCDF'Z* dudum *om. B* (*) 577. *Sic libri, sed* UEN*** *pro* ueniri *A* (*) 578. *Sic A* (*sed* QUAN———ṢṬ), *ubi* ire *pro* IRI *reliqui* 579. SAL-UUSSISADULESCENS#SIQUIDEMKANCUEN********ẸTIOSUO *A* Saluuſ *et* adoleſcenſ *BCDF'Z* p̄tio *CD.* p̄cio *B.* precio *FZ* *spat. post* ſuo *om. D* 580. ATQUIAUTKOCEMPTOREUENDESPULCKRẸ**TẠLIONON-POTIS (*vix* POTIST) *A* At qui *B* emptor euendeſ *B.* emptor e uendeſ *C.* emptor[e] uendeſ *D* pulchre *libri* poteſ *BCDFZ* (*) 581. *Sic libri, nisi quod* Eſtne tu huic *CD cum A.* Eſt ne huic tu *B* DIOMNẸS *A.* di om̃ſ *B.* Diomneſ *D* (*separ. Dc*). dii omneſ *F* cęlum *D.* celum *BCF'* COLUNT (UNT *per ligat.*) *A*

DORDALVS

Túm tu mi es inimícus certus: nám generi lenónio
Númquam ullus deus tám benignus fúit qui fuerit própitius.

SAGARISTIO

Hóc age. opusnest hác tibi empta?

DORDALVS

Sí tibi uenisséstopus,
Míhi quoque emptast: sí tibi subiti níhil est, tantumdémst mihi.

SAGARISTIO

Índica, fac prétium.

DORDALVS

Tua mers ést: tua indicátiost.

TOXILVS

Aéquom hic orat.

SAGARISTIO

Vín bene emere?

DORDALVS

Vín tu pulcre uéndere?

TOXILVS

Égo scio hercle utrúmque uelle.

---

588. *Nonius p. 150, 5 M.:* prognariter: strenue, fortiter et constanter. Plautus Persa 'ego scio....prognariter'. *Idem p. 154, 25:*

---

582. *Sic libri, sed* mihi *omnes et* ÇḚṚTUS *A* 583. *Sic libri cum A, sed* Nũ quã *B itemque* (v *ex* a *inter scribendum*) *D* deuſ *ex* dš *B* (*) 584. *Sic A, sed* UENISSEEST, *ubi* opuſ neſt *BC.* opuſ non eſt *F* hęc *BCD* (*corr. FZ cum A*) ueniſſeſt *BDZ.* ueniſſe ſt *C.* ueniſſe eſt *F* (*) 585. MIKIQUOQ·EMPTAṢTSITIBINIKILESTTANTUMDEMESTMIKI *A* ẽptaſt *B.* emptaẽ *D.* empta eſt *CFZ* ſi tibi ſubiti *BCDZ.* ſi tibi ſubiici *F* tantũdeſt *B.* Tantũdemſt *D.* Tantundemſt *CFZ* 586. INDICAIFACPRETI**♯*UAMERSESTTUAINDICATIOST *A* (*vix* ♯FAC *pro* IFAC) p̄tium *CD.* p̈ciũ *B.* precium *FZ* merx eſt *Z.* merx *F* indicatio eſt *BCDFZ* 587. AEQUMKICORAT♯UINBENEEMERE♯UINTUPULCKREUENDERE *A* Aequum hic orat *Camerarius fere cum A.* Aequo mihi corat *B.* aequo mihi curat *CD.* eqno ṁ curat *F.* ęquum hic curat *Z* um bene *C* emere uine tu *B.* emcre ‖ Vinctu *CDa* (*corr. Dc*) pulchr̊e *B.* pulchre *reliqui* emereuendere *B* 588. EGOSCIOKERCLEUTRUMQ·BELLE♯AGEINDICA-

DORDALVS

Age, índica prognáriter.

SAGARISTIO

Príus dico: hanc mancúpio nemo tíbi dabit. iam scís?

DORDALVS

Scio.

Índica, minumó daturus quí sis, qui ducí queat. 590

TOXILVS

Táce, tace: nimis tú quidem hercle homo stúltus es pueríliter.

DORDALVS

Quíd ita?

TOXILVS

Quia enim te éx puella príus percontarí uolo,
Quae ád rem referúnt.

DORDALVS

Atque hercle tú me monuisti haú male. 593
Víde sis, ego ille dóctus leno paéne in foueam décidi, 595
Ni híc adesses. quántumst hominem amícum adhibere, ubi
quíd geras. 596

---

prognariter: audaciter. Plautus Persa 'age indica prognariter': *cf. Reblinius p. 74. 79. 87, Caesar p. 19. Item* prognariter *hinc excerptum in glossar. Plaut.: cf. R Opusc. phil. II p. 266. Cf. Pauli Festus p. 95, 11 M.:* gnarus cum significet id quod scius peritus, tamen inuenimus prognare significare aperte. 595. *Huius loci fortasse memorem fuisse Lactantium monui apud Brandtium p. CXII* 'in hanc foueam necessario decidit' *diu. inst. II 8, 54 (cf. II 8, 24): vide Ottonem de Rom. proverb. (ed. a. 1890) p. 146. Cf. Placidus p. 34, 19 D.*

PROGNARITER *A* Ego ſcioer deutrumq' uelle age *B.* ecor (perſecor) ſcio hercle utrum belle ate *Nonius priore loco* uelle ‖ Age *CD* prognariter, n *ex* r, *C.* prognarier *Da: corr. Db: cf. testim.* (*) 589. *Sic libri, sed* MANCIPIONEMO *A.* mancupionemo *B* 590. *Sic libri, nisi quod* minimo *omnes* daturuſ. SA. qui *FZ: corr. Saracenus* ſciſ *F* QU***CIQUEAT *A* 591. *Sic libri, nisi quod* hercule hõ ſtultuſ *B.* KOMOSTULTUS *A om.* hercle eſ *FZ.* eſt *C cum A.* ẽ *BD* PUERILITER *A* 592. *Sic libri, nisi quod* ENIMEXPUELLATEPRIUS *A* perconctari *F* 593. QUAEADREMREPERANT#ATQ·KERCLETUMEMONUISTIKAUMALE (UM *per ligat., vix* REPERUNT) *A* Quę̇ (*h. e.* Quę *pro* Quẽ) *B* et qui hercle *C* (etqui) *D* (&) *Z.* &q hercule *B.* ecqui hercle *F* haud *BCDFZ* (*) 595. UIDESIS**ILLE**RTUSLENOETPAENEINFOUEAMDECIDI *A* (*fuit* NEILLEDORTUS, *ut vid.: certe* EGO *ante* ILLE *locum non habet*) *spat. ante* uide *C* pęne *B.* Pene *CDZ.* bene *F* infoueam decidi ni *B* 596. NIKICADESSESQUANTUMESTKOMINEMAMICUM-

TOXILVS

Quó genere aut qua in pátria nata sít aut quibus parénti-
bus —
Né temere hanc te emísse dicas me ínpulsore aut ínlice —
Vólo te percontári.

DORDALVS

Quin laudo ínquam consiliúm tuom.

TOXILVS

Nísi molestumst, pércontari hanc paúcis hic uolt.

SAGARISTIO

Máxume,
Suo árbitratu.

TOXILVS

Quíd stas? adi sis túte atque ipse itidém roga,
Vt tibi percontári liceat quaé uelis: etsí mihi
Díxit dare potéstatem eius: séd ego te maló tamen
Eúmpse adire, ut né contemnat te ílle.

DORDALVS

Satis recté mones.
Hóspes, uolo ego hanc pércontari.

SAGARISTIO

A térra ad caelum quídlubet.

ADKIBERE ‖ (QUOGENEREUTQUAINP)UBIQUIDGERAT *A eis quae uncis inclusimus (lectu ex parte difficilioribus) statim, ut vid., deletis a librario, qui (in summa pagina) proximum versum incohaverat* Ni *B.* ni *C.* niſi *DFZ* id *pro* hic *F* quantum eſt *BF'Z.* quantũ ẽ *CDa.* quantj ẽ *Dc* adhibere hominem amicum *BCDFZ* (*) 594. QUOG******UTQUAINPATRIANATASITAUTQUIB·PARENTIB· *A* nata ſit *B.* ſit nata *CDFZ* 597. NET********CTEEMISSEDICASMEINPULSOREAUTINLICE *A* Ne temere hanc te emiſſe dicaſ ſuaſu atque impulſu meo *B*, *ubi* te *om. CDF'Z et* inpulſu *scr. CD* 598. *Sic A* (*sed* TUŨ), *quem versum om. reliqui* (*) 599. *Sic libri, sed* eſt *et* maxime *omnes*, uult *omnes praeter A* ſuo ‖ Arbitratu *B* 600. SUOARBITRATU♯QUIDSTASA**SISTUTEATQ·IPSEITIDEMROGA *A* TOX. *Pylades.* DOR. *FZ* adi sis tute *Spengelius T. M. P. p. 222* (adi *iam Bothius*). abi tute *BDcFZ.* habitute *CDa* (*) 601 *sq. Sic libri, sed* PERCUNTARI *A* *ante* dixit *spatiolum CD* 603. *Sic libri, nisi quod* EUMSE *A.* Eum ipſe *BCDZ.* eum ipſum *F: corr. R* contẽpnat *B.* contempnat *CD* DOR. *Pylades.* TOX. *FZ* 604. *Sic libri, nisi quod* PERCONTIRI *A* ATERRA *A.* aterra *BC* ad cẹlum quid lubet *BC* (adcaelum) *D*

DORDALVS

Iúbe dum ea hoc accédat ad me.

SAGARISTIO

I sáne ac morem illí gere.
Pércontare, exquíre quiduis.

TOXILVS

Áge, age nunc tu: in proélium
Víde ut ingrediare aúspicato.

VIRGO

Líquidumst auspiciúm: tace.
Cúrabo, ut praedáti pulcre ad cástra conuortámini.

TOXILVS

Cóncede istuc: égo illam adducam.

DORDALVS

Age, út rem esse in nostrám putas.

TOXILVS

Éhodum huc, uirgo. — uíde sis quid agas.

VIRGO

Táceas: curabo út uoles.

TOXILVS

Séquere me. adduco hánc, si quid uis éx hac percontárier.

DORDALVS

Énim uolo te adésse.

---

605. *Sic A, ubi* huc *CDFZ.* aç huc *B* Iubedum *et* adme *et* illigere *B* (*) 606. Tox. *Pylades.* Dor. *FZ.* *Sic A, sed* INPROELIŨ, *ubi* inproe *B.* impera *CDFZ.* in praelium, imperor *suos libros habere Lambinus testatur* (*) 607. *Sic A, ubi* Tox. liquidum *FZ: corr. Bothius* eſt *BFZ.* ẽ *CD* auſpiciũ tace *B.* auſpitium ‖ Tace *CD* (*) 608. *Sic A, sed* CURAḂO (B *angustiore; sed vix* P, *certe non* T *fuit*) *et* CONUERT.: *quem versum om. reliqui* (*) 610. *Sic A, sed* INNOS TRAMPUTṚAS, *ubi* Concede ſi ſuã ego illã adducã age utrẽ ẽẽ in nr̃a putaſ *B* (*sed* ſi ſiã *ex ras.*) *itemque reliqui, nisi quod* concede ſiſ iam (*praecedente spatio CD*) Dor. age *FZ* ut rem eſſe in noſtram *CFZ.* ut rem ẽẽ in nr̃am *D* (*) 609. EKODUMKUCUIṚGOUṚDESISQUIDAGAS‡TACEASCURABOUTUOLES *A: quem versum om. reliqui* (*) 611. *Sic ABFZ, ubi* adduco ‖ Adduco *CD* perconctarier *C* 612. ENIMUOLOTEADESSE‡KUPOSS**********RAMDEMKOSPITI *A* (*sed*

TOXILVS

Hau possum, quín huic operam dem hóspiti,
Quoí erus iussit. quíd si hic non uolt me úna adesse?

SAGARISTIO

Immo í modo.

TOXILVS

Dó tibi ego operam.

DORDALVS

Tíbi ibidem das, úbi tu tuom amicum ádiuuas.

SAGARISTIO

Éxquire.

TOXILVS

Heus tu, aduígila.

VIRGO

Satis est díctum. quamquam ego sérua sum,
Scío ego officium meum, út, quae rogiter, uéra ut accepi éloquar.

TOXILVS

Vírgo, probus est híc homo.

VIRGO

Credo.

TOXILVS

Nón diu apud hunc séruies.

UM****K**C*** *As*) hau ℞ (*cf. A*). haud *BCDFZ* huic *B cum A, ut vid., Pius.* huc *CDFZ* (*) 613. QUOIERUSIUSSITQUIDSIKICNON-——————ESSE#IM —O—— *A* Cui eruſ *CD.* Cui heruſ *BFZ* ſi hic *B.* hic ſi *CDFZ* uult me adeſſe una *BCDFZ, ubi* uult (*vel* uolt) me una adesse *A, ut vid.* (*) 614. DOTIBIEGOOPERAM#-***IIBI——————————ADIUUAS *A quadrante spatio* (DEMD *As*) ego tibi *et* tuum *BCDFZ* (*) 615. EXQUIRE#KEUSTUADUIGI-L——————UAMQUAM||EG——ASU* *A quadrantibus spatiis* SA. Exquire To. 𝔖 *duce A. spat. ante* exquire *CD* (To. *Acidalius*), Tox. *post* exquire *DORDALO continuatum FZ* heruſ tu *F* ſatiſ ego dictum quãquã *B* 616. SCIOEGOOFFICIUMMEUMUTQUAEROGIT****RAUTACCEPI-ELOQUAR (UA *per ligat.*) *A* rogiter *Gruterus, cum A, ut vid.* (*etsi* R *incertissima: certe vix* T *fuit*). rogitet *BCDFZ* 617. U**GOKICKOMO-PROBUSEST#CRED*#*ONDIUAPUDKUNC||SERUIES *A* probus est hic homo *Bothius.* hic homo probuſ eſt (ꝓbuſ ẽ *D*) *libri* (*)

VIRGO

Íta pol spero, sí parentes fácient officiúm suom.

DORDALVS

Nólo ego te mirári, si nos éx te percontábimur
Aút patriam tuam aút parentes.

VIRGO

Quór ego hic mirér, mi homo?
Séruitus mea mi ínterdixit, né quid mirer meúm malum.

DORDALVS

Nóli flere.

TOXILVS

Ah, dí istam perdant: íta catast et cállida.
Vt sapiens habet cór: quam dicit quód opust.

DORDALVS

Quid nomén tibist?

TOXILVS

Núnc metuo ne péccet.

VIRGO

Lucridei nómen in patriá fuit.

---

618. ITAPOL****OSIPARENTES*ACIENTOFFI**UMSUUM *A* ſacient (f *ex* o) oficium *D* ſuum *libri* 619. NOLOEGO****RARISINOSEXTEPERCONTABIMUR *A* mirari ſi noſ *FZ.* minari ſi noſ *Dc.* minariſ inoſ *BCDa* 620. AUTPATRIAMTUAMAUTPARENTES♯QUREGOKICMIRERKOMOMI *A*, *ubi* cur ego id mirer mi homo *reliqui* (*) 621—623. *duobus versibus B sic complectitur:* Seruituſ .... perdant, Ita .... tibi eſt

621. *Sic libri, nisi quod* MIKI *A cum reliquis* (m̊ *B*) nequid *B* mirerer *D ante ras.* MEUMMALŨ *A.* meũ malũ *B.* Malum meum *CDFZ* 622. *Sic A, ubi amisso initio* ♯ di iſtam *C.* di iſtam *DZ.* dii iſtam *F et, praecedente spat., B: contra* To. Noli flere. VI. ah. To. dii iſtam *iam Lambinus edidit fontis indicio nullo* cata eſt *BCZ.* cataẽ *D.* acuta cauta eſt *F* (*) 623. *Sic A, nisi quod* QUODNOME~ TIBIST, *ubi amisso initio* habet *reliqui* (*cui* Vt *praem. iam Guyetus*), *sed CD post lacunam, quae hac fere specie est* (*sed* meumdi *et* ꝑdant *et* cataẽ *et* quã dicit qđ *et* Tibi ẽ *D*):

Malum meum di iſtam perdant ita cata eſt et callida
habet cor quam dicit quod opuſt quid nomen
Tibi eſt nonte metuo *e. q. s.*

cor qñ (*h. e.* quando) dicit *F* ꝙ opuſt *B.* quod opuſ eſt *F* quid nomen tibi eſt *BFZ* (*) 624. *Sic A, nisi quod* PARIA (*ubi* T *a corr. 1*

TOXILVS

Nómen atque omén quantiuis iámst preti: quin tu hánc emis? —

Nímis pauebam né peccaret: éxpediuit.

DORDALVS

Sí te emam,
Míhi quoque Lucridém confido fóre te.

TOXILVS

Tu si hanc émeris,
Númquam hercle hunc mensém uortentem, crédo, seruibít tibi.

DORDALVS

Íta uelim quidem hércle.

TOXILVS

Vt optata éueniant operam áddito. —
Níhil adhuc peccáuit etiam.

DORDALVS

Vbi tu nata's?

VIRGO

Vt mihi
Máter dixit, ín culina, in ángulo ad laeuám manum.

---

625. *Cf. Poet. aev. Carol. II 257 D.*: 'omen atque nomen'.

---

sup. scr. notat As vix aut apparens aut exstans), *ubi* Nonte *B.* nonte *CD* (*corr. FZ cum A*) *et* lucridi *BCDZ.* lucride *F* 625. *Sic A, nisi quod* TAMEST, *ubi* eſt *reliqui* (ẽ *D.* iamst *R ex A*) aqntiuiſ *B* pretii *C.* p̃tij *D.* p̃cii *B.* precii *FZ* 626. *Sic ABCDZ* # ſite emam *BCD. om. F* 627. MIKIQ**Q·LUÇ**********DOFORTE#TUSI-KANCEMERIS *A* Mihi qq̃ lucridẽ *B.* lucridem *F* lucridem confido mihi *D* Tox. *om. F* (*) 628. NUMQU**********MEN***UORTE**EM-CREDO***UIBITTIBI *A* Nunquã *B raro exemplo.* unquam *F* hercule *B* uertentem *BCDZ* 629. ITAUELI**********LEUTOPTATA-EUENIANTOPERAMADDITO *A* hercule # opta ut *B.* hercle # opta ut *CD.* hercle To. optata ut *FZ cum parte codd. Lambini* (*alii* opta) eueniant *F, codd. Lambini cum A.* conueniant *BCDZ* (*) 630. NI-KILADK————————UBITUNATAES#UTMIKI *A quadrante spatio* Nih̃ *B* nata eſ *libri* im maĩ ‖ Dixit *B* (*) 631. MATER-DI**********NANGULOADLAEUAMMANUM *A* leuam *BCD*

TOXILVS

Haéc erit tibi faústa meretrix: nátast in calidó loco,
Vbi rerum omniúm bonarum cópiast saepíssuma. —
Táctus lenost, quí rogarat, úbi nata esset, díceret.
Lépide lusit.

DORDALVS

Át ego patriam té rogo quae sít tua.

VIRGO

Quaé mihi sit, nisi haéc ubi nunc sum?

DORDALVS

At égo illam quaero quaé fuit.

VIRGO

Ómne ego pro nihilo ésse duco quód fuit, quandó fuit:
Támquam hominem, quando ánimam ecflauit, quíd eum quaeras quí fuit?

TOXILVS

Ita me di bene amént, sapienter: átque equidem miserét tamen.

DORDALVS

Séd tamen, uirgó, quae patriast túa, age mi actutum éxpedi.

Quíd taces?

632. KAECERITTIBIFAVSTAMERETRIXNATASTINCALIDOLOC* *A* tibi erit *B* nata eſt *BCFZ.* nata ẽ *D* calido *B.* callido *CDaFZ.* callido *Dc* 633. VBIRERVMOMN**MBONA***COPIASTSAEPISSVMA *A* (SAEPISSVM—— *As*) copiaſt *F.* copia eſt *BZ.* copia ẽ *D.* copioſa eſt *C* ſepiſſime *Z.* ſepiſſime *CDF.* ſepiſſe *B* (*) 634. TACTVS-LENOSTQVIROGARITV****TAESSET**CERET *A* Tactuſ eſt (ẽ *D*) leno *BCDFZ* rogarat *Camerarius* (*vix A*). rogaret *libri* uti *F* 635. LEPIDELVSIT#ATEGOPATRIAMQV**SOQVAESITTVA *A* iuſſit *B* (*) 636 *sq.* V *praem. Db* *Sic libri, nisi quod* Que *B* ILLAM-QVAERO *A.* illa quero *B* QVIFVIT *A ex v. 638* fuit omne *CD: sed* V *sup. scr. Db* ducto *libri praeter A* q̄ fuit *F* 638. *Sic A* (*sed* EV QVAERAS: *ubi lineola supra* V *vix dubium est quin casui debeatur*) &flauit *B.* & flauit *D.* et flauit *C.* efflauit *FZ* queraſ *BD* quia fuit ita *D*, a *er. et spat. om.* 639. *Sic libri, nisi quod* dii *F et* ATQ-EO (*pro* atque equidem) *A* *post* tamen *er.* ſed, *ut vid.*, *D* (*) 640. *Sic libri, nisi quod* DOR. *om. F* que *D* patria eſt *libri praeter A* MIKI *A cum ceteris* (mi *B*) 641. *Sic A* (*sed*

VIRGO

Dico équidem: quando hic séruio, haec patriást mea.

TOXILVS

Iám de istoc rogáre omitte. nón uides nolle éloqui,
Né suarum se míseriarum in mémoriam inducát?

DORDALVS

Quid est?

Cáptusnest patér?

VIRGO

Non captus, séd id quod habuit pérdidit.

TOXILVS

Haéc erit bono génere nata: níl scit nisi uerúm loqui.

DORDALVS

Quís fuit? dic nómen.

VIRGO

Quid illum míserum memorem quí fuit?
Núnc et illum Míserum et me Miseram aéquomst nominárier.

DORDALVS

Quoíusmodi olim is ín populo habitust?

VIRGO

Némo quisquam accéptior:
Sérui liberíque amabant.

QUANDOK**SERUIOKAECPATRIA|ESTMEA) *plane cum Bothio, ubi* quid tacet *superiori versui continuat B* V *ante* dico *Db* equidem patriam quandoquidem hic *BCDZ et, nisi quod* qñ equidem, *F* ſeuio *B* hac *B*. haſ *CD* (*corr. FZ*) patriaſ^{t} *D* (^{t} *Db, ut vid.*). patria eſt *F* (*) 642. IAMDEI———— *A spat. aut nullum aut perparvum CD* (*sed* Iam *C*) *post* iſtoc *er.* r *vel* ro *in fine v. D* eloqui *Camerarius.* loqui *libri* (*) 643. *ES***U——— — *A* inmeriam *B* inducat *Dousa.* inducaſ *libri* quid eſt *C*, quidẽ *D inter spatia* 644. CA———— *A* Captuſ ne eſt *BD*. Captuſne eſt *CF'Z* V *ante* Non *Db* sed id quod habuit ☞. ſed quod habuit id *libri* (*) 645. KAECERITBONO — *A spat. aut nullum aut perparvum CD* nihil *libri* 646. QUISFUITDICNOMEN-———— *A, versu dein bipartito* V *ante* quid *Db* miſerum *om. C* 647. NUNC********IS— — *A* aequum (ęquum *B*) eſt (ẽ *C*) *libri* (*) 648. QUIUSM———— *A* (*in fine* O* *vel* R *As*) Quoiusmodi olim ☞. Quo luſ modi *B*. Quo uiſ modi *CDa*. Quoiuſmodi *DcFZ* inpopulo *BCD* habituſ ſt *C*. habituſ eſt *F* V *ante* nemo *Db* nemo, m *ex* q, *C* (*) 649. SERUILIB***Q— ——— *A*

TOXILVS

Hóminem miserum praédicas:
Quóm et ipsus probe pérditust et béneuolentis pérdidit.

DORDALVS

Émam opinor.

TOXILVS

Etiámne 'opinor'? súmmo genere esse árbitror:
Díuitias tu ex ístac facies.

DORDALVS

Íta di faxint.

TOXILVS

Éme modo.

VIRGO

Iam hóc tibi dico: actútum ecastor méus pater, ubi mé sciet
Vénisse huc, ipse áderit et me abs té redimet.

TOXILVS

Quid núnc?

DORDALVS

Quid est?

TOXILVS

Aúdin quid ait?

VIRGO

Nam étsi res sunt fráctae, amici súnt tamen.

---

p̄dicaſ *B* 650. QUṂ***PSṲS — — — — — *A* Quom et ipſuſ ℜ, et *cum A, ut vid.* Cum ipſuſ *BCDFZ* probe perditust ℜ *duce Bothio.* prope perdituſ (ꝑdituſ *B.* ꝑ dituſ *D*) eſt *libri* bene uolentiſ *BC.* beniuolentiſ *F* (*) 651. Ẹ — — — *A* [E — — — OṚ — — — *i. e.* E(mam *vel* tiam opin)or *As*] emam *sine spat. C et* (*ras. ex* emiã) *D* etiamne *Muellerus Pros. p. 46.* etiam *libri* opinor? summo ℜ. opinor· ſommo *B.* opinor ſummo *CD.* opinor. DOR. ſummo *FZ* eſſe arbitror *CDFZ.* opinor *B* (*) 652. D*UI***S— — — — — — *A* *spat. praem. CD,* TOX. *FZ: del.* ℜ Diuitiaſt uexiſt ac facieſ *BF itemque, sed* acfacieſ acfacieſ *CD.* Diuitiaſ tu ex iſtac facieſ: ac facieſ *Z: ubi* ac facieſ *del. Pylades* dii *F* faxint. TO. eme *Z.* facient. TO. eme *F.* faxin te me *B.* faxint te me *C* (memodo) *D* modo, o *prius ras. ex* d, *B* 653. IAMK— — — — *A* actutum *Guyctus.* iam (iã *BD*) actutum (ac tutũ *B*) *libri* ſcit *B* 654. UEṆỊ— — — — *A* (*sed* UẸṆỊSṢE**SEADE — — — *As*) *versu dein bipartito* Venisse huc, ipse aderit 𝔖 *duce As.* Veniſſe huc aderit hic *libri* abs te *Bothius.* abſentem *libri* (*) 655. AUDINQUID— — — *A* Nam et ſi *BC*

DORDALVS

Né sis plora: líbera eris actútum, si crebró cades.
Vín mea esse?

VIRGO

Dúm quidem ne nímis diu tua sím, uolo.

TOXILVS

Sátin ut meminit líbertatis? dábit haec tibi grandís bolos.
Áge si quid agis. égo ad hunc redeo. séquere. redduco hánc tibi.

DORDALVS

Adulescens, uin uéndere istanc?

SAGARISTIO

Mágis lubet quam pérdere.

DORDALVS

Túm tu pauca in uérba confer: quí datur, tanti índica.

SAGARISTIO

Fáciam ita ut te uélle uideo: ut béne emas, habe centúm minis.

DORDALVS

Nímiumst.

SAGARISTIO

Octogínta.

DORDALVS

Nimiumst.

---

656. NESIṢPLOṚAḶ———— *A* (*) 657. UI***A———— Q****Ṃ****SDIU***SIMUOLO *A* ne nimiſ *DFZ*. nenimiſ *C*. neminiſ *B*. NIMIS *A*, *ut vid. ex spat.* 658. SATINUTMEMINITL**********ABIT*AE*-*IBIGRANDISBOLOS *A* 659. Ạ———— ———TIBI *A* ſiquid *BCD* redeo *ex* credo *D* redduco *C*, *Guyetus*. reduco *BDFZ* 660. DOR. *Pylades*. *om. FZ* *Nihil apparet in A* Adoleſcenſ *libri*, *et B quidem in marg. ead. m. ante* Vin libet *libri* 661. DOR. *Pylades*. TOX. *FZ* *Nihil apparet in A* tua *F* qui *Scioppius Susp. lect. I 3*, *Acidalius*. quid *libri* 662. ———— ———TUM**NIS *A* uelle uideo *Acidalius*. uelle uideã *BDcZ*. uellẽ uideã *DaF*. uellem uideam *C* ut bene emas habe *S*. ut emaſ habe *libri* centum *Valla*, *Saracenus*. trecentum *CDFZ*. trecentiſ *B* miniſ *BZ*. minaſ *CDF* (*) 663. ———— —NU**US*****EKINC|ṆOṆP———— *A* Nimium ſt *C*

SAGARISTIO

Númmus abesse hinc nón potest,
Quód nunc dicam.

DORDALVS

Quíd id est ergo? elóquere actutum atque índica.

SAGARISTIO

Tuó periclo séxaginta haec dábitur argentí minis. 665

DORDALVS

Tóxile, quid agó?

TOXILVS

Di deaeque te ágitant iratí, scelus,
Qui hánc non properes déstinare. quín abi, argentum écfer huc. 667a

DORDALVS

* * * * * *

SAGARISTIO

Habéto.

TOXILVS

Eu, praedatú's probe. 667b
Nón edepol minís trecentis cárast: fecistí lucri.

SAGARISTIO

Heús tu, etiam pro uéstimentis húc decem accedént minae.

Nimiũſt nũmoſ *B sine spat.* (*) 664. ——— ———ACTU——— ——— *A* quid nunc dicam *Z* eloquere, l *ex* i, *D* 665. ——— ———GENTI***IS *A* *spat. om. CD* periculo *Z* dabitur *Bentleius in Ter. Heaut. IV 7, 8.* datur *libri* (*) 666. SCELUS *lectione perdubia in fine v. As* Toxile *Db.* Tolle *Da* dii *BF* agitanti rati *CDa: corr. Dc* scelus *Pylades.* et (& *D*) ſceluſ *libri* (*) 667. 668. *Post duos versus, in quibus legi nihil potest, in fine tertii* ———S*ROBE *habet A, ut versui* 667[b] *aut unus bipartitus praecesserit (qui certe v.* 668 *non fuit) aut v.* 668 *cum altero amisso: contra ante v.* 668 *hunc habet B iusto longiorem:*

Qui hac non propereſ deſtinare habeto Eu p̄dat' probe abi argentum effer huc

itemque ceteri, nisi quod hanc *FZ* #habebo# *CD.* DOR. habebo TOX. *FZ* heu *Z.* ehu *F* predatuſ *CDF.* praedatuſ *Z* (*corr.* ℞) probe ‖ Abi *CD* et fer *CDa.* ecfer *Dc.* *Quare verba* abi... huc *praemisso* quin *post* destinare *trai.* 𝔖 *cum lacuna* (*ad hoc exemplum explenda:* DOR. Nímiumst: sed dabo séxaginta.), *dein* habeto *SAGARISTIONI tribuens. Ceterum v.* 668 caraſt ‖ Caraſt (*priore eraso*) *D* (*) 669. K*U——— ——— ———MINAE *A* huc *om. B* accedant *BZ: corr. Gruterus* (*)

DORDALVS

Ábscedent enim, nón accedent.

TOXILVS

Táce sis: non tu illúm uides 670
Quaérere ansam, inféctum ut faciat? ábin atque argentúm petis?

DORDALVS

* * * * *

SAGARISTIO

* * * ábit atque ut dignúst perit. 671b

DORDALVS

Heús tu, serua istúm.

TOXILVS

Quin tu intro is?

DORDALVS

Ábeo atque argentum ádfero.

SAGARISTIO. VIRGO. TOXILVS

TOXILVS

Edepól dedisti, uírgo, operam adlaudábilem,
Probam ét sapientem et sóbriam.

---

670. ———— —UMUIDES *A* 671. #quere *CD* cauſam *F* avt (*er.* a) *D* abin *Bothius.* abiſne *libri* (abiſ ne *C*) 671a. ————Q·ARGENT—— *As* 671b. ———— ————U————TATQ·UTDIGNUST‖PERIT *A. Quem versum a reliquis omissum ad hoc exemplum suppl.* S (*cf. testim. ad v. 165*): ⟨DOR. Interibi opperíre. SAG. Aegre auid⟩u⟨s ábi⟩t atque ut dignúst perit. 672. KEUSTUSERUAISTU—QUINTUIN———— ———— ————ARGENTŪ‖———— *A* iſtum quin *sine spat. BCD* (*aut* ISTUM#QUIN *aut* ISTUNCQUIN *A, ut vid.*) intro is *Bothius, fortasse cum A* (*sed valde incerta* N *littera*). iſ intro *libri* affero *libri* (*)

Act. IV Sc. 5 ————OX*LUS *A uno praeterea versu vacuo.* TOXIL' SAGARISTIO ſerui II· ‖ PERSA UIRGO *Db et sine* II· *Z. duorum versuum spatium BCDa.* Sagariſtrio. Perſa uirgo. Toxiluſ *F* (*) 673. EDEPOLDEDISTIUIRGO————LAUDABILEM *A quadrante* operamad adlaudabilē *B cum As.* laudabilem *reliqui* (*) 674. PROBAME*SA*********S**RIAM#*IQUIDBONIS *A* Pbū *B*

VIRGO

Si quíd bonis
Boní fit, esse id ét graue et gratúm solet.

TOXILVS

Audín tu, Persa, ubi ab hóc argentum accéperis,
Simuláto, quasi eas prórsum in nauem.

SAGARISTIO

Né doce.

TOXILVS

Per ángiportum rúrsum te ad me récipito
Illác per hortum.

SAGARISTIO

Quód futurumst, praédicas.

TOXILVS

At né cum argento prótinam permittás domum,
Moneó, te.

SAGARISTIO

Quod te dígnumst, me dignum ésse uis?

TOXILVS

Tace, párce uoci: praéda progreditúr foras.

---

677. prorsus *hinc habet glossar. Plaut.: cf. ad v. 680 et 794.* 680. protinam *hinc habet glossar. Plaut. ante* prorsus (*v. 677*) *collocatum. Sed iusti ordinis vestigium apparere in eo videtur, quod legimus* protinam prorsus pro continuo*: ubi interpretamentum tam alienum est a prioris loci notione* (*cf. R Opusc. phil. II p. 268*) *quam convenit alteri adverbio.*

---

ante corr. ſiquid *BC* bonuſ *CDa: corr. Dc* 675. BONIFITESS**D**GRAU***GR**UMSOLET *A* id et (*non* idem) *A, ut vid.* idem et *reliqui* 676. AUDINTUP—— ARGENTUMACCEPERIS *A* ab hoc argentum *Guyetus cum A, ut vid.* argentum ab hoc *reliqui* (*) 677. SIMULATOQUASIE*SPRO***MIN***EM#NEDOCE *A* ſimilato *D* prorſum *CZ.* ꝓrſum *D.* prorſuſ *BF: cf. testim.* 678. PERANGIPO**UMRU********MERECIPITO *A* 679. ILLACPERKORTUM#QU*****U**NESTPRAEDICAS *A* Illa *BCD: corr. FZ cum A* ortum *F.* hortũ *B m. ead.* quod *FZ cum A.* quo *BCD* furtũ *Z: corr. Valla, Saracenus* eſt *libri cum A* predicaſ *C* 680. ATNECUMARGENTO**OTIN****RMITTA*DOMUM *A* (*) 681. M*NE***#Q*******G*U*ST-**DIGNUMESSSEUIS *A* moueo *F ante* te *distinxit Vssingius* qđ *ex* qt *B m. cad.* dignũ ẽ & tę me dignũ ẽẽ uiſ *B* 682. *Sic AFZ, ubi* parce uoce *B.* parue uoce *CD* p̄da *BD* foraſ *C,* ſ *dubia* (*)

DORDALVS. SAGARISTIO. TOXILVS. VIRGO

DORDALVS

Probae híc argenti súnt sexagintá minae,
Duóbus nummis mínus.

SAGARISTIO

Quid ei nummí sciunt?

DORDALVS

Crumínam hanc emere aut fácere uti remigrét domum. 685

SAGARISTIO

Ne nón sat esses léno, id metuebás miser,
Impúre, auare, né crumillam amítteres?

TOXILVS

Sine quaéso: quando lénost, nil mirúm facit.

DORDALVS

Lucró faciundo ego aúspicaui in húnc diem:
Nil míhi tam paruist, quín me id pigeat pérdere. 690
Age áccipe hoc sis.

---

689. *Nonius p. 468, 20 M.:* auspicaui pro auspicatus sum. Plautus in Persa 'lucro faciendo ego auspicaui': *cf. Reblinius p. 37, Caesar p. 19.*

Act. IV Sc. 6 Vnius versus spatium est in ABCDa: atque senarios insequentes a margine incipit A. TOXILVS SERVVS DORDAL' LENO SATVRIO PARASIT; UIRGO *Db.* Doraluſ leno. Toxiluſ ſeruuſ. Saturio. Paraſituſ. Virgo *Z.* Dordaluſ. Sagariſtrio. Toxiluſ *F* (*) 683. *Sic A, ubi* Probat *BCD.* Probate *F.* Probati *Z: corr. Bothius cum A* mnae *codd. Pyladis* (*) 684. DUOBUSNUMMISMINUSEST‡-QUITEINUMMISCIUNT *A* minus *Bothius.* minuſ eſt *libri* quo ii nummi ſunt '*prisca exemplaria*' *Pii,* ſunt *cum F* (*) 685. *Sic ABCDZ, nisi quod* ut (uti *Bothius*): *ubi* crumenam *DcF, codd. Pyladis* eme aut face ut *F: quam* '*veterem lectionem*' *dicit Pius* remigeret *codd. Pyladis* (*) 686. *Sic libri, sed* SATISESSES *A* (ſateſſeſ *C*) 687. *Sic A, ubi* cruminam *BCDZ.* crumenam *F* 688. SINEQUAESOQUAN*O - - - - - *A cum incertis duarum* L *reliquiis* lenoſt nihil *BCDFZ.* LENOESTNIKIL *A, ut vid.* 689. LUCROFACIENDOEGOAUS———— *A: cf. testim.* lucro faciundo ego *sine spat. CD.* lucro faciñdo. Do. ego *Z: corr. Camerarius* 690. NIKILMIKITAMPARUIST*****E**PIGEATPERDERE *A* Nichil *B.* Nihil *reliqui* prauiſt *DZ: corr. Pius.* paruumſt *F* 691 *sq. sic transponendo correxit et*

SAGARISTIO

Húnc in collum, nísi piget,
Impóne uero.

DORDALVS

Fíat.

SAGARISTIO

Numquid céterum
Me uóltis?

TOXILVS

Quid tam próperas?

SAGARISTIO

Ita negótiumst:
Mandátae quae sunt uólo deferre epístulas.
Geminum aútem fratrem séruire audiui híc meum:
Eum ego út requiram atque út redimam, adnití uolo.

TOXILVS

Atque édepol tu me cómmonuisti cómmode:
Videór uidisse hic fórma persimilém tui,
Eadém statura.

SAGARISTIO

Quíppe qui fratér siet.

personis distinxit Camerarius (*sed* Impone. Do. uero)*: atque etiam in A haec apparuerunt* (*quadrante* huc in collum)*:*

AGEACCIPEKOCSIS#ḲṲ*********NISIPIGEṬ
IMPONE#UEROFIAT#Ṇ**Q*I————————

Qui versus tales sunt in B:

Age accipi hoc ſiſ nunqd ceterum
Hunc incollũ niſi pig& impone uero fiat

ubi accipe *et* Numquid *reliqui* caeterum *C* SA. huic *FZ* impone uero. Do. fiat *F*. impono noſtro fiat *Z* (*) 693. MEUULTIS#QUIDTAMPR*****Ṣ#*ṬẠṆẸ*OTIUMEST *A* negotium ſt *C*. negociũſt *BF* 694. MANDATAEQUAESUNṬ**ḶỌḌẸFẸṚ******TṲLAS *A* Mandata equę *D*. Mandataeque *CF*. Mandata ęque *Z* epiſtulaſ *C*. epiſtolaſ *BDFZ* 695. GEMINUMAUTEṂFRA*RẸṂ**Ṛ***ẸẠṲ·ſeruire — — — *A* Fratrẽ· audiui *D* 696. EUMEGOUTREQUIRAṂ——ṚẸḌ———ṲỌḶỌ *A quadrante* atq.ut(i)ṚẸḌimam, *sed exitu incertissimo* Tum *B*. tũ *CDFZ: corr. Pylades* adniti 𝔖. *om. libri, cum A ut vid.* (*) 697. ATQ·EDEPOLTUME**ṂṂ————ṂALE *A quadrante* onuistihau cõmonuiſti *BD*. communuiſti *F* commode 𝔖. haud (hau *A*) male *libri ex v. 593* (*) 698. UIDEORUIDISSEK———— *A* 699. EADEMSTATURA#QUỊ***QṲỊḲ****Ṛ— — — *A* ſciet *Z*

DORDALVS

Quid ést tibi nomen?

SAGARISTIO

Nósti id quod ad ted áttinet.

DORDALVS

Quid áttinet non scíre?

SAGARISTIO

Ausculta ergo, út scias:
Vaníloquidorus Vírginesuendónides
Nugícrepiloquides Árgentumextenebrónides
Tedígniloquides Númmosexpalpónides
Quodsémelarripides Númquameripides: ém tibi.

DORDALVS

Eu hércle, nomen múltimodis scriptúmst tuom.

SAGARISTIO

Ita súnt Persarum móres: longa nómina

---

700. QUODESTTIBINOMEN#**S***QUODAḌTEATTINET *A: ubi de* #nescio (*vel* nescis, nescit) *cogitabat Studemundus, cum tamen aliquoties ante* QUODAḌ *littera* N *exstitisse ei videretur. Totum v. om. reliqui, in quo* Quid *corr. Brixius ad Trin. 889,* ted 𝔖 *suppleto* Nosti id (*) 701. *Sic libri cum A, nisi quod* noſ ſcire *Z et* ero *C* (*) 702. UANIḶOQUIḌỌRUSUIRGINISUENḌẸNIDES *A* (*vel* ḌỌ *angustiore* O *littera*) Vaniloqui doruſ *BCD* Virginisuendonides *Pylades* (*corr.* 𝔑). uirginiſ uendonident *B.* uirginiſ uendo uident *CDZ et, nisi quod* uide, *F. Non invenit 'in priscis exempl.'* uident *Pius* 703. NUGIEPILOQUIDESARGẸNTUMEXTENEBRONIDES *A* Nugicrepiloquides 𝔖. Nugipiloquideſ *B.* nugi pilo quideſ *C.* nugipilo quideſ *D.* nugipilo qui deſ *FZ* argentũ extenebronideſ *B.* argentũ ‖ Extenebro nideſ *CD* (tenene *ante ras.*). argentũ Extenebronydeſ *Z.* argentũ ex tenebronidoſ *F* (*) 704. TEDIGNILOQUIDESṆUGIḌẸṢṖALṖONIDES *A* te digni loqui deſ *CDFZ: copul. Pius cum B* Nummosexpalponides 𝔑 *duce Camerario.* nundeſ expalponideſ *B.* num deſ expalpo nideſ *CDZ.* num deſ exapalponideſ *F* (*) 705. QUODSEMELARRIPIDESNUṂQUAMEṚIṖIDESEMṬIBI *A* Quodſemellarripideſ *D.* Quod ſemel larripideſ *BCFZ: corr. Pylades* nunquã eripi (*nec quidquam praeterea*) *B.* numquam eripi *FZ et cum (pers.?) spat. CD* (*) 706. EUKERCLENOMENMULṬIṂỌ**SCRIPṬUṂṬUUM *A* ehu *F.* heu *Z* multimodis *Dousa Centur. p. 478, Scaliger fere cum A.* multiſ modiſ *BCDFZ* ſcriptũſt *B* tuum *libri* (*) 707 *sq. Sic libri*

Contórtiplicata habémus. numquid céterum
Voltís?

DORDALVS

Vale.

SAGARISTIO

Et uos: nam ánimus iam in nauíst mihi.

TOXILVS

Cras íres potius, hódie hic cenarés.

SAGARISTIO

Vale.

TOXILVS. DORDALVS. VIRGO. SATVRIO

TOXILVS

Postquam íllic hinc abiit, dícere hic quiduís licet.
Ne hic tíbi dies inlúxit lucrificábilis:
Nam nón emisti hanc, uérum fecistí lucri.

DORDALVS

Illé quidem iam scit, quíd negoti gésserit,
Qui míhi furtiuam meó periclo uéndidit.

---

cum A, sed contortriplicata *F* Nũqd *B* (*ut saepius* N *per hanc partem, vel in mediis vocabulis*). nunquid *C*. DOR. nunquid *FZ: corr. Pylades* cęterum *C* 709. UULTIS#UALE#SĘTUǪSNAMANIMUSINNAUIESTMIKI *A* Voltiſ uale & *B*. uoltiſ‖ Vale & *CD*. uoltiſ. uale. SA. et *FZ: corr. Pylades* iam in naui eſt *B*. iam innauiſ ſt *C*. in nauiſ ſt *D* (*. Db vel Dc*). in nauiſt *FZ* meuſ *BCDFZ* (*) 710. Tox. ℟. DOR. *FZ. spat. om. D (non C)* *Sic AB, ubi* craſ ire *DFZ*. craſire *C* caenareſ *C* (c *dubia*). cęnareſ *D*. coenareſ *Z* SA. uale *F*. uale *continuant DZ* (*non ABC*) (*) *Act. IV Sc. 7* TOXIL' S DODAL' ·L· SATVRIO P‖UIRGO *Db*. Toxiluſ. Dordaluſ. Saturio paralituſ. Perſa uirgo *F*. Toxiluſ ſeruuſ. Dordaluſ leno. Saturio. Paraſituſ uirgo *Z. unius v. spat. C, duorum BDa, sine spatio om. A: cf. ad v. 725* 711. *Sic libri, sed* ILLICABIIT *A, item BDFZ*. illic habiit *C: ubi* hinc *inser. Kiesslingius Mus. Rhen. XXIV p. 119* (*) 712. *Sic libri, nisi quod* illuxit lucrificabiliſ *BCF*. INLUXITLUCRIFICABIṢ *A* 713. *Sic A, ubi* reciſti lucri *B ante corr.* feciſti lucrum *CDFZ* 714. V *praem. Db* *Sic A, ubi* negotii *CD*. negocii *FZ et*, e *ex* ſ *corr., B* 715 *sq. Sic libri, nisi quod* PERICULO *A, item Z* (*)

Argéntum accepit, ábiit: qui ego núnc scio,
An iam ádseratur haéc manu? quo illúm sequar?
In Pérsas? nugas.

TOXILVS

Crédidi gratúm fore
Benefícium meum apud téd.

DORDALVS

Immo equidem grátiam
Tibi, Tóxile, habeo: nám te sensi sédulo
Mihi dáre bonam operam.

TOXILVS

Tíbine ego? immo sédulo

* * * * * * * * * * * * *

DORDALVS

Attát, oblitus sum íntus dudum edícere,
Quae uólui edicta. adsérua hanc.

TOXILVS

Saluast haéc quidem.

VIRGO

Patér nunc cessat.

TOXILVS

Quíd si admoneam?

VIRGO

Témpus est.

---

717 *sq. Sic libri cum A, sed* adſeratur *cum spat. in fine v. C.* aſſeratur *F* quoi *D.* quoi *F* imperſaſ *CD* T *ante* credidi *Db* 719. *Sic libri, nisi quod* apud̄ (t *ex* d) *B.* aput *C et* te *omnes:* ted ☙ (*) 720. *Sic A, ubi* toxile tibi *F et* nãteſenſiſſedulo *B.* nam ſenſiſſe te dulo *C itemque, sed* tedulo, *Da.* nam (nan *F*) ſenſi te ſedulo *DcFZ: corr. Bothius cum A* 721. *Sic A, ubi* Michi *B* operam bonam *F* tibinego *BCD.* tibin ego *FZ* immoſerui *BD.* immo ſerui *CFZ. Lacunam signavit* ☙ *ad hoc exemplum explendam:*

Dominó Timarchidi, íta uti iussit, séruio (*)

722 *sq. Sic libri, nisi quod* Atat *F.* At at *Z* DICERE *As* uolui addicta *F* ħ quidem *B.* ꝥec quidem *D* 724 *sq. Sic libri cum A, nisi quod*

TOXILVS

Heus, Sáturio, exi. núnc est illa occásio
Inimícum ulcisci.

SATVRIO

Écce me: numquíd moror?

TOXILVS

Age illúc abscede prócul e conspectu ét tace.
Vbi cúm lenone mé uidebis cónloqui,
Tum túrbam facito.

SATVRIO

Díctum sapientí sat est.

TOXILVS

Tunc, quándo abiero —

SATVRIO

Quín taces? scio quíd uelis.

DORDALVS. TOXILVS. VIRGO

DORDALVS

Transcídi loris ómnis adueniéns domi:
Ita míhi supellex squálet atque aedés meae.

---

729. *Hinc habere putant Terentium Phorm. 541:* 'Ah, dictum sapienti sat est'.

---

quidſiammoneã *B et* eſt cum illa *F* *Post v. 725 unius versus spatium (in summa pagina) habet A* (*) 726. *Sic libri cum A, nisi quod* nũqd *B.* nunquid *C* SA *ante* ecce *Db* (*) 727—729. *Sic libri, nisi quod* ABSCEDE (*vix* APSCEDE) *A* et *Acidalius (ut v. 467): om. omnes (sine spat.)* colloq *B* tum uerba facito *F* dictumſapientiſat eſt *B* (*) 730. TUNCQUANDOABIEROQUINTACESSCIOQUIDUELIS *A. om. reliqui* (*)

Act. IV Sc. 8 DORDALUS (*nec quicquam praeterea*) *A altero praeterea versu vacuo relicto. duorum versuum spatium BCDa.* DORDAL' ·L· TOXIL' ·S· UIRGO *Db.* Dordaluſ leno. Toxiluſ ſeruuſ *FZ* 731. *Sic AZ (sed* OMNES*), ubi* Tranſidiloriſ *B.* ranſidiloriſ *c. spat. init. (alt.* i *e corr.) C.* Tranſi diloriſ *Da.* Tranſi doloriſ *DcF* omiſ *D.* omneſ *F* (*) 732. *Sic AB, ubi* ſuppellex *CZ et* aediſ *CDF*

TOXILVS

Redís tu tandem?

DORDALVS

Rédeo.

TOXILVS

Ne ego hodié tibi
Bona múlta feci.

DORDALVS

Fáteor: habeo grátiam.

TOXILVS

Num quíppiam aliud mé uis?

DORDALVS

Vt bene sít tibi.

TOXILVS

Pol istúc quidem omen iám ego usurpabó domi:
Nam iam ínclinabo mé cum libertá tua.

SATVRIO. VIRGO. DORDALVS

SATVRIO

Nisi égo illunc hominem pérdo, perii. atque óptume
Eccum ípsum ante aedis.

VIRGO

Sálue multum, mí pater.

---

733. *Sic libri cum A, sed* neego, n *ex* u *incohato, C* (*) 734. BONAMULTAEFFECI#FATEORKABEBOGRATIAM *A*. Bonam uitam feci fateor habeo grãm *B itemque reliqui, nisi quod* habere (Do. *pro spat. et* gratiam *FZ*): *ubi* Bona multa feci *Lambinus, cum in suis 'libris veteribus'* bona muita feci *repperisset* (*) 735. *Sic libri, nisi quod* ALIUT *A* 736. *Sic A, ubi* pol *ex* poſt *et* u *in* iſtuc *ex corr. D* omniamego *B*. omne iam ego *reliqui* (*) 737. *Sic libri, sed* mecum *C* LIBERTATUA *A*

Act. IV Sc. 9 SATVRIO P DORDAL' L UIRGO *Db in fine pag.: om. A sine spat., cum duorum versuum spat. B, cum unius CDa.* Saturio paraſituſ. Dordaluſ leno. Virgo *Z*. Saturio Dordaluſ. Perſa Virgo *F* 738. V *praem. Db* NISIEGOILLUMKOMINEMPERDOPERIIATQ·OPTUME *A itemque, sed* optime, *BCD: ubi* perdo. Do. perii. SA. atque optime *FZ:* illunc *corr. Camerarius, pers. del. Acidalius* 739. ECCUMIPSUMANTEAEDES#SALUEMULTUMMIKIPATER *A, ubi* mi pater *reliqui,* ędiſ *D*. ediſ *F*. aedeſ *BCZ*

SATVRIO

Salué, mea gnata.

DORDALVS

Ei, Pérsa me persúm dedit.

VIRGO

Pater híc meus est.

DORDALVS

Hem, quíd? pater? perii óppido.
Quid ego ígitur cesso infélix lamentárier
Minás sexaginta?

SATVRIO

Égo pol te faciám, scelus,
Te quóque etiam ipsum ut lámenteris.

DORDALVS

Óccidi.

SATVRIO

Age ámbula in ius, léno.

DORDALVS

Quid me in iús uocas?

SATVRIO

Illi ápud praetorem dícam: sed ego in iús uoco.

DORDALVS

Nonne ántestaris?

SATVRIO

Tuán ego causa, cárnufex,

---

740. *Huc si non referri, at certe adhiberi potest glossa cod. Sangall. 312 (CGL. IV p. 271, 32 G.):* persum deorsum praecipitatum: *cf. Anal. Pl. p. 45 sq., ubi glossa (in qua certissima* r) *adhiberi nondum poterat.* 745—748. *Commentator Cruquianus in Hor. Serm.*

---

740. SALUEMEAGNATA#EIPERSAMEPESSUMDEDIT *A* gratia *C* hei *Scioppius Susp. lect. III 1. & B.* et *CD. om. FZ* persum dedit *S: cf. testim.* peſſum dedit *libri* (*) 741. *Sic libri cum A, nisi quod* ẽ *C et* opido *F* 743. mnas *codd. Pyladis* polte *BD* ſeeluſ *B* 745. D *ante* quid *Db* inius *BC (item v. 746)* 746. Illic *libri: corr. Camerarius* p̄torē *D.* ~~red~~ p̄torė *B Cf. testim.* (*) 747. non te *F* carnifex *BF* (*)

Quoiquám mortali líbero auris átteram,
Qui hic cómmercaris cíuis homines líberos?

DORDALVS

Sine dícam.

SATVRIO

Nolo.

DORDALVS

Aúdi.

SATVRIO

Surdus sum: ámbula.
Sequere hác, sceleste, féles uirginária.
Sequere hác, mea gnata, me úsque ad praetorém.

VIRGO

Sequor.

I 9, 76: licet antestari i. e. te testem facere? olim qui antestabatur tangens auriculam eius quem testem cupiebat his uerbis loquebatur 'licet antestari?' si ille respondisset 'licet' per iniectionem manus, ipse uadatus quod ei non paruisset aduersarium suum in iudicium rapiebat: quod si antestatus non esset et manum uadatus iniecisset, iniuriae reus constitui poterat. Plaut. in Persa 'Satur. age ... leno. D. quid ... uocas? Sat. illic ... uoco. D. nonne antestaris? Sa. tuan ... atteram': *qui cum v. 746* illic dicam apud praetorem *transponat cum Pylade, de interpolatione gravis suspicio est.* 751. *Hunc v. imitatur Ausonius epigr. 70, 5:* feles nuper pullaria dictus: *vide ad Rud. 748.*

---

748. Cuiquam *libri* at terram *B* 749. cuuſ *B* 750. ambulae *D ante ras.* (*) 751. Sequera *C* sceleste *Lambinus, Acidalius.* ſceleſta *libri, cui* Do. *praem. FZ* feleſ *BC: aut sic aut* fideſ *Da.* fleſ *DbFZ* uir ginaria *Da: copul. Dc* (*) 752. SA. *praem. FZ: del. Lambinus* gnata meuſq᷑ adp̄torē Sequor *B.* gnata ‖ Meuſq; ad prę-torem ſequor *C.* gnata ‖ Me;uſque ad p̄torem ſequor *D* (; *Db*) *Ceterum in Z haec scaena terminatur in media ferme pagina, cuius altera pars vacua relicta est*

ACTVS V

TOXILVS. SAGARISTIO. LEMNISELENIS

TOXILVS

Hostíbus uictis, ciuíbus saluis, re plácida pacibus pérfectis,
Bello éxtincto, re béne gesta, integro exércitu et equis et praésidiis,
Quom béne nos, Iuppiter, iúuisti dique álii omnes caelípotentes, 755
Eas uóbis habeo grátis atque ago, quía probe sum ultus meum ínimicum.
Nunc ób eam rem inter párticipes didám praedam et partícipabo.
Íte foras: híc uolo ante óstium et iánuam 758
Meos párticipes bene accípere.
Státuite hic léctulos: pónite hic quae ádsolent: 759
Hic státui uolo primum áquilam

* * *

Act. V Sc. 1 TOXIL' SAGARISTIO SERVI · II (*in fine v. 752*) MERETRIX *Db. unius versus spatium BCDa.* Toxiluſ. Sagariſtio ſerui duo. Meretrix Lemniſcilene *Z.* Toxiluſ. Lemniſſelene meretrix. Sagariſtrio *F* 753. S *praem. Db* replacida pacibuſ *CDa* (*separ. Dc*). replacidiſ a pacibuſ *B, litteris* iſ *erasis* (*) 754. extinto *Da:* c *sup. scr. Db* geſtaS *D, er.* S et equis et 𝔖. et *libri* p̄ſidiiſ *B* (*) 755. Cum *libri* iupiter *BF* iuuiſti *BDcZ.* Viuiſti *CDa.* uidiſti *F* dii atque *F* om̄iſ *B* cęli potenteſ *BD* (*) 756. habeo grateſ *CDZ.* habeo gratiaſ *F.* grateſ habeo *B* ſũ ultuſ meũ inimicũ *B* (*) 757. obeam rem *BC* didam *Hauptius Opusc. III p. 374 praeeunte Bothio.* diuidam *libri* p̄dam *BD* particibabo *B ante corr.* (*) 758 *sq. sic discripsit Hermannus El. d. m. p. 215 quattuor versibus, duos cum B habeat ante* Ite *spat. CD* hjc *ex* hoc *D* hoſtium *libri post* ſtatuite *et* ponite *et* uolo *distinxit D* q'ue *D.* quęque *Z* aſſolent *F* primum aquila mihi *CDFZ.* p̄ mihi aliqua m̄ *B, sed* p̄mum aliquam *m. ead.: deinde* aliquam *erasurus fuit nescio quis* (*cf. ad v. 760*)*: ubi post* aquilam *clausulam velut* Plénam mulsi hírneam: *suppl.* 𝔖 (*)

Vnde ego ómnis hilaros lúdentis laetíficantis faciam út fiant,
Quorum ópera facilia fáctu facta haec míhi sunt quae uolui écfieri.
Nam impróbus est homo qui béneficium scit áccipere et reddére nescit.

LEMNISELENIS

Toxíle mi, cur ego síne te sum? cur tu aútem sine me's?

TOXILVS

Ágedum ergo:
Accéde ad me atque ampléctere sis.

LEMNISELENIS

Ego uéro.

TOXILVS

Oh, nihil hoc mágis dulcest.
Sed amábo, oculus meus, quín lectis nos áctutum commén-damus?

LEMNISELENIS

Omnía quae tu uis, éa cupio.

---

760. omĩſ *B*. omĩſ *CD* hilaroſ, r *ex corr.*, *D*. hylaroſ *F* lętificantiſ *D*. letificantiſ *B* fiant aliq^{a} m^{i} *B*, l *ex* c (*vel ex* q *incohato*) *facto: cf. ad v. 759* (*) 761. haec mihi (m^{i} *B*) facilia factu facta *libri: trai.* ☞ effieri *BCDZ*. fieri *F*. exfieri '*prisca lectio*' *Pii* (*) 762. inprobuſ *C*. improbuſ *B*. imꝑb; *D* accipere *B*. ſumere *reliqui* (*) 763. mí *B* ſum cur *BCD*. ſum? Tox. cur *FZ: corr. Camerarius* tu aut̃ *B*, *Bothius*. aut̃ *Da*. aut̃^{tu} *Db*. autem tu *CZ*. aut tu *F* me eſ *libri* Tox. *Camerarius*. LEM. *FZ: spat. BCD* agidũ *B* ergo *c. spat. in fine v. CD* (*) 764. adme atq; amplectere ſiſ *CDFZ*. mea adme atque amplecteriſ *B* LEM. *Camerarius*. T *Db*. Tox. *FZ*. *spat. BCDa* uero. Tox. oh ℞. uero oh *BC*(ů)*DFZ*. uero *Z* hoc *om. B* Dulce ſt *C* (*) 765. LEM. *praem. FZ, spat. CD: om. Camerarius* ſedamabo *ex* ſedemabo *D* oculi̇uſ *B*. occuluſ *C* quin *BC*. qum *D*. quum *Z*. cum *F* lectis *Camerarius*. inlectiſ *BCFZ*. in lectiſ *D* ac tutum *B* cõmendamuſ *BCD* (cõm̃dam'). commodamuſ *Z* (*) 766. LEM. *Weisius*, ℞. *om. libri* tu

TOXILVS

Mutúia fiunt a me. áge, age ergo
Tu, Ságaristio, accumbe ín summo.

SAGARISTIO

Ego níl moror: cedo parem quém pepigi.

TOXILVS

Temperí.

SAGARISTIO

Mihi istuc temperí serost.

TOXILVS

Hoc áge: age accumbe. hunc diém suauem
Meum nátalem agitemús amoenum. date aquám manibus:
poníte mensam.
Do hanc tíbi florentem flórenti. tu hic éris dictatrix nóbis.

LEMNISELENIS

Age, púere, ab summo séptenis cyathís committe hos lúdos.

SAGARISTIO

Moue mánus, propera, Paegniúm: tarde cyathós mihi das.
cedo sáne.
Bene míhi, bene uobis, béne amicae.

uiſ *ex* tuuſ *Dc* age age *FZ.* age age age *BCD: cf. ad. v. 768* (*) 767. in *sup. scr. D* nihil moror *B.* nihil *reliqui* cędo *D.* caedo *C* partem quam *F* pepigi *etiam CD* (*) 768. tempori *bis Dc* ſeroſt *FZ.* ſeroſt ẽ *D.* ſero eſt *BC* Tox. *F: om. reliqui sine spatio* hoc age: age *Muellerus Pros. p. 99 adn.* hoc age *B.* age *reliqui: cf. ad v. 766* ſuaue *B* (*) 769. amoenū, amo *in litura ex* ſuav *ut vid., D.* amoenum nū *B* ponite *Guyetus, Reizius.* apponite *libri* 770—773ª. *Sic B (hucusque recte versus discribens, nisi quod v. 758 sq. binos iunxit), sed* c *in* dictatrix *ex incohato* x, *ut vid., corr.:*

Do hanc tibi florente florenti tu hic eriſ dictatrix nobiſ a^{ge} puere
Aſūmo ſepteni ſciathiſ cōmitte hoſ ludoſ moue man' ꝑpera
Paenigniū tarde cia zaſ mihi daſ cedo ſane bene mihi bene uob bene
me amice

itemque, sed florentem *et* dictatrix *et* age *et* A ſummo *et* moueamuſ propera *et* Pegnium *et* uobiſ, *reliqui atque* ſeptenif cyathiſ *DZ.* ſeptenif ciathiſ *C.* ſeptenniſ cyatiſ *F' et* ciataſ *CDa,* t *ex corr.* (*fere ut* z). ciatoſ *Dc.* cyatoſ *F.* cyathoſ *Z et* meę amice *FZ* (me amice *etiam CD*): *ubi v.* 770—772 *sic dispescuit Bothius praeeunte Bentleio in Hor. serm. II 2, 123, quibus dim. anap. adiunxit* ℭ. *Toxilo cum continuent FZ,*

TOXILVS

Optátus hic mihi diés datus
Hodiést ab dis, quia té licet
  Líberam me amplécti.

LEMNISELENIS

Tua fáctum opera.

TOXILVS

Bene ómnibus
Nobís: hoc mea manus póculum
  Dónat tuae, ut amántem
Amánti decet.

LEMNISELENIS

Cedo.

TOXILVS

Áccipe.

LEMNISELENIS

Bene éi qui nil ínuidet
  Míhi et ei qui hoc gaúdet.

---

v. 771 *LEMNISELENI tribuit Vssingius* (*spat. BCD*), *v.* 772 *sq. SAGARISTIONI* Ƨ. *Praeterea* ab summo *corr. Kampmannus de AB praep. p. 33 et* me (meę) *del. Guyetus* (*) 773ᵇ—777ᵇ. *sic discripsit personisque distribuit* Ƨ, *cum B habeat:*

Optatuſ hic ṁ dieſ datuſ hodieſt abdiſ qa te lic& liberã me amplecti
Tua factũ opa bene om̃ib; noƀ ħ meae manˈtuae poculũ donat
Vt amantẽ amanti dec& cedo accipe bene ei q̣ inuid& ṁ
& ei q̣ ħ gaud&

itemque (*sed* mihi *bis et* quia *et* omnibuſ nobiſ *et* manuſ tuae *et* qui *bis*) *reliqui, nisi quod inter* mihi dieſ *aliquid* (ẽ *ut vid.*) *sup. scr. Dc et* hodie ſt *C et* factumſt *F et* opera bene *CD.* opera bene *FZ* (opera. bene *Acidalius, Brissonius*) *et* heę meę *CD.* hę meę *Z.* he mee *F* (hoc mea *Camerarius*) *et* poculum donant *CDFZ* (tuae *post* poculum donat *trai.* Ƨ) *et* amanti, n *ex corr., D* (*fuit* amatii *ut vid.*) *et* TOX. — LEM. — TOX. *pro spatiis FZ et* qui inuidet *CDFZ* (nil *inser.* Ƨ *praeeunte* non *Acidalio*) *et* qui hoc gaud *CD.* qui hoc gaudio gaudet *FZ* (*)

DORDALVS. LEMNISELENIS. SAGARISTIO. TOXILVS. PAEGNIVM

DORDALVS

Qui súnt miseri quiqué fuerunt quiqué futuri sunt pósthac,
Solús ego omnibus antídeo, facile misérrumus hominum ut uíuam.
Perii, ínterii: pessúmus hic mihi dies hódie inluxit córruptor:
Ita mé Toxilus perfábricauit itaqué meam rem diuéxauit.
Vehiclum árgenti miser éieci iam néque, quam ob rem eieci, hábeo.
Qui illúm Persam atque omnís Persas atque étiam omnis persónas
Male di ómnes perdant: íta misero Toxílus haec mihi concíuit.
Quia eí fidem non habui árgenti, eo míhi eas machinas mólitust.
Quem pól ego ut non in crúciatum atque in cómpedes cogam, sí uiuam,
Siquidem húc umquam erus eius rédierit, quod spéro, — sed quid ego áspicio?

Act. V Sc. 2 DORDAL' LE EDẼ (*in fine v. 777b*) ‖ TOXIL' SAGARIS TIO SERVI *Db. duorum v. spat. B, unius CDa.* Dordaluſ. Toxiluſ. Sagariſtrio. Lemniſſelene meretrix. Paegnium puer *F.* Dordaluſ leno. Toxiluſ. Sagariſtio ſerui. Lemniſcelene pęgnium *Z* 778. D *praem. Db* miseri ℜ. qui erunt *libri* (*) 779. Antideo *Da.* Antideo *Dc* miſerrimuſ *libri* homonũ *B* (*) 780. peſſimuſ *libri* im *B* illuxit *BF: post quam vocem distinguebatur ante* ℜ (*) 781. toxilluſ *Z* pfabicauit itaq *D: ubi* r *sup. scr. Db, lineolam sub* it *del. Dc* atque meam *F* *Post hunc versum, qui est paginae octavus, reliqua pars omnis eius paginae vacua relicta est in B, cum alia manus incipiat a folio insequenti: cf. ad v. 271* 782. Vehiculũ *C.* Vehiculum *BDF'Z: corr. Bothius* eieci iam ℜ. eiciamiſi *B.* eieci amiſi *CDZ.* eieci emiſi *F* obrem eieci *BC* (*) 783. omĩſ *bis B, semel C,* omĩſ *bis D, semel C* (*) 784. omĩſ *BCD* misero ℜ *cum Scaligero.* miſer *libri* hec *D* michi *B* conciuit *Camerarius.* cĩſciuit *BD.* conſciuit *CF.* cõſtituit *Z* (*) 785. *Spatiolum ante* quia *D* molituſt *cum spat. CD.* molituſ eſt *F* (*) 786. incruciatum *BC.* in crutiatũ *D* cõpediſ *BD.* compedeſ *F* uiuam *cum spat. CD* (*) 787. eius redierit *Weisius, Reizius, Lachmannus.* redierit eiuſ

Hoc uíde: quae haec fabulast? híc quidem pol potánt: adgrediar. — ó bone uir,
Saluéto: et tu, bona líberta.

LEMNISELENIS

Dordálus hic quidemst.

SAGARISTIO

Quin iúbe adire.

TOXILVS

Adi, sí lubet.

SAGARISTIO

Agite adplaúdamus.

TOXILVS

Dordále, homo lepidissúme, salue. Locus híc tuost: hic accúmbe. adferte aquam pédibus. praeben tú, puere?

DORDALVS

Ne sís me uno digito áttigeris: ne te ád terram, scelus, ádfligam.

PAEGNIVM

At tíbi ego hoc continuó cyatho oculum éxcutiam tuom laéuom, odium.

---

794. continuo *quod hinc excerptum habere glossar. Plaut. dicit* R *in edit.* (*aliter in praef. et Opusc. phil. II p. 268*), *videtur cogitasse de delendo* pro *inter* protinam prorsus *et* continuo: *cf. ad v. 677. 680.*

---

libri post spero *interruptam orationem signavit Bothius* ago *F* aſpicio *cum spat. CD* (*) 788. quęhęc *D* (quę *ex* que *Db, ut vid.*) fabula eſt *F*. famulaſt *B* hic quidem pol *Muellerus Pros. p. 38, 397.* Pol (*post spat. B*) hic quidem *libri* poterat aggrediar *F* ó *B* o bone uir *inter spatia CD* (*) 789. 790 *unus versus est in B, qui* et tu bona liberta· *inter spatia exhibet* LEM. *Vssingius.* TOX. *FZ* quidẽ ẽ *Z et D ante ras.* qdeſt *B.* quideſt *C.* quidẽ *D ex ras. et F* SA. *FZ. spat. om. BC* (*ex* ẽ *er. habet D*) (*) 791. TOX. *Z.* DOR. *F* Adiſilibet *B.* Adi ſi lib& *CZ.* adi ſib& *Da.* adiſib& *Db.* adiſ iubet *F* SA. S. *spat. BCD. om. FZ* T *Db. spat. BCDa. om. FZ* lepidiſſume *ex* lepiduſume *D.* lepidiſſime *C* (d *ex* ſſ) *et FZ* (*) 792. S *praem. Db, spat. CDa: om. FZ* tuuſ eſt *libri: corr.* S huc *F* acumbe *B* adferte S. ferte *libri* preben *libri* (*) 793. affligam *CF* 794. PAEGN. *Pylades.* TOX. *FZ*

DORDALVS

Quid aís, crux, stimulorúm tritor? quo módo me hodie uorsáuisti?

Vt me ín tricas coniécisti? quo módo de Persa mánus mi aditast?

TOXILVS

Iúrgium hinc aúferas,
Si sápias.

DORDALVS

At, bona líberta, haec
Sciuísti et me celáuisti?

LEMNISELENIS

Stultítiast, quoi bene essé licet eum
Praeuórti litibus. pósterius
Istaéc te magis par ágerest.

DORDALVS

Vritur cór mihi.

---

796. *Haud improbabile est hunc v. olim positum fuisse apud Nonium s. v.* tricas *p. 8, 24: ubi iam* Plautus *tantum exstat ante lacunam* (*de quo delendo vix recte cogitat L. Muellerus*). *Nam ad totius adnotationis contextum melius quadrat hic v. quam aut v. 831 aut Most. 572 aut Pseud. 1323.*

---

tibi ego *B.* ego tibi *reliqui* ciatho *BDa.* citatho *CDb.* cyato *F* tuom laeuom, odium ℰ. tuum *libri* (*) 795. V *in marg. er., ut vid., ante* Q *in D* ſtumuloꝙ *B* ueſauiſti *Da.* uerſauiſti *Db cum reliquis* 796. in trichaſ *BDbZ.* inthrichaſ *C* deperſa *BCD* mihi *CDFZ.* michi *B* aditast *Camerarius.* additaſt *BCDZ.* addita eſt *F* (*) 797—803 *sic discripsit* ℰ (*v.* 798[b] *et pro* ea *corr. cum Camerario*), *ubi B habet:*

Iurgiũ hinc auferaſ ſiſapiaſ· At bona liberta hęc ſciuiſti
Ea me celauiſti· ſtulticiaſt cui bene eſſe licet eũ p̄uorti
Litib⁹ poſteriuſ iſtahec temagiſ par agereſt· urit̃ cor michi
Da illi cantarũ extingue ignẽ ſi cor urit̃ caput
Neardeſcat. ludoſ me facitiſ intellego

itemque reliqui (*pers. pro spat. FZ*) *nisi quod* cęlauiſti *DZ* ſtultitiaſt *CDZ.* ſtulticia eſt *F* praeuorti *FZ.* p̄ uoſti *C ante corr.* Litibuſ *CDZ.* inter *F* iſtaec *DcF.* iſtahęc *DaZ.* iſta haec *C* magiſ peragere eſt *F* uritur cor mihi *et* cantharum *et* uritur *CDFZ* (*)

TOXILVS

Dá illi cantharum: éxtingue ignem, sí cor uritúr,
Caput ne árdescat.

DORDALVS

Ludós me
Fácitis, intéllego.

TOXILVS

Vín cinaedúm nouom tíbi dari, Paégnium?
Quin lúde ut solés quando líber locúst hic.
Babaé, basilicé te intulísti et facéte.

SAGARISTIO

Hui!

PAEGNIVM

Decét me facétum esse: et húnc inridére
Lenónem lubídost palám, quando dígnust.

TOXILVS

Pérge ut coeperás.

PAEGNIVM

Hóc leno tibí.

DORDALVS

Perií, perculít me prope.

PAEGNIVM

Ém, serua rúsum.

DORDALVS

Lude út lubet, erus dum hínc abest.

---

804. Tox. *om. F* uin cinedum *BDcFZ.* uincine dum *CDa* nouom *B.* nouum *CDFZ* dari *om. F* pegnium *C et, p ex g, D* 805. Quin lude *Z.* Quine lude *Da.* Quinelude *C.* Quin elude *BDc.* Quin nunc lude *F* locuſ ẽ *F* (*) 806 *sq.* Hui babe *B.* hui babę *CZ.* hui babę (*ex* batę, *ut vid.*) *praecedente spatiolo D.* huy habe *F: ubi* Hui *in finem versus traiecit* ☞ *SAGARISTIONI tribuens duce Richtero in Studem. Stud. I p. 581 sq.* facere *Z* irridere *F* (*) 808. palam ☞. *om. libri* dignuſ eſt *F* (*) 809. Tox. *FZ. spatiolum D. om. C* coeperaſ *C.* ceperaſ *BDFZ* PA. *FZ. spat. B. om. CD* (*) 810. Do. *praem. Camerarius* (*ante* me *habet Z*), To. *F* Peri *BCDZ* em *B.* hem *reliqui* rusum ℜ *Prol. Trin. p. CIV.* tu ſum *B.* rurſum *reliqui* (*) 811. Lude ☞. Delube *BCDa.* Delude *DcFZ* eruſ *BCDc.* Fruſ *Da.* crux *F.* heruſ *Z* ab eſt *C* (*)

PAEGNIVM

Viden út tuis dictis páreo?
Sed quín tu meís contra itém dictis séruis?
Atque hóc, quod tibí suadeó, facis?

DORDALVS

Quid ést id?

PAEGNIVM

Restím tu tibí cape crassam ác te suspénde.

DORDALVS

Caue sís me attigás, ne tibi hóc scipióne
Malúm magnum dém.

PAEGNIVM

Tu utitór: te condóno.

TOXILVS

Iam iám, Paegnium, da paúsam.

DORDALVS

Égo pol uos erádicabo.

PAEGNIVM

At té ille, qui suprá nos habitat,
Quí tibi male uolt máleque faciet. nón hi dicunt, uérum ego.

TOXILVS

Áge circumfer múlsum: bibere da úsque plenis cántharis.
Iám diu factumst, póstquam bibimus: nímis diu siccí sumus.

---

812. *post* pareo *spatiolum D* (*) 813. ſed *DcFZ*. I ſed *B*. iſed *CDa* *ante* item *spatiolum CD* 814. hoc *om. Da: sup. scr. Db* tibi *om. B* faciſ *ex* ſciſ *Da, ut vid.* ſciaſ *Z* quidē id? *CD.* quid id eſt *F* 815. te suspende ℜ. ſuſpendete *BC.* ſuſpende te *DFZ* (*) 816. attigaſ *CDa.* attingaſ *BDbFZ* (*) 817. dem. PA. tu utitor: te ℜ (dem. PA. *cum Pylade*). dein utere te *B.* demutere te *CDZ* (dem. utere *Pius*). demittere te *F* (*) 818. pegnium *CD.* penigniū *B* *post* pauſā *er.* S, *ut. vid., D* (*) 819. *Ante* Ego *spatium amplius CD* (*) 821. circū fer *B* *post* mulsum *dist. Dousa* (*post* bibere *Camerarius*) bibere da *B.* Biberet *C.* Biber& *cum spatiolo Da.* bibere *DcFZ* cantariſ *B* (*) 822. factū eſt *BD.* factum ē *C* poſt quam *C* nimi *B* diu *om. CDFZ*

DORDALVS

Dí faciant ut íd bibatis, quód uos numquam tránseat.

SAGARISTIO

Néqueo, leno, quín tibi saltem státiculum, olim quem Hégea
Fáciebat. uide uéro, si tibi sátis placet.

TOXILVS

Me quóque uolo
Réddere, Diodórus quem olim fáciebat in Iónia.

DORDALVS

Málum ego uobis dábo, ni abitis.

TOXILVS

Étiam muttis, ímpudens?
Iám ego tibi, si me ínritassis, Pérsam adducam dénuo.

DORDALVS

Iám taceo hercle atque * *

SAGARISTIO

* * * * * * *

DORDALVS

* * * tu Pérsa's, qui me usque ádmutilauisti ád cutem.

TOXILVS

Táce, stulte: hic eius géminust frater.

DORDALVS

Hícinest?

---

823. D *praem. Db* id, i *ex* l, *D* nũquã *BD* 824. S *Db.* Tox. *FZ* Neq; ó leno *B.* Neq' oleno *CD.* Nequam leno *F* egea *D ante corr: et F* (*) 825. ueto *F* Tox. ● (SA. *Camerarius*). *spat. BCD. om. FZ* 826. diodor' quẽ ‖ Olim *D.* diodoruſ olim *F* faciebat mionia *F* (*) 827. niſi *libri: corr. R cum Reizio* abit iſ *ex* abitiſ *Dc* mutiſ *libri: corr. Taubmannus* (*) 828. initaſ ſiſ *Da* (*copul. Dc*). irritaſſiſ *BF* abducam *F* denuo· Iam taceo ‖ Hercle *hac versuum distinctione B* 829. *Lacunam signavit* S *ad hoc exemplum explendam:*

atque ⟨ábeo. SA. Ne abi: máne, dum Persa huc áduenat.
Do. Quíd ais? nempe⟩ tu *e. q. s.*

perſa eſ *libri* cutem *DcFZ.* cuſtẽ *B.* curtem *CDa* (*) 830. To. *om. F*

TOXILVS

Ac geminíssumus.

DORDALVS

Dí deaeque et te et géminum fratrem excrúcient.

SAGARISTIO

Qui te pérdidit:
Nám ego nil merui.

DORDALVS

Át enim quod ille méruit, tibi id obsít uolo.

TOXILVS

Agite hunc sultis lúdificemus.

LEMNISELENIS

Nísi si dignust, nón opust:
Ét me haud par est.

TOXILVS

Crédo eo, quia non ínconciliat, quóm te emo.

LEMNISELENIS

Át tamen non —

TOXILVS

'Támen' aegrest: caue sís malo ergo et séquere me.
Té mihi dicto aúdientem esse áddecet. nam hercle ábsque me
Fóret et meo praesídio, hic faceret té prostibilem própediem.
Égo sum tibi patrónus plane, qui huíc pro te argentúm dedi.

---

gemin' ẽ *D.* geminuſ eſt *BCFZ* hicine eſt *B.* hiccineſt *reliqui* geminiſ ſum' *D.* geminiſ ſumvs *C.* geminiſumuſ *BZ* (*) 831. Dii *F* et te geminum *F* excrutient *CDF* 832. nihil *CDFZ.* nichil *B* (*) 833. hunc sultis *Guyetus.* ſultiſ hunc *BCDZ.* ſtulti hunc *F* LEM. ℜ. *om. libri sine spat.* ſi dignuſt *cum spat. C.* ſi indignũſt SA. *F.* indignũſt SA. *Z* (*) 834. Et ℜ. At *BCD.* LE. At *FZ* parẽ *CD* credo eo ℬ. eo credo *libri* inconciliat *Pylades.* in concilia ut *BCFZ.* inccilia ut *D* cum *BCDZ.* eum *F* (*) 835. LE. Attamen non — To. 'tamen' aegrest: caue ℬ. Attamen non tamen caue *BCD.* LE. attamen non tamen. To. caue *FZ* sis malo ergo *Bothius.* ergo ſiſ malo *libri* (*) 836. LE. *praem. Z,* Do. *F: del. Camerarius* michi *B* *ante* nam (Nam *B*) *spat. BCD,* Tox. *FZ: om. Camerarius* (*) 837. preſidio *BC* proſtibilẽ *B.* proſtipilem *CD.* proſtibulam *Z.* poſtribulam *F* cropediem *B.* crope diem *C.* r copediem *D* (*) 838. *Huc revocavit* ℜ, *quem ante v.* 843 *habent libri* (*)

Séd ita pars libértinorumst: nísi patrono qui áduorsatust,
Néc satis liber síbi uidetur néc satis frugi néc sat honestus:
Níl effecit, ni eí male dixit, ní grato ingratús repertust.

LEMNISELENIS

Pól bene facta túa me hortantur, túo ut imperio páream.

TOXILVS

Pergráphice hunc uolo ludíficari.

LEMNISELENIS

Meo ego ín loco sedulo cúrabo.

DORDALVS

Certoílli homines mihi néscio quid mali cónsulunt quod faciánt.

SAGARISTIO

Heus uos.

TOXILVS

Quid aís?

SAGARISTIO

Hicin Dordalus ést leno, qui hic líberas uirgines mércatur?
Hicinést, qui fuit quondám fortis?

DORDALVS

Quae haec rés est? ei, colaphó me icit.

Malum uóbis dabo.

TOXILVS

At tibi nós dedimus dabimúsque etiam.

---

839. eſt *BCDZ. om. F* aduerſatuſ eſt *libri* 841. ſatiſ honeſtuſ *B* (*) 840. Nil effecit ☞ *duce Brugmanno de* NI *partic. p. 20.* Ni id efficit *libri* nj (*ex* ne) grato *D* ingratoſ *B* repertuſ eſt *libri* (*) 842. benefacta *BCD* tuo, o *e corr., C* ut *om. DFZ* *Cf. ad v. 838* 843. Pergraphice *Spengelius* '*Ref.*' *p. 392.* graphice '*libri vet.*' *Lambini et cod. Scaligeri.* hice *post quinque fere litt. lacunam B.* hic ẽ *post octo fere litt. lac. D itemque, sed* eſt, *C.* Hic eſt. *F.* Hic eſt hic eſt *Z* uolui '*libri vet.*' *Lambini* ludificrari *C* in-loco *BC* curabo, r *ex* c, *B* (*) 844. michi *B* quod *et* heus *Aldina.* quid *et* heu *libri* (*) 845. agiſ *B* hicin ☞. hic ſi ne *B.* hic ſine *CD.* hiccine *FZ* //illic// qui *pro* qui hic *F* mercatur *om. B* (*) 846. Hiccineſt *libri* ei *BCDbZ. om. Da.* diei *F* colapho me *Acidalius praeeunte* colapho *Lambino.* colaphũ *C.* colaphum *BDFZ* (*) 847. Malũ uob dabo· attibinoſ dedimuſ (*i ex* e)

DORDALVS

Ei, natis péruellit.

PAEGNIVM

Licet * * *

Iám diu saepe súnt expunctae.

DORDALVS

Lóquere tu etiam, frústum pueri?

LEMNISELENIS

l'atróne mi, i intro amábo ad cenam.

DORDALVS

Meá mi abducta ignáuia,
Tu núnc me inrides? 850

LEMNISELENIS

Quíane te uocó, bene ut tibi sit?

DORDALVS

Nólo mihi bene ésse.

LEMNISELENIS

Ne sit.

SAGARISTIO

Quíd igitur? sescénti nummi quíd agunt? quas turbás danunt?

DORDALVS

Mále disperii: scíunt referre próbe inimico grátiam.

LEMNISELENIS

Satis súmptumst supplicí iam. 854

---

dabiṁq; &iã· ei natiſ puellit *B* hei *F* nateſ *CDZ.* natoſ *F* (*) 848. Licet iam *libri: ubi lacunam statuit Seyffertus (supplere possis clausulam* [= *v. 850*] Licet fácere impune) diuſ ſepe ſunt *BCDZ.* diu ſepe ſunt *F* fruſtrum *F* † *in marg. Dc* (*) 849 *sq. Vnus versus est in B: clausulam separ.* ☞ Patrone mi, i intro *Gruterus.* Patronẽ intro *B.* patronẽ intro *CD.* patrone i intro *Z.* patrone intro *F* adcenã *B.* adcaenam *C praecedente spatiolo* Do. *FZ. spat. om. BCD* mi abducta ☞. *om. libri* irrideſ *BF* (*) 851. Quiane te *B.* quia necte *CD.* quia nec te *FZ* uoco *BC.* uolo *DFZ* *ante* mihi *er.* mibo^{hi} *vel* milo^{hi} *ac post* mihi *corr.* be (*ex* ſjt, *ut vid.*) *D* neſit *BC* (*) 852. SA. ☞. To. *FZ* Seſcenti *C.* ſexcenti *reliqui* Nummi, N *ex incohato* q *ut vid., D* quid agunt *Db.* quidacunt *CDa.* qui dacunt *B* 853. refere *D* (*) 854—856. *Sic discripsit* ☞ *partim cum Studemundo, cum B habeat:*

DORDALVS

Fateór: manus uobís do.

TOXILVS

Et póst dabis sub fúrcis.

DORDALVS

Ábi in crucem. — an med híc parum
Exércitum hisce habént?

TOXILVS

Cónuenisse Tóxilum
Te mémineris: ualé.

CANTOR

Spéctatores, béne ualete. léno periit: plaúdite.

CANTIO

Satiſ ſũpſimuſ ſuppliiiam fateor mañ uoƀ do· & poſt dabiſ Subfurciſ abi intro incrucẽ anmehicparũ Execitũ hiſce habent čueniſſetetoxilũ me

ubi To. *praem. FZ* (LE. ℬ) sumptumst ℬ. ſumpſimuſ *libri* ſupplicii iam *et* manuſ uobiſ *CDFZ* Do. *FZ* To. Et' *FZ*. Et *CD ab in. v.* ſufurciſ *D* Do. ℬ. *spat. CD cum B. om. FZ* in crucem *Schmidtius de pron. p. 26.* intro in crucem *libri* an med hic *Schmidtius.* an me hic *CD.* an ne hic *Z.* an ne hic hic *F* exercitum *Camerarius.* Feci tum *CD.* Feci. Do. tum *FZ* hiſcę *CDZ.* iſte *F* To. conueniſſe *Camerarius.* conueniſſe *libri* Toxilum te *Guyetus.* te toxilum *libri* memineris *Camerarius* (*cui* uale *add.* ℬ). me *in fine v. cum spat. CD.* Tox. me *Z.* Tox. me? *F*(*) 857. CANTOR ℜ. *om. libri* leno periit *inter spatia CD* plaudite. CANTIO ℜ *Proleg. Trin. p. XXX.* plaudite pantio *BCD.* plaudite *FZ* PLAVTI PERSA EXPLICIT· *BCDb*

APPENDIX CRITICA

Arg. I v. 3. Raptamque ut emeret *Valla, Pius.* Raptamque ut is emat *Pylades, R.* Raptam quoque ut emat *Bothius. At recte* ui *coll. v. 380 tutatur Opitzius in Stud. Lips. VI p. 256, non recte* emeret *alii:* suadere *cum infinitivo coniungere Terentium aliosque notum est. Cf. ad v. 4.*

Arg. I v. 4. Suadét, subornat suí parasiti filiam *Bothius, R* (filiam *cum Pio*). Subórnauit sui p. f. *Guyetus.* Subórnata suadét p. f. *Weisius.* Subórnatam suasít p. f. *Bergkius Opusc. I p. 679. Cf. Spengelius T. M. P. p. 112 sq., Muellerus Pros. p. 258, Klotzius 'Altr. Metr.' p. 88.*

Arg. I v. 5. Atque intricatum ita *Guyetus, R* (*cf. v. 457*). Atque intricatum *Bothius: ubi de* Atque *correpto Spengelius p. 79, Muellerus p. 292 sq. 357. 436 sq., Opitzius p. 262 sq. cogitant. Cf. Klotzius p. 73. De lenonis nomine vide praefationem.*

1 *sqq. 'Mira varietate mixta et numerorum et metrorum genera expedii ut potui, non nimis recedens a fide librorum. Quanquam emendari fortasse cum alia poterunt tum illa de quibus ad v. 18. 27. 30. 39 sqq. monui. Nunc habes iambicos octonarios v. 1—6. 9—12. 23—25. 32. 47. 48, septenarios 7. 8. 19—22. 30. 34. 39. 43—46. 49—52, dimetros 27. 38, trochaicos octonarios 13—16. 26. 29. 36. 40, septenarios 18. 28. 31. 33. 35. 37. 41. 42, creticum 17' R. A qua discriptione quibus locis discedendum fuerit, ad singulos locos adnotatum est: vide etiam praefationem.*

1. praeceps *Pius.* priceps *Meursius.* — Amoris in uias *Guyetus, R.* in amores, is uians *Bergkius 'Beitr.' p. 41.* in uias Amoris (*et antea* ingressust: *male*) *Klotzius p. 396. 546. Cf. Seyffertus in Burs. Annal. XLVII p. 111 adn., qui v.* 1 *sq.* (= 7 *sq.*) *septenarios esse debere intellexit.* uias *fortasse ex Trin. 667 interpolatum. Cogitari varia possunt* (*velut* bellum *Goetzius*): *quod* undas *posui, cf. Asin. 134 et Most. 433 sq.*

2. aerumnis is suis *Camerarius.* illic aerumnis suis *Guyetus.* — omnes aerumnas Herculis *Weisius.* aerumnas omnis Herculi *Lomanus p. 43, R* (*ubi de* Herculi omnis *cogit. Seyffertus: cf. ad v. 1*). aerumnas Herculaneas *Bothius.* aerumnas Herculi inclutas *Brixius in progr. Brig. a. 1847 p. 10.* aerumnas, Hercules, tuas *Bergkius l. s. s.* aerumnas Herculias *Klotzius l. s. s., vitiose: neque rectius de servanda memoria cogitat p. 546 adn.: vide praef.* — *Ad* sex *cf. Kiesslingius Mus. Rhen. XXIII p. 413.*

4. Stymphalis, cum Antaĕo me deluctari *Bergkius l. s. s. cum Scriverio abusus Servio* (*in quo* med' eluctari *Danielis: unde* antheomede *et* anthaeo meo *alii*). — malui *R: cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 44, Muellerus 'Nachtr.' p. 145.*

5. fleo *pro* fio *Bothius: ubi velut 'excrucior' desiderabat Vssingius obloquente Seyfferto cens. p. 393.* uiuo *Fleckeisenus.*

7 *sqq.* '*De metris rectissime statuit Philologi III p. 465 [Opusc. VIII p. 438] Hermannus contra Fleckeisenum Phil. II p. 71 sq.*' R. *Quamquam neque recte Hermannus v. 9 pro septenario habet neque probabiliter v.* 10—12 *suspicatur septenarios olim fuisse, cum Fleckeisenus e contrario v. 7 sq. octonarios fecerit traiectis* seruitutem seruos uolt bene *et* conlocare oportet pectore in suo. — *Quod novam scaenam cum A significavi, cf. Spengelius in Act. acad. Bavar. a. 1883 p. 280 sqq., ubi hoc exemplum neglexit. Ceterum v.* 10 nec — nec R *cum Bothio.*

12. praeficiat '*antiqua exemplaria*' *Pii.* praefuciat *Lipsius Ant. lect. IV 18.* praefulciat *recte tuebatur Gulielmius Quaest. c. 1.*

13 *sq.* Hic quis est *cum Hermanno* R, Quis istic est *Brixius in progr. Brig. a. 1847 et Lignit. a. 1868 p. 10: at cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 26 sq.* Quis illic est *Bothius itemque Bachius in Studem. Stud. II p. 304.* At quis hic est *Klotzius l. s. s.* — contra med astat *cum Guyeto Seyffertus dubitanter.* me astat contra *Vmpfenbachius Melet. p. 43.* contra mihi astat (*et antea* contra mi) *Brixius ad Mil. v. 3.* — *Ad* Sagaristioni(s) *cf.* R *Opusc. phil. II p. 572, Baierus de A et P p. 71.* — Toxilus hic meus quidem amicust *Guyetus.* Toxilus meus hic quidem (*vel* quidem hic meus *vel* quidem meus) amicust *Spengelius* '*Ref.*' *p. 187. 385: cf. Luchsius comment. prosod. II p. 12. Male versum percutit Klotzius p. 258.*

15. Eum esse R*: at cf. Spengelius T. M. P. p. 81, Muellerus Pros. p. 298. 660.* — Congrediar ego *Guyetus.* Congredibor *Weisius in adn. et Brixius a. 1847 p. 10 prope ad verum accedentes.* — Adgrediar contra *Weisius.*

16. *Ad* di ament te (*alias* di te ament) *cf. Fergerus de vocat. usu Pl. Ter. ed. Argentor. a. 1889 p. 21 adn.* — Toxile (*om.* O *cum A*) *prob. Klotzius p. 258. 396: at cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 587.* — danunt di *Pius.* di dabunt *cum Bothio* R*: at cf. Spengelius* '*Ref.*' *p. 187.* di duint *Fleckeisenus.* — *Ad v.* 17 (*A*) *cf. Brixius Ann. phil. XCI p. 64.*

18 *sqq.* Satísne *Bothius olim iambicum efficiens,* '*fortasse vere*' *iudice* R. Satín *Studemundus de cant. p. 63. Cf. Schraderus de -NE partic. p. 31 [285].* — *Ad v.* 19 *cf. Brixius progr. a. 1847 p. 10 sq.* — *De* Miquidém *v.* 20 *cf. ad v. 231* (Mihi quídem R). Mihi tu quidem eras iam *Guyetus.* — *De* uisitabam *cf. Baierus p. 92.* — *V.* 21 praefectus *exspectabat Weisius.* — *V.* 24 *noli* sum fáctu' in Veneris proélio (*ubi* in V. p. *male ad proxima trahebant a Grutero usque ad Bothium*).

25. *De prosodia* (Sagitá) *post Weisium et Kampmannum* '*res mil. Pl.*' *p. 36 recte iudicavit Fleckeisenus misc. crit. p. 39* (*adde Muellerum* '*Nachtr.*' *p. 98*). cor Cupido meum *trai.* R *Proleg. p. CXXIII post Guyetum.* Cupido meum cor *bacchiacos importune affectans Klotzius p. 88. 546.*

26 *sqq. V.* 26 Quíd ergo? *Weisius* (*del.* faciam). — aduorser? quasi Titani cum *interpungebatur inde a Lambino: corr. Bothius. Verba* cum dis belligerem *Guyetus* (proelians *substituens*), *verba* quasi Titani cum dis belligerem *Brixius l. s. s. pro interpretamento habebat violentiusque etiam locum contrahebat Ijsendijkius de T. M. P. Persa* (*ed. Trai. a. 1885*) *p. 3: cf. Langenus Stud. Pl. p. 59.* — *V.* 27 *iambicum* (*ut*

v. 38) ℜ *praetulit trochaico* (*aliter Proleg. p. CXXVII*): *at cf. Spengelius T. M. P. p. 147, al. Ibidem* par *pro* sat *Ijsendijkius interpolabat: at cf. Charisius inst. gr. II p. 217, 25 K.* (satis diuerse accipitur: *ἀντὶ τοῦ* par Lucilius saturarum 'cui si coniuret populus uix totus satis sit'). — *V.* 29 *cum Bothio* ago eleutheria ℜ *adiungens* Quid .... tu peregrist*:* *ubi* agito eleutherum (*scil.* diem*!*) *Spengelius 'Ref.' p. 386, cum anapaesticum vitiosum constituat Klotzius p. 118. 443. Cf. Stichi v. 421 sq. et vide praef.* — *V.* 30 Sicubi tibi *'ex sinceris exemplaribus' Pius.* Si tute tibi *Camerarius: quod recepit* ℜ *addens 'de trochaico octonario quispiam cogitet tali:* Túte si tibi béne esse pote patí, ueni: bene uíues mecum'. Si tu tibi *Brixius l. s. s. p. 13* (*mox* potis es te pati *scribens*) *itemque Spengelius 'Ref.' p. 386* (Quid iam .... bene *et* Pote....uictu *complectens*). Sicut tibi *perversa sane ratione def. Klotzius p. 57. 412. 547: cf. Seyffertus 'Berl. phil. W.schr.' XI (1891) p. 928. Pro* uiues mecum *velut* bene (laute) uiues mecum *desiderabant Muellerus Pros. p. 217. 301 et Leppermannus 'de corrept. voc. iamb.' ed. Monast. a. 1890 p. 43 neglecta significatione ea, de qua videndi interpretes ad Catulli c. V 1 et Nonius p. 14, 13 M.* ('sicuti qui nunc est in summa laetitia uiuere eum dicimus'*: cf. etiam 'conuiua, conuiuium', al.*). *Quamquam hoc loco duce B praetulerim* uení, uinés meo (*i. e. de meo: cf. Bergkius 'Beitr.' p. 59 adn. et Brixius ad Mil. v. 995*).

32 *sqq.* Vah....pruriunt (*cum Camerario*) *verbis* Basilico....uictu *adiunxit* ℜ *dein* (*cum Weisio*) Quia .... Quidnam id est *complectens deleto* me *ante* unum (*ubi* Quia .... med unum excruciat. ⟦ Quid est *Weisius*)*: cf. Studemundus de cant. p. 4, Muellerus Pros. p. 324, al.* — *V.* 33 dies summa *pro* de summa *Camerarius: unde* mea mi amica ℜ, meaest amicae *Spengelius, cum* Haec summast (*vel* est summa) hodie dies *vel* Haec hodie summast dies *traiciat Klotzius p. 412. 548. Cf. Muellerus Pros. p. 711, 'Nachtr.' p. 85 et vide praef.* — *V.* 34 nunc uis *del.* ℜ*, cum octon. iamb. hypercatal. defendant Spengelius 'Ref.' p. 291 Klotziusque p. 413: vide praef.* — *V.* 35 Facere me potis es *praeierat Pius,* Tu tibi me facere potis es *Pylades.* Tuum tibi me facere potis es *Bothius.* Facere amicum me tibi potis es *Mahlerus de pron. pers. p. 44.*

37. in *del. cum Guyeto* ℜ *in edit.* '*nisi* in triduo aut quadriduo hoc *cum Lachmanno males': idem postea def. Opusc. phil. II p. 265 itemque Klotzius p. 70, alii. Cf. etiam Muellerus Pros. p. 398 vana emptans secusque iudicantes Lorenzius ad Most. v. 238 et Bachius in Studem. Stud. II p. 178 sq. Ceterum* in hoc....quadriduo *del. Ijsendijkius l. s. s.! Clausulam iam Camerarius separavit: cf. Christius de paracataloga p. 58 [210].* — *V.* 38 si benignu's, subueni *Pareus.*

39 *sqq.* '*Versus 39—42 Hermannus in Iahni Annal. phil. nov. CXXXV p. 193 et 194 ita discripsit, ut rationem nullam haberet* impudens *vocabuli:*

Qua cónfidentiá rogare argéntum tantum a me aúdes?
Quin si égomet totus uéneam, uix récipi possit, quód tu
Rogás: nam tu aquam a púmice nunc póscis, qui ipsus sítiat

intacta relinquens proxima. Cui discriptioni nescio an haec praestitura sit:

Qua cónfidentiá rogare mé tantum audes, ímpudens?

Quin si égomet totus uéneam, uix récipi potis est quód rogas:
Nam tú aquam a pumice hércle postulás nunc, qui ipsus sítiat.
To. Sícine hoc té mihi? SA. Quíd faciam? To. Mén rogas?'
Sic R, *qui cum B discribens v.* 39 argentum me *posuit pro* tu a me argentum (a me argentum *Guyetus.* me argentum *Vssingius*) *et v.* 41 hercle *pro* nunc. — *V.* 39 Qua tu confidentia rogare a me argentum tantum audes *vel* tantum a me argentum audes *Spengelius: ubi de* tu tantum a med argentum audes *etiam Seyffertus cogitaverat. Ceterum cf. ad Stichi v. 350.* — *V.* 40 potessit *Camerarius.* — *V.* 41 e pumice *Camerarius.* a pumici *Guyetus. Cf. Wagnerus Mus. Rhen. XXII p. 114 et Aulul.*[1] *p. LXXIV, Buechelerus de decl. p. 50, Lorentzius ad Mil. gl. v. 700, al.* (*scripturae* pimice *aliquid tribuit Bergkius 'Beitr.' p. 157*). — nunc postulas a pumice *male trai. Klotzius p. 548.* — *V.* 42 te mi hoc *Muellerus Pros. p. 443: cf. Seyffertus in Burs. Annal. LXIII p. 9 et contra Klotzii errorem 'Berl. phil. W.schr.' XI* (*a. 1891*) *p. 928. Locum perturbat Ijsendijkius l. s. s. p. 5. Ceterum* rogan *formam* (*B ante corr.,* rogasne *Camerarius*) *obscurare noluit* R *itemque retinet Spengelius: at cf. Seyffertus Philol. XXVII p. 385, Brixius ad Capt. v. 803, Muellerus 'Nachtr.' p. 101, Abraham Stud. Pl. p. 232 sq., Schraderus de -NE partic. p. 24 [278].*

45. habes *pro* habeo *Pius probante Scaligero, Duebnero Ann. phil. IV p. 336, Langeno 'Beitr.' p. 129, Blasio de mod. temp. permut. p. 6 [62]: at vide Rostium Opusc. p. 277 sqq. et Brixium Ann. phil. CXXIII* (*a. 1881*) *p. 50.* — mundo? *Bothius.* — mihi iam *del. Guyetus initio* Tu nempe habes *scribens.* — mi esset (*post* domi) *traiciens bene diaeresin restituit Seyffertus. Totum versum del. Ijsendijkius p. 6 sqq.*

47 *sq. Sic* R *dubitanter duce Bothio, nisi quod is* iam scies *pro* fac sciam (iam ut scias):

Quaeró tamen ego item sédulo. SAG. Si quíd erit fac sciam.
To. Óbsecro
Resecróque te, operam da hánc mihi fidélem. SAG. Ah, odio me énicas:

ubi obsecro ‖ Te resecroque operam da *praeiverant Scaliger Salmasiusque* (*itemque Brixius l. s. s. p. 14, sed* obsecro ‖ Te resecro, da operam): *de quo ineptit Pithoeus Advers. I 10.* SAG. Quaeré tamen: ego item sédulo. si quíd erit, iam scies *Ladewigius Philol. XVII p. 472.* Quae té tamen ego item sédulo, ut sciás, si quid erit, fáciam *Guyetus.* Quaerám tamen equidem sédulo. To. Si quíd erit, facias út sciam *Britzelmayrius in progr. gymn. Landishut. a. 1868 p. 9 mox* ad me *delens in versu 46 post hunc traiecto.* Curo *pro* Quaere *Goetzius in Act. soc. phil. Lips. IV p. 351 mox* item *delens et* iam faxo scias *scribens praeunte* faxo iam ut scias *Pylade* (*cum Brixius interruptam post* iam ut scias *orationem statuerit*). Quaeré tamen. SAG. Ago ego id sédulo, si quíd erit. To. Iam ut scias, óbsecro *Vssingius.* Quaeré, tamen idem ego sédulo. si quíd erit, ut scias. To. óbsecro *Klotzius p. 548 tam de libris quam de lingua sententiaque securus. Vide praef.* — *De* To. obsecro. SAG. resecro te *cogitabat Turnebus Advers. XVIII 25: cf. Aulul. 683 sq.* Ŏbsecró te, resecro *Weisius.* — *Ad* Ah, odio *cf. Muellerus Pros. p. 723 Richterusque in Studem. Stud. I p. 402.*

50 *sq.* Iam abis? *Bothius.* — recipe te quantum potes *Guyetus itemque*

(sed potest) *cum Weisio R et Luchsius in Studem. Stud. I p. 32 (sed* potis): *at cf. Brixius in progr. a. 1847 p. 14 et Seyffertus Philol. XXV p. 454 et Muellerus Pros. p. 188.* — caue sis *Kampmannus de* IN *praep. p. 19: cf. Muellerus l. s. et Studemundus de Vidul.*[2] *p. 54.* SAG. caue fuas (*et* TO. Vsque ero) *Ijsendijkius p. 8.*

52. *De lacuna iam Camerarius cogitabat.* malum lenoni magnum *Brixius l. s. s.* lenoni malum meracum *Ijsendijkius.* — *De actu post hunc versum incohando cf. Schmitzius p. 25 Spengeliusque p. 15 sq.*

53. mali *ad* MAIORUM *formam revocabat* R. meum alimoniae *Camerarius.* quaesitum malo *Bothius.* maiorum et locum (*cf. v. 61*) S. — *Ad* tritauos *v.* 57 *cf.* '*Class. review*' *I* (*a. 1887*) *p. 205.*

60. Neque cognomentum is duris fuit capitonibus R (*etiam v.* 59 potuit *pro* poterat *exspectans*) *addens* '*spectare versiculus ad alicuius Capitonis* (*Fonteii fortasse*) *duritiem et in victu continentiam videtur*'. Neque cognomentum erat his (*vel* Neque his cognomen erat) duris capitonibus *Bothius. Initio* Namque iis *Valla et Pius probante Bergkio Opusc. I p. 137 sq.*, His *Camerarius probante Vssingio Ijsendijkioque,* Hinc his *Salmasius.* Neque *male repetitum esse etiam Fleckeisenus censet de* Et cógnomentum eis érat *cogitans.* Neque ⟨aulas frangi in caput eis melius perpeti: Ex quo⟩ eis *Buggius in Opusc. ad Madvig. a disc. datis p. 175 duce Casaubono ad Athenaeum I c. 14. Totum versum, durissimum et obscurissimum, quidquid temptaveris, del. Muellerus Pros. p. 106 et censor* '*phil. Anz.*' *XVII p. 164 sq. Cf. Crainius Stud. Pl. p. 11 Klotzsiusque p. 338.*

61 *sqq.* hunc ego *Camerarius,* R. ego nunc *Bergkius probante Kaempfio de pron. pers. p. 27,* ego hunc nunc *Muellerus Pros. p. 431: at dudum obtinuit!* ego et hunc *Votschius de inf. p. 14, 26.* — lucrum *pro* locum R *adiungens cum Scaligero inverso ordine v.* 62 *sq.* (lucrum: Sine meó periclo ire áliena ereptúm bona. Nequé quadruplari mé uolo): *at cf. Bergkius Opusc. I p. 139 et vide testim.* — *V.* 63 mauolo *Huschkius* '*Multa*' *p. 267 adn.* — *V.* 64 plane loquar *Bergkius duce C.*

65 *sqq.* '*Parum feliciter hos v. tractavit Acidalius*' R: *post quem varia temptarunt Bergkius Opusc. I p. 139 sqq., Goetzius Mus. Rhen. XXX p. 167 sqq., alii. Cf. etiam Kistius Spec. iurid. ed. Daventriae a. 1836 p. 85, Demelius* '*Zschr. f. Rechtsgesch.*' *II p. 363 sq., Brunsius ibid. XII p. 137 sqq.* (*'Kl. Schr.' II p. 314*), *Iheringius 'Geist d. R. R.' III*[3] *1 p. 109 sq., Karlowa 'Legisact.' p. 192, Huschkius l. s. s., alii.* — *V.* 65 qui non id *Pylades probantibus Acidalio et Goetzio.* qui id (*et* publicai) *Studemundus apud Prehnium de pron. indef. p. 27 adn.* — *V.* 66 *sq.* sui quaesti, haud animus induci potest Eum esse *e. q. s. Pylades: cf. Sigismundus de* HAVD *partic. p. 257.* sui quaesti, animus haud induci potest Eum et fidelem ciuem esse et uirum bonum; Sed legirupam quidem nisi det (*vel* ni duit) *Acidalius* (Sed legirupam quidem ni *cum Saraceno, ubi* Sed legirupa qui clam ne *Pius*). sui quaesti, eum animus induci potest Ciuem et fidelem esse et bonum ⟨et frugi uirum⟩. Sed ni legirupam damnet, det R (*praeeunte* Sed legirupam ni damnet *Weisio*) *addens* 'det *qua ratione defendi possit, dixi Proleg. Trin. p. CLXXXIII: alioqui* det is *licebat.* duit *Acidalius*' (*probante Kampmanno de* IN *praep. p. 39.* dato *Dousa*). sui quaesti....uirum (*ut* R). Sed ⟨quia sic omnes assimulant, legem hanc fero:⟩ Si legirupam qui

damnet, det *Brixius Em. Pl. ed. a. 1854 p. 12 sq.* sui quaesti, animum inducier(*!*) potest, Eos esse ciues et fideles et probos, Sei, legirupam quum damnent, dent *Bergkius.* sui quaesti, ⟨quaeso,⟩ animum induci potest Eum fidelem ciuem esse et frugi uirum? Sed lege ⟨in posterum nunc sanciri uolo:⟩ Legirupa qui damnatur, det *Goetzius.* sui ⟨sibi⟩ quaesti [*vel* Magís (*om.* sibi), *ubi* suí *alii: cf. Spengelius T. M. P. p. 194 et Klotzius p. 169*], animus induci potest Eum esse ciuem qua fidelem qua bonum *Seyffertus Philol. XXXVI p. 284: ubi minime locum habet* qua — qua. *Nihil egit Darnmannus de hiatu p. 29. In* aiam *forma v. 67 usurpata si haereas* (*quam neque ex formula 'uel aias uel neges' neque ex Epid. v. 281 satis h. l. tutam esse monet Seyffertus*), *possis* Eum esse ciuem ⟨ut autumem⟩ et fidum et bonum (*cf. Most. 785, Mil. 1015 A : P*): *utique additamentum velut 'ut credam' necessario requiritur ad 'animus induci potest'. Item necessario* lege *v.* 68 *seruandum propter v.* 69 in ea lege: *quod cum Brixius perspexerit, ex lacuna simul* adscribier *infinitivum fulciri posse Goetzius vidit. Vide praef.*

69. atque potest etiam '*prisca exemplaria*' *Pii.* atque aequum etiam *Acidalius* (atque etiam in ea lege aequum *Guyetus*). atque est etiam *Bothius* (*postea* adscribere est *praeferens*): *idque recepit* R *addens 'quo melius nondum inveni. Non placet* atque aequomst: *qui* adscribitor *probabit, non incommode* atque etiam ⟨una⟩ in ea lege *scribet'. Cf. Lachmannus in Lucr. p. 297* (*neglectus a Votschio de inf. p. 14 Walderoque de inf. p. 30*) *et Muellerus Pros. p. 507.* et quit etiam *Wagnerus 'Liter. Centralbl.' a. 1875 p. 338.* atque etiam hoc *quod reposui legitur Aulul. 99.* — iubeat (*an* iubeas?) legi adscribier *Lambinus.* in eam legem adscribitor *Dousa.* mea lege adscribitor *Gruterus.* in eapse lege adscribitor *Bergkius.* in eadem lege adscribier *Goetzius* (*ubi* ea *def. Klotzius p. 169!*): *vide supra.* uolo in ea lege adscribier *Brixius.* in ea uolo lege adscribier *Vssingius in adn.*

70 *sqq.* quoipiam *Acidalius probante* R, *refragante Bergkio: qui quod cum Bothio iam fere* illum *v.* 71 *desiderabat* (*similiter Goetzius*) *nescio an* illi *adverbium sit* (= *in ea re, ubi quadruplator iniexit manum*). quoi impiam *Huschkius l. s. s.!* — Tantidem ei' rursus illic *Guyetus.* — inlexit *Scutarius.* iniecit *Pius. Cf. Luebbertus Stud. gramm. I p. 83.* — *Mox* Vbi *pro* Vt *vitium Gronovianae.* Et *Bothius.* Vti (*et* aequa sorti) *Huschkius.* — *V.* 73 faxis *Guyetus. Cf. Madvigius Opusc. acad. II p. 79.*

74. Hic albo rete qui *Guyetus totum versum proscribens* (*item v.* 78). — albo in pariete *Saracenus et sine* in *Pylades.* albo ariete *Meursius itemque, sed* albod, *Acidalius.* aluo rete *Gulielmius Verisim. III 13 postea retractans coniecturam.* albo reted *Bothius.* salua re sua *Bernaysius.* ne laborent R *addens 'in* albo rete *explicando frustra desudatum est'* (*etiam a Pfluegelio de proverb. p. 39 sq., aliis*): *neque rerum veritati respondet quod post alios contendunt Huschkius et nuperrime Bluemnerus 'die Farbenbez. b. d. R. Dichtern' Berol. ed. a. 1892 p. 17* album rete *minus in oculos incurrere!* albo freti *duce Brissonio Gulielmioque Bergkius Opusc. I p. 143 commendante Studemundo Ann. phil. XCIII p. 62 Darmannoque p. 30 sq.: quamquam ferri nequit.* albo haerentes *in eandem sententiam dedi dubitans an potius ex Aulul. 719 locus illustrari possit* (*cf. Nic. Loensis Misc. Epiphyll. II 8 [Grut. V p. 309]*).

78. Quieuerintne recte (*del.* necne) *Engelbrechtus in Stud. Vindob. VI p. 226, fortasse recte: etsi ridicule* Quieuerint *formam certam esse* ‘*ex libris*’ *contendit, quasi minus certum* ‘*ex libris*’ *sit* necne (nec ne *scribebatur ante Weisium, al.*). *Cf. Muellerus Pros. p. 277,* ‘*Nachtr.*’ *p. 30.* num iniuerit *Palmerius Spicil. p. 875 et hoc loco et Curc. 17 abusus tacite fragmento apud Paulum Festi p. 110, 11 (v. 241 W.), quod dubitanter ad hunc versum referebat Camerarius in ann.* num fuerit *Bothius.* num is (*h. e.* eis) fuerit *R* (*de Palmerio errans*).

81. ‘*Fortasse* sua sibi ut’ *R*. *Cf. v. 417* (*Spengelius T. M. P. p. 59*). *Vide Rothium Quaest. gr. p. 9.*

83. quoi mi ius (*h. e.* eius) *ex CD coll.* Quorum eorum *Trin. 1023 def. Meunierius* ‘*Mém. de la soc. de ling. de Paris*’ *I* (*a. 1868*) *p. 44 sqq.* — *V.* 84 *de* allectem *vel* oblectem *cogitabat Weisius.*

85. Curate isti intus *coll. v. 405 Muellerus Pros. p. 364.* — adproperate uos *Pylades.* adproperate foculos *Gruterus.*

87 *sqq.* murram *pro* mulsum *placebat Acidalio,* myrrhina *pro* appara *Palmerio p. 876,* stactea eluta *pro* struthea, colutea *Voigtio Mus. Rhen. XXVIII p. 61 sq.* (*probante Lorenzio ad Pseud. 720*)*: scilicet propter Plinii* ‘*testimonium*’*, quod etiam aliis velut Brodaeo IV 20 Richardoque Tomsoni* (*de lacuna cogitanti*) *dubitationes moverat. Ceterum* struthea coluthraque *Valla.* strutheaque lutea *Salmasius.* Struthe acoluthe (*h. e. Στροῦθε ἀκόλουθε*) atque *Scaliger itemque, sed* aquam, *Turnebus* ‘*de odor. Theophr.*’*: atque* Acoluthe *voluerat etiam Palmerius.* colutea = *κολυτέα iam Gronovius. Inter* strūthĕă *et* † coluthequam *lacunam statuit Seyffertus servata forma accusativi* —am *et singulari* concaleat. *Quo duce de tali potius supplemento cogitavi* (*vide praef.*)*:* ⟨Tu, Paégnium,⟩ commísce mulsum, strúthea: Colúthe, aquam áppara ⟨átque temperi íngere⟩, Bene ut ín scutris concáleat. — *Mox* calam iniice *Scaliger* (*alias* calamum, *del.* et). — *Ceterum v.* 89 pol hic *sine* ille *Bentleius in Adelph. II 4, 1, casu ut vid.* — *Ad* congerro *cf. Brandtius Ann. phil. CXVII p. 371. 377 sq.* — *V.* 90 *ad* eugae *scripturam* (*B*) *post Fleckeisenum, alios cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 517. 522: quamquam improbat Stowasserus.* — *Ad* lautum credo e balineis *cf. Langenus* ‘*Beitr.*’ *p. 298.*

91. ut in ordine *duce B Vssingius, perperam: an fuit* uti ordine*?*

93. Ne ea mihi incocta *Saracenus.* Ne mi haec incǫcta *Camerarius.* Ne mi incohata *Palmerus Hermath. XVII* (*a. 1887*) *p. 225 sq. Cf. sis de hiatu Klotzium p. 129, de distinctione Muellerum Ann. phil. LXXXIII p. 274 adn.*

94. Nimis *pro* Nihil *Guyetus probante Langeno* ‘*Beitr.*’ *p. 333,* Nimio *R* (*unde cum aliis erravit Woelfflinus Archii I p. 98 et Lorenzius ad Mil. 377*)*: cf. Spengelius T. M. P. p. 74 quaeque de* NISI *coni. usu adversativo docent interpretes et grammatici.* — cruda, nisi quom madida *Saracenus.* — *Mox* nisi cremore crasso est ius *Camerarius.* — *V.* 95 *sq. Toxilo dabat Bergkius Opusc. I p. 679 perversissime sic dirimens v. 96 sq.*

97. Quasi iuream *Camerarius:* ‘*quod explicare frustra cum aliis Turnebus Advers. IV 1 studuit*’. Quasi sisuram *R* ‘*nisi qui* sisurnam *malet*’*: cf. Muellerus Pros. p. 25 sq.* Quasi loream *Bergkius* (*v. s.*)*: quae tamen in vesicam it.* Quasi uiscidum *Ijsendijkius p. 13* (quasi*?*). *Quod* tyrium *temptavi, intellegas τυρίον vel Τύριον quaesita ambiguitate inter caseum et Tyrium vestimentum* (*ut antea inter ius et amiculum croco*

tinctum): *quam ambiguitatem non impediri quantitatis discrepantia velut Rud. 888 docet.*

100. Terrester *Bothius mox* te *ante* o mi (*v. 99*) *traiciens.* Terrestris *cum* coepulonus *iungebat* R, *cum* Iuppiter *post Vallam, Lambinum, al. Hubrichius* '*de diis Pl. Ter.*' *ed. Regiom. a. 1883 p. 15.* — te coepulo compellat *Guyetus et teste Schneidero gramm. lat. I p. 744 adn. Reizius.* coepulo te compellat *Lindemannus de prosod. Pl. p. XLVIII: post quos quod Ijsendijkius p. 12 Vssingiusque* coepulonus *formam in suspicionem vocarunt, plane neglexerunt Paulum Festi p. 78, 11 M.* te coeplonus compellat *Schneiderus, fortasse recte.* coepulonus te adpellat R. ted epulonus compellat *Bergkius. Cf. Muellerus Pros. p. 453, Spengelius ad Ter. Ad. 225, Klotzius p. 140, alii.* — *Ceterum pro* compellatiuus '*alibi legi*' copulatiuus *Pius scribit.*

102. atque id hau R *pro* atque haud te '*unde noli* atque hau te id *efficere*'. idque haud te *Vssingius. At cf. Seyffertus in Burs. Annal. XLVII p. 61 contra Sigismundum disputans et Redslobius* '*N. phil. Rundsch.*' *a. 1888 p. 231.*

104. edes iam: nam *Pylades,* '*non inepte*' *iudice* R. — edes: iam hesternis intus fumant *Britzelmayrius l. s. s. p. 9.* — feruent *pro* fumant *Ijsendijkius p. 13 sq.* — cocula *Valla: cf. Brixius ad Capt. 844.*

106. Meliust R (*ut v. 111*): *cui* Satiust *praetuli, quia facillime* SAT *ante* IUSEST *deleri potuit tanquam personae nota perversa.* Iusses *Buggius l. s. s. p. 176 plaudente Vssingio: at sic* postridie *locum non habet. De* Ius est *iocose adhibito cogitat Goetzius.*

107. 'ecquid *pro pyrrhichio est: alioqui* ecquídnam *scribendum*' R: *cf. Muellerus Pros. p. 442 sq. 660 et Ribbeckius Trag. fragm. p. LI.* — alecis *Camerarius coll. Charisio* (*I p. 32, 8 K.*). est halecis *maluit Weisius.* hallecist R *obloquente Brixio Em. Pl. ed. a. 1854 p. 10 Olsenoque p. 79.* — alecis ecquid *trai. Guyetus.*

108. mutuum ad genium *Pius.* multum ad genium meum *Ijsendijkius p. 14.* — ecquid meministi tu *Bothius.* ecquidnam meministi R *in ed.* ecquid meministine *idem Opusc. phil. II p. 255 cum Spengelio T. M. P. p. 219.* ecquid id meministi *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 102 adn. probante Vssingio, obloquente Beckero in Studem. Stud. I p. 310. Quod* sed tu *reposui, tam huius loci ratio commendat quam eorum comparatio, quos Seyffertus congessit in Burs. Annal. XLVII p. 58.* — '*Pro* here *consulto non reposui* heri' R. — *V.* 110 *ad* gonger *cf. Dziatzko ad Ter. Ad. 377.* — nec *def. Kochius Mus. Rhen. XXV p. 621.* — *V.* 111 appetuntur *Valla, Pius.*

116. aduorte huc: iam heri *Bothius.* aduorte: hoc enim iam here *reduxit Vssingius!* aduorte hoc. SA. Em. To. Heri S. *Ceterum cf. Demelius* '*Zschr. f. Rechtsg.*' *II p. 217.* — *V.* 119 *de* meo (*B*) *hariolatur Bergkius* '*Beitr.*' *p. 162.*

120. parasitus est cui argentum domist *Pylades itemque, sed* argentum qnoi R *probante Klotzio p. 138* (*etsi sufficiebat* quoii argentum). parasitust, quoi quidem argentum domi est *Bothius.* parasitust quoi sit argentum domi (*vel* quoi argentum domi siet) *Muellerus p. 756.* parasitus est, quoi argentum domi quid est (*vel* quid domist) *Seyffertus Philol. XXIX p. 405.* — si quoi *Gertzius apud Vssingium.* — Nihilist parasitus, quist Argentumdonides *praefert Fleckeisenus.*

123. Cynica esse gente (*et* probum) *Acidalius itemque, sed* Cynicum, *Bothius praeeunte* Cynicum esse e gente *Salmasio*. Cynicam esse gentem *Gulielmius* (*et* parasitûm). '*Ex B* (parasítcif *h. e. ut videtur* parasíteif) *talem versus speciem placuisse alicui correctori conicias* Cynicam esse gentem oportet parasiteis probeis' R. *At huic scripturae ne quid tribuas cf. v. 108* multum *ex* multis *incohato, sim.*

126. uitam suam *Bothius*. — domi *pro* modo *Gulielmius Verisim. I 8 refutante Gronovio*. — *V.* 132 nouerit (*del.* ille) *Guyetus*.

133. Si itast, hoc R: *cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 211*. Ita sist, hoc *Bergkius Opusc. I p. 124*. Itast? hoc *Rothheimerus* '*de enunt. condit. Pl.*' *ed. Gottingae a. 1876 p. 12. Cf. ad v. 137*. — hac *Guyetus*. — *Ad v.* 135 (adlegauero) *contra Rodenbuschii argutias cf. Seyffertus in Burs. Annal. LXIII p. 34*.

137. Siquidem hic *Camerarius*, '*qui debebat saltem* Siquídem istic'. Scin ut *Ijsendijkius p. 16. Cf. Langenus* '*Beitr.*' *p. 250, Abraham Stud. Plaut. p. 233: qui quod lacunam exstare hoc loco negavit,* Sicut *tantum respexit neglectis rationibus ceteris, de quibus cf. Goetzius Act. soc. philol. Lips. VI p. 300. Hariolatur Schenkelius Stud. Pl. p. 681 sqq., qui v. 133 sqq. ex Ritschelii scriptura adiungens versui* 130 *non solum v.* 131 *sq., sed etiam v.* 440 *sq. ad lacunam h. l. explendam adhibet. Vide praef.* — non (*del.* dum) *Weisius*. — leno sex huc m. M. Nondum est quom *Bothius*.

140. hodie hic prius edis, ne frustra sies *Acidalius, Scaliger: itemque, sed* prius hic, *Guyetus*. ne sis frustra, tu hodie hic prius edes R *in edit.* hocedie hic prius edes, ne frustra sis *idem Nov. exc. Pl. I p. 62:* hic hodie *Spengelius T. M. P. p. 62 Fleckeisenusque: aut sic aut* mehercle *pro* hercle *Muellerus p. 57. 516* (*cf. Leppermannus l. s. s. p. 27*), tu hodie hic *Beckerus in Studem. Stud. I p. 279 Bachiusque ibid. II p. 192. De* hodie hic prius offam *fuit cum cogitarem*.

142. '*Praestat fortasse* Atque huc nisi gnatam tecum iam' R.

143. Adduxis *Bergkius Opusc. I p. 123. Mox* Quid nunc? quid est? *et* uendas, si lubet R *cum vulgata*.

147. propere abi *pro* propera abi R *cum Bothio nihil adnotans de libris. Cf. Lochius de imper. Pl. p. 25 adn. Antea* facturus *om.* es *def. Olsenus p. 24*.

150. ubi surrepta sit *Guyetus*. surrepta unde sit *Bothius*. ut surrepta sit *Weisius*.

153. tu illam *Kaempfius de pron. dem. p. 25*. — *Ceterum cf. Langenus Stud. Pl. p. 175*. — *Antea* adflet *Bentleius in Hor. art. poet. 101, inconsulto*. — *V.* 156 *ad* eu *cf. Handius Turs. III p. 66*.

157. et tu tuam gnatam item *Acidalius*. tum gnatam tuam *cum Bothio* R. *Cf. Kaempfius l. s. s. p. 10*.

159 *sq.* Sed *πόθεν Pylades: aut sic aut Πόθεν* autem *aut Πόθεν* sumo *Muellerus p. 131 adn., 662 sq.* '*In collato cod. spat. esse pro πόθεν, sed pluribus litt.*' *adn. Gronovius*. — ⟨Ea⟩ abs chorago *Fleckeisenus*. — *V.* 160 Ea debet *Langenus* '*Beitr.*' *p. 284: nisi hi versus interpolati sint, quo de cum aliis* (*cf. ad Trin.*[3] *v. 857 sqq.*) *non sine ratione cogitant Goetzius Mus. Rhen. XXX p. 167 Ostermeyerusque in sent. controv. dissertationi* '*de hist. fab.*' *ed. a. 1886 additis*.

161. horum nunc nihil scio *Gruterus*. horunce nihil scio *Bothius*

olim. nihil horum scio *Brixius ad Mil.*[1] *1016.* horunc nihil serio *Ijsendijkius p. 17. Cf. Spengelius T. M. P. p. 73, Luchsius in Studem. Stud. I p. 54, Studemundus Ann. phil. CXIII p. 60. Ceterum totus locus de retractatione suspectus est.*

165 *sq.* Abi ét istuc ℜ. — tu interibi ego puerum uolo *Muellerus Pros. p. 33.* — ego ad amicam meam Volo puerum mittere ℜ. ego puerum uolo, Ad amicam mittere *Leppermannus l. s. s. p. 17 sq.*

167. Med *Bothius probante Klotzio p. 169.* — hoc hodie ℜ *cum Guyeto 'nisi cum Lachmanno males* Me id esse *ab initio' (cf. etiam Bergkius Opusc. I p. 111).* rem hodie *Muellerus p. 730. Possis* effecturum ⟨aurum⟩.

168 *sqq. LEMNISELENIS personam delet Vssingius secl. v. 179 sq.* — *Ceterum cf. Langenus Stud. Pl. p. 59.* — *'Tota scaena dubitari nequit quin anapaesticis numeris scripta sit' ℜ: qui septenarios discripsit (exceptis v. 175—180), cum octonarios omnes efficiat Muellerus Pros. p. 87. Cf. Seyffertus Philol. XXV p. 443, Klotzius p. 406 quaeque singulis versibus adnotavimus.*

168. Satin fuit *Valla.* Satis pol fuit *Weisius.* Satius fuit *Bothius: quod cum ℜ plerique probarunt, ex sententia recte reprobavit Vssingius* Satis fuerat *temptans.* Satis tibi fuit *dubitanter Geppertus.* Satis fŭit (*nisi gravior corruptela sit*) *Seyffertus. De octonario cum hiatu in caesura etiam Spengelius cogitat 'Ref.' p. 325.*

169. pro barda et [pro] rustica *Bothius trochaicum discribens.* pro barda et blenna ℜ *'exempli causa: pro quo tamen aliud indagandum': quod feliciter indagasse Vsenerum tam ipse postea agnovit quam Langenus Stud. Pl. p. 59, Lorenzius ad Mostell. 40, alii: 'vetus glossema' cum defendant Spengelius, Caesar, alii. Cf. Klotzius p. 208.*

170 *sq.* ecbibo, at una non consueui simul mandata *Bothius del.* bibere. — bibo, at non sueui mandata *Bergkius Opusc. I p. 114 probante Sigismundo p. 248 adn., aliis. Cf. Spengelius 'Ref.' p. 326. Fortasse rectius dimetri discribentur servato* mandatá non. — bibere, uitam equidem *Pius.* bibere. Nam me quidem *Camerarius.* una ‖ Me quídem ℜ *Proleg. Trin. p. LXXVII (cf. ad v. 231).* una ‖ Equidem *Muellerus Pros. p. 87 adn. (ac dein* censueram ⟨me⟩ esse).

172. cum interea iam *Camerarius.* cum interea etiam *Weisius.* interea iam ℜ*: cf. ad v. 174.* quo in tempore *Gertzius apud Vssingium.* — caedor *pro* credo *Pius.*

173. *Initio* quiuis *Valla,* canis *Pius,* cuculus *Saracenus,* cucus *Gruterus recipiente* ℜ. — iam *del.* ℜ *addens* 'litteras *aut* littras *pronuntiandum aut fortasse γράμματα scriptum a poeta': atque* littrás *Muellerus p. 208, Sonnenburgius, alii, ubi* littĕrăs *Spengelius, Klotzius p. 59. 283, alii.* — *De* potuit iam fieri *fuit cum cogitarem: cf. Blasius 'de mod. temp. permut.' p. 9. 41 [65. 97].*

174. Quom meum ingenium fans atque infans tu nondum etiam edidicisti ℜ *'paullo rectius quam Prol. Trin. p. CXXIX.* interim *inrepsit e v.* 172, *ut* cum *illic e v.* 174'. *At rectius uno hoc loco mutamus, ubi neglecta re grammatica (cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 119)* intéri(m) *Bergkius, Spengelius, Seyffertus, Klotzius p. 60 defendunt,* ĭ(n)terim *Sonnenburgius.* Quom tu meum ingenium f. a. i. n. e. e. *Kaempfius de pron. p. 39.* — etiam nondum *Goetzius Act. soc. phil. IV p. 353 sq.*

non etiam dum *Sigismundus p. 251 adn. — Ad insequentium discriptionem cf. Muellerus l. s. s., Christius 'Metr.'² p. 266. 268 et de paracatal. p. 53 (205), Klotzius p. 77, alii. 'Ceterum asperiores numeros ne morare' R.*

176. *De tribus* et *delendis cogit. Muellerus p. 309: rectius de* callo *forma restituenda Seyffertus Stud. Pl. p. 7.*

177. caret *pro* scatet *Palmerius p. 876 refutante Gronovio.*

178. pelagus tibi sit f. *R del.* ut *et* pelagus *recepto ex A.* placidum tibi pelagus ut sit f. *Ijsendijkius p. 18 plura deinceps novans praeter rem.* pelagus placidum tibi uti ‖ Sit fáciam *B cum clausula = 182 c.*

179 *sq. Hos versus damnat Vssingius: v. s.* — Certe *del. Weisius.* — is quídem *R: cf. ad v. 231. Ad v.* 180 *cf. Klotzius p. 288.*

181 *sq. Pro octonariis troch. dubitanter venditat Vssingius v.* 182 nunc *pro* hunc *scribens et* sunt *delens post Bothium, cum ceteri anapaestos admittant, quos sic conformat R:*

Iré decet me, ut erae obnóxia fuam, mea líbera ope ocius út sit.
Conuéniam hunc Toxilum et eíus aureis, quae súnt mandata, onerábo.

Quem secutus est Spengelius, nisi quod obséquĕns fiam *def.* [*item Klotzius p. 59. 283 (cf. p. 124): ubi* ŏbsequéns *Muellerus p. 188 adn. 411,* obsequa *autem Bergkius Opusc. I p. 114. 129*] *et* libéra mea ope (*quode videndus Abraham Stud. Pl. p. 221*). *Talibus vero linguam et auris oneravit Havetus 'Rev. de philol.' XIII (1889) p. 65* (⟨eis⟩ quae *cum Grutero et* [sunt] *cum Bothio*):

Iré decet me ut erae obs(e)quéns fiam, libéra mea ⟨ea⟩ opera
ocíus ut sit:
Conuéniam hunc Tox(i)lum eiús⟨que⟩ [*vel* atque eíus] auris ⟨eis⟩
quaé mandata onerábo.

Contra mea opera *usu requiri putans pro* ea opera *singulari* (*quod coll.* eadem opera *et* qua opera *defenderim*) *dubitanter sic discribit Seyffertus:*

Íre decét me ut erae óbsequens
Fíam, líbera méa opera
Ócius út sit.

Cónuenibo hunc Tóxilum: eius aúris quae mandáta onerabo.

Ad fiam *cf. Curc. 87, al.*

185. ergo quid *Reizius.* quid ego *R Proleg. Trin. p. CXXVII probante Spengelio T. M. P. p. 111 refragante Crainio Stud. Pl. p. 16, al.* — *Antea v.* 184 ueruecęum caput *coni. Lipsius, Colvius, Gruterus.*

186. ni memini omnia *R, Fleckeisenus cum Reizio. Cf. Crainius Philol. IX p. 672, Luchsius in Studem. Stud. I p. 17, Koehlerus de septen. troch. p. 6, Klotzius p. 258, alii.*

187. Si quidem scis tute hodie quod habeas *Guyetus.* Equidem si scis tu quot habeas hodie *Kampmannus de IN praep p. 12. Cf. Crainius Stud. Pl. p. 5.* Equidem nescis tute quot hodie habeas *Goetzius Act. soc. phil. Lips. VI p. 241 adn. Cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 27 adn. Nihil egit Ijsendijkius p. 19.*

188. Eo dem pignus *Camerarius.* Ego dem pignus *Lambinus. Cf. R Prol. Trin. p. LXXVIII et Studemundus Annal. phil. XCIII p. 52.*

190 *sq.* Sed ita uolo curare *Bothius.* Sed te uolo curare *R.* Igitur uolo curare *Geppertus ex falso de A testimonio: cf. ad v. 306. Vix defendi potest* út domi sís quom ego te ésse illi cénseam. *Dein* ergo

nunc is (*et* Dómum: uti dómi sim) ℜ, *ubi* ergod is nunc *commemorat, non commendat Bergkius* 'Beitr.' *p. 78* (*ibid p. 55 non improbans* aliquid *v. 192*). *Male percutit Klotzius p. 160. Cf. Crainius Stud. Pl. p. 16. Ceterum v.* 191 ut *pro* uti (*ut v. 190*) *Seyffertus: cf. A.*

194. indicem *pro* iudicem *Pistoris* (*quo recepto* pro fido *corr. Bothius*): *quo non tolli obscuritatem sententiae monuit* ℜ. uindicem *Bergkius Opusc. I p. 679.* pudice ℬ *coll. Curc. 688* (*ut* 'eri' *ex* 'fide erili' *pro subiecto sint*). *Totum locum Vssingius honestius quam sagacius explicat. Hariolatur Ijsendijkius p. 20.*

195. *Totum v.* TOXILO *continuabat Schmiederus.* — Set tu has tabulas ℜ. At has tabellas *Brixius Emend. Pl. ed. a. 1854 p. 14 sq.* Et has tabellas *Muellerus Pros. p. 392 sq. probante Schmidtio de pron. dem. p. 61: ubi* Séd hăs *def. Studemundus Annal. phil. CXIII p. 71 Klotziusque p. 70. Quamquam malim* Sed tu, Paegnium has tabellas *non propter correptionem, sed ob continuam octonariorum seriem ante clausulam v.* 197 (*quam inutili additamento removet Ijsendijkius p. 20: vide praef.*). — *V.* 196 Lemniselenae *Camerarius: vide praef.*

198. Eon ego? *Spengelius* 'Ref.' *p. 387, non recte post* Abi modo *v. 195. Cf. Klotzium p. 116 et vide praef.*

200. haec quae (*om.* est) *Camerarius.* — mi aduorsum *Ijsendijkius p. 58.* — *Cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 200 Seyffertusque in Stud. Pl. p. 27 adn. et Burs. Annal. LXIII p. 15* (sed quis haéc est quae me ℜ *cum aliis*).

202. esse hodie hoc peior perhibetur puero *Pylades.* esse hodie peior hoc perhibetur puero *Weisius.* puero hoc peior esse hodie perhibetur ℜ. esse hodie hoc puero peior perhibitur (*sic*) *Kretschmerus Qu. Pl. ed. a. 1863 p. 32.* hodie peior puero esse hoc perhibetur *Spengelius* 'Ref.' *p. 142 adn.* esse hodie hoc perhibetur puero peior (*vel* puer peior perhibetur) ℬ.

203. Commorandumst *Saracenus, alii: quod praeter Langenum probarunt omnes.* — apud hanc obicem *Valla, Pius: atque* obicem *tenuerunt fere omnes* (*pro quo* inebram *Dousa inepte*), *adeo ut* ℜ *in Proleg. p. LXXX. CCCXXIV hoc tamquam certum exemplum opponeret Phocae praecepto p. 428, 28 K.* '*in singulari numero ablatiuum tantum*' *usurpari huius nominis testantis. Cf. etiam Duebnerus in Iahni Ann. IV p. 336. Ad versum explendum* hic mihi apud h. o. *temptavit Camerarius in ann.*, iam mihi a. h. o. ℜ, a. h. obiectam o. *Spengelius T. M. P. p. 42*, gradus mihi a. h. o. *Langenus* 'Beitr.' *p. 180.* — apud hanc obiecit moram *Vssingius obloquente censore* 'phil. Anz.' *XVII p. 166. Vide praef.*

205. me? utrum? PA. hercle nescio *Camerarius*, nescio *sumens a Pylade.* med? utrum? PA. Hercle te (*et* Si uti digna's) *Bothius.* me? PA. utrum te, hercle hauscio ℜ *probante Sigismundo de* HAVD *partic. p. 250 adn.* (*forma quaestionis ab antiquiore usu aliena, ut vid.*). me? PA. utrum hercle eis lubet *Vssingius: quod stare possit, si duce B* Ecquid *pro* Quid *reponas. Vide praef.*

210. Quoi *pro* Quid (*cf. responsum*) *Seyffertus.*

212. Héia. So. Heia. PA. Túo ℜ *addens* '*non recte* Héia — Heia *Lachmannus in Lucr. p. 164, contra quem iam dixeram Prol. Trin. p. CXC*'. *Cf. cum Spengelius T. M. P. p. 219 et Muellerus Pros.*

p. 661, tum Seyffertus Philol. XXVII p. 457 Richterusque in Studem. Stud. I p. 422. 540.

213. 'De profécto esse út decét *noli cogitare*' R. *Peius etiam* Fáteor ego ésse profecto me ut decet *Bothius. Cf. Spengelius T. M. P. p. 101. 111, Christius Mus. Rhen. XXIII p. 565.* — *De* nunciam *v. 215 cf. ad Trin.*[3] *3.*

216. Quo abis *Pylades.* Quo te agis *Guyetus cum H. Stephano et Dousa.* Quo agis te R *in ed.* (*addens* '*non male Acidalius. ceterum haud paullo lenioribus numeris talis versus fluat:* Quó agis te? Quo tú? Dic tute. Príor rogaui. At post scies.'). Quod agis *Nov. exc. I p. 80.* — So. Dic tu. PA. Dic tu. So. Prior *Bentleius, Weisius.* So. Dice tu: prior *Bothius.* So. Dic tu prior: prior (*et* Quo ágis) *Klotzius p. 57. 211. At cf. Muellerum Pros. p. 132 sq. et vide praef.*

217. Vado ego hinc *Guyetus.* Eo quidem hinc *Pylades.* Et quidem ego eo hinc *Ijsendijkius p. 21.* — '*Absque spatio illo in BCD esset, praeferrem* Quo tu ergo, scelus' R *postea* Quod ergo *suadens Nov. exc. I p. 80 cum Guyeto.* ergo quo? PA. Quo ergo, scelus *Spengelius T. M. P. p. 226.* Quo tu ergo is, scelus *Kellerhoffius in Studem. Stud. II p. 75.* Quo te agis, scelus *Vssingius.* Quo ergo? PA. Scelus *Klotzius p. 128 tradita cum vitiis defendens. Cf. Muellerum Pros. p. 584. 661 et vide praef.*

218. Ni sciero prius R *cum Pylade.* Nisi prius sciero *Brugnannus de* NI *partic. p. 5 obloquente Seyfferto Burs. Annal. LXIII p. 27 adn.*

219. ego ex te R *in ed. post Kampmannum postea* ex ted *praeterens Nov. exc. I p. 38 cum Guyeto.*

220. Itanest? So. Itanest. *Leo Herm. XVIII p. 575 itemque Seyffertus.* Itanest? So. Itane *probat censor* '*phil. Anz.*' *XVII p. 163. Cf. Warrenus* '*Americ. journ. of phil.*' *II p. 65 sqq., 70 adn. et Schralerus de* -NE *partic. p. 38 [292].* — Mala. So. Sceleste *Guyetus.* Mala. So. Scelestus *Bothius.* Mala's. So. Scelestus *Olsenus de verb. subst. p. 31. Cf. Muellerus Pros. p. 389.* — PA. Me haud decet. So. Me quidem haud decet *Angelius.* — Me quur haud decet? *Guyetus.* Me quidem haud dedecet *Gronovius.* Me quidem addecet *Bothius olim.* Me quidem item addecet R *improbante Luchsio comment. pros. I p. 19, non improbante Seyfferto Burs. Annal. LXIII p. 8 adn. Gronovii cripturam redintegrarunt Rostius Opusc. p. 263 sq.* (*sed del.* quidem *ambicum discribens*), *Buggius* '*Tidskr. f. fil.*' *VI p. 7, denique Abraham Stud. Pl. p. 233 et* '*Wochenschr. f. cl. Phil.*' *a. 1885 p. 272, nisi quod* Me equidem hau dedecet *suasit: ubi* dedecet *a Plauto alienum esse nonuit Seyffertus.* Neque idem me haud decet *Ijsendijkius p. 21. Cf. ad v. 221.*

221. certumne est *Camerarius probantibus* R, *Spengelio T. M. P. p. 234, aliis: at vide praef.*

222. Offirmastin *Camerarius probantibus omnibus: at vide praef.* — quod imbitas *pro* quo te immittas *Palmerius: cf. v. 680.*

223. dícto. ábi iam R *in ed. postea* dictod *suadens* '*Nov. exc.*' *I p. 75 obloquente Bergkio* '*Beitr.*' *p. 70.* dicto. abí iam *Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 96 sq.* elico (*h. e.* ilico) abi iam *Palmerius p. 850. Sane* dicto *alienum formula: cf. Truc. 949. Merc. 629, Ter. Phorm. 212. Eun. 445, Cic.*

ad Att. VI 1, 22. XVI 7, 6 quaeque similia congessit Otto de proverb. Rom. ed. a. 1890 p. 264 sq. Vide praef.

224. at sta *Dousa.*

225—227 *'quos non sine magna asperitate ad trochaicos numeros revoces' iambicos discripsit* R: *quod cum alii improbant tum Muellerus Pros. p. 424. 296 dubitante Ribbeckio Com. fragm.*[2] *p. X. — V.* 225 Nil quidem *Bothius cum Pylade.* — Em tibi (*pro* Estne haec manus!) *Ijsendijkius p. 22.* — *V.* 226 domi. eccam huc *vulgo post Lambinum, quod in adn. (non in contextu!) corr. Gruterus Gronoviusque.* domi eccam. nam huc R *'nisi* domi: eccam nullam huc *praestat'*. domi eccillam. huc *etiam Fleckeisenus. Cf. Stichi v. 261 (A : P), al.* domi eccam. ego huc *Schenkelius Stud. Pl. 13 [619] hiatum tamen post* eccam *defendens, ubi* domĭ eccam: huc *cum Lachmanno in Lucr. p. 200 Spengelius T. M. P. p. 208. 111 Klotziusque p. 128, cum alii hiatum post* nullam *praetulerint, ubi de* ad te *ante* attuli *supplendo cogitavi (cf. A v. 576, sim.).* — *V.* 227 Nescio quid habes *Ijsendijkius p. 22.* — subagitatrix *Camerarius.* — Sin (= Sine) te amem *Bergkius Opusc. I p. 550 adn.*

230. semper *delendum censuit Gruterus, idem tamen* Ne, capillo uersipelle, foede semper seruias *proponens ubi* Ne, ubi uorsipellis fias, f. s. s. *Bothius.* 'seruias *vix expedias. pro quo num forte* dormias *scriptum fuit?' R: post quem* sordeas *suasit Goetzius Act. soc. phil. Lips. IV p. 353,* Veneri *pro* semper *Riesius 'Lit. Centralbl.' a. 1875 p. 1490. At cf. Alciphr. epist. I 27: οὕτως ὅλον με αὐτῇ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀνατρέψασα δουλεύειν ἐπηνάγκασας. σὺ δὲ οὐδεμίαν ὥραν ἔχεις ἐμοῦ διακαῶς φλεγομένου.*

231. Tu quidem es haud etiam octoginta *Guyetus.* Tu quidem haut etiam octoginta's R *addens* 'Nunc *expectes potius pro* Tu'. *At cf. Buechelerus in Woelfflini Archio III p. 144 sq. et Seyffertus in Burs. Annal. LXIII p. 8. Dubitat Klotzius p. 70.* — consistentia *Guyetus.*

232. Militia illa R *cum Guyeto.* Ea militia *Engerus de Pl. pros. p. XVIII. At sententia est: in Veneris militia, ad quam Sophoclidisca invitat, confidentia opus esse (propter mulieris foeditatem). Quare* Illa *ferri nequit, etiamsi correptionem admittas.*

233. Atque ego hanc *Vssingius. Cf. Muellerus p. 438 sq.*

234. Ero quoque *Pius: itemque inserto* iam *post* nisi (*aut* Ergo quoque ero) *Luchsius in Studem. Stud. I p. 50: cf. ibid. p. 184.* Ego quoque *Klotzius p. 153 (defendens* Molesta | est). Ero igitur quoque *vel* Porro ero quoque *Vssingius olim.* — *V.* 235 attenet (*B*) *servandum duxit* R.

237 *sq. SOPHOCLIDISCAE v. 237 et verba* Merx [Mers *Opusc. phil. II p. 656*] tu mala's *tribuit cum Lambino Weisioque* R *refragante Buggio Philol. XXX p. 646, Hubrichio l. s. s. p. 125 sq., aliis. Ceterum distinctionem v. 237 postea ipse corr.* R *in exemplari suo.*

239 *sqq.* So. dic ergo, quid est? PAE. Ne hoc...hoc, quam ego. So. at tu hoc face *Camerarius itemque Gruterus, nisi quod* So. Et *ante* edictum *posuit.* PAE. dic ergo, quid est? So. at uetita sum, Ne hoc ... loquerentur prius. PAE. Edictum est ... quam ego. So. at tu h. f. *Lambinus non ambigue commemorans in 'libris suis vet.' verba* at uetita sum *extitisse post* loquerentur prius, *quae traiecerit. Vide praef.* 'Contra

quae Bothius sic haec, graviter ut puto turbata in libris scilicet integranda existimavit': So. Dic ergo — Pa. Dic ergo. Ne hoc...loquerentur prius, Edictum est magnopere mi. So. Et mihi, ne quoquam ... quam ego. at tu h. f. *e. q. s.* Pa. Dic ergo. So. Edictumst mihi, Ne hoc ... loquerentur prius [*ubi* 'crederem *expectes potius' pro* (e)dicerem]. Pa. Mihi quoque edictumst magnopere ... quam ego. So. At tu h. f. *R.* Pa. Tu dic ergo mihi quid est. So. Ne hoc...ut eloquerentur prius Mihi edictumst magnopere. Pa. Et mihi, ne *e. q. s. Ijsendijkius p. 23 sq.* Pa. Dic ergo. So. At tu dic prius. Pa. Edictumst ... quam ego. So. At tu h. f. *Goetzius Act. soc. phil. VI p. 238 v.* 240 *delens tamquam dittographiam probante Vssingio Langenoque 'Beitr.' p. 191, nisi quod is* dicerem *vindicans v.* 240 [*cf. v. 278. 722 A: P*] *non minus bene cogitari posse de delendo v.* 242 *adnotat. At nimia similitudo inter v. 240 et 242 intercedens — in ipsa similitudine, par pari cum respondeat, haerendum non est — nescio an ex corruptela, non ex dittographia, orta sit: siquidem pro* omnes multi *priore loco non* omnes muti *reponas* (*ut v. 242*), *sed velut* omnes mulli (*cf. Μύλλος*) *praecedente supplemento congruo. Praestat fortasse* oues ut multo (*cf. Bacch. 1141. 1138*). *Ceterum v.* 241 hoc homini *Muellerus p. 470* (*cf. etiam 'Nachtr.' p. 112 et 3 adn.*) *cum B: quod cum antea notatum non fuerit,* homoni *suasit Spengelius T. M. P. p. 232* (*item Schenkelius l. s. s. p. 667 adn.*), *alii cum 'hiatum' defenderint. Ibidem* nec *ex D def. Kochius ut v. 110, al. — V.* 242 uti loquerentur *cum Bothio R, Spengelius T. M. P. p. 86. 233, alii. — Ceterum v.* 241—244 *obelo notaverat Guyetus.*

243 *sq. iambicos discripsit R ut v. 226 sq., 'quamquam non ignorans qua via servari trochaici numeri possent'. Cf. Christius Mus. Rhen. XXIII p. 579 contraque qui sentiunt Buechelerus de decl. p. 49, Muellerus Pros. p. 183, alii. — V.* 244 Neque típpulai *R praeeunte* stipulai *Lachmanno in Lucr. p. 159.* Nequé tipulai *Leidolphus de Festi loc. Pl. p. 234 sq.* Néque tipullae *vel* tippullae *Bothius duce Scaligero Coni. in Varr. p. 158 ed. Steph.: aut sic aut* tippūlae *Vahlenus Coni. in Varr. Sat. Men. p. 136* (*de Nonii loco perperam indicans*) *et Buechelerus Mus. Rhen. XIV p. 451, alii. —* fide lenoniae *Dacerius in Festum obloquente Muellero.* fides lenoniae '*ut hoc totum sit patrii casus*' *Lambinus eiusque immemor R probante Buechelero de decl. p. 34* (*p. 68 ed. II*): *quod cum grammaticae magis conveniat, leve anacoluthon non videtur abhorrere a cottidiano dicendi usu.*

248. ad Lemniselenem tuam eram hanc *trai. R addens: 'quanquam licuit etiam* obsignatam hanc abietem [*sic et* heram tuam *Guyetus*]. *Bothius* Ast ego: *quod non debebam probare Parerg. I p. 516.* Lemniselenim *vereor ne poeta scripserit': cf. praef. De* Lemnīselenem *non debuit cogitare Spengelius T. M. P. p. 222.* At pol ego *Muellerus Pros. p. 584. — De* ec(c)illum *v.* 247 *vide sis Schenkelium Stud. Pl. p. 621!*

249. scriptumst *R: quod ex alienis exemplis impugnat Olsenus de verb. subst. p. 79.*

250. So. Abeo. Pa. atque ego abiero *Bothius.* So. Abi: et ego abiero *R* (et ego *cum Acidalio*) *addens 'non placet* So. abeo. Pa. ego ábiero *vel* et égo abeo': *illud tamen placuit Vssingio. — De actu post hunc versum incohato cf. ad v. 52.*

251 *sqq. Duce B ab octon. troch. incohabat Bothius deleto* Ioui *itemque Spengelius* ‘*Ref.*’ *p. 63 adn., nisi quod praeterea* Ope gnato *ante* opulento *collocabat aut servatis reliquis* summo *vel* supero *pro* supremo *inferebat. Contra* Ióui opulento íncluto *dim. cret. bacchiacis praem.* R *addens* ‘251—253 *sic a me diu discriptos post vidi non aliter Hermannum disposuisse apud Rostium Opusc. p. 174: quem sequi in proximis non potui*’. *Cf. etiam Duebnerus in Iahni Annal. IV p. 337. Creticos eadem qua Spengelius ratione* (*iusta ut puto*) *improbans trip. iamb. effecit Crainius Act. gymn. Berol. XX p. 869 non minus improbabilem. Absque As esset, in quo post* INCLUTO ‘*aliae etiam litterarum umbrae supersunt, quae tamen quid significent dignosci nequit*’ (*unde* optumo *supplevi*) *cogitari possit de* Ió! Ioui opulento íncluto. *Bacchiacum v.* 252 *quod admittere noluit Spengelius p. 201. 271 adn. 274 adn. 277* (*aliter olim* ‘*de cret.*’ *p. 26*), *respondit Seyffertus Burs. Annal. XXXI p. 46 sq.* — *V.* 254 Lubens meritoque uitulor *scr. Gulielmius.* Lubens uitulor atque dis cunctis merito R *refutante Ballas de partic. copul. p. 26, ubi* Lubéns uitulór disque laétus mérito *temptat.* Lubens gratulor uitulorque merito *Bergkius Opusc. I p. 679.* Lubens uitulor laetus gratusque merito *Spengelius.* Disque (omnibus) ago gratias lubens uitulorque merito *Vssingius. Totum locum pessime tractavit Ijsendijkius p. 25. Vide praef.*

255. Quoniam *pro* Quia R *obloquente Luebberto Stud. gramm. II p. 103 sq.* Quom iam *Spengelius* ‘*Ref.*’ *p. 388: aut sic aut* Quia iam *Caesar de Pl. mem. ap. Non. p. 147* (*cf. 32. 75, Rebliniumque p. 58*), *cui* Quia tam *praeferrem aut* hanc *post* Quia *traiectum, hic versus ut antecedenti, non subsequenti similis sit. Ceterum cf. Langenus* ‘*Beitr.*’ *p. 252.*

256. *Pro* Danunt (*sic etiam Nonius*) danit *Lipsius,* dat nunc *Bothius non improbante Luchsio in Studem. Stud. I p. 32.* — ut éi egenti opem *Weisius, Seyffertus Philol. XXV p. 454.* compos ut egenti opem R (*qui addito* compos *ad proxima rettulit verba* argenti mutui *cum eis quae praecedunt vulgo structa*). ut egenti opem optatam *Spengelius* ‘*Ref.*’ *p. 388.* ut ego egenti opem meam *Ijsendijkius p. 25. Ad* amanti *add. cf. Asin. 75. 684. 848, Bacch. 233. 351. 393. 931.* — *Mox de* magis *vide Handium Tursell. III p. 562, de toto loco Langenum Stud. Pl. p. 61.*

258. ‘*Haud scio an poeta dederit* Éam fore mi etiam occásionem’ R. *Cf. Klotzius p. 260.*

259. Nam érus meus Éretriam me m. *vel* Nám erus Eretriam me m. [*sic in ed.*] R *Proleg. Trin. p. CLI adn.* Nam Éretriam érus meus me m. S. *Cf. Muellerus Pros. p. 160, Spengelius* ‘*Ref.*’ *p. 152 adn. Vide praef.* — Erythiam *Passeratius ad Propert. IV 10, 1.* — uti *Camerarius pro* uti sibi: *quod* bus *pro* boues *rescripto* (*cf. ad v. 264*) *servabat Zanderus* ‘*Vers. It. ant.*’ *ed. a. 1890 p. CX.* domitos uti boues *Guyetus.*

260. esse septimi *del.* die *Guyetus. Cf. Lachmannus in Lucr. p. 98, Engerus de Pl. pros. p. XIV, Muellerus Pros. p. 301, Bergkius* ‘*Beitr.*’ *p. 143 adn.*

262. Nam ego hoc argentum R *Prol. Trin. p. CLI adn.,* Nám hoc argentum iam *in edit.* Nunc hoc argentum *Muellerus* ‘*Nachtr.*’ *p. 38 adn.*

263 *sqq. Sic edidit* R *invertens traditum ordinem v. 264 sq.:*

Núnc et amico prósperabo et génio meo multá bona faciam.
Nám amico homini bóbus domitis mea éx crumina lárgiar:
Díu quo bene erat, die úno absoluam. túxtax tergo erit meó:
non curo:
Nam íd demum lepidúmst *e. q. s.*

Vbi v. 263 Hóc amicó meo *scr. Vssingius* (*mox* Núnc amico hómini *servans!*), bona multa *trai. Bothius* (*cf. Klotzius p. 259*), *v.* 264 Nam amico *cum Bothio,* homini bobus domitis *cum Camerario* R (homini *delet servato* Nunc *Kampmannus de* EX *praep. p. 10 cum FZ*), Nunc amicq homini bus domitos *Spengelius* '*Ref.*' *p. 388 probante Vssingio* (*sed* boues) *Zanderoque* (*cf. ad v. 259*), *v.* 265 quo bene sit *Bothius* (*cf. Aubertus* '*Tidskr. f. fil.*' *IX p. 190 sq.*). quod bene erit *mire explicans Spengelius T. M. P. p. 44* (*cf. Muellerus Pros. p. 402 adn.*). quod (= quo) bene erit *Bergkius* '*Beitr.*' *p. 58* (*cf. ibid. p. 145 adn.*). quo bene erit *cum Dousa et A* [*quod* '*condonandum magis quam commemorandum*' *duxerat* R *praef. p. XIV*] *Langenus Stud. Pl. p. 60,* die absoluam uno *Muellerus p. 403,* tergo meo erit *Camerarius.* tergo erit *Guyetus. Ceterum si versuum ordo mutandus sit, nescio an talis conformatio praestet:*

Nam hóc argentum abútar alibi: bóues quos emerem nón erant.
Núnc meo homini bínis domitis mea éx crumina lárgiar:
Únete amico prósperabo et génio meo multá bona faciam.
Diú qui bene erit, die úno absoluam. túxtax tergo erit meó:
non curo.
Nam íd demum lepidúmst *e. q. s.*

Nam sic et octonarii sese excipiunt et binis domitis *melius se habet statim post* boues *v. 262 et* Nunc *male repetitum optime explicatur* (Vncte *pro* Nunc et: *cf.* '*laute*') *et* amico *pro* meo *illatum* (*quo revocare possis pronomen v. 263 in BCD excurrens: cf.* '*Lit. Centralbl.*' *a. 1890 p. 1377: ubi quae dixi de A, codice iterum inspecto teneo*).

266. triparcos, homines, uetulos, aridos *Guyetus om.* auidos: '*non inepte*' *iudice* R, *qui tamen* triparcos, uetulos, auidos, aridos *del.* homines *cum Bothio praetulit. Ceterum* ardos auidos *Seyffertus scripsit, inconsulto. Dele, post* ardos.

267. Béne morderi *Guyetus.* Bene ádmordere R: *cf. Studemundus de cant. p. 72, Muellerus Pros. p. 285, Winterus de cant. p. 55, Klotzius p. 73.* — dente *pro* bene '*in priscis exemplaribus legi*' *Pius scribit.* — qui alimentum *Pius.* qui alium *Pylades: unde* qui allium *Meursius Exerc. cr. I p. 215,* qui alliatum *Bothius.*

268. Vírtus est ubi témpus monet *Guyetus* (*non* Virtús est). *De* Virtust *dubitabat Buechelerus de decl. p. 5, unde* Virtus .... dispicere est *temptabat, non commendabat Muellerus Pros. p. 366. Studemundi artificia explosit Brixius Annal. phil. XCI p. 73. Ceterum* ocasio *vere scribere D putabat* R '*ut* ocultus *et alia quaedam in Prol. Trin. p. CXXIV neglecta*' [*cf. ad Trin.*[3] *v. 664*] *itemque* dispecere *B* '*fortasse vere, ut* attenet [*v. 235*] *cum similibus*'. *Cf. Klotzius p. 74.*

269. iubebit caedi uincla *Guyetus.* caedi iússerit, pedicás R *probante Lorenzio Philol. XXVIII p. 359.* c. iússit compedés *Muellerus p. 227 adn.* c. iússerit compédes *Wagnerus Aulul.*[1] *p. LXXVII, Klotzius*

p. 63. 276, alii. — *Ad* imponi: inpingi *cf. Baierus de A et P p. 152.* — uapulem *defensum a Palmerio p. 876. Mox* nae ille mihi *Saracenus.*

271. potis est *Bothius per quattuor penthem. iamb. hunc versum ut traditus est dimetiens asperrime.* pote *Guyetus* R: *cf. Muellerus p. 131, Klotzius p. 288.* — sed Toxili eccum puerum Paegnium *Acidalius.* sed eccum puerum Toxili R: *ubi* Toxili *delere malui propter allitterationem: quod del. Vssingius quoque, reliqua scilicet pro septen. iamb. venditans!*

272. meum *del. Guyetus itemque Bothius, dein recepto* prodeo domum *oct. troch. constituens. Deletis* meum *et* quod datumst *'glossematis' oct. iamb. effecit* R *itemque deleto* etsi properas *(!) Vssingius. Cf. Muellerus Pros. p. 101, Klotzius p. 78. Vide praef.*

273. quém oboedire uelís tibi R: *at cf. Muellerus p. 101 adn., Spengelius 'Ref.' p. 187, Klotzius p. 125. 259.* — at sta *Pistoris.*

274. moléstiám, ut opínor *def. Spengelius T. M. P. p. 222, Klotzius p. 160, alii.* molestiam mi, (ut) opinor *Muellerus p, 676 probante Vssingio: ubi* ut ego opinor *vindicavit Kaempfius de pron. pers. p. 4.* — *Mox* tamde es *vel* tam es mihi *Weisius.* tame es *Kochius Mus. Rhen. XXV p. 618 obloquente Seyfferto Stud. Pl. p. 14.*

276. *Hunc versum Acidalius dubitabat num post v. 279 transponi iuberet.* — Scio ego quid aetatis sim *Camerarius, quo recepto* aufers. *Lambinus, ubi* auferes? *ille cum Pio.*

277 *sq. Nihil egit Studemundus de cant. p. 72: cf. Spengelius 'Ref.' p. 279. Ceterum vide Langenum Stud. Pl. p. 176 (cf. 181).* Vbi Tóxilust tuus érus? ‖ Vbi lubetílli neque te cónsulit R *cum Bothio.* — Etiamne dicis *post Camerarium Ijsendijkius p. 26.* — ubi siet *Bothius, Weisius.* ubi est *Bothius alias: quo recepto* Étiam dicis ubíst uenefice? ‖ Haúscio inquam ulmítriba tu R *probante Sigismundo de* HAVD *partic. p. 250. At cf. cum Muellerus 'Nachtr.' p. 16 tum Fuhrmannus Annal. phil. CV p. 822 Beckerusque in Studem. Stud. I p. 176.* Etiám dicis mi, ulmítriba tu? ‖ Vbi sít, uenefice, néscio *Bergkius Opusc. I p. 133 adn.* Étiam dicis, úbist, uenefice? ‖ Haúscio, ulmitríba tu (*vel* ulmitríba tu, inquam *vel* inquam, tu úlmitriba) *Spengelius 'Ref.' p. 188. 288, recte* ulmitrība *vindicans* [*pro quo* mulitriba *Pius.* ulmitriba, *del.* tu, *Pylades*], *sed male administrans cetera. Locus nondum persanatus.*

280. me iussit herus habere *Guyetus.* erus me habere iussit *Hermannus Elem. d. m. p. 137 (cf. Epit. § 177) probante Fleckeiseno Annal. phil. LXI p. 36, idemque, sed* med, *praeferebat* R *Nov. exc. I p. 22. 30. Contra* erus me iussit habere *cum CD Vmpfenbachius Melet. p. 45 Muellerusque Pros. p. 75: qui non satis reputaverunt discrepantiam horum codicum nihil valere, cum AB in collocandis verbis consentiant. Cf. Buggius 'Tidskr. f. filol.' VII p. 32.*

282. tu hodie *trai. Mohrius de septen. iamb. p. 18 probante Fleckeiseno, fortasse recte. Cf. Klotzius p. 313.*

283. praeciderim *Valla, Pius.* pertuderim *Pylades. Cf. Turnebus Advers. VII 12.* — muricide *Scaliger, idem* morticine *apte explicans.*

284. intercutitus *vel* impudicatus es *Dousa,* incuruatus es *Scriverius refutante Salmasio.* — quid id attinet te *Bothius.* quid autem id ad te R. *Pro* attinet *aut corrupto aut interpolato* [*ex v. 235?*] *convicium olim suspicatur Seyffertus, fortasse recte* (*velut* quid id, canterie, ad

te). *Mox* confidens *om.* es *perverse adhibet Olsenus p. 30 neglegens ad* incubitatus es *vocem se adplicare.* — *V.* 286 speres *pro* speras *Bothius, R.*

288. parata praes est *cum Palmerio p. 851, Scaligero, aliis R* (PRAEST *tantum ex A notans*): *unde errarunt Icti* (*cf. Costa 'Diritto priv. R. nelle com. di Pl.' ed. a. 1890 et quos nominat p. 436 adn.*). *At cf. Buechelerus Annal. phil. LXXXVII p. 783.* — *Mox* in carcerem ut sis *Bothius.*

290. quid est *SAGARISTIONI continuat Vssingius idemque* Tandem id liceat *scribit, de quo cf. Langenus 'Beitr.' p. 89.* — *Mox* Ita me specta *Pius.* — specta! Quin dedero *Pylades.*

293 *sqq. Cf. post Brixium Spengelius T. M. P. p. 42 sq. Studemundusque Annal. phil. XCIII p. 53. Ad* optas *vide Prehnium de pron. indef. p. 27 adn. Perverso ordine relicto sic haec digessit R:* SA. Di deaeque me omnes perdant, Nisi....colaphis. PA. Amicus.... optas. SA. At qui id fiat? Tun me defigas? PA. Te cruci .... aliei. *Ceterum v.* 293 Nisi hodie te si praehendero *Guyetus.* — *V.* 295 Tum me *Scutarius.* Tu ut me *Bothius.* — affigant alii *Dissaldeus.* alii adfigant *Bothius.* adfigent claui *Gronovius. Mox* Nisi linguae *Valla.* — *V.* 298 Nam umbra tua ictus uapulo *Guyetus.* Nam iam umbra mea intus uapulat *Bothius.*

300. foris aperit *def. Brixius Em. Pl. ed. a. 1854 p. 16 sq.* (*neglecto* abiisse). foris aperitur *Pistoris.* aperitur *R.* foris crepuit *Seyffertus Philol. XXV p. 454 sq. Ad* foris operit *cf. etiam Men. 351.* — *In* eccere autem *h. l. haeret Bachius in Studem. Stud. II p. 392 non sentiens hoc exemplum ab eis quae comparat diversum esse propter verba quae accedunt* quem conuenire maxume cupiebam. *Proximam scaenam sic inscripsit R* (*itemque Vssingius*): TOXILVS. SOPHOCLIDISCA. SAGARISTIO: *at cf. Studemundus de Vidul.* (*ed. a. 1870*) *p. 20 et adde Act. V sc. 1.*

304. adiuuat, ibi me soluat *Dousa.* adleuat, ibi me adleuat *Pistoris, R.* — *Mox* plus calleo *Nonii defendi posse docent Reblinius et Caesar cum aliis. Ceterum ad v.* 303 *cf. Brixius Annal. phil. CXXIII p. 55 sq.*

306. Propere *pro* Propera *Bothius* (*cf. ad v. 147*). Properato *Weisius,* Propera propere *Muellerus p. 101 spreto* huic ego (hic ego *Guyetus*), *ut Kaempfius de pron. pers. p. 23* abi domum ⟨nunc⟩. ⟦Nunc *praetulit neglegens antea Paegnio facetum fuisse Sagaristionem. Ceterum* abidum (*quod falso ex B pro* abi domum *enotabat R cum aliis*) *fuerunt qui probarent. Mox rasuram in B post* me *falso ad* med *trahebat Bergkius 'Beitr.' p. 49: ubi* r *natum erat ex* (inf)er(am) *praecepto, ut in A v. 190* UROLO *pro* UOLO *ex* (C)UR(RERE) *sequenti.*

308. Sed quis híc *R operarum vitio.* Sed qui hic *Guyetus: itaque omnino scribendum ducit L. Muellerus ad Nonium, si* hic *pro adverbio accipi necesse sit!* — conscreabor *vindicarunt Bryardus apud Lipsium Ep. Qu. IV 2, Bentleius in Hor. serm. II 3, 183.* consecrabor *Pius, 'ex Nonio' scilicet: idque m. Camer. adscr. in B.* conseruabor *Scaliger.* contra stabo *Boxhornius. Cf. Iahnsson de depon. p. 83.*

310. tibi, est mihi speculae in te *Pylades.* tibi? estne quid in te speculae *Camerarius.* tibi, est mihi in te specula *Lambinus.* tibi, est nunc in te speculae *Bothius.* tibi, est nunc speculae in te *R addens*

'*licebat etiam* tibi, in te speculaest. *Mire argutatur Kampmannus de* IN *praep. p. 18 adn.*' tibi, est in te specillae *Seyffertus.*

311. praemoneto *Pistoris.*

312 *sqq.* Quid hoc sic *Dousa. Cf. Kretschmerus Qu. Pl. ed. a. 1863 p. 20.* — *Mox* tagit *Bergkius Opusc. I p. 679 vitiose.* — *V.* 314 est innata tibi *Pylades.* innatast nam tibi *Camerarius abusus B: cf. Hermannus El. d. m. p. 154.*

316. tuum neuis? *Geppertus de A errans.* -- lubet. ⟦ non lubet, abi *Guyetus.* lubet. ⟦ ah abi *Pareus.* lubet, Sagaristio. ⟦ abi *Bothius.* lubet. ⟦ Ahá, abi R: *cf. Muellerus p. 155. 715 Richterusque in Studem. Stud. I p. 399.* — caue sis, quaeso *Kampmannus de* AB *pracp. p. 28.* caue tibi, sis *Weisius.*

319. in bubile reicere *post Vallam Acidalius simul reiciens* reigere *quod fuerant qui hic fingerent.* reicere in bubilem *Bothius.* — ne uagientur *probabat Gruterus.* ne uitulentur *Pareus ed. tert.*

321. seque (*ex uno C notatum ab* R) *def. Kochius Mus. Rhen. XXV p. 617.* — argentum hic inest, quod mecum dudum orasti *cum* R *probarunt Bergkius 'Beitr.' p. 49 adn., Niemeyerus p. 37, Langenus 'Beitr.' p. 318, Baierus p. 84, alii.* dudum me rogasti *Bothius: atque* me dudum rogasti *vindicare studuit Heerdegenus in disquisit. aenasiol. III p. 23 sq. At quamvis verum sit rogandi significatione* mecum orasti *non posse usurpari, tamen ratione et metrica et critica evincitur sinceram esse cod. A scripturam, interpolatam alteram (ex v. 39). Quare cum incohatam per* quod mecum dudum orasti *enuntiationem significassem (ut additurum velut* ut nummos sescentos darem, iam in mundo habebis a me *interrumpat Toxilus), vere monuisse videtur Seyffertus propter neutrum pronominis vel distinctionem servari posse ('das Geld, von dem du mit mir gesprochen hast'). Cf. v. 117—119.*

322. Dominus me Eretriam bouis mercatum *trai.* R: *cf. Prol. Trin. p. CCLII et vide ad v. 259.*

324. Atque ego hoc omne argentum tibi hoc *Muellerus p. 368 sq. recte iudicans de* hoc *tradito* (= huc *ob 'redigam') itemque* Atque ego *ex librorum memoria non sine ratione praeferens. At fortasse* omne argentum *interpolatum est, cum toti loco ipsique locutioni* huc incolume redigam *melius respondeat 'velut* Atque égo boum armentum tibi hoc *vel* Atque égo boues binós tibi hoc *e. q. s.*

327. duit *Guyetus Bothiusque cum Pio. 'Vide ad v. 68. Alioqui licebat cum Lachmanno* ultro det ipse' R.

328. tua mi ópera R *cum Weisio.* tua míhi opera *Bothius: aut sic aut* tuá mi opera *Muellerus p. 662.*

330. *Et* Perennitatisque *et* Perennitateique *fuerunt qui argutiis ineptiisque defenderent, velut Bothius, Geppertus Stud. Pl. II p. 81, Braunius Observ. gramm. et crit. (ed. Berol. a. 1881) p. 28 sq., Ijsendijkius p. 28 sq.* (Perennitatique adeo huic perpetui cibi *saltem Guyetus*). Perennitantique *Acidalius.* Perennitatemque *et* perpetuet cibi R *addens 'lenius haec ad sanitatem sententiae revocare nescii. Minus saltem probabile futurum sit* Perennitetque huic adeo perpetuom cibum'. *At postea 'sine dubio' veram habuit Buecheleri emendationem itemque Kochius 'phil. Anz.' V p. 91, Luebbertus Stud. gramm. I p. 30, Langenus 'Beitr.' p. 142 et Stud. p. 60 (hic, non illic, scribens* perpetuom), *alii.*

Frustra oblocutus est Braunius l. s. — *Ad* huic *cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 13, ad totum locum Langenus Stud. Pl. p. 61. 176 sq.* — *Mox* superessit *Valla 'ex Festo'.*

334. 'Commonicaui (*B ante corr.*) *nescio an ad* Commoenicaui *spectet' R. Immo* Commonita *incohaverat librarius.* — *V.* 335 tu hodie ergo (*pro* uirgo) *Scaliger.*

338. uendes *Salmasius, Bergkius Opusc. I p. 679. Cf. Baierus p. 91. Ad proxima cf. Goetzius Mus. Rhen. XXX p. 163 sq. et Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 5.*

341. Vtrum tu habes me *trai. Guyetus: ubi* tu (*cum A*) *del. iam Bothius. Contra* Vtrum tu *praeferunt Niemeyerus p. 26 Baierusque p. 19 atque* Vtrum tu? *adeo Hinzius de partic.* AN *p. XIX refutante Seyfferto Burs. Annal. LXIII p. 28.*

343. Mihi opinor *Bothius.* — Meum opino imperiumst (*et* tibi) *R probante Langeno 'Beitr.' p. 64. At cf. Brixius Annal. phil. CXXIII p. 53.*

346. melius est uitam uiuere *Camerarius.* melius uitam ducere *Fabriciana Charisii: quae 'in cod. non clare leguntur' (lacuna est in ed. princ., ut in cod. Neap.). Ceterum cf. Langenus Anal. Pl. I p. 5 Hasperusque 'phil. Anz.' XIII p. 116 sq. et Langenus Stud. Pl. p. 175.*

347. Nam si ad paupertatem admigrant infamiae *Camerarius.* Nam ubi ad paupertatem accessit iam infamia *L. Muellerus addens 'nec enim ausim credere perfectorum finalem* it *ap. Pl. inveniri productam, nisi praecedente brevi'. At ausim credere aut memoria aut interpolatione falsum esse Nonium eiusve auctorem.*

351. serunt (*et proximo versu* Serant) *Goellerus in Trucul. 936. Ceterum ante v.* 351 *Ladewigius Philol. XVII p. 472 sq. inseri voluit v.* 355 *sq. refragante Ijsendijkio p. 65 sq.* — *V.* 352 in R *cum vulg.*

353 *sq.* pluris aestimo *Pylades: quo recepto* ego *del. Guyetus,* ego omnis inimicitias *trai. cum Bothio R* [*itemque Seyffertus dubitanter de* plure (*coll.* '*mage*') existumo *cogitans ex Charisio p. 211, 27 K. (fragm. Pl. v. 26 W.)*], ego inimicos omnis *corr. Spengelius T. M. P. p. 31. 80 (quo interpolato labat comparatio), de aliqua* inimĭcias *pronuntiatione cum Weisio hariolatur Vssingius. Vtique servandum* existumo *coll. Mostell. 76, al.: neque dubitandum, quin in* non — pluris *interpolato sedes corruptelae lateat, utroque loco cum versus ruat. Vnde exempli gratia locum refinxi (poteram* huius existumo *coll. Ter. Ad. 163, al.: vix* tanti *servato* Quam). *Mox de* nunc *dubitat Ijsendijkius p. 29.*

356. quóm esse *R (et recte antea* Patér hominum *pro* Pater hóminum *tralaticio): cf. Spengelius T. M. P. p. 81. 234, Klotzius p. 264. Vide ad v. 351.*

358. id simulari *pro* insimulari *Reinkensius de inf. ap. Pl. et Ter. ed. a. 1887 p. 9, cui praestaret saltem* adsimulari.

360. Fiet *cum aliis* VIRGINI *tribuit Weisius.* (quam tuo) Fiat. quae haec res sunt *Bothius duce Pylade: ubi praeter pluralem nil offendebat Seyffertum Burs. Annal. LXIII p. 13 adn. iam de* VI. Fit. at — *cogitantem et de plurali ('was sind das für Geschichten') servando, cum* Quae haec res est *temptaverim. Certe in pers. spatio post* Fiat *cum AB consentiant, rectius verbum languide claudicans quam personam removemus.* Fiat qui haeres tum (*alibi* qui heres tuus) *Scaliger.* VI. Ne

fiat. SA. Quae haec rest? *R postea Opusc. phil. III p. 129* Quae res? *praeferens, sed* Ne fiat, *tamquam si traditum sit, retinens. Cf. Studemundus Annal. phil. CXIII p. 61.* Attat quae hae res sunt *Palmerus Hermath. XIII (a. 1887) p. 235.*

362 *sq.* Tametsi id non futurumst *Guyetus.* Tametsi id futurum non est *cum FZ Bothius, Bentleius, Braunius l. s. s. p. 44 adn.* (*de* Tamenetsi *iuxta* tamen ‖ Etsi *dubitationes movens vix iustas*), *alii: ubi* id futurum *mutatum esse ad exemplum versus 364 rectissime monuit R,* Tamen si daturus non est *eruens ex A* ('*antiqua manu suprascriptis litteris quas non expedio*'). Tamen etsi ausurus non est *Geppertus. At subiectum participii in* —urus *necessario servus sumendum propter v.* 363 (*ubi minus recte* tunicam is *corr. R pro* tunicas '*quamquam poetam ipsum dedisse* is tunicam *crediderim*'). Malum *dicitur* apisci, *ut* '*nancisci*' (*Asin. 323*), *al.*

372. opram *Bucchelerus apud Brugmanum de iamb. sen. p. 36. Cf. Klotzius p. 312. Pro una voce est* operámdo. *Antea* non, neque *pro* non es neque *Bothius. Ad v.* 373 *cf. Bentleius ad Phaedr. III 17, 8.*

377. lubere hau lubeat, si liceat *cum Pistori R: cf.* '*phil. Anz.*' *XVII p. 163. Ceterum antea* licet ‖ Lubere? per me tibi licere intellego *Valla.*

379. Scisne *Seyffertus Philol. XXIX p. 407 vel* Scin iam (*quod dubitanter amplexus est Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 100*). Scis iam *Vssingius. Vix probabitur* Nam scis (*ex eo particulae usu, de quo scite iudicavit Dombartus* '*Bl. f. bayer. Gymn.*' *XVI a. 1880 p. 40 sq.*). — quae praecipio *Camerarius duce B. Cf. Fuhrmannus Annal. phil. CV p. 828.*

380. Et út ui surpta *R.* Et id, ut surrupta *cum Guyeto Vssingius. Cf. argum. I 2 et vide Niemeyerum p. 28.*

383. uideto ubi me uoles *Camerarius. Cf. Klotzius p. 314.*

385. non nunc hominum tu mores *Brugmanus de iamb. sen. p. 41. Cf. Crainius Philol. IX p. 662. De* nunc *explicando sententiam Scaligeri aliorumque perverse impugnat Vssingius.*

386. (uides,) Quoiúsmodi *R: cf. Opusc. phil. II p. 727.* Cuiusuismodi *Guyetus.* Cuicuimodi *Ijsendijkius. Cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 347, Brandtius de gen. p. 49, alii. — Vide Baierum p. 75 adn., 176.*

387. Dum dos est *R, ex A ut putabat: unde errarunt Holtzius de synt. II p. 130, Richardsonus de* DVM *partic. p. 38, alii. At cf. Geppertus Stud. Pl. II p. 82, Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 26.*

390 *sq. Acidalium secuti in versuum ordine invertendo* Nec .... dicas *cum F Bothius,* Ne .... ducas *R corr.: quo non tollitur incommodum ex versibus sic sese excipientibus illatum.* — deum uirtutei *L. Muellerus, perperam. Cf. Trin. 346.*

392. Librorum enim eccillum habeo *Pylades.* Habeo librorum eccillum *Guyetus.* Librorum eccillum ego h. *R.* Librorum domi eccillum h. *Muellerus Pros. p. 495.* Libellorum eccillum h. *Kochius Mus. Rhen. XXXII p. 99 sq.: at cf. Curc. 289, Stich. 400. 454.* — habeó plenum intus *Schenkelius Stud. Pl. p. 623 confuse disputans omnino: melius* habeo intus plenum *Seyffertus de* plellum *forma ex A cogitans. An:* plenulum habeo? *Cf. Klotzius p. 168 sq. Ad* habebo *quod dubitanter reposui cf. Brixius ad Mil. 396 et Trin. 606. 923, al.*

394. 'De tíbi inde *fallitur Brixius Qu. pros. p. 21': item is, cuius sententia exp'oditur 'phil. Anz.' IV p. 88, Ramsayus.* tibi *del. Guyetus.*

396. uel mendica *Valla. Vulgo iocum παρὰ προσδοκίαν statuunt cum Acidalio, vix recte: nam sententia est 'tanta dos est, ut vel si mendico nupseris, nihil vobis defuturum sit'. — Mox* ducturus *om.* es *def. Olsenus p. 24. De* si quo *dubitat Luchsius Herm. VIII p. 119.*

398. uel quod tibi lubet face *Weisius.* uel face quidquid tibi lubet *Bothius probante R 'nisi forte* uel me face quod tibi lubet *dedit poeta'. At cf. Prehnius de pron. indef. p. 5 adn. (qui non debebat de* facé quod t. l. *cogitare) et Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 19 sq. (qui saepius* quid *in eiusmodi formulis* [*ex analogia* quidlubet *formulae*] *servari docuit).*

399. sequere. VI. Em, dicto sum audiens *duce A, probabilius ducens* hac *quam* EN (em) *interpolatum esse (cf. Lochius de imperat. p. 15 adn.). Quamquam Seyffertus de* EN *ex* ME *vel ex pers. nota corrupto cogitat.*

400. *Quartum actum ab hoc v. (non a v. 449) incipiebat Schmitzius p. 17. 25: at cf. Spengelius p. 15 sq.* — acturum dicam hunc *cum A R. Cf. Baierus p. 165.*

401. iuratus est se *cum A R, postea Nov. exc. I p. 52. 90* iuratust se hodied *praeferens, sed etiam* iuratust sed (*vel* sese) *afferens. Cf. Baierus p. 65.*

405 *sq.* Cura istuc intus *Bothius 'fortasse recte' iudice Engero p. XIX.* — recipiam, Toxíle, *del.* o, *Camerarius itemque R adnotans 'fraudi fuit personae nota* Do'. *Dein* eho *cum Aldina, cum* oh *interiectioni 'vix locus' sit. Cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 451. 601 sqq. et Fergerus l. ad v. 16 s. p. 36. — Ad totum locum cf. Ladewigius Philol. XVII p. 253 Goetziusque Act. soc. phil. Lips. VI p. 252.*

407. Commictum (*vel* Comminctum) coenum sterquilinium *Palmerius p. 877 et* stercilinum *vel* sterculinum *vindicans Bentleius in Phorm. III 2, 41 et ad Phaedr. III 12, 1.* Commictum caeno stercilinum *R: cf. Leo Hermae XVIII p. 566.* — sterculinam publicam(?) *Salmasius.*

408. 'Scriptura periure inlex *ad tollendam accentus in* inlex *offensionem uti nescii' R: ubi* illex *Pius suasit,* ilex *coll. Nonio (priore loco) et Buechelero de decl. p. 14 Brugmanus de iamb. sen. p. 33. At offensionem et hoc v. et v. 410 ipsa loci singularitas magnaque 'in singulis emphasis' tollit. Cf. Niemeyerus p. 48, Baierus p. 46.* — iniure labes *Valla.* iniure fex labes *Guyetus.*

409. Pecuniarum accipiter *Pylades, Acidalius, Hermannus ad Bacch. 242.* Pecuniai accipiter *Bentleius in Heaut. II 1, 15 recipiente R 'quando Naekiani praecepti severitas perdubium est num in Plautinam artem cadat'. At postea* Pecunias *probavit Nov. exc. I p. 114 sq. (cf. etiam Gandinus 'Riv. di filol.' V p. 146 sq. Schroederusque in Studem. Stud. II p. 21). Ceterum nescio an rectius* Pecuniasaccipiter *una voce scribatur, cum lusus sit inter avis nomen et accipiendi verbum: unde etiam* pecunias *pro accus. plur. haberi possit (quo usus est Cato p. 37, 14 Iord.) coll. v. 702 sqq.* — Pecuniae auide accipiter atque liuide *Lachmannus in Lucr. p. 161 (cf. Prol. Trin. p. CXC).* — auideque atque inuide *Guyetus.* — *Cf. Klotzius p. 331.*

410. trahax tér trecentis *pro* traháx trecentis ***Brugmanus de iamb. sen. p. 15 sq. Cf. Klotzius p. 207 et vide ad v. 408.***

413. Tene sís argentum ***R:*** *ubi* Tene, téne sis ***vel saltem*** Tené sis *Muellerus p. 214. 684* (*atque repètitum* tene, *non* Tenḗ *admittit Seyffertus*). Tene sis argentum hoc *Bachius in Studem. Stud. II p. 180 obloquente Seyfferto Burs. Annal LXIII p. 14.*

415. ***A Maii testimonio*** CENSEBAMTANTUM ***profectus*** (***ubi hiatum def. Darnmannus p. 34***) censebas tantulum ***dedit R*** *'nisi* tu tantum *males'* (*sic Vssingius*): *ubi* censebas copiam ***Bothius optime divinaverat. Suo loco versum iam Weisius reddiderat.***

416. ausus, *om.* es, *def. Olsenus p. 19. — Cf. Demelius 'Zschr. f. Rechtsgesch.' II p. 235. Mox* mé tibi ut ***R***, ***Baierus p. 164: at cf. Studemundus Annal. phil. XCIII p. 54, Kaempfius de pron. p. 28.***

418. seruitutium *cum Colero et Scaligero* ***R.*** *De* meretricium *vel* ferriterium *somniabat Gronovius.* seruitricium *post alios vindic. Buechelerus de decl. p. 42* (*²202*), *Lorenzius Philol. XXX p. 596, al.*

419. subiculum *reduxit Vssingius, contra* sudiculum *vel* suduculum *repetens Gruteri argumentum, quod neque multum valet* (*'sanguine sudare' cum saepius dicatur*) *neque omnino rem conficit, cum falsum esse possit veriloquium, vera tamen forma. Mox ad* pristinorum (*de quo item obiter iudicavit Vssingius*) *cf. R Opusc. phil. II p. 460, Baierus p. 102, al. Ceterum in* CIUILAS (*A*) *'certissima* L *littera: quo quid faciam nescio'.* ciuis ac *Guyetus. — Mox interpunctionem post* lurco ***sustulit Bothius.***

423. te exigere, *ut exquisitius, praetuli* (*cf. Dziatzko ad Phorm. 947, al.*). *Quamquam recte monet Seyffertus facile* A *post* M *omitti potuisse in A. Cf. v. 435. — V.* 431 omitto *cum vulg.* ***R***, *item Seyffertus.*

433 *sq.* ut idem tu mihi Faceres ***R.*** ut faceres mihi Idem *Osannus Anal. p. 202 sq. Cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 23, Klotzius p. 133. Ad* tu idem *in pede quinto cf. Pseud. 800, al. — Pro* partim *cum ed. vet.* nostri *Osannus, cum Bothio* passim ***R nihil adnotans de libris, unde errarunt etiam alii.***

436. porta *def. Lipsius de amphith. c. 9: pro quo* cauea *Scaliger,* sporta *Palmerus 'Journ. of. philol.' XVI* (*a. 1887*) *p. 40. — Pro* lepus *Osannus* lupus, *Bergkius Opusc. I p. 679* celes.

437. *'Pro* quin das? *nescio an praestet* quin da' ***R.***

439. *Noli* adduce, i *ex A: possis* I atque húc continuo adduce. *Cf. ad v. 586. Ceterum de summa cf. praeter R Opusc. phil. II p. 309, Christium Annal. phil. XCVII p. 348, Geppertum Stud. Pl. I p. 52 Dziatzko append. crit. ad Ter. Ad. v. 491.*

441 *sqq. Ab FZ profectus Pylades dedit:* To. Fortasse metuis? iam a foro argentarii ‖ Abeunt, *ex B vero suppleta sic personis distinxit Camerarius:* To. Fortasse — Do. Mirum — To. Abi —: *interpungi autem* Mirum quin. citius *Acidalius iussit. Pro quo* Mirum? quum citius *Rostius Opusc. p. 178,* Do. Mirum? To. Quin citius *Vssingius satis inepte. Contra* Nimirum ***R totum locum*** TOXILO ***continuans simulque monens 'versus aut sic vel similiter restituendi, aut de multo gravioribus turbis cogitandum. Atque v. 442. 443 possunt sane perperam iterati videri e v. 433. 434, si*** in cursu rotula circumuortitur *pro antiqua dittographia habentur illorum* ex porta ludis quom emissust lepus. *Quae ratio si cui placeat magis, inlapso emblemate expulsum esse Dordali*

responsum putandum erit in hanc speciem: To. Fortasse metuis in manum concredere * * * * * * * * * To. Abi istac *e. q. s. Quale illius responsum aliquod nescio an vel servatis, ut supra factum, versibus intercidisse ante v. 444 credendum sit'. De dittographia praeiverat Guyetus v. 441—443 expungens, consentiunt Ladewigius Philol. XVII p. 472, Brugmannus de NI partic. p. 18 sq.: ubi simplicem interpolationem agnoscit Goetzius l. s. s. p. 266, quam v. 442 ex vocabulis v. 433. 434. 435 obviis consuto facile concesserim, non item v. 443 (sic etiam Schenkelius). De turbis gravioribus praeter Langenum cogitant Ijsendijkius p. 32 sqq. atque Schenkelius p. 681 sq.: qui inter alia traiectionem suasit plane improbabilem (cf. ad v. 136) ac v.* 441 eam *post* manum *inseruit.*

444. Abi istac auorsis *Camerarius.* Abi hoc auorsis *Guyetus.* Abi hac aduorsis *Bothius in ed. ult.* Abi istac tu auorsis *Vssingius obloquente censore 'phil. Anz.' XVII p. 166.*

449. *De actu quarto recte hic significato cf. ad. v. 400. Contra Hahnius Quaest. scaen. p. 22 Vssingiusque ne novam quidem scaenam hic significant, perperam iudicantes de librorum memoria. — Pro* aut *Bentleius* ac.

450. ſum manuſ '*obscurare noluit' R: cf. Bergkius Opusc. I p. 122* (*neglexit Dorschius de assimil. p. 16: cf. Curc. 416*).

451. ferme *cum Scaligero R, alii: at cf. Anal. Plaut. 45 sq. adn.* prime *Bergkius 'Beitr.' p. 163* (*et* post principio *v. 452: ubi neque adverbium neque substantivi singularem ex usu linguae latinae notionisve ratione adhibuit*). — ut quisque quidque occeperit *R coll. v. 114,* rem accurat suam *e v. 449 repetens obloquentibus Langeno Stud. Pl. p. 60, Prehnio de pron. indef. p. 10, al.*

452. procedit post principia *Camerarius.* procedit postprincipio *Salmasius: cf. ad v. 451.* procedunt posprincipia *R Opusc. phil. II p. 550. Totum versum sic Acidalius:* Principio, sic ei procedit post denique.

453 *sq. seclusit R addens 'hos a Plautinis aperte segregat nexus sententiarum'. Pro loco parallelo habuit Ladewigius Philol. XVII p. 472 itemque Goetzius Act. soc. phil. Lips. VI p. 247. At vide Langenum Stud. Pl. p. 60 sq. De* euenunt *v.* 454 *cogitabat Bothius.*

456. bene prouenturam *cum Bothio R addens 'non placet* prouenturam eam bene': *quod tamen praeferunt Goetzius Seyffertusque. Cf. Meyerus in Commentat. acad. Bavar. XVII a. 1884 p. 55, Klotzius p. 320 et scitius iudicans Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 32. Hoc loco praeter metrum offendit quod* bene *non satis respondet adverbiis praecedentibus (cf. v. 453 sq.), praesertim cum etiam aliis locis exquisitiora adverbia cum* prouenire, euenire *verbis cōniungantur et ipse Euentus 'hilarus' dicatur. — Mox* Hunc ego *non displicuit Vssingio.*

461. Ecfér, quas tu attulísti mi usque e Pérsia *R addito* Ecfer *vel* Adfer *et deletis* ab ero meo '*glossematis*': *quod firmare studuit Baierus p. 76 collato Pseud. 711* (*simul* ab ero meo *ex v. 498 A repetens*), *cum Langenus Stud. Pl. p. 177 sq. omnino suspicionem moveat de v.* 460 *sq. Ceterum* mihi *vulgo om. cum Taubmanniana. De* Cedo istas tabellas *v.* 460 *cogitat Goetzius. Zeugma admittunt alii.*

462. *Scaenam novam incipere hinc noluit Acidalius probantibus Grutero Bothioque. —* euge, euge *def. Muellerus Pros. p. 45 sq. 711,*

Vssingius, alii: at cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 523. — exornatus, *om.* es, *def. Olsenus p. 30.* ornatus *Valla, Saracenus, alii.*

463. Tiara tuum lepida lepide decorat schema *Palmerius p. 751.* Tiara ut lepidam lepide condecorat schemam *Acidalius recipiente cum aliis* R. theatrum lepidum lepida condecorat schema *Canterus Nov. lect. III 18.* Tiarae ornatum lepida condecorat schema *Lipsius: aut sic aut* Tiara ornatum l. c. s. *Seyffertus.* Theatrum lepida condecoras tua schema *Torrentius ad Sueton. Tiber. c. 43.* (basilice) Tiara! theatrum lepida condecoras schema *Klockius.* Tiara ornatum ut lepida condecorat schema *Vssingius.* Tiaratum *latere in* theatrum *admodum probabile est: iam si* ut (te) *addimus a plerisque recte propter sequentia efflagitatum, versus sponte restituitur.* ornatum *qui servant neglegunt hanc vocem cum* tuum *interpolato ita cohaerere, ut vocis* schema *apertum interpretamentum sit.*

465. satine meditati estis R. satin uos meditati estis *Ijsendijkius p. 34.* satin intus meditati *Schraderus de* -NE *partic. p 34 [288], perverse* intús *coll. Men. 218. 352. Mil. 1256 defendens (quod ne ex Epid. 477 quidem recte defenderet).* Sed satin dolis meditati (*coll. Epid. 375*) S.

467. illic adsistito procul in conspectus *Gronovius.* — *V.* 467—469 *secl. Vssingius coll. v. 727 sq.* (*et* Ibi erit *flagitans* [*v. i.*] *et* tace *non recte intellegens et finito fere colloquio demum prodire Sagaristionem monens*).

469. id *excurrens fortasse cohaeret cum* age *pro* agite: *cf. Truc. 454* (*praef. p. XVI*). Id erit *cum B* R 'nisi *potius* Ibi erit *scripsit poeta*': *cf. ad v. 467.* — non agite uos *Scutarius.* nunc egerite uos *Bothius.*

471. in die *Brixius Annal. phil. CI p. 777, fortasse recte: cf. ad Men. 896. Errat Brandtius Mus. Rhen. XXXIV p. 581 adn.*

472. Ita mea ancilla *cum Bothio Brixioque Qu. pros. p. 23 sq.* R (*cui praeferrem* Ita mea quae fuit hodie ancilla): *at cf. Muellerus Pros. p. 5. 458 et 'Zschr. f. Gymn.w.' XXI p. 558, Spengelius 'Ref.' p. 143 adn., Klotzius p. 76. 261. De* fauea *pro* ancilla *scribendo cogitabat Bothius.*

473. Panem hodie alienum *Muellerus 'Nachtr.' p. 138* (*alioqui* de alieno *expectans*). Iam panem alienum S (hodie *ex v. 471. 472. 474. 476 repetens*). *Ceterum cf. Langenus Stud. Pl. p. 62 et mox ad* Sumne *Leo Hermae XVIII p. 575.*

476. Et ut ego *Muellerus 'Nachtr.' p. 138 pro* Sed ut (et) ego (*ubi* et *iam Weisius del.*). Satin ego (*et* benignus? ut ego) S. — *V.* 477 *ad* profum *cf.* R *Proleg. Trin. p. CIV, Opusc. phil. II p. 544 adn.* — *V.* 478 ne qui in iure mi abiurassit *Bothius.*

480. 'trafennam *ut Bacch. 792. Rud. IV 7, 13: fortasse etiam rectius* traffennam *B'* R. *Cf. Baierus p. 99.* — inducam *Gruterus,* R (IIDUCAM *ex A notans corrigente Gepperto*).

481. '*Pro* Itaque huic *nescio an poeta* Atque huic iam *dederit'* R: *at cf. Bergkius Opusc. I p. 159 adn., Lorenzius ad Pseud. 1237 [1254], al.*

482 *sq.* Quid agis? ‖ ⟨Tibi⟩ credo *Fleckeisenus.* — Vnde agis te nunc *Pylades.* Cunde agis te R *Opusc. phil. III p. 143. De* Ego *ante* credo tibi *addendo Muellerus cogitat Pros. p. 632, sed haerens in sententia. Cf. Klotzius p. 112. 116.* — tibi ‖ To. Di dent quae uelis, eho *Camerarius,* R: *at cf. Hinzius de* AN *partic. p. IX Seyffertusque*

Burs. Ann. LXIII p. 29, ubi totum locum praeeunte ex parte Ladewigio Philol. XVII p. 475 adn. explicat. — an iam (*del.* eho) *Guyetus.* eho iam (*del.* an) *Bothius, R: at cf. Spengelius T. M. P. p. 102, Hirthius de interi. p. 17, Richterus in Studem. Stud. I p. 450. 454 adn., al.* — mánŭ emisti *Lachmannus in Lucr. p. 200.* m(a)nu émisisti *Christius Mus. Rhen. XXIII p. 579: ubi aut* Eho ăn *aut* mánu ĕ— *corripiendum erat.*

484. es *del. Bothius (cf. A), Olsenus p. 47.*

485 *sqq.* me *post Bothium 'delebat Brixius p. 24 pessimum trochaicum efficiens. Exitum in A tum, cum cum librum tractavi,* LIBERAESTOBSECRO *interpretatus sum. Deperditi versus exitum ut* obsecro *illud habeam, proxima Dordali verba me movent: nam nullo dum verbo liberam esse significavit.* credere mihi *si sententia ferret, numeri non male sic procederent:* síquidem credere mihi nón uis' *R: sic Klotzius p. 259 et Spengelius 'Ref.' p. 188 (sed* si equidem). *Contra* Pol i ad *in proximum versum pro* I ad *vel* I ád *Geppertus trahebat Stud. Pl. II p. 82, in fine* siquidem credere mihi neuis *aut* nihi si non uis credere *temptans. Cf. Ladewigius l. s. s. et Luchsius in Studem. Stud. I p. 21. Ceterum* e praetore *cum A R, alii: at cf. Baierus p. 146.*

489 *sqq.* '*Inde ab hoc loco in versuum discriptione valde discrepare incipiunt, quibus adhuc prorsus convenit, A et B. Ex A autem pendere non dubitavi, non veritus paullo inusitatiorem varietatem metrorum. Ceterum de v.* (491.) *492. 493. 496 dubitari posse suis locis adnotavi. Nunc habes trochaicos octonarios* (*ut 472. 474. 478*) *v. 487. 488. 491. 496. 499, septenarios 489. 495; iambicum septenarium 498; anapaesticos octonarios 493. 494, septenarium 492, dimetrum 490; bacchiacos hexametros 497. 500*' *R. Trochaicos improbavit Studemundus de cant. p. 75, quem secuti Muellerus, Spengelius, Klotzius etiam bacchiacos removerunt, quode singillatim adnotavimus, nisi quod Bothii, Brixii Qu. pr. p. 24* (*ubi 'mire argutatur cum de his tum de proximis omnibus'*), *Gepperti Stud. Pl. II p. 87, Ijsendijkii p. 35 conamina consulto praetermisimus. Ceterum v.* 489 tui nec tuorum *pro* tibi n. t. *Scaliger.* — *Versui* 491 *rectius fortasse anapaesticos quam trochaicos numeros tribui, cum R monuerit praef. p. IX adn., firmarunt hanc sententiam Spengelius T. M. P. p. 131 (cf. 128) et 'Ref.' p. 183, Muellerus Pros. p. 90, alii. Contra de v.* 492. 493 *adnotaverat R: 'trochaicos numeros licebat sic tueri:*

Íta me di ament, út ob istance rém tibi multa bona ínstant a me.
Nam ést res quaedam quam óccultabam dícere tibi: nunc eám narrabo.

Vel priore versu istanc rem múlta bóna tibi ínstant a me'. *Idem v.* 494 faciam ut *delevit: 'quae qui servare malet, minus ut puto probabiliter deleto* uitam *sic scribet:*

Vnde tú pergrande lucrúm facias. faciam út mei memineris dúm uiuas'.

Cf. Spengelius 'Ref.' p. 317, Klotzius p. 124. 216. 292.

495. Béne dictis tuís bene facta aurés meae auxilium expóstulant *R addens* 'EXPOSCUNT *non habeo qui tuear sine graviore conatu': at cf. de versu Muellerus p. 211 adn.* (*de lacuna cogitans*), *Koehlerus de septen. troch. p. 34. 67, alios, de verbis vero cum Niemeyerus p. 20*

Baierusque p. 177 sq., tum Abraham Stud. Pl. p. 194 sq. Benedictis tuis in benefactis a. m. a. exposcunt *Spengelius 'Ref.' p. 216. 389 obloquente Abraham.*

496. Tu promeritu's *Guyetus. 'Anapaesticum discribere, id quod licuerat, nolui' R. Sic Geppertus de eloc. p. 120, Studemundus, Muellerus, Spengelius, alii.*

497. *Bacch. hexam. admisso* Haé quid ăd me *cum R probabant Seyffertus de bacch. p. 34, Christius 'Metr.'² p. 421 obloquente Spengelio 'Ref.' p. 198. 202. 245 sq., qui* pellegito *pro* pellege *inferens per* Tabĕllás tene hăs *et* áttinĕnt [*item Klotzius p. 60*] *anapaesticum dimetitur, ubi* ăttinént *Muellerus p. 405 (et Sonnenburgius p. 25 sq.) tam violenter quam vitiose cetera constituens atque* attínĕnt *Bachius l. s. s. dim. anap. subiciens bacchiaco. Ceterum cf. Schmidtius de pron. p. 44 sqq. et Studemundus Annal. phil. CXIII p. 61. Pronomina v. 497—499 tradita sic servat Seyffertus, ut Dordalum tabellas sumpsisse primo, sed mox diffidentem reddidisse sumat: minus probabiliter propter v. 500.*

498. (Nam ex Persia) adlataé mihi sunt ístaec *R 'deletis (ut v. 461) glossematis, quibus suo uterque modo et B cum ceteris et A vitiati sunt coniunctis eis ut fit cum verborum transpositione. In litterarum spatia, quae post* MIKI *sunt in A, quadrant* ABEROMEO'. sunt istaéc adlatae mi á meo ero *vel* ăd me adlataé modo súnt istae á meo *Muellerus p. 211 adn., 413.* sunt istaéc adlatae ad me áb ero meo *vel* ad me adlatae modo sunt a meo domino (*vel* sunt istaec ab ero) *Spengelius 'Ref.' p. 241 improbante Baiero p. 77, cum et* ad me *et* modo *interpolationem redoleant.* ádlatae mihi sunt ab ero istaec (*praecedente* Persiă *cum hiatu*) *Klotzius p. 124. — Cf. Schererus de* QVANDO *partic. p. 46 [128] et Langenus 'Beitr.' p. 41.*

499. Quíd istae narrant? ⟦ Pérconctare *e. q. s. R* (Perconctare *ex A, ut putabat*). *Cf. Spengelius 'Ref.' p. 183 et Schmidtius de pron. p. 73.*

500. *Bacch. hexam.* (*corr.* mi) *discr. R addens 'PELLEGO vocem quae in A sequuntur quattuor litterae ***T, non expedio, cum nec ad sententiam nec ad versum quicquam desit'. Iisdem neglectis anapaesticum fecit Muellerus p. 211 adn., 419 del.* mihi (*et admisso* pĕllego), *ubi* recita[to] *corr. Spengelius 'Ref.' p. 246. 317 adn. 389* (*cf. T. M. P. p. 121*) pellégo haŭ *praeferens* (*item, ut vid., Klotzius p. 59*). *Anapaesticam mensuram* (*cum clausula*) *Goetzius suadet itemque Seyffertus non recipiens* recita. *Vide praef. Quod* reccitare *admisi* (*ut* reccidere, *sim.*), *non minus singulariter* reddux *bis legitur in bacchiacis. Sed malim* mihi ⟦ Át pol claré *inserto* POL *inter* TOL *vel* tu *cum Fleckeiseno.* — iam *post* faciam *add. Camerarius in ann.*

504. hisce *pro* his *Schmidtius de pron. p. 33.*

505. Ita *pro* Itaque *R: at cf. ad v. 481.*

506. Heliopolim *Valla, Pius.* Eleusipolim *retinens* urbem *del. Bothius. Duce A possis Χρυσόπολιν. Ceterum cf. Charisius inst. gr. I p. 39, 21 K.*

507. Plenum *pro* Plenam *cum Guyeto R.*

509. Poblicitus *R hanc scripturam in CD latere opinatus* (*ubi* pollicitus *potius obversatum esse librario crediderim*).

510. isti ei praehiberi *vel* isti praehiberi ei *Muellerus p. 430: cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 244. — Mox ad* offert (adfert) *cf. Baierus p. 156.*

512. *Hiatum post* Nam *Spengelius T. M. P. p. 212, post* mihi *Klotzius p. 138 stat.*, mihi is *trai. R*, mi honores *post* domi *Muellerus p. 746*, honores *ante* mihi *Fleckeisenus, post* domi S (*ubi* sŭae, *ut* mĕae, domi *probabilius quam* sŭae *esse Seyffertus monuit*). *Fortasse optime* Ita ís *reponimus pro* Nam is (*cf. Langenus 'Beitr.' p. 231 sq.*), *cum alias quoque* nam *interpretamentum iuxta* ita *inveniamus.* — *Ad v.* 513 *cf. R Parerg. p. 421 adn.* (*ubi addendus v. 593*) *et S in Woelfflini Archio p. 217 adn. Ceterum* re fert *et hic et alias scribi iubet Fleckeisenus.*

514 *sq.* néscis quid te instét boni. ‖ Nequíquam tibi Fortúna faculam lucrifica adlucere uolt *R addens 'iambicum convertere in trochaicum nescii'. Vbi cum* Neque quam *vindicaverit Buechelerus Annal. phil. LXXXVII p. 783*, instat *corr. itemque Bergkius 'Beitr.' p. 36 adn.* (*quo recepto* quod .... bonum *suasit Fuhrmannus Annal. phil. CV p. 830*), adlucere ulit (*vix* tibi adlucere faculam uelit F. l.) *Beckerus in Studem. Stud. I p. 220. Cf. Hauptius Opusc. III p. 436, R Opusc. phil. III p. 125, Rothius Quaest. p. 7. Ad* lucrifera: lucrifica *cf. Baierus p. 144, Ploenius de copiae verb. differ. ed. Argentor. a. 1882 p. 64 adn. Omisit Deipserus in progr. Bromberg. a. 1886* (*cf. Woelfflinus in Arch. III p. 567*). lucificam *Lindemannus ad Trin. IV 2, 45.*

516. Quae istaec est F. l. *Bothius itemque* (*aut* est l. F.) *Muellerus Pros. p. 4* (*minus recte* Fortunā lucrificast *'Zschr. f. Gymn.w.' XXI p. 559*). *Ad v.* 517 *cf. Koehlerus de septen. troch. p. 22, Klotzius p. 228, Langenus 'Beitr.' p. 57.*

519. *Tralaticiam distributionem retinuit R, cum Pio convenit Vssingio. Mox* Is qui tabellas *vel* Is tibi tabellas qui *vel* Isto tabellas qui *Muellerus p. 430: cf. ad v. 510.* — *Ad v.* 521 (uirginem: mulierem) *cf. Curc. 566* (*libri: Festus*).

522. Furtiuam abductam *'nisi* auectam *potius scripsit poeta' R* [*cf. Bacch. 948*], Furtiue *Bothium 'vere fortasse' correxisse iudicans. At cf. v. 545. 715. Curc. 620. Poen. 899: unde post* Furtiuam *distinxi cum aliis.* — *Mox ad* (ac)curare *cf. Baierus p. 156.*

524. At *pro* Ac *Bothius: quod retinuit R, inconsulto ut vid.* — periculo *def. Klotzius p. 169. 176.* periclod *R Nov. exc. I p. 73, cui 'non satis fecit Kampmannus de reb. mil. Pl. p. 24'* is émat qui eam *suadens* (is emat eam qui *Guyetus*). *Cf. Belowii censor 'phil. Anz.' XVII p. 44 et Leppermannus l. s. s. p. 27. In proximis hariolantur Valla, Saracenus, alii. Cf. Demelius 'Zschr. f. Rechtsg.' II p. 186 et Karlowa 'Roem. Civilproc. z. Z. d. Legisact.' ed. Berol. a. 1872 p. 138 sq.*

525. promittet *R, ubi* promittes *ex A Geppertus Stud. Pl. II p. 86.*

526. *Cf. Bergkius Opusc. I p. 189 sq.* — accipias *pro* accipiat *Vssingius redarguente censore 'phil. Anz.' XVII p. 166.*

529. hospes hasce qui *Guyetus.*

530. accersire illam mandauit *Valla itemque, sed* accersiri, *Saracenus.* arcessit illam a naui *Gronoviana.* illam arcessit a naui *Ijsendijkius p 36.*

531. quamobrem numerem ego argentum *Bothius et* (*tacens de libris*) *R.* quamobrem argentum numerem *Vssingius* (*falsus de libris*).

532. míhi opust *R. Cf. Brixius in progr. a. 1854 p. 6 et Olsenus p. 85.*

533. te tám esse *R: cf. Spengelius T. M. P. p. 81. Malim* tam te esse.

534. Ecquid metuis? Do. Hercle **R**. — ego hoc *pro* ego (iam) *L. Muellerus 'propter rationem musicam'! — Mox* mihi improuiso *Ijsendijkius p. 37.*

536. sed, metuo, mihi *dist. Abraham 'Berl. phil. W.schr.' a. 1886 p. 1120 adn., argutius quam verius: cf. v. 534 (adde Poen. 865, al.) et vide ad v. 746.*

537 *sqq.* nihil istuc *cum Bothio trai. R: cf. Seyffertus Philol.* XXV *p. 460.* — tui egi lucri gratia, Vt *e. q. s. inscite Ijsendijkius p. 37 sq.: ubi intercidisse versiculum R putabat, quo referretur in proximo* facerem, *velut talem:*

Nam íccirco equidem té scire hanc rem uólui de ista uírgine,
Vt *e. q. s.*

Contra faciam *reponebat Bothius. Cf. Brixius ad Trin. 14, al.: quamquam nequaquam prorsus similia sunt exempla. Quare de hoc loco eo gravior est dubitatio, quia et metro deficit et in ipso verbo vacillat. Eandem ob causam neque de lacuna cogitandum neque de* faciam *pro* facerem *reponendo vel* feci *pro* facio (refero: *cf. Woelfflini Arch. II p. 218 adn.*), *sed tale quid comminiscendum:* Meá quidem istuc nil re fert, tua ego hóc terebraui grátia, Vt *e. q. s.* — *V.* 540 alios de te **R** *cum vulg.*

543. eccum ipse optume *cum Engero p. VI sq.* **R** *improbante Crainio Stud. Pl. p. 16, Spengelio T. M. P. p. 111, Christio Mus. Rhen. XXIII p. 572. Cf. Muellerus p. 369 sq.* — aduenit et adducit eum hospes *Pylades.*

545. Haecine uirgo illast furtiua *Guyetus.* Haec illast furtiua uirgo *Bergkius Opusc. I p. 124.* Haecine furtiua illast uirgo *Muellerus p. 336 sq. — Cf. Langenus 'Beitr.' p. 21.*

546. quia aspexi equidem *Camerarius.* quia aspexi. haec quidem *Guyetus.* quia aspexi. et quidem *Bothius.* quia aspicio. et quidem **R** (ea quidem *Prol. Trin. p. LXXVIII*). quia specie haec quidem *Bergkius itemque, sed* equidem *Ribbeckius de partic. p. 40.* quia a specie quidem *censor Ribbeckii 'phil. Anz.' II p. 393 i. e. Seyffertus, iam ante* sp- (sc-, st-) *Plautum* quiá *similiaque evitasse observans et 'neutiquam ab ingeniost senex'* (*Mil. 631*) *comparans. Errat Kuklinskius crit. Plaut. ed. Berol. a. 1884. Cf. Langenus 'Beitr.' p. 58.*

547. concinna est facies *coni. Camerarius.* concinna facia est *Guyetus.* concinna faciest (*aut* Vti *vel* Quam *vel* Vide ut *vel* Hoc uide ut *vel* At ut) *Muellerus p. 662. — Ad* contemplemus *mox cum Langeno repositum cf. v. 564, ubi* contemplor *A.* contemplo *reliqui.*

550. mores hominum *Guyetus, R.* homonum mores *nemo quod sciam.* at hominum mores *Seyffertus. Vide praef.* — introspexi *Bergkius Opusc. I p. 124.*

551. Numquid in principio cessat *Bothius.* Numqui in principio cessauit *Spengelius T. M. P. p. 98.* Numquid principio cessauit *cum Guyeto R addens 'errant Beckerus Qu. p. 12, Kampmannus de* IN *praep. p. 20'. Cf. cum Wagnerus ad Aulul.*[1] *p. 337 Muellerusque p. 346 tum Abraham Stud. Pl. p. 224: contra quem Seyffertus monet* principio *significare 'erstens', aliter* in principio *adhiberi et hoc loco et Epid. 324 et Poen. 1106: neque* Núm quid ín *offendit* (*sic Kampmannus Muellerusque*). — doctum *pro* docte *Dousa fil.*

552. perspicere ⟨eius⟩ sapientiam **R**, *ubi* huius *Bachius in Studem.*

Stud. II p. 359 consentiente Fleckeiseno. Cf. Brandtius de gen. p. 68, Klotzius p. 258.

553. Quid quod R *del.* id. *Cf. Muellerus p. 328.* — moenitum R '*duce proximo versu*': *ubi* monitum *CD mero errore* (*cf. ad v. 334. 509*): *at vide v. 559* (*A*), *nisi quod sic* moero *quoque reponendum sit.* — uisumst oppidum (*del.* tibi) R. tibi uisum oppidum *Vssingius. Ad proxima cf. Rittershusius ad Saluiani de gubernat. dei c. VI et ad* pecŭlatus *Cist. I 1, 74 et Epid. 520 ex Buecheleri emendatione.*

556. sextaque obtrectatio *Camerarius.* sexta autem obtrectatio R. *Noli* sexta detrectatio. *Sed hoc quoque loco aliquid exclamare Toxilum satis probabile est: cf. Trin. 1033, Amph. 76, Poen. 38.*

558. iniuria, decimum quod? quod *Gruterus.* 'iniuria, extumum, quod *ausus sum: nisi* ultumum *males*' R. iniuria et decumum quod *Fleckeisenus. Cf. Muellerus 'Zschr. f. Gymn.w.' XXI p. 558, Klotzius p. 262, al.*

559 *sq. Pro* Haec (nisi) unde *olim* Haec nisi inde *Pius,* Haec nisi urbe *Scaliger,* Haec ni inde *Pareus,* Haec nisi *Guyetus,* Haec ni *Bothius, dein* rebus seruandis centuplex murus *transponens, ubi non mutato ordine* decuplex *Guyetus,* centuplus *cum Wasio de senar. p. 183 Brixius Qu. p. 22,* centupulus *Fleckeisenus misc. crit. p. 36 sq. Ex reliquiis in A lectis sic* R: Haec unde aberunt, ⟨sana et salua⟩ sat erit sem⟨per ciuitas⟩, Vbi aderunt, rebus seruandis centuplex murus parumst, *ubi* commoenita *pro* sana et salua *malebat Bergkius, v. 560 cum A restituens Opusc. I p. 179. 320 adn. Cf. Studemundus 'Festgr.' p. 74 sqq.* — éa moenita urbs *trai. Fleckeisenus, nullo modo admittens* éa ŭrbs moenita, *quod aliis placuit. Vide ad v. 553.*

563. Verba equidem *Ijsendijkius p. 39. Cf. Klotzius p. 71.* — ussust *commendat Baierus p. 99.*

564. Edepol quin *Bothius: cf. Fleckeisenus, misc. crit. p. 31.* — quam *pro* quom *Lambinus probante Vssingio: at cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 40. 212.*

565. te alter leno erit *Engerus de pros. p. VIII: aut sic aut* te erit alter leno (*sic etiam Fleckeisenus*) *Muellerus 'Nachtr.' p. 15. Cf. Koehlerus de septen. troch. p. 81.*

566. arbitratu tu homines *Camerarius in ann.* arbitratud homines *Guyetus, Bothius: aut sic aut* arbitratu homones R *Nov. exc. I p. 75 sq. Cf. Muellerus Pros. p. 564, Klotzius p. 153, al.*

567. concupient *Rittershusius apud Scioppium Susp. lect. III 1, nisi* concipient '*ambigue dictum*' *retineatur.*

568. comissatum R (comisatum *Seyffertus apud Sonnenscheinium ad Rud. 1422*). — nolo *suppl. Valla,* non uolo (*vel* uetuero) *Camerarius,* non sinam *Lambinus probante R. Cf. Studemundus 'Festgr.' p. 76. Vide praef.*

570. Proinde tu tibi iubeas concludi (*cum P*) R. Proin tu tibi concludi iubeas *Fuhrmannus Annal. phil. XCVII p. 864.*

571. Ferreos postes *pro* Ferreas aedis *Gertzius* (*ut vid., certe non Goetzius*) *apud Vssingium: non male. An:* Ferreas claues commutes?

572. anulumque *pro* atque anulum R *cum Guyeto. Cf. Kochius Mus. Rhen. XXXII p. 99 sq., Madvigius ad Cic. de fin. V 1, 3.* — ne, si ferro parseris, *e. q. s.* R *cum edit. cet. At optime habet* ne, sis, parseris (*cf. Poen. 993, al.*), *unde* si parseris *facile repetitur ad sequentia.*

573. tupte tibi *Valla.* tibi tute *cum Bothio* R*: at cf. Seyffertus Philol. XXV p. 460, Mahlerus de pron. p. 12* (*de* tibi *post* inpingi *traiciendo cogitans*), *Kellerhoffius in Studem. Stud. II p. 56, Klotzius p. 262.* — uideas *pro* iubeas *coni. Lambinus, rec.* R.

574. I sis in *cum A Geppertus, dein* I sane *del.* — atque *del. etiam Bothius cum hiatu itemque Fleckeisenus Annal. phil. LXI p. 19 adn., quo servato* eme hanc *trai.* R *in edit. post Guyetum,* atque hanc eme. ausculta *cum certum habeat Muellerus Pros. p. 293. 662: idem recensioni P vindicat Seyffertus, ex qua* sane *suspicatur in A interpolatum esse, cui* sis *proprium sit. Idem monuit commate, non puncto, post* tu *distinguendum esse propter ambiguitatem. An* sane *interpolatum ex v. 605?*

575. Modo sciam *cum Guyeto* R*: at cf. Muellerus p. 139. 375, Klotzius p. 65, al.*

576. hanc uti *Camerarius.* istanc ut *Bothius.* hanc ut tibi R. *Cf. Studemundus Annal. phil. XCIII p. 60, Muellerus Pros. p. 564. Inscite Baierus p. 76 Klotziusque p. 153.*

577. Nam ⟨ut⟩ heri R. (dixeram,) Quom heri *Seyffertus: ubi verba tradita sic intellego, ut ad Dordalum potius spectet Sagaristio.* — uenire *post Pium Camerarius, post Camerarium Vssingius: ut cf. Bergkius Opusc. I p. 501 adn., Seyffertus cens. p. 393, al.* — *Ad v.* 579 *cf. sis Spengelium T. M. P. p. 76 Klotziumque p. 314.*

580. potest R *ex A, ut putabat.*

583. quin fuerit — propitius *'ex ed. primis' Bothius: 'contra quem non satis recte dixit Balbachius Obs. crit. p. 40 sqq.'* R. *Cf. Goellerus ad Trucul. p. 71 et Duebnerus Ann. phil. IV p. 337.*

584. haec *'frustra sit qui tueatur'* R*: frustraque est Bergkius 'Beitr.' p. 57.* — tibi si ueniuisse opust (*et antea* opun est) *Fleckeisenus Ann. phil. LXI p. 21.* — *V.* 586 merx R*: at cf. Opusc. II p. 656. Ibidem* i *inter* indica *et* fac *in A, ut vid., insertum servari non posse Seyffertus monuit, nisi forte* i, fac pretium *Toxilo tribuatur. Cf. ad v. 439.*

588. prognauiter *Lambinus: aut sic aut* praegnauiter *Acidalius: illud probat O. Muellerus ad Festum p. 95, hoc L. Muellerus, qui quinquies adeo Nonio invito obtrusit.* — *V.* 590 *post* minumo, *non post* Indica, *virgulam ponit Meunierius l. ad v. 85 s.*

593 *sq.* Ea quae refert *Guyetus.* — et quidem hercle *Camerarius, Niemeyerus p. 26.* atqui hercle *Pylades.* atquin hercle *Bothius. Cf. Baierus p. 178.* — *Post hunc versum reposuit* R*, quem libri cum A post v. 596 collocant: 'quando minus aptus ei post v. 592 locus'. Quam sententiam nescio an ante v. 598 ex A additum conceperit minusque recte retinuerit.*

596 *sq. Cf. ad v. 593 sq. et vide Baierum p. 171. 139.*

598. Te uolo *Kellerhoffius p. 81: at h. l. recte habet* Volo te *propter v. 592. Ceterum cf. Demelius l. s. s. II p. 215.*

600. adi, adi (*vel* adi *et mox* ipsus *cum Guyeto*) *Bothius.* adi eum *Weisius,* R *improbante Kaempfio p. 24. Cf. Buggius Opusc. ad Madv. p. 176 Langenusque 'Beitr.' p. 103.*

605. *'Parum recte haec et proxima personis distribuit Rostius Opusc. p. 178 sqq.: nec felicius Acidalius argutatur'* R. — eam *pro* ea *coll. Men. 955, Stich. 396 Redslobius symb. crit. p. 7 adn.*

606. i prae. para *Camerarius.* i, praepara *cod. Acidalii.* — i prae.

uide ‖ Vt ingrediare *Gruterus.* i prae. uide ut ‖ Ingrediaris *Bothius* *SAGARISTIONI* age....anspicato *continuans. Vide praef.*

607. DOR. liquidum est auspicium. TOX. tace *Pylades: atque* TOX. tace, Concede *e. q. s. etiam Bothius. Cf. Langenus Stud. Pl. 175 sq.*

608—610. *Hos versus transposito extremo sic personis distribuit R, medium supplemento redintegrans:*

TO. Cúrato ut praedáti pulcre ad cástra conuortámini.
VI. Fácdum huc ⟨ne moram ádferas et⟩ táceas: curabo, út uoles.
TO. Cóncede istuc: iam égo illam adducam. DO. Age, út rem esse in nostrám putas.

Vbi SAGARISTIONI curabo ut uoles *et* Age....putas *tribuebat Ijsendijkius p. 39 non traiecto 'Virginis' versu. De* ut iubes *pro* ut uoles *cogitabat Studemundus 'Festgr.' p. 69 coll. Mostell. 929. Versus 608 sq. retractatori tribuebat Baierus p. 126 sq., 149. Cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 445 Seyffertusque Burs. Annal. LXIII p. 26.* — Concede ⟨huc⟩ sis *Weisius.*

612. possim *pro* possum *Gronoviana.*

613. me adesse una *R: ubi cum A feci, quia* una *post* mea *om. in P traiectum esse probabilius videbatur.*

614. ergo tibi *'fortasse' Lambinus.* tibi ego *cum A R et Vssingius obloquente Mahlero de pron. p. 12 (ubi de* operam *post* Do *vel* ego *traiciendo cogitat): quem ex Most. 804, al. redarguit Seyffertus.* — tibi idem *'libri veteres' Lambini.* tibi itidem *Guyetus. Cf. Handium Turs. III p. 171.* — *Mox* TO. Exquire. heus tu *cum Acidalio R et v.* 616 rogitet *cum libris: ubi* Exquire *duce A SAGARISTIONI eo libentius dedi, quia minus bene Toxilus et hoc dicit et statim ipse ad virginem se convertit. Cf. v. 606 sqq.*

617. Hic homo, uirgo, probus est *Guyetus.* Virgo, hic leno probus est *Muellerus p. 676 sq.* Virgo, hic homo probust *R addens* edepol (*vel* equidem) *post* Credo, *idem 'non ineleganter' transposuisse Bothium iudicans confirmante Luchsio comment. pros. I p. 6.*

620. ego id mirer *R rec.: at cf. Kretschmerus Qu. Pl. p. 19 sq. Vide 312 (DFZ), 596 (F), al.*

622. Diui istam *Bothius (duos senarios ex versibus mancis efficiens).* DO. Noli flere. TO. at di istam *R adnotans:* 'NOLIFLEREA***ISTAM *A.* di iſtam *CDZ,* dii iſtam *BF, nec quidquam praeterea. Quo magis mirandum in Lambiniana editum esse fontis indicio nullo* TO. Noli flere. VI. ah. TO. dii istam. *Quod ille vix dubium est quin e Turnebi membranis illis hauserit, de quibus in Welckeri Naekiique Mus. phil. Rhen. t. IV p. 155. 531 sqq. dictum est'. Cf. Opusc. phil. II p. 4. 120 sqq.* DO. Noli flere. TO. at istam di *Langenus olim Mus. Rhen. XII p. 432: at cf. Stud. Pl. p. 176 adn. (ubi cum Vssingio Lambinum sequitur) et adde Richterum in Studem. Stud. I p. 398 sq. Vide praef.*

623. Vt habet sapiens cor *R: cf. Opusc. phil. II p. 181.* — quod nomen *Bothius. Cf. ad v. 622. Ceterum del.* quam *et antea* ita cata est et callida (*!*) *unum versum ex duobus fecerat Weisius.*

627. *Cf. Koehlerus de septen. troch. p. 43. 56 Klotziusque p. 260.* — fore re *Is. Pontanus.* — *Ad* expediuit *v.* 626 *cf. Langenus 'Beitr.' p. 2 (adde Stud. Pl. p. 61), ad* hercle *in v.* 628 *collocatum Warrenus 'Americ. Journ. of phil.' II p. 51 Kellerhoffiusque in Studem. Stud. II p. 72.*

629. optata ut euenant operam *Bothius.* optata ut conuenant operam **R**. ut optata obueniant operam **S**.

630. etiamdum. ⟦ ubi (*vix* etiam. ⟦ ubí) *Muellerus Pros. p. 622.* etiam. ⟦ cubi **R** *Opusc. phil. III p. 140. Mox* inquilina *Lipsius Ant. lect. I 9.*

633 *sq.* copia est copissima. Tactust leno *Acidalius.* copia est scitissime Tactust leno *idem recipiente* **R** (*ubi pessime* Scitissume, Lepide lusit *coniunxit Ijsendijkius p. 40 sq. del. v.* 634). copia est sapidissuma. T. l. *Gruterus plaudente Bothio.* copiast lepidissuma. T. l. **S** *olim* (*quod fuit cum in ipso A extare videretur*). *Ad* saepissuma *cf. Priscianus inst. XV p. 80, 5 H.* (*cf. III p. 90, 11*).

635. patriam quaero ⟨ex te⟩ quae sit tua *vel* quaeso ⟨dic⟩ quae sit tua **S** *duce A.*

639. atque quidem miseret *Bothius.* atqui me miseret **R**: *cf. Proleg. Trin. p. LXXVII, Ballas de partic. copul. p. 35 adn., Ribbeckius de partic. p 40 eiusque censor* 'philol. Anz.' *II p. 394, Iordanus* 'krit. Beitr.' *p. 334, Baierus p. 43, al.* 'Ceterum *hunc v. et proximum tales fornabat Acidalius:* Dor. Ita me dii bene ament, sapienter. atque equidem miseret: tamen ‖ Virgo, quae patria est tua? age actutum expedi. quid nunc taces? *Praestabat saltem:* To. Ita . . . sapienter. Do. atqui me miseret quidem: Set tamen....mi actutum expedi' **R**.

641. Quid taces? *del. Weisius cetera ex P servans.* — *Bothio Ritschelioque male adversatus est Spengelius T. M. P. p. 77* (*cf. Muellerus p. 214*) *peiusque Vssingius* (*cf. Scyffertus cens. p. 394*) Quid taces patriam? ⟦ Quando quidem hic *inferens.*

642. Tandem istuc rogare *Abraham Stud. Pl. p. 233 recipiente Vssingio: qui si recte offendissent in structura, non debebant mutare particulam unice aptam, sed velut* Iam de istoc sermonem *coll. Mostell. 897 sq. Quamquam* 'rogare de aliqua re' *vix displiccbit, si nubem locutionum similium itemque ex parte singularium perlustravcris apud Kampmannum de praep.* DE *et* EX *p. 6—9.* — nolle eam loqui *Pylades. Ceterum* non uides nolle eloqui *si pro parenthesi accipias, servare possis* induca: *cum* rogare omitte *coniungendum non obstante* se.

644. sed quod habuit perdidit (*del.* id) *Bothius probantibus* **R**, *Muellero p. 129, al.* — *Mox ad* erit *vide Bentleium in Ter. Eun. IV 5, 6.* — *Mox* genere gnata *Naekius Opusc. I p. 189.*

647. Miserum ét me **R**: *at cf. Muellerus p. 564.*

648. 'An quoimodi *fuit? vide Mus. philol. t. VIII p. 307'* (= *Opusc. phil. II p. 727*) **R**: *sic Brandtius de gen p. 48.* — est in populo is habitus *Bothius.* in populo est is habitus *Kampmannus de* IN *praep. p. 12.* is in populost habitus *Ijsendijkius p. 41: ubi inter* is *et* in *inser.* dic **R** (*cf. Beckerus in Studem. Stud. I p. 145*), domi *Weidnerus Advers. p. 8,* suo *vel* ibi *alii apud Vssingium.*

650. Quum prope ipsus perditus est *Acidalius.* Quom ipsus perditus probe est *Bothius.* Quom ipsus propere perditust *Spengelius T. M. P. p. 39 itemque, sed* prosum, *Muellerus p. 208.* Quom ipsus prope deperditust *Bergkius Opusc. I p. 679. Cf. Luebbertus Stud. gramm. II p. 244.*

651. Etiam *Camerarius vitiose.* Emam ego *Guyetus.* Enam eam **R** *improbante Bachio in Studem. Stud. II p. 399. Cf. Spengelius T. M. P. p. 208, Klotzius p. 129, al.*

654. Venisse hic, aderit hic *Dousa.* — Venisse, aderit hic et praesens me redimet *Guyetus.* Venisse, aderit et me absentem redimet *Weisius,* ais *vel* agis *ante* nunc *inserens.* Venisse, aderit huc et abs te me redimet *Bothius itemque, sed* redimet me, ℜ *addens:* ‘*Totum v. sic Fleckeisenus Exerc. p. 49:* Vénum iuisse huc, áderit et me abs té redimet. To. quíd núnc? Do. quid est? *Licebat etiam* Vaénisse, aderit húc et me abs te rédimet. To. quid ais núnc? Do. quid est?’ *Cum Fleckeiseno faciunt Mahlerus de pron. p. 12 Vssingiusque.* Hic uenisse, huc aderit et me abs te redimet *Bothius postea.* Veniuisse huc, aderit, abs te redimet me *Fleckeisenus nuper. Initio* Venisse huc, hic aderit *suasit Seyffertus Burs. Annal. XLVII p. 48* (*atque* huc *servandum necessario,* hic *non item*), *pro* redimet *autem* repetet *Palmerus Hermath. XIII p. 235 praeter rem. Ceterum* To. *om. Camerarius: restit. Gruterus.*

656. sic reor euades *Valla.* Vir. sic reor. Dor. ades *Lipsius Epist. quaest. II 12: contra quem dixerunt Dousa, Gulielmius, Acidalius, alii. Cf. Barthius Advers. XXXI 5.*

662. uideam, ut emas. habe tibi centum *Valla, Saracenus itemque sed* uideo. ut emas, habe *Acidalius, Meursius.* uideo. tud habe tibi centum *Guyetus itemque sine* tud *Bothius,* ‘*fortasse vere*’ *iudice* ℜ, *qui interim* uideo. ut emas, habe *servavit: ubi* uideo eam ut emas, habe *Seyffertus Philol. XXV p. 456* (*nunc de* iam ut emas *cogitans*), nideo. eam ut emas, habe *Bergkius Opusc. I p. 679,* uideo. me ut emas, habe *Kochius Em. Pl. p. XV sq.* uideam. ut emas, opust centum *Muellerus p. 188 adn.* uideo. eam habe tibi centum *Vssingius.* uideo. tibi eam habe centum *Baehrensius comment. Catull. p. 70. In* uideam *scriptura nihil amplius quaerendum* (*quam* ut *male intellectum peperit*): *in* ut emas *plerique recte offenderunt* (*neque enim significat* ‘*ut emere gestias*’ *rel tale quid*): *unde* bene *addidi coll. v. 587, Most. 298, al.*

663. drachuma abesse *Muellerus* ‘*Nachtr.*’ *p. 16.* nummus abemi ℜ *coll. Paulo p. 4, 18 M.: quando neque* nummus ab|esse *neque* nummu’ abesse *probabilitatem habet.*

665. periculo haec datur *cum Z Klotzius p. 153: cf. Muellerus Pros. p. 564.* periclo datur haec *Guyetus.*

666. Tóxile, quíd ago? ⟦Dí deaéque ℜ, *Fleckeisenus: cf. Muellerus p. 168, Spengelius* ‘*Ref.*’ *p. 187 adn., Klotzius p. 135. 260. 309.*

667. *Ad* destinare *cf. Langenus* ‘*Beitr.*’ *p. 301.* — Do. habebo *prob. Salmasius, Bothius, alii* [*quocum comparari nequit Merc. 439: sed cf. Epid. 471, al.*], Do. habeto ℜ *cum plerisque addens:* ‘*quae huic versui adhaerent in libris, insiticia esse Bothius vidit*’. *Eadem manca potius esse iam Camerarius opinabatur: quod non modo A confirmat, sed etiam sermonis conexus. Vide praef. Similiter corrupti libri v. 691 sq. Ceterum trip. iamb. olim def. Spengelius T. M. P. p. 144 improbante Christio* ‘*Metr.*’[1] *p. 366.* — praedatus *om.* es *def. Olsenus p. 30. Cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 509.*

669. his *pro* huc *Bentleius in Ter. Heaut. IV 7, 8.* — *Ad* abin *v.* 671 *cf. Schraderus de -NE partic. p. 20 [275].*

672. intro quin tu is *Guyetus: ubi* is intro *def. Kaempfius de pron. p. 12.* — effero *Acidalius.* ecfero *Ijsendijkius p. 41.*

673 *sqq. Scaenam superiori continuavit Bothius: quam* ‘*etsi nulla necessitate et praeter morem*’ *novam ordiri libros iudicabat* ℜ, *tamen*

Ambrosiani auctoritatem deserere noluit. Cf. Spengelius l. s. s. p. 276. De tota scaena dubitationes movit Goetzius Act. soc. phil. Lips. VI p. 300 sqq. Cf. Langenus Stud. Pl. p. 176.

673. adiutabilem *cum Colero* R *probantibus Lorenzio Brixioque ad Mil. glor. v. 1144, al.* — *V.* 675 idem et R *cum vulg.*

676. ubi argentum hoc *Bothius.* ubi ab illo argentum R. ubi ŭrgentum ab hoc *def. Muellerus p. 291, Klotzius p. 76. De* cubi *nescio quo pacto cogitat Bergkius 'Beitr.' p. 119.*

680. *Ad* protinam *cf. Langenus 'Beitr.' p. 164.* — permutes domum *Valla, Saracenus,* perbitas domum R (*ac dein* Moneo te)*: at cf. Vssingium et adde v. 222.*

682. uoce '*spectare ad* uocei *scripturam' putabat* R *ampliusque adeo argutabatur Bergkius 'Beitr.' p. 162: quod vitium* (par)ce *praecedens peperisse videtur.* — *Mox* SATVRIO *ab inscriptione scaenae exclusit Saracenus, addendum duxit* R *propter v.* (*710 sq. et*) *725 sqq.* (*ubi vide*). *Cf. Baierus p. 115 sq.*

683. Probati argenti hic *Guyetus, Weisius, Ijsendijkius p. 41. Cf. ad v. 526.* — *Post* minae *gravius dist.* R.

684. minust *dubitanter Muellerus p. 305.* — quid ei nummi fiunt *fuit cui placeret.* quid ei (*vel* eis) nummis uolunt R *Opusc. phil. II p. 651 sq.: cf. Ribbeckius Annal. phil. LXXVII p. 180.*

685. hanc ⟨aut⟩ emere aut facere ut S. hanc emere aut facere ⟨eam⟩ ut *Fleckeisenus.* — ut remigeret *codd. Pyladis.* ut remmigret *Schneiderus gramm. lat. I p. 592 duce Acidalio. Mox* satis esses R *cum A, ubi alteram formam Plautum praeferre videri monuit Seyffertus.*

691 *sq. Pro* hunc *Saracenus* hanc, *Guyetus* hoc, *Gruterus* huc: *atque sic* R, *cum A ut vid.: at cf. Bachius in Studem. Stud. II p. 149. Mox* fiat DORDALO *etiam Saracenus tribuit* (*et* SAGARISTIONI Ecquid me uoltis), TOXILO *vero Pius* (*et* SATVRIONI me uoltis)*: contra* uero fiat DORDALO *Acidalius probante* R *et Langeno 'Beitr.' p. 116* (*cum A*)*, refutante Brixio Annal. phil. CXXIII p. 50.* — *V.* 694 Mandata quae sunt *Colerus.*

696. uti *bis corr. et* ego *post* requiram *trai. Bothius,* pergere *ante* uolo *suppl. Pylades* (*cf. ad v. 697*)*, post* uolo *Acidalius, ubi* uisere *Vssingius,* adire *post* requiram *Hermannus,* dare operam *ante* uolo R (*et* et *pro* atque '*quando* atque ut redimam operam dare uolo *parum elegans*'*: cf. Seyffertus 'phil. W.schr.' a. 1885 p. 997*)*, ubi* niti *Prausius in thes. dissertat. de* ΠΡΙΝ *partic. ed. Hal. a. 1876 add., non offensus* redimám nití *accentu.*

697. Volo *in hunc v. adhibuit Weisius* pergere *in fine praecedentis relicto.* — nunc *post* me *suppl. Hermannus Opusc. VIII p. 440 sq. recipiente* R*, qui addidit:* 'ATQUEEDEPOLTUM—— *etiam A: quapropter nolui ante* tu *vel* id *vel* hoc *vel* nunc *inserere vel* ne *cum Fleckeiseno Philologi II p. 86 vel* tute me *scribere cum Bothio, qui* commoniuisti *nuper.* id haud *fuit qui proponeret' probante Klotzio p. 178. De* commonefecisti *cogitat Muellerus p. 534. Ad* commonuisti commode *cf. praef.*

700. '*Post* Do. Quod est tibi nomen *sententiae* (*non sane litteris*) *sic satis fiat:* SA. nomen quor tu quaeritas? *Contra longe alium ex 'uno veteri codice' Lambinus hunc inseruit:* DO. Sed scire uelimus, quod tibi nomen siet*: quem e suo cod. etiam Scaliger ascripsit. Quem*

interpolatori deberi (*qui debebat saltem* uolumus) *nunc apertum est: ut non recte olim iudicarim in Welckeri Naekiique Mus. Rhen. t. IV p. 532' R: cf. Opusc. phil. II p. 121 adn., 123. Male versum Lambinianum* Toxilo *vindicabat Ijsendijkius p. 42. Post* nomen *suppl.* Hospes quor nomen rogas? *Kochius Em. Pl. p. XVI,* Loquere quid tu id quaeritas? *Redslobius symb. crit. p. 15,* Scire te quid attinet? *Vssingius,* Quaeso (Q·SO) quid id ad te attinet? *Goetzius.*

701. To. Quid attinet nomen *Camerarius.* To. Quid id attinet nos *Acidalius.* Do. Quia attinet nos *R.* — scies *pro* ut scias *Abraham Stud. Pl. p. 234: quasi eis locis, ad quorum similitudinem correxit, similia praecederent atque hoc loco.* — *Mox* Virginiuendo *Pius.*

703. Nugipiloquides *Pius.* Nugipololoquides *Pylades: quod unum e suis 'libris veteribus' habere Lambinus testatur, quem tamen* Nugipiloloquides *voluisse credibile est* (*atque* Nugipililoquides *suasit Boxhornius*). Nugipolyloquides *Camerarius,* Nugiphiloloquides *Seyffertus Philol. XXVII p. 458 Bergkiusque* (*graeca non recte inferentes*). Nugipalamloquides *cum Bothio R addens 'quo tamen poetae manum restitutam esse non credo'.* Nugimeriloquides *Buggius 'Tidskr.' VII p. 20 probante Lorenzio Philol. XXVIII p. 563. Quod* (Nugi)crepiloquides *temptavi, cf. mox 'contortiplicata'. Propius etiam accederet magisque placeret* Nugilepiloquides, *si* lepi– (*coll.* '*squalus: squalidus*', '*tepulus: tepidus*') *defendi posset.* — Argentumexterebronides *Pius, R.* Argentiexterebronides *Pylades probante Heraldo, Dousa, al. Cf. Buecherus Annal. phil. CV p. 113* (*ad Epid. 476*), *Ploenius de copiae verb. differ. inter var. poes. R. antiq. genera interced. ed. Argentor. a. 1882 p. 56 sq., Woelfflinus Arch. IV p. 1 sqq., al.*

704. Tetechnilocrides *Palmerius p. 727.* Techniloquides *Lipsius Epist. quaest. II 12.* — Nondesexpalponides *Pius.* Numdesexpalponides *def. Bothius.* Nummorumexpalponides *Camerarius.* Nummidexpalponides *Pareus. Ambrosiani scriptura non tantum propter* Nugi- *repetitum offendit, sed omnino artem in binis nominibus certa ratione coniunctis conspicuam disturbat.*

705. numquam reddipides *Pius 'ex prisca lectione'.* numquam postea eripides *Pylades et iunctim Camerarius.* Nunquameripides postea *Bothius.* Nunquam postea reddides *Weisius.* '*Vix placebit* Numquameripisibisinides [*immo placuit Vssingio.* Numquameripisinonides *Bergkius Opusc. I p. 679*], *fortasse* Numquamposthacredhibides *vel* Numquamcuiquamredhibides' *R,* Numquampostreddonides *Guyeti recipiens defendente Buchholdo de parom. p. 101 sq. Cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 476. 490. Vide praef.*

706. Heu *Spengelius T. M. P. p. 219: cf. Fleckeisenus Philol. II p. 85, Langenus 'Beitr.' p. 198, Richterus p. 510 sqq.* — multimodum scriptu est *Bothius: cf. Baierus p. 54, al.* — *Ad v.* 708 *cf. Bentleius in Ter. Phorm. I 3, 14.*

709. Et uos: iam animus in *Bothius.* — *Ad* mihi: meus *cf. Niemeyerus p. 38 scitiusque iudicans Baierus p. 157.*

710. *Totum v.* Toxilo *continuat R una cum proximis, deleta cum A scaenae inscriptione.* Dordalvm *benigne vocantem restituit Vssingius.* — *Cf. Blasius de mod. temp. permut. p. 24 [80].*

711 *sqq.* ille hinc abiit *Muellerus p. 429 coll. Trin. 998: ubi vide*

Brixium. — Ad v. 712 *cf. Hermannus Opusc. VIII p. 437 et Spengelius T. M. P. p. 210 adn., ad v.* 713 *Baierus p. 96, ad v.* 714 *sq. Demelius l. s. s. II p. 214, Bechmannus 'der Kauf' p. 515, Costa 'Diritto priv. R.' p. 372 et Langenus Stud. Pl. p. 179.*

716. quid *pro* qui *Camerarius: cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 28 adn.*

719. Benéficium ℜ *in edit.*, Benefícium *Opusc. phil. II p.* 720 *adn.* magnam *ante* gratiam *inserens.*

721. immo seruaui *Saracenus.* immo seruii *Gulielmius.* DOR. immo serio *Acidalius.* imo mihi seruii, *simul* tibi ego *probans, Rostius Opusc. p. 180.* immo — sed mihi *et* numo seruii *Bothius olim.* numos erui *idem postea et, simul* tibi egon *scribens, Fleckeisenus Exerc. p. 26.* immo seruolae *dubitanter* ℜ. immo seruolo *Buggius Opusc. ad Madv. p. 176.* nimio sedulo *Ijsendijkius p. 43 vitiose.* immo ero meo *item vitiose Vssingius, qui olim* immo usu meo. *Per* immo sedulo *Toxilum corrigere* Tibin ego? *inconsulto editum Seyffertus putat improbata lacuna. Ad sequentia cf. Goetzius l. s. s. p. 300 et Langenus Stud. Pl. p. 180.*

724 *sq.* ammoneam *scripturam 'obscurare noluit'* ℜ*: cf. Dorschius de assimil. p. 22. — Novam scaenam quinque versiculis 725—729 comprehensam discripsit Bothius: neque dubium est quin versus in A post v.* 725 *scriptura vacans novae scaenae indicio sit, non tamen a v. 726, sed a 725 ordiendae iudice* ℜ. *At cf. Spengelius l. s. s. p. 268 adn., 285 et Baierus p. 115 sq., 128. Neque tamen recte Baierus duce Goetzio v.* 727. 730 *pro parallelis v.* 728. 729 *habuit.*

726. uolcisci *suasit Kochius Annal. phil. CI p. 284: cf. Klotzius p. 116, al.*

727—730. *Cf. ad v. 467 sqq., 721, 724 sq.* — ac (*pro* et) tace *Seyffertus coll. Bacch. 169, Rud. 1062, 1153. Cf. Lochius de imper. p. 25.* — e conspectu. tace, Vbi ... conloqui *Ijsendijkius p. 73, dein v.* 730 [*falso A. Mai testimonio olim collocatum in fine insequentis scaenae: unde* Tu *pro* Tunc *Bothius*] *subiciens versui* 729 TOXILI *pers. praescr. — Insequentis scaenae inscriptioni* SATVRIO *add.* ℜ *post v. 737 superiorem scaenam cum A continuans.*

731. Concidi *Lambinus in adn. — Cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 25.*

733 *sq.* ego hodie tibi ‖ Bona inuita (*vel* Bona inuito) *Scaliger.* ego tibi bonam ‖ Vitam hodie *Hermannus Opusc. VIII p. 440: atque ita* ℜ *miro iudicio adnotans se 'ne* effeci *quidem' ex A suscipere voluisse. At cf. Spengelius T. M. P. p. 210 adn., Muellerus Pros. p. 91. 516 adn. et 'Nachtr.' p. 10 sq., Luchsius in Studem. Stud. I p. 15, Brixius Annal. phil. CXV p. 334 sq., Niemeyerus p. 35 sq., Baierus p. 156. 178, Klotzius p. 244.*

736. Pol istuc quidem iam ego omne *Acidalius.* Istuc quidem pol ego omne *Guyetus. — De nova scaena cf. ad v. 727 sqq. et vide Baierum p. 114.*

740. Pessa *Scaliger 'ut Sassina: Sarsina, Assum: Arsum'. Cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 461. Etiam CGL. IV p. 142, 10 G.* persum *formam ex sequentibus demum obscuratam esse monet Goetzius.* — meust *pro* meus est ℜ.

746. Do. sed ego — SA. in ius uoco *Bothius.* ted ego in ius uoco *Lambinus, Vssingius: qui debebant saltem* ego ted. *Quamquam saepius* sed *adhibetur, ubi aliquis redeat ad dictum: cf. v. 536, al.*

747. Non *pro* Nonne *Spengelius de partic.* NONNE *p. 4 Muellerusque 'Nachtr.' p. 63: idemque* Tua *pro* Tuan. *Cf. Schraderus de* -NE *partic. p. 44 [298] et 17 [271].*

750. Non sino *pro* Nolo *Muellerus 'Nachtr.' p. 105 (alia Pros. p. 663).* — Audi, audi ℜ. — sum surdus *Pylades. Cf. Spengelius T. M. P. p. 199, Darnmannus p. 31, Klotzius p. 116, al.* — *Ad* ambula *cf. Langenus 'Beitr.' p. 203 sq.*

751. Do. Scelesta *def. Lipsius Epist. quaest. I 4.* — faeles *probat Georges 'Lat. Wortf.' recipiente Sonnenscheinio ad Rud. 748: quode cautius scitiusque iudicabat Brambachius.*

753 *sqq.* '*Metrorum discriptio satis plena dubitationis. Interim trochaicos octonarios feci v. 753—756. 760—763. 765—770; anapaesticos septenarios 764. 771—773, octonarium 757; iambicos septenarios 774—777; compositos e cretico tetrametro et anapaestico paroemiaco cum Hermanno Elem. p. 215 v. 758. 759. Idem tamen non ignoro de versibus potissimum 756. (762.) 763. 765. 766. 769. 770 dubitari posse, num anapaestici sint potius, de v. 757. 771. 773, num trochaici. Trochaicos usque ad v. 762 continuabat Reizius, tacens de ceteris*' ℜ. *Anapaestos duce Hermanno Elem. p. 415 continuarunt Studemundus de cant. p. 66, Muellerus Pros. p. 99. 419, Spengelius 'Ref.' p. 155 sq. 389 sq., Klotzius p. 493 adn., al. Cf. quae ad singulos versus adnotamus.*

753. *Dubitationes de hoc v. movet Langenus 'Beitr.' p. 106. Cf. Klotzius p. 289.*

754. gésta exércitu íntegro *Brixius Qu. p. 42.* gésta | íntegro ĕxércitu ℜ. gestá intégrŏ exércitu *vel* intégro ĕxercítu *Klotzius p. 77. 283: quo improbato* intégro et exercitu *Spengelius.* gesta íntegro toto exercitu *Muellerus.*

755. Cúm bene, Iupitér *Bothius.* Quóm nos, Iuppitér ℜ *improbante Spengelio T. M. P. p. 104, Luebberto Stud. gramm. II p. 102. 241 sq., Muellero p. 410, Klotzio p. 60, al. Cf. Merc. 865.* Quóm bene nos, Iouís *Buechelerus Mus. Rhen. XV p. 444 sq.* — adiuuisti *Reizius. Mira Palmerius p. 878.*

756. Ea uobis grates habeo *Camerarius.* Èa re uobis grátis habeo ℜ. Has uobis g. h. *Brixius in progr. Lignit. a. 1862 p. 9: at cf. Langenus 'Beitr.' p. 13 Bachiusque in Studem. Stud. II p. 366.* — qui *pro* quia ℜ *obloquente Brixio ad Men. 133.* — inimicum sum ultus ℜ *addens*: 'sum ultus meum inimicum *cum anapaesticis numeris non repugnet, tamen in trochaico versu non minus durum sit quam* qui próbe sum ultús inimicum *vel* qui sum últus próbe inimicum'.

757. 'diuidam *bisyllabum in anapaestico. Asperior sit* et *particulae correptio in trochaico tali:* Núnc ob eam rem intér participes praédam diuidam et párticipabo. *Ceterum* diuido *Reizius'* ℜ. diuídăm *Spengelius. Cf. Goetzius Mus. Rhen. XXX p. 163, Buchholdus de parom. p. 98.*

758 *sq. Cum Hermanno faciunt Studemundus de cant. p. 5. 62, Muellerus, Spengelius, alii.* — I foras *Hermannus: aut sic aut* Ite uos *Spengelius 'Ref.' p. 118. Cf. Klotzius p. 64. 75.* — ⟨Hos⟩ meos *Reizius: qui cum creticos numeros recte indagasset, cetera sic disponebat:* Hós

meos párticipés bene accípere *et* Híc statuí uolo prímum aquilám mihi. — accipere ⟨ego⟩ *Bothius.* — aquilam mihi *Pylades: quod deleri voluit Lambinus, ambigue inter aquilam (militarem)* et *aquulam accipi Lipsius Elect. I 4 (similiter Meursius), cum* aqula *'in vetusta lectione' esse (alibi* aquale) *Pius dixerit.* aqulam mihi *Acidalius.* aliquam *post Palmerium Hermannus,* aquolam R *sine* mihi (*quod post* fiant *in fine proximi posuerat Camerarius, certatim correctus a Meursio, Palmerio p. 877, Lipsio, Acidalio*). *Cf. Stuckius Ant. conviv. c. VI.* aliquid mi *Vssingius: quod miror probasse censorem 'phil. Ans.' XVII p. 163, cum et ieiunum nimis sit et male efficiat versum acatalectum* (*alioqui possis* calicem). *Ad 'hirneam' potius ducit* aquilam: *cf. Marquardus 'Privatleben d. R.' p. 658 sq.*

760. Inde *Palmerius, Acidalius,* R *cum graviore post v. 759 distinctione: cf. Prol. Trin. p. CXXXII, Spengelius T. M. P. p. 80 et 'Ref.' p. 156 sq., Klotzius p. 293 adn., Buchholdus de parom. p. 104 (troch., non anap., probans), al.* — lubentis *Gulielmius Verisim. I 8, Dousa,* R. *At cf. Stich. 696 sq., al.*

761. haéc, facília fáctu fácta *sine* mihi *Reizius.* haéc mihi fácilia fáctu fácta R *addens: 'non incommode huc ascisces* facilia *illud, quo pes dactylicus fit in hexametris tituli Mummiani Reatini': cf. Opusc. phil. II p. 777, IV p. 98 adn. et 106 sq.* mihi facilía factu haéc *Muellerus Pros. p. 13. 99 probante Spengelio Klotzioque p. 283. 293.* — *De* efficere *cogitabat Bothius.*

762. Nam ínprobust R. — benficium *Fleckeisenus.* — scit sumere, set *Reizius.* sumere scit et *Bothius. Cf. Muellerus Pros. p. 24.*

763. Tóxile mí, ego cúr R *libros 'ad anapaesticos numeros recte'* mi cur ego *habere adnotans: cf. Kaempfius de pron. p. 40, al.* — cur tu autem *etiam Brixius Quaest. p. 32.* — cur tu sine med es *Guyetus.* — 'agidum (*B, ut supra*) *non esse nihili, ex eis intellegetur quae Musei phil. n. VIII p. 159 disputata sunt'* R: *cf. Opusc. phil. II p. 563. 567 sqq.*

764 *sq.* ad me adamplectere ſiſ (*nisi quid vitii subest*) *'libri vet.' Lambini, 'quos secutus'* atque amplectere *exhibet. De* amplectari *ex Prisciano cogitat Meursius Exerc. cr. I p. 261.* mea, ad me, amplectere sis R *addens* ad me atque *sine* mea *ad numeros non minus commode scribi, sed licere etiam* mea, atque amplectere sis. *Pessime Muellerus p. 404. Cf. Fergerus de vocat. p. 19 recte post alios* mea *improbans.* — hoc *cum B om.* R *'quo admisso octonarius prodit pro septenario. V.* 765 *et* 766 *nulla littera mutata anapaesticos dimetiare: pariter atque 769. 770.'* — *V.* 766 Tox. *praem. Acidalius dein* Lem. *pro* Tox. *corr. Ibidem* a me *del. Weisius* age age age *servans.*

767. Ságaristío ăccumbe *Spengelius (cf. 'Ref.' p. 323 sq.) Klotziusque p. 78. 283 praeeunte Muellero p. 99 (sed* in summo accumbe *in adn.), qui p. 419 adn.* Sagarĭstio *exhibet mire spreto* Ságaristjo accumbe (*sic olim Spengelius T. M. P. p. 113*): *cf. ad v. 772.* — partem quam *prob. Lambinus Boxhorniusque,* parem quam *cum parte codicum Lambini Acidalius,* par, quam *Palmerius profectus a* partam *in libro Sambuci. Cf. Goellerus ad Trucul. p. 154.* — pepegi *formam falso ex CD notatam 'fortasse antiquiorem' habebat* R.

768. témperĭ *bis* R (*sed cf. ad v. 764 sq.*), *ubi* temperí *Muellerus,* temprí *Sonnenburgius,* tĕmperí *Christius 'Metr.'² p. 246,* tempérĭ

Spengelius Klotziusque p. 59. — 'hoc *etsi potest pro* huc *esse ut IV 4, 55,* hoc age accumbe *ut iungantur, tamen praestat Bothiana distinctio* hoc age: accumbe. *Ceterum quaeri potest, num forte de composito e creticis anapaesticisque numeris versu (ut 758. 759) tali cogitandum sit:* Témperi: Istúc mihi témperi sérost: — hoc áge: accumbe: hunc diem suáuem: *quanquam offensioni est creticorum catalexis' R. Ceterum catal. admisso* hŏc age: áccumbe *Muellerus,* hoc áge ăccumbe *Spengelius praeferebant: idemque v.* 669 manibús ăpponíte *def.* (poníte *Muellerus*). — *Cf. Klotzius p. 288. 290 adn.*

770 *sqq. Cf. ad v. 764 sq.* — sic eris *pro* hic eris *Dousa.* — ab summo *probant Langenus 'Beitr.' p. 332 Studemundusque de Vidul.*[2] *p. 64: quae verba docent coll. v. 767 proxima non* TOXILI *esse (cui etiam Vssingius reddidit probante censore 'phil. Anz.' XVII p. 163), sed* SAGARISTIONIS. — 'hos committe *qui transposuerit, trochaicum efficiet' R: transposuerat Bothius (cf. Crainius Stud. Pl. p. 2).* — Moue manús *mire Christius 'metr. Bem.' p. 82 et 'Metr.'*[2] *p. 246 et Mus. Rhen. XXIII p. 579.* — propere. tarde cyathos, Paegnium *Bothius. Ceterum* Paegníŭm *pro* Paegniúm (*sic Christius Spengeliusque cum R, al.*) *Klotzius p. 60: cf. ad v. 767.* — amicae meae *trai. Camerarius, cui* bene omnibus nobis *ex v. 775 adiunxit Bothius.* — bene uobis *v.* 773 *deleta in v.* 776 *collocans,* mi hic *traiciens et* poclum *corrigens cum Guyeto (ubi* 'hic mihi *servabit, qui trochaicum facere volet': cf. Kaempfius de pron. p. 28),* me liberam *item traiciens (quae del. Guyetus,* me *cum Dousa), denique* est *post* opera *et* dare *post* amanti *et* mecum *post* gaudet *addens sic haec constituit R (improbata ratione qua Fleckeisenus Philol. II p. 113 duce Bothio proposuerat* Hóc mea manus ⟨nunc⟩ póclum donat túae ut amantem décet amanti):

Bene míhi, bene méae amicae. óptatus mi hic diés datus hodiest
áb dis,
Quia té licet me líberam amplécti. LEM. Tua factum óperast.
Bene ómnibus nobis. hóc mea manús tuae poclum dónat,
Vt amántem amanti ⟨dáre⟩ decet. TO. Cedo. LE. Accipe. TO.
Bene uóbis:
Bene éi qui inuidét mihi et eí qui hoc gaudet ⟨mécum⟩.

V. 773 *sq. sic Muellerus p. 117. 410. 419 (trai.* hodie *et corr.* factumst):

Bene míhi, bene .uobis, béne meae amicae. optátus hĭc mihi
dies dátust ab dis,
Quia té licĕt líberăm me ámplecti | hodié. L. Tua factumst ópera.

Totum autem locum sic Spengelius 'Ref.' p. 158 adn., 390 (del. bene uobis *et* amantem (*!*) *et dubitans de* cedo):

Bene míhi! bene meae amicae! óptatus hic míhi dies datus ho-
diést ab dis,
Quia té licĕt liberăm me ámplecti. ⟦ Tua fáctum opera. ⟦ Bene
ŏmníbus nobis!
Hoc méa manus tuae poclúm (*vel* pocúlŭm) donat, ut amántem
decĕt. ⟦ Cedo. ⟦ Ăccípe. ⟦ Bene ĕi,
Qui inuídĕt mi, et ĕi, qui hoc gaúdet.

servato bene uobis *in fine v.* 773 dies datus hic mi *scr. Vssingius, dein* Hodie ... opera, Bene ... decet (*del.* amanti?) *pro octon. et* Cedo .... gaudet (*add.* gaudio) *pro scpten. anap. venditans (ubi* Bene omnibus

uobis *et — cum Weisio* — Cedo *et* Bene....gaudet *Toxilo dat,* Hoc.... decet *Lemniseleni, cum Bothius* Cedo *post* Accipe *traiectum Toxilo tribuerit*). *Ceterum* hoc gaudio gaudet (gaudet gaudio *Bothius*) *merito improbans* hoc gaudi gaudet *suadet Kretschmerus Qu. Pl. p. 21. Extrema Klotzius* (*v. 773 cum Muellero faciens, ut vid.: cf. p. 78*) *p. 493 sq. adn.* (*del.* ei *et* ei) *sic:* pocúlum donat, ut amantem ‖ Amánti decet. ⟦ Cedo. ⟧ Accipe ‖ Bene qui ínuidĕt mi et qui hoc gaudet. *Vbi* ei qui inuidet *quod Toxilum dicere crediderunt de Sagaristione* (*cum Valla*), *plane excludit* et ei *oppositum: unde omnino sibi invidere velle sumendum sit* (*quamquam valde ab invidia cavebant metuebantque veteres*). *Qua sententia* nil *insertum improbans simulque* meae *v. 773 vindicans et* amantem amanti *eidem versiculo adhibens Seyffertus hanc commendat descriptionem* (*in personis mecum faciens, nisi quod bis propinantem facit Toxilum*):

Bene mí, bene uobis. To. Béne meae
Amícae: optatus híc mihi
Diés datus hodiest áb dis,
Quia té licet liberam me ámplecti.
Le. Tua fáctum opera.
To. Bene ómnibus nobis. hóc mea
Manús tuae donat póculum,
Vt amántem amanti décĕt. Le. Cedo.
To. Accípe. Le. Bene ei qui ínuidet
Mi et eí qui hoc gaudet.

778. 'Initium scaenae ab anapaesticis numeris fieri certum est: trochaicos Reizius discripsit' R. Cf. Hermannus Elem. d. m. p. 415, Studemundus de cant. p. 53. 85, Spengelius T. M. P. p. 128. 209, Klotzius p. 494 adn., al. — qui erunt *interim servabat* R (*item Langenus Stud. Pl. p. 61, al.*). qui erant *Lachmannus recipiente Klotzio p. 124.* quique erunt *Weisius.* homines *Guyetus. Fuerunt qui delerent teste Grutero.* 'quot erunt *novi cui placeret. Olim de transpositione tali cogitabam:* Qui súnt quique fuerúnt, qui erunt quiqué futuri sunt pósthac. *Fortasse tamen ad Bacch. 1087 similitudinem emendandus versus*' R. *Hoc Studemundus probabat de Vidul.*[2] *p. 54: contra totum v. una cum proximo del. Ijsendijkius ut translatos ex Bacch. 1087. 1089. At potius* miseri *corrigendum erat confirmante Bacch. v. 1088.*

779. *Cf. ad v. 778.* — ⟨Is⟩ solus ego *Spengelius 'Ref.' p. 326 adn., vitiose* (*et* facilé miserrúmus). — '*Pro* omnibus *nescio an* omnis *usus Plautinus postulet*' R. *At cf. Peinius de dat. p. 25 sq.* — *Ante* facile *dist. Gruterus, post* facile *Camerarius,* R. — facile ántideo [*sic iam Weisius*] miseríssimus hominum *Bergkius Opusc. I p. 114 obloquente Studemundo.* antídeo, hominum facilé miserrumus S. *Cf. Christius 'Metr.'*[2] *p. 265, Klotzius p. 283.*

780. hic dies mihi *Guyetus.* mi hic dies *Lachmannus catalecticum efficiens: at cf. ad v. 773 et vide Buchholdum de parom. p. 108 sq. Klotziumque p. 284. 442* (*ibidem et p. 286. 296 de v.* 781).

782. Verriculum *Pistoris, Acidalius, alii: at vide Graupnerum de metaph. p. 22 Ottonemque de proverb. R. p. 282 et adde* ἀμαξιαῖα χρήματα. — amisi *glossema recte delent Acidalius, Reizius,* R: *male servant Studemundus de cant. p. 53, Klotzius p. 198. 442.* — neque quam ob

rem eieci iam R 'nisi neque illuc quam ob rem eieci *malueris*'. *Illud probat Langenus Annal. phil. CXXIII p. 692* (*sed* iam id), *hoc Vssingius* (*sed* illud). neque rem quam ob rem eieci *Spengelius* '*Ref.*' *p. 390.* neque nunc quam ob rem eieci *Goetzius. Trochaicam mensuram commendat Ijsendijkius p. 45. Cf. Kampmannus de reb. mil. Pl. p. 27 eiecto* amisi *cum hiatu* neque quám ob rem eieci — hábeo *suadens, ratione hodie multis probata.*

783. illam Persam '*alibi legi*' *Pius dicit.* — omnis etiam *trai. Spengelius p. 390.* — omnis Persidas *Ijsendijkius p. 45* (*cf. ad v. 782*).

784. ita misera *Pistoris.* ita misero miser B. — haec haec mihi *Buchholdus l. s. s., qui potuit saltem* haec mihi male. *Cf. Klotzius p. 284.*

785. '*Hinc demum incipiunt trochaici numeri*' R. *Anapaestos continuant Muellerus p. 38. 111, Spengelius* '*Ref.*' *p. 158 sq., alii. De v. 785 sq. consentit Buchholdus, dein mutans.* — Qui ei fidem *Scaliger.* Quía fidem ei *Guyetus, Reizius, Hermannus in Iahni Annal. phil. nov. t. XXXV p. 191.* — mi has *pro* mihi eas *Bothius.* — machinăs *Muellerus p. 413, Spengelius, Klotzius p. 60 improbante Christio* '*metr. Bem.*' *p. 81.* macnas *dubitanter Sonnenburgius. Cf. ad v. 845.*

786. ut non *del. Weisius.* hominem *pro* non R (*praeeunte* pol hominem non *Guyeto*), *cui Bacch. 1184 opponit Spengelius redintegrata Bothii ratione. An praestat interrogatio* (*cf. Truc. 441, Poen. 429*)? — in cruciatum ac compedis *Bothius.* in cruciatum, in compedis *Reizius, Fleckeisenus Philol. II p. 90.* — compedĕs *Muellerus, Spengelius, Christius* '*Metr.*'[2] *p. 246, Klotzius.* cŏmpedes *Sonnenburgius.*

787. Si equidem huc *Spengelius* '*Ref.*' *p. 391: cf. T. M. P. p. 76, Muellerus p. 420, al.* — rédierit eius R. rediérit eius *Muellerus, Spengelius.* redierit *Bothius* (*postea* eius *traiciens post* spero). *Graviore transpositione* eius érus, quod spero, redierit *Fleckeisenus. Cf. Brandtius de genet. p. 54, Klotzius p. 284.*

788. Hóc ⟨sis⟩ uide quae fábula haec est? pól hic quidem potánt. adgrediar *Fleckeisenus: ubi servatis reliquis* adgredibor R *ut v. 15. At cf. Brixius ad Mil. 926 Luchsiusque comment. prosod. II p. 7 sq.*

789 *sq. Ducibus BCD sic haec distribuit Seyffertus dubitanter:* LE. O bone uir ‖ Saluéto. DO. Et tu bona líberta. LE. Dordálus hic quidemst: quin iúbe adire. ‖ *Nam quod etiam post* uir *spatium habent CD, ad metricam distributionem pertinet* (*item spat. v. 785 sq., 758, al*). *Atque verba* quin iube adire *continuari poterant* LEMNISELENI (*sic etiam Vssingius*): *at vix eidem tribuerim* O bone uir Salueto *et propter sequentia verba* (*ubi agnoscere demum lenonem videtur*) *et propter allocutionis ipsius ironiam apertam ab illa alienam.* Bóne uir salue et bóna liberta. TO. Dórdalus hic quidem est. SA. Quín iube adire *Bothius olim: pro quo bacchiacum cum cretico concinnavit* R: O bóne uir, saluéto [saluetod *Nov. exc. I p. 102*]: et tú bona libérta. ‖ TO. Dórdalus (*pro cretico ut* '*Chrysalus*' *Bacch. 1112*) híc quidemst. SA. Quín iube eum adíre [*unde versum bipartitum retinui praeter necessitatem, non praeter rationem*]. *De utroque versu consentiebat Christius* '*Metr.*'[2] *p. 420, de priore olim Seyffertus de bacch. 16. 30 et Spengelius T. M. P. p. 200: cum bacchio-iamb. sine hiatu effecerit Winterus de cant. p. 23, v.* 790 *olim* Dórdalust híc quidem. ⟦ Quín iube adire *Spengelius de cret. p. 19. 41* (*cf. Studemundus de cant. p. 18*), *permiram autem perversamque mensuram*

Brixius Annal. phil. CI p. 764. At cf. **Muellerus** *p. 90, Spengelius 'Ref.' p. 46. 105. 121. 206. 266 adn. 267. 326. —* quin iubes *Dousa.*

791. age adplaudamus **R**, *Reizius (cf. Richterus in Studem. Stud. I p. 518 adn.). — Cf. Spengelius p. 320, Klotzius p. 284.*

792. fér aquam pedibus. praében (*servato* tuus est *et del.* tu) *cum Guyeto Bothius olim, cum Bothio* **R** *itemque, sed* accumbé | fer aquám (*vel* ferte áquam) *Muellerus Pros. p. 90 Spengeliusque (cf. p. 326).* ferte aquam. praeben tu (*del.* pedibus: *pro quo* manibus *P. Ciacconius 'de triclin.' improbante Scaligero 'de emendat. temp.' VI) Reizius itemque Schraderus de -NE partic. p. 22 [216] Vssingiusque, non intellegentes poetam 'pedes' pro 'manibus' inferre (cf. Pseud. 841 sqq., sim.): quis vero interpolasset?*

794. *Ad* tibi ego *cf. Mahlerus de pron. p. 52. —* hoc *post* oculum *trai.* **R** *(praeterea* cyathod *suadens Nov. exc. I p. 76), ubi iterabat olim Spengelius refutante Studemundo Annal. phil. XCIII p. 60.* dextrum *ante* oculum *suppl. Reizius,* lippum *Brixius ad Men. 160 (praeeunte* lippum illum tuum excutiam oculum *Guyeto), cum in fine v. velut* si uiuo *addat Muellerus,* si feries *Spengelius p. 160.* tuum oculum *de uno tantum dici observans (cf. Mil. 1306 sq.) Seyffertus ex hoc loco fortasse effici posse putat unoculum fuisse lenonem supplens* tuum, lusce, unum *vel* quod habes unum. *Vide praef. — Mox de* crux stimulorum, tritor compedum, ut me h. u. *'somniabat' Gruterus.*

796. de Persa *del. Reizius. —* adlita est *'veterem lectionem' Pius dicit.* addítăst *triplici vitio def. Klotzius p. 77. 284. 406 et Ann. phil. CXLIII a. 1891 p. 843.*

797 *sqq. Sic disposuit Hermannus Elem. p. 215* (est *pro* esse licet *inferens et* te istaec *traiciens et v.* 801 cor *delens cum Bothio Reizioque*):

To. Iúrgium hinc aúferas,
Sí sapias. Do. at bóna liberta, haec sciuisti et me célauisti?
Le. Stúltitia est, cuí bene est,
Éum praeuorti lítibus: postérius te istaec mágis par agere est.
Do. Vritur cór mihi.
To. Daílli cantharum: éxstingue ignem, si úritur, capút ne ardescat.

Hermannum secutus est **R** *in v. 797 sq. et* 801 (*sed* Dá illi), *quamquam de illis quoque dubitans num probabilius sic conformentur cum Bothio 'deletis glossematis':* Iúrgium auferás [*sic iam Guyetus*], si sapias. Do. át bona liberta, haéc sciuisti? *Dein pergit (corr.* liceat *et trai. cum Bothio* cor mihi uritur, *ubi* mi uritur cor *catalectice Guyetus* [*del.* magis, *mox* si uritur cor *trai.*]. cor uritur mi *Reizius*):

Stúltitiast, quoi béne esse liceat, eúm praeuorti lítibus.
Postérius istaec té magis par ágerest. Do. cor mihi úritur.

Sed in adn. v. 799 iambicum, ut proximum, effecit trai. licet bene esse. *Cum* **R** *facit Brixius in litteris ad Fleckeisenum datis (nisi quod v. 800 sq. suadet:* Postérius istaec | te mágis par agerest ‖ Vritur cór mihi ‖ Dá illi cantharum, éxtingue ignem si úritur cor, cápŭt ne ardescat) *itemque Spengelius 'Ref.' p. 63. 160 (nisi quod* urit cor mihi *et* si cor urit *scribit* [*olim* urtur *T. M. P. p. 105: cf. 82*]) *atque Bergkius Opusc. I p. 679 (qui v. 799 iambicum praefert et v. 801 de anap. admisso* canthárum ĕxtingue *cogitat). Non uno nomine vitiosa cum*

Studemundus commendasset de cant. p. 14 (*vitiosiora Ijsendijkius p. 45 sq.*), *anapaestos effecit Muellerus p. 57. 63. 92. 419 non sine dubitationibus corr.* at ⟨tu⟩ *vel* haec⟨ine⟩ *et* cela[ui]sti *et* te magis istaec *vel* istaec posterius *et* si cor ⟨ei⟩, *admisso* Iŭrgium hínc aŭferás *et* ŭritúr *et* căntharum (*sed praeferens* Da cántharum illi)*! A quo in singulis tantum discedunt Sonnenburgius et Klotzius p. 284. 288. 296. 406* Iurgíum hĭnc auférăs *et* canthárum ĕxtingue *praeferens magisque dispiscens versiculos* (*vel* Vrítur cor míhi ‖ Da illi .... si ‖ Cor úritur c. n. a.). *Cf. Christius 'Metr.'² p. 245. 405* (*adde Mus. Rhen. XXIII p. 565. 567*). — *V.* 799a *duritiem proceleusmatici trai.* quoi esse licet bene *evitari Seyffertus monet.* — *V.* 802 *trim. cret.* Lúdos me fácitis, intéllego *dubitanter def. Spengelius de cret. p. 33* (*cf. p. 26*) *et 'Ref.' p. 76. 391, Christius 'Metr.'² p. 406, al.: e quo iterato* intellego *Bothius, addito* To. Dignus es ℜ *tetrametrum fecerunt. Ceterum post v.* 802 *dubitanter v.* 811 *collocabat Ladewigius Philol. XVII p. 473, mox v.* 816. 817 *post v.* 810 *collocans ac de lacunis minoribus post v.* 804 *et* 812 *et* 849 *cogitans.*

805 *sq.* To. Quin elude *Camerarius* (*et dein* To. Hui*: corr. Acidalius, Pistoris*). Quin delude *Langenus 'Beitr.' p. 17.* Elude *Vssingius* (*antea* dari? Paegnium, *distinguens*). — hic *post* quando *trai. Guyetus et Bothius, del. idem Bothius postea et* ℜ *Spengeliusque, illi post* Quín elude .... locust *extra versum ponentes* Pa. Hui! *hic per* Quin lúde .... locúst. ⟦ Hui *tetram. bacch. efficiens. Cf. Richterus p. 422. 581 aut* Huí! babae *cum Acidalio, Vssingio, aliis* Toxilo *continuans aut* Sa. Hui! To. babae *probans, sed etiam de corrigendo* Hahahae *cogitans.* Hui *del. Guyetus, pro quo* Eu *Hirthius de interi. p. 11 sq.* — *De v.* 806 *cf. Studemundus de cant. p. 33, Klotzius p. 198.*

808. Lenonem *del. Spengelius 'Ref.' p. 391. Tetram. bacch. catal. cum F def. Seyffertus de bacch. p. 37 et Leo Mus. Rhen. XL p. 171.* quom dignus est *Bothius.* quando dignus sanest (*et antea* nunc *pro* hunc) *Guyetus.* probe, quando dignust ℜ.

809. *Hunc v. itemque v.* 811 *et* 812 *e binis dimetris catalecticis coll. Bacch. 660 sq. composuit* ℜ *duce Hermanno Elem. d. m. p. 291, nisi forte ex horum societate v.* 809 *eximendus sit et sic supplendus:* Perge út coeperás ⟦ Hem, hoc [hem *Acidalius*] léno tibí. *Cf. Leo l. s. s. et Seyffertus de bacch. p. 41 secusque iudicantes Studemundus de cant. p. 40 Spengeliusque T. M. P. p. 140. 152 et 'Ref.' p. 256.*

810. tibi plaustrum perculit *Saracenus.* — probe *pro* prope *Bothius.* — Hem ℜ, *ubi* em *vindicarunt Brixius in progr. Lignit. a. 1862 p. 19, Ribbeckius de partic. p. 32, Richterus p. 492. 495.* — seruo *Acidalius: contra quem dixit Fleckeisenus Exerc. p. 22.*

811 *sq. Cf. ad v. 802 et 809.* — *Dim. iamb. cum Spengelio probat Muellerus p. 63 admisso* lúbet erus *proceleusmatico: sed* delube *ad* lube[de] *revocandum.* — Videsne *Hermannus, Leo improbante Beckero in Studem. Stud. I p. 273* (*cf. Schraderus de -ne partic. p. 21 [275]*). Viden tu ut ℜ *improbante Fuhrmanno Annal. phil. CV p. 817 adn.*

815. suspende te *servat Seyffertus de bacch. p. 19. 23. Cf. Spengelius 'Ref.' p. 270 sq., Klotzius p. 218. 301. 485.*

816. *Cf. ad v. 802.* — *Male* Canésis me attíngas, ne tíbi hŏc scipióne *Klotzius p. 65: cf. Spengelius 'Ref.' p. 201.*

817. dem: ut aere te *Saracenus.* dem. PA. te *Pylades.* dem. PA. utere. te *Camerarius, Studemundus de cant. p. 48.* dem. PA. iam utere eo: te ℜ. dem. PA. utere (*del.* te) *Spengelius 'Ref.' p. 283: at cf. Bacch. 1143. Rud. 1368, al.* dem. PA. utere tu eo: te *Vssingius: ubi vocem dactylicam in bacchio ferri non posse monuit Seyffertus de* ipse (*vel* ultro) utere id: te *cogitans. Possis* tute habe: te. *Vide praef.* — restim *vel* resti *post* condono *add. Bergkius Opusc. I p. 679 praeter formulae rationem.*

818. Iam iam da pausam, Paegnium * * * *Guyetus. Post* pausam *'exempli causa'* parce mísero *suppl.* ℜ, *pro lacuna accipiens* (*pers.?*) *spatium in CD. Troch. dim. acatal. cum Weisio praeferebant Seyffertus de bacch. p. 27 et Studemundus de cant. p. 48 insequentium praenuntium. At rectius Spengelius paroemiacum praecedentium clausulam significat.*

819. ĭlle qui supera nós habet *Palmerus 'Journ. of phil.' XVI (1887) p. 38 non modo praeter necessitatem, sed etiam praeter probabilitatem (cf. ad Curc. 477).*

821. *De* libere *cogitabat Scaliger, de* puere *Dousa: cf. Palmerius Spicil. p. 742.*

824. *PAEGNIO tribuit cum Camerario ceterisque* ℜ *neglecto Db.* — salticulum *Valla refutante Saraceno.* — dem *pro* olim *Pylades, ante* olim *Acidalius, Palmerius p. 877 refut. Lambino Bothioque. Cf. Turnebus Advers. XVII 10, XVIII 4.* — *V.* 825 tibi si *trai. Fleckeisenus.*

826. olim quem Diodorus ℜ *obloquente Koehlero de septen. troch. p. 5. 10.*

827. SA. etiam mutis *Camerarius,* ℜ.

829. Iam *del.* ℜ *probante Richtero p. 458 sq. addens* 'atque *aequare pyrrhichium videtur', pro quo* aeque *Scaliger,* at *Reizius* (*dein* admutilasti *corr.*) *Bothiusque,* an *vel* ac *Spengelius T. M. P. p. 78 atque* eho an *pro* hercle atque *Muellerus 'Nachtr.' p. 40 (cf. Pros. p. 294) improbante Richtero.* atque tu *del. Guyetus.*

830. eíus hic geminust *vel* hic est eius *Brandtius de genet. p. 54 (cf. Luchsius in Studem. Stud. I p. 346).* — hiccine (*del.* est) *Guyetus, Bothius. Cf. Spengelius T. M. P. p. 108 adn., Studemundus Annal. phil. CXIII p. 70, Palmerus 'Class. review' III (a. 1889) p. 75.* — *V.* 831 Qui te perduint *Guyetus.*

832. Nam égo ℜ: *cf. Muellerus p. 662.* — enim, illic quod meruit *Bothius.*

833. SAG. *praescr. Vssingius* (*et* TO. nisi). — Agite sultis (*del.* hunc) *Bothius,* Age sultis hunc *Bothius postea, item* ℜ *addens 'fortasse vere' traiecisse Guyetum: quod vindicarunt Muellerus p. 52, Brixius Annal. phil. CI p. 771, al.* — nisi non dignust. SA. non opust *Camerarius itemque, sed* nunc opust *Guyetus.* nisi si indignum est (*postea* nisi non est dignus). SA. nunc opust *Bothius.*

834. est *del. Bothius* (*dein* quia ne *et* inconciliauit *cum Camerario*), eo ℜ, non *Weisius: aut hoc aut* eo *et* quia *Vssingius.* — quia haud me inconciliauit te ementem *Guyetus. Cf. Langenus 'Beitr.' p. 183 et Lorenzius ad Mostell. 613.*

835. LE. Attamen. TO. non tamen. caue *Pylades, Acidalius.* LE. Attamen — TO. non attamen: caue *Reizius, Bothius,* ℜ. LE. Attamen.

To. noli (*vel* nolo) tamen. caue *Vssingius* (*ubi* noli *certe ante* caue... ergo *ferri nequit: cf. Langenus* 'Beitr.' *p. 237*). — Le. Attamen me. To. non tamen te: caue sis malo et obsequere me *Guyetus. Cf. Bacch. 211, al. et vide praef.*

836. dictod audientem esse *Guyetus.* dicto esse audientem (*et* mihi) R: *at cf. Spengelius T. M. P. p. 59 et Muellerus p. 584 sq. Errant Vssingius Klotziusque p. 153 de hiatu.*

837. prostibulam *etiam Lambinus ex dubia Nonii p. 423, 10 memoria. Cf. CGL. IV p. 381, 52 G.* prostibulum *Vssingius: fortasse recte (cf. Stich. 765), quamquam non male* 'restibilis' *contulerunt. Ad proxima cf. Casaubonus ad Persii sat. V p. 413.*

838 *sqq. V. 841. 840 (V 2, 58 sq.) inter se transponi iusserat Acidalius adsentiente et* R *et Brugmanno de* NI *partic. p. 19 sq., obloquente Vssingio, qui sane etiam v. 838 loco tradito reliquit, qui aut transponendus est cum* R *aut eiciendus. Ceterum* sat *ter scripsit cum Bothio* R (*semel cum CD Spengelius* 'Ref.' *p. 392 et Brugmannus, bis vitiose* esse uidetur *pro* sibi uidetur *exhibens*) *initioque v.* 840 Ni illi offecit *cum Reizio, ubi* Ni illi officit '*prisca exemplaria*' *Pii et Pylades.* Ni illi offuit *Acidalius.* Nisi defecit *Guyetus.* Ni ei obfecit *Bothius: atque* ei *mox* (*inter* ni *et* male) *del. Guyetus, Bothius,* R. Ni id effecit *Brugmannus improbante Seyfferto, qui velut* Ni ei male fecit *potius exspectat. An fuit:* Né id effligit (*i. e. odio enecat*)?

843. *Vide praef.* — Gráphice hunc ⟨nunc⟩ uolo (*vel* hunc uolo ego) lúdificari. Le. Méo ego ⟨id⟩ in locó curabo R, *delens* sedulo '*interpretamentum*' *post Guyetum et addens:* 'Graphice hunc *e suis libris veteribus profert Lambinus, e suo cod. ascripsit etiam Scaliger. Quos libros etsi interpolatos esse etiam v. 700 apparuit, tamen hic verum felici coniectura indagasse interpolator censendus est.* Pro hisce hunc *Camerarius, ad versum 838 praecedentem referens.* Promisce hunc *Acidalius. Κολάφιζε* hunc *inepte Bothius'.* Age gráphice *Muellerus p. 117 anapaesticos v. 843—849 agnoscens praeeunte Spengelio T. M. P. p. 105 sq. (cf.* 'Ref.' *p. 183. 392): ubi v. 843. 844. 846. 849 octon. troch., v. 845 septen. troch., v. 847. 848 septen. iamb. dedit* R.

845. hicine Dordalus leno ‖ Est *Bothius.* hicinest leno R (*cf. ad v. 843*). hicíne Dordálust leno *vitiose olim Spengelius Wagnerusque Aul.*[1] *p. LXXVI.* hicinest Dordálus leno *Muellerus p. 410* (hicíne Dordalus lenost *p. 118*), *Spengelius* 'Ref.' *p. 392.* — liberas mercatur uirgines *Bothius male haec discribens ac disiciens.* liberas mercatur *Reizius, Weisius.* mercatur liberas R. uĭrgines libras mercatur *Sonnenburgius* (*cf. p. 25 sq.*). líberăs uirginĭs mercatur *Spengelius cum Muellero* (*olim* libras uirgnes) *improbante Christio* 'metr. Bem.' *p. 80.* 'Metr.'[2] *p. 246: cf. Corssenus* 'de eloc.' *II*[2] *p. 657 et Meyerus in Commentat. acad. Bavar. XVII a. 1884 p. 92 adn. — Ceterum de vera personarum notatione cum hic tum aliis locis huius scaenae dubitari posse monuit* R, *ubi certa ratiocinandi necessitas in promptu non sit. Quod cum verum sit, tamen non recte v. 852. 853. 854 unum Toxilum colloquentem induci videmur non sine ratione contendere posse.*

846. Hiccine *Guyetus.* — *Ad* fuit quondam fortis *cf. Goetzius Obs. crit. ed. Ienae a. 1883 p. VI.* — quae haec rest? hei *Guyetus.* quae res haec est *Reizius.* quae haec res est? ei R *in ed.* quae res? ei, ei

idem Opusc. phil. III p. 129 (*obloquente Richtero p. 473 adn.: cf. p. 462. 468*), *ubi praeterea* colaphum mi icit *proponit coll. Ter. Adelph. 199*: colaphum inicit *Scaliger*, *de* colaphum ducit (*praeter* colapho icit) *Lambinus*, *de κολαφίζει* (*praeter* colapho me icit) *Acidalius cogitabat recipiente* (heu *κολαφίζει*) *Bothio*.

847 *sq.* *Iambicos septen.* '*confidenter*' *discripsit* R, *ab* Ei nátis peruellít *incipiens alterum corrigentibus Spengelio et Muellero*, *qui* diu saepe sŭnt *admisit p. 117* (*item Sonnenburgius*), *sed* diu sunt saepe *trai. p. 418. 420 cum* R (*item Spengelius*), *cum* licet diu saepe sunt (*sine* iam) *dederit Camerarius*. *De* licet *delendo cogitabat Weisius*: *post* licet *distinguebat Lambinus recipiente* R *cum aliis*: *quod ne sic quidem sententiae usuique sufficere perspexit Seyffertus*, *voce* (*cum lacuna*) *segregata simul proxima rectius expediens*. — percellit *Vssingius*: *cf. Meursius Exerc. cr. I p. 217*. — loqueris tu etiam *vel* loquere etiam tu *Spengelius*. loquerin tu etiam *Muellerus p. 117* (*cf. ad v. 843*): *ubi* loquere etiam (*vel* etiam loquere *vel* etiamne loquere) *usu probari Seyffertus animadvertit* (*unde Curc. 186 sic distinguit* pergin? etiam, uerbero, *cum* pergin? *vel* pergin autem? *usui conveniat*).

849 *sq.* Intro í, patrone R (Lóquere ... cenam *comprehendens*: *cf. ad v. 843*). I intro *Spengelius* (*del.* patrone mi[*!*] *trochaicum incipiens*). Mi patrone, i intro *Vssingius* (Lóquere ...amabo *comprehendens*). *Cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 14 adn.* — mea ignauia, tu nunc me *Camerarius*. mera ignauia, tu nunc me '*quidam*' *apud Lambinum*. mea, tu nunc me *Guyetus*. mea ignauia (*abl.*) tu nunc me *Boxhornius*. ignauiam num meam tu *Bothius*. meamne ignauiam tu nunc (*vel* mea tu gnauitas, tu nunc me) *Spengelius* '*Ref.*' *p. 392* (*aliter olim T. M. P. p. 147*): *ubi non dubitandum esse videbatur Ritschelio*, *quin quaedam intercident* [*cf. ad v. 802 et vide praef.*] *velut talia*:

Méa ⟨ego⟩ ignauiá ⟨quom te et illam pérdidi,⟩ tu núnc me
inrides?

851. Quia nec *def. Kochius*, *ut v. 110. 241.* — ut tibi bene R: *cf. Bentleius in Ter. Hec. V 2, 18*, *Muellerus p. 221. 376*, *Spengelius* '*Ref.*' *p. 143*.

853. Male dísperii: sciúnt *Muellerus p. 140*, *fortasse recte*. Dísperii! sciúnt *Guyetus*.

854 *sqq.* *Cf. ad v. 845 et vide praef.* — iam supplici? *Bothius*, *dein* uobis *delens cum Guyeto et* intro abi *traiciens et* igitur *inserens cum Pylade ante* in crucem: *ubi* SAG. in crucem *Camerarius*, '*mire*' *iudicat* R, *qui haec* TOXILO *continuavit cum Pylade*. — anne hic parum *Camerarius* (*cf. Seyffertus Burs. Annal. LXIII p. 28*). an parum hic *Bothius* (*postea* facetum *pro* Exercitum [Fecitum] *inferens*). — Hisce me habent *Camerarius: cf. Muellerus* '*Nachtr.*' *p. 130*. Hice me habent *Scaliger*. Hice habent *Gruterus*. Hice habent me *Bothius*. — auent *pro* habent '*veterem lectionem*' *dicit Pius*. — *Partim cum Camerario partim cum Bothio mutans et* Et *ante* post *delens septenarium iambicum sequente octonario iamb. et septenario troch. discripsit* R:

To. Satis súmpsimus iam súpplici. Do. Fateór: manus uobís do.
To. Post dábis sub furcis. íntro abi, in crucem. Do. Án parum
hic exércitum
Hísce me habent? To. Cónuenisse Tóxilum te mémineris.

Vbi v. 854 *de traiciendo* do uobis *cogitat Mohrius de septen. iamb. p. 24: idque aut commendatur aut postulatur etiam in semiseptenariis iambicis, quos seiunximus cum Studemundo de cant. p. 85, nisi quod is initio trimetrum bacch.* Satís sumpsimús supplicí iam *commendabat ex Bergkii sententia* (*pro quo* Satis súmpsimus supplícii *placuit Zandero* '*Vers. It. ant.*' *ed. Lundae a. 1890 p. VIII adn.*). *Ad* sumptumst *pro* sumpsimus *repositum cf. Trucul. 369* (ambulatumst *A.* ambulasti *P*): *idque non modo versus, sed etiam sententia commendat, siquidem* LEMNISELENEM *hoc dicere consentaneum est. Semiseptenariis Studemundus subiciebat tetrametrum bacch.* Abi intro . . . . hisce *cum dimetro bacch.* Habént conuenisse *et semiseptenario iamb.* Te Tóxilum memíneris: *pro quibus postea Annal. phil. CXIII p. 65 hacc suasit:*

I ín crucem. — An me híc parum exércitum hisce habént?
Cónuenisse te Tóxilum mémineris.

cum Schmidtius non curans reliqua foedum trochaicum procudisset Ét post dabis sub fúrcis. abi in crucem. ‖ An med hic parum ĕxércitum Hísce habent? (*ubi alterum per* Te cónuenisse Tóxilum memória habe *male explebat Vsingius* [*cf. Seyffertus cens. p. 394*] *antea* supplici? *distinguens cum Bothio*), *neque meliores trochaicos effecit Ijsendijkius p. 46.* — *Ceterum ex* pantio *Petitus efficiebat* pensio *coll. glossa* pensius δαπανηρος (*CGL. II p. 145, 28 G.*). *Cf. Christius de paracatal. p. 6 (158).*

T. MACCI PLAVTI

COMOEDIAE

RECENSVIT
INSTRVMENTO CRITICO ET PROLEGOMENIS
AVXIT

FRIDERICVS RITSCHELIVS

SOCIIS OPERAE ADSVMPTIS

GVSTAVO LOEWE GEORGIO GOETZ FRIDERICO SCHOELL

TOMI II FASCICVLVS V

POENVLVS

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCLXXXIV

T. MACCI PLAVTI

P O E N V L V S

RECENSVERVNT

RITSCHELII SCHEDIS ADHIBITIS

GEORGIUS GOETZ ET GVSTAVVS LOEWE

COMOEDIARVM PLAVTINARVM

TOMI II FASCICVLVS V

LIPSIAE

IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI

MDCCCLXXXIV

LIPSIAE, TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO

Poenulum Plautinam cum anno 1858 recenti et acri studio aggressus esset Fridericus Ritschelius quibus prohibitus laboribus aerumnisque non ad finem perduxerit, Otto Ribbeck libri quo viri unici vitam persecutus est pag. 188 sqq. vol. II planissime exposuit. Inventae autem sunt schedae nec paucae et nitidissimae textum apparatumque continentes versuum 760 priorum tam accurate scriptae, ut nisi plus quam viginti annorum spatium interiectum esset, nihil quin typothetae traderentur impediturum fuerit. Has igitur schedas ita fundamentum esse nostrae recensionis voluimus, ut paucissimis adnotationibus prorsus abiectis reliqua pari fide adhiberemus, qua in Mercatore et Sticho editis Ritschelii uerba servata sunt: cuius fidei testes esse possunt scaenae I 2 (v. 1—50) et II, quarum prior edita est ab ipso Ritschelio in prooem. Bonn. a. 1858/9, posterior ibidem a. 1865. Apparatum ubique nostrum esse vix est quod moneamus: de quo paucis egisse satis visum est.

Ambrosiani (A) largas reliquias Gustavus Loewe curis Ritschelianis Geppertianisque usus descripsit ita, ut apographon prima lectione confectum denuo cum palimpsesto conferre propter temporis angustias non posset. Servata autem sunt haec folia:

A a
229. 230 = 282—299. 300—317
227. 228 = 318—335. 336—352
223. 224 = 353—371. 372—388
237. 238 = 389—407. 408—425
233. 234 = 426—444. 445—461
231. 232 = 462—480. 481—500
B. b

C. c
259. 260 = 572—586. 587—603
D. d
257. 258 = 635—653. 654—672
263. 264 = 673—691. 692—708 } [LXVIII]
E. e
261. 262 = 746—763. 764—784
I. f

G. g
33. 34. = 850— 864. 865 — 878
23. 24. = 879— 894. 895 — 912
5. 6. = 913— 928. 929*)— 954
11. 12. = 955— 971. 972 — 990 } [LXIX]
25. 26. = 991—1009. 1010 —1028
47. 48. = 1029—1042. 1043 —1065
H. h

161. 162 = 1104—1120. 1121—1139
347. 348 = 1140—1158. 1159—1174
331. 332 = 1175—1187. 1188—1198
343. 344 = 1199—1215. 1216—1232
353. 354 = 1233—1250. 1251—1268 } LXX
333. 334 = 1269—1284. 1285—1303
349. 350 = 1304—1322. 1323—1342
175. 176 = 1343—1362. 1363—1381
J. i

[laciniae**)] = 1420—1422 cum subscriptione

*) V. 930—939 desunt.

**) Folii ultimi huius fabulae servatae sunt duae laciniae, quae colligendo novo volumini inserviisse videntur. Eae nunc in quinque particulas discerptae separatim asservantur in parvulo involucro, cui hic titulus inscriptus: 'Frammenti non lavati del Palinsesto di Plauto fine del Penulo'. Vetus scriptura nova non obscurata est nec quicquam delendae illius causa factum, ut vel minii reliquiae servatae sint: ductus enim ante MAC adornandi causa additos eo colore perscriptos habes. Pagina autem folii recta (quae titulo procul dubio caruit) praeter trium illorum versuum reliquias haec continet: v. 4 subscribentis ornamentum hoc: ⊣ (sub MU), versuum 6. 10. 13. 14. 18. 19 in principiis item ductus quosdam quales fere exstant in antiquissimorum codicum subscriptionibus; v. 8 MAC(vel O), ut in hoc fuisse probabile sit T MACCI PLAUTI. Paginae versae inscriptum fuit Persae argumentum, eis litteris recentioribus pictum, quo Pseuduli illud argumentum insigne est.

Titulus binis paginis hic inscribi solet: P͡LAUTI͡ | P͡OENULUS͡.

Palimpsesti Punica quae Studemundus accuratissime testatus est omnia in Schroederi libri 'die Phönizische Sprache' (ed. Hal. a. 1869) inscripti p. 288 sqq. iterum conferenda esse non duximus. Praeterea sciendum est Ambrosiani paginarum 5. 6. 11. 12. 25. 26. 47 apographon singulari quodam casu dum plagulas corrigimus non praesto fuisse. At praeter puncta quaedam falso vel omissa vel addita errores propterea aut nullos aut leviculos irrepsisse confidimus. Ceterum nolumus iterare quae de modo, quo palimpsesti collationem in his editionibus testandam putamus, recte aestimando in Mercatoris praefatione p. VIII monuimus. Nunc unum addimus hoc: ubicunque palimpsestus maioribus lacunis pessumdatus est, spatia accurate dimensus est Loewius, ut Palatinorum lectio utrum congrueret necne definiretur. Ubi autem congruit, totidem puncta posuimus, quot litteras Palatini servarunt et ita quidem, ut personae quoque spatium puncto notaremus. Ubi non congruit, diserte indicavimus quid inde consequi videretur.

Codicem veterem (B) Hinckius contulit et ante eum Ritschelius, Vaticanum (D) Augustus Mau*), Heidelbergensem (C) Gustavus Loewe: de FZ nihil addimus eis quae aliarum fabularum praefationibus praemisimus.

Praeter codices autem eos, quos ad hunc usque diem servatos habemus, disserendum videtur etiam de egregiae notae libro quodam, qui dolendum est quod huic editioni adornandae adhiberi non potuit. Notum est enim (quamquam fere ignorant Gepperti Ussingiique) Ritschelii (Opusc. II p. 4. 121 sqq.) maxime beneficio, Adrianum Turnebum codice quodam usum esse, cuius praestantia satis laudari nequit. Ex eo cum ille Poenuli maxime versus attulerit, non abs re videtur paullo accuratius in eundem inquirere, exscriptis Turnebi de libro pretiosissimo testimoniis quae inda-

*) Is de diversis manibus haec adnotavit: D^2 eae correctiones sunt, quae non statim inter scribendum, sed paulo post factae esse videantur. D^3 titulorum manus est. D^4 manus recentior, quae pallidulo atramento usa est.

gavimus omnibus*). Quod cum fecerimus, accuratius quam adhuc iudicarunt de indole codicis deperditi iudicare poterimus. Neglexit autem Ritschelius praeter Adversariorum (a. 1564 primum publicatorum) locos nonnullos etiam illud, quod alibi quoque Turnebus eiusdem mentionem facit, etsi multo rarius, velut in commentariis librorum quorundam ab ipso editorum. Quos ne neglegeremus, usi sumus Operum editione integrorum, quae Argentorati a. 1600 prodiit. De his igitur T codicis (sic enim appellabimus librum) scripturis testatur vir ille egregie doctus:

Asinariae v. 564 sq. Adv. XXIIII 31:

artitos T. *astutos* BDEJ. *artutos* scripsimus cum Fleckeiseno

Captivorum arg. v. 3. prol. 24. 27. 31. Adv. XXIII 24:

ego et fide librorum veterum et auctoritate rerum adductus legendum censeo *Alii* [pro *Aulidae*]; sic...

argum. v. 3: *Alios*; prol. v. 27: *Alios*; ibid. v. 31: *Alium* 'aut ut in quodam libro legi *Aleum*';

Opp. I p. 71, 38 'legendum *cum Alidis* [prol. v. 24] aut certe *Aliis*, quod magis probo. Huic emendationi subscribit vetus liber in quo *Alidis*'

Casinae III 1, 9 Adv. VIII 11:

sed facito dum Maeoni aper uersus quos cantat colas T
merui aperuorsus quos B.
merula per uersus quod Festus

ibid. III 2, 8 Adv. VIII 11:

non ecastor uilis emptus est TB

ibid. III 2, 22 Adv. VIII 11:

catillae tum T
catillatum A(?)B, Fulgentius

ibid. III 5, 16 Adv. VIII 11:

nisi haec meraclo se uspiam percussit flore libyco T
nisi haec meraglose uspiam percussit flore libico B
Liberi A

ibid. III 6, 9 Adv. VIII 11:

---

*) Paucula quaedam nos fugisse monuit inter corrigendum amicus quidam: Aul. III 5, 37 = Adv. VI 24; III 2, 24 = Adv. XV 5. Asin. prol. 5 = Adv. XXIV 31; Capt. I 2, 80 = Adv. XIV 7; III 4, 108 = Adv. XIV 7; Cas. V 2, 8 = Adv. XVI 3.

erat... plane et literate perscriptum *dabo μέγα κακὸν*
dabo tibi ΜΕΓΑΚΑΚΟΝ A
B *tibi* om.

id. V 4, 4 Adv. VIII 11 et XVI 3:
caninam scaeuam T

urculionis v. 485 Adv. XXVII 27:
operiam T
oppiam BEJ

ostell: v. 760 Adv. XIX 32:
laudasse TBCD (Ritschelius cum Bothio *laudauisse*)
hasce TB. om. CD
architectonem TB¹. *architectorem* B²CD

oenuli v. 19 Adv. XIX 12:
praeter os obambulet TBCD

id. v. 30 Adv. XIX 12:
peritent T. *pertant* B. *pereant* CD

id. v. 47 Adv. XIX 12 (cf. XVI 7):
[*sitis*] *gnarures* T
siti signa rures BCD

id. v. 55 Adv. XIX 12:
rationes TB. *orationes* CD

id. 137 Adv. XV 6:
lyrae lyrae T. *lyrae lyre* B. *lire lire* fere CD

id. v. 231 Adv. III 5:
[*facere*] *en iam* T
faceren niam B
facere CD

id. v. 245 Opp. I p. 61, 35:
eius seminis TBCD
eiusce modi FZ

id. v. 319 Adv. XV 6:
prima cum ut TB
prima cum CD: *Primae ut* A

id. v. 371 Adv. XV 6:
ninnium T. nin nium B
nimium CD

id. v. 413 Adv. XV 7:

partem minore (*parte in ore* A) *habitas mea* T. item BCD, nisi quod melius *parte*

ibid. v. 471 Adv. XV 7 'ex uetusta membrana, aliquantulum tamen scriptura conturbata':
lenulle T, Priscianus
lennuite B. *lenuite* CD
denullo A ut vid. (v. apparatum)
de illa A, Priscianus. *de illac* T(?)BCD: unde corr. adn.
pentethronnica T. *pentetronica* ABCD

ibid. v. 478 Adv. XV 7:
farferi TABCD

ibid. v. 530 Adv, III 11 (coll. XV 7):
uel (ita XV 7; *et* III 11) *clauatorem* T
el clabatorem B. *uel glabatorem* CD
uel gralatorem Varro
et grallatorem Festus

ibid. v. 580 Adv. XV 7:
condocta TAB
conducta CD

ibid. v. 581 Adv. XV 7:
condoctior TAB
conductior C
indoctior D

ibid. v. 770 Adv. XIX 12:
id nunc his cerebrum uritur TA
id nunc hisce crebro auritur CD
id nunc B

ibid. v. 778 Adv. XIX 12:
refert rauio TAB correctus
refert auio B non corr., CD

ibid. v. 977 Adv. X 24 (cf. Opp. I p. 61, 42):
punica est guggast homo T
punicast guggast homo A. om. BCD

ibid. v. 1033 Adv. X 24:
micdilix T
micdilia BCD
migdilix (vel *-a*) A

ibid. v. 1168 Opp. I 61, 37:

'legendum puto *graecae sunt hae columnae, sustolli solent* subscribente huic lectioni veteri libro': nihil de libro Adv. X 24. Cf. eius versus adnotationem nostram.

id. V 1312 Adv. X 24:

Deglupta maena sarrapis sementium
Mastruga hals agoras hama tum autem plenior
Alli ulpicique quam romani remiges

oc versus, qui in exemplaribus sic scribuntur, ut non intelligan-
r, excudendos sic curavi ut reperi'. Cf. adnotationem nostram.

seuduli v. 738 Opp. I p. 64, 53:

hircum ab aliis (*alis* Adv. XX 10) T
hirquuum ab aliis B
hiscum ab aliis CD
irchum (?) *ab alis* A

id. v. 743 Adv. XX 10:

lamberas TABCD

d. v. 1051 Adv. XX 10:

versum servarunt TAB, om. CD

l. v. 1100 Adv. XX 10:

ad molas coloniam TBCD

dentis v. 122 Opp. I p. 103, 51:

exicasque T

Opp. I p. 61, 16. 193, 13. Adv. XXI 2. XXVII 27.

- v. 363 Opp. I p. 60, 64:

anancaeo T

- v. 461 Opp. I p. 61, 2:

praeficiscine T

- v. 525 Opp. I p. 61, 13:

at velitatione T, unde *advelitatione* Turnebus

i glossam *aduelitatio*: *iactatio quaedam verborum est* ad
versus formam spectare posse idem intellexit, quod contra
uis proferat eiusdem locum *uelitatio dicta est ultro citroque*
orum obiectatio, ab exemplo velitaris pugnae, monemus videri
is Festum hoc loco Asinariae v. 307 respicere, ubi libri cum
io *uerbis uelitationem fieri compendi uolo.*

l. v. 578 sqq. Adv. XXI 12:

eho an te poenitet in mari quod claui nisi hic in terra iterum eluam T (?)

ibid. v. 613 Adv. XXI 12:
'integratum .. inveni versum hunc, qui vel mutilus vel nullus est in exemplaribus *sed quid hic in Veneris fano meae viciniae*'
ibid. v. 641 Adv. XXI 12:
obsecro hoc praevortere ergo T, quode verbis accurate intellectis dubitari nequit
ibid. 724 Adv. XXI 12:
non licet est lex apud nos
ibid. v. 671 Adv. XXI 12:
quin scelestus sacerdotem anum praecipes T
ibid. v. 767 Adv. XXI 12:
'lego ex veteri libro: *quin ut humanum exurias tibi*'
Stich. 732 Adv. IX 21:
morticinae (?) membranae *catali ut ludum* TBCD

Praeterea autem certum uti Turnebum codice illo fonte non allato. Nam ut nonnullis locis scripturas profert T librum non indicans quas alibi disertis verbis in eodem exstare testatur (velut cf. supra locos ad Poenuli v. 977 indicatos), ita interdum codicibus nostris in comparationem adhibitis suspicamur ab eo prolata ad T, non ad solum Turnebi ingenium redire. Velut Poen. 1355 legendum censet *haud verbum quidem*, ubi *aduersum quidem* Palatini, A contra *haud uerbum quidem*. Similiter comparati loci Poen. v. 373 et 384 Adv. XV 6; Rud. v. 767 Opp. I 61, 9; Casinae epil. 3 Adv. VIII 11; alii, quamquam de nonnullis dubitari posse concedimus. Diutius autem in hisce non haesimus, quamquam haud pauci addi possunt: nihil enim fere lucri ex operosa hac investigatione redundat.

Iam quo modo ille codex comparatus fuisse videatur quispiam quaesiverit. Non integrum librum viginti vel adeo viginti unius fabularum fuisse censemus. Neque enim casui tribuimus, quod earum comoediarum inde afferuntur scripturae quarum litterae initiales ad certas alphabeti series spectant. sunt autem hae:

Asinaria
Captivi
Casina

Curculio
Mostellaria
Poenulus
Pseudulus
Rudens
Stichus

Videntur igitur codicis cuiusdam Plautini initio et in medio, fortasse etiam in fine mutili reliquiae fuisse. Quocum vide num illud congruat, quod uno loco (Adv. XVI 3) de 'membranulis' loquitur. Neque obloquemur, si cui certae harum comoediarum partes (velut quaternionum aliquis numerus) tantum servatae fuisse videantur, unde facilius explicaveris quod vestigium eorum remansit nullum, eodemque spectare possunt quae ipse dicit: 'aliquando in aliquot membranas pervetustas incidi' (Adv. XIX 12). Praeterea cum levicula quadam argumenti specie id in rem afferri possit, quod de sola Poenulo diserte testatur eam comoediam in membranis illis pervetustis scriptam fuisse (Adv. XIX 12). Quae res utut se habet, certum est nec a quoquam hucusque observatum, Turnebo, dum Adversaria scribit, pretiosissimum illum librum non iam praesto fuisse. Id quod inde sane non consectaneum, quod nusquam velut ita scribit: 'membranae, quae penes me sunt' 'quas in manu habeo' 'quae mihi praesto sunt', quamquam hic illic tale quid sane exspectaveris, quod contra semper talia profert qualia sunt: 'ita in libro antiquissimo scriptum reperi' (Opp. I p. 60, 64): sed probabile illud inde, quod Adv. XIX 12 sic legimus: aliquando in aliquot membranas pervetustas incidi, in quibus scriptus erat Poenulus'. Nam cui in manu liber est, vix ita loquitur. Certum autem fit omnisque rei dubitatio eximitur loco illo, ubi sic ait: 'aliquot membranae quas aliquando habui' (Adv. XV 7). Videtur igitur olim excerpsisse librum, quo postea uti nequibat.

Iam quae summa rei est, indoles illius codicis 'pervetusti' (sic tantum non semper appellatur) accuratius videtur definienda esse. Fuit autem liber optimae notae, id quod ei qui supra conlecta perlustraverit, in oculos incurrit. Verba in BCD omissa, integrum versum, qui in CD deest, conservat, cum A saepius consentit in egregiis scripturis diversa BCD librorum

memoria, saepissime cum B, discrepantibus CD. Dubitaverit igitur quispiam utri recensioni adscribendus videatur esse: quo de nos non dubitamus. Certe codex Palatinorum recensioni adscribendus est, non palimpsesti, id quod non negaveris collatis velut versibus ex supra allatorum numero hisce: Cas. III 5, 16. 6, 9. Poen. 471. 1033. 1313, neque neglegenda est recensionis discrepantia Poen. v. 530, quae inter TBCD et Varronem Festumque intercedit. Fuit igitur Palatinae recensionis codex praestantior certe multis locis — quoniam consentaneum de propriis vitiis Turnebum non rettulisse — quam ei libri qui nunc praesto sunt. Egregie igitur crisis Plautinae difficultatem minuet, qui schedas Turnebi in recondita aliqua Galliae bibliotheca indagaverit.

Turnebi codex ut indagetur fieri sane potest: alius autem eiusque plane adhuc ignoti recuperandi spes prorsus abicienda est. Qui quamquam ad Poenulum nihil pertinet, hoc loco tamen deperditae illi membranae adiciatur. Exstitit enim usque ad huius saeculi a. 1848 codex quidam Messanensis saec. XIII, qui priores octo Plauti fabulas continebat. Cuius quidem notitia hoc modo ad nos pervenit. Cum enim in eo esset ut Loewius iter Italicum Poenuli causa pararet, comiter certior factus est a Martino Hertzio, exstare in Benedictinorum Messanensium bibliotheca codicem Plautinum saec. XIII, quem suis ipse oculis a. 1847 vidisset. Iam quamquam multum novi ex illo peti posse probabilitate carebat, decrevimus tamen codicem examinare, aemulum fortasse eius, quem Mediolani a. 1878 repperimus. Ut tamen caveremus ne frustra illuc proficisceremur, a Papa Philippo Matranga, parrocho graeco-catholico Messanensi accuratiora de illa Messanensi bibliotheca petivimus. Qui quaerentibus nobis amabiliter respondit, a. 1848 (hoc est anno postquam Hertzius illic fuit) S. Placidi libros igni absumptos esse. Itaque nihil nunc de eo scimus nisi quae Hertzius enotavit:

C 23 saec. XIII. 8°. *Plauti in amphytrione incipit prologus. In faciem uorsus* cet. [argum. II]. Explicit: *Plauti epidicus explicit*

et ea quae ante eum a. 1834 Blumius in Bibliotheca librorum manuscriptorum Italica p. 227 ex schedis Goettlingii attulit:

Plauti Amphitruo Asinaria Aulularia Captivi Curculio Casina Cistellaria Epidicus membr. 4 folior. 9 (?)*)

Sufficiunt autem paucula ea quae Hertzio debemus ad demonstrandam aliquam deperditae membranae bonitatem

Titulus *incipit prologus in amphitrionem plauti poetę* B
plauti in amphytrione incipit prologus cod. Messanensis
Titulo carent DE. Initium fabulae intercidit J. Arg. I 1:
uersus BDE (in J servatus non est v.)
uorsus cod. Messanensis.

Punica recensere ipsi non potuimus: ne tamen officio nostro deesse videremur, Ioannem Gildemeister de hac re adivimus: qui quod partem saltem recensuit ut ipsi laetamur ita alios laetaturos esse scimus.**) Scripsit autem de recensionis suae ratione haec:

"Ritschelius cum anno huius saeculi sexagesimo et tertio aut quarto de edenda Poenulo cogitaret, me arcessivit, qui in Punica verba tractanda et ad normam linguae revocanda operam conferrem. Praeparavi tunc decem versus priores

*) Alterum codicem Plautinum S. Placidi Messanensis, quem Blumius eodem loco sic describit: 'Plauti Bacchides, Mostellaria, Menechmi, Miles gloriosus, Charinus, Mercator, Pseudolus, Penulus, Persa, Stichus, Trinummus, Truculentus. membr. et 'chart. fol. folior. 178'. B 10 signatum fuisse et saec. XV scriptum idem nos docuit Hertzius.

**) De verbis *mycthibarui mysehi* (s. *ischi*) quam vario et miro modo docti iudicaverint, non inutile erit scire: qua de re quae composuit Gildemeister tacere nolumus: "Petit: filias generavi (potius: concepi), robur meum. — Bochart: ex ductu eorum negotium meum. — Sappuhn: [ad] gaudendum in negotio meo. — Verbrugge: iuvenem meum, si virum meum. — Dorhout: [pro]pter res meas, heri. — Velthusen: [ob] quod transfretavi inde. — OGTychsen: [exe]quantur rem meam in salutem meam. — Bellermann: ex edictis illorum negotium meum. — Lindemann: [in] angustiis meis rite procedat opus meum. — Gesenius: iussu eorum desiderium meum, (vel:) cum desiderio eorum. — Wurm: quoniam de rebus meis est profectio mea. — Wex: pro rebus meis; utinam potestas fiat. — Idem: ex verbis eorum; desiderium meum est. — Idem: rite; respicite desideria mea. — Benary: e decreto vatum; desiderium meum. — Ewald: von Fehler frei und von Versehen. — Movers: kommend in diese Stadt und zu deren Bewohnern. — Hitzig: mein Finden Frömmigkeit und gestern (quod esse vult: nachgerade) gelinge es. — Meier: ohne Schaden, rein und ohne Unrath. — Iudas: rite desiderium meum. — Schroeder: gut; sehet, das ist mein Wunsch. — Derenbourg: [vers] le but pour lequel je suis venu. — Neubauer: by coming into the town and that I may find. — Rodwell: [that] so I may be spotles".

prorsus fere tales, quales nunc a novis editoribus denuo evocatus, ne promissis deesse videar, in hoc volumine exhibeo.

In animo erat ex eis, quae per tria iam saecula a doctis viris tentata sunt, probabiliora quaeque aut, cum tot scrupuli restarent, minus improbabilia seligere et si qua omnino tolerari non posse viderentur, mea qualicunque coniectura meliora facere.

Postulanda sunt, id quod saepius non observatum videmus, duo: alterum, ut quae enucleentur, sermonem praebeant simplicem naturalem, qualem comoedia requirit, verbis usitatis tantum compositum nec contortum fucatumve; alterum, ne quae arripiantur linguarum Semiticarum et imprimis Hebraicae analogiam in formarum et verborum usu positam nimis excedant. In hac re una tantum exceptio est: qui Punica scripsit, singula verba transtulit, eorum ordinis apud Semitas legitimi ratione non habita, sed latinam consuetudinem ubique secutus, unde factum est, ut praemitteretur accusativus v. 1. 2. 6. 7, a nomine suo disiungeretur genetivus v. 1, sententiae verbis finirentur v. 5. 8, inverterentur vocabula v. 1. 9. 10. Quod fieri vix potuit, nisi Plautus interprete usus est, qui Punicam linguam in quotidianum et forensem usum didicerat, at vocibus iuste struendis impar erat.

Sed ne hac quidem cautione adhibita fieri potest ut maiora assequamur, quam ut quodammodo loci Poenis restituendi umbram et imaginem nobis depingamus, nec plura exspectare licet. Causa est in ignoratione linguae Punicae, quae nobis in vitam revocanda est ex solo loco Plautino, cum inscriptiones ab hoc argumento satis alienae nec vocalium signis instructae parum adiuvent. Qua in re saepe ab una littera fortasse perperam scripta pendet interpretatio. At quis sibi persuadebit, in codicibus undecimi saeculi omnia ad nos pervenisse immutata? Altera ex parte eis, quae eidem codices praebent, astricti sumus, nec negari potest verba praeter exspectationem integra videri. Omnino tamen omnibus lectionis mutationibus nemo hucusque supersedere potuit, quae fere ubique ita comparatae sunt, ut ex scriptura minuscula explicari possint. Infra ea, in quibus alii coniectura a codicibus discedendum putarunt aut ipse putavi — utrumque septies octiesve factum est — litteris obliquis distincta sunt. In vocalibus fortasse

etiam alia emendanda essent, dummodo de sonis, qui apud Poenos fuerunt, plura constarent, quam quae ex nominibus propriis, imprimis eis quae inscriptiones bilingues praebent, colligi possunt. Non desunt quidem, qui rationem qua latine apud Plautum scriptae sunt (ut etiam alia, velut aspirationem consonarum) ad certas leges referri posse sibi persuaserunt, sed frustra, cum continuo exceptiones statuere coacti fuerint. Itaque quae in his librarii peccarint, perspici nequit. Eorum quoque irriti fuerunt conatus, qui ipsa Punica verba ad metrum revocare studuerunt. Poenorum linguam in nativis vocalibus deminuendis et omittendis Hebraicam aequasse, nisi superavit, apparet; qui apud illos numeros longarum et brevium syllabarum discrimine modificatos quaerit, idem facit ac qui olim similia apud Hebraeos tentarunt, quorum incepta iam dudum omnium consensu explosa sunt. Poetae artem interpres ita tantum imitatus est, ut versus eiusdem fere ambitus, qui senario responderet, quindecim aut sedecim syllabarum faceret; etiam hiatum plerumque vitavit. Nihil tamen impedit, quominus statuamus, histrionem in scaena verba arbitrario modo ad numerum iambicum accommodata recitasse. Hoc, non ipsorum Poenorum locutionem spectare videtur, quod Sisenna (Gramm. lat. VI 561 ed. K.) tradidit, in vocabulo *alonim* vocalem (puta primae syllabae) propter metrum producendam esse; apud Poenos ne brevis quidem vocalis, sed dimidia tantum audiebatur, quam productam pronuntiare nemo Poenus poterat.

Si igitur in versibus decem prioribus non improbabilia erui possunt, longe aliter res se habet in reliquis eisque multo magis depravatis et lectu in antiquissimo codice arduis et incertis. In his ea tantum verba vere intellegimus, quae in illis quoque inveniuntur; quae interiecta sunt, nemo adhuc ita restituit et explicavit, ut veri similitudinem quandam praeberent. Quod ne iniquius dictum videatur, uno exemplo utar. Quae v. 6 inter *fel* et *lifil* leguntur, valere volunt Movers, cui astipulantur Schroeder (huius verba sunt) et Hitzigius: du hast gethan *die Pflichten eines in aller Rechtschaffenheit wandelnden und (handelst immer so) wie es Schuldigkeit ist* zu handeln', quod mira arte eliciunt collatis vocabulis Hebraicis longe aliud spectantibus. At recte iam inde

a Bocharto interpretes viderunt, verba *fecit quod faciundum fuit* de obitu dicta esse; nam si loco patris filium anquirit Hanno, causa esse non potest patris probitas, sed mors. Negarunt quidem, quorum erat prae ceteris interpretibus latinae linguae peritiam affectare, Lindemannus et Wexius, Romanos unquam ita esse locutos: sed errarunt. Testes sunt inscriptiones sepulchrales eaeque antiquiores, ex quibus sat amplam exemplorum copiam congessit Buecheler (Mus. Rhen. nov. XXI 131. 132). Ad reipublicae aetatem referendi sunt iambi: *Noli dolere, mater, faciendum fuit, Properavit aetas, volvit hoc fatus meus*, qui deinde variati repetuntur: *faciendum hoc fuit; noli dolere, mater, factui meo;* alia vide ille loco. Neque ita latebram quaerere licet, ut dicatur, Plautum quidem de obitu loqui, hominem autem, quo adiutore usus esset, latina vocabula perperam reddidisse. Sequitur potius fieri non posse quin illa Punica verba prorsus false explanata sint. Ex hac verborum inter utrumque carmen discrepantia sat grandi colligendum est, alteram formam ad aliam fabulae recensionem pertinuisse et fortasse etiam aliud carmen latinum paulo diversum comitem habuisse.

Nec meliora promittunt scaenae secunda et tertia, in quibus deficiunt latina quae respondeant: pro his auxilium exspectari posset e diverbii contextu; ac revera sunt vocabula nonnulla, quae statim agnoscuntur, ut *rufe* medicus, alia. Sed reliqua, quae maximam partem detorquet scurra, vel magis obscura manent neque cuiquam contigit, ut sub plerisque aptam subiceret sententiam. Etiam hic unum, de quo iudicetur, exemplum propono. Vocabula duo, quibus Hanno salutanti Milphioni respondet — recentissimos tres eosque linguarum semiticarum peritissimos eligo — Ewaldus, cui Schroeder se adiunxit, vult significare: *gratiam per te*, Moversius: *quae est ista confusio tua*, Hitzigius: *post adventum tuum*. In omnia alia discedunt, sed cum quonam inter haec melius quadret Milphionis responsum: *istuc tibi sit potius quam mihi* nemo facile dixerit. Nec melius reliqua constituta sunt.

Quae cum ita sint, non improbabitur, spero, quod inde a v. 11 omni conatu Punica redintegrata exhibendi abstinere nec ubi certiora postulantur opinionum commentis locum

dare maluerim. Non enim potui a me impetrare, ut in chartam conicerem, quibus ipse non adiungerem fidem, nec ceteris omissis pauca illa, quae perspici possunt, disiuncta a conexis proponere utile existimavi. Satius visum est ibi tantum, ubi probabiliora afferri possunt, monstrare, quomodo fere Punica se habuerint.

Ampliori commentario, sine quo talia doctorum hominum arbitria proponere vix licet, pro ratione huius editionis locus non est. At meum esse putavi brevissime indicare, cui inventori debeantur, quae praetulerim, id quod ita institui, ut inter lunulas praemitterem eorum nomina, quibus primis idem vocabulum nec tamen eadem vocabuli forma in mentem venit. Pauca tamen adieci, quibus quae sentiam de nonnullis locis minus certis significarem".

Miram fortunam haec fabula passa est quippe cuius tot sint vestigia duplicis recensionis, ut fieri non possit quin cupide exspectemus diversas quas nunc adhibere quidam volunt huius generis expediendi rationes.*) Verum tamen praestare putavimus, omnia quae de hac re adnotanda viderentur apparatui inserere; in ipso contextu nihil mutavimus, nisi quod paucis quibusdam locis diasceues reliquias sententiarum nexum prorsus turbantes uncinis rotundis inclusimus: uncinos quadratos ad interpolationis varia genera pertinere voluimus. Retractationis insigne documentum etiam v. 350—400 exhibent, de quibus similiter iudicamus atque Schuethius 'de Poen. Plaut. quaestiones criticae' (ed. Bonnae a. 1883): quo libello in altera tantum fabulae parte uti potuimus. Idem dicendum de Langrehrii libello scholastico eodem anno edito, quo 'de Plauti Poenulo' disputavit. Ussingii denique editionem inde a v. 389 consuluimus, partim plagulis inserentes quae inveneramus, partim schedis typothetae tradendis. His autem libris dum plagulas corrigimus editis effectum est ut abiceremus consilium quod initio ceperamus totam retrcctationis quaestionem paucis persequi: ampliorem nunc quidem fore disputandi materiem quam pro praefationis ambitu facile perspeximus. Itaque satis duximus lectorem de illis

*) Spectat huc res quam Goetzius persecutus est in indice lect. aest. lenensi a. 1883: quae commentatio eo tempore quo primae plagulae typis describebantur nondum scripta erat.

bris commonuisse. Ac ne alias coniecturas quidem quae nterim prolatae sunt hoc loco ut adderemus a nobis impetrare potuimus.

De personarum nominibus pauca dicenda sunt. Antamoenidis nomen rectissime restituit Ritschelius: Plauti temporibus Antamunides fuisse probabile est: cf. Opusc. philol. vol. III p. 346. Eiusdem Ritschelii auctoritate moti Anterastylis nomen retinuimus: cf. tamen Koenig, de nom. propr. p. 23, Franckenum Mnem. vol. IV (a. 1876) p. 155, Ussingium praef. p. 293. Idem denique Ritschelius Collabiscus nomen optime munivit l. s. s. p. 345. Casu factum est quod nutricis nomen in personarum indice tale remansit quale in prioribus editionibus est. Voluimus enim illud *Giddeni Giddenīnis* esse, ratione habita et eorum quae Mueller Nachtr. p. 110 adnotavit et librorum ipsorum scripturae, qui his locis nomen servaverunt: v. 898 GIDDENI*(vel* E*)*NE*(vel* I*)*M *A: om. BCD*; v. 1119 FORASG*(vel* C*)*IDDE*(vel* I*)*NI*(min. prob.* E*)*NI*(min. prob.* E*)*MEST *A:* Foras giddeneme est *BCD*; v. 1130 giddeninem *B*, G . . . E*(vel* I*)*NI*(min. prob.* E*)*NE*(vel* I*)*M*(dubia) A*, giddenimem *C*, giddenimen *D*; Actus V 3 titulus G*(vel* C*)*IDDE *(vel* I*)*NIS *A*, GITDIS D^3, Ciddis *B: om.* CD^1. Cum his cf. quae Geppertus Stud. Pl. vol. II p. 136 sq. exposuit. De graecis in B personarum notis in singularum scaenarum initiis quae opus sunt diximus: illae notae pertinent a v. 470 usque ad v. 1192. De personarum compendiis latinis accuratius agere nolumus.

Versuum discriptionem ubi a libris discedit saepius in apparatu commemoravimus. Nequid desit, reliqua hoc loco addimus. Codex vetus igitur initia discrepantia praeter ea quae in ipsa adnotatione commemoravimus haec praebet:

140. *Adamans — Haud — Item — Si — Si — Ego ne — Mi — Cur ego — Adego — Lenonis — Differor — Vintu — Vindare Vtrumque — Vintu — Cupio — Trecenti — Quidiis — Dabo — T — Intellego — Et dabitur — Se amare — Vbi — Celabit — Ill Duplitibi — Neque — Addicet — Immo — Ego in — Scio — primum — Abeamus — Quamquam — Faciam — Sine dam Itaque — Quoi — Quam ego — Sed — Hucc — Sed — Si Emamores — Quom hoc —* 230. *Postremo — Neque umqu* 262. *Taceo — Eho amabo — Maneat pol — Prosedas —* 278 *equidem — Heus Milphio —* 301. *Bono me — Aurum — Bon nam —* 308. *Eho tu — Possum — Quia iam —* 317. *Nimia —*

— *Quae habent* — *Priusquam* — *Sacruficare* — *Ita sunt* — *Edepol* — *Nihil nisi* — *Ec quid* — *Nam quidem* — *Age sis* — *Primum prima* — *Salue extra* — *Quote* — *Eho an* — *Quid mihi* — *Scio* — 352. *Quid igo* — Verba *Quid me uis* versui 284 adhaerent — 403. *Verum* — *Non sum* — *Mox* — *Adque audin* — *Atque hoc* — *Respexit* — 412. *Quid iam* — *Quid nunc* — 418. *Perque* — *Em* — *Fac* — *Peracile* — *Iam* — *Fugio* — *Ego ne* — *Vt non* — *Emittam* — *Quanum* — *Abiturus ne* — *Neque stellę* — *Neque hercle* — 469. *Qui hanc* — *Ita ut* — *Quo sexaginta* — *E uolaticorum* — *An obsecro* — *Quonodo* — *Fundasque* — *Scitis* (v. 547) — 560. *Isque* — *Vbi is* — *Meninistis* — *Id dublicabit* — *Adeam* — *Vix* — *Hoc* — *Bene* — *Optime* — 621. *Aetolici* — *Et quan quam* — *Fortunati* — *Istic* — 700. *Ibi te* — *Ibi ut* — 768. *Ha ha* — *Peregrinum* — 1131. *Nouis et* — *Quid ibi* — *Aphrodisia* — *Ora tum* — *Pol* — *Eho* — *Ita* — 1149. *Sed quis* — *Ego* — *Abeo* — 1157. *Pac tam* — *Spondes ne* — *Mihi patrue* — *Nunc* — *Iam dudum* — *Quid si* — *Praeterbit* — *Magne* — *Restitue* — *Ego* — *Haecine* — *Scin* — *Opinor* — 1179. *Arabius* — *Complebat* — *Festus* — *Que ad* — *Attinuit* — *Neque ab* — *Malim* — *Spero* — *Vt pol* — *Eo sumus* — 1191. *Omnia* — *Tace* — *Ne lacruma* — *Sicut* — 1195. *Si tibi* — *O patrue* — *Quid est* — *At enim* — *Quid est* — *Ingenium* — 1382. *Quis hic* — *In seruitute* — *est* # *Bellum* — *Te esse* — *Qui norunt* — *Et hunc*

Haec autem C:

10. *Nimia est* — *Incedere* — *Situum* — *Nam* — *Vt mercedem* — *Scortum* — *Aut uirge* — *Ducat* — *Animo* — *Liberis* — *Domum* — *Et loris* — *Pueros* — *Afferant* — *Hic quasi* — *Lanoru* — *Conferant* — *Curatores* — *Niue* — *Bonis* — *Inpopinam* — *Nunc dum* — *Imperio* — *Ad argumentum* — *Siti signa rures* — *Ei rei* — *Comediais inodiosi* — *Carchedonius* — *Nomen* — *Hic censebitur* — *Vos* — *Patrueles* — *Viuit* — *Quia mihi* — *mortuus est* — *Puer* — *Quam* — *Conicitur* — *Fratrem* — *Ille* — *Hic diuiti* — *Emit* — *Adoptat* — *Is illic* — *Carthaginem* — *Qui dederit* — *Sed illi* — *Altera quinquennis* — *A magaribus* — *A somnis* — *Est homo* — *Vos met* — *Cui lico* — *Huc* — *Is inillis* — *Efflictum* — *Neque eam* — *Quo mea* — *Volut* — *Illam* — *Qui illam* — *Marite* — *Ingressus* — *Dat* — *Captaneant* — *Ita* — *Sed* — *Is heri* — *Idem huic* — *Ducite* — *Oblitus* — *Filio* — *Veniet* — *Quidem* — *Hic qui* — *Filium* — *Quod* — *Vt uos*

epe — *Inopiosas* — *Mihi deberi* — *tempus* — *Quod* — *Nunc* — *Contriuisti* — *Ignoscere* — *Et nunc* — *Ob* — *Sitibi* — *Auctor* — *Dissolutus* — *Quin* — *Immo* — *Apud* — *Sentiunt* — *Lenonis* — *Istuc* — *Illius* — *Dare* — *Dic* — *Em* — *Locare* — *Tuam* — *Facias* — *Satis* — *Tibi* — *Iam* — *Nouit* — *Nescio* — *Vt ad* — *Se amare* — *Preberier* — *Accipiet* — *Placet* — *Queri* — *Duplici* — *Habet* — *Ita* — *Immo* — *Rudest* — *Aphrodisia* — *Munditiis* — *Abeamus* — *Fallatiam* — *Tibi* — *Huic* — *Itaque* — *Ballistast* — *Sed* — *Erum* — *Siuis* — *Em* — *Cum hoc*

egotii — *Nam* — *Neque* — *Sacietas* — *Ab aurora* — *Ex* — *Lauari* — *Et una* — *Eae* — *Operam* — *Apagesis* — *Maxumo* — *Diesque* — *Postremo* — *Neque umquam* — *Nam* — *Miror* — *Et faceta* — *Vix* — *Tamen* — *Nimia* — *Soror* — *Esse* — *Aqua* — *Non uelis* — *In-*

sulse — Coqua est — Vt maceret — Sat — Quiesco — Omnia — Diem — Dignum — Ec quid — Cado — Vt ego — Amem — Taceo — Quid — Veneris — Turba est — Proseda — Miseras — Quę tibi — Quas adeo — Domum — L in malam — Pro pidium — Et monstrum — Quo uis — Dii — Quid — Qui haec — Hanc — Milphio heus — At ego — Haec didici — Tetigeris — Quibus — Aspicio — Immo — Nam pro — 295. I in — Perpetuo — 323. At ego — Quid — Splendent — Cedo — Tractes — Qua de — Veneris — Non — Prius — Sacruficare — Ita — Milphio — Obsecro — Sisumam — Ec quid — Minime — Addecet — Sequere — Adeas — Salue — Et oleum — Veneris — Propitia — Quid mihi — Quid — Ego — Spectandam — Meretricius — Inuendibili — Facile — Quid ais — Quo die — Nescio — 355. Iam hercle — Quam — Faciam — 361. Libcraret — Neque usquam — Ita — Eo quid — Mea amoenitas — Sauium — Mene — Iubeo — Suscensere — Pro te — 379. Male — Amabo — Trioboli — Em uolumptatem — Salutem — Iam — Eo quid — Ergo — Voluptas — Lingua — Mastigia — Omnia — Obsecro — Mamiiiata — Mea me — Potest — 401. Aliquid — Nam — Noxiam — Da ergo — I ergo — Veneri — Atque — Respice

uid — Auctionem — Hasce — Habitas — Trecentos — Nunc — Leuam — Perque — Disce (Milphi Disce) — Mihi — Adduce — Et sicophantis — Fugio — Egone — Ego te — Non hercle — Acherunt est — Aqua in — Pergin — Neque hoc — Opus si — Neque hercle — Dicam — Vide — Egomet — Opus — Abtit — Moram — Me oboedientem

i illum — umquam — Sacruficauerit — Scx — Facere — Iratus — Non bona — Eo — Quod sat — Sic me — Mage — Condigne — Portendi — Quid ei — Argenti — Miles — Sed ec cum — Lenuite — Vno — Hominum — Sunt — Quo mo do — Fundasque — Ne ad — Peri uras — Globos — Verba — Accidebant — Per — Vmquam — Sacruficem — Credo — Exta — Nihil — Elidam — Malam — Tum tu — Meretricem — Omnis — Decretum est — Sequor

ta me — 507. Tardiores — Equidem — Aetati — Procos — Ite audite — Homini — Succretu est — Et pauperes — Audacter — Sumus — Dedimus — Nos — Censeas — Ire — Placida — Properabas — Netu opinere — Me in — Gradu — Si (Podagrosi) — Quo curratur — Vsque — Sed tamen — 550. Omnia — Nunc causa — Docere — Scimus — Vna — Igitur — Itane — Quomodo — Deferret — Peregrinum — Seruum — Seruastis — Id duplicabit — Nos esse — Ita — Agendum — Te aduocatus — Optime — Femina — At oculos — Quod dixi — Iniuste — Callemus — Tenetis

iam tenes — 582. Probus — Tot quidem — 586. Hodie — Si nihil — Vos — Et bene — 596. Vt sciamus — Aurum est — Pingues — Agin dam — Sed ita — Scilicet — Oraueris — Voluptarium — Eu edepol — Porro — Mecum — Obiciatur — Habeamus — Mortales — St tace — Modo — Perduint — Faciunt — Illic — Malus est

am istuc — Commodos — Mulieres — Huc — Et ille — Aetolici — Inuiti — Fortunati — Sitaturam — Vt — Deueniat — Ego — Vos certum est — Si male — Si periculum — Scies — Male facias — Attinet — Quamquam — Siquid — Nec ferimus — Credo — Hunc

— *Istuc* — *Cum reda* — *Inplagas* — *Quidem* — *Istum* — *Salutat* — *Insicophantiam* — *Ait* — *Preberier* — *Tu si* — *Aurum* — *Locum* — *Nequis* — *Vtquidem* — *Quoniam* — *Optume* — *Precipitis* — *Quo accurres* — *Rex* — *Quidem* — *Adme* — *Decet* — *Nos tibi* — *Capere* — *Hospites* — *Illic* — *Vellem* — *Bonam* — *Quorsum* — *Hospes* — *Dident* — *Querito* — *Minime* — *Adueniens* — *Vbi ego* — *Edepol* — *Pati* — *Complexum* — *Leucadio* — *Inriges* — *Quid* — *Vngentarium* — *Quid ita* — *Accipere* — *Duc ergo* — *Huc agor.* — *Heus* — *Vtute*

uidest — *aurum* — *numerati* — *Hinc* — *Prodigium* — *Age* — *Narrato* — *Abduc* — *Estis* — *Esto* — *Eum* — *Populi* — *Commeminisse* — *Meminimus* — *Si pultem* — *Leno* — *Quippini* — *Ibi* — *Nummis* — *Queritari* — *Iuratus* — *Id quidem* — *Quippini* — *Ibo* — *Est nam* — *Lycum* — *Ne nos*

uspendant — *Quodloquantur* — *Malum* — *Rem* — *Magis* — *Euenit* — *Valeant* — *Postulatum* — *Adelphasium* — *Calidum* — *Quia* — *Seruum* — *Factum* — *Ita* — *Me* — *Mementote* — *Ha ha he* — *Conciliauerunt* — *Crebro (Cerebrum)* — *Nunc* — *Adlegauerunt* — *Esse* — *Adque* — *Negasne* — *Siquid* — *Quem tibi* — *Modo detulit* — *Ve* — *Age* — *Furos* — *Abhoc* — *Consulto* — *Dubito* — *Adpretorem* — *Qui si* — *Amicos* — *Censeant*

agtu — *Estne* — *Quid* — *Vtinam* — *Cras* — *Abscedas* — *Factus* — *Dormitat* — *Factum* — *Cras* — *Intro* — *Nostros* — *Siquid* — *Plumbeas* — *Quando* — *Vtperderemus*

xspecto — *Lenonem* — *Is me* — *Seruire* — *Attat* — *Habeat*

atis — 833. *Verberatum* — *Omnia* — *Tenebre* — *Ibi* — *Cubitum* — *Omnia* — *Illi* — *Etautem* — *Fieri* — *Seruos* — *Male disperit* — *Frugi* — *Nunc* — *Erus* — *Lepidam* — *Venerem* — *Nunc* — *Vocat* — *Onere* — *Vbi uoles* — *Operam* — *Tu corium* — *Malus sum* — *At tu* — *Saluos* — *Quem nam* — *Quem ament* — *Lepidū* — *Manu festo* — *refero* — *Me* — *Meum erum* — *Idest* — *Memorandum* — *Quo dedis* — *Gratiis* — *Vt ego* — *Sine* — *Nolito* — *Erunt* — *Verum* — *Quidiam* — *Tacitus* — *Animum* — *Crede* — *Scintu* — *Propter* — *Doctum* — *Meus* — *Siquid* — *Metuo* — *Pari lem* — *Mortali* — *Numquam* — *Nisi* — *Id esse* — *Sed tu* — *Loquere* — *Volet* — *Facile* — *Quia* — *Eodem* — *Quia* — *Duo deuiginti* — *Duo deuiginti* — *Etille* — *Alebat* — *Nam* — *Sex ennis* — *Cum hic* — *Omnia* — *Liberali* — *Rediget* — *Calcem* — *Hunc* — *Ita* — *Vttibi* — *Cura* — *Atenim* — 925. *Id negotium* — *Consulendum* — *Inseruiendum est* — *Qui* — *Nunc*

950. *Deos* — *Huc* — *Repperire* — *Et fratris* — *Eum fecisse* — *Hic* — *Mecum* — *Hos*

intu — *Surrupticias* — *Eas* — *Popularis* — *Pro* — *Hominum* — *Vt mihi* — *Testis* — *Quin tu insistis* — *Incipere* — *Illec* — *Circumductus* — *Seruos* — *Viden* — *Non* — *Auribus* — *Punice pergam* — *Quid* — *Nam* — *Pro* — *Perire* — *Ais* — *Hunc* — *Est denus* — *Quid uelit* — *Sit ne* — *Annon* — *Hannonem* — *uo* — *Nescio* — *Auo* — *Istuc* — *Buccam* — *Esse nolo* — *Sic* — *Opus* — *Aut quid* — *Muiulechianna* — *Inpompam* — *Quid nunc* — *Nunc orat* — *Is sam* — *Milphio* — *Quidem* — *Nequid* — *Muphonnium* — 1030. *Seruum* — *Peregrinum* — *Hominem* — *Captatum* — *Maledicta* — *Huic* —

Cartagini — Saluc — Dic — Verum — Quero — Ec quem — Si quidem — Tu quaeris — Me esse — Agedum — Hospes — Ergo — Hospitium — Di — Cartagini — Surruptus — Me — Sed — Parentum — Memorandum — Amsigura — Matrem — Quod — Pater — Cum suum — Sed si — Ludenti — Audi atque — Item — Bene — Paterna — Que — Suam — Et si — Festiuum — Tua est — Vt uoles — Inimico — Huius — Sapienter — Ei — Efflictim — Amatio — Hic illi — Consilium — Filias — Manu — Impellegis — Cum — Assimulas — Vellem — Est olli dum — Facilius — Sed — Haud — Venusta — Formam — Videre Meae — Heus — Qui illam

uis — Mouistin — Ego — Mearum — Ecce — Perduxit — Insperastis-sume — Mirari — Ancillam — Apud — Aphrodisia — Sibi — Adest — Tua — Tempore — Indignum — Bene — Quidilli — Hęc autem — Que ea — Tu — Fac — Doctissime — Patruo — Ego — Codicem — Audin — Despondeas — Spondeo — Nunc — Tuas — Quid — p̃ biterta — Ego — Ipsas — Scin — Opinor — Et seuerum — Pol — Intro

uit — 1179. *Arabius — Sordere — clientarum — Certo — Pacisque — Habitę — Aliis — Vtpol* — 1191. *Omnia — Tace — Soror — Puchritudine — Videre — O patrue — Gnate quiduis — Istuc — Vtsapit* — 1203. *Multa — Placent — Inextis — Dixit — Domino — Faxint — Patruclis — Soror — Clamabas — Vult — Amicus — Mea — Amittia — Multa — Gaudio — Libertatique — Ita me — Illam — Verba — Certo — Hercle — Sitiunt — Inlisos — Hanc — Iam — Ite — Te — Quidem — Moramini — Quid — Etiam — Dato — Canem — Quid nos — Vos — Rogato — Atque* — 1245. *Et predicabo — Huius — Surruptas — Quin — Sit — Mulieres — Euenire — Eas — Decorantque — Huiusce — Ita di — Nobis — Ambę — Post ea — Hac — Credatis — Apud — Mihi — Littera — Brachialem — Tandem — Cur — Nihil — Vobis — Adfecistis — Mi — Habeas — Et dotis*

icgo — Me — Adduxit — Vbi — Parte — Tetigero — Sed — Iam pol — Ita — Cortinam — Voluptas — Auferat — Ego — Sed — 1304. *Sed — Dico — Adulescens — Digito — Ligula — Aut — Sementium — Alu ulpicique — Malę — Cur non — Esse — Iste istinc — Dixi — Anto monedes — Noster — Ita — Siquidem — Obtigit — Credo — Eccum — Est et — Auri — Intus — Iniuriarum*

ecipitur — Narrat — Vt me — Obsecro — Voco — Ingenuasque — Iam — Istas — Inluseas — Proferto — Multis — Minimam — Colorem — Numquid — Mulieres — Haud — Arabonem — Haud — Pretore — Trecentos — Tantisper — Sequere — Huius — Malum — Condimentum

am — Memirere — Suas — Tetigit — Carthaginenses — Semper — Ve — Qui — At — Nouelle — Auri — Rapacem — Quinorunt — Et hunc — Vt bonos — Iam — Eas — Reddam — Nihil — Egomet — Heus — Vtinam — Di — Aurum — Quid — Si — Quantum — Nipater — Ausculta — Hoc age — Non — Leno — Iam — Siquid — Iduti — Ita — Leno — Vin — Nescias — Dabo — Facto — Vero — Nam — Dum — Faciam

Cum C autem prorsus consentit D, a leviusculis quibusdam rebus si discesseris, quas adnotare taedet.

Restat ut addamus quae corrigenda vel supplenda esse videntur.*)

De prologo cf. praeter eos quos commemoravimus cf. Martins, Quaest. Pl., ed. Halis a. 1879 p. 12 sq.; Schuethii et Langrehrii libelli supra commemorati.

In Prologi v. 43 veteris codicis scripturam *scribilitae* ab editoribus non paucis olim receptam nunc improbare solent. Quod contra nos probam veramque eandem esse censemus. Tot enim testimoniorum libro illi optimo accedit auctoritas, ut librariorum merum vel errorem vel usum vulgarem agnoscere vix possimus. En habes, quae collegimus:

Afranii v. 161 sq. (p. 184 sq. ed. Ribb.^{2}): *pistóri nubat? cúr non scriblitário, Vt míttat frátris fílio lucínculos?* Nonii, qui versus attulit, codd. W et Parisiensis P *scribilitario*, quod recipiendum cum L. Muellero de re m. p. 359.

Martialis III 17, 1: *circumlata diu mensis scriblita secundis***) *Urebat nimio saeua calore manus.* Ibi antiqui codices paene omnes *scribitita = scribilita*, cum alterius familiae memoria (cf. Schneidewinus Anal. p. 699) sit *inscripta.*

Petronius c. 35 (p. 38, 1 Buech. ed. maior.):
sciribillita cod. Traguriensis.
Idem c. 66 p. 78, 19 *sciribilita* idem.
ibidem 20 *sciribilita* idem.

Videtur etiam e glossariis simile quid peti posse. In ex-

---

*) Nullis machinis efficere potui, ut erratis prorsus vacaret Stichi quae nuper prodiit editio. Leviusculos errores, qui legentes non impediunt, corrigere nolo: graviora quaedam quae et ipse inveni et alii investigaverunt hoc loco emendanda esse censui. V. 311 adn. ante ANPEDES *et* intercidit; neque enim desunt verba *an cubiti*; v. 440 adn. scribe: *Sic A, nisi quod* AUṬ *et* ḮBOATQ:; v. 62 A habet QUICQ:; v. 418 pro *reliqui cum A* lege *reliqui praeter A*; A enim HASCE recte habet; v. 587 in B codicis lectione *mihi* post *egomet* errore omissum est; v. 192 scr. *cẹnassit CD*, non *BD*; 639 *intus mihi iam FZ*, non *DFZ*. Haec omnia facile corrigi potuerunt. Multo magis doleo quod p. X praefationis *διασκευάσεως* formam reliqui, quamvis ipse Ritschelius in praef. Pseuduli correxisset. Horum igitur erratorum veniam peto, nec indignabor, si ab aliis castigabor. G. G.

**) Inter mensae secundae bellaria scriblitam vel scribilitum (cf. infra) exhibent glossaria bilinguia.

cerptis enim Stephani (p. 275, 10 ed. Vulcan.) inter bellaria exstat *subitillus*: *ἔνθυτος*, ubi scribendum putamus *scribilitus*: *ἔγχυτος* collatis Philoxeno p. 193, 58 *scriblita*: *ἔγχυτον, πλακοῦς* et Boucherii (Notices et Extr. 23, 2 p. 411) glossa *ἐγχυτους sibitillus*. Ceterum idem lemma alii codicis tradunt *siuitillus* (Amplonianus Loewii) et *simitillus* (Leidensis a Boucherio excitatus). Quam glossam etiamsi obscuriorem esse facile quispiam concesserit, reliquorum tamen locorum consensus facit ut de forma non dubitemus. At numeris repudiari eandem dicit Ribbeckius ad Afranii fragmentum. Repudiatur sane, si *i* primam productam esse statuimus: at quis quaeso ostendit verum esse Turnebi veriloquium Adv. XXIII 10: '*scriblita* ex eo fortasse appellata est, quod qui eam fingit tanquam scribit: aut quod esset notis quibusdam signata et tanquam scripta videretur'? Etymon cum ignoretur ex poetarum, ubi tradita est vox, omnium codicibus optimis concludimus *scrĭbĭlīta* formam, quae metro nusquam repugnat, praeter contractam *scrĭblīta* in usu fuisse.

Testimoniis adde hoc: V. 349. Festus Pauli in media glossarum Plautinarum serie p. 28, 14 hanc exhibet: *amiculum genus est uestimenti, a circumiectu dictum*, quae aut ad Cistell. I 1, 117 (*amiculum hoc sustolle saltem*) aut ad hunc locum spectare videtur.

V. 53 sq. tales esse vult Schoellius noster exempli causa:

Carchédonius uocatur haec comoedia
Graecé: Menander scripsit, postid Poenulum
Latíne Plautus fecit Pultiphagonides.

V. 191 idem *sat* ante *scio* inserit. 274 idem *Quoius ego ocno nebulae*. V. 496 revocanda est librorum scriptura: *Malam crucem ibo*. V. 824 *Quoi homini erust monstri consimilis* Schoellius. V. 835 *quasi in popina bibitur estur, hau secus* idem. V. 1075 *Apprende si audes* idem. V. 1248:

Vbi sunt eae aut quas ⟨obsecro turbas litesque concis?
Heu edepol, quam miserae sumus.⟩ Satis e. q. s.

idem. V. 1265 *primulum me gnouit* idem. V. 1295 *hoc hodie* idem. V. 1337 ad *induci* confert Schoellius *inductores* Asinariae v. 551. Denique v. 1130 comma delendum.

Dabamus Ienae et Gottingae mens. Dec. a. 1883.

G. G. G. L.

T · MACCI · PLAVTI

P O E N V L V S

(PATRVOS)

GRAECA · CARCHEDONIOS

PERSONAE

AGORASTOCLES ADVLESCENS
MILPHIO SERVOS
ADELPHASIVM MERETRIX
ANTERASTYLIS MERETRIX
LYCVS LENO
ANTAMOENIDES MILES
ADVOCATI
COLLABISCVS VILICVS
SYNCERASTVS SERVOS
HANNO POENVS
GIDDENEME NVTRIX
PVER

PROLOGVS

Achíllem Aristarchi míhi commentarí lubet:
Inde míhi principium cápiam ex ea tragoédia.
'Siléteque et tacéte atque animum aduórtite:
Audíre iubet uos ímperator' hístricus,
(Bonóque ut animo sédeant in subsélliis,
Et qui ésurientes ét qui saturi uénerint.
Qui edístis, multo fécistis sapiéntius:
Qui nón edistis, sáturi fite fábulis.
Nam quoí paratumst quód edit, nostra grátia
Nimiást stultitia séssum inpransum incédere.)

Prologum Poenuli 'a balbutiente potius quam latine loquente homine scriptum' aliqua ex parte disceptavit Ritschelius Parerg. Plaut. p. 204 sqq., 'Plautinum etsi non Plauti' Lipsius dicit de amphith. c. 15: priorem partem imitatori tribuit Liebigius de prol. Ter. et Plaut. p. 36: sannione dignissimum et Plauto recentiorem dicit Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 174 De explicandis v. 1—45 cf. Benndorfius Diurn. gymnas. austr. vol. 26 (a. 1875) p. 1—29, 33 sq., Sommerbrodtius Mus. Rhen. vol. 31 (a. 1876) p. 129—131 1. Prologus *om. C, uno v. vacuo* chillem *cum spat. init. C* Achille mar istarchi *B.* Achilem Aristarchi *Muretus Var. lect. XVII 14* mihi imitari *Mureti alterum 'vet. exemplar'* 2. *Versum delet Guyetus* Indemihi *D* eat ragoedia *B* 3. *Enni verba hic et v. 11 insigniverunt Ribbeckius Trag. lat. rel.*[3] *p. 16 et Vahlenus Enn. poesis reliqu. p. 94* Silete que *B* 4. Audireiubet *D* lubet *B* uos iubet *Guyetus* hystricus *BCD (y planiorem reddidit D*[4]*)* *V. 5—10, quos post v. 16 collocat Geppertus, alius esse recensionis videntur: cf. Hasperus de Poen. dupl. exitu p. 304 (28)* 5. Bono que *B* sedeate *BC.* sedea///te, q' *er., D* insubselliis *C* 6. Etqui esurientes *D*[4]. Et qui esu plentes *C.* Etquiesuplentes *D*[1]. Etquie suplentes *B* qui *B, Pylades. om. reliqui* 7. edisti *B* sapiencius *B* 8. saturifice *(ri s. v.) B* fitefabulis *D* *Lusum verborum quaerit in* saturi — fabulis *Loewius Anal. Pl. p. 206* 9. Num *B* cui *libri* paratum st quod edit *D*[4]. paratum si quo dedit *D*[1]. paratum si quo dedit *BC.* paratum si quod edat *Z.* paratum est quod edat *F'* gracia *B* 10. nimia *(alt. i planiorem redd. D*[4]*)* est *libri* stulticia *B.* stultia *CD* sesum *C* īprasum *C* cedere *Scaliger*

'Exsúrge, praeco, fác populo audiéntiam'.
Iam dúdum exspecto, sí tuom officiúm scias.
Exérce uocem, quám per uiuisque ét colis:
Nam nísi clamabis, tácitum te obrepét fames.
Age núnc reside, dúplicem ut mercedém feras.
Bonum fáctumst, edicta út bene seruetís mea.
Scortum éxoletum né quod in proscaénio
Sedeát, neu lictor uérbum aut uirgae mútttiant,
Neu díssignator praéter os obámbulet,
Neu séssum ducat, dum hístrio in scaená siet.
Diu quí domi otiósi dormierúnt, decet
Animo aéquo nunc stent uél dormire témperent.
Seruí ne obsideant, líberis ut sít locus,
Vel aés pro capite dént. si id facere nón queunt,
Domum ábeant, uitent áncipiti infortúnio:
Ne et híc uarientur uírgis et lorís domi,

---

11. Exurge *C*. Exur ge *D* preco *BC* poplo *H. Stephanus* audienciam *B* 12. Iamdudum *D* expecto *C* si *(*situum *BC)* tuum *libri* officium *(prior* f *s. v.) D* 13. per uiuis que et *C*. peruiuisque et *B*. per *(s. v.)* uiuisque et *D*. peruiuis et *F* (per uiuis) *Z* cluis *Scaliger, Loewius Anal. Pl. p. 206.* uales *Geppertus* 14. Num *B* clamabis tacitum *Turnebus Advers. XIX 12, Scaliger.* clamabista titum *B*. clamabis statim *reliqui Versum delet Loewius Anal. Pl. p. 206* 15. utmercedem *B* 16. factum est *Pylades.* factum esse *libri.* hercle factum *Geppertus* bene *Ritschelius. om. libri* utseruetis *B* seruitis *ante corr. C.* serues *F* 17. ex oletum *B* neqd in *F, Ritschelius Parerg. p. 211.* nequa pro *vel* nequa sub *idem ibidem.* ne quis in *BDZ* (nequis), *constructum ab Acidalio cum* Scortum exoletum *genetivis.* neque in *C.* ne quasi in *Geppertus* proscęnio *C* (inp-) *D.* proscenio *FZ De explicando v. cf. Benndorfius et Sommerbrodtius l. s. s.: praeterea anonymus Philol. ind. vol. 8 (a. 1877) p. 149 sq., A. Muellerus Philol. vol. 35 (a. 1876) p. 315 sqq.* 18. neu lictor *Camerarius.* neue lictor D^4F. niue lictor *C.* ni ue lictor *BZ.* niuelictor D^1 uerbo aut uirga mutiat *Acidalius: cui obsequeremur nisi aspera et insolita hic prologus tot alia prae se ferret* uirge *CD* mutiant *F* 19. dissignator *DFZ, Lipsius Ant. lect. II 19.* dis signator *B.* designator *C, Pylades* praeter os obambulet *D, Turnebus Advers. XIX 12* praeter os *ex membranis, Scioppius Susp. lect. I 15.* preterosobambulet *B*. preter os *(*s *ex* b*)* ob ambulet *C.* pręteriens obambulet *F* (pre-) *Z* 20. duīn^{cat} dum *C* scena *libri* 21. otiosi domi qui dormierunt *Muellerus Pros. Pl. p. 171.* otiosi domi dormiuerunt *Geppertus* otio si *B*. ociosi *DFZ* 22. Aequo animo *Ritschelius dubitanter* nunc sient *F, Weisius* uel *deleto.* stent nunc *Ritschelius* uel] et *Lambinus* dormiẹn temperent *(sub priore* t *punctum er.) C* 23. Seruine *C* 24. procapite *C* 25. abeant *m. 4 ex* habeant *D*

Si minus curassint, quóm eri reueniánt domum.
Nutríces pueros ínfantis minútulos
Domí procurent néue spectatum ádferant:
Ne et ípsae sitiant ét pueri peritént fame,
Neue ésurientes híc quasi haedi obuágiant.
Matrónae tacitae spéctent, tacitae rídeant:
Canóra hic uoce suá tinnire témperent,
Domúm sermones fábulandi cónferant:
Ne et híc uiris sint ét domi moléstiae.
Quodque ád ludorum cúratores áttinet,
Ne pálma detur quoíquam artifici iniúria,
Neue ámbitionis caúsa extrudantúr foras,
Quo déteriores ánteponantúr bonis.
Et hóc quoque etiam, quód paene oblitús fui:
Dum lúdi fiunt, ín popinam, pédisequi,
Inrúptionem fácite: nunc dum occásiost,
Nunc dúm scribilitae aestu aéstuant, occúrrite.

---

27. *Versum delet Guyetus* curasint *D.* cura sint *BC* cum heri reueniant *Bothius.* quom eri ueniant *B.* cum eri ueniant *CD et, nisi quod* heri, *Z.* tum reueniant *F.* cum ueniant heri *Pylades.* quando heri ueniant *Bothius olim* 28. minutulos BD^4. minitulos CD^1. miniculos *Z.* minutilos *F* 29. procurent *Pylades.* ut procurent *libri* neue *Pylades.* neuque *CFZ.* neu que *D.* neu quae *B.* ne quom *Geppertus.* ut quom . . . ne *Luchsius Hermae vol. 8 (a. 1873) p. 112* afferant *FZ.* adferat *B.* afferat *CD* 30. Ne *del. Geppertus* ipsę *C.* ipse *D* siciant *D* peritent *membranae Turnebi Advers. XIX 12, Ritschelius.* pertant *B.* pereant *CDFZ* Ne et ipsa sitiat et puer pereat *Buechelerus teste Brugmano p. 42* adferat *v. 29 defendens* 31. aedi *BCDZ* (ędie). hedi *F* obuiant *C* 32. Matrone *D* tacitę spectent *C* tacite *C* rediant *B.* redeant *C.* reddeant *D* 33. Canora *DZ.* onara *cum spat. init. B.* Lanora *C.* Panora *F* uoce *om. C* sua tinnire] scaturire *F* 34. sermones] materiam *quendam proposuisse Ritschelius adnotat* 35. Neethic *B* iuris *Z* sintet *B* molestiae (i *s. v.*) *B.* molestię *C* 36. ad *om. B* 37. Nepalmadetur *D* quoi quam *B.* cuiquam *CDFZ* 38. Neue *BDFZ.* Niue *C.* Neiue *Ritschelius* extrudantur *ex* extruduntur *D.* extrudatur *F* 39. ante ponantur *BC.* anteponant *F* anteponantur, boni *Acidalius* 40. et iam *B* paene *B.* pene *reliqui* 41. du *D* inpopinam *C.* inpopina *F* pedi sequi *vel* pedisęqui *B.* pedisęqui *D.* pedissequi *FZ* 42. occasio est *libri* 43. dum scriblitae aestu *Goetzius Ind. Ien. a. 1883 p. VII.* dum scribilitae *B: cf. Ritschelius Nov. exc. p. 118 et praefatio nostra.* dum scriblitae *DF(-te)Z(-tę).* dum scriplitę *C.* dum scriblitae etiam *Muellerus Pros. Pl. p. 499.* dum streblitae *Iunius.* dum scribellitae *Scaliger.* scribilitae dum *Bothius* estuant *B.* exaestuant *Pareus* accurrite *Acidalius*

Haec, ímperata quaé sunt pro imperio hístrico,
Bonum hércle factum pró se quisquè ut méminerit.
(Ad árgumentum núnc uicissatím uolo
Remigráre, ut aeque mécum sitis gnárures.
Eius núnc regiones, límites, confínia
Detérminabo: ei re égo finitor fáctus sum.)
Sed nísi molestumst, nómen dare uobís uolo
Comoédiai: sín odiost, dicám tamen,
Si quídem licebit pér illos quibus est ín manu.
Carchédonius uocátur haec comoédia
Graecé, latine Pátruos Pultiphagónidae.

---

46. Vicissatim *hinc excerpsit gloss. Pl.: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 254* 48 sq. *Nonius p. 11, 23:* finitores dicebantur quos nunc agrimensores dicimus: dicti quod fines diuiderent. Plautus Poenulo: 'eius... finitor'

---

44. Hec *B* imperata quae sunt *Camerarius.* quae *(quę C)* imperata sunt *libri.* quae sunt imperata *Pylades* *Neque* pro imperiod *neque* prod imperio *defendi posse dicit Ritschelius Nov. exc. p. 73, 98* histrico *(h s. v.) D.* hystrico *F* 45. prose *C* ut *om. F* utmeminerit *B* *V. 46—49 ex alia fabula huc illatos censet Dziatzko de prol. p. 31, ex priore Poenuli recensione resedisse Hasperus de Poen. dupl. exitu p. 304 (28)* 46. uicis satim *B.* uieis satim *C* 47. Remigare *B.* Migrare *Geppertus* *Nondum in argumento versatum esse prologum Muretus notavit Var. lect. XVII 14* ut aequi *DFZ.* aeque ut *Camerarius.* ne aeque *(et* ignarures*)* *Reuterus* sitis gnarures *membranae Turnebi Advers. XIX 12 coll. XVI 17, Bentleius.* siti signa rures *BCD*^{1}. sitis ignari ires *D*^{1}. sitis signatores *FZ.* sitis id gnarures *Reinius Quaest. Pl. p. 6. Transpositione usi* ut mecum sitis aeque ignarures *Guyetus,* ut aeque sitis mecum ignarures *G. Hermannus Diar. antiq. stud. a. 1835 p. 58* *V. 48—58 damnat Guyetus* 49. eius *Nonius* re*(ut geuet.) Quicheratius.* rei *libri* finitor factus sum *Muretus l. s. s.* factus finitor *B.* sum factus finitor *reliqui, Nonius* ego finitor factus sum ei *Pareus* 50. Setnisimolestum *B* molestumst *F.* molestum si *BCD.* molestum sit *Z* nomen dare *Z.* non mendare *BCD.* cōmendare *F* uobis, o *ex* b *C* 51. Comoediai: sin odio est *Gruterus.* Comedi ais inodiosi *B.* Comediais inodiosi *C.* Comediais *(alt.* i *s. v.)* inodiosi *D*^{1}, *unde* Comediai sin odiosi *D*^{4}. Comoediai sin odio sit *Z, ubi* Comoedias *Scutarius.* Comediam ni odio est *F.* Comoediae: sin odiost, ego *Brugmanus p. 42* 52. Siquidem *BCD* eos *Guyetus* inmanu *CD (estin-).* immanu *B (estim-)* quibus id in manust *Geppertus* 53. uocatur *C* Vocatur Carchedonius *Brugmanus p. 45* comedia *CDF.* comędiae *B* 54. Graece, latine *Ritschelius Parerg. p. 205, Lomanus Spec. p. 56.* Latine platus *B (platus) CDF.* Latine plautus *Z: quod offensioni non fuit Bentleio in Phorm. prol. 26. Duorum versuum lacunam ante h. v. signavit Geppertus: cf. Reinhardtus Studemundi Stud. vol. 1 p. 110 sq.* patruus *libri.* *πατρόθεν Geppertus* Pultiphagonidae *Muretus Var. Lect. XVII 14, Gu-*

Nomén iam habetis: núnc rationes céteras
Accípite: nam arguméntum hoc hic censébitur.
Locus árgumento súos sibist proscaénium:
Vos iúratores éstis: quaeso operám date.
Cartháginienses frátres patruelés duo
Fuére summo génere et summis dítiis.
Eorum álter uiuit, álter est emórtuos.
Proptérea apud uos díco hoc confidéntius,
Quia míhi pollinctor díxit qui eum pollínxerat.
Sed illí seni, qui mórtuost, ei fílius
Vnícus qui fuerat, ábditiuos á patre,
Puer séptuennis súrripitur Carthágine,
Sexénnio priús quidem quam moritúr pater.
Quoniám periisse síbi uidet gnatum únicum,

---

63. *Fulgentius p. 560, 8 (p. VIII sq. ed. Lersch):* pollinctores dicti sunt qui funera morientium curant. unde et Plautus in Menaechmis comoedia ait: 'sicut pollinctor dixit qui eum pollinxerat'. Pollinctores dicti sunt quasi pollutorum unctores, id est cadauerum' curatores 66. *Cf. arg. v. 1*

---

lielmius Quaest. Plaut. Poen. cap. 1 (cf. prol. Merc. v. 6 et Mostell. v. 828). pultiphagonides *libri (*pulti phagonides *B). Desudaverunt in hoc versu Camerarius, Lambinus, Turnebus Advers. XIX 12, Scaliger in Varr. de re r. p. 262 ed. Steph., Gruterus Suspicionum I 6, Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 164, qui versum sic scribit:* Latine Patruus Plauto Pultiphagonidae *Cf. Schoellius Anal. Pl. p. 47* 55. nūc *C* rationes *B, membranae Turnebi Advers. XIX 12, Reuterus.* orationes *reliqui* ceteras, *prior* c *ex* a *C* 57. argumento suos sibist *Ritschelius Parerg. p. 210.* argumento st suum sibis *B et, nisi quod* argumentost *et* scibis, *CD.* argumentost suum sibi *F'Z.* argumento censendist *(vel* iurandist*) Teuffelius Mus. Rhen. vol. 28 (a. 1873) p. 346, quem contra cf. Lorenzius Bursiani Annal. a. 1873 p. 424.* arbiterio suos sibist *Schoellius Anal. Pl. p. 45* pro scaenium *B.* proscenium *CDF* 58. iuuatores *F.* uiatores *Z* quęso *C* datæ *D* 59. carchagunenses D^1. carthaginenses $D^4F'Z$ 60. ditiis *Ritschelius, Geppertus.* diuitiis *libri (*diuiciis *D)* 61. alter est emortuus *CDF.* alter est mortuus *Z.* alter emortuus *B.* alter autem mortuost *Ritschelius dubitanter* 62. dico hoc *Ritschelius.* dico *libri* 63. *Cf. test.* mihi *s. v. D* pollinctor *Fulgentius.* pollictor *Z.* pollector *BCD.* pellector *F': cf. M. Warren Amer. Journ. IV 13* 64. qui *B, Saracenus.* cui *reliqui* mortuus est *libri* ei *Acidalius. om. libri* 65. fuerit *B* abditiuus *Gulielmius l. s. s.* abdiuitiis *BCD.* abductus *FZ.* olim abductus *Camerarius* appatre *(posterior* p *s. v.) C* 66. surpitur *Bothius* 67. Sexennio prius *Z.* Sexænnio prius D^4. Sexenni opprius *B.* Sexenni ob prius *C.* Sexænni obprius D^1. Sex annos prius *F'* equidem *Geppertus* 68. Quoniam] Qui *FZ* perisse *CF* is sibi *Ritschelius* uidens *F'*

Conícitur ipse in mórbum ex aegritúdine,
Facit íllum heredem frátrem patruelém suom:
Ipse ábit ad Accherúntem sine uiático.
Ille quí surripuit púerum, Calydonem áuehit:
Vendít eum domino hic díuiti quoidám seni,
Cupiénti liberórum, osori múlierum.
Emit hóspitalem is fílium inprudéns senex
Puerum íllum eumque adóptat sibi pro fílio,
Eúmque heredem fécit, quom ipse obiít diem.
Is illíc adulescens hábitat in illisce aédibus.
(Reuórtor rursus dénuo Cartháginem,
Si quíd mandare uóltis aut curárier:
Argéntum nisi qui déderit, nugas égerit:
Verúm qui dederit, mágis maiores égerit.)
Sed húius illi pátruo, qui uiuít senex,
Carthágíniensi duaé fuere fíliae:

---

69. Coniicitur *F'Z* inmorbum *C.* improbum *B* ex egritudine (ęgritudine *B) BCD* 70. suum *libri* 71. abit *Lachmannus.* abiit *BD (uterque post correctionem) FZ, Bentleius (*ad *delens).* habiit *B (ante corr.) CD (ante corr.)* acheruntem *B.* acherontem *reliqui. De prosodia cf. post Hermannum in Eur. Hec. v. 1 Fleckeisenum Exerc. p. 35, Spengelium Plaut. p. 70, Hasperum l. s. s., Muellerum Pros. Pl. p. 382* sineuiatico *D* 72. sur ripuit *D.* subripuit *F* 73. domino] demum *F* quoidam *B.* cuidam *reliqui* 74. mulierem *BCD*

Post hunc versum suspiceris fere haec intercidisse: Hospes paternus qui fuit pueri patri. *Alioquin mirum est* hospitalem *v. 75. Cf. v. 118 sqq.* 75. in prudens *B* 76. Puerumque adoptat illum *Ritschelius* profilio *C* 77. Eum que *B* heredem *Z* quom *B.* cum *reliqui* 78. I//s *(in rasura fuit* I*) B* adulescens *C* habet *Bothius* inillis cae cae diebus *B.* inillis ce ędibus *C.* inillis ce hedibus *D.* hisce in aedibus *Geppertus: at cf. Schmidtius de demonstr. pron. form. p. 28*

V. 79—82 expungendos dixit Visseringus Quaest. Pl. I p. 106. 'Et factos esse ad similitudinem versuum qui sunt in prologo Menaechmon 51—55, non intrusos in Menaechmos e Poenulo argumento est v. 83 positum Sed' *Ritschelius* 79. Reuertor *libri* rursum *Ritschelius Opusc. vol. II p. 260 Sic interpunxit Schoellius: vulgo gravius post* Carthaginem *distinguunt* 80. Si quid *F'Z.* Si quit *D.* Siquit *BC* mandare *Saracenus.* amandare *BCDZ.* demandare *F* 81. dederit *ex* dederat *D* 82. maioris *DZ* egerit *Pylades.* nugas egerit *libri ut in prologo Menaechmon v. 55* 83. huius illi patruo *Ritschelius:* illi patruo huius *libri, nisi quod* huiꝰ *B: ubi* huiusce *Reizius, Geppertus, Brandtius de gen. p. 61 adversante Schmidtio de demonstr. pron. form. p. 54* 84. Carthaginiensi *B.* carthaginensi *reliqui* duę *C* fuere] filere *B* filię *C*

Altéra quinquennis, áltera quadrímula.
Quom nútrice una périere eae Magáribus.
Eas quí surripuit, ín Anactorium déuehit:
Vendít eas omnis, ét nutricem et uírgines,
Praesénti ibi argento hómini, si lenóst homo,
Quantum hóminum terra sústinet sacérrumo.
Vosmét nunc facite cóniecturam céterum,
Quid íd sit hominis, quoí Lyco nomén siet.
Is éx Anactorio, úbi prius habitáuerat,
Huc ín Calydonem cómmigrauit haú diu

---

88 sqq. *Nonius p. 397, 19:* sacrum etiam scelestum et detestabile... Plautus Poenulo: 'uendit... sacerrimo'

---

85. quadrimula *(l s. v.) B* altera erat quadrimula *Ritschelius.* quasi quadrimula altera *Lachmannus. idem vel* altra quasi quadrimula *Muellerus Pros. Pl. p. 4, improbante Luchsio Studemundi Stud. vol. I p. 59*
86. Quom *B.* cum *reliqui* periere cae Magaribus. ‖ Eas *Ritschelius.* periere a magaribus. Eas *BCDF.* periere. a megaribus Eas *Z.* periere a magalibus. Eas *Camerarius.* periere. a Magalibus Eas *Bothius.* perierunt. a Megaribus Eas *Kampmannus de AB praepos. p. 9.* periere illae. a Megaribus Eas *Hermannus in Ialini Annal. vol. 35 (a. 1842) p. 102.* 'Magalia *partem exteriorem Carthaginis dixit Cornelius Nepos secundum* [*grammaticum quendum apud*] *Servium in Aen. I 368: quae pars τὰ Μέγαρα est Appiano Pun. VIII 117 et 118. Quo minus ausim in* Magaribus *formam severius consulere: praesertim cum* 'magalia dicta quasi magaria' *Isidorus Orig. XV 12 testetur. Quod si fidem habet consentaneum est longam vocalem quae est in* magalia, *cadere etiam in* Magaribus *nomen' Ritschelius* 87. quisur ripuit *D.* qui subripuit *F* inanactorium *C.* in anaotorium *B* dehit D^1. deuehit D^2. de uehit *B* 88. Vendit eas omnis *Ritschelius.* Vendite asomnis *B.* Vendite a somnis D^1C. Vendit ea somnis D^4. Vendit eas crinis *Nonius.* Venditque has omnis *FZ, Hermannus Elem. p. 191.* Venditque eas omnis *Mercerus, Geppertus* et nutricem] enutricem *CD* uirgines *(r e corr., fort. ex g) C.* uirginis *Nonius* 89. Praesenti ibi *Muellerus Pros. Pl. p. 501.* Presenti *e Nonio F'.* Ppresaens *B.* Pręsens *CZ.* Praesens *D.* argentod *Guyetus: cf. Ritschelius Nov. exc. p. 73* homoni *dubitanter Ritschelius l. modo comm.* si leno est homo *Nonius.* sileno est homo *B (*hominisi-*) CD (*si leno D^1*).* lyco est homo *F' (*lico*) Z* 90. terras *Nonius* sacerrimo *Nonius.* sacerrumus *F'* 91. Vos met *C* cęterum *Z* 92. homines *BCD* cui *libri* lico *CD* 93. exanactorio *B* habitab·uerat *B* 94. Huc in Calydonem commigrauit *Pylades.* Huc commigrauit *(*Huccom migrauit *D)* in calydone *(*calidone *DF*, incalidone *C) libri.* Huc quom in Calydonem commigrauit *Muellerus Pros. Pl. p. 307* haudiu *BC (post alt.* u *2 litt. sp.) D.* haud diu *Z.* haud *F.* haud diu est *Geppertus, Muellerus l. s. s.*

Sui quaésti causa. is ín illis habitat aédibus.
Earum híc adulescens álteram efflictím perit
Suam síbi cognatam inprúdens, neque scit quaé siet,
Neque eam úmquam tetigit: íta eum leno mácerat:
[Neque quícquam quom ea fécit etiamnúm stupri,
Neque dúxit umquam: néque ille uoluit míttere:]
Quia amáre cernit, tángere hominem uólt bolo.
Illám minorem in cóncubinatúm sibi
Volt émere miles quídam, qui illam déperit.
Sed páter illarum Poénus posquam eas pérdidit,
Maríque terraque úsque quaque quaéritat.
Vbi quámque in urbem is ést ingressus, ílico
Omnés meretrices, úbi quisque habitant, ínuenit:
Dat aúrum, ducit nóctem: rogitat póstibi,

96. *Nonius p. 104, 21:* efflictim uehementer. Plautus Poenulo: 'carum...perit'. Efflictim *hinc excerpsit gloss. Plaut.: cf. Ritschelii Opusc. vol. II p. 243*

95. Sui] nisi *F* quęsti *B*. questi *CD* inillis *BC*. in illisce *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 130: at cf. Schmidtius de demonstr. form. p. 70* habitata edibus *B*. habitat edibus *C*. habitat hedibus *D* 96. adulescens *(*sc *ex* n*)C*. adolescens *D* efflic timperit *D* efflictum *C* 97. imprudens *FZ* scit quae siet *Bothius*. scit quae sit *FZ*. sitq; aesit *B*, *unde fortasse* scit quae ea siet *clicias cum Acidalio*. scit quae ea sit *Bentleius*. sit que sit *D*. quę sit *C* 98. eum *Z* tetigit//////////ita *(*t *in* git *in lit.) B* *V. 99—100 additicios esse Guyetus vidit* 99. quic quam *B* quom ea *B*. quomea *D*. quo mea *C*. cum ea *FZ* fecit *ex* fitit *D*. fetit *ut vid. C* etiamnum stupri *Z*. etiam nunstupri *B*. etiam non stupri *CD*. etiam nunc stupri *F* 100. uolut *C* 101. Qui *F*. quia *(*i *s. v.) D* uolt bolo *Camerarius*. uolibolo *BC*. uoliblo *D*. uolt leno *F (*uult*) Z* 102. incon cubinatum *B*. inconcubinatam *CD, Camerarius*. in concubinatam *Z*. in concubinam *F* 103. Vult *F* Vol temere *C* quidam *(*a *ex* e*) D* peperit *BCD* 104. illarum poenus *FZ*. illi *(sequitur spat. circ. 5 litt.)* impoenus *B*. illi inpoenus *C*. illi inpenus *D* posquam *Ritschelius Opusc. vol. II p. 549*. pes quam *BCD*. postquam *FZ* eas perdidit *FZ*. meas perdedit *BCD*^{2}. meas perdedet *D*^{1}. perdidit *Geppertus* 105. Marique terraque *Camerarius*. mari terra *Z*. marite *BC et cum lacuna post eam vocem D*. minute *F*. Mari terraque eas *Geppertus* usquę *B*. cusque *dubitanter Bergkius Beitr. p. 119* quaq;,; *in lit. B* queritat *BCD* 106. Vbiquomque *Spengelius Plaut. p. 195* inurbem *C* is *Pylades. om. libri* Vti quamque est in urbem ingressus '*in uno e suis*' *Muretus Var. lect. XVII 14* indugręssus *Lachmannus* 107. habitat *Scaliger* conuenit *Muellerus Pros. Pl. p. 499 adn.* 108. ducit *(*cit *e corr.) D* aurum. ducat noctem rogat *Z: ubi* dicant '*prisca exemplaria*' *Pii*. aurum: ductat noctem: rogitat *Muretus* '*e suis*'.

Vnde sít, quoiatis, cáptane an surrúpta sit,
Quo génere gnata, quí parentes fúerint.
Ita dócte atque astu fílias quaerít suas.
Et is ómnis linguas scít: sed dissimulát sciens
Se scíre. Poenus plánest: quid uerbís opust?
Is heri húc in portum náui uenit uésperi.
Pater hárunc idem huic pátruos adulescéntulost.
Iamne hóc tenetis? sí tenetis, dúcite:
Caue dírumpatis: quaéso sinite tránsigi.
[Ehem, paéne oblitus súm relicuom dícere.
Ille quí adoptauit húnc pro filió sibi
Is ílli Poeno, huiús patri, hospés fuit.]

114. *Charisius p. 223, 19:* uesperi Plautus in Poenulo: 'in portum ... uesperi'

aurum, ducat noctem rogitat, *Pylades.* aurum, ducit, noctem rogat, *Camerarius.* aurum, noctem rogitat, ducit *vel potius (ut ait) hac interpunctione:* aurum, ducit noctem: rogitat *Acidalius.* aurum, ducit, docte rogitat *vel potius* aurum, ducat noctem. rogitat *(h. e.* dat ut ducat*)* *Balbachius Obs. crit. p. 37 sqq.* postibi *D ut vid.* post ibi *B.* post ubi *reliqui*
109. cuiatis *Z.* quo latis *B.* quolatis *CD.* quo lata sit *F* captaneant *BCD* subrupta *F* 110. fuuerint *Turnebus Advers. XIX 12* 111. quęrit *BC* suas *ex* suus *inter scribendum corr. D* 112. set *B* 113. plane est *libri* uerbis opu st *D.* uerbisopust *C.* uerbis opus st *B.* uerbis opus est *F* 114. inportum *C* inportuna uis uenit uesperi *Charisius* uespere *libri Plautini* 115. haruncidem *B.* harum idem *FZ* patruus adulescentulo est *libri* 116. Iam ne hoc *C.* Iam nehoc *B* sitenetis *BC.* si /// tenetis, d *er. D* 117. caue] ne *Z* dirum patis *B* queso *BCD*^{3}. quoso *D*^{1} *Post hunc v. Bothius conlocavit v. 121. 126*
V. 118—128 delendos esse (v. 118. 119 cum Weisio) censet Muellerus Pros. Pl. p. 508 *V. 118—120 inconditos et sententiarum nexum turbantes delevimus: videntur ad eam rem spectare quae v. 75 commemoratur* 118. hem *FZ* pene *libri* oblitusum *D* reliquum *(ex* reliquom *D) libri.* relicuom sum *Geppertus* 119. pro filio hunc adoptauit sibi *Ritschelius.* qui adoptauit hunc sibi pro filio *Bothius, Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 54* 120. Is *om. Z* huiusce *Camerarius, Geppertus: at cf. Schmidtius de demonstr. pron. form. p. 55.* olim huius *Pylades* patris *ante ras. C* patruo *FZ, Lomanus p. 57: cf. v. 75* hospes *(*hos p *in ras.) C.* fospes *Schenkelius Plaut. Stud. p. 615 (9)*
V. 121—129 dubitari non posse videtur quin e duplici recensione sint qualem distinguere Ritschelio inprimis duce supra conati sumus: qui in libris sic se excipiunt: 121. 122. 127. 124. 125. 123. 126. 128. Similem viam ingressus Hasperus l. s. s. p. 304 v. 121. 122. 127 = 124. 125. 123. 126. 128 esse voluit, cum Seyffertus duplicem recensionem talem distinguat Stud. Pl. p. 11: 121. 122. 127. 128 = 124. 125. 126. 123. E quibus versibus transponendo servandoque nihil effecit Acidalius:

Is hódie huc ueniet réperietque hic fílias
Et húnc sui fratris fílium ut quidem dídici ego.
Valéte: adeste. ibo: álius nunc fierí uolo.
(Huc qui hódie ueniet, réperiet suas fílias
Et húnc sui fratris fílium. dehinc céterum
Quod réstat, restant álii qui faciánt palam.
Ego íbo, ornabor: uós aequo animo nóscite.
Valéte atque adiuuáte ut uos seruét salus.)

pro insiticiis 123. 124. 125. 126. 127 Guyetus habuit similiterque a verbis ut quidem didici ego *ad* fratris filium *omnia expellenda esse Visseringius p. 106 (sic:* 122. Et hunc sui fratris filium. Dehinc ceterum ‖ Valete .... ‖ Quod restat .... ‖ Valete atque*): denique Geppertus deletis v. 121 et 122 reliquos sic disponit: 124. 125. 126. 127. 123. 128* 121. Is *(h. e. Poenus) post v. 120 merito offensioni fuit Rostio Opusc. p. 307 sq.* repperietque *BCD* 122. quidem didici ego *BCD.* quidem didici *FZ.* didici quidem *et his continuans v. 118 Bothius* 123. fieri nunc *Acidalius* 124. Huc *Ritschelius, Geppertus.* Hic *libri* repperiet *BCD* 125. suis *D* filum *Z* de hinc *BC* cęterum *CDZ V. 126 et 128 bis scriptos exhibet D, et folii 199ᵛ in fine et in principio folii 200ʳ.* 126. restat] restant *CD* restant *om. FZ* alii qui *Camerarius.* aliqui *BCD.* alii *FZ* facient *F* palam *ex* palum *D priore loco* 127. Ego ibo *D non correctus, Acidalius.* Ego ibi *reliqui libri (D correctus)* aequos animȧs *B.* aequo animo *C (ęquo) D (-mo ex -me, quod ex -mi factum) FZ* 128. adque *D priore loco.* itaque *Lachmannus* ad iuuate *B* utuos *B* salus Ad gora stodes Melphio *B.* salus Adgorastocles Milphio *(*Milpio *D) CD*

ACTVS I

AGORASTOCLES. MILPHIO

AGORASTOCLES

Saepe égo res multas tíbi mandaui, Mílphio,
Dubiás, egenas, ínopiosas cónsili,
Quas tú sapienter dócte et cordate ét cate
Mihi réddidisti opíparas ope operá tua.
Quibus pró benefactis fáteor deberí tibi
Et líbertatem et múltas gratas grátias.

MILPHIO

Scitúmst, per tempus si óbuiamst, uerbúm uetus.
Nam tuaé blanditiae míhi sunt, quod dicí solet,
Gerraé germanae hercle ét collyrae escáriae.

Actus I sc. 1 ADGORASTOCLES. ADOL·E·SCENS. MILPHIO SERVVS· *B.* adgorastocles adut milphio Seruus *D, ubi* adut *et* Seruus D^2 *addidit. om. C (1 v. vac.) De personarum notis cf. praef.* 129. AG *B.* A^dg *D: om. reliqui* Sepe *B D.* epe *cum spat. C* res *om. B* 130. consilii *libri* 131. tusapienter *D* 132. opiparas ope opera *Lachmannus ad Lucr. p. 80.* opiparas (oppiparas *CDZ)* opera *libri.* ope operaque opiparas *Ritschelius.* opiparas bona opera *Maellerus Pros. Pl. p. 499, sed ut praestare dicat coniecturam inter* reddidisti *et* opiparas *plura intercidisse* 133. bene factis *B C* 134. multas gratas gratias *Pius: cf. Landgrafius Acta sem. Erlang. II p. 48.* multas grates gracias (grãs *D) B C D), Brixius ad Trin. v. 821.* multas grandes gratias *Geppertus.* ultro grandem gratiam *Langenus p. 14* 135. *Pers. om. B C D* scitumst *F Z.* scitum si *B C D* per mul tempus *B ante ras.* si obuiam est *Turnebus Adv. XV 6.* si obuiam (ob uiam *B)* si *B C D.* scio hoc iam est *F.* hoc iam est uerbum si *Z.* si obuiam is *Camerarius.* si obuiam it *Pistoris* uerbum est uetus *e 'vetere libro' suo Muretus Var. lect. XVII 17* Scitumst: per tempus mi obuiam it u. u. *Schneiderus de prov. Pl. Terentianisque p. 51 sq.* 136. blanditę *C.* blandicie *B* solent *F* 137. gerre *D Z* germanę *C* hercle et collyrae *Ritscheliüs,* escariae *vel simile quid post* collyrae *intercidisse suspicatus.* hae decollyrae lyre *B.* hę de col lirae lire *C.* hędecol lirę lirę *D.* ędepol lirę lirę *Z.* edepol lyrae lire *F: atque* lyrae lyrae *fuit etiam in membranis Turnebi Adv. XV 6, quod idem III 20 ita defendit, ut de nostro 'lirum larum' cogitasse videatur.* atque edepol lirae lirae *Pylades.* atque edepol λῆροι λήρων *Aldina.* atque edepol liroe

Nunc míhi blandidicus és: heri in tergó meo
Tris fácile corios cóntriuisti búbulos.

AGORASTOCLES

Amáns per amorem sí quid feci, Mílphio,
Ignóscere id te mi aéquomst.

MILPHIO

Haud uidí magis.
Et égo nunc pereo amóre: sine te uérberem,
Item út tu mihi fecísti, ob nullam nóxiam:
Postíd locorum tú mihi amanti ignóscito.

AGORASTOCLES

Si tíbi lubidost aút uoluptati íd tibist,
Suspénde, uinci, uérbera: auctor súm, sino.

MILPHIO

Si auctóritatem póstea defúgeris,
Vbi díssolutus tú sies, ego péndeam.

---

140. *Nonius p. 199, 14:* corius masculini. Plautus Poenulo: 'tres... bubulos'

---

liroe *Meursius Exerc. p. 196.* atque edepol *ἄλυροι λύραι Bothius.* atque edepol lirorum lirae *Ribbeckius Trag. lat. reliq. p. 352.* atque edepol *λῆροι* meri *Weisius.* plane, edepol *λῆροι* meri *Brandtius Nor. ann. t. 115 (a. 1878) p. 366.* edepol *λῆροι, λῆροι* meri *Geppertus.* *καὶ μὰ Δία λῆροι* meri *Brugmanus p. 33.* *αἱ δὲ κολλῦραι λύραι Palmerus: cf. Philol. Wochenschrift a. 1883 p. 117.* *Nihili quae Erasmus profert Adagiorum chiliad. 2 cent. 4, 10* 138. M *praefigit D* blandi dicus *B.* blandicus *F* intergo *BC* 139. tres *Nonius* cori os *C* 140. AG. Amans *Ritschelius post Weisium.* Adamans *(ortum ex* ADG. Amans*) BCD.* Ag. Adamans *FZ.* Ag. At amans *Pylades.* Ah amans *Reuterus* peram orem *B.* peramorem *D* siquid *BC* fecit *BCD* 141. Te ignoscere id *Geppertus* idte *D* mihi *libri* aequom est *B.* aeqūu/// est, *prima* m *litterae ut vid. parte er. C.* aequum est *reliqui* Milph. *FZ. pers. notam om. B,* Adg. *D et spatium C exhibent* 142. Et ego nunc pereo amore *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 39, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 771.* Et nunc *(*etnunc *B)* ego *(*Et ego nunc *Z)* amore pereo *libri.* Ego nunc amore pereo *Lachmannus in Lucr. p. 389 et Ballas Grammat. Plaut. spec. p. 8.* Amore et ego nunc pereo *Geppertus* 143. Item *(*e *ex* a*) C* tu *s. v. B* 144. Post id *cum libris scribebatur* locorum *Pylades 'ex ant. codd.' ut dicit.* locarum *BCD.* loquar *FZ* 145. M *praefig. D²: om. BC* Sitibi *C* lubido est *libri.* lubidini *Guyetus* uoluptati id tibist *Ritschelius.* uoluptati sino *BCDZ.* uoluptas sino *F* 146. berbera *BD* 147. *Pers. om. BCD* post era *BC.* postera *D* 148. Adg. *ante* ubi *D⁴* dissolutis *B* sies] *cf. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 32* pendeam *(*a *ex alia litt. corr.) C*

AGORASTOCLES

Egone ístuc ausim fácere, praesertím tibi?
Quin sí feriri uídeo te, extempló dolet.

MILPHIO

Mihí quidem hercle.

AGORASTOCLES

Immó mihi.

MILPHIO

Istuc máuelim.
Sed quíd nunc tibi uis?

AGORASTOCLES

Cúr ego apud te méntiar?
Amo ínmodeste.

MILPHIO

Méae istuc scapulae séntiunt.

AGORASTOCLES

At ego hánc uicinam díco Adelphasiúm meam,
Lenónis huius méretricem maiúsculam.

MILPHIO

Iam prídem equidem istuc éx te audiui.

AGORASTOCLES

Dífferor
Cupídine eius: séd lenone istóc Lyco
Illíus domino nón lutumst lutuléntius.

MILPHIO

Vin tu ílli nequam dáre nunc?

---

149. M *sup. scr. D²: pers. spat. om. C* Ego ne *B* istac *(*u *s.* a*) B* presertim *B.* p̃serũ *C* 150. *Ante* dolet *erasum* te *C* 151. Ad. *praem. D²* *'Fuit fortasse* Mihi quídem hercle certe' *Ritschelius* Ag.] M *D². spat. B* Immo mihi *B.* Immo *CDFZ.* Immo enim mihi *Brugmanus p. 25* Milph.] *spat. B: om. sine spatio CDFZ* 152. Mil. Sed *FZ* quid *sup. scr. B* Ag.] Adg. *in ras., ubi* M *fuit, D²* ergo *B* 153. immo deste *B* Milph.] *spat. B* Meę *C* istu *C* scapulę *C* 154. Adg. *sup. scr. D².* *Pers. spat. om. C* Adego *B* adel phasium *C* 155. huius *(*u *alt. s. v.) C* meritricem *B* maiusculam *F, Saracenus.* malusculum *B.* masculum *CD.* masculam *Z* 156. Iampridem equidem *D.* Iam pride me quidem *B* equidem *(*i *s. v.) C* exte *BC* diferor *D* 157. cupiditate *F* istoc lyco *B.* isto clico *CD* 158. domino non *Pylades.* domi nonon *B.* domi non *reliqui* lutum stlutulentius *B.* lutumst lutulentius *D Z (*lutunst*).* lutum est lutulentius *C (*lutulen *ante membranae suturam, quam in prioribus versibus vitaverat librarius, scriptum, sed ex parte tantum erasum, cum fila laedere nollet,* lutulentius *plene post eandem) F* 159. *Pers. spat. om. C* Vintu *BCD*

AGORASTOCLES
Cupio.
MILPHIO
Em mé dato.
AGORASTOCLES
Abín dierectus?
MILPHIO
Díc mihi uero sério,
Vin dáre malum illi?
AGORASTOCLES
Cúpio.
MILPHIO
Em eundem mé dato:
Vtrúmque faxo habébit: et nequam ét malum.
AGORASTOCLES
Iocáre.
MILPHIO
Vin tu illam hódie sine dispéndio
Tuo tuám libertam fácere?
AGORASTOCLES
Cupio, Mílphio.
MILPHIO
Ego fáciam ut facias. súnt tibi intus aúrei
Trecénti nummi Phílippi?
AGORASTOCLES
Sescentí quoque.

Ag.] *om. B spatio relicto, etiam spat. om. CD* Milph.] Adg. D^2. *spat. B, quod C om.* em *F.* en *reliqui* me dato *FZ.* mendato *BCD* 160. Ag.] M D^2. *spat. B. om. C* Abin dierectus *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 97 (idem de* Abin hinc d. *cogitat).* Abi dierectus *DFZ.* Abidie rectus *C.* Abid rectus *B* Milph. *FZ. om. D. spat. B* mihi] nunc *C* 161. Vindare *BCD* Ag.] *om. spatio relicto B, sine spatio C* Milph.] Mi *add.* D^4. *om. B spatio relicto, sine spatio C* em *CDF.* Hem *Z.* e *B* 162. nequam (n *s. v.) C* 163. Ag.] Adg. D^4 *add. spat. B* Iocare *DF.* Locare *reliqui, quam vocem deleri vult Weisius* illanc *scribens et* tuo *cum v. 164 recte nectens* M *add.* D^4 *in spatio. Pers. om. B* Vintu *B* sine dispendio ‖ Tuo *scripsimus duce B.* sine damno et dispendio tuo *libri, nisi quod* dampno *CD et* Tuo *B in medio versu.* sine dispendio *Grutero duce Guyetus, Langenus Anal. Plaut. I p. 7 sq.* sine damno tuo *Pylades, Acidalius* 164. *Cf. v. 163.* libertatem *CDF* Adg. D^4 165. Mil.] M D^4. *spat. B* auri *F* 166. num miphilipii *B.* nummi philippii *CD.* nummi philippei *F* Ag.] M D^4. *spat. B. om. C* sexcenti *DFZ*

MILPHIO

Satis súnt trecenti.

AGORASTOCLES

Quíd iis facturú's?

MILPHIO

Tace:
Totúm lenonem tíbi quom tota fámilia
Dabo hódie dono.

AGORASTOCLES

Quíd facturu's?

MILPHIO

Iám scies.
Tuos Cóllabiscus núnc in urbest uílicus:
Eum híc non nouit léno. satin intéllegis?

AGORASTOCLES

Intéllego hercle, séd quo euadas, néscio.

MILPHIO

Non scís?

AGORASTOCLES

Non hercle.

MILPHIO

At égo te iam faxó scies.
Ei dábitur aurum, ut ád lenonem déferat
Dicátque se peregrínum esse ex alio óppido:
Se amáre uelle atque óbsequi hic animó suo:

---

167. Mil.] *om. D. spat. B. om. Z* Ag.] *spat. D. om. CZ* Quidiis *BD.* Qui diis *C.* Quid his *F* facturus *ex* factorus *C.* facturus *reliqui* Mil.] M *sup. scr. D². spat. B* 168. Doctum lenonem *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776* quom *B.* cum *reliqui* 169. Ag.] *spat. B* Qui id *Guyetus* facturus *libri* Mil.] M *D. spat. B* 170. Tuus *libri* Colabiscus *Angelius.* collubiscus *BCD²Z.* colubiscus *D¹.* collibiscus *F'.* Collybistus *Camerarius* in urbe st *B.* inurbe est *CF'* (in urbe) uillicus *solus F et ita constanter* 171. Eum] cum *D* norit *D, corr. m. 3* 173. Mil.] M *s. v. D².* *om. spat. C* Non tu scis *Kochius Nov. annal. vol. 107 (a. 1873) p. 241* Ag.] Ad *s. v. D².* *om. sine spatio BC* hercle (he *in ras., ubi* ego *fuerat) C* Mil.] M *s. v. D. om. sine spatio BC* ego te *Muellerus Pros. Pl. p. 665.* ego *libri.* te ego *(vel* sis sciens*) idem Muellerus ibidem* 174. Et *BCD* ut alenonem *B* adferat *Z* 175. Dicat que *B* alio ex *Ritschelius, Geppertus* opido *DF* 176. *V. del Langrehr de Plauti Poenulo p. 17 sq.* agere *C* obsequi hic *Muellerus Pros. Pl. p. 538.* obsequi *libri* Amare uelle se atque animo obsequi suo *Acidalius,* Amare uelle se *cum Pylade.* Amare uelle atque obsequi se *Bothius. Hiatum defenderunt Lachmannus in Lucr. p. 388, Luchs Studemundi Stud. vol. 1 p. 23, alii*

Locúm sibi uelle líberum praebérier,
Vbi néquam faciat clám, ne quis sit árbiter.
Leno ád se accipiet aúri cupidus ílico,
Celábit hominem et aúrum.

AGORASTOCLES

Consiliúm placet.

MILPHIO

Rogáto, seruos uéneritne ad eúm tuos.
Ille mé censebit quaéri: continuó tibi
Negábit. quid tum dúbitas quin extémpulo
Duplí tibi, auri et hóminis, fur lenó siet?
Neque id únde efficiat, hábet. ubi in ius uénerit,
Addícet praetor fámiliam totám tibi.
Ita décipiemus fóuea lenoném Lycum.

AGORASTOCLES

Placét consilium.

MILPHIO

Immo étiam ubi expolíuero,
Magis hóc tum demum díces: nunc etiám rudest.

AGORASTOCLES

Ego in aédem Veneris eó, nisi quid uis, Mílphio:
Aphrodísia hodie súnt.

MILPHIO

Scio.

---

177. uelle *(e alt. e corr.) C* preberier *CD.* praebirier *B* 178. nequis *BCD* 179. adse *B.* atque se *D* 180. Ag.] *spat. B. om. C* 181. Mil.] *spat. B. om. C* 'Rogabis *exspectes potius' Ritschelius* seruus *F* uenerit neadeumtuus *B* uenerit ne *CD* tuus *libri* 182. quęri *C.* queri *D* 183. tum *Bothius.* tu. *libri* extempulo *B.* extemplo *reliqui* 184. Dupli *Camerarius.* Dupli^{ci} *B.* Duplici *CD.* Duplicet *FZ* tibi] ubi *C* hauri et hominis *B.* hauriet *(*hauḍ riet *C)* hominis *(*mi *s. v. D) CD.* aurum: hominis *Z.* aurum et hominem *F* fiet *F* 185. inius uenerit *C.* in iu su e uenerit *B* 186. abdicet *Z* pretor *C* 187. lenonē///// *(er.* nē*) C.* lenonem *(*n *1 s. v.) D* licum *CDF* 188. *Cf. Gulielmius Verisim. II 8* Ag.] *spat. B om. C* consilium *(*u *ex* o*) B* *Pers. om. D* *Cf. Langrehr p. 24* eciam *C* ubi expoliuero *B.* expoliauero *C.* c̣̄ṣiḷiụṃ *et s. v.* exspoliauero *D.* expoliuero *FZ* 189. *Pers. spat. initio versus D* dices *(*c *s. v.) B* et iam *B.* eciam *C* 190. Ag.] *spat. om. C* iN *(*N *ex* d *ut vid.) D* quid uis *FZ.* qui tu is *(h. e.* quit uis*) B.* qui tuis *D.* quitius *C* 191. aphrodia *F* sunt] *an* aguntur? Scio

AGORASTOCLES
Oculós uolo
Meos délectare múnditiis meretríciis.
MILPHIO
Hoc prímum agamus quód consilium cépimus:
Abeámus intro, ut Cóllabiscum uílicum
Hanc pérdoceamus út ferat fallâciam.
AGORASTOCLES
Quamquám Cupido in córde uorsatúr, tamen
Tibi aúscultabo.
MILPHIO
Fáciam ut facto gaúdeas.
Inést amoris mácula huic homini in péctore,
Sine dámno magno quae élui ne utiquám potest.
Itaque híc scelestus ést homo lenó Lycus:
Quoi iam ínfortuni inténta ballistást probe,
Quam ego haúd multo post míttam e ballistário.
Sed Adélphasium exit éccam atque Anterástylis.
Haec ést prior, quae méum erum dementém facit.
Sed éuocabo. heus, í foras, Agorástocles,
Si uís uidere lúdos iucundíssumos.

Ad (Ad D^2. Ag FZ) oculos DFZ. scio oculos *cum spatio* C. scio (*sequitur spatium in quo* hoc *scriptum erat*) Oculos B, *unde* Scio hoc. AG. Oculos *Camerarius*. Scio. AG. Ibi oculos *Muellerus Pros. Pl. p. 639* 192. M (*h. e.* Mil.) mundiciis D. mundiciis B *Ante* meretriciis *ras., in qua* metri re *scriptum erat*, B. meretritiis C 193. Mil.] *om.* CD *sine spatiis* consilium, s *ex* c D coepimus C 194. ut] ui B Colabiscum *Angelius*. collybis cum B. collibiscum *reliqui* uilicum *om.* C 195. hanc *ita* C, *ut praeter* n *post suturam scriptum eiusdem litterae initium ante eam legatur* utferat B. ut ferat *reliqui, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 775*. ut serat *Gulielmius Verisim. I 6* fallatiam CD 196. incorde C uersatur F *et ante* in *transpositum* Z 199. dampno CD magno que BD. magnoque C eluineutiquam D. eluine uti quam B. elui neutiquam C *Versum intercidisse suspicatur Luebbertus Mus. Rh. vol. 23 (a. 1868) p. 213 sq.* 200. Ita F. Atqui *Ritschelius* licus C. liꝰus D 201. Cui $CDFZ$ infortunii FZ ballista st BD^1. balistast F. ballistest Z. ballista est D^4 202. multum *ante corr.* C eballistario C 203. adel fasium B exit eccam *Camerarius*. eccam (ecam B) exit *libri, quod defendit Lachmannus in Lucr. p. 210* exit atque eccam *Geppertus* ante rastilis B. anter astilis C. anterastilis DFZ 204. Hec B quę BC 205. heu si BC. heusi D. exi F agorasto cles C. ago rasto des B. agorastocles (ra *s. v. m.*^{2}) D 206. Siuis C iucundissimos BDZ. uicundissimos C. iocundissimos F

AGORASTOCLES

Quid istúc tumultist, Mílphio?

MILPHIO

Em amorés tuos,

Si uís spectare.

AGORASTOCLES

O múlta tibi di dént bona,

Quom hoc mi óptulisti tám lepidum spectáculum.

ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. MILPHIO. AGORÀSTOCLES. ANCILLA

ADELPHASIVM

Negóti sibí qui uolét uim paráre,
Nauem ét mulierem haéc sibi duó comparáto.
Nam núllae magís res duaé plus negóti
Habént, forte si óccepérís exornáre,

---

207. Ag.] *spat. B. om. C* tu multi st *B.* tumulti st D^1. tumulti est D^4F Em amores *CD.* E////mamores *(e erasa) B.* Hem amores *FZ* tumultist. AG. Em amores tibi *Ritschelius* 208. Ag.] *spat. B* O *del. Ritschelius* dident B tibident bona di *C* 209. Cum *CDFZ* hoc mihi *BC (mihi in ras.) D.* mihi hoc *FZ* obtulisti *CD* mi obtulisti hoc *Guyetus, Bentleius* tam *ex* tum *B* Adelfasium *(*Adelphasium *C)* anterastilis milphio agorastocles *in versus speciem scripta add. BC*

Act. I sc. 2 ADELPHASIVM ANTERASTILIS MERETRICES · II · MILPHIO SERVVS AGORASTOCLES ADOLESCENS *B. om. C, uno v. vacuo: cf. v. 209.* ADELPHASIVM ANTERASTILIS *(*MERETRICES II. *sup. scr.* D^2*)* MILPHIO ⟦AGORASTOCLES · A · *D.* ANCILLA *add. Taubmannus propter v. 332 Tractaverunt hoc canticum Hermannus Reizianis emendationibus usus de metris p. 604 sqq. et Elem. doctr. metr. p. 295 sqq., Spengelius Reformvorschlaege p. 393 V. 210—217 B ita exhibet, ut bini semper coniungantur versus, sed litterae maiusculae etiam reliquorum initia indicent: de CD cf. praef.* 210. M *praem.* D^2 Negotii *BD.* egotii *cum spat. C.* Negocii *Z.* Negocium *F* uolet com uim parare *D,* com *sup. scr.* m^4. uolet comparare *Z.* uult comperare *F* 211. Is nauem *Bentleius, Bothius* mulieres *dubitanter Spengelius* hec *B.* istaec *Geppertus* sibi duo *Spengelius.* duo *libri.* duo sibi *Pylades, Hermannus Versum iambicobacchium def. Studemundus de cant. p. 47: cf. Seyffertus de bacch. p. 45* 212. nullę *C.* nulle *BD* duę *C* negotii *BCD.* negocii *FZ* 213. *Verba* forte — exornare *in ras., ubi* neque eis ulla ornandi satis *scriptum erat, C* si hoc ceperis, *alt.* i *ex* e *D*

Neque úmquam sat ístae duaé res ornántur,
Neque eís ulla ornándi satís satietás est.
Atque haéc ut loquór, nunc domó docta díco.
Nam nós usque ab aúrora ad hóc quod diéist
[Postquam aurora inluxit numquam concessamus]
Ex índustria ámbae numquám concessámus
Lauári aut fricári aut tergéri aut ornári,
Políri expolíri, pingí fingi: et úna
Binaé singulís quae dataé sunt ancíllae,
Eaé nos lauándo, eluéndo operam déderunt:

V. 214 sq. iuncti tolerari vix possunt 214. *V. inclusit Ritschelius ut additamentum languidissimum* sat istae *Hermannus praeeunte Reizio, qui* duae istae satis *transponebat.* satis hae (hę *C.* he *D*) *libri, quod defendit Studemundus de cant. p. 47 versum constituens ad similitudinem v. 211* duę *C.* due *BD* hę duę res satis *Z* resonantur D^1, *unde* resornantur D^4 215. *V. fortasse spurium esse dicit Spengelius* ordinandi *B* sacietas *C.* sacietas *ex* sacutas *D* 216. hęc *B. sup. scr.* D^2 *Ante* nunc *sup. scr.* Adel D^3 domo *Bergkius Diar. antiqu. a. 1848 p. 1131 post Goellerum in Truc. p. 105 coll. Merc. v. 355.* modo *libri.* domi *Acidalius, Hermannus* 217. $\overset{n}{\text{uos}}$ *C* ab hoc *DF* diei est *BC.* dixi est *D* *Secuntur in B (ubi ordo inde a v. 210 hic est: 210—217. 385—252. 218—284. 353 sqq.) v. 285—352, 'cuius erroris causa haud dubie inde repetenda, quod archetypi codicis tribus paginis praetermissis librarius ad proximas quattuor transiliret et his demum perscriptis animadverso errore illuc rediret' Ritschelius: cf. A. Spengelius Pl. p. 49 et Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 53* 218. in luxit *B.* illuxit *CD* *Hunc v. expulit Acidalius, defendit Hermannus: et partem illorum iam FZ resecuerunt, qui* diei est Postquam aurora illuxit nunquam concessauimus ex industria ambae Lauari ... *exhibent, nisi quod* ex *om. Z. Verba* postquam aurora inluxit *variam esse scripturam ad v. 217 spectantem dicit Seyffertus de bacch. p. 18* 219. ambę *C* *Post* numquam *spatiolum C* concessamus *non expediebat Beckerus Quaest. p. 12, perfectum interpretabatur cum Bothio Lachmannus in Lucr. p. 291, recte iudicavit Fleckeisenus Annal. phil. vol. 61 (a. 1851) p. 65* 220. aufricaria uttergeria ut ornari *B* tergeri (r *1 s. v.*) *D.* tergari *F* 221. findi *D* etuna *B* *V. 222—224 in quattuor versiculos dispescit Seyffertus de bacch. p. 26* 222. quę *C.* que *D* datae sunt *Reizius.* datae nobis *BFZ.* datę nobis *in ras. C.* date nobis *D* ancillę *C.* ancille *B* ancillae nobis *Bothius* *Versus finem coalescere cum initio v. 223 statuit Hermannus de metr. p. 224 nil mutans assentientibus Christio Metr. Bemerkungen p. 61, Muellero Pros. Pl. p. 166, adversante Spengelio Reformvorschlaege p. 216* *V. 223—224 sic dimetitur Ritschelius duce ex parte Hermanno:* Eaé nos comundo, lauando, eluendo ‖ Operám dedidere: aggerundaque aqua sunt ‖ Virí duo defessi *Alia profert Studemundus Diar. gymn. vol. 17 (a. 1864) p. 548 trochaeos iambosque socians* 223. Ee D^4, Eae *Pylades.* Eą *BCD*^{1}. eam *FZ* nos *ex* nobis *C* dederant *Z.* dedere *Reizius, Hermannus*

Aggerúndaque aquá sunt uirí duo deféssi.
Apáge sis: negóti quantum ín muliere únast.
Sed uéro duaé, sat sció, maxumo úni
Populó quoilubét plus satís dare potís sunt.
Quae nóctes diésque omni in aétate sémper
Ornántur, lauántur, tergéntur, poliúntur.
Postrémo modús muliebrís nullust: númquam
Lauándo et fricándo scimús facere métam.
Nám quae elautast, nísi percultast, meó quidem animo quási lutosast.

ANTERASTYLIS

Miro équidem, sorór, te istaec síc fabulári,
Quae tám callida ét docta sís et facéta.

---

224. Aggerunda quae *BC*. Aggerunda quę *D*¹. Aggerunda que *D*⁴. Ad gerundamque *FZ* (adg). Gerundaque *Spengelius l. s. s.* aquam *FZ* 225. Ante. *praem. D*² Apagesis *C* negocii *BFZ*. negotii *CD* inmuliere *C* una est *libri* 226. Sed] Si *FZ* duę *C* maximo *B* 227. poplo *Bothius* cui libet *C*. cui lubet *reliqui* potissunt *F*. potessunt *P. Merula* *V. 228—232 uncis inclusit Ritschelius* 228. Quę *BC* dies que *B* omni in *B*. in omni *reliqui* ę tetate (te *prius expunxit m. 4*) *D* 229. poliuntur, o *ut vid. ex* i *C* *V. 230—231 in tres versiculos dispescit Scyffertus de bacch. p. 10: eosdem et v. 232 infeliciter tractat Franckenus Mnemos. n. ser. vol. 4 (a. 1876) p. 166 sq.* 230. Postremo, r *s. v. D* nullus est *libri* numquam *Bothius*. neque umquam *libri*. neumquam *Fleckeisenus Nor. annal. vol. 103 (a. 1871) p. 818* 231. facere metam *Ritschelius*. faceren niam *B*. facere en iam *membranae Turnebi Adv. II 5*. facere *reliqui*. f. pausam *Acidalius in Asin. c. 3, Palmerius p. 885, Scyffertus de bacch. p. 10*. f. remoram *Geppertus*. f. finem *post Lambinum cum Reizio Hermannus*. f. naeniam *Gruterus* sumus saturae *Pylades, ut mittamus alios* 232. Nam quae elauta est *Camerarius*. Nam quae lauata est *D*⁴*FZ*. Nam qua clauata est *BCD*¹. Nam quae lauta est *Pylades* perculta est *libri* lutosast *Ritschelius*. inlusta est *B*. iniusta est *C*. iniusta est (iu *s. v.*) *D*. inusta est *Z*. musta est *F*, *Palmerius*. inuenusta est *Pylades*. illauta est *Camerarius*. illuta est *Colvius, Doederlinus Synon. II p. 46: cf. Loewius Anal. Pl. p. 206*. non lauta est *Reizius, Spengelius l. s. s.* infuscata est *Crainius Zeitschr. f. Gymn. vol. 20 (a. 1866) p. 476*. inquinata est *Geppertus* 'Si *possent* quidem *et* quasi *videri ex interpolatione esse, placeret* méo animo in lustrost sita' *Ritschelius* *Ceterum de hexametro bacchiaco cogitabat Reizius* 233. Adel. *praem. D*² Miro equidem *dubitanter cum Gepperto scripsimus*. Mirore quidem *B*. Miror equidem *reliqui, Langenus p. 63* istec sic *B*. istec *CDFZ* Miror quidem soror te istaec sic f. *Bothius*. Miror equidem te soror istaec f. *Ritschelius*. Miror te sic istaec soror fabulari *vel* Miror te soror sic istaec fabulari *Muellerus (hoc cum Reizio) Pros. Pl. p. 145* 234. Quę *BC*

Nam quóm seduló munditér nos habémus,
Vix aégreque amátorculós inuenímus.

ADELPHASIVM

Itást. uerum hoc únum tamén cogitáto:
Modúst omnibús rebus, sóror, optumum hábitu:
Nimia ómnia nimium éxhibent negóti hominibus éx se.

ANTERASTYLIS

Sorór, cogitá sis itém nos perhibéri,
Quam sí salsa múriatica ésse autumántur,
Sine ómni lepóre et sine omní suauitáte.
Nisi sí multa aqua úsque et diú macerántur,

---

235 sq. *Nonius p. 510, 30:* munditer pro munde. Plautus in Poenulo: 'nam . . . inuenimus' Munditer *e Plauto adfert Priscianus G. L. III p. 70, 20* *Priscianus G. L. II p. 105, 4:* positiua in 'or' desinentia . . . assumunt 'culus' uel 'cula', ut 'amator, amatorculus' . . . Plautus in Poenulo: 'uix . . . inuenimus', *unde sua hausit Osbernus p. 6*

---

235. quom *B.* cum *reliqui* 236. Vix] ut *Nonius* aegreque *F, Priscianus, cuius pauci codd.* egrique. aegre que *B.* egreque *D.* egre quę *C.* ęgre *Z.* egre *vel* aegre *Nonius* amator culos *C.* amatorculos *ex* amator oculos *D* 237. *Pers. sp. om. CD* Ita est *libri* 238. modust *Spengelius l. s. s.* modus *libri* (modis *CD*), *qui* est *ante* habitu *collocant* in rebus *Z: cf. Studemundus Verhandlungen der 36. Philologenversammlung p. 50* optimum *BCD* habitu est *Reizius, Bothius* modus . . . in rebus *scribentes* *Iambicum effecit Hermannus:* Modus ómnibus rebús, soror, negótium optimum hábitu est 239. omniụ̄ṇimium *D* negoti *Hermannus.* negotium *libri* hominibus, bu *e corr. C* 240. *Pers. om. D* cogita sis *Spengelius l. s. s.* cogita amabo *libri, quod defendunt Ritschelius proleg. p. 202, Lachmannus in Lucr. p. 388, Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 49, Christius Bemerk. p. 79: ubi* Item amabo soror cogita nos p. *Seyffertus de bacch. p. 10,* Soror cogita nos amabo perhiberi *idem Spengelius l. s. s.,* Soror cogita amabo perhiberi item nos *vel* item nos haberi *Hermannus de metr. p. 199: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 619* 241. Quam si *BCD, Hermannus in Elem.* Quasi *FZ, Hermannus olim.* Quasi si *Ritschelius* sal samariatica *B* 242. sine *ex* sint *D* lepored et *Ritschelius Nov. exc. p. 77.* lepore esse *Spengelius.* lepore atque *Geppertus* sine omni suauitate *Ritschelius.* sine suauitate *libri.* sine süauitate *Lachmannus in Lucr. p. 91: quem contra cf. Ritschelius Op. phil. II p. 599* *Versum bacchioiambicum esse vult Studemundus de cant. p. 45* 243. Nisi si *Hermannus.* Nisi *libri* multad *Ritschelius Nov. exc. p. 64: cf. tamen p. 66* aquad *Guyetus* usque *om. Z* *Versum iambicobacchiacum vult esse Studemundus de cant. p. 47*

V. 244—250 sic nos dubitanter constituimus, quos tales exhibet B:
Olent salsa sunt tangere ut non uelis item nos sumus
Eius seminis mulieres sunt

Olént, salsa súnt, tangere út non uelís.
Eiusdém seminís nos sumús: mulierés sunt.
Insúlsae admodum átque inuenústatis plénae
Sine múnditia et sine súmptu.

MILPHIO

Coquást haec quidem, Ágorastoclés, ut ego opínor:
Scit múriatica út macerét.

AGORASTOCLES

Quid moléstu's?

ADELPHASIVM

Sorór, parce, amábo. sat ést dicere álios
Ístuc de nobís: ne nosmet nóstra etiam uitia éloquamur.

Insulsae admodum *(post h. v.* admodum *erasum)* ad que inuenustate
Sine mundacia et sumptu coqua est hęc quidem agorastocles ut ego opinor
Scit muriatica ut maceret quid molestus soror parce amalo

A quibus quemadmodum reliqui discrepent singulis versibus adnotabimus

Verba salsa sunt *glossema vult esse Hermannus, cuius haec est discriptio:* Olént, tangere ut non uelis . . . . ‖ Itém nos sumus: eíus seminis mulieres sunt, ‖ Insulsae admodum atque inuenustate plenae ‖ Sine múnditia et sumptu, *ubi* inuenustatis *Lochius de genct. p. 22* *Verba* Eius seminis mulieres sunt *expulit Ritschelius locum sic constituens:* Olént, tangere út non uelís. Itidem nós sumus ‖ Insúlsae admodum, íncommodae átque inuenústae Sine múnditia et súmptu *Contra Spengelius eiectis verbis* Item nos sumus *reliqua sic discribit:* Olént salsa súnt tangere út non uoléssis. ‖ Eiús seminís mulierés admodúm sunt: ‖ Salsae átque inuenústae sine múnditia et súmptu. *Cf. Spengelius Plaut. p. 121, Seyffertus de bacch. p. 26, 30, Christius 'Bemerkungen' p. 51 (*olént, salsa súnt tangere út non uelís ‖ Itém nos sumús*), idem Metrik p. 422², Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 167* 244. *Suspicamur exitum fuisse olim alium* 245. Eius seminis] Eiusce modi *FZ* 246. Insulsę *C.* Insulse *D* admodum *semel CDFZ* atque *CDFZ* in uenustate *D, m. 4 exp.* in uenustate *F.* inuenustae *Z* 247. munditia *D.* mundicia *CFZ* comptu *Geppertus* 248. Mi.] M D^2 haec *C* ego *om. F* 249. Agor.] Adg. D^2. *spat. om. C* *V. 250—260 sic exhibet B (cf. supra):*

Sat estis tuc alios dicere nobis *(spat.)* Ne nosmet in nostra et iam uitiam loquamur
An Quiesco *(spat.)* Ergo amo te sed hoc nunc responde mihi
Sunt hic omnia que addeum pacem oportet adesse *(spat.)* omnia accurau
Ag Diem pulchrum et celebrem et uenustatis plenium
Dignum ueneri pol quoi sunt aphrodisia hodie
Mi Ecquid gratiae quom huc foras te euocaui iam num me decet donari
Cado uini ueteris dic dari nihil respondes uncua huic excidit ut ego opinor

ANTERASTYLIS

Quiésco ergo.

ADELPHASIVM

Amó te.

ANTERASTYLIS

Sed hóc nunc respónde:
Adsúnt omnia híc, quae ad deúm pacem opórtet
Adésse?

ADELPHASIVM

Omnia ádsunt: cum cúra accuráui.

A quibus quomodo reliqui discrepent singulis versibus adnotabitur V. 250 sq. sic discripsimus: libri ut B, nisi quod Adel *pro spatio* D^2, *spat. om. C,* amabo *FZ,* est istuc *FZ,* estis tu calios *C,* est istucalios *ex* estis tucalios *D, spat. ante* ne *om. CD,* nenosmet *C,* innostra *C,* eciam *C,* etiam *D,* nostra *omisso* in *FZ,* ut iam *pro* uitiam *CD habent: eosdem sic metitur Ritschelius:* Sorór, parce, amábo. Sat ést dicere álios ‖ Istúc: nosmet né nostra uítia eloquámur *et sic Spengelius:* Sorór, parce, amábo. Sat est istuc alios ‖ Dícere. at nobís *(vel* inter nos *vel* ut nobis*)* ne nosmet nóstra etiam uitia éloquamur *et sic Geppertus:* Sorór, parce, amábo: sat ést istuc álios ‖ Dícere de nobís. ne nosmet nostra etiam uitia eloquamur: *sic autem Reizius:* Sorór, parce, amabo. sat est dicere alios, ‖ Ne nósmet loquamur etiam uitia nostra *et Hermannus:* Sorór, parce, amabo. Sat est dicere alios ‖ Istúc nobis, ne nosmet nostra etiam uitia ‖ Loquamur, *qui postea haec proposuit:* Sorór, parce, amabo. Sat est istuc alios: ‖ Ne nósmet nunc nóstra etiam uitia eloquamur: *cf. praeterea Studemundus de cant. p. 48, ut mittamus alios V. 252—255 exhibent libri ut B, nisi quod* amote *D,* hoc *s. v. C,* quę *C,* quae *DFZ,* ad deum *omnes* 252. *Pers. om. D* Quiesco ergo. AD. Amo *Gulielmius Quaest. Poen. c. 1.* Quiesco AD. Ergo amo *FZ* te , sed . . . *vulgo Adelphasio continuantur cum libris,* Anterastylis *autem praescribitur ante* Omnia *253 — 254 sic discripsimus cum Ritschelio. Contra uno omnia versu comprehendit Spengelius duce Gepperto (*pacem adesse oportet?*) hoc:* Súnt hic quae ad deum pácem oportet ómnia? M. Omnia áccuraui*: sed idem simul haec proponit:* Sunt híc quae ad deúm pacem opórtent. M. Curáui. *Asperiores numeros tutatur cum libris Muellerus Pros. Pl. p. 98. Cf. Seyffertus de bacch. p. 30 et Wagnerus Mus. Rhen. vol. 22 (a. 1867) p. 425 sqq.* 253. mihi *Reizius delevit ante Ritschelium* 254. Adesse? Ant. Accuraui *deleto* omnia *cum Bothio Hermannus 'Quodsi dimetrus formandus sit malim* adesse *infinitivo extruso* Adsúnt omnia híc quae ad deúm pacem opórtet? ‖ Ant. Omnía ego accuraui' *Ritschelius: contra hexametros Hermannus olim discripserat:* Loquámur. Quiésco. Ergo amó te. sed hóc nunc ‖ Respónde mihí: sunt hic ómnia quae adésse ad deúm pacem opórtet? ‖ Omnía ego accuráui. Diém pulcrum et célebrem et uenústatis plénum

AGORASTOCLES

Diém pulcrum et célebrem et uenústatis plénum:
Dignúm Vénere pól, quoi sunt Áphrodisia hódie.

MILPHIO

Ecquíd gratiaést, quom huc forás te euocáui?
Iam nón me donári cadó uini uéteris
Decét? dic darí. nil respóndes?
Lingua huíc excidít, ut ego opínor.
Quíd hic malum astans ópstipuisti?

AGORASTOCLES

Síne amem: ne opturba ác tace.

MILPHIO

Táceo.

AGORASTOCLES

Si tacuísses, iam istuc 'táceo' non gnatúm fóret.

ANTERASTYLIS

Eámus, mea sorór.

---

255. Ag. *om. D* pulchrum *libri* plenum *CDFZ* 256. Venere *post Pium Hermannus.* ueneri *libri, toleratum a Bentleio in Heautont. I 1, 110* cui *CDFZ* sint *F* aphrodosia D^1, *corr. m. 4* 257. Mil. *om. D* Ec quid *C.* Et quid *F* gratiaest *Ritschelius.* gratiae *BFZ.* graciae *D.* gracię *C* cum *CDFZ* 258—260. non *Gronoviana.* num *libri (*nunc *F)* donari cado uini ueteris ‖ Decet *Bothius.* decet donari ‖ Cado uini ueteris *libri.* cado ueteris uini donari ‖ Decet *cum Reizio Hermannus* clari *C* lingua *e B eruit Camerarius, quod tamen coniectura repertum, sed post* excidit *collocatum iam Ald. exhibet: om. CD cum spatio vacuo, sine spatio FZ* hunc *F* *Duos trimetros [suspectos nobis] praetulit hexametro Reiziano Ritschelius probante Brixio in Nov. annal. vol. 91 (a. 1865) p. 73: iambicos discripsit Hermannus:* Iam nónne me decét cado donári ueteris uíni ‖ Dic dáre. nihil respóndes? lingua huic éxcidit, ut opínor, *ubi* dare *pro* dari *iam Dousa Expl. IV 1. Trochaeos proposuit Muellerus Pros. Pl. p. 74 hosce:* Iám non me decet cádo donari uíni ueteris? díc dari. ‖ Níhil mihi *(vel* autem*)* respóndes? lingua huic, út ego opinor, éxcidit. *Hos autem restituit bacchiacos Spengelius trimetris reiectis:* Decét me donári cadó uini uéteris. ‖ Darí dic. lingua huíc excidít ut ego opínor. *Iambos simul cum trochaeis agnovit Geppertus:* Num mé decet cado donari uini ueteris? dic dari. ‖ Níl respondes. ut ego opinor etiam lingua huic excidit. *Cf. praeterea Studemundus de cant. p. 69* 261. hic *om. B, Ritschelius* adstans *F* obstipuisti *Camerarius.* opstituisti *(*s *prior e corr.) C.* opstituisti *B.* obstituisti D^1. obticuisti D^1FZ, *'nonnulli libri veteres' Lambini.* opsticuisti *Redslob Symb. crit. p. 12 sq.* Agor.] *spat. B D. om. C* opturba *B.* obturba *reliqui* ac tace *Camerarius.* actate *B.* aetate *C.* ę tate *D.* tace *FZ.* ah tace *Gruterus* 262. Agor.] *spat. BCD* Sitacuisses *CD.* Sit accuisses *B* natum *FZ* *V. 263—274 a Plauto abiudicat Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 263. Anter.] *spat. B. om. CD* soror mea *Z*

ADELPHASIVM
Eho amabo, quíd illo nunc properás?
ANTERASTYLIS
Rogas?
Quía erus nos apud aédem Veneris mántat.
ADELPHASIVM
Mantet pól. mane:
Túrbast nunc apud áram. an te ibi uis ínter istas uorsárier
Prósedas, pistórum amicas, réliquias alicárias,
Míseras, schoeno délibutas, séruolicolas sórdidas,
Quaé tibi olant stabulúm stratumque, séllam et sessibulúm merum,

266 sq. *Paulus p. 226, 2:* prosedas meretrices Plautus appellat, quae ante stabula sedeant. eaedem et prostibulae *Festus p. 329b 32:* schoeniculas app[ellare uidetur mere]triculas Plautus propter usum schoeni, quod est pessimi generis *(Varro de ling. lat. VII 64:* schoeniculae ab schoeno nugatorio unguento*)* . . . Idem: 'prosedas pistorum [. . .] miseras schoeno dili[butas . . . sordid]as'. *Cf. Paulus p. 328, 8, unde sua hausisse videtur Osbernus p. 556 a:* scenulae meretriculae *(sic Festus miro consensu,* meretrices *Paulus)*, quae in scenulis prostituebantur. *Ad v. 267 spectat etiam Salomonis quod vocatur glossarium:* scena genus unguenti, quo meretrices unguntur, ut amplius amentur, *unde Papias:* scaena etiam unguentum, unde dicitur scaenicus *Paulus p. 7, 17:* alicariae meretrices appellabantur in Campania solitae ante pistrina alicariorum uersari quaestus gratia, sicut hae, quae ante stabula sedebant dicebantur prostibula, *unde Osbernus p. 445 finxit:* alicaria meretrix, quae a scurris alebatur in curia *et p. 10:* alicaria meretrix, quae quaestus gratia curiam sequitur et ibi alitur Delibutum *explicat Placidus p. 34, 6 ed. Deuerl., non huc tamen, sed ad Terentium Phorm. v. 856 spectans*

Adelph.] *spat. CD* illo *B.* illic *reliqui* Anter.] *spat. BCD* 264. erus *e corr. D* ędem *C.* edem *B* mantat *B*, '*prisca exemplaria*' *Pii.* mandat *reliqui* Mantet pol. mane. ‖ Turbast *Ritschelius.* Maneat pol Mane Turba est *B et omisso (initio v.) spatio D.* mane at pol mane ‖ Turba est *F et, nisi quod* pol male, *Z* 265. *Cf. v. 264* aput *B* an te *Gruterus.* ante *BCDF.* an *Z* an te ibi istas uis *Muellerus Pros. Pl. p. 355.* an te ibi inter stas *Geppertus* uersarier *libri* 266. Prosedas *BZ, Festus Paulusque.* Proseda *C et, nisi quod sic distinctis syllabis:* Pro sed apistorum, *D.* Inter foedas *F* relliquias alicarias *Z.* reliquiasallicarias *B.* reliqui sallicarias *C.* relliqui sallicarias *D (exp. m. 4).* relinqui sallicarias *F.* recelliclunias '*legi in Plauti sinceris exemplaribus et spectatae fidei*' *Pius scribit* 267. scheno *CD.* scena *glossa.* ceno *F* dili[*Festus* seruulicolas *Gruterus.* seruilicolas *BCDF, nisi quod* seruili colas *C.* schoenicolas *Z e lemmate Festi: cf. Scaliger ad Varronem l. s. s.:* 'schoeniculae *legendum; extat et in Plauti Poenulo. Sed ibi falso legitur* coenicolae' sordidas, i *ras. ex* a *ut vid. C* 268. Quę *C.* Que *B* oleant *FZ* stratum '*in nonnullis exemplaribus legi, in quibusdam* susum' *Pius dicit: recepit Ritschelius.* statumque *BDF'Z.*

Quás adeo hau quisquam úmquam liber tétigit neque duxít domum,
Séruolorum sórdidulorum scórta diobolária?

MILPHIO

I ín malam crucém. tun audes étiam seruos spérnere,
Própudium? quasi bélla sit, quasi eámpse reges dúctitent.
Mónstrum mulierís: tantilla tánta uerba fúnditat,
Quóius ego hercle nébulae cyatho séptem noctes nón emam.

AGORASTOCLES

Di ímmortales ómnipotentes, quíd est apud uos púlcrius?
Quíd habetis, qui máge immortalis uós credam esse quam égo siem,
Qui haéc tanta oculis bóna concipio? nám Venus non ést Venus:
Hánc equidem Venerém uenerabor, me út amet posthac própitia.
Mílphio, heus, ubi és?

---

statumq *C* scatumque *Taubmano teste Colvius* sellamque et *Lambinus* 269. Quasque *Braune Observ. gr. et crit. p. 31* hau *B*. haud *reliqui* tetigit *(*ti *s. v.) B* 270. Seruolorum *(*lo *s. v.) B*. Seruulorum *reliqui* diobolaria *Z, Saracenus, Bentleius*. duobolaria *libri (*duo bolaria *CF)* 271. *Pers. om. BD* I i in *B*. L in *C* et iam *B*. eciam *C* 272. Pro pidium *C* eampse *Camerarius*. eam ipse *BCDZ*. eam ipsi *F* reges *ex* roges *D* ductitent *C*. ducti tenet *B*. discutient *D*. discutiant *FZ*. discupiant *Pius* 273. Monstrum *B, Bentleius, Bothius olim, Beckerus quaest. p. 7*. Et monstrum *CD*. En monstrum *FZ*. Hem monstrum *Bothius alio tempore* tantula *Z* tanta *om. F* 274. Quoius ego hercle *Ritschelius, Muellerus Pros. Pl. p. 35 dubitanter*. Quo i us ego *B*. Quo *(*o *e corr., fort. ex* u*)* uis ego *C*. Pro cuius ego *D*. Cuius ego pro *F*. Pro nebulę cuius ego *transponens Z*. Quoius ego uel *Lambinus*. Quoius egon *Geppertus Stud. Pl. I p. 135, cum olim* Quoius egomet *edidisset* ego Neobulae cyatho *Palmer* nebulae cyatho septem *D*. nebulę ciatho septem *C*. nebula cir at hoseptem *B*. nebule ciato septem *F*. cyatho septem *Z (cf. ad v. 274)*. obulo aerato septem *Camerarius*. nebulai cyatho septem *Bothius*. bulbo uiciato *Geppertus* 275. *Pers. om. D* Di immortales *D*. Di i mortales *B*. Dii immortales *reliqui* apud uos est *Pylades* pulchrius *libri* 276. mage qui *Camerarius: at cf. Muellerus Pros. Pl. p. 343 et Geppertus Stud. Pl. p. 135* immortalęs *B*. immortales *reliqui* *Totum versum sic scribi iussit Lomanus p. 58:* Quidue habetis qui immortales magis uos credam quam ego siem, *sic autem olim Reizius:* Quid habetis qui magis uos credam esse imm. q. e. s. 277. Cui *D* hec *B* concipio *libri et editiones omnes*. conspicio *in uno esse dicit Acidalius: idem probavit Ritschelius* 278. me ut amet posthac *Camerarius*. me ut amet poshac *Ritschelius: cf. Opusc. vol. II p. 551*. me ut ametat pos hac *B*. ut amet at pos hac *sine* me *CD*. ut amet ac posthac *Z*. ut amet hec posthac *F* *V. 279—282 integros servavimus: at cf. Goetzius Acta soc. phil. Lips. vol. VI p. 265, qui deleto v. 279 ut e Most. v. 1115 interpolato v. 280 post 282 collocat* 279. propitia. Milphio, heus ubi es *Bothius, Lomanus p. 58*. propitia milphio ‖ Heus milphio Ubi es *B*. propitia ‖ Milphio heus milphio ubi es *C (*milpho

MILPHIO
Assum apud te eccum.
AGORASTOCLES
Át ego elixus sís uolo.
MILPHIO
Énim uero, ere, facís delicias.
AGORASTOCLES
Dé te equidem haec didici ómnia.
MILPHIO
Étiamne ut ames eám quam numquam tétigeris?
AGORASTOCLES
Nihil íd quidemst:
Deós quoque edepol ét amo et metuo, quíbus ego abstineó manus.
ANTERASTYLIS
Heú ecastor, quom ornátum aspicio nóstrum ambarum, paénitet,
Éxornatae ut símus.

---

alt. loco) D. propitia. || Milphio heus milphio ubi es *FZ.* propitia. || Milphio, ubi es *cum hiatu Lachmannus in Lucr. p. 388* Milphio] *spat. BC* assum *F, Pylades: de quo praeter alios cf. Wagnerus Orthogr. Verg. p. 408.* adsum *B.* adsum *CDZ* aput *B* Agor.] *spat. B: om. CD ut initio versus* At ego *BCDZ.* at ego te *F: unde* at ego te elixum uolo *Pylades* 280. Enim uero *B.* Enim *reliqui* delitias *CD* delicias facis *Reizius* Agor.] *spat. BCD* de te equidem haec didici omnia *Kampmannus de DE praep. p. 5.* de te *(*dete *C)* quidem haec didici omnia *CDFZ.* dete quidem hęc didici quidem˙st *B:* *'unde facile* De ted haec didici quidem *efficias, nisi* quidem st *e proximo v. inrepserit. Ceterum quae tandem sint* haec omnia *parum assequor' Ritschelius* 281. *Totum versum om. B, nisi quod* quidem st *cum v. 280 coaluit* eciamne *C* attigeris *Engerus de pros. p. XVI* Nihil id quidemst *(h. e. nihil est quod dicis) Agorastocli tribuit Ritschelius. Milphioni continuant* nihil illic quidemst *C (*quidem st*) DZ.* nihil hic quidem est *F.* nihil illuc quidemst *Pylades.* nihili illic quidem est *Lambinus.* nihil id quidem est *Bothius.* 'nihili id quidemst *scribere debebant qui Milphioni tribuebant' Ritschelius* 282. *Inde ab hoc v. accedit A* DEOSQUOQ:EDEPOLETAMOETMETUOQ *reliquis incertissimis A, cuius tamen spatia minora sunt quam ut* uibus ego tamen abstineo manus *capiant* ut amo *C* quibus ego *Ritschelius cum Reizio, Muellerus Nachtr. p. 58.* quibus ego tamen *BCDFZ.* quis ego tam *Bothius olim,* quis tamen *idem alio tempore. Nimis asperum fore* quibus tam ego *adnotat Ritschelius* 283. *Pers. om. CD relicto spatio,* Adel. *praef. FZ* EUECASTORQUOMORNATUM *A, sed* NATUM *lectione incertissima: reliqua extricari non potuerunt* Heu ecastor *FZ.* Euecastor *C.* Eue castor *BD.* Ecastor *Bothius* quom *B cum A.* cum *CDFZ* ornatum *ex* ornatam *B* Aspicio *(*A *e corr.) C* paenitet *B.* penitet *CD.* poenitet *FZ* 284. EXORNATAEUTSIMUS . . . . . ROS . . . . OMM . . E *ultima littera incerta A: in spatia quadrant* # immo ue *et* ane c *et* od Ex ornatę *C* ut *sup. scr. B*

ADELPHASIVM

Immo uéro sane cómmode:
Nám pro erilei et nóstro quaestu sátis bene ornataé sumus.
Nón enim pote quaéstus fieri, nísi sumptus sequitúr, scio:
Ítidem ut quaestus nón consistet, si eúm sumptus superát, soror.
Éo illud satiust, sátis quod habitust, quám illud quod plus quám sat est.

AGORASTOCLES

Íta me dei ament, út illa me amet málim quam di, Mílphio:
Nám illa mulier lápidem silicem súbigere, ut se amét, potest.

---

286. *Charisius p. 223, 21:* ut pote ... Plautus uero in Poenulo et pro uerbo posuit: 'non enim ... scio'

Adelph. *D, Acidalius. spat. B. om. C.* Anter. *FZ* *V. 285 — 352 ubi collocati sint in B, dictum est ad v. 217* 285. NAMPROERILEIETNOSTROQU ... TUSATISBENEORNATAESUMUS *A ita, ut pro* ILEIET *reliquae eiusdem spatii litterae (pro prima etiam* L *vel* T, *item reliquae) non exclusae sint* herili et *Rittershusius.* erilicet *B.* eri licet *CD. om. FZ* questu *C* ornate *BCD* 286 sq. *Duorum in A versuum hae reliquiae apparuerunt:* NONENIMPOTISESTQUAESTUSFIERIN ..... *(in spat. quadrat* sumptus se*)* QUITU *(quattuor extremi litteris incertissimis, reliquis inextricabilibus) et* ..... Q ..... NONCONSISTE *(cetera dispici non potuerunt): priorem versum Charisius servavit, qui* ... te quęstus *et* nisi *habet: alterum supplevimus. Pro quibus unum hunc exhibent reliqui libri:* Non enim potest quaestus (questus *CD)* non (iam *FZ)* consistet (on *e corr. C.* consistere *FZ)* si eum sumptus superat soror: *unde* Non enim quaestus consistet sumptus si eum superat, soror *Ritschelius,* quaestus consistet *cum Bothio, qui* im *pro* eum *proposuerat* 288. Adelph. *praem. FZ: del. Pylades* EOILLUDSATIUS *et paullo post spatium sex fere* I *litterarum* SATIS, *hoc et litteris* US *incertissimis A, ubi finis videtur proprium occupavisse versum* Eho *F* illut *B* satiust, satis quod habitust *Ritschelius.* satius si satis quod satis est habitus *libri, nisi quod* quid *F.* satiust, satis, quod satis est habitu *Acidalius satis mire.* satius est, quod satis est, habitu *Bothius* quam illud quod plus quam sat est *Ritschelius.* plus quam sat est *libri.* quam plus quam sat est *Dousa fil.* quam quod plus sat est *Acidalius.* gerere quam quod plus sat est *Ritschelius olim* *V. 289—296 parallelos esse versibus 275—280 perspexit Muellerus Nachtr. p. 63 sq. post Hasperum l. s. s. p. 304 (28): cf. Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 265.* 289. *Pers. om. D* ITAMEDEIAMENTUTILLAME ... T .. L .. Q *(cetera dispici non potuerunt)* Ita medi amet ut illa meam et *B* di *CDZ.* dii *F* meam et CD^1. meam met D^4 malim *ex* melim *D* *Ante* Milphio *spat. D* 290. NAMILIAMULIERLAPID ..... CA *(reliqua legi non potuerunt) A*

MILPHIO

Pól equidem hau mentíre: nam tu es lápide silice stúltior,
Qui hánc ames.

AGORASTOCLES

At uíde sis: quom illac númquam limauí caput.

MILPHIO

Cúrram igitur aliquo ád piscinam aut ád lacum, limúm petam.

AGORASTOCLES

Quíd eo opust?

MILPHIO

Ego dícam: ut illic ét tibi limém caput.

AGORASTOCLES

Í in malam rem.

MILPHIO

Ibi sum équidem.

AGORASTOCLES

Pergis?

MILPHIO

Táceo.

AGORASTOCLES

At perpetuó uolo. 295

---

292. *Eugraphius ad Ter. Eun. III 5, 53 (601):* ego limis specto]... alii limis, coniunctis ad flabellum, ut Plautus dixit: 'numquam ... caput', id est coniunxi

---

291. *Pers. om. D* POLEQUIDEM ..... NAM ..... ICE- *(cetera extricari non potuerunt) A* Pol id *(it BCD¹)* quidem *BCD⁴FZ.* Pol quidem *Pylades* hau *scripsimus ex spatiis Ambrosiani.* haud *reliqui* tues *BC* lepide *F* 292. QUIHANCAMES‡A .... ESISCUM- ..... QUAMLIMA- *A* Agor.] *spat. BCD* Ah uide *Ritschelius.* Ac uide *Camerarius* quom illac *B.* cum illac *(illa Z) reliqui cum A* lamaui *C* numquam cum ea limaui caput *Eugraphius V. 293—296 addubitat Weisius* 293. *Pers. om. D* CURRAMIGITUR ... QUO .. PISCINAMAUTAD- LACUMLIM ... ET- *(LIM et ET incertissimis) A* adpiscinam *BC* aud *B* ad lacum *B cum A.* lacum *reliqui* 294. *Pers. om. D* QUID ... PUSEST‡ EGODICAMUTILLIETTIBILIMEMCAPUT *A, litteris* PUSEST‡EGODICAM *non satis certis* Nam quid *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 241* Quideo *B* ego *F* opust *Camerarius.* opus sit *BCDFZ* Milphio] *spat. BD. om. C* ut illic *Muellerus Pros. Pl. p. 565.* ut illi *libri cum A, nisi quod Z* ut tibi et illi *transponit.* ut illice *Bothius.* actutum ut illi *Ritschelius* limen *BCD* 295. *Pers. om. BD* INMALAMREM.... SUMEQUI- DEM‡PERG ..... C ..... PERPETUOUOLO, *initio (ante* S*) et litteris* G *(pro qua minus prob.* D *legi potest) et* C *incertis* i in *om. littera initiali maiuscula B*

Pro personis spatia BCD habent toto versu Ibi] ubi *D.* inibi *Lipsius Ant. lect. II 19* pergis *FZ.* perdis *BCD*

MILPHIO

Énim uero, ere, meo mé lacessis lúdo et deliciás facis.

ANTERASTYLIS

Sátis nunc lepide ornátam credo, sóror, te tibi uidérier:
Séd ubi exempla cónferentur méretricum aliarum, íbi tibi
Érit cordolium, sí quam ornatam mélius forte aspéxeris.

ADELPHASIVM

Ínuidia in me núnquam ignatast néque malitia, méa soror:
Bóno med ingenio ésse ornatam quam aúro multo máuolo.
[Aúrum id fortuna ínuenitur, nátura ingeniúm bonum:
Bónam ego quam beátam me esse nímio dici máuolo.]
Méretricem pudórem gerere mágis decet quam púrpuram.
[Mágisque meretricém pudorem quam aúrum gerere cón-
decet.]

---

296. *Hunc v. dubitabat Acidalius num post v. 312 transponi iuberet Pers. om. D. spat. C* ENIMUEROEREMEOMELACESSISLUDOETDELIC.... A..S *(litteris* A *et* S *extremis incertissimis) A* enimuero *D* here *F.* aere *BCDZ* me meo *Geppertus* mel accessis *B.* me laccessis *C* ludos *Z* delitias *C* 297. *Pers. om. D* SATISNUNCLEPIDEORNATAM... DOSORORTETIBIUIDERIER *A* 298. SEDUBIEXEMPLACONFERENTURMERETRICUMALIARUMIBITIBI *A* conferentur *Camerarius cum A.* conferuntur *BCDFZ* meretricum *Pius cum A.* meretricium *BCDFZ* 299. ERITCOR...IUMSIQ.....N.....F.....X- *A (*X *incerta)* cor dolium *BC* siquam *BC* aspexeris *BCDFZ.* conspexeris *Camerarius, quo servato* fors *pro* forte *Guyetus, Reizius* 300. Adelph. *om DZ* INUIDIAINMENUMQUAMGNATAESTNEQ-MALITIAMEASOROR *A* unquam *F* ignatast *Ritschelius.* innatast *BFZ.* innata est *C.* in me *(exp. m. 4)* innatast *D* neque me *F* malicia *FZ.* malicia *(*ci *s. v.) B* mea *ABCD.* mala *FZ* 301. BONOMEIN.....ORN....UAMAURO-MULTOMAUOLO *A, ubi alteram lacunam explent* ATAQ, *excedunt* ATAMQ *litterae* Bono med ingenio esse *Bothius.* Bono me ingenio esse *A ut vid. B.* Bono ingenio me esse *CDFZ, quod placuit Lachmanno in Lucr. p. 200.* Bono med esse ingenio *Ritschelius Op. vol. II p. 285* me esse ingenio *ex A proferens. Cf. idem Nov. exc. p. 43. 67, ubi de* Bono me esse ingeniod *cogitari posse adnotat.* Bono ego ingenio me esse *Lomanus p. 58.* Ingenio bono me esse *vel* Ingenio me bono esse *vel* Bono me esse ingenio ingeniatam quam auro ornatam *Muellerus Pros. Pl. p. 160* mallolo D^1: *corr.* D^4 *V. 302. 303 a Plautinis segregavit Ritschelius Opusc. vol. II p. 290* 302. AURUMIDFORTUNAIN-UENITURNATURAINGENIUMBONUM *A* id fortuna] infortuna *BCD.* in fortuna *FZ.* in *del. Guyetus.* enim fortuna *Geppertus* 303. BONAM-EGOQUAMBEATAMMEESSENIMIODI*(vel* E CIMAUOLO *A* ego] esse *F* nimio decima uolo *B* *V. 304. 305 inverso ordine dat A* 304. MERETRICEMPUDO-REMGERERE MAGISDECETQUAMPURPURAM *A* gerere magis *in loco fortem rasuram passo B* *V. delet Geppertus* 305. *Versum cum Koepkio et Guyeto uncis inclusit Ritschelius Opusc. vol. II p. 290* MAGISQ:MERETRICEMPUDO-

Púlcrum ornatum túrpes mores péius caeno cónlinunt:
Lépidi mores túrpem ornatum fácile factis cónprobant.

AGORASTOCLES

Ého tu, uin tu fácinus facere lépidum et festiuóm?

MILPHIO

Volo.

AGORASTOCLES

Pótine mi auscultáre?

MILPHIO

Possum.

AGORASTOCLES

Abí domum ac suspénde te.

MILPHIO

Quam ób rem?

AGORASTOCLES

Quia iam númquam audibis uérba tot tam suáuia.
Quíd tibi opust uixísse? ausculta míhi modo et suspénde te.

REMQUAMAURUMGERERECONDECET *A* Magisque *Camerarius cum A et* D^4 *(q₃)*. Magis quit *B*. Magis quid CD^1. Magis quidem *FZ* 306. PULCHRUM-ORNATUMTURPEST *(vel* E)MORESPEIUSCAENOCONLINUNT *A*, LINUNT *litteris obscurioribus* Pulchrum *BCDFZ* *Ante* turpes *rasura circa 5 litt. et post* turpes *ras. unius litterae (o?) B* caeno *AB*. cęno *CD*. ceno *F*. coeno *Z* collinunt *BCDFZ* 307. *Sic A, nisi quod* MORES *et* ORNATUM *et* COMPROBANT conprobant *B*. comprobant *CDFZ cum A* 308. *Pers. om. D* *Inter hunc v. et priorem man. rec.* mul *in marg. B* EHOTU-UINTUFACINUSFACERELEPIDUMETFESTIUUM # UOLO *A* Eho *ex* Ehe *C* tu *om F* uintu *BC* festiuom *B*. festiuum *reliqui cum A* Milphio] *spat. BCD* 309. *Pers. om. D et spatio relicto B* POTES *(vel minus prob.* IS NEMIHIAUSCULTARE # POSSUM # ABIDOMUMACSU-SPENDETE *A* Potine *Ritschelius*. Potesne *(*Potes ne *BCDZ) libri cum A*. Potin es *Guyetus, Reizius* mihi *libri (*nemihi *D)* auscultare *C*. auscultari *D* Potin es auscultare mihi *Muellerus Pros. Pl. p. 663* Milphio] *spat. CD* Agor.] *spat. BCD* Ergo abi *Reizius* suspendete *BD* 310. QUAMOBREM # QUIAIAMNUMQUAMAUDIBISUERBATOTTAMSU- *A* Milphio] *spat. BD* Quam obrem *C*. Quamobrem *D* Quia iam *Lambinus cum A*. Qui iam *BD*. Quiiam *C*. quia *FZ*. Quoniam *vel* Quianam *vel* Nam quia *Ritschelius* nunquam *B* *Graviorem post* suauia *interpunctionem tollens verba cum sequentibus iunxit Ritschelius* 311. QUID-TIBIOPUST *(vel* I)UIXISSEAUSCULTAMIHIMODOETSUSPENDETE *A* opust *Z cum A*. opus est *F*. opus si *BCD* et] ac *BCDFZ* suspendete *BD*

MILPHIO

Síquidem tu es mecúm futurus pro úua passa pénsilis.

AGORASTOCLES

Át ego amabo hanc.

MILPHIO

Át ego esse et bibere.

ADELPHASIVM

Ého tu, quid ais?

ANTERASTYLIS

Quíd rogas?

ADELPHASIVM

Víden tu ut pleni oculí sorderum quí erant, iam splendént mihi?

ANTERASTYLIS

Ímmo etiam in medio óculo paullum sórdist. cedo sis: dé-
teram. 315

---

312. *Nonius p. 11, 26:* passum est proprie rugosum uel siccum ... unde et uua passa dicta est quod sit rugis implicata. Plautus Poenulo: 'si quidem ... pensilis'

---

312. *Pers. om. D* SIQUIDEMTUESMECUMFUTURUSPROUUAPASSA-PENSILIS *A* Si quidem tues *B*. siquid ea estu *vel* si quid aestu *fere Nonius, qui* si quidem es tu *legisse vid.* una *Z* passa *B cum A, Nonius. om. CDFZ* pensibis *B* *V. 313—316 ex altera recensione repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 313. *Pers. om. D* ATEGOAMABOHANC#ATEGOESSEETBIBERE-#EHOTUQUI..IS *et in proprio versu* QUIDROGAS *A* amabo *F cum A.* amo *reliqui* Milphio] *spat. BCD* Adelph.] *spat. BCD* eo *D*, *corr. m. 4* agis *Z* Anter.] *spat. BD. om. initio v. D* 314. Adelph.] *spat. CD* UIDENTU-PLENIOCULISORDE *(vel* I *vel* P, *min. prob.* T*)*RUMQUIERANTIAMSPLENDENT-MIHI *A* Vinden *B* tu ut *Ritschelius, Muellerus Nachtr. p. 17.* tu *libri cum A (an F).* ut *post Lambinum Kampmannus de* IN *praep. p. 8* pleni oculi sorderum *A, ut vid., Bugge Tidskrift f. Phil. VII p. 37.* pleni oculi sorderunt *BCD.* pleni oculi sordium *Z.* pleni oculi sorde *F.* pleni oculi sordorum *Geppertus: cf. idem Stud. Pl. I p. 137.* pleni sordium oculi *Reizius, Bothius.* pleni oculi sordium *Pylades.* oculi pleni sordum *Kampmannus l. s. s.* Viden ut oculi, qui sorderunt ante, iam splendent mihi *temptabat Ritschelius de* sorderum *forma dubitans* erant *ex* erunt *B* 315. Anter.] *spat. CD* IMMOETIAM-INMEDIOOCULOPAULLUM*(*P *et* UL *incertissimae)*SOR . . . . . O . . . DEXTE-RAM *A ita, ut lacunis* DETCED *(pro* E *etiam* I, T, P, *pro* T *etiam* E, I, P *legi possunt) et* SIS *parum apte congruant* eciam *C* paulum sordist *Gruterus.* paulum sordet *BCD.* paulum sordis est *F.* parum sordis est *Z.* sordist *ex A profert Geppertus. Ritschelius, qui falso* BU-LUMSORDEI *legerat,* bulla sordist *coniecit* cedo *B omisso spatio ante eam vocem: cui adstipulatur Ritschelius.* Cedo *in principio versus sine pers. CD.* Adel. Cedo *FZ* deteram *Scaliger.* dexteram *libri cum A, nisi quod* dextrã *Z. cf. Langenus p. 153*

AGORASTOCLES

Vt quidem tu huius oculós inlutis mánibus tractes aút teras?

ANTERASTYLIS

Nímia nos socórdia hodie ténuit.

ADELPHASIVM

Qua de re, óbsecro?

ANTERASTYLIS

Quía non iam dudum ánte lucem ad aédem Veneris uénimus,
Prímae ut inferrémus ignem in áram.

ADELPHASIVM

Aha, non factóst opus.

Quaé habent nocturna óra, noctu sácruficatum ire óccupant.
Príus quam Venus expérgiscatur, príus deproperant sédulo
Sácruficare: nám uigilante Vénere si ueniánt eae,
Íta sunt turpes, crédo ecastŏr Vénerem ipsam e fanó fugent.

AGORASTOCLES

Mílphio.

---

316. Agor.] *spat. CD* UTQUIDEMTU *A.* ut tu quidem *CDFZ.* Uttu quidem *(e ex a) B.* Tu ut quidem *Geppertus.* Tu quidem ut *Reizius.* Tu quidem *Pylades. Palatinorum scriptura fort. ad* ut tu equidem *redit* huius *delet Crainius Plaut. Stud. p. 17* inlutis *DFZ cum A.* in lutis *BC.* inlotis *Pylades* aut *libri cum A.* ac *Camerarius* TERRAS *A* 317. Anter.] *spat. CD* NIMIANOSSOCORDIAHODIETENUIT#QUADEREOB*(vel* P*)*ECRO *A* secordia *F* Adelph.] *spat. B. om. CD in princ. versus* de *sup. scr. B* 318. Anter.] *spat. BC. om. D* QUIANONIANDUDUMANTELUCEMADAEDEMUENE*(vel* I*)*RISUENIMUS *A* Quia non iam dudum *B.* Quia iam non dudum *CDFZ, Handius Turs. II p. 301.* Quoniam non dudum *dubitanter Ritschelius* ad *ex* aut *D* ad ędem *C.* adędem *B.* 319. PRIMAEUTINFERREMUS *et reliqua ut supra A, nisi quod* FACTUST Primae ut *Muretus Var. lect. XVII 17, FZ cum A.* Prima cum ut *B, membranae Turnebi Advers. XV 6.* Prima cum *CD.* Primulum ut *Bothius* signem *BCD*^{1} *(*ignem *D*^{1}*)* iuaram *C* Adelph.] *spat. BCD* Aha] Ah *BCDZ. om. F* facto st *B* 320. QUAEHABENTNOCTURNIA*(*IA *incertae)*ORANOCTUSACRUFICATUMIRE*(vel* I*)*OCCUPANT *A* Quę *C.* Que *B* ora habent nocturna *Guyetus* sacrificatum *(*sacri ficatum *C) omnes praeter A* occupans *BCD* 321. Venus expergiscatur *Camerarius.* UENUSEXPERGISCATUR *A.* uenus experiscatur *B.* experiscatur uenus *D*^{1}. expescatur uenus *C.* expergiscatur uenus *D*^{4}*FZ* DEPROPERANTSEDULO *A* 322. Sacrificare *omnes praeter A* UIGILANTE *A* uigilante *D*^{4}*FZ.* uigilante *B.* uigulante *D*^{1}. iugulante *C* ueniant eae *cum A (*UENIANT*) Scutarius.* ueniantaeae *B.* ueniant aeae *C.* ueniant ae ae *DZ.* ueniant he *F.* ueniant dea *Bothius* 323. *Sic A, nisi quod* ITASUNTTURPES ęcastor *Z* ipsa me *BCD* fugere *F* 324. *Sic A, nisi quod* MILPHIONEM Agor.] *spat. B: om. in v. princ. CD*

MILPHIO

Edepol Mílphionem míserum. quid nunc uís tibi?

AGORASTOCLES

Ópsecro hercle, ut múlsa loquitur.

MILPHIO

Níhil nisi latérculos,

Sésumam papáueremque, tríticum et frictás nuces.

AGORASTOCLES

Écquid amare uídeor?

MILPHIO

Damnum, quód Mercurius mínume amat.

AGORASTOCLES

Nám lucrum quidém pol amare núllum amatorem áddecet.

ANTERASTYLIS

Eámus, mea germána.

ADELPHASIVM

Age sis utí lubet.

ANTERASTYLIS

Sequere hác.

Milph.] *spat. BD. om. CFZ: pers. add. Pylades* miserum quid *BCD cum A, Pylades.* miserum MIL. quid *FZ* 325. Agor.] *spat. B: om. in v. princ. CD* *Sic A, nisi quod* OPSECRO *et* UT *et* NISI Opsecro *B cum A.* Obsecro *CDFZ.* utnulsa *B* loquitur *(i s. v.) C* loquitur haec *Muellerus Pros. Pl. p. 25* Milphio] *spat. CD* Pol nil *Ritschelius.* Nil enim *Muellerus Nachtr. p. 6.* Enim nil *Bothius* 326. SESUMAMPAPAUEREMQ·TRITICUMETFRICTAS-NUCES *A* Se sumam *B.* Sesumam *ex* Sisumam *C.* Sesamum *Valla: quem saltem* sesamam *debuisse dicit Ritschelius: id quod videtur Pius voluisse* sisamam *commendans* papauerem qne *D.* pa pauperem que *B.* papaue rem que *(e prima s. v.) C* triticum] termetium *'vetusti et membranacei codd.' Pii* nuces] nunc es *B* *'Ceterum cum mira sit* tritici *in dulcibus commemoratio, expendendum erit num forte scripserit poeta* papaueremque tritum cum fricta nuce' *Ritschelius* *V. 327—328 e duplici rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 327. *Sic A, nisi quod* ECQUID *et* MINIMEAMAT *Pers. om. D in v. princ.* Ec quid *BC* Milphio] *spat. BCD* dampnum *CD* minime *libri cum A* 328. Agor.] *spat. D: om. in vers. principio C* NAMQ·EDEPOLLUCRUM-AMARE*(vel* I*)*NULLUMAMATOREMADDECET *A* Nam lucrum quidem pol amare *Ritschelius.* Namque *(*Nam que *B)* edepol lucrum amare *libri cum A.* Nam quidem edepol lucrum amare *Bothius.* Namque edepol lucrum quidem amare *Brixius Quaest. p. 34, ubi* Nam *Geppertus.* Namque edepol lucellum amare *Muellerus Pros. Pl. p. 709* 329. Anter.] *spat. BCD* EAMVS-MEAGERMANA#AGESISUTLUBET#SEQUEREHAC#SEQUOR *A* Adelph.] *spat. CD* uti *Bothius.* ut *libri cum A.* ut tibi *Muellerus Pros. Pl. p. 664*

Ant. Sequere hac. Adelph. Sequor *sic personis distribuit Ritschelius cum A et B (ubi spatia relicta sunt et personarum nomina desunt). Nec*

ADELPHASIVM

Sequor.

MILPHIO

Eúnt haec.

AGORASTOCLES

Quid si adeámus?

MILPHIO

Adeas.

AGORASTOCLES

Prímum prima sálua sis:
Ét secunda tú secundo sálue in pretio: tértia
Sálue extra pretiúm.

ADELPHASIVM

Tum pol ego et óleum et operam pérdidi.

AGORASTOCLES

Quó te agis?

ADELPHASIVM

Egone? in aédem Veneris.

---

333. *Aut ad hunc locum aut ad Mostell. v. 562 spectare videtur Isidorus Orig. IX 3, 64:* agmen dicitur cum exercitus iter facit, ab agendo uocatum, id est ab eundo. Plautus: 'quo te agis?'

discrepant CD, ubi Sequere *eine pers. in principio versus est, pro reliquis nominibus spatia relicta sunt. Vulgo* sequere hac. Anter. Sequor *cum FZ* *V. 330—408 ex altera recensione repetit Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 313* 330 *Milphioni dedimus quae vulgo Agorastocli dant cum FZ: in BCD spatia relicta sunt* EUNTHAE‡QUIDSIADEAMUS‡ADEAS‡PRIMUMPRIMASALUASIS *A* haec *Schmidtius de dem. pron. form. p. 45.* hae *ex* haec *ras. C.* hae *DFZ cum A.* he *B* Agor. Quid *scripsimus ex ABCD, ubi spatia sunt* quid *FZ* ad eamus *BC* ad eamus ad eas? primum *Agorastocli continuabat Rittershusius: cf. Scioppius Susp. lect. II 7* *Pro pers. ante* adeas *spat. BC: om. in princ. D, ante* Primum *spat. CD* prima/// *(a ex* u, *et* r *ut vid. eras) C* 331. ETSECUNDATUINSECUNDOSALUEINPRETIOTERTIA *A* tu secundo salue in pretio *Camerarius.* tu in secundo (insecundo *C)* ‖ Salue in pretio *(precio D) CD.* tu insecundo *(post h. v.* inpre *er.)* salue in precio *B.* tu in secundo. Mil. Salue in precio *FZ.* tu in secundo salue pretio *Studemundus Verhandl. der 36. Philologenvers. p. 50* *Uni omnia Agorastocli primus tribuit Camerarius* tercia *B* 332 *Anter. pers. praem. FZ· spat. CD* SALUEEXTRAPRETIUM‡TUMPOLEGOETOLEUMETOPERAMPERDIDI *A* prętium *B.* precium *C* Tum pol *Adelphasio tribuit Ritschelius ambigua* extra pretium *verba in contrariam partem interpretanti. In BCD spatia sunt: Milphioni dant FZ. Ancillae dedit Acidalius. Milphionis personam frustra Handius Turs. III p. 355 tuebatur, recte is quidem* primam *Anterastylin (quae pracibat v. 331) interpretatus,* secundam *ancillam,* tertiam *ipsam Adelphasium* egoe to leum etoleum *B* 333. Agor. *spat. CD* QUOAGIS‡EGONEINAEDEMUENERIS‡QUIDEO‡UTUENEREN *et in proprio v.* PROPITIEM *A* Quo te *(*Quote *B)* agis *BCDFZ.* Quo agis te *Ritschelius* Ad.] *spatium BCD* ego ne *B* in edem *BCD*^{1}. medem *D*^{1}

AGORASTOCLES

Quíd eo?

ADELPHASIVM

Vt Venerem própitiem.

AGORASTOCLES

Ého, an iratast? própitia herclest: uél ego pro illa spóndeo.

ADELPHASIVM

Quíd tu agis? quid míhi molestu's, óbsecro?

AGORASTOCLES

Aha tam saéuiter.

ADELPHASIVM

Mítte amabo.

AGORASTOCLES

Quíd festinas? túrba nunc illíst.

ADELPHASIVM

Scio.

Súnt illi aliae, quás spectare ego ét me spectarí uolo.

AGORASTOCLES

Quí lubet spectáre turpis, púlcram spectandám dare?

ADELPHASIVM

Quía apud aedem Véneris hodiest mércatus meretrícius:
Eó conueniunt mércatores, íbi ego me ostendí uolo.

335. *Nonius p. 510, 33:* saeuiter pro saeue. Plautus in Poenulo: 'aha tam saeuiter' Saeuiter *hinc excerpsit gloss. Pl.: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 235: idem vocabulum (etiam Trin. v. 1060 traditum) e Plauto adfert Priscianus G. L. III p. 71, 1*

Agor.] *spat. BCD* Quideo *C* Adelph.] *spat. BCD* propiciem *D* 334. Agor.] *spat. CD* EHOANIRATAST#PROPITIAHERCLEEST#UELEGOPRO-ILLASPONDEO *A* *Totum v. Agorastocli tribuunt FZ. Ante* Propitia *et* Vel *spatia B cum A: ante* Vel *etiam CD, qui a* Propitia *novum versum incohant, ubi solita ratione pers. omittitur* Ehon *(om.* an*) CDZ.* Eon *F* irata est *libri cum A (*est D^2. e D^1*)* Propicia *B* hercle est *libri cum A, nisi quod* herche *B* 335. Adelph.] *spat. BCD* Q.....GI(GI *incertae*)S...D-(D *incerta*)MIHIMOLESTUSOBSECRO#AHATAMS- *A* agis *Camerarius cum A ut videtur.* ais *BCDFZ* molestus *libri* Agor.] *spat. BCD* Aha *Nonius cum A.* Ah *BCDFZ* sęuiter *ex* scauiter *ut vid. C.* seuiter *D* *V. 330—346 ex altera rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 336. Adelph.] *spat. BCD* MITTEAMABO#QUIDFESTINAS#TURBA-NUNCILLIEST#SCIO *A* Agor.] *spat. B: om. CD in v. principio* illic est *F.* illi est *BCDZ* Adelph.] *spat. CD* 337. *Sic A, nisi quod* SPECTARI(*vel* E) illic *F* alię *C* 338. Agor.] *spat. CD* QUILIBETSPECTARE(*vel* I)TURPISPULCHRAMSPECTANDAMDARE *A* pulchram *BCDFZ* 339. Adelph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* AEDEM *et* HODIEEST Quid *F* ędem *C.* edem *B* hodie est *BCDFZ* *'Fortasse transponendum* hodie mercatust' *Ritschelius* 340. EOCONUENIUNTMER-

AGORASTOCLES

Inuendibili mérci oportet últro emptorem addúcere:
Próba mers facile emptórem reperit, tam étsi in abstrusó sitast.
Quíd ais? quando illi ápud me mecum cáput et corpus cópulas?

ADELPHASIVM

Quó die Orcus Áccherunte mórtuos amíserit.

AGORASTOCLES

Súnt mihi intus néscio quot nummei aúrei lymphátici.

ADELPHASIVM

Déferto ad me: fáxo actutum cónstiterit lympháticum.

MILPHIO

Béllua herclest.

CATORESIBIMEOSTENDIUOLO *A* ibi med *duce A dubitanter Ritschelius* 341. Agor.] *spat. CD* INUENDIBILI*(vel min. prob.* E*)*MERCI*(item)*OPORTETULTROEMPTOREMADDUCERE *A* Inuendibili merci *Bothius cum A.* Inuendibili merce *CDFZ.* Inuendibilem ers *B* 342. PROBAMERSFACILEEMPTOREMREPERITTAMETSIINOCCUL *et in proprio v.* TOSITAST *A* proba mers D^4. probamers D^1 mers *etiam BCD.* merx *FZ. cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 656* reperit *Pylades cum A.* repperit *BCDFZ* tametsi *FZ cum A.* tarem ẽ et si *B.* tarem est et si *CD* in abstruso sita est D^4FZ. in abstrusos ita est *B.* in *(post* n *pars vel* o *vel* n *litterae eras. C)* abstruosos *(*a *ex* u *D)* ita est CD^1. *in A glossema est simile ut in Acci v. 462 Ribb.* 343. QUIDAISTUQUANDOILLI*(vel* E*)*APUDMEMECUMCAPUTETCPALLAS *(litteris* PUT *et* CPA *incertissimis) A, ubi errasse librarium in fine versus vel duplex illa* L*, de qua dubitari omnino nequit, indicio est* Quid ais? *Guyetus.* Quid ais tu *libri* illi *om. F, Lachmannus* apud me *om. Bothius* Quid ais? tu quando illi apud me copulas mecum caput *Ritschelius* 344. Adelph.] *om. D initio versus* QUODII*(vel min. prob.* E*)*ORCUSACHAERUNTE*(vel* I*)*MORTUOSAMISERIT *A* orchus *BF.* horcus *Z* Accherunte *Hermannus ad Eur. Hec. v. 1, Ritschelius duce A, Koenig Quaestt. Plaut. a. 1883 p. 5.* ab achaerunte *B.* ab a heronte *C.* ab aheronte *D.* ab acheronte *FZ* amiserit *Z cum A.* amiseris *BCD.* emiserit *F, quidam Lambini* 345. Agor.] *om. CD sine spatiis* SUNTMIHINESCIOQUODNUMMEIAUREILYMPHATICI *sine* intus *A* Sũ *C* quot D^4FZ quod BCD^1 *cum A* nummi *BCDFZ.* nummuli *Geppertus* lymphati ci *C* 346. *Person. om. CD in princ. versus: Milphioni dant FZ: corr. Dousa Expl. IV 1 Sic A, nisi quod* ME *et* LYMPHATICUM Deferio *C* ac tutum *C* *'Ceterum ad hos quoque versus 345 et 346, qui parum commode hic inferuntur, nescio an eae turbae pertinuerint quae mox ingruunt in hanc scaenam' Ritschelius* 347. Milphio] *om. CD (uterque in v. principio) FZ: corr. Dousa* BELLULAHERCLEEIDIERECTEINMAXUMAMMALAMCRUCEM *A* Belua *F, Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403.* Bellula *reliqui cum A, Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 762, versum Agorastocli tribuens et post v. 348 collocans, v. autem 349 Anterastyli adsignans* hercle est *Pylades.* hercle *libri cum A.* hercle es *cum Guyeto Luchsius Stu-*

AGORASTOCLES

Eí dierecte in máxumam malám crucem.

MILPHIO

Quám magis adspectó, tam magis nimbátast et nugaé mer[illegible]e

ADELPHASIVM

Ségrega sermónem: taedet.

AGORASTOCLES

Áge sustolle hoc ámiculum.

ADELPHASIVM

Púra sum: compérce amabo me áttractare, Agorástocles. [illegible]50

AGORASTOCLES

Quíd agam nunc?

ADELPHASIVM

Sei sápias, curam hanc fácere conpendí pote[illegible]s.

---

348. *Isidorus Orig. XIX 31, 2:* nimbus est fasciola transuersa [illegible]ix auro assuta in linteo, quod est in fronte feminarum. Plautus: 'qu[illegible]0 magis . . . nimbata est' 350. *Festus Pauli p. 60, 5 (inter glo[illegible]sas Plautinas):* comperce pro compesce dixerunt antiqui. *Bacc[illegible]h. v. 463* conpesce *in codd. est*

---

demundi Stud. vol. I p. 19 Agor.] *pers. om. ABCD sine spati[illegible]is* I die recte *B.* Idie recte *CD* im maximam *B ut v. 52.* i[illegible]m- maximam *C.* in maximam *DFZ* 348. Milphio] *om. CD in princip[illegible]io versus* *Sic A, nisi quod* ASPECTO *et* ESTNIMBATA quo magis ea[illegible]m aspicio *Isidorus* atspecto *B.* aspecto *CDFZ cum A* nimbata [illegible]st *Isidorus.* est nimbata (ninbata *B*) *libri cum A.* est lymphata *Weisius* nugę *BC* merę *C* 349. Adelph.] *pers. om. CD in versus principio* *Sic A, nisi quod* SUSTOLLE Segregas ermonem *B* taedaet *B.* tedet *CDZ* *Agorastoclis pers. restituit Camerarius. spat. ABCD. Milphioni dant FZ* hunc *F* amicultum *C* *Totum versum Agorastocli tribuit Bothius* *V. 350—400 eo ordine edidimus qualem libri exhibent: quos esse turbatos cum iam Meursius Exerc. c. 3 censuisset (sic transponens 350—359. 370—372. 360—363. 374. 365—369. 373. 364 et de reliquis tacens) Ritschelius sic transposuit: 350. 352.* (Quid? ego non te attractem? quid ais *e. q. s.*). *353. 354. 359—364. 357. 358. 355. 356. 370—373. 375. 376. 377—380. 368-369. 365—367. 381—399. 374 et sic Geppertus: 350—359. 370—372. 360—363. 374. 364. 373. 376. 377. 378. 379. 380. 375. 368. 369. 365—367. 381—400. Nos quemadmodum turbas expediendas putemus in praefatione diximus* 350. Adelph.] *pers. om. CD in principio versus* *Sic A* comperta *CDFZ* actractare *F.* attrectare *BCDZ* agorasto cles *C* 351. Agor.] *pers. om. CD in principio versus* *Sic A, nisi quod* FACERE *et* POTEST Adelph.] *sic 'quidam libri' Lambini.* Milph. *cum FZ edd. Gronovio priores omnes. Spat. BCD cum A* SEI *A.* Si *reliqui* (Sisapias *C*) compendi *BCDFZ* potes *FZ.* potest *reliqui*

AGORASTOCLES

Quíd? ego non te cúrem? quid ais, Mílphio?

MILPHIO

Ecce odiúm meum.

Quíd me uis?

AGORASTOCLES

Qur mi haéc iratast?

MILPHIO

Qúr haec iratást tibi?

Qúr ego id curém? nam qui istaec mágis meast curátio?

AGORASTOCLES

Iam hércle tu perísti, nisi illam míhi tam tranquillám facis
Quám mare olimst, quóm ibi alcedo púllos educít suos.

---

356. *Priscianus G. L. II p. 205, 23:* in 'o' correptam, quam tamen ueteres frequenter producunt, latina sunt et, si feminina fuerint g

---

cum A *V. 352—354 insiticii visi Guyeto* 352. *Hunc v. in B excipi versu 218 supra dictum est ad v. 217* *Pers om. CD in principio versus* *Sic A, nisi quod* NUNC Quid? ego *pro* Quid ego *Bothius* non te *Bothius.* nunc te *BCD cum A.* nunc *FZ* non *Acidalius* Quid ais *Acidalius cum A, Lomanus p. 54.* Quid agas *BDZ.* Quid agam *F.* Quid agis *Camerarius* Quid ais . . . . . id curem *(v. 354) om. C, sed ut in ima pagina cum signo huc revocante scripta haec sint:*
Quid me///uis *(t er. Sequ. spat.)* cur mihi hec *(h e corr.)* irata est cur hec mihi irata est
Cur ego id curē namq' istaec *(in contextu supra* istęc*)* magis mea est curatio

Mil.] *spat. BD* 353 QUIDMEUIS#Q*(vel* C*)*URMIHIHAEC . . TAST#QURHAECIRATAESTTIBI *A, incertis eis quae inter* C *et* # *alterum enotamus* Agor.] *spat. CD* Qur *B.* Cur *CDFZ* mihi *libri cum A* hęc *B.* hec *C* irata est *BCDFZ* *Milphionis personam exhibent FZ.* *om. sine spatio BCD* Qur *B cum A.* cur *CDFZ* hęc *B* hec *C* irata est tibi *B cum A.* mihi irata est *CD.* tibi irata est *FZ* tibi irata haec siet *Ritschelius.* tibi haec irata sit *Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 200* 354. Q*(vel* C*)* . . . . . M*(dubia)*NAMQUE ISTAECMAGISMEASTCURATIO *A* Qur *B.* Cur *CDFZ* curem? nam qui *Ritschelius* . curem nam? qui *Bothius.* curem namque *libri, nisi quod* namquae *B* istęc *C alt. loco.* istec *D* mea est *BCD.* tua est *sine interrogatione FZ: fortasse vere.* mea est *sine interrogatione defendit Spengelius Plaut. p. 17 et alia ratione Umpfenbachius Philol. vol. 32 (a. 1873) p. 367 sq* curacio *B* 355. Agor | *om. CD in principio versus* IAMHERCLETUPERISTIS/S *incerta*/NISIILLAMMIHITAMTRANQUILLAMFACIS *A* hercule *B* toperisti nisi *D.* tu periisti nis *F* 356. *Sic A, nisi quod* CUM *et* ALCYO olim est *BCDF, Priscianus.* est olim *Z* quom *B.* cum *CDFZ cum A et Prisciano* alcedo *Z ex Prisciano, Fronto.* alcyo *B (*alcyopullos*) cum A.* halcyon *Isidorus.* alycio *CD.* alcyone *F* educit *AFZ, Priscianus, Isidorus.* seducit *BCD.* educat *vel* educet *libri Prisciani aliquot*

MILPHIO

Quíd faciam?

AGORASTOCLES

Exorá, blandire, pálpa.

MILPHIO

Faciam sédulo:
Séd uide sis, ne tu óratorem hunc púgnis pectas póstea.

AGORASTOCLES

Nón faciam.

ADELPHASIVM

Non aéquos in me es: séd morare et mále facis.
Béne promittis múlta ex multis: ómnia incassúm cadunt.
Líberare iúrauisti me haúd semel, sed céntiens:

---

uel d antecedentibus, mutant o in 'i' et accepta 'nis' faciunt genetiuum, ut alcedo, alcedinis. Plautus in Poenulo: 'quam . . . suos', *unde sua hausit Osbernus p. 10. Glossas quae ad* alcedo *spectant attulit Loewius Prodr. p. 272, qui ad hunc Plauti versum ibidem refert Isidori Orig. XII 7, 28 haec:* halcyon pelagi uolucris dicta, quasi oceanea, eo quod in hieme in stagnis Oceani nidos facit pullosque educit: qua excubante fertur extento aequore pelagus silentibus uentis continua septem dierum tranquillitate mitescere et eius fetibus educandis obsequium ipsa natura rerum praebere. *Eodem spectat Fronto p. 225N.:* mare ipsum aiunt, ubi alcedonia sint, fieri feriatum. An alcedo cum pullis suis tranquillo otio dignior est quam tu cum tuis liberis? 357. *Nonius p. 104, 7:* expalpare, elicere. Plautus Poenulo: 'quid . . . expalpa'

---

357. *Sic A, nisi quod* EXORA *et* SEDULO Milphio] *spat. CD* Agor.] *spat. BCD* xora *B* palpa *A*. expalpa *reliqui cum Nonio, qua scriptura adscita fortasse* Exora, exblandire, expalpa *scribendum erit* Milphio] *om. BCD sine spatiis* 358. SET*(min. prob.* D*)*UIDESISNETUORATOREMHUNCPUGNISPECTASOMNIA *A* uides is *B*. uidesis *D* metuoratorem *C*. ne tuoratorem *D* pugnis pectas *Camerarius cum A*. pugni spectas *BC (g ex* n*) D*. pugnis plectas *FZ* 359. Agor.] *om. CD in principio versus* NONFACIAM#NONAEQUOSINMEESSETMORARE*(vel* I*)*ETMALEFACIS *A* Adelph.] *spat. BCD* Non aequos in me es: sed *Spengelius Plaut. p. 14 cum A*. non aecuius in me esset *BD*. non ae cuius in me esset *C*. eamus nunc etiam *FZ* Nos eamus, nunc etiam morare. Agor. Male facit *Camerarius et sic interpungens:* eamus. nunc etiam morare? *Lambinus.* Nos eamus nunc. etiam morare? malefacis *Acidalius.* Mil. Non? aequius in me sit. Agor. morare. Adelph. i, male facis *Bothius.* Milphio. Non aequom in me esset: te morare et male facis *Geppertus* malefacis *C* 360. *Adelph pers. praem. FZ: om. Pylades, Acidalius Sic A, nisi quod* INCASSUMCADUNT exmultis *C* multa ex multis: omnia *Z cum pedisequis, Kampmannus de EX praep. p. 21.* multa, ex multis omnia *Gulielmius Quaest. c. 1, Bentleius* 361. *Sic A, nisi quod pers. spat. ante* SED Liberaret *CD* iura uis te *BCD* sed centiens *Camerarius cum A*. sedent lens *B*. sed deciens *CD*.

Dúm te exspecto, néque ego usquam aliam míhi paraui cópiam,
Néque istuc usquam appáret. ita nunc sériuio nihiló minus.
Í, soror. abscéde tu a me.

AGORASTOCLES

Périi. ecquid ais, Mílphio?

MILPHIO

Méa uoluptas, méa delicia, méa uita, mea amoénitas,
Méus ocellus, meúm labellum, méa salus, meum sáuium,
Meúm mel, meum cor, méa colustra, méus molliculus cáseus.

AGORASTOCLES

Méne ego illaec patiár praesente dici? discruciór miser,
Nísi ego illum iubeó quadrigis cúrsim ad carnuficém rapi.

MILPHIO

Nóli, amabo, súscensere eró meo causá mea.

---

365. *Gellius N. A. XIX 8, 6:* quando Plautus, linguae latinae decus, deliciam quoque ἑνικῶς dixerit pro deliciis: 'mea' inquit 'uoluptas, mea delicia' *Nonius p. 100, 19:* delicia, numero singulari: quod aut rarum est aut singulare. Plautus: 'mea uoluptas, mea delicia' 367. *Grammaticus de dub. nom. (Gr. l. V p. 576, 1):* colustrum generis neutri, ut Martialis . . . et Plautus *(fort. cum Keilio:* sed P. generis feminini*)*: 'meum mel, mea colustra'

---

sed decies *FZ* *V. 362 sq. del. Langrehr de Plauti Poenulo p. 19* 362. *Sic A, nisi quod* NEQ-EGO expecto *BCD* ego *Geppertus cum A. om. libri praeter A* aliam usquam *Bothius* 363. *Sic A, nisi quod* APPARET *et* SERVIONIHILO usquam *ex* usquem *B* nihil ominus *CD* 364. *Sic A, nisi quod* AISMILPHIO *Ante* Isoror *(ita C) spat. CD* ame *C* Agor.] *pers. om. BCD sine spatiis* ecquid *Bothius cum A.* ec quid *B.* eo quid *CDZ.* eho quid *F, Camerarius* ais *Geppertus cum A.* agis *reliqui. Cf. Fleckeisenus Exerc. Pl. p. 18* 365. Milphio] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* MEAEDELICIAE *et* AMOENITAS mea delicia *F, Gellius et Nonius.* meae deliciae *BZ cum A.* meę deliciae *C.* meae delitiae *D* meauita *D* amęnitas *D.* amenitas *B* 366. *Sic A, nisi quod* OCULUS *et spat. ante* MEUMSAUIUM suauium *F* 367. MEUMMEL ♯ MEUMCORMEACOLUSTRAMEUSMOLLICULUSCASEUS *A* meum mel] meum mei *B* colustra *BF cum A et scriptore de dub. nom.* collustra *CDZ.* colostra *Taubmannus* meum mel mea colustra *grammaticus de dub. nom.* molliculus *ex* colliculus *B* caseus *ex* cases *D* 368. *Pers. om. CD in versus principio* MENEEGOPRAESENTEPATIARILLAECDICIDISCRUCIORMISER *A* Me ne *B* illec *CD* paciar *B* presente *BC* Men praesente ego illaec patiar *Bombe de abl. abs. p. 34* praesente illaec patiar *Guyetus fortasse recte* discrutior *CD* 369. NISIEGOILLUMIUBEOQUADRIGISCURSIMADCARNIFICEMRAPI *A* quadragis *C* carnificem *libri cum A* 370. Milphio] *pers. om. CD* *Sic A, nisi quod* NOLI succensere *D*[1] ere *C* iam ero meo *vel* iam meo ero *Muellerus Pros. Pl. p. 565* causam *B*

Égo faxo, si nón irata es, aés nimium pro té dabit
Ác te faciet út sis ciuis Áttica atque líbera.

ADELPHASIVM

Quín abire sínis?

MILPHIO

Quin, tibi qui béne uolunt, bene uís item?
Si ánte quid mentítust, nunciám dehinc erit ueráx tibi.
Síne te exorem, síne prehendam aurículis, sine dem sáuium.

ADELPHASIVM

Ápscede hinc sis, sýcophanta pár ero.

---

371. EGOFAXOSINONIRATAES(ES *incertae*) .... IU(*vel* A)MPROTEDABIT *A ita, ut in lacuna* MUNIC *(2 litt. etiam* O, *4* T *vel* E, *5* G *vel* B *esse possunt) scriptum esse videatur* Ego faxo si non irata es *membranae Turnebi Advers. XV 6: item BCD, nisi quod* sino nirata *B,* siñ irata *D.* Adelph. Ego faxo sine. Milphio. Irata es *FZ, Muretus Var. lect. XVII 17.* Si non ego faxo irata es *Gronovius* aes nimium *(vel* is nimium*) Rostius Opusc. p. 182: cf. Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868) p. 458.* nin nium *B, Turnebi Adv. XV 6 membranae* (ninnium), *ubi quid lateat nescimus.* nimium *CD et cum* irata es *constructum FZ. In A quid fuerit dubium.* nimium, argentum *Camerarius.* numulum *Turnebus.* nihilum non *Geppertus.* '*Fuit cui* nummum satis *vel* ninis nummum *in mentem veniret*' *Ritschelius* aes pro te nimium dabit *Muellerus Pros. Pl. p. 585* prote *B* *V. 372—373 ut insiticios Guyetus notavit* 372. ATQUETEFACIETUTSI*(min. prob.* E)E*(vel* I)S-CIUISATTICAATQUELIBERA *A* Ac *Bothius.* Atque *libri cum A* Atque faciet *Spengelius Plaut. p. 78* seis *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 769* 373. Adelph.] *om. CD in versus principio* QUINAB- *(min. prob.* D)IRESINIS‖QUINTIBIQUIBENEUOLUNTBENEU— *(*ENEU *incertae) A* Quin adire sinis qui lu tibi qui *B.* Quin adire sinis qui ui tibi *(spat.)* qui *D, nisi quod* abire *et* uis D^4. Quin adire sinus qui *(spat.)* tibi *(spat.)* qui *C.* Quin abire sinis. quid uis tibi qui *FZ* uolt *pro* uolunt *Bothius* bene uis item *Turnebus Adv. XV 6.* bene /// *(*u *cr.)* uisitem *(*s *ex* u*) C.* bene uisitem *BD, quod Bothio placuit.* bene uisitent *FZ, Muretus Var. lectt. XVII 17.* bene usui sient *Pistoris.* benefici sient *Lipsius Epist. I 15* 374. *Person. Milphionis praemittit B* *Sic A, nisi quod* TIBI Siante *C* quidem entitus sit *B.* quidem mentitus sit *CDFZ* (mentibus). quidem mentitus est *Camerarius.* quidem mentitust *Bothius* nunc iam *libri.* at iam *vel* at nunc *Ritschelius* dehinc *(*c *s. v.) D* erit uerax *m. 2 ex* uerax erit *D* mentitus est, dehinc uerax tibi erit nunciam *Muellerus Pros. Pl. p 107* *V. 375—376 hoc ordine A, inverso reliqui: verum perspexit sine libris Lomanus p. 58* 375. *Sic A, nisi quod* AURIS *et* SAUIUM Milph. Sine *FZ* prehendam *BCDF cum A.* te prendam *Z* auriculus *C* sauiumi *B.* suauium *F* 376. Adelph.] *om. CD in principio versus* Apscede hinc *B cum A.* Aspice dehinc *CD.* Abice te dehinc *F et, nisi quod* Abiice, *Z.* Abige te hinc *Bothius* sycophanta par ero. Milph. At scin *Beckerus Studemundi Stud. vol. 1 p. 279.* SYCOPHANTAPARERO‖ATSCIN

MILPHIO

At scin quómodo?
Iam hércle ego faciam plórantem illum, nísi te facio própitiam;
Atque hic ne me uérberetum fáciat, nisi te própitio,
Mále formido: nóui ego huius móres morosí malos.
Quam ób rem amabo, méa uoluptas, síne te hoc exorárier. 380

AGORASTOCLES

Nón ego homo trióboli sum, nísi ego illi mastígiae
Éxturbo oculos átque dentis. ém uoluptatém tibi:
Ém mel: em cor: ém labellum: ém salutem: em súuium.

A. sicophanta parero at sin *BCD, nisi quod* pareo *C*, scin D^4. sicophanta. Milph. parero. Adelph. at scin *F et, nisi quod* par eo, *Z: quod Rostio Opusc. p. 141 placuit.* pareo. Agor. at scin *Bothius.* sycophanta. Milph. Parebo. at scin *duce Scioppio Susp. lect. IV 15 Ritschelius* 377. IAMHERCLEEGOFACIAMPLORATILLUMNISITEFACIO . . . . . AM *A* hercle *Bothius cum A.* hercule *(ex* hercle *C) raro exemplo BCDFZ* nisi te *in ras. C* facio propitiam *Camerarius cum A.* propitiam facio *reliqui, nisi quod* propiciam *BCZ* 378. ATQ HICNEMEUERBERETILLUMFACIATNISITEPROPI— *A* me ne *libri praeter A* uerberetum faciat *scripsimus.* uerberet illum faciat *BCD* (neuerberet) *cum A.* nerberet illud faciat *FZ, Leidensis academicus. unde hanc constructionem* uerberet (illud faciet, nisi te propitio), Male formido *Muretus l. s. s. et Acidalius commenti sunt.* uerberalem faciat *Ritschelius duce glossa noricia Onomastici Vulcan. p. 160* uerberalis: *μαστιγίαι (sic pro μαστιγίας), quae ad Aul. v. 633 corruptam lectionem* uerberalissime *spectat.* uerberabilem *fecit Gronovius.* uerberet, hilum faciat *Scaliger,* ilum *in 'v. c.' esse testans.* uerberullum faciat *Bothius olim,* uerbered hillum f *idem postea. In* uerberetillum *latere voc. ridiculam suspicatur Fleckeisenus Nov. ann. vol. 61 (a. 1851) p. 38.* ueruecillum faciat *Geppertus* propicio *Z* 379. *Sic A, nisi quod* MOROSMALOS mores morosi malos *Camerarius.* mores moros i malos *B.* mores mores malos *CD.* mores malos *FZ.* mores morose malos *Salmasius.* mores moros et malos *Guyetus, Bothius falso de B testimonio Scioppii confisus* 380. QUAMOBREMMEAUOLUPTASSINEHOCEXORARIER *A* Quam obrem *C.* Quamobrem *D* me *B* te hoc *Ritschelius, Geppertus: cf. Ritschelius Nov. exc p. 38, Muellerus Pros. Pl. p. 735 et Nachtr. 116.* HOC *A.* te *reliqui.* ted *Guyetus, Bergkius Beitr. p. 51.* tu te *Umpfenbachius Melet. Pl. p. 29* a *in* exorarier *e corr. B* 381. Agor.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* EGOILLIMASTIGIAE triobili *C* illi mastigiae *ras. ex* [illegible] s [illegible]tes *C* 382. *Sic A, nisi quod* ATQ DENTE(*vel* IS *et* TIBI ex turbo *D* adque *B* dentes *BCDFZ* hem *FZ* uoluptatem *C* 383. *Sic A, nisi quod* MEL *et spat. ante* EMSALUTEM Hem *constanter hoc versu CDFZ* labellum] colostram *Bothius.* uoluptatem *Muellerus Pros Pl. p. 570* saulum *B*

MILPHIO

Ímpias, ere, te: óratorem uérberas.

AGORASTOCLES

Iam istóc magis:
Étiam ocellum addam ét labellum et línguam.

MILPHIO

Ecquid faciés modi?

AGORASTOCLES

Sícine ego te oráre iussi?

MILPHIO

Quó modo ergo orém?

AGORASTOCLES

Rogas?
Síc enim dicerés, sceleste: huiús uoluptas, te ópsecro,
Huíus mel, huius cor, huíus labellum, huiús lingua, huius sáuium,

---

384. *Donatus ad Hec. prol. II v. 1:* orator ad uos uenio] oratorem audire oportere ius gentium est: oratorem non licet iniuriam pati . . . Plautus: 'impias . . . uerberas'

---

384. Milph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* IMPIASERE *et* ISTOC Impias ere te *B cum A, Turnebus Adv. XV 6.* Impia secrete *CD, Donatus.* impie siccine *Z.* impie sic *F.* impias herile *ret. cod. Scaligeri, unde is* Impiasti te Agor.] *pers. om. B, item in r. principio CD* 385. ETIAMOCELLUMADDAMETLABELLUMLINGUAM#-ECQUIDFACIESMODI *A* Et iam *BC, et sic scribebatur ante Bothium* addas *FZ* labellum] nasellum *Guyetus* et *ante* linguam *om. A, unde* lingam *Schmidtius de demonstr. pron. form. p. 62* tenellam linguam *Geppertus* *Milph. pers. add. Camerarius. spat. B cum A: om. FZ, in principio v. CD* ec quid *B.* eo quid *CDZ.* eho quid *F* facias *Z* modo *F.* malo *Z* 386. *Sic A, nisi quod* EGO *pro* ERGO Siccine *F* orares *BC.* oratores *D.* orare *FZ cum A* *Pro Milph. et Agor. personis spat. BCD* quomodo *B* 387. *Sic A, nisi quod* SIC *et* HUIUSVOLUPTAS sceleste, st *e corr. C.* sceleste, eri huius *Muellerus Pros. Pl. p. 565* obsecro *libri praeter A* *V. 388—391 tractat Schmidtius de dem. pron. form. p. 62 sqq., qui v. 388 sq. tales esse vult:* Huius deliciae, huius salus, huius uita, huius festiuitas ‖ Huius mel, huius cor, huius ocellus, huius labellum, huius sauium 388. HUIUSMELHUIUSCORHUIUSLABELLUMHUIUSLINGUA *et in proprio versu* HUIUSSAUIUM *A* huiusce *Geppertus* salum *B.* suauium *F* *V. 389 sq. tales sunt in A:*

HUIUSDELICIAEHUIUSSALUSAMOENAHUIUSFESTIUITAS
DVLCICVLVSCASEVS
HUIUSCORHUIUSSTUDIUMHUIUSSAUIUMMASTIGIA

tales autem in B:

Huius colustra huius salus amoena huius festiuitas
Huius colustra huius dulciculus caseus mastigia
Huius cor huius studium huius sauium mastigia

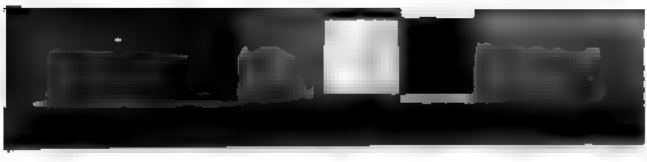

Huíus delicia, huiús salus amoéna, huius festíuitas,
Huíus colustra, huiús dulciculus cáseus, mastígia:
Ómnia illa, quaé dicebas túa esse, memorarés mea.

MILPHIO

Ópsecro hercle té, uoluptas húius atque odiúm meum,
Húius amica mámmeata, méa inimica et máleuola,
Óculus huius, líppitudo méa, mel huius, fél meum,
Vt tu aut huic iráta ne sis, aút, si id fieri nón potest,
Cápias restim ac té suspendas quóm ero et uostra fámilia.
Nám mihi iam uideó propter te uíctitandum sórbilo,

393. *Nonius p. 137, 19:* mammeata, mammosa. Plautus in Poenulo: 'cuius amicam mammeatam'

in hanc autem speciem breviati in CDFZ:
huius colustra (collustra *Z*) huius dulciculus caseus
Mastigia huius cor huius studium huius sauium mastigia
E tribus illis qui in B sunt, primum cum CDFZ omittebat Camerarius, tertium delebat Angelius, stemque Acidalius. Extremum e cod. Schobingeri talem Goldastus protulit: Huius iecur, huius studium, huius flagrum, mastigia, *e duobus extremis hunc Bothius effecit:* Huius cura, huius studium, huius dulciculus caseus, mastigia 389. *Dedimus ex A, nisi quod cum Gepperto, qui* Huius delicia, huiusce, *scripsimus* delicia *contra libros omnes* '*Dubito num* salus amoena *Plauti sint, qui scripsit fortasse:* Huius ocellus, huius salus, huius uita, huius festiuitas' *Ritschelius* 390. *Dedimus ex B* 391. *Sic A, nisi quod* DICEBAS *et* ESSEEA quę *C* esse *Guyetus.* esse ea *CFZ (et, nisi quod* ea *s. v., D) cum A.* esse eam *B.* ea *sine* esse *Reizius, Muellerus Nachtr. p. 64* 392. *Pers. om. CD in versus principio* *Sic A, nisi quod* TE *et* EIUS *(vel min. prob.* HUS*) et* ATQ: Obsecro *BCDFZ* uoluptas *(tas in ras.) C* adque *B* 393. HUIUSAMICAMAMME*(vel* I*)*ATAMEAINIMICAETMALEUOLA *A* Huius amicam ammiata *B.* Huius amica mammiata *C (*amica *ex* amică*) D.* cuius amicam mammeatam *Nonius.* Huius amica *F.* mammata *ascripsit Scaliger.* H. a. nimis amata *Ussingius* inimica *(*ni *ex* m*) C* male uola *B* *Ceterum hunc v. in suspicionem vocat Schmidtius l. s. s. p. 65*
394. OCULUSHUIUSLIPPITUDOMEAMELHUIUSFELMEUM *A* Oculus *Camerarius cum A.* Oculos *BC.* Oculo *D.* ocule *FZ* eius *F* lippitudo D^4. leppitudo *BC.* lepitudo D^1 395. UTTUHUICIRATANESISAUTSIIDFIERINONPOTEST *A* Ut tu aut huic *(vel* Huic uti to*) Ritschelius Proleg. p. CLXXIV.* Ut tu huic *libri cum A.* Ut tute huic *Bothius* 396. *Milphioni continuant CD, Guyetus. Adelphasio tribuunt FZ* CAPIASRESTIMACTESUSPENDASCUMEROETUOSTRAFAMILIA *A* suspensas *B.* suspende *F* quom *pro* cum *solus B* (quomero*)* uostra *omnes cum A* 397. *Milph. praem. DFZ* NAMMIHIIAN- *(vel min. prob.* M*)*UIDEOPROPTERTEUICTITANDUMSORBILO *A* Hem mihi *FZ* uideo *sup. scr. B.* uideo *(*uid *ex parte in ras. ut vid.) C* tete *Bentleius in Ter. Adelph. IV 2, 52* sorbillo *F*

Ítaque iam quasi óstreatum térgum ulceribus géstito .
Própter amorem uóstrum.

ADELPHASIVM

Amabo, mén prohibere póstulas
Né te uerberét magis, quam ne méndax me aduorsúm siet?

ANTERASTYLIS

Áliquid huic respónde amabo cómmode, ne incómmodus
Nóbeis sit: nam détinet nos dé nostro negótio.

ADELPHASIVM

Vérum. etiam tibi hánc amittam nóxiam unam, Agorástocles:
Nón sum irata.

AGORASTOCLES

Nón es?

ADELPHASIVM

Non sum.

AGORASTOCLES

Da érgo, ut credam, sáuium.

ADELPHASIVM

Móx dabo, quom ab ré diuina rédiero.

AGORASTOCLES

I ergo strénue.

ADELPHASIVM

Séquere me, sorór.

AGORASTOCLES

Atque audin?

---

398. *Sic A, nisi quod* ITAQUE *et* OSTRE*(vel* I*)*ATUM *et* GESTITO Itaque] Atque *Ritschelius.* Ita ego *Ussingius* 399. *Sic A, nisi quod* UESTRUM *sine spatio post eam vocem* uestrum *libri omnes* Adelph. Amabo *FZ.* amabo *sine spatio BCD cum A* menbro hibere *B* 400. *Sic A, nisi quod* ADUERSUM Nete *BD* 401. Anter.] *om. CD in principio versus* Mil. amabo *Z*
Sic A, nisi quod INCOMMODUS *(min. prob.* -DI*)* ne incommodis *B.* neincommodis *C* 402. *Sic A* Nobis *libri praeter A* nostro de *Bothius*
403. Adelph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* ETIAM Verum etiam *(*et iam *B) sine interpunctione ante Acidalium.* Verum est *F.* Verum enim *Geppertus.* Verum. iam *Langenus p. 116: at cf. Brixius Nov. ann. vol. 123 (a. 1881) p. 49* hanc *post* noxiam *collocat F* admittam *FZ.* remittam *Saracenus.* dimittam *'alibi legi' Pius scribit: cf. Most. v. 1169* agorastodes *B* 404. *Pers. spat. praecedit in BCD* *Sic A, nisi quod omittit spat. ante* NONSUM *alterum et* SAU- *(fort.* IŪ*) in fine* Non sum arata ‖ Non sum irata ♯ Non *B* Agor.] *spat. BCD* Adelph.] *spat. BCD* Agor.] *spat. B: om. CD in versus principio* suaium *B* 405. Adelph.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* DIUINAREDIERO cum *CDFZ* diuinare diero i *sine spat. B* diuina *(*u *ex* n*) C* Agor.] *om. CD in principio versus* 406. Adelph.] *spat. BCD* *Sic A, nisi quod* ETIAM Seque *B* Agor.] *spat. CD* Adque *B* audi *C*

ADELPHASIVM
Étiam.
AGORASTOCLES
Veneri dícito
Múltam meis uerbeís salutem.
ADELPHASIVM
Dícam.
AGORASTOCLES
Atque hoc audín?
ADELPHASIVM
Quid est?
AGORASTOCLES
Paúcis uerbis rém diuinam fácito. atque audin? réspice.
Réspexit. itidem édepol Venerem crédo facturám tibi.

AGORASTOCLES. MILPHIO

AGORASTOCLES
Quid núnc mi es auctor, Mílphio?
MILPHIO
Vt me uérberes
Atque aúctionem fácias. nam inpuníssume
Tibí quidem hercle uéndere hasce aedís licet.

Adelph.] *om. FZ. spat. BCD* et iam *B* Agor.] *spat. B: om. CD in principio versus: item om. FZ* audin, etiam Veneri *ante Camerarium*, audin etiam, Veneri *Camerarius*. audin etiam? Veneri *Lambinus*. audin? etiam Veneri *Bothius* Atque — audin etiam? — Veneri *Weisius* 407. MULTAMMEISVERBEISSALVTEM‡. DICAM‡ATQ·HOCAUDI‡QUIDEST *A* multam D^4. multa BCD^1 uerbis *libri praeter A* Ad.] *spat. BCD* Agor.] *om. CD in princ. v.* audin *Ritschelius*. audi *libri cum A* Adelph.] *om. BCD sine spatiis* 408. Agor.] *spat. B: om. sine spatiis CD* *Sic A, nisi quod* REM *et* ATQ AUDIN 409. *Sic A, nisi quod* ITIDEM Adelph. Respexi. Agor. Idem *cod. Rover. Lipsii Ant. lect. II 19* respexisti. idem *Bentleius* itidem *Bothius cum A:* idem *reliqui* pol *libri praeter A* Ad. Respexi te. Ag. Idem *Reisius* facturam *ex* factaram *C* tibi Agorastocles milphio. *eidem versui continuata B et sub his nominibus* ADOLESCENS. SERVVS.

Act. I sc. 3 AGORASTOCLES MILPHIO *A: de B cf. ad v. 409.* AGORASTOCLES·A·MILPHIO·S· D^3. *om. C spatio relicto unius v. Etiam in hac scaena personarum notas om. omnes C, quod non semper iterum commemorabimus* 410 Ag.] A. D^3. *nihil C Sic A, nisi quod* MIHIAUCTORES uid *cum sp. init. C* nunc mihi es *BCDZ.* mihi nunc es *F* autor *F* Mi.] *spat. CD* 411. *Sic A, nisi quod* FACIASNAMINPUNISSIME inpunis sume *B*, impínis sume *C* 412. *Sic A, nisi quod* UENDERE *et* AEDI*(vel* E*)*S

AGORASTOCLES

Quid iám?

MILPHIO

Maiorem pártem in ore habitás meo.

AGORASTOCLES

Supérsede istis uérbis.

MILPHIO

Quid nunc ueís tibi?

AGORASTOCLES

Trecéntos Philippos Cóllabisco uílico
Dedi dúdum, priusquam me éuocauistí foras.
Nunc ópsecro te, Mílphio, hanc per déxteram
Perque hánc sororem laéuam perque oculós tuos,
Per meós amores pérque Adelphasiúm meam
Perqué tuam leibertátem

MILPHIO

Em, nunc nihil ópsecras.

AGORASTOCLES

Mi Mílphidisce, méa commoditas, méa salus,
Fac quód facturum té promisistí mihi,

---

413. Agor.] *spat. CD* *Sic A, nisi quód* IAM *et* PARTEM Milph.] *spat. BCD* partem in ore habitas meo *Muretus Var. lect. XI 19, Lipsius Ant. lect. II 17 cum A.* parte minore habitas mea *BCDF et, nisi quod* in ea, *Z: item codd. Lambini, vetus membrana Turnebi Adv. XV 7 (*partem*)* 414. Agor.] *spat. BCD* SUPERSEDEISTISUERBIS#QUIDUEISNUNCTIBI *A* Supersede istis D^4. Supersede istis *B*. Super se deistis *C*. Superse deistis D^1 Milph.] *spat. CD* nunc uis *libri praeter A* 415. Agor.] *om. B sine spatio: item CD in principio versus* TRECENTOSPHILIPPOSCOLLYBISCON . . . ICO *(quadrat* uil*) A* philyppos *D*. philippeos *Z* collabisco *BCZ*. colabisco *D*. collibisco *F* uillico *F* 416. *Sic A, nisi quod* DEDIDUM *et* EUOCAUISTI Dedi dudum *omnes praeter A* prius quam *C* euocauisti *Scaliger, Bothius cum A*. euocasti *omnes praeter A* 417. *Sic A, nisi quod* PER obsecro *libri praeter A* hanc *ex* hauc *C* dextram *Z* 418. *Sic A, nisi quod* PERQ:HANC Per que *C* Leuam p q' oculos tuos p q' meos amores p q' ade*(ex* a *m. 1)*lphasiũ meã *suo loco omissa in ima pagina collocat C* Leuam *D* 419. PERQ·MEOSAMORES*(vel* IS*)*PERQ:ADELPHASIUMMEAM *A* Per *Bothius*. Perque *libri cum A* Perque meum amorem *Langenus p. 109* adalphasium *C ante corr. Versum damnat Ussingius* 420. *Sic A, nisi quod* NIHIL *A* Perque *ex* Leuã p q' *C* libertatem *libri praeter A* Milph.] *spat. CD* hem *CDFZ* nihil *om. FZ* obsecras *libri praeter A* 421. Agor.] *spat. B. om. CD* *Sic A* milphi disce *B*. milphi *(finis versus; in novo r.:)* Disce *C* (milphi////, o *cr.) D* 422. *Sic A, nisi quod* TE *et* MIHI te esse promisisti (pro misisti *B*. promisti *C) libri praeter A*. te esse promisti *cum C Scaliger et Guyetus, item Bentleius. Verum sine A iam Engerus*

Vt ego húnc lenonem pérdam.

MILPHIO

Perfacile íd quidemst.

I, addúce testis técum: ego intus ínterim
Iam et órnamentis meís et sycophántiis
Tuom éxornabo uílicum. propera átque abi.

AGORASTOCLES

Fugió.

MILPHIO

Meumst istuc mágis officium quám tuom.

AGORASTOCLES

Egone, égone, si istuc lépide ecfexis,

MILPHIO

Í modo.

AGORASTOCLES

Vt nón ego te hodie

MILPHIO

Abí modo.

AGORASTOCLES

Emittám manu?

MILPHIO

I módo.

AGORASTOCLES

Non hercle mérear

---

de pros. p. XIV 423. UTEGOHUNCLENONEMPERDAM‡PERFACILEIDQUI— *A* Ut ego ut hunc *CD*[1] *(alt.* ut *del. D*[4]*)* Milph.] *spat. CD* quidem est *BCDFZ* 424. *Hunc v. A omittit* l adducet estis *B*. Adducet estis *CD*[1]. Adduce testis *D*[4]. Adduc et testis *Z*. Abduce et testes *F* tecum tecum *C* 425. IAME*(vel* I *vel* T*)*ORNA .... MEISETSYCOPHANTIIS *A, ubi lacuna* MTIS *aegre capit* mi is *B* sicophantiis *BD*. sicophantis *C* 426. *Sic A, nisi quod* TUUM *et* ATQUE tuum *libri* uilicum *D*[1]. uillicum *D*[4]. uilicom *B* adque *B* 427 Agor.] *om. CD in v. principio* FUGIONEUMESTISTUCMAGISOFFICIUMQUAMTUUM *A* Milph.] *spat. BCD. om. A* Meum est *libri cum A*. Meum *Ussingius* meum istuc magis officiumst *Ritschelius* tuum *libri omnes* 428. Agor.] *om. CD in princ. versus* EGONEEGONE*(vel* I*)*SI*(vel* EISTUCLEPIDE*(vel* I*)*EFFEXIS‡IMODO *A* Ego ne ego ne si *B*. Egone egone si *C*. Egone si *F*. Ego ne si *Z*: *cf. M. Warren American Journal of Philol. vol. II No. 5 p. 3.* Egon edepol si *Geppertus*. Ego, ne ego, si *Umpfenbachius Mel. Pl. p. 54*. Ego ego ne si *Ussingius* ecfexis *Bothius*. et fexis *BCD*[1]. et faxis *D*[4]*Z*. faxis *F*. effexis *Camerarius cum A* Milph.] *spat. BCD* imodo *C* 429. Agor.] *spat. BCD Sic A* Utnon *C* te *(t e corr.)* hodie *C*. hodie te *Muellerus Pros. Pl. p. 664* Milph.] *spat. BCD* Agor.] *spat. CD* 430. Milph.] *spat. BCD* IMODO‡NONHERCLEMEREAR‡OH‡UAH‡ABIMODO *A* *Sic Ritschelius dubitanter*. I modo non hercle me ream oh uah abi modo

MILPHIO

Oh — uah, ábi modo.

AGORASTOCLES

Quantum Áccheruntest mórtuorum

MILPHIO

Etiámne abis?

AGORASTOCLES

Neque quántum aquaist ín mari

MILPHIO

Abitúrun es?

AGORASTOCLES

Neque núbis omnis quántumst

MILPHIO

Pergin pérgere?

AGORASTOCLES

Neque stéllae in caelo

MILPHIO

Pérgin auris túndere?

AGORASTOCLES

Neque hóc neque illud néque — enimuero sério —

B et, nisi quod a Non *versum ordiuntur et* meream *iungunt, CD.* Milph. I modo Non hercle meream. Ag. oh. Milph. uah abi modo *FZ.* Milph. I modo. Ag. Non hercle meream. ah. Milph. Vah, abi modo *Camerarius.* M. I modo A. Non hercle merear pro hoc M. Abi, abi modo *Geppertus.* merear oh Mi. Vah *Ussingius* 431. Agor.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* ACHAERUNTEST acherunt est *BCD.* acheruntest *FZ.* ad Acheruntemst *Fleckeisenus Exerc. p. 35.* Acheruntist *(ita Geppertus)* vel Acherunteist *(ita Koenig Quaestt. Plaut. p. 3 sq.) Ritschelius* Mil.] *spat. BCD* Et iam ne *B.* Etiam ne *CD* 432. Agor.] *spat. BCD* NEQ:QUANTUM-AQUASTINMARI*(vel* E*)*#ABITURUNES *A* Neq *C* aquaist *post Pareum et Bentleium Lachmannus in Lucr. p. 195.* AQUAST *A.* aqua est *B.* est aqua *reliqui.* aquai est *Guyetus.* aquae est *Camerarius.* aquarumst *Muellerus Pros. Pl. p. 516* *Hiatum excusat Lachmannus in Lucr. p. 195, vix recte.* in marid *Guyetus, Ritschelius Nov. exc. p. 78.* in mari Milph. Iam *Muellerus Pros. Pl. p. 516* Mil.] *spat. CD* abiturusne es *libri (*abiturus ne *BC) praeter A: corr. post Bentleium Lachmannus* 433. Agor.] *spat. BCD* NEQUENUBISOMNIS*(vel* ES*)*QUANTUMST#PERGINCPERGERE *A* nubes omnes quantum est *B.* nubes quantum est *CDFZ* Milph.] *spat. B. om. in princ. v. CD* Pergin (erg *in ras.) C* pergin uero pergere *(recepta librorum CDFZ scriptura, nisi quod* nubis *corrigit) Pylades* perdere *Acidalius* 434. Agor.] *spat. CD* *Sic A, nisi quod* AURES *vel min. prob.* AURIS stellę *BC.* stelle *D* incaelo *C.* incelo *B.* in cęlo *D* Milph.] *spat. BCD* pegin aures *Z* 435. Agor.] *spat. B. om. in principio versus CD* *Sic A, nisi quod* HOC-NEQ:ILLUD neq *C sec. loco* illuc *libri praeter A* enim uero *BCD*

Neque hércle uero — quíd opust uerbis? quíppini?
Quod úno uerbo — dícere hic quidueís licet —
Neque hércle uero sério — scin quómodo?
Ita mé di amabunt — uín bona dicám fide?
Quod híc inter nos líceat — ita me Iúppiter —
Scin quám? — uidetur. — crédin quod ego fábuler?

MILPHIO

Si néqueo facere ut ábeas, egomet ábiero.
Nam istí quidem hercle orátionist Oédipo .
Opus cóniectore, quí Sphingi interprés fuit.

AGORASTOCLES

Illic híne iratus ábiit. nunc mihi caútiost

---

448 sq. *Priscianus (Gr. l. II p. 272, 7):* Oedipus, Oedipodis, quamuis Plautus ablatiuo casu ab Oedipo dixit pro Oedipode in Poenulo: 'nam isti . . . interpres fuit'

---

436. *Sic A, nisi quod* NEQUEHERCLE *et* OPUS *et* QUIPPINI *Spat. ante* Neque *C* quid *Agorastocli continuauit Camerarius cum CD.* MIL. Quid *FZ* *'Ceterum quibus modis hos qui sequuntur sermones Plautina arte si quid video parum dignos Milphionis et Agorastoclis personis distribuendos Rostius putaverit, vide in eius Opusc. p. 142 sq.' Ritschelius. similiter atque Rostius inter Agor. et Milph. v. 435—441 distribuit Geppertus: versus 435 et 436 etiam Ussingius* opust *Pareus.* opus si *BCD.* opus est *FZ* 437. QUODUNOUERBODICEREHICQUIDUEISLICET *A Parvulum spat. ante* quod *D* uerbo — dicere *Bothius pro* uerbo dicere quiduis *(*quid uis *C) omnes praeter A* 438. *Agor. pers. praem. FZ: om. Camerarius Sic A, nisi quod* SCIN 439. *Sic A, nisi quod* BONAM, M *littera fort. puncto pallido deleta* Ita *sup. scr. D*[2] dii *FZ* medi *B* dicam bona fide *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 21* 440. *Sic A, nisi quod* HIC *et* LICET *et* IUPPITER Quid *F* internos *C* iupiter *F* 441. *Sic A* uide tu *libri praeter A.* uiden tu *Guyetus* ego] ego tu (tu *exp. D*[2]) *D* fabulor *Bothius* Scin — quam uidetur credi-quod ego fabuler *Ussingius* 442. Milph.] *om. CD Sic A, nisi quod* SI Sinequeo *ex* Sine queo *B.* Sinequeo *C.* Sine queo *D*[1] ego met *B* abiero *Camerarius cum A.* abireo *B.* abire *CD.* abire uolo *FZ* 443. *Pers. spat. praem. CD Sic A, nisi quod* HERCLE orationi est, *deleto in proximo v.* est, *Bothius.* orationi *libri cum A, Priscianus* oedippo *BCD*[1]*Z, Prisciani codicum pars.* edippo *D*[4]*F* 444. *Sic A, nisi quod* OPUST *et* SPHINGIINTERPRESFUIT Opus est *libri praeter A cum Prisciano: cf. v. 443* Opus coniectore est *Camerarius* quis phingi *BCD*[1] *(*qui sphingi *D*[4]*): similia multi Prisciani codd.* Sphingi qui *Bothius* 445. Agor.] *om. CD sine spatiis Sic A, nisi quod* HINC *et* ABIIT *et* CAUTIOEST Illic hinc (n *s. v*) *B.* Ilic hinc *Bothius.* Hic hinc *Guyetus*

Ne meámet culpa méo amori obiexím moram.
Ibo átque arcessam téstis: quando iúbet amor
Me oboédientem méo esse seruo líberum.

LYCVS. ANTAMOENIDES

LYCVS

Di illum ínfelicent ómnes, qui post húnc diem
Leno úllam Veneri umquam ímmolarit hóstiam,
Quiue úllum turis gránum sacrificáuerit.
Nam ego hódie infelix deís meis iratíssumis
Sex ágnos immoláui nec potuí tamen

449. *Nonius p. 126, 26:* infelicent... Plautus Poenulo: 'dii... omnes'

---

cautio est *BCDFZ* 446. *Sic A, nisi quod* AMORI Nemeam et culpam eo amorio *(ex* amario*)* bi ex im moram *B.* Nemeam culpam eo *(*meo *D*^{4}*)* amorio bi exim moram *CD*^{1} *(*amori obi*).* Ne mea culpa meo amori obiexim moram *F*^{1} *(*obiiciam*) Z: corr. Camerarius* 447. *Sic A, nisi quod* TESTIS *vel* TESTES accersam *F* testes *F* quando iubet amor *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 60.* quando amor iubet *(*lubet *B) libri.* quom amori lubet *idem Luchsius ibidem* 448. MEOBOEDIENTEMESSESERUOLIBERUM *A* Me oboedientem meo esse *Ritschelius, Geppertus.* Me *(*Meo *B)* oboedientem *(*obedientem *FZ)* esse *BCDFZ.* Meo me oboedientem esse *Camerarius.* Meo oboedientem me esse *Gruterus, Fleckeisenus Exerc. p. 15, Muellerus Pros. Pl. p. 484.* Obedientem me esse *Bothius post Bentleium* liberum; Lycus anta monedes *B.* liberum. Lycus antamone des *C.* liberum. Lycus antamonedes *D, ubi nominibus propriis subscripsit D*^{3} Leno miles

Act. II LYCUS ANTAMOE*(vel* I*)*NIDES *A* LICUS. ANTAMONEDES. LENO. MILES. *B. De D cf. ad v. 448. om. C unius versus spatio relicto, in quo m. saec. XVI (Camerarii?)* act. 2 *scripsit: cf. ad v. 448. De Antamoenidis nomine, pro quo* Antaſomedes *F,* Antomonides *Pylades,* Anthemonides *Iuntina,* Anthaemonides *Camerarius restituebant, cf. Ritschelius Opusc. philol. vol. III p. 346 sq.* 449. Lyc.] *B D*^{3}*: om. CD*^{1} *Sic A, nisi quod* OMNES *vel* OMNIS Si *D*^{1}*: corr. D*^{4}. i *c. sp. init. C.* Dii *F, Nonius* infelicitent *F* 450. *Sic A, nisi quod* IMMOLARIT*(vel* ET*)*HOSTIAM 451. QUIULLUMTHURISGRANUMSACRUFICAUERIT *A* Qui ue *C* thuris *Z cum A* sacrificauerit *Z* 452. *Sic A, nisi quod* INFELIXDEISMEI diis *F.* dis *BCDZ* meis *libri praeter A omnes.* mihi *Geppertus* iratis sumis *B.* iratis sumus *C.* iratissumus *D*^{1} *(corr. D*^{4}*).* iratissimis *F* 453. SEXIMMOLAUIAGNOSNECPOTUITAMEN *A* agnos immolaui *Pylades.* immolaui agnos *libri cum A.* agnas immolaui *Weisius.* immolaui ego agnos *Muellerus Pros. Pl. p. 500.* agonas immolaui *Meursius Festo p. 10 abusus: unde* immolaui agonas *Pareus*

Propítiam Venerem fácere ut tandem essét mihi.
Quoniám litare néqueo, ego abii illim ílico
Irátus: exta uótui prosicárier.
Eo pácto auarae Véneri pulcre adií manum.
Quando íd quod sat erat sátis habere nóluit,
Ego paússam feci. síc ago, sic mé decet.
Ego fáxo posthac deí deaeque céteri
Conténtiores máge erunt atque auidí minus,
Quom scíbunt Veneri ut ádierit lenó manum.
Condígne haruspex, nón homo trióboli,
Omníbus in extis aíbat portendí mihi
Malúm damnumque et deós esse iratós mihi.

---

potuit amen *BCD*¹ *(corr. D*⁴*)* 454. *Sic A, nisi quod* UTESSETMIHI ut tandem *scripsimus.* UT *A.* uti *BCDFZ.* uti iam *Ritschelius* uti mihi siet *Muellerus Pros. Pl. p. 223.* uti foret *Reizius.* uti fieret *Lachmannus.* ut prodesset *Geppertus. verba non recte huc illata censet Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 38.* ut mi esset hostiis *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 241* 455. *Sic A, nisi quod* ABI *om.* ego ego *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 453: om. libri: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 522* non queo *Geppertus* nequeo illinc abii *Fleckeisenus Exerc. crit. p. 12* abii illim ilico *Pareus.* abi illim *(*illun *D*¹*)* ilico *(*abi illi milico *B) BCD*¹. abii illinc ilico *FZ.* abii ilico *D*⁴. abiui illim ilico *Leo Mus. Rhen. t. 38 (a. 1883) p. 22* 456. IRAṬSUOLUIEXTAPROSI-*(vel* E*)*CARIER *A* exta uetui *Reizius, Bothius.* uotui *(*o tui *C)* exta *BCD.* uetui exta *FZ.* uotuique exta *Guyetus* prositarier *B.* pro siccirier *F* *Sequuntur in BCDFZ e glossematis consuti duo versus, qui ab A absunt:*

Neque ea picere uolui quoniam non bona
Haruspex dixit deam esse indignam credidi

Vbi ego *pro* ea *F,* illa *Reizius, Bothius,* eapse *Lachmannus,* uel *Bothius postea,* ea aspicere *CFZ,* ea aspicere *(*re *s. v. m. 2) D,* specere *Scaliger,* inspicere *Lachmannus,* poricere *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403,* deum *Camerarius,* dea *Pistoris,* indigna *idem,* indignatam *vel* indigetem *vel* indigenam *Rittershusius msc.* 457. *Sic A, nisi quod* UẸNERIPULCHRE *Versum explicant Muretus Var. lect. XIX 19, Bentleius in Heaut. IV 6, 6* auarę *C* pulchre *libri cum A* 458. *Sic A* saterat *B* 459. *Sic A, nisi quod* AGO pausam *libri praeter A* 460. *Sic A* post hac *BC* dii *Z.* di *BCDF* deae que *B.* deęque *C* cęteri *CZ* 461. CONTENTIOṚẸSMA .... *(quadrat fere* gerunt, *non* geerunt*)*NTATQ: AUIDIUṬ*(vel* Ẹ *vel* Į*)*MINUS *A* con tentiores *C* adque *BCD* minus *(ras. ante* m *et supra eam) D* 462. CUMSCIBUNTUENERIUṬADIERIṬĻENOMANUM *A* Qum *B.* cum *CDFZ* 463. *Hic v. in A legitur post 471 ita ut supra* 464. OMNIBUSIṆEXṬISAIEBAṬPORTENDIMIHI *A* inextis *C* aibat *Guyetus.* aiebat *BCDFZ cum A* 465. *Sic A, nisi quod* DAMNUMQ: ET damnum que *B.* dampnumque *D*¹ *(corr. D*⁴*).*

Quid eí diuini aut húmani aequomst crédere?
Miná mihi argenti dóno postillá datast.
Sed quaéso ubi nam illic réstitit milés, modo
Quei hanc míhi donauit, quem égo uocaui ad prándium?
Sed éccum incedit.

ANTAMOENIDES

Íta ut occepi dícere,
Lenúlle, de illac púgna pentetrónica,
Quom séxaginta mília hominum unó die
Voláticorum mánibus occidí meis.

LYCVS

Voláticorum hominum? ítanest?

---

470 sq. *Priscianus (Gr. l. II p. 109, 6):* leno, lenunculus uel lenullus. Plautus in Poenulo . . . idem in eadem: 'ita . . . pugna', *unde pendet Osbernus p. 304. Ex Osberno vel simili lexico fluxit 'Isidori' p. 684, 43 glossa apud Vulcanium truncata et sic supplenda (cf. etiam Excerpta Pithoeana Gothofr. p. 66):* lenulus: paruus lecator. Plautus: 'ita ut coepi dicere lenule de hac pugna'

dampnumq *C* 466. QUIDEIDIUINIATQ·HUMANIAEQUOM*(vel* N*)*ST*(vel* I*)*-CREDERE *A* Qui dei *FZ. idem vel* Quid ei *C* aut *Pius, Saracenus.* haud *libri praeter AF* humani aequum est *Camerarius.* humani aequom si *B.* humaniae *(*humanę *C)* cum si *CD.* humani ęquum si *Z.* humani quis *F* credere *Camerarius cum A.* crederet *BCDFZ* 467. *Sic A, nisi quod* ARGENTI *et* -ILLA Nam mina mi *Ritschelius* dona *B* post illa *BC* data est *libri praeter A* 468. SED*(vel* T*)*QUAESOUBI-NAMILLICRESTITITMILESMODO *A* quęso *C.* queso *B* ubinam *DF* miles modo, Qui *interpungebatur ante Ritschelium* 469. QUEI-HANCMIHIDONAUITQUEMEGOUOCAUIADPRANDIŨ *A* Qui *libri praeter A* 470. SEDECCUMINCEDIT♯ITAUTOCCEPIDICERE *A* ec cum *C* Ant.] ANTA-MONEDES CD^3. L *B hac littera in proximis militem,* E *littera Lycum notans.* Anta. *F* incedit antamonides. An. *Z* 471. DENULLODEILLAPUGNA-PENTETRONICA *A, ubi prima etiam* T *vel* I *vel* E *vel* P, *secunda* P *vel* T *vel min. prob.* I *esse possunt* Lenulle *Priscianus (cuius haud pauci codd.* lenule*), membranae Turnebi Adv. XV 7.* Lennuite *B.* Lenuite *CD.* Lenulę *Z.* Lemni *F* deillac *BC.* de illa *Priscianus cum A, fort. etiam Turnebi membr.* pentetronica *BD cum A.* pente tronica *C, quod quid sit non satis assequimur.* pentethronica *Z.* penetronica *F.* pentethronnica *membr. Turnebi, in quibus tamen 'aliquantulum scripturam conturbatam' dicit.* pentechronica *Saracenus.* Pelethronica *H. Stephanus.* Pterornithica *Heraldus.* Ptenornithica *Gronovius.* pentathlonica *Rostius Opusc. p. 310.* ptenanthropica *Ritschelius. Cogitavimus de* ptenotherica *De A cf. ad v. 463* 472. QUOMSEXAGINTAMILLIAHOMINUM-UNODIE *A* Quo *BCD.* Qua *FZ* sexaginta milia hominum *B.* sexaginta hominum *CDZ.* hominum sexcenta *F* 473. *Sic A, nisi quod* MEIS *vel min. prob.* MUS occidimus *B* 474. Lyc.] E *B.* lycus *CD (tamquam partem versus, non pers. notam)* EUOLATIÇORUMHOMINUM-♯ITADEICOQUIDEM *A* Volaticorum *Handius Tursell. II p. 356.*

ANTAMOENIDES
Ita deicó quidem.
LYCVS
An óbsecro usquam súnt homines uolátici? 475
ANTAMOENIDES
Fuére: uerum ego ínterfeci.
LYCVS
Quómodo
Potuísti?
ANTAMOENIDES
Dicam: úiscum legioní dedi
Fundásque: eo praesternébant folia fárferi.
LYCVS
Quoi réi?
ANTAMOENIDES
Ad fundas úiscus ne adhaerésceret.

---

478. *De Pauli loco, quem Lipsius Ant. lect. II 19 huc rettulit, v. in adn.* 479. *Charisius, qui etiam ad Bacch. v. 50 referri potest, p. 32, 14:* uiscum: sed Plautus uiscus dixit. *Cf. excerpta p. 548, 19 Immerito ad Poenulum spectare Seruius in Aen. VII 715 visus est*

Euolaticorum *B* (E uol-) *CDFZ.* Eho ‖ Volaticorumne *Ritschelius.* Ehem uolaticorum *Camerarius.* Eh uolaticorum *Gruterus.* Eu uolaticorum *Gronovius.* Heu, uolaticorum *Bothius.* Volaticorumne *cum Guyeto Geppertus. cf. Muellerus Pros. Pl. p. 665. In utriusque recensionis archetypo Lyci nota* E *fuisse videtur, quae adhaesit primo versus vocabulo* itaneet *inseruimus: om. libri* Ant.] L *B.* ANTA *CD* dico *libri praeter A* 476. Lyc.] E *B.* Lyc̄ *CD Sic A De* Au obsecro, unquamne homines *Bentleius cogitaverat, sed postea improbavit.* Eho an obsecro homines usquam *vel* Eho an usquam sunt u. h., obsecro *Muellerus Pros. Pl. p. 665: cf. v. 474* homines sunt *Bothius* uiatici *BC.* uiattici *ex* uiatici D^1*: corr.* D^4. 476. Antam.] P *B.* A *s. v. D, spatio nullo. om. C item sine spatio Sic A, nisi quod* INTERFECI#QUOMODO Lyc.] E *B.* L *D. om. C in versus principio* Quo mo do *C* 477. *Spat. praem. B Sic A, nisi quod* DEDI Ant.] L *B.* A *D. Spat. C* uis cum *BC* 478. *Sic A, nisi quod* PRAESTERNEBANTFOLIA Fundas que *B* ei *Ussingius* presternebant *B.* prosternebant *CDF.* prosternebam *Z* ut folia *Z: quod cum aliis fraudi fuit tum Dousae Expl. IV 2* farferi *BCDF cum A, nisi quod* far feri *C, membr. Turn., Vaticani Lipsii Ant. lect. II 19.* farfari *Z.* farfani *vel* farfeni *Scaliger ad Fest. p. 88, 13 M.* farfenum uirgulti genus, *ubi* farferum *corr. Lipsius, cuius cf. Epistol. quaest. II 22: cf. Rostri Opusc. p. 225 sq.* 479. Lyc.] E *B.* L *D. spat. C* CUIREI#NEADFUNDASUISCUSADHAERESCERET *A* Quoi *Ald.* Qui *BCD*^{1}*F.* Cui D^4 *Z cum A* Cuie re *Bugge Opusc. ad Madvigium p. 176 sqq.* Cuiae rei nam *Geppertus* Ant.] L *B. om. in princ. vers. CD* ad fundas uiscus ne *Bothius.* ne ad fundas uiscus *libri cum A.* Ut ad fundas uiscus ne *Luchsius Herm. vol. VIII (a. 1874) p. 112.* ne ad f. uiscus is *Ussingius* adheresceret *CD Post hunc v. in B sequuntur III 1, 44—2, 31*

LYCVS

Perge: óptume hercle périuras. quid póstea?

ANTAMOENIDES

In fúndas uisci indébant grandiculós globos:
Eo illós uolantis iússi funditárier.
Quid múlta uerba? quémquem uisco offénderant,
* * * * * *
Tam crébri ibi ad terram áccidebant quám pira.
Vt quísque acciderat, eúm necabam ego ílico
Per cérebrum pinna suá sibi quasi túrturem.

LYCVS

Si hercle ístuc umquam fáctumst, tum me Iúppiter

---

488 sq. *Nonius p. 424, 19:* inter sacrificare et litare hoc interest: sacrificare est ueniam petere, litare est propitiare et uotum impetrare . . . Plautus in Poenulo: 'si . . . litem'

---

480. Lyc.] E *B et sic porro* E *et* L *litteris utens. om. sine spatiis CD* PERGEOPTUMEHERCLEPERIURASQUIDPOSTEA *A* obtume *C* periuras *(*per iuras *B.* peri uras *C) libri cum A.* perieras *Ussingius.* peieras *Bentleius, Bothius* quip *B.* qui *(*quipostea *coniungit C) CD* 481. Ant.] *om. sine spatiis CD* INFUNDASUI . . *(fort.* SC*)*LINDEBANTGLANDICULOSGLOBOS *A* In fundas uisci indebant *Gruterus (ubi* indebam *Bentleius).* In fundas uis uindebant *B.* Infunda suis uindebant *C.* In funda suis uindebant *D.* In fundas infundebant *F.* In fundas infundebam *Z Verba* uis — grandiculos glo *praeter* u *primam in ras. B* glo uos *B* 482. EOS*(vel* I*, vel* T*, vel* P*)*ILLOS*(*S *incerta)*UOLANTES*(min. prob.* IS*)*IUSSIFUNDITARIER *A* Eo *Camerarius.* Ego *libri praeter A* uolantes *C* Eos in uolantis *Ussingius* iussit *B* funditarier *ex* fundarier *D* 483. *Sic A, nisi quod* UISCO *Ante* Quid *pers. spat. CD* quemquem *(*quem quem *BCZ) F excepto omnes cum A, Bentleius in Hec. I 1, 8.* quemque *F, Dousa Expl. IV 2: at cf. Brixius ad Menaechm. v. 717* 484. *In B spatium unius versus relictum: in reliquis lacunae indicium nullum.* '*Intercidit versiculus quo quid tandem viscus effecisset, aperiretur*' *Ritschelius* 485. TAMCREBRIADTERRAMACCIDEBANTQUAMPIRA *A* crebri ibi at *Ritschelius.* crebi adterram *C et, nisi quod* ad terram, *D.* crebi at terram *ex* crebrit terram *B.* crebri ad terram *FZ* Ad terram tam crebri *Hermannus* decidebant *FZ* 486. *Sic A, nisi quod* ACCIDERAT *et* NECABAM *om.* ego cecideram *D*[1]*Z.* deciderat *F.* occiderat *Lambinus* necabam ego *Muellerus Pros. Pl. p. 534.* necabam *CDF cum A, Turnebus, Dousa.* negabam *B.* necabat *Z.* necabant *Camerarius* ilico] eodem loco *Geppertus* 487. *Sic A, nisi quod* QUASI *Olim fuisse duos versiculos suspicatur Ritschelius hosce:*

Per cerebrum pinna sua sibi transfixa, quasi
Captum uenator quom transfigit turturem.

Pergerebrum *B.* Percerebrum *C* puma *F* sibi] si *D*[1] *(del. D*[4]*).* sic *FZ* 488. Lyc.] *om. CD sine spatiis* SIHERCLEISTUCUN*(vel* M*)*QUAM

Faciát ut semper sácruficem, numquám litem.

ANTAMOENIDES

An mi haéc non credis?

LYCVS

Crédo ut mi aecumst crédere.

ANTAMOENIDES

Age eámus intro. dum éxta referuntúr, uolo
Narráre tibi etiam únam pugnam.

LYCVS

Níl moror.

ANTAMOENIDES

Auscúlta.

LYCVS

Non hercle aúscultabo.

ANTAMOENIDES

Quómodo?
Colaphís quidem hercle tuóm iam dilidám caput,
Nisi aút auscultas aút is in malám crucem.

LYCVS

In málam crucem ibo pótius.

FACTUMESTTUMMEIUPPITER *A* factum est *libri omnes cum Nonio* 489. *Sic A, nisi quod* SEMPER *et* NECUMQUAM faciam *Nonius* sacrificem *Nonius* numquam *Guyetus, Reizius.* nec umquam *libri cum A et Nonio* (neque). neumquam *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 103 (a. 1879) p. 818* 490. Ant.] A *s. v. sine spatio D. om. item sine spatio C* *Sic A, nisi quod* MIHIHAEC *et* MIHIAEQUMST mihi *BCDFZ* hęc *BC* Lyc.] *om. CD in principio versus* mihi *BCDFZ* aeqnom est *Guyetus.* est aecum *B.* est aequum *DFZ* (ęquum). est equum *C* credier *BCD* 491. *Versum militi tribuit cum D (qui* A *s. v. spatio nullo) et Z Ritschelius: lenoni continuant BCF, quos secutus a* Volo *militem incipientem fecit Pistoris cum eoque Taubmannus, a* dum *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776* *Sic A, nisi quod* REFERANTUR referuntur *libri praeter A omnes* 492. *Sic A, nisi quod* NARRARETIBI *et* NIHIL tibi, ti *ex* mi *B* et iam *B* Lyc.] L *D. spat. B. om. C in principio versus* Nihil *libri omnes* morior *ut vid. C ante rasuram* 493. 494. *Pro duobus versibus Ambrosiani unum B cum reliquis praebet hunc:* L. Ausculta. A. non hercle tuum iam elidam caput. *Vbi* Ant. ausculta Ly. nam hercle tuum iam *FZ* (Ly. *om.*), Ant. Ausculta. Lyc. non hercle. Ant. immo iam *Camerarius.* non *pro* nam *etiam Pyladis codd. ant. Alia Spengelius Plaut. p. 42* 493. Ant.] A *D. spat. C* *Sic A, nisi quod* AUSCULTA Lyc.] L *D. spat. C* 494. *Sic A, nisi quod* TUUMIAMD(*vel* B)ILIDAMCAPUT *Cf. quae supra annotata sunt* 495. *Sic A, nisi quod* AUTAUSCULTAS aut auscultas *Bentleius, Reizius cum A.* auscultas *reliqui.* auscultabis *Geppertus* autisin *B* is hinc in *Pylades.* ibis in *Kampmannus de In praep. p. 32* inmalum *C* crucem/// *C* 496. Lyc.] *om. CD initio v.* MALAMCRUCEMIBOPOTIUS#CERTUMNESTTIBI *A* In malam *Goellerus in Truc. v. 260, Kampmannus l. s. s.* Malam *libri omnes, Bentleius*

ANTAMOENIDES

Certumnést tibi?

LYCVS

Certúm.

ANTAMOENIDES

Tum tu igitur dié bono, Aphrodísiis,
Addíce tuam mihi méretricem minúsculam.

LYCVS

Ita rés diuina míhi fuit: res sérias
Omnís extollo ex hóc die in aliúm diem.

ANTAMOENIDES

Proféstos festos hábeam decretúmst mihi.
Nunc hínc eamus íntro.

LYCVS

Sequere hac mé.

ANTAMOENIDES

Sequor:
In húnc diem iam túos sum mercennárius.

---

500. *Nonius p. 407, 10:* tollere est et differre. **Plautus Poenulo** = 'omnis . . . diem'

---

in Ter. Phorm. V 8, 37 ut Menaechm. v. 328. Malam in *Lambinus* Ant.] *spat. CD* certumne *(certum ne B)* est *libri praeter A* 497. Lyc.] *spat. D. om. C* *Sic A, nisi quod* DIEBONOAPHRODISIIS Certum *ex* Cestum *C* Ant.] *om. CD in versus principio* tú igitur *Muellerus Pros. Pl. p. 539: at cf. Luchsius Hermae vol. VIII (a. 1874) p. 105 sq.* bonod *Ritschelius Nov. exc. p. 64: hiatum alii alio modo excusant: cf. Lachmannus in Lucr. p. 195.* bono hoc *Luchsius l. s. s., fort. recte* aphrodiis *BCD* 498. *Sic A, nisi quod* MIHI . Ad dice tu um *B* meretricem mihi *Ritschelius* munusculam *C* Meretricem addice tuam mihi minusculam *Bothius* 499. Lyc.] *om. sine spatiis CDFZ militi versum continuantes: corr. Saracenus* *Sic A, nisi quod* DIUINAMIHIFUIT mihi diuina D^1, *unde* diuina mihi D^2 resserias D^4. reserias D^1 500. OMNI*(vel* E*)*SEXTOLLO . . . . . INALIUMDIEM *(quadrat in lac.* ex hoc *sine* die*) A* inalium *C* 501. *Ab hoc versu usque ad III 1, 68 deficit A* *Militi tribuit Gronovius, lenoni libri continuant* Profestos *Scaliger, Pareus.* Profectos *B.* Pro fectos *C.* Profectos *(s s. v.) D.* profecto *FZ.* Pro festo *Muretus Var. lect. XI 19* festos, st *ex* ct *C* Profecto festum hunc *Dousa Expl. IV 2, ubi* ut *pro* hunc *Ussingius* habeam] agere *Geppertus* decretum est *libri* 502. *Eidem personae continuant libri, Lyco tribuit Bothius* inro *B* Lyc. Sequere *Pylades: continuant libri* L. Sequor *B.* Ant. Sequor *Pylades.* Lyc. Sequor *F: continuant reliqui (novus v. a* Sequor *incipit in CD)* 503. inhunc *C* tuus *libri* mercenarius *Z.* mercennarius; agorastocles *B*

AGORASTOCLES. ADVOCATI

AGORASTOCLES

Íta me di ament, tárdo amico níhil est quicquam inaéquius,
Praésertim homini amánti qui, quicquíd agit, properat ómnia.
Sícut ego hos duco áduocatos, hómines spissigradíssumos,
Tárdiores quám corbitae súnt in tranquilló mari.
Átque equidem hercle dédita opera amícos fugitauí senes:
Scíbam aetati tárdiores, métui meo amorí moram.
Néquiquam hos procós mi elegi lóripedis, tardíssumos.
Quín si ituri hodie éstis, ite aut íte hinc in malám crucem.
Sícine oportet íre amicos hómini amanti operám datum?
Nam íste quidem gradús succretust críbro pollinário:
Nísi cum pedicis cóndidicistis ístoc grassarí gradu.

507. *Nonius p. 533, 11:* corbita est genus nauigii tardum et grande. Plautus in Poenulo: 'tardiores . . . mari'

Act. III sc. 1 ADULESCENS ADUOCATI. C. *B. om. C unius versus spatio relicto: item D*[1]. Adg A ADUVOCATI *D*[3] 504. Agor.] *om. CD.* A *praem. B, qui tota scaena hac littera Agorastoclem,* H *littera advocatos significat* ta *cum spat. init. C* mediantent *B.* me di ament *ex* me dii ament *C* nihili *BCDZ* *Ante* quicquam *er.* q *C* inaequius *C.* inęquius *D*[1]*Z.* in equius *B.* inequius *F.* iniquius *D*[4] 505. Prę̨sertim *B.* Presertim *CD* q' *CD*[1], *unde* q' *D*[4]. qui *(*i *ex* e*) B* quic quid *C.* quid quid *B*[1]. [in]quid quid *corr. B*[2] 506. duccatos *B* homines aduocatos *F* spissi gradissimos *B.* spissi grandissimus *D. item, antepaenultima* s *s. v., C* 507. T//ardiores *C* corbitae *FZ, Nonius.* corditae *BD.* corditę̨ *C* sunt et in *Nonius* intranquillo *CD* 508. Adque *C.* Ad que *BD* equidem haec edita *B* fugitaui senes *Z.* fugit auisenes *B.* fugit aut senes *CD.* fugi. nam senes *F* 509. Scibam *Muretus Var. lect. XVII 18, Guyetus.* Sciebam *libri* aetati *BCD, prisca forma ablativi.* aetate *FZ* *Pro* tardiores *spat. circ. 7 litterarum B* metuo *F* 510. Nequi quam *C.* Ne qui quam *B.* Nequicquam *Z.* Necquicquid *F* *P(ex* A *ut vid.)*rocos *C* procos *Scaliger* proceres *interpretatus est duce Festo p. 249, 1 M. Cf. Turnebus Advers. XV 7, Muretus l. s. s.* mihi *libri* eligi *ex* elige *C* loripedes *F* tardissimos *libri* 511. Quin *BC.* Qui *DZ.* Quid *F* hodie estis *B.* estis hodie *reliqui* ite] Ite *(*I *ex* P*) C* aut ite *FZ.* audite *BCD* inmalam *C* malamcrucem *D* 512. Siccine *FZ* operãm *B* 513. succretu est *C.* succretus est *F. Cf. Casaubonus in Burmanni Sylloge I p. 370, Rostius Opusc. p. 310* 514. condidicistis isthoc grassari *Lambinus.* conde dicisti sis occrassari *B.* condidicisti sis occrassari *C.* condidicistei sis Occrassari *D.* condidicistis occrassari *Z et, nisi quod* occassari, *F.* condidicistis hoc grassari *Ald.* condidicistis sic hoc grassari *Lipsius Ant. lect. II 17.* condidicistis hoc grassarier *Guyetus* gradus *inter scrib. ex* gradum, u

ADVOCATI

Heús tu, quamquam nós uidemur tíbi plebeii et paúperes,
Sí nec recte dícis nobis díues de summó loco,
Díuitem audactér solemus máctare infortúnio.
[Néc tibi sumus obnóxii istuc, quód tu ames aut óderis.]
Quom árgentum pro cápite dedimus, nóstrum dedimus, nón tuom.
Líberos nos ésse oportet: nós te nihili péndimus:
Né tuo nos amóri seruos ésse addictos cénseas.
Líberos hominés per urbem módico magis par ést gradu
Íre: seruile ésse duco féstinantem cúrrere.
Praésertim in re pópuli placida atque ínterfectis hóstibus
Nón decet tumúltuari. séd si properabás magis,
Prídie nos te áduocatos húc duxisse opórtuit.
Né tu opinere, haúd quisquam hodie nóstrum curret pér uias,
Néque nos populus pró cerritis ínsectabit lápidibus.

---

e corr. D 515. A *praemittit B vitiose: nihil CD* quam quam *B* uidémur *D* plebe ii *B.* plebeu *C.* plebei *FZ* et *delet Geppertus* 516. sine crecte *C.* Sinet recte *B* desummo loco *C.* de suum mo loco *B* 517. aucdacter *B* soledemus *Z* 518. '*Additicius est ut fortasse alii in his sermonibus versiculi rara loquacitate insignibus*' *Ritschelius: cf. v. 521* sumus obnoxii istuc *Ritschelius.* nos obnoxii sumus istuc *libri, nisi quod* obnixii *B,* obn̊ixii *C.* obnoxii sumus istuc *Guyetus.* nos obnoxii istuc *Bothius, Brixius ad Trin.*[3] *p. 139* nos obnoxii sumus *Muellerus Pros. Pl. p. 363.* nos nexi sumus istoc *Geppertus* 519. cum *libri praeter B* pro capite argentum *Bothius* nostrum *ex* nontuum *D* tuum *libri* 520. liberos *ex* liboros *C* 521. tuo nos amoris seruos esse *Pylades, Bentleius.* tuo (tu *ex* ui *B*) nos amori seruos tuos esse *libri.* tu nos amori seruos tuo esse *Bothius olim.* tuo nos amori seruos tu esse *idem postea V. 522 sq. damnat Langrehr p. 19* 522. perturbem *B* par ẽ *ex* parẽ *D* 523. seruile *BF', Bentleius in Ter. Heaut. prol. 31.* seruili *D*(ires-)*Z.* seruuli *C* duco *m. 2 ex* doco *D* 524. p̄ sertim *C.* Presertim *BZ* inre *C* adque *B* 525. tumultuaris et *B* sed si Sed si (sed si *lincola del.*) *D* 526. nos te *ex* noste *C* *De* nos ted *cogitat Ritschelius Nov. exc. p. 43: quod reicit Muellerus Nachtr. p. 68* aduocatos (aduocat *in ras.*) *fort. ex* aduatos *C* Pridie aduocatos te nos *Mahlerus de pron. colloc. p. 33 abiecta scriptura* Pridem, *de qua antea cogitaverat* '*V. 527 sq. haud scio an post v. 521 collocandi sint,* Neu per Ne *reposito*' *Ritschelius* 527. Netu *C.* Neque tu *codd. rec. nonnulli* quis quam *B.* q̄s quam, q̄s *s. r. C* 528. proceritis *Z* cerriti sin sectabit *B.* cerritis inscetabit *D*

AGORASTOCLES

Át si ad prandiúm me in aedem uós dixissem dúcere,
Víncerétis céruom cursu uél gralatorém gradu.
Núnc uos quia mihi áduocatos díxi et testis dúcere,
Pódragrosi estis ác uicistis cóchleam tarditúdine.

ADVOCATI

Án uero non iústa causast quór curratur céleriter,
Vbi bibas, edás de alieno quántum uis usque ádfatim,

---

529. *Isidorus Orig. XV 3, 2:* omne aedificium antiqui dicebant aedem. alii aedem ab edendo sumpsisse nomen existimant, dantes exemplum de Plauto: 'si . . . prandium' 530. *Varro de l. l. VII 69:* in Poenulo: 'uinceretis . . . gradum'. grallator a gradu magno dictus. *Festus Pauli p. 97, 12:* grallatores appellabantur pantomimi qui, ut in saltatione imitarentur Aegipanas, adiectis perticis furculas habentibus atque in his superstantes . . gradiebantur, utique propter difficultatem consistendi. Plautus: 'uinceretis . . . gradu', *unde hausit Osbernus p. 249 sq. Cf. Nonius p. 115, 18; Placidus p. 50, 3 D.; Philoxenus p. 104, 42; Arnobius II 38* 532. *Nonius p. 181, 14:* tarditudinem et tarditiem pro tarditate. Plautus Poenulo: 'podagrosi . . . tarditudine'

529. *A praem. B, nihil C D* Ad *B C(*Adsi*)D* si uocassem uos in aedem ad prandium *Isidorus* adprandium *C* ędem *C* 530. uin ceretis *B* ceruum cursu uel *libri, nisi quod* el *pro* uel *B (*et *membranae Turnebi Adv. III 11,* uel *eaedem XV 7).* circumcurso uel *cod. Varronis.* cursu ceruas et *Festus Pauli* gralatorem *Varro, Scutarius.* grallatorem *Festus, Arnobius, Philoxenus (*grull-*), Naekius in Niebuhrii Mus. Rhen. III (a. 1829) p. 414 cum Lambino.* clabatorem *B F, pars librorum Lambini.* glabatorem *C D Z.* clauatorem *membranae Turnebi Adv. III 11 et XV 7, ceteri libri Lambini.* glaratores *et* gladatores *habetur in Nonii codicibus,* grauatores *in Placidi glossis: cf. Leidolphus de Festi et Pauli locis Plautinis (Comm. phil. Ien. vol. II) p. 229 et Langenus p. 78. Non recte iudicat Osannus p. 198*

531. testes *(*s *ante* t *prior. er. et* s *prior e corr.) C* adducere *Z* 532. podagro siestis *B.* podagro si *(duobus versibus dispertita)* estis *C D.* quodagrosi *Nonius* at *F* ac uicistis *om. Nonius* cocleam *libri.* cocleas *Nonius* podagrosi estis, coculeam uicistis *Fleckeisenus Krit. Misc. p. 39: cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 509* tarditune *C D*^{1} *(corr. m.*^{2}*).* tardi tunc *B* 533. *Eidem personae continuat cum C D etiam B* An *Dousa.* At *D F Z.* Ad *B C (*aduero*).* Ain *Bentleius* iuxta *B.* iusta *C,* i *fort. inter scrib. ex al. litt.* causa est *libri* quor *Ritschelius, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776.* quo *libri.* quin *Scaliger* celiriter *B* 534. *II praem. B* ędas *C D Z.* et das *B* dealieno *C* quantum uis usque *Ritschelius, Geppertus.* quantum usque *B.* quantum uelis usque *reliqui.* quam uelis usque *Bothius.* quantum ulis usque *Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 685.* quantum usque uelis *Ritschelius Proleg. p. CL. Transponebat* usque affatim quantum uelis *Guyetus* usque //// *C,* s *vel initium* f *litterae er.* ad

Quód tu inuitus númquam reddas dómino, de quoio éderis?
Séd tamen quom eó quom quiqui quámquam sumus paupérculi,
Ést domi quod edímus: ne nos tám contemptim cónteras.
Quícquid est pauxíllulum illuc, nóstrum id est quod íntus est:
Néque nos quemquam flágitamus néque nos quisquam flágitat.
Tuá causa nemó nostrorumst suós rupturus rámices.

AGORASTOCLES

Nímis iracundi éstis: equidem haec uóbis dixi pér iocum.

ADVOCATI

Pér iocum itidem dícta habeto, quaé nos tibi respóndimus.

AGORASTOCLES

Óbsecro hercle operám celocem hanc mîhi, ne corbitám date.

---

537. *Nonius p. 507, 4:* edim pro edam . . . Plautus Poenulo: 'est . . . conteras' 540 sq. *Nonius p. 166, 4:* ramices dicuntur pulmones uel hernia. Plautus . . . Poenulo: 'neque . . . ramices' 543. *Nonius p. 532, 20:* celox est nauigium breue, dictum a celeritudine. Plautus . . . in Poenulo: 'obsecro . . . date' *Idem p. 533, 11* corbita est genus nauigii tardum et grande. Plautus in Poenulo... 'obsecro...date'

---

fatim *B*. adfatim *CD*. affatim *F* 535. de quoio ederis *Bergkius Beitr. p. 58, Bugge Tidskrift for Phil. vol. VII p. 20.* de quioederis *B*. dequo çderis *D*. de quo ederis *CFZ*. de quoius ederis *Acidalius*. quoius uictum ederis *Geppertus*. de quo id ederis *Ritschelius cum Bothio olim*. de quid *vel* de quod ederis *idem Nov. exc. p. 61. 64*. domi *(vel* domo*)* nec de tuo ederis *Muellerus Pros. Pl. p. 203, quod reicit Nachtr. p. 32 Buggio assentiens* 536. quomeo quom qui qui quam quam *B, quod quid sit nescimus: cf. v. 588*. quo meo cum cuiquam quam *CD*. quomodocumque quamquam *FZ*. quomodocumque atque quamquam *Geppertus*. quomodo cumque uobis, quamquam *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242*. quoiquoimodi hoc est, quamquam *Ritschelius*. cum eo cum quiqui quamquam *vel rectius* commodum nunc quiqui quamquam *Kienitz de 'Qui' p. 563 sq.* quocumque modo, quamquam *Scaliger*. quomodocunque, inquam, quamquam *Bothius*. quom nemo uocat nos *Muellerus l. s. s.: cf. Ussingius* 537. quo dedimus *B* ne nostram *B*. nenos tam *D* contemptum *F*. *om. Nonius* 538. Quic quid *B*. Quidquid *D* pauxillum *B* illuc, nostrum *interpunxit pro eo quod est* illuc nostrum *et* id est quod *scripsit Ritschelius, ubi* id omne *libri*. illud omne *Camerarius*. illuc omne *Acidalius* nostrum id omne, haud mutuumst *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403*. nostrum omne illud intus est *Engerus de pros. p. XVI*. nostrum id omne intust domi *Geppertus*. nostrum id omne et intus est *Ussingius* non tuumst *pro* intust *Bentleius* 539. quem quam *B*. quam quam *C* 540. nostrorum (o *alt. in ras. B*) si *BCD*. nostrum est *Nonius et simul* suos est *transponens F*. nostrust *Z* ramites *BCD* *V. 541 sq. post v. 546 collocat Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p. 254* 541. *Pers. om. CD* ira cundi *C* hęc *B* 542. *Pers. om. CD* io cum *C* item *Z* dicta habeto quae *Ritschelius*. dictum habeto quae (quę *B*. quos *C*) *BCDFZ* 543. *Pers. om. CD* celocem *F ex Nonio*. uelocem *BD*. uelocem, *prior*

Attrepidate sáltem: nam uos ádproperare haud póstulo.

ADVOCATI

Sí quid tu placide ótioseque ágere uis, operám damus:
Sí properas, cursóres meliust te áduocatos dúcere.

AGORASTOCLES

Scítis, rem narráui uobis, quór uostra opera mi ópus siet,
Dé lenone hoc quí me amantem lúdificatur tám diu:
Ví paratae ut sínt insidiae de aúro et de seruó meo.

ADVOCATI

Omnia istaec scímus iam nos, si hí spectatorés sciant.
Horunc hic nunc caúsa haec agitur spéctatorum fábula:
Hós te satius ést docere ut, quándo ages, quid agás sciant.
Hós tu ne curássis: scimus rem ómnem, quippe omnés simul
Dídicimus tecum úna, ut respondére possimús tibi.

AGORASTOCLES

Ita profectost. séd agite igitur, út sciam uos scíre rem,
Expedite míhi, quae uobis dúdum dixi, dícite.

---

ex o *C.* ueloces *Z* nec orbitam *CD.* necorbitam *B.* nec orbitam *liquot libri Nonii.* nec corbitam *Nonius p. 533 itemque p. 532 nonulli codd.* non corbitam *F* 544. At trepidate *BFZ.* Attrepitate *CD, Lambinus* adproperare *B, 'prisca exemplaria' Pii.* adprobare *reliqui* 545. *Pers. om. CD* siquid *BC* placide atq; *D, exp. m. vel 1* ociose que *B.* ocio seque *C* 546. Si *(i in lit.)* properas *F* melius si *BC (site) D (item).* melius est *F* *V. 547—608 supra diximus in B collocatos esse post v. 479* 547. *Pers. om. CD* quor *Ritschelius.* quod *libri.* quoi *Lambinus.* quo *Madvigius Opusc. I p. 238.* quid *Ussingius* uestra *libri* opera mihi *FZ.* operamini *BCD* *'Ceterum haud scio an poeta dederit* quor mihi uostra operast opus *Ritschelius* 548. Delenone *C* meam antem *B* tamdiu *BC* 549. parate *D* utsint *B* deauro *B* deseruo *CD* 550. *Pers. om. C* istęc *C.* istec *DZ.* staec *B* si his peccatores *B.* sibi spectatores *DFZ* *Versum delet Langenus p. 48* 551. Horunc *Camerarius.* Horunt *(o in litura pro* os*) B.* Horum *reliqui* hic *Pylades.* huic *C.* hinc *reliqui* haec agitur *B.* agitur haec *reliqui* spectatorum *F* *Versum interpolatum esse posse ex Pseud. v. 720 dicit Umpfenbachius Melet. Pl. p. 18* 552. Hostes at ius *BD.* Hostes at uis *C.* hosce satias *F.* hosce sautius *Z* ages, quid agas *Ritschelius.* agas quid agant *libri (*quidagant *B).* agas, quid agas *Acidalius* 553. necuras *Bs B* 554. didicimus *Z.* Dedicimus *BCD.* deducimus *F* hic possius *Ritschelius* 555. *Pers. om. CD* profecto *(*pro fecto *C)* est *(om. F) libri* sed agite *CDFZ.* e setagite *B* agite, igitur *interpungit Bothius* Ad. *(D^2)* igitur *D* ui *B* scirerem *BD.* scire, rem *interpungit Acidalius* 556. Expedite, mihi *Ritschelius duce Lambino* expedite et mihi *libri* quę *C* dudum uobis *Z sola*

ADVOCATI

Ítane temptas án sciamus? nón meminisse nós ratu's,
Quómodo trecéntos Philippos Cóllabisco uílico
Dédéris, quos deférret huc ad lénonem inimicúm tuom?
Ísque ut se adsimulét peregrinum esse áliunde ex alio óppido?
Vbi is detulerit, tú eo seruom quaésitum adueniés tuom
Qúm pecuniá.

AGORASTOCLES

Meministis mémoriter: seruástis me.

ADVOCATI

Ílle negabit: Mílphionem quaéri censebít tuom.
Íd duplicabit hómini furtum: léno addicetúr tibi.
Ád eam rem nos ésse testis uís tibi.

AGORASTOCLES

Tenétis rem.

ADVOCATI

Vix quidem hercle, ita rés pauxillast, dígitulis primóribus.

---

557. *Pers. om. CD* Ita ne *B* tentas *FZ* nos ratu's *Ritschelius.* nostratus *B.* nostra *reliqui.* nos ratus *Camerarius* 558. philippeos *F* collabisco *BC, nisi quod* collabis couilico *iungit B.* colabisco *Z.* collibisco *DF* uillico *FZ* 559. adlenonem *C* '*Fortasse* quos huc ád lenonem inimicum deferret tuum' *Ritschelius* tuum *libri* 560. ut se adsimulet *Ritschelius: atque* ut se *etiam Luchsius Hermae vol. 8 (a. 1873) p. 106.* se ut adsimularet *libri, nisi quod* ut *pro* ait D^2 esse *delebat Bothius,* aliunde *Guyetus, simul is* esse peregrinum *transponens* exalio *C.* alio ex *hoc loco vel* ex alio *v. 176 scribendum dicit Geppertus Stud. Plaut. I p. 136* opido *DF* 561. id *Geppertus.* is *delet Ritschelius* Is ubi *Bothius* tetulerit *Taubmannus* seruom quaesitum *Bothius.* quaesitum (quęsitum *C)* seruum (seruom *B) libri* '*Licebat etiam* tu eo seruom aduenies quaesitum' *Ritschelius: quod contra* tu quaesitum seruom eo aduentes tuum *Guyetus,* eo quaesitum tu seruom aduenies tuum *idem Bothius.* tu seruom *vel* seruom tu adu. *Muellerus Pros. Pl. p. 604.* quaesitum seruolum *Geppertus* aduenies *Bothius.* aduentes *libri* tuum *libri* 562. Qum *B.* Cum *reliqui* penicunia *B* Ag.] *sp. CD* seruastis *ex* seruastas *C* 563. Adu.] *spat. CD* negabit *ex* negauit *C.* negabat *F'* quęri *C* tuum *libri* 564. Id dublicabit *B.* Adduplicabit *FZ* homini *Bothius.* omne *libri* Id implicabit hominem furto *Ussingius* 565. Adeam *B* testis *Z.* testes *F.* estis *BCD* ius *D* Agor.] *om. sine spat. BCD* 566. Adu.] *spat. C: om. D* hercule *Reizius, Bentleius* res *Ritschelius. om. libri* nam ita *Pylades* pauxilla est *libri.* est pauxilla *Geppertus. idem vel* mehercle *pro* hercle *Muellerus Pros. Pl. p. 678* primoribus, ib *ex* di *B* *V. 567—575 parallelos esse superioribus post Weisium Ritschelius statuit: cf. Hasperus l. s. s. p. 304 (28). Goetzius Acta Soc. phil. Lips. vol. VI p. 254 sq. 269, Schuchius de Poen. Pl. p. 27*

AGORASTOCLES

(Hóc cito et cursímst agendum. própera iam quantúm potest.

ADVOCATI

Béne uale igitur. te áduocatos méliust celeris dúcere:
Tárdi sumus nos.

AGORASTOCLES

Óptume itis, péssume hercle dícitis.
Quín etiam decíderint femina uóbis in talós uelim.

ADVOCATI

Át edepol tibi nós in lumbos línguam atque oculos ín solum.

AGORASTOCLES

Heía, haud uostrumst íracundos ésse, quod dixí ioco.

ADVOCATI

Néc tuom quidémst amicis pér iocum iniusté loqui.

AGORASTOCLES

Míttite istaec. quíd uelim uos, scítis.

ADVOCATI

Callemús probe:
Lénonem ut periúrum perdas, íd studes.

567. Agor.] *spat. CD* cursim est *libri, nisi quod* etcursimest *iungit C* properate *F.* properat *Z.* propere *Bentleius.* et properam *Acidalius* potest *ex* potē *ut vid. C* tam properate quam potis *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* *Versum del. Langrehr p. 19* 568. Adu.] *spat. CD* aduocatus *BCDZ* meliust *Ritschelius, Geppertus.* melius *libri* 569. *Spat. ante* Tardi *D* Agor.] *spat. C: om. D* optime *libri* pessime *BCD* pessime itis, optime hercle *Acidalius: contra quem Rostius dixit Opusc. p. 143* 570. femina uobis *Ritschelius, Muellerus Pros. Pl. p. 604.* uobis femina *BCD, et nisi quod* foemina, *Z.* uobis femura *F.* uobis feminora *Loewius Act. soc. phil. Lips. vol. IV p. 346.* uobis flemina *Pius, Meursius cap. 4, Dousa fil.* uobis fulmina *Geppertus* intalos *BC* Velim (Vel *in ras.) C* 571. Adu.] *spat. CD* At ędepol *Z.* Aedepol *B* tibi nos *Bothius, Reizius.* nos tibi *libri: cf. Mahlerus de pron. colloc. p. 11* inlumbos *C* atque] at *C* insolum *C* 572. *Ab hoc v. accedit A* -RVMSTIRACVNDOSESSEQVODDIXIIOCO *(initio inextricabili, ut tamen spatium velut* eihauduost, *non* heiahauduost *capiat) A* Agor.] *spat. CD* Eia *Z.* Eya *F* aut *CD* uostrum st *CD.* uostrum////st *B.* uostrum est *FZ* ira cundos *B* 573. Adu.] *spat. CD* —VVMQVIDEMESTAMICISPERIOCVMINIVSTELOQVI *A, ubi* net *ante primam locum habent* NE *videtur A habuisse* tuum *libri cum A* quidem est *libri cum A* 574. MITTEISTE- *(omnia praeter* M *et* S *incertissima)*CQVIDVELIMVSSCITIS#CALLEMVSPROBE *A* Ag.] *spat. CD* Mittite *ex* Mittitae *B* istęc *C* uelim uos *libri praeter A, ubi* uelim, uos *interpungebatur ante Bentleium et Bothium* Adu.] *om. CD in principio versus* 575. LENONEMVTPERIVRVMPERDASIDSTVDESTENETISREM *om. spatio A* Leonem *B* ut periurem *B.* periurum ut *CDFZ* studeas *CDZ*

AGORASTOCLES

Tenétis rem.) 575

Eúge opportune égrediuntur Mílphio una et uílicus.
Básilice exornátus cedit ét fabre ad falláciam.

MILPHIO. COLLABISCVS. AGORASTOCLES. ADVOCATI

MILPHIO

Iám tenes praecépta in corde?

COLLABISCVS

Púlcre.

MILPHIO

Vide sis cálleas.

COLLABISCVS

Quíd opust uerbeis? céllum aprugnum céllere aeque nón sinam.

MILPHIO

Fác modo ut condócta tibi sint dícta ad hanc falláciam. 580

COLLABISCVS

Quín edepol condóctior sum quám tragoedi aut cómici.

579. *Nonius p. 258, 10:* callet etiam dictum a callositate . . . Plautus . . . in Poenulo: 'quid . . . sinam'

Agor.] *II B. om. C D in principio versus* 576. EUG(U *non prorsus,* G *parum certa)*EOPPORTUNEEGREDIUNTURMILPHIOUNAET *reliquis inextricabilibus A* Euge *ut vid. A.* Ecce *reliqui, quod recte impugnat Langenus p.* 4 oportune *B C D* egrediuntur *D ita, ut inter* g *et* r *nescio quid superscriptum sit* miphilo *C* 577. *In A haec legi potuerunt:* BASSILICEEXORNATU(TU *incertae)* Basilico exornatu *Hermannus* cedit *Bothius.* incedit *libri* frabre *C* ad fallatiam *B D.* adfallatiam *C* Milphio collabiscus agorastocles *subicit B tamquam integro versu comprehensa*

Act. III sc. 2 COLLYBISCVS *in medio versu A: praecessisse videtur* MILPHIO, *secutum esse* AGORASTOCLES *probabile, sed nihil servatum.* SERVOS VILICUS ADVLESCENS ADVOCATI C. *B. om. C D*[1] *spatiis relictis.* Milfio seruus collabiscus uillicus agorastocles adolescens aduocati *D*[3] *Harum quattuor personarum notis B his utitur: B Θ A H*

578. Milph.] *om. C D Sic A, nisi quod* PRAECEPTA *et* PULCHRE iam *cum spat. init. C* precepta *B C* incorde *C Pro personarum notis pergunt spatia vacua exhibere C D, quod non notabimus: spatiis carere initia versuum (de quibus v. praef.) consentaneum* pulchre *libri cum A* 579. QUIDOPUSTUERBEISCALLUMAPRUGNUMCALLEREAEQUE *et in proprio v.* NON (ON *incertae) reliquis inextricabilibus A* opus si *B C D*[1]. opus est *F Z.* opus *Nonius, D*[4] apugnum *B C D.* aprunum *Nonius.* apri ulum *F* 580. *Sic A, nisi quod* CONDOCTATIBI condocta *B cum A, membranae Turnebi Adv. XV 7, Palmerius Spicil. p. 660.* conducta *C D F Z* fallatiam *B C D* 581. *Sic A, nisi quod* QUAM condoctior *B cum A, membr. Turn., Palm.* conductior *C.* indoctior *D F Z* tragoedi aut comici *Camerarius cum A.* tragoedia utcomici *B.* ut tragoedia comici *C D.* in tragoedia comici *F Z*

MILPHIO

Próbus homost.

AGORASTOCLES

Adeámus propius. ádsunt testes.

MILPHIO

Tót quidem
Nón potuisti addúcere homines mágis ad hanc rem idóneos:
Nam ístorum nullús nefastust, cómitiales súnt meri:
Íbi habitant, ibi eós conspicias quám praetorem saépius.
Hódie iuris dóctiores nón sunt, qui lités creant,
Quam hí sunt, qui, si níhil est quicum lítigent, lités emunt.

ADVOCATI

Deí te perdant.

MILPHIO

Vós quidem hercle. quóm eo quom quiquí, tamen

---

582. PROBUSHOMOST#ADEAMUSPROPIUSADSUNTTESTESTOTQUIDEM *A* Brobus *B* homo est *BCDZ.* homo es *F, Acidalius* Adeamus *Gruterus cum A.* Adeam *CFZ.* Ad eam *BD* proprius *BC* ad sunt *BC Pers. om. Z* Pol quidem *Leidolphus de Festi Paulique locis Pl. p. 231* quidem *praeter* m *in ras. C* 583. NONPOTUISTIADDUCEREHOMINE*(vel* I*)*SMAGISADHANCREM *(reliqua quae legi non possunt in proprio fuerunt versu) A* adhanc (n *sup. scr.) C* 584. NAMISTORUMNULLUSNEFASTUSESTCOMITIALESSUNTMERI *A* istorunc *Geppertus iure explosus a Schmidtio de dem. pron. form. p. 71* nefastust *DZ.* nefastus st *BC.* nefastus est *F cum A* 585. IBIHABITANTIBIEOSCONSPICIASQUAMPRAETOREMSAEPIUS *A* habitabant *DFZ: corr. Pylades* eos (o *sup. scr.) C* prętorem *ex* prętorum *C.* prętorem *B.* pretorem *D* sepius *BCD* 586. HODIEIURISCOCTIORESNONSUNTQUIL . . . . CREANT *A* iuris *B. om. CDFZ* doctiores *FZ.* coctiores *BCD: 'quod qui defenderunt, ut Turn. Adv. XV 7, debebant saltem* coctioris' *Ritschelius* creent *Bothius* 587. *Sic A, nisi quod* SINIHIL *et* EMUNT hi sunt *(ex* sint*) B* nullust *Ritschelius.* nemost *vel* non est *Kienitz de 'Qui' p. 559* quicum litigent, lites emunt *ex A Ritschelius, Geppertus.* litium lites semunt *BCD, nisi quod* semunt *ex* semunt D^3. litium lites serunt *FZ.* litium, lites emunt *Turnebus.* ipsis litium, lites emunt *commemorat Kienitz l. s. s.* emunt *e 'v. c.' adscripsit etiam Scaliger. Abusus est hoc v. Lachmannus in Lucr. I, 159: quem haud pauci secuti sunt* 588. *Sic A, nisi quod* PERDANT *et* CUME*(vel* T, P, I*)*OC*(*C *incerta)*UMQUIQUITAMEN Di te *(*Dite *B) libri praeter A* equidem *F* quo meo quumqui qui tamen *B: cf. v. 536.* quo meo quom qui qui tamen *C (*meo, o *ex* do*) D*[1] *(*quom eo *D*[4]*).* commendo quom qui qui tamen *Z.* commendo quiqui tamen *F.* quamquam, quiqui estis, tamen *Ritschelius.* quo modo cumque qui tamen *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242,* quo modo cumque, qui tamen *Pennigsdorf de 'quisque et quisquis' p. 12 sq. post Bentleium.* cum eo, cum quiqui *vel rectius* commodum quiqui tamen *Kienitz de 'Qui' p. 564.* quiquomque estis nunc tamen *idem Ritschelius.*

Ét bene et benígne facitis, quóm ero amanti operám datis.
Séd isti iam sciúnt, negoti quíd sit?

AGORASTOCLES

Omnem rem órdine.

MILPHIO

Túm uos animum aduórtite igitur. húnc uos lenoném Lycum
Nóuistis?

ADVOCATI

Facile.

COLLABISCVS

Át pol ego eum, quá sit facie, néscio:
Eúm uolo mihi démonstretis hóminem.

ADVOCATI

Nos curábimus.

Sátis praeceptumst.

AGORASTOCLES

Híc trecentos númmos numeratós habet.

ADVOCATI

Érgo nos inspícere oportet ístuc aurum, Agorástocles,
Vt sciamus quíd dicamus móx pro testimónio.

COLLABISCVS

Ágite inspicite.

ADVOCATI

Aurúmst profecto hoc, spéctatores, cómicum:

---

cum eo. quiqui tamen *Lipsius Ant. lect. II 19. cf. Turnebus Adv. XV7.* quomodocunque qui tamen *Gruterus.* aequum quom quiqui tamen *et praeterea* hercule *Gronovius.* cum meo domino, qui tamen *Rostius Opusc. p. 311.* Adu. Quomodo? Milph. Quin, quiqui tamen *Bothius, Brixius Quaest. pros. p. 28. Non felicius desudaverunt Palmerius, Acidalius, Pareus.* commodum quiqui tamen *Geppertus* 589. *Sic A, nisi quod* FACITIS quomero (m *in ras.*) *B.* qum ero *CD* 590. *Sic A, nisi quod* SIT#OMNEINORDINEM negotii *BCD* omnem rem ordine *Camerarius.* omnem in ordine *BCD*^{1}, *nisi quod* inordine *C.* omne in ordine *F.* omnem ordine *D*^{1}. omnem ordinem *Z.* rem omnem in ordine *Ussingius* quid siet. Adu. Omne ordine *dubitanter Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 299* 591. *Pers. om. Z Sic A, nisi quod* HUNC *et* LYCUM aduertite *B* 592. *Sic A, nisi quod* POL *et* SIT *et* NESCIO Coll.] *B B* ego pol *Z* cum *F* quasi sit *Z: corr. Pius* 593. *Sic A, nisi quod* MIHIUOLO Enim *Bothius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* 594. *Sic A, nisi quod* PRAECEPTUMST praeceptum *BFZ.* preceptum *CD* 595. *Sic A, nisi quod* ISTUCAURUMAGORASTOCLES aurum *ex* auram *D* agorastodes *B* 596. *Sic A, nisi quod* SCIAMUS *et* MOXPROTESTIMONIO protestimonio (pro *ex* pre) *C* 597. Θ = Collabiscus *praem. B. om. pers. sine spatiis CD.* Agor. *FZ Sic A, nisi quod* AURUMESTPROFECTOHI(*vel* E)C *H* aurum est *B.* aurum est *CDFZ* Coll. Profecto *FZ* aurum. Coll. Est profecto *Acidalius*

Mácerato hoc píngues fiunt aúro in barbariá boues.

COLLABISCVS

Vérum ad hanc rem agúndam Philippumst.

ADVOCATI

Íta nos adsimulábimus.

COLLABISCVS

Séd ita adsimulatóte, quasi ego sím peregrinus.

ADVOCATI

Scílicet.

Ét quidem quasi tú nobiscum aduéniens hodie oráueris,
Líberum ut commóstraremus tíbi locum et uoluptárium,
Vbi ames, potes, pérgraecere.

MILPHIO

Eu édepol mortalís malos.

AGORASTOCLES

Égo enim docui.

MILPHIO

Quís te porro?

COLLABISCVS

Agite íntro abite, Agorástocles,
Ne híc uos mecum cónspicetur léno neu fallácíae

---

hoc, spectatores *Ritschelius, Geppertus duce A.* spectatores *libri praeter A* comicum] nimirum *F* 598. *Sic A, nisi quod* AUROIN bobes *C* 599. *Collabisci pers. praem. Ritschelius: om. libri* UERUMADHANCREMAGUNDA*(*A *incerta)*MESTPHILIPPUMESTITANOS *et in proprio versu* ADSIMULEMUS *A* adhanc *C* remagundam *B.* rem agin dam *C* philippum est *BCD.* philippeum est *FZ* Adu.] *om. BCD cum A* assimulabimus *BCF.* assimilabimus *DZ* 600. SEDITAADSIMULATOTE*(vel* I*)*QUASIEGOSIMPEREGRINUS#SCILICET *A* assimulato te BD^1 *(coni. m. 4).* assimula tote *C* Adu.] *spat. om. CD in principio versus* 601. *Sic A, nisi quod* ET *et* NOBISCUM *et omisso* HODIE quidem *om. Z* nobis cum *C* nobiscum quid adueniens *Z* 602. *Sic A, nisi quod* TIBI *habet et in fine praeter* UOLUPT *legi nil potest* librum *C* commostraremus *FZ cum A.* commonstraremus *reliqui* 603. UBIAMESPOTESPERGRAECERE#EDEPOLMORTALE*(vel* I*)*SMALOS *A* amans posses *FZ* pergraecere *B cum A.* pergere *reliqui* amans posses pergraecari *iam Valla coniecit Milphionis pers. exhibent FZ: om. sine spatiis in versus principio CD.* Θ *B non inepte* Eu edepol *BCD, Bentleius, Langenus p. 199.* Heu edepol *FZ.* Edepol *Ritschelius ex A* mortales *BCDFZ* 604. *Ab hoc v. usque ad v. 634 deficit A Agorastoclis et Milphionis pers. om. C sine spatiis* Quiste *C* ago rastocles *et spat. ante eam vocem D.* agorastodes *B* 605. Nec *ante ras. B* conspicietur D^1. conspiciatur D^4 lenoneu *B* fallatiae *BD.* fallacię *C*

Praépedimentum óbiciatur.

ADVOCATI

Híc homo sapientér sapit.

Fácite quod iubét.

AGORASTOCLES

Abeamus. ét uos: satis dictúmst.

ADVOCATI

Abi.

AGORASTOCLES

Ábeo. quaeso

ADVOCATI

Di ímmortales, quín abis?

AGORASTOCLES

Abeó.

ADVOCATI

Sapis.

COLLABISCVS

Śt,

ADVOCATI

Quid est?

COLLABISCVS

Fores haéc fecerunt mágnum flagitiúm modo.

ADVOCATI

Quíd id est flagití?

---

606. Prepedimentum *BCD* obiiciatur *FZ* *In proximis usque ad v. 609 advocatis tribuit Ritschelius duce ex parte B, quae vel Milphioni vel Collabisco FZ* A Hic *B.* Milph. Hic *FZ: cf. etiam Seyffertus Stud. Pl. p. 3* homo] domo *CDF* Agor. Hic . . . sed uos. Adu. Satis *Ussingius* 607. Facite *B: item (Milphioni continuans) Taubmannus.* Agor. Facite *FZ* iubet. Agor. Abeamus *Aldina, Acidalius.* lubet. Abeamus *FZ.* lubet habeamus *BCD.* lubet. Agor. Abeamus *Angelius.* iubet, abeamus *Camerarius* et uos *Seyffertus l. s. s.* set uos *B.* sed uos *reliqui.* ecqui hoc *Geppertus* dictunst. Coll. abi *Z et, nisi quod* dictum est, *F.* dictumst *(*dictum st *B)* abi *BCD, nisi quod* dictum stabi *CD* sed uos, satin dictumst? Adu. Abi *Ritschelius* 608. *Verba* Quaeso — abis *Collabisco dat Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870). p. 776* quaeso Coll. Di immortales, quin, *Bothius.* queso dii mortales *H* quin *B et sine personae nota (sed cum spatio) CD.* dii mortales. Coll. quin *Z et, nisi quod* dii immortales, *F* *Advocatis tribuit* Sapis *Ritschelius: Milphioni B. spat. CD* si sapis *F* *Hunc v. in B excipere v. 480 — 546 supra dictum est* 609. St! *Geppertus.* Si tace *(*Sitace *C) BCD.* At at *F.* Phi tacè *Z.* St, tace *Camerarius:* St *in proprio versu collocat Ritschelius* quidest *C* Coll.] *Sic FZ.* A *praem. B* fores hi *B.* fores hę *C.* fores hae *DFZ: cf. Schmidtius de dem. pron. form. p. 44 sqq.* hae *Bothius.* fores *om.* hae *Guyetus* fecerint *B (in litura) Z* 610. id *Acidalius. om. libri* flagitii *libri*

COLLABISCVS

Crepuerunt cláre.

ADVOCATI

Di te pérduint.

Póne nos recéde.

COLLABISCVS

Fiat.

ADVOCATI

Nós priores íbimus.

COLLABISCVS

Fáciunt, scurrae quód consuerunt: póne sese hominés locant.

AGORASTOCLES

Íllic homost, qui egréditur.

COLLABISCVS

Leno bónus est: nam similís malist.
Iám nunc ego illic égredienti sánguinem exsugám procul.

LYCVS. ADVOCATI. COLLABISCVS

LYCVS

Iam ego istúc reuortar, míles: conuiuás uolo
Reperíre nobis cómmodos, qui uná sient.
Intéribi attulerint éxta, atque eadem múlieres

Dite *BC* perdiunt *BZ*. perdant *F* 611. priores *(alt.* r *e corr.) C* 612. Faciun *B* scurrę *B*. scurre *D* quod consuerunt *Pylades Bentleius*. quod consueuerunt *(*quodconsueuerunt *C) libri* pones esse [illegible] 613. Heic *Geppertus* Quis illic *deleto* leno *Scaliger* homo est *libri* qui egreditur. Coll. Leno bonus *Ritschelius*. qui egreditur *(*quiegreditur *C)* leno. Coll. *(D spat. C spat. om.)* Bonus *libri* similis malist *Ritschelius Opusc. vol. II p. 572*. similis malus est *CD (super* e *apex) FZ*. similis est *B*. similis malo est *Camerarius* bono nam similis est malus *'in priscis exemplaribus' esse scribit Pius* 614. ego illic *Ritschelius, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1871) p. 276*. ego illi *libri*. illi ego *Guyetus* Iam ego nunc illi *Bothius* ex sugam *B*. exugam *F* procul] probe *Muellerus Pros. Pl. p. 598* Lycus collabiscus. *subicit B* *Actus III sc. 3* LENO ADVOCATI VILICVS DV *B*. *om. C (uno v. vacuo: in extremo margine videtur* M *scripta esse) D*[1]. LICVS LENO ADVOCATI COLLABISCVS VILLICVS II *D*[3] · *In ipsa scaena Θ E H notis Collabisci, Lyci, Advocatorum personas indicat B* 615. am *cum spat. init. C* ego istuc *Bothius olim.* istuc ego *libri*. huc ego *Bothius postea, Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776*. istuc *Pareus tert.* reuotar *B*. reuortor *C* 616. Repperire *BCZ* qui *B. om. reliqui* 617. Interim *F* attulerunt *CDZ* adque *B*

Iam ab ré diuina crédo apparebúnt domi.
Sed quíd huc tantum hominum incédunt? ecquidnam ád-
ferunt?
Et illíc chlamydatus quísnamst qui sequitúr procul?

ADVOCATI

Aetóli ciues té salutamús, Lyce:
Quamquám salutem férimus inuití tibi.

LYCVS

Fortúnati omnes sítis: quod certó scio
Nec fóre nec Fortunam íd situram fíeri.

ADVOCATI

Istic ést thensaurus stúltis in linguá situs,
Vt quaéstui habeant mále loqui melióribus.

LYCVS

Viám qui nescit, quá deueniat ád mare,
Eum opórtet amnem quaérere comitém sibi.
Ego mále loquendi uóbis nesciuí uiam:
Nunc uós mihi amnes éstis: uos certúmst sequi.

---

618. abre diuuia *C.* abrediuiua *BD*^{1}. ab re diuina *D*^{4} 619. ec quidnam *C.* ec quid nam *D.* et quidnam *B* ad ferunt *B.* afferunt *FZ* *Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 399* 620. illic *Bothius.* ille *libri.* chlamidatus (h *ex* li, t *ex* r) *B.* clamidatus *CD* quisnam (quis nam *BD*) est *libri* qui sequetur *BD*^{1} (*corr. m. 4*). quisequetur *C* 621. *H B praem. om. CDFZ* Aetoli ciues te *Gruterus.* Aetolici ueste *BC et, nisi quod* Aetolyci, *D.* Aetolica ueste *Z et, nisi quod* Aetholica, *F* LYCE *C* 622. Quam quam *B* salutem *Bothius.* hanc salutem *libri* *Post hunc sequitur in libris ex inferiore loco (v. 639) huc inlatus hic versus:* Et quamquam (Etquanquam *B.* Etquamquam *C*) bene uolumus leniter lenonibus, *ubi* leuiter *FZ. Deleverunt Bothius, Bentleius* 623. certe *sola Z* 624. fore nec *Pylades.* foren et *B.* fore (forte *F*) et *reliqui* situram *B.* s///itaturam (t *erasa*) *C.* sisaturam *D.* si saturam *FZ* 625. *Spat. om. CD* Hic est th. *Guyetus.* Iste est thesaurus *Bothius, Muellerus Nachtr. p. 48.* Illic est thensaurus *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 34, qui tamen de gen. p. 47* Istic' st *praefert* thesaurus *FZ* in lingua situs *om. B* 626. questui *C* maleloqui *D.* male loqui loqui *B* 627. Lyc] *sic Ald.: om. libri* de ueniat *B.* deueniet *Z.* adueniat *F.* deueniatur *Nic. Heinsius Advers. III 17* admare *C* 628. querere *CD.* quaerere eo *Ritschelius Opusc. vol. II p. 447.* quaererē *cum aliis Wagnerus Mus. Rhen. vol. 22 (a. 1866) p. 119* Eum oportet quaeritare comitem amnem sibi *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* 629. Ego *Angelius.* Lyc. Ego *FZ* 630. am nes *B.* amnis *Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 776* certum est sequi *BCDZ.* certum consequi *F*

[Si bénedicetis, uóstra uos ripá sequar:
Si máledicetis, uóstro gradiar límite.]

ADVOCATI

Maló benefacere tántumdemst perículum,
Quantúm bono malefácere.

LYCVS

Qui ueró?

ADVOCATI

Scies.

Maló si quid benefácias, beneficium ínterit:
Bonó si quid malefácias, aetatem éxpetit.

LYCVS

Facéte dictum. séd quid istuc ad me áttinet?

ADVOCATI

Quia nós honoris tuí causa ad te uénimus,
Quamquám bene uolumus léniter lenónibus.

LYCVS

Si quíd boni adportátis, habeo grátiam.

V. 631 sq. uncis inclusit Ritschelius. cf. Langrehr p. 19 631. Si- bene dicetis *C.* benediceris *ut vid. D*^{1}. bene ducetis *D*^{4} uos ripa *Bothius.* ripa uos *libri* 632. male dicetis *C.* maledicetis *D*^{1}. maleducetis *D*^{4} uostrâ° *B* lymite *B* 633. Adu.] *om. CD sine spatio* bene facere *CD* tandundemst *Z.* tandundem si *CD.* tantunde si *B.* tantum est *F* 634. male facere *BCD* Qui uero *FZ.* Quid uero *BD.* Quid *C.* Qui id *Muellerus Nachtr. p. 33* Scies *in litura B* 635 sq. *Ab his versibus accedit A, ubi sic scripti sunt:*

MALOSIQUIDMALIFACIASAETATEMEXPETIT
BONOSIQUIDEMALIFACIASE*(vel* T *vel* I*)*TATEMEXPETIS

quod defendit Ussingius expetit *v. 636 reposito* 635. siquid *B* bene facias *B.* benefacias *ex* benefacies *D.* bene fẽtias *C* beneficium *Bentleius in Ter. Eun. I 2, 69.* id beneficium *libri praeter A.* benficere *et* benficium *Ritschelius Opusc. vol. II p. 719. 721, eandem formam fortasse v. 633 sq. et 636 restituendam esse dicens* 636. siquid *BC* male facias *BC* etatem etatem *C* 637. Lyc.] *Sic FZ. om. BCD* FACE*(vel* I*)*TEDICTUMSEDQUIDISTUCADMEATTI*(vel* E*)*NET *A* Facite *B.* Facete *(*a *e corr.) C* dictum *om. C* sed quid *DFZ.* set quit *B.* s, quid *C* adme *C* attinet *CDFZ.* adtinet *B* 638. *Pers. praem. FZ: om. BCD* *Sic A, nisi quod* ATTE tui honoris *Reizius* huc ad te *(*adte *BC) libri praeter A* honoris causa huc ad te *Bothius* huc aduenimus *Ussingius cum Weisio* 639. *Sic A Hunc v., male iteratum in BCDFZ post v. 622, Acidalius delebat hoc loco* quam quam *B* leuiter *FZ* 640. *Sic A, nisi quod* ADPORTASTIS Siquid *C* ad portatis *B.* apportatis *CDFZ*

ADVOCATI
De nóstro tibi nec férimus quicquam néc damus
Neque póllicemur néque adeo uolumús datum.
LYCVS
Credo hércle uobeis: íta uostrast benígnitas.
Sed quíd nunc uoltis?
ADVOCATI
Húnc chlamydatum quém uides,
Ei Márs iratust.
COLLABISCVS
Cápiti uostro istúc quidem.
ADVOCATI
Hunc núnc, Lyce, ad te díripiundum addúcimus.
COLLABISCVS
Cum praéda hic hodie incédet uenatór domum:
Canés compellunt ín plagas lepidé lupum.
LYCVS
Quis hic ést?
ADVOCATI
Nescimus nós quidem istum quí siet:
Nisi dúdum mane ut ád portum procéssimus,

641. BONIDENOSTROTIBINECFERIMUSNECDAMUS *A* De nostro *Ritschelius.* Boni de nostro *libri cum A, nisi quod* Boni *ex* Bono *et* nostro *ex* nostri *B*, denostro *C*. Bonum de nostro *Bothius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* quicquam *Ritschelius. om. libri cum A* damus *A, Pylades.* damus tibi *BCDFZ* Boni nil de nostro tibi *vel* Boni tibi de nostro nil *Muellerus Pros. Pl. p. 158* 642. *Sic A, nisi quod* NECQ· 643. *Pers. om. BCD* *Sic A, nisi quod* UESTRAEST uobis *libri praeter A* itae *B* uestra est *B.* ũra *CD.* uestra *F.* nostra *Z* 644. *E praem. B: spat. CD* *Sic A, nisi quod sp. ante* HUNC *omittit* uultis *libri praeter A* chlamy datum *B.* clamidatum *CD* 645. *Sic A, nisi quod* UESTRO iratus est *libri praeter A* Θ *(h. e.* Coll.*) B, Acidalius. spat. CD.* Lyc. *FZ* capite *FZ* uestro *BZ cum A.* ũro *CD.* uero uestro *F* 646. *Sic A, nisi quod* NUNCHUNC *et* DIRIPIUNDUM Adu.] *spat. om. C* lice *CD* adte *C* diripiendum *BCDZ.* deripiendum *F* 647. Coll. *praem. Acidalius. Advocatis continuant libri* *Sic A* praeda *Pylades cum A.* rae da *B.* reda *reliqui* incedet uenator *cum A Acidalius.* incede tuae nator *B.* incedit uenator *reliqui* 648. *Sic A* compellunt *ex* cumpellunt *B* inplagas *C* lupum] lycum *BCD: om. FZ* 649. *Sic A, nisi quod* QUIS *et* QUISIET istum quidem *libri praeter A: corr. Reizius* quisiet *C.* que siet *B* 650. *Sic A, nisi quod* NISI *et* MANI*(vel min. prob.* E*)* du dum *B* amane *BCD.* a mane *reliqui praeter A.* a mani *Camerarius* utadportum *C* ad portum uti *Bothius*

Atque ístum e naui ibi éxeuntem onerária
Vidémus. adiit ád nos extemplo éxiens:
Salútat, respondémus.

COLLABISCVS

Mortalís malos:
Vt íngrediuntur dócte in sycophántiam.

LYCVS

Quid deínde?

ADVOCATI

Sermonem íbi nobiscum cópulat.
Ait sé peregrinum esse, húius ignarum óppidi:
Locúm sibi uelle líberum praebérier,
Vbi néquam faciat. nós hominem ad te addúximus:
Tu, seí te dei amant, áge tuam rem: occásiost.

LYCVS

Itane íllest cupiens?

ADVOCATI

Aúrum habet.

LYCVS

Praeda haéc meast.

ADVOCATI

Potáre, amare uólt.

LYCVS

Locum lepidúm dabo.

ADVOCATI

At enim híc clam furtim se ésse uolt, ne quís sciat

---

651. *Sic A, nisi quod* ATQ:ISTUM istum *libri cum A.* istunc *Camerarius* At eccistum *Geppertus* enaui *BC* ibi *addidimus: om. libri* exiunte moneraria *B* 652. *Sic A* uidimus *FZ* adnos *C* exemplo *C* 653. *Sic A, nisi quod* RESPONDEMUS‡MORTALE*(vel* I*)*S mortalis *libri praeter A* 654. *Sic A, nisi quod* INGREDIUNTURDOCTE Utingrediuntur *C* in sicophantiam *D.* insicophantiam *C* 655. *Sic A* ibi nobiscum *B cum A.* nobiscum ibi *CDZ.* nobiscum ibit *F* copulat *Z cum A.* coppulat *F.* copulant *BCD* 656. *Sic A, nisi quod* AIT Agit *B* signarum *B* opidi *F* 657. *Sic A* preberier *CD* 658. *Sic A* faciet *BCD* ad te *om. C* 659. *Sic A, nisi quod* TUSEITEDE*(vel* I*)*I tu si te di *(*tedi *B,* tusite *C) BCDFZ* ament *Z* age tuam rem *Acidalius.* agere tuam rem *libri cum A.* age tuam rem quom *Ritschelius* occasio est *libri praeter A* 660. *Sic A, nisi quod* ILLEESTCUPIENS Lyc. *om. F. spat. D. om. C* lta ne *B* Ille est *etiam BCDFZ* cupiens] copis *Dissaldeus* Ly.] *spat. D. om. C* preda *BCD* hęc *C* me ea st *B.* mea est *FZ* 661. *Sic A, nisi quod* LEPIDUM *Totum versum Lyco tribuit Ritschelius* uoli *BCD* *Personae spat. om. CD in versus principio* leppidum *C* 662. *Sic A, nisi quod* FURTIM Adu.] *Sic FZ. H B. spat. CD*

Neue árbiter sit. nam híc latro in Spartá fuit,
Vt quídem ipse nobeis díxit, apud regem Áttalum:
Inde húc aufugit, quóniam capitur óppidum.

COLLABISCVS

Nimis lépide de latróne, de Sparta óptume.

LYCVS

Di deaéque uobis múlta bona dent, quóm mihi
Et béne praecipitis ét bonam praedám datis.

ADVOCATI

Immo, út ipse nobis díxit, quo accurés magis,
Trecéntos nummos Phílippos portat praésidi.

LYCVS

Rex súm, si ego illum hodie ád med hominem adléxero.

ADVOCATI

Quin híc quidem tuos est.

LYCVS

Óbsecro hercle hortámini,

Ad enim *B*. Atenim *C* hic clam furtim se *Muellerus Pros. Pl. p. 508*. hic clam furtim *CDZ cum A*. hic clam furtum *F*. hic furtim *(sine* clam*) B*. clam furtim hic *Pylades*. hic clam furtimque *Muretus Var. lect. XVII 18. Cf. tamen V 2, 61* uoli *BCD* nequis sciant *BC*. ne qui sciant *DFZ*. 663. *Sic A, nisi quod* HIC in siparta *BD*. insiparta *C* 664. *Sic A, nisi quod* REGEM Utquidem *C* 665. *Sic A, nisi quod* OPPIDUM *et* huc *omisso* Inde huc *Camerarius*. Inde nunc *libri praeter A* opidum *F* 666. *Sic A* dela trone *B*. delatrone *(*la *s. v.) C* desparta *B*. des parta *C*. de spartha *F* 667. *Spat. om. C* *Sic A, nisi quod* DEAEQ UOBIS Dideaeque *C*. Dii deaeque *F* uobis uobis *B* quom *B cum A*. cum *(*cummihi *iungit C) reliqui* 668. *Sic A* precipitis *CD* pedam *C* 669. *Sic A, nisi quod* ACCURT*(vel* E *vel* I*)*F*/vel* I *vel* T*/*SMAGIS utipse *C* ipse ut *Guyetus, Muellerus Pros. Pl. p. 360* accurres *BCDZ* *V. 669—678 ex altera recensione repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 670. *Sic A, nisi quod* PRAESID*(vel* B*)*I*, ubi incertum est num altera* I *sequatur necne* praesidi *Gulielmius Veris. I 20 (cf. A) probante Acidalio.* praesibi *BD*. presibi *CF*. prae sibi *Z*. p̃ssim *'alibi scriptum esse' Pius dicit.* praes sibi *Meursius cap. 4* 671. REXSUMSIEGOILLUMHODIEHOMINEMADLEXERO *A* siego *C* hodie ad med hominem adlexero *Ritschelius*. hodie ad me *(*adme *C)* hominem mallexero *BCD*. hodie ad me hominem allexero *FZ*. hodie hominem ad me allexero *Pylades, unde ut* ad med *facias suadet A*. illunc hodie homonem adlexero *vel* illunc hodied hominem *vel* illum hocedied hominem *Ritschelius Nov. exc. p. 95: cf. Muellerus Nachtr. p. 81 et Usenerus de Pseud. p. 9* 672. QUINHICQ ..... *s(incerta)* .... OPSECROHERCLEHORTAMINI *A* Adu.] *sic B: om. CD sine spatiis* quin chic *D* tuus *(sequ. spat. in BD. om. C)* Est obsecro *BCD*. tuus est. Lyc. obsecro *FZ* tuus est hic quidem *Reizius* horta mihi *B*

Vt déuortatur ád me in hospitium óptumum.

ADVOCATI

Neque nós hortari néque dehortarí decet
Hominém peregrinum: tuám rem tu ages, sí sapis.
Nos tíbi palumbem ad áream usque addúximus:
Nunc té illum meliust cápere, si captum ésse uis.

COLLABISCVS

Iamne ítis? quid, quod uóbeis mandaui, hóspites?

ADVOCATI

Cum illóc te meliust rém tuam, adulescéns, loqui:
Illic ést ad istas rés probus, quas quaéritas.

COLLABISCVS

Vidére equidem uos uéllem, quom huic aurúm darem.

ADVOCATI

Illínc procul nos ístuc inspectábimus.

COLLABISCVS

Bonám dedistis míhi operam.

LYCVS

It ad mé lucrum.

---

673. *Sic A, nisi quod* HOSPITIVM Utdeuortatur *C* adme *C* in hospicium *D.* inhospicium *C* optimum *B* 674. NEQUENOSHORTARINEQ·DEHORTARIDECET *A* nos dehortari decet *Ritschelius.* dehortari autem decet *vel* dehortari condecet *Muellerus Pros. Pl. p. 454* 675. *Sic A, nisi quod* HOMINEMPEREGRINUM hominum *CD* tua gessi *BD.* tuam gessi *C* 676. *Sic A, nisi quod* ADARE*(vel* I*)*AMUSQUAE adaream *C* 677. NUNCTEILLUMMELIUSCAPERESICAPTUMESSEUIS *A* meliust *Ritschelius, Geppertus.* melius *libri cum A* si castum *BD.* sicastum *C* 678. *Sic A Integrum v. Collabisco dant libri praeter FZ, qui verba* Iamne itis *Lyco adsignant* Iamne itis *DFZ.* Iam ne itis *B.* Iam neitis *C* uobis *libri praeter A* 679. *Sic A, nisi quod* TEMELIUSTTUAMREM Quom *B* illuc *CDZ* melius *libri praeter A* rem tuam *Guyetus.* tuam rem *BCFZ cum A, Fleckeisenus Nov. annal. vol. 61 (a. 1851) p. 52.* tuam D^1, *ubi* rem *sup. scr.* D^2 adolescens *BF* 680. *Sic A* Ille est *Bothius.* Hic est *Guyetus.* Heic est *Geppertus.* Illic'st *Luchsius de gen. p. 47* adistas *C* queritas *CD* 681. *Sic A, nisi quod* UIDERE *et* CUM equidem ego *Brugmanus p. 37* quom *B.* cum *reliqui cum A* 682. *Sic A, nisi quod* ILLIC inspectauimus *B ante corr.* 683. *Sic A, nisi quod* BONAMDEDISTIS *et* OPERAM operam mihi *Bothius* Lyc.] *spat. B* adme *C*

COLLABISCVS
Illúc quidem, quorsum ásinus caedit cálcibus.
LYCVS
Blande hóminem conpellábo. hospes hóspitem
Salútat: saluom te áduenire gaúdeo.
COLLABISCVS
Multá tibi dei dent bóna, quom me saluom ésse uis.
LYCVS
Hospítium te aiunt quaéritare.
COLLABISCVS
Quaérito.
LYCVS
Ita illí dixerunt, quei hínc a me abierúnt modo,
Te quaéritare a múscis.
COLLABISCVS
Minume géntium.
LYCVS
Quid itá?
COLLABISCVS
Quia, a muscis sí mi hospitium .quaérerem,
Aduéniens irem in cárcerem rectá uia.

---

684. Coll. *om. F* ILLVḌ*(vel* Ọ*)*QUIDẸMQUORSUMASINUSCAEDITCALCIBUS *A* Illuc *Acidalius.* Illud *BCDFZ, Ussingius* quidem] uiden *rel* uide *Scaliger* Coll. quorsum *F* cedit *C* 685. *Sic A, nisi quod* BLANDẸ *et* COMPELLABO *et* HOSPẸS conpellabo *B.* compellabo *reliqui cum A* Heus, hospes *Muellerus Pros. Pl. p. 522* 686. *Sic A, nisi quod spat. post* SALUTAT saluom *B cum A.* saluum *reliqui* ad uenire *B* 687. MULTATIBIDEIDẸNTBONAQUOM*(vel* QUUM*)*MESALUOMESSEUIS *A* Multa tibi di (a tibi d *in ras.) B* di *DZ.* dii *F* Dident *C* quo *B.* cum *reliqui praeter A, nisi quod* cumme *iungit C* saluum *libri praeter A* saluom me *Ritschelius* 688. HOSP.... MTEAIUNTQUAERITARE‡QUAERITO *A* queritare *CD* querito *BCD* 689. Lyc.] *pers. om. BCD* *In A haec apparuerunt:* ..... XERUNTQUEIHINCAMEABIERUNTMODO Id illi *Geppertus* qui *libri praeter A* ame *BC* 690. TEQUAERITARẸAMUSCIS‡AHMINIMEGENTIUM *A* queritare *CD* a muscis (amuscis *BD) libri cum A, nisi quod* a niusis *ut vid. C.* '*Quod non magis expedio quam vel Kampmannus de AB praep. p. 9 vel Hermannus in Iahni Annal. XXXV p. 192, qui* a Musis *proponebat. Nori qui de ἀμισθί cogitaret vel de* a mustis *i. e. Bacchanaliorum sodalibus*' *Ritschelius* minime *libri praeter A* 691. QUIDITẠ‡QUIAMUSCISSIMIHIHOSPITIUMQUAERERẸM *A* Quidita *C* Quia muscis si mihi (simihi *C) CDF cum A.* Qui amuscis si mihi *B* hospicium *C* quererem *BC* 692. *Sic A* huc irem *libri praeter A: corr. Guyetus, Bentleius, Reizius* incarcerem *C*

Ego íd quaero hospitium, úbi ego curer móllius,
Quam régi Antiocho océlli curarí solent.

LYCVS

Edepól ne tibi illud póssum festiuóm dare,
Siquidém potes pati ésse te in lepidó loco,
In lécto lepide stráto, et lepidam múlierem
Conpléxum contractáre.

COLLABISCVS

Is, lenó, uiam.

LYCVS

Vbi tú Leucadio, Thásio, Chio, Lésbio,
Vetustáte uino edéntulo aetatem ínriges.
Ibi égo replebo te úsque unguentum cheúmatis.

---

693. *Sic A, nisi quod* ID *et* HOSPITIUM hid *D* quęro *B.* quero *C* hostium *BCD, unde* ostium *Bothius* 694. *Sic A, nisi quod* OCULI anthiocho *C.* anthioco *F* ocelli *scripsimus.* oculi *B cum A. om. CDFZ: unde Pylades* curari hospites solent *et* olim oculi *Hermannus.* eculei *Muellerus Pros. Pl. p. 517* Antiochi regis oculi *Guyetus* solet *FZ* 695. *Sic A, nisi quod* TIBIILLUM tibi illud possum *Ritschelius.* tibi illum possum *B cum A.* tibi possum illum *libri praeter AB, nisi quod* illud *F.* illud tibi possum *Hermannus Opusc. vol. 8 p. 441* festiuom *B cum A* festiuum *reliqui* 696. *Sic A, nisi quod* ESSETEPATI *et* LEPIDO potes pati esse te *Bothius, Kampmannus de In praep. p. 7, Muellerus Pros. Pl p. 207.* potes esse pati *libri praeter A.* pote esse te pati *vel* pati pote esse te *non satis tuto effici dicit Ritschelius.* potes esse pati te *Camerarius* inlepido *C* 697. *Sic A* et *om. libri praeter A* *'Quamquam elegantiae maiorem laudem tales versus habebunt:*

Siquidem potes te patier in lepido loco,
In lecto lepide strato, lepidam mulierem *e. q. s.*'

Ritschelius 698. COMPLEXUMCONTRECTARE#ISLENOUIA· *A* complexum *libri praeter B* contrectare *cum A Pylades.* contrectare te *Camerarius* Is *vix sanum.* Redis *(*in uiam*) Muellerus Pros. Pl. p. 210.* Inis *Bothius, Ussingius ad Amph. 425.* Scis *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242* uia *Salmasius. idem num in A fuerit dubium* 699. UBITULEUCADIOLESBIOTHASIOCHIO *A* Leucadio, Thasio, Chio, Lesbio *Ritschelius.* leuchadiolos biothas iochoo *B.* leucadiolespia † hassiochoo *C.* leucadio lebia thassiochoo *D.* leucadio lesbio thasio choo *F et, nisi quod* thassio, *Z: ubi* Coo *primus Camerarius:* Leucâdio, Coo, Thasio, Lesbio *eodem duce Acidalius. Vulgatum ordinem mirabatur Lachmannus in Lucr. p. 159* 700. *Sic A, nisi quod* AETATEM *De* uetustate *mensura Ritschelius Proleg. p. 151 dubitabat* Edentulo uetustate aet. inr. *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 242 cum Guyeto* 701. IBIEGOTEREPLEBOUSQ: UNGUENTUMGEUMATIS *A* ego replebo te *Ritschelius, Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 771, Mahlerus l. s. s. p. 12.* te replebo *libri praeter A, nisi quod* replebo *ex* reblebo *B.* te replebo

Quid múlta uerba? fáciam ut, ubi tu láueris,
Ibi bálneator fáciat unguentáriam.
Sed haéc latrocinántur quae ego dixi ómnia.

COLLABISCVS

Quid íta?

LYCVS

Quia aurum póscunt praesentárium.

COLLABISCVS

Quin hércle accipere tú non mauis quam égo dare.

ADVOCATI

Quid, si éuocemus húc foras Agorástoclem,
Vt ípsus testis sít sibi certíssumus?
Heus tú, qui furem cáptas, egredere ócius,
Vt túte inspectes aúrum lenoní darei.

---

ego *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 484* usque *olim* cusque *fuisse propter librorum BCDFZ hiatum conicit Bergkius Beitr. p. 119* cheumatis *Ritschelius, Ussingius.* egeumatis *BCDFZ.* eccheumatis *Camerarius, quod post eum* echeumatis *scripserunt.* agematis *(i. e. ut putamus* ochematis*) Salmasius.* ocheteumatis *Rostius Opusc. p. 144* 702. *Sic A, nisi quod* FACIAMUBI *et* LAUERES faciam ut *Ritschelius, Geppertus (idem vel* faciam ibi *Muellerus Pros. Pl. p. 28).* faciam *libri cum A* cubi *Ritschelius Opusc. phil. vol. III p. 138* 703. *Sic A, nisi quod* IBIUTBALNIATOR Ibi *Guyetus.* Ibi ut *(et F) libri cum A* ungentarium *C* 704. *Sic A* hęc *BC* quę *C* 705. *Sic A* Quidita *C.* Quid iam? *Acidalius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243* Quia *ex* Quida *ras. C.* Quia ea *Muellerus Pros. Pl. p. 634* presentarium *CD* 706. *Sic A* Quin *FZ cum A.* Qui *BCD* hercle *(*le *e corr.) C* *Verba* accipere — dare *addidit alia manus in B* accipere tuo °manuis *B* darem *CD* *Sequitur in BCDFZ hic versus:*

E. Quin sequere me intro. Θ duc me ergo intro. addictum tenes

nisi quod Lyc. *et* Coll. *est in FZ, spatia in CD, praeterea* ergo me *CDFZ, pro quo* me ergo *Gulielmius cap. 4,* ad dictum *B. Quem v. e proxima scaena (720) huc inlatum esse Acidalius vidit: pro eo autem duos hos habet A v. 707 postpositos:*

QUINSEQUEREMEINTRO#DUCMEERGOINTRO
SIEXIERITLENOQUIDTUMHOMINEMINTERROGEM

quorum alter est insequentis scaenae 730 707. *Sic A, nisi quod* QUIDSIEUOCEMUS Adu.] *om. BCD* Quidsieuocemus *C* huc foras *B cum A.* foras huc *reliqui* agorastoclen *B.* agorastoclem *(*ra *s. v.) D* 708. *Sic A, nisi quod* IPSUSTESTIS ipse *libri praeter A* testes *D* certissimus *B.* certi sumus *CDFZ: corr. Angelius* 709. *Ab hoc v. usque ad v. 745 deficit A* qui furem] quis tu rem *B* otius *BCDZ* 710. Ut tu te in spectes *B.* Uttute inspectes *C.* Ut tute *(*tu *s. v.)* inspectes *D* darei *Ritschelius.* dare *libri.* dari *Geppertus post Bentleium* dare; agorastocles *B*

AGORASTOCLES. ADVOCATI. COLLABISCVS. LYCVS

AGORASTOCLES

Quid ést? quid uoltis, téstes?

ADVOCATI

Specta ad déxteram,
Tuos séruos aurum quom ípsi lenoní dabit.

COLLABISCVS

Age áccipe hoc sis. heíc sunt numeratí aurei
Trecénti nummei, quí uocantur Phílippei.
Hinc mé procura: própere hosce apsumí uolo.

LYCVS

Edepól fecisti pródigum promúm tibi.
Age eámus intro.

COLLABISCVS

Té sequor.

LYCVS

Age age ámbula:
Ibi, quaé sunt reliqua ália, fabulábimur.

COLLABISCVS

Eadém narrabo tíbi res Spartiáticas.

Act. III sc. 4 ADVLESCENS IDEM DV *B. om. CD*[1]. Agorastocles adolescens eidem *D*[3] *Eisdem atque supra personarum notis utitur B, praeterea* A *pro Agorastocle. In CD mera spatia sunt* 711. uidest *cum spat. C* quiduultis *(*d *e corr.) C* uultis *etiam BDFZ* Agor.] *spat. B* addexteram *C.* ad dextram *Z* 712. tuus *libri* seruos aurum quom ipsi *Ritschelius.* seruus aurum ipsi *libri.* seruus aurum iam ipsi *Geppertus.* quum seruos aurum ipsi *Pylades.* ipsi seruos aurum *Guyetus.* seruos aurum ipse ipsi *Bothius.* seruos aurum ut ipsi *vel* quom ipsi *Muellerus Pros. Pl. p. 79, qui p. 491* Ipsi tuos seruos aurum *proponit* *'Poterant etiam* aurum seruos ipsi *vel paullo rectius* seruos aurum ut ipsi' *Ritschelius* dabit *Pylades.* dabat *libri.* datat *Gruterus* 713. sis. héic *Ritschelius.* sis hic *FZ.* sis se ic *B.* sisse ic *C.* sis se hic *D* 714. nummei *Ritschelius.* numme *C.* nummi *reliqui* quiuocantur *C* philippei *Pylades.* philippi *libri* *Extrema tria verba interpolatoris esse censet Langenus p. 88* 715. propere *B.* propera *reliqui* absumi *libri praeter B* 716. *Post* edepol *eras.* fe *C* · prodigium *CDZ* *V. 717 et 718 simul ferri vix posse dicit Muellerus Pros. Pl. p. 79* 717. *Pro* Coll. *et* Lyc. *spatia B* 718. Ibi quae sunt relicua *Ritschelius, Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243.* Ibique reliqua *libri.* Ibi quae relliqua *Gulielmius cap. 5* alia eadem fab. *'v. c.' Scaligeri* quaeuis relicua alia *Geppertus.* alia relicua una *Weisius* 719. Coll.] *spat. om. C* Equidem *FZ* spartiacas *CD.* sparthicas *F*

LYCVS

Quin séquere me ergo.

COLLABISCVS

Dúc me intro: addictúm tenes.

AGORASTOCLES

Quid núnc mi auctores éstis?

ADVOCATI

Vt frugí sies.

AGORASTOCLES

Quid, si ánimus esse nón sinit?

ADVOCATI

Esto út sinit.

AGORASTOCLES

Vidístis, leno quom aúrum accepit?

ADVOCATI

Vídimus.

AGORASTOCLES

Eum uós meum esse séruom scitis?

ADVOCATI

Sciúimus.

AGORASTOCLES

Rem aduórsus populi fíerei leges?

ADVOCATI

Sciúimus.

720. *Cf. ad v. 706* duc me *scripsimus e librorum vestigiis v. 706 commemoratis.* abduc *libri hoc loco.* abduce *postulat Brugmanus p. 27* 721. mihi auctores *CDZ.* mihi auctoris *B.* mihi autores *F* Utfrugi *C* sies *FZ.* spes *BCD* 722. Quidsianimis *C* nonsinit *C.* non sic sinit *inter alia multa Muellerus Pros. Pl. p. 79* utsinit *C* *V. 723—727 delet Ussingius: de v. 723—735 cf. Langrehr p. 20* 723. *Spat. om. C* quom *B.* cum *reliqui* 724. Eum] Cum eo *vel* Eo *Muellerus Pros. Pl. p. 79* Apud eum meum *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243* esse meum *Z* seruom *B.* seruum *CDFZ* scistis *Acidalius* Sciuimus *Camerarius.* Scimus *libri.* Scimus rem *Ritschelius.* Scimus. Agor. Rem *proximis* Aduorsus p. l. *continuans Bothius* 725. aduersus (ad uersus *B*) *libri* fieri *Ritschelius dubitanter.* saepe *B.* sepe *CD.* esse *FZ. transpositum post* leges *Pylades, ante* populi *def. Guyetus.* nempe *coniecturam commemorat Acidalius.* Receptum aduorsus populi leges *Muellerus Pros. Pl. p. 79* scimus. Agor. Em *e proximo v.* Em *petens Ritschelius* *'Transpositionem verborum qui non reformidet, haud paullo elegantius sic poterit duce ex parte Acidalio:*

Agor. Eum uós meum esse seruom scitis? Aduoc. Scimus rem.
Agor. Aduórsus populi leges . . . . Aduoc. Saepe audiuimus.

nisi forte duo hemistichia intercidernnt post leges' *Ritschelius*

AGORASTOCLES

Em istaéc uolo ergo uós commeminisse ómnia
Mox ád praetorem quom úsus ueniet.

ADVOCATI

Méminimus.

AGORASTOCLES

Quid, sí recenti re aédis pultem?

ADVOCATI

Cénseo.

AGORASTOCLES

Si púltem, non reclúdet?

ADVOCATI

Panem frángito.

AGORASTOCLES

Si exíerit leno, quíd tum? hominemne intérrogem, 730
Meus séruos ad eum uéneritne?

ADVOCATI

Quíppini?

AGORASTOCLES

Quom aurí ducentis númmis Philippis?

---

726. *Charisius p. 240, 20:* Plautus in Poenulo: 'em . . . omnia'

726. Hem *(Hęm)* istaec *(istęc C,* istac *Z) C D F Z* uolo *sup. scr. D* com meminisse *B* em istaec uolo ego uos meminisse omnia *Charisius* 727. ad praetorem quom *Geppertus, Muellerus Pros. Pl p. 491.* cum *(quum B)* ad praetorem *(ad pretorem D.* adpretorem *C) libri.* quando ad praetorem idem *Muellerus eodem loco* Cum ad praetorem usus ueniet mox Adu. meminerimus *vel* Cum mox ad praetorem usus ueniet. Aduoc. meminimus *Hermannus* ueniet usus *Ritschelius* meminimus *C D F Z.* memiminimus *B.* memmerimus *Camerarius* 728. Quidsirecentire *C* recentire *D.* recentirae *B* *Personam om. F Z* Censeo] Quippini *Clemmius Mus. Rh. vol. 23 (a. 1868) p. 693* 729. *Pers. om. F Z* *Versum damnat Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* et non *Geppertus.* nec *Guyetus* recludit *C* panem *B C D.* pede *F.* pedem *Z, codex Cantabricus Salmasii.* pede aedis *Pylades* portam *Geppertus* frangito forem *Guyetus* 730. Quid tum? hominemne *Ritschelius.* QUIDTUMHOMINEM *A supra post v. 706.* censerit hominem *B.* censeo^{nt} hominem *C.* censent hominem *D.* censetis hominem *F Z.* censes hominem *Bentleius.* censen' hominem *Bothius.* quid tunc? hominem *Geppertus* *De v. 732 sqq. cf. Schueth l. s. s. p. 27* 731. meum seruum *prorsus nescimus quos vetustos libros habere dicat Gulielmius cap. 2* seruos ad eum ueneritne *Ritschelius, Geppertus.* seruosi ad eum uenerit ne *B.* seruus si ad eum *(siadeum C)* uenerit ne *C D F.* seruus si ad eum uenerit necne *Z, ubi* uenit necne *Guyetus, Bentleius, Reizius.* seruos si ad eum uenerit nunc *Bothius* Quipini *D: om. F* 732. Agor.] *om. Z* Quom *(m in ras.)*

ADVOCATI

Quíppini?

AGORASTOCLES

Ibi extémplo leno errábit.

ADVOCATI

Qua de ré?

AGORASTOCLES

Rogas?

Quia céntum nummis mínus dicetur.

ADVOCATI

Béne putas.

AGORASTOCLES

Aliúm censebit quaéritari.

ADVOCATI

Scílicet.

AGORASTOCLES

Extémplo denegábit.

ADVOCATI

Iuratús quidem.

AGORASTOCLES

Homo fúrti sese adstrínget.

ADVOCATI

Hau dubium íd quidemst.

AGORASTOCLES

Quantúmquantum ad eum erít delatum.

ADVOCATI

Quíppini?

AGORASTOCLES

Ibo ét pultabo iánuam.

ADVOCATI

Ito: quíppini?

---

solus B. cum *CDFZ* Aduoc.] *om. F* 733. Agor.] *om. FZ* leno extemplo *Bothius* cerrabit *B* *Agorastoclis et advocatorum personas in proximis aut permutant aut omittunt FZ* Quadere *C* 734. dicetur *Pius.* diceretur *BCDF.* dentur *Z* putassis *Z.* putastis *F* 735. queritari *B.* queritari *CD* 736. denegauit *C* 737. furti sese *Parcus ed. tert., Bentleius.* furti se *FZ.* furtis est *B.* furtis es *C.* furtis e *D* astringet *F.* adstringit ad stringit *B,* *reliqui* *Spat. om. C* haudubium *D.* aud dubium *B.* haud dubium *reliqui* quidem est *Camerarius.* quid est *B.* quidem *reliqui* 738. Quantum quantum ad eum adeum *C.* *BCD.* Quantum ad eum *FZ* ad eum huc *Brugmanus p. 12* *V. 739. 740 hoc ordine Acidalius: inverso libri. utrumque iamnunc Vssingius* 739. ianuam hanc *Camerarius* ito *Acidalius.* ita *libri.* ita fac *Pylades*

AGORASTOCLES

Diéspiter uos pérduit.

ADVOCATI

Te quíppini?

AGORASTOCLES

Tacéndi tempus ést, nam crepuerúnt fores.
Forás egredier uídeo lenoném Lycum.
Adéste quaeso.

ADVOCATI

Quíppini, nos sí uoles?
Operíte capita, né nos leno nóuerit,
Qui illí malae rei tántae fuimus ínlices.

LYCVS. AGORASTOCLES. ADVOCATI

LYCVS

Suspéndant omnes núnciam se harúspices,
Quam ego íllis posthac quód loquantur créduam.
Qui in ré diuina dúdum dicebánt mihi

---

745. *Nonius p. 446, 32:* Illix et illex hoc discernuntur. Ab illiciendo illix; illex a quo lex non seruetur. Plautus Poenulo: 'quid . . . inlix'.

---

740. perdiunt *F* 741. concrepuerunt *Bentleius* 742. egredier uideo *B*. egredietur uideo *C*. egredietur uide *D*. egreditur Aduoc. uide *FZ: ubi* uideo *Camerarius*. égredi eccum *Muellerus Pros. Pl. p. 79* lycum *(*ly *e corr.) C* *V. 743 sq. simul ferri posse negat Muellerus Pros. Pl. p. 79* 743. ad es tequęso *B*. adeste queso *D*. adestę queso *C* nos si uoles *Ritschelius*. si uoles *(*siuoles *C) libri*. quin si uoles *Pylades, Acidalius*. si tu uoles *Camerarius*. sed *(vel* nisi*)* prius lubet *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403*. Sine, si uoles *Geppertus*. Sed nos decet *Ussingius* 744 Operite *Scaliger, Bentleius in Heautont. II 3, 111*. Operire *libri. cf. Seyffertus et Geppertus ad v. 743* nenos *B* leno nouerit *B*. leno rit *CD*. leno uiderit *FZ* 745. cui *CD*. quid *Nonius* illi *(s.* i. *pr. apex) D* malae rei tantae *Camerarius*. malae ire it ante *B*. male irę it ante *D*. marę ire it *C*. malae rei ante *FZ*. tantae rei *Nonius*. malae rei ante *Pylades, Bentleius* fumus *Nonius* mlices *CDZ*. inlix *Nonius*. indices *F*. inlyces; lycus. agorastocles. *B Act. III sc. 5* LENO ADOLESCENS ADVOCATI DV *B. om. CD*1. Licus leno Agorastocles Aduocati *D*2 746. *Ab hoc versu accedit A* Sic *A, nisi quod* SESE uspendant *cum spat. C* omnes *//////(*se *erasa) D* nunc iamse *C*. nunc iam se *D*. nunc se iam *Z*. nunciam sese *Bentleius, qui postea vulgatum recte probavit (*nunciam*)* aruspices *F* 747. *Sic A, nisi quod* POSTHAC Quam *BCD cum A*. Quid *FZ* illis *om. B* post hęc *B* quodloquantur *C*. quid loquantur *F* 748. *Sic A* Quiinre *C*. Cui in re *Scioppius Susp. lect. II 7*

Malúm damnumque máxumum porténdier,
Is éxplicaui meám rem postillá lucro.

AGORASTOCLES

Saluós sis, leno.

LYCVS

Deí te ament, Agorástocles.

AGORASTOCLES

Magis mé benigne núnc salutas quam ántidhac.

LYCVS

Tranquíllitas euénit, quasi naui ín mari.
Vtquómquest uentus, éxim uelum uórtitur.

AGORASTOCLES

Valént apud te quós uolo? atque hau té uolo.

LYCVS

Valént ut postulátumst: uerum nón tibi.

AGORASTOCLES

Mitte ád me, si audes, hódie Adelphasiúm tuam
Die fésto celebri nóbilique Aphrodísiis.

LYCVS

Calidúm prandisti prándium hodie? díc mihi.

---

749. *Sic A, nisi quod* DAMNUMQ:MAXIMUM damnum quae *B.* dampnumque *CD* maximum *libri cum A* 750. *Sic A, nisi quod* EXPLICAUIT Ecce *Geppertus edidit: corr. stud. Pl. I p. 136.* Is *leni anacoluthia, quae ferenda videtur.* iis *F* Is — lucris *Ussingius* post illa *D.* post illam *B* 751. Agor.] A D^3. *om. C* *Sic A, nisi quod* DEITE Saluus *CDFZ* Lyc.] L D^3 Di te *BFZ.* Dite *CD* 752. *Sic A, nisi quod* BENIGNE *et* SALUTAS an(t *eras.*)idhac *D.* antehac *F* 753. *Spat. om. CD* TRANQUILLITASEUENITQUASI(*vel* T *vel* E)NAUTINMARI(*rel* E) *A* tranquillitas (it *s. v.*) *C* quasi naui *FZ cum A.* quast naui (naui *s. v. C*) *BCD* inmari *C* 754. *Huic quoque v. E praem. B* UTQUOMQ:UENTUS-EXIMUELUMUORTITUR *A* Utquomque est *B.* Utcumque est *reliqui, nisi quod* est (*ut A*) *om. F* exim *BCD cum A.* exin *Z, Bentleius in Heautont. III 3, 17.* exit *F* uortetur (e *ex* i *ut vid.*) *C* *Cf. Ritschelius Opusc. vol. II p. 282* 755. UALENTAPUDTEQUOSUOLOATQ:HAUDTEUOLO *A* Valeant *libri praeter A* namque *Ussingius.* atqui *Geppertus* hautte *B.* haut te *D.* haud te *CFZ* 756. *Spat. om. CD* UALENTUTPOSTULA(*lacuna in ipsa membrana sequitur*)TUMESTUERUMNONTIBI *A* Valent *B cum A.* ualeant *reliqui* postulatum si *BCD.* postulatum est *FZ cum A* nontibi *C* 757. *Spat. om. CD* MITTEADMESIAUDESHODIEADELPHAS-IUMTUAM *A* mitti ad me *FZ* admе *C* si audes (siaudes *C*) *BCD* sim *A.* si audies *FZ.* sodes *Camerarius* 758. DIEFESTOCELEBRINO-LIQ:APHROI diefesto *D* aphrodisus *C.* afrodisiis *B*

Agor. : *A, nisi quod* PRANDIUM prandidisti *DF*

AGORASTOCLES

Quid iám?

LYCVS

Quia os nunc frígefactas, quóm rogas. 760

AGORASTOCLES

Hoc ége sis leno. séruom esse audiuí meum
Apúd te.

LYCVS

Apud me? númquam factum réperies.

AGORASTOCLES

Mentíre: nam ad te uénit aurumque áttulit.
Ita míhi renuntiátumst quibus credó satis.

LYCVS

Malú's: captatum me áduenis cum téstibus. 765
Tuórum apud me némost nec quicquám tui.

AGORASTOCLES

Meméntote illuc, áduocati.

ADVOCATI

Méminimus.

LYCVS

Ha ha hé, iam teneo, quíd sit: perspexí modo.

---

760. Agor.] Lyc. *F Z. om. C D* *Sic A, nisi quod* CUM Lyc.] Agor. *Z. om. F*¹ os *A, Gruterus, Scaliger, Acidalius.* hos *B C D F.* hoc *Z* frige factas *B.* frigide factas *Gulielmius, Dousa cap. 4* quom rogas *B.* cum rogas *(cumrogas C) C D F Z* 761. Agor.] *spat. om. D* *Sic A* seruum *C D F Z* audi ai *(audi e corr.) D* 762 *Sic A, nisi quod* REPERIES Aput te *B.* Apudte *C* apud me numquam *D.* apudnumquam me *C.* aput nunquam *B* Li. *D*² repperies *C D. idem ex* reperies *(p alt. s. v.) B* 763. Agor.] *pers. sup. scr. D*³. *om. C* MENTIRENAMADTEUENITAURUMQ ATTULIT *A* adte *C* aurumque *F Z.* maurumque *ante ras. D.* maurumque *C* maurum que *B* 764. ITAMIHIRENUNTIATUMSTQUIBUSCREDOSATIS *A* renuntiatum *(renunciatum C)* est *(exstitit F) B C D F Z.* renuntiarunt *Geppertus* ibus *Pontanus* 765. Lyc.] *om. B.* L *sup. scr. D*³. *spat. om. C* *Sic A, nisi quod* EST- *(vel* I *vel* E*)* *et* TESTIBUS malus es *libri praeter A* captatō *D* aduenis *D F Z.* ad uenis *ex* ad uenit *B.* ad uenit *C* qum testibus *B.* cuſu *e corr.*)mtestibus *C* 766. *Sic A, nisi quod* TUORUM *et* TUI *Post* Tuorum *sup. scr.* A *D*² nemo est *B, Camerarius.* nemo *C D F Z* neque *F* 767 *Sic A, nisi quod* MEMENTOTEILLUD illuc *libri praeter A* ADVO *D*² Me minimus *C* 768. *Sic A, nisi quod* HAHAIAM *Pers. om. B* Ha ha he *C D Z.* Ahaheh *F.* Ha ha *(ex* ba*)* hae *B* teneto *Z: corr. Saracenus, Pius* quidsit *C.* quit sit *B* perspexit *C D.* perpexit *B*

Hi, qui íllum dudum cónciliauerúnt mihi
Peregrínum Spartanum, íd nunc eis cerebrum úritur,
Me esse hós trecentos Phílippos facturúm lucri:
Nunc húnc inimicum quía esse sciuerúnt mihi,
Eum ádlegarunt, suóm qui seruom díceret
Cum auro ésse apud me. cónpositast fállácia:
Vt eó me priuent átque inter se díuidant.
Lupo ágnum eripere póstulant. nugás agunt.

AGORASTOCLES

Negásne apud te esse aúrum nec seruóm meum?

LYCVS

Nego ét negando, sí quid refert, ráuio.

ADVOCATI

Perísti, leno: nam ístest huius uílicus,
Quem tíbi nos esse Spártiatem díximus,
Qui ad té trecentos Phílippeos modo détulit:

---

769. HIQUIILLUMDUDUMÇONCILIAUERUNTMIHI *A* 770. PEREGRINUMSPARTANUMIDNUNCHISCEREBRUMURITUR *A* id nunc eis cerebrum uritur *Seyffertus Stud. Pl. p. 16.* id nunc his cerebrum uritur *cum A Curio.* id nunc? *B.* id nunc hisce ‖ Crebro auritur *CD.* id nunc hisce credo auditum *FZ, ubi* hosce *Saracenus.* id nunc his cor uritur *Camerarius, Scaliger, qui et* id nunc his cerebrum uertitur, *ubi* cribro hauritur *Gruterus* 771. L *praem. D*³ MEESSEHOSTRECENTOSPHILIPPOSFACTURUMLUCRI *A* 772. NUNCHUNCINIMICUMQUIAESSESCIUERUNTMIHI *A* quia esse *ex* quia huncsse *corr. D* *Ante* mihi *spat. C* 773. EUMADLEGARUNTSUO *et in fine* CERET *ita, ut inter* O *et* C *paullulo plus quam* mquiseruomdi *scriptum fuisse videatur A* Eum adlegarunt *Bentleius, Bothius cum A.* Eum adlegauerunt *libri praeter A, nisi quod* Eum *in CD versui 773 adhaeret.* Adlegauerunt *Pylades* suum *BCDFZ* seruum *CDFZ* 774. CUMAUROESSEAPUDMECOMPOSITASTFALLACIA *A* Quomauro *B.* Cumauro *C* composita est *libri praeter A* fallatia *BCD* 775. UTEOMEPRIUENT *et in fine* DIUIDANT *A* adque *C.* ad que *B* interse *BC* 776. LUPOAGNUMERIPEREPOSTULANTNUGASAGUNT *A* nugas (u *ex* a, *quam incohaverat librarius) C* 777. A *praem. D*³ NEGASNEAPUDTEESSEAURUMNESERUUMMEUM *A* Negas ne *B.* Negas *Muellerus Nachtr. p. 103* seruom *B.* seruum *reliqui cum A* 778. Lyc.] L *sup. scr. D*³. *spat. om. C* *Sic A, nisi quod* SI siquid *C.* siquit *B* refert rauio *cum A Turnebus XIX 12, Lambinus, Scaliger.* refertā.uio *(o ex a) B.* refert *(e poster. ex* r*)* auio *C.* refertauio *D.* refert auio *FZ.* refert aio *Pius.* refert abnuo *Camerarius.* refert annuo *Saracenus, Meursius.* refert, arguam *Geppertus* 779. A *praem. D*³ *Sic A, nisi quod* PERIISTI laeno *B* iste est *BCD.* iste *F* uillicus *FZ* 780. *Sic A, nisi quod* SPARTIATEM sparuatem *BC.* spartiatem *ex corr. D*¹. spartiatum *D*³. sparthanum *F.* Spartiatam *Ussingius* 781. QUIADTETRECENTOSPHILIPPE*(vel* I*)*OSMODODETULIT *A* Qui atte *B.* Quia te *C.* Quiate *D* Philippeos modo *cum A*

Idque ádeo in istoc aúrum inest marsúppio.

LYCVS

Vae nóstrae aetati.

ADVOCATI

Id quídem nunc in mundóst tuae.

AGORASTOCLES

Age, omítte actutum, fúrcifer, marsúppium.
Manufésto fur es. míhi, quaeso hercle, operám date,
Dum mé uideatis séruom ab hoc abdúcere.

LYCVS

Nunc pól ego perii cérto, haud arbitrário.
Consúlto hoc factumst, míhi ut insidiae fíerent.
Sed quíd ego dubito fúgere hinc in malám crucem,
Prius quam hínc optorto cóllo ad praetorém trahor?
Eheú, quom ego habui hos áriolos haruspices,

791—793. *Nonius p. 392, 17:* spissum significat tardum . . . Plautus Poenulo: 'eheu . . . praesentarium est'

Reizius, Lachmannus, Geppertus. philippos hos *Brugmanus p. 49.* philippos modo *BCDFZ.* modo Philippos *Pylades* Philippos detulit modo *Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 159* 782. IDQ·INISTOCADEOAURUMINESTMARSUPPIO *A* adeo in istoc *Pylades.* in istoc adeo *Z cum A.* in isto cadeo *B.* inisto cado *CD.* in istoc *F* in est *B* marsupio *BDFZ* 783. *Ab hoc versu usque ad v. 849 deficit A* L *praem. D*^{3} Ve *CDFZ* nostrę *C.* uostra *B* A *D*^{3} Id quidem nunc in mundost tuae *scripsimus.* Id quidem mundo *(n s. v. D)* est tuae *(est tuę C.* estuae *D) BCD.* Id quidem nunc est tuae *FZ.* Id quidem in mundo est tuae *Scaliger, Pareus.* Id quidem in mundo nunc est tuae *Pylades.* Id in mundo quidem tuae est *Taubmannus.* Id nunc quidem in mundo est tuae *Dousa f., Meursius, Gruterus.* At id *e. q. s. Reizius.* Id quidem situm in mundost tuae *vel* Id tuae quidem *vel* Tuae id quidem in mundost situm *Muellerus Pros. Pl. p. 345* 784. *Pers om. B* ac tutum *BC* marsupium *libri* 785. *Ante* fur L *D*^{3} fures *BCF* mihi. quaeso *in plerisque editionibus fuit ante Lomanum p. 3* queso *sup. scr. D.* queso *C* 786. Dumme *C* uideritis *F.* uidetis *Guyetus* seruum *CDFZ* abhoc *C* 787. *Pers. om. BCD* 788. factum est *libri* ut insidie *D.* utinsidie *C.* ut in sidiae *B* fierent *(e post. e corr.) C* 789. Sedquidego *C* dubito *(b e corr.) C* inmalam *C* 790. Priusquam *CD* hinc *B. om. CDFZ* obtorto *FZ* adpretorem *C* 791. Eheu *(u in lit.) B.* Heheu *DZ.* Heu heu *F.* Eheu eheu *Pareus tert.* quom *B.* cum *CD.* quam *FZ ex Nonio.* quamde *Bothius.* quos *Pius: cf. Luebbertus 'Quom' p. 104* Eheu, malos quam *Guyetus* hos ariolos *Geppertus.* hariolos *BC.* ariolos *DFZ* nunc habui ariolos *Pylades* aruspices *DFZ, Nonius*

Qui sí quid boni promíttunt, perspisso éuenit:
Id quód mali promíttunt, praesentáriumst.
Nunc íbo, amicos cónsulam, quo mé modo
Suspéndere aequom cénseant potíssumum.

AGORASTOCLES. COLLABISCVS. ADVOCATI

AGORASTOCLES

Age tú, progredere, ut uídeant te ire istínc foras.
Estne híc meus seruos?

COLLABISCVS

Sum hércle uero, Agorástocles.

AGORASTOCLES

Quid núnc, sceleste léno?

ADVOCATI

Quiquom lítigas,

Apscéssit.

AGORASTOCLES

Vtinam hinc ábierit malám crucem.

---

792. Qui si quid *CFZ*. Qui siquit *B*. Quid si quid *D*. Quia quid *Nonius*. Quicquid *Mercerus* boni *FZ*. bene *BCD, Nonius* Qui si boni quid produnt *Guyetus* *Verba* perspisso — promittunt *(v. 793) om. BCD* perspisso *F, Nonius, Muellerus Pros. Pl. p. 158.* pro spisso *Z et editiones fere omnes* 793. praesentarium est *B*. praesentiarum (presentiarum *C)* est *CD*. praesentariem *vel* praesentari est *codd. Nonii* 794. quomemodo *C*. quo memodo *D* 795. aequum *DFZ*. aequm *C* censeant *D* potissimum *libri, quo addit* agorastocles. colybiscus *B* *Act. III sc. 6* ADVLESCENS VILICVS ADVOCATI *B. om. CD*[1]. Agorastocles adoł collabiscus uillicus aduocati II *D*[3] 796. Age tu *FZ*. Agetur *BD*. getur *cum spat. init. C. del. Guyetus, Spengelius Plaut. p. 44* progredere *FZ*. procredere *CD*. pro credere *B*. progredire *Bothius troch. octon. fingens* ut uideant *Bentleius, Reizius, Ritschelius*. ut testes (uttestes *C)* uideant *libri* ut te testes uideant *Umpfenbachius Melet. Pl. p. 24 transponit troch. octon. fingens* teireistinc foras *B*. teire istinc foras *D*. te istinc foras *sine* ire *C, Camerarius*. te foras *Weisius*. hinc foras *Geppertus* 797. A *praem. D*[3] Estne hic meus seruos *Ritschelius, Geppertus*. Est ne hic meus (u *e corr.)* seruos (o *e corr.) B*. Estne hic seruus meus (mes *D) reliqui*. Es seruus meus *Guyetus* *Ceterum hunc quoque v. Bothius (*Estne seruus hic meus*) octon. troch. esse vult* Coll.] *H B*. L *D*[3] sum hercle *Weisius post Acidalium et Bentleium*. sum me hercle *BFZ*. summe hercle *C*. summe ercle *D* 798. A *praem. D*[3]. *om. B* Adu.] C *D*[3] Qui quomlitigas *B*. Quicumlitigas *C*. Quicum (Qui *ex* Quid *ras. D)* litigas *DFZ* 799. *Spat. praem. D* Apscessit *solus B*. Abscessit *reliqui* abierit *FZ*. aberit *BCD* in malam *Pylades*. malam in *Goellerus ad Truc. p. 87: cf. Luchsius*

ADVOCATI

Ita nós uelle aequomst.

AGORASTOCLES

Crás subscribam hominí dicam.

COLLABISCVS

Numquíd me?

AGORASTOCLES

Apscédas: sumas ornatúm tuom.

COLLABISCVS

Non súm nequiquam míles factus: paúlulum
Praedae íntus feci, dúm lenonis fámilia
Dormítat: extis súm satur factús probe.
Abscédam hinc intro.

AGORASTOCLES

Fáctum a uobis cómiter.
Bonám dedistis, áduocati, operám mihi.
Cras máne, quaeso, in cómitio estote óbuiam.
Tu séquere me intro. uós ualete.

ADVOCATI

Et tú uale.
Iniúriam illic ínsignite póstulat:
Nostró seruire nós sibi censét cibo.
Verum íta sunt omnes ísti nostri díuites:
Si quíd bene facias, léuior plumast grátia:

Studemundi Stud. vol. I p. 19 800. ADV D^2 aequum est *BZ.* aequm est *C.* equum est *D.* aequust *F* Crassus scribam *BCD.* cras scribam *F* *De v. 801—808 cf. Langrehr p. 20* 801. Numquid me? *Lambinus.* Num qui me *B.* Numqui me *D.* Numquime *C.* Numqnid *FZ.* Numquid me ... *Bothius* Agor. Apscedas *B.* abscedam. Agor. *FZ, unde mira ariolatus est Pylades* ornamentum *B* tuum *libri* 802. nequicquam *FZ* factus *(s ex* m*) C* 803. Praede *B.* preda *CD* 804. extissum *C.* ẽxtis sum *D.* satis sum *F* 805. Abscedam *B* hinc *(*hin *in litura) B* Agor.] C D^2 auobis *BC* 806. ad uocatioperam *B* 807. queso *BCD* incomito *C* 808. tusequere *C* Ettuuale *C* *Versum delet Geppertus: cf. Stud. Pl vol. I p. 65 et Seyffertus Stud. Pl. p. 10* 809 Iniurium *Scaliger ascripsit* 810. Nostros *BCD* seruire nos sibi *B.* seruire sibi nos *CDF.* sibi seruire nos *Z* 811. sunt omnes *Pylades, Scaliger, cod. Schob. idem vel* sunt ingenio *Bentleius.* sunt *libri. Possis:* sunt animati, *ubi* solent esse *vel* sunt plerique *Muellerus Pros. Pl. p. 540* 812. Siquid *C.* Si quid *(*d *ex* t*) B.* Siquidem *F* Si bene quid facias *Pareus tert.* pluma est *libri* gratia *FZ.* grauia *(*a *poster. sup. scr. B) BCD*

Si quíd peccatumst, plúmbeas irás gerunt.
Domós abeamus nóstras, sultis, núnciam:
Quando íd, quoi re operam dédimus, inpetráuimus,
Vt pérderemus córruptorem cíuium.

813. Siquid *C* peccatumst *DF*. peccatum si *B*. pecciatum st *C*. peccatust *Z* 814. habeamus *BCD* stultis *CD*. si uultis *F*. si ultis *Kochius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 685* nunciam *CD*. nuntiam *B*. nunc iam *Z*. iam nunc *F* 815. quoi re *Bothius*. quoire *C*. quo ire *D*. quod ire *Z*. cui rei *F*. quostrei *(*st *in* i *corr.) B*. quoi rei *Scaliger, Lipsius* impetrauimus *CFZ* 816. Utperderemus *C* ciuium; mylphio *B*

ACTVS IV

MILPHIO

Exspécto, quo pactó meae techinaé processuraé sient.
Studeo húnc lenonem pérdere, qui méum erum miserum mácerat:
Is me aútem porro uérberat, incúrsat pugnis, cálcibus.
Seruíre amanti míseriast, praesértim qui quod amát caret.
Attát, e fano récipere uideó se Syncerástum,
Lenónis seruom. quíd habeat sermónis, auscultábo.

SYNCERASTVS. MILPHIO

SYNCERASTVS

Sátis spectatumst deós atque homines eíus neclegere grátiam,
Quoíus hominis erus ést consimilis, uélut ego habeo hunc huíusmodi.

Act. IV sc. 1 *Hunc actum ante secundum positum olim fuisse demonstravit Goetzius Ind. Ien. aest. a. 1883 p. 3 sqq.: cf. praef.* SERVOS C· *B. om. CD*[1]. Milfio servvs *D*[3] 817. xpecto *cum spat. init. C.* Expecto *FZ* pacco *B* meae techinae *Ritschelius Opusc. vol. II p. 473.* mea et ethine *B.* mea et ehine *C.* mea et ehinę *D*[1], *unde* meae tehnę *D*[4]. meae technae *Z.* meae tecae *F* processurę *C* sierit *B* 818. Studeo lenonem perdere hunc *Pylades* qui *F, Geppertus, Fuhrmannus Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 688.* iut *B.* ut *CDZ.* uelut *Camerarius.* uel *Bothius. De* quod, quia, qui, nam, illic *cogitari posse dicit Muellerus Pros. Pl. p. 376.* uti *Pareus* erum *(er et pars* u *litterae in lit.) B.* herum *FZ* misere *quasi e codicibus Geppertus* 819. aut *F* me incursat *Pylades*, me *ante* autem *delens, servato* me *Reizius* 820. miseria est *libri* praesertim *FZ.* presertim *D.* presentim *BC* 821. Attate fano *B.* Attat efano *C.* Atat e fano *FZ.* Atat efano *D.* At eccum e fano *mire Geppertus* se *sup. scr. D* sincerastum *BCDF* 822. seruum *libri praeter B* sermonis *F, Pius.* sermones *BCDZ*

Act. IV sc. 2 SINCERASTVS· MILPHIO SERVI· II C· *B. om. CD*[1]. Sincerastus Milfio serui II *D*[3] *Pro Syncerasto K nota utitur B. personas om. CD, nisi ubi adnotabitur V. 823 sq. damnat Guyetus* 823. S *praef. D*[3] atis *c. spat. init. C* spectatum est *libri* hominesceuis *B* neclegere *B.* neglegere *CD.* negligere *FZ* 824. Cuius hominis erus est *Geppertus.* Quo hi homini *(homines C)* erus et *BCD.* Eiusmodi herus et *F.* Cuiusmodi herus et *Z.* Cui homini erus est *Pylades, Lachmannus in Lucr. p. 388 suo more hiatum excusans.* Quoi homini est erus *Bothius. Cf. Ritschelius Opusc. vol. III p. 262. De* Quoius *cf. Luchsius de genet. p. 9 et Brandtius de genet. p. 41* consimiles *FZ· corr. Pylades* uel ut *Muellerus Nov. ann. t. 83 (a. 1861) p. 270* hunc *Bothius.*

Néque periuriór neque peior álter usquamst géntium,
Quám erus meus est, néque tam luteus néque tam caeno cónlitus.
Íta me di ament, uél in lautumiis, uél in pristino máuelim
Ágere aetatem praépeditus látere forti férreo,
Quam ápud lenonem hunc séruitutem cólere. quod illuc ést genus:
Quaé illic hominum córruptelae fíunt. di, uostrám fidem:
Quóduis genus ibi hóminum uideas, quási Acheruntem uéneris,
Équitem, peditem, líbertinum, fúrem an fugitiuóm uelis,
Vérberatum, uínctum, addictum. quí habet quod det, útut homost,
Ómnia genera récipiuntur: ítaque in totis aédibus
Ténebrae, latebrae: bíbitur, estur, quási in popina, nón secus.

---

nunc *libri* huius modi *B*. huiusmodi (d *e corr.*) *C* 825. nsquam est *libri* 826. herus *FZ* est *om. C* meus erus est *Guyetus* luteus *ex* lutuis *B* cęno *D*. ceno *BC* 827. mediamentuel *B* dii *F* uel *om. Pylades* in lautumiis *BD*^{2}. in lautumis *D*^{1}. inlautumus *C*. in latumiis *Z*. in latrinis *F* in pristino *B*, *Lambinus*. in pistrino *DFZ*. inpistrino *C* mauolim *Pareus* *Ceterum hunc v. collocat post v. 832 errorem signis corrigens C* 828. prępeditus *C*. praeditus *B* latere *BCDF, quod quid sit nescimus:* latera *Z*, *Camerarius, Scaliger,* clatro *Guyetus,* catulo *Bentleius, Muellerus Pros. Pl. p. 345, Schuethius l. s. s. p. 43. de* onere *cogitat Ussingius.* (latera) torto *Kochius Mus. Rhen. vol. 26 (a. 1871) p. 62* forti] forcipe *Geppertus* latera *scribens: cf. eiusdem Stud. Pl. vol. I p. 139* ferreo *Scaliger*. ferro *libri*. ferro meam *Pylades*. ferro mea *Camerarius*. ferro mea meam *Acidalius* 829. hanc seruitutem *Weisius*. seruitutem *Bothius* quod illuc *Bothius*. quid illuc *libri, nisi quod* quidilluc *C et* illuc *ex* illic *B et* illic *F* gelus *Ussingius* 830. Quę *C*. Que *B* hominem *B* corruptelae *BFZ*. corruptellae *D*. corruptellę *C* dii *F* 831. *Versum delet Schuethius l. s. s. p. 30 ut parallelum versui 834* Quod uis *B* Acherontem *F* 832. Equitaem peditaem *B* an fugitiuum *Acidalius, Bentleius ad Hor. Art. poet. v. 113.* ad fugitiuum *BDZ*. adfugitiuum *C*. ac fugitiuum *F, Camerarius*. aut fugitiuum *Valla* furem ac fugitiuom inuenis *Geppertus*. furem ac fugitiuum simul *Guyetus*. furem ac fugitiuom scelus *Ussingius*. furem ac fugitiuom uides *Schuethius l. s. s.* Equitem an peditem an libertinum an furem an fugitiuom uelis *Muellerus Pros. Pl. p. 346* *Sequitur in C v. 827* 833. qui habet quod debet *F*. qui quod det habet *Guyetus* utut homo est *Gulielmius*. ut homo est *libri, nisi quod* uthomo est *C* 834. ita que *B* intotis *BC* edibus *B* 835. Tenebre latebre *C* bibiturestur *B* estu *C*. ęstu *D* qua si *B* popina, non secus *scripsimus*. popina (i *ex* o *C*) hausecus (haud secus *CDFZ*) *libri*. popinad, hau secus *Ritschelius Nov. exc. p. 64*. popina, hau secius *Muellerus Pros. Pl. p. 683*. popina: haud est secus *Geppertus*

Ibi tu uideas lítteratas fíctiles epístulas,
Píce signatas: nómina insunt cúbitum longis lítteris.
Íta uinariórum habemus nóstrae dilectúm domi.

MILPHIO

Ómnia edepol míra sunt, nisi érus hunc heredém facit:
Nam ís quidem ut meditátur, illi uérba faciet mórtuo.
Ét adire lubet hóminem et autem nímis eum ausculto lubens.

SYNCERASTVS

Haéc quom hic uideo fíeri, crucior: prétiis emptos máxumis
Ápud nos expecúliatos séruos fieri suís eris.
Séd ad postremum níhil apparet: mále partum male dísperit.

MILPHIO

Proínde habet orátionem, quási ipse sit frugí bonae,
Qui ípsus hercle ignáuiorem pótis est facere ignáuiam.

SYNCERASTVS

Núnc domum haec ab aéde Veneris réfero uasa, ubi hóstiis
Érus nequiuit própitiare Vénerem suo festó die.

---

836. fictiles *om. CDFZ* epistulas *(a ex e) B.* epulas *Z* 837. in sunt *B* longis *(i e corr.) C* 838. uinariorum *(a ex o) B.* uinariorum *Gulielmius cap. II* dilectum nrę *D.* delectum *Pius, Saracenus* 839. *Pers. om. B* nisi erus *Camerarius.* nesi erus *B.* nesierus *C.* ne si erus *D.* ne si herus *FZ* eredem *D* 840. is quidem ut meditatur, illi *Acidalius.* id quidem illi ut meditatur *B, nisi quod* a *in litura, deinde sup. scr.* id quidem illi meditatur *CDFZ, nisi quod* meditatur *ex* meditator *C,* medicatur *F, ubi* illo meditatur *Pius,* est illi meditatus *Pylades,* meditate *Scaliger,* uti meditatur *Bothius cum Reizio* faciet mortuo *scripsimus cum Ussingio.* facite mortuo *BD.* facite mortua *C.* facit emortuo *FZ* meditatur, illi ut uerba faciet mortuo *Ussingius* 841. Et *om. F* etautem *C.* equidem *FZ.* aetatem *Scaliger.* atque idem *vel* et autem *Bentleius* aut culto *BCD*^{1}. ausculto *D*^{4} lubens *BD*^{1}. libens *CD*$^3FZ* Et adire hominem lubet et nimis autem eum nunc ausculto lubens *Ritschelius Opusc. phil. vol. II p. 426: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 59.* Et lubet hominem adire *e. q. s. Bothius*^{3} 842. Hęc *C.* Hec *B* quom hic *B.* cum hic *(cumhic C) reliqui* uideo nideo *F* crutior *CD* praeciis *B.* pręciis *C* emptus *DFZ: corr. Saracenus, Pius* maximis *libri praeter F* 843. fieri suis eris *Camerarius.* fieris uisceris *B.* fieri siuisceris *CD.* fieri sic uidens *F.* fieri si uixeris *Z.* fieri funditus *Guyetus* 844. Et *Ussingius* posterum *B.* postremū *D,* ū *ex* u *m. 3* parum *BCD* 845. S *praem. D*^{3} Pro inde *B* habet hic orationem *Camerarius.* orationem habet *Bothius* quasi siet *sine* ipse *Guyetus* bone *BCD* 846. ipsus hercle ignauiorem *Curio, Bentleius ad Ter. Hec. III 5, 29.* hercle ipsu signauiorem *BCD*^{1}. hercle ipsus ignauiorem *D*^{2} *et D*^{4}, *FZ* potis est *D*$^4Z.* poti est *BCD*^{1}. potis *F* 847. hęc *B* aedi *BC.* ędi *D*^{1}. ędis *D*^{3} hostiis *vel* hostus *C* 848. Herus *FZ* nequiuit *FZ.* ne quuti *B.*

MILPHIO

Lépidam Venerem.

SYNCERASTVS

Nám meretrices nóstrae primis hóstiis
Vénerem placauére extemplo.

MILPHIO

O lépidam Venerem dénuo.

SYNCERASTVS

Núnc domum ibo.

MILPHIO

Heus, Sýnceraste.

SYNCERASTVS

Sýncerastum quí uocat?

MILPHIO

Túos amicus.

SYNCERASTVS

Haúd amice fácis, qui cum onere offérs moram.

MILPHIO

Át ego ob hanc morám tibi reddam operam, úbi uoles, ubī iússeris.
Hábe rem pactam.

SYNCERASTVS

Sí futurumst, dó tibi operam hanc.

---

necuti *C.* nec uti *D* propiciare *BC* 849. *Pers. om. B* Sync.] *pers. om. BCD sine spatiis* *Pro* Nam *exspectat* Quom *Ussingius* meretricis *BC. idem, nisi quod* ci *sup. scr., D* nostrę *C.* nostrae *ex* nostras *corr. B* primis *FZ.* primus *CD. om. B* hostis *CD* 850. *Ab hoc versu accedit A* *Sic A, nisi quod* VENEREM *et* EXTEMPLO exemplo *BCD* Olepidam *C* 851. *Sic A, nisi quod* NVNC *et* VOCAT *Sync. pers. om. Z* M *inseruit* D^3 Heus sinceraste *DF.* Heu sinceraste *BC* S *inseruit* D^3 sincerastum *BCDF* quis *Geppertus* uocauit *B* 852. M *praem.* D^3 *Sic A, nisi quod* TVVS *et* OFFERASMORAM Tuus *libri cum A* S *inseruit* D^3 Haut *B* facis *om. Bentleius* qui quam *B.* cuiquam *CD.* cui cum *F. Raebel diss. Hal. a. 1882 thes.* qui mi cum *Reizius,* moram *in sequentis versus initio ponens* offers *CDFZ. idem ex* offeras *B* 853. M *praem.* D^3 *Sic A, nisi quod* ATOBHANCMORAM *et* IVSS- *in fine* At ego *scripsimus.* At *libri cum A* moram *edidimus ex A.* rem *reliqui.* remoram *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 126.* ego moram *Ussingius* reddam operam *B cum A.* reddam *CDFZ.* reddibo operam *Reizius, Bentleius.* operam reddam *Lomanus p. 59* cubi *Ritschelius Opusc. vol. III p. 141.* tu ubi *Muellerus Pros. Pl. p. 585.* ubi ubi *Geppertus* 854. HABEREMPACTAM#SIFVTVRVMESTDOTIBIOPERAMHANC *et in proprio v.* QVOMODO *A* *Syncerasti pers. praem. BD³FZ, spat. exhibent CD¹: corr. Acidalius. totum v. Syncerasto dat Ussingius* Haberem *BCDF* Sync. Si *Acidalius.* si *libri sine spatiis praeter A* (sifuturum *C).* sic *Pylades* futurum si do *BCDZ, nisi quod* sido *C.* futurum si tibi si do *F* *Milph.*

MILPHIO

Quó modo?

SYNCERASTVS

Vt enim ubi mihi uápulandum sít, tu corium súfferas. 855

MILPHIO

Ápage. nesció quid uiri sis.

SYNCERASTVS

Málus sum.

MILPHIO

Tibi sis. té uolo.

SYNCERASTVS

Át onus urget.

MILPHIO

Át tu appone et réspice ad me.

SYNCERASTVS

Fécero,

Quámquam haud otiúmst.

MILPHIO

Saluos sis, Sýnceraste.

SYNCERASTVS

O Mílphio,

---

855. *Nonius p. 396, 39:* sufferre significat dedere uel supponere . . . . Plautus . . . Poenulo: 'ut . . . sufferas'

---

pers. restituit Acidalius: spat. habet A. om. reliqui Quo *om. FZ* quomodo *CD* 855. *Sync. pers. restituit Acidalius.* Milph. *BD³FZ. spat. habent CD¹ cum A* *Sic A, nisi quod* SUFFERAS Utenim *C* cubi mi *Ritschelius Opusc. III p. 139.* mihi ubi *Muellerus Pros. Pl. p. 27 cum Gepperto* uapulandum sit *Nonius cum A.* uapulandum est *reliqui, quo servato* tute *pro* tu *Curio, Reizius, alii,* tu tuum *Bentleius, Spengelius Pl. p. 189* sorium *aliquot libri Nonii* 856. *Milph. pers. restituit Lambinus: Sync. exhibent BD³FZ et editionum pleraeque. spat. habent CD¹* *Sic A, nisi quod* SI*(vel* E, T*)*SIS♯TEUOLO. Sync. Nescio *Lambinus.* Milph. Nescio *multi, qui* Apage *Syncerasto continuant* quit uiri *B.* quiduiri *C* uiri *D¹.* uír *ut vid. D⁴* qui uir sis *Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 269* Sync. Malus *Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 238.* Milph. Malus *BD³FZ.* Malus *in initio versus CD¹* Milph. Tibi sis: te uolo *Beckerus l. s. s.* Sync. *(*S *D³. spat. D¹)* Tibi sis. Milph. *(*M *D³. spat. D¹)* Te uolo *BDFZ: idem, nisi quod spatia pro nominibus C cum A et* Teuolo *C* 857. *Sic A, nisi quod* RESPICE Adonu surget *B.* Ad onu surget *D.* Ad onus urget *C* Attu *B* apone = depone *Meursius* adme *C* S *inseruit D³* ferro *C* 858. *Sic A, nisi quod* MILPHIO Quamquam haud otium est *CD.* Quanquam haud otium *(*ocium *F)* est *FZ.* Quam quam hautotium est *B* M *inseruit D³* sisynceraste *B.* sis sinceraste *CD.* sit sincerastus *F* S *inseruit D³* omilphio *C*

Dei ómnes deaeque amént . . .

MILPHIO

Quemnam hominem?

SYNCERASTVS

Néc te nec me, Mílphio,
Néque erum meum adeo.

MILPHIO

Quém ament igitur?

SYNCERASTVS

Áliquem dignus quí siet.
Nám nostrorum némo dignust.

MILPHIO

Lépide loquere.

SYNCERASTVS

Mé decet.

MILPHIO

Quíd agis?

SYNCERASTVS

Facio, quód manufesti moéchi hic hau fermé solent.

MILPHIO

Quíd id est?

SYNCERASTVS

Refero uásа salua.

---

859. *Sic A, nisi quod* DEAEQ:AMENT Di *BCDZ.* Dii *F* deae que *B.* deę *C.* dęae *D* M *inseruit* D^3 Quennam *BZ.* Quem nam *C* S *inseruit* D^3 nec tenet me *B.* nec te nec *CD.* nec te *F'Z* *Sup.* Milphio D^4 *scripsit* nē 860. *Sic A, nisi quod* NEQ·E-RUMMEUM *et* DIGNUS herum meum *FZ.* meum erum *Geppertus* M *inseruit* D^3 Quemnam igitur? *Muellerus Nachtr. p. 9: cf. Pros. Pl. p. 88* S *inseruit* D^3 Aliquem dignus qui siet *ex A Geppertus.* Aliquem *BCDFZ.* Alium quemlibet *Camerarius.* Alium aliquem *Pareus.* Aliquem, Milphio *Bentleius, ut alios mittamus* 861. *Sic A, nisi quod* DIGNUSEST *et* MEDECET *in proprio versu* dignus est *libri cum A* Lepide loquere *Camerarius cum A.* Lepidueloquere *B.* lepidum eloquere *CDFZ* Sync. Me *F, Angelius duce Pylade.* me *sine spatio BCDZ* 862. M *praem.* D^3 *Sic A, nisi quod* AGI(*vel* E)S *et* MANUFESTI *et* MOECHIHAU Quidagis *C* S *inseruit* D^3 manufesti moechi *Scaliger cum A.* manufesto imo echi *B.* manu festo himechi *C.* manifesto himechi *D.* manifesto hi moechi *F'Z, unde* manifesto moechi *Camerarius* hic hau *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 604.* haud *libri praeter A.* non *Reizius* 863. M *praem.* D^3 *Sic A, nisi quod* DII *vel min. prob.* DEI *et* TUUM S *inscruit* D^3 refero *cum spat. init. C*

MILPHIO

Dí te et tuom erum pérduint.

SYNCERASTVS

Mé non perdent: íllum ut perdant fácere possum, sí uelim,
Me érus ne perdat neí mihi metuam, Mílphio.

MILPHIO

Quid id ést? cedo. 865

SYNCERASTVS

Málus es?

MILPHIO

Malus sum.

SYNCERASTVS

Mále mihist.

MILPHIO

Memorádum, num esse alitér decet?
Quíd est quod male sit tíbi, quoi domi sit, quód edis, quod ames, ádfatim?
Néque triobolum úllum amicae dás et ductas grátieis.

SYNCERASTVS

Diéspiter me síc amabit

M *inseruit* D^3 dite *D* *Post* te *spat. C* tuum *libri cum A* perdunt *CD.* perdiunt *FZ* 864. S *praem.* D^3, B *notam B* *Sic A* perdent, illum *Gruterus cum* AD^4FZ. perde nullum BD^1. per hercle nullum *C* utperdant *C* Me non perdant, illum perdant: *Acidalius* *Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 604* possim *CDZ, editionum pleraeque* siuelim *C* 865. *Sic A, nisi quod* MEUMERUMUTPERDANTNIMIHIMETUAM *et* IDST Me erus ne perdat nei *scripsimus.* Meum erum ut perdant *(*d *ex* e *C)* ne *(*perdantne *B.* perdant nei *CD.* perdant hei *FZ) libri, ubi* perdant ne *Pylades* mei tuam *B* M *inseruit* D^3 idest *C* *Versum del. Ussingius* 866. S, M, S *notas add.* D^3 *Sic A, nisi quod* # *post* ES *om. et* MIHIEST *exhibet et* num *om. et* D *(*DUM*) non satis certa* Sum malus *Reizius* mihi est *libri cum A* *Pers. om. FZ* Memoradum, num esse *Geppertus.* Memorandum esse *BCDFZ, nisi quod* u *ex* a *et* esse *ex* est *C, ubi* Memoradum *Valla, pers. corr. Camerarius* *Cf. Rostius Opusc. phil. vol. I p. 183* alter *B* 867. Mil. *praem. FZ.* M *s. v.* D^3 *Sic A, nisi quod* CUI *et* QUODQUEAMES malesit *C* tibi cui domi sit *Geppertus ex A.* quo id omisit BD^1. $\overset{o}{q}$omisit *C.* quoi domi sit D^4. cui id omen sit *F.* cui id omne sit *Z.* cui id omne est *Camerarius.* quoi domi sit *Scaliger, Bentleius.* tibi domi quoi est *Hermannus.* tibi quoi domi est *Weisius cum Lambino* quo dedis *BCD* quod ames *libri praeter A omnes* adfatim *B cum A.* affatim *CDFZ* 868. *Sic A, nisi quod* NEQ;TRIOBOLUM amice *C* sed ductas *Bothius, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 273* gratiis *BD. idem vel* gratus *C.* gratis *FZ* 869. S *et* M *notas add.* D^3 *Sync. notam om. B, spat. om. C* *Sic A, nisi quod* DIESPITER *et*

MILPHIO
Vt quidem edepol dignus es.
SYNCERASTVS
Vt ego hanc familiam interire cupio.
MILPHIO
Adde operam, si cupis.
SYNCERASTVS
Sine pinnis uolare hau facilest: meae alae pinnas non habent.
MILPHIO
Nolito edepol deuellisse: iam his duobus mensibus
Volucres alae tibi erunt hirquinae.
SYNCERASTVS
I in malam rem.
MILPHIO
I tu atque erus.
SYNCERASTVS
Verum enim qui homo eum norit, nimium cito homo peruorti potest.

---

om. spatio Milph.] M D^3. *sp. om. C* Utquidem *C* 870. *Sic A, nisi quod om. spatio ante* ADDE Sync.] *om. BCD, in princ. v. omnes* Milph.] *sp. om. C* 871. SINEPI*(min. prob.* E*)*NNISUOLAREHAUFACILESTME-AEALAEPI*(min. prob.* E*)*NNASNONHABENT *A* Sync.] *Milph. not. praem. B* Sine D^2. Si D^1 pinnis *B.* pennis *CDFZ* haud *libri praeter A* facile simeae *B.* facile st mee *CD.* facilest. meae *Z.* facile est. meae *F* alc *C* me *(vel* mi*).* alae hae *Muellerus Pros. Pl. p. 384* pinnas *BC.* pennas *DFZ* non *om. C* 872. *Sic A, nisi quod* NOLIEDE-POLDEUELISSE Nolito *libri praeter A omnes, nisi quod* Nolite *Z, unde* Noli te *Valla. corr. Pius* te uellisse *Palmerius p. 84.* deuellere: istaec *Geppertus* Noli *retinens* istae iam his *Ussingius* 873. UOLU-CRESTIBIERUNTTUAEHIRQUINAE#IMALAMREM *et in proprio v.* ITU-ATQ·ERUS *A* Volucres alae tibi erunt hirquinae *Bothius.* Volucres tibi erunt tuae *(*a *ex* e *B.* tuae *om. CDFZ)* irquinae *(*hircinae, h *s. v., D.* hircine *CFZ) libri praeter A. Hiatum suo more excusat Lachmannus in Lucr. p. 200.* Volucres tibi erunt alae tuae hirquinae *Muellerus Pros. Pl. p. 585.* Volucres tibi erunt pennae hirquinae *Valla Spat. pers. om. C* I in *FZ.* In *BCD, nisi quod* inmalam *iungit C* crucem *F* Milph.] *sp. om. CD* Itu atque *C.* Ituatque *B* herus *FZ* 874. UERUMQUIHOMOEUMNORI . . . . . SCITOHOMO *et in proprio versu* PERUORTIPOTEST *A, cuius de loco nunc pessum dato Ritschelio duce (qui melius servatum legisse vid.) sic testamur: litterae 1* T *(vel* I, E*), 2* N, *3* G *vel* D *vel* C *vel similis, 4* A, *5* T *(vel* E, *vel* I*), 6* U Enim uero *Schuethius l. s. s. p. 31 duce Langeno p. 117* homo eum *libri omnes.* bene eum *Pylades.* modo eum *vel* domo eum *Grutcrus.* hominem *Dousa f.* norit, nimium *scripsimus exempli causa.* norit *cum spatio post eam vocem CD.* norit *sine spatio BFZ, nisi quod* noris *F.* norit satis *Ussingius* si modo eum noris *Geppertus* preuorti *Z*

MILPHIO

Quíd iam?

SYNCERASTVS

Quasi ueró tacere quícquam potis sis.

MILPHIO

Réctius 875

Tácitas tibi res sístam, quam quod díctumst mutae múlieri.

SYNCERASTVS

Animum inducàm fácile, ut tibi istuc crédam, ni te nóuerim.

MILPHIO

Créde audacter meó periclo.

SYNCERASTVS

Mále credam et credám tamen.

MILPHIO

Scín tu, erum tuóm meo ero esse inimícum capitalém?

SYNCERASTVS

Scio.

MILPHIO

Própter amorem?

SYNCERASTVS

Omnem óperam perdis.

---

875. QUIDIAMQUASITUTACEREUEROQUICQUAMPOTE*(vel* I*)*SI*(vel* E*)*SREC-TIUS*(*TIUS *incertae) A* S *inseruit* D^3 Quidiam *C* Quasi uero *A nisus Muellerus Nachtr. p. 39.* Quasi tu *BCDFZ.* Quasi si tu *Lachmannus.* Quid? quasi tu *Reizius* Quasi tacere quicquam tu potis sis *Guyetus, ubi* tu quicquam potis sis *Acidalius coniecerat,* Quasi tacere uero quicquam potis sis *Geppertus* quic quam *B.* quicquam *(*c *sup. scr.) D* potissis *C* *Milph. pers. restituit Acidalius: om. libri omnes* Rectius] Cicius *Scaliger.* Tectius *Acidalius, Palmerius p. 252, Bentleius* 876. *Pers. Milph. praem. BFZ* TACITUSTIBIRESISTAMQUAMQUODDICTUMESTMUTA-EMULIERI *A* Tacitas tibi res sistam *Bothius.* Tacitus tibi resistam *libri cum A.* Tacitum tibi me sistam *Guyetus.* Tacitius tibi resistam *Valla.* Tacitius tibi rem sistam *Palmerius p. 252, Acidalius, Bentleius, ubi* Tacitam *Gronovius* dictum est *libri cum A* mutae mulieri *Bothius cum A.* mulae mulieri *B.* malae *(*male *CZ)* mulieri *CDFZ.* mulieri malae *Reizius, Bentleius.* mulieri tace *Guyetus* 877. *Sic A, nisi quod* ANIMUM *et* ISTUC *et* NOUE-RIM *Post* Animum *ras. circ. 3 litt. B* uttibi *C.* ut *Guyetus* credamini *BC et ante ras. D.* credam ne *F* ut credam istuc tibi, ni *Bothius* *Versum del. Ussingius* 878. M *et* S *notas add.* D^3 CREDEAUDACTER-MEOPERICULOMALECREDAMCREDAMETTAMEN *A* audacter *(*e *ex* u*) C* periclo *Bothius.* periculo *libri cum A* etcredam *C* Credam ni metuam mihi *exempli causa Brixius Nov. annal. vol. 101 (a. 1870) p. 777: cf. v. 889. versum damnat Ussingius* 879. M *et* S *notas add.* D^3 SCINT-UERUMTUUMMEOEROESSEINIMICUMCAPITALEM‡SCIO *A* Scintu *BC* herum *FZ* tuum *libri cum A* me ero CD^1*: corr.* D^4. meo hero *FZ.* ero meo *Geppertus* 880. *Sic A, nisi quod* PROPTERAMOREM operam *(*r *e*

MILPHIO
Quíd iam?
SYNCERASTVS
Quia doctúm doces.
MILPHIO
Quíd ergo dubitas quín lubenter túo ero meus, quod póssiet
Fácere, faciat, éius merito? tum aútem, si quid tu ádiuuas,
Eó facilius fácere poterit.
SYNCERASTVS
Át ego hoc metuo, Mílphio —
MILPHIO
Quíd est quod metuas?
SYNCERASTVS
Dúm ero insidias páritem, ne me pérduim.
Si érus meus me esse élocutum quoíquam mortaleí sciat,
Cóntinuo is me ex Sýncerasto Crúrifragium fécerit.

---

corr.) C Quidiam C *Personas toto hoc v. invertunt* D^3FZ, *nisi quod pers. ante* Quia *om. D: corr. Acidalius* 881. M *not. add.* D^3 *Sic A, nisi quod* QUINLUBENTER *et* MEUSERUSQUIDPOSSIET . Quidergo C quin lubenter *FZ cum A.* qui lubenter *BD.* quilubenter C ero *ex* oro C. hero *FZ* meus quod *B, Camerarius.* meus quid *CDFZ* possit *F* 882. FACEREFACIATMALEEIUSMERITOTUMAUTEMSIQUIDTUADIUUAS*A* faciant C eius merito. tum autem *scripsimus.* male eius merito. tum *(*meritotum *B.* merito tu *F)* autem *BDFZ, ubi* eius *correpta prima metitur Lachmannus in Lucr. p. 161.* male 'autem eius merito tum' C. maled eius merito *(vel* male, id *vel* et*) Brandtius de gen. p. 54: cf. Luchsius de gen. p. 30* male faxit eius merito *Muellerus Nachtr. p. 51: cf. Pros. Pl. p. 388* Facere, merito eius male faciat *Reizius* siquid *B* ad iuuas *B* 883. *Sic A, nisi quod* POTERIT#ATEGO facius C facere poterit *Pylades cum A, nisi quod* potest *habet.* facere poteris *B.* poterit facere *FZ.* poteris facere *CD* S *notam add.* D^3 Atego C hoc ego *Reizius* hoc *om. B* 884. *Pers. om. B* M *et* S *notas add.* D^3 *Sic A, nisi quod* PARITERNEMEPERDUIM hero *FZ* paritem *Scaliger, Pareus.* parilem *BD (*paritem ne *m. 4 ex* paritemne*).* pari lem C *(*lemne*).* parem *FZ* pariter *defendit Bugge Tidskr. f. Philol. vol. VI p. 21* insidier *scribens* ne me perduim *Geppertus ex A.* ne a te *(*ate *CD)* perdiam *(*i *s. v. C) BCD.* ne a te perdiar *FZ.* ne a te perdar *Valla.* ne a te perdeam *Camerarius.* ne a te perierim *Kampmannus de 'Ab' p. 17.* ne ante perduar *Bothius.* ne ante pendeam *Scaliger.* ne mepte perduim *Acidalius.* ne me perduis *idem Scaliger.* ne a te pendeam *Gronovius* *V. 885 sq. et v.* Numquam *v. 887 in rasura B* 885. *Sic A, nisi quod* ELOCUTUMCUIQUAMMORTALEISCIAT herus *FZ* meesse C. med esse *Pareus*^{3} locutum *libri praeter A* cuiquam *CDFZ cum A.* quiquam *B* mortali sciat *DFZ.* mortalis sciat *B.* mortali scias C 886. *Sic A* ex syncerasiocrurit fragium *B.* ex syncera *DFZ.* exsyncera *cum spatio post eam vocem C.* exsyncerastum *Hermolaus.* ex Syncerasto exsinceratum *Acidalius p. 171.* ex syncerasto crurifrangum *Colerus. (iste)* ex

MILPHIO

Númquam edepol mortális quisquam fíet e me cértior,
Nísi ero uni meo índicasso: atque eí quoque, ut ne enúntiet
Íd esse facinus éx ted ortum.

SYNCERASTVS

Mále credam et credám tamen.
Séd hoc tu tecum tácitum habeto.

MILPHIO

Fíde non melius créditur.
Lóquere — locus occásioquest — líbere: hic solí sumus.

SYNCERASTVS

Érus si tuos uolt fácere frugem: méum erum perdet.

MILPHIO

Qui íd potest?

892. *Cf. Placidus p. 45, 15 ed. Deuerl.:* frugem fecisti pro 'bene fecisti'

Syncerasto me crurifragum *Geppertus*, crurifragum *cum Camerario* 887. *Sic A, nisi quod* QVIS*(min. prob.* C)QVAM quis quam *B* eme *B.* me *CDFZ.* ex me *Studemundus Verhandl der 36. Philologenvers. p. 60.* a me *Lambinus* cercior *C* 888. NISIEROMEOVNIIINDICASSOATQ; RIQVOQVEVTNEENVNTIET *A* ero uni meo *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 403.* ero *(*hero *FZ)* meo *(bis script. et posterius eras. B)* uni *libri cum A.* ero meo uni id *Luebbertus Gramm. Stud. I p. 100* ad que *B.* atque *cum spatio ante eam vocem D* quo que *B* ut non *Z* enunciet *(*c *ex* u*) C* *Ceterum hunc v. damnat Guyetus* 889. IDESSEFACINUSEXTEORTUMMALECREDAMETCREDAMTAMEN *A* Id esse facinus ex ted ortum *Bothio duce Weisius, Ritschelius Nov. exc. p. 38.* Id esse facinus ex te ortum *BFZ cum A.* Id esse facinus exortum *C.* Id exit facinus ex te ortum *D.* Id esse facinus ex te exortum *dissuasum a Ritschelio l. s. s. commendat Muellerus Nachtr. p. 117.* Esse id facinus ex ted ortum *Bothius* *Sync. pers om. sine spatio* *C* creditam tamen *C* 890. *Sic A, nisi quod* FIDEI hoc te tecum *D.* tu hoc tecum *C.* tu tecum hoc *Bothius* tatitum *C* habe *Bentleius* fide *BCD.* fidei *FZ cum A* non *(*no *ex* m *ut vid.) C* 891. *Sic A, nisi quod* OCCASIOQ-ESTLIBERA *Syncerasti notam praefigit B* iocus *CD* occasioque est *BCDFZ, nisi quod* -oque *ex* -aque *C* *Parenthesin indicavit Acidalius* liberae *B.* libere *C* libera haec *Geppertus* *Plaut. Stud. II p. 101 de A errans* *Post* hic *interpungebat Acidalius* 892. *Sync. notam om. B, spat. om. CD* ERVSSITVVSVOLTFACEREFRU-GEMMEVMERVMPERDIT *et in proprio v.* QVIDPOTEST *A* Herus *FZ* si tuus *(*situus *C) libri cum A* uolt *ex A Geppertus quamvis de lectione errans (idem Bentleius coniecit):* uolet *reliqui* frugi *Palmerius p. 252* herum *FZ* perdet *libri praeter A* *B* Quid potest *B.* Qui id potest *omisso ante* Quid *spatio C*

SYNCERASTVS

Fácile.

MILPHIO

Fac ergo id fácile noscam ego, út ille possit nóscere.

SYNCERASTVS

Quía Adelphasium, quám erus deamat túos, ingenuast.

MILPHIO

Quó modo?

SYNCERASTVS

Eódem, quo sorór illius áltera Anterástylis.

MILPHIO

Cédo qui id credam?

SYNCERASTVS

Quía illas emit ín Anactorio páruolas
Dé praedone Sículo.

MILPHIO

Quanti?

SYNCERASTVS

Duódeuigintí minis.
Duás illas et Gíddeninem nútricem earum tértiam.

---

893. *Pers. om. Z* FACILE#FACERGOIDFACILENOSCAMEGOUTILLE-POSSITNOSCERE *A* face ego *Bentleius, Ritschelius Proleg. p. 127: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 297.* Ergo fac *Guyetus* ego *om. libri praeter A* utille *C* 894. S *et* M *notas add. D*^{3} *Sic A, nisi quod* QUIAADELPHASIUM *et* TUUS *et* QUOMODO *in proprio v.* adelphasium *(*as *in ras. ut vid.) B.* adelphasius *D* herus *F'Z* tuus *(*deamattuus *iungit C) libri cum A* ingenua est *libri praeter A* m̊do *C ob angustias spatii* 895. S *notam add. D*^{3} EODEMQUOSORORILLIUSALTERAANTERASTILLIS *A* Eodem *D,* o *exp. D*^{3}. Eodem modo *Weisius, Lindemannus de pros. Pl. p. 46* altera *(*t *ex* l*) C* anterastilis *libri praeter A* 896. M *et* S *notas add. D*^{3} *Sic A, nisi quod* QUICREDAM *et* PARUOLAS Sed qui *D*^{1}*F'Z.* Sequi *BCD*^{1} illa semit *B.* illas amat *C* inanactorio *C.* inanactoria *B* paruulas *D*^{3}*F'Z.* parudas *BCD*^{1} 897. *Sic A, nisi quod* DUODEUIGINTI *Pro quo versu B haec habet:*

(spatium) B Quanti K duo deuiginti minis
De predone syculo B quanti K duo deuiginti minis

atque haec C:

Quanti *(spat.)* duo deuiginti minis dēpdone siculo quanti
Duo deuiginti minis *c. q. s.*

Item, nisi quod personis (D^3*) additis et* de *(spat. ante* de *D)* praedone *DF'Z, unde magnae editorum turbae natae sunt: corr. fere omnia Lindemannus de pros. Pl. p. 46* 898. *Sic A, nisi quod* GIDDENI*(vel* E*)*NE-*(vel* I*)*M *Milph. pers. exhibent D*^{3} *(s. v.) F Z* et Giddeninem *om. B relicto spatio circ. 12 litterarum. item minore spatio relicto CD*^{1}*. item de-*

Ét ille qui eas uendébat dixit sé furtiuas uéndere:
Íngenuas Carthágine aibat ésse.

MILPHIO

Dei uostrám fidem,
Nímium lepidum mémoras facinus: nam érus meus Agorástocles
Íbidem gnatust, índe surptus fére sexennis: póstibi,
Qui eúm surrupuit, húc deuexit meóque ero hic eum uéndidit:
Ís in diuitias hómo adoptauit húnc, quom diem obiít suom.

SYNCERASTVS

Míra memoras. quo íd facilius fíat, manu eas ádserat,
Suás popularis, líberali caúsa.

MILPHIO

Tacitus táce modo.

---

nique Sync. pers. in spatio exhibentes D^3FZ: editorum conamina omittimus: cf. praef. 899. *Sic A, nisi quod* EAS *et* FURTIUASUENDERE Etille *C.* Et *Pylades.* Et illic *Bothius* quieas *C* sefurtiuas *D* 900. INGENUASCARTHAGINEAIEBATESSE#DEIUESTRAMFIDEM *A* Ingenuas sariagine *CD (voces iungit C).* Ingenuas *cum spatio circ. 8 litterarum B* aibat *Bentleius, Guyetus.* aiebat D^4FZ *cum A.* alebat BCD^1 Milph.] M D^3. *spat. om. C* di *BCDZ.* dii *F* uostram *libri praeter A omnes* 901. *Sic A, nisi quod* NIMIUM *et* AGORASTOCLES lepidem CD^1: *corr.* D^4 herus *FZ* arogastocles *(*ro *sup. scr. et* a *post. e corr.) C* 902. IBIDEMGNATUSESTINDESURRUPTUSFERESEXENNISPOSTIBI *A* gnatus st *BCD.* gnatus *Z.* gnatus est *F cum A* surptus *Acidalius, Brixius de pros. p. 21.* surruptus *BCDZ cum A.* subruptus *F* fere] quasi *Muellerus Pros. Pl. p. 182: cf. Brixius de Plauti et Ter. pros. p. 21* sex ennis *C* post ibi *BDFZ* 903. QUIE*(min. prob.* T*)*UMSURRUPUITHUCDEUEXITMEOQ·EROEUMHICUENDIDIT *A* *Pers. spat. praem. C* qui eum *FZ.* Qui tum *B.* Quitum *C.* Qui tum *ex* Qui dum D^4 surrupuit D^1. surripuit BCD^3Z. subripuit *F* ero] hero *FZ.* eo *C* hic eum *Reizius, Bothius.* eum hic *BD cum A.* Cum hic *CZ.* eam hic *F.* hunc hic *Guyetus* *Hiatum excusant Lachmannus in Lucr. p. 195, Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 23* 904. ISINDIUITIASHOMOADOPTAUITHUNCCUMDIEMOBIITSUUM *A* indiuitias *C* homo] is *Guyetus* is *priore loco delens* ad optauit *B* quum *B.* cum *CDFZ cum A* suum *libri cum A* Is adoptauit in diuitias hunc, homo quom diem obit suom *Muellerus Pros. Pl. p. 347* diem quom obiit suom *Bothius* 905. *Sic A, nisi quod* OMNIA *et* IDFACILIUS *Pers. om. B* Mira *Luchsius Hermae vol. VIII (a. 1873) p. 120.* Omnia *libri.* Somnia *Raebel l. s. s.* *Post* memoras *quaedam intercidisse suspicatur Geppertus praef. Cas. p. 2* manu] ut *Guyetus* adseras *C.* asserat *FZ* 906. *Sic A, nisi quod* CAUSSATACITUS#TACE liberali causa. Milph. Tacitus tace *Camerarius.* liberali causa tacitus. *B* Tace *B.* liberali *(*liberati *D)* tacitus *(*tatitus *C)* causa M *(*D^3. *spat. C)* tace *CD.* *idem FZ, nisi quod*

SYNCERASTVS
Prófecto ad incitás lenonem rédiget, si eas abdúxerit.
MILPHIO
Quín prius disperíbit faxo, quam únam calcem cíuerit:
Íta paratumst.
SYNCERASTVS
Íta dei faxint, ne ápud lenonem hunc séruiam.
MILPHIO
Hércle qui meus cónlibertus fáxo eris, sei deí uolent.
SYNCERASTVS
Íta di faxint. númquid aliud mé morare, Mílphio?
MILPHIO
Váleas beneque ut tíbi sit.
SYNCERASTVS
Pol istuc tíbi et tuost ero ín manu.
Vále et haec cura clánculum ut sint dícta.

---

907. *Nonius p. 123, 16:* incitae [et incita] dicuntur egestas. Plautus . . . Poenulo: 'profecto . . . abduxerit' 908. *Nonius p. 199, 21:* calx masculini. Plautus Poenulo: 'quin . . . ciuerit'

---

libertati *F*, liberati *Z*. Taceas face *Bothius* 907. *Pers. om. libri: add. Pylades, Acidalius* *Sic A, nisi quod* REDIGET Profecto] Corgo *Fleckeisenus Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 784* adincitas *C*. ad incita *male cum Nonio Gifanius, Bergkius Diar. ant. stud. a. 1848 p. 1128* leonem *Nonius* sieas *C* abduxerit (e *ex* i) *B*. abdixerit *F* 908. *Pers. om. FZ: add. Pylades, Acidalius* *Sic A, nisi quod* CALCEMCIUERIT disperiuit *Nonius* unum *Nonius, Camerarius* calicem *Pylades* sciuerit *Z* 909. ITAPARATUST#ITADEIFAXINTNEAPUDLENEMHUNCFE*(min. prob.* A)RUE*(vel* I, T)AM *A* paratum est *libri praeter A* S *inseruit* D^3 di *BCDZ*. dii *F* hunc] nunc *Z* seruam *B* 910. M *praem.* D^3 QUINHERCLECOLLIBERTUSMEUSFAXOTUERISSEIDE*(vel* I)IUOL— *A* Hercle qui *Fleckeisenus Misc. crit. p. 30.* Qui hercle (le *e corr. C*) *libri praeter A.* Quin hercle *Pylades cum A* meus hercle conlibertus *Bothius.* hercle conlibertus (conliberatus *BCD.* cum liberatus *F*) meus *BCDFZ.* hercle meus conlibertus *Guyetus post Acidalium* faxo (a *e corr. C*) eris (faxoeris *B*) *libri praeter A* si *libri praeter A* (sidi *C*) di *BCDZ.* dii *F* 911. S *praem.* D^3. *om. BC* *Sic A, nisi quod* DEI *vel* DII *et* MEMORAREMILPHIO di *BCDZ.* dii *F* nunc quid (qud *B*) *BCDFZ: corr. Pylades* me morare *Scaliger cum Acidalio et Gulielmio.* memorare *BCDFZ.* uis memorare *Pylades: cf. Acidalius* aliud? me *e. q. s. Ussingius* milphio *in ras. B* 912. M *et* S *notas add.* D^3 UALEASBENEQ:UTTIBISIT#POLISTUCTIBIETTUOSTERO— *A* bene quę *B* uttibi *C* polistuc *B.* post istuc *DF* et tuo ero st (herost *FZ*) *libri praeter A* Istuc pol tibi et erost *Bothius* 913. UALEETHAECCURACLANCULUMUTSINTDICTA . . . . . CTŪ(Ū *incertum*)S— *A* hęc *B.* hec *C* utsint *C* scint *B* dicia *BC.* ditia *D* Milph.] M D^3. *spat.*

MILPHIO

Non dictúmst. uale.

SYNCERASTVS

Át enim nihil est, nísi, dum calet, hoc ágitur.

MILPHIO

Lepidu's, quóm mones,
Ét ita hoc fiet.

SYNCERASTVS

Próba materies dátast, si probum adhibés fabrum. 915

MILPHIO

Pótin ut taceas?

SYNCERASTVS

Táceo atque abeo.

MILPHIO

Míhi commoditatém creas.
Íllic hinc abiit. dei ínmortales méum erum seruatúm uolunt
Ét hunc disperditúm lenonem: tántum eum instat éxiti.
Sátine, prius quam unúmst iniectum télum, iam instat álterum?

---

om. C non dictum est *BD (ē m. 3 ex e) FZ.* nondictum est *C* Non] Nil *Guyetus* 914. ATENIMNIHIL . . . NISIDUMCALETHOCAGITUR ♯ LEPIDUSCUMMONES *A, ubi post* NIHIL *vix probabile est* EST *fuisse* Atenim *CD.* Ad enim *B* nil *C* Milph.] *spat. om. C* lepidus *libri* quom mones *B.* cum mones *CDZ.* commones *F', Scutarius* 915. ETITAHOCFIET ♯ PROBAMATERIESDATASTSIPROBUMADHIBESFABRUM *A* Etita *C* hoc ita *Camerarius* Syn.] *om. spat. C* materies data est *BC.* materia est *F.* materiest *DZ.* materiest data *Bothius* siprobum *C* 916. POTINUTTACEAS ♯ TACEOATQ ABEOMIHICOMMODITATEMCREAS *A* taceas *e corr. C* habeo D^1. abeo D^3 commoditates *FZ* *V. 917—22 non eiusdem poetae esse cuius sunt 923—929 dixit Weisius p. 166: cf. Hasperus l. s. s. et Goetzius Acta soc. phil. Lips. vol. VI p. 278* 917. M *praem.* D^3 ILLICHINCABIITDE *(vel* I*)*IM *(vel* N*)*MORTALESMEUMERUMSERUATUMUOL— *A* Illinc hinc *(ex* hic *C) BCDZ.* Ille hinc *Bothius.* Illic *Guyetus.* Heic *Geppertus* Dii *BDF.* Di *CZ* immortales *(*m *prior e corr.) C.* immortales *BFZ* herum *FZ* seruiiatum *C* 918. ETHUN*(*N *incerta)*CDISPERDITUMLENONEMTANTUMEUMINSTATEXITI *(num sequatur alia* I *incertum) A* Et disperditum hunc lenonem *Bothius.* Et disperditum lenonem hunc *Guyetus* tantūmeum *B* instatexiti *B.* in stat exiti *C.* instat exitii D^1. *corr.* D^1 *et* D^4. instat exitii *FZ* 919. SATINEPRIUSQUAMUNUMSTINIECTUMTELUMIAMINSTATALTERUM *A* priusquam *CD.* plus quam *F* unum si *(si sup. scr. B)* inlectum *(*siinlectum *C.* si inlectu *D) BCD.* unum est *(*sit *Z)* iniectum *FZ* iam *Gruterus cum A.* tam *BCD.* tum *FZ* instat alterum *Z cum A.* instat alteram *F.* instatiterum *B.* iostat iterum *CD.* iam instat alterum *vel* iactumst alterum *Bentleius*

Íbo intro: haec ut méo ero memorem: nam húc si ante aedes éuocem,
Quae aúdiuistis módo, nunc si eadem híc iterum iterem, inscítiast.
Vni potius íntus ero odio quam híc sim uobis ómnibus.
Dei ínmortales, quánta clades, quánta aduenit cálamitas
Hódie ad hunc lenónem. sed ego núnc est, quom me cómmoror.
Íta negotium ínstitutumst: nón datur cessátio:
Nám et hoc docte cónsulendum, quód modo concréditumst,

---

920. IBOINTROHAECVTMEOEROMEMOREMNAMHUCSIANTEAEDESEUOCEM *A* hec *C* utmeo *C* ero *ex* hero *ut vid. ras. C.* hero *FZ* nã·huc *ex* nãhuc *B* siante *C* edesseuocem *C.* edesse uocem *B.* aedes seuocem *DFZ: corr. Gulielmius Veris. I 20* 921. QUAEAUDIUISTISMODO . . . . . ITERUMITEREMINSCITIAST *A* Quae (Que *B.* Quę *C)* audiuisti *BCD.* Quae audiui *FZ.* Et quae audiuistis *Pylades.* Quaeque audiuistis *Gruterus.* Eaque quae audiuistis *Geppertus.* Eroque quae audiuistis *Ussingius.* Atque ei quae audiuistis *Muellerus Pros. Pl. p. 307* nunc si eadem hic iterum iterem *edidimus ex A.* nunc si eadem (sięadem, a *s. v. C)* hic iterum (hic siiterum *C) BCDFZ: ubi* iterem *Pius scripsit* inscitia st *BDZ.* inscitia est *F.* inscicia est *C* 922. E(*vel* I)ROUNIPOTIUSINTROERO . . . QUAMHICSIMUOBISOMNIBUS *A* Uni *Guyetus, Reizius.* Ero uni *libri cum A, nisi quod* Hero *Z* Ero intus ero odio uni potius *Muellerus Pros. Pl. p. 403.* Ero ero uni intus odio potius *idem Nachtr. p. 51.* Ero intus potius uni ero odio *Engerus de pros. p. 8* ŭni *corripi voluerunt cum Gepperto Crainius Ueber die Comp. etc. p. 17 et Christius Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 579* ero] nato *F* obio *BCD*^{1}: *corr.* D^4 omnibus uobis *CDZ.* omnibus modis *F* 923. DE(*vel* I)IMMORTALESQUANTA . . . . . TCALA . . . . S(*dubia*) *A* Di (Dii *BF)* immortales (in mortales *B.* i *e corr. C) libri praeter A* quanta clades, quanta aduenit *Lambinus in vetustis libris esse dicit: idem videtur spatiis Ambrosiani convenire.* quanta aduenit (atuenit *CD*^{1}: *corr.* D^4) *praemissa lacuna BCD, omissa lacuna FZ.* quid malorum, quanta aduenit *Camerarius.* quanta quanta quanta aduenit *Taubmannus.* quanta pestis quanta aduenit *Geppertus* 924. HODIEADHUNCLENONEMSEDEGONUNCESTCUMMECOMMOR— *A* Hodie *e corr. C* sed ego nunc est quom me commoror *scripsimus cum A.* sed ego (sedego *C)* nunc est cum me moror (memoror *B.* memorer *CD) BCD.* sed ego nunc me moror *F.* sed ego nunc cur me morer *Z.* sed ego nunc nil est cur me morer *Camerarius, Reizius.* sed ego nunc est cum memet moror *Bothius: cf. Hertzius Rament. Gell. mant. p. 19.* sed ego morus sum quom me moror *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 428.* sed ego nunc quid est cur me morer *Geppertus.* sed ego nimis diust quom me moror *Muellerus Pros. Pl. p. 307* 925. *Sic A, nisi quod* INSTITUTUMEST#NON Id negotium (Idn. *B iungit.* negocium *FZ) libri praeter A* institutum si *libri praeter A* sinondatur *C* 926. *Sic A, nisi quod* CONCREDITUN(*dubia*)ST hic *F* docte *Gulielmius cum A.* nocte *BCDFZ* quo domo q *B.* quod

Ét illud autem inséruiendumst cónsilium uernáculum.
Mémora si sit, quí malam rem míhi det, merito fécerit.
Núnc intro ibo: dum érus adueniat á foro, opperiár domi.

---

omo *C D F Z.* quod mihi *Saracenus.* quod modo mihi *Reizius, Wuellerus Nachtr. p. 7* concreditum st *C.* concreditum est *B* 27. ETILLUDAURUMINSERUIENDUMESTCONSILIUMUERNACUL— *A* inseruiendum st *B.* inseruiendunst *Z.* inseruiendum est *C F* 928. *Sic* l, *nisi quod* REMOROR *et* QUIA Remora si *Camerarius.* Remorsi sit Remor si sit *B.* Remorsisit *C) libri praeter A* malam *B, alt.* a *e orr.* det mihi *C* 929. *Sic A, nisi quod* INTRO *et* OPPERIAR erus *D* aforo *C* a *sup. scr. D* operiar *D F* domi; hanno oenice *et in v. qui sequitur* POENVS LOQVITVR *B.* domi *et in v. qui sequitur m.*¹ PENVS LOQVITVR *D.* domi *et unius v. spat. C: videtur him titulus scaenae hic fuisse:* HANNO POENVS ‖ POENICE LOQVITVR

ACTVS V

HANNO

Yth alonim ualonuth sicorathi symacom syth 930
את אלנים ואלנות שקראתי שמקום זאת

930. *Rufinus in metr. Ter. (Gr. l. VI p. 560, 28):* Sisenna in commentario Poenuli Plautinae fabulae sic: 'Halonium Poeni dicunt deum, et producenda syllaba metri gratia, sicut exigit iambus': *cf. Ritschelius Parerg. p. 378*

Act. V sc. 1 De titulo scaenae vide ad v. 929 De Punicis quae sequuntur eandem adnotationis rationem quam in ceteris nec potuimus adhibere nec voluimus: satis duximus de verbis litterisque traditis accurate referre, nisi quod decem primos versus ex I. Gildemeisteri recensione exhibuimus: qui cur salutarem suam operam in solis his versibus voluerit versari ipse in praefatione huius editionis exposuit. Ab ea autem quam supra posuimus specie B (in A haec desunt) ita differt:

Ythalonim ualon uth sicorathisyma comsyth
Chym lachunythmumys thral mycthi baruimy sehi
Liphocanethythby nuthi ad edynbynui
Bymarob syllohomaloni murbymy syrthoho
Byth lym mothyn noctothu ulechanti clamas chon
Yssid dobrim thyfel. yth? chil? ys? chon? chem? liful?
Yth? binim? ysdybur? thinnochot nu agorastocles//////
Ythemaneth? ihychir saelichot sith naso
Bynny idchil. liichilygubulim lasibit thim
Bodialytherayn nynnurs lymmon choth lusim; hiannio punicae

A quibus CD ita discrepant: 1. ythalonim *c. spat. init. C.* Nythalonim *D* halonium *Rufinus* ualon *(on ex im) D* uthsicoratsima *(sequ. spatiolum) C.* uth sicorathisima *D* 2. Chym lahchunythmumys *C.* Chym lach chunythmumys *D* thyal *C.* tyal *D* mycthibaru imisehi *C.* mycthibarii imisehi *D* 3. Lipho cane thyth binuthii *C.* Lipho canet hyth bynuthii *D* adę din *C.* ad ędin *D* binuthii *CD* 4. Birnarob *CD* syllohomalonim *C.* syllo homalonim *D* uyby *C.* ubi *(y D²) D* mysyrthoho *C (priore* o *e* c *ut vid.) D* 5. Bythlim *C.* Bythlym *D* moctothu *C* dasmachon *CD* 6. Yssiddo brim *D* thyfel yth. chyl? ys chon. them liphul *C.* thyfel yth chyl ys chon. ⁼ them. liphul *D* 7. Uth binim *(ni e corr.)* ys dibur thinnochutnu agorastocles *C.* Uth binim ysdibur thinno chut nu agoraclocles *(alt. l s.v.) D* 8. Ythemaneht *//* (t *er.)* ihy chirsae lychot sith naso *C.* Ythe maneht ihy chirsę lychot sith naso *D* 9. Bynny idchil liihily gubulim lasi bithym *(si b e corr.) C.* Bynny id chil liihily gubulim lasibit thym *D* 10. Bodyalit heraym nynnys lymmonchot lusim *C.* Bodyalyt herayn nynnuys lym mon chot lusim *D*

Codicis Lipsiensis et editionis principis scripturas consulto negleximus Quae sequuntur usque ad v. 939 integra Gildemeisteri verba sunt

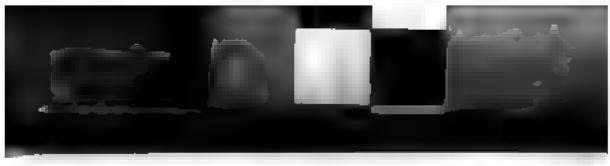

Chy mlachthi in ythmum ysthyalm *ych*-ibarcu mysehi
כי מלאכתי חן אתמם אשתאלם וכי יברכו מוצאי
Li pho caneth yth bynuthi uad edin byn ui
לי פה קניתי את בנותי ועוד אתהן בן אוי
Bymarob syllohom alonim ubymysyrthohom
במערב צלהם אלנים ובמישרתהם
Byth limmoth ynnocho thuulech-antidamas chon
בעת עלמות הנכה תחלכי אנתדמס כן
Ys sidobrim chi fel yth chyl is chon chen liful 935
איש זה דברים כי פעל את כל אש כן כן לפעל

---

930. *Versio:* deos deasque, quos inuoco, huius loci את אלנים ואת שמקום זאת *Wex 1838* שקראתי *(Scaliger 1598) Roediger 1855* אלנית *(Seldenus 1629. Wex 1838) Ewald 1842* *Ad* ואת *cf. Corp. I. Sem. I 199*

931. *Versio:* ut negotium meum hic perficiam rogo (eos) et ut fortunent exitum meum כי *Bochart 1646* מלאכתי *(Velthusen 1786) Hitzig 1854* חן *scripsi non sine haesitatione. Voces* מלאכתי *et* אתמם *certae videntur: quod intercedit* -n *aut* in, *cum neque cum Velthuseno nomen aliquod* מלאכון, *neque cum Hitzigio suffixum* -ûnî *statui, neque in* n *littera primae personae pronomen plurale, cui* ysthyal *et* mysehi *singularia refragentur, inesse queat, non potest non respondere latino* huc, *quo aegre caremus, nam non ubique* huius loci *dei Hannonem iuvabunt. Itaque nihil restat, nisi ut adverbium esse putemus, idque Hebraeorum* חָנָּה *respondens, amissâ fortasse propter hiatum vocali. Eadem elementa Arabice* hunâ, hannâ *sunt* אשתאלם *(*אשיאל *Gesenius 1837. Ewald 1842)* m *huc transtuli: accedit quod praemissus accusativus apud Semitas suffixo repeti solet* וכי יְבָרְכוּ מוֹצָאי *Gildemeister* 932. *Versio:* Utinam hic recuperem filias meas et insuper cum eis filium fratris mei לו *Velthusen 1786: confirmavit cod. Ambrosianus* את קניתי *Verbrugge 1730* את בנותי *Grotius 1630* ועוד *Gildemeister: minus probandum est* יחד *Wurmii 1838, Moverso 1845* אתהן *(Wurm 1838) Gildemeister: quid obstet patet, sed in aliis interpretamentis magis etiam offenditur* בן אחי *Grotius 1630* 933. *Versio:* per intercessionem tutelae deorum et per eorum iustitiam במערב צלחם *Ewald 1842* ובמישרת- *Wurm 1838* — יחם *Bochart 1646* 934. *Versio:* tempore pristino hic hospitium meum Antidamas fuit בעת עלמות *Movers 1845. Sed aliud quaerendum est* הנכה *Ewald 1842* תחלך *Movers 1845, qui nomen abstractum putavit positum ut v. 1042* כן *Grotius 1630*

935. *Versio:* uirum hunc dicunt fecisse omne quod fuit ita faciendum איש *Bochart 1646* זה *Sappuhn 1713. Si emendare liceret, praeferrem* את ש- דברים *(Gesenius 1837) Wurm 1838* כי *Gildemeister. Emendationem e scriptura minuscula facile explicabilem hic et in v. 936 prorsus necessariam puto, etsi cod. Ambrosianus, qui eisdem locis* T *praebere videtur, ei non favet* את מצל *Grotius 1630* כל *Th. Chr. Tychsen 1806* אש *(Sappuhn 1713) Movers 1845* כָּן fuit *Grotius 1630* כֵּן *Gildemeister. Possit apud Poenos etiam significasse constitutum aut* iustum, *quae potestas non est apud Hebraeos* לפעל *Grotius*

Yth binim ys dybur ch-innocho-tnu agorastocles
את בנם יש לֵבֶר כי הנכה אתנו אגרסתקלס
Yth emanethi hy chirs aelichot sithi nasot
אות אמנתי הוא חרש ההליכות שאתי נשאתי
Bynu yid ch-illuch ily gubulim lasibithim
בנו הועד כי אלוך אלא גבלים לשבתם
Bodi aly thera ynnynu yslym min cho-th iusim
בעודי עלי תרע הנני אשאלם מן כה את יוצאים

Exanolim uolanus succurratimistimaltim acum esse 940
Concubitum abellocutim beat lula canti chona 941. 942
Enuses hui ec silic panasse atidmascon 942. 943

---

936. *Versio:* filium eius ait aliquis: hic nobiscum est, Agoraetocles בנם *Ewald 1842* יש *Gesenius 1837* לֵבֶר *(Petit 1630, multi alii) Gildemeister* כי *idem* הנכה *vide v. 934* אתנו *Ewald 1842* 937. *Versio:* signum fidei meae (meum) est tessera hospitalis, quam mecum fero אות *Wex 1838* אמנתי *Gesenius 1837* הוא *Bochart 1646* חרש *Dorhout 1765* ההליכות *(Wex 1838) Movers 1845* שאתי *(Wurm 1838) Wex 1843* נשאתי *Benary 1839: confirmavit Ambrosiani* nasot 938. *Versio:* nobis testimonio affirmatum est, illic esse regionem habitationis eius בנו הועד *Gildemeister: cf. Exod. 21, 29* כי *Bochart 1646* אלוך *Movers 1845* אלא גבלים *Bochart 1646* לשבתם *(Bochart) Ewald 1842* 939. *Versio:* dum adhuc ad portam sum, en percontabor hinc egredientes בעודי *(Hitzig 1854) Gildemeister* צלי תרע *Bochart 1646* הנני *(Bochart, Lindemann 1837) Ewald 1842* אשאלם *(Bochart) Lindemann 1837* מִן *Gildemeister, ex Ambrosiano* כה את יוצאים *Movers 1845*

940—949. *Codicis veteris (B) exhibuimus scripturam, nisi quod ille* PHONVS DV *praemittit (contra* P L *D^3, unius v. spat. C) versuique 940* N *praefigit et v. 943—945* o *priori in* felono *alia* o *superscripta est. Decem olim fuisse versus et per se consentaneum est et A evincit: cuius codicis scripturam quod non in textu posuimus, causa est in lectionis incertitudine. Contra sex versus exhibent CD, quorum haec sunt initia:* Exanolim, Concubitum, Hui ec silihc, Celtum comucro, Ette seanehc, Aodeanec*: servavit autem* Alem *et* Atenim *C' (vide ad v. 942/3) Ab exemplo quod supra dedimus ACD sic differunt* 940. YTHALONIMA-LONIUTHSICORAT*(min. prob.* I*)*HI*(vel* E*,* T*, minus prob.* P*)*STHYMHIMI*(*I *incerta) et in novo v.* HYMACO*(minus prob.* C*)*MSYT*(min. prob.* I*)*H *A* xa *(*l *er.)* nolim *c. sp. init. C* succurrati misti maltim acum esse *C.* succurratim istim altimcum esse, ltim *s. v. m^3, D* 941. CO*(vel* C*)*MBAE*(min. prob.* I*)*P*(vel* C*, minus prob.* T, E, I*)*UMAMI*(minus prob.* T, E*)*TA*(min. prob.* X*)*LME*(min. prob.* T*)*T*(min. prob.* E, P*)*LOT*(vel* I*, min. prob.* E, P*)*LAMB*(min. prob.* D*)*E*(vel* P*, min. prob.* I, T*)*AT*(min. prob.* E*) A* 941. 942. abello cutim *CD* beant *D* lulacant *CD* 942. IULECANTHE*(min. prob.* I*)*CONAALA-NI*(vel* E*,* P*,* T*)*MB*(min. prob.* P, D*)*ALUMBAR#DECHOR *A* 942. 943. *De C, qua nota in vv. 942—952 utemur, vide ad v. 1013* enus es *CD* silihc *CD* panesse *D.* pan esse *C* athidmascon *C.* athid mascon *D*

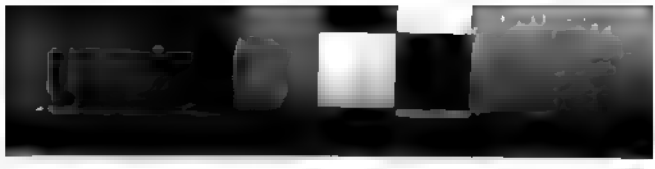

Alem uiduberte felono butune celtumco mucrolueui 943. 944. 945
At enim auoso uberhenthracharistoclem 946
Ette seanec nasoctelia helicos
Alemus dubertermi compsuestipti
Aode aneclictorbodes iussum limnimcolus

Deós deasque uéneror, qui hanc urbém colunt, 950
Vt, quód de mea re huc uéni, rite uénerim
Measque híc ut gnatas ét mei fratris fílium
Reperíre me sirítis, dei, uostrám fidem.
[Quae míhi subruptae sínt et fratris fílium.]

---

943. B*(min. prob.* D)A*(min. prob.* E)T*(vel* E, I, *min. prob.* P)S .... *(spatium explent* ELLI *vel similes litterae)*HUNE*(min. prob.* T)SOB*(min. prob.* P, D)INESUBI*(vel* E, T)CSI*(vel* E)LLIMBALI*(vel* E/M *A* 944. ESSEANT*(vel* I, E)I*(vel* E, T)-DAMOSSONALE*(min. prob* I, T/MUE*(min. prob.* P)DUBERTEFET *A* 945. D-*(min. prob.* O)O*(vel* C, *min. prob.* E)NO*(min. prob.* C)B*(min. prob.* D)UNT*(vel* E, P, *min. prob.* D)H*(incerta · pro* TH *possis etiam de* NI *vel sim. litt. cogitare)*-UNE*(vel* I, *min. prob.* P, T)CC*(min. prob.* O)I*(min. prob.* E)LTHUMUCO*(vel* C)M-MUCROLUIUI *A* 943—945. buthune *CD* Celtum comucro lueui *CD*
946. ALTANI*(vel* E, *min. prob.* T)MAUOSDUB*(min. prob.* P)E*(vel* I, *min. prob.* T, P)RITHEMH*(dubia)*U*(dubia: pro* HU *possis etiam de* IAI, *minus bene de* IN *aut* HO, *vix de* HN *cogitare)*AR*(min. prob.* A)CHARISTOLEM *A* atenim *C* auosouberhent hyacharistoclem *C.* auoso uber hent hyach aristoclem *(s ex c) D* 947. SI*(min. prob.* T/TT*(vel* S, E, P, I)ES*(vel* P, E, *min. prob.* T)EDANECNASOTE*(min. prob.* P, E)E*(min. prob* A/SAHELI*(min. prob.* T)COT *A* Etteseanehc *C.* Ette seanehc *D* nasoc telia elicos *D* 948. ALE-MUSD*(min. prob.* P)UBERTI*(vel* T, E)M*(dubia)*U*(dubia)*EMUC*(vel* O)O*(vel* C)-PSUI*(min. prob.* E/ST*(vel* I)ITI *A* duberter mi comps uespti *C'* *(*mi-comps uespti , , *er. C) D* 949. AOCCAANECLICT*(vel* I, E)O*(min. prob.* C)RBO*(min. prob.* C)D*(vel* O, *min. prob.* C)ESIU*(*IU *dubiae)*SSILIMLIMMI*(vel* E, T, P)MC*(vel* O)O*(vel* C/LUS *A* Aodenehc lictor bodes *C (*Ao deanec *C') D (*Aodeanec*)* limnim colus *C' D.* limium colus *C*
V. 950—960 Bellermanno suasore (progr. a. 1806 p. 19 sq.) uncis inclusit Bothius 950 *Sic A* X *praefigit B* ueneror///, o *ut vid. er. C'* 951. *Sic A, nisi quod* HUNC Utquoddemeare *C* ueniri te *BCD (*teuenerim*) Z.* ueneri te *F. corr. Saracenus* 952. *Sic A, nisi quod* MEASQ- *et* ETME*(vel* I)L Meas que *B* hic et *C (*hic ut *C').* nt *DFZ* gnatas etmei *C* mei] mel *B cum A* filium fratris *C'*
Pro et mei fratris filium *Ussingius ex v. 954 huc revocat verba* quae mihi subruptae *(sic')* sunt *duce Wexio Mus. Rhen. vol. IX (a. 1854) p. 312 sqq., qui sine merito* subr. sunt mihi 953. *Sic A, nisi quod* SIRITIS-DE*(vel* I)IUESTRAM Reperiremesiritis *B.* repperirem esiritis *CDFZ* di *BCD Cf. Wexius Mus. Rhen. vol. XII (a. 1857) p. 627* 954. *V. del. Lindemannus et Wexius, de Punicis Pl. mel p. 8: cf. tamen idem Mus. Rhen. vol. II (a. 1843) p. 134 sq. Sic A* quae *(*Que *B.* que *C)* mihi *(s. v. D. in fine v. add., sed punctis ad suum locum relatum C)* eur-

Sed híc mihi antehac hóspes Antidamás fuit.
Eum fécisse aiunt, síbi quod faciundúm fuit.
Eius fílium esse hic praédicant Agorástoclem.
Ad eum hóspitalem hanc tésseram mecúm fero.
Is in hísce habitare mónstratust regiónibus.
Hos pércontabor, qui hínc egrediuntúr foras.

AGORASTOCLES. MILPHIO. HANNO

AGORASTOCLES

Ain tú tibi dixe Sýncerastum, Mílphio,
Eas ésse ingenuas ámbas subruptícias
Carthágíniensis?

MILPHIO

Áio et, si frugi ésse uis,
Eas líberali iam ádseres causá manu.
Nam tuóm flagitiumst, tuás te populárís pati

---

ruptae (surreptae *DZ.* surreptę *C.* subreptae *F)* sunt et fratris filium *BCDZ* filius *Bothius* *Cf. v. 952* 955. *Sic A, nisi quod* ANTI*(vel* E*)*DAMAS Sed hic] qui *Z* ante hac *BCD* antimadas *CDFZ: corr. Pius* Sed hic mihi Antidama hospes antidhac *(vel rectius* antidhac hospes*)* fuit *Muellerus Pros. Pl. p. 10.* Sed hic Antidama mi antidhac hospes fuit *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 46* 956. *Sic A, nisi quod* SIBI faciundum, *alt.* u *ex* e *B* *Cf. praef.* 957. *Sic A, nisi quod* PRAEDICANT esse hic praedicant *Pareus tert. cum A.* hic praedicant esse *B (*praedicantes se*) C (*predicant*) DFZ* praedicant hic filium esse *Reizius* agorastoclen *B* 958. *Sic A* Ad eum] Deum *libri praeter A* hanc tesseram] arcesseram *BCD.* accesseram *F.* ac tesseram *Z.* tesseram *Valla* m mecum *B* 959. ISINHISCEABITRARESMNSTRATUESTREGIONIBUS *A* In isce *B.* In hisce *DFZ.* Inhisce *C* monstratus st *BC.* monstratusst *D.* monstratumst *F* 960. *Sic A* percunctabor *BC (*Hosper cunctabor*) Z* hinc] hunc *C.* huc *BDFZ* *Act. V sc. 2* AGORASTOCLE*(vel* I*)*S MILPHIO POENUS *A.* AGORASTOCLES MILPHIO HANNO ADOLESCENS SERUOS POENUS DU *B. om. C.* AGO MIL PEN' D^3 *Personarum notas m. 1 scriptas CD exhibent ita, ut Hanno appelletur* Poenus 961. *Sic A, nisi quod* TUTIBI *et* SYNCERASTUM *Ante* intu *(sic cum sp. init.)* AGORASTOCLES *er. C* Aintutibi *D* dixisse *Z* sincerastum *C (*dixes-*) D* 962. *Sic A, nisi quod* EAS *et* SUB*(min. prob.* R*)*RUPTICIAS Eas] As *B.* Has *reliqui praeter A* surrupticias *BCDZ.* surrepticias *postulabat Fleckeisenus Nov. ann. vol. 60 (a. 1850) p. 252* 963. *Sic A, nisi quod spat. om. et* ESSE Artaginiensis *B.* carthaginensis *ex* carthatinensis *C.* carthaginensis *Z: corr. Aldus* etsi *C* sifrugi es seuis *B* 964. *Sic A, nisi quod* ADSERES *sine* iam adsere *B (*ad se recausamanu*) CD.* assere *F.* adserere *Z: corr. Pylades* manum *CD* 965. NAMTUUMFLAGITIUMSTTUASTEPOPULARISPATI *A* tuum *libri cum A* flagitiumsi tuas popularis te *B.* flagitium statuas popularis te *C.* flagitiumst tuas popularis te *D (*tepati*).* flagitium est

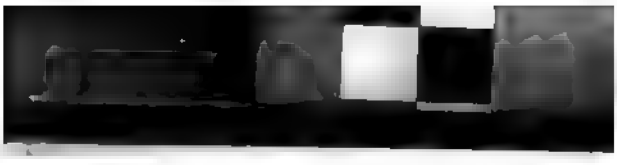

Seruíre ante oculos, dómi quae fuerint líberae.

HANNO

Pro dei ímmortales, ópsecro uostrám fidem,
Quam orátionem hanc aúres dulcem déuorant.
Cretást profecto haec hórunc hominum orátio,
Vt mi ápsterserunt ómnem sorditúdinem.

AGORASTOCLES

Si ad eám rem testis hábeam, faciam quód iubes.

MILPHIO

Quid tú mihi testis? quín tu insistis fórtiter?
Aliquá Fortuna fúerit adiutrix tibi.

AGORASTOCLES

Incípere multost quam ínpetrare fácilius.

MILPHIO

Sed quaé illaec auis est, quae húc quom tunicis áduenit?

970. *Nonius p. 173, 9:* sorditudinem pro sorde. Plautus Poenulo: 'ut . . . sorditudinem' 975. *Seruius ad Aen. VIII 724:* discinctos] uel habitum eorum ostendit, qui usque in talos fluebat: quod Plautus ridet in Poenulo dicens: 'quae est illa auis?' cum Afrum uidisset uestem dimissam trahentem; neque enim utuntur hodieque zonis: *cf. v. 1008*

tuas populatis te *F*. flagitium est tua popularis te *Z* 966. *Sic A, nisi quod* LIBERAE Seruare *B* domique *B* quę fuerunt *CDFZ*

V. 967—970 hoc ordine collocavit Gruterus Susp. lect. II 5 cum A: eosdem libri praeter A hoc exhibent: 967. 969. 968. 970. Versum 968 delebat Guyetus: versus 967 sq. = 969 sq. esse ratiocinati sunt Hasperus l. s. s. p. 304 (28) similiterque Muellerus Pros. Pl. p. 485 967. *Sic A* Pro di *Z*. Pro dii *BCDF* obsecro *B* uestram *B*. uram *D* 968. *Sic A* dulces *CDFZ*. dulce *Pius* 969. CRETAESTPROFECTOHORUMHOMINUMORATIO *A* Creta est *B*. Certa est *CDFZ* profectod *Ritschelius Nov. exc. p. 87* haec horunc *Geppertus*. horum *libri cum A*. horunc *Bothius cum Camerario, Schmidtius de dem. pron. form. p. 49* homonum *idem Ritschelius l. s. s.* Horum profecto certast hominum or. *Pylades*. Creta profectost horunc h. or. *Bothius*

970. *Sic A, nisi quod* MIHIAPSTERSERUNT Vt] Ita *Boltenstern de reb. scaen. p. 26* mihi *libri cum A et Nonio* absterserunt *libri praeter AB et Nonius* hominem *B*. omnes *Nonius* sortitudinem *D* 971. *Sic A, nisi quod* HABEANTFACIAM siadeam *C* quodiubes *C*. quod diubes *B* 972—975. *Verba* Incipere — sed quę nam *in C ante* Quintu — tibi *posita, sed signis in ordinem redacta sunt* 972. QUITUMIHITESTISQUITUINSISTISFORTITER *A* Quid tu *FZ*. Quintu *C* (uintu mihi testis *in ras*). quntu *D*. Quantu *B* quan tu in sistis *B*. quintu insistis *CD* 973. *Sic A, nisi quod* FORTUNA 974. INCIPEREMULTOSTQUAMIMPETRAREFACILIUS *A* multo est *CDFZ*. mulo est *B* impetrare *BC* (t *sup. scr., D (item)*. patrare *Acidalius* facilius *s. v. C* 975. SEDQUAEILLAECAUISESTQUAEHUCCUMTUNICAADUENIT

Numnam ín balineis círcumductust pállio?

AGORASTOCLES

Faciés quidem edepol Púnicast: guggást homo.

MILPHIO

Seruós quidem edepol uéteres antiquósque habet.

AGORASTOCLES

Qui scís?

MILPHIO

Viden homines sárcinatos cónsequi?
Atque út ego opino in mánibus digitos nón habent.

AGORASTOCLES

Quid iám?

MILPHIO

Quia incedunt quom ánulatis aúribus.

---

981. *Priscianus IV 38 (Gr. lat. II p. 139, 7):* anulus anulatus — Plautus in Poenulo: 'quia . . . auribus', *unde sua hausit Osbernus p. 13 et 19*

A quae illaec auis est *Geppertus cum A.* quaenam illaec auis est *E* (que nam illae cauis) *C* (quę nam illec) *DF* (anus) *Z* (illec). quae est illa auis *Seruius.* quaenam illa auis est *Bothius.* quaenam illaec auis est *Ussingius.* quaenam haec auis est *Guyetus* que huc *B.* quehuc *C* cum *praeter B omnes* (cutunicis *C*) tunicis *libri praeter A* 976. NUMNAMINBALI . . . . . MDUCTUSTPALLIO *A* Nunnam *B.* nunnam *D.* nun nam *C* in balineis *Geppertus cum A.* in abaliniis *BD.* inabalinus *C.* in aballinis *F.* a balineis *Z* Nam a balneis it *Guyetus, Reizius.* Numnam it a balneis *Camerarius* Nonne, hem, acalanthust *dubitanter Ritschelius Opusc. IV p. 176* circumductust *Geppertus cum A.* circumductus *libri praeter A* 977. FACIESQUIDEMEDEPOLPUNICASTG(*vel* C)UG(*vel* C)GASTHOMO *A* Agor.] *pers. om. libri (spatio tamen posito D): corr. Bothius duce Angelio* punica est guggast homo *Turnebi membr. Adv. X 24, etiam Lambini 'veteres libri'. om. BCDFZ relicta lacuna, a quibus profectus verba* facies quidem edepol *variam esse scripturam ad v. 978 spectantem dicit Ussingius duce Dziatzkone Mus. Rhen. t. 21 (a. 1866) p. 481 adn.* hominis peregrina admodum *supplebat Geppertus: at cf. eiusdem Stud. Pl. vol. II p. 101. V. del. Weisius* 978. *Pers. om. libri: add. Angelius Sic A* ueteres *om. DFZ* antiquos que *B* 979. *Sic A, nisi quod* OMNES *et* CONSEQUI K Qui sis *B.* Quiscis *C.* Quis is *Camerarius* hominis BCD^4. homini D^1FZ 980. ATQ . . . . OPINORDIGITOSINMANIBUSNONHABENT *A* ut ego opino in manibus digitos *Weisius.* ut opinor (ut opinior *B.* utopinor *C*) digitos in manibus (inmanibus *C.* im manibus *B*) *libri cum A ut vid.* digitos ut opino in manibus *Bothius Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 46* 981. *Sic A, nisi quod* ANULATIS K Quid *B* quidiam *C* Qui incedunt *Hermannus Nov. ann. vol. 35 (a. 1842) p. 191.* Quia cedunt *Hasperus l. s. s. p. 298 (22): cf. Muellerus Pros. Pl. p. 348* quomanulatis *B.* cum anulatis *reliqui praeter A cum Prisciano V. 982—984, quos Poeno iam tribuit F, Hannonis esse vidit Dziatzko l. s. s. p. 480, ante v. autem 985 versum Punicum excidisse vult: nobis alius esse re-*

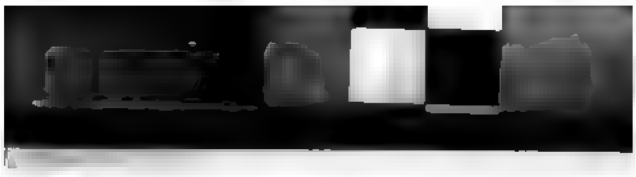

(Adíbo ad hosce atque áppellabo Púnice.
Si réspondebunt, Púnice pergám loqui:
Si nón, tum ad horum móres linguam uórtero.)
Quid aís? ecquid tu cómmeministi Púnice? 985

AGORASTOCLES

Nihil édepol: nam qui scíre potui, díc mihi,
Qui illím sexennis périerim Carthágine?

HANNO

Pro dei ímmortales, plúrimei iam ad illúm modum
Periére pueri líberi Carthágine.

MILPHIO

Quid aís tu?

AGORASTOCLES

Quid uis?

MILPHIO

Vín appellem hunc Púnice? 990

---

censionis videntur: cf. v. 990. 991 982. ADIBOHOSCATQUEAPPELLABOPUNICE *A* Adibo D^2FZ. Audibo *BCD*^{1} ad hosce atque *Camerarius.* hosce atque *B.* atque hosce *CDFZ.* ego hosce atque *Reizius* apelabo *D* 983. *Sic A, nisi quod* SI *omittit Post* Punice *interpungit Wexius de Punicis Plautinis meletemata p. 25* 984. *Sic A, nisi quod* AD *et* UERTERO S non *B* Sinonlnm adhorum *C* lingua ac uertero *BCD (*acuertero, *exp. m*^{4}*).* linguam aduertero *F.* linguam deuertero *Z* 985. *Mil. pers. praem. BCDF* QUIDAISTUECQUIDCOMMI*(vel* E*)*NISTIPUNICE *A* Quid, Q *in ras. ubi* N *scripta erat C* ais? ecquid tu *scripsimus.* ais tu ecquid *(*ec quid *B.* etquid *C) libri, ubi* ecquidnam *Muellerus Pros. Pl. p. 517,* ecquid adhuc *Pylades,* tu ais? ecquid *Geppertus* commeminis ti *B.* commeministi, mi *s. v. C* 986. *Sic A, nisi quod* QUI quiscire *BCD* potis sim *Geppertus.* potis sum *Muellerus Nachtr. p. 145: cf Beckerus Studemundi Stud. vol. I p. 147* qui fieri potis est *Luchsius Hermae vol. 8 (a. 1873) p. 118* 987. *Sic A* illum *CDZ.* illinc *F, Pius* se exennis *B* cartagine *CD V. 988. 989 del. Langrehrius p. 20* 988. *Sic A, nisi quod* ADILLUMMODO *sine* IAM *Hannonis notam om B* dii *BCDFZ* plurimi *libri praeter A.* plurumeis *Ritschelius Nov. exc. p. 114* iam ad hunc modum *Hermannus.* ad hunc modum *libri praeter A (*adhunc *et spat. 7 litt. ante* modum *C).* adeo ad hunc modum *Brambachius Mus. Rhen. t. 21 (a. 1866) p. 479.* ut ad illum modum *Geppertus.* ut ad hunc modum *Acidalius. Hiatum def. Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 23* 989. *Sic A* Periere *ex* perire *C* cartagine *C (spat ante id vocabulum) D V. 990. 991 ex altera recensione repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28): cf. v. 982—984* 990. *Sic A, nisi quod* PUNICE Agor.] B *B.* Mil. *CD* Mil.] A *B.* Agor. *CD* uin appellem D^3. uinapellem CD^1. uina pellem *B*

AGORASTOCLES

An scís?

MILPHIO

Nullust med hódie Poenus Poénior.

AGORASTOCLES

Adei átque appella, quíd uelit, quid uénerit,
Quei sít, quoiatis, únde sit: ne pársereis.

MILPHIO

Auó. quoiates éstis aut quo ex óppido?

HANNO

Annon muthum balle bachaedre anech.

AGORASTOCLES

Quid aít?

---

991. *Priscianus III 3 (Gr. lat. II p. 84, 5):* antiqui etiam in quibusdam gentilibus comparatiuis usi sunt. Punus Punior. Plautus in Poenulo: 'nullus . . . Punior' 993. *Priscianus XII 29 (Gr. lat. II p. 595, 13):* . . . non solum 'cuias', sed etiam 'cuiatis' proferebant communi genere. Plautus in Poenulo: 'quid sit . . . oppido?' *Idem XVII 23 (Gr. lat. III p. 122, 15):* cuias, cuius nominatiuum etiam 'cuiatis' communi genere antiqui proferebant. Plautus in Poenulo: 'quid sit . . . oppido'

---

991. ANSCISNULLUS *(reliqua legi nequeunt) A* Agor.] *praem. FZ.* Milph. *BCD* Anscis *C.* An tu scis *Bothius* Milph. *FZ.* Agor. *BCD* nullust med hodie *scripsimus duce Ritschelio Nov. exc. p. 96 (ubi simul de* hodie *cogitat).* nullus me est hodie *B cum Prisciano.* nullus me est *CDFZ.* est nullus me hodie *Brugmanus p. 28* poenus *FZ.* penus D^3. denus BCD^1. Punus *Priscianus, Geppertus* Poenior *Bothius.* punior *libri cum Prisciano, Geppertus* 992. Milph. *praem. CD. om. B* AD . . ATQ·APPELLA . . I . . ELI . . . . . NERIT *A* Adei atque *scripsimus ex A.* Adi atque *DFZ.* Adiatque *B.* Atque adi *cum spatio post* adi *C* ueli *B* 993. QUEISITQUOIATISUN . . S*(incerta)* . . . . . RSE(RSE *incertae)*— *A: cf. v. 994* Qui sit *BDFZ.* Quisit *et spat. 12 litterarum post* sit *C.* Quid sit *Priscianus* quo patis *BCD.* quo patre *F.* cuiatis *Z, Priscianus* ne parseris *FZ.* ne parleris *BCD* 994. Milph. *praem. FZ.* Agor. *BCD* AUOQUOIATISESTISUNDESITNEPARSERE*(vel* I*)*I*(vel* T*)*S *A errore in v. 993 relapsus* Quid est cuiates *Priscianus* quo lates *D.* quo lates //// *(er.* es*) B.* quo lętes *C.* quo te lates *F.* cuiates *Z* quo exoppido *C.* quo quoppido *B* 995. ANNO*(vel* C*)*B*(min. prob.* D*)*YN(N *dubia: possis etiam de* TY *vel* TE *vel* IC *vel sim. cogitare)*MYT*(vel* E, I, L, P*)*T*(vel* P, E, I*: pro duabus his etiam* N *legi possit)*HYMBA(BA *dubiae)*LLE*(vel* T, I*)*U*(dubia)*D*(vel* B, P, *min. prob.* E, T*)*R*(min. prob.* A*)*A*(min. prob.* R*)*D*(vel* E*)*A*(vel* R, *min. prob.* H*)*I*(min. prob.* S*)*TANNE*(vel* I, T, P*)*C*(min. prob.* O*)*H *A, litteris 20—27 incertissimis* annon muthum balle bachaedre anech *BC (*becha edre enehc, edre *s. v.) D (*anno *et* becha edre*)* 996. Milph. *praem. BC (in ras.) D* QUIDAITHANNONEMSEESSEAITCARTHAGINE *A* Quid agit *B.* Quid ait *in ras., ubi* MIL

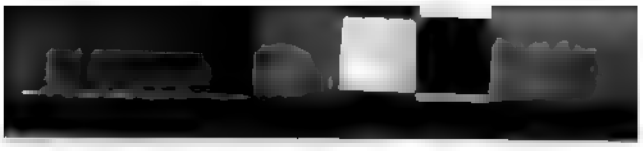

MILPHIO

Hannonem se ésse ait Carthágine,
Carthágíniensis Múthumballis fílium.

HANNO

Auó.

MILPHIO

Salutat.

HANNO

Dónni.

MILPHIO

Doni uólt tibi
Dare híc nescio quid. aúdin pollicitárier?

AGORASTOCLES

Salúta hunc rursus Púnice uerbís meis. 1000

MILPHIO

Auó donni inquit híc tibi uerbís suis.

HANNO

Me har bocca.

MILPHIO

Istuc tíbi sit potius quám mihi.

AGORASTOCLES

Quid aít?

MILPHIO

Miseram ésse praedicat buccám sibi:
Fortásse medicos nós esse arbitrárier.

---

quid ait *er., C* Milph] Agor. *BCD* Hannonem — carthagine *in ras. C* se esse *scripsimus ex A.* sese *reliqui* 997. CARTHAGINIENSISMYTT*(vel* Ę, Į*)*-HUMBALISFILIUM *A* Carthaginienses *BD.* carthaginenses *(*car *in ras. et* es *ex* is *ut vid.) C.* Carthaginensem *FZ.* Carthaginiensem *Camerarius* muthum has. lis *B.* muthum baslis *C (*s *prior ex* l *corr.) D (eadem in* l *corr.).* muthum ballis *FZ* 998. *Sic A, nisi quod* UULTTIBI Auo] no *BCDFZ* oult *FZ cum A* 999. DAREHIĊNESCIOQUIDAUT*(vel* I*)*INPOL-LIĊITARIER *A* hic *Bothius cum A.* hinc *libri praeter A Super* audin *supersc.* Ag D^3 quidaudin *C* pollicierier *BC.* pollicerier *DFZ* 1000. *Pers. om. BCD* SALUTAHUNCBURSUSPUNICEUERBISMEIS *A* rusus *B.* rursum *Ritschelius Opusc. II p. 260* 1001. AUODONNIMIN-QUITHICTIBIUERBISSUIS *A* nonni *B.* nonne *CDFZ: corr. Camerarius* mihi inquit hic tibi *Wexius Meletem. p. 33 (cf. A), ubi* mihi *del. Ussingius.* mihi hic tibi inquid *BC.* hic mihi tibi inquit *DFZ.* hic tibi dicit *Guyetus.* mi hic inquit tibi *Geppertus* 1002. MEPHAR-BUA♯ISTUCTIBISITPOTIUSQUAMMIHI *A* Me har bocca *B.* Me har-bocca *CD (*e *ex* a*)* me har] meshar *Schroederus die phōn. Spr. p. 316* quammihi *C* 1003. *Sic A, nisi quod* MISERAM 1004. *Sic A, nisi quod* ARBITRARIER *Agor. pers. praem. Bentleius* nosesse *(prior* e *ex* s*) B* arbitratur *FZ*

AGORASTOCLES

Si itást, nega esse: nólo ego errare hóspitem.

MILPHIO

Audín tu? rufeen nuco istam.

AGORASTOCLES

Síc uolo

Profécto uera cúncta huic expedírier.
Roga, núm quid opus sit.

MILPHIO

Tú, qui zonam nón habes,
Quid in hánc uenistis úrbem aut híc quid quaéritis?

HANNO

Muphursa.

AGORASTOCLES

Quid ait?

HANNO

Miuulec hi an na.

AGORASTOCLES

Quíd uenit?

MILPHIO

Non aúdis? mures Áfricanos praédicat
In pómpam ludis dáre se uelle aedílibus.

HANNO

Laech lach ananim limini chot.

1005. *Sic A, nisi quod* SIEST ita est *Camerarius.* est *libri cum A.* id est *Pareus*[3] Id si est *Geppertus* ergo *D* 1006. AVDINTVRVFEYNNYCCHOI *rel* E, T SSAM#SICVOLO *A* *Verba Punica Ussingius Hannoni tribuit, reliqua Agorastocli* Audi turufeen nuco istam *B.* Auditu rufen nuco istam *CD* 1007. *Sic A, nisi quod* PROFECTO 1008. *Sic A* numquid *CD* zonam (z *in litura*) *B* Tuquizonam *C* 1009. *Sic A, nisi quod* URBEMAUTQUIDQUAERITIS hin hanc *B* aurbem *B* aut hic *Geppertus.* aut *libri cum A* quidnam *Pylades* queritis *B. item.* ti *s. r. C* 1010. MVPHVRSAQVIDAIT-#MIV *et in fine* #QVIDVENIT *A ita, ut in interstitio paullo minus quam* VLECHIANNA *videatur exstitisse* Mu phursa *D* Miuulec hi an na *B.* Muiulechianna *C.* Muiulec hianna *D* 1011. NONAVD. *dein in medio versu* C *et paullo post* EDICAT *A* predicat *BC* *V. 1012—1018 in D alia manus antiqua scripsit* 1012. . . P *et suo loco* RESEVELLEAEDILI-BVS *A* Inpompam *C.* In popam *B* laudis *F* dare se] dares *BC D*[1]. dare *Z: corr. D*[2]*F. Camerarius* edilibus *C* 1013. LE *rel* I. P. T CHL *rel* I. E. P. T ACHANNANIL *rel* P I *rel* T MNI *rel* E, P, T I *rel* E, P, T CH H *incerta* T *rel* E. I. P. I. QVIDNVNCAIT *A* Laech lach ananim limini chot *B.* Ialehelahcananim ni *e corr.* liminichot *C.* Ialehelahcananimlimiiichot *D* liminuchot *Güdemeister* *Secuntur post* liminichot *verba* Hui cc (*r.* 942 3 — fratris filium (952) *iam supra scripta*

AGORASTOCLES
Quid núnc ait?
MILPHIO
Ligulás canalis aít se aduexisse ét nuceis:
Nunc órat operam ut dés sibi, ut ea uéneant.
AGORASTOCLES
Mercátor credost.
HANNO
Issam arbinam.
AGORASTOCLES
Quid est?
HANNO
Palu, mer, gad ectha.
AGORASTOCLES
Mílphio, quid núnc ait?
MILPHIO
Palás uendundas síbi ait et mergás datas:
Ad méssim credo, nísi quid tu aliúd sapis:
Vt hórtum fodiat átque ut frumentúm metat.

---

et hic m. 1 vel eiusdem actatis m. deleta: discrepantias supra adnotavimus C' nota usi Agor *add. D*⁴ nunc *in ras. (post* c *er.* t*) C*

1014. LIGULASCANALI*(vel* E*)*SAITSEADUEXISSEETNUCE*(vel* I*)*I*(vel* E*)*S *A* Lingulas canalis *FZ.* Ligulas uenales *Dousa fil.* ficulas fabulas *Acidalius, quae transponit Guyetus.* Ligulas cannabes *Alciatus* ad uexisse *B* nuces *libri praeter A* 1015. NUNCORATOPERAMUTDESUTEAUENE*(vel* I*)*ANT *A* ueniant *BDZ.* ueneant *ex* ueniat *C*

1016. MERCATORCREDOEST♯ASSAMM*(vel* H*)*ARBINAMQUIDEST *A* credo est *BDFZ.* est credo *C* Issam B arbinam *B.* Is sam MIL. arbinam *C.* Issam mil arbinam *D.* Issain. Mil. Arabinam *F.* Isam Mi. arbinam *Z* Agor.] *Pistoris. om. BCDFZ sine spatio* Quid est *Camerarius cum A.* quidem *BCDFZ* 1017. PALUMI*(vel* T*)*RGADETHA♯MILPHIOQUIDNUNCAIT *A* Palum erga detha *B.* Palum erga dectha *CD* 1018. *Sic A, nisi quod* AITET *et* DATAS *Verba* Palas — ad me *(v. 1021) desunt in C* bendundas *BD* sibi ait et *Camerarius cum A.* sibim tet *BD.* sibimet *FZ* *V. 1019 sq. hoc ordine A exhibet: inverso reliqui BDFZ. V. 1019 post v. 1022 collocat Bothius. V. 1020 ex alt. rec. repetit Hasperus l. s. s., fort. recte* 1019. ADMESSI*(vel* E*)*MCREDONISIQUIDTUALIUDSAPIS *A* credo nisi quidem tua *BDF (*nisi hic quidem*) Z (*tuam*), unde* credo missus *(*missust *Brixius Em. Pl. (a. 1854) p. 11)* hic quidem tuam *Pylades duce Valla.* credo nisi quid aliud autumat *Geppertus* nisi quid tu *ex A vel* nisi quidem tu *Luchsius Studemundi Stud. vol. I p. 23* 1020. UTHORTUMFODIATATQ·UTFRUMENTUMP*(vel* I, E, T*)*ETAT *A* ortum fodiat atque ut *Z.* hortum fodi atque ut *BF (*ortum*).* hortum *(*h *s. v.)* fodi *(s. v. m. 3)* atque ut *(*ut *ex* in*) D* *Ceterum h. v. Agorastocli dat Geppertus signum interrogationis in fine collocans*

AGORASTOCLES
Quid ístuc ad me?
MILPHIO
Cértiorem te ésse uolt,
Ne quíd clam furtim se áccepisse cénseas.
HANNO
Muphonnium sucorahim.
MILPHIO
Em, caue sis féceris,
Quod hic te órat.
AGORASTOCLES
Quid aiť aút quid orat? éxpedi.
MILPHIO
Sub crátim uti iubeas sése supponi átque eo
Lapidés inponi múltos, ut sesé neces.
HANNO
Gunebel balsameni erasan.
AGORASTOCLES
Narrá, quid est?
Quid aít?
MILPHIO
Non hercle núnc quidem quicquám scio.
HANNO
At út scias nunc dehínc latine iám loquar.
Seruom hércle te esse opórtet et nequam ét malum,

1021. QUIDISTUCADME#CERTIOREMTEESSEUOLT *A* cerciorem *B* uolt *Scaliger, Bentleius cum A.* uoli *BCD.* uolui *FZ* 1022. NEQUIDCLAMFURTIMSEACCEPISSECENSEAS *A* Nequid *CDZ.* Nequit *B* furtim se] furtise *B.* furtiue *CDFZ.* furtimue *Scaliger, Lambinus* cepisse *Geppertus Stud. Pl. I p. 136* cen seas *C* 1023. MUFONNIMSICCORATIM#HEMCAUESISFECERIS *A* *Pers. initio om. BCD* Muphonnium *BCD* sucorahim *BC (spat. ante eam vocem).* sucoraim *D* Em *BD.* Ein *C.* Hem *FZ cum A* cauesis *F cum A.* caue si *reliqui* 1024. *Sic A, nisi quod* AUTQUIDORAT te *del. Bothius, Reizius* 1025. *Milph. pers. om. BCD*[1] *(add. D*[3]*)* SUBO *vel* O RAT *vel* EMUTIUREASSESUPPONIATQUEEO *A* Sub gratim *BCDF.* Suberatim *Z* uti *Camerarius.* ut *libri* sese *Pylades.* se *libri cum A* ad que *B* 1026. *Sic A, nisi quod* NECES imponi *C* ut ex sit *B* sese enices *Pareus*[3] 1027. GUNEBBALSAME *vel* P, T-MLYRYLA#NARRAQUIDEST *A* Gunebel balsameni erasan *BC et, nisi quod* balsamem, *D* 1028. *Sic A, nisi quod* QUIDEMQUIDQUAM Quid *FZ cum A.* Qui *BCD.* Quod *Bothius cum v. 1027 verba construens* quae quam *B* 1029. *Sic A, nisi quod* IAM Atque ut *Pareus*[3]. At tu *Pareus*[2] 1030. SERUMHERCLETESSEOPORTETETNEQUAMET-MALUM *A* Seruom solus *B* hercle l *c corr. C.* hodie *Z* et nequam] ene quam *B*

Hominém peregrinum atque áduenam qui inrídeas.

MILPHIO

At hércle te hominem et sýcophantam et súbdolum,
Qui huc áduenisti nós captatum, mícdilix,
Bisúlci lingua, quási proserpens béstia.

AGORASTOCLES

Maledícta hinc aufer: línguam conpescás face.
Maledícere huic tu témperabis, sí sapis:
Meis cónsanguineis nólo te iniusté loqui.
Carthágini ego sum gnátus, ut tu sís sciens.

HANNO

O mí popularis, sálue.

AGORASTOCLES

Et tu edepol, quísquis es:
Et sí quid opus est, quaéso, dic atque ímpera,
Populáritatis caúsa.

HANNO

——— Habeo grátiam:

1034. *Varro de l. l. 5, 68:* serpere et proserpere idem dicebant ut Plautus quod scribit: 'quasi . . . bestia'

1031. HOMINEMPEREGRINUMATQ·ADUENIAM *(nil ultra scriptum) A* ad que *B* irrideas *C* 1032. *Sic A* Ad *B* sicophantam *C.* sycophanta *B.* sicophanta *D* subolum *D* 1033. *Sic A, nisi quod* MIGDI-*(vel* E*)*LI*(vel* E*)*X*(vel* A*)* ad uenisti *B* micdilix *Turnebi Adv. X 24 membranae.* migdilix *cum A Scaliger, qui tamen etiam* migdilybs *(*migdilibs *Turnebus).* mic dilia *B.* micdilia *CDZ.* nundilia *F.* migdolibs *Bothius* 1034. *Sic A, nisi quod* PROSERPẸNS Bisculcilinguis *Geppertus.* Bisulca lingua *tacite Lambinus. cf. Ribbeckius Trag.*[2] *p. LXXV sq.* pro serpens *BC* 1035. MALEDICṬAHANCAUFERLṆGUAMCONPESCASFACE *A* aufers *BCD* compescas *CFZ* tace *FZ: corr. Gruterus* 1036. *V. in suspicionem vocant Lonanus p. 57, Hasperus l. s. s., Geppertus Sic A, nisi quod* MALEDICERE *et om.* TU 1037. *Sic A* Meis] Ineis *D* Meus est sanguineus *F* in iuste *BC* 1038. *Sic A, nisi quod* CARTHAGINE *et* SISC*(vel* S*)*IENS Cartagini *(*g *e corr. C) CD* sum *(*um *s. v.) C* gnatus, n *inter scribendum ex* r *D* tu *om. DZ* 1039. OMIPOPULARI*(vel* E*)*SSALUEETTUEDEPOLQUISQUISEST *A, nisi quod de* Q *ante* UISEST *dubitari potest* mi *Scaliger cum F et A.* mihi *BCDZ: cf. Bergkius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 829* tu *om. C* qui quis *B* es *libri praeter A omnes* 1040. *Sic A, nisi quod* DIC Et siquid *CZ.* Et siquod *B.* Si quid *F* est *om. C* quęso *B* dicat que *B.* dicatque *D.* dicat quae *C* 1041. *Sic A, nisi quod in* POPULARITATIS *dubia* L causad Poen. *Guyetus, Ritschelius Nov. exc. p. 78.* causa. Poen. Hercle *Muellerus Pros. Pl. p. 522* Habeo tibi *Pareus*[3] *V. 1042—1053 eo ordine exhibuimus qui est in BCDFZ: v. 1042. 1043 A exhibet post*

Verum híc hospitium ego hábeo. Antidamae fílium,
Quaesó, commostra, sí nouisti, Agorástoclem.
(Sed ecquem ádulescentem tu híc nouisti Agorástoclem?

AGORASTOCLES

Siquidem Antidamai quaéris adoptatícium: 1045
Ego sum ípsus, quem tu quaéris.

HANNO

Hem, quid ego aúdio?

AGORASTOCLES

Antídamae gnatum me ésse.

HANNO

Si itast, tésseram
Conférre si uis hóspitalem, eccam áttuli.

AGORASTOCLES

Agedum, húc ostende. est pár probe, quam habeó domi.)

---

v. 1048: v. 1053 et ante v. 1049 et post v. 1052 idem codex. versuum 1043 et 1044 ordinem invertit Acidalius dubitanter: alterutrum suspectum esse censet Lomanus p. 57. Maiores esse turbas sensit Muellerus Pros. Pl. p. 296 adn., quas ex duplici recensione repetierunt duce Osanno p. 202 (1043=1044) Seyffertus Stud. Pl. p. 11, Goetzius Acta soc. phil. Lips. vol. VI p. 260 1042. UERUMEGOHICHOSPITIUMHABEOANTIDAMAE*(vel* I*)*FILIUM *A* hic hospitium ego *Bothius.* ego hic *(*hic ego *D, corr. m.*[2] hic *om. B.* c *e corr. C)* hospiti sum *BCD.* ego hic hospitem unum *FZ (*hispitem*), ubi* unum hospitem *Meursius cum Pylade.* hic ego hospitem *Acidalius.* enim ego hic hospitem *Geppertus.* habeo ego hic hospitium *Guyetus* antidamę *C* *Post* filium *plene distinxit Acidalius* 1043. *Sic A, nisi quod* QUAERO *et* AGORASTOCLEN Quaeso *F, Acidalius.* Quaero *Z.* Quęro *C.* Quero *BD* com monstransi *B.* commonstrans *CD.* commonstretis *FZ (*commost-*).* commonstres si *Pylades* agorastoclem *libri praeter A omnes* *Post hunc v. quaedam intercidisse suspicatur Seyffertus l. s. s.* 1044. *Aggr. pers. praem. FZ et editionum aliquot* *Sic A* Sed hec quem *B.* Sed hęc quem *CD.* Ecquem *Angelius* adolescentem *CDFZ* 1045. *Sic A, nisi quod* ANTIDAMATI *Pers. om. CFZ* Antidamai *Bothius.* anthidamarchi *BC.* antidamarchi *CFZ.* Antidamatae *Ritschelius olim: cf. Opusc. III p. 304. 337.* Antidămăti *Crainius Diar. gymn. vol. XX (a. 1866) p. 477.* tu Antidamae hic *Acidalius.* Antidamae tu *Ussingius in adn.* Antidamae Demarchi *Lipsius Ant. lect. II 19, ut taceamus alios* quęris *BC* ad optaticium *C.* adoptatium *B* 1046. *Sic A* quęris *C.* queris *BD* Hem *libri cum A* 1047. *Sic A, nisi quod omisso post* ESSE *spatio* antidamę *C.* antidame *D* gna tum *C* med esse *Scaliger* ita est *libri praeter A* tesseram *Valla cum A.* te esseram *B.* te esse iam *CDFZ* 1048. *Sic A* confer te *F.* confer *Z: corr. Pylades* siuis *B* 1049. AGEDUMHUICOSTENDEESPARPROBENAMABEODOMI *A* Age dum *B* quam *Seyffertus Philol. vol. 27 (a. 1868)*

HANNO

O mi hóspes, salue múltum. nam mihi tíos pater
Patrítus ergo hic hóspes Antidamás fuit.
Haec mi hóspitalis téssera quom illó fuit.

AGORASTOCLES

Ergo híc apud me hospítium tibi praebébitur:
Namque haúd repudio hospítium neque Cartháginem,
Vnde súm oriundus.

HANNO

Dí dent tibi omnes, quaé uelis.
Quid aís? qui potuit fíeri, ut Carthágini
Gnatús sis? hic autem hábuisti Aetolúm patrem.

---

p. 458. nam *libri cum A.* eius quam *Muellerus Pros. Pl. p. 296* abeo *Pius cum A* domi *Angelius, Scaliger cum A.* domum *BCDFZ* 1050. *Sic A, nisi quod* MULTUMNAMMIPATER *Ó C* sal ue *B* mihi tuus pater *BCDFZ.* illius mihi pater *Geppertus.* ille ipsus mihi *Ritschelius Nov. exc. p. 84* 1051. *Sic A, nisi quod* PATRITUSERGOHOSPES Patritus *Bothius cum A.* Patruus *C.* Patri tuus *D.* Patri. Ag. Tuus *F.* Pater tuus *BZ.* Paternus *Scaliger* ergo hic *Ritschelius Nov. exc. p. 85.* ergo *libri.* ergod *Ritschelius duce Guyeto ibidem.* ergo mi *Acidalius duce Pylade.* ergo *suspectum* anti damas *B* Patri tuo ergo ego hospes Antidamae fui *Muellerus Pros. Pl. p. 485.* Pater tuos ergod, olim Antidama hospes fuit *Ritschelius l. s. s.* 1052. *Sic A, nisi quod* MIHI *et* CUM Hęc *C* mihi *libri cum A* essera quo millo *B.* tessera cum illo *CDFZ* illo cum *Scaliger.* cum illo olim *Acidalius* Haec hospitalis tessera mihi cum illo fuit *Bentleius.* Fuit hospitalis tessera haec cum illo mihi *Bothius*[2]. Haec mihi hospitalis fuit cum illo tessera *Reizius.* Mihi hospitalis tessera haec *(ita Geppertus) vel* Haec cum illo tessera hospitalis mihi fuit *Muellerus Pros. Pl. p. 4. an* Haec tessera hospitalis mihi *e. q. s.?* 1053. Agor.] *om. BCD* *Sic A, nisi quod* TIBI *omisso* *De* med *cogitat Ritschelius Nov. exc. p. 49* fospitium *Schenklius l. s. s. p. 615 (9)* prebitur *B.* praebibebitur *Ritschelius Opusc. II p. 401 (*Ergo tibi apud me hic hosp. pr.*): cf. Langenus p. 274* 1054. *Sic A, nisi quod* NAM *et* NEQ;CARTHAGINEM Namque haud *Acidalius duce Pylade.* Nam haud *libri cum A.* Nam non *vel* Nam ego haud *vel* Nam hercle haud *Muellerus Pros. Pl. p. 746* Nam haud hospitium *Guyetus* prepudio *B.* p̄pudio *CDF* neque *in marg. B* cartaginem *CD* 1055. INDESUMORIUNDUS‡DE*(vel* I*)*IDENTTIBIOMNESQUAEUELIS *A* Unde *F, Pylades.* Inde *BCD Z cum A* sum *del. Ussingius cum Guyeto* oriundus *B* Hanno] Agor. *CD* dident *D.* diderit *B* Di omnes tibi dent *Geppertus.* Di dent omnes *Redslobius Symb. p. 15* Di omnia tibi dent *Lomanus p. 59* quę *C* 1056. *Sic A, nisi quod* AISQUID Quid ait *DFZ et militi quidem verba tribuentes FZ: corr. Pylades* quid *ex A Ritschelius Nov. exc. p. 56* potis est *Luchsius Hermae vol. VIII (a. 1873) p. 117* uti *Geppertus* cartagini *C* fieri? tu Carthagini ‖ Es gnatus *e. q. s. Ussingius* 1057. *Sic A, nisi quod* HABUISTI hic autem Aetolum habueris *Acidalius.* si

AGORASTOCLES

Surrúptus sum illinc, híc me Antidama hospés tuos
Emít et is me síbi adoptauit fílium.

HANNO

Demárcho item ipse fúit adoptatícius.
Sed mítto de illoc: ád te redeo. díc mihi:
Ecquíd meministi tuóm parentum nómina?

AGORASTOCLES

Patris átque matris mémini.

HANNO

Memoradúm mihi,
Si nóui forte aut sí sunt cognatí mihi.

AGORASTOCLES

Ampsígura mater míhi fuit, Iahón pater.

HANNO

Patrem átque matrem uíuerent uellém tibi.

AGORASTOCLES

An mórtui sunt?

HANNO

Fáctum: quod ego aegré tuli:

1062. *Priscianus VII 26 (Gr. lat. II p. 308, 24):* tuum pro tuorum . . . Plautus . . . in Poenulo: 'ecquid . . . nomina'

hic autem habuisti Aetolum *Bothius* aecolum *B.* aetholum *CD*

1058. *Sic A, nisi quod* ANTIDAMAS *et* TUUS Subreptus *F.* Surptus *Acidalius* illim *Lambinus, Lachmannus in Lucr. p. 189, Ritschelius Opusc. II p. 454: cf. tamen Nov. exc. p. 63* hic me Antidama hospes *Muellerus Pros. Pl. p. 10.* hic me *(*me *s. v. D)* antidamas hospes *libri cum A.* hic hospes Antidamas *Bothius ducibus Lambino et Acidalio. (*illim*)*, hic med Antidama hospes *Ritschelius Opusc. III p. 126 Cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 12* tuus *libri cum A* 1059. *Sic A* Emittetis *B.* Emit me et is *Camerarius: cf. Acidalius* ad optauit *B.* adoptauit *(*d *inter scrib. ex* p*) D* 1060. *Pers. om. B Sic A, nisi quod* ITEM *et* ADOPTATICIUS *A* adoptatitius *D.* adoptatius *B* 1061. *Hann. not. praem. B Sic A* illo ad *BCDFZ.* illo et ad *Camerarius* rodeo *C Cf. Langrehr p. 25* 1062. *Sic A, nisi quod* TUUM Ec quid *CD* tuum *libri cum Prisciano* 1063. *Pers. om. B* PATRISATQ:MATRIS♯MEMINI♯MEMORADUMMIHI *A* adque *B* Hanno] *om. C in principio v.* Memora dum *FZ cum A.* Memorandum *BCD* 1064. *Sic A, nisi quod* NOTIO *pro* noui 1065. AMSIGURAMATERFUITMIHIHIAONPATER *A* Ampsigura *BDFZ.* Amsigura *C cum A: cf. Studemundus l. i. s. et Koenig de nom. pr. p. 8 sq.* mihi *(*m *inter scrib. ex* s *facta) D* Iahon *Studemundus Nov. ann. vol. 113 (a. 1876) p. 71.* ihon *B.* iacon *F.* lachon *Z.* Iachon *CD, Pylades* 1066. *Inde ab hoc v. usque ad 1103 deficit A V. om. F* 1067. factum quod ego aegre tuli *Lambinus, Bentleius, Bothius.* factum quod aegre *(*egre *C)* tuli *libri.*

Nam mihi sobrina Ampsígura tua matér fuit,
Patér tuos is erat fráter patruelís meus,
Et ís me heredem fécit, quom suom obiít diem,
Quo mé priuatum esse aégre patior mórtuo.
Sed sí itast, ut tu sís Iahonis fílius,
Signum ésse oportet ín manu laeuá tibi,
Ludénti puero quód memordit símia.
Osténde: inspìciam.

AGORASTOCLES

Em.

HANNO

Aperi, si audes. átque adest.

AGORASTOCLES

Mi pátrue, salue.

HANNO

Et tú salueto, Agorástocles.
Iterúm mihi gnatus uídeor, quom te répperi.

---

factum, quod quidem aegre tuli *Acidalius.* factumst aegre quod tuli *Guyetus.* factum quod mi aegre fuit *coll. Curc. v. 169 Reizius: cf. Seyffertus Stud. Pl. p 7 et Goetzius Act. soc. phil. Lips. vol. VI p 247* 1068. sobrina ampsigura *(pro* m *incohabatur* p*) C.* sobrinammpsagura *(*am *corr. in* aa*) B* 1069. tuus *libri* is *del. Pareus³, Bothius: cf. Madvigius ad Cic. de fin. V 8, 23* erat *(*e *inter scrib. ex* f *vel* s *corr.) D* 1070. his *B* quom *solus B.* cum *reliqui* suum *libri* obit *Reizius, Muellerus Pros. Pl. p. 459* 1071. *Suspectat hunc v. Hasperus l. s. s.* priuatum esse *Camerarius.* priuatum *libri* agrae *B.* ęgre *C.* egrę *D* pacior *C* priuatum patior aegre *Pylades* 1072. ita est *BCD* iahonis *B.* iahonis *(*a *ex* o*) D¹.* iahonis *D⁴ ut vid.* iachonis *C.* lachonis *FZ* 1073. inmanu leua *C* manuleuatibi *D* 1074. memordit *D, Scaliger, Bothius.* me mordit *C.* momordit *BFZ* 1075. Ostende ut *Camerarius* inspiciam *Camerarius.* inspici iam *B.* inspice iam *reliqui.* Ag. inspice. Poen. Iam *Pylades* Agor. Em Hanno. Aperi, si audes. atque adest *scripsimus dubitantes.* aperi audi atque *(*audiatque *B)* ades *libri, ubi* aperi. Ag. uide. Eccum adest *Muretus Var. lect. XII 19* Ag. inspice iam: Poen. Ah perii. Ag. Ah dii ecce adest *Gruterus.* inspiciam aperte. age. Agor. Audio. Poen. Atque adest *Bothius¹.* inspiciam. Ag. Ut perii, audiui. Poen. Atque adest *Bothius².* Ag. Inspice iam. Poen. Aperi. Ag. Vide sis. Poen. eccum adest *Weisius.* inspiciam. ah perii gaudio, atque id est *Kochius Nov. annal. vol. 107 (a. 1873) p. 243* Ah perii. uiden? HA. Atque eccum *Geppertus* adi atque ades *Lambinus.* Ag. Audio atque adest *Spengelius Plaut. p. 195 Versus additicius videtur Ussingio* 1076 Agor.] *pers. prnem. BFZ, om. CD* salueto *Camerarius.* salue *libri,* salue, mi *Pylades* agorastocles *D* 1077. Item *C* quom te *Luebbertus Gramm. Stud. II p. 243, Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1878) p. 404.* quo atte *B.* quo ate *CD¹.* quod te *D⁴FZ.* quia te *Camerarius*

MILPHIO
Pol istám rem uobis béne uortisse gaúdeo:
Sed té moneri núm neuis?
HANNO
Sané uolo.
MILPHIO
Patérna oportet fílio reddí bona:
Aequómst habere hunc bóna, quae possedít pater.
HANNO
Haud póstulo aliter: réstituentur ómnia:
Suam síbi rem saluam sístam, si illo aduénerit.
MILPHIO
Facitó sis reddas, étsi hic habitabít, tamen.
HANNO
Quin méa quoque iste habébit, si quid mé fuat.
MILPHIO
Festíuom facinus uénit mi in mentém modo.
HANNO
Quid idést?
MILPHIO
Tua opus est ópera.
HANNO
Dic mihi, quíd lubet?
Profécto uteris, út uoles, operám meam.

1078. istanc *Bothius* uobis *del. Pareus*², *Guyetus, Reizius* bene *del. Weisius* bene uortisse (= beneuertisse) *Muellerus Pros. Pl. p. 390.* bene euenisse *libri* *De v. 1079—1085 suspicionem movet Schueth p. 38: cf. v. 1278 sq.* 1079. Sed *Pareus*³. Et *libri.* At *Geppertus* te monerinum neuis *B.* temoneri num neuis (*ex* niuis *m. 1.* ne uis *m. 4*) *D.* te moneri num me uis *C.* te moueri num neuis *F.* te moneri nonne uis *Z, ubi* non neuis *Acidalius*, numne *Ritschelius Proleg. p. 75: at cf. Opusc. II p. 248* *V. 1080 et 1081 simul ferri non posse dicit Langrehr p. 21* 1080. filio reddi *Bentleius, Bothius.* filio reddi *D (corr. m. 2).* reddi filio *reliqui* 1081. Aequom si *B.* ęqum si *C.* Aequum si *D.* Aequumst *F.* ęquum est *Z* que *BCD* 1082. Haut *B* restituentur (*pro* e *alt. incohata erat* n) *C* omma *B* 1083. sibi rem *B, Brixius ad Trin. v. 156.* rem sibi *reliqui* illoc uenerit *Geppertus* 1084. Facito *ex* Facite *is qui sigla personarum scripsit in B* et si *C* habitabit *Pylades.* habit *BC.* habet *FZ.* habit (h *s. v.*) *D.* hic habitat *Bothius* *Cf. Langrehr p. 21* 1085. Quim *B* siquit *B* de me *FZ* fuit *B* 1086. *Milph. pers. om. B* Festiuom *B.* Festiuum *CD* mihi in mentem *DFZ.* mihi immentem *B.* mihi inmentem *C* 1087. tua opus est *B, Bothius.* tua est opus *CDFZ* dic/// (*er. pars* t *litterae*) *C*

Quid ést negoti?

MILPHIO

Pótin tu fieri súbdolus?

HANNO

Inimíco possum: amícost insipiéntia.

MILPHIO

Inimícus herclest húius.

HANNO

Male faxím lubens.

MILPHIO

Amat á lenone hic.

HANNO

Fácere sapientér puto.

MILPHIO

Leno híc habet uicínus.

HANNO

Male faxím lubens.

MILPHIO

Ei duaé puellae sínt meretrices séruolae
Soróres: earum hic álteram efflictím perit,
Neque eam íncestauit úmquam.

HANNO

Acerba amátiost.

MILPHIO

Hunc léno ludificátur.

HANNO

Suom quaestúm colit.

1089. negotii *BCD*, negocii *FZ* potin tu *BCDF*. potin *Z* sub dolus *D* 1090. amico est insipientia *Pylades*. amico *(sequitur spatiolum C)* insipientia est *libri*. nam amico insipientia est *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 403* 1091. hercle est *libri* 1092. allenone *B*. alenone (n *prior s. v. C*) *CD*. ab lenone *F* Facere *Camerarius*. Facile *BCD*. Facit *FZ*. Facit id *Pylades* 1093. Leno *om. C* habet uicinus *Seyffertus Stud. Pl. p. 6*. habitat uicinus *libri* 1094. duę puellę *C* seruulae *D*. seruulae *B*. seruulę *C* 1095. perit *Z*. periit *BCDF* 1096. incestauit *(s ex* t, t *prior ex* s, *quae ex* t *facta est) C* acerba *in ras., ubi* suũ quęstũ colit *scriptum erat, C* amatio st *B*. amatio est *reliqui* 1097. Hunc *Pius*. Nunc *libri* ludicatur *B* suum *libri* quęstum *C*. questum *B* querit *et s. v.* colit *D*

MILPHIO

Hic illí malam rem dáre uolt.

HANNO

Frugist, si íd facit.

MILPHIO

Nunc hóc consilium cápio et hanc fabricam ápparo,
Vt te állegemus: fílias dicás tuas
Surrúptasque esse páruolas Carthágine
Manúque liberáli causa eas ádseras,
Quasi fíliae tuaé sint ambae. intéllegis?

HANNO

Intéllego hercle: nám mihi item gnataé duae
Quom nútrice una súnt subreptae páruolae.

MILPHIO

Lepide hércle adsimulas. iam ín principio id míhi placet.

HANNO

Pol mágis, quam uellem.

MILPHIO

Eu, hércle mortalém catum,
Malúm crudumque et cállidum atque súbdolum:

1098. illi] ei *Guyetus* Illi hic *Geppertus* rem *om. B* rem malam illi *Pareus*[3] nult *libri* frugist *Muellerus Pros. Pl. p. 123.* frugi *BCDFZ* 1099. han *C* fabricam *(*b *ex* p*) C.* fabrica *B* aparo *B* 1100. Utte *C.* Vite *B* dice has *Franckenus Mnemos. vol. IV (a. 1876) p. 157* tuas *om B* 1101. Surruptas que *BC* paruulas *libri* 1102. Manuque *Pylades.* Manum *libri.* Manu *Scutarius* eas *Reizius. idem vel* has *Weisius.* ambas *libri.* ambo *Bothius.* has *Guyetus* asseras *CD* 1103. Qua si *B* filię tuę *BC* ambę *B.* ambe *C* intellegis D^4Z. intelligis *F.* inpellegis BD^1. impellegis *C* 1104. INTELLE*(vel* I*)*GOHERCLENAM .... ITEMG*(dubia)* ... A— *A* A *praem. B.* Agor. *CZ* intelligo *F* item mihi *Geppertus* duę *B.* tuę *CD* 1105. CUMNUTRI *in A legi potuit* Quom *B.* Cum *reliqui cum A* sunt subreptae *Bothius, Reizius.* surreptas uni *BCD.* subruptae sunt *F.* surreptae sunt *Z* paruulę *CD.* paruuloe *B* 1106. *Pers. om. B* LE....H..... ADSIMULASIAMINPRINCIPIOID-MIH .... CET *A* assimulas *BC* iam principium id *Acidalius.* iam id principium *Geppertus* inprincipio *C* 1107. POLMAGISQUAM-UELLEM ... *(quadrat* #EU*)*HERCLEMORTALEMC— *A* mage *Bothius* heu *FZ* catum *om. B* 1108. MALUMCRUDUMQ ..... *(quadrare videntur* ·CALLI*)*DUM*(*DUM *dubiae)* ..... *(quadrant* ET-SUBDOL*)*UM *A* crudum que *B* crudumque et] fraudumque *Franckenus l. s. s. p. 157.* uorsutum *Geppertus* et callidum *Pylades.* est ollidum *BC* (olli dum*) D.* est olidum *F.* et olidum *Z* atque *Guyetus.* et *BCDFZ* sub dolum *C* *Versum delet Ussingius, fortasse recte*

Vt ádflet, quo illud géstu faciat fácilius.
Me quóque dolis iam súperat architéctonem.

HANNO

Sed eárum nutrix quá sit facie, mi expedi.

MILPHIO

Statúra haud magna, córpore aquilost.

HANNO

Ipsa east.

MILPHIO

Specié uenusta, críne atque oculis pérnigris.

HANNO

Formám quidem hercle uérbis depinxtí probe.

MILPHIO

Vin eám uidere?

HANNO

Fílias maló meas.

1111—1114. *Gellius N. A. XIII 30, 4:* non solum autem in hominum corporibus, sed etiam in rerum cuiusquemodi aliarum 'facies' dicitur . . Ecce autem id quoque in mentem uenit, quod etiam Plautus in Poenulo 'faciem' pro totius corporis colorisque habitu dixit. Verba Plauti haec sunt: 'set . . . probe' 1111—1112. *Nonius p. 52, 20:* faciem totius corporis formam, [non tantum] *πρόσωπον*, id est os, posuit antiquitas prudens . . . Plautus Poenulo: 'sed . . . ipsa est' 1112. aquilo corpore: nigro corpore *glossa Loewii Prodr. p. 273. Cf. idem p. 298*

1109. UTADFLETQUOILLUMGESTUMFACIATFACILIUS *A* ad flet *D* quis illum gestum *Geppertus* facilus *B* 1110. MEQUOQ·DOLISIAMSUPERATARCHITECTONEM *A* quo que dolisiam *B* architectorem *F* 1111—1114. *Personas mutat Beckerus Studemundi Stud. vol. 1 p. 156* 1111. SEDEARUMNUTRIXQUASITFACI*(vel* E*)* . . MIHIEXPEDI *A* · *num forte* FACIES*?* Set *Gellius* Se te harum *B* qua erat *vel* quad est *postulat Beckerus l. s. s.* qualist *W. W. Lit. Centralblatt a. 1873 p. 947* facile *C* mihi *libri cum A, Gellius, Nonius* 1112. STATURAHAUMAGNACORPOREAQUILO‡IPSAEAST *A* haud *CDFZ.* haut *B.* non *Gellius, Nonius: cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 4* aquilost *Gellius.* aquilo *libri Plautini cum A.* aquilino *Nonius* statura haud magnad, aquilo corpore *reicit Loewius Prodr. p. 273* atque ipsa *Pylades* ipsa est *Nonius cum Gellio* ea st *B* 1113. SPECIEUENUSTAOREATQ·OCULISPERNIGRIS *A* uenusta, a *ex* u *B.* uenustast *Muellerus Pros. Pl. p. 491.* uenustad *Guyetus, Ritschelius Nov. exc. p. 73* crine *Bentleius apud Dawesium Misc. p. 68.* ore *libri cum A, Gellius.* ore paruo *Pylades.* os parua *Bothius.* ore aeque *Gruterus* ocellis *Geppertus* per nigris *BC* 1114. FORMAMQUIDEMHERCLEUERBISDEPINXTIPROBE*(vel* I*)* *A* *Pers. add. D*[3] equidem *F* de pinxti *B.* depinxisti *CDFZ* probe] mihi *libri praeter A* 1115. *Sic A, nisi quod* UIDERE‡FILIAS Vinam *BCD*

Sed i, éuoca illam. sí eae meae sunt fíliae,
Si illárumst nutrix, mé continuo nóuerit.

MILPHIO

Heus, écquis hic est? núntiate, ut pródeat
Foras, Gíddenini: est, quí illam conuentam ésse uolt.

GIDDENIS. MILPHIO. HANNO. AGORASTOCLES. PVER

GIDDENIS

Quis púltat?

MILPHIO

Qui te próxumust.

GIDDENIS

Quid uís?

MILPHIO

Eho,

Nouístin tu illunc túnicatum hominem quí siet?

GIDDENIS

Nam quém ego adspicio? pró supreme Iúppiter,
Erus híc quidem meust, meárum alumnarúm pater,

1116. SEDIATQ·EUOCAILLUMSIEAESUNTFILIAE *A* i euoca *Pareus tert.* i atque euoca *libri cum A* (sedi *C.* Sedi *BD*). i atque uoca *Guyetus, qui tamen versum deleri mavult* i atque illam euoca *Bothius* eae *ras. ex* acae *B.* ę ae *C.* he *F* meae *BC* filię *BC* 1117. *Sic A, nisi quod* ILLARUMEST *cum ceteris et* NUTRIX 1118. *Pers. add. D*³ *Sic A, nisi quod* HEUSECQUID *et* PRODEAT cc quis *BC* hic (h *sup. scr.*) *D* nunciate *B.* nunti ate *C* ut-prodeat *C* 1119. FORASG(*vel* C)IDDE(*vel* I)NI(*min. prob.* E)NI(*min. prob.* E)MESTQUIILLAMCO . . . NTAMESSEUOLT *A* Fonas *B* Giddenini *Muellerus Nachtr. p. 110.* gid dene me *BC* (de ne). giddeneme *DZ.* gigdemene *F. Cf. praef.* uult *BCD*

Act. V sc. 3 G(*vel* C)IDDE(*vel* I)NIS IDEM *A.* Ciddis Milphio Agorastocles Hanno; *quibus suis locis subiungit* NVTRIX SERVOS ADVLESCENS POENVS DV*?* *B.* AUGURAS GITDIS HANO PENVS. MILFIO SER *D*³ *Giddeninis personam B indicat* N *littera. Personas om. CD, nisi ubi notabimus contrarium Retractationis vestigia in hac scaena permulta: cf. Brachmannus de Bacch. retr. scaen. p. 76*

1120. Q . . . PULTAT#QUITUPROX *et in fine* #QUIDUIS#EHO *A* Milph.] *om. BCD sine spatiis* uis *c. sp. C* Quite *C* tui *Geppertus* proximus est *BCDFZ* quiduis *D* S Eho *B*

1121. NOU . . . . . T(*dubia*) *et in fine* ATUMHOMINEMQUISIET (*in spatium magis convenit* uillumtunic *quam* uillunctunic) *A* Mouistin *BCD* (mouist in) tunica tum *B* quisiet *C* 1122. *Pers. om. BCD*

N . . Q *et sub finem* IU(IU *dubiae*)P— *A* aspicio *CDFZ.* aspitio *B* proh *m. 4 ex* pro *D* supre me *B.* suppreme *CD* iuppite *B*

1123. . . . (*quadr.* HIC)QUIDE(*sequitur lacuna paullo maior quam pro* m est meus e)RUSMEARUMA . . . . . UMPATER *A* Erus hic quidem meus est *Bo-*

Hannó Carthaginiénsis.

MILPHIO

Ecce autém mala.

Praestrígiator híc quidem Poenús probust:
Perdúxit omnis ád suam senténtiam.

GIDDENIS

O mí ere, salue, o Hánno, insperatíssume,
Mihí tuisque fíliis, salue: átque eho,
Mirári noli néque me contemplárier.
Cognóscin Giddenínem, ancillam tí tuam?

HANNO

Nouí. sed ubi sunt meaé gnatae? id scire éxpeto.

GIDDENIS

Apud aédem Veneris.

HANNO

Quíd ibi faciunt? díc mihi.

GIDDENIS

Aphrodísia hodie Véneris est festús dies:

---

thius. Erus *(*Herus *FZ)* meus hic quidem est *libri praeter A.* Erus hic quidem est meus *idem Bothius* paeter *B* 1124. H . . NOCARTHAGINIENS *et in fine* MALA *(in priorem lacunam quadrant* an, *in alteram* isecceautem *sine* ♯*) A* carthaginiensis *B.* charthaginiensis *D.* carthaginensis *FZ* mala] uaha *Guyetus* 1125. PRAESTRIG . . . . . Q . . DEM . . . NUS— *A* Praestrigiator, *praeter* P *in lit. B.* Praestigiator *C (*prę-*) DFZ* quid em *C* probus est *BC (*p *ante* probus *er.) DFZ* 1126. PERDUXI . . NE*(vel* I*)*SAD . . . . . NTIAM *A* 1127. *Spat. pers. om. C* OMIERESALUEH . . . . . *(quadrant* annoin*)*-SPERATISSIME *A* O mi ere *in lit. B.* omi ere *C.* omiere *D* here *FZ* saluo *C.* saluete *Geppertus* o Hanno *Muellerus Pros. Pl p. 680.* hanno *BCDFZ* salue, salue *sine* Hanno *Bothius* insperatissime *F.* insperatussime *Z.* insperastis sume *BCD (sec.* s *exp. m. 4 ut vid.)* 1128. MIHITUISQ-FILI *et in fine* EHO *A* tuis que *B* filiis, e *in lit. B* adque *BC* eo *Z.* me *Geppertus.* auo *Ussingius* filiis, Hanno, atque eho *Bothius: cf. v. 1127* 1129. MIRARINOLINEQ-MECON . . . . LARIER *A* contemptarier *BCDFZ: corr. Camerarius* 1130. COGNOSCING E*(vel* I*)*NI*(min. prob.* E*)*NE*(vel* I*,*M*(dubia)*ANCILLAMTUAM *A* Cognosc cn *ut vid. B.* agnoscin *F* giddenimem *C.* giddenimen *D.* giddenemen *Z.* gigdemenem *F.* Giddenemen med ancillam *Kochius Nov. ann. t. 103 (a. 1871) p. 828* tu *addidimus. om. libri* ueterem ancillam *Geppertus.* an non ancillam *Ussingius: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 698* 1131. Poe *CD*^{1} *praem.* NOUISED*(min. prob.* T*)*UBISINTMEAEGNATAEIDSCIREEXPETO *A* nouis et *BCD*^{1}*, corr. D*^{4} meę *C* gnatae meae *Bothius* gnatę *B.* gnate *CD* 1132. APUDAEDEMUENERIS♯QUIDIBIFACI*(sequitur lacuna quae* entd *melius capit quam* untd*)*ICMIHI *A* Agor. *praem. Z* Hanno] *pers. habent CD*^{1} tibi *B* 1133. Agor. *praem.*

Orátum ierunt deam, út sibi esset própitia.

MILPHIO

Pol sátis, scio, inpetrárunt, quando hic híc adest.

AGORASTOCLES

Eho, an huíus sunt illaec fíliae?

GIDDENIS

Ita, uti praédicas.

Tua píetas plane nóbis auxilió fuit,
Quom tu húc aduenisti hódie in ipso témpore:
Namque hódie earum mútarentur nómina,
Faceréntque indignum génere quaestum córpore.

PVER

Haudones illi

GIDDENIS

Hauon bene siilli in mustine.

Mepsi etenes te dum et alamna cestimim.

Z APIIRODISIAIIODIEUENERISESTFESTUSDIES *A* festos *B* 1134. ORATUMIERUNTDEAMUTSIBIESSETPROPITIA *A* Ora tum *B* deam, a *ex* u *B* ut *omitti posse dubitanter exponit Muellerus Pros. Pl. p. 376* 1135. Gidd. *praem. Z, fort. recte:* poe D^3 POLSATISSCIOIMPETRARUNTQUANDOHICHICADEST *A* impetrarunt *CD* quando hic adest *C.* cum hic hic adest *F* 1136 sqq. *In marg. versuum qui in* pdicas *et* ipso *exeunt, 3—4 litt. (*ani*///?) er. C* 1136. EHOANHUIUSSUNTILLAEFILIAE#ITAUTPRAEDICAS *A* Eho han huius *B* illa et *B (a ex* i*) CD*^{1}. illae D^4. illec *FZ* uti *Bothius, Ritschelius Proleg. p. 190.* ut *libri cum A (*itp *ut vid. B)* 1137. TUAPIETASNOBISPLANEAUXILIOFUIT *A* plane nobis *Acidalius.* nobis plane *libri cum A.* nobis planed *dubitanter Ritschelius Nov. exc. p. 93* 1138. CUMHUCADUENISTIHODIEINIPSOTEMPORE *A* Quom *B.* Cum *CDFZ.* Quando *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 491* tu *add. Pareus tert. om. libri* hic *CDFZ* ad uenisti *B* hocedie *Geppertus, Ritschelius Nov. exc. p. 93.* 1139. NAMQ:HODIEEARUMMUTARENTURNOMINA *A* Nam que *B* 1140. FACERENTQ·INDIGNUMGENEREQUAESTUMCORPORE *A* questum *BC.* questum *D* 1141. AUAMMAI*(vel* E, T, *min. prob.* P*)*LLI *(min. prob.* E*)*#*(min. prob.* P *vel* E *vel sim. litt.)*HA*(*A *dubia)*UONBANEC- *(vel* I, T, P, Y*)*SI*(vel* E, T, *min. prob.* P*)*LL . . M*(min. prob.* N*)*USTINE- *(vel* T *dubia)*— *A* Haudones illi hauon bene siilli in mustine *B.* *Idem CD, nisi quod* haud ones *C,* si illi *CD* *Pueri notam om. libri: addidit Angelius. Giddeninis notam, quam BCDFZ om., iam Weisius addidit* 1142. MI*(vel* E*)*PSTA*(vel* R*)*E*(vel* I, T*)*TE*(min. prob.* I*)*ME*(vel* I, *min. prob.* T*)*STX*(vel* A, *min. prob.* R, Y*)*SUMETALAN . . . . STI— *A ita, ut in priore lacuna* NACE *probabilius sit quam velut* AMCE *extitisse, in fine post* STI *velut* MIM *veri multo similius quam* NUM Mepsi etenes te dum et alamna cestimim *B, item CD, nisi quod* Meipsi et eneste *uterque et* cestimini *C* *Gidd. pers. praemisit Angelius*

AGORASTOCLES

Quid illí locuti súnt inter se? díc mihi.

HANNO

Matrém salutat súam hic, haec autem hunc fílium.
Tace átque parce múliebri supelléctili.

AGORASTOCLES

Quae eást supellex?

HANNO

Clárus clamor síne modo.
Tu abdúc hosce intro et úna nutricém simul
Iube hánc abire hinc ád te.

AGORASTOCLES

Fac quod ímperat.

MILPHIO

Sed quís illas tibi monstrábit?

AGORASTOCLES

Ego doctíssume.

MILPHIO

Abeo ígitur.

AGORASTOCLES

Facias módo quam memores máuelim.

1143. QUIDILLILOCUI*(vel* T*)*SUNTINTERSEDICMIHI *A* 1144. *Hannonis pers. praemittit Ussingius, Milphionis BFZ, spat. om. C* MATREMHICSALUTATHAECAUTEMHUNCFIL— *A* salutat suam hic *Muellerus Pros. Pl. p. 392 cum Bothio.* salutat suam *B.* hic salutat *(*salutet *D)* suam *C (in marg. tres fere litterae er.) DFZ.* salutat hic suam *Camerarius* Salutat hic suam matrem *idem Muellerus l. s. s.* Matrem hic salutat hanc suam *Pylades* hęc *C* 1145. TACEATQ·PARCEMULIEBRISUPELLECTILI *A* *Hannonis personam praemisit F, Saracenus* Tace adque *C.* Tacaeatque *ex* Tacaeadque *B* suppellectili *BD* 1146. *Sic A, nisi quod* SUPPELEX *et* CLAMOR Quę *B.* Que *C* ea est *BCDZ.* est ea *F, Geppertus. Cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 27* suppelle *BCD* *Poeni pers. inserunt FZ, Milphionis B, spat. CD* 1147. TUABDUCHOSCINTROETUNANUTRICEMSIMUL *A* *Superiori personae libri recte continuant* ab duc *(*c *ex* x*) C.* ab duc *B.* abduci *Acidalius* hosce *Schmidtius de dem. pron. form. p. 38.* hos *B.* has *CDFZ* matricem *B* 1148. *Sic A, nisi quod* HINC Iubeto *Camerarius* hanc abire hinc *Geppertus cum Studemundo ex A.* abire hanc *libri praeter A.* hanc abire *Pylades* adte *C* Tu fac *Pareus tert.* X Fac qdd *B* tibi imperat *Pylades* 1149. *Sic A, nisi quod* ILLAS *et* DOCTISSUME Milph.] *spat. om. C.* Gidd. *praem. Acidalius* Set *B* quis *(*is *in litura) B* monstrauit *C* Agor.] *spat. om. C* doctissime *libri praeter A* 1150. ABEOIGITUR#FACIASMODOQUAMMEMORESMAUELIM *A* Milph.] *spat. om. C.* Gidd. *Acidalius* Agor.] *spat. om. C* facies *D* memores] moreris *Guyetus* *Post hunc v. collocat Bothius v. 1169—1173*

Patruo áduenienti céna curetúr uolo.

MILPHIO

Lachánam uos, quos égo iam detrudam ád molas,
Inde pórro ad puteum atque ád robustum códicem.
Ego fáxo hospitium hoc léniter laudábitis.

AGORASTOCLES

Audín tu, patrue? díco, ne dictúm neges:
Tuam míhi maiorem fíliam despóndeas.

HANNO

Pactám rem habeto.

AGORASTOCLES

Spóndesne igitur?

HANNO

Spóndeo.

AGORASTOCLES

Mi pátrue, salue: nám nunc es plané meus.
Nunc démum ego quom illa fábulabor líbere.
Nunc, pátrue, si uis tuás uidere fílias,
Me séquere.

V. 1151—1154 ad finem scaenae reicit Acidalius 1151. *Sic A, nisi quod* ADUENIENTI *et* UOLO ad uenienti *B* cenacuretur *B.* cęna curetur *CD* *V. 1152—1154 Milphioni dedit F, Camerarius: eosdem Hannoni tribuit B* *V. 1152 inter Hannonem et Milphionem (inde ab* ego*) distribuit Z* 1152. Milph.] *spat. om. C* LACHANNA-UOSQUOSEGOIAMDE . . . . . D— *A* 1153. INDEPORROADPUTEUM-ATQ·AD— *A* Porro inde *Guyetus* ad puteum *quidam teste Saraceno cum A.* apud eum *BCDFZ.* apud puteum *Pius* adque *BCD* rubustum *B* 1154. EGOFAXOHOSPITIUMHOCLENITERL . . . . . ITIS *A* hospicium *D* leuiter *Camerarius, unde* hospitium hoc faxo leuiter *Guyetus* ladabitis *B* 1155. AVG *praem. D*³ AUDINTUPA . . . . DIC(DIC *incertae)* . . ED(ED *incertae)* . . . . MN(MN *incertae)* . . ES(ES *incertae) A* Audintu *D* neges *(*s *add. m. recens) B* 1156. TUAMMIHIMAIO . . . . . IAMDESPONDEAS *A* 1157. PACTAMREMHABETO#SPONDESNEIGITUR#SPONDEO *A* POE. *praem. CD* Pac tam *B* rem *om. B* AG *inseruit D*³ Spondes ne igitur *BD.* Spondes neigitur *C* POE. *inserunt CD* 1158. MI-PATRUESALUENAMNUNCESPLANEMEUS *A* Aug. *add. D*³*: om. B, spat. om. C* Mihi *BCDZ* 1159. *Versum delet Ussingius* NUNCDEMUM-EGOCUMILLAFABULABORLIBERE *A* cum illa *libri praeter B* fabu labor *C* *V. 1160 et 1161 non eiusdem esse vel poetae vel recensionis cuius sint v. 1162—1165 suspicatur Seyffertus Stud. Pl. p. 10: cf. Brachmannus l. s. s. p. 76, Schuethius p. 31* 1160. NUNCPATRUESI-UISTUASUIDEREFILIAS *A* Nunc] Dehinc *Geppertus* siuis *BC* 1161. *Sic A, nisi quod* ME *et* IANDUDUM *A* mesequere *B* POE *inserunt CD*

HANNO
Iam dudum équidem cupio et té sequor.
AGORASTOCLES
Quid, si eámus illis óbuiam?
HANNO
At ne intér uias
Praetérbitamus métuo. magne Iúppiter,
Restítue certas mi éx incertis núnc opes.
AGORASTOCLES
Ego meós amores mécum confidó fore.
Sed eccás uideo ipsas.
HANNO
Haécine meae sunt fíliae?
Quantae é quantillis iám sunt factae.
AGORASTOCLES
Scín, quid est?
Thraecaé sunt eculae: número sustollí solent.

---

ettesequor *C* *De v. 1162—1165 cf. Brachmannus l. s. s. p. 76* 1162. *Pers. add.* D^3: *om. B* *Sic A, nisi quod* QUIDSIEAMUS *et* AT *et* UIIS · si ///// *(2 litt. er.)* eamus *B*. sicamus *C*. si eamus *(e m. 1 et 3 e corr.) D* illis *FZ cum A*. illi *BCD* ob V Uiam *(sic) B omissa persona Hannonis* Hann.] *spat. om. C* Atne *C* interuias *BC* 1163. *Sic A, nisi quod* PRAETERBITAMUS Praeterbitamus *Camerarius cum A*. Praeterbita *B*. Praebiterta *D*. Prae biterta *C*. Perierint *F*. prębiteram *Z* *Post* metuo *B* X, *CD* POE iuppiter *B* 1164. R . . . . . ECERTASMIHIEXINCERTISNUNCOPES *A* mihi *libri cum A* *Post* incertis D^3 *superscr.* AG 1165. EGOQUIDEMMEOSAMORE*(vel* I*)*-SMECUMCONFIDOFORE *A* Ego *Guyetus, Bentleius ad Heautont. I 1, 20, Luchsius comm. prosod. I p. 16.* Ego quidem *libri cum A* Meos equidem amores *Geppertus*. Ego quidem amores meos *Pylades* 1166. SEDECCASUIDEOIPSAS♯HAECINEMEAESUNTFILIAE *A* POE *inserunt CD* hecine *CD*. hęc mc *Z* meae *(męc C)* sunt *BCDF cum A*. sunt meae *Z* filię *C*. filie *D* 1167. Q . . . . A . . X*(dubia)*QUANTILLIS-IAMSUNTFACTAE♯SCINQUIDEST *A* Quante *CD* equant illis *B*. equantillis *C*. ę quantillis *D*. e quantulis *Z* Quante et quantille *F* factę *C*. facte *B* *Agorastoclis pers. add. F, Saracenus. om. Z. Milphionis notam exhibet B* 1168. THRAECAESUNT . . . . . ONEMSUSTOLLISOLENT*(vel* I*) A ita, ut in lacunam quadret tale quid quale est* adcat Thraecae sunt eculae: numero sustolli solent *Luebbertus Mus. Rhen. vol. 23 (a. 1868) p. 695.* Thraecę sunt caelum *(sup. scr. man. rec.* col*)* ne sustollis olem *B*. threoę sunt cęlum nesustollis oleni *CD (*celum*)*. Treoe sunt celonne sustolli solent *F*. Threoae sunt cęlum ne sustolli solem *Z*. Thraecae sunt columnae *in uno esse dicit Lambinus. Ex quibus* sustolli solent *retinuere omnes, initium alii aliter conformabant: velut* Graecae sunt hae columnae *Turnebus Adv. X 24,* Etruscae sunt columnae *Camerarius,* Etruscae sunt calaminae *Dousa fil.,* Thressae sunt, coelum uersus *Sam.*

(MILPHIO
Opíno hercle hodie quód ego dixi pér iocum,
Id éuenturum esse ét seuerum et sérium,
Ut haec ínueniantur hódie esse huius fíliae.

AGORASTOCLES
Pol istúc quidem iam cértumst. tu istos, Mílphio,
Abdúce intro hinc: nos hásce hic praestolábimur.)

ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. AGORASTOCLES HANNO

ADELPHASIVM
Fuit hódie operae pretiúm quoiuis qui amábilitati animum ádiceret

---

Petitus Misc. II 4, Graeca sunt celonia *ascripsit Scaliger,* Preciosae sunt, ad caelum *Geppertus,* Ubi factae sunt, columnae *Ussingius, ut alios mittamus: locus nondum sanatus V. 1169—1173 delet Ussingius: cf. Brachmannus l. s. s. p. 76, Schuethius p. 32 et v. 1151—1154*

1169. Mil. *praem. FZ, om. B* OPI . . . . . CLEHODIEQCOD-DIXIPERIOCVM *A* Opino *Bothius cum Gulielmio.* Opinor *libri cum A ut videtur* *De* opino *h. l. dubitat Brixius ad Mil.*[1] *p. 41* hodie *om. Guyetus* 1170. IDEUE . . . . . M . . . . . EET-SEUERUMETSERIUM *A ita, ut in priorem lacunam quadrent* NTUEU, *in posteriore paulo plura exstiterint quam* ESS Inde uentúrum *B* se uerum *B* est *Z* seruum *B* 1171. UTHA . . . . . A . . . RHODIEESSEHUIUSFILIAE *A ita, ut in priore lacuna exstitisse videantur* EINUENI, *in posteriore* NTU haec *CF.* hec *BD.* hae *Z: cf. Schmidtius de dem. pron. form. p. 42* in ueniantur *B* Ut haec hodie huius esse inueniantur *Muellerus Pros. Pl. p. 392* filię *C.* filie *D* 1172. P, *dein in fine* ST#[illegible] *incerta haec tria,* TUISTOSMILPHIO *A, ubi post* P *Ritschelius legit* OLIS *nunc deleta: in lac. quadrant* OLI-STUCEQUIDEMCERTUME *Pers. om. BCD* istud *DZ* certum est *BCDFZ* 1173. ABDUCEINTR . . . . . HICPRAESTOLABIMUR *A ita, ut in lacunam quadrent* ONOSHASCE intro hinc *scripsimus.* intro *libri* hasce nos hic *Bothius* praestolabimur *FZ cum A.* praestolabitur *BCD*

Act. V sc. 4 N, *dein* SI *et in fine* ASTOCLES *(dubia omnia) A. Videtur fuisse* ANTERASTILIS ADELPHASIUM AGORASTOCLES. *Proximus v.,* ut *solet post titulos, scriptura caret.* Adelphasium Anterastilis agorastocles hanno: *et in altero v.* MERETRICES II· ADVLESCENS POENVS·C· *B.* ADEL-FASIV·ANTERASTILIS MERER·II AGORASTOCLES HANNO ADOL POEN *D*[s]. *om. CD V. 1174—1200 tractat Spengelius Reformvorschlage p. 395: v. 1174—1183 Crainius Diar. gymn. Berol. vol. 20 a. 1866 p. 453 sq.*

V. 1174—1183 sic ut fecimus distribuit Bothius: omnia Adelphasio dant BDFZ et editores multi, omnia Anterastylidi cum Acidalio Goetzius Act. Soc. philol. Lips. vol. VI p. 313 1174. ADEL *praef. D*[s] FUITHODIE-. . . . . RETIUMCUIUSQUIAMABILITATIANIMUMADICERET *A* [illegible] Fuit *B.* uit

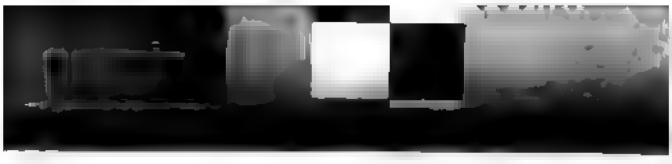

Oculís epulas dare, délubrum qui hodie órnatum eo uisére uenit. 1175

Deamáuei ecastorílli hodie lepidíssuma munera méretricum,
Digná dea uenustissumá Venere, neque cóntempsi eius opés hodie:
Tanta íbi copia uenustátum aderat in suó quique loco síta munde:
Arabús murrinus omnís odor complebát: tuos haud sordére uisust
Festús dies, Venus, nec tuóm fanum: tantús ibi clientarum
érat numerus, 1180

1179. *Charisius p. 123, 11:* . . . Plautus . . . in Poenulo: 'Arabus myrrinus odor'

c. sp. C opere *CD* ptium *CD.* praetium *B* quoinis *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 777 (cf. A).* ciuis *BCD.* eius *FZ.* quoiusuis *Geppertus* adiecerit *F.* addiceret *Z* 1175. OCVLISEPVLASDARE*(vel* I*)*-DE*(vel* I*)*LVBRVMQVIHODIEORNATVMEOVISEREVENIT *A* delubrumque hodie ornatum inuisere Veneris *Brixius l. ad v. 1174 scripto,* inuisere *cum Bothio* si hodie ornatum inuisere uenit *Geppertus* *Versus vix sanus* 1176. DEAMAVE*(vel* I*)*I*(vel* E*)*ECASTORILLIEGO-HODIELEPIDISSIMAMVNERAMERE*(vel* I*)*TRICVM *A* Deamaui *DFZ.* De amaui *B.* Dea amaui *C* ecastor illi hodie *scripsimus cum Muellero Pros. Pl. p. 47.* ecastor *(*ciastor *B)* illic ego hodie *libri praeter A.* ecastor illic hodie *Weisius.* ecastor hodie ego illic *Spengelius l. s. s.* ecastor ego hodie illic *vel* ecastor ego illi hodie *vel* ego ecastor illi hodie *vel* hodie ecastor ego illic *vel* ego illic hodie ecastor *idem Muellerus l. s. s.* lepidissimamurera *B.* lepidissima munera *DFZ.* leppidissima munera *C* meritricum *B* meretriciùm *DZ.* meretricum *(s.* cu *scr.* i*) C* 1177. DIGNADIVAVENVSTISSIMAVENEREEQ: CONTEMPSIEIVSOPE*(vel* I*)*SHODIE *A* Digna dea *Guyetus.* Digna diua *(*Dignaudiua *B) libri cum A* uenustissima *libri cum A* opes *Pylades cum AF, Lipsius.* opus *libri praeter AF* eius hodie opes *Geppertus* 1178. TANTA . . . . . PIAVENVSTATVMADERATINSVOQVICQ *et in fine* MVNDE *A ita, ut in lacunam quadrent* · SITUM *vel* VELOCO, *non* ·LOCOSITA insuo *C* quique *BCD.* quoque *F.* quaeque *Z.* cuique *Geppertus* sita nitide *Pylades* 1179. ARABVSMVRRINVSOMNI*(vel* E*)*SODOR *et in altero v* COMPLEBATHAVDSORDEREVISVST*(*VISVST *ut videtur), utroque versu ab initio paullulum remoto A* Arabus *Gulielmius ex Charisio cum A.* Arabius *libri praeter A* murrinus *A, Ritschlius Opusc. vol. II p. 339 versum trochaeis discribens, Muellerus Pros. Pl. p. 61.* myrrinus *Charisius.* murrinusque *DFZ (*murrh-*).* murrinus que *BC.* murrineusque *Spengelius l. s. s.* omnis *B (*om nis*) CDFZ.* omnia *Camerarius* odor *DZ.* dor *BC.* dolor *F* *Post* odor *spat. CD* tuus *duce Pylade Ussingius. om. libri* sorde renisus est *D* sordĕre *Seyffertus Stud. Pl. p. 7 versum tamen catalecticum efficiens* uisus est *libri praeter A* sordere haud uisust *Weisius* illi omnia odor complebat: sordere haud uisust *Schuethius p. 46* 1180. FESTVS-DIESVENVSNECTVVMFANVMTANTVSIBICLIENTARVMERATNVMERVS *A* Veneris *F* nec tuum *Camerarius.* nectum *B.* nec tum *CDFZ* elientarum *B* clientarum erat ibi *Guyetus.* clientarum ibi erat *Muellerus*

Quae ad Cálydoniam uenérant Venerem.

ANTERASTYLIS

Certo énim quod quidem ad nos áttinuit,
Pulcraé praepollentésque, soror, fuimús neque ibi inridículo habitae,
Quod pól ceteris omníbus factumst.

ADELPHASIVM

Malim ístuc aliis uídeatur quam ut íta te, soror, conlaúdes.

ANTERASTYLIS

Spero équidem

Pros. Pl. p. 106. clientarum erat *sine* ibi *Geppertus* numeras *B* 1181. QUAEADCALYDONIAMUENERANTUENEREM#CERTOENIMQUODQUIDEMADNOSDUAS *A: cf. v. 1182* Que *B.* Quę *C* ad *delet Schuethius l. s. s. p. 46* calidoniam *CDF* uenerant uenere *B* *De persona cf. quae supra diximus* quidem ad nos attinuit *duce Bothio Spengelius l. s. s.* attinuit *ex v. 1182 huc retrahens.* quod quidem ad *(*quidemad *C)* nos duas || Attinuit *BFZ.* quod quidem ad nos duas attinuit *CD.* Cérto enim quód quidem ad nós duas áttinuit *creticum esse versum voluit Geppertus, item* attinit *scribens Schererus de 'quando' particulae usu (a. 1883) p. 40* ad nos duas ambas *Schuethius p. 47* certo enim scio quod quidem ad nos ambas *Muellerus Pros. Pl. p. 145.* Credo. certo enim quod quidem ad nos duas *Crainius l. s. s.* 1182. 1183. ATTINUITPRAEPOTENTESPULCHRE*(vel* I*)*PA . . Q:POTENTESSORORFUIMUS *A, ut in lac. quadrent* CE *vel* CI, *non* CIS Pulcrae praepollentesque *scripsimus duce Spengelio Plaut. p. 31.* Attinuit praepotentes *(*p̄ potentes *C)* pulchrae *(*pulchrę *B.* pulchre *C)* pacisque *(*pacis que *B C)* potentes *libri praeter A.* Praeualentes perpulcrae atque pacis potentes *Geppertus.* Pulcrae pacisque potes *Spengelius l. s. s. Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 145* *Pro* pacisque potentes *coniecit* praestantes *Guyetus,* satisque pollentes *Pius* soror fuimus *libri cum A.* fuimus *Spengelius* *Sequitur in A versus hic:* NEQ:ABIU*(dubia)*UENTU . . . . . DICULOHABITAEQUODPOLSORORCETERISOMN—*(in lacunam quadrant velut* TEINIBIINRI, *non* TEIBIINRI*), cuius priorem partem versui 1182 adicit Spengelius posteriorem pro clausula accipiens. Eandem quam A discriptionem B sequitur* neque *scripsimus.* neque ab iuuentute *(*abiuuentute *D) libri* habitę *C* pol *Spengelius cum Bothio.* pol soror *libri cum A* cęteris *C. del. Guyetus* factum est *ex* factus st *B.* factum est *CDFZ* *Aliorum quaedam conamina consulto neglexímus, quamvis verendum sit ut versus tales olim fuerint* 1184. MALIMISTUCALIISUIDEATURQUAMUTI *et in fine* ONLAUDES *A ita, ut in lacunam quadrent* TATESORORC *Adelphasio tribuit B.* ANT *praem. CDFZ* Stuc malim *Geppertus* istuc aliis ita *libri praeter A.* ita istuc aliis *vel* aliis ita istuc *Muellerus Pros. Pl. p. 223* Istuc aliis ita uideatur malim quam ut tu te *Schuethius l. s. s. p. 47* ut itate *B.* uti tute *CDZ.* uti tu te *F.* ut tu te *Spengelius l. s. s. cum Bothio.* tu te *Fuhrmann de part. comp. p. 22.* tu ita te *Schoellius* c̄laudes *D* 1185. ANT *praem. Acidalius.* A *B.* A//// *(erasa* g*) D.* AU *C.* ADEL *FZ* SPEROEQU, *dein suo loco* POLEG . . . MING . . . . . USSUMUSATQ:ALI— *A*

ADELPHASIVM

Et pol ego, quom íngeniis quibus súmus atque aliae gnósco
Eo súmus gnatae genere út deceat nos ésse a culpa cástas.

HANNO

Iuppíter qui genus colis álisque hominum, per quém ueiuimus uitálem aeuom,
Quem pénes spes uitae súnt hominum, da diem húnc hodie sospítem, quaeso,
Meis rébus agundis. quíbus annos multós carui quasque é patria
Perdídi paruas, redde, ínuictae praemium út esse sciam pietáti.

1187. *Servius Danielis ad Aen. I 16:* Plautus in Poenulo: 'Iuppiter . . . hominum'

AD. *inseruit Acidalius cum B, om. FZ* Et pol *Pylades cum A ut vid.* Vt pol *BDZ.* Vtpol *C.* Tu pol *F* cum *CDFZ* ego item *Muellerus Nachtr. p. 7* ingemis *B* aliaegnosco *B.* aliae *(alię C)* cognosco *CDFZ* 1186. EOSUMUSGNATAEGENEREUTDECEATNOSESSEACULPACASTAS *A* sumus *ex* sumiss *B* gnatę *C* utdeceat *C* nos, soror *Muellerus Pros. Pl. p. 145* aculpa *BCD* 1187. POE *praem. CD* IUPPITERQUIGENUSCOLISALISQ:HOMINUMPERQUEMUE*(vel* I*)*I*(vel*E*)*UIMUSUITALEMAEUU*(vel* O*)*M *A* alis que *B.* aliisque *C et Servii C* uiuimus *BCDFZ* uitalem *CDFZ cum A.* talem *B* aeuom *B.* ęuum *CD.* aeuum *FZ* 1188. —SPESUITAESUNTHOMINUMDADIEMQUAESOHUNCSOSPITEM *A ita, ut in lacunam quadrent* QUEMPENES Quem apud penes *BCD (*poenes*) F* speuitę *B.* spe uitae *D.* spe uitę *C* hominum *AB, Servius (?), Brixius ad Trin.*[3] *p. 148.* hominum omnium *CDFZ* dadiem *BC* hc̄ *C* hodie *addidimus. om. libri* q̄so *C.* q̄so *D.* queso *B* da diem hunc sospitem rebus agundis *Spengelius extremis verbis e v. 1189 ascitis.* da mi hunc diem sospitem, quaeso *Geppertus, ubi* diem mi hunc *Muellerus Pros. p. 320* 1189. REBUSMEISAGUNDISETQUIBUSANNOSMULTOSCARUIQUASQ·PATRIA *A* Meis rebus agundis *Muellerus Pros. Pl. p. 231.* Mebus misigaindi*(ex* e*)*s *B.* Rebus mis agundis *CDFZ: delet Geppertus* quibus *Camerarius.* et quibus *FZ cum A.* ut quibus *BCD* quas que *B* e patria *Camerarius.* patria *libri cum A ut vidętur* *Aliorum discriptiones huius et sequentium versuum omittimus* 1190. —IDIPARUASREDDEEISLIBERTATEMINUICTA*(*A *s. v.)*EPRAEMIUMUTESSESCIANTPIETATI *A ita, ut in lac. quadrent* PERD redde *Ussingius.* redde his *(*is *BC)* ubertatem *(*libertatem *F) BCDFZ* redde has inuictae ut esse sciam praemium pietati *Muellerus Pros. Pl. p. 232* inuictae *D.* inuictę *C.* inuicte *B* pięta ti *D* 1191. 1192. AGOR *praem. CD* OMNIAFACIETIUPPITERFAXONAMMIHIESTOBNOXIUSETMEMETUIT#TACEQUAESO *et alter* NE*(vel* I*)*LACRUMAPATRUE#UTUOLUPESTHOMINIMEASORORSIQUODAGI*(vel* E*)*TCLUE*(vel* I*)*TUICTORIA *A: eandem discriptionem B habet*

AGORASTOCLES
Omnía faciet Iuppíter faxo.

HANNO
Tace quaéso.

AGORASTOCLES
Ne lacrumá, patrue.

ANTERASTYLIS
Ut uólup est homini, méa soror, si quód agit, cluet uictória.
Sicút nos hodie intér alias praestítimus pulcritúdine.

ADELPHASIVM
Stultá, soror, magis es quám uolo. an tu eó pulcra uidere, óbsecro,
Si tíbi illi non os óblitumst fulígine?

AGORASTOCLES
O patrue óptume.

HANNO
Quid ést, mei fratris gnáte? quid uis? éxpedi.

1191. *Cf. quae modo adnotavimus* faxo *Weisius.* faxo nam (faxonam *B)* mihi est obnoxius (obnixius *C.* obnoxius *ex* obnixius *B)* et me metuit *libri cum A aperto glossemate* *Ante* Tace *habent* POE *CD, ante* Ne *iidem* AGOR queso *BCD, quam vocem sequitur spat. decem versuum vacuum in B* Nelacrime *B.* Ne lacrime *CD* *Verba* ne lacruma patrue *in hunc v. retraxit Weisius* 1192. ANT *praem. CD. spat. B.* ADEL. *FZ: corr. Acidalius* uolupest *BCD* siquod *BC* duet *B* 1193. SICUTNOSHODIEINTERALIASPRAESTITIMUSPULCHRITUDINE *A* *Cf. Ritschelius Prol. p. 131* hodie nos *CD* prestitumus *BCDZ.* praestituimus *F* pulchritudine *libri cum A* 1194. *Adelph. pers. praem. D*[3]. Ant. *FZ: corr. Acidalius* STULTASORORMAGISEST(*vel* I, E)QUAMUOLOANT(*vel* E, I)UEOPULCHRAUIDEREOB(*vel* P)SECRO *A* Stulta es, soror *Geppertus ex A adfert* magis es *B.* es magis *CDFZ* an tu eo *scripsimus ex A.* anueo *BCD.* an eo *F, Ussingius.* an uero *Z* pulchra *libri cum A* (l *ex* b *C)* tibi obsecro *Ussingius* 1195. SIT(*sequitur lacuna circ. 18 litt.: quadrant* IBILLINQNOSOBLITU)ST-FULIGINE(*lacuna, quam explent* OP *vel* #P*; in fine:)*ATRUEOPATRUEMI *A* sitibi *C* illic *Pius* nonos *B* oblitum est *DFZ.* ob litum est *C.* ollitum est *B* fuligine *Z cum A.* fuli neti *B.* fuli neci *CDF* *Verba* Si — fuligine *uno v. includit B, obsequuntur editorum plurimi* o patrue optume *Schoellius.* O patrue o patrue (patruemi *D)* mi patruissime (i *post. ex* e *C) BC* (AGOR *praem.) D (item) FZ.* O patruissime *Pareus*[3] fuligine ita uti ceteris *Spengelius* 1196. POENVS *praem. CD* QUIDEST(EST *dubiae), dein post lacunam* GNATEFRATRISQUIDUISEXPEDI *A* *Verba* Quid . . . lauta *(v. 1198) inclusit uncis Ussingius* O pátrue, o patrue mi#Quid est, fratris mei gnate? quid uis *Spengelius duce Gepperto* Quidē *C* mei fratris gnate *Bothius.* fratris mei gnate *BCFZ. idem D in rasura* quid uis *FZ* (Quiduis*), Bothius.* gnate quid uis (quiduis *C) BCD* expediat *CD: cf. v. 1197*

AGORASTOCLES

At enim hóc agas uolo.

HANNO

Át enim ago istuc.

AGORASTOCLES

Pátrue mi patruíssume.

HANNO

Quid est?

AGORASTOCLES

Ést lepida et lauta, út sapit.

HANNO

Ingénium patris habet, quód sapit.

AGORASTOCLES

Quae rés? iam diu sapiéntiam tuam édepol haec quidem abúsast.
Nunc hínc sapit, hinc séntit quicquid sápit, meo ex amóre.

ADELPHASIVM

Nón eo genere sumus prognátae, tamétsi sumus seruaé, soror,

1197. ATENIMHOCUOLO*(sequ. lacuna, in quam quadrare vid.* AGAS-#ATEGOI)S*(sequ. lacuna quae capit* TUCAGO# *ut vid.)*PATRUEMI*(sequitur novus v., in quo* PATRUISSIME *potest exstitisse, sed erui nequit) A* Agor.] *spat. om. CD* enim *(om.* at*) CD: cf. v. 1196* hoc agas uolo *Spengelius.* uolo hoc agas *BCDFZ* Hanno] Agor. *CD. spat. B* Ate enim *BCD* Agor.] *spat. om. CD* patruemi *D* patruissime *BCDFZ* 1198. POENVS *praem. CD* QUIDEST*(*EST *dubiae)* ..... *(quadrant* #ESTLEPIDA)ETLAUTAUTSAPIT*(sequitur novus v., cuius initium legi nequit; dein in medio v.:)*HABETQUODSAPIT *A, ubi uterque ab initio v. ita remotus est, ut senarii solent* Agor.] *ita CD. spat. B* leppida *C* utsapit *C* *Post* sapit *finis v. in B* Hanno] POENVS *CD* quod *ex* ut *D* quo sapit *Acidalius* quod sapit, ingenium patris habet *Spengelius* *Duo extrema verba delet Ussingius* Habet patris ingenium *vel* Ing. habet patris quod sapit *Bothius. Cf. Muellerus Pros. Pl. p. 68* 1199. Adel *praem. D*³ *Sic A, nisi quod* IAMDIUEO*(vel* C)EDEPOLSAPIENTIAMTUAM Queres *BCD (*que res*)* diud *Ritschelius Nov. exc. p. 85 adversante Bergkio Beitr. p. 82* sapientiam tuam edepol *Spengelius.* edepol sapientiam tuam *BCDFZ.* edepol tuam sapientiam *Bothius* hęc qui quemabusa est *B.* hęc qui quē abusa ē *D.* haec quiquē ab usa est *C.* ecqui que abusa est *F.* ecquid quem abusa est *Z.* equidem abusa est *Pius* 1200. NUNCHICSAPITHICSENTITQUICQUITSAPITEXMEOAMORE *A* Nunc hinc *B (*hinc *ex* hicc*) C (*hinc, n *e corr. ut vid-) D (*hinc *ex* id*)* quic quid *BC.* quicquid *ex* quiduid *D* meo ex *scripsimus.* ex meo *A.* e meo *B (*sapite*).* meo *CDFZ.* e meo *Camerarius ex B* amare *BCD* hinc sapit quicquid sapit, hinc sentit, e meo amore *Bothius numeris emendatioribus* quidquid sapit, sapit meo amore *Ussingius duce Pylade V. 1201—1204 e duplici rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28)* 1201. *Anter. pers. praem. F* NONEOGENERESUMUSPROGNATAETAMETSISUMUSSERUAESOROR *A* eo genere sumus *AB, Reizius.* eo sumus genere *CDFZ* pro-

Vt deceat nos fácere quicquam, quód homo quisquam inrídeat.
Múlta mulierúm sunt uitia: séd hoc e multis máxumumst,
Quóm sibi nimis placént nimisque addunt óperam, uti placeánt uiris.

ANTERASTYLIS

Nímiae uoluptatíst, quod in extis nóstris portentúmst, soror,
Quód haruspex de ambábus dixit

AGORASTOCLES

Vélim de me aliquid díxerit.

ANTERASTYLIS

Nós fore inuito dómino nostro diébus paucis líberas.
Íd ego, nisi quid dei aút parentes fáxint, qui sperem, haúscio.

AGORASTOCLES

Meá fiducia hércle haruspex, pátrue, his promisít, scio,

---

gnata etamet si *B* prognatę *C.* prognate *D* sumus prognatae genere *Bothius* tam etsisumus *C* 1202. *Sic A, nisi quod* UT Utdeceat *C* nos facere *B cum A, Guyctus.* facere nos *CDFZ* quic *(i ex* c*)* quam *B* quis quam *B* 1203. *Anter. pers. praem. Pistoris Sic A, nisi quod* SUNTMULIERUM *et* MAXUMUST *A* mulierum sunt *Bothius.* sunt mulierum *libri cum A* uicia *C* emultis *CD* maximum est *BCDZ* 1204. QUOMSIBINIMISPLACENTMINUSQ:ADDUNTOPERAMUTPLACEANTUIRIS *A* Cum *libri praeter AB* nimis] minus *Rostius Opusc. vol. 1 p. 311* nimisque *F, Pius.* minusque *libri praeter F: cf. Brixius Nor. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 768* addunt *Geppertus ex A.* addant *libri Lambini. om. BCD¹Z.* dant *D²F* uti *Geppertus.* ut *libri cum A, nisi quod* utplaceant *C* *De v. 1205—1208 cf. Muellerus Pros. Pl. p. 232* 1205. *Anter. pers. praem. cum B Taubmannus. om. sine spat. CDFZ* NIMIAEUOLUPTATISTQUODINEXTISNOSTRISPORTENTUESTSOROR *A* Nimię *C.* Nimie *B* uoluptati est *libri praeter A* inextis *C* portentum est soror *BZ.* portentum soror est *CDF* 1206. QUODQ·HARUSPEXDEAMBABUSDIXIT#UELIMDEMEALIQUIDDIXERIT *A* Quod *Bothius.* Quodque *libri cum A* harus pex *B* deambabus *BCD* Agor.] *spat. BD. om. C* de me aliquid quid *DF.* deme aliquid quid *C.* demealiquid quid *B.* de me aliquid quod *Z* 1207. *Pers. spat. om. C* *Sic A* domino nostro inuito diebus *Geppertus.* domino inuito nostro diebus *Bothius.* inuito domino nostro debus *Fleckeisenus Nor. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 76.* inuito diebus domino *rel* inuito propediem domino *sine* paucis *Muellerus Pros. Pl. p. 269* 1208. Adel. *praem. Schoellius* IDEGONISIQUIDDE *rel* IAUTPARENTE *rel* ISFAXINTQUIQUI *dubiae* SPEREMHAUSCIO *A* di *BCDZ.* dii *F* qui *Gulielmius cum A ut vid.* quid (quod *C*) *libri praeter A* haud scio *libri praeter A* 1209. Agor.] *spat. om. CD* *Sic A, nisi quod* PATRUEHISPROMISIT Meas *B* fidutia *CD* harus pex *B.* auruspex *F* patruehis *B.* patruelis *CDFZ.* patruelibus *Lipsius Ant. l. II 19*

Líbertatem: quía me amare hanc scít.

ADELPHASIVM

Soror, sequere hác.

ANTERASTYLIS

Sequor. 1210

HANNO

Príus quam abitis, uós uolo ambas. nísi piget, consístite.

ADELPHASIVM

Quís reuocat?

AGORASTOCLES

Qui béne uolt uobis fácere.

ADELPHASIVM

Facere occásiost.

Séd quis homost?

AGORASTOCLES

Ameícus uobeis.

ADELPHASIVM

Quí quidem non inimícus est.

AGORASTOCLES

Bónus est hic homo, méa uoluptas.

ADELPHASIVM

Pól istum malim, quám malum.

AGORASTOCLES

Seí quidem amicitiást habenda, quom hóc habendast.

---

pro misit *C* 1210. *Sic A, nisi quod* LIBERTATEM *et* SCIT *et* SEQUOR *in alt. v.* Adelph.] *ita FZ. spat. B* sorore quere hac *B* Anter.] *ita FZ. spat. BCD* 1211. PRIUSQUAMABITISUOSUOLOAMBASNISIPIGETCONSISTITE *A* Hanno] *spat. om. C* Priusquam *DFZ* abitis uos uolo ambas *Camerarius cum A.* habiit suos uolamabas *B.* habiit suos Clamabas *C.* abiit suos Clamabas *D.* abeant si uis clama has. Agor. *F.* abiit suus Clama has. Ago. *Z* *V. 1212—1236 delet Schueth l. s. s. p. 37* 1212. *Sic A, nisi quod* QUISREUOCAT#QUIS *et* FACEREOCCASIOST Agor.] *ita FZ. spat. B* quibene *C* uult *libri praeter AF* Adelph.] *ita FZ. spat. B* occasio est *libri praeter A* 1213. SEDQUISHOMOSTAMEICUSUOBEIS#QUIQUIDEMINIMICUSNONSIT *A* Sed (d *sup. scr.*) *B* homo est *libri praeter A* Agor.] *ita FZ. spat. B* amicus uobis *libri praeter A* Adelph.] *ita FZ. spat. B* quiquidem *BD* non inimicus est *Acidalius, Bentleius.* inimicus non est *libri praeter A.* non inimicus sit *Geppertus* *Ceterum v. delet Ussingius* 1214. BONUSESTHICHOMOMEAUOLUPTAS#POLISTUMMALIMQUAMMALŪ *A* Agor.] *ita Camerarius cum B. spat. om. CDFZ* Adelph.] *ita FZ. spat. B. om. C* Polistum *B.* Pol istuc *Ussingius* quam malim *C* 1215. Agor.] *ita BFZ. spat. om. CD* SE*(min. prob.* I*)*I*(min. prob.* E*)*QUIDEMAMICITIASTHABENDACUMHOCHABENDAST#HAUPR*(*PR *dubiae)*— *A* Siquidem *BCDFZ* amiticia est *B.* amittia est *CD.* amicitia est *Z.* amicicia

ADELPHASIVM

Haú precor. 1215

AGORASTOCLES

Múlta bona uolt uóbeis facere.

ADELPHASIVM

Bónus boneis benefécerit.

HANNO

Gaúdio ero uobeís

ADELPHASIVM

At edepol nós uoluptatí tibi.

HANNO

Leíbertatique.

ADELPHASIVM

Ístoc pretio tuás nos facile féceris.

AGORASTOCLES

Pátrue mi, ita mé di amabunt, út ego, si sim Iúppiter,
Iam hércle ego illam uxórem ducam et Iúnonem extrudám foras. 1220
Út pudice uérba fécit, cógitate et cómmode,
Út modeste orátionem praébuit.

HANNO

Certo haéc meast.

---

est *F* quom *B.* cum *reliqui cum A* habenda est *B.* habendum est *CDFZ: corr. Pylades* Adelph.] *ita FZ. spat. om. BCD* Haud precor (p̄cor *CD) libri praeter A.* Hau procor *Ussingius.* Hoc precor *Guyetus.* At precor *Bothius.* Hau nego *Geppertus.* Hau grauor *Crainius Diar. gymn. vol. 20 (a. 1866) p. 476* 1216. MULTABONAUOLTUOBEISFACERE ♯BONUS(S *dubia)*BENEISBENEFEC(C *dubia)*— *A* Multa (l *sup. scr.) B* bona uolt uobis facere *Geppertus ex A, Bentleius.* bona uobis facere uult *libri praeter A, nisi quod* uolt *F.* uolt bona uobis facere *Bothius.* bona uobis uolt facere *Weisius* Adelph.] *ita FZ. spat. B* bonus *ex* bo nus *C* bonis *libri praeter A* bene fecerit *Acidalius.* benefeceris *BCDFZ V. 1217 sq. displicent Langrehrio p. 22* 1217. *Sic A, nisi quod* UOBEIS *et* NOSUOLUPTATI uobis *libri praeter A* Adelph.] *ita FZ. spat. B* Adedepol *B* 1218. LEIBERATI . . . ISTOCPRETIOTUASNOSFACILEFECERIS *A* Libertatique *libri praeter A* Adelph.] *ita FZ. spat. om. BCD* isto *libri praeter A* p̄cio *CD* facile (ile *in ras.) D* 1219. Agor.] *spat. om. CD*¹. AG *D*³ PATRUEMI(*vel* E)ITADEIAMABUNTUTEGOSISIMIUPPITER *A* miita *B* mediam abunt *B.* me di (dī *C.* dei *F)* amabunt *CDFZ* sisim *C* liplppiter *ut vid. B* 1220. *Sic A, nisi quod* FORAS ego illum *B.* illanc *Bothius* exstrudam *C* 1221. *Sic A, nisi quod* FECIT Utpudice *C* feco *B* edcommode *B* 1222. *Sic A, nisi quod* CERTO oracionem *B* prebuit *B* Hanno] *ita Ussingius. spat. B cum A. Agorastocli continuant FZ* hęc *C* mea est *libri praeter A* *Versum delet Langenus Ind. Monast. a. 1882 p. 6*

Séd ut astu sum adgréssus ad eas.

AGORASTOCLES

Lépide hercle atque cómmode.

HANNO

Pérgo etiam temptáre?

AGORASTOCLES

In pauca cónfer: sitiunt, quí sedent.

HANNO

Quíd istic? quod faciúndumst cur non ágimus? in ius uós uoco.

AGORASTOCLES

Nunc, pátrue, tu frugi bonaé's. uin hánc ego adprendám?

HANNO

Tene.

ADELPHASIVM

An pátruos est, Agorástocles, tuos híc?

AGORASTOCLES

Iam faxo scíbis.

Post hunc v. in margine extat X Plauti X: *cf. Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 53* 1223. *Sic A, nisi quod* SEDUTASTUSUM *Hannonis pers. praem. B, Camerarius. spat. D* astussum *BD.* astus sum *C* ad eas *B cum A.* eas *CDFZ* Agor.] *ita Camerarius. spat. BD. om. CFZ* leppide *C* adque *C* commodo *B* 1224. *Hann. pers. praem. B. spat. om. CDFZ Sic A, nisi quod* PERGE *et omissa Agor. persona ante* IN Pergo *Acidalius.* Perge (Per ge *C*) *libri cum A* et iam *B* temptare *Acidalius cum A.* temptaret *B* (tæm-) *CD.* temptarem *vel* tentarem *FZ, unde quidam* tenta rem Agor.] *ita Acidalius. personam omittunt libri cum A sine spatiis* inpauca *BC* conuersitiunt *B* qui *D cum A, Angelius.* que *B.* quę *C.* quod *FZ* hic sedent *Geppertus* 1225. Hanno] *spat. om. CDF.* Agor. *praef. Z: corr. Camerarius Sic A, nisi quod* FAQIUNDUMST *et* UOLO Quidistic *B* faciundum est *libri praeter A* quur *B* in lusuos *B.* inlisos *CDFZ* uoco *Camerarius.* uolo *libri cum A* 1226. *Sic A, nisi quod* BONAEES *et* ADPREHENDAM *et in novo v.* TENE Agor.] *ita Camerarius cum B. spat. om. CDFZ* Nunc patrue *Geppertus cum A.* Nunc tene patrue *BCDFZ.* Nunc tene *Weisius* tufrugi *B. Poeni pers. his praem. FZ* bonae es *ex A Geppertus.* si bonae (sibonę *BC*) es *BCDFZ Ante* uin *spat. BD.* Agor. *FZ* uin (in *ex* m *ut vid.*) *C* hanc ego *Bothius cum A.* ego hanc *BCDFZ* adp̃dam *BD.* ad p̄dam *C.* apprehendam *F* Hanno] *ita Camerarius. spat. om. B. etiam* tene *om. CDFZ Verba a* Tene *usque ad* scibis *1227 uncis inclusit Ussingius* 1227. *Adelph.*] Adel. D^3. *spat. om. C Sic A, nisi quod* PATRUUS *et* TUUSHIC patruus *libri cum A* agorastecles *D.* agoraste cles *C* tuus *libri cum A* hec *B.* haec *C.* hęc (*et* s *sup.* c) *D* Agor.] AGO D^3. *spat. B* faxos cibus *B*

Nunc égo pol te ulciscár probe: nam fáxo mea eris spónsa

HANNO

Ite ín ius. ne morámini.

AGORASTOCLES

Antestáre me atque dúce.

HANNO

Ego te ántestabor.

AGORASTOCLES

Póstea hanc amábo atque amplexábo.
Sed illúd quidem uolui deícere: immo díxi quod uolébam.

HANNO

Morámini. in ius uós uoco, nisi honéstiust prehéndi.

ADELPHASIVM

Quid in iús uocas nos? quíd tibi debémus?

AGORASTOCLES

Dicetílli.

ADELPHASIVM

Etiám me meae adlatránt canes?

1228. NUNCEGOPOLTEULCISCARPROBE*(vel* I*)*NAMFAXOERISMEASPONSA *A* pol ego te *(egote BC) libri, quibuscum Brixius ad Mil.*[2] *p. 159, praeter A: cf. Kellerhoffius p. 62* ulcisciscar *B* mea eris *libri praeter A, nisi quod* erissponsa *iungit C* 1229. POE *praem. CD* ITEINIUSNEMORAMINIANT*(vel* E*, min. prob.* I*)*E*(vel* I, T*)*TARDE*(vel* I, T*)*MEATQ:DUCE *A* in ius D^1. iniurs *B*. inuis *C*. intus D^3 nemorāmi *B* Agor.] *ita Geppertus. spat. om. libri cum A. Anterastylidi dedit Camerarius* ante stare *CD*. attestare *Z* at que *BCD* 1230. *Hannonis pers. praem. Geppertus. om.* BCD^1. AGOR D^3FZ EGOTEANTESTABORPOSTEAHANCAMABOATQ:AMPLEXABOR *A* Egote *B* ante stabor *D* Agor.] *ita Weisius. om. libri cum A* amalo *B* amplexabo *libri praeter A* 1231. *Versum delet Ussingius Sic A, nisi quod* IMMOHERCLEDIXIQUODUOLEBÃ quidem *CDFZ cum A*. quid *B* dicere *CDFZ*. dece *B* immo dixi *Weisius, Bentleius.* immo dixi hercle *(*herole *D) libri praeter A* illuc quod uolui Adelph. Dice. Agor. Immo hercle dixi *Bothius: cf. Brixius Quaest. de pros. p. 25* 1232. *Sic A, nisi quod* HONESTIUSTPREHENDI iniussuos uoco *B*. in ius *(*intus D^3*)* nos uoco *DFZ*: inius uoco uos *C* honest iussi *B*. honest iust *D*. honestius est *F* prehaendi *B*. p̄hendi *D*. p̄ hendi *C* *V. 1233—1236 e duplici rec. repetit Hasperus l. s. s. p. 304 (28), v. 1234—1238 Muellerus Pros. Pl. p. 329: adversatur Langrehr p. 22* 1233. ADELP *praem. CD* QUIDINIUSUOCASNOSQUIDTIBIDEBEMUS#DI*(min. prob.* E*)*— *A* Quid in suo cas nos *B*. Quid inius *(*in ius D^1. intus D^3*)* uocas nos *CD* quit tibi *B* AGOR. *inserunt CD. spat. B* Dicet illi *BCD*. Dice illi *FZ*. Dice tu illi *Camerarius* 1234. ADELP *praem. CDZ*. Ante. *F* ETIAMMEAELATRANTCANES#ATTUHERCLEADLUDIATO *A* Etiam me meae *(*memaee *B*. me maeae *C) BCD*. Etiam ne meae *Z* mea latrat canes *Bentleius* Etiam

AGORASTOCLES

At tu hércle adludiáto:
Dató mihi pro offa sáuium proque ósse linguam obícito:
Ita hánc canem faciám tibi oleó tranquilliórem.

HANNO

Ite, íte.

ADELPHASIVM

Quid nos fécimus tibi?

HANNO

Fúres estis ámbae.

ADELPHASIVM

Nos tíbi?

HANNO

Vos, inquam.

AGORASTOCLES

Atque égo scio.

ADELPHASIVM

Quid id fúrtist?

AGORASTOCLES

Hunc rogáto.

HANNO

Quia ánnos multos feílias meas célauistis clám me,
Atque équidem ingenuas leíberas summóque e genere gnátas.

---

ne Adel. Adlatrant *F* adlatrant *F, Lambinus cum Camerario.* latrant *BCDZ cum A* Agor.] *ita CDFZ. spat. B* Atthu *B.* Adtu *C.* At tu *ex* Ac tu *inter scrib. D.* ac tu *Z* alludiato *D.* alludito *F* 1235. *Sic A, nisi quod* SAUIUMPROOSSE *et* OBICITO prod offa *Ritschelius Nov. exc. p. 98* proque *Bergkius Beitr. p. 88.* pro *libri cum A.* prod *Guyetus ante Ritschelium l. s. s.* mi pro *Muellerus Pros. Pl. p. 748* 1236. *Sic A, nisi quod* FACIAMTIBIOLEOTRANQUILLIOREM factam *C* 1237. Hanno] *spat. om. C* ITESI*(vel* T, E*)*I*(min. prob.* T, E*)*TES#: QUIDNOSFECIMUSTIBI#FURESESTISAMBAE *A* Ite ite *scripsimus.* Ite sit tis *BD (*sittis*).* Itte sittis *C.* Ite scitis *FZ.* Ite in ius *Geppertus* Ite, si itis *Bentleius cum Camerario* Adelph.] *spat. B* Hanno] *spat. B* ambę *BD* 1238. NOSNETIBI#UOSINQUAM#ATQ:EGOSCIO#QUIDIDFURTIST *et in novo v.* HUNCROGATO *A* Nos *Bentleius, Bothius.* Nosne *(*Nos ne *C) libri cum A* Hanno] *spat. B* Agor.] *spat. B Ante* Atque *erasum* at *in B* Adelph.] *spat. B. om. C* Quid id furtist *Pylades cum A.* Quidid furti estis *BCDZ.* Quid id furti est *F* Agor.] *spat. B* Hunc *Pius cum A.* Nunc *libri praeter A* rogato, to *ex* te *B Cf. quae de hoc versu temptat Muellerus Pros. Pl. p. 328 sq.* 1239. QUIAANNOSMULTOSFEILIASMEASCELAUISTISCLAMME *A* multas *B* filias *B (*li *in lit.) CDFZ* celauistis *ex* celuuistis *D* clamme *B* 1240. *Sic A, nisi quod* INGENUAS *et* EGENERENATAS quidem *Bentleius* liberas *et* genere *pro* e genere *libri praeter A, nisi quod* summo quegenere *B*

ADELPHASIVM

Numquám mecastor réperies tu istúc probrum penés nos.

AGORASTOCLES

Da pígnus, ni nunc périeres, in sáuium, uter utrí det.

ADELPHASIVM

Nil técum ago: abscede, óbsecro.

AGORASTOCLES

Atqui hércle mecum agéndumst:
Nam hic pátruos meus est: pro hóc mihi patrónus sim necéssest:
Et praédicabo, quómodo furtá faciatis múlta
Quoqué modo uos huius fílias apud uós habeatis séruas,
Quas uós ex patria líberas surrúptas esse scítis.

ADELPHASIVM

Vbi súnt eae aut quas ais, óbsecro?

1241. NUMQUAMMECASTORREPERIESTUISTUCPROBRUMPENESNOS *A* Num quam *B* me castor *CDZ* repperies *CD* tui stuc *B*. tuistuc *D* 1242. PIGNUSNINUNCPERIURESINSAUIUMUTERUTRIDET *A* Dapignus *B*. Da ignus *C* ne *F* perieres *Usenerus Nov. ann. vol. 91 (a. 1865) p. 227.* periures *libri* (p ires *C*). peieres *Pylades, Bentleius* insauium *BC* (a *e corr.*). ni sauium *Z* uterut ridet *B*. uter ut ridet *C*. uter ut ridet *DZ*. POE. uter irridet *F* 1243. NIHILTECUMAGE(*vel* I)AB(*vel* P)SCEDE(E *sup. scr.*)OB(*vel* P)SECRO#ATQ:HER— *A* Nihil *libri cum A* obsecro te *Bothius* Agor.] *ita CD. spat. B* Atqui *Guyetus, Geppertus.* Atque *libri cum A* agendum est *BCDFZ*. 1244. NAMHICPATRUUS . . . . . (*quadrant* MEUSEST)PROHOCMIHIP(P *dubia*)— *A* patruus *libri cum A* prohoc *C*. pro hoc (hoc *ex* hic *inter scrib.*) *D* necesse est *BCDFZ*. necessust *Geppertus* 1245. ETPRAEDICABOQUOMODOUOSFURTAF : . . . . . (*quadrant* ACIATIS)MULTA *A* Et predicabo *C*. Et p̄dicabo *D*. Epredicabo *B*. Ei praedicabo *Camerarius, vix recte* furta faciatis *Beckerus in Studemundi Stud. vol. I p. 244.* uos furta faciatis (furta faciatis *in lit. B*) *libri*. uos furta facitis *Hermannus Elem. d. m. p. 154, Bentleius* multa *ex* mala *D* 1246. QUOQ:MODOHUIUSFILIASAPUDUOSHABEATISSERUAS *A* Quo qui *B*. Quo que *C* modod *dubitanter Schmidtius de dem. pron. form. p. 55* uos huius *scripsimus: cf. v. 1245.* huius *libri cum A*. huiusce *Camerarius.* huius ambas *Mullerus Nachtr. p. 131* habeatis *CDZ cum A*. habetis *BF, Bentleius, Hermannus l. s. s.* 1247. QUASUOSEXPATRIALIBERASSUR(*vel* B)RUPTASESSESCITIS *A* expatria *C* 1248. ADEL *praem. CD* UBISUNTEAEAUTQUASOP(*min. prob.* B)SECRO#SATISIAMSUNTMACERATAE *A* eae aut quas ais *scripsimus*. eae (aee *CD*. he *F*) aut quas *libri cum A*. eae aut quae sunt *Camerarius*. aut quae sunt *Guyetus*. eae aut quae *Ussingius cum Bothio. cf. Muellerus Pros. Pl. p. 386* Agor.] *ita Camerarius. spat. B cum A. om. CDFZ*

AGORASTOCLES

Satis iám sunt macerátae.

HANNO

Quid si éloquamur?

AGORASTOCLES

Cénseo hercle, pátrue.

ADELPHASIVM

Misera tímeo,
Quid hoc sít negotí, méa soror: ita stúpida sine animo ásto.

HANNO

Aduórtite animum, múlieres. primúm, si id fieri póssit,
Ne indígna indignis deí darent, id ego éuenisset uéllem:
Nunc quód boni mihi deí danunt uobeís uostraeque mátri,
Eas deís est aequom grátias nos ágere sempitérnas,
Quom nóstram pietatem ádprobant decorántque dei immortáles.
Vos meae éstis ambae fíliae et hic ést cognatus uóster,

Satis iam *Pius cum A*. Satisim *D*. sati sim *BC*. satis *FZ* sunt maceratae *B cum A*. maceratae (maceratę *C*) *CD*. immaceratae *FZ* satis sunt maceratae *Camerarius*. Satis hae sunt maceratae *ex A non recte Geppertus adfert* 1249. POE *praem. CD* QUIDSIELOQ-. . UR(UR *dubiae*)#CENSEOHERCLE#PATRUE#MISERATIMEO *A* Quid si eloquamur *scripsimus ex A*. Qui ne loquar *B*. Quin eloquar *CDFZ*. Quin eloquamur *Weisius*. Quin eloquar. Ag. Age *vel* Ego *Bothius*. Quin eloquar Ag. Sic *Geppertus* Agor.] *ita CD. spat. B* Censeo ergo (ego *F*) *libri praeter AB* Adel.] *ita CD. om. sine spat. B* miserati meo *B* 1250. *Sic A, nisi quod* SOROR *et* STUPIDASINE negotii (negocii *FZ*) *BCDFZ* measororitas tupida *B* 1251. POE. *praem. CD* ADUORTITEANIMUMMULIERESPRIMUMSIIDFIERIPOSSI-(*vel* E)T *A* fieri (ie *in lit.*) *B* 1252. NEINDIGNAINDIGNIS-DEIDARENTIDEGOEUENISSETUELLEM *A* didarent *B*. didaraent *C*. dii darent *F*. di darent *DZ* euenire *libri praeter A* 1253. NUNC-QUODBONIMIHIDEIDANUNTUOBEISUESTRAEQ·MATRI *A* di danunt *Scioppius cum A*. idid anunt *B*. didanint *C*. di dant *DZ* dii mihi dant *F*: *cf. Hermannus Elem. d. m. p. 155, ubi* di dant mihi *proponit* uobis *libri praeter A* uostręque *C* matri (matr *in lit.*) *B* 1254. EASDE(*vel* I)ISESTAEQUO(*vel* U)MGRATIASNOSAGERESEMPITER-NAS *A* Eas *def. Luebbertus Gramm. Stud. vol. II p. 240*. Eas (as *in lit.: post* s *altera* s *distinguitur*) *B*. Eius *Geppertus*. Eo *Bothius* dis *BCDFZ* aequo *B*. acquum *DFZ*. equum *C* gracias *B* 1255. QUOMNOSTRAMPIETATEMADPROBANTDECORANTQUEDEIIMMOR-TALES *A* cum *CDFZ* approbant (*prior* p *sup. scr. D*) *CDFZ* decorantque (or *sup. scr.*) *B* di *BCDZ*. dii *F* *Post hunc v. B in marg. habet:* X paenulus X *cf. v. 1212* 1256. UOSMEAEESTIS-AMBAEFILIAEETHICESTCOGNATUSUESTER *A* mę *C* ambefilie *B*.

Iahónis fratris fílius, Agorástocles.

ADELPHASIVM

Amábo,
Num hi fálso oblectant gaúdio nos?

AGORASTOCLES

Át ita me dei séruent,
Vt hic páter est uoster. dáte manus.

ADELPHASIVM

Salue, ínsperate nóbis
Pater, té conplecti nós sine.

ANTERASTYLIS

Cupíte atque exspectáte
Pater, sálue: tuae ambae fíliae sumus: ámplectamur ámbae.

AGORASTOCLES

Quis me ámplectetur póstea?

---

ambę filię *C* est *om. DFZ* uester *BF.* ũr *CDZ* 1257. *Sic A, nisi quod* HUIUSCEFRATRIS Iachonis *Schmidtius de dem. pron. form. p. 56 sq. praeeunte Guyeto et probante Studemundo Nov. annal. vol. 113 (a. 1876) p. 56, nisi quod is* Iahonis *emendat.* Huiusce *libri cum A (*Huiuscę *D). Cf. Muellerus Nachtr. p. 130 et Luchsius de gen. p. 33* agorastodes *B. om. CDFZ* Adel.] *ita CD. spat. B* 1258. NUMHIFALSOOBL*rel* I ECTANTGAUDIONOS#ATMEITADEI-SERUENT *A* Num infalso *B* oblectant *Pius.* obiectant *(*ob iectant *C) BCDFZ* hic — oblectat *Bothius* Agor.] *ita CD: spat. B* At ita me dei seruent *Geppertus, Muellerus Pros. Pl. p. 730.* Admeita diseruent *B.* At *(*ad *D)* me *(*Atme *C)* ita di *(*dii *F)* seruent *CDFZ* 1259. UTHICPATERESTUESTERDATEMANUS#-SALUEINSPERATENOBIS *A* pater est *(pro* e *aliam litt. incohaverat librarius)* ũr *C.* paterestuester *(*ater *in lit.) B.* pater est uester *DFZ cum A* Adel.] *ita FZ. spat. D. spat. om. BC* insperate *ex* insperato *C* nobis *ex* nouis *B* 1260. PATERT*rel* I. E*E rel* I, T COM *rel* N PLECTINOSSINECUPITEATQ:EXSPECTATE *A* te complecti *Z, Camerarius (cf. A).* econplecti *B.* ecomplecti *CD.* Poen. complecti *F.* et complecti *Bothius, Ritschelius Proleg. p. 157* Pater, te conplecti sine *idem Bothius* nos sine. Ant. Cupite *Bothius.* nosse necupite *B.* nosse ne cupite *C.* nosse *(ex* nosses*)* ne cupite *D.* uos me cupite *F.* nos sine. POE. Ne cupite *Z* adque *B* exspetate *B.* exspectate *ex* ex pestate *ut rid. C.* expectate *DFZ* POE. Cupitae atque exspectatae *Camerarius cum aliis* 1261. *Spat. praem. D.* Anter *FZ* .....AESU U *dubia, dein post lacunam. in quam quadrant* NT#A *rel* MUSA, MPLECTAMURAMBAE *A* *Post* salue *spat. B* tuae ambae *scripsimus.* ambae ambę *C, libri* filię *C.* filie *B* sumus *FZ* sunt *BCD* *Ante* amplectamur *spat. BCD* amplectamur *(*c s. r. *B* ambę *C* 1262. *Spat. om. C* q *sequ. lac., in quam quadrant* UISMEAMPLEC-TET U *dubia: sequ. iacuna, in quam quadrant* BPO/S *dubia: sequ. lacuna.*

HANNO

Nunc égo sum fortunátus.
Multórum annorum míserias nunc hác uoluptate sédo.

ADELPHASIVM

Vix hóc uidemur crédere.

HANNO

Magis quí credatis, dícam:
Nam uóstra nutrix príma me cognóuit.

ADELPHASIVM

Vbi ea, amábo, est? 1265

HANNO

Apud húnc est.

AGORASTOCLES

Quáeso, quí lubet tam diú tenere cóllum?
Omítte saltem tu áltera: nolo égo istuc

ADELPHASIVM

Enicás me.
[Prius quam te mihi desponderit.

ADELPHASIVM

Omitto. sperate salue]

---

quae TIDHAC♯ *capit)*NVNCEGOSVMFORTVNATVS *A* meam plectetur *B* post ea *C* Hanno] *spat. om. BCD* 1263. MVLTORVMAN- *(sequ. lac., quae capit* NORVMMIS*)*ERIA*(sequ. lac., quae capit* SN*)*VN*(sequ. lac., quae capit* CHAC*)*VOLVPTATESEDO *A* annorum *(*norum *in lit.) B* nunc hac] *an* una hac? hac nunc *Geppertus* sedo *FZ cum A.* sedeo *reliqui* 1264. Adel.] *spat. om. C* VIXHOCVIDEMVRCREDERE♯- MAGISQVICREDATISDICAM *A* uidemur *FZ cum A.* uideamur *BCD, nisi quod* ur *e corr. C.* audemus *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243* Hanno] *spat. B. om. C* Mage *Bothius* credatis *(*ed *in lit.) B* 1265. *Sic A, nisi quod* PRIMVM nostra *C.* uestra *B* prima *Bentleius, Hermannus Elem. d. m. p. 155, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 273.* primum *libri cum A.* nutrix primum uostra *Bothius* mecognouit *B* Adel.] *spat. om. BCD* ubi ea amabo *Camerarius cum A.* ibi e amabo *B.* ubi amabo *CDFZ* 1266. APVD- HVNC♯QVAESOQVILVBETTAM*(vel* N*)*DIVTENERECOLLVM *A* nunc *BCD* Agor.] *ita Angelius. spat. BCD.* Adel. *FZ* queso *D.* quę so *C* quilubet *C* tandiu *B* 1267. 1268. *Hoc ordine A: inverso BCDFZ: utrumque v. del. Schueth l. s. s. p. 38* 1267. *Spat. praem. CD* OMIT- TESALTEMTVALTERANOLOEGOISTVC*(vel* D*)*ENI*(vel* E*)*CASME *A* salute tualtera *B.* salte tua ‖ Littera *CD.* saltem tua littera *F.* saltetua Littera *Z* Adel. Nolo *Geppertus.* Anter. Nolo *vulgabatur* Adelph. Enicas me *scripsimus.* enicas me *Camerarius cum A.* enicam *BCDFZ* An. Nolo ego. Ag. Istoc enicas me *Acidalius* 1268. *V. del. Ussingius cum Guyeto* PRIVSQVAMM*(sequ. lac., quae* IHIDE *vel* IHITE *capit)*SPONDERIT*(sequ. lac., quae capit* TE♯OMITTO *et litteram quam libet unam, velut* H *spatio aequantem)*SPERATESALVE *A* Priusquam *DFZ* despenderit

HANNO

Condámus alter álterum ergo in néruom bracchiálem.
Quibus núnc in terra mélius est?

AGORASTOCLES

Euéniunt digna dígnis.

HANNO

Tandem huíc cupitum cóntigit.

AGORASTOCLES

O Apélla, o Zeuxis píctor,
Cur éstis numero mórtui? hoc exémplo ut pingerétis:
Nam aliós pictores níl moror huiusmódi tractare exémpla.

HANNO

Deí deaeque omnes, uóbis habeo mérito magnas grátias,

1272. *Festus p. 170 post verba corrupta et lacunosa:* 'numero estis mortui hoc exemplo ut pingeretis?' id est: cur cito mortui estis?

(derit in lit.) B. desponderit *(d ex s) C* Adel.] *ita Z. spat. BCD.* Agor. *F* Mitto *Bothius* *Post* omitto *spat. BCD.* Adel. *Z.* Agor. *Z* sperata *vulgabatur. Frustra desudaverunt in hoc v. emendando Geppertus, Luchsius Hermae vol. VI (a. 1872) p. 273, alii, quorum commenta proferre supersedere possumus* 1269. *V. del. Guyetus* CONDAMUSALTERALTERUMERGOINNERUU*(vel O)*MBRACCHIALEM *A* *Pers. Hannonis addidit Camerarius. om. libri. Agor. pers. praemisit Pylades* *V. in folio extremo habet B ita, ut signis huc referatur* alteram *Geppertus* ego *Z: corr. Pylades* inneruom *B.* inneruum *C.* in neruum *DFZ* braechialem *B.* brachialem *CDFZ* 1270. *Sic A, nisi quod* QUIBUS *et* MELIUST interra *C.* in terram *F* Agor.] *spat. B* 1271. *Poeni pers. praem. Pylades: om. libri* TANDEMHIUICCUPITUMCONTINGIT#OAPELLE*(vel I)O*ZEUXISPICTOR *A* contigit *(*ntig *in litura) B* *Agor. pers. add. F, Pylades: spat. BD cum A* O apella *BC.* capella *D.* o apelle *F* o zeuxis *BD.* aze uxis *C.* o zeusis *F.* zeuxis *Z* 1272. QURNUMEROESTISMORTUIHOCEXEMPLOUTPINGERETIS *A* Cur estis numero *Reizius, Geppertus.* Cur *(*Qur *B)* numero *(*nunc *F)* estis *libri cum A.* numero estis *etiam Festus.* Quidnam numero estis *Ussingius.* Cur numerod estis *Guyetus, Bothius* mortui, hoc exemplo *Ussingius cum Festo et A.* mortui hic *(*mortuihic *B)* exemplum *libri praeter A.* mortui? hinc exemplum *cum Scaligero multi.* mortui? hoc exemplum *Geppertus* ut pingeri*(*i *in e corr.)*tis *B.* ut pigneretis *C.* utpingeretis *D* 1273. NAMALIOSPICTORESNIHILMORORHUIUSMODITRACTARE*(vel I)*EX*(*EX *dubiae)*— *A* Namalios *B* pin*(sup.* n *scr.* c*)*tores *B* nihil *libri cum A* moro *Muellerus Pros. Pl. p. 201* huius modi *B* exempla *om. Hermannus teste Mohrio de iamb. sept. p. 22* 1274. DEIDEAEQ:OMNESUOBISHABEOMERITOMAGNASGRATIAS *A* Di

Quom hác me laetitia ádfecistis tánta et tanteis gaúdieis,
Vt meae gnatae ad mé redirent ét potestatém meam.

ADELPHASIVM

Mí pater, tua píetas plane nóbeis auxilió fuit.

AGORASTOCLES

Pátrue, face tu in mémoria habeas, tuám maiorem fíliam
Míhi te despondísse.

HANNO

Memini.

AGORASTOCLES

Et dótis quid promeíseris.

ANTAMOENIDES. ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. HANNO. AGORASTOCLES

ANTAMOENIDES

Si égo minam non últus fuero próbe, quam lenoní dedi,
Túm profecto mé sibi habento scúrrae ludificátui.

BCDZ. Dii *F* deęque *C.* deeque *B* habeto *F* gracias *B.* gr̃as *D* magnam gratiam *Geppertus, Langenus p. 12: cf. Ritschelius Prol. p. 323* 1275. CUMHACMELAETITIAADFECISTISTANTAETTANTEISGAUDIEIS(IS *dubiae) A* Cum *libri praeter B* hac me lęticia *(*c *ex* i *ut vid. C)* tanta et *(*melaetitiatanet *B.* me leticia tanta et *D.* me lęticia tanta et *Z.* me laeticia tanta et *F)* tantis adfecistis *(*aff- *F)* gaudiis *libri praeter A.* hac laetitia tanta et tantis me adfecistis gaudiis *Bothius* 1276. UTMEAEGNATAEADMEREDIRENTET(ET *dubiae)*POTESTATEMMEAM *A* mea egnatae *B.* meę gnatæ *C* admeredirent *B* et *scripsimus ut A habuisse videtur.* in *BCDFZ* *V. 1277—1279 e duplici recensione repetit Geppertus Stud. Pl. vol. 1 p. 74: cf. Brachmannus l. s. s. p. 76 et Schueth l. s. s. p. 38* 1277. Adel.] *ita D* MIPATERTUAPIETASPLANENOBEISAUXILIOFUIT *A* pater *(*pat *in litura) B* tua *in litura B* nobis *libri praeter A* auxiuo *B* *Cf. v. 1137 et Ritschelius Nov. exc. p. 88* 1278. Agor.] *ita* D^3. *spat. om. C* PATRUE(*vel* I)F(*sequ. lac., in quam quadrant* ACET)UINMEMORIAHABEASTUAM(*sequ. lac., quae capit* MAIOREM)FILIÃ *A* Patruoe *B* face tu *scripsimus ex A.* facito *CDZ.* facite *BF* in memoriam *libri praeter A: corr. Camerarius. Cf. Kampmannus de IN p. 40* tua maiorem *(ex* maioram*) B* 1279. MIHITEDESPONDISSEMEMINIETDOTISQ(*sequ. lacuna, quae capit* UIDPROME)ISERIS *A* Hanno] PO D^3. *spat. B. om. C* Agor.] *ita Caelius Curio. spat. B. om. FZ* promiseris *BCDZ.* promiserim *F* *Sequitur* antamoenides *in B.*

Act. V sc. 5 ANTAMONIDE(*vel* I)S I(*vel* E)DE(*vel* I)M *A* ANTAMENIDES MILES EIDEM C *D. om. B uno v. vacuo (cf. v. 1279). item C (ubi m. saec. XVI scripsit* 5 sc. 5*)* *Personas etiam in hac scaena omittunt CD, nisi ubi contrarium adnotabitur* 1280. Ant. *om. B* SIEGOMINAMNONULTUSFUEROPROBE(*vel* I)QUAMLENONIDEDI *A*, *incerta post* Q *litt. lectione* iego *cum spat. C* mnam *Meursius* 1281. TUMPROFECTOMESIBIHABENTO(HABENTO *ut vid.)*SCUR · · · L(*dubia)* · · · · · CATUI(CATUI *du-*

Ís etiam me ad prándium ad se abdúxit ignauíssumus,
Ípse abiit foras, mé reliquit pro átriensi in aédibus.
Vbi nec leno néque illae redeunt, néc quod edim quicquám datur:
Pró maiore párte prandi pígnus cepi, abií foras.
Síc dedero. aere mílitari tétigero lenúnculum.
Nánctus est hominém, mina quem argénti circumdúceret.
Séd mea amica núnc mihi irato óbuiam ueniát uelim.
Iám pol ego illam púgnis totam fáciam uti sit mérulea.
Íta replebo atra atritate eam, átrior multo út siet

1286. *Priscianus III 34 (Gramm. l. II p. 109, 6):* leno lenunculus uel lenullus. Plautus in Poenulo: 'sic ... lenunculum' *unde hausit Osbernus p. 304. Glossas quae ad v.* lenunculus *spectant attulit Loewius Prodr. p. 284* 1290. *Festus Pauli p. 28:* Atritas *(an* Atritus*? cf. A)* atri coloris. Aegyptinos Aethiopas: *cf. Leidolphus l. s. s. p. 220*

biae) A sibi *(*bi *sup. scr.) C* habento scurrae *Camerarius (cf. A).* habeant oscurrae *BD.* habeant oscurrę *C.* habeant scurrae *FZ* ludificatui *Camerarius (cf. A).* ludificis catii *B.* ludificis cauiis *CD.* ludificis caueis *Z.* ludificum *F* 1282. ISETIAMMEADPRANDIUMADSEAB-*(vel* D*)*DU · · · · GNAUISSIMUS*(*GNAUISSIMUS *ut vid.) A* is *om. CDFZ: cf. v. 1281* et iam *B* adse *B* abduxit *B, Palat. sec.* adduxit *CDFZ* ignauissimus *CDFZ.* ignaui simus *B* 1283. IPSEABIITFORASMERE-LIQUITPROATRIENSIINAEDIBUS *A* Foras ipse abiit *Geppertus* liquit *vel potius* Ipsus abiit, me *Bothius*[3] habiit *CD* reliquid *BCD* atrensi *BCD*[1]*: corr. D*[4] inaedibus *B.* in edibus *C* 1284. UBINECLENONEQUE-ILLAEREDEUNTNECQUODEDIMQUICQUAMDATUR *A* Ubinedenone que *B.* Ubi neclenone quę *C.* Ubi ne clenone quę *D* illa credeunt *B.* ille redeunt *CDZ* edim *BCD.* edam *FZ* quic quam *B.* quicquã *(*u *post. ras. ex* ũ*) C* 1285. *Sic A, nisi quod* MAIOREPARTEPRANDII *et* ABI Pro maiore *Lambinus cum A.* Prom more *B.* Pro more *CDZ.* Promere *F.* Pro minore *Camerarius* prandi *B.* prandii *CDFZ cum A* pignus *(*u *ex* i*) B* coepi *CD.* coepit *FZ: corr. Angelius* abiit *FZ: corr. Angelius* 1286. *Sic A, nisi quod* SICDEDEROE*(vel* I*)*MILITARI-*(vel* E*)* aere militari tetigero *Pylades.* aerem milita ritetigero *B.* aerem militari tetigero *CDF.* xerem militari tetigero *Z.* e militari tetigero *Priscianus cum A* Si digito semel militari tetigero *Saracenus.* Sic dedero: arte mil. *Geppertus* lemnunculum *CD.* lennunculum *F* 1287. *Sic A, nisi quod* NACTUSESTHOMINEM *et* ARGENTI Nanctus est *BCD.* Nactus est *FZ.* Nactusne est *Koehler diss. Hal. a. 1877 p. 47* mina queargenti *B.* minaque argenti *CDF* circumduret *B* 1288. *Sic A, nisi quod* MEAAMICA, MIHI *et* UENIAT mihi irato *libri.* irato mi *Geppertus* uenit *CD.* uenire *FZ: corr. Pylades Inter h. v. et v. 1289 B in marg.* X plauti X *habet cf. v. 1222* 1289. *Sic A, nisi quod* UTSITME*(vel* I*)*RULEA polego *B Inde ab* o *in* totam *usque ad finem in litura B* uti sit *Bothius.* ut sit *BDFZ cum A.* utsit *C* merulea *BCDZ cum A.* merula *F.* caerula *Ussingius* 1290. ITAREPLE-BOATRITATEATRI*(min. prob.* E, T*)*T*(vel* I, E*)*TIORMULTOUTSIET *A*

Quam Aégyptini quí cortinam lúdis per circúm ferunt.

ANTERASTYLIS

Téne sis me arte, méa uoluptas: mále ego metuo míluos:
Mála illa bestiást: ne forte me aúferat, pullúm tuom.
Vt nequeo te sátis conplecti, mí pater.

ANTAMOENIDES

Ego mé moror.
Própemodum hoc nunc ópsonare prándium poteró mihi.
Séd quid hoc est? quíd est? quid hoc est? quíd ego uideo?
quómodo?
Quíd hoc est conduplicátionis? quae haéc est congeminátio?
Quís hic homost quom túnicis longis, quási puer caupónius?
Sátin ego oculis cérno? estne illaec méa amica Anterástylis?

Itaque *Camerarius* replebo atra atritate eam, atrior *scripsimus dubitanter* replebo atritate (atri tate *D*) atrior (acrior *C*) *BCDFZ*. repleuero atritate atratior *Geppertus*. replebo atra atritate, atrior *Kretschmerus Quaest. Pl. p. 29, Lorenzius Ind. philol. vol. 2 (a. 1870) p. 330*. replebo eam atritate, atrior *Spengelius Plaut. p. 187* eam *cum Bentleio, Lerdolphus l. s. s. p. 220, Fuhrmannus de part. comp. p. 9: cf. Muellerus Pros. Pl. p. 565, qui de* atritatis *cogitat* replebo atritate ut atrior multo *Pylades* utsiet *CD Inde ab* or *in* atrior *usque ad finem versus omnia in litura habet B Mirum est quod* atritior *legisse videtur cum A Festus: cf testimonium* 1291. *Sic A* Quamde *Bothius* Aegyptini *A, O. Muellerus ex Paulo.* aegipti aut *B.* aegigi*(i e corr.)*pti aut *C.* aegypti aut *D.* aegyptii aut *F.* ęgypti aut *Z.* aut Aegyptii *Kretschmerus l. s. s. cum Bentleio* ludis *ex* laudis *C* ferunt *FZ cum A.* fuerunt *BCD* 1292. Anter.] *ita FZ.* Adel. *B et editorum permulti. spat. om. C Sic A* Tenesis *BCD* artemea *B.* ad te mea *F* uolupta *B* 1293. *Sic A, nisi quod* BESTIAEST *et* TUUM bestia est *libri cum A* neforteme *B* tuum *libri cum A* 1294. Anter. *praem. B, Bothius. nullum spat. in CDFZ* UTNEQUEOTESATISCOMPECTI*(vel* Ę/MIPATĘR‡EGOMEMOROR *A* Ut neque otes atis *B.* ut nequeo satis te *CFZ.* Ut nequeo satis te *D* conplecti *(c sup. scr.) B.* complecti *CDFZ* Antam.] *ita FZ. spat. B* memoror *B* 1295. *Sic A, nisi quod* PROPEMODUMHOCOPSONARE hoc nunc *Parcus, Guyetus.* hoc *libri cum A.* istoc *Bothius.* iam hoc *Geppertus* ol sonora *B.* obsonare *CDFZ* 1296. SEDQUIDHOCEST‡QUIDESTQUIDHOCESTQUIDHOCEGOUIDEOQUOMODO(ODO *dubiae) A* quid est] quid hoc *BCDZ: cf. Seyffertus Stud. Pl. p. 28* Sed quid hoc est? quid ego uideo *mediis omissis F* 1297. *Sic A, nisi quod* CONDUPLICATIONIS *et* CONGEMINATIO quae haec est *DFZ.* quę *(ex* quē*)* haec est *C.* quae hoc est *B* 1298. *Sic A, nisi quod* QUISHICHOMOESTCUM homo est *etiam BCD* cum *libri praeter B* 1299. SATIN*(sequ. lacuna, in quam quadrant* EGOOCULIS*)*CERNOESTNEILLAECMEAAMICAANTERASTILIS *A* Ştatin *D* est nae illa ce *B.* est ne illec *C.* estne illec *D* ant rastris *B.* anterastris CD^1. anterastris D^2. anterastilis *FZ cum A*

Ét east certo. iám pridem ego me sénsi nihili péndier.
Nón pudet puellam ámplexarei báiiolum in mediá uia?
Iam hércle ego illunc éxcruciandum tótum carnuficí dabo.
Sáne genus hoc múlierosumst túnicis demissíciis.
Sed adíre certumst hánc amatricem Áfricam.
Heus tú, tibi dico, múlier, ecquid té pudet?
Quid tíbi negotist aútem quom istac, díc mihi.

HANNO

Aduléscens, salue.

ANTAMOENIDES

Nólo: nihil ad te áttinet.
Quid tíbi istanc digito táctiost?

HANNO

Quia míhi lubet.

ANTAMOENIDES

Lubét?

1300. *Sic A, nisi quod* ETEASTCERTOIAM Ete aesterto *B*. Et ea esterto *C*. Etea esterto *D*. Et ea est certo *FZ*. Et ea certost *Bothius*. Est ea certo *Ussingius* iampridem *libri* 1301. *Sic A, nisi quod* PUELLAM *et* BAIOLUM amplexari *libri praeter A* baiiolum *Loewius Anal. Plaut. p. 206*. baliolum *BCDZ*. baiolum *F cum A*. *Nihil effecerunt qui* alliolum *vel* balliolum *vel cum Rostio Opusc. vol. 1 p. 312* alienum *scripserunt* inuia media *C* 1302. IAMHERCLEEGOILLUMEXCRUCIANDUMTOTUMCARNIFICIDABO, *litteris post* N *parum certis A* hercle (h *sup. scr.*) *D* ego illunc *Bothius*. ego illum *CDFZ cum A*. illum ego *B* exasciandum *Bentleius* Excruciandum iam hercle ego illum *Guyetus* carnufici (a *ex* r) *B* 1303. *Sic A, nisi quod* MULIEROSUM *sine* est, TUNIC *litteris perpallidis*, DE(*vel* I)MISSICIIS muliebrosumst *DFZ* (-um est). muliebrosum st *C*. muliebrosum si *B* (situn-). mulierosum est *iam Pius* demisiciis *BD*. demissicus *C*. demisicus *Z* 1304. *Sic A, nisi quod* CERTUMEST: *v. ab initio non remotus est, quemadmodum senarii cum alii tum ei qui secuntur* adrecertum est *B*. adire certum est *reliqui cum A* hanc ad amatricem *libri praeter A, unde corr. Geppertus* 1305. *Sic A* mulierec quit *B*. mulier etquid *C*. tu mulier et quid *D*. tu mulier ecquid *Z* 1306. *Sic A, nisi quod* NEGOTIUMESTAUTEMCUM *et* MIHI negocii est autem *Pylades*. negotii (inegotii *B*. negocii *FZ*) autem est (aut ē *C*) *libri praeter A* cum istac dic *CD*, *Scioppius*. quo misi acdic *B*. cum istoc dic *FZ* mihi *cum m. 1 cursivis litteris scripsisset, m. 4 planius id vocabulum s. v. repetendum putavit D* 1307. *Sic A, nisi quod* ATTEATTINET *A* Adhulescens *B*. Adolescens *DFZ* Antam.] *spat. B. om. C* adte *C*. atte *B*. ad me *F*, *Geppertus* 1308. QUIDTIBIHANCDIGITOTACTIOEST#QUIAMIHILUBET *A* tibi istanc *Pylades*, *Brixius Epist. ad Spengelium p. 10*. tibi hanc *libri cum A*. tibi illam *Bentleius ad Eun. IV 6, 2*. hanc tibi *Bothius* tactio (i *s. v. C.* t *post. sup. scr. D*^{1}) est *libri cum A* Han.] ·X· *B. spat. om. C* 1309. Antam.] *spat. om. CF* LUBET#ITADICO#LIGULAI(*vel* E, T)MALAMCRUCEM *A*

HANNO
Ita díco.
ANTAMOENIDES
Lígula, i in malám crucem.
Tune híc amator aúdes esse, halléx uiri,
Aut cóntractare, quód mares hominés amant,
Deglúpta mena, sárrapis seméntium,
Manstrúga, halagora, saúrex, tum autem plénior
Alli úlpicique quám Romani rémiges?
AGORASTOCLES
Num tíbi, adulescens, málae aut dentes prúriunt,
Qui huic és molestus, án malam rem quaéritas?
ANTAMOENIDES
Quin ádhibuisti, dúm istaec loquere, týmpanum?

1309. *Ad hunc versum Loewius Anal. Plaut. p. 207 glossam rettulit hanc:* ligula: argutus, loquax

Iubet *B* Hanno] *spat. B. om. C* Antam.] *om. F. spat. B* Ligula i in malam *FZ.* Ligulai inmalam *D.* Ligula inmalam *C.* Legula *(sequ. spatium)* in malam *B.* Ligula i hinc in malam *Pylades* legula *def. Ussingius.* alecula *Geppertus* 1310. TUNEHICAMATORAUDESESSE, ESSE *litteris dubiis A, post quas haec legit Ritschelius:* H*(ut vid.)*ALLEXUIRI *et Geppertus:* TALLAXUIRI, *nunc autem nil legi potest* Tune amator *DFZ.* Tunc amator *C.* Tune etiam amator *Pylades* hallex uiri *BCDFZ.* hallux uiri *Loewius Prodr. p. 273 et Festinis glossis adscitis et aliis.* allex uiri *Acidalius.* allec uiri *Pius* amator esse aues, talax uiri *Geppertus* 1311. *Sic A, nisi quod* CONTRAQTARE *et* AMANT mares *ex* maris *B* 1312. DEGLUPTAMENASARRAPISSEMENTIUM *A* Degluptamen asarrapis sementium *B.* Deglupta mena sarrapis *(*p *ex* b*)* sementium *C.* Degluptamenasarrapis sementium *D.* Degluttamena sarrapis sementum *F.* Deglupta mena sarapis Sementium *Z.* maenas arra pisa ementium *Turnebus voluit Adv. X 24.* Deglupta maena, salicis seminarium *Geppertus* satrapes dementium *Rostius Op. vol. I p. 314* 1313. MANSTRUG*(min. prob.* G*)*ASAUREXTUMAUTEMPLENIOR *A sine* halagora manstructa *BCDF* halagora, saurex, tum *scripsimus duce A.* halagoras amatum *BCDZ.* amantum *F* Amans tractabilis ἀγοραῖς, tum autem plenior *Geppertus: in quo versu frustra adhuc desudatum est: in* halagoras *latere* alazon *quosdam putasse adnotat Pius.* ἅλς ἀγοραῖς ἅμα *Turnebus Operum t. I p. 61, 47.* ἁλὸς ἀγόρασμα *Rostius l. s. s.* 1314. ALL*(alt.* L *sup. scr.)*LIULPICIQUEQUAMROMANIREMIGES *A* Aliiulpique *B.* Aluulpique *CD.* Auulpique *F.* Alii ulpici *Z* barbari quam remiges *W. G. Martley Hermathena t. 8 (a. 1882) p. 308* remigis *B V. 1315—1321 suspectat Ussingius* 1315. Agor.] *om. F* NUMTIBIADULE*(vel* I*)*SCENSMALAEAUTDENTESPRURIUNT *A* malae *(*male *C)* aut dentes *(*dentens *B) BCDF.* male an dentes *Z* 1316. *Sic A, nisi quod* HUIC queritas *BCD* 1317. Antam.] *ita B, Gruterus. om. FZ* QURNONADHIB*(sequ. lacuna, quae capit* UISTIDU*)*MISTAECLOQUERE-

Nam té cinaedum esse árbitror magis quám uirum.

AGORASTOCLES

Scin, quám cinaedus sum? íte istinc, seruí, foras.
Ecférte fustis.

ANTAMOENIDES

Heús tu, si quid pér iocum
Dixí, nolito in sérium conuórtere.

ANTERASTYLIS

Qui tíbi lubidost, óbsecro, Antamoénides,
Loqui ínclementer nóstro cognato ét patri?
Nam hic nóster pater est: híc nos cognouít modo
Et húnc sui fratris fílium.

ANTAMOENIDES

Ita me Iúppiter
Bene amét, bene factum. gaúdeo et uolup ést mihi,
Si quíd lenoni huic óptigit magní mali,

TYMPANUM *A* Quin *Geppertus*. Cur (Qur *B cum A*) non *BCDFZ*. Cur ne *Bothius* adhibes tu *Ussingius* dum ista ecloquere *B*. dum istec loqueretur *CD*. dum istaec loquereris *FZ*. dum loquere *Weisius*. dum haec loqueris *Guyetus* timpanum *CD*. te tympanum *F* 1318. *Sic A, nisi quod* CINAEDU *et* MAGI*(vel* E*)*SQUAM nam *(*n *e corr.) C* cinae dum *B*. cynedum *CD* mage *Bothius* 1319. Agor.] *ita B. spat. om. C.* Antam. *Z.* Anter. *F* SCINQUAMCINAEDUSSU*(sup.* U *scr.* I*)*MITEISTINCSERUIFORAS *A* scyn *C* quam] qui *F* cinaedus *(*a *sup. scr.) B.* cynedus *C. idem ex* cinedus *D* sumite *B.* sum iste *C.* ite serui istinc *Muellerus Pros. Pl. p. 364* 1320. ECFERTEFUISTI*(vel* E*)*S#HEUSTUSIQUIDPERIOCUM *A* ec ferte *C.* et ferte *F* Antam.] *ita Gruterus. spat. B. om. C.* Agor. *FZ* siquid *B* 1321. DIXINOLITOINSERIUMCONUERTERE *A* inserium *C.* in serum *F* conuertere *libri cum A* *V. 1322 sqq. usque ad finem fabulae edidit Hàsperus l. s. s. p. 287 (11) sqq.* 1322. Anter.] *spat. om. C* QUIDTIBILUBIDOOPSECROANTAMONIDES *A* Qui *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 392.* Quid *libri cum A. cf. anonymus Ind. philol. vol. II (a. 1870) p. 243* lubido est *Z.* lubido es *(ex* est *rasura C.* est D^4*) BCDF* olsecro *B* *Post* obsecro *scripsit* Adel. D^3 Antamoenides *Ritschelius: cf. praef.* antam moenides *(*es *in lit.) B.* anto mone*(ex* o*)*des *C.* antomonedes *D.* antamenides *FZ* 1323. LOQUIINCLEMENTERNOSTROCOGNATOETPATRI *A* indementer *C.* indenemter *B* 1324. NAMHICNOSTERPATERESTHICNOSCOGNOUITMODO *A* 1325. ETHUNCSUIFRATRISFILIUM#ITAMEIUPPITER *A* filium *ex* filius *B* Antam.] *ita* D^3*. spat. B* 1326. BENEAMETBENEFACTUMGAUDEOETUOLUPESTMIHI *A* amet *(*et *e corr.) B* amet, bene factum: gaudeo *interpunxit Acidalius* uolupest *BD.* uolupe st *C* 1327. SIQUIDLENONIOP*(vel* B*)*TIGITMAGNIMALI *A* Si quid lenoni huic *Pylades.* Siquidem lenoni *BCDF.* Si quid lenoni *Z cum A.* Si quidem quid lenoni *Camerarius* magnum malum *F*

Quomque é uirtute nóbis fortuna óptigit.

ANTERASTYLIS

Credíbile ecastor dícit: crede huic, mí pater.

HANNO

Credo.

AGORASTOCLES

Ét ego credo. séd eccum lenonem óptume 1330
[Credo.

AGORASTOCLES

At ego credo. edepol hic uenit commodus.]
Bonúm uirum eccum uídeo redeuntém domum.

HANNO

(Quis hic ést?

AGORASTOCLES

Vtrumuis ést, et leno ét lycus.
In séruitute hic fíliás habuít tuas,
Et mi hic aúri fur est.

HANNO

Béllum hominem, quem nóueris.) 1335

1328. CVMQVEEVIRTVTEVOBISFORTVNAOPTIGIT *A* Quomque *B.* cumque *CDFZ cum A* euirtute *CD.* uirtute *F* nobis *F* obtigit *CD* 1329. Anter.] *ita BD*^{2}*F, Pistoris. spat. om. C.* Adel. *Z* CREDIBILEE*(sequ. lacuna, quae capit* CASTOR*)*DICITCREDEHUICMIPATER *A* Credibille *B* credehuic *D* 1330. CREDO#ETEGOCREDOSEDECCVMLENONEMOPTVME/VME *dubiae) A* Agor.] *spat. B. om. C* optume *scripsit ex A Ussingius.* lycum *libri praeter A V. 1331—1332 tales olim fuisse ex Ambrosiani reliquiis non recte lectis sibi persuasit Geppertus:* Sed eccum lenonem: neminem lubentius ‖ Hic uideo, qui aurum meum tuis cum feiliis ‖ Furatust: bonus uir se recipit domum. H. Quis? hic? *cf. Brachmannus l. s s. p. 75* 1331. CRED··ATEGOCREDO#EDEPOLHI-UENITCOMMODVS *A: om. libri praeter A: quem v. ex dittographia recte repetit Ussingius* 1332. . . VMVIRVMECCVMVIDEOREDEVNTEMDOMVM#QVISHICST *A. cf. v. 1333.* Bonum uirum eccum uideo se recipit *(serecipit D)* domum *libri praeter A Versum uncis inclusit Hasperus Qui sequuntur tres versus ex ultima scaena (1382 sqq.) desumpti sunt: cum A (qui tamen initium exhibet: cf. v. 1332) omisit Geppertus· pro quibus aliud quid olim extitisse dubitanter concit Hasperus* 1333. Hanno] *spat. om. C* Quis hic est *libri· cf. A v. 1332* Agor.] *spat. B. om CFZ* utrum uis *B.* utrum *F.* utrum is *Z.* utrumque est *Acidalius* et leno lycus *BCDZ* leno lycus *F* et leno et lycus *vulgabatur.* uel leno uel lycus *ex loco inferiore Ussingius* 1334. Agor. *praem. FZ* inseruitute *C* filias habuit *(*habuit *ex* habuit *B) BC.* habuit duas filias *DFZ* 1335. mihi *libri* Aurifur *Z* mi auri hic fur est *Bothius.* mi auri fur est *Weisius recte* Hanno] *spat. B*

AGORASTOCLES

Rapiámus in ius.

HANNO

Mínume.

AGORASTOCLES

Quaproptér?

HANNO

Quia
Iniúriarum múlto induci sátius est.

LYCVS. AGORASTOCLES. HANNO. ANTAMOENIDES

LYCVS

Decípitur nemo meá quidem senténtia,
Qui suís amicis nárrat recte rés suas:
Nam omníbus amicis meís idem unum cónuenit
Vt mé suspendam, ne áddicar Agorástocli.

AGORASTOCLES

Leno, eámus in ius.

LYCVS

Óbsecro te, Agorástocles,
Suspéndere ut me líceat.

De v. 1336. 1337 cf. Schueth l. s. s. p. 39 1336. Agor.] *spat. om. C. in eodem* rapiamus *eras. D* RAPIAMUSINI*(vel* T*)*US♯MINIME♯QUAPROPTER♯QUIA *A* in ius *Pius.* intus *BCDFZ* Hanno] *spat. B* Minime *libri cum A* Agor.] *spat. B* Hanno] *spat. B* 1337. INIURIARUMMULTOIN*(*IN *dubiae)*DICISATIUSEST *A* multo inducis atius *B.* multo induci satius *C* (sacius) *DFZ.* multam dici satius *Lipsius Ant. l. II 5, A teste Gepperto Stud. Pl. vol. I p. 136.* multam indici *Dousa duce Pio* est; lycus *B*

Act. V sc. 6 LYCUS *A. om. B uno v. vacuo: cf. v. 1337.* LICVS LENO EIDEMII *D*[3]*. om. C uno v. vacuo Spatio relicto pro personarum notis intra versus ipsas in principiis B ponit usque ad finem fabulae* 1338. *Pers. om. CD* DECIPITURNEMOMEAQUIDEMSENTENTIA *A* ecipitur *cum spat. C* mea quidem *B cum A.* quidem mea *CDFZ* 1339. *Sic A, nisi quod* SUISAMICIS Quis uis *CD*[1]*. corr. D*[4]*.* Quis quis *B.* Quia suis *Lambinus* 1340. NAMOMNIBUSAMICISMEISIDEMUNUMCONUI*(min. prob.* E*)*NE*(min. prob.* I*)*T *A* meis idem unum *Camerarius cum A.* meis id demunum *CD*[1]*.* meis id demūnū *D*[4]*.* musi demunum *B.* meis id demum *FZ.* id unum *Langenus p. 223* con uenit *C* 1341. UTMESUSPENDAMNEADDICARAGORASTOCLI *A* addicare *BCD*[1]*. corr. D*[4]*.* abdicar *F* agorasto cli *B* 1342. Agor.] *spat. om. C* LENOEAMUSINIUS♯OPSECROTEAGORASTOCLES *A* eam *Z: corr. Pius* inius *CD.* intus *F* Lyc.] *spat. B* obsecrote agori*(sup. scr.* a*)*sto cles *B* 1343. SUSPENDEREUTMELICEAT♯IN-

HANNO
In ius té uoco.
LYCVS
Quid tíbi mecum autemst?
HANNO
Quía enim hasce aio líberas
Ingénuasque esse fílias ambás meas.
Eae sínt subruptae cúm nutrice páruolae.
LYCVS
Iam prídem equidem istuc scíui et miratús fui
Nemínem uenire, qui ístas adsererét manu.
Meae quídem profecto nón sunt.
ANTAMOENIDES
Leno, in iús eas.
LYCVS
De prándio tu dícis: debetúr, dabo.

IUSTEUOCO *A* Han.] *spat. om. C* In ius te *Guyetus cum A* Leno in ius te *(iniuste BC) libri praeter A.* Leno in ius *Lambinus* uocat *(o sup. at) B.* uco *Kochius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 686* leno *servato* 1344. QUIDTIBIMECUMAUTEM#QU . . HASDICOL . E— *A* autemst *Hasperus.* autem *libri cum A* Han.] *spat. om. C* Quia enim *Bothius.* Quia *libri cum A.* Quin *Muellerus Pros. Pl. p. 249* hasce aio liberas *Camerarius.* hasce moliberas *B.* hasce modo liberas *CDFZ.* hasce affirmo liberas *Pylades* Quia enim has dico liberas *conicias ex A: cf Studemundus Nov. ann. vol. 113 (a. 1876) p 66, Schmidtius de dem. pron. form. p. 35.* Quia hasce domo aio liberas *Goellerus ad Truc p. 105.* Quia illasce aio liberas *Hasperus* 1345. INGENUASQ;ES-SEFILIASAMBASMEAS *A* Ingenuas que *B* 1346. E*(vel* I, T*)*AE*(vel* I, T*)*SUNTSUBREPTAECUMNUTRICEPARUOLAE *A* Eae *Bothius cum A.* te *B* (Te) *CD*[1]. he *D*[4]. quae *FZ* subruptae *F* surruptae *BD.* surruptę *C.* surreptae *Z.* subreptae *def. Fleckeisenus Nov. ann. vol 60 (a. 1850) p 251 sqq.* cum nutrice *B.* cum nutricę *D.* cum nutrix *Z: corr. Hermolaus* paruulae *libri praeter A (paruulę C)* 1347. IAM-PRIDEMEQUIDEMISTUCSCIUIETMIRATUSFUI *A* Iamqpidem *(p ex u) D* equidem *om. B* istòs suuet *B* 1348. NEMINEMUENIREQUIISTAS-AD*(mm. prob.* S*)*SERERETMANU *A* Neminem *(=* Nemnem*)* uenire *Bentleius ad Ter. Hec. III 1, 1, Reizius: cf. Hasperus p. 298 (22).* Nemon ueniret *Muellerus Pros Pl. p. 249.* Noenum uenire *Bergkius Beitr. p 23* Venire neminem istas qui *Bothius cum Guyeto* manu *F cum A, Hermolaus.* manum *BCDZ* 1349. MEAEQUIDEMPROFECTONONSUNT#LENO-. . . . . AS, *dubia post* # *lectione A* Meaequidem *B.* meę quidem *C.* me ę quidem *D* quidem *om. Pylades* Ant.] *spat. om. C* inluaeas *BCD*[1]*: corr. D*[4] 1350. Lyc.] *spat. om. C* DEPRANDIOTUDICISDEBE-TURDABO *A* deprandio *CD* tudicis *D* debitur *B*

AGORASTOCLES
Duplúm pro furto mi ópus est.
LYCVS
Sume hinc quídlubet.
HANNO
Et míhi suppliciis múltis.
LYCVS
. Súme hinc quídlubet.
ANTAMOENIDES
(Et míhi quidem mina argénti.
LYCVS
Sume hinc quídlubet.
Colló rem soluam iam ómnibus, quasi báiolus.
AGORASTOCLES
Numquíd recusas cóntra me?
LYCVS
Haud uerbúm quidem.
AGORASTOCLES
Ite ígitur intro, múlieres. sed, pátrue mi,
Tuam, út dixisti, míhi desponde fíliam.
HANNO
Haud áliter ausim.

1351. DUPLUMPROFURTOOPUSEST#SUMEHINCQUODLUBET *A* Duplo *Ussingius* pro ferto *D.* proferto *C* mihi *libri praeter A, Muellerus Pros. Pl. p. 509* Lyc.] ∈ *atramento scriptum B. spat om. C* sume *ex* sumet *B* quidlubet *Acidalius.* quidem *libri praeter A* 1352. Han.] *spat. om. CD* ETMIHISUPPLICIISMULTISSUMEH . . . QUODLUBET *A* supplicis *DZ.* suplicis *C.* supplices *(*i *s.* e*) B* Lyc.] *spat. om. C* quid lubet *BCD* *V. 1353—1358 ab eo qui scaenam breviare studeret conficti videntur Brachmanno de Bacch. Pl. retract. scaen. p. 73 sq. cf. Schueth l. s. s. p. 40* 1353. *Om. A, Geppertus* minam D^4FZ: *corr. Camerarius.* minimam BCD^1 Lyc.] *spat. om. C* quid lubet *libri:* quodlubet *Geppertus Stud. Pl. vol. II p. 102* 1354. *Sic A, nisi quod* QUASIBAIO*(min. prob.* U*)*LUS *A* Collo rem *Z cum A.* colorem *BCDF* soluamiam *B* quasibaiolus *B* *Post v. 1354 in marg. B* X plauti X *exhibet* 1355. Agor.] *om. FZ* *Sic A, nisi quod* CONTRAM#HAUDUERBUMQUIDEM Num quid *B.* nunquid *F* contrame *B* Lyc.] Ag. D^8FZ. *spat. om. C* Haud uerbum quidem *Turnebus Adv. X 24, procul dubio e membranis. Idem Lambinus testatur in suis libris veteribus esse, qui tamen proponit* Ne uerbum quidem, *ubi* Aduersum quidem *BCDFZ* contra. Lyc. Ne aduersum quidem *Salmasius*
Cf. Schueth l. s. s. p. 40 *Ab hoc versu totam scaenam reliquam delet Ussingius* 1356. Agor.] *spat. om. CDFZ* ITEIGITURINTROMULIERESSEDPATRUEMI *A* Iteigitur *B.* i te igitur *D* set *B* patrue mihi *BCDZ* 1357. TUAMUTDIXT*(vel* I*)*I*(vel* T*)*MIHIDESPONDEFILIAM *A* utdixisti *B* fillam *B* 1358. HAUDALT*(vel* I*, min.*

ANTAMOENIDES
Béne uale.
AGORASTOCLES
Et tu béne uale.)
ANTAMOENIDES
Leno, árrabonem hoc pró mina mecúm fero.
LYCVS
Perii hércle.
AGORASTOCLES
Immo haud multó post, si in ius uéneris.
LYCVS
Quin égomet tibi me addíco: quid praetóre opust?
Verum ópsecro te ut líceat simplum sóluere:
Trecéntos Philippos crédo conradí potis.
Cras aúctionem fáciam.
AGORASTOCLES
Tantispér quidem
Vt sís apud me lígnea in custódia.
LYCVS
Fiát.
AGORASTOCLES
Sequere intro, pátrue mi, ut festúm diem
Habeámus hilare hunc huíus malo et nostró bono.

---

prob. E)E*(vel* I, T)RAUSIM‡BENEUALE‡ETTUUALEBENE *A* Haudaliiter-ausim *B* ausim] uisum *Franckenus l. s. s. p. 172* ettu *C* 1359. L *praef. D*³ LENOARRABONEMHOCPROMINAMECUMFEROA arabonem *BDZ.* arrabonem *(a post. sup. scr.) C* hoc] hunc *Dousa, Pistoris, Lambinus.* heic *Hasperus* promina *C* mecum *sup. scr. D.* m *prior in duarum litt.* (ma*?*) *lit. B* 1360. PERIIHERCLE‡IMMOHAUDMULTOPOSTSINI*(vel* T*)*USUENERIS *A* inmo *B* si *scripsimus ex A. om. BCDFZ.* cum *Dousa, Fleckeisenus, Exerc. cr. p. 21* intus *B* (posti-) *CDF* 1361. *Spat. om. CD* QUINEGO-NETTIBIMEADDICOQUIDPRAETOREOPUSEST *A* ego met *B* quod *CD.* quot *B* pretore *CD.* proto re *B* (reopus) opust *Pylades.* opus est *libri cum A* 1362. UERUMOPSECROTEUTLICEATSIMPLUMSOLUERE *A* obsecro *libri praeter A* symplum *Z* *Plerique cum* soluere *iungunt* Trec. Phil. *(v. 1363)* 1363. TRECENTOSPHILIPPOSCREDOCONRADIPOTEST *A* phippos *B* Trecentos, credo, ad Philippos *Bentleius ad Ter. Phorm I 4, 13* potis *scripsimus.* potest *libri cum A* 1364. CRASAUCTIONEMFACIAM‡-TANTISPERQUIDEM *A* Agor.] *spat. om. B* 1365. UTSISAPUDMELIGNEAIN-CUSTODIA *A* utsis *C* lignea] igne *F* incustodia *C* 1366. Lyc.] *om. F* FIAT‡SEQUERREINTROPATRUEMIUTFESTUMDIEM *A* miut *B* ut hunc festum *libri praeter A* (ut, t *e corr. C).* ut festum hunc *Bothius: cf. v. 1367* dem *B.* diem *sup. scr. D* *Cf. Brachmannus l. s. s. p. 75* 1367. HABEAMUSILAREMHUIUSMALONOSTROBONO *A* habemus *CD.* *idem ex* habeamus *B* hilare *Bentleius ad Ter. Ad. II 4, 22.*

Multúm ualete. múlta uerba fécimus:
Malúm postremo omne ád lenonem réccidit.
Nunc, quód postremumst cóndimentum fábulae,
Si plácuit, plausum póstulat comoédia.

AGORASTOCLES. LYCVS. HANNO. ADELPHASIVM. ANTERASTYLIS. ANTAMOENIDES

AGORASTOCLES

Quam rém agis, miles? quí lubet patruó meo
Loqui ínclementer? né mirere múlieres
Quod eúm sequntur: módo cognouit fílias
Suas ésse hasce ambas.

LYCVS

Hém, quod uerbum aurís meas

---

hilarem *libri (*l *ex* r *B) cum A* hunc *add. ex v. antecedenti Hasperus: om. libri cum A* cum huius malo *Luchsius de gen. p. 34. de* et huius *cogitaverat Muellerus Pros. Pl. p. 500: cf. p. 320*
1368. MVLTVMVALETEMVLTAVERBAFECIMVS *A* 1369. MALVMPOST*(vel* I, E*)*T*(vel* I, *min. prob.* E*)*ROOMNEADLENONEMRECCIDIT *A* postremo omne hoc *Pylades.* postremo hoc omne *Acidalius.* postremod omne *reicit Ritschelius Nov. exc. p. 87* reccidit *ex A Studemundus Nov. ann. vol. 93 (a. 1866) p. 63.* redit *BC (ex* rediit*) DFZ* 1370. *Sic A, nisi quod* POSTREMVMEST Nunc quid *libri praeter A, nisi quod* nū *D: corr. Pylades* postremum est *libri cum A* fabulę *C.* fabule *B* 1371. *Sic A, nisi quod* COMOEDIA Siplacuit *C* comocdia *B.* comedia *C*
Act. V sc. 7 Continuat nullo intervallo superioribus A: unius v. spatium exhibent BC. augu eidem *D*³ *Totam hanc scaenam, quam ut suppositam Camerarius prorsus omisit, e duplici recensione repetebant Bothius, Lomanus p. 57, Hasperus l. s. s., Goetzius Acta Soc. phil. Lips. vol. VI p. 253, 267, 326, Brachmannus l. s. s. p. 73 sqq., Schueth l. s. s. p. 38 sqq., Langrehr l. s. s. p. 22 sq.: quorum quidem utrum exitum damnet dubitat cum Bothio Lomanus, posteriorem damnant reliqui omnes: quos contra priorem in suspicionem vocant Bergkius Philol. vol. 31 (a. 1872) p. 244, Brugmanus thes. I, Stephanus de Pithoeanis in Iuv. scholiis (diss. Bonn. a. 1882) thes. III. Turbas quasdam iam Saracenus detexerat, quas tota scaena 'post convitia militis in Hannonem' posita expediri posse putabat Pius, deletis versibus 1355—1397 Ussingius. Cf. Franckenus l. s. s. p. 171 sqq.*
In CD personae desunt 1372. QVAMREMAGI*(vel* E*)*SMELIVSQVILIBETPATRVOMEO *A* uam rem *cum spat. C* agis *Weisius cum A.* agitis *BCD.* agit is *FZ.* agitas *Bothius* quilubet *BC* 1373. *Sic A* ne mirere *FZ.* meminere *B (prior* m *in* n *corr.) C.* me minere *D* 1374. *Sic A, nisi quod* FILIAS secuntur *libri praeter A, nisi quod* sequuntur *Z* 1375. SVASESSEHASCEAMBAS# HEMQVODVERBVMAVRE*(vel* I*)*SMEAS *A* Suas esse hasce ambas *B cum A.* suas hasce esse ambas *CD, Vaticani Lipsii Ant. l. V 19.* suas esse has ambas *Z.* suas hasce esse amissas *F* Lyc.] AN *D*³. *spat. om. C* Em *Geppertus* hauris *D.* aures *(*i *s.*

Tetigít? nunc perii.

ANTAMOENIDES

Haec únde perierúnt domo?

AGORASTOCLES

Cartháginienses súnt.

LYCVS

At ego sum pérditus.
Illúc ego metuei sémper ne cognósceret
Eas áliquis: quod nunc fáctumst. uae miseró mihi.
Periére, opinor, duódeuigintí minae,
Qui olim hásce emi.

AGORASTOCLES

Et tute ípse periistí, Lyce.

HANNO

Quis hic ést?

AGORASTOCLES

Vtrumuis ést uel leno uél lycus.
In séruitute hic fílias habuít tuas,

---

e) *B* 1376. TETIGI(I *s. v.*)TNUNCPERII♯UNDEHAECPERIERUNTDOMO *A* *Militis personam, pro qua AB spatium, restituit Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 404.* Ag *inserit* D^3 Haec unde *Muellerus Pros. Pl. p. 689.* unde hae *libri praeter A* (undehaeper- *B.* hę *C.* he *D).* Unde haece *Bothius.* Unde haec huc *Hasperus.* nam unde hae *Pylades* perierunt domo *Bothius cum AC.* perierunt ♯ domo *BD. pro spat.* Ag. *habent FZ* *De v. 1377 sqq. cf. Brachmannus l. s. s. et Schuethius l. s. s. p. 40* 1377. *Hunc v. post v. 1381 libri repetunt, ubi cum del. Bothius: alterius loci scripturis apicem addidimus* *Pers. cum B add. Bothius* *Sic A, nisi quod* CARTHAGINIENSES . .Carthaginiensis *B′C′D′* Lyc.] AN D^3. *spat. om. C* Ategosum, m *in lit. B* 1378. ILLUCEGOMETU · · SEMPERNE(*vel* I)COGNOSCERET(*in lacunam quadrat* EI *vel minus prob.* O) *A* illud *F* metui *BCDFZ* necognosceret *CD.* 1379. EASALIQUISQUODNUNCFACTUMST♯UAEMISEROMIHI *A* eas *om. F* factum est *libri praeter A* *Spat. ante* uae *B cum A* ne *C* 1380. PE(*vel* I)RIEREOPINORDUODE(*vel* I)UIGINTIMINAE *A* duo deuiginti *CD.* duo de uiginti *B* minę *C* 1381. QUIHASCEEMI♯ETTUTEIPSEPERISTILYCE *A* Qui olim hasce *scripsimus.* Qui hasce *libri, nisi quod* Quięsce *B et* hascę *D* tute *Bothius, Muellerus Pros. Pl. p. 666 cum A.* tu *libri reliqui* (ettuipse *C)* Ag] *spat. om. C* periisti *Pylades.* peristi *libri cum A* *Post hunc v. repetitur in BCDFZ v. 1377* *V. 1382—1384 etiam post v. 1332 exstant, ubi vide librorum scripturam* 1382. *Ab hoc inde v. usque ad v. 1419 deficit A* Agor.] *spat. B. om. FZ* Utrumuis est uel leno uel lycus *Lipsius Ant. l. V 19.* Ut trum uis est nouelle nouellycus *B.* Utrumuis est nouelle nouellicus *CD.* utrum is est nouelle nouellicus *FZ, ubi* utrumque est *Acidalius* 1383. inseruitute *C* abuit *B*

Et mi aúri fur est.

HANNO

Béllum hominem, quem nóueris.

AGORASTOCLES

Lenó, rapacem te ésse semper crédidi:
Verum étiam furacem áiunt qui norúnt magis.

LYCVS

Accédam. per ego té tua genua oro óbsecro
Et húnc, cognatum quém tuom esse intéllego:
Quandó boni estis, út bonos facere áddecet,
Facite út uos uostro súbueniatis súpplici.
Iam prídem equidem istas ésse sciui líberas
Et éxspectabam, sí qui eas assererét manu:
Nam méae eae prosum nón sunt. tum autem aurúm tuom
Reddám, quod apud mest, ét ius iurandúm dabo
Me málitiose níl fecisse, Agorástocles.

AGORASTOCLES

Quid míhi par facere sít, ego mequom cónsulam.

---

tua *B.* duas *ex* mias *C.* duas *DFZ* 1384. Agor. *praem. FZ* mihi *libri* for *B* Hanno] *spat. B. om. C* quemueris *B.* quoi ignoueris *Franckenus l. s. s. p. 173* *De v. 1385 sq. cf. Brachmannus p. 74* 1385. Agor.] *spat. BD. om. CFZ* Leno (e *ex* ę) *C* Lenorapacem *B* esse *sup. scr. D* *Post h. v. in margine habet B:* χ penulus χ *: cf. v. 1222* 1386. et iam *B.* et *Bothius* furacem aiunt *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 767.* furacem *libri.* furacem ei te *Hasperus* quinorunt *BC.* qui nouerunt *Pylades.* norunt qui norunt *Bothius* 1387. Lyc.] *ita FZ. spat. B. om. C* per ego te tua genua oro *Geppertus, Muellerus Nachtr. p. 87.* per egotetu ate genua *B.* per ego te tua te genua *CDFZ.* per ego genua tua ted *Hasperus.* per ego te tua genua *Bothius* 1388. tuum *libri* 1389. ut bono facere *B* 1390. Facite ut uos uostro *Hasperus.* Facite et uestro (ur̃o *CDF*) *libri.* Ita facite et uostro *Geppertus edidit.* Facitote et uostro *Bothius.* Facite oro ut uestro *Pylades* sub ueniatis *D* 1391. Iampridem mequidem *B* istas esse sciui *Bothius.* istas sciui esse *libri.* sciui istas esse *Pylades* 1392. siqui eas *BC.* si quis eas *FZ.* si eas quis *Weisius.* si quis *Bothius* manu *Z.* manum *BCDF* 1393. *Spat. praem. D* meae eae *Geppertus.* meae (meę *C*) *libri.* meae quidem *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 243.* eae meae *Hasperus* eas. nam meae *Bothius* prosum BCD^1. prorsum D^4Z. prohorsus *F.* profecto *Pareus* tumautem (e *ex* i) *B.* tibi autem *Pylades* tuam *B.* tuum *reliqui* 1394. Red dam *B* me est *libri* 1395. nihil *libri* *De v. 1396 sq. cf. Brachmannus l. s. s. p. 74* 1396. Agor.] *spat. B. om. CD* Quid *Hasperus.* Quod *libri* facere sit, ego

Omítte genua.

LYCVS

Omítto, si ita senténtiast.

ANTAMOENIDES

Heús tu, leno.

LYCVS

Quíd lenonem uís inter negótium?

ANTAMOENIDES

Vt minam mi argénti reddas, príus quam in neruom abdúcere.

LYCVS

Deí meliora fáxint.

ANTAMOENIDES

Sic est: hódie cenabís foris, 1400
Aúrum, argentum, cóllum, leno, trís res nunc debés simul.

HANNO

Quíd me in hac re fácere deceat, égomet mecum cógito.

---

mecum *Mahlerus p. 26.* facere sit cum *(quom B)* egomet *BCD.* facere sit tamen egomet *F.* facere sit inde tamen egomet *Z.* facere sit, mecum egomet *Geppertus.* facerest egomet mecum *Seyffertus Philol. vol. 25 (a. 1867) p. 461 dubitanter.* facere est commode egomet *Bothius* 1397. *Ante* omitte *spat. CD* Lyc.] *spat. B* omitto *Hasperus.* mitto *libri, nisi quod* mittosiita *iungit B* sentencia est *B.* sententia est *CDFZ* 1398. Antam.] *ita Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 405, Stephanus l. s. s.* Agor. *BFZ* Heustuleno *B* Lyc. *FZ. spat. B* Quod *C* 1399. Antam.] *ita Seyffertus, Stephanus.* Agor. *BFZ* Vt minam mi argenti *Muellerus Nachtr. p. 11.* Utinam mihi argentum *libri.* Minam mi argenti *Seyffertus l. l. s.* Vt tu iam mi argentum *Hasperus.* Vt minam argenti mihi *idem Muellerus eodem loco.* Ut iamiam mi argentum *Geppertus.* Ut nunc argentum mihi *Bothius.* Meum uti iam mi argentum *Kochius Nov. ann. vol. 107 (a. 1873) p. 244.* Utinam argentum mihi *Pylades* priusquam *B* priusquam hinc *Gronoviana* in neruum *(inneruum C) libri* 1400. Dei meliora *Hasperus.* De meliora *B.* Di *(Dii F)* meliora *reliqui* faxsit *B* Antam.] *ita Seyffertus l. s. s.* Agor. *FZ. spat. B* Sic est: hodie *Ussingius.* Sicestu ideo *B.* Sic estu ideo *CD.* Sic est tu ideo *Z.* Sic est uideo *F.* Sic est: tu hodie *Hasperus.* Sicut uideo *Geppertus* cenabilis *B* 1401. leno tris res *Lipsius Ant. lect. V 19 e cod. Vatic.* lenostris re *BCDF, nisi quod* renunc *iungit B.* leno scias te *Z.* leno tria tu *Bothius.* leno tres res *Pareus* nunc *om. Pylades* debes *ex* debemus *C.* debere *Z* semul *CDF.* semel *B.* simul *Z* *De v. 1402—1404 cf. Brachmannus l. s. s. p. 74 et Franckenus l. s. s. p. 174, qui sic transponit: 1403. 1404. 1403* 1402. me in hac re facere *Geppertus.* me hac re facere *(meh ac refacere B) libri.* med hac re f. *Bothius.* me hac in re f. *Reisius.* me hac re nunc *(eel*

Sí uolo hunc ulcísci, litis séquar in alieno óppido,
Quántum audiui ingénium et mores éius quo pactó sient.

ADELPHASIVM

Mí pater, ne quíd tibi quom istoc reí sit incassum óbsecro.

ANTERASTYLIS

Aúsculta sorórі. abi, díiunge ínimicitias cum ínprobo.

HANNO

Hóc age sis, lenó. quamquam ego te méruisse ut pereás scio,
Nón experiar técum.

AGORASTOCLES

Neque ego, si aúrum mihi reddés meum,
Léno, quando ex néruo emissu's cónpingare in cárcerem.

LYCVS

Iámne autem, ut solés?

ANTAMORNIDES

Ego, Poene, tíbi me purgatúm uolo.
Sí quid dixi irátus aduorsum ánimi tui senténtiam:
Íd uti ignoscas, quaéso, et quom istas ínuenisti fílias,

---

iam) f. *Muellerus Pros. Pl. p. 730* ego met *C* 1403. Sic *B*. Sei *Hasperus* ulciscilitis *B* litisequar *D* sequor *Z* inalieno *C* opido *D: corr. eadem manus.* opido *F* *Vers. del. Ussingius* 1404. quo pacto *FZ.* quod pacto *CD.* quod pecto *B: cf. Bergkius Beitr. p. 58* 1405. Adel. D^3 Ni pater *B.* Nipater *C* nequit tibi quom isto crei *B* cum *libri praeter B* sit *Bothius.* siet *BCDFZ* incassum obsecro *Brixius Nov. ann. vol. 101 (a. 1870) p. 777.* ac massum obsecro *BCD.* te maxume (maxime *Z*) obsecro *FZ, Spengelius Plaut. p. 103.* maxime obsecro *Bothius* siet ted obsecro *Weisius.* siet, tecum obsecro *Bergkius Beitr. p. 47 dubitanter.* siet amasso obsecro *Geppertus.* sit. Hanno. At mas sum. Ant. Obsecro *Ussingius* 1406. soroi *B.* soror i *Z* abidi iunge *B* disiunge *F* inimicicias *C* 1407. Hocagesis *B.* Hoc agesis *C* quam quam *BC* egote *BC* meruisse te *sine* ego *Z* 1408. Agor.] *spat. B. om. C* ego *om. DFZ* sime aurum reddes *C* reddas *Gronoviana* *V. 1409—1413 uncis inclusit Ussingius* 1409. *Militi dat. v. Brachmannus l. s. s. p. 74* exneruo *C* emissus *CDFZ.* emisus *B* compingare *CD* incarcerem (em *ex* am) *C* *Versus vix intellegi potest* 1410. Iamne *Spengelius Plaut. p. 16.* Iam *libri* uti soles *Bothius* Antam.] *ita Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 404. om. libri: cf. Brachmannus l. s. s. p. 74* poene *BC.* pęne *D.* pene *FZ.* poenae *Lipsius Ant. lect. V 19* me tibi *vulgo* purgatum *FZ.* pugnatum BCD^1: *corr.* D^4 1411. Siquid *BC* aduersum *C* 1412. Et *Geppertus edidit.* It *idem Pl. Stud. vol. I p. 136* Iduti *B* quęso *C* quomistas *B.* cum istas

Íta me di ament, út mihi uolup est.

HANNO

Ígnosco et credó tibi.

ANTAMOENIDES

Léno, tu autem amícam mihi des fácito aut mihi reddás minam.

LYCVS

Vín tibicinám meam habere?

ANTAMOENIDES

Níl moror tibícinam: 1415
Néscias, utrum eí maiores búccaene an mammaé sient.

LYCVS

Dábo quae placeat.

ANTAMOENIDES

Cúra.

LYCVS

At aurum crás ad te referám tuom.

AGORASTOCLES

Fácito in memoria hábeas.

LYCVS

Miles, séquere me.

ANTAMOENIDES

Ego ueró sequor.

AGORASTOCLES

Quíd ais, patrue? quándo hinc ire cógitas Cartháginem?

CDFZ 1413. Itamediament *B* ut mihi uolup est *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 406.* mihi uoluptatis est *libri*. id mihi uolupe est *ed. Geppertus.* mi uoluptati est *Hasperus.* mihi uoluptast *Pylades* Hanno] *spat. B. om. C* Credo et ignosco *Geppertus* 1414. Leno tu autem (Lenotuatem *B*) *libri.* Tu aut *Hasperus auctore Ritschelio.* Leno, tu aut *Pylades* aut mihi reddas minam *Seyffertus Philol. vol. 29 (a. 1870) p. 406, Stephanus l. s. s.* aut auri mihi reddas minam *libri.* mihi des aut auri reddas minam *Geppertus.* reddas facito aut auri mihi minam *Bothius* 1415. tibi cinam *utroque loco B* Antam.] *spat. B* nihil *libri* 1416. utrum ei maiores *FZ.* utrumeim mores *B.* utrum ei mores *CD.* utrae ei maiores *Bothius* buccene *BCD* ammammae *B.* amammae *D.* amammę *C* 1417. Dabo que *B.* Daboque *CD* Dabo quod *FZ* placeat, *alt.* a *ex* n *C* Antam.] *spat. B. om. C* Curato *Bothius.* Tu cura *Hasperus* At *(vel* Atque *vel* Et*)* aurum *Muellerus Nachtr. p. 107.* aurum *libri* Lyc.] *spat. B. om. C* cras at te referam tuum *Lipsius Ant. lect. V 19.* crassatere feramtuum *B.* crassat ereferam tuum *(ex* tuam*) C.* cras sat ereferam tuum *D.* cras sat referam tum *FZ.* cras staterae feram tuum *Pylades* 1418. Facito D^4FZ Facto BCD^1 immemoria *B.* inmemoria *C* Lyc.] *spat. B. om. C. Agorastocli continuat Bothius* sequereme *B* Ant.] *spat. B. om. C* 1419 AG

Nám tecum mi una íre certumst.

HANNO

Vbi primum potero, ílico.

AGORASTOCLES

Dum aúctionem fácio, hic opus est áliquot ut manéas dies.

HANNO

Fáciam ita ut uis.

AGORASTOCLES

Áge sis, eamus: nós curemus. plaúdite.

---

praem. D. spat. om. C Quidais *B.* quod ais *C.* Quid agis *F* hincirecogita *B* cartaginem *CD* *Versuum 1420—1422 frustula quaedam duae (quae nunc in quinque partes distractae sunt) Ambrosiani laciniae servaverunt haec: (1420)* NAM *et* AIRECERTUM *(in lacunam quadrant* tecum mihi un*), (1421)* DUMA *et* OOPUSESTALIQ *(quadrant* uctionemfaci*), (1422)* FACIA *et* AMUSNOSCU *ita, ut in prius spat. quadrent velut* mitauisagesise 1420. Namte cum mihi unaire *(a ex* i*) B itemque A ut vid.* Nam tecum una *(una sup. scr. D)* ire *CDFZ.* Nam tecum me una ire *Hasperus.* Nam tecum una mi *(vel* me*: ita Bothius) vel* Nam tecum mi una ire *vel* Nam tecum mi ire una *Muellerus Nachtr. p. 116.* Nam mihi tecum una ire *Schoellius* certum est *libri* Hanno] *spat. B. om. CD* 1421. facio D^1, *Pylades.* facto BCD^1Z. facito *F* hic *omisisse vid. A: v. supra* aliquot *Z.* aliquod *BCD.* aliquos *F* 1422. POE *praem. D* ita ut uis *CDFZ.* itauis *B.* ut uis *Pylades* Agor.] *ita DZ. spat. B. om. CF* Agesis *BC* *Ante* plaudite *spat. B, quod CDFZ omittunt. Hasperus cum Ritschelio* Cantor *inserit. Ω Ussingius: cf. Lorenzius ad Mostell.* 199^2

PLAVTI PENVLVS EXPLICIT. INCIP̃ PERSA. *B.* PLAVTI POENVLVS EXPLICIT INCIPIT PERSA *C.* PLAVTI POENV LVS EXPLICIT INCIPIT PER SA D^3. *In A, cuius de subscriptione plura in praefatione,* MACC*(vel* O*) servatum est: fuit igitur* T MACCI PLAUTI

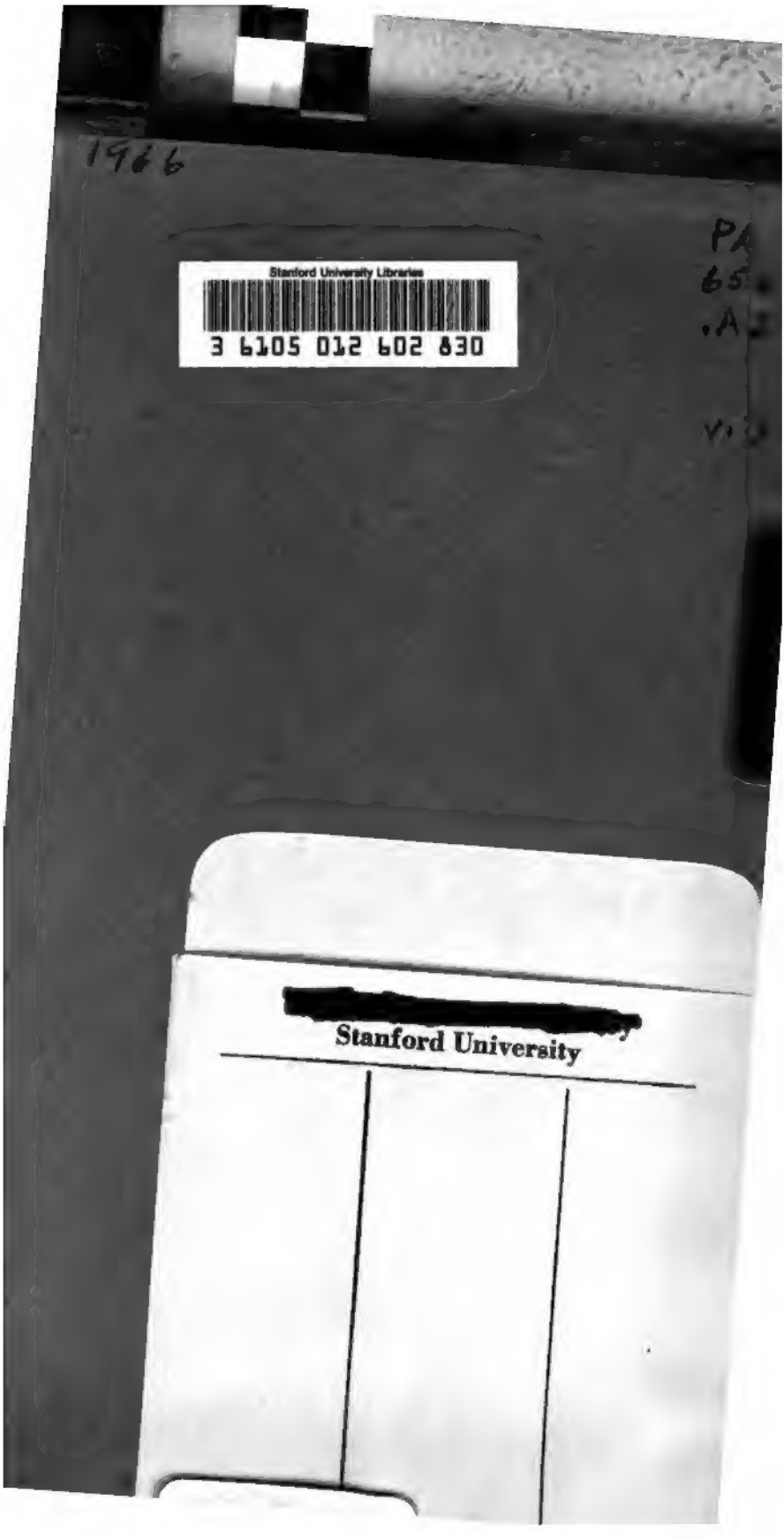
1966
Stanford University Libraries
3 6105 012 602 830
PA
65
.A
v.
[redacted]
Stanford University